DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

ROCZNIK 1934

WE LWOWIE
NAKŁADEM KURATORJUM O. S. LW.
1934.

Z DRUKARNI I LITOGRAFJI PILLER-NEUMANNA WE LWOWIE

USTAWY, ROZPORZĄDZENIA, OKÓLNIKI, OGŁOSZENIA, KONKURSY.

Str.

Administracja — gminy w powiatach województwa lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego . . . 493

gminy zniesione, wyłączone, zaliczone do rzędu miast:

Balicze Podgórne (Balicze Zaczeczne) (pow. Żydaczów) 334, Balicze Podróżne (pow. Żydaczów) 334, Baranów (pow. Tarnobrzeg) 259, Bartków (pow. Zborów) 334, Bąkowice z przysiółkiem Suszyca Mała (pow. Sambor) 334, Bredtheim - Siedliska (pow. Nadwórna) 298, Budomierz (pow. Jaworów) 334, Byszów (pow. Podhajce) 334,

Chorostków 183, Chyrów (pow. Sambor) 334, Cierpisz (pow. Rzeszów) 298, Cieszanów (pow. Lubaczów) 259,

Dmuchowiec (pow. Brzeżany) 333, Dukla (pow. Krosno) 259, Dżurków (pow. Horodenka) 298,

Głogów (pow. Rzeszów) 259, Grodowiec (pow. Sambor) 334,

Hodwisznia (pow. Rudki) 334, Horodyszcze (pow. Brzeżany) 333, Howiłów Mały (pow. Kopyczyńce) 334, Howiłów Wielki (pow. Kopyczyńce) 334, Hruszów (pow. Jaworów) 334, Husiatyn (pow. Kopyczyńce) 259,

Janów (pow. Gródek Jagielloński) 259, Jaryczów Nowy (pow. Lwów) 259, Juseptycze (pow. Żydaczów) 334,

Kańczuga (pow. Przeworsk) 259, Kapuścince (pow. Borszczów) 333, Kraczkowa (pow. Rzeszów) 298, Krakowiec (pow. Jaworów) 259,

Libuchowa (pow. Sambor) 334, Lipowiec z przysiółkami Lindenau i Majdan (pow. Lubaczów) 334, Lisowiec (pow. Dolina) 334,

Łukawiec (pow. Zborów) 334,

Markopol (pow. Zborów) 334, Medynia (pow. Kałusz) 334, Mielnica (pow. Borszczów) 259, Milowce (pow. Zaleszczyki) 334, Mokra Strona (pow. Przeworsk) 298, Moskalówka (pow. Kosów) 298, Mszaniec (pow. Kopyczyńce 334,

Niniów Dolny (pow. Dolina) 334, Niniów Górny (pow. Dolina) 334, Nowa Grobla (pow. Jarosław) 334,

Ostrowiec (pow. Lubaczów) 298,

Podpieczary (pow. Tłumacz) 334, Polana (pow. Sambor) 334, Pöchersdorf (pow. Dolina) 334,

Radymno (pow. Jarosław) 259, Rosochy (pow. Sambor) 334.

Sieniawa (pow. Jarosław) 334, Skomorosze (pow. Trembowla) 334, Słobódka (pow. Brzeżany) 333, Słochynie (pow.

Str.

Sambor) 334, Sorocko (pow. Skałat) 333, Suszczyn (pow. Tarnopol) 334, Suszyca Wielka (pow. Sambor) 334, Szczepanów (pow. Podhajce) 333, Szczerzec (pow. Lwów) 259,
Tarnawka (pow. Borszczów) 333, Terło Rustykalne (pow. Sambor) 334, Terło Szlacheckie (pow. Sambor) 334, Tłuste Miasto (pow. Zaleszczyki) 259, Toporów (pow. Mielec) 493. Tyszyca (pow. Sokal) 234,
Uwsie (pow. Podhajce) 333,
Witosówka (pow. Kopyczyńce) 334, Wola Zaderewacka (pow. Dolina) 334, Wołoszcza (pow. Sambor) 334, Wólka Zapałowska (pow. Lubaczów) 334,
Zaderewacz (pow. Dolina) 334, Zaleszczyki Stare (pow. Zaleszczyki) 298, Zapałów (pow. Lubaczów) 334, Zastawie (pow. Rawa Ruska) 396, Zofjówka (pow. Kopyczyńce) 334, Zwiahel (pow. Borszczów) 333.

podział administracyjny na powiaty i gminy woj. tarnopolskiego 333

Banknoty — falsyfikaty 20 zł. 396
nowe 100 zł 657
przyjmowanie na kaucje i wadja 91
Bibljoteka — Państw. Centralna Bibljoteka Pedagogiczna, spis książek 91, 184, 299, 340 (statut i regulamin), 489, 577, 611, 658
sprawozdanie ze stanu bibl. w szkołach pow. . . 479
Budynki państwowe — koszta czyszczenia jezdni . . . 552
Budowy — wykonywanie robót 625

Chedery — nadzór 25
Chóry szkolne — udział w imprezach pozaszkolnych . . . 307
Czynsze za mieszkania w budynkach państwowych 107, 372, 635

Diety — obliczenie dla 12 godzin 635
Dni szkolne — 1 i 2 listopada 590
Dodatek do uposażenia emerytalnego 354
na mieszkanie dla naucz. szkół powszechnych . . 169
służbowy — funkc. niż. za służbę w święta . 595, 643
kierowników publ. szkół powszechnych (p. o. i kontr.) . . . 116, 172, 556
za godziny nadliczbowe, kontraktowe, pracę fachową, zajęcia poza nauczaniem 114, 379, 459. 554
Dokumenty sporządzane w Z. S. R. R. — legalizowane . . 626
wydobywanie . . 275
Dyrektorzy (kierownicy, przełożone) — wymiar godzin nauczania 110, 260, 458

Egzamin — dojrzałości w gimn. i semin., termin . . . 26
eksternów w szkołach zawodowych, opłaty . . 384
eksternów w szkołach rolniczych i ogrodniczych, opłaty 594
na czeladnika 173, 247

Str.
nadzwyczajny w szkołach powszechnych (język ruski) 234
praktyczny naucz. kontraktowych . . . 481
spis książek 612
wynik za rok 1933/34 . . . 488
z robót ręcznych w szkołach średnich ogólno-kształcąc. i semin. 640
Egzekucja — z uposażenia 552
Emeryci (tura) — dodatek do uposażenia emerytalnego . . 354
jednolity tekst ustawy emeryt. . . 142, 402
(rozporządzenie wykonawcze)
odprawa dla funkc. prowizorycznych . . 371
prawo reaktywowanych 477
prawo wyboru 354
prowiz. funkcjonarjuszów państwowych . . 99
przekazywanie składek emer . . . 356
zaliczanie pracy niepodległościowej . . 633
Zakład Emerytalny 293
zgłaszanie praw z tytułu służby w państwach zaborczych 195
zgłaszanie inspektorów i podinspektorów . 589
zgłaszanie reaktywowanych . . . 642
zmiana ustawy emerytalnej . . . 97
zwrot kosztów przesiedlania się . . . 362

Ferje — świąteczne na Boże Narodzenie szkół rolniczych . . 88
w dniach 1 i 2 listopada 590
zgłaszanie liczby wyjeżdżających koleją . . . 281
Fundusz Szkolnictwa Polskiego Zagranicą — zbiórka . . 586
Funkcjonarjusze państw. — diety dla kontraktowych . . 365
niżsi, wynagrodzenie za służbę w niedzielę i święta 559, 595, 643
prowiz., odprawa . . . 371
prawo do emerytury reaktyw. 477
zaopatrzenie emer. . . 99
zasiłek wyrównawczy . 194
przyjmowanie dzieci do szkół . 281
ulgi kolejowe (kontrakt. i dla żon) 102, 368

Gdańsk — prawo noszenia mundurów związkowych . . 487
Godziny nadliczbowe (kontraktowe) 110, 114, 117, 259, 260, 314, 379, 458, 459, 461, 554

Harcerstwo — noszenie mundurów w Gdańsku . . . 487
noszenie tarcz z numerami szkół na mundurze . 593
Higjena — sanatorjum akademickie w Zakopanem . . . 90
stan sanitarny szkół powszechnych . . 465, 638
szczepienie przeciwko ospie 232
wskazania dr. K. Budzanowskiego do zwolnienia od rysunków z powodu słabego wzroku . . . 335

Str.

Hufce szkolne — kierownictwo pedagogiczne 314
numer szkoły na mundurze p. w. . . 131
użycie oficerów do szkolenia . . . 637
wizytacje przez władze szkolne . . . 593
wynagrodzenie instruktorów . . . 314
zawieszenie pracy p. w. 277

Imprezy w szkołach . . . . 306, 307 (chóry), 363
Inspektorowie, podinsp. — zgłaszanie w Zakładzie Emerytalnym 589
Instrukcja — o przymusowem nauczaniu żołnierzy . . . 314
o zezwalaniu na zajęcia uboczne nauczycieli . . 631
Instytut Pedagogiki Specjalnej — konkurs na studja . . . 182
Wychowania fizycznego (C. I. W. F.) — przyjęcie na studjum 258
Internaty — wynagrodzenie kierowników i wychowawców . . 553
Izba Skarbowa we Lwowie — zmiana organizacji . . . 654

Jedwabnictwo — propaganda hodowli 25
Język urzędowy — korespondencja duszpasterzy jako prowadzących księgi metrykalne 592

Karmiki dla ptaków 610
Karty — indywidualne 180
kwalifikacyjne 373
Kategorje przedmiotów nauki — nauka o samorządzie w szkołach handlowych IV kat. 174
Kierownicy szkół (dyrektorzy, przełożone) — wymiar godzin nauczania 110, 260, 458
dodatek służbowy . . . 116, 172, 556
przeniesienie na własną prośbę . . . 276
Kolegjum Międzynarodowych Wykładów w Gdyni — wykłady 297, 609
Kolonje, półkolonje letnie — brak dozoru 278
Komendy uzupełnień (P. K. U.) — wykaz 575
Komisja dyscyplinarna dla urzędników i niższych funkc. . . 184
egzaminacyjna — czeladników . . . 173, 247
eksternów na W. K. N. 90, 258, 651
naucz. szkół powsz. . . 184, 487
wynagrodzenie członków w szkołach średnich ogólno-kształc. . . . 242
Komorne w budynkach państwowych . . . 107, 372, 635
Konkurs (y) na stanowisko (a) — dyrektora państw. gimn. z r. j. n. we Lwowie . . . 255
kierowników publ. szkół powszech. 89, 132, 180, 252, 292, 330, 389, 470, 485, 571, 606, 646

Bóbrka 389; Borszczów 330, 389, 571; Brody 180, 571, 646; Brzeżany 252, 292, 389, 606; Brzozów 389, 390, 571; Buczacz 390, 571; Czortków 390, 571; Dobromil 470; Dolina 89,

Str.

180, 485, 606; Drohobycz 132, 133, 180, 646; Gródek Jagielloński 180; Horodenka 252, 646; Jarosław 252, 646, 647; Jaworów 89; Kamionka Str. 180, 390, 391; Kałusz 485, 607; Kolbuszowa 391, 647; Kołomyja 252, 647; Kosów 180, 252, 253, 330, 391, 648; Kopyczyńce 89, 391, 571, 607, 647; Krosno 253, 470, 571; Lesko 391, 392, sprostow. 574; Lubaczów 648; Lwów-miasto 133, 253, 392, 485; Lwów-powiat 392; Łańcut 648; Mościska 180, 292, 485; Nadwórna 253, 470, 485; Nisko 607; Podhajce 392, 648; Przemyśl 253, 254, 330, 571; Przemyślany 89, 254; Przeworsk 648, 649; Radziechów 393, 607; Rawa Ruska 571, 572, 649; Rohatyn 89, 254, 470, 649; Rudki 134, 649; Rzeszów 89, 393, 485, 649; Sambor 133, 254, 330, 572, 607, 649, 650; Sanok 134, 292, 293; Skałat 293, 330, 470; Sokal 293, 572; Stanisławów 254, 393, 650; Stryj 572, 573; Śniatyn 573, 650; Tarnobrzeg 331; Tarnopol 331, 471; Tłumacz 254, 255; Trembowla 393, 394, 471, 607, 650; Turka 134, 255, 331; Zaleszczyki 394; Zbaraż 89, 331; Zborów 89, 394; Złoczów 89, 573, 650; Żółkiew 394; Żydaczów 255, 471, 573, 607, 650.

kierowników — unieważnione: Kołomyja 573, Skałat 471
naucz. podwładnych: Przemyśl 574, Rzeszów 650 (rel. mojż.), Horodenka 394

Konto czekowe — dla wpłat z tytułu Taksy administracyjnej . 624
Koszty podróży, delegacji, przeniesienia — emerytów . . . 362
kontraktowych funkc. . 365
nauczyciela powołanego do służby administrac. 365
nowomianowanych podinspektorów szkolnych 553
rozporządzenie . . 265
Kurs (a) — dokształcające nauczycieli szkół zawod., zasiłki . . 322
jazdy konnej dla młodzieży 257
krajoznawcze Kuratorjum O. S. Wil. . . . 261
Powszechn. Uniwersytetu Korespond. . . . 487
wakacyjne dla nauczycieli szkół powsz. . . . 227
Kwalifikacje do nauczania robót ręcznych w szkołach średnich ogólnokształc. i semin. 640
Kwalifikowanie nauczycieli 373

Laty służby — do ustalenia, nieetatowe 556

Str.
do wysługi emerytalnej (praca niepodległościowa) . 633
do automatycznego przesunięcia do wyższ. grup 378, 476
Legitymacje — funkc. państw. (kontr. i ich żon) . . 102, 368
uczniów pryw. szkół powszechnych . . . 24
Legjony a huculszczyzna — wystawa fotograficzna . . . 487
Lekarze-dentyści — legitymacje, ulgi kolejowe . . . 370
wynagrodzenie kontraktowych . . 126
Liga Morska i Kolonjalna — modele okrętowe . . . 332
L (iga) O (brony) P (owietrznej) i P (rzeciwgazowej) — tydzień . 194
naprawa materjału przeciwgazowego . . 394

Ławka szkolna — model 576

Mieszkania — dla naucz. publ. szkół powszech. . . . 169
służbowe, czynszy, opłaty . . 107. 372, 635
Młodzież — przestrzeganie przepisów ustawy wojskowej . . 277
udział w uroczystościach, rewiach, pochodach . 306
wyrządzanie szkód na trasach teletechnicznych . . 23
występowanie chórów szkolnych . . . 307
Monety — nowe wzory 5 i 10 zł 489
Muzeum — Oświaty i Wychowania, nadsyłanie czasopism młodzieży 181
Przemysłu i Techniki w Warszawie . . . 257

Nauczyciele — kontraktowi p. o. kierowników, dodatek służbowy . 556
egzamin praktyczny . . . 481
powołanie po zwolnieniu dla braku egzaminu 481
wynagrodzenie 117, 129, 259, 461, 559 (w szkołach dokształc.), 383 (w szkołach zawodowych). 460 (z tytułu wyższych kwalifikacyj)
religji, wynagrodzenie . . . 480
uzupełnienie godzin nauki religji 555
tymczasowi, zasiłek wyrównawczy . . . 276
(lki) w stanie pozasłużbowym, zaszeregowanie . 557
wymiar godzin nauczania . 110, 260, 458
zajęcia uboczne 631
Nauka religji — wizytatorzy 255 (rzym.-kat.), 332 (gr.-kat.)
wyznania ew.-augsburskiego . . . 467
Normy urzędowe dla papierów 451

Obchody (uroczystości) — udział młodzieży 307
Obowiązek szkolny — granice wieku 226
Odprawa — egzekucja 552
dla funkcjonarjuszów powiz. 371
nauczycieli 460
Ognisko metodyczne — biologji, Tydzień Ochrony Przyrody w Tarnopolu 339
spis książek 613

Str.

języka łacińskiego 395
francuskiego 395
wykaz lekcyj kierowników . . . 652
Opłaty pocztowe — kontrola 19
wartość znaczków 333
zmiana 325
P. K. O. 550, 587, 625
stemplowe od załączników podania (fotografij) . . 20
wycofanie znaczków 396
szkolne (taksy) w szkołach średnich ogólnokształc., zakładach kształc. naucz., oraz przy egzamin. naucz. szkół pow. 130, 308
zawodowych 315, 384 (ekster.), 594 (ekster. szkół rolniczych i ogrod.), 558 (rolniczych), 385 (sztuk zdob.)
zwolnienie dzieci kawalerów „Virtuti Militari" 131, 576
zajęcie uposażenia za sumy należne pryw. zakładom 173
Organizacja — kursów dokształcających dla nauczycieli szkół zawod., zasiłki 322
roku szk. 1934/35 w szkołach dokształcających zawod. 320
powszech. 195, 216, 343, 639
średnich ogólnokształc. i zakładach kształcenia naucz. . . 234
zawodowych 243, 260
szkolnictwa zawodowego 26
Orkiestry szkolne — udział w imprezach pozaszkolnych . . 307
Ospa — szczepienie ochronne 232

Papier — normy urzędowe 451
Państwowy Instytut Nauczycielski - konkurs na urlop w r. 1934/35 134
P (ańtwowa) O (dznaka) S (portowa) — zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom 463
Pieczęcie — skradzione, zaginione, unieważnione 259, 489, 577, 610
szkół prywatnych 286
Plan godzin w szkołach — powszechnych (organizacja roku szkolnego 1934/35) . . 195, 216, 343
średnich ogólnokształc. i zakł. kształc. naucz. (organizacja roku szk. 1934/35) 234
P (ocztowa) K (asa) O (zczędności) — opłaty przy wpłatach i wypłatach 550, 587, 625
Podatek dochodowy 168
Podinspektorowie szkolni — koszta przeniesienia . . . 553
Podręczniki szkolne 463
Pogadanki w szkołach — ś. p. Bronisław Pieracki . . . 354
Pomoc lekarska — instrukcja Min. Opieki Społecznej . . . 627
prawa dzieci emer. funkcjonarjuszów . . 590

Str.

rozporządzenie Rady Min. z dnia 28 stycznia 1934 r. 103
sanatorjum dla narkomanów w Świącku . 90
zniżki za zabiegi fizykoterapeutyczne . . 608
Pomoc ofiarom powodzi 401
P (owszechny) U (niwersytet) K (orespondencyjny) — kursy . 487
Powódź — pomoc ofiarom 401
Pożyczka Narodowa — obligacje utracone 623
przejmowanie przez spadkobierców . . 622
przelew 547
przyjmowanie na kaucje i wadja . 476, 608
skup i zastaw 546
Pracownia Naukowa Biblj. Ossolińskich 655
Program nauki w gimnazjach 478
publ. szkołach powszechnych . . . 479
Przepisy rachunkowo-kasowe — dla gimn., semin., szkół zawodowych, rolnicz., sztuk zdobniczych, przemysłu artystycznnego oraz szkół specjalnych . . . 444
obroty kasowe za pośrednictwem Banku Polskiego i P. K. O. . 587
rachunkowość folwarków szkół roln. 595
wpłaty na fundusze specjalne Kurat. O. S. Lw. 624
Przeniesienie kierowników na własną prośbę . . . 276
Przesyłki listowe urzędowe — kontrola 19
wartość znaczków . . . 333
zmiana w używaniu znaczków . 325
P (rzysposobienie) W (ojskowe) — nadanie oznak komendanckich honorowych . . . 258
numer szkoły na mundurze . 131
użycie oficerów do szkolenia hufców 637
wizytacje hufców szkolnych przez władze szkolne . . 593
wykluczenie z pracy . . 277
zaopatrzenie inwalidzkie . 181
Przyroda — karmiki dla ptaków 610
Tydzień Ochrony Przyrody w Tarnopolu . . 339

Rejestr skazanych 474
Roboty — budowlane, wykonywanie 625
ręczne, egzamin w szkołach średn. ogólnokształc. i semin. 640
Rowery „Łucznik“ 611

Sanatorjum Akademickie w Zakopanem 90
Składki — emerytalne, przekazywanie za funkc. państw. . . 356
w szkołach 129, 637

Str.

Służba wojskowa — prawo do skróconej służby 20 (utrata praw), 380, 486 (wykaz zakładów)
przestrzeganie przepisów przez młodzież . 277
rozporządzenie wykonawcze do ustawy . 575
Spis ludności — zestawienia 635
Spółdzielnia „Społem" 298
udział szkół zawodwowych 642
Statut organizacyjny Państw. Ogólnego Kursu Radjotelegrafji i Radjotelefonji 641
Statystyka — wyniki egzaminów praktycznych w roku 1933/34 . 488
Studja wyższe — wpływ na przyznanie wyższego uposażenia . 378
Szkoły dokształcające — zawodowe, organizacja roku szk. 1934/35 320
ulgi kolejowe . . . 281, 388
wynagrodzenie kontr. personelu 129, 559
zniesienie kar administr. na uczniów 482
handlowe — nauka o samorządzie jest IV kat. przedmiotów 174
powszechne — egzamin nadzwyczajny (język ruski) . 234
granice wieku obowiązku szkolnego . 226
kursy wakacyjne 227
nauka religji wyznania ewang.-augsburskiego w języku niemieckim . . . 467
normalizacja zeszytów . . 323, 466
plan godzin (organizacja roku szkolnego 1934/35) . . . 195, 216, 343
program nauki 479
projekty budynków 534
organizacja roku szk. 1934/35 195, 216. 343, 639
sprawozdanie ze stanu bibljotek . . 479
stan sanitany 465, 638
prywatne — nadzór nad szkołami religijnemi żyd. (chederami) 25
ogłoszenia o terminie zamknięcia szkoły . 249
pieczęcie 286
termin wypełnienia warunków ustawowych (zamknięcia) 483
zaświadczenia dla założycieli . . . 591
rolnicze — ferje świąteczne na Boże Narodzenie . . 88
opłaty szkolne 558, 594 (ekstern.)
rachunkowość folwarków . . . 595
średnie ogólnokształ. i zakł. kształ. naucz. — opłaty 130, 308
plany godzin (organizacja roku szkoln. 1934/35 234
program nauki 478
wynagrodzenie członków maturalnych komisyj egzaminacyjnych . . 242
sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego — opłaty . 385
zawodowe — automatyczne przechodzenie nauczycieli do wyższych grup 557
opłaty 315, 384 (ekster.)

Str.

organizacja 26
roku szkolnego 1934/35 243, 260
propaganda szkolnictwa . . . 282
udział w spółdzielniach . . . 642
wynagrodzenie naucz. kontraktowych . 383
wymiar zajęć asystentów i instruktorów . 640
wzory świadectw dla eksternów . . 395
zasiłki na kursa dokształcające nauczycieli . 322
żołnierskie początkowe — pomoc w organizowaniu . . 314
Szoferzy — dodatki do uposażenia 644

Świadectwa (blankiety) — wzory dla eksternów szkół zawodowych 395
Święto Morza 261

Taksa administracyjna — zmiana zasad rachunkowości . . 313
konto czekowe P. K. O. . . . 624
Teksty do lektury w zakresie języków obcych 638
Telefony — instalowanie 474
wyrządzanie szkód na trasach przez młodzież . . 23
Towarzystwo Popierania Budowy Publ. Szkół Powsz. 486, 619, 652, 656
Turystyka — Biuro Turystyczne Polskiego Tow. Krajoznawczego we
Lwowie 332
w Warszawie 261
mapa: Wschodnio-karpacki okręg turystyczny . . 574
schronisko w Nadwórnej 299
przewodnicy po Gdańsku 574
wycieczki do Gdyni 261, do woj. polesk. i nowogr. 396, do woj. wileńsk., nowogr. i białost. 261, w tereny górskie 249
ulgi dla wycieczek do Krakowa 655
Tydzień — L. O. P. P. 194
Ochrony Przyrody w Tarnopolu 339

Ubezpieczenie mienia w publ. zakładach 475
Uczniowie — wykluczeni 610
Ulgi kolejowe — funkcjonarjuszów państw. (kontr. i żon) . 102, 368
uczniów szkół dokształcających . . 281, 388
pryw. szkół powszechnych i szkół ćwiczeń 24
wycieczek szkolnych, kolonij . . 182, 279
wykaz zakładów 395
zaświadczenia (zmiana wzoru) . . . 278
zgłaszanie liczby wyjeżdżających . . . 281
w szkołach dla dzieci kawalerów „Virtuti Militari" . 131, 576
Umowa — uzupełnienie wzoru (diety dla kontraktowych) . 365, 367
wzór z nauczycielem 122
pracownikami kontr. (zmiana) . . . 127
zawieranie (wynagr. naucz. kontr.) . 117, 259, 461
Umundurowanie — hufców szkolnych 131
noszenie tarcz z numerami na mundurze harcerskim 593

Uposażenie — egzekucja 552
przechodzenie do wyższych grup naucz. szkół zawod. 557
przesunięcia automatyczne do wyższych grup 378, 476
przyznanie z tytułu studjów 378
termin płatności (rozp. Rady Min. z dnia 20 stycznia 1934 r.) 167
ustawa z dnia 28 października 1933 r. . . . 1
zajęcie z tytułu opłat szkolnych należnych pryw. zakładom 173
Ustalenie lata służby nieetatowej 556
Ustawa emerytalna — jednolity tekst 142
rozp. wykonawcze . . 402
z dnia 28 października 1933 r., zmiany . 97
o stosunkach służbowych nauczycieli — wykonanie art. art. 3, 25, 51 (zmiana) 478
uposażeniu funkc. państw. z dnia 28 października 1933 r. 1
Dodatek funkcyjny art. 5 (§§ 38, 39) [1])
lokalny art. 4 (§§ 35—37)
reprezentacyjny art. 5
służbowy art. 5 (§§ 40—42)
specjalny na rodzinę art. 7
Grupy uposażenia art. 2 (§§ 2, 3)
Koszta podróży, delegacji, przeniesienia art. 10
pogrzebu art. 20
Mieszkanie służbowe i reprezentacyjne art. 13, 14
Nagrody pieniężne art. 7
Należności za czynności poza miejscem służbowem art. 10
Opłaty emerytalne art. 8
Podatek dochodowy art. 8
Pomoc lekarska art. 12
Potrącenia art. 21
Ulgi kolejowe art. 12
Umundurowanie art. 9 (§ 43)
Uposażenie art. 15 (termin powstawania prawa), art. 16 (termin wstrzymania), art. 17 (termin płatności), art. 18 (na czas służby wojskowej), art. 19 (w razie dostania się do niewoli, zaginięcia), art. 21 (potrącenia), art. 22 (przedawnienie roszczenia), 25 (adm. lasów państw.)
Wyekwipowanie straży więziennej art. 9
Wynagrodzenie dodatkowe art. 6
Zaliczki na uposażenie art. 11
Zasiłki (wyrównawczy) art. 7 (§§ 63—64)
Zaszeregowanie art. 3, 24 (urzędników §§ 4—7, 44, nauczycieli §§ 13—33, 47—60)

Virtuti Militari — pierwszeństwo przy przyjęciu do służby państwowej kawalerów orderu 372

---

[1]) Cyfry §§ w nawiasie odnoszą się do rozp. wykonawczego.

Str.

ulgi w szkołach dla dzieci . . . 131, 576
ustawa o orderze 576
wypłata pensji za order . . . 136, 654

Wiek dzieci podległych obowiązkowi szkolnemu . . . 226
Wizytator nauki rel. 255 (rzym.-kat.), 332 (gr.-kat.)
Woźni — dodatek służbowy za służbę w niedzielę i święta 559, 595, 643
Wpisy — przyjmowanie dzieci urzędników państw. do szkół . 281
Wychowanie fizyczne — zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom . 463
Wycieczki — do Gdyni 261
koszta podróży i diet prowadzących . . 326
na teren woj. poleskiego i nowogrodzkiego . . 396
przewodnicy po Gdańsku 574
schronisko w Nadwórnej 299
ulgi kolejowe 182, 279
w tereny górskie 249
Wymiar godzin nauczania (zajęć) — asystentów i instruktorów w szkołach zawodowych . 640
nauczycieli i kier. szkół 110, 260, 458
Wynagrodzenie — kierowników i wychowawców internatów . 553
kierownictwa pedag. hufca szkoln. . . 314
lekarzy i dentystów kontraktowych . . 126
naucz. kontraktowych . . 117, 259, 461
naucz. kontr. szkół dokształcających . . 129
religii 480
w szkołach zawodowych . . 383
z tytułu uzyskiwania wyższych kwalifikacyj . . . 460
prowadzących wycieczki (koszta podróży i diet) 326
za gry i zabawy 314
niższych funkc. za służbę w święta . . 559
za godziny nadliczbowe (kontr., kancel., nieodbyte) 114, 116, 379, 459, 554
Wysługa emerytalna — zaliczanie pracy niepodległościowej . 633
zgłaszanie z tytułu służby w państwach zaborczych 195
Wyższy Kurs Naucz. — komisja egzamin. dla eksternów . . 651
Wzrok — zwolnienie od rysunków, wskazania dr. K. Budzanowskiego 335

Zajęcia uboczne nauczycieli — instrukcja 631
Zakład Emerytalny — statut 293
zgłaszanie inspektorów i podinspektorów . 589
reaktywowanych emerytów . 642
Zakłady ubezpieczeń — ubezpieczenie mienia w publ. zakładach . 475
Zaliczki na uposażenie 441
Zasiłek wyrównawczy — dla funkc. prowiz. . . . 194
nauczycieli tymczasowych . . 276
Zaszeregowanie — rozp. Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. 7

Str.

Zbiórka — na Fundusz Obrony Morskiej 181
Szkolnictwa Polskiego Zagranicą . . 586
publiczne, rozporządzenie 486
w szkołach 129, 637
Zeszyty szkolne — normalizacja 323, 466

ORGANIZACJA SZKÓŁ.

Bąkowice pod Chyrowem. Gimn. O. O. Jezuitów . . . 467
Borysław-Tustanowice. Gimn. T-wa Pryw. Pol. Gimn. . 467
Brody. 5-kl. Pryw. Żydowska Szkoła Powszech. z p. j. n. . . 327
Gimn. D. Loewina 468

Czortków. Semin. im. Konopnickiej 469

Dobromil. Gimn. Miejskie 467
Dolina. Gimn. T-wa Szkoły Średniej 468
Drohobycz. I gimn. T-wa I. Pryw. Gimn. 467
II gimn. im. H. Sienkiewicza 467
Gimn. U. T. P. „Ridna Szkoła" . . . 468
Semin. T-wa Pol. Pryw. Sem. Naucz. Żeńsk. . . 469
Semin. S. S. Bazyljanek 469
Szkoła zawodowa żeńsk. im. E. Orzeszkowej . 644

Horodenka. Gimn. T-wa Szkoły Średniej 468
Gimn. U. T. P. „Ridna Szkoła" . . . 597

Janów. 7-kl. Publ. Szkoła Powsz. Koed. im. Króla Jana III Sobieskiego 174
Jarosław. Semin. im. E. Plater 469
Jaworów. Prywatne 4-letnie Gimnazjum Żeńskie z r. j. n. S. S. Bazyljanek, ustalenie numeru 251
Gimn. im. J. Makoweja U. T. P. „Ridna Szkoła" . . 597
Jazłowiec. Gimn. S. S. Niep. Pocz. N. M. P. . . . 468

Kałusz. Gimn. miejskie 468
Kamionka Str. Państwowa Szkoła Rzemiosł 596
Kolbuszowa. Gimn. T-wa Szkoły Gimn. 468
Kołomyja. Gimn. S. S. Urszulanek 468
Gimn. U. T. P. „Ridna Szkoła" 597
Gimn. Żyd. T. S. L. i Śr. 468
Krosno. Semin. Naucz. Żeńsk. 469
Kursy Dokształcające dla Pracowników Przemysłu Naftowego 484

Lwów. 7-kl. Pryw. Szkoła Powszechna H. Makowieckiej i A. Filskiej 251
6-kl. Pryw. Szkoła Powszechna im. dr. Jana Niemca . 327
Pryw. Szkoła Powsz. Żeń. Zgromadzenia S. S. Najśw. Ro-

Str
dziny z Nazaretu 286
7-kl. Pryw. Szkoła Powszechna Żeńska S. S. Sacre-Couer . 327
Konwentu S. S. Urszulanek 251
Ewang. Gminy Wyznaniowej z n. j. n. . . 286
Męska im. Abrahama Kohna Gminy Wyzn. Żydowskiej 326
Marji Reginy Goldfarbowej 251
Gimnazjum S. S. de Notre Dame 468
S. S. Sercanek 468
S. S. z Nazaretu 468
S. S. Urszulanek 468
Stow. Kobiet z Wykszt. Uniwersyt. . . 468
im. Z. Strzałkowskiej 468
Olgi Żychowiczowej 468
U. T. P. „Ridna Szkola" 597
S. Goldblatt-Kamerlingowej . . . 468
dr. Adeli Karp-Fuchsowej . . . 468
Żyd. T. S. L. i Śr. (męskie i żeń.) . . 468
Liceum Olgi Żychowiczowej 468
II Państwowe Seminarjum Nauczycielskie z r. j. n. . . 388
Seminarjum im. B. Prusa 469
S. S. Nazaretanek 469
im. Zofji Strzałkowskiej . . . 469
S. S. Bazyljanek 469
Państw. Ogólny Kurs Radjotelegrafji i Radjotelefonji . 341
Szkoła Muzyczna im. Z. Noskowskiego . . . 644
zawodowa żeń. T. W. R. 644

Łańcut. Semin. S. S. Boromeuszek 469

Przemyśl. Gimnazjum A. Kleczyńskiej 468
P. P. Benedyktynek 468
Ukr. Instytutu dla Dziewcząt . . . 468
Seminarjum P. P. Benedyktynek 469
Szkoła zawodowa żeń. T. W. R 644
Przemyślany. Gimn. T-wa Pol. Gimn. 468
Przeworsk. Gimn. miejskie 468

Radziechów. Gimn. T-wa Gimn. 468
Rakszawa. Państw. Szkoła Sukiennicza — zamknięcie . . 88
Rawa Ruska. 7-kl. Publ. Szkoła Powszech. Męska im. A. Mickiewicza 484
Króla Jana Sobieskiego . 484
Rohatyn. Gimn. U. T. P. „Ridna Szkoła" 597
Rudki. Kurs handlowy Związku Strzeleckiego . . . 597
Rudnik nad Sanem. Państwowa Szkoła Przemysłu Drzewnego . 596
Rzeszów. Gimn. T-wa Pryw. Gimn. 468
Semin. T-wa Pol. Pryw. Semin. 469

Str.

Sambor. Gimn. T-wa Pryw. Gimn. 468
Semin. T-wa Pryw. Semin. 469
U. T. P. 469
Klasy gimn. przy semin. U. T. P. „Ridna Szkoła" . . 597
Sanok. Gimn. T-wa Pryw. Gimn. 468
Sokal. 7-kl. Publ. Szkoła Powszech. Męska im. ks. Biskupa Władysława Bandurskiego 175
Stanisławów. Gimnazjum S. S. Urszulanek 468
T-wa Pol. Pryw. Gimn. . . . 468
U. T. P. „Ridna Szkoła" . . 597
Żyd. T. S. L. i Śr. . . . 468
Seminarjum S. S. Bazyljanek . . . 469
im. M. Konopnickiej . . . 469
Stryj. II Państw. Gimn. im. Prezydenta Rzpltej Prof. I. Mościckiego 467
Gimn. T-wa Pryw. Gimn 468
Klasy gimn. przy semin. U. T. P. „Ridna Szkoła" . . 597
Semin. Miejskie 469
U. T. P. 469
Liceum handlowe Świderskiego 644
Strzyżów. Gimn. Miejskie 468

Tarnopol. Semin. Koła T. S. L. 469
Gimn. U. T. P. „Ridna Szkoła" 468
Tłumacz. Semin. Stow. Chrześc. Naucz. 469
Turka. Gimn. T-wa Gimn. 468

Zółkiew. Semin. S. S. Felicjanek 469
Gimn. im. M. Szaszkiewicza U. T. P. „Ridna Szkoła" . 597

KSIĄŻKI, CZASOPISMA.

Afryka. Kraj i ludzie. *F. A. Ossendowski* 543
Album międzynarodowego zlotu skautów wodnych w Garczynie . 535
Alger. *J. S. Byströn* 581
Andrzej Małkowswki. *Aleksander Kamiński* 536
Arytmetyka dla I kl. gimn. *S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek* . 138
Zygmunt Chwiałkowski . . . 189
Podręcznik dla uczniów szkoły powsz. kl. III. *A. M. Rusiecki* i *A. Zarzecki* 618
z geometrją dla V klasy szkoły powsz. *S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek* 138
z geometrją dla kl. VI szkoły powsz. *Z. Chwiałkowski* 302, 349
z geometrją. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej kl. VI. *A. M. Rusiecki* i *A. Zarzecki* . . 618

Boje o Polskę Marszałka Józefa Piłsudskiego. *Szczerbowski H.* . 186
Brat Albert i jego dzieło. *Al. Florczak* 349

Str.

Czerwone węże. *Helena Boguszewska* 190
IV Jamboree Gödölle 536
Ćwiczenia polskie dla klasy drugiej szkół powsz. *E. Chodak* . 189

Découvertes. *Charles Vildrac* 661
Der kaufmännische Schriftverkehr. *Dr. K. Zagajewski* i *Dr. W. Gottlieb* 661
Der Meister. *Josef Ponten* 188
Die aussereuropäischen Länder und Meere. *St. Pawłowski* . . 349
Dodatek do geografji dla kl. V powsz. *K. Bzowski* . . . 399
Dom wielki jak świat. *E. Szelburg - Zarembina* . . . 190
Dwudziestolecie Marszu Szlakiem Kadrówki 348
Dziady, ludowe misterjum zaduszne *A. Mickiewicza* . . 582
Dzieci w mieście. *E. Chodak* 189
Dzieci znikąd. *Helena Boguszewska* 543
Dziecięctwo i młodzież. *Dr. Charlotta Bühler* 139
Dziecko wiejskie. *Jan Szelejewski* 351
Dziecko włóczęga. *Dr. Jan Kuchta* 189
Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej 95
Dzieje węgla. *Gustaw Morcinek* 543
Dzienny rozkład materjału naukowego dla V kl. szkół powsz. *Stanisław Irzyk* 138

Echa Bibljofilstwa w Poezji. *Mieczysław Opałek* . . . 302
Encyklopedja wychowania 139

Formy bielizny i ubrań 186

Gawędy i przemówienia harcerskie. *Dr. Michał Grażyński* . . 535
Gdzie widziałem Komendanta nim Polskę wywalczył. *F. Sławoj-Składkowski* 190
Geografja dla klasy VI szkoły powsz. *A. Malicki* i *J. Piątkowski* . 302
Polski. *Stanisław Pawłowski* 138
Polski dla I kl. gimn. *J. Smoleński* . . . 302
dla V kl. szkoły powsz. *Konstanty Bzowski* . . 189
Geometrja dla kl. II gimn. *J. Zydler* 399
Geschichte des Mittelalters für höheren Klassen der Mittelschulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen. *Cz. Nanke* . . . 349
Gramatyka Polska w szkole powsz. *Stanisław Szober* . 189, 399

Harcerka na zwiadach. *Józefa Łapińska* 541
Harcerskie filmy 536
zeszyty 94
Heimatkunde. *E. Romer* i *M. Polaczkówna* 186
Historja. Czasy starożytne i średniowieczne. *Jan Dabrowski — Andrzej Zand* 190
powszechna na klasę I gimn. *Marian Henryk Serejski* . 189

Indywidualizm w zespole. *S. Razwiłowska* 187
Iuvenis Romanus. *J. Kowalski* i *M. Golias* 349

Str.

Jak myślimy. *J. Dewey* 581
Jak obserwować dzieci. *S. M. Studnicki* 139
Jak organizować gromadę zuchów 535
Jak zdobywać pracę i stanowisko. *K. Jabłowski* . . . 543
Język Polski (dla gimnazjum). *Z. Klemensiewicz* . . . 138
(dla V kl. szkoły powsz.). *Z. Klemensiewicz* . . 138

Kai aus der Kiste. *Wolf Durian* 617
Kawalerja polska w r. 1920. *Gen. Juljusz Rómmel* . . . 543
Koledzy. *Marja Buyno-Arctowa* 189
Kraków. *K. Buczkowski* 349
Książki do bibljotek — zatwierdzone przez Min. W. R. i O. P. 344, 397, 536
Książka wodza zuchów. *Aleksander Kamiński* 535
Kształcenie charakteru. *John Mac Cumn* 137
Kwartalnik Historyczny 397

La France au Travail. *Jan Cieśliński i Leon Koźmiński* . . 399
Lateinische Grammatik. *S. Samolewicz* u. *L. Jus* . . . 349
Literatura polska wieku XIX. *Manfred Kridl* . . 189, 303
Little Lord Fauntleroy. *Fracis Hodgson Bürneth* . . . 137
Litwa. *Szummer-Szermentowski. E. M.* 186
Lot i obrona przeciwlotniczo-gazowa Polski . . . 616
Ludzie prawdziwi. *Hermina Naglerowa* 543
Lwów. *Papée Fr.* 186

Marszałek Foch. *Jaworska M.* 186
Marzenie na Jawie. *George H. Green* 189
Mikołaj Kopernik. *Nayder M.* 186
Milusińscy. *Szalay Groele W.* 186
Młody kupiec 617
Młodzież i Pokój Świata — jednodniówka 302
Moja druga książeczka. *E. Chodak* 189
Moja pierwsza książeczka. *E. Chodak* 189
Moja wyprawa na Pamiry. *Jadwiga Toeplitz-Mrozowska* . . 543
Moje pedagogiczne credo. *John Dewey* 138
Mowa polska. *Henryk Gaertner* 138
Mój śpiewnik. *Mayzner T.* 186

Na błękitnych gościńcach. *Janusz Meissner* . . . 543
Na dalekiej północy. *Eugenjusz Małaczewski* 543
Naprzełaj przez świat. *Janina Horoch-Lieslowa* . . . 189
Na skrzydłach jachtów. *Gen. Marjusz Zaruski* . . . 137
Nasza Walka o Szkołę Polską 301
Nasze pieśni. *Jadwiga Zwolakowska* 536, 541
Na Tropie 93
Nauczanie i wychowanie w Stanach Zjedn. A. P. *Dr. M. Ziemnowicz* 303
Nauczanie łączne oraz nauczanie języka ojczystego w szkole powsz. *Karol Linke* 190

Str.

Nauka o języku dla kl. II gimn. *St. Szober* 582
Nauka pisowni we wzorach i ćwiczeniach. *St. Szober, C. Niewiadomska, C. Bogucka* 190
Niemasz pana nad ułana. *J. Staszewski* 349
Nie zabijaj 616

Obchody, uroczystości i inne fragmenty z życia szkolnego. *H. Grzesińska* 139
Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Wnętrza Kraju. *Włodzimierz Feist* . 262
O chowie kur. St. Nikorowicz 618
Odrabianie lekcyj w szkole powszechnej. *Jan Sokołowski* . . 187
Oficer Rzeczypospolitej. *Aleksander Kamiński* . . 535
Ogród przy szkole powszechnej i jego zastosowanie w pracy dydaktycznej i wychowawczej. *J. Wodzińska-Matawowska* . . 618
O Henryku Sienkiewiczu. *K. Czachowski* 350
Opieka rodziny nad mową dziecka. *Zenon Klemensiewicz* . . 188
Organizacja pracy nauczyciela historji w szkole powszechnej. *Władysława Mortkowiczówna* . . . . . , 351
Organizacja pracy w szkole zawodowej. *Dr. Fr. Tomanek* . . 187

Ormianie polscy. *Br. Wójcik-Keupruljan* 349
O życiu i dziełach Hugona Kołłątaja. *Wincenty Sierakowski* . 187

Pages choisies. *Anatole France* 618
Pedagogika i szkolnictwo w Rosji Sowieckiej. *Prof. Hessen* . . 188
Pierwsza książka do nauki języka rosyjskiego dla Polaka. *S. Kulakowski* 542
Piękna nasza Polska cała. *Stanisław Tync* i *Józef Gołąbek* . . 138
Piętnaście pieśni. *T. Mayzner* 349
Płyną polskie okręty. *Jim Poker* 543
Pod banderą syreny. *St. M. Saliński* 543
Podręcznik do nauki języka angielskiego dla I kl. gimn. *K. Jastrochówna* . . . 302
francuskiego dla I kl. gimn. *H. Nieniewska* i *O. Cieślińska* . . . 302
łacińskiego w I kl. gimnazjum . 136
zoologji dla kl. I gimn. *T. i H. Jaczewscy* . 582
Podstawy wychowania państwowego. *Dr. Kazimierz Sosnicki* . 137
Pogadanki o języku polskim. *Zenon Klemensiewicz* . . . 138
Polska czytanka dla V klasy szkoły powsz. *H. Grotowska* i *Z. Klingerowa* 302, 349
mapa fizyczna. *E. Romer* i *T. Szumowski* . . . 188
po roku 1926, album 95
w rozwoju dziejowym. *St. Arnold, Cz. Leśniewski* i *H. Pohoska* 351
Poradnik dla nauczyciela do podręcznika „Język Polski" dla I klasy gimn. *Zenon Klemensiewicz* . . . 138
„Język Polski" dla V kl. szkoły powszech. *Zenon Klemensiewicz* . 138

Str.

„Pogadanki o języku polskim“ dla I i II kl. szkoły powszechnej *Zenon Klemensiewicz* . . 138
gramatyczny. *H. Gaertner* i *A. Passendorfer*. . . 138
Port Gdyński, jego urządzenia i handel zamorski. *Władysław Zakrzewski* 348
Poznawajmy przyrodę dla kl. VI powsz. *St. Feliksiak, J. Kołodziejczyk* i *J. Wernerowa* 399
Prawo pustyni. *Zanc Grey* 189
Projekty budynków szkół powszechnych 534
Przekroje. *Dr. Wacław Sierpiński* . . . 617
Przewodnik metodyczny do podręcznika historji na II kl. gimn. *W. Moszczeńska* i *H. Mrozowska* . . 581
„Nowa Polska“ dla I klasy gimn. *Henryk Gaertner* . 138
do Wł. Jarosza „Opowiadań z dziejów ojczystych“. *Stanisław Nowaczyk* . 582
Przez Ergi i Hammady Sahary. *T. Nilewski* i *J. Meissner* . . 660
Przygody Basi i Krzysia. *Wacława Grodziska-Czechowska* . . 189
Przyroda żywa dla V kl. powsz. *B. Dyakowski* . . . 399
Psychologja pedagogiczna. *Dr. Marja Librachowa* . . . 190
Psychometrja 398
Puer Romanus. *J. Kowalski* i *M. Golias* . . . 95, 186
Puhar Krakowa. *Zygmunt Nowakowski* 190

Rachunki dla I kl. szkoły powsz. *T. Sierzputowski* i *S. Klebanowski* 137
I oddziału szkoły powsz. *Durek* i *Lewicki*. . 302, 349
II kl. szkoły powsz. *T. Sierzputowski i S. Klebanowski* 137
Regulamin żeńskiej drużyny 580
Rozwój psychiczny młodzieży, a praca szkolna. *Dr. Jan Kuchta* . 139
Rycerze z K. O. P. *Juljan Podoski* 137
Rzeczpospolita Polska w dobie królów obieralnych (mapa). *Wł. Semkowicz* 188

Samolot kaprala Orwicza. *J. K. Kraśny* 350
Siedm pieśni ludowych Ziemi Lubelskiej. *Józef Chmara* . . 94
Skarby ziemi. *Hanna Mortkowiczówna* 543
Skaut 94, 617
Skowronek (Moster Skylark). *John Bennet* 137
Sobieski pod Wiedniem. *M. Swobodzianka* 349
So lerne ich segelfliegen. *Rolf Italiaander* 617
Strzelec — Dwudziestolecie Marszu Szlakiem Kadrówki . . 348
Stulecie „Pana Tadeusza“. *Mieczysław Opałek* . . . 302
Syn Kujaw. *Anna Pohoska* 661
16 Pieśni 187
Szkolnictwo prywatne 398
w Stanach Zjednoczonych A. P. *Dr. M. Ziemnowicz* . 303

Str.

Szkoła a gospodarstwo narodowe. *Prof. dr Leon Władysław Biegeleisen* 582
Kolejowa im. Marszałka J. Piłsudskiego *Mieczysław Opałek* 302
Szukajcie przyjaciół. *Kossak-Szczucka* . . 94, 187, 535

Śmierć Pułaskiego pod Savannah, obraz *S. Batowskiego* . . 536
Świat i Życie 138, 189, 303, 350, 398, 581, 618, 661

Tablica ilorazów inteligencji dla posługujących się testami Bineta-Termana *Henryka Weintalówna* 138
Teofila Sobieska, matka króla Jana. *M. Czeska-Mączyńska* . . 350
The Happy Prince i The Nightigale and the Rose. *Oskar Wilde* . 542
Toruń. *K. Górski* 350
Tropem zastępu żórawi. *Ewa Grodecka* . . . 94, 535
Turysta w Polsce 542

Ustrój i organizacja szkolnictwa w Polsce 137

Wartość wychowawcza rachunkowości. *Dr. Fr. Tomanek* . . 187
Wiadomości elementarne o państwie. *Czesław Znamierowski* . . 542
Wiadomości historyczno-dydaktyczne . . . 397, 580
Widnokrąg nauki. *Prof. dr. W. Natanson* 661
Wielkomiejskie dziecko proletarjackie. *Jan Szelejewski* . . 351
Wielkopolska. *Papée Fr.* 186
Wir lernen deutsch. *W. Dewitzowa, R. Kern* i *G. Żółtkowska* 302, 349
Wit Stwosz — Wielki Rzeźbiarz Średniowiecza. *J. Dobczycki* . 349
W kręgu wodzów 580
Włochy. *M. Brahmer* 350
Wojna Polska. Rok 1918—1920. *Wacław Lipiński* . . 190
W XV-lecie Niepodległości 185
Wskazówki dla organizujących żeńskie drużyny harcerskie . . 580
metodyczne do elementarza „Moja pierwsza książeczka. *E. Chodak* 189
metodyczne do podręcznika „Geografja Polski" dla I kl. gimnazjalnej. *Stanisław Pawłowski* . . . 138
Wspomnienia z bojów kawalerji. *Gen. Juljusz Rómmel* . . 543
W stolicy. *Aleksander Janowski* 543
Wychowanie funkcjonalne. *Dr. Ed. Claperede* . . . 137
W zadymionem słońcu. *Gustaw Morcinek* . . . 190

Zagadnienia seksualne dziecka i młodzieży szkolnej. *Albert Dryjski* 139
Zarys metodyki nauczania rachunkowości podwójnej. *Dr. Fr. Tomanek* 187
Zasady nowego ustroju szkolnictwa polskiego. *F. Śliwiński* . . 399
Ziemia 535
Z naszej przeszłości. *H. Pohoska* i *M. Wyszatycka* . . . 189
Źródła światła. *Marjan Grotowski* 190
Żeglarz 536
Żwirko i Wigura, załoga R. W. D. *Janusz Meissner* . . . 190
Życie maszyn. *Dr. Feliks Burdecki* 661
Żydzi. *Tauber M.* i *Wajngarten J.* 186

RUCH SŁUŻBOWY.

Str.

Abgarowicz Franciszek inż. . . 176
Adamiec Jan 328
Adrjanowicz Włodzimierz . 178
Ajchler Marcin 562
Androchowiczowa Marja . . 288
Andruszewski Jan . . . 567
Andrzejowska Jadwiga . . 560
Angielska Kamila . . . 599
Ardl Karol 562
Arnoldowa Franciszka . . 567

Babak Aleksander . . . 567
Babiakowa Stefanja . . . 178
Babij Olga 602
Babij Stefan 567
Bajerowa Marja 602
Balicki Jan 176
Banach Taras 644
Baraniecki Stefan 176
Baranowa Marja 562
Baranowiczówna Stanisława . 567
Bartkowski Michał . . . 560
Bauer Adolf 602
Baumanówna Marja . . . 178
Bazylski Jan ks. 602
Becz Dymitr 598
Bednarska Marja . . . 559
Bednarski Antoni 328
Bełcha Stanisław ks. . . . 599
Berdakówna Marja . . . 562
Berezowski Władysław . . 178
Berger Bruchcia 562
Berlas Dawid 176
Bernhardt Rudolf 602
Berwidowa Zofja . . . 567
Beulwitz Olga 602
Bezkorowajny Bazyli . . 568
Będziński Marjan 288

Str.

Białowa Aniela 602
Białowąs Antoni 175
Białowąs Michał ks. dr. . . 291
Bieganowski Franciszek . . 598
Biegelmayerówna Helena . . 562
Bielawski Ignacy 598
Bieniowska Eugenja . . . 568
Bieniowski Stanisław . . 175
Blaschke Ignacy 178
Blatkiewicz Michalina . . . 562
Blausteinowa Chaja . . . 328
Blicharska Anna 599
Blidy Walerjan 598
Błaszkiewicz Władysław . . 602
Błażków Mikołaj 568
Bobaczyn Eufrozyna . . . 178
Bochniewiczowa Helena . . 568
Bodnaruk Bazyli 602
Bodyński Adam 176
Bogaczewicz Józef . . . 177
Boryczówna Wanda . . . 568
Boryniec Michał . . . 568
Bożykówna Olga 327
Brandstätter Eugenjusz . . 561
Brechowa Izabela 562
Breit Henryk dr. 288
Browar Teodor 290
Browarowa Anastazja . . 290
Brykajło Michał 562
Brykowa Janina 327
Bryniak Teodor 290
Bryniarski Władysław . . 598
Buchowiecka Marja . . . 290
Buczacki Izydor 290
Buczko Jan 602
Buczyńska Marja . . . 599
Budzowa Helena 328

Str.

Bukaczewska Olga . . . 290
Buła Józef 288
Bułkowski Ksawery . . . 562
Burysz Roman 561
Bühnowa Janina . . 290

Cagowa Marja 562
Capińska Darja 562
Capiwowa Emilja 328
Cegielski Roman dr. . . . 288
Chamielcowa Aniela . . . 645
Charzewski Andrzej . . . 561
Chilewska Jadwiga . . . 563
Chlaowa Marja 602
Chmielewska Franciszka . . 563
Chmielewski Władysław . . 328
Chmielnicki Bartłomiej . . 598
Chmułówna Olga . . . 327
Chobrzyński Roman . . . 602
Chociej Jan 598
Chodaczek Władysław dr. . 563
Chodowicki Bazyli dr. . . 178
Choma Władysław . . . 560
Chomińska Helena . . . 602
Chowaniec Ernest ks. . . . 563
Chudiak Jan 563
Cichocki Władysław . . . 563
Ciechowski Jan 563
Cisek Marcin 603
Cisyk Emiljan 600
Ciura Antoni 600
Cuprykowa Anna 563
Cygan Stanisław 563
Czajkowska Marja . . . 605
Czajkowski Mieczysław . . 645
Czarnecki Paweł 598
Czarnowska Julja S. . . . 603
Czarnyńska Genowefa . . 177
Czechowa Anastazja . . . 329
Czechowski Błażej . . . 603
Czechowski Władysław . . 645
Czekałowski Dominik dr. . . 328
Czekanowski Stefan . . . 568
Czeredarek Adam . . . 288
Czeżowska Anna 598
Czuczkiewicz Klementyna . 177
Czuczman Jan 563
Czyrakowa Marja . . . 568

Str.

Dackowa Stanisława . . 568
Dankiewicz Eustachy . . . 328
Danyluk Michał 328
Dąbrowska Józefa . . . 563
Dąbrowski Jan ks. . . . 600
Dąbrowski Józef 290
Dąbrowski Ludwik . . . 603
Dec Ignacy 600
Delawska Zofja 563
Demkowicz Jan 328
Demkowicz Marja . . . 563
Deneczkówna Janina . . . 177
Derbak Sabin ks. 603
Derczyński Edmund . . . 560
Derewlana Helena . . . 645
Dewiczówna Wanda . . 605
Dębicki Wiktor 288
Diduszkowa Zofja . . . 563
Długoszewski Józef . . . 563
Dmytruk Włodzimierz . . 562
Dobiecki Alfred ks. . . . 568
Dobrucki Władysław . . . 600
Dobrzyńska Ewa 329
Donigiewicz Władysław 176, 560
Doszecka Stefanja . . . 600
Drygalska Helena 290
Dubicka Emilja 568
Dubrawski Józef 599
Dudryk Antoni 568
Dudziak Jan ks. 600
Dufratówna Marja . . . 568
Dul Andrzej 645
Dutkiewicz Bronisław . . 600
Dwornicka Helena 600
Dybczak Stefan 287
Dyluki Mieczysław . . . 328
Dyrówna Marja 568
Dzieduszko Karol 560
Dziedzicowa Zofja . . . 328
Dzieniewiczowa Adela . . 568
Dzikiewicz Włodzimierz . . 178
Dziurgot Julja 563
Dziurman Piotr 560
Dżygała Jerzy 327

Eckstein Antoni 563
Ehrenkreutzówna Emilja . . 563

Fedynowa Aleksandra . . 290
Fiala Jan 562

Str.

Fiałkowska Helena . . . 290
Fichmanówna Serafina . . 562
Figolowa Elżbieta . . . 645
Filarowa Jadwiga 563
Filipowicz Wanda . . . 563
Filipska Natalja 177
Finkenthal Maksymiljan . . 603
Fischer Karol 560
Fizyr Grzegorz 290
Fizyrowa Leontyna . . . 603
Fleischhacker Kazimierz ks. . . 563
Florkiewicz Stanisław ks. . 600
Fokszejowa Michalina . . 563
Follprecht Józef 560
Francoz Szulim 563
Fritzhand Szmul 600
Fróg Stanisław 568
Fuksowa Leonja 603
Fuxówna Marja 290

Gackówna Izabela . . . 603
Gajekowa Olga 600
Gajewska Marja 562
Garbiak Zenon 289
Gardjasz Antoni 568
Garlicki Stanisław . . . 175
Gaweł Władysław dr. . . 176
Gąsior Franciszek 290
Gąsior Jan 599
Gdula Stanisław 288
Geisheimer Jan 289
Gerlach Jan 560
Giermańska Zofja . . . 603
Gil Józef 603
Gilewicz Aleksy dr. . . . 598
Gilewicz Józef 645
Gissowska Janina Emilja . . 563
Gładysz Michał 600
Głogowski Piotr 176
Głowacki Józef 175
Gogojewicz Zofja 644
Gołębiowski Jan 560
Gonetówna Stanisława . . 288
Gorczyca Andrzej ks. . . . 568
Gottwaldówna Bolesława . . 178
Górka Rudolf 563
Górniakowa Helena . . . 328
Górska Marja 563
Górska Stanisława . . . 600

Str.

Górski Edward 600
Grabiec Jan 563
Grabowiecka Julja . . . 603
Graubart Ozjasz 563
Groch Stefan 563
Grochal Andrzej . . . 561
Gruszecka Jadwiga . . . 561
Gryguś Franciszek . . . 563
Gryniowa Stanisława . . . 564

Hagel Kazimierz . . . 603
Hałasowska Marja . . . 564
Handlówna Agnieszka S. . . 600
Hapko Bronisław Antoni . 327
Harasiewicz Józef . . . 290
Harasymowiczowa Julja . . 645
Harhala Jan 288
Harożański Jan 603
Hasny Władysław . . . 568
Hawlowa Józefa 564
Hawrot Jan 561
Hedlówna Leontyna . . . 327
Herman Grzegorz . . . 562
Hermanowa Marja . . . 600
Hetperowa Stanisława . . 570
Hirsz Henryk 598
Hodola Julja 570
Hodowański Andrzej . . . 328
Hollanek Władysław . . . 561
Hołubowicz Jan 290
Horak Roman 561
Horbaj Bazyli 600
Howiikówna Marja . . . 600
Hrycaj Teodor . . . 288, 327
Hrycynówna Irena 290
Hryniewicz Jan 599
Huńkówna Stefanja . . . 564
Hupałowska Weronika . . 600
Hyjekowa Helena . . . 603

Ingarden Roman Witold dr. . 179
Iwanicki Jan 603
Iwanowska Zofja 564
Jabłońska Kazimiera . . . 564

Jabłoński Izydor . . . 176, 561
Jabłoński Władysław . . 561
Jachimowicz Michał . . . 645
Jachlewska Leokadja S. . . 600

	Str.
Jadowska Stanisława . .	290
Janiczkowa Helena . . .	329
Janikowska Anna	178
Jankowska Janina . . .	177
Jarecka Eugenja . . .	290
Jarocki Wojciech	561
Jaroszewski Bolesław . . .	178
Jaroszewski Władysław . .	603
Jasińska Marja	328
Jasiński Antoni	644
Jasiński Ludwik	327
Jaworska Stefanja . . .	178, 603
Jastrzębska Katarzyna . .	178
Jelinek Wacław	287
Jerszówna Marja	600
Jezuitowa Karolina . . .	600
Jędrusiński Alfred . . .	562
Jonak Jan	289
Józefczuk Stanisław . . .	561
Jóźków Józef	287, 561
Kaczałowa Bronisława . .	568
Kaczkowska Marja . . .	570
Kaczorowski Henryk ks. . .	564
Kabarowski Piotr ks. . . .	600
Kaliniakowa Zofja . . .	603
Kalita Franciszek . . .	599
Kałynowicz Włodzimierz . .	288
Kamera Alojzy	178
Kanicka Stefanja	568
Kankofer Aleksander . .	603
Kantor Karol	600
Karpiukówna Stefanja . .	564
Kassarabowa Marja . . .	290
Katz Zelig	600
Kawyn Stefan dr. . . .	288, 327
Kazijewiczówna Eugenja . .	290
Keycha Zdzisław	287
Kędzior Michał dr. . . .	564
Kierniakiewiczówna Natalja .	290
Killar Jan	178
Kirczowowa Ludwika . .	564
Kirschner Kamil	599
Kisilewicz Władysław . .	176
Kisielewski Konstanty dr. .	567
Klimkowa Marja	177
Kling Franciszek	291
Kluzowa Wilhelmina . . .	603
Kłosowski Franciszek . . .	599
Kmicikiewicz Helena . . .	568
Knobloch Mieczysław . . .	567
Knotz Józef	561
Kobał Piotr	603
Kobl Kazimierz	177
Koblański Maksymiljan . .	570
Kobrynowicz Ludwik . . .	600
Kochmański Adam . . .	645
Koczaj Władysław . . .	645
Kohut Teodor	600
Kokolski Michał	564
Kolanko Jan	645
Komarówna Lidja	288
Komarzyński Jan . . .	603
Komorowska Stanisława . .	177
Konenko Paweł	290
Koniuszowa Marja . . .	564
Konopacka Irena	564
Konopnicki Jan dr. . . .	560
Kopczyk Paweł . . .	289, 564
Kopianka Helena	567
Kopkowa Marja . . .	290
Koralewicz Feliks . . .	287
Korduba Miron	288
Kordzikówna Zofja . . .	600
Koreniec Aleksander ks. . .	603
Korolukówna Antonina . .	564
Kostkówna Anna	564
Kotełkowa Helena	564
Kotowiczówna Janina . . .	603
Kotulski Tomasz	290
Kotysowa Zofja	289
Kowal Henryk	599
Kozak Włodzimierz . . .	568
Kozakówna Marja	176
Kozłowska Władysława . .	568
Krajczyk Michał	564
Krajniak Marjan	567
Kramarz Walerjan dr. . .	288
Krasijówna Anna	178
Krawecowa Teofila . . .	290
Krawiec Tadeusz . . .	175
Krępuszewski Aleksander . .	568
Krotkiewska Irena	564
Królowa Władysława . . .	568
Krsekowa Zofja	601
Krupska Julja	290
Krynicki Jan	601

Str.	
Krzywiecka Bronisława Wanda	327
Krzyżanowski Stanisław	290, 328
Krzyżanowski Teodor	176
Kuberczykowa Marja	328
Kubicka Aniela	564
Kubisz Rudolf	599
Kuchciak Maciej	598
Kudłowa Marja	328
Kulczycka Lubow Marja	562
Kulczycki Jan	562
Kulczycki Michał	175, 560
Kulczycki Zenon	178
Kuliński Stanisław	288
Kulpa Tadeusz	178
Kulpowa Elżbieta	568
Kułynycz Aleksander	290
Kunaniec Marja	645
Kunisz Władysław	564
Kurdydyk Onufry	568
Kuricowa Marja	601
Kuryłas Józef	564
Kuryłowa Eleonora	328
Kurzbauer Ryszard	290
Kuszlik Włodzimierz	328
Kuszlikowa Elżbieta	569
Kutówna Stefanja	599
Kuzimowicz Jan	564
Kuźmak Bazyli	568
Kuźmowa Olga	601
Kuźmowicz Leokadja	601
Kuźmyczowa Marja	289
Kwaśniewiczowa Aniela	328
Kwaśny Franciszek	562
Kwieciński Zdzisław	564
Kwolek Jan	644
Lachowicz Zofja	603
Lachowski Celestyn	287. 561
Lagosz Kazimierz ks.	601
Langer Władysław	603
Langiewiczówna Marja	568
Lasek Zofja	564
Laser Bernard	290
Laskowska Marja	603
Laszkówna Celestyna	564
Lautsch Jan	564
Ledoux Marja	603
Ledwożyw Zofja	564
Lekwarska Henryka	290

Str.	
Leń Franciszek	287
Leszczyński Miron ks.	603
Leśniowski Marcin ks.	601
Lewandowska Stanisława	177
Lewicka Józefa	178
Lewicki Jan	564
Lewicki Józef	327
Lewicki Michał	287, 603
Lewicki Władysław	288
Lisowska Janina	565, 601
Lisowski Kazimierz	328
Listowska Jadwiga	565
Litarowicz Henryk	568
Litwin Mikołaj	598
Litwinówna Marja	568
Lubartowicz Jan ks.	603
Łabędzki Bazyli	290
Łagan Jan	176
Łapicka Helena	567
Ławnikowski Emil	290
Łątkowski Kazimierz	176
Łeszczij Seweryn	597, 599
Łęgowska Konstancja	568
Łobajowa Tekla	645
Łodziak Marjan dr.	176, 178
Łoiński Władysław	568
Łonkiewicz Aleksander	288, 599
Łukasiewicz Antoni	176
Łukianowicz Denys dr.	178
Łuszkiewicz Władysław	290
Łuszpiński Platon	603
Mach Wojciech	599
Machalski Franciszek dr.	599
Madejówna Marja	568
Madler Juljusz	565
Majerówna Marja	562
Majewski Jan dr.	561
Majewski Grzegorz	178
Majgier Józef	601
Makowiczowa Wiktorja	568
Maksymowiczowa Janina	568
Malik Bronisław	329
Malik Władysław ks.	599, 601
Malis Zacharjasz	568
Malisowa Albina	290
Malaczyński Stanisław	603
Małkowa Aleksandra	568

	Str.
Mandyczewska Antonina . .	568
Mandyczewski Eugenjusz . .	175
Maraszewska Cecylja . . .	290
Marczakówna Franciszka S. .	176
Marek Emil	603
Markiewicz Stefan . . .	328
Markiewiczowa Stefanja . .	178
Markiewski Jan	178
Markowicz Antoni . . .	603
Marsówna Zofja	329
Marynowicz Filomena . .	565
Matheis Jan	175
Matuszewski Stanisław . .	178
Matuszowa Stefanja . . .	568
Matwijów Józef	560
Mawriczowa Genowefa . .	601
Mayer Ambroży	287
Mazur Franciszek	645
Mazur Mikołaj	599
Mazur Władysław . . .	565
Mazurkiewicz Tadeusz . .	565
Mazurkówna Anna . . .	565
Medyński Aleksander . .	178
Meissner Marja	645
Mejgier Józef	565
Melnykowa Anna . . .	569
Melnykówna Stefanja . . .	601
Mendrala Stanisław . . .	178
Męciński Eustachy . . .	329
Mędrzycki Stanisław . . .	598
Michalczyk Konstanty . .	603
Michalewicz Józef . .	176, 561
Michalik Alojzy	601
Michalski Władysław . . .	329
Michałowski Eugenjusz . .	290
Migalska Zofja	603
Migocki Wiktor	603
Mihułowicz Jerzy dr. . .	603
Mikołajewicz Jan . . .	178
Milski Michał	603
Mindowicz Stanisław ks. . .	603
Missona Kazimierz . . .	179
Misztalowa Marja	288
Mleczkowa Janina . . .	177
Młodnicki Marjan . . .	569
Młotówna Emilja	599
Mojsakowa Marja . . .	603
Mojżesowiczówna Rypsyna .	288
Molisak Marceli	603
Mollowa Janina	290
Mołczanowska Zofja . .	329
Moralewicz Marja . . .	565
Mossowa Kazimiera . . .	179
Motyka Tomasz	603
Mróz Michał	561
Mryc Olga	288
Mryczko Szymon . . .	179
Mykietiuk Nicefor	176
Mysko Wanda	569
Mysłowski Emil	565
Nadler Ozjasz	569
Nalborczyk Jan	179
Nartowski Wacław Fran. dr. .	177
Nehrebecki Józef	565
Nelken Rachela	565
Nicowicz Marja	329
Niemczyk Paweł . . .	569
Niewiakowski Romuald . .	565
Nord Abraham	329
Nowak Adam	601
Nowak Marjan	175
Nowak Michał	603
Nowakowa Jadwiga . . .	565
Nowakowa Michalina . . .	605
Nowakowska Helena . . .	290
Nowodworska Marja . . .	605
Nowogrodzki Tadeusz . .	287
Nowosad Stanisław . . .	605
Nunberg Stanisław . . .	560
Nykietiuk Włodzimierz ks. .	565
Offert Tadeusz dr. . . .	598
Ogielska Franciszka . . .	599
Olejarz Michał ks. . . .	565
Olpińska Irena	177
Olszewska Helena . . .	565
Onyszkowa Aniela . . .	289
Opałek Mieczysław . . .	177
Osiecka Stefanja . . .	565
Osierda Adam	329
Ostapowicz Jarosław . . .	599
Owadiuk Franciszek mgr. .	561
Owczarz Edward	601
Panekówna Wanda . . .	599
Pańczuk Mikołaj	177
Parylle Emil	569

	Str.
Paryllowa Anna	329
Parypa Eugenjusz	329
Parypa Włodzimierz	645
Partykówna Bronisława	177
Paszkudzki August dr.	604
Paśko Paweł	561
Pawlakówna Kazimiera S.	601
Pawliszyn Michał	561
Pawlukówna Bronisława	177
Pawłowska Wiktorja S.	601
Pawłowska Zofja	601
Pazowska Kamila	569
Pączek Jan	329
Peleński Dymitr	291
Peleński Józef	179
Pełypyszyn Mikołaj	179
Pendycka Aleksandra	565
Pfaifer Edmund	175
Pidłużny Michał	604
Piekarska Marja	291
Pilawski Teodor	176
Piotrowska Anna	604
Piotrowski Grzegorz	565
Pirzańska Paulina	291
Pisarczyk Wojciech	604
Piskozub Władysław	565
Piskozubówna Karolina	565
Pisulińska Zofja	329
Pitera Andrzej	569
Planer Jonasz	604
Platzker Hinda Lea	179
Płatos Jan	175
Płonka Ignacy	599
Płoszajówna Marja dr.	598
Pobihuszko Filemon ks. dr.	176
Podkowa Jan	176
Pohorecki Emilian ks.	569
Polechoński Kazimierz	289, 565
Polechoński Władysław	604
Popowiczowa Felicja	569
Poradowski Leon	569
Porębska Irena dr.	289
Potapiński Adam	289
Potyczówna Helena	565
Pragerowa Marja	565
Praschil Helena	569
Prokopowicz Klemens	291
Prokopowiczowa Helena	291
Pruc Dionizy	562
Prudyusowa Helena	604
Przewirska Marja	289
Przybylska Janina	565
Przybylski Wacław ks.	601
Przyjemski Platon	565
Przyprawa Urban	329
Puchalska Władysława	569
Pudełko Edmund	179
Pytel Lesław	560
Raba Włodzimierz	328
Rabowa Zofja	328
Rachwałówna Janina	291
Raczyńska Marja	177
Radecka Paulina	569
Radekowa Marja	177
Radko Zygmunt	561
Radwańska Marja	329
Ratusiński Piotr dr.	566
Reifówna Wanda	645
Reiter Edward	179
Reiter Józef	560
Reszkówna Zofja	291
Reutt Marja	179
Rewucki Franciszek	177
Riesdorfer Aniela	569
Robak Karol	177
Rogowski Michał	289
Rogowski Wojciech ks.	601
Roman Apolinary ks.	604
Romanica Stanisław	569
Romanowska Halina	569
Rogowski Jan dr.	566
Rosenhek Janina	566
Roszakowa Karolina	289
Roszczakowski Józef	604
Rottenstreich Fischl	179
Rozdolski Michał	566
Rozenhek Janina	601
Róg Tadeusz	601
Różycki Stefan	569
Rumanstorfer Antoni	291
Rut Karol	291
Rybakówna Helena Olga	645
Rześniowiecka Olga	604
Sabat Andrzej	604
Salo Antoni	604
Sałabun Józef	562

Str.

Sałyk Stefan 328
Samborski Antoni 175
Sambulski Michał . . . 562
Sandl Jakób 566
Sawicka Janina 569
Sawiuk Aleksander . . . 604
Schallowa Eugenja . . . 329
Schandler Józef 569
Schillerowa Kazimiera . . 566
Schlosser Chewed . . . 291
Schmidt Stanisław . . . 599
Schreiber August 601
Schreiberówna Marja . . . 566
Schulz Romuald 566
Schütter Wiktor 604
Schworm Anna 566
Sedlaczek Franciszek . . . 560
Segańska Józefa . . . 291
Sekretówna Marja . . . 601
Selzer Józef 289
Sembratowicz Marja . . . 329
Semenetzówna Eugenja . . 569
Senczynowa Anna . . . 604
Senensieb Dawid 604
Senycia Bazyli 329
Seńczukowa Marja . . . 604
Serama Jan 604
Serednicka Karolina . . . 179
Seretna Janina 566
Sękowska Marja . . . 605
Siatkowski Marjan 645
Siemieński Maksymiljan dr. . 561
Sienkiewiczowa Zofja . . . 177
Sikora Kazimierz 328
Singalewicz Mikołaj ks. . . 601
Singler Franciszek . . . 566
Skawiński Sylwester . . . 329
Skiba Wincenty ks. . . . 601
Skorenkowa Franciszka . . 569
Skowronowa Stanisława . . 604
Skowrońska Aniela . . . 601
Skrzypkowa Stanisława . . 329
Skulicz Helena 566
Skulska Aleksandra dr. . . 289
Skulska Walerja 601
Skurski Franciszek . . . 566
Slanyówna Ida 604
Sławski Izydor 604
Słowikowa Leontyna . . . 566

Str.

Słowikowa Stefanja . . . 566
Słuszkiewicz Emilja . . . 566
Smereczańska Jadwiga . . 328
Smereka Władysław ks. . . 601
Smetański Jan 569
Smoleniowa Helena . . . 291
Smolnicki Tadeusz . . . 288
Smyk Bazyli 569
Snyłykowa Antonina . . . 291
Sobolowa Anna 602
Sojkowa Katarzyna . . . 179
Sołowij Marjan 289
Somorowski Kazimierz . . 289
Sonntag Leon 599
Sosiewiczowa Tekla . . . 289
Sozańska Jadwiga . . . 604
Sozański Ignacy 329
Spaltenstein Julja . . . 602
Spiałkowa Jadwiga . . . 604
Spitzianorowa Sabina . . 291
Stabryło Władysław dr. . . 177
Stachówna Kinga . . . 566
Stachurska Genowefa . . 602
Stachurski Bronisław . . . 599
Stankiewicz Edward ks. . . 569
Starzecka Janina 566
Staszkiewicz Jan 599
Stebelski Eljasz 291
Steblecki Włodzimierz ks. . 645
Steciówna Franciszka . . 569
Stefankiewicz Wojciech . . 289
Steligowa Dioniza . . . 604
Stepan Leontyna 179
Stojakowska Kazimiera . . 570
Stogowa Petronela . . . 604
Streer Stanisław 288
Stroff Otokar 566
Strokonowa Helena . . . 328
Strutyński Kazimierz . . . 291
Strynowa Helena 566
Strzelecki Józef 602
Surmiak Włodzimierz ks. . . 602
Swystun Jan 602
Sydorowiczówna Sabina . . 328
Syrek Jan inż. . . . 287, 560
Sytnik Józef 569
Szadaj Józef 329
Szajner Franciszek . . . 291
Szczepaniukówna Zofja . . 602

Str.

Szczepańska Marja . . . 291
Szczepański Mieczysław . . 566
Szczęścikiewiczówna Władysława 569
Szczurowska Marja . . . 291
Szeliski Józef 562
Szerlejowa Balbina . . . 291
Szersztyło Jan 602
Szetela Władysław ks. . . 602
Szewczyk Piotr 569
Szkwarkowska Katarzyna . 602
Szmoniewska Felicja . . . 604
Szostak Józef 561
Szower Zygmunt 566
Szpytkowski Stanisław ks. . 567
Szuba Karol ks. 569
Szufa Marjan 604
Szulc Gustaw Mieczysław . 175
Szumilakowa Władysława . 566
Szwec Tadeusz 562
Szymańska Klotylda . . . 602

Ściebora Władysław dr. . . 566
Ścieżyńska Zofja 566
Śliwiński Antoni 645
Śliwiński Zygmunt . . 177, 569
Śmiszkiewicz Michalina . 178, 604
Świątecki Antoni 598
Swiątkowska Zofja 604
Świetlik Tomasz 569
Świetliczko Stanisław . . 566
Świstacki Stefan 570

Talarowa Teodozja . . . 645
Taras Ludwik 287
Tendajowa Ludwika . . . 177
Tepperowa Anna 604
Terlecka Stanisława . . . 566
Terlikowski Piotr . . . 291
Terkl Michał 604
Teuwin Jakób dr. 604
Thullie Kazimierz dr. . . . 179
Tokarykowa Stefanja . . 602
Tomczuk Józef 291
Torbacka Olga 602
Toroński Tadeusz 562
Towarnicki Jan 289
Trafikowski Józef 566
Trojan Władysław 604
Trojanowski Henryk . . . 176
Trojnar Piotr 598
Tryszczyło Jan 604
Trześniowska Julja . . . 291
Turczyński Bohdan . . . 177
Turka Aleksy 604
Turowski Adolf 566
Turska Eleonora 291
Tustanowski Franciszek ks. . 602
Tyczyński Franciszek . . . 599
Tylawska Józefa 179
Tylawska Marja 179
Tymczyszyn Józef 178
Tymkiewiczówna Zofja . . 329

Udałowicz Helena 176
Uherman Tomasz 599
Ulewicz Władysław . . . 566
Urban Jan 179
Uruski Franciszek 604

Vitek Władysław 602

Wachnikowa Helena . . . 604
Wagner Jan 562
Wajda Michał 645
Waltoś Ferdynand 179
Wasylewiczówna Matylda . 569
Waśkowa Marja 604
Wawrykowa Zofja 570
Wawszczak Jan ks. 567
Wąsik Tomasz ks. 569
Wdowicki Ignacy 291
Wdowicki Władysław . . . 291
Weber Stanisław 179
Weinar Władysław 598
Weinert Walerja 604
Weingarten Juljan 289
Welc Michał 561
Weresiuk Piotr 288
Wewiórski Ludwik dr. . . 569
Węgrzynowska Irena . . . 289
Wiche Edgar 176
Wiche Stanisław 567
Wielkoszewska Leontyna . 604
Wieselbergowa Salomea . . 291
Wilkoszewska Stefanja . . 599
Winnicka Zofja 604
Winnicki Franciszek ks. . . 567

Str.
Wisłocki Jan 179
Wiszekówna Zofja . . . 569
Wiszniewska Marja . . 176, 570
Wiśniewski Marjan . . . 569
Witekówna Jadwiga . . . 602
Witka Józef 175
Witrylakowa Stanisława . . 604
Władycz Michał 291
Włodkówna Stanisława . . 567
Wnuk Józef 561
Wnuk Marjan 599
Wojciechowski Mikołaj . . 569
Wojciechowski Wiktor . . 562
Wojnarowska Karolina . . 599
Wojnarowska Marja . . . 604
Wojnarowska Stanisława . . 604
Wojnarowski Feliks . . . 329
Wojtanowicz Zofja . . . 567
Wojtowicz Józef 602
Wojtów Michał inż. . . . 567
Wojtyńska Józefa 289
Wolańczyk Marjan dr. . . 178
Wolf Franciszek . . . 291
Wolwowicz Mieczysław . . 561
Wołyńska Emilja 291
Wołyńska Franciszka . . . 602
Wowkowa Olga 567
Woźniak Antoni 645
Woźniak Paraskewja . . . 602
Woźniakowa Wilhelmina . . 602

Str.
Woźniczkówna Zofja . . . 291
Wójcikówna Jadwiga . . 289
Wrona Stefan 569
Wysocka Aniela 605
Wyszatycka Stanisława . . 289

Zacharjasiewiczówna Teofila . 329
Zaczek Adam mgr. . . . 562
Zajączkowska Walerja . . 291
Zaleski Juljusz dr. . . . 287
Zaleski Michał. ks. dr. . . 178
Zapolska Marja 179
Zarychta Paweł 329
Zarycki Miron 567
Zawadowski Józef . . . 179
Zawirski Hipolit 570
Zieliński Ludwik 567
Ziemiańska Marja 602
Ziemlik Stanisław . . . 179
Ziębianka Genowefa . . . 567
Ziłyński Jan dr. 327
Związek Karol 289
Zwoliński Karol ks. . . . 605
Zukerwek Stanisław . . . 289

Żukowska Anna 567
Żukowski Ignacy 291
Żurawski Ludwik . . . 567
Żurawski Zygmunt . . . 291
Żyszkiewicz Kazimierz . . 645

ROK XXXVIII. NUMER 1.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 stycznia 1934 r.

TREŚĆ:

1. Ustawa o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych str. 1.
2. Zasady zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych i nauczycieli, str. 7.
3 Kontrola urzędowych przesyłek listowych str. 19.
4. Opłaty stemplowe od podań str. 20.
5. Utrata praw do skróconej czynnej służby wojskowej str. 20.
6. Wyrządzanie szkód na trasach technicznych str. 23.
7. Ulgi kolejowe dla uczniów pryw. szkół powszechnych str. 23.
8. Chedery str. 24.
9. Propaganda hodowli jedwabników str. 29.
10. Organizacja szkolnictwa zawodowego str. 26.
11. Ferje Bożego Narodzenia w szkołach rolniczych str. 88.

Organizacja szkół str. 88.

Konkursy str. 89.

Ogłoszenia: Sanatorjum Akademickie w Zakopanem str. 90. Komisja egzaminacyjna na w. k. n. we Lwowie. str. 90. Pomoc lekarska str. 90. Bilety skarbowe. str. 91. Państw. Centr. Bibljoteka Pedagogiczna (spis nowonabytych książek) str. 91.

Książki, czasopisma: Na tropie str. 93. Tropem Zastępu Żórawi str. 94. Szukajcie Przyjaciół str. 94. Skaut str. 94. Harcerskie zeszyty str. 94. Siedm pieśni ludowych Ziemi Lubelskiej str. 94. Dzieje miast Rzeczypospolitej Polskiej str. 95. Polska po roku 1926 str. 95. Podręczniki szkolne Państw. Wydawnictwa Książek str. 95.

1.

Uposażenie funkcjonarjuszów państwowych.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku. Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25-go marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1. Rozporządzenie niniejsze normuje uposażenie funkcjonarjuszów państwowych.

Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są: urzędnicy, profesorowie i pomocnicze siły naukowe w państwowych szkołach akademickich, nauczyciele szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, funkcjonarjusze Straży Więziennej oraz niżsi funkcjonarjusze państwowi.

Uposażenie wojska, sędziów i prokuratorów, oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej oraz pracowników przedsiębiorstw i monopolów państwowych normują osobne przepisy.

Art. 2. Ustanawia się 12 grup uposażenia zasadniczego według następującej tabeli:

Grupa uposażenia	Kwota uposażenia miesięcznego w złotych
I	3.000
II	2.000
III	1.500
IV	1.000
V	700
VI	450
VII	335
VIII	260
IX	210
X	160
XI	130
XII	100

Art. 3. Rada Ministrów ustali zasady zaszeregowania osób, wymienionych w art. 1 ust. 2, do grup uposażenia, wyszczególnionych w art. 2, oraz zasady automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia.

Art. 4. Funkcjonarjuszom państwowym Rada Ministrów władna jest przyznać dodatki uzasadnione warunkami lokalnemi w kraju i na obszarze W. M. Gdańska.

Funkcjonarjuszom państwowym, pełniącym służbę zagranicą, przyznaje się dodatki lokalne, których wysokość ustala Minister Spraw Zagranicznych w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Dodatki te przysługują od dnia objęcia stanowiska zagranicą do dnia odwołania z tego stanowiska, przyczem wysokość dzienna dodatku wynosi 1/30 jego wysokości miesięcznej.

Art. 5. Funkcjonarjuszom państwowym, mianowanym (wybieranym) na stanowiska kierownicze, przyznaje się dodatek funkcyjny. Postanowienie to ma zastosowanie także do osób, pełniących obowiązki przywiązane do stanowisk kierowniczych, z tą różnicą, że ich prawo do dodatku funkcyjnego powstaje dopiero od dnia pierwszego miesiąca po upływie okresu dwumiesięcznego pełnienia tych obowiązków.

Można otrzymać równocześnie tylko jeden dodatek funkcyjny, zaś w razie zbiegu tytułów do dwóch lub więcej dodatków funkcyjnych służy uprawnionemu prawo wyboru.

Dodatek funkcyjny nie przysługuje osobom, pozostającym w stanie nieczynnym, zawieszonym w pełnieniu służby, jak również w przypad-

kach niepełnienia z jakiegokolwiek powodu co najmniej przez dwa miesiące obowiązków przywiązanych do stanowiska kierowniczego.

Stanowiska kierownicze oraz wysokość dodatku funkcyjnego określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Rada Ministrów władna jest przyznać funkcjonarjuszom państwowym dodatki służbowe, uzasadnione szczególnemi właściwościami służby; osoby pobierające dodatek funkcyjny nie mogą otrzymać równocześnie dodatku służbowego.

Funkcjonarjuszom państwowym, pełniącym służbę zagranicą i w Biurze Komisarza Generalnego Rzeczypospolitej Polskiej w Gdańsku, może Minister Spraw Zagranicznych przyznać ze względu na specjalne właściwości ich służby dodatek reprezentacyjny. Funkcjonarjusze pobierający dodatek reprezentacyjny nie mają prawa do dodatku funkcyjnego i służbowego.

Art. 6. Funkcjonarjuszowi państwowemu służy prawo do jednego tylko uposażenia, jako wynagrodzenia za ogół czynności, połączonych z jego stanowiskiem służbowem. Za spełnianie czynności dodatkowych, niezwiązanych z jego stanowiskiem, może funkcjonarjusz państwowy otrzymać dodatkowe wynagrodzenie. Zasady przyznawania tego wynagrodzenia ustala Rada Ministrów.

Art. 7. Funkcjonarjusze państwowi mogą otrzymywać zasiłki i nagrody pieniężne, na wypłatę których wstawiane będą co roku odpowiednie kwoty do preliminarza budżetowego. Również wstawiane będą do preliminarza budżetowego specjalne kwoty dla funkcjonarjuszów państwowych, utrzymujących liczniejszą rodzinę.

Art. 8. Uposażenie, wypłacane na zasadzie rozporządzenia niniejszego, wolne jest od państwowego podatku dochodowego i opłaty emerytalnej.

Wolne są również od państwowego podatku dochodowego wszelkiego rodzaju zasiłki i nagrody pieniężne, przewidziane w art. 7.

Przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio również do uposażenia pracowników o charakterze publiczno-prawnym w przedsiębiorstwach i monopolach państwowych oraz do uposażenia funkcjonarjuszów administracji lasów państwowych (art. 25).

Art. 9. Wyższym funkcjonarjuszom Straży Więziennej przy pierwszej nominacji przyznaje się na wyekwipowanie jednorazową kwotę w wysokości 430 złotych, a po upływie dwu lat od tej nominacji przyznaje się co roku dodatek na uzupełnienie wyekwipowania w wysokości rocznej 215 złotych.

Niższym funkcjonarjuszom Straży Więziennej przyznaje się wyekwipowanie na koszt Skarbu Państwa.

Niższym funkcjonarjuszom państwowym służby cywilnej, obowiązanym do noszenia umundurowania w służbie, przyznaje się umundurowanie ze Skarbu Państwa za opłatą 25% jego wartości. Rozporządzenie Rady Ministrów określi, w których działach państwowej służby cywilnej obowiązuje noszenie munduru.

Art. 10. W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesień na nowe miejsce służbowe, przysługują funkcjonarjuszowi państwowemu należności, które określi rozporządzenie Rady Ministrów.

Art. 11. Funkcjonarjuszom państwowym może być udzielona w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, bezprocentowa zaliczka na uposażenie. Warunki przyznawania i spłaty zaliczek, tudzież ich wysokość, określi Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 12. Rozporządzenie Rady Ministrów unormuje pomoc lekarską dla funkcjonarjuszów państwowych i ich rodzin.

Rada Ministrów władna jest przyznać funkcjonarjuszom państwowym i ich małżonkom ulgi w przejazdach państwowemi środkami komunikacyjnemi.

Art. 13. Rozporządzenie Rady Ministrów określi normy należności za mieszkania w naturze oraz unormuje sprawę mieszkań służbowych i reprezentacyjnych.

Sprawę mieszkań funkcjonarjuszów państwowych, zatrudnionych w administracji wojskowej, normuje ustawa z dnia 15-go lipca 1925 r. o zakwaterowaniu wojska w czasie pokoju (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 681) wraz z późniejszemi zmianami oraz rozporządzenia na jej podstawie wydane.

Art. 14. Funkcjonarjusze państwowi zajmujący mieszkania, określone w art. 13 ust. 1, winni na żądanie przełożonej władzy z chwilą rozwiązania stosunku służbowego, przeniesienia w stan spoczynku, przejścia w stan pozasłużbowy lub zmiany stanowiska służbowego, z powodu którego przydział mieszkania nastąpił, opróżnić mieszkanie częściowo do dni 28 od dnia doręczenia im odnośnego wezwania władzy, a całkowicie w terminie do 3 miesięcy od dnia doręczenia tego wezwania. Przy dobrowolnem wystąpieniu ze służby państwowej całkowite opróżnienie mieszkania powinno nastąpić natychmiast.

W razie nieopróżnienia mieszkania w oznaczonych terminach, władna będzie władza przełożona zarządzić eksmisję z przydzielonego mieszkania w drodze administracyjnej za pośrednictwem organów bezpieczeństwa publicznego.

Art. 15. Prawo do uposażenia powstaje:

a) dla wstępujących do służby państwowej czy to po raz pierwszy, czy ponownie, jeżeli istotne objęcie służby nie nastąpiło z dniem pierwszym miesiąca kalendarzowego, lecz w ciągu miesiąca, — od dnia objęcia służby, przyczem uposażenie za czas do pierwszego dnia najbliższego miesiąca oblicza się w wysokości dziennej po 1/30 części uposażenia. Postanowienie to dotyczy także ponownego powołania emeryta do służby państwowej, winien on jednak za ten czas i w takim samym stosunku zwrócić Skarbowi Państwa pobrane do końca miesiąca zaopatrzenie emerytalne;

b) w pozostałych przypadkach — z dniem pierwszym najbliższego kalendarzowego miesiąca po dniu mianowania (awansu) lub po dniu powstania warunków, uzasadniających zmianę uposażenia, jeżeli dzień mianowania (awansu) albo zmiany warunków nie zbiega się z terminem płatności uposażenia. W razie jednak zmiany miejsca służbowego, pociągającej za sobą zmianę wysokości uposażenia, prawo do uposażenia, odpowiadającego nowemu miejscu służbowemu, przysługuje od pierwszego dnia kalendarzowego miesiąca po zwolnieniu od poprzednich obowiązków służbowych.

Art. 16. Prawo do uposażenia gaśnie:

a) w razie śmierci funkcjonarjusza państwowego — z ostatnim dniem kalendarzowego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;

b) w razie rozwiązania stosunku służbowego w inny sposób z ostatnim dniem tego kalendarzowego miesiąca, w którym stosunek służbowy istotnie ustał. Przepis ten nie dotyczy osób, które samowolnie opuściły służbę państwową; winny one zwrócić Skarbowi Państwa odpowiednią część uposażenia za dni nieprzesłużone według zasad, określonych w art. 15 lit. a.

Art. 17. Termin płatności uposażenia ustala Rada Ministrów.

Art. 18. Na czas pełnienia obowiązkowej służby wojskowej w szeregach traci funkcjonarjusz państwowy od najbliższego terminu płatności prawo do uposażenia z tytułu służby cywilnej. Po powrocie z tej służby wojskowej do służby cywilnej służy mu prawo do uposażenia od dnia objęcia służby — według zasad określonych w art. 15 lit. a.

Na czas odbywania perjodycznych ćwiczeń wojskowych zatrzymuje funkcjonarjusz państwowy uposażenie z tytułu służby cywilnej.

Funkcjonarjusz państwowy, powołany do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub ze względów na bezpieczeństwo Państwa, otrzymuje uposażenie, określone dla powołanych do służby wojskowej podczas mobilizacji, a nadto — jeżeli jego uposażenie z tytułu służby cywilnej jest wyższe od uposażenia wojskowego, — otrzymuje od swej władzy cywilnej różnicę do wysokości uposażenia w służbie cywilnej, z uwzględnieniem każdorazowych zmian, zachodzących w uposażeniu w służbie cywilnej i wojskowej.

Art. 19. W razie dostania się funkcjonarjusza państwowego do niewoli lub zaginięcia na terenie działań wojennych, prawo jego do uposażenia ulega zawieszeniu w całości aż do jego powrotu. O ile jednak pozostający w niewoli (zaginiony) pozostawił rodzinę, zawieszeniu ulega tylko połowa uposażenia, zaś drugą połowę należy wypłacać rodzinie, jeżeli pozostający w niewoli (zaginiony) jest ich jedynym żywicielem. Za rodzinę uważa się żonę i dzieci.

Jeżeli okoliczności wskazują na to, że funkcjonarjusz popadł w niewolę rozmyślnie, — zawiesza się również prawo do uposażenia pobieranego przez rodzinę.

Po powrocie funkcjonarjusza państwowego i po stwierdzeniu, że dostał się on do niewoli lub też zaginął bez własnej winy, otrzymuje on za cały czas niewoli (zaginięcia) uposażenie, które uległo zawieszeniu, z potrąceniem ewentualnych zaliczek, wypłaconych w czasie niewoli (zaginięcia) i kwot uposażenia wypłaconego jego rodzinie w czasie niewoli (zaginięcia).

Gdy funkcjonarjusz państwowy, który zaginął na terenie działań wojennych, nie odnajdzie się najpóźniej w ciągu roku od chwili ratyfikacji pokoju, rodzina zaginionego traci prawo do uposażenia, otrzymuje natomiast tymczasowe zaopatrzenie w myśl obowiązujących przepisów.

W wyjątkowych przypadkach Rada Ministrów władna jest ten termin przedłużyć.

Postanowienia artykułu niniejszego stosują się odpowiednio także w czasie pokoju do funkcjonarjuszów państwowych, zatrudnionych w służbie bezpieczeństwa lub w służbie granicznej.

Art. 20. W razie śmierci funkcjonarjusza państwowego przyznaje się osobie, która poniesie koszty pogrzebu, zwrot tych kosztów, przyczem:

a) jeżeli koszty pogrzebu ponoszą żona albo dzieci lub rodzice, przyznaje się na pokrycie tych kosztów ryczałt w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobranego przez zmarłego uposażenia,

b) jeżeli koszty pogrzebu ponosi inna osoba, przyznaje się jej zwrot kosztów rzeczywiście poniesionych i udowodnionych, najwyżej jednak do wysokości, określonej w lit. a) o ile zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

Art. 21. Z uposażenia mogą być dokonywane potrącenia na podstawie:

1) postanowień ustawowych;
2) tytułów egzekucji sądowej, zaopatrzonych klauzulą wykonalności;
3) zarządzeń właściwych władz administracyjnych.

Na podstawie zarządzeń administracyjnych potrącenia mogą być dokonywane jedynie w celu zaspokojenia roszczeń Skarbu Państwa z tytułu stosunku służbowego oraz należności i danin. Roszczeniom Skarbu Państwa służy bez względu na czas ich powstania pierwszeństwo zaspokojenia przed innemi roszczeniami. Wyjątek stanowią roszczenia o alimenty, które winny być traktowane narówni z roszczeniami Skarbu Państwa.

Co do dopuszczalności i wysokości potrąceń należy stosować przepisy, dotyczące egzekucji sądowej i administracyjnej. Nie dotyczy to rat zaliczek na uposażenie oraz opłat za świadczenia Skarbu Państwa w naturze, które potrąca się w pełnej wysokości niezależnie od potrąceń z innego tytułu.

Potrącenia uskutecznia władza asygnująca uposażenie.

Sprawę potrąceń z uposażenia funkcjonarjuszów państwowych, zatrudnionych w administracji wojskowej, normuje ustawa z dnia 2 kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia i zaopatrzenia emerytalnego osób wojskowych oraz funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 58, poz. 439).

Art. 22. Roszczenia osób, wymienionych w art. 1 ust. 2, do Skarbu Państwa, wynikające z tytułu uposażenia, przedawniają się po upływie lat trzech od dnia powstania odnośnego tytułu prawnego.

Bieg przedawnienia przerywa się przez każdą czynność, przedsięwziętą przez te osoby w celu ustalenia lub dochodzenia wierzytelności, jeżeli Skarb Państwa został o tych czynnościach zawiadomiony.

Art. 23. Uprawnienia, przekazane rozporządzeniem niniejszem Radzie Ministrów, wykonywane będą w odniesieniu do funkcjonarjuszów Kontroli Państwowej przez Prezesa Najwyższej Izby Kontroli w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Postanowienia przejściowe i końcowe.

Art. 24. Funkcjonarjusze państwowi, którzy w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego pozostają w służbie państwowej, otrzymują uposażenie, jakie wynika z niniejszego rozporządzenia, niezależnie od dotychczasowej wysokości grupy i kwoty uposażenia.

Art. 25. Przepisy o uposażeniu funkcjonarjuszów administracji lasów państwowych wydaje Rada Ministrów na wniosek Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych.

Do czasu wydania specjalnych przepisów uposażeniowych dla funkcjonarjuszów administracji lasów państwowych należy do nich stosować postanowienia rozporządzenia niniejszego. Rada Ministrów władna będzie wprowadzać dodatkowe dalsze grupy uposażenia, jak również przyznać

specjalne należności uboczne, o ileby tego wymagały właściwości służby wymienionych funkcjonarjuszów.

Art. 26. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Prezesowi Najwyższej Izby Kontroli, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

Art. 27. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 roku.

Z dniem tym traci moc obowiązującą — z zastrzeżeniem art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 667) — ustawa z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) wraz ze wszystkiemi zmianami i wszystkie inne przepisy w sprawach unormowanych rozporządzeniem niniejszem.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewicz.* Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.* Minister Spraw Zagranicznych: *Beck.* Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.* Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.* Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.* Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Nakoniecznikow-Klukowski.* Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.* Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz.* Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.* Minister Poczt i Telegrafów: *Kaliński.*

2.

Zasady zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781.

Na podstawie art. 3, 4 ust. 1, art. 5 ust. 4 i 5, art. 7, 9 ust. 3 i art. 24 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) zarządza się co następuje:

Postanowienia wstępne.

§ 1. (1) Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są: urzędnicy oraz praktykanci, profesorowie i pomocnicze siły naukowe w państwowych szkołach akademickich, nauczyciele szkół państwowych i publicznych pozostający na etacie Państwa, funkcjonarjusze Straży Więziennej i niżsi funkcjonarjusze państwowi.

(2) Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy funkcjonarjuszów Kontroli Państwowej z wyjątkiem Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

§ 2. Grupami uposażenia w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są grupy uposażenia zasadniczego, ustanowione w art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 86. poz. 663).

§ 3. Przez wyrażenie „dotychczasowa grupa uposażenia", użyte w dalszych postanowieniach rozporządzenia niniejszego, rozumieć należy grupę uposażenia, ustanowioną w art. 3 ustawy z dnia 9-ego października 1923 roku o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924).

DZIAŁ I.

ZASADY ZASZEREGOWANIA FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH DO GRUP UPOSAŻENIA ORAZ ZASADY AUTOMATYCZNEGO PRZECHODZENIA NAUCZYCIELI DO WYŻSZYCH GRUP UPOSAŻENIA.

Rozdział 1.

Przepisy dotyczące urzędników, niższych funkcjonarjuszów państwowych i praktykantów.

§ 4. Prezes Rady Ministrów otrzymuje uposażenie grupy I.

Minister i Prezes Najwyższej Izby Kontroli grupy II.

Podsekretarz Stanu — grupy III.

§ 5. (1) Osoby dopuszczone do służby przygotowawczej na praktykę płatną otrzymują:

1) posiadające wyższe wykształcenie, zakończone przepisanemi egzaminami, uposażenie grupy X,

2) posiadające wykształcenie gimnazjalne, lub równorzędne — uposażenie grupy XI,

3) posiadające wykształcenie niższe, niż określone w p. 2) — uposażenie grupy XII.

(2) Po odbyciu praktyki otrzymują urzędnicy uposażenie grupy bezpośrednio wyższej od odpowiedniej grupy, podanej w ust. (1). Posiadający wyższe wykształcenie mogą otrzymać uposażenie grupy VIII.

(3) Urzędnicy, nieposiadający wykształcenia wyższego, mogą awansować najwyżej do VII grupy.

§ 6. Niżsi funkcjonarjusze państwowi otrzymują przy przyjęciu na służbę uposażenie grupy XII i mogą awansować najwyżej do X grupy uposażenia.

§ 7. (1) W wyjątkowych przypadkach może Prezes Rady Ministrów, na wniosek właściwej władzy naczelnej, zezwolić na rozpoczęcie służby na stanowisku urzędniczem w wyższej grupie uposażenia, niż określono w § 5 ust. (2), na awansowanie urzędnika nieposiadającego wyższego wykształcenia do grupy uposażenia wyższej niż VII i na awansowanie niższego funkcjonarjusza do grupy uposażenia wyższej niż X.

(2) W odniesieniu do funkcjonarjuszów Biur Sejmu i Senatu uprawnienia przewidziane w ust. (1) przysługują odpowiednio Marszałkowi Sejmu i Marszałkowi Senatu.

Rozdział 2.

Przepisy dotyczące profesorów i pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich.

§§ 8—12 (opuszczono).

Rozdział 3.

Przepisy dotyczące nauczycieli.

§ 13. Wychowawczynie przedszkoli, nie posiadające przepisanych kwalifikacyj, otrzymują uposażenie grupy XI.

§ 14. (1) Wychowawczynie przedszkoli, posiadające przepisane kwalifikacje, otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy XI, po trzech latach służby grupy X, po piętnastu latach grupy IX, wreszcie po dwudziestu jeden latach służby grupy VIII.

(2) Wychowawczynie przedszkoli, posiadające, obok kwalifikacyj przepisanych dla przedszkoli, kwalifikacje nauczycieli szkół powszechnych oraz wychowawczynie przedszkoli, posiadające ukończone liceum dla wychowawczyń przedszkoli, otrzymują uposażenie przewidziane dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

§ 15. Nauczyciele:

1) publicznych szkół powszechnych, posiadający przepisane kwalifikacje do nauczania,

2) szkół ćwiczeń, posiadający przepisane kwalifikacje do nauczania,

3) oddziałów pomocniczych specjalnych przy szkołach powszechnych, posiadający kwalifikacje nauczycieli publicznych szkół powszechnych — otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy XI i pozostają w tej grupie aż do zdania egzaminu praktycznego. Po ukończeniu co najmniej trzech lat służby nauczycielskiej i po zdaniu egzaminu praktycznego otrzymują uposażenie grupy X, po dziewięciu latach służby — grupy IX, po osiemnastu latach służby — grupy VIII, po dwudziestu czterech latach służby — grupy VII, wreszcie po trzydziestu latach służby mogą być awansowani, według uznania władzy do grupy VI.

§ 16. Nauczyciele publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń oraz szkół specjalnych ogólno - kształcących, posiadający oprócz kwalifikacyj nauczycieli szkół powszechnych jeszcze specjalny egzamin zawodowy, określony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy X, po sześciu latach służby — grupy IX, po piętnastu latach służby — grupy VIII, po dwudziestu czterech latach służby — grupy VII, wreszcie po trzydziestu latach służby mogą być awansowani według uznania władzy do grupy VI.

§ 17. Nauczyciele publicznych szkół powszechnych, nie posiadający przepisanych kwalifikacyj, otrzymują uposażenie grupy XI.

§ 18. Nauczyciele:

1) państwowych szkół średnich ogólno - kształcących, seminarjów nauczycielskich, seminarjów ochroniarskich, posiadający kwalifikacje przepisane ustawą z dnia 26-go września 1922 roku (Dz. U. R. P. z 1924 roku Nr. 92, poz. 864) wraz z późniejszemi zmianami, z wyjątkiem nauczycieli rysunków, pracy ręcznej, śpiewu, muzyki i gimnastyki, nie mających matury gimnazjalnej, lub seminarjalnej i ukończonych co najmniej dwuletnich specjalnych kursów zawodowych.

2) wyższych kursów nauczycielskich i innych zakładów kształcenia nauczycieli,

3) szkół specjalnych ogólno - kształcących dla dzieci głuchoniemych, ociemniałych i psychicznie anormalnych, którzy obok przepisanych kwalifikacyj nauczycielskich dla szkół specjalnych posiadają studja wyższe zakończone przepisanemi egzaminami,

4) publicznych szkół powszechnych, którzy obok przepisanych dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych kwalifikacyj zawodowych, posiadają studja wyższe zakończone przepisanemi egzaminami,

5) profesorowie naukowych zakładów teologicznych w Tarnowie, Przemyślu i Stanisławowie, którzy nie posiadają habilitacji na jednym z uniwersytetów krajowych — otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy IX, po trzech latach służby — grupy VIII, po dziewięciu latach służby — grupy VII, po osiemnastu latach służby — grupy VI, wreszcie po dwudziestu siedmiu latach służby — mogą być awansowani według uznania władzy do grupy V.

§ 19. Nauczyciele:

1) państwowych szkół średnich ogólno - kształcących, seminarjów nauczycielskich, seminarjów ochroniarskich, nauczający rysunków, pracy ręcznej, śpiewu, muzyki, gimnastyki, nie mający matury gimnazjalnej lub seminarjalnej i ukończonych co najmniej dwuletnich specjalnych kursów zawodowych oraz nauczyciele, mający ukończony Państwowy Instytut Nauczycielski, jeżeli nie nabyli praw przysługujących wykwalifikowanym nauczycielom szkół średnich ogólno - kształcących,

2) publicznych szkół powszechnych i szkół ćwiczeń, którzy obok przepisanych dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych kwalifikacyj zawodowych mają ukończony Państwowy Instytut Nauczycielski, Państwowe Pedagogjum, Państwowy Instytut Robót Ręcznych, Instytut Wychowania Fizycznego oraz Konserwatorjum Muzyczne (Wydział Nauczycielski), lub równorzędny zakład naukowy, określony przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, — otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy X, po trzech latach służby — grupy IX, po dziewięciu latach służby — grupy VIII, po osiemnastu latach służby — grupy VII, wreszcie po dwudziestu siedmiu latach — grupy VI.

§ 20. Nauczyciele publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń oraz szkół specjalnych ogólno - kształcących, posiadający studja wyższe, ale nie mający jeszcze zdanego egzaminu praktycznego, oraz nauczyciele szkół średnich ogólno - kształcących i zakładów kształcenia nauczycieli, którzy nie posiadają przepisanych kwalifikacyj do nauczania, otrzymują uposażenie grupy X.

§ 21. Nauczyciele szkół średnich, którzy wskutek przebudowy ustroju szkolnego przechodzą do publicznych szkół powszechnych, otrzymują uposażenie i awansują do następnych grup na zasadach przewidzianych dla nauczycieli szkół średnich.

§ 22. Niekwalifikowani nauczyciele niższych szkół zawodowych otrzymują uposażenie grupy X.

§ 23. Kwalifikowani nauczyciele niższych szkół zawodowych otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy X, po sześciu latach służby — grupy IX, po piętnastu latach służby — grupy VIII, po dwudziestu czterech latach służby — grupy VII, wreszcie po trzydziestu latach służby mogą być awansowani według uznania władzy do grupy VI.

§ 24. Niekwalifikowani nauczyciele średnich szkół zawodowych otrzymują uposażenie grupy IX.

§ 25. Kwalifikowani nauczyciele średnich szkół zawodowych, nie posiadający studjów wyższych, otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy IX, po sześciu latach służby — grupy VIII, po 15 latach służby — grupy VII, wreszcie po 24 latach służby — grupy VI.

§ 26. Kwalifikowani nauczyciele średnich szkół zawodowych, posiadający studja wyższe, otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy VIII, po 9 latach służby — grupy VII, po 18 latach służby — grupy VI, wreszcie po 27 latach służby mogą być awansowani według uznania władzy do grupy V.

§ 27. Nauczyciele preparand otrzymują uposażenie i awansują na zasadach, przewidzianych dla nauczycieli tych szkół, do których posiadają kwalifikacje. Jeżeli nie posiadają kwalifikacyj, otrzymują uposażenie grupy XI.

§ 28. Dyrektorzy lub kierownicy szkół otrzymują uposażenie i awansują do następnych grup na zasadach przewidzianych dla nauczycieli tych szkół z tem, że przy obliczaniu lat służby należy liczyć ich służbę zarówno w charakterze nauczyciela, jak i dyrektora (kierownika).

§ 29. (1) Dyrektorzy (rektorzy, kierownicy), nauczyciele z pełnemi kwalifikacjami oraz nauczyciele bez pełnych kwalifikacyj w zakładach naukowych niewymienionych w rozporządzeniu niniejszem otrzymują uposażenie następujących grup:

1) Dyrektor (rektor, kierownik) — grupy VII lub VI,
2) Nauczyciel z pełnemi kwalifikacjami — grupy IX lub VIII,
3) Nauczyciel bez pełnych kwalifikacyj — grupy X.

(2) W wyjątkowych przypadkach może Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zezwolić na przyznanie przy mianowaniu wyższej grupy uposażenia, niż przewidziane w ust. (1).

(3) Osoby wymienione w ust. (1) awansują automatycznie: wymienieni w p. 1) najwyżej do grupy V, wymienieni w p. 2) najwyżej do grupy VI, wymienieni w p. 3) najwyżej do grupy IX — oraz wedle uznania władzy mogą być awansowani: uzyskujący w drodze awansu automatycznego grupę V — do grupy IV, uzyskujący w drodze awansu automatycznego grupę VI — do grupy V, uzyskujący w drodze awansu automatycznego grupę IX — do grupy VIII.

(4) Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego ustala okresy czasu wymagane w poszczególnych rodzajach szkół do przejścia do wyższej grupy uposażenia w granicach zasad ust. (3).

§ 30. Niekwalifikowani instruktorzy w szkołach zawodowych otrzymują uposażenie grupy IX.

§ 31. Kwalifikowani instruktorzy w szkołach zawodowych otrzymują przy mianowaniu uposażenie grupy IX, po 9 latach służby uposażenie grupy VIII, wreszcie po 24 latach służby uposażenie grupy VII.

§ 32. Instruktorzy szkolni, zastępcy inspektorów szkolnych (podinspektorzy szkolni), instruktorzy oświaty pozaszkolnej lub inni urzędnicy, pracujący w administracji szkolnej, przeniesieni z urzędu na stanowiska nauczycielskie, zachowują posiadaną w służbie urzędniczej grupę uposażenia dopóty, dopóki nie przejdą automatycznie do wyższej grupy uposażenia po osiągnięciu wymaganej dla danej kategorji nauczycieli do przejścia do tej wyższej grupy uposażenia ilości lat służby (nauczycielskiej i w nadzorze szkolnym).

§ 33. Przesunięcie do wyższej grupy uposażenia może nastąpić tylko w dniu 1-go stycznia roku następującego po ziszczeniu się warunków wymaganych do awansu automatycznego.

Rozdział 4.

Przepisy dotyczące funkcjonarjuszów Straży Więziennej.

§ 34 (opuszczono).

DZIAŁ II.

DODATKI LOKALNE, FUNKCYJNE I SŁUŻBOWE.

Rozdział 1.

Dodatki lokalne.

§ 35. Funkcjonarjuszom państwowym, pełniącym służbę w m. st. Warszawie, przyznaje się dodatek lokalny w następującej wysokości:

w grupie uposażenia I — 450, II — 300, III — 225, IV — 150, V — 100, VI — 65, VII — 50, VIII — 40, IX — 30, X — 25, XI — 20, XII — 15 złotych miesięcznie.

§ 36. Funkcjonarjuszom państwowym, pełniącym służbę na obszarze półwyspu Hel oraz w miastach: Gdyni, Katowicach, Królewskiej Hucie, Tarnowskich Górach, Mysłowicach, Cieszynie, Bielsku w województwie śląskiem i Białej w województwie krakowskiem przyznaje się dodatek lokalny w następującej wysokości:

w grupie uposażenia IV — 100, V — 70, VI — 45, VII — 35, VIII — 25, IX — 20, X — 15, XI — 15, XII — 10, złotych miesięcznie.

§ 37. Funkcjonarjuszom państwowym, pełniącym służbę na obszarze W. M. Gdańska przyznaje się dodatek lokalny w wysokości 200% uposażenia zasadniczego.

Rozdział 2.

Dodatki funkcyjne.

§ 38. (1) Dla funkcjonarjuszów państwowych, zajmujących stanowiska kierownicze, wymienione w § 39, ustanawia się 11 stawek dodatku funkcyjnego.

(2) Wysokość dodatku funkcyjnego w poszczególnych stawkach ustala się następująco:

1 stawka — 3.000 zł miesięcznie; 2 stawka — 2.000 zł miesięcznie; 3 stawka — 1.500 zł miesięcznie; 4 stawka — 1.000 zł miesięcznie; 5 stawka 600 zł miesięcznie; 6 stawka — 500 zł miesięcznie; 7 stawka — 400 zł miesięcznie; 8 stawka — 300 zł miesięcznie; 9 stawka — 200 zł miesięcznie; 10 stawka — 100 zł miesięcznie; 11 stawka — 50 zł miesięcznie.

§ 39. Dodatek funkcyjny przysługuje funkcjonarjuszom państwowym zajmującym niżej wymienione stanowiska kierownicze, według następujących stawek:[1])

1 stawka — .... Prezes Rady Ministrów 2 stawka — minister.... 3 stawka — podsekretarz stanu ..... 4 stawka — .... 5 stawka — dy-

[1]) Wymienia się tylko niektóre.

rektor departamentu, gabinetu lub biura we władzach naczelnych .... kurator okręgu szkolnego ...... 6 stawka — ..... 7 stawka — .... 8 stawka — naczelnik wydziału we władzach naczelnych ..... 9 stawka — naczelnik wydziału władzy bezpośrednio podległej władzy naczelnej .... 10 stawka — ..... 11 stawka — .....

Rozdział 3.

Dodatki służbowe.

§ 40. Przyznaje się następujące dodatki służbowe pod warunkami, określonemi w następnym paragrafie:

5 [1]) W dziale Ministerstwa W. R. i O. P.

a) (opuszczono).

b) Ministerjalny wizytator szkół w szkolnictwie ogólnokształcącem — 200. Wizytator szkół w szkolnictwie ogólnokształcącem — 150. Inspektor szkolny — 150 do 300. Zastępca inspektora szkolnego (podinspektor szkol.) — 100. Instruktor oświaty pozaszkolnej — 100 zł miesięcznie.

Stawki dodatków dla inspektorów szkolnych ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

c) Dyrektorzy i kierownicy szkół zawodowych oraz wizytatorzy tych szkół (ministerjalni i okręgowi) od 50 do 500. Kierownicy wydziałów w szkołach zawodowych od 50 do 300. Kierownicy warsztatów w szkołach zawodowych od 50 do 250 zł miesięcznie.

Stawki dodatków, wymienionych w p. c), ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

d) Dyrektorzy szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich lub innych zakładów kształcenia nauczycieli od 100 do 150. Kierownik publicznej szkoły powszechnej (szkoły ćwiczeń) trzeciego stopnia (III st.) — 50. Kierownik szkoły specjalnej — 50. Kierownik publicznej szkoły powszechnej (szkoły ćwiczeń) drugiego stopnia (II st.) — 25. Kierownik publicznej szkoły powszechnej pierwszego stopnia (I st.). (Nauczyciel kierujący w tej szkole) — 5. Kierowniczka przedszkola — 5. Nauczyciel szkoły powszechnej lub średniej, powołany do pracy instruktorskiej — 100. Kierownicy lub wychowawcy internatu od 50 do 100 zł miesięcznie.

Stawki dodatków dla dyrektorów szkół średnich ogólnokształcących, seminarjów nauczycielskich lub innych zakładów kształcenia nauczycieli oraz dla kierowników i wychowawców internatu ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

e) Nauczycielom szkół państwowych lub publicznych z tytułu nauczania lub zajęć w godzinach nadliczbowych, oraz wybitnym fachowcom w szkołach zawodowych i specjalnych przyznaje się dodatki służbowe, których stawki ustala Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 41. Ustala się następujące warunki pobierania dodatków służbowych:

---

[1]) Punkty 1—4. 6—8. dotyczą: dodatków służbowych w działach Kancelarji Cywilnej Prezydenta Rzpltej (1), Min. Spraw Wewnętrznych (2), Min. Skarbu (3), Min. Sprawiedliwości (4), Min. Rolnictwa (6) Min. Komunikacji (7) i Min. Opieki Społecznej.

1) Można otrzymać równocześnie tylko jeden dodatek służbowy, zaś w razie zbiegu tytułów do dwóch lub więcej dodatków służbowych, służy uprawnionemu prawo wyboru.

Nauczyciele (dyrektorzy, kierownicy) mogą oprócz jednego dodatku służbowego otrzymać również dodatek z tytułu nauczania lub zajęć w godzinach nadliczbowych;

2) Dodatek nie przysługuje osobom pozostającym w stanie nieczynnym, na urlopie bezpłatnym, zawieszonym w pełnieniu służby, jak również w przypadkach niepełnienia z jakiegokolwiek powodu co najmniej przez dwa miesiące obowiązków służbowych, do których jest przywiązany dodatek służbowy. Funkcjonarjusze Straży Więziennej, niepełniący służby z powodu choroby lub urlopu dla poratowania zdrowia, zatrzymują prawo do dodatku służbowego przez 6 miesięcy, a jeżeli choroba powstała w związku ze służbą — przez dwanaście miesięcy, licząc od dnia pierwszego miesiąca następującego po zaprzestaniu pełnienia czynności z powodu choroby (urlopu).

§ 42. Dodatki służbowe wymierza właściwa władza naczelna, bądź upoważniona przez nią władza bezpośrednio podległa.

DZIAŁ III.

UMUNDUROWANIE NIŻSZYCH FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH.

§ 43. Następujący funkcjonarjusze niżsi obowiązani są do noszenia umundurowania w służbie i otrzymują ze Skarbu Państwa umundurowanie za opłatą 25% jego wartości.

1) starsi woźni, woźni, pomocnicy woźni. 2), 3), 4), 5), 6 — opuszczono. 7) szoferzy.

DZIAŁ IV.

ZASADY ZASZEREGOWANIA FUNKCJONARJUSZÓW PAŃSTWOWYCH, POZOSTAJĄCYCH W SŁUŻBIE W DNIU 1-go LUTEGO 1934 ROKU, ORAZ ZASADY AUTOMATYCZNEGO PRZECHODZENIA NAUCZYCIELI, POZOSTAJĄCYCH W SŁUŻBIE W DNIU 1-go LUTEGO 1934 ROKU DO WYŻSZYCH GRUP UPOSAŻENIA.

Rozdział 1.

Przepisy dotyczące urzędników, niższych funkcjonarjuszów państwowych oraz praktykantów.

§ 44. (1) Urzędników i niższych funkcjonarjuszów państwowych oraz praktykantów, pozostających w służbie państwowej w dniu 1-go lutego 1934 roku, właściwa władza (§ 62) zaszereguje do jednej z dwóch po sobie następujących grup uposażenia, z których jedna ma uposażenie zasadnicze wyższe, a druga niższe od dotychczasowych poborów netto urzędnika (funkcjonarjusza niższego, praktykanta).

(2) W wyjątkowych przypadkach władza za zgodą Prezesa Rady Ministrów może zaszeregować urzędnika (praktykanta, funkcjonarjusza niższego) do grupy uposażenia bezpośrednio wyższej od tej, która jest wyższą z dwóch przewidzianych w ust. (1).

(3) Przez dotychczasowe pobory netto, o których mowa w ust. (1), rozumie się sumę obejmującą uposażenie według stanu na dzień 1-go stycznia 1934 r. wraz z dodatkami: regulacyjnym, mieszkaniowym, ewentualnie wyrównawczym, a dla utrzymujących rodzinę także z dodatkiem ekonomicznym na jednego członka rodziny, — zmniejszoną o przypadające od takiej sumy: podatek dochodowy, opłatę emerytalną i opłatę na Fundusz Pracy.

(4) Przez dotychczasowe pobory netto osób, pobierających uposażenie według wymiaru dla stolicy, rozumie się sumę obliczoną według zasad ust. (3), zmniejszoną o 15%.

(5) Osoby, objęte § 4, pozostające w służbie państwowej w dniu 1-go lutego 1934 roku zostają zaszeregowane do grup uposażenia wyszczególnionych w § 4.

(6) Przy zaszeregowaniu na podstawie paragrafu niniejszego nie stosują się ograniczenia przewidziane w § 5 i 6.

(7) W odniesieniu do funkcjonarjuszów Biur Sejmu i Senatu uprawnienia przewidziane w ust. (2) przysługują odpowiednio Marszałkowi Sejmu i Marszałkowi Senatu.

Rozdział 2.

Przepisy dotyczące profesorów i pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich.

§§ 45 i 46 opuszczono.

Rozdział 3.

Przepisy dotyczące nauczycieli.

A. Zasady zaszeregowania.

§ 47. Do nauczycieli szkół państwowych i publicznych, pozostających w służbie w dniu 1-go lutego 1934 roku stosują się odpowiednio przepisy § 44 z tą zmianą, że przez dotychczasowe pobory netto nauczycieli publicznych szkół powszechnych rozumie się sumy obliczone według zasad § 44 ust. (3) lub (4), jednak bez dodatku mieszkaniowego.

B. Zasady automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia.

§ 48. Wychowawczynie przedszkoli, które na skutek przeprowadzonego zaszeregowania z dotychczasowej IX grupy uposażenia przeszły do grupy X, przechodzą z dniem 1-go stycznia 1937 roku do grupy IX, a z dniem 1-go stycznia 1939 roku — do grupy VIII.

§ 49. (1) Nauczyciele wymienieni w § 15, którzy na skutek przeprowadzonego zaszeregowania z dotychczasowej IX grupy uposażenia przeszli do grupy X, po 10 latach służby przechodzą do grupy IX, po 18 latach służby — do grupy VIII, wreszcie po 25 latach służby — do grupy VII.

(2) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VIII grupy uposażenia przeszli do grupy IX, po 19 latach służby przechodzą do grupy VIII, a po 26 latach służby — do grupy VII.

(3) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VII grupy uposażenia przeszli do grupy VIII, przechodzą do grupy VII: ci, którzy mają ponad 28 lat służby — z dniem 1-go stycznia 1935 r., ci, którzy mają ponad 27 lat służby — z dniem 1-go stycznia 1936 r., pozostali z dniem 1-go stycznia 1937 roku.

§ 50. (1) Nauczyciele, wymienieni w § 16, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowej IX grupy uposażenia przeszli do grupy X, po 9 latach służby przechodzą do grupy IX, po 16 latach służby — do grupy VIII, wreszcie po 24 latach służby — do grupy VII.

(2) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VIII grupy uposażenia przeszli do grupy IX, przechodzą po 17 latach służby do VIII grupy, a po 25 latach służby — do grupy VII.

(3) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VII grupy uposażenia przeszli do grupy VIII, przechodzą do grupy VII: ci, którzy mają ponad 27 lat służby — z dniem 1-go stycznia 1935 roku, pozostali — z dniem 1-go stycznia 1936 roku.

§ 51. (1) Nauczyciele, wymienieni w § 18, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowej VIII grupy uposażenia przeszli do grupy IX, po 4 latach służby przechodzą do grupy VIII, po 10 latach służby — do grupy VII, wreszcie po 18 latach służby — do grupy VI.

(2) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VII grupy uposażenia przeszli do grupy VIII, po 11 latach służby przechodzą do grupy VII, a po 18 latach służby do grupy VI.

(3) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VI grupy uposażenia przeszli do grupy VII, po 19 latach służby przechodzą do VI grupy uposażenia.

§ 52. (1) Nauczyciele, wymienieni w § 19, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowej IX grupy uposażenia przeszli do grupy X, po 4 latach służby przechodzą do grupy IX, po 10 latach służby — do grupy VIII, po 18 latach służby — do grupy VII, wreszcie po 27 latach służby — do grupy VI.

(2) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VIII grupy uposażenia przeszli do grupy IX, po 11 latach służby przechodzą do grupy VIII, po 19 latach służby — do grupy VII, wreszcie po 27 latach służby — do grupy VI.

(3) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VII grupy przeszli do grupy VIII, po 20 latach służby przechodzą do grupy VII, a po 27 latach służby — do grupy VI.

(4) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VI grupy przeszli do grupy VII, przechodzą do grupy VI: ci, którzy mają ponad 28 lat służby — z dniem 1-go stycznia 1935 roku, ci, którzy mają ponad 27 lat służby — z dniem 1-go stycznia 1936 r., pozostali — z dniem 1-go stycznia 1937 r.

§ 53. Nauczyciele wymienieni w § 23, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowych grup uposażenia: IX, VIII, VII, VI, przeszli do grup uposażenia X, IX, VIII, VII, przechodzą do następnych grup na zasadach przewidzianych dla nauczycieli wymienionych w § 50.

§ 54. (1) Nauczyciele, wymienieni w § 25, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowej IX grupy uposażenia przeszli do grupy X, z dniem 1-go stycznia 1935 r. przechodzą do grupy IX, po 7 latach służby do grupy VIII, po 18 latach służby — do grupy VII, wreszcie po 24 latach służby — do grupy VI.

(2) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej VIII grupy uposażenia przeszli do grupy IX, po 6 latach służby przechodzą do grupy VIII, po 15 latach służby — do grupy VII, wreszcie po 24 latach służby — do grupy VI.

(3) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej grupy VII przeszli do grupy VIII, po 15 latach służby przechodzą do grupy VII, a po 24 latach służby — do grupy VI.

(4) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej grupy VI przeszli do grupy VII, po 27 latach służby przechodzą do grupy VI.

§ 55. (1) Nauczyciele, wymienieni w § 26, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowej VIII grupy uposażenia przeszli do grupy IX, z dniem 1-go stycznia 1935 r. przechodzą do grupy VIII, po 10 latach służby — do grupy VII, po 18 latach służby — do grupy VI.

(2) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej grupy VII przeszli do grupy VIII, po 10 latach służby przechodzą do grupy VII, po 18 latach służby — do grupy VI.

(3) Nauczyciele ci, którzy z dotychczasowej grupy VI przeszli do grupy VII, przechodzą po 19 latach służby do grupy VI.

§ 56. (1) Nauczyciele niekwalifikowani średnich szkół zawodowych oraz niekwalifikowani instruktorzy w szkołach zawodowych, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowej IX grupy uposażenia przeszli do grupy X, przechodzą do grupy IX z dniem 1-go stycznia 1935 r.

(2) Kwalifikowani instruktorzy w szkołach zawodowych, którzy na skutek zaszeregowania z dotychczasowej IX grupy uposażenia, przeszli do grupy X, z dniem 1-go stycznia 1935 roku przechodzą do grupy IX, po 9 latach służby — do grupy VIII, wreszcie po 24 latach służby — do grupy VII.

(3) Nauczyciele preparand, którzy na skutek zaszeregowania przeszli do niższych grup uposażenia od dotychczasowych, przechodzą do następnych grup uposażenia na zasadach przewidzianych dla nauczycieli tych szkół, do których posiadają kwalifikacje.

(4) Nauczyciele szkół średnich, którzy wskutek przebudowy ustroju szkolnego przeszli do publicznych szkół powszechnych, a którzy na skutek zaszeregowania przeszli do niższych grup uposażenia od dotychczasowych, przechodzą do następnych grup uposażenia na zasadach przewidzianych dla nauczycieli szkół średnich.

§ 57. Dyrektorzy (rektorzy, kierownicy) i nauczyciele wymienieni w § 29, którzy na skutek zaszeregowania przeszli do grup uposażenia niższych od dotychczasowych, przechodzą do następnych grup uposażenia wedle zasad przewidzianych w § 29 ust. (3). Okresy czasu wymagane do przejścia do wyższej grupy uposażenia ustala dla poszczególnych rodzajów szkół Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 58. Nauczyciele, którzy na skutek zaszeregowania przeszli do grup, odpowiadających cyfrowo dotychczasowym, pozostają w nich tak długo, dopóki nie osiągną liczby lat służby, wymaganej przez przepisy działu I rozdziału 3 rozporządzenia niniejszego — do automatycznego przejścia do następnej grupy.

§ 59. Przesunięcie do wyższej grupy uposażenia na podstawie §§ 49—58 może nastąpić tylko w dniu 1 stycznia każdego roku po ziszczeniu się wymaganych warunków, nie wcześniej jednak, niż z dniem 1 stycznia 1935 r.

C. Przepis ogólny.

§ 60. Dyrektorzy lub kierownicy szkół otrzymują uposażenie i awansują do następnych grup na zasadach przewidzianych dla nauczycieli tych szkół z tem, że przy obliczaniu lat służby należy liczyć ich służbę zarówno w charakterze nauczyciela, jak i dyrektora (kierownika). Przepis ten nie stosuje się do osób, o których mowa w § 57.

Rozdział 4.

Przepisy, dotyczące funkcjonarjuszów Straży Więziennej.

§ 61. (opuszczono).

Rozdział 5.

Właściwość władz.

§ 62. Zaszeregowania, o którem mowa w § 44 i 47, dokona właściwa władza naczelna, lub upoważniona przez nią władza bezpośrednio podległa.

Rozdział 6.

Zasiłek wyrównawczy.

§ 63. (1) Funkcjonarjusze państwowi, którzy tracą przy porównaniu dotychczasowej płacy netto z nowem uposażeniem (uposażenie zasadnicze wraz z ewentualnym dodatkiem lokalnym, funkcyjnym, służbowym), przyznanem z dniem 1-go lutego 1934 r., więcej niż 7% tej dotychczasowej płacy netto, pobierają zasiłek wyrównawczy.

(2) Zasiłek ten winien pokrywać różnicę między pełną stratą a stratą 7%.

(3) Zasiłek wyrównawczy nie przysługuje w przypadkach, w których miałby wynosić mniej, niż 5 zł., jeśli chodzi o pobierających uposażenie grupy VIII i niższej, a mniej niż 10 zł. jeśli chodzi o pobierających uposażenie grupy VII i wyższej.

(4) Przez dotychczasową płacę netto, o której mowa w ust. (1), rozumie się uposażenie, jakie przysługiwało w dniu 1-go stycznia 1934 r. wraz z dodatkiem regulacyjnym, ekonomicznym, mieszkaniowym, kresowym, wyrównawczym, funkcyjnym, służbowym i innym stałym dodatkiem miesięcznym, po potrąceniu podatku dochodowego, opłaty emerytalnej i opłaty na Fundusz Pracy.

(5) Przyznane zasiłki winny być zaokrąglone do sum podzielnych przez pięć, przyjmując kwotę od 2 zł 50 gr wzwyż za 5 zł.

§ 64. Zasiłek wyrównawczy nie przysługuje, lub podlega stosownemu zmniejszeniu, jeżeli funkcjonarjusz państwowy awansuje do wyższej grupy uposażenia, lub otrzyma dodatek funkcyjny albo służbowy, którego poprzednio nie otrzymał lub otrzymywał w niższym wymiarze.

DZIAŁ V.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE.

§ 65. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 66. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz.*
Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

3.

Kontrola urzędowych przesyłek listowych.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6 grudnia 1933 roku Nr. I. Praw. 1481/78/33.

Nr. O. 37385 33. Ministerstwo Poczt i Telegrafów stwierdziło powtarzanie się przypadków nadużywania urzędowych przesyłek listowych dla celów prywatnych przez pracowników władz i urzędów (organów) państwowych i samorządowych; w związku z tem Ministerstwo W. R. i O. P., uzupełniając zarządzenie co do przechowywania, kontroli i ewidencji znaczków, zawarte w piśmie z dnia 17 sierpnia 1933 r. Nr. I. Org. 1481/16/33 [1]) zarządza nadto, aby PP. Kierownicy podległych władz i urzędów osobiście bądź przez wyznaczone w tym celu osoby względnie organa: 1) kontrolowali sporadycznie, czy wysyłane i nadchodzące urzędowe przesyłki listowe nie są nadużywane dla celów prywatnych, 2) w wypadkach nasuwającego się władzom i urzędom (organom) pocztowym podejrzenia o nadużycie urzędowych przesyłek listowych dla celów prywatnych, otwierali, na wniosek władz i urzędów (organów) pocztowych, podejrzane urzędowe przesyłki listowe i badali, czy nie zachodzi nadużycie oraz, by tym organom pocztowym udzielali pisemnych zaświadczeń o wyniku badania.

Ponadto Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że według postanowień § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22-go lipca 1933 roku o przesyłkach listowych urzędowych (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 448 [2]) korespondencję, wysyłaną przez osoby lub instytucje prywatne do władz i urzędów państwowych na urzędowe wezwanie tych władz i urzędów, albo w wykonaniu ustawowego obowiązku, doręcza się zapomocą pocztowych książek odbiorczych, a opłatę za tę korespondencję uiszcza odbierająca władza lub urząd, naklejając odpowiednie znaczki opłaty w książce odbiorczej lub w danym razie na karcie doręczeń. Ministerstwo W. R. i O. P. poleca przeto ścisłe stosowanie się do postanowień powołanego wyżej rozporządzenia Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22-go lipca 1933 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 448), oraz oznajmia,

---

[1]) Podane do wiadomości okólnikiem tut. Nr. 411/33 z dnia 24-go sierpnia 1933 roku (Nr. O. 25257 33).

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 337.

że wedle zarządzenia Ministerstwa Poczt i Telegrafów w razie odmowy naklejenia znaczków opłaty za przesyłki listowe, nadesłane bez opłaty pocztowej w wykonaniu ustawowego obowiązku lub na wezwanie urzędowe, przesyłki te nie będą doręczane, lecz jako przesyłki niedoręczalne, będą zwracane nadawcy.

Przytem nadmienia się, że przydział znaczków dla władz i urzędów podległych Ministerstwu W. R. i O. P. uskutecznia Ministerstwo W. R. i O. P. i jest za nie odpowiedzialne materjalnie.

Zwracanie się bezpośrednio do Ministerstwa Poczt i Telegrafów lub podległych mu organów o dostarczenie znaczków jest niewłaściwe i będzie pozostawiane bez odpowiedzi.

Dyrektor Departamentu: (—) *K. Makuch.*

4.

Opłaty stemplowe od podań.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 1 z dnia 2-go stycznia 1934 r. (IR. 11874/33).

Nr. O. 531/34. Ministerstwo podaje do wiadomości i stosowania następującą wykładnię do ustawy o opłatach stemplowych, ustaloną pismem Ministerstwa Skarbu z dnia 20-go grudnia 1933 r. Nr. DV. 50968/5/33: „(art. 145) Jeżeli do podania, podlegającego opłacie stemplowej, załączono fotografje (w szczególności też w razie załączenia kilku egzemplarzy tej samej fotografji), uważa się każdą fotografję za załącznik do podania, powodujący w myśl art. 145 (punkt 2) u. o. s. zwiększenie opłaty od podania o 50 gr.“

Naczelnik Wydziału: (—) *A. Nowak.* wr.

5.

Utrata prawa do skróconej czynnej służby wojskowej.

Zarządzenie Ministerstwa Spraw Wojskowych, Departament Uzupełnień, z dnia 4-go października 1933 r. Nr. 3270 - 50/II. A. R.

Na podstawie §§ 75 i 77 lit. c) rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 17-go marca 1933 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców (Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 132) oraz art. 56, 113 i 122 ust. 2 ustawy z dnia 23-go maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1933 roku Nr. 60, poz. 455) wyjaśniam:

1) Poborowi (ochotnicy) z cenzusem, którzy zostali sądownie skazani za przestępstwa, wyszczególnione w art. 56. oraz 103—108 i 122 ust. 2 ustawy o powsz. obow. wojsk. [1]), tracą prawo do skróconej czynnej służby wojskowej i podlegają wcieleniu do szeregów w najbliższym terminie wcielenia poborowych (ochotników) bez cenzusu. Jeżeli łącznie ze

---

[1]) Patrz niżej.

skazaniem nastąpiło zawieszenie wykonania kary na podstawie art. 61 kodeksu karnego z 1932 r., utrata prawa do skróconej czynnej służby wojskowej trwa, dopóki czasokres zawieszenia wykonania kary nie upłynął. Wcielenie takiego poborowego (ochotnika) przed upływem terminu zawieszenia kary wyklucza raz na zawsze możność odzyskania utraconego prawa do skróconej czynnej służby wojskowej.

Jeżeli zawieszenie wykonania kary poborowym (ochotnikom) z cenzusem, nastąpiło nie na podstawie nowego kodeksu karnego z 1932 r., a w myśl innych ustaw, obowiązujących przed wejściem w życie nowego kodeksu karnego z 1932 r., t. j. przed dniem 1-go września 1932 r., sprawę o przyznanie prawa do skróconej czynnej służby wojskowej należy każdorazowo przedstawić do rozstrzygnięcia Szefowi Dep. Uzupełnień M S. Wojsk.

2) Poborowym (ochotnikom) z cenzusem, którzy utracili prawo do skróconej czynnej służby wojskowej wskutek zasądzenia za przestępstwa, przewidziane w art. 56 oraz 103 — 108 ustawy o pow. obow. wojsk. i którym wykonanie kary zawieszono, przyczem termin zawieszenia upłynął przed wcieleniem do szeregów — należy ponownie przyznać prawo do skróconej czynnej służby wojskowej, ponieważ wobec upływu terminu zawieszenia kary, skazanie uważa się „za niebyłe". (Osobom tym należy w ewidencji skreślić adnotacje o pozbawieniu prawa do skróconej czynnej służby wojskowej i o skazaniu, a wpisać prawo do skróconej czynnej służby wojskowej w sposób, przewidziany w § 17 przepisów „Ew. 1/30"). Prawo do skróconej czynnej służby wojskowej przysługuje również tym poborowym (ochotnikom) z cenzusem, którym orzeczona prawomocnie kara za przestępstwa przewidziane w art. 56, 103 — 108 i 122 ust. 2 ustawy o pow. obow. wojsk. została darowana, lub czyn przestępny został puszczony w niepamięć — z mocy amnestji. W obu tych przypadkach poborowi (ochotnicy) nie mogą jednak być wcielani do szkół (kursów), kształcących na oficerów rezerwy, gdyż działanie przestępne nielicujące z godnością i honorem oficera nie zostało wymazane przez zawieszenie kary (amnestję).

Poborowych (ochotników) tych należy wcielić do pułków w ramach rozdzielnika, w terminie wiosennym, razem z poborowymi (ochotnikami) bez cenzusu, celem odbycia 12-to miesięcznej skróconej czynnej służby wojskowej, bez możności nabycia warunków mianowania ppor. rez. w myśl § 75, ustęp 1. rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 17-marca 1933 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców. Poborowi (ochotnicy) ci nie korzystają z tytułu posiadania II st. p. w. z dalszego skrócenia czynnej służby wojskowej.

Nienadających się pod względem fizycznym do piechoty należy wcielić do formacyj właściwego rodzaju broni na okres czasu, ustalony w danym rodzaju broni dla poborowych (ochotników) z cenzusem.

3) W przypadku ujawnienia, iż poborowy (ochotnik) z cenzusem, wcielony do szkoły (kursu) kształcącej na oficerów rezerwy, był prawomocnie skazany za jedno z przestępstw, wymienionych w art. 56, oraz 103 — 108 ustawy o powszechnym obowiązku wojskowym a: a) wykonanie kary za to przestępstwo zostało zawieszone, albo też, b) skazanie za to przestępstwo, w następstwie zarządzenia zawieszenia wykonania kary i upływu terminu, przewidzianego w art. 61 i 64 k. k. należy uważać za

niebyłe, — należy takiego poborowego (ochotnika) zwolnić ze szkoły (kursu) w myśl § 77 lit. c) rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 17-go marca 1933 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców i przydzielić do właściwej formacji.

Poborowy (ochotnik) taki traci na zasadzie przepisów art. 47 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go października 1932 r. o służbie wojskowej podoficerów i szeregowców (Dz. U. R. P. Nr. 89, poz. 747) prawo do odbywania skróconej czynnej służby wojskowej i pełni dalszą obowiązkową służbę czynną na ogólnych zasadach.

Postanowienia ust. 1 i 2 stosuje się analogicznie do poborowych (ochotników) z cenzusem, wcielonych do szkoły (kursu) kształcącej na oficerów rezerwy, którym z mocy amnestji prawomocnie orzeczoną karę za przestępstwo z art. 56, 103 — 108 i 122 ust. 2 ustawy o pow. obow. wojsk. darowano, lub czyn przestępny puszczono w niepamięć.

4) Jeżeli do wiadomości P. K. U. wzgl. komendantów szkół (kursów), kształcących na oficerów rezerwy, dojdzie fakt skazania poborowego (ochotnika) lub szeregowca z cenzusem za jedno z przestępstw, wyszczególnionych w art. 56, 103 — 108 i 122 ust. 2 ustawy o powsz. obow. wojsk., a ewidencja nie zawiera żadnych wpisów o tem, należy fakt ten ustalić przez ewentualne zażądanie odpisu wyroku i w przypadku niewątpliwego stwierdzenia skazania, po uskutecznieniu odpowiednich wpisów ewidencyjnych, postąpić w myśl niniejszego rozkazu.

W imieniu Min. Spraw. Wojsk. I. Wicemin. (—) *Fabrycy* Gen. Dyw.

Nr. O. 33993/33. Wskutek zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 30 października 1933 r. I. Org. 2542/45/33 wyżej przytoczone zarządzenie (rozkaz) Ministerstwa Spraw Wojskowych podaje się do wiadomości szkołom i zakładom, uprawniającym do skróconej czynnej służby wojskowej, z poleceniem ogłoszenia go w sposób właściwy zainteresowanej młodzieży tamtejszej szkoły (zakładu).

Kurator O. S. Lw.: *(—) J. Gadomski.*

Art. 56, oraz 103 — 108 i 122 ust. 2 ustawy z dnia 23-go maja 1924 o powszechnym obowiązku wojskowego (Dz. U. R. P. Nr. 60 z 1933 r., poz. 455).

Art. 56. Skróconej czynnej służby wojskowej nie mogą odbywać osoby, wykluczone od służby na podstawie art. 9, ponadto uczniowie szkół, kształcących na oficerów zawodowych, wydaleni z tych szkół, oraz osoby, prawomocnie skazane na utratę praw publicznych lub obywatelskich praw honorowych, albo prawomocnie skazane za przestępstwo przeciwko mieniu, nierząd lub przestępstwo z chęci zysku.

Art. 103. § 1. Kto nie stawia się przed komisją poborową lub rozpoznawczą, albo przed inną władzą, powołaną do stwierdzenia zdolności do służby wojskowej, w celu uchylenia się od tej służby, podlega karze więzienia do 2 lat lub aresztu do lat 2.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia do lat 5.

Art. 104. § 1. Kto opuszcza granice Państwa Polskiego lub pozostaje zagranicą, w celu uchylenia się od służby wojskowej, podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia do lat 10.

Art. 105. § 1. Kto używa oszukańczych zabiegów w celu uzyskania dla siebie lub dla innej osoby odroczenia, skrócenia lub zwolnienia od służby wojskowej, podlega karze więzienia do lat 3 lub aresztu do lat 3.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia do lat 10.

Art. 106. § 1. Kto powoduje lub dopuszcza, by kto inny spowodował u niego uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia, czyniący go zupełnie lub częściowo niezdolnym do służby wojskowej, podlega karze więzienia do lat 10.

§ 2. Jeśli przestępstwa tego dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 3 lub dożywotnio.

Art. 107. § 1. Kto werbuje obywateli polskich do służby w wojsku lub w obcej organizacji wojskowej, podlega karze więzienia do lat 5.

§ 2. Kto werbuje przebywających w Polsce obywateli obcych do służby w wojsku obcem lub w obcej organizacji wojskowej, podlega karze więzienia do lat 2 lub aresztu do lat 2.

§ 3. Jeśli przestępstw, określonych w §§ 1 i 2, dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, sprawca podlega karze więzienia do lat 10.

§ 4. Jeśli przestępstw, określonych w §§ 1 i 2 dopuszczono się w czasie mobilizacji lub wojny, a werbowanie następuje do wojska nieprzyjacielskiego lub nieprzyjacielskiej organizacji wojskowej, sprawca podlega karze więzienia na czas nie krótszy od lat 10 lub dożywotnio.

Art. 108. § 1. Kto nakłania inną osobę lub udziela jej pomocy do popełnienia przestępstwa wojskowego, podlega karze, przewidzianej za to przestępstwo w kodeksie karnym wojskowym.

§ 2. Zamiast kary twierdzy lub aresztu wojskowego, zagrożonej za takie przestępstwo, stosuje się w takim samym wymiarze karę aresztu.

Art. 122. ust. 2. Osoba stanu urlopowanych, skazana prawomocnie za jedno z przestępstw, określonych w art. 45, 46 i 47 kodeksu karnego wojskowego z 1932 roku, nie może korzystać z ulg, przewidzianych w art. 59 niniejszej ustawy, ani też odbywać skróconej czynnej służby wojskowej (art. 51 niniejszej ustawy).

6.

Wyrządzanie szkód na trasach teletechnicznych przez młodzież szkolną.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 1/34 z dnia 30 grudnia 1933 r. (Nr. O-37087/33).

Dyrekcja Poczt i Telegrafów pismem z dnia 9 grudnia 1933 r. Nr. TB 3003/86/33 doniosła Kuratorjum, że ponosi rokrocznie znaczne straty skutkiem szkód powstałych przez tłuczenie izolatorów oraz uszkadzanie kotew słupowych na trasach teletechnicznych i że szkody te zazwyczaj są wyrządzane przez nieletnich sprawców, a przeważnie przez dzieci i mło-

dzież w wieku szkolnym. Z tego też powodu dochodzenia odszkodowania drogą sądową nie dają pożądanego wyniku, a tylko przynoszą Zarządowi Poczt i Telegrafów prócz wydatków na wymianę uszkodzonych izolatorów i kotew jeszcze dodatkowe straty na koszta niepomyślnego procesu.

Podając powyższe do wiadomości, proszę Panów Dyrektorów (Kierowników) szkół wszelkich typów i Inspektorów Szkolnych o zwrócenie młodzieży szkolnej uwagi, by powstrzymała się od uczynków wynikających z pustoty i swawoli i zaniechała wyrządzania Skarbowi Państwa szkód na trasach teletechnicznych [1]).

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.*

7.

Ulgi kolejowe dla uczniów pryw. szkół powszechnych.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 175 z dnia 19 grudnia 1933 r. (I. Praw. 2540/168/33).

Nr. O. 38126/33. Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji wyjaśnia, co następuje:

1) Do czasu zasadniczego uregulowania sprawy nadawania prywatnym szkołom powszechnym praw publiczności — dzieci, uczęszczające do prywatnych szkół powszechnych, które zostały uznane przez właściwy inspektorat szkolny za będące na poziomie publicznych szkół powszechnych, mogą korzystać z ulg taryfowych na kolejach na równi z uczniami szkół publicznych.

2) Dzieci, uczęszczające do prywatnych szkół powszechnych oraz prywatnych szkół ćwiczeń, istniejących przy prywatnych gimnazjach względnie prywatnych seminarjach nauczycielskich, posiadających prawa szkół państwowych, mogą również korzystać z tych ulg w trybie, przewidzianym dla uczniów szkół publicznych.

3) Inspektoraty szkolne winny aż do odwołania zaopatrywać swoją pieczęcią zaświadczenia szkolne do ulg kolejowych, wystawione i przez wymienione w punkcie 2 prywatne szkoły powszechne i szkoły ćwiczeń.

4) Zainteresowana szkoła wystawia zaświadczenia do ulg kolejowych przepisanego wzoru, zaopatruje podpisem kierownictwa szkoły oraz pieczęcią szkoły i — zebrawszy te zaświadczenia razem — przesyła do inspektoratu szkolnego z prośbą o odciśnięcie pieczęci inspektoratu.

5) Ministerstwo W. R. i O. P. przypomina, że uczniowie korzystający z ulg kolejowych, muszą być zaopatrywani w legitymacje szkolne.

6) O powyższem należy zawiadomić bezzwłocznie inspektoraty szkolne i dyrekcje szkół wymienionych w punkcie 2 [2]).

Dyrektor Departamentu: (—) *K. Makuch.*

---

[1]) Okólnik rozesłano również w osobnych odbitkach.

[2]) Zawiadomiono odrębnym okólnikiem Nr. 665 z dn. 22 grudnia 1933 r. (O. 38126/33).

8.

Chedery.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 166 z dnia 4 grudnia 1933 r. (I. Pol. 1156/33).

Nr. I. 37440/33. Z powodu podnoszonych przez niektóre urzędy wątpliwości, czy prywatne szkoły religijne dla dzieci żydowskich, jak chedery, talmudtory, bajs-sefery i t. p. podlegają władzom państwowym administracji ogólnej, czy też państwowym władzom szkolnym, Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

Na mocy ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343) sprawa prywatnego szkolnictwa bez względu na jego charakter została uregulowana w sposób jednolity na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem Województwa Śląskiego.

Zgodnie z postanowieniami art. 1 powyższej ustawy oraz § 1. rozporządzenia z dnia 7 czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473) wszystkie prywatne szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze oraz systematyczne kursy, przeznaczone dla dzieci i młodzieży żydowskiej, a więc chedery i inne podobne szkoły religijne dla dzieci żydowskich podlegają nadzorowi państwowych władz szkolnych.

Wobec postanowienia art. 14 wymienionej ustawy straciły moc obowiązującą wszystkie przepisy, wydane w sprawach uregulowanych tą ustawą.

Podsekretarz Stanu: *Kazimierz Pieracki*, wr.

9.

Propaganda hodowli jedwabników.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 648 z dnia 9 grudnia 1933 r. (Nr. III. 23096/33) do inspektorów szkolnych.

Do działów gospodarczych, które prawie bez wkładów gotówkowych, a tylko pracą nawet nieletnich członków rodziny mogą przynieść skromne dochody i ulżyć doli małorolnych mieszkańców wsi, należy jedwabnictwo, a właściwie wylęg i żywienie gąsienic jedwabnika i doprowadzenie tychże do tworzenia oprzędów. Piękne rezultaty tej pracy mieli między innymi kierownicy szkół: Powszechnej w Pilchowej (p. Rozwadów), Państw. Szkoły Rolniczej w Suchodole (p. Krosno), Państw. Tkackiej w Krośnie i Państw. Rolniczej w Horodence.

Celem rozpowszechnienia tej akcji, wzywa Kuratorjum O. S. Lw. zwłaszcza nauczycielstwo szkół powszechnych do szerszej akcji sadzenia drzew morwowych, których liście są niezbędne do żywienia gąsienic i do zajęcia się sprawą sprowadzania jajek jedwabnika, wylęgania gąsienic i hodowli tychże. Pożytecznem byłoby, by w każdym powiecie powstało choć 10 ośrodków tej akcji jedwabniczej. Praca ta nadaje się zwłaszcza jako jeden z praktycznych kierunków oświaty pozaszkolnej.

Zainteresowani winni się zgłaszać do Izby Rolniczej we Lwowie, ul. Kopernika 20, po wskazówki, względnie broszury, zawodowo tę sprawę ujmujące.

Kuratorjum O. S. Lw. oczekuje od PP. Inspektorów do końca maja 1934 r. krótkiego sprawozdania ze stanu akcji jedwabnictwa na terenie obwodu szkolnego.

Kurator O. S. Lw.: *(—) J. Gadomski.*

10.

Organizacja szkolnictwa zawodowego.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 21 listopada 1933 r. (Nr. I. Pr. 4051/33).

Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 15, poz. 202.

Na podstawie art. 2 ust. 2 i art. 27, 28, 29, 31 — 35, 54 i 59 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) ustalam następującą organizację szkolnictwa zawodowego:

§ 1. Szkolnictwo zawodowe dzieli się na następujące działy; grupy i podgrupy:

Działy	Grupy	Podgrupy
I. Szkolnictwo przemysłowe	1. Górnicza	a) Górnicza b) Kopalnictwa naftowego
	2. Metalowa	a) Hutnicza i odlewnicza b) Ogólno - mechaniczna c) Mechaniki drobnej d) Grawerska e) Jubilersko - złotnicza
	3. Elektryczna	

Działy	Grupy	Podgrupy
	4. Drzewna	a) Przemysłu leśnego b) Stolarska c) Kołodziejska d) Bednarska e) Koszykarska
	5. Garbarska	a) Garbarsko - białoskórnicza i wyprawy futer b) Farbowania i wykończania futer
	6. Włókiennicza	a) Przędzalnicza b) Tkacka c) Koronkarsko - hafciarska d) Dziewiarska e) Fiarbiarsko - wykończalnicza
	7. Papiernicza	
	8. Gumowa	
	9. Mineralna	a) Ceramiczna i szklana b) Cementownicza i betoniarska c) Wapiennicza
	10. Technologiczno - chemiczna	
	11. Budownictwa i miernictwa	a) Budownictwa naziemnego b) Budownictwa drogowego (dróg lądowych i kolei) c) Budownictwa wodnego i meljoracji d) Miernictwa
	12. Komunikacyjna	a) Kierowców samochodowych b) Maszynistów kolejowych c) Żeglugi powietrznej d) Żeglugi morskiej

Działy	Grupy	Podgrupy
	13. Spożywcza	a) Cukrownicza b) Młynarska c) Piekarska d) Cukiernicza e) Przemysłu mięsnego f) Przemysłu konserwowego g) Przetworów mlecznych h) Przemysłu fermentacyjnego (piwowarstwo, gorzelnictwo, fabrykacja win i miodów pitnych i t. p.)
	14. Odziezowa	a) Obuwnicza b) Krawiecka i bieliźniarska c) Modniarska d) Czapnicza e) Gorseciarska f) Krawaciarska g) Rękawicznicza h) Kuśnierska i) Kapelusznicza
	15. Galanterji	a) Galanterji skórzanej i rymarstwa b) Zabawkarstwa c) Introligatorska d) Tapicerska
	16. Poligraficzna	a) Przemysłu graficznego b) Fotograficzna c) Kreślarsko - rysunkowa (kreślenie techniczne, rysunek odręczny, kaligrafja i t. p.)
	17. Kinematograficzna	
	18. Instrumentów muzycznych	a) Lutnicza b) Instrumentów dętych c) Fortepianów i pianin
	19. Kosmetyczna	a) Fryzjerska b) Kosmetyczna

Działy	Grupy	Podgrupy
II. Szkolnictwo handlowe	1. Kupiecka 2. Administracyjno - handlowa	
III. Szkolnictwo rolnicze	1. Rolnicza	a) Rolnicza b) Gospodyń wiejskich
	2. Ogrodnicza	
	3. Leśna	
IV. Szkolnictwo gospodarstwa domowego.	1. Gospodarstw rodzinnych	
	2. Gospodarstw zbiorowych	a) Gospodarstw wychowawczo - społecznych b) Hotelarska i gastronomiczna c) Sanitaryjno - dietetyczna

§ 2. Ze względów organizacyjnych, różne szkoły zawodowe mogą być łączone w jeden zakład naukowy pod ogólną nazwą: szkoła zawodowa. Obok tej nazwy będą wymienione nazwy poszczególnych szkół, objętych przez zakład.

DZIAŁ I. SZKOLNICTWO PRZEMYSŁOWE.

Grupa 1. Szkolnictwo górnicze.

§ 3. Szkolnictwo górnicze obejmuje:

A. Szkoły i kursy górnicze. B. Szkoły i kursy kopalnictwa naftowego.

A. Szkoły i kursy górnicze.

§ 4. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy górnicze: szkoły górnicze stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu górnictwa.

Szkoły górnicze stopnia gimnazjalnego.

§ 5. 1. Szkoły górnicze stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja górnicze.

2. Zadaniem gimnazjów górniczych jest kształcenie dla górnictwa pracowników, którzyby, obok praktycznej znajomości robót górniczych, posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani do pełnienia czynności sztygarów.

3. Gimnazja górnicze są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Gimnazja górnicze nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest kopalnia. Podstawę programową tworzą: górnictwo węglowe z uwzględnieniem górnictwa innych krajowych minerałów, zasady mineralogji i geologji, maszynoznawstwo górnicze, elektrotechnika, podstawy miernictwa górniczego, rysunek techniczny, ustawodawstwo górnicze, organizacja kopalń pod względem technicznym oraz ratownictwo. Program uwzględnia w potrzebnym zakresie przeróbkę ciał kopalnianych, organizację kopalń pod względem administracyjnym oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Pomiędzy drugą a trzecią klasą zorganizowana będzie dla uczniów roczna praktyka w kopalni, zastępująca praktykę przedszkolną.

8. Do gimnazjów górniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 19 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu górnictwa.

§ 6. Kursy z zakresu górnictwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb górnictwa.

B. Szkoły i kursy kopalnictwa naftowego.

§ 7. Będą organizowane następujące szkoły nadzorców i kursy kopalnictwa naftowego: szkoły nadzorców wiertniczych, kursy z zakresu wiertnictwa, kursy dozorców w gazoliniarni, kursy dozorców ruchu gazowego.

Szkoły nadzorców wiertniczych.

§ 8. 1. Zadaniem szkół nadzorców wiertniczych jest kształcenie dla przemysłu naftowego pracowników, którzyby posiadali wiadomości, niezbędne do pełnienia czynności nadzorców wiertniczych (wiertaczy).

2. Szkoły nadzorców wiertniczych są roczne lub dwuletnie; w szkołach dwuletnich ilość godzin nauki tygodniowej jest tak ograniczona, że umożliwia uczniom równoczesną pracę zarobkową.

3. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

4. Ośrodkiem nauczania jest kopalnia ropy. Podstawę programową tworzą: wiertnictwo, zasady maszynoznawstwa wiertniczego, mineralogji i geologji, rysunku technicznego oraz przepisy górniczo-policyjne. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane z zawodem.

5. Przy szkołach tych będą organizowane internaty dla uczniów.

6. Do szkół nadzorców wiertniczych przyjmuje się kandydatów,

którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli co najmniej 3-letnią praktykę w kopalni ropy w tem przynajmniej 2 lata przy robotach wiertniczych; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 21 lat życia; d) złożą egzamin wstępny w zakresie I szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kursy kopalnictwa naftowego.

§ 9. Kursy z zakresu wiertnictwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb wiertnictwa.

§ 10. Zasady organizacji kursów dla dozorców w gazoliniarniach i dozorców ruchu gazowego oraz czas trwania tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu naftowego.

Grupa 2. Szkolnictwo metalowe.

§ 11. Szkolnictwo metalowe obejmuje: A. Szkoły i kursy hutnicze i odlewnicze. B. Szkoły i kursy ogólno-mechaniczne. C. Szkoły i kursy mechaniki drobnej. D. Szkoły i kursy grawerskie. E. Szkoły i kursy jubilersko-złotnicze.

A. Szkoły i kursy hutnicze i odlewnicze.

§ 12. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego oraz kursy hutnicze i odlewnicze: szkoły hutnicze stopnia licealnego, szkoły odlewnicze stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu przemysłu hutniczego i przemysłu odlewniczego.

Szkoły hutnicze stopnia licealnego.

§ 13. 1. Szkoły hutnicze stopnia licealnego noszą nazwę: licea hutnicze.

2. Zadaniem liceów hutniczych jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w przemyśle hutniczym.

3. Licea hutnicze są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Licea hutnicze nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia zarówno wielkopiecownictwo, stalownictwo, walcownictwo (z kuźnictwem), jak i odlewnictwo.

6. Ośrodkiem nauczania jest huta. Podstawę programową tworzą: zajęcia praktyczne w hucie, technologja metali (ze szczególnem uwzględnieniem hutnictwa żelaza), materjałoznawstwo, maszynoznawstwo specjalne, rysunek techniczny oraz organizacja huty pod względem technicz-

nym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów, szkoły te będą zakładane przy odpowiednio zorganizowanych zakładach hutniczych.

8. Do liceów hutniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę hutniczą lub warsztatowo-mechaniczną, bądź praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły odlewnicze stopnia gimnazjalnego.

§ 14. 1. Szkoły odlewnicze stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja odlewnicze.

2. Zadaniem gimnazjów odlewniczych jest kształcenie dla przemysłu odlewniczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót formierskich lub modelarskich oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja odlewnicze są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Program klasy I jest jednolity. Począwszy od klasy II wyodrębniają się wydziały: a) formierski, b) modelarski.

Gimnazja odlewnicze mogą też posiadać tylko jeden z wymienionych wydziałów.

6. a) Ośrodkiem nauczania wydziału formierskiego jest odlewnia. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka formierstwa i odlewnictwa, technologja metali (ze szczególnem uwzględnieniem odlewnictwa), materjałoznawstwo, maszynoznawstwo specjalne i rysunek zawodowy. b) Ośrodkiem nauczania wydziału modelarskiego jest warsztat modelarski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka modelarstwa, technologja drzewa, maszynoznawstwo specjalne, materjałoznawstwo, rysunek zawodowy. c) Programy na obu wydziałach uwzględniają wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów odlewniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 19 lat życia, c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu przemysłu hutniczego i przemysłu odlewniczego.

§ 15. Kursy z zakresu przemysłu hutniczego i z zakresu przemysłu odlewniczego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych działach tych przemysłów. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb hutnictwa i odlewnictwa.

B. Szkoły i kursy ogólno-mechaniczne.

§ 16. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy ogólno-mechaniczne przemysłu metalowego: szkoły ogólno-mechaniczne stopnia niższego, szkoły ogólno-mechaniczne stopnia gimnazjalnego, szkoły ogólno-mechaniczne stopnia licealnego, kursy z zakresu metalowego przemysłu mechanicznego.

Szkoły ogólnomechaniczne stopnia niższego.

§ 17. 1. Szkoły ogólno-mechaniczne stopnia niższego noszą nazwę: szkoły mechaniczne.

2. Zadaniem szkół mechanicznych jest praktyczne kształcenie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót ślusarskich i kowalskich w przemyśle metalowym i w innych dziedzinach życia gospodarczego.

3. Szkoły mechaniczne są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły mechaniczne nie przeprowadzają specjalizacji. Program wszystkich klas uwzględnia w odpowiednim stopniu zarówno kowalstwo i ślusarstwo, jak i obróbkę mechaniczną (głównie tokarstwo) i dostosowuje się do potrzeb i warunków regjonalnych.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat ślusarsko-kowalski. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka: ślusarstwa, kowalstwa, elementów obróbki mechanicznej (głównie tokarstwo) i obsługi prostych silników. Program uwzględnia w zakresie koniecznym dla zrozumienia typowych zjawisk, związanych z pracą rzemieślnika: technologję metali, maszynoznawstwo, materjałoznawstwo, rysunek zawodowy, organizację warsztatu ślusarskiego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do szkół mechanicznych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły ogólno-mechaniczne stopnia gimnazjalnego.

§ 18. 1. Szkoły ogólno-mechaniczne stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja mechaniczne.

2. Zadaniem gimnazjów mechanicznych jest kształcenie dla przemysłu metalowego i innych dziedzin życia gospodarczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót kowalskich, ślusarskich lub tokarskich oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja mechaniczne są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Program klas niższych uwzględnia w odpowiednim stopniu zarówno kowalstwo, ślusarstwo, jak i obróbkę mechaniczną (głównie tokarstwo). Program klas wyższych wyodrębnia kierunki: a) obróbki mechanicznej (głównie tokarstwo) w klasie III i IV; b) kowalski w klasie IV; c) ślusarski w klasie IV.

Kierunek ślusarski w klasie IV może w poszczególnych szkołach uwzględniać bądź ślusarstwo ogólne, bądź też wprowadzać uczniów w jedną ze specjalności, podyktowanych potrzebami życia, jak np. mechanikę samochodową, kolejową, obsługę silników.

Gimnazja mechaniczne mogą też uwzględniać tylko jeden z wymienionych kierunków.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat mechaniczny. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka ślusarstwa, kowalstwa i obróbki mechanicznej (głównie tokarstwo), technologja metali, maszynoznawstwo i rysunek zawodowy. Program uwzględnia zasady organizacji zakładu mechanicznego (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów mechanicznych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły ogólno-mechaniczne stopnia licealnego.

§ 19. 1. Szkoły ogólno-mechaniczne stopnia licealnego noszą nazwę: licea mechaniczne.

2. Zadaniem liceów mechanicznych jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani: a) do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w metalowym przemyśle mechanicznym; b) do czynności konstruktorów w metalowym przemyśle mechanicznym lub też do czynności energetyków w różnych działach życia gospodarczego.

3. Licea mechaniczne są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Program klasy I jest jednolity. Począwszy od klasy II wyodrębniają się wydziały: a) warsztatowy, b) konstruktorsko-energetyczny; wydział ten może począwszy od klasy II lub III uwzględniać różne działy techniki np. technikę kolejową, okrętową, samochodową, samolotową i t. p.

Licea mechaniczne mogą też posiadać tylko jeden z wymienionych wydziałów.

6. a) Ośrodkiem nauczania wydziału warsztatowego jest mechaniczny warsztat wytwórczy. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w warsztatach szkolnych, technologja metali (ze szczególnem uwzględnieniem obróbki, konstruowania przyrządów obróbczych i łatwiejszych obrabiarek), kalkulacja warsztatowa, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo, rysunek techniczny oraz organizacja przedsiębiorstw pod względem technicznym. b) Ośrodkiem nauczania wydziału konstruktorsko - energetycznego są maszyny i silniki, urządzenia mechaniczne i ich eksploatacja. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w warsztatach i pracowniach szkolnych, maszynoznawstwo, części maszyn, konstrukcje żelazne, technologja metali, materjałoznawstwo, elektrotechnika, termodynamika, hydraulika oraz rysunek techniczny. c) Programy na obu wydziałach uwzględniają wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do liceów mechanicznych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę warsztatową lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu mechanicznego przemysłu metalowego.

§ 20. Kursy z zakresu mechanicznego przemysłu metalowego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb metalowego przemysłu mechanicznego.

C. Szkoły i kursy mechaniki drobnej.

§ 21. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy mechaniki drobnej: szkoły mechaniki drobnej stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu mechaniki drobnej.

Szkoły mechaniki drobnej stopnia gimnazjalnego.

§ 22. 1. Szkoły mechaniki drobnej stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja mechaniki drobnej.

2. Zadaniem gimnazjów mechaniki drobnej jest kształcenie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót w warsztacie drobnej mechaniki (precyzyjne aparaty i przyrządy, mechanizmy zegarowe, automaty i t. p.) i posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja mechaniki drobnej są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Program w pierwszych dwu klasach jest jednolity. W klasie III i IV wyodrębniają się wydziały: a) ogólny, b) zegarmistrzowstwa.

Gimnazja mechaniki drobnej mogą też posiadać tylko jeden z wymienionych wydziałów.

6. a) Ośrodkiem nauczania wydziału ogólnego jest warsztat mechaniki drobnej. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka obróbki materjałów i budowy typowych drobnych mechanizmów, materjałoznawstwo, rysunek zawodowy oraz organizacja zakładów drobnej mechaniki (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym). b) Ośrodkiem nauczania wydziału zegarmistrzowstwa jest warsztat zegarmistrzowski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka obróbki materjałów i budowy typowych mechanizmów zegarowych, materjałoznawstwo, rysunek zawodowy oraz organizacja zakładów zegarmistrzowskich (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym). c) Programy na obu wydziałach uwzględniają wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów mechaniki drobnej przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kursy z zakresu mechaniki drobnej.

§ 23. Kursy z zakresu mechaniki drobnej przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jej działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu mechaniki drobnej.

D. Szkoły i kursy grawerskie.

§ 24. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy grawerskie: szkoły grawerskie stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu grawerstwa.

Szkoły grawerskie stopnia gimnazjalnego.

§ 25. 1. Szkoły grawerskie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja grawerskie.

2. Zadaniem gimnazjów grawerskich jest kształcenie dla przemysłu grawerskiego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót w zakresie wszystkich działów grawerstwa i posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja grawerskie są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Gimnazja grawerskie nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat grawerski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka wszystkich działów grawerstwa, ry-

sunek zawodowy wraz z kompozycją, materjałoznawstwo, maszynoznawstwo grawerskie, organizacja warsztatów grawerskich (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do szkół grawerskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie drugiego szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kursy z zakresu grawerstwa.

§ 26. Kursy z zakresu grawerstwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb grawerstwa.

E. Szkoły i kursy jubilerskie i złotnicze.

§ 27. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy jubilerskie i złotnicze: szkoły jubilersko - złotnicze stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu jubilerstwa i złotnictwa.

Szkoły jubilersko - złotnicze stopnia gimnazjalnego.

§ 28. 1. Szkoły jubilersko - złotnicze stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja jubilersko - złotnicze.

2. Zadaniem gimnazjów jubilersko - złotniczych jest kształcenie dla przemysłu jubilerskiego i złotniczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót w zakresie jubilerstwa i złotnictwa oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja jubilersko - złotnicze są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Gimnazja jubilersko - złotnicze nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia w odpowiednim stopniu jubilerstwo i złotnictwo.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat jubilersko - złotniczy. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka jubilerstwa i złotnictwa, rysunek zawodowy wraz z kompozycją, materjałoznawstwo, maszynoznawstwo specjalne, organizacja warsztatu jubilersko - złotniczego (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów jubilersko - złotniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kursy z akresu jubilerstwa i złotnictwa.

§ 29. Kursy z zakresu jubilerstwa i złotnictwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tych zawodach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb jubilerstwa i złotnictwa.

Grupa 3. Szkolnictwo elektryczne.

§ 30. Szkolnictwo elektryczne obejmuje szkoły i kursy elektryczne.

Szkoły i kursy elektryczne.

§ 31. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy elektryczne: szkoły elektryczne stopnia gimnazjalnego, szkoły elektryczne stopnia licealnego, kursy z zakresu przemysłu elektrycznego.

Szkoły elektryczne stopnia gimnazjalnego.

§ 32. 1. Szkoły elektryczne stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja elektryczne.

4. Zadaniem gimnazjów elektrycznych jest kształcenie dla przemysłu elektrycznego oraz innych dziedzin życia gospodarczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót elektromonterskich oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja elektryczne są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Program pierwszych trzech klas uwzględnia praktycznie i teoretycznie zagadnienia związane z elektrotechniką ogólną. Program klasy IV wyodrębnia kierunki: a) techniki prądów silnych, b) tele - i radjotechniki.

Gimnazja elektryczne mogą też wyodrębniać tylko jeden z wymienionych kierunków.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat elektrotechniczny i instalacje elektryczne. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka elektromonterstwa (w warsztacie elektrotechnicznym i mechanicznym oraz w pracowniach), podstawy elektrotechniki, instalacje elektryczne, materjałoznawstwo elektrotechniczne, pomiary elektryczne, maszynoznawstwo elektryczne i ogólne oraz rysunek zawodowy. Program uwzględnia zasady organizacji zakładu elektrotechnicznego (pod względem technicznym,

handlowym i administracyjnym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty elektrotechniczne.

8. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów w zakresie instalacyj elektrycznych organizowana będzie w II i III klasie pozaszkolna praktyka instalacyjna. trwająca w każdej klasie po 2 miesiące. Rok szkolny w klasie II i III trwa 11 miesięcy.

9. Do gimnazjów elektrycznych przyjmuje się kandydatów którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14. a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Szkoły elektryczne stopnia licealnego.

§ 33. 1. Szkoły elektryczne stopnia licealnego noszą nazwę: licea elektryczne.

2. Zadaniem liceów elektrycznych jest kształcenie dla przemysłu elektrycznego oraz innych dziedzin życia gospodarczego pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani do pełnienia czynności ruchowych, energetycznych i konstruktorskich w dziedzinie produkcji, instalacji i eksploatacji urządzeń elektrycznych.

3. Licea elektryczne są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Program klasy I jest jednolity. Począwszy od klasy II wyodrębniają się wydziały: a) techniki prądów silnych; b) tele - radjotechniki.

Licea elektryczne mogą też posiadać tylko jeden z wymienionych wydziałów.

6. Ośrodkiem nauczania są maszyny, aparaty i inne urządzenia, ich instalacja i eksploatacja. Podstawę programową tworzą odpowiednie dla każdego wydziału praktyczne zajęcia w pracowniach szkolnych, w warsztacie elektrotechnicznym i mechanicznym, teorja elektrotechniki, miernictwo, maszyny i urządzenia elektryczne, materjałoznawstwo, rysunek techniczny. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty elektrotechniczne.

8. Do liceów elektrycznych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę elektrotechniczna (instalacyjną albo eksploatacyjną) lub elektromechaniczną. bądź też praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu przemysłu elektrycznego.

§ 34. Kursy z zakresu przemysłu elektrycznego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu elektrycznego.

Grupa 4. Szkolnictwo drzewne.

§ 35. Szkolnictwo drzewne obejmuje:
A. Szkoły i kursy przemysłu leśnego; B) Szkoły i kursy stolarskie; C) Szkoły i kursy kołodziejskie; D) Kursy bednarskie; E) Kursy koszykarskie.

A. Szkoły i kursy przemysłu leśnego.

§ 36. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy przemysłu leśnego: szkoły przemysłu leśnego stopnia licealnego, kursy z zakresu przemysłu leśnego.

Szkoły przemysłu leśnego stopnia lecealnego.

§ 37. 1. Szkoły przemysłu leśnego stopnia licealnego noszą nazwę: licea przemysłu leśnego.

2. Zadaniem liceów przemysłu leśnego jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w przemyśle leśnym i eksploatacji lasów.

3. Licea przemysłu leśnego są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Licea przemysłu leśnego nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest zakład przemysłu leśnego i eksploatacje leśne. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w warsztatach szkolnych i w lesie, technologja drzewa, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo specjalne, rysunek techniczny, organizacja przedsiębiorstw przemysłu leśnego oraz eksploatacyj leśnych pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym oraz nauka o rynku drzewnym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów, szkoły te będą zakładane przy odpowiednio zorganizowanych przedsiębiorstwach przemysłu leśnego, posiadających tereny leśne.

8. Do liceów przemysłu leśnego przyjmuje się kandydatów którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę w przedsiębiorstwach przemysłu leśnego lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu przemysłu leśnego.

§ 38. Będą organizowane kursy z zakresu przemysłu leśnego przeznaczone dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu leśnego.

B. Szkoły i kursy stolarskie.

§ 39. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy stolarskie: szkoły stolarskie stopnia niższego, szkoły stolarskie stopnia gimnazjalnego, kursy projektowania sprzętów, kursy z zakresu rzeźby w drzewie, kursy z zakresu przemysłu stolarskiego.

Szkoły stolarskie stopnia niższego.

§ 40. Szkoły stolarskie stopnia niższego noszą nazwę: szkoły stolarskie.

2. Zadaniem szkół stolarskich jest praktyczne kształcenie pracowników, whichby — którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót stolarskich w przemyśle stolarskim oraz w innych dziedzinach życia gospodarczego.

3. Szkoły stolarskie są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji; program ich dostosowuje się do potrzeb i warunków regjonalnych.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat stolarski. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka stolarstwa. Program uwzględnia w zakresie koniecznym dla zrozumienia typowych zjawisk związanych z pracą rzemieślnika: technologję drzewa, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo specjalne, rysunek zawodowy, organizację warsztatu stolarskiego (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do szkół stolarskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły stolarskie stopnia gimnazjalnego.

§ 41. 1. Szkoły stolarskie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja stolarskie.

2. Zadaniem gimnazjów stolarskich jest kształcenie dla przemysłu stolarskiego oraz innych dziedzin życia gospodarczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót stolarskich oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja stolarskie są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat stolarski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka stolarstwa i elementów rzeźby w drzewie, technologja drzewa, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo specjalne oraz rysunek zawodowy. Program uwzględnia elementy kołodziejstwa, zasady organizacji przedsiębiorstw stolarskich (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów stolarskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy projektowania sprzętów.

§ 42. Kursy projektowania sprzętów przeznaczone są dla czeladników stolarskich, którzy ukończyli gimnazjum stolarskie i odbyli następnie trzyletnią praktykę zawodową. Zadaniem tych kursów jest przygotowanie pracowników do samodzielnej pracy w zakresie projektowania urządzeń wnętrz. Zasady organizacji i czas trwania tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu stolarskiego.

Kursy z zakresu rzeźby w drzewie.

§ 43. Kursy z zakresu rzeźby w drzewie przeznaczone są dla osób specjalizujących się w tym dziale pracy. Zasady organizacji i czas trwania tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu drzewnego.

Kursy z zakresu przemysłu stolarskiego.

§ 44. Kursy z zakresu przemysłu stolarskiego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb stolarstwa.

C. Szkoły i kursy kołodziejskie.

§ 45. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy kołodziejskie: szkoły kołodziejskie stopnia niższego, kursy z zakresu kołodziejstwa.

Szkoły kołodziejskie stopnia niższego.

§ 46. 1. Szkoły kołodziejskie stopnia niższego noszą nazwę: szkoły kołodziejskie.

2. Zadaniem szkół kołodziejskich jest praktyczne kształcenie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót kołodziejskich w przemyśle kołodziejskim i w innych dziedzinach życia gospodarczego.

3. Szkoły kołodziejskie są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program ich dostosowuje się do potrzeb i warunków regjonalnych.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat kołodziejski. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka kołodziejstwa ze specjalnem uwzględnieniem budowy nadwozi pojazdów mechanicznych. Program uwzględnia w zakresie koniecznym dla zrozumienia typowych zjawisk, związanych z pracą rzemieślnika: technologję drzewa, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo specjalne, konstrukcje kołodziejskie, rysunek zawodowy, organizację warsztatu kołodziejskiego (pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do szkół kołodziejskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z pomyślnym wynikiem pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu kołodziejstwa.

§ 47. Kursy z zakresu kołodziejstwa wraz z budową nadwozi przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb kołodziejstwa i przemysłu karoseryjnego.

D. Kursy bednarskie.

§ 48. Będą organizowane kursy z zakresu bednarstwa przeznaczone dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb bednarstwa.

E. Kursy koszykarskie.

§ 49. Będą organizowane kursy z zakresu koszykarstwa przeznaczone dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb koszykarstwa.

Grupa 5. Szkolnictwo garbarskie.

§ 50. Szkolnictwo garbarskie obejmuje: A. Szkoły i kursy garbarsko - białoskórnicze i wyparawy futer. B. Kursy farbowania i wykończania futer.

A. Szkoły i kursy garbarsko-białoskórnicze i wyprawy futer.

§ 51. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy garbarsko - białoskórnicze i wyprawy futer: szkoły garbarsko-białoskórnicze i wyprawy futer stopnia licealnego, kursy majstrów garbarskich, kursy specjalne z zakresu garbarstwa, białoskórnictwa i wyprawy futer.

Szkoły garbarsko - białoskórnicze i wyprawy futer stopnia licealnego.

§ 52. 1. Szkoły garbarsko - białoskórnicze i wyprawy futer stopnia licealnego noszą nazwę: lecea garbarskie.

2. Zadaniem liceów garbarskich jest kształcenie pracowników do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w zakładach garbarskich, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea garbarskie są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest zakład garbarski. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w warsztatach i pracowniach szkolnych, technologja garbarstwa łącznie z białoskórnictwem i wyprawą futer, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo garbarskie, farbiarstwo i wykończalnictwo skór, anatomia skóry i włosa, organizacja zakładów garbarskich pod względem technicznym. Program uwzględnia zasady farbowania i wykończania futer oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Rok szkolny w klasie I i II trwa 11 miesięcy i będzie zorganizowany w sposób, umożliwiający uczniom odbycie w każdym roku szkolnym dwumiesięcznych zorganizowanych praktyk w zakładach garbarskich. Rok szkolny w klasie III trwa 10 miesięcy.

9. Do liceów garbarskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawiają świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia; c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy majstrów garbarskich.

§ 53. Zadaniem kursów majstrów garbarskich jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznej znajomości zawodu, posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i byli przygotowani

do samodzielnego wykonywania czynności nadzorczych w garbarniach. Czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu garbarskiego

Kursy specjalne z zakresu garbarstwa, białoskórnictwa i wyprawy futer.

§ 54. Kursy specjalne z zakresu garbarstwa, białoskórnictwa i wyprawy futer przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych działach tych przemysłów. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb wymienionych przemysłów.

B. Kursy farbowania i wykończania futer.

§ 55. Będą organizowane kursy z zakresu farbowania i wykończania futer przeznaczone dla osób, specjalizujących się w tych zawodach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu futrzarskiego.

Grupa 6. Szkolnictwo włókiennicze.

§ 56. Szkolnictwo włókiennicze obejmuje: A. Szkoły i kursy przędzalnicze. B. Szkoły i kursy tkackie. C. Szkoły i kursy koronkarsko-hafciarskie. D. Szkoły i kursy dziewiarskie. E. Szkoły i kursy farbiarsko-wykończalnicze.

A. Szkoły i kursy przędzalnicze.

§ 57. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy przędzalnicze: szkoły przędzalnicze stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu przemysłu przędzalniczego.

Szkoły przędzalnicze stopnia gimnazjalnego.

§ 58. 1. Szkoły przędzalnicze stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja przędzalnicze.

2. Zadaniem gimnazjów przędzalniczych jest kształcenie dla przemysłu włókienniczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu czynności przędzalniczych i posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja przędzalnicze są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia przędzalnictwo wszelkich surowców włókienniczych i ich mieszanek, kładąc jednak nacisk na surowce, stosowane na danym terenie włókienniczym.

6. Ośrodkiem nauczania jest przędzalnia mechaniczna. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka przędzenia mechanicznego, nauka o surowcach, maszynach i wyrobach przędzalniczych. Program uwzględnia ćwiczenia ślusarsko-mechaniczne i wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów przędzalniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu przemysłu przędzalniczego.

§ 59. Kursy z zakresu przemysłu przędzalniczego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przędzalnictwa.

B. Szkoły i kursy tkackie.

§ 60. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy tkackie: szkoły tkactwa ręcznego stopnia gimnazjalnego, szkoły tkactwa mechanicznego stopnia gimnazjalnego, szkoły tkactwa mechanicznego stopnia licealnego, kursy z zakresu przemysłu tkackiego.

Szkoły tkactwa ręcznego stopnia gimnazjalnego.

§ 61. 1. Szkoły tkactwa ręcznego stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja tkactwa ręcznego.

2. Zadaniem gimnazjów tkactwa ręcznego jest kształcenie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót, wchodzących w zakres ręcznego tkactwa artystycznego i posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja tkactwa ręcznego są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia wszystkie działy tkactwa ręcznego.

6. Ośrodkiem nauczania jest ręczny warsztat tkacki. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka farbowania przędzy, urządzania krosień, tkania i wykończania tkanin, kompozycja, dekompozycja i rysunek zawodowy, nauka o surowcach, splotach, krosnach i wyrobach tkactwa ręcznego, organizacja warsztatu tkactwa ręcznego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów tkactwa ręcznego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia, c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszech-

nej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Szkoły tkactwa mechanicznego stopnia gimnazjalnego.

§ 62. 1. Szkoły tkactwa mechanicznego stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja tkactwa mechanicznego.

2. Zadaniem gimnazjów tkactwa mechanicznego jest kształcenie dla przemysłu włókienniczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu czynności tkackich i posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja tkackie są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia tkactwo mechaniczne i, w niezbędnym zakresie, tkactwo ręczne oraz dostosowuje się do potrzeb danego terenu włókienniczego, obejmując ważniejsze surowce, typowe techniki, maszyny tkackie i tkaniny.

6. Ośrodkiem nauczania jest tkalnia mechaniczna. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka tkania mechanicznego, nauka o surowcach, maszynach, splotach i wyrobach tkackich, rysunek zawodowy i dekompozycja. Program uwzględnia ćwiczenia ślusarsko - mechaniczne oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów tkactwa mechanicznego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Szkoły tkactwa mechanicznego stopnia licealnego.

§ 63. 1. Szkoły tkactwa mechanicznego stopnia licealnego noszą nazwę: licea tkactwa mechanicznego.

2. Zadaniem liceów tkactwa mechanicznego jest kształcenie pracowników do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w fabrykach tkackich, którzyby. obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea tkackie są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia tkactwo mechaniczne i, w niezbędnym zakresie, tkactwo ręczne, obejmując ważniejsze surowce, typowe techniki i maszyny tkackie oraz typowe tkaniny.

6. Ośrodkiem nauczania jest tkalnia mechaniczna. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w szkolnych warsztatach tkackich,

nauka o surowcach, maszynach, splotach i wyrobach tkackich, kompozycja, dekompozycja i rysunek zawodowy, organizacja tkalni pod względem technicznym, podstawy technologji przędzalnictwa i dziewiarstwa. Program uwzględnia ćwiczenia ślusarsko-mechaniczne, elementy farbiarstwa i wykończalnictwa oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do liceów tkactwa mechanicznego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę tkacką w przemyśle, bądź praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu przemysłu tkackiego.

§ 64. Kursy z zakresu tkactwa ręcznego lub mechanicznego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych działach tego przemysłu. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu tkackiego.

C. Szkoły i kursy koronkarsko-hafciarskie.

§ 65. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy koronkarsko-hafciarskie: szkoły koronkarsko-hafciarskie stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu koronkarstwa i hafciarstwa.

Szkoły koronkarsko-hafciarskie stopnia gimnazjalnego.

§ 66. 1. Szkoły koronkarsko - hafciarskie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja koronkarsko-hafciarskie.

2. Zadaniem gimnazjów koronkarsko-hafciarskich jest kształcenie pracownic, któreby były usprawnione w wykonywaniu ręcznych robót koronkarskich i hafciarskich oraz posiadały odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja koronkarsko-hafciarskie są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia w odpowiednim stopniu wszelkie techniki koronkarstwa i hafciarstwa.

6. Ośrodkiem nauczania jest ręczny warsztat koronkarsko-hafciarski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka technik koronkarskich i hafciarskich, nauka rysunku zawodowego wraz z kompozycją, materjałoznawstwo, organizacja warsztatu koronkarsko-hafciarskiego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne pracownie wytwórcze.

Do gimnazjów koronkarsko-hafciarskich przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kursy z zakresu koronkarstwa i hafciarstwa.

§ 67. Kursy z zakresu koronkarstwa i hafciarstwa ręcznego lub mechanicznego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tych zawodach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb koronkarstwa i hafciarstwa.

D. Szkoły i kursy dziewiarskie.

§ 68. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego, szkoły przysposobienia oraz kursy dziewiarskie: szkoły dziewiarskie stopnia gimnazjalnego, szkoły przysposobienia dziewiarskiego, kursy z zakresu przemysłu dziewiarskiego.

Szkoły dziewiarskie stopnia gimnazjalnego.

§ 69. 1. Szkoły dziewiarskie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja dziewiarskie.

2. Zadaniem gimnazjów dziewiarskich jest kształcenie dla przemysłu dziewiarskiego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót dziewiarskich i posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja dziewiarskie są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat dziewiarski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka dziania, wykończania i konfekcjonowania, nauka o surowcach, maszynach, splotach i wyrobach dziewiarskich, kompozycja, dekompozycja oraz rysunek zawodowy. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów dziewiarskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Szkoły przysposobienia dziewiarskiego.

§ 70. 1. Zadaniem szkół przysposobienia dziewiarskiego jest danie młodzieży praktycznego przygotowania do wykonywania podstawowych robót w zakresie dziewiarstwa mechanicznego.

2. Szkoły przysposobienia dziewiarskiego są roczne.

3. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

4. Ośrodkiem nauczania jest zakład dziewiarski. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka w zakresie: dziania, wykończania i konfekcjonowania, elementów technologji dziewiarskiej, rysunku zawodowego i materjałoznawstwa. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

5. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

6. Do szkół przysposobienia dziewiarskiego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia szkoły powszechnej I stopnia lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) nie przekroczą w danym roku kalendarzowym 18 lat życia.

Kursy z zakresu przemysłu dziewiarskiego.

§ 71. Kursy z zakresu przemysłu dziewiarskiego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu dziewiarskiego.

E. Szkoły i kursy farbiarsko-wykończalnicze.

§ 72. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy farbiarsko-wykończalnicze: szkoły farbiarsko-wykończalnicze stopnia gimnazjalnego, szkoły farbiarsko-wykończalnicze stopnia licealnego, kursy z zakresu przemysłu farbiarsko-wykończalniczego.

Szkoły farbiarsko-wykończalnicze stopnia gimnazjalnego.

§ 73. 1. Szkoły farbiarsko-wykończalnicze stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja farbiarsko-wykończalnicze.

2. Zadaniem gimnazjów farbiarsko-wykończalniczych jest kształcenie dla przemysłu włókienniczego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu czynności farbiarskich i wykończalniczych oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja farbiarsko-wykończalnicze są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia wszystkie ważniejsze techniki farbowania i wykończania.

6. Ośrodkiem nauczania jest farbiarnia i wykończalnia. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka farbowania i wykończania, ćwiczenia w pracowniach szkolnych, technologja farbiarstwa i wykończalnictwa, nauka o maszynach i urządzeniach farbiarskich i wykończalniczych

oraz nauka o towarach włókienniczych. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów farbiarsko-wykończalniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły farbiarsko-wykończalnicze stopnia licealnego.

§ 74. 1. Szkoły farbiarsko - wykończalnicze stopnia licealnego noszą nazwę: licea farbiarsko-wykończalnicze.

2. Zadaniem liceów farbiarsko - wykończalniczych jest kształcenie pracowników do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w przedsiębiorstwach farbiarskich i wykończalniczych, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea farbiarsko - wykończalnicze są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia wszystkie ważniejsze techniki farbowania i wykończania, traktując szerzej ich stronę chemiczną.

6. Ośrodkiem nauczania jest farbiarnia i wykończalnia. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w warsztatach i pracowniach szkolnych. chemja ogólna i stosowana, technologja farbiarsko - wykończalnicza, nauka o maszynach i urządzeniach farbiarskich i wykończalniczych oraz o towarach włókienniczych, organizacja techniczna farbiarni i wykończalni. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do liceów farbiarsko - wykończalniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę w farbiarni lub wykończalni, bądź praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu przemysłu farbiarsko - wykończalniczego.

§ 75. Kursy z zakresu przemysłu farbiarsko - wykończalniczego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu farbiarsko - wykończalniczego.

Grupa 7. Szkolnictwo papiernicze.

§ 76. Szkolnictwo papiernicze obejmuje kursy z zakresu przemysłu papierniczego.

§ 77. Będą organizowane następujące kursy z zakresu przemysłu papierniczego: kursy ogólno-papiernicze, kursy dla maszynistów papierniczych, kursy dla mielarzy papierniczych, kursy specjalne z zakresu papiernictwa.

§ 78. 1. Zadaniem kursów ogólno-papierniczych jest kształcenie pracowników, którzyby byli przygotowani do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w przemyśle papierniczym i posiadali szerszą i głębszą praktyczną i teoretyczną znajomość zawodu.

2. Zadaniem kursów dla maszynistów papierniczych jest kształcenie pracowników, którzyby posiadali, obok praktycznej znajomości działania i obsługi maszyny papierniczej, niezbędny zasób wiadomości z zakresu papiernictwa oraz byli przygotowani do wykonywania czynności maszynistów papierniczych.

3. Zadaniem kursów dla mielarzy papierniczych jest kształcenie pracowników, którzyby posiadali niezbędny zasób wiadomości praktycznych z zakresu papiernictwa i byli przygotowani do wykonywania czynności mielarzy papierniczych.

4. Zadaniem kursów specjalnych z zakresu papiernictwa jest rozszerzenie i pogłębienie praktycznej i teoretycznej znajomości zawodu, posiadanej przez różne kategorje pracowników tego przemysłu.

§ 79. Czas trwania wyżej wymienionych kursów i zasady ich organizacji będą dostosowywane do potrzeb przemysłu papierniczego.

Grupa 8. Szkolnictwo przemysłu gumowego.

§ 80. Szkolnictwo przemysłu gumowego obejmuje kursy z zakresu przemysłu gumowego.

§ 81. Będą organizowane następujące kursy z zakresu przemysłu gumowego: kursy gumowe ogólne, kursy gumowe specjalne.

§ 82. 1. Zadaniem kursów gumowych ogólnych jest kształcenie pracowników, którzyby byli przygotowani do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w przemyśle gumowym i posiadali szerszą i głębszą praktyczną i teoretyczną znajomość zawodu.

2. Zadaniem kursów gumowych specjalnych jest uzupełnienie praktycznej i teoretycznej znajomości zawodu, posiadanej przez różne kategorje pracowników przemysłu gumowego.

§ 83. Czas trwania wyżej wymienionych kursów i zasady ich organizacji będą dostosowywane do potrzeb przemysłu gumowego.

Grupa 9. Szkolnictwo mineralne.

§ 84. Szkolnictwo mineralne obejmuje: A. Szkoły i kursy ceramiczne i szklane. B. Kursy cementownicze i betoniarskie. C. Kursy wapiennicze.

A. Szkoły i kursy ceramiczne i szklane.

§ 85. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy ceramiczne i szklane:
szkoły ceramiczno - szklane stopnia licealnego,
kursy z zakresu przemysłu ceramicznego i przemysłu szklanego.

Szkoły ceramiczno - szklane stopnia licealnego.

§ 86. 1. Szkoły ceramiczno - szklane stopnia licealnego noszą nazwę licea ceramiczno - szklane.

2. Zadaniem liceów ceramiczno-szklanych jest kształcenie pracowników do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w przemyśle ceramicznym i szklanym, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Licea ceramiczno - szklane są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Program klasy I i II jest jednolity i uwzględnia w odpowiednim stopniu technologję ceramiki i szkła, kładąc specjalny nacisk na ceramikę budowlaną. Program klasy III wyodrębnia kierunki: a) ceramiczny, b) szklany.

Licea ceramiczno - szklane mogą też posiadać tylko jeden z wymienionych kierunków.

6. Ośrodkiem nauczania jest zakład ceramiczny i szklany. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w pracowniach szkolnych, technologja ceramiki i szkła, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo specjalne, chemja stosowana oraz organizacja przedsiębiorstw pod względem technicznym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem. W trzecim roku nauczania, w związku z wyodrębnieniem kierunków, pogłębia się w podstawie programowej odpowiednie dla danego kierunku zajęcia praktyczne i wiadomości teoretyczne.

7. Rok szkolny w klasie I i II trwa 11 miesięcy i będzie zorganizowany w sposób umożliwiający uczniom odbycie w każdym roku szkolnym dwumiesięcznych zorganizowanych praktyk w przedsiębiorstwach ceramicznych lub szklanych. Rok szkolny w klasie III trwa 10 miesięcy.

8. Do liceów ceramiczno - szklanych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu przemysłu ceramicznego i z zakresu przemysłu szklanego.

§ 87. Kursy z zakresu przemysłu ceramicznego i z zakresu przemysłu szklanego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych działach tych przemysłów. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb tych przemysłów.

B. Kursy cementownicze i betoniarskie.

§ 88. Będą organizowane kursy z zakresu przemysłu cementowego przeznaczone dla osób, specjalizujących się w pewnych działach tego przemysłu. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu cementowego.

§ 89. Będą organizowane kursy dla majstrów betoniarskich prowadzących betoniarnie. Czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu betoniarskiego.

C. Kursy wapiennicze.

§ 90. Będą organizowane kursy dla piecowych wapienniczych. Czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu wapienniczego.

Grupa 10. Szkolnictwo technologiczno - chemiczne.

§ 91. Szkolnictwo technologiczno - chemiczne obejmuje szkoły i kursy technologiczno - chemiczne.

Szkoły i kursy technologiczno - chemiczne.

§ 92. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy technologiczno - chemiczne: szkoły technologiczno - chemiczne stopnia licealnego, kursy majstrów przemysłu chemicznego, kursy specjalne z zakresu przemysłu chemicznego.

Szkoły techniczno - chemiczne stopnia licealnego.

§ 93. 1. Szkoły technologiczno - chemiczne stopnia licealnego noszą nazwę: licea technologiczno - chemiczne.

2. Zadaniem liceów technologiczno - chemicznych jest kształcenie pracowników do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji i do pracy w laboratorjach przemysłu chemicznego, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea technologiczno - chemiczne są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Program pierwszych dwu klas jest jednolity. Program klasy III wyodrębnia kierunki: a) organiczny, b) nieorganiczny.

Kierunek organiczny jak i nieorganiczny może w poszczególnych szkołach traktować szerzej gałęzie przemysłu chemicznego, zapewniające absolwentom szkoły możność zatrudnienia (cukrownictwo, gazownictwo i t. p.).

6. Ośrodkiem nauczania jest zakład przemysłu chemicznego. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w pracowniach szkolnych, chemja ogólna organiczna i nieorganiczna, technologja chemiczna organiczna i nieorganiczna, towaroznawstwo ogólne i specjalne, technika cieplna i elektrotechnika oraz organizacja przedsiębiorstw chemicznych pod wzglę-

dem technicznym. W trzecim roku nauczania, w związku z wyodrębnieniem kierunków, pogłębia się w podstawie programowej odpowiednie dla danego kierunku zajęcia praktyczne i wiadomości teoretyczne. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny w klasie I i II trwa 11 miesięcy i będzie zorganizowany w sposób, umożliwiający uczniom odbycie w każdym roku szkolnym dwumiesięcznych zorganizowanych praktyk w zakładach przemysłu chemicznego. Rok szkolny w klasie III trwa 10 miesięcy.

8. Do liceów technologiczno-chemicznych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy majstrów przemysłu chemicznego.

§ 94. Zadaniem kursów majstrów przemysłu chemicznego jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznej znajomości zawodu, posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i byli przygotowani do samodzielnego wykonywania czynności nadzorczych w fabrykach przemysłu chemicznego. Czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu chemicznego.

Kursy specjalne z zakresu przemysłu chemicznego.

§ 95. Kursy specjalne z zakresu przemysłu chemicznego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu chemicznego.

Grupa 11. Szkolnictwo budowlane i miernicze.

§ 96. Szkolnictwo budowlane i miernicze obejmuje: A. Szkoły i kursy budownictwa naziemnego. B. Szkoły i kursy budownictwa drogowego. C. Szkoły i kursy wodno-meljoracyjne. D. Szkoły i kursy miernicze.

A. Szkoły i kursy budownictwa naziemnego.

§ 97. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy budownictwa naziemnego: szkoły budownictwa naziemnego stopnia licealnego, kursy z zakresu budownictwa naziemnego.

Szkoły budownictwa naziemnego stopnia licealnego.

§ 98. 1. Szkoły budownictwa naziemnego stopnia licealnego noszą nazwę: licea budowlane.

2. Zadaniem liceów budowlanych jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych

oraz byli przygotowani do pracy przy organizowaniu i prowadzeniu robót budowlanych i wykonywaniu czynności konstruktorskich.

3. Licea budowlane są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest budowa, jej organizacja i prowadzenie robót. Podstawę programową tworzą: ustroje budowlane z rysunkiem technicznym i projektowaniem części budowy oraz mniejszych lub łatwiejszych konstrukcyjnie budynków, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo budowlane, technika wykonywania robót budowlanych, organizacja robót pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym oraz kosztorysowanie. Program uwzględnia zajęcia praktyczne w pracowniach szkolnych oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny w I i II klasie trwa po 11 miesięcy, z których przeznacza się w klasie I dwa miesiące, w klasie zaś II trzy miesiące na zorganizowanie praktyki na budowie. Trzeci rok szkolny trwa 10 miesięcy.

8. Do liceów budowlanych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) odbyli dwumiesięczną zorganizowaną praktykę na budowie, c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia, d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu budownictwa naziemnego.

§ 99. Kursy z zakresu budownictwa naziemnego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb budownictwa naziemnego.

B. Szkoły i kursy budownictwa drogowego.

§ 100. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy budownictwa drogowego: szkoły budownictwa drogowego stopnia licealnego, kursy z zakresu budownictwa drogowego.

Szkoły budownictwa drogowego stopnia licealnego.

§ 101. 1. Szkoły budownictwa drogowego stopnia licealnego noszą nazwę: licea drogowe.

2. Zadaniem liceów drogowych jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych i byli przygotowani do pracy przy organizowaniu i prowadzeniu robót, związanych z budową i utrzymaniem dróg oraz do wykonywania czynności konstruktorskich w tej dziedzinie.

3. Licea drogowe są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest budowa i utrzymanie dróg lądowych i kolei, organizacja i prowadzenie robót. Podstawę programową tworzą: budowa i utrzymanie dróg lądowych i kolei, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo drogowo-budowlane, technika wykonywania robót, organizacja robót pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym oraz kosztorysowanie. Program uwzględnia zajęcia praktyczne w pracowniach szkolnych oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny w I i II klasie trwa po 11 miesięcy, z których przeznacza się w klasie I dwa miesiące, w klasie zaś II trzy miesiące na zorganizowanie praktyki na robotach drogowych w terenie. Trzeci rok szkolny trwa 10 miesięcy.

8. Do liceów drogowych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli dwumiesięczną zorganizowaną praktykę w dziedzinie budownictwa drogowego na robotach w terenie; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu budownictwa drogowego.

§ 102. Kursy z zakresu budownictwa drogowego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb budownictwa drogowego.

C. Szkoły i kursy wodno-meljoracyjne.

§ 103. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy wodno-meljoracyjne: szkoły wodno-meljoracyjne stopnia licealnego, kursy z zakresu budownictwa wodnego i meljoracji.

Szkoły wodno-meljoracyjne stopnia licealnego.

§ 104. 1. Szkoły wodno-meljoracyjne stopnia licealnego noszą nazwę: licea wodno-meljoracyjne.

2. Zadaniem liceów wodno-meljoracyjnych jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych i byli przygotowani do pracy przy organizowaniu i prowadzeniu robót wodno-meljoracyjnych oraz do wykonywania czynności konstruktorskich w tej dziedzinie.

3. Licea wodno-meljoracyjne są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te w zasadzie nie przeprowadzają specjalizacji. W razie powstania większego zapotrzebowania na wyspecjalizowanych pracowników budownictwa wodnego lub meljoracji, mogą być wyodrębnione w klasie III kierunki: a) wodny, b) meljoracyjny.

6. Ośrodkiem nauczania jest budownictwo wodne i meljoracyjne. Podstawę programową tworzą: budownictwo wodne i meljoracyjne (studja wstępne, projekty i wykonanie), materjałoznawstwo i maszynoznaw-

stwo wodno - meljoracyjne, technika wykonywania robót, organizacja robót pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym oraz kosztorysowanie. Program uwzględnia zajęcia praktyczne w pracowniach szkolnych oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny w I i II klasie trwa po 11 miesięcy, z których przeznacza się w klasie I dwa miesiące, w klasie zaś II trzy miesiące na zorganizowane praktyki na robotach wodno - meljoracyjnych w terenie. Trzeci rok szkolny trwa 10 miesięcy.

8. Do liceów wodno - meljoracyjnych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) odbyli dwumiesięczną zorganizowaną praktykę na robotach wodnych lub meljoracyjnych w terenie, c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia, d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu budownictwa wodnego i meljoracji.

§ 105. Kursy z zakresu budownictwa wodnego i meljoracji przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tych zawodach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb budownictwa wodnego i meljoracyjnego.

D. Szkoły i kursy miernicze.

§ 106. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy miernicze: szkoły miernicze stopnia licealnego, kursy z zakresu miernictwa.

Szkoły miernicze stopnia licealnego.

§ 107. 1. Szkoły miernicze stopnia licealnego noszą nazwę: licea miernicze.

2. Zadaniem liceów mierniczych jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani do pełnienia funkcyj mierniczych.

3. Licea miernicze są trzyletnie.

4. Podbudową pogramową jest gimnazjum ogólnokształące..

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania są pomiary i ich zastosowania. Podstawę programową tworzą: miernictwo, rysunek zawodowy wraz z projektowaniem, regulacje rolne oraz pomiary w terenie. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny we wszystkich trzech klasach trwa po 11 miesięcy, z których przeznacza się po dwa miesiace na zorganizowanie praktyki miernicze w terenie.

8. Do szkół przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli dwumiesięczną zorganizowaną

praktykę mierniczą w terenie; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu miernictwa.

§ 108. Kursy z zakresu miernictwa przeznaczone są dla mierniczych, specjalizujących się w pewnych działach swego zawodu. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb miernictwa.

Grupa 12. Szkolnictwo komunikacyjne.

§ 109. Organizację szkolnictwa komunikacyjnego określi osobne rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Grupa 13. Szkolnictwo przemysłu spożywczego.

§ 110. Szkolnictwo przemysłu spożywczego obejmuje: A. Kursy cukrownicze. B. Szkoły i kursy młynarskie. C. Kursy piekarskie. D. Kursy cukiernicze. E. Kursy z zakresu przemysłu mięsnego. F. Kursy z zakresu przemysłu konserwowego. G. Szkoły i kursy przetwórstwa mlecznego. H. Szkoły i kursy przemysłu fermentacyjnego.

A. Kursy cukrownicze.

§ 111. Będą organizowane kursy z zakresu cukrownictwa przeznaczone dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb cukrownictwa.

§ 112. W zakresie organizowania i kontrolowania procesów produkcji w cukrowniach nie będą organizowane oddzielne szkoły, natomiast umożliwiona będzie specjalizacja w tym zakresie w klasie III liceów technologiczno - chemicznych.

B. Szkoły i kursy młynarskie.

§ 113. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy młynarskie: szkoły młynarskie stopnia licealnego, kursy z zakresu młynarstwa.

Szkoły młynarskie stopnia licealnego.

§ 114. 1. Szkoły młynarskie stopnia licealnego noszą nazwę: licea młynarskie.

2. Zadaniem liceów młynarskich jest kształcenie pracowników, którzy by, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych i byli przygotowani do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w młynach.

3. Licea młynarskie są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest młyn zbożowy. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w pracowniach szkolnych, technologja młynarstwa, chemja i biologja stosowana, towaroznawstwo i maszynoznawstwo specjalne, gospodarka cieplna i energetyczna oraz organizacja młynów pod względem technicznym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Do liceów młynarskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawiają świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę w młynie lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu młynarstwa.

§ 115. Kursy z zakresu młynarstwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb młynarstwa.

C. Kursy piekarskie.

§ 116. Będą organizowane następujące kursy piekarskie: kursy piekarstwa mechanicznego, kursy specjalne z zakresu piekarstwa.

§ 117. Zadaniem kursów piekarstwa mechanicznego jest przygotowanie pracowników, posiadających praktyczne piekarskie wyszkolenie, do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w zmechanizowanych piekarniach. Zasady organizacji i czas trwania tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu piekarskiego.

§ 118. Do potrzeb przemysłu piekarskiego będą dostosowywane również zadania, czas trwania i zasady organizacji kursów specjalnych z zakresu piekarstwa przeznaczonych dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach.

D. Kursy cukiernicze.

§ 119. Będą organizowane: kursy cukiernictwa fabrycznego. kursy specjalnie z zakresu cukiernictwa.

§ 120. Zadaniem kursów cukiernictwa fabrycznego jest przygotowanie pracowników, posiadających praktyczne cukiernicze wyszkolenie, do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w zmechanizowanych zakładach przemysłowych cukierniczych. Zasady organizacji i czas trwania tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu cukierniczego.

§ 121. Do potrzeb przemysłu cukierniczego będą dostosowywane również zadania, czas trwania i zasady organizacji kursów specjalnych z zakresu cukiernictwa przeznaczonych dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach.

E. Kursy z zakresu przemysłu mięsnego.

§ 122. Będą organizowane następujące kursy z zakresu przemysłu mięsnego: kursy mistrzów wędliniarskich, kursy a) majstrów bekoniarskich b) ogólne bekoniarskie, c) wyrobu konserw mięsnych, d) specjalne z zakresu przemysłu mięsnego.

Kursy mistrzów wędliniarskich.

§ 123. 1. Zadaniem kursów mistrzów wędliniarskich jest kształcenie pracowników, przygotowanych do prowadzenia warsztatów wędliniarskich.

2. Kursy mistrzów wędliniarskich są trzyletnie. Ilość godzin nauki jest tak ograniczona, że umożliwia uczniom równoczesną pracę zarobkową.

3. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

4. Kursy te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia wszelkie gatunki wyrobów wędliniarskich i konserw mięsnych.

5. Ośrodkiem nauczania jest wytwórczy zakład wędliniarski. Podstawę programową tworzą: ćwiczenia praktyczne z zakresu wyrobu wędlin, badania mięsa, przypraw i dodatków oraz wyrobów wędliniarskich, anatomja zwierząt rzeźnych i zdrowotność tychże, higjena, chłodnictwo. technologja wędliniarska i przemysłu konserw mięsnych, organizacja przedsiębiorstw wędliniarskich pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane z zawodem.

6. Przy kursach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

7. Na kursy mistrzów wędliniarskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo złożenia egzaminu czeladniczego wędliniarskiego; b) odbyli trzyletnią praktykę czeladniczą wędliniarską; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kursy bekoniarskie, wyrobu konserw mięsnych i specjalne.

§ 124. Zadaniem kursów majstrów bekoniarskich jest kształcenie pracowników, którzyby byli przygotowani do samodzielnego wykonywania czynności zawodowych, wchodzących w zakres wyrobów bekoniarskich.

§ 125. Zadaniem ogólnych kursów bekoniarskich jest kształcenie pracowników, którzyby posiadali odpowiedni zasób wiadomości zawodowych praktycznych i teoretycznych i byli przygotowani do samodzielnego organizowania procesów produkcji w fabrykach bekonów.

§ 126. Zadaniem kursów wyrobu konserw mięsnych jest kształcenie pracowników, którzyby byli przygotowani do samodzielnego pełnienia czynności zawodowych w przemyśle konserw mięsnych.

§ 127. Czas trwania i zasady organizacji wyżej wymienionych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu mięsnego.

§ 128. Kursy specjalne z zakresu przemysłu mięsnego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu mięsnego.

E. Kursy z zakresu przemysłu konserwowego.

§ 129. Będą organizowane następujące kursy z zakresu przemysłu konserwowego: kursy przemysłowego przetwórstwa warzywno-owocowego, kursy wyrobu konserw rybnych, kursy specjalne z zakresu przemysłu konserwowego.

§ 130. Zadaniem kursów przemysłowego przetwórstwa warzywno-owocowego jest kształcenie pracowników, którzyby byli przygotowani do samodzielnego pełnienia czynności zawodowych w przemysłowem przetwórstwie warzywno - owocowem.

§ 131. Zadaniem kursów wyrobu konserw rybnych jest kształcenie pracowników, którzyby byli przygotowani do samodzielnego pełnienia czynności zawodowych w przemyśle konserw rybnych.

§ 132. Czas trwania i zasady organizacji wyżej wymienionych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu konserwowego.

§ 133. Kursy specjane z zakresu przemysłu konserwowego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu konserwowego.

G. Szkoły i kursy przetwórstwa mlecznego.

§ 134. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy przetwórstwa mlecznego: szkoły przetwórstwa mlecznego stopnia licealnego, roczne kursy mleczarskie, półtoraroczne kursy serowarskie, kursy specjalne z zakresu przetwórstwa mlecznego.

Szkoły przetwórstwa mlecznego stopnia licealnego.

§ 135. 1. Szkoły przetwórstwa mlecznego stopnia licealnego noszą nazwę: licea przetwórstwa mlecznego.

2. Zadaniem liceów przetwórstwa mlecznego jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani do pełnienia czynności wykonawczych i organizacyjnych w różnego rodzaju przedsiębiorstwach przetwórstwa mlecznego.

3. Licea przetwórstwa mlecznego są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia w odpowiednim stopniu gospodarkę nabiałową, maślarstwo i serowarstwo.

6. Ośrodkiem nauczania jest przedsiębiorstwo przetwórstwa mlecznego o wszechstronnej produkcji. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w przetwórni mleczarskiej i w pracowniach szkolnych, technologja mleczarstwa i serowarstwa, mikrobiologja mleka, maszyno-

znawstwo ogólne i specjalne, zasady organizacji przedsiębiorstw przetwórstwa mlecznego pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne zakłady mleczarsko-serowarskie.

8. Do liceów przetwórstwa mlecznego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę mleczarską lub praktykę uznaną za równoznaczną, c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 20 lat życia.

Roczne kursy mleczarskie.

§ 136. 1. Zadaniem rocznych kursów mleczarskich jest przygotowanie pracowników do samodzielnego wykonywania czynności, wchodzących w zakres produkcji masła oraz aprowizacji mlecznej ośrodków konsumcyjnych.

2. Kursy uwzględniają w swoim programie ręczną i mechaniczną produkcję masła, aprowizację mleczną ośrodków konsumcyjnych oraz, w niezbędnym zakresie, wyrób odpowiednich gatunków sera.

3. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

4. Ośrodkiem nauczania jest ręczna i mechaniczna mleczarnia. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w mleczarni i w pracowniach szkolnych oraz wiadomości z technologji mleczarskiej, mikrobiologji, metod badania mleka i jego przetworów, działania i obsługi maszyn i urządzeń mleczarskich oraz zasad organizacji mleczarni (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane z zawodem.

5. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów, kursy te będą zakładane przy odpowiednio zorganizowanych zakładach mleczarskich.

6. Na kursy przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli co najmniej dwuletnią praktykę zawodową lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17 lat życia; d) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i z nabytych zawodowych wiadomości praktycznych.

Półtoraroczne kursy serowarskie.

§ 137. 1. Zadaniem półtorarocznych kursów serowarskich jest przygotowanie pracowników do samodzielnego wykonywania czynności serowarskich.

2. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

3. Ośrodkiem nauczania jest serownia. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia w serowni i pracowniach szkolnych oraz wiado-

mości z dziedziny technologji serowarskiej, mikrobiologji mleka, konstrukcji, działania i obsługi urządzeń serowarskich, metod badania mleka i jego przetworów, zasad organizacji serowni (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze, ściśle związane z zawodem.

4. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów kursy te będą zakładane przy odpowiednio zorganizowanych zakładach serowarskich.

5. Na kursy przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli co najmniej dwuletnią praktykę zawodową lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17 lat życia; d) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego i z nabytych zawodowych wiadomości praktycznych.

Kursy specjalne z zakresu przetwórstwa mlecznego.

§ 138. Kursy specjalne z zakresu przetwórstwa mlecznego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu mleczarskiego.

H. Szkoły i kursy przemysłu fermentacyjnego.

§ 139. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy przemysłu fermentacyjnego: szkoły przemysłu fermentacyjnego stopnia licealnego, kursy z zakresu gorzelnictwa, piwowarstwa i winiarstwa.

Szkoły przemysłu fermentacyjnego stopnia licealnego.

§ 140. 1. Szkoły przemysłu fermentacyjnego stopnia licealnego noszą nazwę: licea przemysłu fermentacyjnego.

2. Zadaniem liceów przemysłu fermentacyjnego jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych oraz byli przygotowani do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w zakładach przemysłu fermentacyjnego.

3. Licea przemysłu fermentacyjnego są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania są zakłady przemysłowe w różnych gałęziach przemysłu fermentacyjnego. Podstawę programową tworzą: zajęcia praktyczne w pracowniach szkolnych, technologja przemysłów fermentacyjnych, chemja i mikrobiologja stosowana, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo specjalne, gospodarka cieplna i energetyczna oraz organizacja przedsiębiorstw pod względem technicznym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny w klasie I i II trwa 11 miesięcy i będzie zorganizowany w sposób, umożliwiający uczniom odbycie w każdym roku szkolnym dwumiesięcznych zorganizowanych praktyk w przedsiębiorstwach przemysłu fermentacyjnego. Rok szkolny w klasie III trwa 10 miesięcy.

8. Do liceów przemysłu fermentacyjnego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjów ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu gorzelnictwa, piwowarstwa i winiarstwa.

§ 141. Kursy z zakresu gorzelnictwa, piwowarstwa i winiarstwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tych działach produkcji. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu fermentacyjnego.

Grupa 14. Szkolnictwo odzieżowe.

§ 142. Szkolnictwo odzieżowe obejmuje: A. Szkoły i kursy obuwnicze. B. Szkoły i kursy krawieckie i bieliźniarskie. C. Kursy: a) modniarskie, b) czapnicze, c) gorseciarskie, d) krawaciarskie, e) rękawicznicze, f) kuśnierskie i g) kapelusznicze.

A. Szkoły i kursy obuwnicze.

§ 143. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy obuwnicze: szkoły obuwnicze stopnia niższego, kursy z zakresu obuwnictwa.

Szkoły obuwnicze stopnia niższego.

§ 144. 1. Szkoły obuwnicze stopnia niższego noszą nazwę: szkoły obuwnicze.

2. Zadaniem szkół obuwniczych jest praktyczne kształcenie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót cholewkarskich i szewskich w warsztatach rzemieślniczych.

3. Szkoły obuwnicze są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia w odpowiednim stopniu zarówno cholewkarstwo jak szewstwo.

6. Ośrodkiem nauczania jest rzemieślniczy warsztat obuwniczy. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka szewstwa, cholewkarstwa i modelarstwa. Program uwzględnia w zakresie koniecznym dla zrozumienia typowych zjawisk, związanych z pracą rzemieślnika, rysunek zawodowy, materjałoznawstwo, organizację warsztatu obuwniczego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do szkół obuwniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki klasy IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia, c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu obuwnictwa.

§ 145. Kursy z zakresu obuwnictwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb obuwnictwa.

B. Szkoły i kursy krawieckie i bieliźniarskie.

§ 146. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i szkoły przysposobienia oraz kursy krawieckie i bieliźniarskie: szkoły krawieckie stopnia niższego, szkoły krawiecko-bieliźniarskie stopnia niższego, szkoły krawieckie stopnia gimnazjalnego, szkoły bieliźniarskie stopnia gimnazjalnego, szkoły krawieckie stopnia licealnego, szkoły przysposobienia krawiecko-bieliźniarskiego, kursy z zakresu krawiectwa i z zakresu bieliźniarstwa.

Szkoły krawieckie stopnia niższego.

§ 147. 1. Szkoły krawieckie stopnia niższego noszą nazwę: szkoły krawieckie.

2. Zadaniem szkół krawieckich jest praktyczne kształcenie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót krawieckich w warsztatach krawiectwa męskiego.

3. Szkoły krawieckie są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia krawiectwo męskie.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat krawiectwa męskiego. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka kroju, modelowania i szycia. Program uwzględnia w zakresie koniecznym dla zrozumienia typowych zjawisk, związanych z pracą rzemieślnika: rysunek zawodowy, materjałoznawstwo, organizację zakładu krawieckiego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do szkół krawieckich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwa uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia.

Szkoły krawiecko - bieliźniarskie stopnia niższego.

§ 148. Szkoły krawiecko - bieliźniarskie stopnia niższego noszą nazwę: szkoły krawiecko-bieliźniarskie.

2. Zadaniem szkół krawiecko-bieliźniarskich jest praktyczne kształcenie pracownic, któreby były usprawnione w wykonywaniu robót w zakresie krawiectwa damskiego i dziecięcego oraz bieliźniarstwa.

3. Szkoły krawiecko - bieliźniarskie są trzyletnie.
4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.
5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia w odpowiednim stopniu krawiectwo damskie, dziecięce oraz bieliźniarstwo.
6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat krawiecko - bieliźniarski. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka kroju, modelowania i szycia. Program uwzględnia w zakresie koniecznym dla zrozumienia typowych zjawisk, związanych z pracą rzemieślnika: rysunek zawodowy, materjałoznawstwo, organizację warsztatu krawieckiego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym) oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.
7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne warsztaty wytwórcze.
8. Do szkół krawiecko - bieliźniarskich przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia.

Szkoły krawieckie stopnia gimnazjalnego.

§ 149. 1. Szkoły krawieckie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja krawieckie.
2. Zadaniem gimnazjów krawieckich jest kształcenie dla przemysłu krawieckiego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót krawieckich i posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.
3. Gimnazja krawieckie sa czteroletnie.
4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.
5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia bądź krawiectwo męskie łącznie z krawiectwem damskiem ciężkiem (szkoły męskie), bądź krawiectwo damskie łącznie z dziecięcem (szkoły żeńskie).
6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat krawiecki. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka krawiectwa w danych działach, rysunek zawodowy wraz z kompozycją, materjałoznawstwo, organizacja warsztatu krawieckiego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.
7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.
8. Do gimnazjów krawieckich przyjmuje się kandydatów (tki) którzy (re): a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne, b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Szkoły bieliźniarskie stopnia gimnazjalnego.

§ 150. 1. Szkoły bieliźniarskie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja bieliźniarskie.

2. Zadaniem gimnazjów bieliźniarskich jest kształcenie dla przemysłu bieliźniarskiego pracownic, któreby były usprawnione w wykonywyniu robót bieliźniarskich i posiadały odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja bieliźniarskie są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat bieliźniarski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka bieliźniarstwa łącznie ze zdobieniem bielizny i elementami gorseciarstwa, rysunek zawodowy wraz z kompozycją, materjałoznawstwo, organizacja warsztatu bieliźniarskiego (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przyszkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów bieliźniarskich przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Szkoły krawieckie stopnia licealego.

§ 151. 1. Szkoły krawieckie stopnia licealnego noszą nazwę: licea krawieckie.

2. Zadaniem liceów krawieckich jest kształcenie dla przemysłu krawieckiego pracownic do wykonywania robót w zakresie krawiectwa damskiego i dziecięcego, któreby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadały szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Licea krawieckie są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia w odpowiednim stopniu krawiectwo damskie i dziecięce.

6. Ośrodkiem nauczania jest pracownia ubiorów damskich i dziecięcych. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka krawiectwa oraz szerzej i głębiej potraktowane wiadomości z zakresu rysunku zawodowego wraz z kompozycją, materjałoznawstwa, organizacji przedsiębiorstw krawieckich (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do liceów krawieckich przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Szkoły przysposobienia krawiecko - bieliźniarskiego.

§ 152. 1. Zadaniem szkół przysposobienia krawiecko - bieliźniarskiego jest danie młodzieży praktycznego przygotowania do wykonywania podstawowych robót w zakresie krawiectwa damskiego, dziecięcego i bieliźniarstwa.

2. Szkoły przysposobienia krawiecko - bieliźniarskiego są roczne.

3. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

4. Ośrodkiem nauczania jest warsztat krawiecko - bieliźniarski. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka w zakresie: techniki szycia ręcznego i maszynowego, elementów kroju, modelowania, rysunku zawodowego i materjałoznawstwa. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

5. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne warsztaty wytwórcze.

6. Do szkół przysposobienia krawiecko - bieliźniarskiego przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia szkoły powszechnej I stopnia lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) nie przekroczą w danym roku kalendarzowym 18 lat życia.

Kursy z akresu krawiectwa i z zakresu bieliźniarstwa.

§ 153. Kursy z zakresu krawiectwa i z zakresu bieliźniarstwa przenaczone są dla osób, specjalizujących się w tych zawodach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb krawiectwa i bieliźniarstwa.

C. Kursy modniarskie, czapnicze, gorseciarskie, krawaciarskie, rękawicznicze, kuśnierskie i kapelusznicze.

§ 154. Będą organizowane kursy z zakresu modniarstwa, czapnictwa, gorseciarstwa, krawaciarstwa, rękawicznictwa, kuśnierstwa i kapelusznictwa przeznaczone dla osób, specjalizujących się w tych zawodach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb wymienionych zawodów.

Grupa 15. Szkolnictwo galanteryjne.

§ 155. Szkolnictwo galanteryjne obejmuje: A. Kursy galanterji skórzanej i rymarstwa. B. Kursy zabawkarskie. C. Szkoły i kursy introligatorskie. D. Kursy tapicerskie.

A. Kursy galanterji skórzanej i rymarstwa.

§ 156. Będą organizowane kursy z zakresu galanterji skórzanej przeznaczone dla osób, specjalizujących się w pewnych działach tego przemysłu. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb zawodu.

§ 157. Będą organizowane kursy z zakresu rymarstwa przeznaczone dla czeladników tego zawodu. Kursy te mają za zadanie rozszerzenie i pogłębienie ich wiadomości zawodowych praktycznych i teoretycznych. Zasady organizacji i czas trwania tych kursów będą dostosowywane do potrzeb rymarstwa.

B. Kursy zabawkarskie.

§ 158. Będą organizowane kursy projektowania zabawek.

§ 159. Zadaniem kursów projektowania zabawek jest przygotowanie pracowników, którzy uprzednio opanowali technikę pracy w danym zawodzie (stolarstwie, ślusarstwie i t. p.), do pracy przy tworzeniu projektów zabawek. Czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu zabawkarskiego.

C. Szkoły i kursy introligatorskie.

§ 160. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy introligatorskie: szkoły introligatorskie stopnia gimnazjalnego, kursy z zakresu introligatorstwa.

Szkoły introligatorskie stopnia gimnazjalnego.

§ 161. 1. Szkoły introligatorskie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja introligatorskie.

2. Zadaniem gimnazjów introligatorskich jest kształcenie dla przemysłu introligatorskiego pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu robót introligatorskich oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Gimnazja introligatorskie są czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest warsztat introligatorski. Podstawę programową tworzą: praktyczna nauka introligatorstwa, rysunek zawodowy wraz z kompozycją, towaroznawstwo zawodowe, organizacja przedsiębiorstw introligatorskich (pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym). Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Do gimnazjów introligatorskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 14, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą

egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Kursy z zakresu introligatorstwa.

§ 162. Kursy z zakresu introligatorstwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb introligatorstwa.

D. Kursy tapicerskie.

§ 163. Będą organizowane kursy z zakresu tapicerstwa przeznaczone dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb tapicerstwa.

Grupa 16. Szkolnictwo poligraficzne.

§ 164. Szkolnictwo poligraficzne obejmuje: A. Szkoły i kursy przemysłu graficznego. B. Szkoły i kursy fotograficzne. C. Kursy kreślarskie i rysunkowe.

A. Szkoły i kursy przemysłu graficznego.

§ 165. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy przemysłu graficznego: szkoły graficzne stopnia licealnego, kursy z zakresu przemysłu graficznego.

Szkoły graficzne stopnia licealnego.

§ 166. 1. Szkoły graficzne stopnia licealnego noszą nazwę: licea graficzne.

2. Zadaniem liceów graficznych jest kształcenie pracowników do pracy przy organizowaniu przebiegu produkcji w przemyśle graficznym, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea graficzne są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia zarówno technikę drukarską, jak litograficzna i fotochemigraficzną. W zajęciach praktycznych klasy II i III stosuje się dla poszczególnych grup uczniów, odpowiednio do ich zainteresowań i uzdolnień, większe nasilenie w jednej z technik poligraficznych.

6. Ośrodkiem nauczania jest zakład przemysłu poligraficznego. Podstawę programową tworzą: praktyczne zajęcia warsztatowe i laboratoryjne, technologja drukarstwa, litografji i fotochemigrafji, materjałoznawstwo i maszynoznawstwo specjalne, rysunek i komopozycja zawodowa oraz organizacja zakładów graficznych pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym. Program uwzględnia technikę oprawy

książek oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne warsztaty wytwórcze.

8. Rok szkolny w I i II klasie trwa po 11 miesięcy, z których przeznacza się w klasie I dwa miesiące, w klasie zaś II trzy miesiące na zorganizowanie praktyki w przedsiębiorstwach graficznych. Rok szkolny w klasie III trwa dziesięć miesięcy.

9. Do liceów graficznych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu przemysłu graficznego.

§ 167. Kursy z zakresu przemysłu graficznego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu graficznego.

B. Szkoły i kursy fotograficzne.

§ 168. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy fotograficzne: szkoły fotograficzne stopnia licealnego, kursy z zakresu fotografji.

Szkoły fotograficzne stopnia licealnego.

§ 169. 1. Szkoły fotograficzne stopnia licealnego noszą nazwę: licea fotograficzne.

2. Zadaniem liceów fotograficznych jest kształcenie pracowników, którzyby byli przygotowani do samodzielnej pracy w przemyśle fotograficznym i posiadali, obok praktycznej znajomości zawodu, szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea fotograficzne są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji. Program uwzględnia wszystkie ważniejsze techniki fotografji.

6. Ośrodkiem nauczania jest zakład fotograficzny. Podstawę programową tworzą: zajęcia praktyczne w pracowniach szkolnych, fotografika, fototechnika, fotochemja oraz organizacja zakładu fotograficznego pod względem technicznym i handlowym. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Do liceów fotograficznych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Kursy z zakresu fotografji.

§ 170. Kursy z zakresu fotografji przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jej działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb zawodu fotograficznego.

C. Kursy kreślarskie i rysunkowe.

§ 171. Będą organizowane kursy kreślarskie i rysunkowe przeznaczone dla osób, specjalizujących się w tych dziedzinach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb życia gospodarczego.

Grupa 17. Szkolnictwo kinematograficzne.

§ 172. Będą orgnizowane kursy z zakresu kinematografii przeznaczone dla osób, specjalizujących się w pewnych jej działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu kinematograficznego.

Grupa 18. Szkolnictwo przemysłu instrumentów muzycznych.

§ 173. Szkolnictwo przemysłu instrumentów muzycznych obejmuje kursy z zakresu budowy, strojenia i korygowania instrumentów muzycznych.

Będą organizowane: kursy budowy instrumentów lutniczych, kursy budowy instrumentów dętych, kursy strojenia i korygowania pianin i fortepianów.

§ 174. 1. Zadaniem kursów budowy instrumentów lutniczych jest przygotowanie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu instrumentów lutniczych i posiadali niezbędny zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych.

2. Zadaniem kursów budowy instrumentów dętych jest przygotowanie pracowników, którzyby byli usprawnieni w wykonywaniu instrumentów dętych i posiadali niezbędny zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych.

3. Zadaniem kursów strojenia i korygowania pianin i fortepianów jest przygotowanie pracowników, którzyby byli usprawnieni w strojeniu i korygowaniu pianin i fortepianów oraz posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych.

§ 175. Czas trwania i zasady organizacji powyższych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu instrumentów muzycznych.

Grupa 19. Szkolnictwo kosmetyczne.

§ 176. Szkolnictwo kosmetyczne obejmuje: A. Kursy fryzjerskie. B. Kursy kosmetyczne.

A. Kursy fryzjerskie.

§ 177. Będą organizowane kursy z zakresu fryzjerstwa przeznaczone dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb fryzjerstwa.

B. Kursy kosmetyczne.

§ 178. Będą organizowane kursy kosmetyczne przeznaczone dla osób, specjalizujących się w tym zawodzie. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb zawodu.

DZIAŁ II. SZKOLNICTWO HANDLOWE.

§ 179. Szkolnictwo handlowe obejmuje: szkoły i kursy kupieckie, szkoły i kursy administracyjno-handlowe.

Grupa 1. Szkoły i kursy kupieckie.

§ 180. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego, szkoły przysposobienia oraz kursy kupieckie: szkoły kupieckie stopnia gimnazjalnego, szkoły kupieckie stopnia licealnego, szkoły przysposobienia kupieckiego, kursy kupieckie.

Szkoły kupieckie stopnia gimnazjalnego.

§ 181. 1. Szkoły kupieckie stopnia gimnazjalnego noszą nazwę: gimnazja kupieckie.

2. Zadaniem gimnazjów kupieckich jest kształcenie pracowników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali odpowiedni zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych, niezbędnych do pełnienia czynności zawodowych w działach kupieckich różnych przedsiębiorstw gospodarczych.

3. Gimnazja kupieckie są trzy i czteroletnie.

4. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Gimnazja trzyletnie dają wyłącznie przygotowanie kupieckie ogólne. Gimnazja czteroletnie uwzględniają w klasie IV specjalizację, przystosowując nauczanie bądź do jednej lub kilku pokrewnych dziedzin handlu (handel spółdzielczy, handel ziemiopłodami, wyrobami włókienniczemi i t. p.), bądź też do potrzeb administracji handlowej przedsiębiorstw gospodarczych. Na tle warunków gospodarczych całego kraju program traktuje szerzej i głębiej regjonalne warunki gospodarcze.

6. Ośrodkiem nauczania jest przedsiębiorstwo kupieckie. Punkt ciężkości spoczywa na zagadnieniach, związanych z obrotem towarowym. Podstawę programową tworzą: nauka kupna i sprzedaży, towaroznawstwo, geografja gospodarcza i organizacja przedsiębiorstw kupieckich. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Program winien przewidzieć organizowanie dla uczniów obowiązkowych praktyk w działach kupieckich przedsiębiorstw gospodarczych; czas trwania praktyki dla każdego ucznia wynosi 300 godzin pracy. W tej klasie, w której odbywać się będą praktyki, rok szkolny będzie odpowiednio przedłużony.

8. Do gimnazjów kupieckich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 13, a nie przekroczą 17 lat życia; c) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 182. Organizację gimnazjów kupieckich, przygotowujących młodzież do handlu drogeryjnego określi osobne rozporządzenie.

Szkoły kupieckie stopnia licealnego.

§ 183. 1. Szkoły kupieckie stopnia licealnego noszą nazwę: licea kupieckie.

2. Zadaniem liceów kupieckich jest kształcenie pracowników do pełnienia czynności zawodowych w działach kupieckich różnych przedsiębiorstw gospodarczych, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

4. Licea kupieckie są dwu i trzyletnie.

5. Licea kupieckie dwuletnie dają wyłącznie przygotowanie kupieckie ogólne. Licea trzyletnie uwzględniają w klasie III specjalizację. Specjalizacja może się odbywać bądź w zakresie jednej lub kilku pokrewnych dziedzin handlu, jak np. handel spółdzielczy, zagraniczny, handel ziemiopłodami, wyrobami włókienniczemi, bądź w zakresie jednej lub kilku funkcyj pracowników kupieckich, jak np. akwizycja, reklama, dekoracja wystaw i sklepów.

6. Ośrodkiem nauczania jest przedsiębiorstwo kupieckie. Punkt ciężkości spoczywa na zagadnieniach, związanych z obrotem towarowym, potraktowanych szerzej i głębiej niż w gimnazjach kupieckich. Podstawę programową tworzą: nauka kupna i sprzedaży, towaroznawstwo, geografja gospodarcza i organizacja przedsiębiorstw kupieckich. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Program winien przewidzieć organizowanie dla uczniów obowiązkowych praktyk w działach kupieckich przedsiębiorstw gospodarczych; czas trwania praktyki dla każdego ucznia wynosi 300 godzin pracy. W tej klasie, w której odbywać się będą praktyki, rok szkolny będzie odpowiednio przedłużony.

8. Do liceów kupieckich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Szkoły przysposobienia kupieckiego.

§ 184. 1. Zadaniem szkół przysposobienia kupieckiego jest danie młodzieży elementów wiadomości, wprowadzających ją w zawód kupiecki.

2. Szkoły przysposobienia kupieckiego są roczne.

3. Szkoły są organizowane dla młodzieży, która ukończyła: a) szkołę powszechną, bez względu na jej stopień organizacyjny, b) gimnazjum lub liceum ogólnokształcące.

4. Podbudową programową szkół przysposobienia kupieckiego dla młodzieży, która ukończyła szkołę powszechną, jest I szczebel programowy szkoły powszechnej. Podbudową programową szkół przysposobienia kupieckiego dla młodzieży, która ukończyła gimnazjum lub liceum ogólnokształcące, jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły przysposobienia kupieckiego, przeznaczone dla absolwentów szkół powszechnych, dają elementy wiadomości, potrzebne w handlu detalicznym i przystosowują program do warunków regionalnych.

Szkoły przysposobienia kupieckiego, przeznaczone dla absolwentów gimnazjów i liceów ogólnokształcących, dają uczniom elementy wiadomości zawodowych, potrzebne pracownikom różnych przedsiębiorstw kupieckich zarówno detalicznych jak i hurtowych.

6. Ośrodkiem nauczania jest przedsiębiorstwo kupieckie. Punkt ciężkości spoczywa na zagadnieniach, związanych z obrotem towarowym. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka z zakresu: kupna i sprzedaży towarów, towaroznawstwa, geografii gospodarczej i organizacji przedsiębiorstw kupieckich. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Do szkół przysposobienia kupieckiego, przeznaczonych dla absolwentów szkół powszechnych, przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia szkoły powszchnej I stopnia lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) nie przekroczą w danym roku kalendarzowym 18 lat życia.

8. Do szkół przysposobienia kupieckiego, przeznaczonych dla absolwentów gimnazjów i liceów ogólnokształcących, przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) nie przekroczą w danym roku kalendarzowym 24 lat życia.

Kursy kupieckie.

§ 185. Kursy kupieckie przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych dziedzinach zawodu kupieckiego. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb handlu.

Grupa 2. Szkoły i kursy administracyjno - handlowe.

§ 186. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego, szkoły przysposobienia oraz kursy administracyjno-handlowe: szkoły administracyjno-handlowe stopnia licealnego, szkoły przysposobienia administracyjno-handlowego, kursy z zakresu administracji handlowej.

Szkoły administracyjno-handlowe stopnia licealnego.

§ 187. 1. Szkoły administracyjno-handlowe stopnia licealnego noszą nazwę: licea administracyjno-handlowe.

2. Zadaniem liceów administracyjno - handlowych jest kształcenie pracowników do pełnienia czynności zawodowych w działach administracyjno-handlowych różnych jednostek gospodarczych, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadmości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Licea administracyjno-handlowe są dwu i trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Licea dwuletnie dają wyłącznie przygotowanie administracyjno-handlowe ogólne. Licea trzyletnie uwzględniają w III klasie specjalizację, mającą na celu ściślejsze przystosowanie nauczania do jednej lub kilku pokrewnych dziedzin życia gospodarczego, jak np. bankowość, administracja przemysłu, samorządu, pocztowo-telekomunikacyjna, eksploatacja kolejowa.

6. Ośrodkiem nauczania są różne przedsiębiorstwa gospodarcze. Punkt ciężkości spoczywa na zagadnieniach organizacji i administracji przedsiębiorstw. Podstawę programową tworzą: wiadomości gospodarcze ogólne oraz wiadomości specjalne z zakresu organizacji i administracji różnych przedsiębiorstw, rachunkowość, korespondencja i umiejętności biurowe techniczne. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze, ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Do liceów administracyjno-handlowych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 20 lat życia.

Szkoły przysposobienia administracyjno-handlowego.

§ 188. 1. Zadaniem szkół przysposobienia administracyjno-handlowego jest danie młodzieży elementów wiadomości, wprowadzających ją w zawód pracownika działów administracyjno-handlowych przedsiębiorstw gospodarczych.

2. Szkoły przysposobienia administracyjno-handlowego są roczne.

3. Szkoły te są przeznaczone dla absolwentów gimnazjów i liceów ogólnokształcących.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Ośrodkiem nauczania jest administracja i organizacja przedsiębiorstw gospodarczych. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka z zakresu: organizacji biura, rachunkowości i korespondencji oraz umiejętności technicznych biurowych. Program uwzględnia w zakresie najbardziej niezbędnym ogólne wiadomości gospodarcze oraz wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

6. Do szkół przysposobienia administracyjno-handlowego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) nie przekroczą w danym roku kalendarzowym 24 lat życia.

Kursy z zakresu administracji handlowej.

§ 189. Kursy z zakresu administracji handlowej przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jej działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb życia gospodarczego.

DZIAŁ III. SZKOLNICTWO ROLNICZE.

Grupa 1. Szkolnictwo rolnicze.

§ 190. Szkolnictwo rolnicze obejmuje: A. Szkoły i kursy rolnicze. B. Szkoły i kursy gospodyń wiejskich.

A. Szkoły i kursy rolnicze.

§ 191. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego, szkoły przysposobienia oraz kursy rolnicze: szkoły rolnicze stopnia niższego, szkoły rolnicze stopnia licealnego, szkoły przysposobienia rolniczego, kursy z zakresu rolnictwa.

Szkoły rolnicze stopnia niższego.

§ 192. 1. Szkoły rolnicze stopnia niższego noszą nazwę: szkoły rolnicze.

2. Zadaniem szkół rolniczych jest praktyczne kształcenie rolników.

3. Szkoły rolnicze są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji; uwzględniają one w swym programie regjonalne warunki naturalne i gospodarcze.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo rolne włościańskie. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka: uprawy roślin, chowu i użytkowania zwierząt, ogrodnictwa i zasad leśnictwa oraz organizacji gospodarstw włościańskich, uzupełniona w niezbędnym zakresie wiadomościami teoretycznemi. Program uwzględnia nadto życie wsi i jego elementy organizacyjne. W skład programu wchodzą również wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne gospodarstwa rolne.

8. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczniów.

9. Do szkół rolniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli co najmniej dwuletnią praktykę w gospodarstwie wiejskiem; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 24 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły rolnicze stopnia licealnego.

§ 193. 1. Szkoły rolnicze stopnia licealnego noszą nazwę: licea rolnicze.

2. Zadaniem liceów rolniczych jest kształcenie rolników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Licea rolnicze są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo rolne folwarczne i włościańskie. Podstawę programową tworzy szerzej i głębiej potraktowana praktyczna i teoretyczna nauka: uprawy roślin, hodowli zwierząt, zasad ogrodnictwa, zasad leśnictwa, maszynoznawstwa rolniczego, przetwórstwa w podstawowych przemysłach rolnych, organizacji gospodarstw wiejskich folwarcznych i włościańskich pod względem technicznym, administracyjnym i handlowym. Program uwzględnia nadto życie wsi i jego elementy organizacyjne. W skład programu wchodzą również wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istonieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne gospodarstwa rolne.

8. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczniów.

9. Do liceów rolniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę w gospodarstwie wiejskiem lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 21 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły przysposobienia rolniczego.

§ 194. 1. Zadaniem szkół przysposobienia rolniczego jest danie młodzieży podstawowych praktycznych wiadomości, potrzebnych do pracy w gospodarstwach rolnych włościańskich.

2. Szkoły przysposobienia rolniczego są roczne.

3. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

4. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji; dostosowują one swój program ściśle do regionalnych warunków naturalnych i gospodarczych.

5. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo rolne włościanskie. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka z zakresu: uprawy roślin, ogrodnictwa, chowu i użytkowania zwierząt, zasad leśnictwa oraz organizacji gospodarstw włościańskich. Program uwzględnia nadto życie wsi i jego elementy organizacyjne. W skład programu wchodzą również wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

6. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne gospodarstwa rolne.

7. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczniów.

8. Do szkół przysposobienia rolniczego przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia szkoły powszechnej I stopnia lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli co najmniej dwuletnią praktykę w gospodarstwie wiejskiem; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 24 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu rolnictwa.

§ 195. Kursy z zakresu rolnictwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb rolnictwa.

B. Szkoły i kursy gospodyń wiejskich.

§ 196. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i szkoły przysposobienia oraz kursy gospodyń wiejskich: szkoły gospodyń wiejskich stopnia niższego, szkoły gospodyń wiejskich stopnia licealnego, szkoły przysposobienia gospodyń wiejskich, kursy z zakresu gospodarstwa wiejskiego.

Szkoły gospodyń wiejskich stopnia niższego.

§ 197. 1. Szkoły gospodyń wiejskich stopnia niższego noszą nazwę: szkoły gospodyń wiejskich.

2. Zadaniem szkół gospodyń wiejskich jest praktyczne kształcenie gospodyń wiejskich.

3. Szkoły gospodyń wiejskich są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji; uwzględniają one w swym programie regjonalne warunki naturalne i gospodarcze.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo włościańskie. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka: chowu i użytkowania zwierząt, ogrodnictwa, gospodarstwa domowego, znawstwa produktów gospodarstw wiejskich, wychowania dzieci oraz organizacji kobiecego gospodarstwa włościańskiego, uzupełniona w niezbędnym zakresie wiadomościami teoretycznemi. Program uwzględnia nadto życie wsi i jego elementy organizacyjne. W skład programu wchodzą również wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne gospodarstwa wiejskie.

8. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczenic.

9. Do szkół gospodyń wiejskich przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyły co najmniej jednoroczną praktykę w gospodarstwie wiejskiem; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 24 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły gospodyń wiejskich stopnia licealnego.

§ 198. 1. Szkoły gospodyń wiejskich stopnia licealnego noszą nazwę: licea gospodyń wiejskich.

2. Zadaniem liceów gospodyń wiejskich jest kształcenie gospodyń wiejskich, któreby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadały szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Licea gospodyń wiejskich są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo wiejskie. Podstawę programową tworzy szerzej i głębiej potraktowana praktyczna i teoretyczna nauka: ogrodnictwa, chowu i użytkowania zwierząt, gospodarstwa domowego, znawstwa produktów gospodarstw wiejskich, wychowania dzieci oraz organizacji kobiecych gospodarstw wiejskich folwarcznych i włościańskich. Program uwzględnia nadto życie wsi i jego elementy organizacyjne. W skład programu wchodzą również wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne gospodarstwa wiejskie.

8. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczenic.

9. Do liceów gospodyń wiejskich przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16. a nie przekroczą 21 lat życia; c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły przysposobienia gospodyń wiejskich.

§ 199. 1. Zadaniem szkół przysposobienia gospodyń wiejskich jest danie młodzieży podstawowych praktycznych wiadomości, potrzebnych do pracy w gospodarstwach włościańskich.

2. Szkoły przysposobienia gospodyń wiejskich są roczne.

3. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

4. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji; dostosowują one swój program ściśle do regjonalnych warunków naturalnych i gospodarczych.

5. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo włościańskie. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka z zakresu: chowu i użytkowania zwierząt, ogrodnictwa, gospodarstwa domowego, znawstwa produktów gospodarstw wiejskich, wychowania dzieci oraz organizacji kobiecego gospodarstwa włościańskiego. Program uwzględnia nadto życie wsi i jego elementy organizacyjne. W skład programu wchodzą również wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

6. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic szkolne gospodarstwa wiejskie.

7. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczenic.

8. Do szkół przysposobienia gospodyń wiejskich przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia szkoły powszechnej I stopnia lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyły co najmniej roczną praktykę w gospodarstwie wiejskiem; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 24 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu gospodarstwa wiejskiego.

§ 200. Kursy z zakresu gospodarstwa wiejskiego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb rolnictwa.

Grupa 2. Szkoły i kursy ogrodnicze.

§ 201. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy ogrodnicze: szkoły ogrodnicze stopnia niższego, szkoły ogrodnicze stopnia licealnego, kursy z zakresu ogrodnictwa.

Szkoły ogrodnicze stopnia niższego.

§ 202. 1. Szkoły ogrodnicze stopnia niższego noszą nazwę: szkoły ogrodnicze.

2. Zadaniem szkół ogrodniczych jest praktyczne kształcenie ogrodników.

3. Szkoły ogrodnicze są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji w żadnym z działów ogrodnictwa; w materjale nauczania traktują one szerzej i głębiej podstawowy dla danego regjonu dział produkcji ogrodniczej.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo ogrodnicze o produkcji mieszanej. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka ogrodnictwa, uzupełniona w niezbędnym zakresie wiadomościami teoretycznemi z dziedziny: teorji ogrodnictwa użytkowego i ozdobnego, towaroznawstwa produktów ogrodniczych, organizacji gospodarstw ogrodniczych oraz elementów budownictwa i miernictwa ogrodniczego. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne gospodarstwa ogrodnicze.

8. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczniów.

9. Do szkół ogrodniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 24 lat życia; c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Szkoły ogrodnicze stopnia licealnego.

§ 203. 1. Szkoły ogrodnicze stopnia licealnego noszą nazwę: licea ogrodnicze.

2. Zadaniem liceów ogrodniczych jest kształcenie ogrodników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno-zawodowych i ogólnych.

3. Licea są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Program klasy I i II jest jednolity i uwzględnia w odpowiednim stopniu ogrodnictwo użytkowe i ozdobne. Program klasy III wyodrębnia kierunki: a) ogrodnictwa użytkowego, b) ogrodnictwa ozdobnego.

6. Ośrodkiem nauczania jest większe gospodarstwo ogrodnicze, o wszystkich działach produkcji. Podstawę programową tworzy szerzej i głębiej potraktowana praktyczna i teoretyczna nauka wszystkich działów ogrodnictwa, towaroznawstwa produktów ogrodniczych, miernictwa i budownictwa ogrodniczego oraz organizacji gospodarstw ogrodniczych pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym. W trzecim roku nauczania, w związku z wyodrębnieniem kierunków, pogłębia się w podstawie programowej odpowiednie dla danego kierunku zajęcia

praktyczne i wiadomości teoretyczne. Program uwzględnia przedmioty pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów szkolne gospodarstwa ogrodnicze.

8. Przy szkołach tych istnieją w zasadzie internaty dla uczniów.

9. Do liceów ogrodniczych przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę w gospodarstwie ogrodniczem lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 21 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu ogrodnictwa.

§ 204. Kursy z zakresu ogrodnictwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb ogrodnictwa.

Grupa 3. Szkoły i kursy leśne.

§ 205. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego oraz kursy leśne: szkoły leśne stopnia licealnego, półtoraroczne kursy dla leśniczych, kursy specjalne z zakresu leśnictwa.

Szkoły leśne stopnia licealnego.

§ 206. 1. Szkoły leśne stopnia licealnego noszą nazwę: licea leśne.

2. Zadaniem liceów leśnych jest kształcenie leśników, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadali szerszy i głębszy zasób wiadmości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea leśne są trzyletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo leśne. Podstawę programową tworzy szerzej i głębiej potraktowana praktyczna i teoretyczna nauka: hodowli, użytkowania, urządzania i ochrony lasu, nauka o siedlisku, nauka łowiectwa i rybactwa oraz zasad organizacji gospodarstw leśnych pod względem technicznym, handlowym i administracyjnym. Program uwzględnia nadto życie wsi i jego elementy organizacyjne. W skład programu wchodzą również przedmioty pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów licea leśne będą zakładane przy odpowiednio zorganizowanych gospodarstwach leśnych.

8. Przy szkołach tych istnieją internaty dla uczniów.

9. Do liceów leśnych przyjmuie się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli roczną zorganizowaną praktykę leśną lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 17, a nie przekroczą 21 lat życia; d) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Półtoraroczne kursy dla leśniczych.

§ 207. 1. Zadaniem półtorarocznych kursów dla leśniczych jest przygotowanie pracowników do pełnienia funkcyj nadzorczych w leśnictwie.

2. Podbudową programową jest II szczebel programowy szkoły powszechnej.

3. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo leśne. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka z zakresu: hodowli lasu, jego użytkowania i ochrony, brakarstwa oraz chowu zwierzyny i ryb. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane z zawodem.

4. Celem umożliwienia praktycznego szkolenia uczniów kursy będą zakładane przy odpowiednio zorganizowanych gospodarstwach leśnych.

5. Przy kursach tych istnieją internaty dla uczniów.

6. Na półtoraroczne kursy dla leśniczych przyjmuje się kandydatów którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy VI szkoły powszechnej lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) odbyli co najmniej dwuletnią praktykę leśną lub praktykę uznaną za równoznaczną; c) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 18 lat życia; d) złożą egzamin wstępny w zakresie II szczebla programowego szkoły powszechnej z przedmiotów, określonych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego; e) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy specjalne z zakresu leśnictwa.

§ 208. Kursy specjalne z zakresu leśnictwa przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb leśnictwa.

DZIAŁ IV. SZKOLNICTWO GOSPODARSTWA DOMOWEGO.

Grupa 1. Szkolnictwo gospodarstw rodzinnych.

§ 209. Szkolnictwo gospodarstw rodzinnych obejmuje szkoły i kursy gospodarstw rodzinnych.

Szkoły i kursy gospodarstw rodzinnych.

§ 210. Będą organizowane następujące szkoły przysposobienia i kursy gospodarstw rodzinnych: szkoły przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem, kursy z zakresu gospodarstwa rodzinnego.

Szkoły przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem.

§ 211. 1. Zadaniem szkół przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem jest praktyczne zapoznanie młodzieży z podstawowemi sprawnościami i wiadomościami z zakresu gospodarstw rodzinnych, w celu ułatwienia jej pracy we własnem gospodarstwie domowem lub pracy zarobkowej w tej dziedzinie.

2. Szkoły przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem są roczne.

3. Szkoły są organizowane dla młodzieży, która ukończyła: a) szkołę powszechną bez względu na jej stopień organizacyjny; b) gimnazjum lub liceum ogólnokształcące.

4. Podbudową programową szkół przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem dla młodzieży, która ukończyła szkołę powszechną. jest pierwszy szczebel programowy szkoły powszechnej. Podbudową programową szkół przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem dla młodzieży, która ukończyła gimnazjum lub liceum ogólnokształcące, jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji; uwzględniają one w swym programie typ środowiska i warunki regionalne.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo rodzinne. Podstawę programową tworzy praktyczna nauka z zakresu: organizacji gospodarstw rodzinnych, wychowania dziecka, towaroznawstwa artykułów codziennej potrzeby, sporządzania posiłków, utrzymywania porządków, szycia oraz rachunkowości domowej. Program zawiera wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Do szkół przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem, przeznaczonych dla absolwentek szkół powszechnych przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia szkoły powszechnej I stopnia lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) nie przekroczą w danym roku kalendarzowym 18 lat życia.

8. Do szkół przysposobienia w gospodarstwie rodzinnem, przeznaczonych dla absolwentek gimnazjów i liceów ogólnokształcących, przyjmuje się kandydatki. które: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) nie przekroczą w danym roku kalendarzowym 24 lat życia.

Kursy z zakresu gospodarstwa rodzinnego.

§ 212. Będą organizowane kursy z zakresu gospodarstwa rodzinnego, przeznaczone dla osób, specjalizujących się w pewnych jego działach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb gospodarstw rodzinnych.

Grupa 2. Szkolnictwo gospodarstw zbiorowych.

§ 213. Szkolnictwo gospodarstw zbiorowych obejmuje: A. Szkoły i kursy gospodarczo - społeczne. B. Szkoły i kursy hotelarskie i gastronomiczne. C. Szkoły i kursy sanatoryjno - dietetyczne.

A. Szkoły i kursy gospodarczo-społeczne.

§ 214. Będą organizowane szkoły typu zasadniczego i kursy gospodarczo- społeczne: szkoły gospodarczo - społeczne stopnia licealnego, kursy gospodarczo - społeczne.

Szkoły gospodarczo - społeczne stopnia licealnego.

§ 215. 1. Szkoły gospodarczo - społeczne stopnia licealnego noszą nazwę: licea gospodarczo - społeczne.

2. Zadaniem liceów gospodarczo - społecznych jest kształcenie młodzieży do pracy przy organizowaniu i prowadzeniu gospodarstw zbiorowych o charakterze społeczno - wychowawczym oraz przy organizowaniu

i instruowaniu prac domowych na terenie gospodarstw rodzinnych (siostry i doradczynie gospodarcze), któreby, obok praktycznego przygotowania zawodowego, posiadały szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea gospodarczo - społeczne są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo zbiorowe o charakterze społeczno - wychowawczym. Podstawę programową tworzą: technika i organizacja prac domowych w gospodarstwie rodzinnem i zbiorowem (o charakterze społeczno - wychowawczym), higjena osobista i społeczna, pielęgnowanie i wychowanie dziecka, towaroznawstwo artykułów codziennej potrzeby, urządzenie i estetyka mieszkań, rachunkowość gospodarstw rodzinnych i zbiorowych. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny w klasie II trwa 11 miesięcy, z których 2 miesiące przeznacza się na zorganizowane praktyki w gospodarstwach społeczno-wychowawczych.

8. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczenic odpowiednie warsztaty pracy.

9. Do liceów gospodarczo - społecznych przyjmuje się kandydatki, które: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 24 lat życia.

Kursy gospodarczo - społeczne.

§ 216. Kursy gospodarczo - społeczne przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tej dziedzinie pracy. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb gospodarstw społeczno - wychowawczych.

B. Szkoły i kursy hotelarskie i gastronomiczne.

§ 217. Będą organizowane następujące szkoły typu zasadniczego i kursy hotelarskie i gastronomiczne: szkoły hotelarskie stopnia licealnego, szkoły kucharskie stopnia niższego, kursy z zakresu przemysłu hotelarskiego i gastronomicznego.

Szkoły hotelarskie stopnia licealnego.

§ 218. 1. Szkoły hotelarskie stopnia licealnego noszą nazwę: licea hotelarskie.

2. Zadaniem liceów hotelarskich jest kształcenie pracowników do pełnienia funkcyj organizacyjnych i administracyjnych w przedsiębiorstwach hotelarskich, którzyby, obok praktycznego przygotowania zawodowego. posiadali szerszy i głębszy zasób wiadomości teoretyczno - zawodowych i ogólnych.

3. Licea hotelarskie są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest gimnazjum ogólnokształcące.

5. Szkoły te nie przeprowadzają specjalizacji.

6. Ośrodkiem nauczania jest przedsiębiorstwo hotelarskie. Podstawę programową tworzy: organizacja, administracja i funkcjonowanie przedsiębiorstw hotelarskich, geografja turystyczna, higjena, towaroznawstwo stosowane, urządzenie i estetyka wnętrz oraz prowadzenie kuchni. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

7. Rok szkolny w klasie II trwa 11 miesięcy, z których 2 miesiące przeznacza się na zorganizowane praktyki w przedsiębiorstwach hotelarskich.

8. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów odpowiednie warsztaty pracy.

9. Do liceów hotelarskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia gimnazjum ogólnokształcącego lub inne świadectwo uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 16, a nie przekroczą 24 lat życia.

Szkoły kucharskie stopnia niższego.

§ 219. 1. Szkoły kucharskie stopnia niższego noszą nazwę: szkoły kucharskie.

2. Zadaniem szkół kucharskich jest praktyczne kształcenie pracowników, którzyby byli usprawnieni w samodzielnem wykonaniu czynności kucharskich.

3. Szkoły kucharskie są dwuletnie.

4. Podbudową programową jest I szczebel programowy szkoły powszechnej.

5. Ośrodkiem nauczania jest gospodarstwo kuchenne. Podstawę programową tworzą zajęcia praktyczne z zakresu przyrządzania posiłków, przetwórstwa i przechowywania środków spożywczych, uzupełnione niezbędnemi wiadomościami teoretycznemi, obejmującemi: znajomość środków spożywczych, higjenę odżywiania oraz rachunkowość kuchni. Program uwzględnia wiadomości pomocnicze ściśle związane i bezpośrednio niezwiązane z zawodem.

6. Przy szkołach tych istnieją zorganizowane dla celów praktycznego szkolenia uczniów odpowiednie warsztaty pracy.

7. Do szkół kucharskich przyjmuje się kandydatów, którzy: a) przedstawią świadectwo ukończenia klasy IV szkoły powszechnej III lub II stopnia, świadectwo ukończenia z wynikiem pomyślnym pierwszego roku nauki w klasie IV szkoły powszechnej I stopnia albo inne świadectwo, uznane za równoważne; b) kończą w danym roku kalendarzowym co najmniej 15, a nie przekroczą 19 lat życia; c) posiadają odpowiedni rozwój fizyczny.

Kursy z zakresu przemysłu hotelarskiego i gastronomicznego.

§ 220. Kursy z zakresu przemysłu hotelarskiego i gastronomicznego przeznaczone są dla osób, specjalizujących się w tych przemysłach. Zadania, czas trwania i zasady organizacji tych kursów będą dostosowywane do potrzeb przemysłu hotelarskiego i gastronomicznego.

C. Szkoły i kursy sanatoryjno-dietetyczne.

§ 221. Organizację szkół i kursów sanatoryjno - dietetycznych określi osobne rozporządzenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Przepisy przejściowe.

§ 222. Osobne rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Owiecenia Publicznego ustalą organizację szkolnictwa zawodowego dokształcającego dla wszystkich działów zawodowych oraz organizację niewymienionych w niniejszem rozporządzeniu szkół mistrzów i nadzorców w dziale szkolnictwa przemysłowego.

§ 223. Termin i sposób organizowania szkół w myśl niniejszego rozporządzenia oraz termin i sposób likwidacji, względnie przekształcania istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia szkół zawodowych, określą osobne zarządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

§ 224. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P. (—) *J. Jędrzejewicz.*

11.

Ferje Bożego Narodzenia w szkołach rolniczych.

Zarządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 11-go grudnia 1933 r. Nr. III. Rol. 6940/33.

Nr. III. 37393/33. W związku z okólnikiem Nr. 26 z dnia 8-go marca 1933 r. Nr. III. T. P. 1476/33 [1]) Ministerstwo wyjaśnia, że w myśl tegoż okólnika ferje świąteczne na Boże Narodzenie, w czasie od 23-go do 28-go grudnia włącznie, obowiązują we wszystkich niższych szkołach rolniczych męskich i żeńskich.

Za Dyrektora Depart. (—) *W. Gordziałkowski* p. o. Nacz. Wydz.

Organizacja szkół.

Zamknięcie Państwowej Szkoły Sukienniczej w Rakszawie.

Postanowienie Ministra W. R. i O. P. z dnia 1-go grudnia 1933 r. (III. T. P. 6398/33).

Nr. III. 36912/33. Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4-go czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) zarządzam zamknięcie, nieczynnej od roku szkolnego 1932/33, Państwowej Szkoły Sukienniczej w Rakszawie.

Za Ministra: (—) *Kazimierz Pieracki,* wr. Podsekretarz Stanu.

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 107.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Dolina	Iłemnia	2 kl.	koed.	—	ruski	2 ubik.	4 mg	Konkurs 2-gi
1	Jaworów	Jaworów	7 „	żeńska	—	polski	3 „	—	
1	Kopyczyńce	Krzyweńkie	4 „	koed.	—	pol.-r.	4 „	1284 sążni	„
1	Przemyślany	Jaktorów	2 „	„	—	„	3 „	37 82 ha	„
1	Rohatyn	Czerniów	3 „	„	—	„	—	8938 a	„
1	Rzeszów	Wola Rafałowska	3 „	„	—	polski	3 „	11703 m²	„
1	Zbaraż	Załuże	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	20 a	
1	Zborów	Bzowica	2 „	„	—	polski	3 „	½ ha	Konkurs 3-ci
2	„	Kabarowce	2 „	„	—	pol-r.	—	„	
3	„	Kudynowce	2 „	„	—	polski	3 „	55 a	Konkurs 2-gi
4	„	Milno II	2 „	„		„	2 „	„	„
5	„	Żabin	2 „	„	—	pol-r.	3 „	½ ha	
6	„	Zborów	7 „	„	im. St. Sobińskiego	polski	4 „	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Złoczów	Snowicz	4 „	„	—	pol-r.	3 „	—	

Podania o posady objęte powyższym konkursem, należy wnosić drogą służbową w terminie do końca marca 1934 r.

Ogłoszenia.

Sanatorjum Akademickie w Zakopanem.

Nr. O. 36070/33. (Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 13-go listopada 1933 r. Nr. IV. N. S. 4036/33). Kuratorjum podaje do wiadomości, że Rada Naczelna Pomocy Młodzieży Akademickiej uruchomiła w czerwcu r. ub. Sanatorjum Akademickie na południowych stokach Gubałówki w Zakopanem w nowocześnie urządzonym własnym gmachu, przeznaczone przedewszystkiem dla młodzieży akademickiej.

Licząc się z tem, że młodzież szkół ogólnokształcących i zawodowych dotąd nie zawsze mogła korzystać z racjonalnej kuracji klimatycznej, Rada Naczelna Pomocy Młodzieży Akademickiej postanowiła udostępnić uczącej się młodzieży korzystanie z tej wzorowo zorganizowanej instytucji dla walki z gruźlicą.

Młodzież szkolna będzie przyjmowana na warunkach ustalonych dla młodzieży akademickiej t. j. za opłatą 8 złotych dziennie, przyczem będzie miała zapewnioną — poza opieką lekarską — również i opiekę wychowawczą.

Z uwagi na szerzącą się gruźlicę wśród młodzieży szkolnej, zwłaszcza klas wyższych, winni tą sprawą zainteresować się lekarze szkolni i ewentualnie kierować chorych do Sanatorjum Akademickiego w Zakopanem.

Za dzieci funkcjonarjuszów państwowych, skierowane przez lekarzy urzędowych, część opłat pokrywać będą Wojewódzkie Wydziały Zdrowia.

Szczegółowych informacyj udziela Dyrekcja Sanatorjum w Zakopanem.

Kurator O. S. Lw.: *(—) J. Gadomski.*

Komisja Egzaminacyjna na W. K. N. we Lwowie.

Nr. I. 35644/33. Ministerstwo W. R. i O. P. zamianowało w myśl § 29 regulaminu państwowych wyższych kursów nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z roku 1928, Nr. 9, poz. 154)) na resztę okresu egzaminacyjnego, t. j. do końca roku szkolnego 1933/34, p. Jakóba Sandela, profesora państwowego gimnazjum X we Lwowie, członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej na Wyższym Kursie Nauczycielskim we Lwowie, do języka niemieckiego.

Pomoc lekarska.

Nr. B. P. 50689/33. Ministerstwo Opieki Społecznej pismem z dnia 20-go listopada 1933 r. Nr. Z. O. 30/a/59/2 wyjaśniło, że Państwowe Sanatorjum dla Narkomanów w Świacku, jako państwowy szpital publiczny, może w myśl § 7 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 22-go marca 1932 o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 254) przyjmować na leczenie na koszt Skarbu Państwa funkcjonarjuszów państwowych i członków ich rodzin, kierowanych do tego sanatorjum na podstawie urzędowych kart skierowań.

Bilety skarbowe.

Pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 15-go grudnia 1933 r. L. D. II 31268/1/33 Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 179 z dnia 28-go grudnia 1933 r.). (Nr. I. R. 11553/33).

Nr. O. 170/34. Art. 3 ustawy z dnia 24-go marca 1933 r. o wypuszczniu biletów skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 172) nadaje tym biletom wszelkie prawa papierów, posiadających bezpieczeństwo pupilarne, i m. inn. uprawnia do składania w rzeczonych biletach kaucyj cywilnych i wojskowych.

Jakkolwiek dla innych papierów wartościowych, posiadających te same przywileje, ustalane są w drodze obwieszczeń Ministra Skarbu kursy (ogłaszane w „Monitorze Polskim"), podług których papiery te mogą być przyjmowane przez władze i urzędy państwowe na kaucje i wadja względnie na zabezpieczenie udzielanych przez Skarb Państwa kredytów akcyzowych, celnych i transportowych, — to jednak w odniesieniu do biletów skarbowych potrzeba ustalania takiego kursu nie zachodzi. Wynika to z samego charakteru rzeczonych biletów jako krótkoterminowych zobowiązań Skarbu Państwa (terminy płatności dotychczas wypuszczonych seryj I — IV wynoszą 3 względnie 6 miesięcy od daty sprzedania), których wartość rynkowa zasadniczo nie może być niższą od wartości imiennej.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu komunikuje, iż omawiane bilety skarbowe mogą być bez żadnych ograniczeń przyjmowane przez władze i urzędy państwowe tytułem wzmiankowanych kaucyj i wadjów wzgl. zabezpieczeń według ich wartości imiennej.

Zastępca Dyrektora Departamentu: (—) *J. Nowak.*

Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna.

Spis książek nowonabytych w miesiącu grudniu 1933 r.

Nr. bibl.

Jak realizować nowe programy. Nr. 2. (J. Michałowska — Zagadnienie wychowawcze w nowych programach). Warszawa. 1933. . . . 6920

Jak realizować nowe programy. Nr. 3. (S. Drzewiecki — Wychowanie obywatelsko-państwowe o nowych programach.

Jak realizować nowe programy Nr. 4. (S. Machowski — Wychowanie gospodarcze w nowych programach).

Jak realizować nowe programy Nr. 5. (B. Kubski — Nowe programy a twórczość nauczyciela).

Jak realizować nowe programy. Nr. 6. (M. Kotarbiński — Organizacja pracy w kl. I. na podstawie nowego programu).

Jak realizować nowe programy. Nr. 7. (St. Dobrawiecki — Organizacja pracy w kl. II.).

Jak realizować nowe programy. Nr. 8. (J. Dańcewiczowa — Jak realizować program j. polskiego. Cz. I.).

Jak realizować nowe programy. Nr. 10. (Dr. Wł. Hoszowska — Jak realizować nowy program historji. Cz. I.).

Nr. bibl.

Jak realizować nowe programy nr. 12, 13. (E. Dudkówna i J. Strzelecka — Jak realizować nowy program matematyki; 2 tomiki).
Jak realizować nowe programy. Nr. 14. (J. Czystowski — Jak realizować nowy program przyrody martwej).
Jak realizować nowe programy. Nr. 16. (T. Mayzner — Jak realizować nowy program śpiewu. Cz. I.).
Jak realizować nowe programy. Nr. 17. (Dr. J. Kuchta — Psychologja dziecka wiejskiego a praca szkolna, — z uwzględnieniem zajęć cichych.
Jak realizować nowe programy. Nr. 18. (St. Wiącek — J. Ciepielewski — Czytanie w szkole powszechnej).
Adler Alfred. Psychologja indywidualna. W-a b. r. 6903
Ambroziewicz W. Sztandar Szkolny. W-a. 1933. 6879
Baczyńska S. i Oderfeldówna A. Patrzę i opisuję. W-a 1933. . . . 6910
Bühnemann H. Die Selbstbildung der Schulkinder. Leipzig. 1933. . . 6845
Chwalewik Edward. Święto książki polskiej. W-a 1928. . . . 6877
Dinse R. Das Freizeitleben der Grossstadtjugend. Berlin. 1932. . . 6824
Döring Prof. Dr. Untersuchungen zur Psychologie des Lehrers. Leipzig. 1925. 6922
Drach Erich. Sprecherziehung, Frankfurt a. Main 6934
— Die redenden Künste. Leipzig. 1926. 6798
Engelmann S. Dr. Methodik des deutschen Unterrichts. Leipzig. 1929. . 6825
Fuchs H. Erziehung zum Lande. Leipzig. 1933. 6894
Gottschaldt K. Der Aufbau des Kindlichen Handelns. Leipzig. 1933. . 6917
Hoszowska Wl. Dr. Zajęcia praktyczne — w zakresie kultury życia codziennego. W-a 1933. 6887
Irzyk St. Dzienny rozkład materjału naukowego dla kl. I szkół powszechnych. W-a. 1933. 6875
Gayówna D. Nauczanie przyrody żywej. W-a. 1933. 6912
Kamiński A. Książka wodza zuchów. Katowice. 1933. . . . 6870
— Antek Cwaniak. Katowice. 1933. 6871
Kind und Kunst. Hamburg. 1928. 6832
Kroh O. Psychologie der Oberstufe. Langensalz. 1932 . . . 6900
Kuchta J. Dr. Książka zakazana, — jako przedmiot zainteresowań młodzieży w okresie dojrzewania. Biblj. Wychow. Arcta. W-a. 1933. . . 6937
— Psychologiczne podstawy nowych programów. W-a. 1933. . . 6873
Künkel Fritz. Die Arbeit am Charakter. Schwerin. 1933. . . . 6841
— Einführung in die Charakterkunde. VI. Aufl. Leipzig. 1934 . . 6840
— Charakter, Wachstum und Erziehung. Leipzig. 1934. . . . 6839
— Jugendcharakterkunde. Schwerin. 1932. 6838
Lazarusówna T. Śladami Hel. Parkhurst. W-a 1933. . . 6898
Linke K. Nauczanie łączne oraz nauczanie języka ojczystego w szkole powszechnej. 6645
Maleczyńska E. Dr. i Dr. A. Gilewicz. Materjały i wskazówki do nauczania historji ziemi Czerwieńskiej. Lwów. 1933. 6845
Ministerstwo W. R. i O. Publ. Bibljoteki Oświatowe. Lwów. 1933. . . 6850
— Instrukcje w sprawie bibljotek dla młodzieży 6878
Moszczeńska W. — Mrozowska H. Przewodnik metodyczny dla podręcznika historji w kl. I. gimn. Lwów. 1933. 6880
Nowicki — Wrotnicki — Batorowicz. Oddział I. Nauczanie łączne. Włocławek. 1933. Życie szkolne. 6889

Nr. bibl.

Orsza H. Zadania bibljoteki szkolnej. W-a 1927. 6909
Patri Angelo. Nauczyciel w wielkiem mieście. W-a. 1933. . . . 6911
Radlińska H. Książka wśród ludzi. W-a. 1929. 6893
Reichart W. Der Gesamtunterricht im ersten Schujahr. VI. Aufl. Ausbach. 1932 r. 6923
Rondthaler A. Osiedla szkolne w Polsce. W-a. 1933. 6901
Roskwitalski Józef Ks. Szkoła twórcza w nauce religji. Grudziądz. 1932. . 6927
Rude A. Methodik des gesamten Volksschulunterrichts; 2 tomy. Osterwieck a. Harz. 1929. 6919
Rudnicki Mikołaj. Wykształcenie językowe w życiu i w szkole. W-a. 1920 6932
Seweryn Stanisław. Elementy środowiskowe w nowych programach. Warszawa. 1933. 6836
Stern E. Die Erziehung und die sexuelle Frage. Berlin. 1927. . . . 6846
Stockhaus C. Die Arbeiterjugend zwischen 14—18 Jahren. Wittenberg. 1926. 6899
Vaerting Mathilde. Lehrer und Schüler. Leipzig. 1931. . . . 6823
Wexberg E. Sorgenkinder; Leipzig. 1931. 6833
Zwolakowska Jadwiga. W gromadzie zuchów. Katowice. 1933. . . 6872
Zeisel Eugen Dr. Der literarische Entwicklungsgang der Jugend. Brünn. 1930. 6876

Książki, Czasopisma.

Na Tropie.

Nr. O. 173/34. Harcerstwo żyje pod znakiem wielkiej ofenzywy, która się toczy na wszystkich odcinkach naszej pracy. Planową akcją ofenzywną Głównych Kwater objęte zostały również czasopisma harcerskie, które są niezastąpioną pomocą w pracy drużynowego.

Czasopisma harcerskie mają na celu nietylko dostarczać wiadomości samemu drużynowemu, ale przedewszystkiem mają wpływać bezpośrednio na chłopca, który przez harcerską lekturę staje się podatniejszy wpływom wychowawczym drużynowego. Pismo harcerskie musi stać się trwałym i objętym planem pracy środkiem wychowawczym drużynowego. Aby pismo spełniło to zadanie, musi dojść do rąk chłopca. Każdy chłopiec powinien mieć możność czytania pisma.

Największem pismem polskiem dla młodzieży harcerskiej jest dziś „Na Tropie“. Pociąga ona chłopca swoją barwną okładką, nadzwyczaj interesującemi powieściami i doskonałym materjałem technicznym. Daje mu zdecydowany kierunek ideowy, wyrażający się nietylko w artykułach czołowych osobistości Związku, a więc Przewodniczacego i Naczelników Głównych Kwater, ale także planowo rozwijany w artykułach redakcji, poruszających najaktualniejsze zagadnienia „Na Tropie“ ponadto zamieszcza najświeższe wiadomości z życia harcerstwa w kraju i zagranicą.

„Na Tropie“ od stycznia wprowadza specjalny dział dla zastępowych, który dopomoże niewątpliwie w pracy drużyny.

Wobec tych walorów, Kuratorjum przypomina obowiazek prenumerowania go przez drużyny i dyrekcje (kierownictwa) oraz Inspektoraty.

Tropem Zastępu Żórawi.

Wszystko, co jest najlepsze we współczesnej młodzieży, znajdujemy w tej książce. Z każdej jej strony przebija gorące pragnienie doskonalenia się, aby sprostać swym obowiązkom uświadomionego obywatela i to nie kiedyś tam, w latach dorosłych, ale od najmłodszego już wieku. Dla Kierowniczek pracy harcerskiej „Tropem Zastępu Żórawi" jest przykładem pracy zastępu i drużyny. Książka wskazuje również harcerski sposób ustosunkowania się do wielu zjawisk naszego życia.

Książkę w cenie 2 zł nabyć można w Administracji „Na Tropie", Katowice, ul. Szafranka.

Szukajcie Przyjaciół.

P. Kossak-Szczucka, bystra i wnikliwa obserwatorka, przedstawia nam pełne ruchu, koloru i wrażeń życie na zlocie skautów całego świata.

Z kipiącej życiem, pisanej barwnie i interesująco książki p. Kossak-Szczuckiej spływa na czytelnika krzepiąca moc i wiara w lepsze jutro.

Książka w cenie 3.50 zł nabyć można w Administracji „Na Tropie" Katowice, ul. Szafranka.

Skaut.

Nr. O. 536/34. Organem Zarządu Oddziału Lwowskiego Związku Harcerstwa Polskiego we Lwowie, obejmującego terytorjum Okręgu jest najstarszy i najtańszy Dwutygodnik Młodzieży Harcerskiej „Skaut" (Lwów, ul. Długosza 1, P. K. O. 152.818).

Prenumerata przez P. K. O. wynosi miesięcznie 40 gr, kwartalnie 1.20 zł., rocznie 3.50 zł.

Prenumerata wpłacona w urzędach lub agencjach pocztowych oraz przez listonoszy wiejskich wynosi miesięcznie 35 gr, dwumiesięcznie 70 gr, kwartalnie 1 zł.

Harcerskie zeszyty.

Nr. O. 38441/33. Harcerskie Biuro Wydawnicze wydało zeszyty „harcerskie" z barwną okładką.

Kuratorjum zwraca uwagę na powyższe wydawnictwo, z którego dochód przyczynić się może do uzyskania przez Związek Harcerstwa Polskiego funduszów na harcerską akcję wydawniczą, a temsamem dostarczenia taniej książki i podręczników harcerskich drużynom harcerskim i zuchowym.

Zapotrzebowanie należy zgłaszać w Centralnej Składnicy Harcerskiej w Warszawie, ul. Trauguta 2.

Siedm pieśni ludowych Ziemi Lubelskiej.

Nr. O. 35723/33. Dla szkół powszechnych (do wykonania sopran-unisono), chórów szkół średnich, seminarjów nauczycielskich, szkół zawodowych, organizacyj młodzieży, chórów amatorskich wyszedł z druku ze-

Lubelskiej" na chór mieszany w układzie Józefa Chmary. Nakładem Dziennika Urzędowego Kurat. O. S. Lubelskiego. Cena 1 zł.

Zamówienia zbiorowe i indywidualne należy nadsyłać do Administracji Dziennika Urzędowego Kuratorjum O. S. w Lublinie. Wpłacać na konto czekowe P. K. O. 30617 z dopiskiem „Pieśni ludowe" lub przekazem pocztowym z uwagą o przeznaczeniu przesyłki.

Dzieje miast Rzeczypospolitej Polskiej.

Nr. O. 36959/33. Ministerstwo W. R. i O. P. decyzją z dnia 2-go maja 1930 r. Nr. II. 25884/30 zatwierdziło książkę p. t. „Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej". Polska w słowie i obrazach. Miasta Polski Nadmorskiej. Tom II. Dzieje Wolnego Miasta Gdańska, napisał Cz. Frankiewicz. Poznań 1930 r. Nakładem Wydawnictwa „Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej — do bibljotek szkolnych dla nauczycieli.

Zamówienia na to dzieło należy skierowywać pod adresem p. Zofji Frankiewiczowej, Kamionka Strumiłowa, która posiada upoważnienie Wydawnictwa „Dzieje Miast Rzeczypospolitej Polskiej" w Poznaniu Sp. z o. odp., będącego w likwidacji, do przyjmowania zamówień na to dzieło oraz do inkasowania 30% wartości zamówienia.

Polska po roku 1926.

O. 27365/33. Pod protektoratem Zarządu Głównego Federacji Polskich Związków Obrońców Ojczyzny Legjon Śląski przystąpił do opracowania i wydania albumu pamiątkowego p. n. „Polska po roku 1926". Album to poświęcone jest rzeczowemu zobrazowaniu przeobrażeń w Państwie i społeczeństwie dokonanych po roku 1926, będących zwycięstwem ideologji Marszałka Piłsudskiego.

W związku z wykończeniem prac redakcyjnych administracja wydawnictwa przystąpiła do przyjmowania zamówień na albumy, a to w celu ustalenia nakładu wydawnictwa.

Cena egzemplarza wynosi 100, 75 względnie 50 zł., zależnie od papieru i oprawy. Przy płaceniu gotówką przy podpisaniu deklaracji udziela się rabatu od 10 do 20%.

Adres wydawnictwa: Warszawa, Nowogrodzka 39, m. 8, telefon Nr. 9-81-63. Konto P. K. O. Nr. 25277.

Podręczniki szkolne Państw. Wydawnictwa Książek Szkolnych.
Lwów, ul. Kurkowa Nr. 21.

Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 28-go grudnia 1933 r. Nr. I. Pr. 4317/33. udzieliło aprobaty wstępnej wydawnictwu p. t. J. Kowalski i M. Golias. Puer Romanus. Czytanki łacińskie dla I klasy gimn. — jako podręcznikowi dozwolonemu dla uczniów I klasy gimnazjalnej.

Czcionkami drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 2.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 lutego 1934 r.

TREŚĆ:

1. Zmiana ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. (rozp. Prez. Rzpltej z dnia 28 października 1933) str. 97.
2. Zaopatrzenie emerytalne prow. funkcjonarjuszów państwowych str. 99.
3. Ulgi kolejowe dla funkcjonarjuszów państwowych str. 102.
4. Państwowa pomoc lekarska dla funkcjonarjuszów państwowych str. 103.
5. Opłaty za mieszkania w budynkach państwowych str. 107.
6. Wymiar godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół str. 110.
7. Dodatki służbowe za godziny nadliczbowe nauczycieli str. 114.
8. Dodatki służbowe dla kierowników szkół powszechnych str. 116.
9. Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych str. 117.
10. Wynagrodzenie kontraktowych lekarzy i dentystów szkolnych str. 126.
11. Wynagrodzenie kontraktowego personelu szkół dokształcających zawodowych str. 129.
12. Składki w szkołach str. 129.
13. Wyjaśnienie do zarządzenia o taksach i opłatach szkolnych str. 130.
14. Zwolnienie od taksy administr. dzieci Kawalerów „Virtuti Militari“ str. 130.
15. Umundurowanie hufców szkolnych str. 131.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych str. 132.

Ogłoszenia: Konkurs w sprawie urlopów w r. 1934/35 na studja w Państ. Inst. Naucz. w Warszawie str. 134. Wypłata pensji za order „Virtuti Militari“ na rok 1934 str. 136.

Książki, czasopisma: Podręcznik do nauki języka łacińskiego w I klasie gimn. str. 136. Ustrój i organizacja szkolnictwa w Polsce str. 137. Książki nadesłane str. 137.

1.

Zmiana ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytoucjai i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1. Ustawa z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42, poz. 380) w brzmieniu, ustalonem ustawą z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239), uległa zmianom następującym:

Punkty od 1 do 48 tego artykułu, zmniejszające, względnie uzupełniające, art. art. 2 (p. 1), 3 (p. 2), 6 (p. 3), 7 (p. 4—9), 10 (p. 10), 11 (p. 11), 17 (p. 12, 13), 18 (p. 14), 19 (p. 15), 20 (p. 16), 25 (p. 17), 37 (p. 18—20), 38 (p. 21), 41 (p. 22), 45 p. 23), 46 (p. 24, 25), 50 (p. 26—28), 51 (p. 29), 52 (p. 30), 53 (p. 31), 54 (p. 32), 56 (p. 33), 57 (p. 34), 60 (p. 35), 61 (p. 36—38), 67 (p. 39, 40), 82 (p. 41), 84 (p. 42), 86 (p. 43), 89 (p. 44), 101 (p. 45), 102 (p. 46), 104 (p. 47), 105 (p. 48) ustawy emerytalnej z 11-go grudnia 1923 r., opuszcza się, ponieważ będzie ogłoszony jednolity tekst ustawy, który przedrukuje się.

Art. 2. (1) Rada Ministrów może w drodze rozporządzenia unormować zaopatrzenie emerytalne funkcjonarjuszów prowizorycznych i nauczycieli tymczasowych w ramach ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r., ze zmianami, wynikającemi z ich charakteru służbowego.

(2) Z dniem wejścia w życie rozporządzenia, przewidzianego w ust. 1, funkcjonarjusze ci i nauczyciele przestają podlegać ubezpieczeniu w odpowiednich zakładach ubezpieczeń.

Art. 3. (1) Do funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którym przyznano i wymierzono uposażenie emerytalne przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia, oraz do wdów i sierót po nich stosuje się ustawę z dnia 11 grudnia 1923 r. nadal w brzmieniu, obowiązującem przed wejściem w życie tego rozporządzenia, ze zmianami jednak, wprowadzonemi postanowieniami art. 1 p. 2 i 17 niniejszego rozporządzenia.

(2) Postanowień poprzedniego ustępu nie stosuje się jednak do emerytów, ponownie powołanych po dniu 31 stycznia 1934 r. do służby państwowej.

(3) Nie uwzględniając zmian, wprowadzonych postanowieniami art. 1 p. 1, 3, 4, 9, 10, 12 do 16, 18, 21, 22, 26, 33 do 36, 38 do 44, 46 do 48 niniejszego rozporządzenia, stosuje się ustawę z dnia 11 grudnia 1923 r. nadal w brzmieniu, obowiązującem przed wejściem w życie tych postanowień, do:

a) funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy nie nabyli prawa do uposażenia w służbie czynnej, określonego w rozporządzeniach Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów, lub z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska, albo w innych, jednocześnie lub później wydanych przepisach o uposażeniu.

b) funkcjonarjuszów b. państw zaborczych, objętych art. 95 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r.,

c) wdów (żon) i sierót (dzieci) po osobach, wymienionych wyżej w lit. a i b.

(4) Przy wymierzaniu zaopatrzenia emerytalnego osobom, wymienionym w trzecim ustępie, stosuje się odpowiednio właściwe przepisy o uposażeniu czynnem i o wysokości mnożnej, obowiązujące przed dniem 1 lutego 1934 r.

(5) Przy zaliczaniu do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, nienależącym do Państwowego Za-Zakładu Emerytalnego, okresów służby lub pracy, odbytych przed dniem

1 lutego 1934 r., nie stosuje się zmian, wprowadzonych niniejszem rozporządzeniem do ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. w art. 2 ust. 3, art. 37 p. 2 ust. 1 i 2, art. 38 lit. b, art. 50 ust. 2 lit. c, art. 84 ust. 1 i art. 105 ust. 3.

Art. 4. (1) Zaopatrzenia emerytalne i inne świadczenia, przyznane na mocy ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy w służbie czynnej mieli prawo do uposażenia, wolnego od państwowego podatku dochodowego, oraz zaopatrzenia emerytalne i inne świadczenia, przyznane z mocy tejże ustawy wdowom i sierotom po nich, są wolne od państwowego podatku dochodowego.

(2) Postanowienia ust. 1 stosują się pod temi samemi warunkami do pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" i monopolów państwowych oraz do pozostałych po nich rodzin.

Art. 5. (1) Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

(2) Zarazem upoważnia się Ministra Skarbu do ogłoszenia w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej jednolitego tekstu ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych późniejszemi przepisami i niniejszem rozporządzeniem.

Art. 6. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia, z wyjątkiem postanowień art. 1 p. 1, 3, 4, 9, 10, 12 do 16, 18, 21, 22, 26, 33 do 36, 38 do 44, 46 do 48, które wchodzą w życie z dniem 1 lutego 1934 roku.

(2) Postanowienia art. 1 p. 6, skreślające w art. 7 ust. 6 lit. b ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. wyrazy: „podlegające zaliczeniu do wysługi emerytalnej", postanowienia art. 1 p. 20, wprowadzające do art. 37 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. jako nowy przepis punkt 7, i postanowienia art. 1 p. 28, rozciągające zakres działania tego przepisu na zawodowych wojskowych, uzyskują moc obowiązującą od dnia 1 kwietnia 1932 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów i Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *J. Jędrzejewcz.* Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.* Minister Spraw Zagranicznych: *Beck.* Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski.* Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.* Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski.* Minster Rolnctwa i Reform Rolnych: *Nakoniecznikow-Klukowski.* Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.* Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz.* Minister Opieki Społecznej: *Hubicki.* Minister Poczt i Telegrafów: *Kaliński.*

2.

Zaopatrzenie emerytalne prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20-go stycznia 1934 r.
Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 64.

Na podstawie art. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o zmianie ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 roku o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych

i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668) i art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 roku o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 roku Nr. 42, poz. 380), w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 18-go marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668), zarządza się co następuje:

§ 1. Używane w rozporządzeniu niniejszem określenie „ustawa emerytalna" oznacza ustawę z dnia 11-go grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42, poz. 380) ze wszystkiemi późniejszemi zmianami.

§ 2. (1) Funkcjonarjuszami prowizorycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są mianowani do odwołania (prowizorycznie): urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi, pracownicy państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", oraz funkcjonarjusze administracji Lasów Państwowych.

(2) Funkcjonarjuszami prowizorycznymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są również nauczyciele tymczasowi wszystkich szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, którzy wstąpili do służby nauczycielskiej po 1 stycznia 1927 r.

§ 3. Funkcjonarjusze prowizoryczni, pozostający na służbie w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego lub po tym dniu mianowani, jak również wdowy i sieroty po nich, mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego według zasad, określonych w rozporządzeniu niniejszem.

§ 4. Do funkcjonarjuszów prowizorycznych oraz wdów i sierót po nich stosuje się odpowiednio przepisy ustawy emerytalnej, dotyczące stałych funkcjonarjuszów państwowych, ze zmianami, wynikającemi z rozporządzenia niniejszego.

§ 5. W razie zbiegu uprawnień do zaopatrzenia na zasadzie ustawy emerytalnej i na zasadzie rozporządzenia niniejszego uprawniony korzysta z prawa wyboru.

§ 6. Gdy właściwe przepisy służbowe uzależniają trwanie służby prowizorycznej ponad pewien okres od zgody funkcjonarjusza, odmowa z jego strony dalszego pełnienia tej służby jest równoznaczna z dobrowolnem wystąpieniem ze służby i pociąga utratę praw emerytalnych. To samo dotyczy odmowy dalszego pełnienia służby prowizorycznej po upływie okresu, na jaki funkcjonarjusz prowizoryczny został mianowany.

§ 7. Do funkcjonarjuszów prowizorycznych mają odpowiednie zastosowanie przepisy o komisjach lekarskich dla stałych funkcjonarjuszów państwowych.

§ 8. (1) Przy obliczaniu funkcjonarjuszom prowizorycznym wysługi emerytalnej służbę prowizoryczną traktuje się narówni ze służbą stałą.

(2) Przy zaliczaniu funkcjonarjuszom prowizorycznym czasu służby przygotowawczej (praktyki) w myśl art. 37 p. 1 ust. 2 ustawy emerytalnej nominacja prowizoryczna jest równoznaczna z mianowaniem na stałe.

§ 9. (1) Objęcie przez emerytowanego funkcjonarjusza (stałego lub prowizorycznego) stanowiska prowizorycznego jest reaktywacją w rozumieniu art. 10 ustawy emerytalnej i pociąga utratę prawa do poprzednio przyznanej emerytury.

(2) Emerytowanemu funkcjonarjuszowi stałemu, powołanemu do czynnej służby prowizorycznej, z którym następnie prowizoryczny stosunek służbowy został rozwiązany, przyznaje i wymierza się emeryturę na zasadzie rozporządzenia niniejszego, z zastrzeżeniem postanowienia art. 10 ust. 2 zdanie 2 ustawy emerytalnej.

(3) Emerytowanemu funkcjonarjuszowi prowizorycznemu, powołanemu do czynnej służby stałej, po przeniesieniu w stan spoczynku, przyznaje i wymierza się emeryturę na zasadzie ustawy emerytalnej z zastrzeżeniem jej postanowienia, zawartego w art. 10 ust. 2 zdanie 2.

§ 10. Emerytowani funkcjonarjusze państwowi, którzy przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego zostali powołani do czynnej służby prowizorycznej, podlegają rozporządzeniu niniejszemu, o ile ich prowizoryczny stosunek służbowy nie zostanie rozwiązany przed 1 stycznia 1935 roku.

§ 11. (1) Prawo do odprawy na mocy art. 44 ustawy emerytalnej służy wszystkim funkcjonarjuszom prowizorycznym, z którymi został rozwiązany stosunek służbowy i którzy nabyli prawa do emerytury jedynie z powodu braku wymaganej wysługi emerytalnej, o ile przytem ostatnio nieprzerwanie pełniona służba trwała co najmniej 12 miesięcy.

(2) Jeżeli prawo do odprawy przewidują również właściwe przepisy służbowe, uprawniony korzysta z prawa wyboru.

§ 12. Postanowienia właściwych przepisów służbowych o odpowiedzialności funkcjonarjuszów państwowych, przeniesionych w stan spoczynku, za występki służbowe, których dopuścili się w czasie czynnej służby, odnoszą się również do funkcjonarjuszów prowizorycznych, otrzymujących emeryturę.

§ 13. Funkcjonarjusze prowizoryczni, objęci rozporządzeniem niniejszem, z dniem jego wejścia w życie przechodzą do ubezpieczenia w Państwowym Zakładzie Emerytalnym. Z tą datą ustaje dotychczasowe ubezpieczenie tych funkcjonarjuszów w instytucjach ubezpieczeń społecznych. Przekazanie składek ubezpieczeniowych Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu nastąpi na zasadach, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów, przewidzianem w art. 7 ust. 5 ustawy emerytalnej. Na tych samych zasadach nastąpi również rozrachunek Państwowego Zakładu Emerytalnego ze Skarbem Państwa z tytułu opłat za lata zaliczalne do emerytury, za które Państwowy Zakład Emerytalny nie otrzyma składek ubezpieczeniowych.

§ 14. Przy zaliczaniu do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszom prowizorycznym, objętym rozporządzeniem niniejszem, okresów służby lub pracy, odbytych przed dniem 1-go lutego 1934 r., nie stosuje się, z zastrzeżeniem postanowień § 8 ust. (1) rozporządzenia niniejszego, zmian, wprowadzonych do art. 37 p. 2 ust. 1 i 2 i art. 38 lit. b. ustawy emerytalnej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668)

§ 15. Zaopatrzenia emerytalne funkcjonarjuszów prowizorycznych i ich rodzin są wolne od państwowego podatku dochodowego.

§ 16. Postanowienia art. 10 ustawy z dnia 18-go marca 1932 r. o zmianie niektórych przepisów, dotyczących zaopatrzenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) mają zastosowanie do funkcjonarjuszów prowizorycznych oraz wdów i sierót po nich.

§ 17. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

§ 18. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz.*
Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

3.

Ulgi kolejowe dla funkcjonarjuszów państwowych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28-go stycznia 1934 r. o ulgach dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów, prokuratorów oraz asesorów i aplikantów sądowych przy przejazdach kolejami państwowemi. Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 79.

Na podstawie art. 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) i art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) zarządza się co następuje:

§ 1. Urzędnicy, profesorowie i pomocnicze siły naukowe w państwowych szkołach akademickich, nauczyciele szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, funkcjonarjusze Straży Więziennej, niżsi funkcjonarjusze państwowi, sędziowie, prokuratorzy oraz asesorowie i aplikanci sądowi — mają prawo korzystania z ulg przy przejazdach kolejami państwowemi według zasad następujących:

1) za przejazd linjami normalnotorowemi płacą stawki przewozowe według tabeli szóstej, stanowiącej załącznik do taryfy osobowej, bagażowej i ekspresowej polskich kolei państwowych, część II, obowiązującej od dnia 1-go stycznia 1934 r. (Dz. Tar. i Zarz. Kol. z 1933 r. Nr. 77, poz. 603);

2) za przejazd linjami wąskotorowemi płacą połowę opłat normalnych.

§ 2. (1) Prawo korzystania przy przejazdach kolejami państwowemi z ulg, przewidzianych w § 1, mają również żony osób, wymienionych w § 1.

(2) Nieuprawnione są do korzystania z ulg żony sądownie separowane, chyba, że na mężu ciąży obowiązek alimentacji.

§ 3. Korzystanie z ulg uzależnione jest od przedstawienia przy kasie biletowej i organom kontrolnym w pociągu legitymacji z fotografją, wystawionej przez właściwa władzę, stwierdzającą w legitymacji, że dana osoba ma prawo korzystania przy przejazdach kolejami państwowemi z ulg, przewidzianych w § 1.

§ 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Komunikacji.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz.*
Minister Komunikacji: (—) *M. Butkiewicz.*

4.

Państwowa pomoc lekarska dla funkcjonarjuszów państwowych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28-go stycznia 1934 roku o państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, prokuratorów, oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej, członków ich rodzin oraz emerytów.

Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 81.

Na podstawie art. 12 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665), art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666), oraz art. 43 ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 roku o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 roku Nr. 42, poz. 380) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Państwowa pomoc lekarska przysługuje:

(1) funkcjonarjuszom państwowym w rozumieniu art. 1 ust. (2) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), wyszczególnionym w § 1 ust. (1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 roku o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych, oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), z wyjątkiem funkcjonarjuszów państwowych, zatrudnionych w zarządzie centralnym Ministerstwa Komunikacji oraz w Głównej Inspekcji Komunikacji, którzy otrzymują pomoc lekarską w zakresie, przewidzianym dla pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe";

2) sędziom w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, prokuratorom oraz asesorom i aplikantom sądowym;

3) oficerom i szeregowym Policji Państwowej i Straży Granicznej;

4) emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym polskim, przeniesionym w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do służby, przekroczonego wieku lub uzyskania prawa do pełnego uposażenia emerytalnego, tudzież tym emerytom, którzy zostali zwolnieni ze służby państwowej na innej zasadzie, ale w chwili zwolnienia mieli nabyte prawo do pełnego uposażenia emerytalnego, albo przekroczyli 60 lat, bądz też istniała co do nich podstawa w formie orzeczenia lekarskiego do przeniesienia w stan spoczynku z powodu trwałej niezdolności do służby; emeryci odpowiadający warunkom wyżej podanym, a pobierający uposażenie emerytalne z tytułu służby w charakterze funkcjonarjuszów państwowych, zatrudnionych w zarządzie centralnym Ministerstwa Komunikacji oraz w Głównej Inspekcji Komunikacji, otrzymują pomoc lekarską z przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" w zakresie, przewidzianym dla pracowników tego przedsiębiorstwa. Od pomocy lekarskiej wyłączeni są emeryci: a) podlegający z tytułu swego zatrudnienia obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl obowiązu-

jących przepisów; b) przebywający w zakładach leczniczych dla umysłowo chorych w myśl przepisów art. 42 ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 roku Nr. 42, poz. 380);

5) członkom rodzin funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w pkt. 1), 2), i 3), a mianowicie: a) żonie — poza przypadkami, gdy jest sądownie separowana, a na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji; b) mężowi zupełnie niezdolnemu do pracy, będącemu na wyłącznem utrzymaniu żony; c) dzieciom ślubnym i uprawnionym, tudzież pasierbom do ukończenia lat 18, jeżeli zaś uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych, albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarobić — do ukończenia lat 24; wyłączeni są ci członkowie rodzin, którzy podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na wypadek choroby w myśl obowiązujących przepisów lub mają prawo do korzystania z pomocy lekarskiej w przedsiębiorstwach państwowych.

(2) Funkcjonarjusze państwowi, wymienieni w ust. (1) pkt. 1), 2) i 3), którzy korzystają z bezpłatnego urlopu, tracą prawo do państwowej pomocy lekarskiej na czas trwania tego urlopu; na ten okres czasu tracą również prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej członkowie ich rodzin.

§ 2. Państwowa pomoc lekarska obejmuje w granicach określonych rozporządzeniem niniejszem: 1) poradę i pomoc lekarską z wyjątkiem zabiegów dentystycznych; 2) pomoc położniczą; 3) dostarczenie niezbędnych lekarstw; 4) leczenie w zakładach leczniczych; 5) lecznictwo fizykalno - terapeutyczne i naświetlania wszelkiego rodzaju; 6) badania diagnostyczne; 7) odnośnie do osób, wymienionych w § 1 ust. (1) pkt. 1) — 4), kąpiele i zabiegi balneoterapeutyczne za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych.

§ 3. Pomocy lekarskiej udzielają lekarze i położne, umówieni w tym celu przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

§ 4. (1) Pomoc lekarska jest udzielana na podstawie karty porady, którą chory otrzymuje za uiszczeniem opłaty manipulacyjnej znaczkiem stemplowym (§ 23 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 10-go października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 99, poz. 842) oraz § 1 pkt. 8) rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 9-go grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 103, poz. 797) wartości nominalnej 50 gr.

(2) Osobom, wymienionym w § 1 ust. (1) pkt. 1), 2), 3) i 5), wydaje kartę porady władza służbowa funkcjonarjusza po stwierdzeniu, że danej osobie przysługuje prawo korzystania z państwowej pomocy lekarskiej. Osobom powyższym, jeżeli przebywają poza siedzibą urzędowania funkcjonarjusza i nie mogą się zaopatrzyć w kartę porady u władzy służbowej, oraz emerytom, wymienionym w § 1 ust. (1) pkt. 4), wydaje kartę porady właściwa dla miejsca ich przebywania powiatowa władza administracji ogólnej (starosta grodzki, dyrektor policji) po wykazaniu uprawnienia danej osoby do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej.

(3) W przypadkach, wymagających śpiesznej pomocy lekarskiej, pomoc ta powinna być udzielona nawet bez przedstawienia karty porady, którą jednak należy doręczyć lekarzowi najpóźniej w ciągu dni 3.

(4) Na żądanie lekarza chory powinien przedstawić dowód, stwierdzający jego tożsamość.

(5) Karta porady jest ważna do końca tego miesiąca, w którym została wydana.

§ 5. (1) Porad lekarskich udziela się w miejscu i w godzinach oznaczonych; jedynie obłożnie chorych odwiedza lekarz w ich mieszkaniu; pomoc powinna być udzielona zasadniczo w dniu wezwania, a w przypadkach ciężkich — bezzwłocznie.

(2) Wprzypadkach nagłych (np. krwotoki, złamania, otrucia i t. p.), o ile przybycie lekarza umówionego jest niemożliwe, można wezwać lekarza prywatnego. Koszty w tym przypadku (jedynie za pierwszą wizytę) zwraca wojewódzka władza administracji ogólnej w wysokości odpowiadającej skali obowiązującego w danej miejscowości cennika należności lekarskich.

(3) W razie koniecznej potrzeby mogą lekarze umowieni kierowac chorych do umówionego lekarza specjalisty; do umówionego lekarza specjalisty zamiejscowego może kierować tylko lekarz powiatowy.

§ 6. W zakresie zabiegów ortopedycznych Skarb Państwa zwraca: 1) 75% kosztów leczenia szpitalnego na zasadach, określonych w § 8; 2) 50% kosztów za aparaty i protezy, obliczonych według taksy ustalanej przez Ministerstwo Opieki Społecznej, jeżeli konieczność nabycia takiego aparatu lub protezy zostanie potwierdzona przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

§ 7. (1) Zabiegi fizyko - terapeutyczne i badania diagnostyczne mogą być stosowane na podstawie polecenia lekarza umówionego jedynie w zakładach leczniczych, instytucjach i laboratorjach, uznanych przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Za zabiegi fizyko - terapeutyczne i badania diagnostyczne Skarb Państwa opłaca 50% taksy, ustanowionej dla tychże zabiegów i badań przez wojewódzką władzę administracji ogólnej.

(3) Zakres zabiegów fizyko - terapeutycznych i badań diagnostycznych, które mogą być stosowane, określi Minister Opieki Społecznej w drodze instrukcji.

§ 8. (1) Leczenie szpitalne osób, wymienionych w § 1, ust. (1), przeprowadza się: 1) w szpitalach publicznych (art. 5 i 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22-go marca 1928 roku o zakładach leczniczych — Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 382); 2) w innych zakładach leczniczych, uznanych dla tego celu przez Ministra Opieki Społecznej.

(2) Funkcjonarjuszom państwowym, wymienionym w § 1 ust. (1) pkt. 1), sędziom, prokuratorom, asesorom i aplikantom sądowym, wszystkim oficerom Policji Państwowej i Straży Granicznej oraz członkom rodzin tych osób, przysługuje leczenie szpitalne według klasy II, niższym funkcjonarjuszom państwowym i szeregowym Policji Państwowej i Straży Granicznej oraz członkom ich rodzin — według klasy III.

(3) Emerytowani funkcjonarjusze państwowi, wymienieni w § 1 ust. (1) pkt. 4), otrzymują leczenie szpitalne na zasadach, określonych w ust. (2).

(4) Za leczenie w szpitalu publicznym Skarb Państwa uiszcza 75% opłaty dziennej, obowiązującej w danym szpitalu.

(5) Za leczenie w zakładach leczniczych, wymienionych w ust. 1 pkt. 2) Skarb Państwa uiszcza koszty leczenia w sposób następujący: 1) jeżeli leczenie odbyło się w specjalnym zakładzie leczniczym uznanym, przeznaczonym do leczenia chorych lub zagrożonych gruźlicą — 75% kosztów, obliczonych według przeciętnej opłat dziennych, obowiązujących w takich uznanych zakładach, znajdujących się na obszarze tego województwa, w którego obrębie leczenie się odbywało; 2) jeżeli leczenie odbyło się w innych uznanych zakładach leczniczych — 75% kosztów, obliczonych wedle przeciętnej opłat dziennych, obowiązujących w szpitalach publicznych na obszarze tego województwa, w którego obrębie leczenie się odbywało.

(6) Za leczenie szpitalne w nieuznanych zakładach leczniczych koszty tego leczenia mogą być w drodze wyjątku pokryte przez Skarb Państwa w wysokości, nieprzekraczającej 75% przeciętnej opłat dziennych, za zgodą Ministra Opieki Społecznej jedynie w przypadkach nagłych, gdy umieszczenie w szpitalu publicznym lub uznanym zakładzie leczniczym nie mogło nastąpić ze względu na ich zbyt

znaczne oddalenie od miejscowości, w której taki przypadek nastąpił, a przewóz chorego do szpitala lub uznanego zakładu leczniczego zagrażał istotnie zdrowiu lub życiu chorego, o ile okoliczności powyższe zostaną stwierdzone przez lekarza powiatowego.

(7) W przypadkach, gdy przeciętna opłata dzienna jest wyższa niż opłata dzienna, obowiązująca w danym zakładzie leczniczym — Skarb Państwa uiszcza 75% opłaty dziennej tego zakładu.

(8) Wysokość przeciętnych opłat dziennych, przewidzianych w ustępach poprzedzających, ustala wojewódzka władza administracji ogólnej i ogłasza w dzienniku wojewódzkim.

§ 9. (1) Umieszczenie chorego w szpitalu publicznym lub w uznanym zakładzie leczniczym następuje na podstawie karty skierowania, którą na wniosek lekarza umówionego wydaje lekarz powiatowy: 1) w przypadku choroby zakaźnej, 2) o ile chory nie posiada w domu należytej opieki, 3) w przypadkach, kiedy opieka szpitalna jest niezbędnie potrzebna.

(2) W przypadku nagłym chory może być umieszczony w szpitalu lub uznanym zakładzie leczniczym bez karty skierowania, którą jednak należy doręczyć zarządowi szpitala w ciągu tygodnia. Konieczność umieszczenia w tym przypadku chorego stwierdza lekarz powiatowy na podstawie akt szpitalnych.

§ 10. Leczenie szpitalne, określone w § 8, może trwać co do funkcjonarjuszów państwowych, wymienionych w § 1 ust. (1) pkt. 1) — 4), najdłużej pół roku, zaś co do osób, wymienionych w § 1 ust. (1) pkt. 5) — najdłużej 3 miesiące w ciągu roku.

§ 11. (1) Pomocy położniczej udziela się w mieszkaniu położnicy bądź w zakładach leczniczych, wymienionych w § 8.

(2) Pomocy położniczej w mieszkaniu udziela położna umówiona, opłacana przez Skarb Państwa; poza tem położnicy przysługuje zwrot udowodnionych wydatków, związanych z porodem (niezbędne leki, środki opatrunkowe i t. p.) do wysokości, nieprzekraczającej 25% przeciętnej opłaty dziennej, określonej w § 8 ust. (5) pkt. 2) — za przeciąg dni 10.

(3) W razie niemożności udzielenia pomocy położniczej przez położną umówioną, Skarb Państwa zwraca udowodnione wydatki, związane z porodem, odbytym w mieszkaniu położnicy (niezbędne leki, środki opatrunkowe i t. p.) do wysokości, nieprzekraczającej 75% przeciętnej opłaty dziennej, określonej w § 8 ust. (5) pkt. 2) — za przeciąg dni 10.

(4) W razie odbycia porodu w zakładzie leczniczym mają zastosowanie analogiczne przepisy, podane w § 8 o leczeniu szpitalnem.

§ 12. Zezwolenia na korzystanie z kąpieli lub zabiegów balneoterapeutycznych za pół ceny w państwowych zakładach zdrojowych będą udzielane przez zarząd zakładu zdrojowego na podstawie zaświadczenia lekarza powiatowego, stwierdzającego konieczność kąpieli lub zabiegów oraz ich liczbę.

§ 13. (1) Za niezbędne lekarstwa, przepisane przez lekarza umówionego, Skarb Państwa opłaca 75% należności, zaś za specyfiki zagraniczne — 50% należności, resztę płaci funkcjonarjusz.

(2) Koszty leków, materjałów i środków opatrunkowych, zużytych przez lekarzy w przychodniach i gabinetach lekarskich, ponosi Skarb Państwa.

§ 14. Poza świadczeniami, wymienionemi w paragrafach poprzedzających, funkcjonarjusze państwowi i członkowie ich rodzin korzystać mogą za zwrotem kosztów z zakładów i urządzeń, które ewentualnie zostaną zorganizowane przez Ministerstwo Opieki Społecznej na zasadach samowystarczalności, jak również

z taryf ulgowych w zakładach leczniczych specjalnych, z któremi zawarte będą specjalne umowy przez Ministerstwo Opieki Społecznej.

§ 15. (1) Koszty przejazdu lekarza do obłożnie chorego (w obie strony) oraz koszt przewiezienia chorego do lekarza lub szpitala (w jedną stronę) pokrywa Skarb Państwa.

(2) Za przewiezienie obłożnie chorego pozamiejscowego do lekarza lub szpitala koszty podwody będą opłacane lub zwracane w wysokości, nieprzekraczającej 50 gr za przejechany kilometr. O ile podróż odbyła się koleją, będą zwrócone koszty biletu tej klasy, która przysługuje choremu przy przesiedleniu służbowem.

§ 16. Opłaty, przewidziane w § 4, 5, 6, 8, 13 i 14, oraz ograniczenie czasu leczenia w zakładach leczniczych, przewidziane w § 10, nie mają zastosowania, gdy pomoc lekarska następuje wskutek nieszczęśliwego wypadku, doznanego przez funkcjonarjusza państwowego w czasie i wskutek pełnienia służby.

§ 17. Jeżeli zostanie stwierdzone, że wezwanie lekarza do chorego było nieuzasadnione, dany funkcjonarjusz państwowy obowiązany będzie zapłacić honorarjum lekarskie w wysokości, przyjętej zasadniczo dla lekarzy miejscowych, jako też inne koszty, z wizytą lekarską związane.

§ 18. Państwowa pomoc lekarska, unormowana rozporządzeniem niniejszem, jest zorganizowana jedynie w granicach Państwa Polskiego; na obszarze W. M. Gdańska przysługuje osobom, wymienionym w § 1 ust. (1), jedynie w przypadku, gdy pełnią one służbę albo zamieszkują na obszarze tego miasta.

§ 19. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Opieki Społecznej.

§ 20. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku, a co do przepisów § 6, 7 i 13 ust. (1) — z dniem 1-go marca 1934 r. Z dniem 1-go lutego 1934 r. traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 22-go marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 254), zmienione rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30-go stycznia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 51), z wyjątkiem przepisów § 6 tego rozporządzenia, które tracą moc obowiązującą z dniem 1-go marca 1934 roku.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz.*
Minister Opieki Społecznej: (—) *Hubicki.*

5.

Opłaty za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajmowanych lub administrowanych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28-go stycznia 1934 r.
Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 82.

Na podstawie art. 13 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku, o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) i art. 8 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Za użytkowanie lokali reprezentacyjnych nie pobiera się żadnych opłat. Koszty umeblowania i konserwacji, jak również koszty oświetlenia, opału i utrzymania w czystości tych lokali pokrywa Skarb Państwa w granicach kredytów, ustalonych ustawą skarbową.

(2) Za lokale reprezentacyjne uznaje się lokale łącznie z pomieszczeniami ściśle mieszkalnemi, użytkowane przez Prezesa Rady Ministrów, Ministrów, Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, Generalnego Inspektora Sił Zbrojnych, Podsekretarza Stanu w Ministerstwie Spraw Wojskowych i Ministerstwie Spraw Zagranicznych, Szefa Sztabu Głównego, Inspektorów Armii, Wojewodów i Szefa Kierownictwa Marynarki Wojennej, o ile lokale te mieszczą się w gmachach państwowych lub w gmachach, przez Skarb Państwa w całości bądź częściowo wynajmowanych lub administrowanych.

(3) Rozmiar lokali reprezentacyjnych ustala Prezes Rady Ministrów na wniosek Ministra Spraw Wewnętrznych, uzgodniony z zainteresowanymi Ministrami.

(4) Do lokali reprezentacyjnych zalicza się także mieszkania zajmowane w gmachach, oddanych Sejmowi i Senatowi Rzeczypospolitej Polskiej, przez Marszałka Sejmu i Marszałka Senatu oraz mieszkania, które funkcjonarjuszom państwowym i wojskowym przyznaje w gmachach, oddanych Prezydentowi Rzeczypospolitej dla celów reprezentacyjnych — Prezydent Rzeczypospolitej, w gmachach, oddanych Sejmowi i Senatowi — odpowiednio Marszałek Sejmu lub Marszałek Senatu, a w innych gmachach reprezentacyjnych — Prezes Rady Ministrów w porozumieniu z Ministrem Skarbu i Ministrem Spraw Wewnętrznych.

(5) Lokale reprezentacyjne nie podlegają podatkowi od lokali.

§ 2. (1) Funkcjonarjusze państwowi, zajmujący mieszkania służbowe, uiszczają za te mieszkania opłatę w wysokości 15% uposażenia zasadniczego, zwiększonego o dodatek lokalny, o ile taki im przysługuje.

(2) O ileby jednak obliczony w ten sposób czynsz był wyższy od kwoty, która należałaby się za dane mieszkanie służbowe przy zastosowaniu § 3 lub 4 rozporządzenia niniejszego, wówczas opłatę za mieszkanie służbowe pobiera się w wysokości, obliczonej według zasad, przewidzianych w tych paragrafach, w przypadkach zaś, gdy mieszkanie służbowe było zajmowane przez danego funkcjonarjusza w dniu wejścia w życie rozporządzenia niniejszego, czynsz za mieszkanie nie może być wyższy od opłaty, uiszczanej przez tegoż funkcjonarjusza przed dniem 31-go stycznia 1934 roku.

(3) Niżsi funkcjonarjusze państwowi zakładów chowu koni, zajmujący mieszkania służbowe, zwolnieni są od opłat za te mieszkania.

(4) Za mieszkania służbowe uważać należy mieszkania, przydzielone przez władze przełożone funkcjonarjuszom państwowym: 1) ze względu na szczególny charakter czynności służbowych, wymagających zajmowania mieszkania w ściśle określonym gmachu, lub 2) dla wykonywania czynności służbowych związanych z danym gmachem.

§ 3. Za korzystanie z pomieszczeń, otrzymywanych przez funkcjonarjuszów państwowych od Skarbu Państwa w naturze, podlegających działaniu ustawy z dnia 11-go kwietnia 1924 roku o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406), a wynajmowanych w czerwcu 1914 roku, poza przypadkami, przewidzianemi w § 1 i 2 rozporządzenia niniejszego, pobiera się komorne w wysokości podstawowego komornego, określonego w myśl postanowień art. 5 pwołanej ustawy.

§ 4. (1) Za korzystanie z pomieszczeń, nie podpadających pod postanowienie § 3, pobiera się od funkcjonarjuszów państwowych komorne stosownie do powierzchni użytkowej, obliczone w sposób niżej podany:

Miejscowości dzieli się na 5 kategoryj, a mianowicie: I kategorja — m. st. Warszawa, II kategorja — miejscowości, mające powyżej 80.000 mieszkańców, III kategorja — miejscowości, mające od 40.000 do 80.000 mieszkańców, IV kategorja — miejscowości, mające od 10.000 do 40.000 mieszkańców, V kategorja — miejscowości, mające poniżej 10.000 mieszkańców.

(2) Wysokość komornego od jednego metra kwadratowego powierzchni użytkowej ustala się: dla miejscowości kategorji I — 9 — 16 zł rocznie; dla miejscowości kategorji II — 8 — 14 zł. rocznie; dla miejscowości kategorji III — 6 — 12 zł rocznie; dla miejscowości kategorji IV — 4 — 10 zł rocznie; dla miejscowości kategorji V — 3 — 8 zł rocznie.

(3) Wysokość opłaty ustala władza lub urząd sprawujący zarząd budynkiem.

(4) Za mieszkania, znajdujące się w mansardach i na poddaszach, komorne może być obniżone do 50%. a za mieszkania, znajdujące się w suterenach i barakach do 25% norm wyżej wskazanych.

§ 5. (1) Komorne za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych na obszarze W. M. Gdańska, nie podlegające gdańskim ustawom mieszkaniowym, pobiera się stosownie do powierzchni użytkowej, przyczem od 1 m^2 powierzchni oblicza się — o ile na podstawie umów polsko - gdańskich nie okaże się potrzeba stosowania stawek niższych: dla m. Gdańska — 7 — 12 guldenów rocznie, dla innych miejscowości na obszarze W. M. Gdańska — 5 — 8 guldenów rocznie.

(2) Wysokość komornego ustala władza lub urząd, sprawujący zarząd budynkiem.

(3) Komorne za mieszkania, znajdujące się w mansardach, na poddaszach, w suterenach i barakach, może być obniżone według zasad, ustalonych w § 4 ust. (4).

§ 6. Postanowienia art. 8 ustawy o ochronie lokatorów mają anlogiczne zastosowanie do pomieszczeń, wymienionych w § 2, 3 i 4 rozporządzenia niniejszego. Ponadto w miejscowościach, w których gminne urządzenia wodociągowe i kanalizacyjne zostały wybudowane po dniu 1-go czerwca 1924 r., pobiera się za pomieszczenia, wymienione w § 3 i 4 rozporządzenia niniejszego, opłaty dodatkowe do komornego za dostarczoną z wodociągów miejskich wodę i za korzystanie z kanałów miejskich.

§ 7. Opłaty, obliczone według zasad § 2, 3 i 4, odnoszą się wyłącznie do lokali mieszkalnych, natomiast za użytkowanie zabudowań gospodarczych, placów, ogrodów i t. p. pobiera się opłaty dodatkowe, stosownie do wartości użytkowanych przez lokatorów przedmiotów.

§ 8. Za mieszkania, zajmowane przez skoszarowanych szeregowych Straży Granicznej w budynkach państwowych przez Skarb Państwa wynajmowanych lub administrowanych, nie pobiera się żadnych opłat.

§ 9. Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu rozporządzenia niniejszego są: urzędnicy, profesorowie i pomocnicze siły naukowe w państwowych szkołach akademickich, nauczyciele szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, funkcjonarjusze Straży Więziennej oraz niżsi funkcjonarjusze państwowi, sędziowie w sądownictwie powszechnem i administracyjnem, prokuratorzy, asesorzy i aplikanci sądowi, oficerowie i szeregowi Policji Państwowej i Straży Granicznej.

§ 10. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Skarbu, Sprawiedliwości oraz innym właściwym ministrom.

§ 11. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku i obowiązuje na obszarze całego Państwa, jak również w odniesieniu do mieszkań, zajmowanych przez funkcjonariuszów państwowych w W. M. Gdańsku, w budynkach Skarbu Państwa, w budynkach przez Skarb Państwa wynajmowanych lub administrowanych, z wyjątkiem mieszkań w tych budynkach, zajmowanych przez funkcjonariuszów Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

(2) Równocześnie traci moc obowiązującą rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 1-go października 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 849) wraz z późniejszemi zmianami.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz,* Minister Spraw Wewnętrznych: (—) *Bronisław Pieracki,* Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki,* Minister Sprawiedliwości: *(—) Czesław Michałowski.*

6.

Wymiar godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. Nr. BP. 2752/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 4).

Na podstawie art. 29 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r., o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660) zarządzam co następuje:

Przepisy szczegółowe.

I. Przedszkola.

§ 1. Wychowawczyni przedszkola obowiązana jest do prowadzenia zajęć wychowawczych w ilości 30 godzin tygodniowo.

Kierowniczka przedszkola obowiązana jest do prowadzenia zajęć wychowawczych w ilości 28 godzin tygodniowo.

II. Publiczne szkoły powszechne.

§ 2. Nauczyciel szkoły powszechnej obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 30 godzin lekcyjnych tygodniowo.

§ 3. Nauczyciel szkoły powszechnej specjalnej, względnie oddziału specjalnego (pomocniczego), obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 28 godzin lekcyjnych tygodniowo.

§ 4. Kierownik szkoły powszechnej obowiązany jest zgodnie z postanowieniami statutu publicznych szkół powszechnych do udzielania nauki w wymiarze: 28 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 2 nauczycielach, 26 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 3 nauczycielach, 24 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 4 nauczycielach, 22 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 5 nauczycielach, 20 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 6 nauczycielach.

Przy liczbie nauczycieli, nie mniejszej od 7, kierownik otrzymuje za każdy oddział powyżej 7-miu — 2 godziny tygodniowo dalszej zniżki a więc przy 8 oddziałach uczy 18 godzin tygodniowo, przy 9 oddziałach — 16 godzin tygodniowo i t. d.

§ 5. Kierownik szkoły powszechnej specjalnej obowiązany jest zależnie od liczby nauczycieli do udzielania nauki w ilości godzin, przewidzianej w § 4, zmniejszonej o 2.

§ 6. Nauczyciel szkoły powszechnej, powołany do pracy instruktorskiej, otrzymuje na czas pełnienia tej pracy zniżkę obowiązującej go liczby godzin lekcyjnych do 6 tygodniowo; w wyjątkowych wypadkach Minister może go zwolnić całkowicie od godzin lekcyjnych.

III. Szkoły średnie ogólnokształcące i zakłady kształcenia nauczycieli.

§ 7. Nauczyciel gimnazjum, seminarjum nauczycielskiego lub seminarjum dla wychowawczyń przedszkoli obowiązany jest do udzielania nauki w następującym wymiarze:

a) 27 godzin lekcyjnych tygodniowo w I kategorji przedmiotów, obejmującej: rysunek, zajęcia praktyczne, muzykę, śpiew i ćwiczenia cielesne,

b) 23 godzin lekcyjnych tygodniowo w II kategorji przedmiotów, obejmującej: religię, matematykę, historję, geografję, oraz higjenę i propedeutykę filozofji,

c) 21 godzin lekcyjnych tygodniowo w III kategorji przedmiotów, obejmującej: języki, fizykę, chemję, przyrodę i przedmioty pedagogiczne.

§ 8. Nauczyciel państwowego wyższego kursu nauczycielskiego, Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, Państwowego Instytutu Robót Ręcznych, lub pedagogjum, istniejącego na podstawie zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 19 czerwca 1928 r. w sprawie statutu państwowych pedagogjów (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 135), obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 18 godzin lekcyjnych tygodniowo.

§ 9. Nauczyciel Państwowego Instytutu Nauczycielskiego obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 15 godzin lekcyjnych tygodniowo.

§ 10. Dyrektor (przełożona), względnie pełniący obowiązki dyrektora (przełożonej):

a) Państwowego Instytutu Nauczycielskiego — obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 4 godzin lekcyjnych tygodniowo,

b) Państwowego wyższego kursu nauczycielskiego, Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, Państwowego Instytutu Robót Ręcznych, gimnazjum, które posiada co najmniej 8 oddziałów, lub pedagogjum, istniejącego na podstawie zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 19 czerwca 1928 r. w sprawie statutu państwowych pedagogjów (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 135) — obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 6 godzin lekcyjnych tygodniowo.

c) seminarjum nauczycielskiego, seminarjum dla wychowawczyń przedszkoli lub gimnazjum, które posiada mniej niż 8 oddziałów — obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 8 godzin lekcyjnych tygodniowo.

§ 11. Nauczyciel szkoły ćwiczeń obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze 27 godzin lekcyjnych tygodniowo.

§ 12. Kierownik szkoły ćwiczeń obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze określonym w § 4 zmniejszonym o 6.

§ 13. Nauczyciel szkoły średniej ogólnokształcącej lub zakładu kształcenia nauczycieli, powołany do pracy instruktorskiej, otrzymuje na czas pełnienia tej pracy zniżkę obowiązującej go liczby godzin lekcyjnych do 6 tygodniowo; w wyjątkowych wypadkach Minister może go zwolnić całkowicie od godzin lekcyjnych.

IV. Szkoły zawodowe.

§ 14. Nauczyciel szkoły zawodowej obowiązany jest do udzielania nauki w nasstępującym wymiarze:

a) 27 godzin lekcyjnych tygodniowo w I kategorji przedmiotów, obejmującej: kaligrafję, pisanie na maszynie, rysunek odręczny elementarny, rzeźbę elementarną, pracę ręczną, udzielana przez nauczycieli, muzykę, śpiew i ćwiczenia cielesne,

b) 23 godzin lekcyjnych tygodniowo w II kategorji przedmiotów, obejmującej: religję, historję, geografję ogólną i higjenę ogólną,

c) 21 godzin lekcyjnych tygodniowo w III kategorji przedmiotów, obejmującej: naukę ogólną języków, prawoznawstwo ogólne, pedagogję, matematykę, z wyjątkiem matematyki wyższej, geometrję wykreślną, fizykę, chemję ogólną, przyrodę ogólną, ćwiczenia w pracowniach: fizycznej, chemicznej ogólnej i przyrodniczej ogólnej, stenografję, rysunek zawodowy w szkołach rzemieślniczo-przemysłowych, rysunek techniczny elementarny w szkołach technicznych, rysunek zawodowy artystyczny i rzeźbę zawodową,

d) 18 godzin lekcyjnych tygodniowo w IV kategorji przedmiotów, obejmującej: naukę języków w zastosowaniu do zawodów, matematykę wyższą oraz przedmioty zawodowe i ćwiczenia, które Minister W. R. i O. P. do tej kategorji przedmiotów zaliczy.

§ 15. Kierownik warsztatów szkolnych obowiązany jest do pełnienia wszystkich czynności, związanych z kierownictwem i zajęciami praktycznemi przez cały czas pracy młodzieży w warsztatach szkolnych oraz do udzielania nauki w wymiarze:

a) 12 godzin lekcyjnych tygodniowo, gdy warsztat szkolny czynny jest ponad 22 do 30 godzin tygodniowo,

b) 9 godzin lekcyjnych tygodniowo, gdy warsztat szkolny czynny jest ponad 30 do 38 godzin tygodniowo,

c) 6 godzin lekcyjnych tygodniowo, gdy warsztat szkolny czynny jest ponad 38 godzin tygodniowo.

§ 16. Kierownik wydziału, względnie działu, obowiązany jest do pełnienia wszystkich czynności, związanych z kierownictwem oraz do udzielania nauki w ilości od 12—18 godzin lekcyjnych tygodniowo, zależnie od wielkości wydziału (działu) i decyzji Ministra W. R. i O. P.

§ 17. Instruktor szkoły zawodowej obowiązany jest do pełnienia czynności instruktorskich w wymiarze od 27 do 36 godzin tygodniowo, zależnie od typu i stopnia szkoły oraz decyzji Ministra W. R. i O. P.

§ 18. Instruktor szkoły zawodowej, który nie może być zajęty czynnościami instruktorskiemi w pełnym wymiarze godzin, określonym

w § 17, obowiązany jest do pracy, związanej z prowadzeniem warsztatów w liczbie godzin, brakującej mu do pełnego wymiaru.

§ 19. Dyrektor szkoły zawodowej obowiązany jest do pełnienia czynności dyrektora szkoły, a nadto do udzielania nauki w ilości 6 godzin lekcyjnych tygodniowo.

V. Inne szkoły i zakłady naukowe.

§§ 20—25, dotyczące nauczycieli i dyrektorów konserwatorjów muzycznych, Instytutu Sztuki Teatralnej i instytutów sztuk plastycznych opuszczono.

Przepisy wspólne.

§ 26. Oprócz udzielania nauki, względnie pełnienia czynności instruktorskich, do ogółu zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół należy spełnianie wszystkich czynności, przewidzianych osobnemi przepisami.

§ 27. Gdy szczególne warunki organizacyjne szkoły w związku z planem godzin będą tego wymagały, nauczyciele, instruktorzy warsztatowi w szkołach zawodowych i dyrektorzy (kierownicy, przełożone) obowiązani są do udzielania nauki względnie pełnienia czynności instruktorskich w wymiarze wyższym, niż określony przepisami szczególnemi — czyli w godzinach nadliczbowych.

Ilość godzin nadliczbowych, do których nauczyciele (instruktorzy) są zobowiązani, nie może przekraczać:

a) dla nauczycieli wszystkich typów szkół i instruktorów warsztatowych szkół zawodowych — 4 tygodniowo. b) dla kierowników wydziałów — 3 tygodniowo. c) dla dyrektorów i kierowników wszystkich typów szkół, z wyjątkiem kierowników publicznych szkół powszechnych (specjalnych) i szkół ćwiczeń — 2 tygodniowo.

Kierownicy publicznych szkół powszechnych (specjalnych) i szkół ćwiczeń nie mogą być zatrudnieni w godzinach nadliczbowych.

§ 28. Za pracę w godzinach nadliczbowych przysługuje nauczycielowi (instruktorowi) dodatek służbowy w wysokości, określonej osobnemi przepisami.

§ 29. Nauczyciel (kierownik wydziału, działu, warsztatu), inspektor i dyrektor (kierownik, przełożona), który otrzymał na podstawie właściwych przepisów zniżkę obowiązującego go wymiaru godzin lekcyjnych, względnie wymiaru godzin czynności instruktorskich, nie może być w tym czasie zatrudniony w godzinach nadliczbowych.

§ 30. Nauczyciel, który zgodnie z przepisanym planem godzin, nie udzielał w pewnych okresach roku szkolnego nauki w obowiązującym go wymiarze godzin lekcyjnych tygodniowo, winien tę brakującą ilość godzin lekcyjnych, o ile organizacja planu nauki tego wymaga, uzupełnić w innych okresach roku szkolnego, przyczem nie można go zobowiązać do większej ilości godzin, niż 32.

Gdy wskutek tego w pewnych okresach udzielał nauki w wymiarze wyższym od normalnie go obowiązującego, prawo do dodatku służbowego przysługiwać mu będzie dopiero po uzupełnieniu wszystkich godzin, brakujących do normalnego wymiaru w poszczególnych okresach roku szkolnego.

§ 31. Nauczyciel, przydzielony do szkoły innego typu, obowiązany jest do wymiaru godzin lekcyjnych i zajęć, przewidzianych dla nauczycieli tej szkoły, do której został przydzielony.

Nie dotyczy to nauczyciela, pozostającego na etacie jednej szkoły, któremu władza poleciła równocześnie spełnianie obowiązków w innej szkole.

§ 32. Jeżeli nauczyciel udziela przedmiotów, należących do różnych kategoryj, to za kategorję zasadniczą, według której oznacza się obowiązujący go wymiar godzin lekcyjnych, przyjmuje się kategorję, obejmującą przedmioty, jakie nauczyciel głównie studjował, lub z których uzyskał kwalifikacje nauczycielskie, względnie te, których naucza w największej liczbie godzin.

Przy równej ilości godzin nauczania przedmiotów różnych kategoryj, za kategorję zasadniczą, według której oznacza się obowiązujący nauczyciela wymiar godzin, przyjmuje się kategorje przedmiotów, do nauczania których posiada kwalifikacje.

Jeżeli nauczyciel, o którym mowa w ustępie poprzednim, udziela lekcyj przedmiotów kategorji zasadniczej w ilości godzin, nie dosięgającej obowiązującego go w tej kategorji wymiaru, wówczas winien brakującą ilość godzin uzupełnić równą jej ilością godzin, udzielanych przez niego przedmiotów innych kategoryj.

Nauczyciel ćwiczeń cielesnych może brakującą mu do obowiązującego wymiaru liczbę godzin uzupełnić godzinami gier i zabaw, prowadzonych przez niego w szkole w godzinach popołudniowych, a jeśli nauczyciel ćwiczeń cielesnych jest lekarzem, może brakującą liczbę godzin uzupełnić godzinami zajęć higjeniczno-lekarskich.

Nauczyciel, będący kierownikiem pedagogicznem hufca szkolnego, może brakującą mu do obowiązującego wymiaru liczbę godzin uzupełnić najwyżej 4 godzinami zajęć w hufcu szkolnym.

Postanowienia końcowe.

§ 33. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 roku.

Do końca jednak roku szkolnego 1933/34 można utrzymać zatwierdzone już przez władze szkolne na ten rok przydziały godzin dla nauczycieli, instruktorów, kierowników wydziałów, kierowników warsztatów szkolnych i dyrektorów, a w wypadkach, gdy nauczyciel nie miałby w związku z tem obowiązującego według niniejszego rozporządzenia wymiaru godzin, można mu udzielić odpowiedniej zniżki.

Minister W. R. i O. P.: (—) *J. Jędrzejewicz.*

7.

Dodatki służbowe za godziny nadliczbowe.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. (Nr. BP-2754/34) w sprawie dodatków służbowych, należnych nauczycielom szkół państwowych i publicznych, pozostającym na etacie Państwa, z tytułu nauczania i zajęć nadliczbowych oraz z tytułu pracy w szkołach zawodowych i specjalnych w charakterze wybitnego fachowca

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 5).

Na podstawie § 40 pkt. e) oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów

państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam, co następuje.

A. Dodatki służbowe z tytułu nauczania we wszystkich typach szkół i pełnienia czynności instruktorskich w szkołach zawodowych.

§ 1. Nauczyciele wszystkich typów szkół za nauczanie — a instruktorzy warsztatowi w szkołach zawodowych za pełnienie czynności instruktorskich — w godzinach nadliczbowych, t. j. przekraczających wymiar ustalony w §§ 1—3, 7—11, 14—17 i 19—25 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 4) otrzymują dodatek służbowy, nazwany w dalszym ciągu dodatkiem służbowym za godziny nadliczbowe.

§ 2. Dodatek służbowy za godziny nadliczbowe wypłaca się:

a) jeśli nauczanie, względnie pełnienie czynności instruktorskich w godzinach nadliczbowych, trwa przez cały rok szkolny — przez 12 miesięcy,

b) jeśli zajęcia powyższe trwają tylko przez jedno półrocze szkolne (semestr) — przez 6 miesięcy,

c) jeśli zajęcia te trwają przez co najmniej 5 lub więcej miesięcy lecz nie przez cały rok szkolny — przez ilość miesięcy o 1 większą od tej, w ciągu których zajęcia te trwały,

d) jeśli zajęcia te trwają przez okres krótszy niż 5 miesięcy — przez tyle miesięcy, przez ile one trwały.

Dodatek służbowy za 11-ty i 12-ty miesiąc, przewidziany w punkcie a) i dodatek służbowy za miesiąc dodatkowy, o którym mowa w punkcie c) poprzedniego ustępu, określa się w wymiarze, odpowiadającym należności dla danego miesiąca za średnią miesięczną liczbę godzin nadliczbowych w okresie czasu, w ciągu którego nauczyciel był zatrudniony.

§ 3. Wysokość dodatku służbowego za godziny nadliczbowe zależną jest od ilości godzin nadliczbowych w tygodniu i wysokości, przewidzianej dla nich stawki miesięcznej. Dodatek służbowy za godziny nadliczbowe wymierza władza, asygnująca uposażenie służbowe.

§ 4. Stawki miesięczne dodatku służbowego za 1 godzinę nadliczbową w tygodniu są następujące:

1) dla wychowawczyń przedszkoli zł 5; 2) dla nauczycieli: a) publicznych szkół powszechnych (specjalnych) i szkół ćwiczeń zł 5, b) szkół średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli zł 10, c) szkół zawodowych i instytutów sztuk plastycznych zł 12, d) Państwowego Instytutu Robót Ręcznych i Państwowego Instytutu Nauczycielskiego zł 12, e) konserwatorów muzycznych, nauczających przedmiotów: I, II i III kategorji zł 10, IV kategorji zł 12, V kategorji zł 16. 3) dla instruktorów szkół zawodowych (specjalnych) i instytutów sztuk plastycznych zł 8.

B. Dodatki służbowe z tytułu zajęć w godzinach nadliczbowych.

§ 5. Nauczyciele ćwiczeń cielesnych otrzymują na tych samych zasadach dodatek służbowy w wysokości miesięcznej zł 10 za 1 godzinę w tygodniu gier i zabaw, prowadzonych w myśl obowiązujących przepisów.

C. Dodatki służbowe z tytułu pracy w szkołach zawodowych i specjalnych w charakterze wybitnego fachowca.

§ 6. Stawki dodatków służbowych dla wybitnych fachowców w szkołach zawodowych i specjalnych ustala w każdym poszczególnym przypadku Minister W. R. i O. P.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 roku.

Minister W. R. i O. P.: (—) *J. Jędrzejewicz.*

8.

Dodatki służbowe dla kierowników publicznych szkół powszechnych.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 4-go stycznia 1934 r. (BP. 235/34).

Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 12.

Na podstawie § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 roku o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam co następuje:

§ 1. Do czasu wprowadzenia w życie organizacji szkolnictwa powszechnego według zasad ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11-go marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) przez osoby, uprawnione do pobierania dodatków służbowych za kierownictwo w publicznych szkołach powszechnych na podstawie art. 40 pkt. 5 d) przytoczonego wyżej rozporządzenia, należy rozumieć:

1) W publicznych szkołach powszechnych I stopnia o jednym nauczycielu — nauczyciela kierującego w jednoklasowej publicznej szkole powszechnej, a w szkołach I stopnia o dwóch siłach nauczycielskich — kierownika dwuklasowej publicznej szkoły powszechnej.

2) W publicznych szkołach powszechnych II stopnia — kierownika 3-kl., lub 4-kl. publicznych szkół powszechnych.

3) W publicznych szkołach powszechnych III stopnia — kierownika 5-kl., 6-kl. lub 7-kl. publicznych szkół powszechnych.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *K. Pieracki,* Podsekretarz Stanu.

9.

Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych szkół państwowych i publicznych, opłacanych przez Państwo.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. (Nr. BP. 2751/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 6).

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) ustalam następujące normy wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych szkół zawodowych i publicznych, opłacanych przez Państwo.

A. *Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych, zajętych w pełnej liczbie godzin.*

§ 1. Przez pełną liczbę godzin nauczania rozumieć należy ilość godzin lekcyjnych, określoną jako wymiar zajęć obowiązkowych nauczycieli etatowych w rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 4).

§ 2. Nauczyciele kontraktowi w publicznych szkołach powszechnych (szkołach specjalnych, szkołach ćwiczeń) otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, równające się uposażeniu nauczyciela etatowego X grupy.

§ 3. (1) Kwalifikowani nauczyciele kontraktowi w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, równające się uposażeniu nauczyciela etatowego VIII grupy.

(2) Niekwalifikowani nauczyciele kontraktowi w tych szkołach otrzymują wynagrodzenie, równające się uposażeniu nauczyciela etatowego IX grupy.

§ 4. Nauczyciele kontraktowi w szkołach zawodowych otrzymują wynagrodzenie równające się uposażeniu nauczycieli etatowych od IX do VI grupy według indywidualnych umów w granicach etatów, wykazanych w budżecie.

§ 5. Instruktorzy kontraktowi w szkołach zawodowych otrzymują wynagrodzenie, równające się uposażeniu instruktorów etatowych od IV do VII grupy według indywidualnych umów w granicach etatów, wykazanych w budżecie.

§ 6. Kontraktowi dyrektorzy lub kierownicy w szkołach zawodowych (kierownicy wydziałów i warsztatów) otrzymują wynagrodzenie na zasadach, przewidzianych dla nauczycieli tych szkół z tem, że ponadto przysługuje im dodatek służbowy według stawek, ustalanych przez Ministra W. R. i O. P.

§ 7. Kontraktowi nauczyciele w konserwatorjach muzycznych, instytutach sztuk plastycznych i Państwowym Instytucie Sztuki Teatralnej otrzymują wynagrodzenie, równające się uposażeniu nauczycieli etatowych od VIII do V grupy według indywidualnych umów w granicach etatów, wykazanych w budżecie.

§ 8. Kontraktowy dyrektor Państwowego Instytutu Sztuki Teatralnej otrzymuje wynagrodzenie, równające się uposażeniu nauczyciela etatowego VI lub V grupy.

§ 9. (1) Minister W. R. i O. P. może zewolić, aby wynagrodzenie umowne kontraktowych nauczycieli lub instruktorów warsztatowych było o jedną grupę wyższe od wynagrodzenia, określonego w §§ 2, 3, 4, 5 i 6, a to zależnie od ilości lat pracy nauczycielskiej lub praktyki zawodowej oraz kategorji wykładanych przedmiotów.

(2) Minister W. R. i O. P. może również przyznać wybitnym fachowcom nauczycielom lub instruktorom kontraktowym w szkołach zawodowych i artystycznych dodatkowe wynagrodzenie, wynoszące najwyżej 100% uposażenia, otrzymywanego według danej grupy.

B. Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych za godziny nadliczbowe.

§ 10. (1) Przez godziny nadliczbowe rozumie się godziny nauczania, względnie pełnienie czynności instruktorskich, przekraczające wymiar godzin, ustalony w §§ 1—3, 7—11, 14—17 i 19—25 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 4).

(2) Nauczyciele kontraktowi wszystkich typów szkół za nauczanie — a instruktorzy warsztatowi w szkołach zawodowych za pełnienie czynności instruktorskich — w godzinach nadliczbowych, otrzymują dodatkowe wynagrodzenie według określonej poniżej miesięcznej stawki za 1 godzinę tygodniowo.

(3) Za każdą nadliczbową godzinę nauczania otrzymuje:

1) wychowawczyni przedszkola zł 5,

2) nauczyciel: a) publicznej szkoły powszechnej (specjalnej) i szkoły ćwiczeń 5 zł, b) szkoły średniej ogólnokształcącej i zakładu kształcenia nauczycieli zł 10, c) szkoły zawodowej lub instytutu sztuk plastycznych zł 12, d) Państwowego Instytutu Robót Ręcznych i Państwowego Instytutu Nauczycielskiego zł 12, e) konserwatorjum muzycznego, nauczający przedmiotów: I, II i III kategorji zł 10, IV kategorji zł 12, V kategorji zł 16,

3) instruktor szkoły zawodowej, specjalnej lub instytutu sztuk plastycznych zł 8.

C. Wynagrodzenie nauczycieli i instruktorów kontraktowych, niezajętych w pełnej liczbie godzin (z wyjątkiem nauczycieli publicznych szkół powszechnych).

§ 11. (1) Nauczyciele kontraktowi niezatrudnieni w pełnej liczbie godzin, otrzymują wynagrodzenie ryczałtowe, ustalane w zależności od ilości godzin nauczania w tygodniu, oraz określonej w niniejszem rozporządzeniu stawki wynagrodzenia miesięcznego za jedną godzinę nauczania tygodniowo w danej kategorji szkół i nauczycieli.

(2) Za jedną godzinę nauczania w tygodniu otrzymuje:

1) wychowawczyni przedszkola miesięcznie zł 5;

2) nauczyciel: a) kwalifikowany szkoły średniej ogólnokształcącej lub zakładu kształcenia nauczycieli miesięcznie zł 10, b) niekwalifikowany szkół, wymienionych w punkcie 2, miesięcznie zł 8, c) szkoły zawodowej, nauczający przedmiotów kategorji I i II, miesięcznie zł 10, d) szkoły zawodowej, nauczający przedmiotów kategorji III i IV, miesięcznie zł 20, e) instytutu sztuk plastycznych miesięcznie zł 20, f) Państwowego Instytutu Robót

Ręcznych i Państwowego Instytutu Nauczycielskiego miesięcznie zł 20, g) konserwatorjum muzycznego, nauczający przedmiotów: I kategorji miesięcznie zł 11, II kategorji miesięcznie zł 14, III kategorji miesięcznie zł 16, IV kategorji miesięcznie zł 20, V kategorji miesięcznie zł 25, h) instytutu sztuki teatralnej, nauczający: akompanjamentu fortepianowego miesięcznie zł 11, wszelkich innych przedmiotów, wchodzących w zakres nauczania miesięcznie zł 20;

3) instruktor szkoły zawodowej (specjalnej) lub instytutu sztuk plastycznych miesięcznie zł 8.

(3) Wymienione w ustępie poprzednim stawki dla nauczycieli i instruktorów w szkołach zawodowych i artystycznych, może Minister zwiększyć aż do 100% w stosunku do wybitnych fachowców.

D. Zawieranie umowy.

§ 12. (1) Stosunek służbowy pracowników kontraktowych opiera się na umowie, którą należy zawierać z każdym pracownikiem (z wyjątkiem nauczycieli, wymienionych w § 14) pisemnie według załączonego wzoru Nr. 1. Spisanie i zatwierdzenie umowy powinno z reguły poprzedzać rozpoczęcie pełnienia obowiązków.

(2) Władza powołaną do zawarcia umowy jest inspektor szkolny, kurator okręgu szkolnego (wojewoda śląski, kurator Liceum Krzemienieckiego) lub Minister W. R. i O. P., zależnie od tego, której z tych władz szkoła podlega bezpośrednio.

(3) Kurator okręgu szkolnego lub Minister może upoważnić do zawarcia umowy dyrekcje zakładów naukowych. Umowa podlega zawsze zatwierdzeniu ze strony władzy, dającej upoważnienie. Z tego powodu zakład naukowy, upoważniony do zawarcia umowy, przesyła dwa egzemplarze umowy, podpisane przez pracownika kontraktowego wraz z jednym odpisem tej umowy władzy upoważniającej. Władza zatrzymuje jeden egzemplarz umowy w swych aktach, drugi zaś — przeznaczony dla użytku interesowanego — wraz z uwierzytelnionym odpisem zwraca dyrekcji właściwego zakładu naukowego.

E. Czas trwania umowy.

§ 13. (1) Przy określaniu czasu trwania umowy z nauczycielami kontraktowymi szkół państwowych i publicznych, opłacanymi przez Państwo, w związku z nową organizacją roku szkolnego, zarzadzoną rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 18-go listopada 1932 roku (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8. poz. 99, [1]) stosować należy następujące zasady:

a) jeżeli nauczyciel kontraktowy ma być zatrudniony przez pełne dwa półrocza szkolne, umowę spisać należy od 16-go sierpnia do 30-go czerwca następnego roku, jeżeli jednak władze chcą zatrudnić nauczyciela przez całe następne dwa półrocza szkolne, należy nową umowę zawrzeć już nie od 16-go sierpnia, lecz od 1-go lipca do 30-go czerwca, czyli na 12 miesięcy i podobnie postępować w dalszych latach szkolnych;

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 614.

b) jeżeli nauczyciel kontraktowy zatrudniony ma być tylko przez pierwsze półrocze szkolne, umowę spisać należy od 16-go sierpnia do 31-go grudnia;

c) jeżeli nauczyciel kontraktowy zatrudniony ma być przez drugie półrocze szkolne, umowę spisać należy od 16-go stycznia do 30-go czerwca;

d) jeżeli nauczyciel kontraktowy ma być zatrudniony w ciągu krótszego czasu niż jedno półrocze szkolne, umowę należy spisać na przeciąg czasu, przez który faktycznie ma być zatrudniony;

e) jeżeli nauczyciel kontraktowy ma rozpocząć pracę w ciągu pierwszego półrocza, a stosunek służbowy ma wygasnąć w ciągu lub z końcem drugiego półrocza, umowę spisać należy na przeciąg czasu, przez który nauczyciel faktycznie ma być zatrudniony, przyczem ferje zimowe nie stanowią przerwy w stosunku służbowym i są płatne tak, jak zwykły czas zajęć.

(2) Zasady powyższe nie dotyczą zawierania umów z nauczycielami tych szkół, których organizacja roku szkolnego jest ustalona odmiennie, niż to regulują §§ 1, 2, 3, 4 wspomnianego wyżej rozporządzenia o organizacji roku szkolnego. Z nauczycielami takimi należy zawierać umowy zgodnie z dotychczas obowiązującemi przepisami, dotyczącemi organizacji roku szkolnego w tych szkołach i przestrzegając przy określaniu czasu trwania umowy następujących zasad.

a) jeżeli nauczyciel kontraktowy zatrudniony ma być od 1-go września do 30-go czerwca następnego roku, umowę spisać należy na przeciąg 10 miesięcy, jeżeli jednak władze chcą zatrudnić nauczyciela przez całe następne dwa półrocza szkolne, należy umowę zawrzeć już nie od 1-go września, lecz od 1-go lipca do 30-go czerwca, czyli na 12 miesięcy i podobnie postępować w dalszych latach szkolnych;

b) jeżeli nauczyciel kontraktowy zatrudniony ma być przez jedno (en) półrocze (semestr) szkolne (y), umowę spisać należy na przeciąg 5-ciu miesięcy;

c) jeżeli nauczyciel kontraktowy rozpocząć ma pracę w ciągu pierwszego półrocza (semestru) szkolnego, a stosunek służbowy z nim ma wygasnąć w ciągu drugiego półrocza (semestru) szkolnego lub z końcem drugiego półrocza (semestru) szkolnego, umowę spisać należy na przeciąg czasu, przez który nauczyciel faktycznie ma być zatrudniony, z tem, że ferje zimowe nie stanowią przerwy w stosunku służbowym i są płatne tak jak zajęcia w szkole;

d) jeżeli nauczyciel kontraktowy ma być zatrudniony przez mniej niż jedno półrocze (semestr) szkolne (y), umowę należy spisać na przeciąg czasu, przez który faktycznie ma być zatrudniony.

(3) Jeżeli w pewnych szkołach zawodowych (średnich rolniczych i ogrodniczych oraz niższych męskich i żeńskich szkołach rolniczych, ogrodniczych i specjalnych) nauczyciele kontraktowi pracują przez cały rok (również w czasie wakacyj), to umowy należy z nimi spisywać na 12 miesięcy.

(4) Ponieważ w szkolnictwie zawodowem trafiają się niekiedy jednostki szkolne z taką organizacją pracy podczas roku szkolnego, przy której stosowanie przepisów niniejszego rozporządzenia mogłoby wywołać wątpliwości, winny władze w wypadkach wątpliwych zwracać się do Ministerstwa o wyjaśnienie. Dla takich jednostek szkolnych czas trwania umowy określony zostanie osobnemi zarządzeniami Ministerstwa.

(5) Postanowienia niniejszego paragrafu nie dotyczą nauczycieli, wymienionych w § 14.

F. Wynagrodzenie nauczycieli publicznych szkół powszechnych (szkół specjalnych, szkół ćwiczeń), nieuczących w pełnym wymiarze godzin.

§ 14. Nauczyciele w publicznych szkołach powszechnych (szkołach specjalnych, szkołach ćwiczeń), uczący w niepełnym wymiarze godzin, otrzymują wynagrodzenie w wysokości 1 zł 50 gr za każdą odbytą godzinę nauki.

§ 15. Wynagrodzenie to płatne jest miesięcznie zdołu. Wymierza je kurator okręgu szkolnego (wojewoda śląski) na podstawie wniosku inspektora szkolnego (dyrektora seminarjum), opartego na rozkładzie zajęć oraz na sporządzonym przez kierownika szkoły wykazie odbytych godzin nauki.

§ 16. (1) Z nauczycielami w publicznych szkołach powszechnych, uczącymi w niepełnym wymiarze godzin, nie należy zawierać umów, lecz na dowód zatrudnienia, doręczyć pismo, powierzające nauczanie według załączonego wzoru Nr. 4.

(2) Miesięczny wykaz godzin tych nauczycieli sporządza według załączonego wzoru Nr. 2 kierownik szkoły i przesyła go inspektorowi szkolnemu. Inspektor szkolny sporządza wykaz godzin dla całego obwodu szkolnego według załączonego wzoru Nr. 3 i przesyła kuratorjum z wnioskiem o asygnowanie wynagrodzenia.

§ 17. (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku.

(2) Z dniem tym tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w przedmiotach, uregulowanych niniejszem rozporządzeniem, a w szczególności okólniki Ministerstwa W. R. i O. P.:

1) z dnia 11-go listopada 1922 roku w sprawie nauczycieli kontraktowych w szkołach powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 30, poz. 377),

2) z dnia 14-go maja 1923 roku w sprawie nauczycieli kontraktowych w szkołach powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 12, poz. 101),

3) z dnia 11-go stycznia 1925 roku w sprawie umowy z nauczycielami kontraktowymi (zastępcami) w publicznych szkołach powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 44).

4) z dnia 30-go czerwca 1926 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich oraz nauczycieli, asystentów, praktykantów i instruktorów kontraktowych w szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6, poz. 50),

5) z dnia 1-go sierpnia 1933 roku w sprawie czasu trwania umów z nauczycielami kontraktowymi (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10, poz. 148) [1]).

Minister W. R. i O. P.: (—) *J. Jędrzejewicz.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.: ad 1) z 1923 r., str. 4; ad 2) nieogłoszony; ad 3) z 1925 r., str. 77; ad 4) z 1926 r., str. 152; ad 5) z 1933 r., str. 392.

Wzór 1.

Umowa

o pracę, zawarta w . . . . dnia . . . . 193... r. między . . . . działającym w imieniu . . . . (Skarbu Państwa) jako pracodawcy, a Pan . . . . jako pracownikiem.

1) Pan . . . . w dalszej treści umowy niniejszej zwan.... pracownikiem, przyjmuje na siebie od dnia . . . . 193.... r. do . . . . obowiązki nauczyciela (instruktora) w . . . . w . . . . . w wymiarze.... godzin lekcyjnych tygodniowo.

2) Pracownik będzie otrzymywał wynagrodzenie, równające się uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych..... ( ) grupy.

Wynagrodzenie to będzie wypłacane miesięcznie zgóry przez cały czas trwania umowy.

*) Pracownik będzie otrzymywał wynagrodzenie ryczałtowe, płatne miesięcznie zgóry w wysokości zł.... (słownie: . . . .).

Z tytułu nauczania w wymiarze wyższym, niż określony został w punkcie 1) umowy (za godziny nadliczbowe), pracownik otrzymywać będzie dodatkowe wynagrodzenie, wypłacane miesięcznie zgóry w wysokości zł....... za 1 godzinę lekcyjną tygodniowo.

W razie podróży służbowych, delegacyj lub przeniesienia przysługują pracownikowi należności według norm, obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych, pobierających uposażenie grupy......

3) W razie nieobecności na służbie z powodu choroby lub nieszczęśliwego wypadku, jeżeli one nie zostały wywołane umyślnie, wskutek powołania do pełnienia obowiązków sędziego przysięgłego, ławnika sądu pracy, albo innych obowiązków obywatelskich, nałożonych przepisami prawa publicznego, albo też wskutek wykluczenia od zajęć przez władzę sanitarną, dla zapobieżenia rozwleczeniu choroby zaraźliwej, pracownik zachowuje przez okres trzech miesięcy prawo do wynagrodzenia, zmniejszonego o kwoty, otrzymane z tytułu ubezpieczenia prawno - publicznego w razie choroby lub nieszczęśliwego wypadku, względnie ze Skarbu Państwa w razie powołania do pełnienia wyżej wymienionych obowiązków obywatelskich, albo też wykluczenia od zajęć przez władze sanitarne. W razie powołania do ćwiczeń wojskowych rezerwy będzie pracownik otrzymywał wynagrodzenie, określone w punkcie 2) bez potrąceń. We wszystkich wymienionych wyżej wypadkach niemożności pełnienia obowiązków służbowych prawo do wynagrodzenia gaśnie przed upływem trzech miesięcy, jeżeli w ciągu tych trzech miesięcy umowa niniejsza ulegnie rozwiązaniu wskutek upływu czasu, na który ją zawarto. W razie powołania do czynnej służby wojskowej na pięć miesięcy w myśl art. 60 ustawy z dnia 23-go maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, oraz w razie powołania do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, przestanie pracownik otrzymywać wynikające z niniejszej umowy wynagrodzenie z końcem miesiąca, w którym nastąpiło powołanie.

4) Pracownik zobowiązuje się ściśle stosować do ustaw i innych przepisów, regulaminów i instrukcyj, obowiązujących nauczycieli szkoły, w której pracuje. oraz do zarządzeń władz nad tą szkołą przełożonych.

5) W razie uchybienia warunkom umowy, a w szczególności obowiązkom służbowym, mogą być nałożone na pracownika kary pieniężne do wysokości 10% wynagrodzenia, niezależnie od możności stosowania innych rygorów.

6) Rozwiązanie stosunku służbowego z niniejszej umowy następuje: a) wskutek upływu czasu, na który umowę zawarto; b) z dniem ostatnim miesiąca, w którym doręczono pracownikowi pismo, zawiązujące z nim stosunek służbowy o charakterze publiczno-prawnym; c) z chwilą śmierci pracownika.

Umowa nie ulega rozwiązaniu z powodu powołania pracownika do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub częściowego uzupełnienia wojska do stopy wojennej, względnie z powodu powołania do pięciomiesięcznej obowiązkowej służby czynnej w wojsku stałem, o ile stosunek służbowy do chwili powołania trwał co najmniej rok.

Po upływie trzech miesięcy niepełnienia obowiązków z powodu choroby lub nieszczęśliwego wypadku może . . . . uznać umowę za rozwiązaną.

Umowa niniejsza może być w każdej chwili rozwiązana przed upływem czasu, na jaki została zawarta. W tym wypadku rozwiązanie stosunku służbowego następuje po upływie trzech miesięcy od wypowiedzenia umowy przez . . . . lub pracownika. Trzymiesięczny okres wypowiedzenia winien pokrywać się z miesiącami kalendarzowemi, wypowiedzenie zaś winno nastąpić na piśmie i być doręczone najpóźniej w ostatnim dniu miesiąca, poprzedzającego okres wypowiedzenia.

**) Umowa niniejsza może być każdej chwili rozwiązana przed upływem czasu na jaki została zawarta. Wtym wypadku rozwiązanie stosunku służbowego następuje po wypowiedzeniu umowy. Wypowiedzenie dokonane być winno najpóźniej na 6 tygodni naprzód na koniec kwartału kalendarzowego i doręczone przed tym terminem pracownikowi na piśmie.

W razie popełnienia przez pracownika zaniedbania lub czynu, który bądźto podpada pod powszechnie obowiązujące ustawy karne i ścigany ma być w drodze karno-sądowej, bądź też stanowiłby, jeśliby się go dopuścił nauczyciel etatowy względnie funkcjonarjusz państwowy, występek służbowy w rozumieniu odnośnych ustaw i przepisów, służyć będzie . . . . prawo jednostronnego uznania niniejszej umowy za rozwiązaną natychmiast. Decyzja ta, która winna być umotywowana i doręczona na piśmie, powoduje rozwiązanie stosunku służbowego z chwilą jej doręczenia i wstrzymanie z tą chwilą określonego w punkcie 2) wynagrodzenia. O ile decyzja ta nie wyszła od władzy centralnej (której decyzja nie podlega dalszemu tokowi instancyj), będzie pracownikowi służyło prawo odwołania się od tej decyzji w ciągu 14-tu dni od dnia następującego po dniu doręczenia do władzy bezpośrednio wyższej. Orzeczenie wydane w II instancji jest ostateczne. Odwołanie nie ma w żadnym wypadku mocy wstrzymującej. a tylko w razie uchylenia decyzji pierwszej przez władzę wyższej instancji będzie pracownikowi służyło prawo żądania przywrócenia go do pełnienia służby na warunkach niniejszej umowy, przyczem wynagrodzenie, jakie należałoby się od chwili zwolnienia, winno być dodatkowo wypłacone. Pozatem zrzeka się pracownik prawa podno-

szenia z powodu wyżej unormowanego jednostronnego natychmiastowego rozwiązania umowy jakichkolwiek zarzutów, względnie żądania jakiegokolwiek odszkodowania.

7) W razie rozwiązania stosunku służbowego pracownik będzie obowiązany zwrócić otrzymane zaliczki i uregulować zaciągnięte względem pracodawcy (Skarbu Państwa) zobowiązania pieniężne i służbowe.

8) Dla wszystkich sporów, wynikłych ewentualnie z niniejszej umowy, będą w I instancji kompetentne sądy przedmiotowo - właściwe, mające siedzibę w . . . .

. . . . dnia . . . . 193. . . r.

Podpis przedstawiciela władzy:

Podpis pracownika:

Uwaga: Ustęp oznaczony * ważny jest tylko dla umów, zawieranych z nauczycielami, którzy będą zatrudnieni w niepełnym wymiarze godzin. W tych wypadkach skreślić należy dwa pierwsze ustępy punktu 2). Ustęp oznaczony ** będzie miał zastosowanie w umowach, zawieranych po dniu 1-go lipca 1934 r.,w tych umowach skreślić należy ustęp poprzedni.

Wzór 2.

. . . . dnia . . . . 193. . . r.

Kierownictwo
Publicznej Szkoły Powszechnej

w . . . .

L. . . . . . . /3

Do

Inspektoratu Szkolnego

w . . . .

. . . ., nauczyciel niezatrudniony w pełnym wymiarze godzin, udzielał nauki w miesiącu . . . . w ilości . . . . godzin lekcyjnych, odbytych w dniach . . . .
. . . .

Dane powyższe oparte są na wpisach w dzienniku lekcyjnym i zgodne z prawdą.

Kierownik Publicznej Szkoły Powszechnej,

Wzór 3.

Inspektor szkolny

w . . . .

Nr. . . . . . /3

Wykaz

godzin lekcyjnych, odbytych w miesiącu . . . . 193. . . r. przez nauczycieli publicznych szkół powszechnych niezajętych w pełnym wymiarze godzin.

L. p.	Imię i nazwisko nauczyciela	Szkoły w których udziela nauki	Rejony płatnicze w kolejn. porządku	Ilość godzin w szkołach	Naucza godzin w miesiącu	Uwagi
1	Jan Kowalski	publ. szkoły p. Nr. 23 " " " " 41 w Łodzi	1	15 18	33	

Wzór 4.

Inspektor szkolny
w . . . .
Nr. . . . . . /3

Dnia . . . .

Do

. . . .
. . . .

w . . . .

Na zasadzie wyrażonej w dniu . . . . zgody, powierzam . . . . . . od dnia . . . . do dnia . . . . . . nauczanie . . . . w publicznej szkole powszechnej w . . . . . . z obowiązkiem udzielania nauki w wymiarze . . . . godzin lekcyjnych tygodniowo.

Wynagrodzenie będzie . . . . . otrzymywał miesięcznie zdołu w wysokości zł 1.50 za każdą odbytą godzinę lekcyjną.

Inspektor Szkolny:

10.

Wynagrodzenie kontraktowych lekarzy i dentystów szkolnych.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. (Nr. BP. 2753/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 7).

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4-go czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) ustalam następujące normy wynagrodzenia kontraktowych lekarzy i dentystów szkolnych.

§ 1. Lekarze i dentyści szkolni, zatrudnieni jako pracownicy kontraktowi w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, zakładach kształcenia nauczycieli i szkołach zawodowych, otrzymują miesięcznie za każdą godzinę pracy tygodniowo wynagrodzenie w kwocie zł 14.

§ 2. Liczbę godzin tygodniowej pracy lekarzy i dentystów szkolnych w poszczególnych szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli ustala kuratorjum okręgu szkolnego w ramach przyznanej przez Ministerstwo liczby godzin.

§ 3. W szkołach zawodowych przy ustalaniu liczby godzin tygodniowej pracy kontraktowych lekarzy i dentystów szkolnych przyjąć należy następujące normy: a) dla lekarzy w szkołach, posiadających warsztaty maszynowe, oraz w szkołach, posiadających internaty — 1 godzinę pracy na 20 uczniów; b) dla lekarzy w innych szkołach — 1 godzinę pracy na 30 uczniów; c) dla dentystów — 1 godzinę pracy na 30 uczniów.

§ 4. Umowy z wymienionymi w § 1 pracownikami należy zawierać na czas nieokreślony według przepisów, podanych w okólniku Ministra W. R. i O. P. z dnia 12-go listopada 1930 r. w sprawie zmiany wzorów umów z pracownikami kontraktowymi (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 174) i okólniku Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 12-go stycznia 1934 r. (BP. 1704/34 [1]) w sprawie zmiany umów z pracownikami kontraktowymi.

§ 5. Lekarze szkolni w państwowych szkołach ogólnokształcących, zakładach kształcenia nauczycieli oraz w szkołach zawodowych, nauczający w tych szkołach poza godzinami zajęć, obowiązującemi ich z tytułu opieki lekarskiej i higjenicznej, higjeny i ratownictwa jako przedmiotu objętego planem nauczania w szkole, pobierają za każdą godzinę lekcyjną tygodniowo wynagrodzenie miesięczne według norm, ustalonych dla kwalifikowanych nauczycieli kontraktowych w szkołach średnich ogólnokształcących.

§ 6. Z lekarzami szkolnymi jako nauczycielami higjeny i ratownictwa należy zawierać oddzielne umowy na ogólnych zasadach, przewidzianych dla nauczycieli kontraktowych szkół średnich w rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych szkół państwowych i publicznych opłacanych przez Państwo (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 6).

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1930 r., str. 62 i niżej.

Równocześnie tracą moc obowiązującą:

1. Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 28-go października 1931 r. Nr. I WF. 2220/31 w sprawie wynagrodzenia lekarzy i dentystów szkolnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 11, poz. 128).

2. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6-go września 1926 roku Nr. O. Prez. 7617/26 w sprawie wynagrodzenia kontraktowych lekarzy szkolnych w państwowych szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 177).

3. Okólnik Ministra W. R. i O. P. z dnia 17-go grudnia 1926 r. (O. Prez. 12580/26) w sprawie wynagrodzenia kontraktowych lekarzy i dentystów szkolnych w państwowych szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 z 1927 r., poz. 14).

4. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5-go listopada 1927 r (Nr. OHFiz. 803/27) w sprawie wynagrodzenia lekarzy szkolnych za wykłady higjeny.

5. Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 144 z dnia 12-go października 1933 r. (BP. 15058/33) w sprawie ustalania liczby godzin tygodniowej pracy kontraktowych lekarzy państwowych szkół rolniczych i ogrodniczych [1]).

6. oraz wszystkie inne przepisy sprzeczne z postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *J. Jędrzejewicz.*

Zmiana umów z pracownikami kontraktowymi.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 5 z dnia 12-go stycznia 1934 r. (BP. 1704/34).

Nr. B. P. 2049/34. Na podstawie okólnika Nr. 2 Prezydjum Rady Ministrów z dnia 9-go stycznia 1934 roku Nr. 48 - 11/14 i w związku z pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 18-go listopada 1933 roku Nr. BP. 17405/33 w sprawie wypowiedzenia i zmiany umów z pracownikami kontraktatowi [2]) Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

Treść pkt. 2 nowych umów, zawieranych od 1-go lutego 1934 roku z pracownikami kontraktowymi (z wyjątkiem nauczycieli) według wzorów, ustalonych okólnikiem Ministra W. R. i O. P. z dnia 12-go listopada 1930 roku (Nr. I. Prez. 6840/30) w sprawie zmiany wzoru umów z pracownikami kontraktowymi (Dz. Urz. Min. Nr. 11, poz. 174 [3]) winna być następująca:

„Pan . . . . otrzymywać będzie miesięcznie ze Skarbu Państwa wynagrodzenie równe . . . . . (słownie: . . . .) grupie uposażenia zasadniczego funkcjonarjuszów państwowych (wraz z dodatkiem lokalnym w kwocie . . . . . . (słownie: . . . . złotych).

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.: ad 1) z 1931 r., str. 627, ad 2) i 3) z 1926 r., str. 467 i 568; ad 4) z 1927 r., str. 439, ad 5) z 1933 r., str. 513.

[2]) Podano do wiadomości tut. okól. z dnia 26-go listopada 1933 r. Nr. BP. 47432/33.

[3]) Dz. Urz. Kur. I. S. Lw. z 1930 r., str. 602

Wynagrodzenie powyższe wypłacane będzie przez cały czas trwania umowy . . . . w dniu . . . . . każdego miesiąca kalendarzowego.

Wszelkie zmiany uposażenia (uposażenia zasadniczego, dodatku lokalnego i zasiłku wyrównawczego) funkcjonarjuszów państwowych stosują się bez potrzeby zmiany umowy do wynagrodzenia określonego w ust. 1.

W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem, oraz w razie przeniesienia na nowe miejsce służbowe będą Pan . . . . przysługiwały należności według norm, obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych, w . . . . grupie uposażenia".

Jak widać z powyższego pkt. 2 umów spisanych w/g wzoru B. nie będzie zawierał ustępu, dotyczącego wynagrodzenia za pełnienie służby w niedzielę lub święta.

Umowy z pracownikami kontraktowymi (z wyjątkiem nauczycieli), które nie wygasły z dniem 31-go stycznia 1934 roku na skutek wypowiedzenia, należy zmienić (oczywiście tylko za zgodą pracownika) w p. 2, dotyczącym wysokości wynagrodzenia. Formalnie zmiana ta może być dokonana przez zawarcie dodatkowej umowy lub wpisanie na obydwu egzemplarzach zawartej umowy klauzuli następującej:

„P. 2 umowy niniejszej otrzymuje z mocą obowiązującą od dnia 1-go lutego 1934 roku brzmienie następujące:

Pan . . . . otrzymywać będzie miesięcznie ze Skarbu Państwa wynagrodzenie równe . . . . (słownie: . . . .) grupie uposażenia zasadniczego funkcjonarjuszów państwowych (wraz z dodatkiem lokalnym w kwocie . . . . . (słownie: . . . .) złotych) z zasiłkiem wyrównawczym w kwocie . . . . . (słownie: . . . . . .) złotych.

Wynagrodzenie powyższe wypłacane będzie przez cały czas trwania umowy . . . . w dniu . . . . . każdego miesiąca kalendarzowego.

Wszelkie zmiany uposażenia (uposażenia zasadniczego, dodatku lokalnego i zasiłku wyrównawczego) funkcjonarjuszów państwowych stosują się bez potrzeby zmiany umowy do wynagrodzenia, określonego w ust. 1.

W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem — oraz w razie przeniesienia na nowe miejsce służbowe będą Pan . . . . przysługiwały należności według norm, obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych w . . . . grupie uposażenia".

Pod powyższą klauzulą uzyskać należy podpis pracownika i umieścić podpis przedstawiciela władzy.

Jeżeli w umowach zawartych według wzoru B był w p. 2 umieszczony ustęp, dotyczący wynagrodzenia za pełnienie służby w niedzielę i święta, należy obecnie w nowej redakcji p. 2 ustęp ten opuścić.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan T. Lipka*, wr.

11.

Normy wynagrodzenia kontraktowego personelu publicznych szkół dokształcających zawodowych.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 27-go stycznia 1934 roku. (Nr. BP. 3161/34).

Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 13.

Udział Skarbu Państwa w pokrywaniu kosztów wynagrodzenia kontraktowego personelu publicznych szkół dokształcających zawodowych, począwszy od dnia 1-go lutego 1934 roku do końca bieżącego roku szkolnego t. j. do 19-go sierpnia 1934 roku należy nadal obliczać na podstawie norm wynagrodzenia, obowiązujących w dniu 1-go stycznia 1934 roku.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go lutego 1934 roku.

Za Ministra W. R. i O. P.: (—) *K. Pieracki,* Podsekretarz Stanu.

12.

Składki w szkołach.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 23 z dnia 17-go stycznia 1934 (Nr. O. 995/34 [1]).

Wskutek okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 3 z dnia 8 stycznia 1934 r. (I Pol. 4235/33) Kuratorjum zarządza co następuje:

Wobec mnożących się prośb i interwencyj rozmaitych organizacyj społecznych w sprawie zezwolenia na organizowanie zbierania składek wśród młodzieży szkolnej, — zgodnie z zasadą nieprzeciążania młodzieży szkolnej jakiemikolwiek świadczeniami finansowemi, Kuratorjum przypomina i poleca jak najściślej stosować postanowienia okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13 stycznia 1931 r. Nr. I. Prez. 7813/30 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. z r. 1931, str. 44).

W związku z tem nadmienia się, że poza składkami, opłacanemi przez młodzież szkolną na cele instytucyj szkolnych, które sama młodzież zakłada i niemi kieruje, a które mają znaczenie pod względem wychowawczym, zbieranie składek pieniężnych na terenie szkolnym dopuszczalne jest wyłącznie na cele: 1) Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych, 2) L. O. P. P. w zakresie kół szkolnych, 3) Ligi Morskiej i Kolonjalnej, 4) Polskiego Czerwonego Krzyża, 5) Funduszu szkolnictwa polskiego zagranicą oraz 6) dożywiania dzieci szkolnych (jako akcji o charakterze samopomocowym) przyczem, o ile idzie o cele wymienione pod pkt. 2—6, akcję zbiórkową podejmować może jedynie sama młodzież, w ramach kół szkolnych, bez ingerencji nauczycielstwa.

---

[1]) Podano do wiadomości również w osobnych odbitkach.

Jest jednak szczególnie pożądane, by i w powyższym zakresie młodzież szkolna nie była obciążona świadczeniami finansowemi, przerastającemi w sumie minimalne opłaty groszowe, na co PP. Dyrektorowie, Inspektorzy i Kierownicy szkół zwrócą baczną uwagę podległemu nauczycielstwu.

Wkońcu zwraca Kuratorjum uwagę, że wszelkie interwencje w przedmiocie jakichkolwiek zbiórek pieniężnych na terenie szkolnym ze strony jakichkolwiek osób, czy organizacyj społecznych, należy bezwzględnie załatwiać odmownie z powołaniem się na niniejszy okólnik.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

13.

Wyjaśnienie do zarządzenia o taksach i opłatach szkolnych.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 52 z dnia 27-go stycznia 1934 r. (Nr. II. 1947/34).

W związku z wątpliwościami, jakie nasunęły się jednemu z kuratorjów okręgów szkolnych przy stosowaniu okólnika Ministerstwa Nr. 125 z dnia 6 września 1933 r. (I. R. 6542/33) (Dz. Urz. Nr. 10, poz. 150) [1]) o taksach i opłatach szkolnych w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych, Ministerstwo wyjaśniło co następuje:

1. Słowa okólnika: „o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre" należy rozumieć w odniesieniu do postępów jako wynik ogólny dostateczny, nawet przy jednej nocie niedostatecznej, natomiast w odniesieniu do sprawowania powinna być ocena dobra lub bardzo dobra.

2. Za nowowstępujących uczniów należy uważać wszystkich tych, którzy bądź na podstawie egzaminu wstępnego bądź na podstawie świadectwa innej szkoły przyjęci są do szkoły, a więc tych, którzy wstępują po raz pierwszy, lub po dłuższej przerwie — ponownie. Nowowstępujący do szkoły uczeń w pierwszem półroczu swego pobytu w szkole (bez względu na to, czy to jest pierwsze, czy drugie półrocze szkolne) powinien opłacić należną za to półrocze taksę administracyjną.

3. Jeżeli przy udzielaniu zwolnień w I-em półroczu granica zwolnień została całkowicie wykorzystana, a uczniowie zwolnieni w I-em półroczu zatrzymują zwolnienia także i w półroczu II-em, to Rady Pedagogiczne w II-em półroczu nie mogą udzielać zwolnień uczniom, którzy jako nowowstępujący w I-em półroczu nie byli brani w rachubę przy zwolnieniach, ponieważ przekraczanie granicy zwolnień bez zgody Kuratorjum jest niedozwolone.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 351.

14.

Zwolnienie od taksy administracyjnej dzieci Kawalerów „Virtuti Militari".

Okólnik Nr. 24 z dnia 17-go stycznia 1934 r. (Nr. O. 31670/33).

Na zasadzie postanowień art. 7, ust. 3, ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o orderze wojennym „Virtuti Militari" (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 285) dzieciom ślubnym, uprawnionym i przysposobionym kawalera orderu „Virtuti Militari" przysługuje prawo pierwszeństwa przy przyjmowaniu do państwowych publicznych i samorządowych szkół i zakładów naukowych i wychowawczych oraz — w razie niezamożności — zwolnienie od wszelkich opłat administracyjnych, pobieranych w takich zakładach.

Powyższe udziela się do wiadomości i stosowania.

Jednocześnie wyjaśnia się, że okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 16 z dnia 31 stycznia 1933 r. (Nr. II. S. 11097/32 — Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 10 [1]) upoważniający kuratorja okręgów szkolnych do odraczania i rozkładania na raty w wyjątkowych wypadkach taksy administracyjnej, pozostaje nadal w mocy.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

15.

Umundurowanie hufców szkolnych.

Nr. O. 38429/33. Kuratorjum podaje do wiadomości, iż Państwowy Urząd W. F. i P. W., nawiązując do rozporządzenia Pana Ministra W. R. i O. P., dotyczącego jednolitości ubioru młodzieży szkolnej (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 6/33), zarządza noszenie na lewem ramieniu munduru p. w. (p. w. k.) tarczy z wyszytym nr. szkoły.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 27.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Drohobycz	Bilcze	5 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	2 mg	Pierwszeństwo z w. k. n. Konkurs 5-ty
2	"	Bystrzyca	2 "	"	—	ruski	"	—	
3	"	Delawa	2 "	"	—	pol.-r.	—	—	Konkurs 5-ty
4	"	Dobrohostów	5 "	"	—	"	3 "	$1^3/_4$ mg	"
5	"	Dołhe Podbuskie	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	
6	"	Gaje Niżne	5 "	"	—	"	—	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
7	"	Gaje Wyżne	3 "	"	—	"	—	2 mg	Konkurs 3-ci
8	"	Hruszów	6 "	"	—	"	3 ubik.	2 mg	Wymagany w. k. n. Konkurs 4-ty
9	"	Kołpiec	3 "	"	—	"	—	—	Konkurs 2-gi
10	"	Lipowiec	3 "	"	—	polski	—	—	
11	"	Łastówki	3 "	"	—	pol.-r.	4 "	—	Konkurs 6-ty
12	"	Popiele	5 "	"	—	"	3 "	—	Pierwszeństwo z w. k. n. Konkurs 3-ci
13	"	Rabczyce	3 "	"	—	ruski	3 "	2 mg	Konkurs 2-gi
14	"	Raniowice	2 "	"	—	pol.-r.	—	$1^1/_2$ mg	"
15	"	Solec	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	
16	"	Stebnik	5 "	"	—	pol.-r.	4 "	"	Wymagany w. k. n. Konkurs 4-ty

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
17	Drohobycz	Stronna	3 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	2 mg	
18	"	Uróż	3 "	"	—	"	3 "	"	
19	"	Załokieć	3 "	"	—	"	3 "	"	
20	"	Borysław	7 "	"	im. J. Słowackiego	"	3 "	—	Wymagany w. k. n.
21	"	Opaka	5 "	"	—	"	—	2 mg	Konkurs 2-gi
1	Lwów-miasto	Lwów	7 "	żeńska	Nr. 35 im. Kl. Tańskiej	polski	—	-	
1	Sambor	Biskowice	6 "	koed.	—	"	3 "	½ha	Wymagany w. k. n.
2	"	Brzegi	3 "	"	—	ruski	4 "	2 mg	
3	"	Chyrów	7 "	męska	—	polski	4 "	—	"
4	"	Łanowice	2 "	koed.	—	"	2 "	1 mg	
5	"	Nadyby	4 "	"	—	"	3 "	2 mg	
6	"	Rakowa	3 "	"	—	pol-r.	2 "	"	
7	"	Rogóżno	3 "	"	—	"	3 "	1 mg	Konkurs 2-gi
8	"	Suszyca Wielka	2 "	"	—	"	3 "	2 mg	
9	"	Rosochy	2 "	"	—	"	2 "	"	
10	"	Torczynowice	3 "	"	—	"	3 "	"	
11	"	Wola Baraniecka	2 "	"	—	"	3 "	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Rudki**	Benkowa Wisznia	3 kl.	koed.	—	pol-r.	3 ubik.	—	Pierwszeństwo z w. k. n. lub egz. wydz.
1	**Sanok**	Sanok	7 „	żeńska	im. K. Hofmanowej	polski	—	—	
1	**Turka**	Grąziowa	2 „	koed.	—	ruski	—	1200m²	

Podania o posady objęte powyższym konkursem, należy wnosić drogą służbową w terminie do końca kwietnia 1934 r.

Ogłoszenia.

Konkurs w sprawie urlopów w roku szk. 1934/35 na studja w Państwowym Instytucie Nauczycielskim w Warszawie.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw Nr. 42 z dnia 25-go stycznia 1934 r. (Nr. I. 1560/34) do inspektoratów szkolnych i dyrekcyj zakładów kształcenia nauczycieli.

Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 12 stycznia br. Nr. II. P. 11633/33 ogłosiło konkurs na urlopy płatne dla kandydatów na I rok studjów w Państwowym Instytucie Nauczycielskim w Warszawie w roku szkolnym 1934/35 na następujących warunkach:

1) O przyjęcie mogą się ubiegać kierownicy (czki) i stali (łe) nauczyciele (ki) publicznych szkół powszechnych, szkół ćwiczeń przy seminarjach nauczycielskich i szkół specjalnych, którzy (re) najpóźniej w roku 1930 ukończyli (ły) wyższy kurs nauczycielski lub analogiczne studja.

2) Przy przyjmowaniu będą przedewszystkiem uwzględnione osoby, które wykazały szczególne zainteresowanie i uzdolnienie pedagogiczne oraz zamiłowanie do pracy o charakterze społecznym na terenie szkoły (zrozumienie wpływu czynników socjologicznych w poznaniu dziecka, współpracy szkoły z domem i t. d.).

3) Kandydaci winni posiadać znajomość jednego z języków obcych (angielskiego, francuskiego lub niemieckiego) w stopniu, umożliwiającym im korzystanie z literatury naukowej.

4) Pierwszeństwo będą mieli kandydaci, którzy nie ukończyli 35 lat życia.

5) Podanie o przyjęcie na 1-szy rok studjów w Instytucie Nauczycielskim należy wnosić drogą służbową do Ministerstwa W. R. i O. P. w terminie do dnia 8 kwietnia 1934 r. i zaopatrzyć w następujące załączniki:

a) Dokładny życiorys, własnoręcznie napisany, z wyszczególnieniem przebiegu dotychczasowych studjów i praktyki nauczycielskiej. W życiorysie należy pomieścić szczegółowe sprawozdanie z dotychczasowej pracy wychowawczej, dydaktycznej i społecznej. Do życiorysu należy dołączyć referat na temat dokonanych przez petenta spostrzeżeń z życia dzieci na podstawie dotychczasowej praktyki. b) Świadectwa szkolne i egzaminacyjne oraz inne dowody wykonanych prac i odbytych studjów, np. zaświadczenia z udziału w kursach wakacyjnych (w oryginałach). c) Odpis wykazu stanu służby. d) Wykaz przerobionej lektury. e) Deklarację według załączonego wzoru. f) 2 nienaklejone fotografje z własnoręcznym, czytelnym podpisem. Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy ponadto wyciąg z wykazu kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinję o kandydacie.

6) O ostatecznem przyjęciu do Instytutu rozstrzygnie kollokwjum wstępne, które odbędzie się 17 czerwca 1934 r. (godz. 8 rano) w Instytucie Nauczycielskim w Warszawie (Al. Ujazdowskie 20).

Przy kollokwjum tem winni kandydaci wykazać znajomość anatomji i fizjologji człowieka w zakresie podręcznika Sosnowskiego lub Wyhowskiego oraz ogólną znajomość najnowszych kierunków wychowania i nauczania np. na podstawie przestudiowania dwu z poniższych książek.

1. J. Joteyko. Jedność szkolnictwa ze stanowiska psychologji potrzeb społecznych. Warszawa „Nasza Księgarnia" r. 1930.

2. Ziemnowicz. Problemy wychowania współczesnego. Warszawa. Tow. Wydawnicze lub Rowid — Szkoła twórcza. Kraków. Gebethner i Wolff.

3. Hessen. Podstawy pedagogiki. Warszawa, Nasza Księgarnia 1932 r.

Jeżeli z dotychczasowych studjów kandydata nie wynika w sposób niewątpliwy, iż opanował on dostatecznie język obcy, sprawdzona będzie przy egzaminie jego znajomość posługiwania się literaturą w języku obcym.

7) Kandydaci dopuszczeni do egzaminu wstępnego poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan zdrowia umożliwia im studja.

8) Nauczyciele przyjęci do Instytutu otrzymują płatny urlop (względnie płatny za zwrotem kosztów zastępstwa lub bezpłatny) na pierwszy rok studjów t. j. na rok szkolny 1934/35, na warunkach, określonych w deklaracji. Zależnie od wyników pracy w pierwszym roku studjów urlop zostanie przedłużony na następny rok szkolny.

Słuchacze I roku studjów urlopowani na rok szkolny 1933/34 winni wnieść podania o przedłużenie urlopu na rok szkolny 1934/35 (dla ukończenia drugiego roku studjów) w terminie do dnia 1 kwietnia 1934 r. w drodze służbowej do Ministerstwa. Podania zostaną rozstrzygnięte po rozpatrzeniu opinji Dyrekcji Instytutu oraz władzy szkolnej II instancji.

Wobec ograniczenia ilości miejsc w Instytucie, będą mogli (ły) być przyjęci (te) istotnie tylko wybitni (ne) nauczyciele (lki).

Deklaracja.

Prosząc o przyjęcie do Państwowego Instytutu Nauczycielskiego w Warszawie, niniejszem zobowiązuję się:

1. przestrzegać ściśle postanowień regulaminów, obowiązujących w Instytucie Nauczycielskim;

2. nie obejmować bez porozumienia z dyrekcją Instytutu Nauczycielskiego żadnych zajęć ubocznych;

3. w razie uzyskania celem pracy w Instytucie Nauczycielskim urlopu płatnego, pracować — niezależnie od zobowiązań, przyjętych uprzednio z powodu pobierania stypendium, czy urlopu płatnego — w ciągu lat czterech od daty ukończenia Instytutu w szkolnictwie państwowem lub publicznem na stanowisku, które wyznaczą mi władze szkolne najdalej w tymże okresie czasu.

Gdybym z własnej winy, czego ocenę pozostawiam władzom szkolnym, przerwał (a) studja, lub po ich ukończeniu nie wypełnił (a) zobowiązań wyżej wymienionych w punkcie 3, zobowiązuję się zwrócić do Skarbu Państwa całą kwotę, otrzymaną tytułem poborów służbowych w czasie studjów w Państwowym Instytucie, odbytych na podstawie urlopu płatnego.

. . . .
podpis

Kierownik . . . .
Nauczyciel . . . . szkoły . . . . klasowej w . . . .

w powiecie . . . .

w . . . . . . dnia . . . . 193 r.

Wypłata pensji za order „Virtuti Militari" na rok 1934.

Nr. B. P. 54486/33. Opierając się na piśmie Ministerstwa Skarbu z dnia 9 grudnia 1933 r. Nr. D. III. 20684/3/33, Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 20 grudnia 1933 r. Nr. BP. 19559/33 zawiadomiło, iż pensja orderowa, przypadająca kawalerom orderu „Virtuti Militari" za rok 1934, ma być wypłacona jednorazowo w pełnej wysokości w terminie, począwszy od dnia 2 stycznia 1934 r. na zasadach, ustalonych zarządzeniem Ministerstwa Skarbu z dnia 4 marca 1929 r. L. D. VII. 313/2.

Książki, Czasopisma.

Podręcznik do nauki języka łacińskiego w I klasie gimnazjum.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 11 z dnia 23 stycznia 1934 r. (I. Pr. 287/34).

Nr. II. 2243/34. Ministerstwo zwraca uwagę, że zgodnie z obowiązującym programem nauki języka łacińskiego w klasie I gimnazjalnej (okólnik Nr. 110 z dnia 14 lipca 1933 r. I. Pr. 2589/33) powinien podręcznik do nauki tego przedmiotu w tej klasie zawierać obok ustępów łacińskich i krótkich tekstów polskich do przekładu na język łaciński również dłuższe ustępy polskie związane treściowo z łacińskiemi i oświetlające w przystępny sposób różne szczegóły z życia dawnych Rzymian.

Wobec tego należy się przy nauce języka łacińskiego w kl. I gimnazjum posługiwać się jedynie takiemi podręcznikami, które odpowiadają w zupełności wymienionym warunkom.

Podsekretarz Stanu: *Kazimierz Pieracki*, wr.

Ustrój i organizacja szkolnictwa w Polsce.

Państ. Wydawnictwo Książek Szkolnych we Lwowie (Kurkowa 21) wydało świeżo książkę p. t. Ustrój i organizacja szkolnictwa w Polsce (ustawy, rozporządzenia, okólniki).

Wydawnictwo to składa się z dwóch części.

W części pierwszej są zebrane ustawy i rozporządzenia, dotyczące szkół państwowych i publicznych, w szczególności: ustawa z dnia 11-go marca 1932 r. i rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 1-go kwietnia 1932 r., 30-go maja 1932 r. o ustroju szkolnictwa, z dnia 31-go października 1933 r. o organizacji gimnazjów państwowych, z dnia 21-go listopada 1933 r. o organizacji publ. szkół powszech. i organizacji szkolnictwa zawodowego.

Część druga zawiera ustawę, rozporządzenia i okólniki Ministerstwa W. R. i O. P. o szkołach prywatnych i organizacji roku szkolnego.

Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę Ogółu Nauczycielstwa na to wydawnictwo, które ze względu na zasadnicze znaczenie i doniosłość wymienionych ustaw i rozporządzeń winno znaleźć się w ręku każdego nauczyciela.

Cena broszurki wynosi 90 gr za egzemplarz.

Książki nadesłane.

Książnica-Atlas.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki dla I klasy szkoły powszechnej. Cena 70 gr.

T. Sierzputowski i S. Klebanowski. Rachunki dla II klasy szkoły powszechnej. Cena 1 zł.

Francis Hodgson Burneth. Little Lord Fauntleroy. Opracowali dr. A. Kreusler i dr. S. Stamm. (Bibljoteka angielska Z. 2).

John Bennet. Skowronek (Master Skylark). Przełożyła Stanisława Honesti. (Bibljoteka Iskier).

Julian Podoski. Rycerze z K. O. P. Powieść. (Bibljoteka Iskier).

Gen. Marjusz Zaruski. Na skrzydłach jachtów. (Dookoła Ziemi. Biblioteczka Geograficzno-podróżnicza, wydawana staraniem Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografji T. 10).

Dr. Kazimierz Sośnicki. Podstawy wychowania państwowego. (Bibljoteka Pedagogiczno-Dydaktyczna, pod redakcją prof. dr. Z. Mysłakowskiego Nr. 11).

Dr. Ed. Claperede, profesor Uniwersytetu Genewskiego. Wychowanie funkcjonalne. Z oryginału francuskiego p. t. L'Education Fonctionnelle przełożyła Marja Ziembińska. (Bibljoteka Przekładów Dzieł Pedagogicznych. T. 22, pod redakcją dr. Zygmunta Ziembińskiego).

John Mac Cunn, em. profesor filozofji Uniwersytetu w Liverpool. Kształcenie charakteru. Zagadnienia etyczno-pedagogiczne. Z 6-go wyd. oryginału p. t. The Making of Character przełożyła Z. Jętkiewiczowa. Przejrzał i do druku przygotował prof. dr. B. Nawroczyński. (Bibljoteka Przekładów Dzieł Pedagogicznych, T. 6 pod redakcją dr. Zygmunta Ziembińskiego).

John Dewey. Moje Pedagogiczne Credo. Z oryginału p. t. My Pedagogic Creed przełożył Józef Pieter. Szkoła a Społeczeństwo. Z II-go wydania oryginału p. t. The School And Society. przełożyła Róża Czaplińska-Mutermilchowa. (Bibljoteka Przekładów Dzieł Pedagogicznych. T. 1, pod redakcja dr. Zygmunta Ziembińskiego).

Zenon Klemensiewicz. Poradnik dla nauczyciela do podręcznika „Język Polski dla I klasy gimnazjalnej".

Zenon Klemensiewicz. Pogadanki o języku polskim. Z obrazkami. Część pierwsza dla I i II klasy szkoły powszechnej. Cena 40 gr.

Zenon Klemensiewicz. Poradnik dla nauczyciela do podręcznika „Język Polski" dla V klasy szkoły powszechnej.

Zenon Klemensiewicz. Poradnik dla nauczyciela do podręcznika „Pogadanki o języku polskim" dla I i II klasy szkoły powszechnej.

Zenon Klemensiewicz. Język Polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla V klasy szkoły powszechnej. Cena 60 gr.

Zenon Klemensiewicz. Język Polski. Ćwiczenia i pogadanki gramatyczne dla klasy gimnazjalnej. Cena 70 gr.

H. Gaertner i A. Passendorfer. Poradnik gramatyczny. Najważniejsze prawidła i wskazówki gramatyczne z podaniem form nastręczających wątpliwości — a ze szczególnem uwzględnieniem poprawnego wymawiania i stosunku mowy żywej do pisanej, do użytku uczniów szkół powszechnych i średnich.

Henryk Gaertner. Mowa polska. Podręcznik do nauki o języku dla I klasy gimnazjalnej. Cena 70 groszy.

Henryk Gaertner. Przewodnik metodyczny do podręcznika „Mowa Polska" dla I klasy gimnazjalnej.

Stanisław Pawłowski. Wskazówki metodyczne do podręcznika „Geografja Polski" dla I klasy gimnazjalnej.

Stanisław Pawłowski. Geografja Polski. Dla I klasy gimnazjalnej z mapką i 51 ilustracjami. Cena zł 2.10.

Stanisław Tync i Józef Gołąbek. Piękna nasza Polska cała. Czytanki polskie dla V klasy szkoły powszechnej. Cena zł 1.90.

S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. Arytmetyka i geografja dla V klasy szkoły powszechnej. Cena 1.60 zł.

S. Banach, W. Sierpiński, W. Stożek. Arytmetyka dla I klasy gimnazjalnej.

Henryka Weintalówna. Tablica ilorazów inteligencji dla posługujących się testami Bineta-Termana.

Stanisław Irzyk. Dzienny rozkład materjału naukowego dla V klasy szkół powszechnych.

Świat i Życie. Ukazały się już dwa zeszyty tomu II wydawnictwa „Świat i Życie" (Książnica - Atlas).

Jak zwykle w wydawnictwie tem są reprezentowane niemal równomierne wszystkie działy nauki i życia.

Numer 1 tomu II zawiera między innemi ważniejsze artykuły jak: Dyplomacja, Drukarnia, Drzewo i przemysł drzewny. Dziecko, Dziedziczność, Dzieworodztwo, zeszyt 2 obejmuje artykuły na literę E. Zeszyt ten zapoznaje czytelnika głównie z zagadnieniem elektryczności z najróżniejszych punktów widzenia, (Elektryczność, Elektron. Elektryfikacja), nadto

zawiera obok artykułów historycznych i historyczno-literackich (Epopeje i epika, Egipt) także kilka artykułów z filozofji (Egoizm, Estetyka, Etyka), wreszcie artykuły: Encyklopedja, Ekonomja, Elita.

Nasza Księgarnia Sp. Akc.

Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa, ul. Świętokrzyska 18.

Dr. Jan Kuchta. Rozwój psychiczny młodzieży, a praca szkolna. wydanie II (Wykłady wygłoszone na ministerjalnych kursach wychowawczych dla inspektorów szkół powszechnych, nauczycieli i dyrektorów szkół średnich w r. 1931/1932).

S. M. Studnicki. Jak obserwować dzieci. Metodyka i program obserwacyj systematycznych oraz wskazówki dla nauczycieli, rodziców i wychowawców. Wydanie II uzupełnione. (Z praktyki szkolnej. Nr. 12).

Dr. Charlotta Bühler, prof. uniwersytetu w Wiedniu. Dziecięctwo i młodzież. Geneza świadomości. Z drugiego i częściowo trzeciego powiększonego wyd. niemieckiego przełożyła Wanda Ptaszyńska. (Bibljoteka dzieł pedagogicznych. Rok VIII. Nr. 34, 35, 36).

Encyklopedja wychowania. Tom I. Kwiecień 1933. Z. 2. Maj 1933 r. Z. 3, Czerwiec 1933 r. Z. 4. Redaktor Naczelny dr. Stanisław Łempicki, prof. Uniwersytetu we Lwowie.

Zagadnienia seksualne dziecka i młodzieży szkolnej. *Albert Dryjski* (Bibljoteka Dzieł Pedagogicznych. Nakładem „Naszej Księgarni". Spółka Akc. Związku Naucz. Polskiego).

W pracy opartej na obfitej literaturze naukowej, rozpatruje autor zagadnienie seksualne dziecka i młodzieży szkolnej ze stanowiska biologicznego, psychologicznego i pedagogicznego.

Ze względu na wyczerpujące ujęcie zagadnienia znajdzie nauczyciel — wychowawca w książce powyższej wiele pożytecznego materjału.

Obchody uroczystości i inne fragmenty z życia szkolnego. H. *Grzesińska.* Z praktyki szkolnej. Nr. 20. Cz. 1. Nakładem Naszej Księgarni. Sp. Akc. Związku Naucz. Pol.

W sposób sprawozdawczy przedstawia autorka obchody i uroczystości urządzane w szkole 7-klasowej, podkreślając czynny udział dzieci w przygotowaniu uroczystości. Ze względu na dość obfity materjał i odpowiednie ujęcie — może książeczka oddać znaczne usługi nauczycielstwu szkół powszechnych.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka 1. 4.

Czcionkami drukarni i litografii Piller - Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 3.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 marca 1934 r.

Do

P. T. Prenumeratorów

Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego

W celu uniknięcia przerwy w otrzymywaniu Dziennika Urzędowego Administracja prosi P. T. Prenumeratorów o wpłacenie prenumeraty bieżącej, t. j. za rok 1934, jak również i zaległej do P. K. O. na konto czekowe Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego - Administracji Dziennika Urzędowego Nr. **504090** *zaznaczając na odwrocie środkowego odcinka blankietu nadawczego, jakiego okresu czasu wpłata dotyczy.*

Złoszenia prenumeraty oraz wszelką korespondencję w sprawie Dziennika Urzędowego należy kierować do Kuratorjum-Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie, ul. Karmelicka Nr. 4, a nie Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.

We Lwowie, w marcu 1934 r.

ADMINISTRACJA
DZIENNIKA URZĘDOWEGO

TREŚĆ:

Odezwa.
1. Ustawa emerytalna str. 142.
2. Termin płatności uposażenia str. 167.
3. Podatek dochodowy str. 168.
4. Mieszkania dla nauczycieli publ. szkół powszechnych str. 169.
5. Dodatek służbowy nauczycieli p. o. kierowników szkół powszechnych str. 172.
6. Zajęcie uposażenia służbowego str. 173.
7. Egzamin na czeladnika str. 173.
8. Nauka o samorządzie str. 174.

Organizacja szkół: Nazwy str. 174.
Ruch służbowy str. 175.
Konkursy str. 180.
Ogłoszenia: Karty indywidualne str. 182. Muzeum Oświaty str. 181. Zaopatrzenie członków organizacji Przysposobienia Wojskowego str. 181 Zbiórka na Fundusz Obrony Morskiej str 181. Ulgi kolejowe dla wycieczek szkolnych str. 182. Konkurs na studja w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w r. 1934/35 str. 182. Gminy str. 183. Komisja Dyscyplinarna dla urzędników str. 184. Komisja Egzaminacyjna dla naucz. szkół pow. str. 184. Bibljoteka Pedagogiczna we Lwowie (Spis nabytych książek) str. 184.
Książki, czasopisma: W XV-lecie Niepodległości str. 185. Wydawnictwa Pań. Wydawnictwa Książek Szkolnych str. 186. Formy bielizny i ubrań str. 186. 16 pieśni str. 187. Książki nadesłane str. 187.

1.

Ustawa emerytalna.

Obwieszczenie Ministra Skarbu z dnia 20 lutego 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 20, poz. 160, w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Na podstawie ustępu drugiego art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o zmianie ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668) ogłaszam w załączniku do obwieszczenia niniejszego jednolity tekst ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42, poz. 380) z uwzględnieniem zmian, wprowadzonych ustawą z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) i rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668).

Podany w załączniku tekst ustawy obowiązuje od dnia 1 lutego 1934 r.

Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*

Ustawa z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Tytuł I.

Postanowienia ogólne.

Art. 1. Postanowienia niniejszej ustawy odnoszą się do funkcjonarjuszów państwowych, mianowanych na stałe zgodnie z obowiązującemi przepisami, tudzież zawodowych wojskowych. Osoby te oraz wdowy i sieroty po nich otrzymują zaopatrzenie emerytalne według zasad, określonych w niniejszej ustawie.

Art. 2. Funkcjonarjuszami państwowymi w rozumieniu niniejszej ustawy są urzędnicy i niżsi funkcjonarjusze państwowi, funkcjonarjusze poczt, telegrafów i telefonów, oficerowie i szeregowi Straży Granicznej, oficerowie i szeregowi Policji Państwowej, nauczyciele wszystkich szkół państwowych i publicznych, pozostający na etacie Państwa, tudzież sędziowie z wyjątkiem handlowych, prokuratorzy i asesorzy sądowi.

Emerytem w rozumieniu niniejszej ustawy odnośnie do zawodowych wojskowych jest zawodowy wojskowy, przeniesiony w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne ministrów reguluje osobna ustawa. Do czasu wejścia w życie tej ustawy ministrowie, którzy przed objęciem tego stanowiska pełnili służbę, jako stali funkcjonarjusze państwowi, względnie zawodowi wojskowi, lub pozostawali w stanie spoczynku, otrzymują w razie ustąpienia z zajmowanego co najmniej przez rok stanowiska ministra i niepowołania zpowrotem do czynnej służby państwowej lub wojskowej, o ile odpowiadają postanowieniom art. 9 ustawy, uposażenie emerytalne na podstawie niniejszej ustawy według ostatnio pobieranego uposażenia ministra (art. 17 ustawy).

Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy zajmowali stanowisko ministra przez okres krótszy niż rok, a pozatem odpowiadają warunkom, wyszczególnionym w ustępie poprzednim, otrzymują uposażenie emerytalne na podstawie niniejszej ustawy według uposażenia w służbie czynnej, ostatnio pobieranego przed objęciem stanowiska ministra.

Czas spędzony na stanowisku ministra liczy się do wysługi emerytalnej narówni ze służbą państwową.

Funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu, mianowanemu ministrem w czasie piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego, albo wybranemu na posła lub senatora w czasie zajmowania stanowiska ministra, zalicza się do wysługi emerytalnej w razie zwolnienia ze stanowiska ministra przed wygaśnięciem mandatu poselskiego lub senatorskiego pozostały czas piastowania tego mandatu w przypadku, jeżeli w chwili zwolnienia ze stanowiska ministra funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy nie nabył zgodnie z ust. 3 prawa do uposażenia emerytalnego.

Uposażenie emerytalne zostanie w takim przypadku wymierzone dopiero po wygaśnięciu mandatu poselskiego lub senatorskiego i z zastrzeżeniem postanowień art. 9 ustawy.

Art. 3. Ze Skarbu Państwa można pobierać tylko jedno zaopatrzenie.

W przypadkach, gdyby funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu, względnie pozostałej rodzinie, służyło z jakiegokolwiek bądź innego tytułu prawo do zaopatrzenia, wypłacanego ze Skarbu Państwa, monopolu państwowego lub przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" — uprawniony ma prawo wyboru.

Art. 4. Osoby, które podstępnie uzyskały wyższy wymiar zaopatrzenia emerytalnego od przypadającego im na zasadzie niniejszej ustawy, mogą być pozbawione orzeczeniem dyscyplinarnem prawa do dalszego pobierania tego uposażenia, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karno-sądowej i obowiązku wynagrodzenia szkody wyrządzonej Skarbowi Państwa. Właściwość i tryb postępowania komisyj dyscyplinarnych określa rozporządzenie Rady Ministrów. Minister Skarbu jest uprawniony do natychmiastowego zawieszenia wypłaty całości lub części uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej) do czasu uprawomocnienia się orzeczenia dyscyplinarnego.

W razie pozbawienia osób, określonych w ust. 1 niniejszego artykułu, na mocy orzeczenia komisji dyscyplinarnej prawa do dalszego pobierania uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej) kwoty, których wypłata została przez Ministra Skarbu zawieszona, ulegają przelaniu na rzecz Skarbu Państwa.

W przypadku pozbawienia emeryta prawa do dalszego pobierania uposażenia emerytalnego właściwa władza naczelna może żonie i dzieciom takiego emeryta przyznać stały zasiłek, nieprzekraczający ich pensji wdowiej lub sierocej.

Kwoty, nienależnie pobrane przez emeryta (wdowę, sierotę), tytułem uposażenia emerytalnego (pensji wodwiej, sierocej), podlegają zwrotowi bez względu na to, czy miało miejsce świadome wprowadzenie władzy w błąd przez zainteresowaną osobę, niezależnie od ewentualnej odpowiedzialności karno-sądowej.

Art. 5. Zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emerytalne, pensja wdowia i sieroca) oraz odprawy mogą ulec zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu tylko z tytułu alimentów, jako też zapowiedzeniu i zajęciu sądowemu lub administracyjnemu z tytułu należności Skarbu Państwa.

Wysokość zapowiedzeń i zajęć wynosi: dla alimentów 2/5 zaopatrzenia emerytalnego, względnie odprawy, a dla należności Skarbu Państwa 1/5 zaopatrzenia emerytalnego, a 2/3 odprawy.

Postanowienia ustępu 2 niniejszego artykułu nie mają zastosowania do emerytów wojskowych oraz wdów i sierót po zawodowych wojskowych. U osób tych dokonywa się potrąceń dopuszczalnych w myśl ust. 1 niniejszego artykułu w wysokości, określonej w art. 3 ustawy z dnia 2-go kwietnia 1925 r. o potrąceniach z uposażenia osób wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 312) z zaopatrzenia emerytalnego lub odprawy, wypłacanych na zasadzie niniejszej ustawy.

Pośmiertne nie ulega zapowiedzeniu ani też zajęciu.

Art. 6. Zmiany kwot w poszczególnych grupach uposażenia funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, pozostających w służbie czynnej, będą automatycznie stosowane do zaopatrzenia emerytalnego. Natomiast wszelkie zmiany, dotyczące zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych do grup uposażenia, nie mają zastosowania do przeniesionych już w stan spoczynku funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Art. 7. Na pokrycie świadczeń, przewidzianych w niniejszej ustawie na rzecz funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, mianowanych po dniu 31 stycznia 1934 r., tworzy się ze składek emerytalnych Państwowy Zakład Emerytalny. Składki emerytalne do Państwowego Zakładu Emerytalnego uiszcza Skarb Państwa, który pokrywa również ewentualny niedobór Państwowego Zakładu Emerytalnego i gwarantuje wypłatę wszystkich świadczeń, wynikających z niniejszej ustawy.

Państwowy Zakład Emerytalny jest instytucją prawa publicznego i posiada osobowość prawną. Państwowy Zakład Emerytalny jest wolny od wszelkich podatków państwowych i samorządowych; wszelkie akty prawne, zawierane przez Państwowy Zakład Emerytalny w wykonaniu postanowień niniejszej ustawy, są wolne od należności Skarbu Państwa i nie podlegają opłatom stemplowym. Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu służy uwolnienie od opłat sądowych.

Rada Ministrów może rozszerzyć zakres działania Państwowego Zakładu Emerytalnego również na inne kategorje funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, niż wymienione w ust. 1, oraz na pracowników instytucyj, przedsiębiorstw i monopolów państwowych.

Rada Ministrów wyda statut Państwowego Zakładu Emerytalnego, określający w szczególności sposób powoływania i zakres kompetencyj poszczególnych organów, postępowanie przy ustalaniu i przyznawaniu świadczeń, sposób wypłaty świadczeń, prawa i obowiązki pracowników Państwowego Zakładu Emerytalnego, sposób podpisywania dokumentów imieniem Państwowego Zakładu Emerytalnego, sposób publikacji rocznych sprawozdań i zamknięć rachunkowych oraz nadzór państwowy nad Państwowym Zakładem Emerytalnym.

Rozporządzenie Rady Ministrów określi również wysokość składki emerytalnej, sposób tworzenia i przeznaczenia funduszów na poszczególne świadczenia, przeznaczenie uzyskanych nadwyżek, sposób lokaty funduszów, sposób rozrachowania Państwowego Zakładu Emerytalnego ze Skarbem Państwa i zaliczania do emerytury okresów służby, czy też pracy zawodowej, za które nie uiszczono składek emerytalnych do Państwowego Zakładu Emerytalnego, oraz unormuje sprawę przekazywania składek pomiędzy Państwowym Zakładem Emerytalnym a innemi instytucjami i Skarbem Państwa.

Upoważnia się Radę Ministrów do wydawania rozporządzeń normujących:

a) I. przekazywanie przez Skarb Państwa ośmioprocentowej składki, określonej w art. 120 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) właściwym zakładom ubezpieczeń pracowników umysłowych oraz właściwym instytucjom, przedsiębiorstwom lub zakładom, których pracownicy zgodnie z art. 5 p. 4 do 6 powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na mocy tego rozporządzenia;

II. zaliczanie lat służby państwowej, pełnionej od dnia 1-go stycznia 1928 r. do ubezpieczenia, unormowanego temże rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej, względnie do lat wysługi emerytalnej w wyżej wymienionych instytucjach, przedsiębiorstwach i zakładach tym funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, których stosunek służbowy został rozwiązany z przyczyn, uznanych w rozporządzeniu Rady Ministrów za powodujące zachowanie prawa do przekazania, wymienione

w p. I. ośmioprocentowej składki i pod warunkiem, że funkcjonarjusz państwowy względnie zawodowy wojskowy nie nabył w służbie państwowej prawa do emerytury;

b) przekazywanie Skarbowi Państwa składek ubezpieczeniowych przez właściwe zakłady ubezpieczeń pracowników umysłowych, lub właściwe instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady, których pracownicy zgodnie z art. 5 p. 4 do 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia na mocy tego rozporządzenia, za lata pracy umysłowej tych pracowników, którzy przeszli lub przejdą do stałej służby państwowej.

Za czas służby państwowej, począwszy od 1-go kwietnia 1932 r. Skarb Państwa na mocy niniejszego postanowienia przekazywać będzie ośmioprocentową składkę, określoną w art. 120 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) właściwym zakładom ubezpieczeń pracowników umysłowych oraz właściwym instytucjom, przedsiębiorstwom i zakładom, których pracownicy zgodnie z art. 5 p. 4 do 6 powołanego rozporządzenia nie podlegają obowiązkowi ubezpieczenia.

Przekazywanie składek, o których mowa w ustępie poprzednim, będzie uskutecznione za wszystkich funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy przejdą ze służby państwowej do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w zakładzie ubezpieczeń pracowników umysłowych na zasadzie powołanego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go listopada 1927 r. lub do służby w instytucjach, przedsiębiorstwach czy też zakładach uzasadniających w myśl art. 5 p. 4 do 6 tegoż rozporządzenia zwolnienie z obowiązku ubezpieczenia, o ile ci funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi ani nie nabyli w służbie państwowej prawa do emerytury, ani prawa tego przy rozwiązaniu stosunku służbowego nie utracili.

Zakłady ubezpieczeń pracowników umysłowych oraz instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady zaliczą funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, za których Skarb Państwa winien przekazać składki ubezpieczeniowe, do miesięcy składkowych, względnie do wysługi emerytalnej w całości okres czasu, za który Skarb Państwa ma przekazać składki, niezależnie od obowiązujących w tej mierze odmiennych przepisów.

Opłaty emerytalne, przewidziane w ustawie niniejszej, wyjąwszy ustępy 1 do 5 niniejszego artykułu, wynoszą 8% uposażenia służbowego, otrzymywanego w czasie uiszczania tej opłaty. Jeżeli funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy nie uiścił opłaty emerytalnej w czasie trwania czynnej służby, opłatę tę oblicza się od uposażenia, otrzymywanego ostatnio przed rozwiązaniem stosunku służbowego.

Art. 8. Prezydent Rzeczypospolitej na wniosek właściwej władzy naczelnej za zgodą Ministra Skarbu może w przypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, a nie objętych niniejszą ustawą:

a) uwzględniać przy wymiarze zaopatrzeń emerytalnych ustawowo niezaliczalne lata służby.

b) podwyższać wymiar ustawowo przypadającego zaopatrzenia emerytalnego, tudzież

c) przyznawać zaopatrzenia emerytalne funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, jako też osobom po nich pozostałym.

Postanowienia niniejszego artykułu mają zastosowanie również do praktykantów, funkcjonarjuszów państwowych, mianowanych do odwołania, oraz do pracowników kontraktowych.

Tytuł II.

Zaopatrzenie emerytalne funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Rozdział I.

Postanowienia wspólne.

Art. 9. Prawo do uposażenia emerytalnego nabywa funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, który po nieprzerwanej co najmniej 15-letniej państwowej służbie cywilnej lub wojskowej, względnie po łącznym, nieprzerwanym, co najmniej 15 lat trwającym okresie państwowej służby cywilnej i wojskowej, przechodzi w stan spoczynku z powodów, przewidzianych w ustawie niniejszej lub we właściwych przepisach o stosunkach służbowych, albo też zostaje zwolniony bez utraty praw nabytych.

Wyjątkowo nabywa funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, prawo do uposażenia emerytalnego:

1) po nieprzerwanej, co najmniej 5-letniej państwowej służbie cywilnej, względnie wojskowej, lub po łącznym nieprzerwanym, co najmniej 5 lat trwającym okresie państwowej służby cywilnej i wojskowej, z powodu trwałej niezdolności do służby, spowodowanej kalectwem lub chorobą, nabytą bez własnej winy po wstąpieniu do służby;

2) bez względu na czas służby — wskutek trwałej niezdolności do służby z powodu:

a) nieszczęśliwego wypadku, wynikłego z powodu lub w czasie pełnienia obowiązków służbowych,

b) działań wojennych w miejscu służbowego pobytu,

c) chorób zakaźnych, panujących epidemicznie w miejscu służbowego pobytu, względnie w danej formacji wojskowej.

Przy obliczaniu 15-letniej, względnie 5-letniej służby państwowej, postanowienia art. 16 nie mają zastosowania.

Art. 10. Do wysługi emerytalnej liczy się czas służby nieprzerwanej z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w niniejszej ustawie.

Emerytowany funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, powołany ponownie z urzędu lub na własną prośbę do stałej służby państwowej lub zawodowej wojskowej (reaktywacja), traci prawo do poprzedniego przyznanego mu uposażenia emerytalnego. Przy ponownem przeniesieniu reaktywowanego w stan spoczynku wymierza mu się uposażenie emerytalne według ostatnio pobieranego uposażenia (art. 17 ustawy), przyczem do wysługi emerytalnej, nabytej przed reaktywacją, dolicza się cały okres służby, odbytej po reaktywacji.

Art. 11. Funkcjonarjuszowi państwowemu i zawodowemu wojskowemu, który po nieprzerwanej co najmniej 10-letniej służbie państwowej stał się trwale niezdolnym do służby, a ponadto utracił bez własnej winy trwale co najmniej 95% zdolności do zarobkowania — dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego w granicach art. 19 niniejszej ustawy

10 lat do czasu służby, podlegającego normalnemu zaliczeniu do wysługi emerytalnej.

Do okresu 10-letniej służby państwowej wlicza się jedynie służbę państwową, zaliczalną do wysługi emerytalnej na mocy art. 37 punkt 1 i 2, lub art. 50 ust. 1 i 5 z uwzględnieniem łącznej policzalności państwowej służby cywilnej i wojskowej, zgodnie z ust. 1 art. 9 ustawy.

Art. 12. Funkcjonarjuszowi państwowemu i zawodowemu wojskowemu, który wskutek przypadków, wymienionych w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy, utracił również zdolność do pracy zarobkowej — wymierza się uposażenie emerytalne według norm art. 19 niniejszej ustawy, doliczając ponadto do wysługi emerytalnej w granicach tegoż artykułu zależnie od stopnia utraty zdolności do zarobkowania, a mianowicie:

przy utracie zdolności od 35% — 54% — 2 lata,
przy utracie zdolności od 55% — 74% — 4 lata,
przy utracie zdolności od 75% — 84% — 6 lat,
przy utracie zdolności od 85% — 94% — 8 lat,
przy utracie zdolności od 95% — 100% — 10 lat.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących przypadkach może właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu przyznać uposażenie emerytalne w wymiarze wyższym od przewidzianego w ustępie 1 niniejszego artykułu aż do pełnej wysokości uposażenia w służbie czynnej (art. 17), będącego podstawą do obliczenia uposażenia emerytalnego.

Praktykantów i funkcjonarjuszów państwowych, mianowanych do odwołania w myśl ustaw o państwowej służbie cywilnej, w przypadkach, wymienionych w niniejszym artykule, traktuje się narówni z funkcjonarjuszami państwowymi, mianowanymi na stałe.

Art. 13. Doliczenie lat do wysługi emerytalnej w myśl art. 12 niniejszej ustawy następuje pod warunkiem:

1) niezdolności do służby, spowodowanej przyczynami wskazanemi w punkcie 2 art. 9 niniejszej ustawy, stwierdzonej zarządzonem z urzędu badaniem komisji lekarskiej;

2) zgłoszenia wypadków w ciągu jednego roku tej władzy, przy której dany funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, służył.

W przypadkach, zasługujących na wyjątkowe uwzględnienie, a należycie usprawiedliwionych i udowodnionych, może władza przyjąć zgłoszenie, jeżeli nastąpiło ono nie później, niż w trzy lata po zajściu wypadku.

Art. 14. Skład i sposób urzędowania komisji lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych, a komisji wojskowo-lekarskiej dla zawodowych wojskowych określi rozporządzenie Rady Ministrów, które też określi sposób oceny zdolności do służby (państwowej, wojskowej). sposób oceny stopnia utraty zdolności do pracy zarobkowej, a także sposób stwierdzenia przyczynowego związku choroby (kalectwa) ze służbą państwową, a względnie wojskową wogóle, specjalnie zaś ustalenie, iż choroba powstała z przyczyn, przewidzianych w art. 9 niniejszej ustawy, sposób stwierdzenia powstania choroby, braku lub istnienia winy chorego (kaleki) w jej powstaniu, a następnie stałej potrzeby pomocy osób postronnych, względnie potrzeby szczególnej opieki, jako to: potrzeby umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładzie dla umysłowo chorych.

Art. 15. Czas służby wojskowej, odbytej podczas wojny od dnia rozpoczęcia działań wojennych do dnia podpisania traktatu pokoju, liczy się przy wymiarze uposażenia emerytalnego podwójnie. Również podwójnie liczy się czas rzeczywiście pełnionej służby cywilnej, odbytej na terenie operacyjnym, podporządkowanym dowództwu armji, oraz okresy służby rzeczywiście pełnionej w formacjach wojskowych.

Przy częściowej mobilizacji oblicza się w ten sposób czas służby, odbytej podczas wojny, tylko pełniącym służbę w formacjach zmobilizowanych, a ponadto wojskowym, zatrudnionym w Ministerstwie Spraw Wojskowych i Naczelnem Dowództwie.

Art. 16. Przy ostatecznem obliczeniu lat wysługi emerytalnej nie uwzględnia się części roku do 6 miesięcy włącznie, natomiast okres, przekraczający czas 6 miesięcy, liczy się jako pełny rok.

Art. 17. Podstawą wymiaru uposażenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych jest uposażenie zasadnicze, otrzymywane ostatnio w służbie czynnej, bez dodatków.

Podstawą wymiaru uposażenia emerytalnego zawodowych wojskowych jest uposażenie w wymiarze dla zajmujących stanowiska służbowe poza stolicą, otrzymywane ostatnio w służbie czynnej, łącznie z dodatkiem wyrównawczym i innemi dodatkami, zaliczalnemi do uposażenia emerytalnego na zasadzie niniejszej ustawy.

Zawodowi wojskowi, którzy ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku zajmowali stanowiska służbowe w stolicy, otrzymują przez czas zamieszkiwania w stolicy dodatek w wysokości 10% uposażenia emerytalnego. Prawo do tego dodatku gaśnie od pierwszego dnia miesiąca następującego po przesiedleniu się do innej miejscowości.

Przy wymierzaniu uposażeń emerytalnych funkcjonarjuszom państwowym lub zawodowym wojskowym, pełniącym służbę na placówkach zagranicznych i terenie w. m. Gdańska, przyjmuje się za podstawę wymiaru uposażenie czynne, jakie pobieraliby, pełniąc służbę w kraju.

Art. 18. Niezależnie od postanowienia art. 17 powiększa się uposażenie emerytalne funkcjonarjuszów państwowych, którzy ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku, pełnili służbę na terenie w. m. Gdańska, o różnicę między kwotą uposażenia, obowiązującego w kraju, a kwotą uposażenia, obowiązującego na terenie w. m. Gdańska, przez okres zamieszkiwania emeryta lub pozostałej po nim rodziny na tym obszarze.

Art. 19. Uposażenie emerytalne wynosi po 15 latach służby 40% (czterdzieści procent) i wzrasta za każdy następny rok o 3% (trzy procent) aż do 100% (sto procent) podstawy wymiaru (art. 17), co stanowi pełny wymiar uposażenia emerytalnego. W przypadkach, w których możliwe jest nabycie prawa do emerytury po krótszym okresie służby, niż lat 15 (art. 9 ust. 2), uposażenie emerytalne wynosi do 10 lat służby włącznie 30% (trzydzieści procent) i wzrasta za każdy następny rok służby do 15 lat służby włącznie o 2% (dwa procent) podstawy wymiaru (art. 17).

W tym samym stosunku oblicza się także wszystkie dodatki, do których emeryt ma prawo w myśl przepisów niniejszej ustawy.

Art. 20. (skreślony).

Art. 21. Funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z rodziną z ostatniego miejsca służbowego do przyszłego miejsca zamieszkania w kraju lub na obszarze

w. m. Gdańska, według przepisów, normujących sprawę należności za przeniesienie z urzędu w służbie czynnej.

Z powyższego prawa przeniesienia się można skorzystać w ciągu jednego roku, licząc od dnia przeniesienia w stan spoczynku.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących, przypadkach, Minister Skarbu może przyznawać zwrot kosztów jednorazowego przesiedlenia w razie, gdy przesiedlenie nastąpiło przed przeniesieniem w stan spoczynku, lub po upływie roku od dnia przeniesienia, a zaszły okoliczności, które uzasadniają niedotrzymanie rocznego terminu przesiedlenia.

Art. 22. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po przeniesieniu w stan spoczynku.

Uposażenie emerytalne płatne jest miesięcznie zgóry.

Uposażenie emerytalne, wymierzone i przyznane, a niepodjęte w ciągu pięciu lat, liczonych od chwili płatności danego uposażenia, przypada na rzecz Skarbu Państwa. Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może czynić wyjątki od powyższej zasady.

Art. 23. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie:

1) w razie śmierci emeryta;

2) gdy emeryt został prawomocnie skazany za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę zdolności do piastowania urzędu publicznego, względnie prawa do uposażenia emerytalnego. Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może jednak w tym przypadku przyznać żonie i dzieciom emeryta odpowiedni zasiłek na czas, przez który rodzina pozostawałaby bez środków do utrzymania. Zasiłek ten nie może przekraczać ustawowego zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego. Zawieszenie w wyroku sądowym wykonania kary pociąga za sobą utratę prawa do uposażenia emerytalnego tylko o ile emeryt został następnie skazany na odbycie zawieszonej kary; w tym przypadku utrata prawa do uposażenia emerytalnego następuje od pierwszego dnia miesiąca, następującego po uprawomocnieniu się ponownego skazania;

3) gdy emeryt wojskowy został orzeczeniem oficerskiego sądu honorowego prawomocnie skazany na wykluczenie z korpusu oficerskiego, za czyn popełniony przed wstąpieniem do wojska polskiego, a zwrócony przeciw interesom Narodu Polskiego.

Ponadto emeryt może zrzec się stale lub częściowo prawa do pobierania uposażenia emerytalnego, zrzeczenie to jednak nie może w niczem szkodzić prawom wdów i sierót do pensji wdowiej i sierocej, tudzież prawom osób uprawnionych do otrzymywania od emeryta alimentów, z tytułu których uposażenie emerytalne podlega zapowiedzeniu i zajęciu w myśl art. 5 niniejszej ustawy.

Art. 24. Prawo do pobierania uposażenia emerytalnego nie przysługuje:

1) na czas przebywania przez okres dłuższy niż pół roku poza granicami Państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska, bez zezwolenia właściwej władzy naczelnej, udzielonego w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

2) w razie utraty obywatelstwa polskiego, z wyjątkiem równoczesnego przyjęcia obywatelstwa gdańskiego;

3) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu niezdolności do służby lub pracy na zasadzie innych ustaw, jeżeli świadczenia te płyną ze Skarbu

Państwa (art. 3); postanowienie to nie ma zastosowania do weteranów powstań narodowych, oraz wdów i sierót po nich, o ile otrzymują zaopatrzenie na mocy ustawy z dnia 23-go marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212);

4) w razie wstąpienia do klasztoru;

5) przy zastosowaniu przepisów niniejszej ustawy (art. 42, 55, 56, 57 i 58) na czas umieszczenia w domu inwalidów, względnie w zakładach dla umysłowo - chorych.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się uposażenie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o uposażenie.

Art. 25. Emeryci, którzy zajmują jakiekolwiek płatne stanowiska w urzędzie, instytucji, przedsiębiorstwie lub zakładzie państwowym, czy też samorządu terytorjalnego lub gospodarczego, tudzież w instytucjach ubezpieczeń społecznych, oraz emeryci, którzy pobierają emeryturę z funduszów takiej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu, otrzymują tylko taką część, przyznanego na mocy niniejszej ustawy, uposażenia emerytalnego, która wraz z wynagrodzeniem, względnie zaopatrzeniem, pobieranem z danej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu, nie przewyższa 150% uposażenia, ostatnio pobieranego w służbie czynnej.

Za uposażenie, ostatnio pobierane w służbie czynnej, w rozumieniu poprzedniego ustępu, należy uważać uposażenie, któreby emeryt otrzymał w danym miesiącu, gdyby pełnił obowiązki służbowe w miejscu swego stałego zamieszkania, jako samotny funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, zaliczony do tego stopnia i grupy, do których był zaliczony ostatnio przed przeniesieniem w stan spoczynku, z uwzględnieniem tylko tych dodatków do uposażenia, do których mają prawo wszyscy funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi.

Czasowe powierzenie emerytowi ściśle określonych specjalnych czynności nie uważa się za objęcie stanowiska w rozumieniu ust. 1.

Emerytom, którzy w monopolach państwowych lub w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe" pozostają w publiczno - prawnym stosunku służbowym, zawiesza się wypłatę bieżących rat emerytury.

Rozdział II.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 26. Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonarjuszów państwowych (art. 2), nie wyłączając sędziów i prokuratorów, zarządza właściwa władza naczelna.

Sędziów i prezesów Najwyższego Trybunału Administracyjnego przenosi w stan spoczynku Prezes Rady Ministrów.

Członków kolegjum Najwyższej Izby Kontroli i prezesów izb okręgowych przenosi w stan spoczynku Prezes Rady Ministrów, natomiast innych urzędników — Prezes Najwyższej Izby Kontroli.

Władza naczelna może upoważnić podległe sobie bezpośrednio władze do przenoszenia w stan spoczynku pewnych kategoryj funkcjonarjuszów, których mianowanie jest zastrzeżone kompetencji jej lub podległej jej władzy.

Art. 27. Zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emeryta. pensję wdowią i sierocą) przyznaje i wymierza właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu, lub upoważniona przez władzę naczelną właściwa władza II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową.

Zaopatrzenie emerytalne (uposażenie emeryta. pensja wdowia i sieroca) winno być przyznane i wymierzone w ciągu 30 dni od daty przeniesienia w stan spoczynku, względnie śmierci funkcjonarjusza państwowego.

W razie niemożności wymierzenia zaopatrzenia emerytalnego w przewidzianym terminie właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu lub upoważniona przez władzę naczelną właściwa władza II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową winna przyznać danemu emerytowi (wdowie, sierocie) zaliczkę do czasu wymierzenia zaopatrzenia emerytalnego. Zaliczka ta podlega potrąceniu w całości z pierwszych przyznanych rat zaopatrzenia emerytalnego (uposażenia emeryta, pensji wdowiej lub sierocej).

Art. 28. Przeniesienie w stan spoczynku następuje na prośbę funkcjonarjusza państwowego:

a) bez względu na wiek, jeżeli funkcjonarjusz państwowy z powodu ułomności cielesnej, albo z powodu upadku sił fizycznych lub umysłowych stał się trwale niezdolny do służby;

b) bez względu na zdolność do służby, gdy przekroczył sześćdziesiąt lat życia;

c) gdy uzyskał prawo do pełnego uposażenia emerytalnego i ukończył 55 lat życia.

Art. 29. Władza powinna funkcjonarjusza państwowego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby:

a) gdy funkcjonarjusz państwowy z powodu choroby nie pełnił służby dłużej niż na to zezwalają ustawy o państwowej służbie cywilnej; za przerwy w tych czasokresach uważane będą tylko te czasokresy czynnej służby, które wynoszą co najmniej połowę czasu, spędzonego poprzednio poza służbą wskutek choroby lub na urlopie dla poratowania zdrowia;

b) gdy z powodów, podanych w punkcie a) art. 28, jest trwale niezdolny do prawidłowego pełnienia służby;

c) jeżeli funkcjonarjusz państwowy w ciągu pół roku od chwili przeniesienia go w stan nieczynny nie został powołany do służby czynnej.

Władza może przenieść funkcjonarjusza państwowego w stan spoczynku bez jego prośby, gdy przekroczył 60 lat życia i uzyskał prawo do zaopatrzenia emerytalnego. Przepis ten nie stosuje się do sędziów, prokuratorów, profesorów szkół akademickich, jako też do członków kolegjum Najwyższej Izby Kontroli, kolegjów departamentów Najwyższej Izby Kontroli, prezesów i wiceprezesów izb okręgowych i członków kolegjów tychże izb, do których stosuje się odrębne przepisy.

Art. 30. Władza musi funkcjonarjusza państwowego przenieść w stan spoczynku bez jego prośby na podstawie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego o przeniesieniu w stan spoczynku przy zachowaniu postanowień tego orzeczenia.

Ponadto Prezes Najwyższej Izby Kontroli i członkowie kolegjum Najwyższej Izby Kontroli muszą być przeniesieni w stan spoczynku na skutek uchwały Sejmu, powziętej w myśl art. 9 Konstytucji, lub wskutek utraty

praw stanu na zasadzie wyroku sądowego, podanych do wiadomości Prezesa Rady Ministrów.

Przeniesienie w stan spoczynku w powyższych przypadkach następuje wyłącznie przy zachowaniu postanowień ustępu 1 art. 9 niniejszej ustawy.

Art. 31. Funkcjonarjusz państwowy, ubiegający się o przeniesienie w stan spoczynku z powodów, wymienionych w lit. a) art. 28, będzie poddany badaniu komisji lekarskiej I instancji w celu stwierdzenia, czy zachodzi trwała niezdolność do służby oraz z jakich przyczyn, a nadto, czy i w jakiej wysokości zachodzi utrata zdolności do zarobkowania (art. 11 i 12). Komisja lekarska I instancji przesyła swe orzeczenie bezpośrednio tej władzy, która zarządziła badanie, odpis zaś orzeczenia przesyła badanej osobie.

Właściwa władza ma prawo poddać funkcjonarjusza państwowego badaniu komisji lekarskiej II instancji. Również funkcjonarjusz państwowy ma prawo domagać się z uzasadnionych powodów badania przez komisję lekarską II instancji, jeżeli wynik badania przez komisję lekarską I instancji wypadł dla niego niekorzystnie. Odnośne odwołanie wraz z wnioskiem o przedstawienie do zbadania komisji lekarskiej II instancji winien funkcjonarjusz państwowy wnieść w ciągu dni 14 od daty doręczenia mu orzeczenia komisji lekarskiej I instancji do tej władzy, która zarządziła badanie.

Art. 32. O zamierzonem przeniesieniu funkcjonarjusza państwowego w stan spoczynku bez jego prośby w przypadkach, przewidzianych w punktach a) i b) art. 29, władza zawiadamia pisemnie funkcjonarjusza państwowego z równoczesnem pouczeniem, że w ciągu dni 14 ma on prawo wnieść odwołanie. Jeżeli przeniesienie w stan spoczynku następuje z mocy lit. b) art. 29 ma nadto analogiczne zastosowanie postępowanie przewidziane w art. 31 ustawy, przyczem władza w zawiadomieniu o zamierzonem przeniesieniu w stan spoczynku winna powołać się na orzeczenie komisji lekarskiej.

Art. 33. Przeciw orzeczeniu władzy bezpośrednio podległej władzy naczelnej, wydanemu na zasadzie art. 26 ustęp 4 lub art. 27 ustawy, funkcjonarjuszowi państwowemu służy w ciągu 30-tu dni prawo wniesienia zażalenia do właściwej władzy naczelnej.

Przeciw orzeczeniu, opartemu na powtórnem, na własną prośbę funkcjonarjusza państwowego zarządzonem, badaniu komisji lekarskiej nie przysługuje żaden środek prawny.

Art. 34. Bieg terminów, przewidzianych w art. 31, 32 i 33, rozpoczyna się z dniem, następującym po dniu doręczenia zawiadomienia lub orzeczenia.

Jeżeli koniec terminu przypadnie na niedzielę lub święto uroczyste, kończy się termin następnego dnia powszedniego. Terminu nie uważa się za zaniedbany, jeżeli przed jego upływem zażalenie wysłano pocztą listem poleconym, nadanym w dniu ostatnim terminu.

Art. 35. Art. 32 nie stosuje się do sędziów i prokuratorów, asesorów sądowych i aplikantów sądowych. Zasady postępowania celem przeniesienia tych funkcjonarjuszów w stan spoczynku z urzędu określi ustawa o służbie sędziowskiej i prokuratorskiej.

Art. 36. Uposażenie emerytalne przyznaje się i oblicza na podstawie danych, zawartych w osobowych aktach funkcjonarjusza państwowego i po-

partych bądź oryginalnemi dokumentami, bądź też uwierzytelnionemi odpisami takich dokumentów.

Jeżeli funkcjonarjusz państwowy rości sobie prawo do uposażenia emerytalnego w wyższym wymiarze, aniżeli wynika to z danych zawartych w jego osobowych aktach, winien udowodnić swe żądanie dokumentami.

Wyższe uposażenie emerytalne otrzymuje funkcjonarjusz państwowy od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu i wykazaniu prawa do takiego uposażenia.

Za czas, nieobjęty obliczeniem z powodu późniejszego przedstawienia dokumentów, funkcjonarjusz państwowy otrzymuje różnicę jedynie w tym wypadku, gdy nie ponosi winy opóźnionego przedstawienia dokumentów.

Art. 37. 1. Czas służby liczy się do wysługi emerytalnej od dnia rzeczywistego objęcia służby.

Do wysługi emerytalnej dolicza się również państwową służbę prowizoryczną i przygotowawczą, w myśl zasad obowiązujących przepisów o państwowej słubie cywilnej, o ile nominacja na służbę stałą nastąpiła w czasie służby prowizorycznej lub bezpośrednio po odbyciu służby przygotowawczej.

2. Ponadto właściwa władza naczelna za zgodą Ministra Skarbu może danemu funkcjonarjuszowi zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, pełnionej w charakterze funkcjonarjusza prowizorycznego lub praktykanta, a niepoliczalnej do wysługi emerytalnej na zasadzie punktu 1 niniejszego artykułu oraz czas pracy kontraktowej w służbie państwowej.

Jeżeli nominacja na służbę stałą lub prowizoryczną, podlegającą zaliczeniu do wysługi emerytalnej w myśl p. 1 niniejszego artykułu, nastąpiła w czasie trwania pracy kontraktowej w służbie państwowej, lub bezpośrednio po ukończeniu tej pracy, praca kontraktowa podlega zaliczeniu w całości do wysługi emerytalnej.

3. Do czasu służby, podlegającej normalnemu liczeniu do wysługi emerytalnej, dolicza się:

a) czas, przebyty w stanie nieczynnym, określony w obowiązujących przepisach o państwowej służbie cywilnej;

b) czas czynnej, również obowiązkowej, służby w wojsku polskiem, gdy funkcjonarjusz nie pełnił jej równolegle z państwową służbą cywilną, zaliczalną do wysługi emerytalnej;

c) czas przebyty w niewoli, jeżeli dostanie się do niej nastąpiło bez winy funkcjonarjusza.

Nadto przy wymiarze uposażenia emerytalnego dolicza się minimalny, odnośnemi ustawami przepisany, nieprzekraczający jednak 4 lat, czas rzeczywistych studjów w wyższych zakładach naukowych państwowych i uznanych za równorzędne z państwowemi, jeżeli czas tych studjów nie biegnie równolegle z czasem służby, zaliczalnej do emerytury i tylko w przypadku całkowitego zakończenia studjów przepisanemi egzaminami.

Czas obowiązkowej służby wojskowej oraz studjów wyższych ma wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego, a nie na uzasadnienie roszczenia o to uposażenie.

W razie reaktywowania emeryta, który przeszedł w stan spoczynku przed dniem 1 października 1923 r., czas studjów wyższych może być zaliczony do wysługi emerytalnej dopiero po przesłużeniu co najmniej 5 lat w państwowej służbie polskiej.

Do zaliczenia czasu czynnej służby w wojsku polskiem i czasu, przebytego w niewoli, nie ma zastosowania warunek ciągłości służby (art. 10 ust. 1 ustawy).

4. Funkcjonarjuszom, którzy wstąpili ponownie do służby państwowej, zalicza się do wysługi emerytalnej za każdy pełny kalendarzowy rok służby państwowej, pełnionej po przerwie (art. 10 ust. 1) jeden rok pełnionej przed przerwą służby państwowej, określonej w pkt. 1 oraz w ustępie ostatnim pkt. 2 niniejszego artykułu.

W wyjątkowych przypadkach może właściwa władza naczelna za zgodą Ministra Skarbu zaliczyć do wysługi emerytalnej czas służby, pełnionej przed przerwą (art. 10 ust. 1 ustawy) w większym wymiarze, aniżeli ustalono w ustępie poprzednim.

Przy przechodzeniu funkcjonarjuszów państwowych z jednego działu służby do drugiego za przerwy w rozumieniu ustępów poprzednich i art. 10 ust. 1 ustawy uważa się jedynie przerwy, przekraczające jeden miesiąc.

5. Funkcjonarjuszom poczt ruchomych (urzędnikom ambulansowym i niższym funkcjonarjuszom pocztowym jeżdżącym w ambulansach) po upływie 10 lat służby w tym charakterze zalicza się do wysługi emerytalnej każdy dalszy rok takiej służby za 14 miesięcy.

6. Rada Ministrów określa warunki i tryb zaliczania do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych okresu czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, oraz okresu odbywania kar, orzeczonych przez władze byłych państw zaborczych za taką działalność.

7. Funkcjonarjuszom państwowym zalicza się do wysługi emerytalnej okresy, za które powinny być Skarbowi Państwa przekazane składki ubezpieczeniowe w myśl art. 7 ust. 6 lit. b ustawy.

8. Funkcjonarjuszom państwowym, którzy ze służby w monopolach, mającej charakter publiczno-prawny, przeszli bezpośrednio do służby państwowej, zalicza się do wysługi emerytalnej okresy, zaliczalne do wysługi emerytalnej w monopolach według przepisów, obowiązujących w chwili przejścia.

9. Funkcjonarjuszom państwowym, którzy ze służby w przedsiębiorstwie „Polskie Koleje Państwowe" przeszli bezpośrednio do służby państwowej, zalicza się do wysługi emerytalnej okresy, zaliczalne do wysługi emerytalnej w tem przedsiębiorstwie według przepisów, obowiązujących w chwili przejścia.

Art. 38. Do wysługi emerytalnej nie wlicza się:

a) czasu służby, spędzonego przed ukończeniem 18 lat życia, wyjątek stanowi służba wojskowa na obszarze operacyjnym;

b) czasu urlopu bez uposażenia, z wyjątkiem urlopu, otrzymanego na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego, oraz czasu urlopu bez uposażenia, udzielonego nauczycielowi dla pracy w szkolnictwie państwowem innych działów administracji, w szkolnictwie prywatnem lub w instytucji społecznej, zajmującej się szerzeniem oświaty pozaszkolnej;

c) czasu zawieszenia w służbie, niepoliczalnego do czasu służby czynnej, w myśl odnośnych przepisów;

d) czasu służby, odliczonego orzeczeniem dyscyplinarnem w myśl odnośnych przepisów.

Art. 39. W razie przyznania emerytury z doliczeniem lat wskutek nieszczęśliwego wypadku (art. 9 punkt 2) przysługuje izbie skarbowej,

w której okręgu emeryt otrzymuje swe zaopatrzenie, względnie która to zaopatrzenie wypłaca, lub też innej władzy wypłacającej zaopatrzenie emerytalne — prawo zarządzenia przy analogicznem zastosowaniu postępowania przewidzianego w art. 31 ustawy trzykrotnego badania emeryta w ciągu lat dziewięciu, w okresach trzechletnich od dnia przeniesienia w stan spoczynku, przez komisję lekarską, w celu stwierdzenia, czy trwała niezdolność do pracy zarobkowej nadal istnieje. W przypadku stwierdzenia odzyskania w części zdolności do pracy zarobkowej, ma dana izba skarbowa względnie władza wypłacająca, postawić władzy, uprawnionej do przenoszenia w stan spoczynku funkcjonarjuszów państwowych, wniosek o odliczanie częściowe lub całkowite przyznanych dodatkowo lat do wysługi emerytalnej z art. 12 niniejszej ustawy.

W razie stwierdzenia przez komisję lekarską zupełnej zdolności do służby, należy emeryta powołać do służby czynnej w tym samym lub innym dziale zarządu państwowego na stanowisko nie niższe od poprzednio zajmowanego. W przypadku odmowy ze strony emeryta, należy cofnąć przyznane mu zaopatrzenie emerytalne.

Art. 40. Oprócz przypadków, wymienionych w art. 23 niniejszej ustawy, prawo do pobierania uposażenia emerytalnego gaśnie, gdy emeryt, który nie ukończył 50 lat życia, powołany w ciągu 6 lat po przeniesieniu w stan spoczynku w myśl punktu a) art. 28 i punktów a), b) i c) art. 29, odmówi przyjęcia ofiarowanej mu ponownie posady państwowej równej lub wyższej grupy uposażenia, przyczem mają zastosowanie odnośne postanowienia ustaw o państwowej służbie cywilnej.

Art. 41. Do emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji lub ze względów na bezpieczeństwo Państwa, mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 18 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663).

Postanowienie powyższe nie dotyczy emerytowanych pracowników kolejowych, względnie pracowników poczt, radjotelegrafów, telegrafów i telefonów, powołanych do służby wojskowej kolejowej, względnie w pocztach, radjotelegrafach i telefonach, na podstawie ustaw z dnia 27 marca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 160) i 18 grudnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 7, poz. 36).

Art. 42. Emerytowany funkcjonarjusz państwowy psychicznie chory, nie mający prócz emerytury innych źródeł utrzymania, może być na wniosek odnośnego opiekuna, za zgodą Ministra Skarbu, umieszczony i leczony na koszt Skarbu Państwa w zakładzie dla umysłowo chorych, przyczem przez cały czas przebywania w takim zakładzie wstrzymuje się wypłatę uposażenia emerytalnego.

Żonie i dzieciom takiego emeryta przysługuje za czas jego pobytu w takim zakładzie prawo do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego, obliczonego według ust. 1 art. 61, względnie 62 niniejszej ustawy.

Art. 43. Emerytowani funkcjonarjusze państwowi mają prawo do korzystania z ulg w razie kuracji w państwowych zakładach leczniczych i uzdrowiskach narówni z funkcjonarjuszami w służbie czynnej.

Ponadto władna będzie Rada Ministrów przyznać emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym prawo do korzystania z ulg, przyznawanych

funkcjonarjuszom państwowym w zakresie pomocy lekarskiej, przejazdach państwowemi środkami komunikacyjnemi i t. p.

Art. 44. Funkcjonarjusz państwowy, który nie nabył prawa do emerytury, a opuszcza służbę z powodu trwałej niezdolności do pełnienia obowiązków służbowych, nabytej wskutek choroby lub kalectwa bez własnej winy, względnie zostanie zwolniony ze służby z powodu zmian organizacji władz i urzędów, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości trzymiesięcznego ostatnio pobieranego uposażenia w służbie czynnej.

Rozdział III.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie zawodowych wojskowych.

Art. Art. 45 — 59 opuszczono.

Tytuł III.

Zaopatrzenie rodzin, pozostałych po funkcjonarjuszach państwowych i po zawodowych wojskowych.

Art. 60. Prawo do pensji wdowiej, tudzież do pensji sierocej, jest prawem pochodnem, zależnem od nabycia praw emerytalnych przez męża, względnie ojca.

Pensję wdowią po zawodowym wojskowym oblicza się według wymiaru dla samotnych.

W razie śmierci funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego w warunkach, określonych w punktach 1 i 2 art. 9 pozostałe po nich wdowy i sieroty nabywają również prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej.

Art. 61. Pensja wdowia wynosi 50% (pięćdziesiąt procent) kwoty uposażenia emerytalnego, które zmarły mąż pobierał, względnie tego, do którego w chwili śmierci miałby prawo.

Pensja wdowia po funkcjonarjuszu państwowym, względnie zawodowym wojskowym, poległym lub zmarłym wskutek działań wojennych, wynosi 50% (pięćdziesiąt procent) pełnego uposażenia w stanie czynnym zmarłego męża, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego w myśl art. 17 niniejszej ustawy.

Wdowie i sierotom po funkcjonarjuszu państwowym lub zawodowym wojskowym, zmarłym z przyczyn, wymienionych w art. 9 punkt 2 lit. a) do c) niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze pensji wdowiej i sierocej 10 lat do wysługi emerytalnej zmarłego męża względnie ojca w granicach art. 19 ustawy.

Postanowienie ustępu drugiego art. 12 niniejszej ustawy ma analogiczne zastosowanie do pensji wdowiej i sierocej.

Przy wymiarze pensyj wdowom i sierotom po zawodowych wojskowych, zaliczonych do niższych klas specjalności personelu latającego aeronautyki wojska lub marynarki wojennej, którzy w czasie lotów służbowych ulegli niezawinionemu śmiertelnemu wypadkowi, Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu może wliczyć do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego, do którego zmarły zawodowy wojskowy miałby prawo, dodatek aeronautyczny, przywiązany do danej specjalności i klasy.

Czasowe zmniejszenie uposażenia emerytalnego funkcjonarjusza państwowego w drodze dyscyplinarnej nie wpływa na wysokość pensji wdowiej i sierocej.

Art. 62. Prawo do pensji sierocej nabywa się po ojcu.

Pensja ta wynosi:

a) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa żyje i w chwili śmierci funkcjonarjusza państwowego, względnie zawodowego wojskowego, miała prawo do pensji wdowiej — jedną czwartą część pensji wdowiej;

b) dla każdego dziecka, jeżeli wdowa nie żyje, lub też w chwili śmierci męża nie miała prawa do pensji wdowiej, albo też później to prawo utraciła — połowę pensji wdowiej;

c) dla jedynej sieroty bez ojca i matki lub dla jedynej sieroty bez ojca, w razie niepobierania przez matkę pensji wdowiej — 2/3 pensji wdowiej.

Jeżeli wdowa nie pobiera pensji wdowiej z powodu pobierania emerytury za własną służbę państwową, sierotom służy prawo do pensji według postanowień punktu a) artykułu niniejszego.

Art. 63. Prawo do pensji sierocej może być również nabyte po matce.

Jeżeli sierota nabyła prawo do pensji po ojcu i po matce, wypłaca się sierocie pensję wyższą.

Sierota nabywa prawo do pensji po matce za życia ojca w razie jego niezdolności do pracy i niemożności zapewnienia jej utrzymania.

Pensja sieroca po matce wynosi 1/4 uposażenia emerytalnego matki.

Art. 64. Łączna kwota pensyj sierocych bez względu na ilość dzieci nie może sama, ani łącznie z pensją wdowią przekraczać wysokości uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, faktycznie pobierał, lub do którego miałby prawo w chwili śmierci.

W razie jeżeli suma pensyj sierocych sierot, których matka żyje, i sierot bez matki łącznie z pensją wdowią przekracza wysokość uposażenia emerytalnego, które zmarły funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy, pobierał, lub do którego miał prawo w chwili śmierci — należy zmniejszyć proporcjonalnie pensje sieroce.

Art. 65. Gdy mianowanie lub awans zmarłego zawodowego wojskowego na wyższy stopień nastąpiło po jego śmierci, pozostałe po nim osoby, uprawnione do zaopatrzenia, otrzymują pensję, odpowiadającą nadanemu wyższemu stopniowi zmarłego.

Art. 66. Postanowienia art. 27, 33 i 34 mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po funkcjonarjuszach państwowych, a postanowienia art. 46 do wdów i sierot po zawodowych wojskowych.

Art. 67. Żony i dzieci funkcjonarjuszów państwowych, powołanych do służby wojskowej na skutek mobilizacji, jako też zawodowych wojskowych, którzy zaginęli na terenie działań wojennych, otrzymują od dnia 1 miesiąca, następującego po utracie prawa do uposażenia w służbie czynnej w myśl obowiązujących przepisów, tymczasowe zaopatrzenie emerytalne w wysokości należnego im ewentualnie stałego zaopatrzenia według zasad ust. 1 art. 61, względnie 62 niniejszej ustawy.

Gdy na podstawie towarzyszących zaginieniu okoliczności istnieje uzasadnione podejrzenie, że zachodzi wypadek dezercji, postanowienia

niniejszego artykułu nie mają zastosowania do czasu stwierdzenia, że wypadek dezercji nie zachodzi.

Postanowienia niniejszego artykułu mają odpowiednie zastosowanie do żon i dzieci funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, zatrudnionych w służbie bezpieczeństwa lub służbie granicznej.

Art. 68. W razie odnalezienia się zaginionego potrąca się przy wypłacie zaległego uposażenia kwotę, wypłaconą jego żonie i dzieciom tytułem tymczasowego zaopatrzenia.

W razie nieodnalezienia się zaginionego w ciągu dwóch i pół lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym podpisano preliminarja pokojowe, żona, względnie dzieci, powinny przed końcem tego terminu przedłożyć orzeczenie sądowe, uznające zaginionego za zmarłego, względnie orzeczenie sądowe, że dowód śmierci należy uważać za ustalony, w przeciwnym bowiem wypadku tymczasowe zaopatrzenia zostają wstrzymane. Orzeczenie to służy za podstawę przy rozpatrywaniu przyznania stałego zaopatrzenia.

Art. 69. Wdowa nie ma prawa do pensji:

a) jeżeli małżeństwo zostało zawarte przez emeryta;

b) jeżeli wspólność małżeńska została sądownie rozdzielona bez obowiązku męża do utrzymania żony.

Dzieci, pozostałe z małżeństwa, zawartego przez emeryta, nie mają prawa do pensji sierocej.

Art. 70. Prawo do otrzymywania pensji wdowiej i sierocej rozpoczyna się z pierwszym dniem miesiąca, następującego po tym miesiącu, za który zmarły funkcjonarjusz państwowy, względnie zawodowy wojskowy (emeryt), pobrał ostatnio należne mu uposażenie w służbie czynnej (uposażenie emerytalne). Dla sierot, które przyszły na świat po tym terminie, prawo do pensji rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca po urodzeniu.

Jeżeli żądanie przyznania pensji wdowiej lub sierocej nie zostało zgłoszone w ciągu jednego roku od dnia śmierci męża, względnie ojca lub matki, należy przyznać pensję wdowią lub sierocą od pierwszego dnia miesiąca po dniu zgłoszenia.

Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może przyznać pensję wdowią i sierocą od terminu, ustalonego w ustępie 1 niniejszego artykułu, jeżeli osoby uprawnione wykażą, iż zaszły ważne okoliczności, które uniemożliwiły im wcześniejsze zgłoszenie żądania o zaopatrzenie.

Pensje wdowie i sieroce wymierzone i przyznane, a niepodjęte w ciągu pięciu lat, liczonych od chwili płatności danego zaopatrzenia, przepadają na rzecz Skarbu Państwa. Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu, w przypadkach, zasługujących na uwzględnienie, może czynić wyjątki od powyższej zasady.

Art. 71. Pensje wdowie i sieroce płatne są miesięcznie zgóry.

Art. 72. Prawo do pensji wdowiej, względnie sierocej, gaśnie:

a) w razie śmierci wdowy lub sieroty — z końcem tego miesiąca, w którym śmierć nastąpiła;

b) w razie ukończenia przez sierotę 18 roku życia, lub też wcześniejszego zawarcia związku małżeńskiego;

c) gdy wdowa, względnie sierota, została prawomocnie skazana za czyn karygodny, a skazanie pociąga za sobą utratę prawa do zaopatrzenia wdowiego, względnie sierocego.

Sierotom, odbywającym studja w zakładach naukowych, przyznaje się pensję sierocą z powyższemi zastrzeżeniami na każdy rok szkolny aż do ukończenia studjów, nie dłużej jednak, niż do ukończenia 24 roku życia.

W wyjątkowych, na szczególne uwzględnienie zasługujących, wypadkach może właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu zezwolić na dalsze pobieranie, względnie przy niezdolności do pracy na przyznanie pensji sierocej także po ukończeniu 18, względnie 24 roku życia.

Art. 73. Prawo do pobierania pensji wdowiej lub sierocej nie przysługuje:

a) na czas przebywania przez okres dłuższy niż pół roku poza granicami Państwa, względnie Wolnego Miasta Gdańska, bez zezwolenia właściwej władzy naczelnej, udzielonego w porozumieniu z Ministrem Skarbu;

b) w razie utraty obywatelstwa polskiego, z wyjątkiem równoczesnego przyjęcia obywatelstwa gdańskiego;

c) na czas pobierania zaopatrzenia z tytułu śmierci męża (ojca) na zasadzie innych ustaw, o ile świadczenia te płyną ze Skarbu Państwa; postanowienie to nie ma zastosowania do wdów po weteranach powstań narodowych, które otrzymują zaopatrzenie na mocy ustawy z dnia 23 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 212);

d) na czas zajmowania przez sierotę jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej lub samorządowej, do którego przywiązane jest stałe uposażenie;

e) na czas uwzględnienia sieroty przy wymiarze uposażenia funkcjonarjusza państwowego, względnie zawodowego wojskowego (ojczyma, matki, macochy);

f) w razie wstąpienia do klasztoru.

W przypadkach, przewidzianych w niniejszym artykule, wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia pierwszego miesiąca, następującego po usunięciu przyczyn, wymienionych w tym artykule, nie wcześniej jednak niż od dnia pierwszego miesiąca, następującego po zgłoszeniu się o zaopatrzenie.

Art. 74. Wdowa po funkcjonarjuszu państwowym, względnie zawodowym wojskowym, która weszła ponownie w związek małżeński, otrzymuje na prośbę albo jednorazową odprawę wzamian za pobieraną pensję wdowią, albo zachowuje prawo do pensji wdowiej na wypadek ponownego owdowienia.

Zgłoszenie o odprawę winno nastąpić w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego małżeństwa.

Odprawa wynosi dla wdów w wieku do 45 lat życia dwuletnią, powyżej zaś tego wieku jednoroczną kwotę pensji wdowiej.

Wdowa, która wyszła zamąż za obywatela państwa obcego, otrzymuje odprawę tylko wtenczas, jeżeli ustawodawstwo państwa, którego jej mąż jest obywatelem, udziela wdowom odprawy, jeżeli wychodzą zamąż za obywatela Państwa Polskiego.

Art. 75. Wdowa po funkcjonarjuszu państwowym względnie zawodowym wojskowym, która z tytułu zajmowania stanowiska w służbie państwowej nabyła własne prawa emerytalne, może otrzymać tylko jedno zaopatrzenie według swego wyboru.

Art. 76. Wdowa po funkcjonarjuszu państwowym, względnie zawodowym wojskowym, który zmarł w czynnej służbie przed uzyskaniem

prawa do emerytury, otrzymuje jednorazową odprawę w wysokości połowy kwoty rocznego uposażenia, służącego za podstawę wymiaru uposażenia emerytalnego zmarłego.

W tej samej wysokości otrzymują odprawę sieroty bez ojca i matki w wieku poniżej 18 roku życia po ojcu, względnie po matce, o ile ci nie nabyli prawa do emerytury, z tem ograniczeniem, że równocześnie można otrzymać tylko jedną odprawę.

Taką samą odprawę należy przyznać sierotom bez ojca i matki w przypadku, określonym w ustępie przedostatnim art. 72, przyczem postanowienie ostatniego ustępu art. 72 niniejszej ustawy ma również zastosowanie.

Sierotom wypłaca się odprawę niepodzielnie.

Sierotom, pochodzącym z różnych małżeństw tego samego funkcjonarjusza, względnie zawodowego wojskowego, wypłaca się odprawę tylko wtedy, jeżeli pozostała po nim wdowa nie skorzystała z tego prawa, albo z prawa tego zrezygnowała na rzecz sierót.

Art. 77. Wdowy lub sieroty po funkcjonarjuszach państwowych lub zawodowych wojskowych zmarłych w służbie czynnej, mają prawo do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia się z miejsca dotychczasowego zamieszkania do przyszłego miejsca zamieszkania, które obiorą sobie w kraju lub na obszarze w. m. Gdańska, według przepisów, normujących sprawę należności za przeniesienia z urzędu w służbie czynnej. Natomiast do wdów, sierót po funkcjonarjuszach państwowych lub zawodowych wojskowych, którzy zmarli w ciągu roku po przeniesieniu w stan spoczynku, a przed dokonaniem przesiedlenia, przewidzianego w art. 21 ustawy, znajduje zastosowanie ustęp 1 tegoż art. 21 ustawy. Pozatem do wdów i sierót mają analogiczne zastosowanie ust. 2 i 3 art. 21.

Art. 78. W razie śmierci emeryta należy się wdowie, która pozostawała z nim we wspólności małżeńskiej, niezależnie od zaopatrzenia, względnie odprawy (art. 60, względnie 76), pośmiertne w wysokości trzymiesięcznego uposażenia, pobieranego ostatnio przez zmarłego.

Pod temi samemi warunkami w tej samej wysokości należy się pośmiertne w razie śmierci funkcjonarjuszki w stanie spoczynku wdowcowi.

W braku wdowy (wdowca), uprawnionej (ego) do pośmiertnego, należy się pośmiertne w tej samej wysokości niepodzielnie dzieciom ślubnym, uprawnionym i pasierbom zmarłego, o ile zmarły je utrzymywał. W braku wyżej wymienionych członków rodziny można zwrócić udowodnione koszty leczenia i pogrzebu do wysokości pośmiertnego innym krewnym lub osobom postronnym, jeżeli zmarły nie pozostawił majątku ruchomego lub nieruchomego, wystarczającego na pokrycie tych kosztów.

Art. 79. Postanowienia art. 36 mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po funkcjonarjuszach państwowych, względnie zawodowych wojskowych z tą różnicą, że wdowa i sieroty otrzymują w każdym razie powstałą różnicę za czas nieobjęty obliczeniem z powodu późniejszego przedstawienia dokumentów dotyczących zmarłego męża, względnie ojca.

Art. 80. Wdowom po funkcjonarjuszach państwowych, względnie zawodowych wojskowych, wyznania mahometańskiego, jeżeli pozostało ich dwie lub więcej po jednej i tej samej osobie, przyznaje się do równego podziału pensję wdowią według norm, przypadających na jedną wdowę.

Sieroty po takich funkcjonarjuszach państwowych, względnie zawodowych wojskowych, zrodzone z prawnych żon, uważa się za równoupraw-

nione pod względem zaopatrzenia emerytalnego i wyznacza się im pensje sieroce według norm niniejszej ustawy do równego podziału.

Postanowienia art. 64 mają analogiczne zastosowanie do przypadków, o których mowa w niniejszym artykule.

Tytuł IV.

Przepisy przejściowe.

Rozdział I.

Postanowienia wspólne.

Art. 81. Funkcjonarjuszom, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej, oraz zawodowym wojskowym, którzy przed wstąpieniem do wojska polskiego, pozostawali na służbie jednego z byłych państw zaborczych, jako też w służbie byłego Wydziału Krajowego Galicyjskiego, lub też którzy byli nauczycielami publicznych szkół ludowych lub wydziałowych i przechodzą w stan spoczynku ze służby państwowej polskiej, względnie ze służby w wojsku polskiem — wlicza się do wysługi emerytalnej pełną ilość lat służby w b. państwie zaborczem, podlegającą zaliczeniu według ustaw emerytalnych odnośnego państwa zaborczego, a względnie według ustaw krajowych galicyjskich, z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania czasu tego do wysługi emerytalnej nie może być korzystniejszy, aniżeli w służbie państwowej polskiej, względnie w wojsku polskiem, na mocy niniejszej ustawy, tudzież lata służby państwowej polskiej. Czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego przed wejściem w życie niniejszej ustawy zalicza się przytem do emerytury.

Funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy służyli czynnie w czasie trwania mocy obowiązującej ustaw z dnia 28-go lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70. poz. 466) i z dnia 5-go sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616), a którzy przed wstąpieniem do służby państwowej, względnie wojskowej, pełnili służbę samorządową w Państwie Polskiem, zaliczalna do wysługi emerytalnej w myśl punktu d) art. 15 ustawy z dnia 28-go lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466), względnie punktu a) art. 12 ustawy z dnia 5-go sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616), zalicza się do wysługi emerytalnej czas tej służby samorządowej pod warunkami, określonemi w wymienionych ustawach.

Końcowe daty służby w b. państwach zaborczych ustali rozporządzenie Rady Ministrów.

Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zaliczy do wysługi emerytalnej lata udowodnionej pracy nauczycielskiej tym byłym zawodowym nauczycielom polskich szkół prywatnych w b. zaborze rosyjskim, którzy, posiadając odpowiednie kwalifikacje, wstąpili do służby państwowej polskiej w zawodzie nauczycielskim i pozostają na służbie w dniu 1-go października 1923 r. i ze służby tej przechodzą w stan spoczynku, a to pod warunkiem, iż w ciągu pół roku, licząc od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy, przedłożą Ministrowi Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wystarczające dowody swej pracy nauczycielskiej w wymiarze co najmniej 14 godzin tygodniowo.

Art. 82. Emerytowani funkcjonarjusze państwowi i emerytowani wojskowi b. państw zaborczych, przeniesieni w stały stan spoczynku, tudzież

emerytowani nauczyciele publicznych szkół powszechnych i wydziałowych, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20-go stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego — otrzymują uposażenie emerytalne do wysokości 75% tego uposażenia, które należałoby się im według norm art. 19 od podstawy wymiaru, określonej w art. 17 niniejszej ustawy, z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby w b. państwach zaborczych nie może być korzystniejszy, aniżeli w służbie państwowej polskiej, względnie w wojsku polskiem, na mocy niniejszej ustawy.

Rada Ministrów będzie władna na wiosek Ministra Skarbu podwyższyć zaopatrzenie emerytalne do pełnego wymiaru wedle norm art. 19 od podstawy wymiaru, określonej w art. 17 niniejszej ustawy, tak pewnym kategorjom emerytów, jako też poszczególnym osobom, które, pełniąc służbę w b. państwach zaborczych, zasłużyły się dla Narodu i Państwa Polskiego. Wysokość jednak zaopatrzenia emerytalnego nie może przekraczać procentowo tych norm uposażenia, do których miały prawo wspomniane osoby wedle odnośnych ustaw b. państw zaborczych.

Sprawę podporządkowania tych emerytów przepisom dyscyplinarnym, obowiązującym funkcjonarjuszów państwowych, ureguluje rozporządzenie Rady Ministrów, które ustanowi kary dyscyplinarne i tok postępowania.

Kary te mogą być również stosowane w postępowaniu dyscyplinarnem za czyny, popełnione w czasach rządów zaborczych, a zwrócone przeciw interesom Narodu Polskiego.

Art. 83. Zaszeregowanie emerytów do poszczególnych grup nastąpi na zasadzie rozporządzenia Rady Ministrów.

Art. 84. Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, jako też pobierający w dniu 1-go października 1923 r. zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Państwa emeryci (wdowy i sieroty), którzy byli członkami kas emerytalnych lub innych kas zaopatrzenia, albo opłacali składki emerytalne do kas b. państw zaborczych, jeśli udowodnią, że praw, z tego tytułu im przysługujących, nie zrealizowali w b. państwach zaborczych, będą mogli korzystać z uprawnień, wynikających z niniejszej ustawy, jedynie pod warunkiem poprzedniego ustąpienia na rzecz Skarbu Państwa wszelkich praw, przysługujących im z tytułu uczestnictwa w tych kasach, względnie opłacania składek emerytalnych.

Funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym (wdowom i sierotom), którzy w całości lub w części zrealizowali swe prawa do powyższych kas i przeszli do służby państwowej polskiej, dolicza się do wysługi emerytalnej czas służby, za który podjęli składki, pod warunkiem wpłacenia do Skarbu Państwa kwot, pobranych z tych źródeł, wedle kursu, który ustali rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej.

Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu mają analogiczne zastosowanie do wdów i sierót po tych funkcjonarjuszach i wojskowych zawodowych b. państw zaborczych, którzy podnieśli swoje osobiste składki emerytalne, lecz pozostawili składki na rachunku żon i dzieci.

Art. 85. Przerwy w służbie (art. 10), zaszłe przed wejściem w życie niniejszej ustawy — nie stoją na przeszkodzie zaliczeniu poprzedniego czasu służby. Postanowienie to nie narusza jednak przepisów b. państw

zaborczych o zaliczalności lat do wysługi emerytalnej z wyjątkiem przypadków, dotyczących zwolnienia ze służby z przyczyn natury politycznej.

Art. 86. Z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, tudzież pozostałym po nich wdowom i sierotom, którzy przeszli w stan spoczynku w czasie trwania mocy obowiązującej ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) i z dnia 5 sierpnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 616), wymierza się zaopatrzenie emerytalne w myśl art. 17 i 19 względnie 60, 61 ust. 1 i 62 niniejszej ustawy przy zastosowaniu art. 83 niniejszej ustawy.

Postanowienia artykułów 3, 4, 5, 6, 8, 22 ust. 2 i 3, 23, 24, 25, 27, 33 ust. 1, 34, 41, 43, 46, 60 ust. 1, 63, 64, 65, 67, 68, 69, 70 71, 72, 73, 74, 75, 78 i 80 niniejszej ustawy mają do tych osób analogiczne zastosowanie.

Art. 87. Wdowy i sieroty po emerytowanych funkcjonarjuszach państwowych, względnie po emerytowanych zawodowych wojskowych b. państw zaborczych, jeżeli posiadają obywatelstwo polskie w myśl art. 2 ustawy z dnia 20-go stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznane zostały w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego — otrzymują pensję wdowią, względnie sierocą, w wysokości, określonej w ust. 1 art. 61, względnie 62, od zaopatrzenia emerytalnego, określonego w art. 82, przy zastosowaniu postanowień art. 83 niniejszej ustawy.

Odnośnie przyznania i wymiaru pensyj wdowich i sierocych, jako też prawa wnoszenia zażaleń przeciw przyznaniu i wymiarowi mają analogiczne zastosowanie postanowienia art. 93 niniejszej ustawy.

Art. 88. Postanowienia art. 5 niniejszej ustawy nie mają zastosowania do zapowiedzeń i zajęć, powstałych z jakiegokolwiek tytułu przed 1 października 1921 r.

Art. 89. Postanowienia artykułów 2, 3, 4, 5, 6, 8, 16, 17, art. 19 i ust. 2 i 3 art. 22, punkt 1 i 2 art. 23, artykułów 24, 25, 27 i ustępu 1 art. 33, tudzież artykułów 34, 41, 46, 84 i 88 mają analogiczne zastosowanie do emerytów, funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych byłych państw zaborczych, którym na mocy przepisów niniejszej ustawy służy prawo do uposażenia emerytalnego ze Skarbu Państwa.

Ust. 1 art. 60 i ustęp 1 art. 61, artykuły 62, 63, 64, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 78 i 80, jak również postanowienia artykułów, wymienionych w ust. 1, z wyjątkiem przepisów art. 25, stosują się analogicznie do wdów i sierót po osobach, wymienionych w 1 ustępie.

Art. 90. Wszyscy emerytowani funkcjonarjusze państwowi i emerytowani wojskowi b. państw zaborczych, jako też wdowy i sieroty po nich, którzy nie zgłosili jeszcze swych praw emerytalnych — powinni w celu uzyskania zaopatrzenia emerytalnego według postanowień niniejszej ustawy wnieść pisemne zgłoszenia do końca kwietnia 1924 r. W tym wypadku wypłaca się zaopatrzenie emerytalne od dnia 1 miesiąca po zgłoszeniu się; późniejsze zgłoszenia o zaopatrzenie mogą być uwzględniane jedynie na podstawie art. 8 niniejszej ustawy.

Art. 91. Termin przedłożenia orzeczenia sądowego, ustalony w art. 68 niniejszej ustawy, przedłuża się dla pozostałych po zaginionych w wojnie polsko-bolszewickiej do końca 9 miesiąca, licząc od dnia ogłoszenia niniejszej ustawy.

Rozdział II.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 92. Postanowienia art. 37 niniejszej ustawy nie mają zastosowania do funkcjonarjuszów państwowych, którzy przeszli w stan spoczynku przed wejściem w życie niniejszej ustawy.

Postanowienia art. 105 ust. 1, 2 i 5 mają zastosowanie do funkcjonarjuszów państwowych.

Art. 93. B. funkcjonarjuszom państwowym, którym nie przyznano dotychczas emerytury, względnie emerytom państw zaborczych, przyznają i wymierzają uposażenie emerytalne w myśl art. 82 niniejszej ustawy właściwe władze II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową.

Przyznane już w Państwie Polskiem uposażenia emerytalne przerachują te władze II instancji, które je przyznały, względnie przerachowały w myśl ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466).

Dotychczas przez władze naczelne przyznane, względnie przerachowane w myśl ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466), uposażenia emerytalne funkcjonarjuszów, względnie emerytów b. państw zaborczych, przerachują właściwe władze II instancji w porozumieniu z odnośną izbą skarbową.

Przeciw wymiarowi uposażenia emerytalnego służy emerytowi prawo zażalenia do właściwej władzy naczelnej w ciągu dni 30.

Postanowienia art. 34 mają w tym przypadku analogiczne zastosowanie.

Art. 94. Funkcjonarjuszom państwowym, pozostającym na służbie w chwili wejścia w życie niniejszej ustawy, dolicza się przy wymiarze uposażenia emerytalnego czas studjów wyższych w myśl art. 37 punktu 3 ust. 2 niniejszej ustawy.

Art. 95. Funkcjonarjusze b. państw zaborczych przed dniem 1 października 1923 r., nie przyjęci do służby w Państwie Polskiem dla braku etatu, jeżeli są obywatelami polskimi w myśl art. 2 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. o obywatelstwie Państwa Polskiego (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), jak również jeżeli uznani zostali w myśl art. 3 tejże ustawy za obywateli Państwa Polskiego, jeżeli dotychczas nie wymierzono im uposażenia emerytalnego ze Skarbu Państwa Polskiego, uzyskują prawo do zrealizowania nabytych w b. państwach zaborczych praw emerytalnych dopiero po nastaniu warunków, określonych w art. 28 niniejszej ustawy.

Art. 96. Emerytowanych funkcjonarjuszów b. państw zaborczych, którzy nie wysłużyli pełnych lat służby i nie przekroczyli 50 lat życia, a pobierają emeryturę ze Skarbu Państwa Polskiego, może wezwać Minister Skarbu lub właściwa władza naczelna do poddania się badaniu lekarza urzędowego w celu stwierdzenia ich zdolności, celem powołania ich do służby w jakimkolwiek resorcie. Jeśli emeryt wezwaniu tak do poddania się badaniu lekarskiemu, jak do objęcia służby zadość nie uczyni — traci prawo do emerytury.

Art. 97. Funkcjonarjuszom państwowym, którzy przed wstąpieniem do służby państwowej polskiej pełnili ustawowo niepoliczalną do wysługi emerytalnej służbę państwową albo samorządową, lub oddawali się pracy zawodowej, a którym na zasadzie ustaw o uposażeniu z dnia 13 lipca 1920 r.

(Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 436), na podstawie ustawy z dnia 13 lutego 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 224), lub na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 368) zaliczono czas tej służby lub pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecia — zalicza się do wysługi emerytalnej za każdy kalendarzowy rok służby państwowej polskiej, zaliczalnej do emerytury, rok zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej, przytem, o ile okres podlegającej zaliczeniu służby względnie pracy zawodowej jest krótszy, aniżeli okres służby w Państwie Polskiem, zalicza się cały okres zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej.

Właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może ponadto doliczyć do wysługi emerytalnej okres zakwalifikowanej służby względnie pracy zawodowej w stosunku korzystniejszym lub nawet w całości, co najwyżej jednak w ilości 20 lat.

Właściwa władza naczelna za zgodą Ministra Skarbu może zaliczyć do wysługi emerytalnej okresy pracy kontraktowej w służbie państwowej, oraz inne okresy służby lub pracy zawodowej, za które Skarbowi Państwa zostały przekazane rezerwy premjowe na podstawie art. 44 ustawy z dnia 10 czerwca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 370), w razie zaś niezaliczenia tych okresów uzyskana za danego funkcjonarjusza rezerwa premjowa winna mu być zwrócona.

Art. 98. Pod warunkiem uiszczenia opłaty emerytalnej lub otrzymania składek ubezpieczeniowych (art. 7 ustawy) właściwa władza naczelna w porozumieniu z Ministrem Skarbu może zaliczyć do wysługi emerytalnej:

a) profesorom wyższych uczelni okres pracy w zagranicznej szkole akademickiej, jeżeli czas tej pracy został zaliczony zgodnie z art. 6 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24 lutego 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 24, poz. 204);

b) pomocniczym siłom naukowym okres pracy w tymże charakterze w zagranicznej szkole akademickiej;

c) nauczycielom przedmiotów zawodowych okres pracy zaliczony do służby nauczycielskiej w myśl art. 15 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1928 r. Nr. 47, poz. 462);

d) funkcjonarjuszom państwowym nie więcej aniżeli 10 lat z czasu zasadniczo niepoliczalnej służby państwowej, samorządowej lub pracy zawodowej w Państwie Polskiem, względnie z czasu służby państwowej, samorządowej lub pracy zawodowej w państwie obcem, jeżeli okresy tej służby, czy też pracy nie zostały zaliczone do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa, dodatku za trzechlecia, na podstawie ustaw wymienionych w art. 97 ust. 1.

Rozdział III.

Postanowienia, dotyczące wyłącznie zawodowych wojskowych.

Art. Art. 99 — 108 opuszczono.

Tytuł V.

Postanowienia końcowe.

Art. 109. Wykonanie niniejszej ustawy powierza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 110. Ustawa niniejsza wchodzi w życie z dniem 1 października 1923 r. i obowiązuje na całym obszarze Rzeczypospolitej Polskiej.

Z chwilą wejścia w życie niniejszej ustawy tracą moc obowiązującą dotychczas obowiązujące ustawy i przepisy, wydane w przedmiotach, unormowanych tą ustawą.

2.

Termin płatności uposażenia.

Roporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 63.

Na podstawie art. 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 17 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz U. R. P. Nr. 86, poz. 664), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) i art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządza się co następuje:

§ 1. (1) Uposażenie funkcjonarjuszów państwowych, żołnierzy zawodowych, sędziów i prokuratorów oraz oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej wypłaca się miesięcznie zgóry w pierwszym dniu każdego miesiąca. Jeżeli dzień ten jest wolny od zajęć służbowych, wówczas wypłata uposażenia następuje w najbliższym poprzednim dniu zajęć.

(2) Należności, których wymiar może być ustalony jedynie na podstawie już dokonanych prac, wypłaca się miesięcznie zdołu.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 lutego 1934 roku.

Prezes Rady Ministrów: *J. Jędrzejewicz.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*

3.

Podatek dochodowy.

Rozp. Min. Skarbu z dnia 5-go lutego 1934 r. L. D. V. 4130/2/34.
(Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 14 z dnia 9-go lutego 1934 r.).
(Nr. I. R. 1136/34).

Nr. BP. 23932/34. W związku z przepisami art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665), art. 6 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666), § 16 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników przedsiębiorstwa „Polskie Koleje Państwowe" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 24), § 8 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 1 stycznia 1934 r. o uposażeniu pracowników państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" (Dz. U. R. P. Nr. 4, poz. 26) — wyjaśnia się co następuje:

Ze zwolnienia od państwowego podatku dochodowego korzystają wszelkiego rodzaju wynagrodzenia, wypłacane na podstawie wymienionych wyżej rozporządzeń osobom, których stosunek służbowy w dziedzinie wynagrodzenia jest unormowany na podstawie powyższych rozporządzeń. Nie korzysta zatem ze zwolnienia od państwowego podatku dochodowego wynagrodzenie, wypłacane pracownikom kontraktowym, z uwagi na to, że wypłata wynagrodzenia opiera się na umowie prywatno-prawnej. Jeżeli pracownik państwowy obok wynagrodzenia pobieranego na podstawie wymienionych wyżej rozporządzeń pobiera ponadto ze Skarbu Państwa wynagrodzenie z tytułu umowy prywatno-prawnej o najem usług, to to ostatnie wynagrodzenie podlega państwowemu podatkowi dochodowemu.

Za wynagrodzenie wypłacane na podstawie wymienionych na wstępie rozporządzeń należy uważać: uposażenie zasadnicze, dodatki lokalne, dodatki funkcyjne, dodatki służbowe, zasiłki wyrównawcze, wszelkiego rodzaju inne dodatki, których wypłata opiera się na wymienionych na wstępie rozporządzeniach (dodatki reprezentacyjne i t. p.), wreszcie wszelkiego rodzaju zasiłki i nagrody pieniężne, wypłacane z funduszów wstawianych specjalnie na ten cel do preliminarza budżetowego.

Wynagrodzenia, otrzymywane za spełnienie czynności komisarzy w instytucjach kredytowych, przy giełdach w przedsiębiorstwach i t. p., jak również wynagrodzenia, otrzymywane za spełnianie czynności członków zarządu, rad nadzorczych oraz komisyj rewizyjnych tudzież tym podobnych czynności, podlegają państwowemu podatkowi dochodowemu na ogólnych zasadach. Przy obliczaniu wysokości podatku dochodowego od tych wynagrodzeń nie należy brać pod uwagę wynagrodzenia wolnego od podatku dochodowego.

Wynagrodzeń wolnych od państwowego podatku dochodowego nie należy również brać pod uwagę przy ustalaniu różnicy z tytułu kumulacji uposażeń w myśl art. 112 a. ustawy o państwowym podatku dochodowym w brzmieniu art. 3 ustawy z dnia 7 listopada 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 101, poz. 771).

Wyjaśnienia zawarte w niniejszym okólniku mają odpowiednie zastosowanie do wynagrodzeń pracowników o charakterze publiczno-prawnym w monopolach państwowych oraz do wynagrodzeń funkcjonarjuszów administracji lasów państwowych, wypłacanych na podstawie przepisów obowiązujących z dniem 1 lutego 1934 r.

Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

4.

Mieszkania dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Okólnik Min. Spraw Wewnętrznych Nr. 25 z dnia 20 lutego 1934 r. Nr. S. S. 54/6/22 do wojewodów (wszystkich z wyjątkiem śląskiego) oraz Zarządu Miejskiego m. st. Warszawy.

Wskutek zapytań PP. Wojewodów, czy wobec wątpliwości powstałych w związku z wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) należy od 1. lutego b. r. dostarczać nauczycielom publicznych szkół powszechnych mieszkań, a wzamian niedostarczonego mieszkania wypłacać dodatki mieszkaniowe — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministerstwem W. R. i O. P. komunikuje, iż w sprawie powyższej Pan Prezes Rady Ministrów w piśmie skierowanem do Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego Nr. 53/6/1 z 29 stycznia 1934 r. wyjaśnił co następuje:

„Obowiązek gmin i obszarów dworskich dostarczania mieszkań nauczycielom publicznych szkół powszechnych względnie wypłacania im dodatków mieszkaniowych w razie niedostarczania mieszkań wynika z postanowień art. 11 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) w brzmieniu rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 roku w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 662).

Art. 27 przytoczonego rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych uchyla ustawę uposażeniową z dnia 9 października 1923 roku. która nie była podstawą do wypłacania nauczycielom publicznych szkół powszechnych dodatków mieszkaniowych i znosi wszystkie inne przepisy w sprawach unormowanych rozporządzeniem z dnia 28 października 1933 r.

Ponieważ przytoczone rozporządzenie o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych nie reguluje zupełnie dostarczania mieszkań nauczycielom publicznych szkół powszechnych, przeto przepisy art. 11 wspomnianej ustawy o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych nie zostały uchylone i obowiązują nadal.

Wobec tego wypłacanie dodatku mieszkaniowego dla nauczycieli publicznych szkół powszechnych winno odbywać się nadal w wysokości i na zasadach określonych dla funkcjonarjuszów państwowych w dniu wejścia w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3 grudnia 1930 r. w sprawie zmiany ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o zakładaniu i utrzymywaniu publicznych szkół powszechnych t. j. w dniu 1 kwietnia 1931 roku.

Zasady wypłacania i wysokość dodatków mieszkaniowych wypłaconych w dniu 1 kwietnia 1931 r. funkcjonarjuszom państwowym normował okólnik Ministra Skarbu L. D. III. 3954/1 z dnia 22 grudnia 1928 r. w sprawie dodatku za mieszkanie i miesięcznych zasiłków.

Na zasadach wyrażonych we wspomnianym okólniku, odbywało się dotąd wypłacanie dodatków mieszkaniowych nauczycielom publicznych szkół powszechnych i na tych samych zasadach winno odbywać się nadal.

P r z y k ł a d I. Nauczyciel publicznej szkoły powszechnej przy zaszeregowaniu przeszedł z dawnej grupy VIII do nowej grupy IX. Dodatek mieszkaniowy winien otrzymywać nadal w wysokości przewidzianej dla dawnej grupy uposażenia, a dodatek wyższy według dawnej VII grupy otrzyma dopiero po spełnieniu warunków, wymaganych przez ustawę uposażeniową z dnia 9 października 1923 r. do przejścia do dawnej grupy VII.

P r z y k ł a d II. Nauczyciel publicznej szkoły powszechnej, wdowiec z jednem dzieckiem, mający 16 lat służby nauczycielskiej w dniu 1 lutego 1934 r. pobiera dodatek mieszkaniowy dla rodzinnych według dawnej grupy VIII, w dniu 15 marca 1935 r. dziecko kończy 18 lat życia; od 1 kwietnia 1935 r. wymieniony nauczyciel winien otrzymywać dodatek dla samotnych, według dawnej grupy VIII."

Przesyłając powyższe do wiadomości, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych prosi o wyjaśnienie, by nadzorowane przez Pana Wojewodę zarządy gminne i miejskie preliminowały w swych budżetach na rok 1934/35 odpowiednie sumy na dostarczenie mieszkań nauczycielom publicznych szkół powszechnych ewentualnie na wypłatę dodatku mieszkaniowego.

Przy preliminowaniu tych sum należy stosować się do następujących wytycznych:

a) art. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 3-go grudnia 1930 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 662) stanowi, że nauczyciel może nie przyjąć mieszkania, znajdującego się w budynku nieprzeznaczonym na cele szkolne, wskutek tego nieprzyjęcia powstaje dla gminy obowiązek wypłacania dodatku mieszkaniowego. Z uwagi na to, iż rozporządzenie powyższe nie określa, jakiego rodzaju ma to być budynek, a więc czy stanowiący własność gminy, czy też przez gminę na cele szkolne wynajęty, przeto Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, iż nauczyciel nie może nie przyjąć mieszkania w budynku na cele szkolne przeznaczonym, o ile budynek ten zostanie uznany przez władze szkolne za szkolny, bez względu na to, w jaki sposób gmina doszła do dysponowania tym budynkiem. O ileby przeto nauczyciel ofiarowanego mu w takim budynku mieszkania nie przyjął, gmina nie jest obowiązana płacić mu dodatku mieszkaniowego;

b) w razie otrzymania przez nauczyciela mieszkania w budynku przeznaczonym na cele szkolne, żona jego nauczycielka, żyjąca z nim we wspólności małżeńskiej, dodatku nie otrzymuje, gdyż korzysta z bezpłatnego mieszkania, dostarczonego przez gminę jej mężowi, z którym

zgodnie z postanowieniami prawa cywilnego obowiązana jest razem mieszkać. W tym wypadku mieszkanie pod względem wielkości winno odpowiadać warunkom rodzinnym nauczyciela i umożliwić prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego. O odpowiedniości mieszkania rozstrzyga w razie sporu władza szkolna I instancji w porozumieniu z właściwym wydz. powiatowym. Przy uwzględnieniu wyżej podanych zastrzeżeń uważa się, że gmina dostarczyła małżonkom mieszkania wspólnego w budynku szkolnym. To samo ma miejsce i w tych wypadkach, jeżeli każde z małżonków pracuje w innej szkole, jednak w tej samej miejscowości. Gmina zostaje zwolnioną od obowiązku wypłacania dodatku żonie - nauczycielce, skoro dostarczyła mieszkania jej mężowi - nauczycielowi w budynku szkolnym, gdyż rozporządzenie mówi o „budynku przeznaczonym na cele szkolne" w ogólności, nie zastrzega zaś, że nauczyciel musi otrzymać mieszkanie w budynku szkoły, w której udziela nauki;

c) dodatek mieszkaniowy nie należy się nauczycielce, która zamieszkuje przy mężu również w przypadku, gdy mąż jest urzędnikiem państwowym lub pracownikiem samorządowym (biura, wydziału powiatowego, zarządu gminnego, miejskiego) i otrzymuje od Państwa lub związku samorządowego mieszkanie bezpłatne, względnie dodatek mieszkaniowy;

d) nauczyciele i nauczycielki, mieszkający w domach własnych, nie tracą prawa do dodatku mieszkaniowego, jednak odmowa przyjęcia mieszkania, odpowiadającego warunkom określonym w p. a) zwalnia gminę od obowiązku wypłacania tego dodatku;

e) dodatek mieszkaniowy nie należy się nauczycielowi, który, zajmując etat nauczyciela w pewnej gminie, nie pełni w niej faktycznie obowiązków nauczycielskich np. z powodu przydzielenia go przez władze do pracy administracyjnej, do pracy w szkołach zagranicą. Nauczyciel taki jednak, o ile utrzymuje rodzinę, zatrzymuje na przeciąg roku od opuszczenia gminy prawo do bezpłatnego korzystania dla swej rodziny z mieszkania dostarczonego mu uprzednio przez gminę. Nauczyciel przydzielony do pracy w szkole na terenie innej gminy otrzymuje bezpłatne mieszkanie, względnie dodatek mieszkaniowy od tej gminy, na terenie której faktycznie pracuje;

f) nauczyciele urlopowani celem dalszego zawodowego kształcenia się oraz nauczyciele, którzy otrzymali urlop dla poratowania zdrowia, nie tracą prawa do dodatku mieszkaniowego.

Podsekretarz Stanu (—) *Korsak.*

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 29 z dnia 3-go marca 1934 r. (BP. 5092/34).

Nr I. 5611/34. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego przesyła powyższy okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych do wiadomości i stosowania.

Okólnik ten należy również podać do wiadomości PP. Inspektorom Obwodów Szkolnych.

Dyrektor Biura Personalnego (—) *Jan T. Lipka.*

5.

Dodatek służbowy nauczycieli p. o. kierowników publicznych szkół powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 6 z dnia 13 stycznia 1934 r. (BP. 1702/34)

Na zapytanie jednego z kuratorjów Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

Jak wynika z treści p. 2 § 41 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) dodatki przysługują osobom, które pełnią obowiązki służbowe, do których jest przywiązany dodatek służbowy.

Dodatek służbowy przywiązany jest więc nie do tytułu lecz do obowiązków służbowych i dlatego należy go wypłacać nauczycielom p. o. kierowników (nauczycielom kierującym 1-kl.) publicznych szkół powszechnych bez względu na to, czy są nauczycielami stałymi, czy tymczasowymi.

Ministerstwo zwraca uwagę, że prawo do dodatków służbowych. przysługuje wspomnianym nauczycielom dopiero po upływie co najmniej 2-ch miesięcy od czasu rozpoczęcia faktycznego pełnienia obowiązków służbowych, do których jest przywiązany dodatek służbowy i przy zastosowaniu przepisów pkt. b. art. 15 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663).

Przykład I. Nauczyciel publicznej szkoły powszechnej 15 czerwca 1933 r. otrzymał powierzenie pełnienia obowiązków kierownika 7-kl publicznej szkoły powszechnej i obowiązki te objął 16-go czerwca 1933 r. Prawo do dodatku służbowego przysługuje mu od dnia 1-go lutego 1934 r.

Przykład II. Nauczyciel publicznej szkoły powszechnej rozpoczął pełnienie obowiązków kierownika 4-kl. publicznej szkoły powszechnej w dniu 5-go lutego 1934 r. prawo do dodatku służbowego przysługuje mu od 1-go maja 1934 r.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 84 z dnia 12-go lutego 1934 r. (Nr. BP. 3571/34).

Wskutek powyższego wyjaśnienia Ministerstwa W. R. i O. P. należy sprawdzić, czy wszyscy nauczyciele, p. o. kierowników (względnie nauczyciele kierujący 1-kl) publicznych szkół powszechnych (szkół ćwiczeń), którzy pozostawali w służbie w dniu 1-go lutego 1934 r., rozpoczęli pełnienie obowiązków kierowniczych najpóźniej w dniu 1-go grudnia 1933 r., a w wypadku stwierdzenia objęcia tych obowiązków w czasie późniejszym (t. j. po dniu 1. grudnia 1933 r.) należy donieść o tem niezwłocznie Kuratorjum z wnioskiem o asygnowanie intersowanym nauczycielom przyznanego im dodatku służbowego dopiero po upływie 2-ch miesięcy, licząc od czasu faktycznego rozpoczęcia pełnienia funkcyj kierowniczych.

Podobne wnioski należy przedkładać również w przyszłości przy każdem doniesieniu o dniu istotnego objęcia obowiązków kierowniczych przez nauczycieli, którym obowiązki te zostaną powierzone.

Również należy przedkładać wnioski o wstrzymanie wypłaty dodatków służbowych funkcjonarjuszom, pobierającym te dodatki (kierownikom oraz nauczycielom p. o. kierowników publicznych szkół powszechnych (szkół ćwiczeń), kierownikom szkół specjalnych, kierownikom przedszkoli, nauczycielom, powołanym do pracy instruktorskiej), w tych wypadkach, w których w myśl postanowień § 41 p. 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) następuje utrata prawa do pobierania tych dodatków, a więc w wypadkach przeniesienia odnośnego funkcjonarjusza w stan nieczynny, rozpoczęcia urlopu bezpłatnego, zawieszenia w służbie, jak również w przypadku niespełniania z jakiegokolwiek powodu co najmniej przez dwa miesiące obowiązków służbowych, do których jest przywiązany dodatek służbowy.

Naczelnik Biura Personalnego: (—) *Dr. J. Weryński.*

6.

Zajęcie uposażenia służbowego.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 19 z dnia 17-go lutego 1934 r. (Nr. BP. 16054/33) w sprawie zajęcia należności z tytułu opłat szkolnych.

Nr. BP. 25677/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że uchwały egzekucyjne, opiewające na sumy należne od funkcjonarjuszów państwowych prywatnym zakładom naukowym z tytułu opłat szkolnych za dzieci tychże funkcjonarjuszów, uczęszczające do wspomnianych zakładów, nie mogą być skierowane na zajęcie sum należnych funkcjonarjuszom od władz państwowych jako zwrot opłat szkolnych, gdyż do sum tych powstało prawo funkcjonarjuszów dopiero po uprzedniem dokonaniu przez nich opłat szkolnych w zakładzie prywatnym, na co wskazuje sam termin: „zwrot opłat szkolnych".

Wobec powyższego uchwały egzekucyjne, skierowane na zajęcie uposażenia służbowego (wogóle) funkcjonarjuszów, należy wykonać zgodnie z rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27-go października 1932 r. o prawie o sądowem postępowaniu egzekucyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 803).

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka* w. r.

7.

Egzamin na czeladnika.

Rozporządzenie Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13 lutego 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 123) w porozumieniu z Ministrem W. R. i O. P. w sprawie zmiany przepisów, dotyczących egzaminu na czeladnika.

Na podstawie art. 157 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53, poz. 468) [1]) zarządza się co następuje:

---

[1]) Wymienione w niniejszem rozporządzeniu §§ ustawy o prawie przemysłowem są przedrukowane w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1930 r., str. 506 — 509.

§ 1. Każda z komisyj egzaminacyjnych, przewidzianych w art. 153 ust. 3 prawa przemysłowego, składa się z przewodniczącego i przynajmniej z trzech członków, w tem jednego delegata, wyznaczonego przez kuratorjum właściwego okręgu szkolnego.

§ 2. Regulamin egzaminacyjny, przewidziany w art. 154 ust. 2 prawa przemysłowego, powinien zawierać przepis o posiadaniu przez kandydata elementarnych umiejętności czytania i pisania po polsku oraz rachowania i rysowania w granicach potrzeb danego zawodu. Szczegółowa instrukcja, wydana przez władzę szkolną, określać będzie skalę wymagań powyższych umiejętności.

Postępowanie komisji egzaminacyjnej, sposób egzaminowania i taksy egzaminacyjne ustala się regulaminami egzaminacyjnemi, które wydaje izba rzemieślnicza, a zatwierdza władza przemysłowa wojewódzka.

§ 3. Podanie o dopuszczenie do egzaminu przewidziane w art. 155 ust. 1 prawa przemysłowego, wnosi terminator lub pomocnik do izby rzemieślniczej. Do podania należy dołączyć świadectwo ukończenia nauki lub też świadectwo, stwierdzające przebyty czas nauki w rzemiośle, oraz zaświadczenie właściwej władzy szkolnej, stwierdzające, że w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła, nie było w okresie czasu odbywania terminu publicznej szkoły dokształcającej zawodowej, bądź zaświadczenie tejże władzy szkolnej, że terminator z powodu braku miejsca nie mógł uczęszczać do publicznej szkoły dokształcającej zawodowej w miejscowości, w której odbywał naukę, bądź wreszcie zaświadczenie wojewody, a w m. st. Warszawie — Komisarza Rządu, wydane po wysłuchaniu władzy szkolnej, że terminator z innej uzasadnionej przyczyny nie może okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej.

§ 4. Postanowienia niniejszego rozporządzenia odnoszą się do terminatorów, którzy nie mogą okazać świadectwa szkolnego z ukończenia nauki w publicznej szkole dokształcającej zawodowej z powodu braku takiej szkoły lub z powodu niemożności uczęszczania do niej dla braku miejsca albo z innej uzasadnionej przyczyny w miejscowości, w której terminator odbywał naukę rzemiosła.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia i traci moc obowiązującą z dniem 31 grudnia 1935 r.

Minister Przemysłu i Handlu: *Zarzycki.*

8.

Nauka o samorządzie.

Nr. BP. 3460/34. Ministerstwo pismem z dnia 16-go stycznia 1934 r. Nr. III. Hg. 57/34 wyjaśniło, że naukę o samorządzie należy zaliczyć do IV kategorji przedmiotów udzielanych w szkołach handlowych.

Organizacja szkół.

P. Kurator O. S. Lw. rozp. z dnia 14-go lutego 1934 r. Nr. I. 2023/34 nadał 7-klasowej koedukacyjnej publicznej szkole powszechnej w Janowie nazwę: „7-mio klasowa Publiczna Szkoła Powszechna Koedukacyjna im. Króla Jana III Sobieskiego w Janowie“.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 27-go stycznia 1934 r. Nr. I. 1326/34. nadał 7-klasowej publicznej szkole powszechnej męskiej w Sokalu nazwę: „7-mio klasowa Publiczna Szkoła Powszechna Męska im. ks. Biskupa Władysława Bandurskiego w Sokalu“.

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 15-go lutego 1934 r. Nr. BP. 15533/33 przeniósł p. **Gustawa Mieczysława 2-im. Szulca,** Naczelnika Wydziału w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie, na równorzędne stanowisko do Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 1-go lutego 1934 r. Nr. BP. 3084/34 przeniósł p. **Edmunda Pfaifera,** pozostającego w stanie nieczynnym Naczelnika Wydziału w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, w stan spoczynku.

P. Kurator O. S. Lw. zamianował:

p. Tadeusza Krawca, praktykanta rachunkowego w Kuratorjum O. S. Lw. we Lwowie, sekretarzem rachunkowym w Kuratorjum O. S. Lw.

p. Jana Matheisa, praktykanta administracyjnego w Kuratorjum O. S. Lw. we Lwowie, sekretarzem administracyjnym w Kuratorjum O. S. Lw.

Inspektoraty.

P. Minister W. R. i O. P.

rozp. z dnia 11-go grudnia 1933 r. Nr. BP. 18722/23 zamianował p. Jana Płatosa, kierownika 7-klasowej publicznej szkoły powszechnej w Rubieżowicach, zastępcą inspektora szkolnego na obwód szkolny niżański;

rozporządzeniem z dnia 23-go stycznia 1934 r. Nr. BP. 18473/33 przeniósł p. Marjana Nowaka, zastępcę inspektora szkolnego w Rawie Ruskiej, na równorzędne stanowisko podinspektora szkolnego w Inowrocławiu;

rozporządzeniem z dnia 30-go listopada 1933 r. Nr. BP. 18593/33 przeniósł p. Michała Kulczyckiego inspektora szkolnego w Gródku Jagiellońskim, w stan nieczynny.

P. Minister W. R. i O. P. przeniósł w stan spoczynku: p. Antoniego Białowąsa, inspektora szkolnego w Kołomyi; p. Stanisława Bieniowskiego, inspektora szkolnego w Brodach; p. Stanisława Garlickiego, inspektora szkolnego w Horodence; p. Józefa Głowackiego, inspektora szkolnego w Złoczowie; p. Eugenjusza Mandyczewskiego, inspektora szkolnego w Kamionce Strumiłłowej; p. Antoniego Samborskiego, pozostającego w stanie nieczynnym inspektora szkolnego w Zbarażu; p. Józefa Witkę, pozostającego w stanie nieczynnym inspektora szkolnego w Skałacie.

P. Kurator O. S. Lw. powierzył czynności instruktora oświatowego. p. Izyderowi Jabłońskiemu, nauczycielowi szkoły w Korolówce (Borszczów), przy inspektoracie Szkolnym w Czortkowie; p. Władysławowi Donigiewiczowi, nauczycielowi 7-klasowej szkoły w Czortkowie, przy Inspektoracie Szkolnym w Czortkowie; p. Józefowi Michalewiczowi, nauczycielowi 7-klasowej szkoły w Kałuszu, przy Inspektoracie Szkolnym w Przemyślu.

P. Kurator O. S. Lw. zamianował p. Henryka Trojanowskiego sekretarzem w Inspektoracie Szkolnym w Jarosławiu.

P. Kurator O. S. Lw. przeniósł w stan spoczynku p. Teodora Krzyżanowskiego, pomocnika kanc. b. Rady Szkolnej Powiatowej w Buczaczu.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe i powszechne.

Mianowani.

Inż. Abgarowicz Franciszek, nauczycielem Państwowej Szkoły Rolniczej w Miłocinie;

Balicki Jan, kierownikiem 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 4 im. Konarskiego we Lwowie; Berlas Dawid, kierownikiem 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 3 im. Czackiego we Lwowie;

dr. Gaweł Władysław, nauczycielem seminarjum męskiego w Rzeszowie; Głogowski Piotr, nauczycielem gimnazjum XI we Lwowie.

Kisilewicz Władysław, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Wolicy Komarowej (Sokal); Kozakówna Marja, kierowniczką 2-klasowej szkoły w Bołochowie (Kałusz).

Łagan Jan, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Koenigsau (Drohobycz); Łątkowski Kazimierz, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Besku (Sanok); dr. Łodziak Marjan, nauczycielem szkoły zawodowej żeńskiej we Lwowie; Łukasiewicz Antoni, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Trzcieńcu (Mościska);

Marczakówna Franciszka S., kierowniczką 2-klasowej szkoły w Antoniówce (Żydaczów); Mykietiuk Nicefor, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Dobrotowie (Nadwórna);

Pilawski Teodor, kierownikiem 7-klasowej szkoły męskiej im. Mickiewicza w Stanisławowie; Pobihuszko Filemon ks. dr., nauczycielem gimnazjum w Brzeżanach; Podkowa Jan, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Kurzynie Średniej (Nisko);

Udałowicz Helena, kierowniczką 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 34 im. Staszica we Lwowie;

Wiche Edgar, nauczycielem seminarjum naucz. męskiego w Stanisławowie; Wiszniewska Marja, nauczycielką gimnazjum w Leżajsku.

Przeniesieni.

Baraniecki Stefan, pozostający w stanie nieczynnym nauczyciel państwowego gimnazjum im. St. Wyspiańskiego w Mławie, do gimnazjum w Sanoku; Bodyński Adam, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Bieganowie,

powiatu nieszawskiego, do 2-klasowej szkoły w Berehach Dolnych (Lesko), Bogaczewicz Józef, nauczyciel gimnazjum w Rohatynie, do gimnazjum w Brodach;

Czarnyńska Genowefa, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Żurawcach (Wołożyn), do 2-klasowej szkoły w Stubieńku (Przemyśl); Czuczkiewicz Klementyna, nauczycielka szkoły w Ustrzykach Dolnych, do 7-klasowej szkoły w Dobrzyniu (Rypin);

Deneczkówna Janina, nauczycielka 7-klasowej w Skale (Borszczów), do 3-klasowej szkoły w Filipkowcach (Borszczów);

Filipska Natalja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Zaleszczykach Starych (Zaleszczyki), do 7-klasowej szkoły im. M. Konopnickiej w Stanisławowie;

Jankowska Janina, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Worochcie (Nadwórna), do 2-klasowej szkoły w Celejowie (Kopyczyńce);

Klimkowa Marja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Lubli (Krosno), do 4-klasowej szkoły w Husakowie (Mościska); Kobl Kazimierz, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Młyniskach (Żydaczów), do 3-klasowej szkoły w Łyskowie (Żydaczów); Komorowska Stanisława, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Pustomytach (Lwów), do 7-klasowej szkoły żeńskiej im. św. Marcina we Lwowie;

Lewandowska Stanisława, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Mieczyszczowie (Brzeżany), do 3-klasowej szkoły w Pikulicach (Przemyśl);

Mleczkowa Janina, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Wiercanach (Ropczyce), do 1-klasowej szkoły w Alfredówce (Tarnobrzeg);

Dr. Nartowski Wacław Franciszek, dyrektor gimnazjum im. I. Kraszewskiego w Białej Podlaskiej (a nie „nauczyciel" jak mylnie podano w Nr. 10 Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r.), na stanowisko dyrektora I gimnazium w Jarosławiu;

Olpińska Irena, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Pawłowie (Radziechów), do 2-klasowej szkoły w Czyżykowie (Lwów); Opałek Mieczysław, kierownik 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 11 we Lwowie, do 7-klasowej szkoły Nr. 8 we Lwowie;

Pańczuk Mikołaj, profesor gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, do gimnazjum I we Lwowie; Partykówna Bronisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Chłopach (Rudki), do 7-klasowej szkoły w Horożannie Wielkiej (Rudki); Pawlukówna Bronisława, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Płonnej (Sanok), do szkoły w Przewrotem (Rzeszów);

Raczyńska Marja, nauczycielka szkoły w Mielnicy (Borszczów), do 7-klasowej szkoły męskiej im. Konarskiego w Tarnopolu; Radekowa Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Podgaci (Mościska), do 3-klasowej szkoły w Płuhowie (Złoczów); Rewucki Franciszek, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Podłężu (Bochnia), do 7-klasowej szkoły w Dobromilu; Robak Karol, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej w Podwołoczyskach (Skałat), do 4-klasowej szkoły w Nienadówce (Kolbuszowa);

Sienkiewiczowa Zofja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Hanaczówce (Przemyślany), do 7-klasowej szkoły w Sokolnikach (Lwów); Dr. Stabryło Władysław, nauczyciel gimnazjum I w Stryju, do gimnazjum VI we Lwowie; Śliwiński Zygmunt, prowizoryczny inspektor szkolny w Nadwórnej, na stanowisko kierownika 7-klasowej szkoły w Stojanowie (Radziechów).

Tendajowa Ludwika, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Hutwinie (Kostopol), do 7-klasowej szkoły Nr. 50 we Lwowie; Turczyński Bohdan,

nauczyciel 7-klasowej szkoły w Łunińcu (Łuniniec), do 4-klasowej szkoły w Podhorodcach (Stryj); Tymczyszyn Józef, kierownik 4-klasowej szkoły w Horożannie Wielkiej (Rudki), do 4-klasowej szkoły w Chiszewicach (Rudki);

Dr. Wolańczyk Marjan, nauczyciel gimnazjum XI we Lwowie, do gimnazjum im. A. Mickiewicza w Prużanie;

Ks. dr. Zaleski Michał, profesor gimnazjum w Brzeżanach, do filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie.

Przydzieleni. Dr. Łodziak Marjan, nauczyciel szkoły zawodowej żeńskiej we Lwowie, do Szkoły Ekonomiczno-Handlowej we Lwowie.

Przeniesieni w stan nieczynny. Dzikiewicz Włodzimierz, kierownik 7-klasowej szkoły męskiej w Brodach;

Śmiszkiewiczówna Michalina, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Monasterzyskach (Buczacz).

Spensjonowani.

Adrjanowicz Włodzimierz, nauczyciel gimnazjum z r. j. n. we Lwowie;

Babiakowa Stefanja, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Bilczu (Drohobycz); Baumanówna Marja, nauczycielka szkoły żeńskiej w Przeworsku; Berezowski Władysław, kierownik 7-klasowej szkoły w Szczercu (Lwów); Blaschke Ignacy, nauczyciel gimnazjum w Złoczowie; Bobanycz Eufrozyna, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Synowódzku Niżnem (Stryj).

Dr. Chodowicki Bazyli, pozostający w stanie nieczynnym, dyrektor gimnazjum I we Lwowie;

Gottwaldówna Bolesława, nauczycielka szkół specjalnych przydzielona do Zakładu Głuchoniemych we Lwowie;

Janikowska Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Żółkwi; Jaroszewski Bolesław, kierownik 3-klasowej szkoły w Cieplicach Górnych (Jarosław); Jastrzębska Katarzyna, nauczycielka w Zrotowicach (Przemyśl); Jaworska Stefanja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Siemikowcach (Stanisławów);

Kamera Alojzy, kierownik 3-klasowej szkoły w Podjarkowie (Bóbrka); Killar Jan, profesor gimnazjum w Sanoku; Krasijówna Anna, pozostająca w stanie nieczynnym nauczycielka szkoły w Duninowie (Zaleszczyki); Kulczycki Zenon, kierownik 2-klasowej szkoły w Kołbajowcach (Rudki); Kulpa Tadeusz, kierownik szkoły w Korzelicach (Przemyślany);

Lewicka Józefa, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Chyrowie (Sambor);

Dr. Łukianowicz Denys, dyrektor gimnazjum z r. j. n. we Lwowie;

Majewski Grzegorz, kierownik 4-klasowej szkoły w Bilce Szlacheckiej (Lwów); Markiewiczowa Stefanja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Tyśmieniczanach (Stanisławów); Markiewski Jan, kierownik 6-klasowej szkoły w Monastercu; **Matuszewski Stanisław**, pozostający w stanie nieczynnym dyrektor gimnazjum w Czortkowie; Medyński Aleksander, profesor gimnazjum IX we Lwowie; **Mendrala Stanisław,** pozostający w stanie nieczynnym dyrektor gimnazjum w Tłumaczu; Mikołajewicz Jan, nau-

czyciel 2-klasowej szkoły w Hinowicach (Brzeżany); **Missona Kazimierz,** pozostający w stanie nieczynnym dyrektor gimnazjum w Trembowli; Mossowa Klementyna, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Dołhem (Stryj); Mryczko Szymon, kierownik szkoły w Berezce (Lesko);

Nalborczyk Jan, profesor, kierownik Wydziału Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego Szkoły Technicznej we Lwowie;

Pełeński Józef, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej w Żółkwi; Pełypyszyn Mikołaj, kierownik 2-klasowej szkoły w Niżniowie Dolnym (Dolina); Platzker Hinda Lea, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Łyścu (Stanisławów); Pudełko Edmund, profesor gimnazjum w Krośnie;

Reiter Edward, dyrektor gimnazjum w Brzeżanach; Reutt Marja, kierowniczka 7-klasowej szkoły żeń. Nr. 35 im. Kl. Tańskiej we Lwowie;

Serednicka Karolina, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Horodence; Sojkowa Katarzyna, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Żohatynie (Dobromil); Stepan Leontyna, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Polanie (Lwów);

Dr. Thullie Kazimierz, pozostający w stanie nieczynnym profesor gimn. VIII we Lwowie; Tylawska Józefa, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Konarskiego w Przemyślu; Tylawska Marja, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Jaworowie;

Urban Jan, kierownik 4-klasowej szkoły w Bratkowicach (Rzeszów);

Waltoś Ferdynand, nauczyciel szkoły im. St. Staszica we Lwowie; **Weber Stanisław,** pozostający w stanie nieczynnym dyrektor seminarjum w Czortkowie; Wisłocki Jan, kierownik 7-klasowej szkoły w Chyrowie (Sambor);

Ziemlik Stanisław, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Odrzechowej (Sanok).

Zwolnieni ze służby. Dr. Ingarden Roman Witold, profesor gimnazjum II we Lwowie.

Zmarli.

Rottenstreich Fischl, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Bursztynie (Rohatyn), zmarł dnia 19-go listopada 1933 r. w 60 roku życia, a 36 roku służby nauczycielskiej.

Zawadowski Józef, kierownik 2-klasowej szkoły w Szeparowcach (Kołomyja), zmarł dnia 18-go października 1933 r. w 58 roku życia, a 35 roku służby nauczycielskiej.

Zapolska Marja, nauczycielka 6-klasowej szkoły im. Szewczenki w Borysławiu, zmarła dnia 6-go grudnia 1933 r. w 25 roku życia, a 4 roku służby nauczycielskiej.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Brody**	Podkamień	7 kl.	koed.	—	polski	3 ubik.	30 mg	
1	**Dolina**	Jasienowiec	3 „	„	—	ruski	4 „	2 mg	Konkurs 3-ci
1	**Drohobycz**	Rabczyce	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	Konkurs 2-gi
2	„	Lisznia	5 „	-	im. T. Hołówki	pol.-r.	3 „	2 mg	Konkurs 2-gi Pierwszeństwo z w. k. n.
1	**Gródek Jagiell.**	Gródek Jagiell.	7 „	męska	kr. Wł. Jagiełły	polski	—	—	
1	**Kamion. Stramił.**	Sielec-Bieńków	4 „	koed.	—	pol.-r.	—	1 mg	Konkurs 2-gi
1	**Kosów**	Rybno	2 „	„	—	„	3 „	0·9 ha	„
1	**Mościska**	Sądowa Wisznia	7 „	„	—	„	—	—	
2	„	Sokola	3 „	„	—	„	3 ubik.	2 mg	
3	„	Mościska	7 „	żeńska	im. kr. Jadwigi	polski	4 „	—	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do 15-go maja 1934.

Ogłoszenia.

Karty indywidualne.

Na liczne zapytania, czy przesłany przez nas wzór Karty Indywidualnej jest obowiązujący, komunikujemy, że nie jest obowiązujący i nie ma aprobaty Ministerstwa W. R. i O. P., ponieważ z powodu wielkiej ilości rubryk wymaga przy ich wypełnianiu fachowej pomocy psychologa szkolnego.

Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych.

Muzeum Oświaty.

Muzeum Oświaty i Wychowania Ministerstwa W. R. i O. P. prosi wszystkich Opiekunów redakcyj czasopism, wydawanych przez młodzież szkolną, o stałe darmowe przysyłanie swego czasopisma pod adresem: Muzeum Oświaty, Warszawa, Hoża 88 i zgóry dziekuje za tę współpracę przy tworzeniu zbiorów muzealnych.

Warszawa 15 lutego 1934 r. Nr. 98. P. 120/34.

Kierownik Muzeum: (—) *Prof. T. Benni.*

Zaopatrzenie członków organizacji Przysposobienia Wojskowego.

Nr. O. 3078/34. W związku z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 4 września 1930 Nr. I. W. F. 5410/30 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z r. 1930, str. 567) podaje się do wiadomości, iż art. 2.,ust. 2, lit. b. ustawy z dnia 17 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 238) o zaopatrzeniu inwalidzkiem, w brzmieniu art. 1, p. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 669) w sprawie zmiany ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkiem, otrzymał brzmienie następujące: „Za inwalidów wojskowych uważa się członków organizacji Przysposobienia Wojskowego, którzy doznali uszkodzenia zdrowia z powodu choroby lub kalectwa, jeżeli to uszkodzenie zdrowia spowodowało utratę zdolności zarobkowej i zostało nabyte wskutek urazu, doznanego w czasie zajęć wojskowych, spełnianych na zarządzenie i pod nadzorem instruktora Przysposobienia Wojskowego, powołanego do tego przez władze wojskowe".

Według brzmienia art. 29, ust. 1, powołanej ustawy roszczenie do zaopatrzenia z ustawy inwalidzkiej muszą być zgłoszone pod rygorem utraty prawa przez członków organizacji Przysposobienia Wojskowego w ciągu jednego roku od daty wypadku, który spowodował uszkodzenie zdrowia.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.* wr.

Zbiórka na Fundusz Obrony Morskiej.

Nr. O. 3316/34. Ministerstwo W. R. i O. P., uwzględniając prośbę Zarządu Funduszu Obrony Morskiej przy Lidze Morskiej i Kolonjalnej (Warszawa, ul. Widok 10), pismem z dnia 5 lutego 1934 r. Nr. I. Pol. 285/34 wyraziło zgodę na skierowanie apelu do personelu we wszystkich podległych Ministrowi W. R. i O. P. urzędach i instytucjach o dobrowolne składanie ofiar na Fundusz Obrony Morskiej oraz na potrącanie przy wypłacie poborów przez płatników zadeklarowanych dobrowolnych składek.

Ministerstwo podkreśliło zarazem, że składki — zgodnie z życzeniem Funduszu Obrony Morskiej — winny być najzupełniej dobrowolne, przyczem niezadeklarowanie składki przez poszczególnych pracowników nie może pociągać za sobą żadnych konsekwencyj służbowych.

Ulgi kolejowe dla wycieczek szkolnych.

Nr. O-5505/34. Ministerstwo Komunikacji pismami z dnia 1 lutego 1934 r. Nr. Hou-116 i z dnia 8 lutego 1934 r. Nr. Hou-116/2 zawiadomiło wszystkie dyrekcje okręgowe kolei państwowych, że z ważnością do 31 grudnia 1934 r. opłatę w wysokości połowy opłat ulgowych, (wskazanych w tabeli szóstej załącznika do TOBE), należy pobierać przy wszystkich zbiorowych wycieczkach uczniów szkół średnich i powszechnych, oraz przejazdach dzieci na kolonje, a więc także i wtedy, gdy uczniowie (dzieci w wieku do 18 lat) przekroczyli 10 rok życia.

Za przejazdy zaś wycieczek wyżej wspomnianych i dzieci na kolonje kolejami wąskotorowemi opłaty należy pobierać według taryfy normalnej P. P. Z. W. z zastosowaniem 75% zniżki.

Powyższe ulgi należy także stosować przy zbiorowych wycieczkach wychowańców szkół średnich i powszechnych, nie mających praw zakładów naukowych państwowych, za poparciem przełożonej władzy państwowej.

Poza tem z wymienionej ulgi mogą korzystać również towarzyszący wspomnianym wycieczkom nauczyciele i inne osoby, jadące w charakterze nadzorczym. To samo dotyczy przejazdów dzieci na kolonje.

Przypadającą do pobrania opłatę za jedną osobę, (połowę opłaty według tabeli szóstej), należy zaokrąglić wzwyż do najbliższej liczby podzielonej przez 5.

O powyższem zawiadamia się Dyrekcje i Kierownictwa szkół na polecenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5 marca 1934 r. Nr. I. Praw. 2540/22/34.

Konkurs na studja w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w r. 1934/35.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 111/34 z dnia 27-go lutego 1934 r. (Nr. I. 4144/34) do inspektoratów szkolnych [1]).

Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 13 lutego b. r. Nr. II. P. 11451/33 ogłosiło konkurs na studja w Instytucie Pedagogiki Specjalnej, przygotowującym nauczycieli do pracy w szkołach specjalnych dla dzieci anormalnych: głuchoniemych, niewidomych, umysłowo upośledzonych i moralnie zaniedbanych.

O przyjęcie do Instytutu mogą się ubiegać ustaleni nauczyciele publicznych szkół powszechnych, posiadający: 1) pełne kwalifikacje nauczycielskie, 2) najwyżej 35 lat życia, 3) dobrą opinję o pracy.

Kandydaci po ukończeniu kursu będą obowiązani do pracy nauczycielskiej w szkołach specjalnych, wskazanych przez Ministerstwo W. R. i O. P. przynajmniej w ciągu trzech lat.

Nauczyciele, korzystający z płatnego urlopu dla studjów, którzy po ukończeniu studjów nie wywiążą się z własnej winy z przyjętego obowiązku 3-letniej pracy w szkołach specjalnych, będą obowiązani do zwrotu rocznego uposażenia.

Pierwszeństwo w przyjęciu na studja w Instytucie mają nauczyciele, posiadający znajomość jednego z obcych języków oraz ci, którzy odbyli praktykę nauczycielską w szkołach specjalnych.

---

[1]) Rozesłany również w osobnych odbitkach.

Podania do Ministerstwa W. R. i O. P. o przyjęcie do Instytutu należy wnosić w drodze służbowej najpóźniej do dnia 1 kwietnia 1934 r. dołączając do nich: 1) własnoręczny opis życia i pracy dotychczasowej, 2) metrykę urodzenia, 3) dokumenty, stwierdzające czas i rodzaj pracy oraz opinję o pracy, 4) świadectwa z odbytych studjów w oryginałach, 5) dwie nienaklejone fotografje z własnoręcznym, czytelnym podpisem.

Bezpośrednio przełożona władza służbowa dołączy wyciąg z wykazu stanu służby i kwalifikacyjnego oraz szczegółową opinję o kandydacie. W podaniu winien kandydat wyraźnie określić, w jakim kierunku zamierza specjalizować się w związku z 4-ema działami, podanemi w 1-ym ustępie niniejszego konkursu.

O ostatecznem przyjęciu do Instytutu decydować będzie kollokwjum, które odbędzie się dnia 20 czerwca 1934 r. (godz. 8 rano) w Instytucie Pedagogiki Specjalnej w Warszawie (Al. Ujazdowskie 20), a polegające na pracy pisemnej i zreferowaniu przez kandydata jednej ze wskazanych poniżej książek (stosownie do wyboru przez kandydata): 1) *Binet A.* Pojęcia nowoczesne o dzieciach. Przekład M. Szymanowskiej, Warszawa, „Nasza Księgarnia" 1928 r. 2) *Rowid H.* Szkoła twórcza. Gebethner i Wolff, 1926. 3) *Devey J.* Szkoła a dziecko. Warszawa, Książnica Atlas (bez daty). 4) *Karpowicz St.* Wybór pism. Warszawa, Nasza Księgarnia, 1929.

Jednocześnie przy kollokwjum tem kandydaci będą obowiązani wykazać się, znajomością anatomji i fizjologji człowieka w zakresie podręcznika J. Sosnowskiego.

Kandydaci dopuszczeni do egzaminu wstępnego poddani będą na miejscu badaniu lekarskiemu dla stwierdzenia, czy stan ich zdrowia pozwoli im na studja.

Kandydaci, których egzamin wypadnie pomyślnie, będą przyjęci do Instytutu, o czem nastąpi osobne zawiadomienie w ciągu miesiąca lipca.

Wobec ograniczenia liczby urlopów płatnych na studja, kandydaci zechcą zaznaczyć w podaniach, czy reflektują na otrzymanie na studja urlopu za zwrotem kosztów zastępstwa (bez rozłożenia na raty), względnie bezpłatnego.

Podania kandydatów Inspektoraty Szkolne prześlą do Kuratorjum do dnia 12-go kwietnia 1934 r.

Treść niniejszego okólnika należy podać do wiadomości zainteresowanych.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.* wr.

Gminy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 19 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 258, poz. 116) zaliczyło gminę Chorostków, w powiecie kopyczynieckim, województwie tarnopolskiem, do rzędu miast, rozciągając na nią moc ustawy z dnia 13 marca 1889 r. (Dz. u. kr. Nr. 24) ze zmianami, wynikającemi z ustaw późniejszych, oraz ustawy z dnia 23 marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

Komisja Dyscyplinarna dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów.

P. Minister W. R. i O. P. rozp. z dnia 15 stycznia 1934. Nr. B. P. 19736/33 powołał na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790) p. Marjana Galasiewicza, radcę Kuratorjum O. S. Lw., na przewodniczącego, p. Stanisława Lasiotę, referendarza, na zastępcę przewodniczącego oraz p. Czesława Zaleskiego, okręgowego wizytatora szkół, p. Stanisława Chruściela, prow. zastępcę inspektora szkolnego we Lwowie, p. Wawrzyńca Furmankiewicza, inspektora szkolnego we Lwowie, p. Mieczysława Markla, sekretarza, na członków Komisji Dyscyplinarnej przy Kuratorjum O. S. Lw. dla urzędników i niższych funkcjonarjuszów, pełniących służbę w Kuratorjum O. S. Lw. oraz władzach i szkołach podległych.

Komisja egzaminacyjna dla naucz. szkół pow.

P. Kurator O. S. Lw. rozp. z dnia 27 stycznia 1934 r. Nr. I. 1822/34 zamianował p. Zygmunta Wacykiewicza, nauczyciela Państw. Seminarjum Naucz. Męskiego w Czortkowie, na resztę okresu egzaminacyjnego 1932/1934 członkiem Państwowej Komisji 7 Egzaminacyjnej w Czortkowie (rejon II).

Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna we Lwowie.

Spis nowonabytych książek.

Adler Alfred. Der Sinn des Lebens. Leipzig. 1933. 7055
Adler Alfred. Znajomość człowieka. Charakter. Stanisławów. 1933. . . 7052
Brinkmann O. Das Erzählen in einer Dorfgemeinschaft. Münster u. Westf. 1933 r. 7068
Buddenbrock W. Świat zmysłów. Warszawa. 1934. 7078
Deisinger J., R. Bezanek. Beobachte und versuche. Wien. 1933. . . 7088
Demoll R. Dr. Instinkt und Erziehung. München. 7065
Döring W. O. Praxis der Schülerauslese. Wien. 1930. 7081
Dryjski A. Zagadnienia seksualizmu dzieci i młodzieży szkolnej. Warszawa. 1934 r. 7070
Duchowski A., S. Ziemecki. Przyroda nieożywiona. Wilno. 1933. . . . 7063
Dunin-Borkowski St. Miniaturen erzieherischer Kunst. Berlin-Bonn. 1929. 7067
Frostig J. Psychjatrja. 2 tomy. Lwów. 1934. 7077
Giese F. Psychologie. Halle a. d. S. 1933. 7057
Gnoińska H. Obchody i uroczystości szkolne. Warszawa 1934. . . . 7061
Grzywak-Kaczyńska M. Testy i normy do użytku szkół powszechnych. Warszawa. 1933. 7062
Jahn E., Adler A. Religion und Individualpsychologie. Wien. 1933. . . 7056
Karon Jerzy. Rola wychowawcy w samorządzie szkoły. Warszawa. 1933. . 7059
Kenner A. Aus alter und neuer Zeit. Wien. 1933. 7089
Kleiner J. Dr. Mickiewicz. Tom I. Lwów. 1934. 7093
Köhler E. Entwicklungsgemässer Schaffensunterricht. Wien. 1932. . . . 7085
Langer-Legrün. Handbuch für den Anfangsunterricht. Wien. 1926. . . 7079
List J., Straus F. Schau die Heimat. Wien. 1933. 7090

Linke K. Wie ich richtig erzähle? Wien. 1934. 7091
Linke K. Deutsche Sprachkunde für Schulen. Wien. 1934. 7092
Neurath Otto. Bildstatistik in der Schule nach Wiener Methode. Wien. 1934. 7080
O znaczeniu pożyczki narodowej. 7071
Pietrusiewicz St. Naukowa organizacja pracy w zastosowaniu do pracy w klasach starszych. W. 1934. 7069
Rada M. Das reifende Proletariermädchen. Wien. 1931. 7083
Rothe R. Basteln. Bauen und Formen. Wien. 1933. 7084
Rudniański S. Technologja pracy umysłowej. Warszawa. 1933. . . . 7093
Schohaus W. Schatten über der Schule. Zürich. 1933. 7054
Schweitzer E. Dr. Die Ursachen der Kriminalität und der Verwahrlosung bei Kindern. Langensalze. 1933. 7058
Schulze-Soelde W. Paedagogische Untersuchungen. Breslau. 1930. . . 7048
Sobolski K. Dr. Na marginesie łącznego nauczania. Lwów. 1934. . . 7094
Striemer A. Der Industriearbeiter. Breslau. 1933. 7051
Szukiewicz Maciej. W sprawie nauczania języka ojczystego. Kraków. 1933. 7072
Trzeciak Paulina. Wzory lekcji z przyrody żywej. Kraków 1933 . . . 7076
Wickes T. G. Analyse der Kindesseele. Stuttgart. 1931. 7049
Zahn-Harnack A. Die arbeitende Frau. Breslau. 1934. 7050
Zdrojewski E. Dr. Szkolnictwo polskie w Niemczech. Warszawa. 1934. . 7074
Życzyński H. Problemy wersyfikacji Polskiej. Lublin. 1934. . . . 7075

Książki, Czasopisma.

W XV-lecie Niepodległości.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27 stycznia 1934 r. Nr. I. Pr. 73/34.

Ministerstwo zwraca uwagę Dyrekcyj i Nauczycieli szkół wszelkich typów na wydaną nakładem Głównej Księgarni Wojskowej w Warszawie książkę p. t. „W XV-lecie Niepodległości“, stanowiącą dokument o dużej doniosłości historycznej. Wydawnictwo to obejmuje piętnaście artykułów — przemówień, ujmujących syntetycznie dorobek Polski w ciągu lat piętnastu, a opracowany przez sterników nawy panstwowej z Panem Prezydentem I. Mościckim i Panem Premjerem J. Jędrzejewiczem na czele. Czytelnik znajdzie w przemówieniach tych, uwydatniających współczesną myśl państwową polską, odzwierciedlenie wysiłku narodu w jego dążeniu ku lepszej przyszłości.

Książka powinna się znaleźć zarówno w rękach nauczycieli szkół wszelkich typów i starszej młodzieży, jak i urzędników państwowych, zajętych w administracji szkolnej.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.*

Nr. O. 2649/34. Podając powyższe do wiadomości proszę PP. Dyrektorów, Inspektorów Szkolnych i Urzędników o zainteresowanie się tem wydawnictwem.

PP. Dyrektorzy i Inspektorzy Szkolni zwrócą uwagę na to wydawnictwo podległych Im Nauczycielom i Urzędnikom.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.* wr.

Wydawnictwa Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych.

Ministerstwo W. R. i O. P. zatwierdziło względnie uznało za dozwolone do użytku szkolnego następujące książki wyszłe nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych we Lwowie (ulica Kurkowa Nr. 21):

Heimatkunde. Ein Arbeitsbuch für den Anfangsunterricht in der Erdkunde für Schulen mit deutscher Uniterrichtssprache in Polen nach E. Romer u. M. Polaczkówna, jako podręcznik tymczasowo dozwolony dla szkół z niemieckim językiem nauczania.

Szalay Groele W. Milusińscy. Bibljoteka szkoły powszechnej, jako książkę do bibljotek szkolnych dla dzieci od lat 7—9.

Tauber M. i Wajngarten J. Żydzi. Bibljoteka Szkoły Powszechnej, jako książkę do bibljotek szkolnych.

Papée Fr. Lwów, Bibljoteka powszechna. Nr. 11., jako książkę do bibljotek szkolnych dla dzieci powyżej lat dziesięciu.

Papée St. Wielkopolska. Wczoraj i dziś, jako książkę do bibljotek szkolnych dla nauczycieli oraz dla starszej młodzieży.

Nayder M. Mikołaj Kopernik. Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Co daliśmy ludzkości. Nr. 34, jako książkę do bibljotek szkolnych dla uczniów wyższych klas szkół powszechnych.

Szczerbowski H. Boje o Polskę Marszałka Józefa Piłsudskiego, jako książkę do bibljotek szkolnych dla uczniów szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących do lat 12-tu.

Szummer - Szermentowski E. M. Litwa. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 25., jako książkę do bibljotek szkolnych dla uczniów szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących od lat 11-tu.

Jaworska M. Marszałek Foch. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 35., jako książeczkę do bibljotek szkolnych dla uczniów szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących od lat 12-tu.

Mayzner T. Mój śpiewnik. 16 pieśni dla dzieci na jeden głos, jako książkę pomocniczą dla nauczycieli szkół powszechnych oraz jako książkę pomocniczą dozwoloną dla uczniów tychże szkół, począwszy od klasy trzeciej.

Kowalski J. i Golias M. Puer Romanus. Czytanki łacińskie dla klasy I-szej gimnazjów ogólnokształcących, jako podręcznik dozwolony do użytku szkolnego dla uczniów I klasy gimnazjum.

Formy bielizny i ubrań.

Kuratorjum O. S. Lw. podaje do wiadomości, że nakładem Stowarzyszenia Służba Obywatelska wyszedł p. t. Formy bielizny i ubrań, nowy, pierwszy tego rodzaju u nas, podręcznik do zajęć praktycznych w kl. V, VI i VII szkół powszechnych, opracowany i wydany staraniem nauczycielek szkół zawodowych, zorganizowanych w stowarzyszeniu Służba Obywatelska.

Podręcznik ten został zaaprobowany przez Ministerstwo W. R. i O. P. jako wydawnictwo pomocnicze dla nauczycielek szkół powszechnych (Min. W. R. i O. P. z dn. 13 I. 1934 Nr. 4259/33).

Cena zł. 2.50, do nabycia w Kole S. S. O. Lwów, ul. Zielona 8.

16 pieśni.

Nakładem Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego został wydany śpiewnik p. t. 16 pieśni, zawierający pomiędzy innemi kilka pieśni niedrukowanych dotychczas w żadnym śpiewniku.

Na prośbę Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego zwraca się uwagę Ogółu Nauczycielstwa na to wydawnictwo, celem ewentualnego zainteresowania się.

Książki nadesłane.

Wincenty Sierakowski, profesor semin. naucz. w Łucku, ul. Szopena 3. O życiu i dziełach Hugona Kołłątaja. Nakładem autora. Łuck. 1934.

Jan Sokołowski. Odrabianie lekcyj w szkole powszechnej. (Na podstawie ankiety). Poznań 1933. Nakładem „Przyjaciela Szkoły", Dwutygodnika Nauczycielstwa Polskiego.

Ruchliwy dwutygodnik nauczycielski „Przyjaciel Szkoły" rozpoczął wydawanie obszerniejszych referatów z dziedziny wychowania i nauczania, w osobnej serji broszur pod nazwą „Bibljoteka Pedagogiczna Przyjaciela Szkoły".

Pierwszy taki tomik ukazał się właśnie. Jest to monograficzne ujęcie sprawy odrabiania lekcyj, zagadnienia, które zainteresuje i nauczycieli i rodziców. Cena broszury, objętości 47 stronic, zł 1,20.

Dr. Fr. Tomanek. Wartość wychowawcza rachunkowości. Wydawnictwo Związku Księgowych w Polsce. 1933 r.

Dr. Fr. Tomanek. Organizacja pracy w szkole zawodowej. Wydano w 25-tą rocznicę założenia T. S. H. we Lwowie z słowem wstępnem prezesa Towarzystwa dr. J. Poratyńskiego. Wydawnictwo Towarzystwa Szkoły Handlowej we Lwowie. 1932 r.

Dr. Fr. Tomanek. Zarys metodyki nauczania rachunkowości podwójnej. Stenograficzne streszczenie 8 wykładów wygłoszonych na kursach wyższej rachunkowości dla buchalterów w Warszawie. Nakład Polskiego Związku Zawodowego Buchalterów - rzeczoznawców, buchalterów - bilansistów i ich pomocników w Rzpltej Polskiej. Warszawa (Śto Krzyska 17) 1933 r.

Zofja Kossak - Szczucka. Szukajcie przyjaciół. (Na zlocie skautów całego świata w Gödöllő). Ilustrował Władysław Czarnecki. Nakładem „Na Tropie".

S. Razwiłowska. Indywidualizm w zespole. Co można zrobić dla dziecka bez rewolucji w szkole. Skład główny w „Naszej Księgarni" Sp. akc. Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa 1933 r.

Wydawnictwa Książnicy Atlasu.

Wł. Semkowicz. Rzeczpospolita Polska w dobie królów obieralnych. Stan polityczny z czasów króla Stefana Batorego (1582) z uwzględnieniem późniejszych zmian terytorjalnych do r. 1770.

Mapa przedstawia obraz Polski w epoce jej największej potęgi mocarstwowej za króla Stefana Batorego (1582), dając jednak możność śledzenia rozwoju jej granic politycznych w ciągu całego okresu królów elekcyjnych, aż do przedednia rozbiorów. Pomimo bogactwa szczegółów mapa jest zupełnie przejrzysta, nadając się do użytku zarówno w szkole jak i przy prywatnej lekturze historycznej. Zastąpi ona wyczerpaną już od szeregu lat podręczną mapę „Polski z r. 1771" tegoż autora.

E. Romer i T. Szumowski. Polska, mapa fizyczna.

Mapa ta przeznaczona jest do nauki geografji przedewszystkiem w kl. V i VII szkoły powszechnej. Pod względem graficznym położono duży nacisk na prostotę informacyj, generalizując z jednej strony wszystkie wniesione w mapę szczegóły nieledwie do schematu, z drugiej strony zaś dobierając znaki i barwy wyraźne czy też intensywne a łatwe do zidentyfikowania.

Cena egzemplarza niepodklejanego zł 4.80.

Josef Ponten. Der Meister. Novelle. Wstępem i przypisami zaopatrzył H. Sternbach. Z 14. ilustracjami (Bibljoteczka niemiecka. Serja II. Tomik 41).

Idąc po myśli postulatów nowego programu i zgodnie z duchem współczesnej pedagogiki i dydaktyki wydała ostatnio Książnica-Atlas jedną z najdoskonalszych nowel J. Pontena: Der Meister. Zwięźle ujęty wstęp wprowadza czytelnika w życie i twórczość poety, ułatwia mu zrozumienie kulturalnego podłoża akcji (pod względem językowym i myślowym) i pobudza do zastanawiania się nad poszczególnemi problemami i — co nie mniej ważne — do omówienia o nich. „Der Meister" jest lekturą nietylko w wysokim stopniu zajmującą, lecz także wielce wartościową i pożyteczną.

Zenon Klemensiewicz. Opieka rodziny nad mową dziecka. Bibljoteka „Współpraca domu i szkoły w dziele wychowania młodzieży" Nr. 10.

W sposób przystępny daje autor szereg wskazówek i rad praktycznych, jak należy pracować nad przyswojeniem dziecku poprawnej wymowy, jak wzbogacać jego słownik, jak wyrabiać w niem wrażliwość na formalną poprawność gramatyczną, jak wreszcie kształcić zdolność poprawnego, rzeczowego, pełnego i możliwie pięknego ciągłego wypowiedzenia się.

Prof. Hessen. Pedagogika i szkolnictwo w Rosji Sowieckiej. (Bibl. Przekładów Dzieł Pedag. tom 24).

Książka prof. Hessena, przedstawiająca w objektywnem świetle historyczny przebieg rewolucji szkolnej, a ściślej mówiąc, trzech rewolucyj, jakie przeżyła szkoła sowiecka, przyczynić się powinna do sprostowania wielu mylnych, powziętych z dodatniem lub ujemnem uprzedzeniem, poglądów na metody i wyniki tego szkolnictwa. Książka wymieniona zainteresować może nietylko pedagogów, lecz i polityków oraz socjologów.

Świat i Życie. Ukazał się już zeszyt III Zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie", pod redakcją prof. dr. Zygmunta Łempickiego.

Jest to zeszyt nawskróś „europejski" zawiera bowiem aż dwa artykuły o Europie t. j. art. „Europa" ujęty pod kątem widzenia antropogeograficznym (prof. dr. Stanisław Pawłowski) oraz art. „Europy kultura" (prof. dr. Zygmunt Łempicki).

Poza artykułami „europejskiemi" zeszyt zawiera cały szereg interesujących przyczynków ze wszystkich dziedzin życia i wiedzy. W charakterystyczny sposób łączą się z osią europejską tego zeszytu takie artykuły jak: „Faszyzm" (Sł. Rybicki), „Feodalizm" (doc. dr. T. Manteuffel), „Feminizm" (J. Krawczyńska) i „Florencja" miasto sztuki (Dr. J. Starzyński). Osobną grupę stanowią artykuły poświęcone omówieniu monograficznemu poszczególnych nauk, napisane wszystkie przez najwybitniejszych bodaj w Polsce specjalistów. Artykuły te, to „Filologja" (prof. dr. Zygmunt Łempicki), „Filozofja" (prof. dr. Wł. Tatarkiewicz), „Fizjologja" (doc. dr. Piotr Słonimski) i „Fizyka" (prof. dr. Cz. Białobrzeski). Liczne ilustracje.

Wydawnictwa M. Arcta w Warszawie.

Edmund Chodak. Moja pierwsza książeczka. Metoda wyrazowa.

— Moja pierwsza książeczka. Metoda zdaniowa.

— Moja druga książeczka. Na klasę II szkół powszechnych wiejskich.

— Dzieci w mieście. Czytanki dla dzieci z II klasy szkoły powszechnej.

— Ćwiczenia polskie dla klasy drugiej szkół powszechnych.

— Wskazówki metodyczne do elementarza „Moja pierwsza książeczka".

Stanisław Szober. Gramatyka Polska w szkole powszechnej (Zadania — ćwiczenia — wykłady). Klasa V.

Zygmunt Chwiatkowski. Arytmetyka dla pierwszej klasy gimnazjalnej.

Marjan Henryk Serejski. Historja powszechna na klasę I gimnazjum. Z 199 rycinami, 8 mapkami.

Konstanty Bzowski. Geografja dla V klasy szkoły powszechnej.

Zane Grey. Prawo pustyni. Z oryginału angielskiego „Heritage of the desert" przełożyła J. Sujkowska.

Wacława Grodzicka - Czechowska. Przygody Basi i Krzysia.

Marja Buyno - Arctowa. Koledzy. Powieść dla młodzieży. Wydanie drugie.

Janina Horoch - Lieslowa. Naprzełaj przez świat.

Dr. Jan Kuchta, ministerjalny instruktor szkół. Dziecko - włóczęga.

George H. Green, profesor pedagogiki w walijskim uniwersytecie w Aberystwyth. Marzenie na jawie. Przyczynek do badań nad rozwojem Z oryginału angielskiego p. t. The Daydream. A. Study in Development, przełożyła Marja Zawadowska pod redakcją Zygmunta Ziembińskiego.

Manfred Kridl. Literatura polska wieku XIX. Cześć I. Od trzeciego rozbioru do Powstania Listopadowego. Wydanie skrócone.

H. Pohoska i M. Wysznacka. Z naszej przeszłości. Podręcznik do nauki historji dla V kl. szkół powszechnych.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być regulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090 — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

Czcionkami drukarni i litografji Piller - Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 4.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 kwietnia 1934 r.

U W A G A!

Do niniejszego numeru dołącza się blankiet nadawczy Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych Komitetu Okręgowego we Lwowie Nr. 501.800, celem wykorzystania przy przesyłce pieniężnej.

TREŚĆ:

1. XI Tydzień L. O. P. P. str. 194.
2. Zasiłek wyrównawczy dla prow. fukcjonarjuszów państwowych str. 194.
3. Zgłaszanie praw emerytalnych z tytułu służby w państwa zaborczych str. 195.
4. Organizacja roku szkolnego 1934/35 w szkołach powszechnych str. 195.
5. Granice wieku obowiązku szkolnego str. 226.
6. Kursy (konferencje) wakacyjne dla nauczycieli szkół powszechnych w r. 1934 str. 227.
7. Przestrzeganie przepisów ustawy o przymusowem szczepieniu przeciw ospie str. 232.
8. Egzaminy nadzwyczajne w szkołach powszechnych str. 234.
9. Organizacja roku szkolnego 1934/35 w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli str. 234.
10. Wynagrodzenie Członków maturalnych komisyj egz. w szkołach średnich str. 242.
11. Organizacja roku szkolnego 1934/35 w szkołach zawodowych str. 243.
12. Instrukcja dotycząca egzaminu czeladniczego str. 247.
13. Zgłoszenia terminów zamykania szkół prywatnych str. 249.
14. Wycieczki szkolne w tereny górskie str. 249.

Organizacja szkół: Przyznanie praw str. 251. Numery szkół noszone przez młodzież str. 251.

Konkursy str. 252.

Ogłoszenia: Wizytatorzy nauki religji rzymsko katolickiej str. 255. Muzeum Przemysłu i Techniki w Warszawie str. 255. Kursy jazdy konnej dla młodzieży str. 257. Nadanie odznak komendanckich honorowych P. W. str. 258. Komisje egzaminacyjne dla eksternów W. K. N. str. 258. Dwuletnie studjum w C. I. W. F. w roku 1934 str. 258. Gminy str. 259. Kradzież pieczęci str. 259. Sprostowania: Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych str. 259. Wymiar godzin nauczania str. 260. Organizacja roku szkolnego w państwowych szkołach zawodowych str. 260. Termin gimnazjalnych i seminarjalnych egzaminów dojrzałości str. 260. Wycieczki szkolne do Gdyni str. 261. Święto Morza str. 261. Biuro Turystyczne str. 261. Kursy krajoznawcze w Wilnie str. 261.

Książki, czasopisma: Obrona przeciwlotniczo-gazowa wnętrza kraju str. 262.

1.

XI Tydzień L. O. P. P.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 13-go marca 1934 roku.
Nr. I. Pol. 724/34.

Nr. O. 6474/34. Wzorem lat ubiegłych Liga Obrony Powietrznej i Przeciwgazowej organizuje w roku bieżącym „XI Tydzień L. O. P. P." w dniach od 10-go do 17-go maja włącznie.

W związku z tem, — z uwagi na doniosłe znaczenie państwowe Ligi, zalecam współudział nauczycielstwa i młodzieży szkolnej w akcji „XI Tygodnia L. O. P. P.".

Jednocześnie w szkołach winny odbyć się pogadanki o ważności lotnictwa i obrony przeciwlotniczo-gazowej dla bezpieczeństwa Państwa, jednakże bez uszczerbku dla normalnego toku zajęć.

Minister: (—) *Jędrzejewicz,* wr.

2.

Zasiłek wyrównawczy dla prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6-go marca 1934 roku.
Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165.

Na podstawie art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) zarządza się co następuje:

§ 1. Przez płacę netto, o której mowa w § 63 ust. (4) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 roku o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), rozumie się w odniesieniu do prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych, objętych rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20-go stycznia 1934 roku o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 64) — uposażenie, jakie przysługiwało tym funkcjonarjuszom w dniu 1-go stycznia 1934 roku wraz z dodatkiem regulacyjnym, ekonomicznym, mieszkaniowym, kresowym, wyrównawczym, funkcyjnym, służbowym i innym stałym dodatkiem miesięcznym, po potrąceniu podatku dochodowego, składki ubezpieczeniowej, uiszczanej przez funkcjonarjusza i opłaty na Fundusz Pracy.

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1-go kwietnia 1934 roku.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz.*
Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

3.

Zgłaszanie praw emerytalnych z tytułu służby w państwach zaborczych.

Zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27-go grudnia 1933 r. Nr. L. P. 20191/33.

Nr. B. P. 55030/33. W związku z okólnikiem Ministerstwa Skarbu z dnia 12-go kwietnia 1933 roku L. D. I. 19025/Em/33 w sprawie art. 4 ustawy z dnia 18-go marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239), podanym do wiadomości okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 54 z dnia 19-go kwietnia 1933 r. (BP. 3294/33[1]), Ministerstwo w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu (pismo tegoż Ministerstwa z dnia 27-go grudnia 1933 roku L. D. I. 94648/Em/33) wyjaśnia, celem usunięcia ewentualnych wątpliwości, że zgodnie z powołanym wyżej art. 4 oraz § 1 części I wspomnianego okólnika Ministerstwa Skarbu obowiązkowi zgłoszenia podlegają okresy państwowej służby zaborczej, za które opłacono w swoim czasie składki emerytalne, oraz okresy służby wojskowej w b. państwach zaborczych, podlegające zaliczeniu do wysługi emerytalnej w myśl przepisów emerytalnych tych państw, a więc okresy służby zaborczej zaliczalne do wysługi emerytalnej na zasadzie art. 81 ust. 1, i art. 84 ustawy emerytalnej z dnia 11-go grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 42 z 1931 r., poz. 380).

Nie podlega natomiast obowiązkowi zgłoszenia zawodowa praca nauczycielska w polskich szkołach prywatnych w b. zaborze rosyjskim, zaliczona już do wysługi emerytalnej na podstawie ustępu ostatniego powołanego wyżej art. 81 decyzją Ministra W. R. i O. P. oraz praca zawodowa wogóle, zaliczona przez komisję weryfikacyjną do wysługi lat na zasadzie ustaw uposażeniowych z dnia 13-go lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429 do 436), a zaliczalna do wysługi emerytalnej w myśl postanowień art. 97 powołanej ustawy emerytalnej z dnia 11-go grudnia 1923 r.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 204—210.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.* wr.

4.

Organizacja roku szkolnego 1934/35 w publicznych szkołach powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 31 z dnia 10 marca 1934 r. (II. P-1865/34) (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 24).

W związku z organizacją roku szkolnego 1934/35 w szkolnictwie powszechnem zarządzam, co następuje:

I. 1. W myśl postanowień art. 7 ust. 1 ustawy o ustroju szkolnictwa z dnia 11 marca 1932 r. rocznikiem wstępującym do szkoły powszechnej w r. 1934 będzie na terenie całego Państwa rocznik 1927.

2. Dotychczasowe rygory związane z niespełnianiem obowiązku szkolnego pozostają aż do odwołania bez zmiany.

3. Nowe programy nauczania, które będą ogłoszone w odpowiednim czasie, będą obowiązywały w oddziale I, II, III, V i V.

4. W szkołach 3 i 4 klasowych względnie o 3 i 4 nauczycielach nie będzie VII-go oddziału, a przeznaczeni do tego oddziału uczniowie pozostaną jeszcze rok w oddziale VI-ym z zapewnieniem po jego pomyślnem ukończeniu uprawnień, jakieby im dawało ukończenie oddziału VII-go.

5. Szkół, które w bieżącym 1933/34 roku szkolnym są szkołami o 3 nauczycielach, nie wolno na rok szkolny 1934/35 przekształcać na szkoły o 2 nauczycielach.

6. W szkołach wydziałowych podlegają likwidacji w roku szkolnym 1934/35 klasy III-cie.

II. 1. W roku szk. 1934/35 będzie obowiązywał ogłoszony rozporządzeniem z 21-go listopada 1933 roku Nr. I. Pr. 4053/33 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 14, poz. 195[1]) Statut publicznych szkół powszechnych 7-letnich z wyłączeniem §§ 8, 9, 10, 77—80, 87 i 91 oraz z dostosowanemi do stanu przejściowego w r. szk. 1934/35 następującemi uwagami:

a) w związku z § 5 należy koedukację wprowadzać stopniowo,

b) w związku z § 6 zauważa się, że w roku szkolnym 1934/35 istnieć będą jeszcze szkoły 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7-klasowe względnie szkoły o 1, 2, 3, 4, 5, 6 i 7 lub więcej nauczycielach. Poza wyjątkami przewidzianemi w niniejszym okólniku — przepisy Statutu, odnoszące się do szkół I stopnia mają zastosowanie do szkół 1 i 2-klasowych, względnie do szkół o 1 i 2 nauczycielach, odnoszące się do szkół II stopnia mają zastosowanie do szkół 3 i 4-klasowych, względnie do szkół o 3 i 4 nauczycielach, przepisy zaś odnoszące się do szkół III stopnia mają zastosowanie do szkół 5, 6 i 7-klasowych względnie do szkół o 5, 6 i 7 lub więcej nauczycielach.

c) w związku z § 7 szkoły, mające więcej niż 14 oddziałów, ulegać winny stopniowemu, w zależności od warunków etatowych i lokalnych, zmniejszeniu liczby oddziałów do ilości określonej w Statucie.

d) § 15. Godzina lekcyjna trwa w szkołach, w których nauka odbywa się w oddziałach połączonych (przyczem nie należy tu uwzględniać szkół z łączeniem oddziałów jedynie na naukę religji, śpiewu lub ćwiczeń cielesnych), 50 minut, w szkołach innych 45 minut.

Wobec wejścia w życie Statutu należy baczyć, by jego wprowadzenie dokonywało się stopniowo i bez wywoływania gwałtownych wstrząsów w dotychczasowej organizacji i w życiu szkolnem, zwracając uwagę przedewszystkiem na należyte przygotowanie potrzebnej podstawy dla nowych warunków pracy.

2. Co do szczegółów wyjaśnia Ministerstwo:

a) Wszędzie, gdzie Statut wymienia osobne przepisy (§ 11 a, 55 a, 85 ust. 5) lub gdzie one okazałyby się potrzebne, należy do odwołania stosować obecne przepisy względnie dotychczasową praktykę.

b) Realizując § 5 Statutu, należy zwrócić baczną uwagę na zapewnienie odpowiednich warunków dla wprowadzenia koedukacji (właściwe przystosowanie lokalu szkoły, właściwy skład grona nauczycielskiego). Koedukację należy wprowadzać przedewszystkiem w tych wypadkach w których uzyskuje się przez to oszczędności etatowe. oraz w tych miejscowościach, w których młodzież przechodzi ze szkół powszechnych do koedukacyjnych szkół średnich. Wprowadzenie koedukacji może nastąpić

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 498.

w jednym roku równocześnie tylko w zakresie pierwszych czterech oddziałów, do oddziałów wyższych zaś (V — VII) dopiero w następnych latach stopniowo po jednym oddziale w każdym roku.

Nie należy pozwalać na dzielenie niższych oddziałów według płci i komasowanie w latach następnych w oddziały koedukacyjne.

c) W r. szk. 1934/5 wolno korzystać z przewidzianych w § 11 b i 56 możliwości podziału oddziałów na grupy tylko w wypadkach wyjątkowych, o ile wymaga tego bezwarunkowo wzgląd na skuteczność nauczania.

d) § 13 odnosić się będzie — do czasu uregulowania tej sprawy — tylko co do szkół, w których obchodzi się święta według jednego wyznania lub obrządku.

e) § 14 —aż do czasu uregulowania sprawy — nie stosuje się do szkół, świętujących obok niedzieli i sabat.

f) § 24 nakładający na nauczyciela obowiązek przygotowania się do pracy, obejmuje oczywiście i stałe przygotowywanie się na każdą lekcję, co jednak wcale nie jest jednoznaczne z wymaganiem piśmiennego opracowywania t. zw. konspektów lekcyjnych, których — poza egzaminem praktycznym — wymagać nie należy. Brak pisemnego przygotowania się do lekcji nie może być wysuwany jako zarzut w stosunku do nauczyciela, który poza tem wykazuje dostateczne przygotowanie do lekcji.

g) § 57 w ust. 2-im wskazuje na potrzebę takiego zorganizowania pracy szkolnej, by w oddziałach wyższych (V — VII) powierzać nauczanie pokrewnych przedmiotów (t. zw. grup przedmiotów) jednemu nauczycielowi, co w znacznym stopniu ułatwi realizację przepisanej przez program korelacji. Pamiętać też należy o właściwem użyciu nauczycieli, posiadających specjalne kwalifikacje (W. K. N., Instytut i t. p.).

h) Przepisy § 92 i 93, łączące się z § 48, nie mogą wogóle być odrazu wprowadzone w życie. Tembardziej zaś obecne warunki wymagają rozłożenia na szereg lat realizacji podanych tam norm, które nie powinny być zbyt rygorystycznie stosowane. Wprowadzenie ich będzie zależało w znacznym stopniu od lokalnych warunków poszczególnych szkół, od ilości uczniów, wielkości izb szkolnych i t. d., przyczem obowiązuje jednak, oczywiście w granicach możliwości, ściśle równomierne — zwłaszcza pod względem obciążenia nauczycieli liczbą uczniów — traktowanie szkół wszystkich od 1-o do 7-o klasowych względnie od szkół o jednym do szkół o siedmiu i więcej nauczycielach — bez żadnego specjalnego wyróżniania którejś z tych kategoryj. Zwrócić należy uwagę inspektorom szkolnym, że odchylenia od norm przewidzianych w § 93 Statutu dopuszczalne są jedynie w wyjątkowych wypadkach.

Pamiętać przytem należy, że § 40 Statutu nakłada na szkołę obowiązek zapewnienia wyników nauczania i wychowania. Przepis ten obowiązuje bezwzględnie w warunkach Statutem określonych i przewidzianych. Jeśli zaś nauczyciel osiąga przepisane wyniki w warunkach gorszych od statutowych, zwłaszcza pod względem ilości uczniów, należy mu to poczytać za wynik szczególnej gorliwości i uwzględniać zawsze przy ocenie jego pracy i wartości. Niezależnie od tego należy dążyć do stopniowego zbliżenia warunków rzeczywistych pracy wszystkich szkół do warunków przewidzianych w Statucie i do zapewnienia realizacji przepisanych wyników.

III. 1. Należy zwrócić uwagę, że podstawą przydziału odpowiedniej ilości sił nauczycielskich do poszczególnych szkół powinna być liczba uczniów, pobierających naukę w szkole, a nie liczba dzieci w wieku obowiązku szkolnego, należących do obwodu danej szkoły.

W związku z tem należy wszędzie, gdzie liczba uczniów w bieżącym roku szkolnym nie odpowiada normom § 92 Statutu (t. zn. gdzie liczba nauczycieli jest wyższa od odpowiadającej im liczby uczniów) — zmniejszyć liczbę nauczycieli przez dostosowanie jej do norm § 92 Statutu. Od powyższego można odstąpić tylko wówczas, gdy realnie przewidywany na r. 1934/35 przyrost uczniów danej szkoły w całej pełni usprawiedliwia pozostawienie nauczyciela (li).

W niektórych wypadkach pozwoli to przesunąć etaty nauczycielskie ze szkół o mniejszej ilości uczniów do szkół nadmiernie obciążonych na terenie poszczególnych obwodów szkolnych i całego okręgu szkolnego.

2. W sprawie organizacji publicznych szkół powszechnych i oddziałów specjalnych dla umysłowo upośledzonych, moralnie zaniedbanych, głuchoniemych i niewidomych, należy się trzymać wskazówek, udzielonych poszczególnym kuratorjum w r. szk. 1933/34.

Aczkolwiek brak jeszcze programów nauczania, zatwierdzonych przez Ministerstwo wyłącznie dla szkół specjalnych różnych typów, należy jednak zwrócić baczniejszą niż dotąd uwagę, by w szkołach tych, zwłaszcza dla niewidomych, moralnie zaniedbanych i głuchoniemych, wyraźniej stosowano zasadnicze wymagania nowych programów szkół normalnych przy zrozumiałem uwzględnieniu różnic. dyktowanych jakością czy stopniem anormalności uczniów. Wymagało to będzie oczywiście częstszych wizytacyj tych szkół i intensywniejszej opieki nad ich nauczycielami.

W związku z tem Ministerstwo zwraca uwagę na konieczność stopniowej, rychłej jednak wymiany nauczycieli niekwalifikowanych w tych szkołach i oddziałach i zastępowania ich absolwentami Państwowego Instytutu Pedagogiki Specjalnej, tembardziej, że w szkołach tych jest zatrudniona dotychczas znaczna liczba nauczycieli, nie posiadających kwalifikacyj do nauczania w takich zakładach. Łączy się z tem konieczność spożytkowania sił, pracujących obecnie w szkołach normalnych.

3. Doświadczenie dotychczasowe wskazuje. że praktykanci spełniają ważną rolę w realizacji powszechnego nauczania, zatrudnienie ich bowiem pozwala nietylko zorganizować lepiej naukę w szkołach, w których są oni zatrudnieni, lecz niejednokrotnie i zwolnić w tych szkołach etaty dla zużytkowania ich w innych szkołach.

Liczba praktykantów w poszczególnych okręgach winna być naogół większa od dotychczasowej i zasadniczo zbliżona do liczby normalnego odpływu rocznego nauczycieli ze szkół w danym okręgu szkolnym, w żadnym wypadku jednak nie powinna przekraczać tej ilości, jakiej bez żadnej wątpliwości w granicach tego samego okręgu szkolnego można po roku praktyki zapewnić posady, przyczem należy zostawić pewną ilość posad dla nauczycieli z poza grona praktykantów.

Zatrudniając praktykantów, należy się jednak liczyć z koniecznością zapewnienia im dobrego kierownictwa i należytej opieki. Praktykanci nie powinni być zatrudniani w szkołach o jednym lub dwóch nauczycielach.

Kuratorja winny się liczyć, że szczególnie w większych miastach część sił nauczycielskich stale będzie zastępowana praktykantami. a zaj-

mowane dotychczas etaty będą mogły być spożytkowane na innych terenach. W ten sposób zasadniczo każda szkoła w mieście może mieć przynajmniej jedno stałe miejsce, zajmowane corocznie przez innego praktykanta, inne zaś mogą, zależnie od warunków osobistych kandydata na praktykanta (możność utrzymania się), być miejscami niestałemi dla odbywania praktyki.

W związku z powyższemi możliwościami należy przewidywać ewentualność przesunięcia pewnej ilości etatów nauczycielskich na rok szkolny 1934/35 z jednych okręgów szkolnych do innych, w których realizacja powszechnego nauczania i osiągnięcie dostatecznych wyników pracy uczniów napotyka na szczególne trudności.

4. Przydział kredytów zostanie uskuteczniony osobnem pismem.

5. Przy organizacji nowego roku szkolnego 1934/35 należy wziąć pod uwagę wszystkie możliwości, wysunięte w niniejszym okólniku. Poza tem obowiązują wskazania, zawarte w instrukcji organizacyjnej na r. szk. 1933/34, dołączonej do okólnika Nr. 39 z dnia 30-go marca 1933 r. Nr. II P. 1611/33 [1]), a dotyczące kolejności przyjmowania dzieci do pierwszych oddziałów, należytego wyzyskania sił nauczycielskich oraz akcji w sprawie izb szkolnych.

IV. 1. Przy organizacji pracy w r. szk. 1934/35 głównym czynnikiem, na który obok ilości izb lekcyjnych i ilości uczniów, faktycznie do szkoły uczęszczających, należy kłaść nacisk, jest ogólna ilość nauczycieli, a raczej ogólna ilość lekcyjnych godzin nauczycielskich, jakiemi dana szkoła rozporządza, bez względu na to, czy są to godziny kierowników, nauczycieli etatowych, kontraktowych, płatnych od godzin, bezpłatnych praktykantów względnie godziny nadliczbowe.

2. Przez szkołę powszechną o 6 nauczycielach rozumie się szkołę, rozporządzającą 184 lub 170 godzinami nauczycielskiemi, przez szkołę o 5 nauczycielach szkołę, rozporządzającą 154 godzinami nauczycielskiemi, szkoła o 4 nauczycielach rozporządza 126 lub 114 godzinami nauczycielskiemi, szkoła o 3 nauczycielach rozporządza 96 lub 94 godzinami, szkoła o 2 nauczycielach ma 64 lub 58 godzin, szkoła zaś o 1 nauczycielu ma 34 godzin; oczywiście nie bierze się przytem pod uwagę zupełnie godzin dodatkowych, które mogą być potrzebne dla zorganizowania równolegle nauki religji różnych wyznań lub obrządków.

3. Szkoły, wymienione poniżej pod A, winny stosować, zależnie od liczby nauczycieli, względnie rozporządzalnych godzin nauczycielskich, plany, ustalone poniżej, przytem wybór jednego z warjantów, gdy ich jest dwa lub trzy, zależy od warunków, w szczególności od liczby uczniów w poszczególnych oddziałach i wielkości izby.

4. Jeżeli konieczność tworzenia oddziałów równoległych uniemożliwia stosowanie w całości i bez zmian podanego warjantu planu godzin dla całej szkoły, dozwala się wyjątkowo:

a) W szkołach o 7 nauczycielach stosować bądź we wszystkich bądź w niektórych oddziałach plany godzin, przewidziane dla analogicznych oddziałów szkół o 6 lub 5 nauczycielach.

b) Wszkołach o 6 nauczycielach stosować we wszystkich lub niektórych oddziałach plany godzin, przewidziane dla analogicznych oddziałów szkoły o 5 nauczycielach.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 125.

c) W szkołach o 4 nauczycielach stosować: 1) w pewnych oddziałach plany godzin według jednego, w innych według innego warjantu dla szkoły o 4 nauczycielach, 2) stosować we wszystkich lub niektórych oddziałach plany godzin, przewidziane w jednym z warjantów dla szkoły o 3 nauczycielach.

d) W szkołach o 3 nauczycielach stosować w pewnych oddziałach plany godzin według jednego, w innych — według innego warjantu dla szkoły o 3 nauczycielach.

5. Żadne redukcje w liczbach godzin nie są dopuszczalne. W związku z tem przestaje obowiązywać zarządzenie z dnia 19-go marca 1931 roku Nr. II. 6291/31 [1]) oraz wszystkie następne zarządzenia, na niem się opierające.

6. Ponieważ, organizując rok szkolny 1934/35, opieramy się już wyłącznie na faktycznej ilości uczniów mimo, iż obowiązująca jeszcze ustawa z dnia 17-go lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 143) bierze za podstawę ilość dzieci w wieku obowiązku szkolnego, nie należy w żadnym wypadku zmieniać dotychczasowych orzeczeń organizacyjnych poszczególnych szkół. Formalnie zatem pozostaną one niezmienione do czasu wydania osobnego w tej sprawie zarządzenia.

V. W roku szkolnym 1934/35 obowiązywać będą następujące plany godzin:

A. Szkoły powszechne z polskim językiem nauczania.

Szkoły o jednym nauczycielu.

PRZEDMIOTY	Oddziały I	II	III	IV
Religja	2		1 + 1	1 + 1
Język polski	4 + 3	3 + 4	3 + 4	3 + 3
Historja	—	—	—	1 + 1
Geografja i nauka o przyrodzie	—	—	2 + 1	2 + 1
Arytmetyka z geometrją . .	2 + 2	2 + 2	2 + 2	2 + 1
Rysunki i zajęcia praktyczne .	1		1 c, 1	1 c
Śpiew i ćwiczenia cielesne .	1		1	
Liczba godzin ucznia . . .	15	15	19	19
Liczba godzin nauczyciela . .	15		19	
	34			

Razem 30 godzin etatowych + 4 nadliczbowe.
Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielsnych.

[1]) Okólnik Kur. O. S. Lw. z dnia 28 marca 1931 r. I. 9754/31 w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nieogłoszony.

Wymiar ogólny czasu, przeznaczony na rysunki i zajęcia praktyczne, należy dzielić na połowy; podobnież wymiar czasu, przeznaczony na śpiew i ćwiczenia cielesne.

Oddziały I i II uczą się łącznie, tworząc jeden komplet, tak samo III z IV-tym tworzą drugi komplet, przytem w zakresie języka polskiego i arytmetyki w oddziałach I i II, religji, języka polskiego, geografji z nauką o przyrodzie, arytmetyki z geometrją w oddziałach III i IV-tym i historji w oddziale IV występują godziny nauki głośnej (pierwsze składniki) i nauki cichej (drugie składniki).

Nauka cicha (c) występuje również w oddziale III i IV w zakresie rysunku i zajęć praktycznych.

W oddziałach I i II praca jest tak zorganizowana, że jednocześnie może odbywać się nauka głośna i nauka cicha tego samego przedmiotu: 4 godziny nauki głośnej języka polskiego w oddziale I są jednocześnie dla oddziału II godzinami nauki cichej tego przedmiotu, 3 pozostałe godziny są wypełnione pracą głośną oddziału II, a cichą I. Podobnie odpowiadają sobie godziny głośnej i cichej nauki arytmetyki.

W komplecie złożonym z oddziału III i IV jednoczesność nauki tych samych przedmiotów nie może być zawsze zachowana. Zgodnie jednak z § 53 Statutu szkół powszechnych należy dążyć, aby w tych granicach na jakie plan pozwala, przedmiot jednoczesnej nauki był ten sam.

Rozwiązać to zagadnienie można np. w sposób następujący:

a) nauka głośna i cicha religji zawsze jednocześnie;

b) 3 godziny głośnej nauki języka polskiego w oddziale III przypadają jednocześnie z godzinami nauki cichej tego przedmiotu w oddziale IV, natomiast w czasie 4 godzin nauki cichej w oddziale III oddział IV ma 3 godziny nauki głośnej języka polskiego, 1 historji;

c) 1 godzina głośnej nauki geografji z przyrodoznawstwem w oddziale III odbywa się równocześnie z nauką cichą rysunku lub zajęć praktycznych w oddziale IV, i nawzajem 1 godzina głośnej nauki geografji z przyrodoznawstwem w oddziale IV odbywa się równocześnie z nauką cichą rysunku lub zajęć praktycznych w oddziale III; pozostałe godziny geografji i nauki o przyrodzie (1 + 1, 1 + 1) odpowiadają sobie współcześnie;

d) podczas nauki głośnej arytmetyki z geometrją w oddziale III odbywa się w oddziale IV nauka cicha również arytmetyki z geometrją (1 godz.) oraz historji (1 godz.); 2 godziny nauki cichej arytmetyki z geometrją w oddziale III są dla oddziału IV godzinami nauki głośnej tego samego przedmiotu.

Szkoły o dwóch nauczycielach.
(dla szkół bez oddziału V-go).

Warjant a.

PRZEDMIOTY	Oddziały I	Oddziały II	Oddziały III	Oddziały IV
Religja	2 (I i II razem)		1 + 1	1 + 1
Język polski	5	5	5	5
Historja	—	—	—	2
Geografja i nauka o przyrodzie	—	—	2	3
Arytmetyka z geometrją . .	3	3	3	3
Rysunek	1 (Rysunek i Zajęcia praktyczne razem)	1	1	1
Zajęcia praktyczne . . .		1	2	2
Śpiew	1 (Śpiew i Ćwiczenia cielesne razem)	1 (Śpiew i Ćwiczenia cielesne razem)	1	1
Ćwiczenia cielesne . . .			1 chł. 1 dz (III i IV razem)	
Liczba godzin ucznia . . .	12	13	17	20
Liczba godzin nauczyciela . .	23 (I i II)		35 (III i IV)	
	58 (razem)			

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Każdy oddział uczy się przeważnie osobno.

Wyjątki: 1) nauka religji w kompletach z oddziałów I i II oraz z III i IV, 2) ćwiczenia cielesne w zespołach według płci: a) chłopcy z oddziałów III i IV, b) dziewczęta z odziałów III i IV.

Warjant b.

PRZEDMIOTY	Oddziały I	Oddziały II	Oddziały III	Oddziały IV
Religja	2	2	1 + 1	1 + 1
albo	2 (I i II razem)		2	2
Język polski	5	5	5	5
Historja	—	—	—	2
Geografja i nauka o przyrodzie	—	—	2	3
Arytmetyka z geometrją . .	3	3	3	3
Rysunek	1 (Rysunek i Zajęcia praktyczne razem)	1 (Rysunek i Zajęcia praktyczne razem)	1	1
Zajęcia praktyczne . . .			1	2
Śpiew	1 (Śpiew i Ćwiczenia cielesne razem)	1 (Śpiew i Ćwiczenia cielesne razem)	1	1
Cwiczenia cielesne . . .			1 chł. 1 dz. (III i IV razem)	
Liczba godzin ucznia . . .	12	12	16	20
Liczba godzin nauczyciela . .	24 (I i II)		34 (III i IV)	
	58 (razem)			

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Warjant b może być stosowany tylko wówczas, kiedy ze względu na ilość uczniów nie będzie można połączyć w jeden komplet na naukę religji bądź oddziałów I i II, bądź III i IV.

Warjant c.

Jeżeli na naukę religji przydziela się godziny nadliczbowe, wówczas można zastosować plan najkorzytniejszy w ramach 64 godzin.

PRZEDMIOTY	Oddziały			
	I	II	III	IV
Religja	2	2	1 + 1	1 + 1
albo	2 (I i II razem)		2	2
Język polski	6	6	5	5
Historja	—	—	—	2
Geografja i nauka o przyrodzie	—	—	2	3
Arytmetyka z geometrją . .	3	3	3	3
Rysunek	1	1	1	2
Zajęcia praktyczne . . .	1	1	2	2
Śpiew	1 (Śpiew i Ćwiczenia cielesne)	1 (Śpiew i Ćwiczenia cielesne)	1	1
Ćwiczenia cielesne . . .			1 chł. 1 dz. (III i IV razem)	
Liczba godzin ucznia . . .	14	14	17	21
Liczba godzin nauczyciela . .	28 (I i II)		36 (III i IV)	
	64			

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Przy istnieniu oddziału V-go te same plany godzin, przyczem oddziały IV i V tworzy jeden komplet i dzielą się godzinami przeznaczonemi dla oddziału IV z zastosowaniem nauki głośnej i cichej, nauka historji odbywa się wspólnie tylko głośno. Wszyscy uczniowie, uczęszczający w roku szkolnym 1933/34 do klasy III pozostają w niej na rok szkolny 1934/35.

Szkoły o trzech nauczycielach.

Warjant a.

PRZEDMIOTY	Oddziały I	II	III	IV	V	VI
Religja	2	2	2		1+1	1+1
Język polski	6	6	4+3	4+3	4+3	3+3
Historja	—	—	—	—	2+1	2+1
Geografja	—	—	3	4	2+1	2+1
Nauka o przyrodzie	—	—			2+1	2+1
Arytmetyka z geometrją	3	4	3+2	3+2	2+2	2+2
Rysunek	1	1	2		2	
Zajęcia praktyczne	1	1	2		3	
Śpiew	1	1	1		2	
Ćwiczenia cielesne	1	1	1		1 chł. 1 dz.	
Liczba godzin ucznia	15	16	23	24	30	29
Liczba godzin nauczyciela	15	16	29		34	

Razem godzin nauczyciela 94: 86 etatowych i 8 nadliczbowych.

Przy większej liczbie uczniów:

	III	IV	V	VI
Rysunek	1	1	1	1
Zajęcia praktyczne	1	1	2	2
Ćwiczenia cielesne	1		1	
Liczba godzin ucznia	21	22	28	27

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Przy zastosowaniu tabelki bez zmian, wskazanych pod nia:

Oddziały III i IV mają 18 godzin nauki równoczesnej w jednej izbie, poza tem oddział III ma 5 godzin nauki osobnej (1 godz. języka polskiego, 3 godz. nauki geografji z nauką o przyrodzie, 1 godz. arytmetyki z geometrją), oddział IV — 6 godz. (1 godz. języka polskiego, 4 godz. nauki geografji i nauki o przyrodzie, 1 godz. arytmetyki z geometrją). Jednocześnie odbywa się nauka głośna i cicha tego samego przedmiotu, 3 godziny nauki cichej języka polskiego w oddziale III są dla oddziału IV godzinami nauki głośnej tego przedmiotu i nawzajem 3 godziny nauki głośnej w oddziale III przypadają jednocześnie z trzema godzinami nauki cichej w oddziale IV; podobnie się dzieje z godzinami arytmetyki z geometrją, prócz jednej osobnej w każdej klasie.

Rozkład tygodniowy godzin może być tak ułożony, że codzień przypadnie po trzy pierwsze godziny nauki jednoczesnej w jednej izbie, nadto dla oddziału III dwa razy w tygodniu po dwie godziny i raz jedna godzina nauki osobnej, dla oddziału IV w innych dniach tygodnia po dwie godziny nauki osobnej. W ten sposób uczniowie oddziału III będą mieli trzy razy tygodniowo po trzy godziny nauki, raz cztery i dwa razy pięć, uczniowie oddziału IV trzy razy tygodniowo po trzy godziny, trzy razy po pięć.

Oddziały V i VI mają 25 godzin nauki równoczesnej w jednej izbie, poza tem oddział V ma cztery godziny nauki osobnej (1 godzina języka polskiego, 1 godz. historji, 1 godz. geografji, 1 godz. nauki o przyrodzie), oddział VI trzy godziny (1 godz. historji, 1 godz. geografji, 1 godz. nauki o przyrodzie), ćwiczenia cielesne odbywają się w zespołach chłopców i dziewcząt, co daje jeszcze dwie godziny nauczyciela. Jednocześnie może się odbywać bez wyjątku nauka głośna i cicha tego samego przedmiotu (religja: 1 + 1, 1 + 1, język polski: 3 + 3, 3 + 3 bez godziny oddzielnej i t. d.).

Rozkład tygodniowy godzin może być tak ułożony, że pięć razy przypadnie po 4 godziny nauki jednoczesnej, a mianowicie: godziny od 2-ej do 5-ej włącznie, a raz 5 pierwszych godzin. Nadto dla oddziału V cztery razy po pierwszej godzinie, a dla oddziału VI trzy razy po szóstej godzinie nauki osobnej. Poza tem w jednym dniu na pierwszej godzinie lekcyjnej będą mieli ćwiczenia cielesne chłopcy, a na godzinie szóstej w tym samym dniu dziewczęta. W ten sposób uczniowie oddziału V będą mieli sześć razy po pięć godzin, uczniowie oddziału VI pięć razy po pięć godzin i raz cztery godziny. Jeden z oddziałów będzie w większości wypadków przychodził na pierwszą godzinę, drugi na drugą. Rozkład ten może być zilustrowany za pomocą następującej tabeli:

Godziny lekcyjne.

Dni tygodnia	1	2	3	4	5	6
1.	V	V VI	V VI	V VI	V VI	VI
2.	V	V VI	V VI	V VI	V VI	VI
3.	V	V VI	V VI	V VI	V VI	VI
4.	V VI	V VI	V VI	V VI	V VI	—
5.	V VI chł. ćw. ciel.	V VI	V VI	V VI	V VI	V VI dz. ćw. ciel.
6.	V	V VI	V VI	V VI	V VI	—

Zmiany, wskazane pod tabelką warjantu a, dotyczą przypadków, gdy liczby uczniów w oddziałach III i IV-ym lub V i VI-ym, albo w obu tych kompletach, łącznie z warunkami lokalowemi, uniemożliwią lub zbytnio utrudnią pracę nad rysunkiem i prowadzenie zajęć praktycznych bez podziału tych kompletów.

Można tu zastosować następujące rozkłady godzin:

Oddziały III i IV.
Godziny lekcyjne.

Dni tygodnia	1	2	3	4	5	6
1.	III	III IV	III IV	III IV	IV	—
2.	III	III IV	III IV	III IV	IV	—
3.	III	III IV	III IV	IV	IV	—
4.	III	III IV	III IV	IV	IV	—
5.	III	III	III IV	III IV	IV	—
6.	III	III IV	III IV	IV	—	—

Oddziały V i VI.
Godziny lekcyjne.

Dni tygodnia	1	2	3	4	5	6
1.	V	V VI	V VI	V VI	V VI	VI
2.	V	V VI	V VI	V VI	V VI	VI
3.	V	V	V VI	V VI	V VI	VI
4.	V	V VI	V VI	V VI	VI	VI
5.	V	V VI	V VI	V VI	V VI	—
6.	V	V VI	V VI	V VI	VI	—

Warjant b.

PRZEDMIOTY	Oddziały I	II	III	IV	V	VI
Religja	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	6	6	5	5	4+3	3+3
Historja	—	—	—	—	2+1	2+1
Geografja	—	—	} 3	} 4	2+1	2+1
Nauka o przyrodzie	—	—			2+1	2+1
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	} 1	} 1	1	1	2	
Zajęcia praktyczne			1	1	3	
Śpiew	} 1	} 1	} 1	} 1	2	
Ćwiczenia cielesne					1 chł. 1 dz.	
Liczba godzin ucznia	13	14	17	18	30	29
Liczba godzin nauczyciela	13	14	17	18	34	

Razem godzin nauczyciela 96: 86 etatowych i 10 nadliczbowych.

Przy większej liczbie uczniów:

Rysunek	1	1
Zajęcia praktyczne	2	2
Ćwiczenia cielesne . . .	1	
Liczba godzin ucznia . . .	27	26

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Zasadnicza różnica polega na tem, że uczą się osobno cztery oddziały: I, II, III i IV, komplet zaś tworzą tylko oddziały V i VI. Organizacja pracy w tym komplecie — jak przy użyciu warjantu poprzedniego.

Warjant c.

PRZEDMIOTY	Oddziały					
	I	II	III	IV	V	VI
Religja	2	2	2		2	2
Język polski	6	5	4+3	4+3	5	4
Historja	—	—	—	—	3	2
Geografja	—	—	3	3	3	2
Nauka o przyrodzie . . .					3	2
Arytmetyka z geometrją . .	3	4	3+2	3+2	3	3
Rysunek	1	1	2		1	1
Zajęcia praktyczne . . .			2		2	2
Śpiew	1	1	1		1	
Ćwiczenia cielesne . . .			1		1	
Liczba godzin ucznia . . .	13	13	23	23	24	20
Liczba godzin nauczyciela . .	13	13	28		42	

Razem godzin nauczyciela 96: 86 etatowych i 10 nadliczbowych.

Przy większej liczbie uczniów:

Rysunek	1	1
Zajęcia praktyczne	1	1
Liczba godzin ucznia . . .	21	21

Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

W tym przypadku uczą się osobno oddziały I i II, oraz V i VI, łączone tylko przy nauce śpiewu i ćwiczeń cielesnych. Organizacja pracy w oddziałach III i IV — jak przy użyciu warjantu a, z tą różnicą, że

oddział IV ma osobno nie cztery lecz trzy godziny nauki geografji z nauką o przyrodzie i że przeto oprócz trzygodzinnej nauki jednoczesnej w jednej izbie ma dwa razy po dwie i raz jedną godzinę nauki osobnej, co daje trzy razy po 3 godziny, raz 4 i dwa razy po 5 godzin, jak w oddziale III.

Szkoły o czterech nauczycielach.

Warjant a.

PRZEDMIOTY	Oddziały					
	I	II	III	IV	V	VI
Religja	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	6	6	6	6	4+3	3+3
Historja	—	—	—	—	2+1	2+1
Geografja	—	—	3	4	2+1	2+1
Nauka o przyrodzie . . .	—	—			2+1	2+1
Arytmetyka z geometrją . .	3	4	4	4	3+2	2+2
Rysunek	1	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne . . .	1	2	2	2	2	2
Śpiew	1	1	2		2	
Ćwiczenia cielesne . . .	1	1	2		1 chł. 1 dz.	
Liczba godzin ucznia . . .	15	18	23	24	30	28
Liczba godzin nauczyciela . .	15	18	43		38	

Razem godzin nauczyciela 114.
Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Przy takiej organizacji pracy oddziały od I do IV uczą się oddzielnie lub przeważnie oddzielnie, oddziały V z VI-ym są przeważnie łączone. Oddziały te mają 20 godzin nauki równoczesnej w jednej izbie, poza tem oddział V ma 9 godzin nauki osobnej (1 godz. jęz. polskiego, 1 godz. historji, 1 godz. geografji, 1 godz. nauki o przyrodzie, 1 godz. arytmetyki z geometrją, 2 godz. rysunku, 2 godz. zajęć praktycznych), oddział VI — 7 godz. (1 godz. historji, 1 godz. geografji, 1 godz. nauki o przyrodzie, 2 godz. rysunku, 2 godz. zajęć praktycznych), ćwiczenia cielesne odbywają się w zespołach chłopców i dziewcząt, co daje jeszcze 2 godziny nauczyciela. Jednocześnie może się odbywać bez wyjątku nauka głośna i cicha tego samego przedmiotu (religja: 1 + 1, 1 + 1, jęz. polski: 3 + 3, 3 + 3 bez godziny oddzielnej i t. d.).

Rozkład tygodniowy godzin może być następujący:

Godziny lekcyjne.

Dni tygodnia	1	2	3	4	5	6
1	V	V VI	V VI	V VI	V VI	VI
2	V	V VI	V VI	V VI	V VI	VI
3	V	V VI	V VI	V VI	V (VI)	—
4	V	V VI	V VI	V VI	V (VI)	VI
5	V	V VI	V VI	V VI	Ćwiczenia cielesne chłopcy (dziewczęta)	VI
6	V	V	V VI	V VI	V VI	VI

V (VI) oznacza, że oddział V ma naukę osobno w izbie oddziału V i VI, a oddział VI ma naukę osobną w izbie oddziału IV-go.

Ćwiczenia cielesne odbywają się również osobno dla chłopców, osobno dla dziewcząt, bądź na boisku, bądź w dwóch izbach.

Warjant b.

PRZEDMIOTY	Oddziały					
	I	II	III	IV	V	VI
Religja	2	2	2		2	2
Język polski	6	6	4+5	4+3	5	4
Historja	—	—	—	—	3	3/2
Geografja	—	—	} 3	} 4	3	2/3
Nauka o przyrodzie . . .	—	—			3	2
Arytmetyka z geometrją . .	3	4	3+2	3+2	4	3
Rysunek	1	1	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne . . .	1	1	2	2	2	2
Śpiew	1	1	2		2	
Ćwiczenia cielesne . . .	1	1	2		1 chł. 1 dz.	
Liczba godzin ucznia . . .	15	16	25	26	27	23
Liczba godzin nauczyciela . .	15	16	35		48	

Razem liczba godzin nauczyciela 114.
Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Zamiast oddziałów V i VI, jak w warjancie a, łączą się w komplet oddziały III i IV. Oddziały te mają po 16 godzin nauki równoczesnej w jednej izbie, poza tem oddział III ma 9 godzin nauki osobnej (1 godz. jęz. polskiego, 3 godz. geografji z nauką o przyrodzie, 1 godz. arytmetyki,

2 godz. rysunku, 2 godz. zajęć praktycznych), oddział IV — 10 godz. (1 godz. jęz. polskiego, 4 godz. geografji i nauki o przyrodzie, 1 godz. arytmetyki z geometrją, 2 godz. rysunku, 2 godz. zajęć praktycznych). Jednocześnie odbywa się nauka głośna i cicha tego samego przedmiotu: trzy godziny nauki głośnej języka polskiego w oddziale III są dla oddziału IV godzinami nauki cichej tego przedmiotu i nawzajem trzy godziny nauki cichej w oddziale III przypadają jednocześnie z trzema godzinami nauki głośnej w oddziale IV-ym; podobnie się dzieje z godzinami arytmetyki z geometrją, prócz jednej osobnej w każdym oddziale.

Rozkład tygodniowy godzin może być następujący:

Godziny lekcyjne.

Dni tygodnia	1	2	3	4	5	6
1	III	III IV	III IV	III IV	IV	IV
2	III	III IV	III IV	III IV	III (IV)	—
3	III	III IV	III IV	III IV	IV	IV
4	III	III IV	III IV	III (IV)	III	—
5	III	III IV	III IV	III IV	IV	IV
6	III	III IV	III IV	IV	IV	—

III (IV) oznacza, że oddziały III i IV mają lekcje w różnych izbach.

Co do oddziału V i VI:

W oddziale VI przewiduje się podział godzin nauki historji i geografji w ten sposób, że w pierwszem półroczu przeznacza się na historję 3 godziny, a na geografję 2 godz. tygodniowo, natomiast w półroczu drugiem na historję 2, a na geografję 3 godz. tygodniowo. Śpiewu oba te oddziały uczą się wspólnie. Ćwiczenia cielesne odbywają się w zespołach chłopców i dziewcząt.

Wariant c.

PRZEDMIOTY	Oddziały					
	I	II	III	IV	V	VI
Religja	2	2	2	2	2	2
Język polski	6	6	6	6	5	4
Historja	—	—	—	—	3	3/2
Geografja	—	—	3 (razem z nauką o przyrodzie)	4 (razem z nauką o przyrodzie)	3	2/3
Nauka o przyrodzie . . .	—	—			3	3
Arytmetyka z geometrją . .	3	4	4	4	4	3
Rysunek	1	1	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne . . .	1	2	2	2	3	3
Śpiew	1	1	2 (III i IV razem)		2 (V i VI razem)	
Ćwiczenia cielesne . . .	1	1	2 (III i IV razem)		1 chł. 1 dz. (V i VI razem)	
Liczba godzin ucznia . . .	15	17	23	24	28	25
Liczba godzin nauczyciela . .	15	17	43 (III i IV razem)		51 (V i VI razem)	

Razem godzin nauczyciela 126: 114 etatowych i 12 nadliczbowych. Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Wszystkie oddziały uczą się osobno wszystkich przedmiotów, z wyjątkiem śpiewu w oddziałach III—VI, oraz ćwiczeń cielesnych w tych samych odziałach, przytem na ćwiczenia cielesne łączą się w zespół chłopcy z oddziałów V i VI i w drugi zespół dziewczęta z tych samych oddziałów. Godziny nauki historji i geografji w oddziale VI są podzielone w ten sam sposób, jak w warjancie b.

Szkoły o pięciu nauczycielach.

PRZEDMIOTY	Oddziały I	II	III	IV	V	VI	VII
Religja	2	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	7	7	7	7	5	3+3	3+3
Historja	—	—	—	—	3	2+1	0/3+1
Geografja	—	—	4 (Geografja i nauka o przyrodzie)	5 (Geografja i nauka o przyrodzie)	3	2+1	3+1/0
Nauka o przyrodzie	—	—			3	3	3+1
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1[1]	1	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne	1	2	3	3	3	3	3
Śpiew	1	1	2 (III i IV razem)		2	2 (VI i VII razem)	
albo	1	1	2	2 (IV i V razem)		2 (VI i VII razem)	
Ćwiczenia cielesne	1	1	2	2	2 chł. dz. (V–VII razem)		
albo	2	2	2 (III i IV razem)		2 chł. dz. (V–VII razem)		
Liczba godzin ucznia	16 lub 17	18 lub 19	26	27	29	30	29
Liczba godzin nauczyciela	16 lub 17	18 lub 19	78 lub 76 (III–V)			37 (VI–VII)	

Ponadto 4 ćwicz. ciel. V, VI i VII oddz.

[1] godzina chóru.

Razem godzin nauczyciela 154: 142 etatowe i 12 nadliczbowych. Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Dla uzyskania oszczędności w liczbie godzin łączy się w jeden komplet do nauki śpiewu albo oddziały III i IV, albo IV z V i zawsze VI z VII; dla tego samego celu albo łączy się w jeden komplet przy ćwiczeniach cielesnych oddziały III i IV. albo też przeznacza się na nie tylko po jednej godzinie, zamiast po 2 w oddziałach I i II. Wybór wskazanych ewentualności zależy od liczby dzieci i warunków miejscowych.

Oddziały VI i VII mają 18 godzin nauki równoczesnej w jednej izbie (2 godziny religji, 6 godz. języka polskiego, 3 godz. historji i geografji, w VII — historji lub geografji, 1 godz. nauki o przyrodzie, 4 godziny arytmetyki z geometrją, 2 godz. śpiewu), poza tem oddział VI ma 10 godzin nauki osobnej (3 godziny historji i geografji, 2 godz. nauki o przyrodzie, 2 godz. rysunku, 3 godz. zajęć praktycznych), oddział VII — 9 (1 godz. historji lub geografji, 3 godz. nauki o przyrodzie, 2 godz. rysunku, 3 godz. zajęć praktycznych), ćwiczenia cielesne odbywają się w zespołach chłopców i dziewcząt z oddziałów V, VI i VII. W oddziale VII — geografja w I-em półroczu, historja w II-em. Przy nauce równoczesnej według dwu programów religji, języka polskiego, nauki o przyrodzie, arytmetyki z geometrją oba oddziały pracują, jeden głośno, drugi cicho, nad tym samym przedmiotem. Organizacja nauczania historji i geografji, poza godzinami osobnemi dla każdego oddziału, jest taka, że jedna z godzin głośnej nauki historji lub geografji w oddziale VI przypada równocześnie z 1 godziną cichej nauki historji lub geografji w oddziale VII, przytem należy się starać zapomocą niewielkiej odmienności rozkładu godzin w dwu półroczach o to, aby to były te same przedmioty, że dalej podczas 2 godzin cichej nauki historji i geografji w oddziale VI odbywa się nauka głośna bądź geografji, bądź historji w oddziale VII, zależnie od półrocza.

Jeżeli jest do rozporządzenia sześć izb, wówczas oddziały VI i VII uczą się codziennie przez 3 godziny w jednej izbie, potem jedna z nich wychodzi do innej izby i dalsze lekcje odbywają się osobno. Jeżeli niema szóstej izby, to wówczas rozkład może być następujący:

Godziny lekcyjne.

Dni tygodnia	1	2	3	4	5	9
1	VI	VI VII	VI VII	VI VII	VI VII	VII
2	VI	VI VII	VI VII	VI VII	VI (VII)	VII
3	VI	V VI VII ćw. ciel. chł. dz.	VI VII	VI VII	VI (VII)	VII
4	VI	VI VII	VI VII	VI VII	VI (VII)	VII
5	VI	VI VII	VI VII	VI VII	VI (VII)	VII
6	VI	V VI VII ćw. ciel. chł. dz.	VI VII	VI VII	VI (VII)	—

VI (VII) oznacza, że oddziały VI i VII mają nakę w dwóch różnych izbach, ćwiczenia cielesne odbywają się osobno dla zespołu chłopców i zespołu dziewcząt bądź na boisku, bądź w dwu różnych izbach lub lokalach szkolnych.

Szkoły o sześciu nauczycielach.

Warjant a.

PRZEDMIOTY	Oddziały I	II	III	IV	V	VI	VII
Religja	2	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	7	7	7	7	5	3+3	3+3
Historja	—	—	—	—	3	3	0/4
Geografja	—	—	} 4	} 5	3	3	4/0
Nauka o przyrodzie . . .	—	—			3	3	4
Arytmetyka z geometrją . .	3	4	4	4	4	3+1	3+1
Rysunek	1	2	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne . . .	2	3	4	4	4	3	3
Śpiew	1	1	2	2	2	2 (VI–VII)	
Ćwiczenia cielesne . . .	2	2	2	2	2 chł. 2 dz. (V–VII)		
Liczba godzin ucznia . . .	18	21	27	28	30	30	29
Liczba godzin nauczyciela . .	18	21	27	28	75 (V–VII)		

1 godzina ćwiczeń chóru.

Razem godzin nauczyciela: 170.
Ponadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Oddziały VI i VII mają 12 godzin nauki równoczesnej w jednej izbie, poza tem oddział VI ma 16 godzin nauki osobnej (3 godz. historji, 3 godz. geografji, 3 godz. nauki o przyrodzie, 2 godz. arytmetyki z geometrją, 2 godz. rysunku, 3 godz. zajęć praktycznych), oddział VII — 15 (4 godz. historji lub geografji, 4 godz. nauki o przyrodzie, 2 godz. arytmetyki z geometrją, 2 godz. rysunku, 3 godz. zajęć praktycznych). Jednocześnie może się odbywać bez wyjątku nauka głośna i cicha tego samego przedmiotu (religja 1 + 1, język polski 3 + 3, 3 + 3, arytmetyka 1 + 1, 1 + 1 prócz 2 godzin oddzielnych w każdym oddziale). Ćwiczenia cielesne odbywają się w zespołach chłopców i dziewcząt z oddziałów V, VI i VII.

Podczas dwu pierwszych godzin oba oddziały VI i VII mogą się uczyć razem w większej z dwu własnych izb, potem się rozchodzą i każdy uczy się w swojej izbie.

Warjant b.

Stosuje się przy 14 godzinach nadliczbowych. Zasadniczy plan godzin podany poniżej, stosowany w szkołach o 6 nauczycielach przy 14 godzinach nadliczbowych oraz w szkołach o 7-miu nauczycielach i większej ich liczbie.

PRZEDMIOTY	Oddziały						
	I	II	III	IV	V	VI	VII
Religja	2	2	2	2	2	2	2
Język polski	7	7	7	7	5	5	5
Historja	—	—	—	—	3	3	0/4
Geografja	—	—	4	5	3	3	4/0
Nauka o przyrodzie	—	—			3	3	4
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	4	4	4
Rysunek	1	2	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne	2	3	4	4	4	4	4
Śpiew	1	1	2	2	2	2	2
Ćwiczenia cielesne	2	2	2	2	2	2	2
Liczba godzin ucznia	18	21	27	28	30	30	29
Liczba godzin nauczyciela	18	21	27	28	30	59	

1 godzina ćwiczeń chóru.

Razem godzin nauczyciela 184.
Nadto 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych.

Wskazane przy poszczególnych warjantach codzienne 10-cio minutowe ćwiczenia cielesne nie są obowiązkowe dla oddziału I i II.

Należy przewidzieć różne możliwości przy organizacji ćwiczeń cielesnych:

a) przy istnieniu oddziałów równoległych w oddziałach V, VI i VII należy łączyć chłopców z oddziałów równoległych tego samego oddziału w jeden zespół i tak samo dziewczęta z oddziałów równoległych jednego oddziału;

b) można tworzyć zespoły dziewcząt i chłopców oddziałów VI i VII, a w oddziale V dzielić młodzież przynajmniej podczas niektórych ćwiczeń według płci na dwie grupy ćwiczące równocześnie;

c) można wreszcie organizować ćwiczenia cielesne w ten sposób, że zespoły ćwiczące osobno tworzy się z uczenic względnie uczniów oddziału V, VI i VII. Oszczędza się wtedy dwie godziny, które można

wyzyskać naprzykład na tworzenie grup przy nauczaniu przyrodoznawstwa i zajęć praktycznych.

Można również przewidzieć tworzenie zespołów z uczniów i uczenic oddziałów III i IV.

B. Szkoły powszechne z niepolskim językiem nauczania z wyjątkiem szkół z niemieckim językiem nauczania.

W oddziałach V, VI i VII szkół 7 i 6-klasowych będzie obowiązywał plan następujący:

PRZEDMIOTY	w szkole					
	7-mio klasowej			6-cio klasowej		
	V	VI	VII	V	VI	VII
Religja	2	2	2	2	2	4
Język polski	4	4	4	4	4	4
Język nauczania	4	4	4	4	4	4
Historja	2	2	4	2	2	4
Geografja	3	3		3	3	
Nauka o przyrodzie	3	3	4	3	3	4
Arytmetyka z geometrją	4	4	4	4	4	4
Rysunek	2	2	2	2	2	
Zajęcia praktyczne	3	3	3	3	3	
Śpiew	1	1	1	1	1	
Ćwiczenia cielesne	2	2	2	2	2	
Liczba godzin ucznia	30	30	30	30	30	30

Poza tem obowiązują plany z roku 1927 ze zmianami następującemi:

1. Usuwa się w oddziale III osobną naukę historji, a wzmacnia o jedną godzinę naukę języka polskiego i o jedną godzinę naukę języka nauczania.

2. W szkołach o 3 i 4 nauczycielach nie otwiera się oddziału siódmego. Uczniowie oddziału VI nie opuszczający szkoły pozostają na drugi rok w tym samym oddziale.

3. Zamiast kompletu złożonego z oddziałów V, VI i VII, tworzy się w tych szkołach komplet oddziału V i VI według dawnego planu godzin z tą różnicą, że znikają godziny, przeznaczone dla oddziału VII.

Programy nowe wchodzą do tych samych oddziałów, co w szkołach z polskim j. nauczania — po odpowiedniem przystosowaniu.

C. Szkoły powszechne dwujęzyczne.

Jak szkoły z niepolskim językiem nauczania z odróżnieniem przedmiotów nauczanych w języku polskim i w języku nauczania.

D. Szkoły z niemieckim językiem nauczania.

Dawne plany godzin z następującemi zmianami:

1) usuwa się historję z oddziału III, a wzmacnia o 1 godzinę naukę języka polskiego i niemieckiego;

2) w szkołach 3 i 4-klasowych nie otwiera się oddziału siódmego, jak w szkołach z niepolskim językiem nauczania.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 20 kwietnia 1934 r. Nr. I. 9245/34.

Nawiązując do okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 31 z dnia 10 marca 1934 r. (II. P. 1865/34) w sprawie organizacji roku szkolnego 1934/35 w publicznych szkołach powszechnych, wyjaśnia Kuratorjum, co następuje:

1. Plany godzin (warjanty), podane w części V okólnika, dział A, obowiązują jedynie w tych publicznych szkołach powszechnych z polskim językiem nauczania, w których żaden inny język nie jest przedmiotem obowiązkowej nauki.

Do tych szkół wyłącznie odnoszą się też wskazania zawarte w części IV okólnika pp. 3, 4 i 5.

2. We wszystkich innych publicznych szkołach powszechnych tutejszego Okręgu, a więc w szkołach z polskim językiem nauczania i obowiązkową nauką języka ruskiego względnie niemieckiego, w szkołach z niepolskim językiem nauczania oraz w szkołach dwujęzycznych stosować należy plany godzin dotychczasowe, ogłoszone w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 8 z dnia 25 sierpnia 1933 r., str. 329 (Tabl. II) i str. 331 (Tabl. III), rozwijając je, wzglęnie zmieniając zgodnie ze wskazaniami podanemi w okólniku Ministerstwa w sposób następujący:

A. W szkołach z polskim językiem nauczania i obowiązkową nauką języka ruskiego względnie niemieckiego oraz w szkołach z niepolskim językiem nauczania.

Uwagi: 1. Wszędzie, gdzie w planach wymieniony jest język ruski, należy w szkołach z polskim językiem nauczania i obowiązkową nauką języka niemieckiego, w szkołach z niemieckim językiem nauczania oraz w szkołach z polskim i niemieckim językiem nauczania wstawić język niemiecki.

2. Dla lepszego zrozumienia budowy podanych poniżej rozwinięć należy zapoznać się wpierw z uwagami, umieszczonemi pod odpowiedniemi warjantami planów godzin w okólniku Ministerstwa.

Szkoły o jednym nauczycielu.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 i 4 III	5, 6 i 7 IV
Religja	2		1+1	1+1
Język polski (ruski) . . .	4+3	3+4	3+2	2+2
Język ruski (polski) . . .			2+3	2+2
Historja				1+1
Geografja			1+1	1+1
Nauka o przyrodzie . . .				
Arytmetyka z geometrją . .	2+1	1+2	2+1	1+2
Rysunek	1		1	
Zajęcia praktyczne . . .			1	
Śpiew	1		1	
Ćwiczenia cielesne . . .				
Liczba godzin ucznia . . .	14	14	20	20
Liczba godzin nauczyciela .	14		20	

Razem godzin nauczyciela: 30 etatowych + 4 nadliczbowe.

Oddziały I i II uczą się łącznie, tworząc jeden komplet, tak samo III z IV-tym tworzą drugi komplet.

Na naukę języka polskiego i ruskiego w oddziale II wyznaczono ogółem 7 (3+4) godzin tygodniowo. Nauczyciel, nie krępując się narzuconym zgóry podziałem, winien połowę tego czasu — w stosunku np. miesięcznym — zużyć na język polski, a połowę na język ruski.

Wymiar ogólny czasu, przeznaczony na rysunki i zajęcia praktyczne, należy dzielić na połowy; podobnie wymiar czasu, przeznaczony na śpiew i ćwiczenia cielesne.

W komplecie złożonym z oddziału III i IV nie może być zachowana jednoczesność nauki tych samych przedmiotów. Jedna godzina głośna nauki języka polskiego w oddziale III przypadnie równocześnie z jedną godziną cichej nauki historji w oddziale IV, a jedna godzina cichej nauki języka ruskiego w oddziale III przypadnie równocześnie z godziną głośnej nauki historji w oddziale IV.

Szkoły o dwóch nauczycielach.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 i 4 III	5, 6 i 7 IV
Religja	2		2	2
lub	2	2	1 + 1	1 + 1
Język polski (ruski) . . .	7	4/3	5	4
Język ruski (polski) . . .		3/4	5	4
Historja				2
Geografja			2	1
Nauka o przyrodzie . . .				1

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 i 4 III	5, 6 i 7 VI
Arytmetyka z geometrją . .	3	3	3	3
Rysunek . . . . Zajęcia praktyczne . . .	1	1	1	1
Śpiew . . . . Ćwiczenia cielesne . . .	1	1	1	1
Liczba godzin ucznia . . .	14	14	19	19
Liczba godzin nauczyciela .	26 (28)		38 (36)	

Razem godzin nauczyciela: 58 etatowych + 6 nadliczbowych.

W oddziale II przeznacza się na naukę języka polskiego w pierwszem półroczu 4 godziny, na naukę języka ruskiego 3 godziny; w półroczu drugiem odwrotnie.

Przy istnieniu oddziału V-go ten sam plan godzin, przyczem oddziały IV i V tworzą jeden komplet i dzielą się godzinami przeznaczonemi dla oddziału IV z zastosowaniem nauki głośnej i cichej. Nauka historji odbywa się wspólnie tylko głośno.

Wszyscy uczniowie, uczęszczający w roku szkolnym 1933/34 do oddziału III, pozostają w tym oddziale również na rok szkolny 1934/35.

Szkoła o trzech nauczycielach.

Warjant a.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 III	4 IV	5 V	6 i 7 VI
Religja	2		1 + 1	1 + 1	1 + 1	1 + 1
lub	2	2				
Język polski (ruski) . . .	6	4 3	5	6	2 + 2	2 + 2
Język ruski (polski) . . .		3/4	5	6	2 + 2	2 + 2
Historja					1 + 1	1 + 2
Geografja			3	2	2 + 1	1 + 1
Nauka o przyrodzie . . .				2	2 + 2	2 + 2
Arytmetyka z geometrją . .	3	3	4	4	2 + 2	2 + 2
Rysunek	1	1	1	1	1	
Zajęcia praktyczne . . .			1	1	1	
Śpiew	1	1	1		1 dziew.	
Ćwiczenia cielesne . . .			1		1 chłop.	
Liczba godzin ucznia . . .	13	14	23	26	27	27
Z tego uczą się razem . .			4		26 bez ćw. ciel.	
Z tego uczą się osobno . .			19	22		
Liczba godzin nauczyciela .	25 (27)		45		26+2 g.ćw.ciel.	

Razem godzin nauczyciela: 86 etatowych + 12 (14) nadliczbowych.

W oddziale II przeznacza się na naukę języka polskiego w półroczu pierwszem 4 godziny, na naukę języka ruskiego 3 godziny; w półroczu drugiem odwrotnie.

Oddziały V i VI tworzą jeden komplet, przyczem jedna godzina głośnej nauki geografji w oddziale V przypadnie równocześnie z godziną cichej nauki historji w oddziale VI.

Szkoły o trzech nauczycielach.

Warjant b.

Roczniki / Przedmiot (Oddział)	1 / I	2 / II	3 / III	4 / IV	5 / V	6 i 7 / VI
Religja	2 (I–II)		2 (III–IV)		1+1	1+1
lub	2	2				
Język polski (ruski) . . .	7	$^4/_3$	3+3	3+3	2+2	2+2
Język ruski (polski) . . .		$^3/_4$	3+3	3+3	2+2	2+2
Historja					1+1	1+2
Geografja			2+1 (z Nauką o przyrodzie)	1+1	2+1	1+1
Nauka o przyrodzie . . .				2+1	2+2	2+2
Arytmetyka z geometrją . .	3	3	2+2	2+2	2+2	2+2
Rysunek	1 (z Zajęciami praktycznemi)	1	1 (III–IV)		2 (V–VI)	
Zajęcia praktyczne . . .		1	2 (III–IV)		2 (V–VI)	
Śpiew	1 (ze Ćwiczeniami cielesnemi)	1	1 (III–IV)		1 (V–VI)	
Ćwiczenia cielesne . . .		1	1 (III–IV)		1 chłop. 1 dziew. (V–VI)	
Liczba godzin ucznia . . .	14	16	26	28	29	29
Z tego uczą się razem . .			26 (III–IV)		28 bez ćw. ciel. (V–VI)	
Z tego uczą się osobno . .				2		
Liczba godzin nauczyciela .	28	(30)	28 (III–IV)		28 i 2 godz. ćw. ciel. (V–VI)	

Razem godzin nauczyciela: 86 (wszystkie etatowe).

Nauczanie religji należy do obowiązkowych zajęć etatowych.

Oddziały III z IV-tym tworzą jeden komplet, oddziały V z VI-tym drugi komplet.

Oddział IV uczyć się będzie nauki o przyrodzie przez dwie godziny osobno (bez oddziału III).

Jedna godzina głośnej nauki geografji w oddziale V przypadnie równocześnie z jedną godziną cichej nauki historji w oddziale VI.

Warjant ten znajdzie zastosowanie w takim wypadku, gdy liczba uczniów w oddziałach III i IV pozwoli na stworzenie kompletu.

Szkoły o czterech nauczycielach.

Roczniki / Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 III	4 IV	5 V	6 i 7 VI
Religja	2	2	2	2	1+1	1+1
lub	2 (I–II)					
Język polski (ruski)	7	6	6	6	2+2	2+2
Język ruski (polski)		6	6	6	2+2	2+2
Historja					1+1	1+2
Geografja			3 (geografja i nauka o przyrodzie)	2	2+1	1+1
Nauka o przyrodzie				3	2+2	2+2
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1	1	2 (III–IV)		2 (V–VI)	
Zajęcia praktyczne	2	1	2 (III–IV)		2 (V–VI)	
Śpiew	1	1	1 (III–IV)		1 (V–VI)	
Ćwiczenia cielesne	2	2	2 (III–IV)		2 dziew. chłop. (osob. 2/2)	
Liczba godzin ucznia	18	23	28	30	30	30
Z tego uczą się razem	2 (I–II)		7 (III–IV)		28 bez ćw. ciel.	
Z tego uczą się osobno	16	21	21	23		
Liczba godzin nauczyciela	39 (I–II)		51 (III–IV)		28+4 g. ćw. ciel.	

Razem godzin nauczyciela: 114 etatowych + 8 (10) nadliczbowych.

Oddziały V i VI uczą się łącznie wszystkich przedmiotów, tworząc jeden komplet, przyczem jedna godzina głośnej nauki geografji w oddziale V przypada równocześnie z jedną godziną cichej nauki historji w oddziale VI-tym.

Szkoły o pięciu nauczycielach.

Roczniki / Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 III	4 IV	5 V	6 VI	7 VII
Religja	2	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski (ruski)	7	6	6	6/5	4	2+2	2+2
Język ruski (polski)		6	6	5/6	4	2+2	2+2
Historja					2	2+1	2+3 (historja i geografja)
Geografja			1	2	3	1+1	
Nauka o przyrodzie			2	2	4	2+2	2+2
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1	2	2	2	2	2 (VI–VII)	
Zajęcia praktyczne	1	1	2	2	2	2 (VI–VII)	
Śpiew	1	1	1 (III–IV)		1	1 (VI–VII)	
Ćwiczenia cielesne	1	1	2	2	2 chłop. dziew. (osobno 2/2)		
Liczba godzin ucznia	16	23	28	28	30	30	30
Z tego uczą się osobno	16	23	27	27	28		
Z tego uczą się razem			1 bez ćw. ciel.			28 bez ćw. ciel.	
Liczba godzin nauczyciela	39 (I–II)		55 (III–IV)		28	28+4 ćw. ciel.	

Razem godzin nauczyciela: 142 etatowych + 12 nadliczbowych.

Oddziały VI i VII uczą się łącznie i tworzą jeden komplet.

Szkoły o sześciu i więcej nauczycielach.

Stopień organizacji	Szkoły o sześciu nauczycielach							Szkoły o sześciu i więcej nauczycielach						
Rocznik	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Oddział	I	II	III	IV	V	VI	VII	I	II	III	IV	V	VI	VII
						nie podz.								
Religja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Język wykładowy . . .	7	6	6	6/5	4	4	4	7	6	6	6/5	4	4	4
Drugi język	—	6	6	5/6	4	4	4	—	6	6	5/6	4	4	4
Historja	—	—	—	—	2	2		—	—	—	—	2	2	
Geografja	—	—	1	2	3	3	4	—	—	1	2	3	3	3
Nauka o przyrodzie . . .	—	—	2	2	3	3	4	—	—	2	2	3	3	5
Arytmetyka z geometrją . .	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4
Rysunek	1	2	2	2	2	2		1	2	2	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne . . .	2	1	2	2	3	3		2	1	2	2	3	3	3
Śpiew	1	1	1	1	1	1		1	1	1	1	1	1	1
Ćwiczenia cielesne . . .	2	2	2	2	2	2		2	2	2	2	2	2	2
Razem	18	24	28	28	30	30	30	18	24	28	28	30	30	30

Szkoły o sześciu nauczycielach winny w wypadku, gdy prowadzić będą tylko 7 oddziałów zasadniczych (nie będą miały oddziałów równoległych), zastosować plan godzin, przeznaczony dla szkół o pięciu nauczycielach, oddając równocześnie jeden etat.

Wyjątkowo, gdy ilość uczniów w oddziałach VI i VII nie pozwoli na prowadzenie nauki łącznej, mogą szkoły o sześciu nauczycielach zastosować plan godzin, przeznaczony dla szkół o sześciu i więcej nauczycielach przy odpowiedniej redukcji godzin nauki w poszczególnych oddziałach.

Szkoły o siedmiu nauczycielach winny w wypadku, gdy prowadzić będą tylko oddziały zasadnicze, oddać jeden etat, zaś pracę zorganizować zgodnie z postanowieniem zawartem w obu ustępach poprzednich.

B. W szkołach dwujęzycznych.

Uwagi: 1 i 2 jak w szkołach przy A.

3. Dla lepszego zrozumienia budowy podanych poniżej rozwinięć należy zapoznać się wpierw z uwagami, umieszczonemi pod odpowiedniemi rozwinięciami przy A.

Niektóre z nich mają zastosowanie analogiczne również w szkołach dwujęzycznych.

4. W języku ruskim względnie niemieckim prowadzone ma być nauczanie tych przedmiotów, które w tabeli III na stronie 331 Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z dnia 25 sierpnia 1933 r. przy szkołach odpowiedniego stopnia organizacyjnego oznaczono klamrą.

Szkoły o jednym nauczycielu.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 i 4 III	5, 6 i 7 IV
Religja	2		1+1	1+1
Język polski (lub odwrotnie)	2+2/2+1	1+2/2+2	3+2	2+2
Język ruski (lub odwrotnie)	2+1/2+2	2+2/1+2	2+3	2+2
Historja				1+1
Geografja . . . . Nauka o przyrodzie . . .			1+1	1+1
Arytmetyka z geometrją . .	2+1	1+2	2+1	1+2
Rysunek			1	
Zajęcia praktyczne . . .	1		1	
Śpiew				
Ćwiczenia cielesne . . .	1		1	
Liczba godzin ucznia . . .	14	14	20	20
Liczba godzin nauczyciela .	14		20	

Razem godzin nauczyciela: 30 etatowych + 4 nadliczbowe.

Uwaga „lub odwrotnie“ odnosi się do liczb, umieszczonych w rubrykach przeznaczonych dla oddziałów I i II.

Na naukę języka polskiego (lub ruskiego, zależnie od tego, w którym języku rozpoczyna się nauka czytania i pisania) wyznaczono w oddziale I-ym w pierwszem półroczu 4 godziny, w drugiem półroczu 3, zaś na naukę języka ruskiego (względnie polskiego) odwrotnie.

Podobnie w oddziale II-gim. Język, który miał wyznaczone dla siebie w oddziale I-ym w półroczu pierwszem 4 godziny, otrzymuje w pierwszem półroczu oddziału II-go tylko 3 godziny i odwrotnie.

Szkoły o dwóch nauczycielach.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 i 4 III	5, 6 i 7 IV
Religja	2 (1+2)		2	2
lub	2	2	1+1	1+1
Język polski (lub odwrotnie)	4/3	3/4	5	4
Język ruski (lub odwrotnie)	3/4	4/3	5	4
Historja				2
Geografja			2 (Geografja + Nauka o przyrodzie)	1
Nauka o przyrodzie				1
Arytmetyka z geometrją	3	3	3	3
Rysunek, Zajęcia praktyczne	1	1	1	1
Śpiew, Ćwiczenia cielesne	1	1	1	1
Liczba godzin ucznia	14	14	19	19
Liczba godzin nauczyciela	26 (28)		38 (36)	

Razem godzin nauczyciela: 58 etatowych + 6 nadliczbowych.

Szkoły o trzech nauczycielach.

Wariant a.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 III	4 IV	5 V	6 i 7 VI
Religja	2 (I+II)					
lub	2	2	1+1	1+1	1+1	1+1
Język polski (lub odwrotnie)	4/3	3/4	5	6	2+2	2+2
Język ruski (lub odwrotnie)	3/4	4/3	5	6	2+2	2+2
Historja					1+1	1+2
Geografja			3 (Geografja + Nauka o przyrodzie)	2	2+1	1+1
Nauka o przyrodzie				2	2+2	2+2
Arytmetyka z geometrją	3	3	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1 (Rysunek + Zajęcia praktyczne)	1 (Rysunek + Zajęcia praktyczne)	1	1	1 (V+VI)	
Zajęcia praktyczne			1	1	1 (V+VI)	
Śpiew	1 (Śpiew + Ćwiczenia cielesne)	1 (Śpiew + Ćwiczenia cielesne)	1 (III+IV)		1 (V+VI)	
Ćwiczenia cielesne			1 (III+IV)		1 chłop. 1 dziew. (V+VI)	
Liczba godzin ucznia	14	14	23	26	27	27
Z tego uczą się razem	2		4		26 bez ćw. ciel.	
Z tego uczą się osobno	12	12	19	22		
Liczba godzin nauczyciela	26 (27)		45		26+2 g. ćw. ciel.	

Razem godzin nauczyciela: 86 etatowych + 13 (15) nadliczbowych.

Szkoły o trzech nauczycielach.

Warjant b.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 III	4 IV	5 V	6 i 7 VI
Religja	2		2			
lub	2	2			1+1	1+1
Język polski (lub odwrotnie)	4/3	3/4	3+3	3+3	2+2	2+2
Język ruski	3/4	4/3	3+3	3+3	2+2	2+2
Historja					1+1	1+2
Geografja			2+1	1+1	2+1	1+1
Nauka o przyrodzie				2+1	2+2	2+2
Arytmetyka z geometrją	3	3	2+2	2+2	2+2	2+2
Rysunek	1	1	1		2	
Zajęcia praktyczne		1	2		2	
Śpiew	1	1	1		1	
Ćwiczenia cielesne		1	1		1 chłop. 1 dziew.	
Liczba godzin ucznia	14	16	26	28	29	29
Z tego uczą się razem	2		26		28 bez ćw. ciel.	
Z tego uczą się osobno	12	14	2			
Liczba godzin nauczyciela	28 (30)		28		28+2 godz. ćw. ciel.	

Razem godzin nauczyciela: 86 (wszystkie etatowe).

Szkoły o czterech nauczycielach.

Roczniki Przedmiot (Oddział)	I	2 II	3 III	4 IV	5 V	6 i 7 VI
Religja	2					
lub	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	5	6	6	6	2+2	2+2
Język ruski	5	6	6	6	2+2	2+2
Historja					1+1	1+2
Geografja			3	2	2+1	1+1
Nauka o przyrodzie				3	2+2	2+2
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1	1	2		2	
Zajęcia praktyczne	1	1	2		2	
Śpiew	1	1	1		1	
Ćwiczenia cielesne	1	1	2		2 chłop. 2 dziew.	
Liczba godzin ucznia	19	22	28	30	30	30
Z tego uczą się razem	2		7		28 bez ćw. ciel.	
Z tego uczą się osobno	17	20	21	23		
Liczba godzin nauczyciela	39		51		28+4 godz. ćw.	

Razem godzin nauczyciela: 114 etatowych + 8 nadliczbowych.

Szkoły o pięciu nauczycielach.

Roczniki / Przedmiot (Oddział)	1 I	2 II	3 III	4 IV	5 V	6 VI	7 VII
Religja	2	2	2	2	2	1+1	1+1
Język polski	5	6	6	6/5	4	2+2	2+2
Język ruski	5	6	6	5/6	4	2+2	2+2
Historja					2	2+1	2+3 (historja i geografja)
Geografja			1	2	3	1+1	
Nauka o przyrodzie			2	2	4	2+2	2+2
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	4	2+2	2+2
Rysunek	1	1	2	2	2	2 (VI i VII razem)	
Zajęcia praktyczne	1	1	2	2	2	2 (VI i VII razem)	
Śpiew	1	1	1 (III i IV razem)		1	1 (VI i VII razem)	
Ćwiczenia cielesne	1	1	1	1	2 chłopcy 2 dziewczęta (V–VII)		
			lub 2 (III i IV razem)				
Liczba godzin ucznia	19	22	27 (28)	27 (28)	30	30	30
Z tego uczą się razem			1 (3) (III i IV)		bez ćw. ciel.	28 bez ćw. ciel. (VI i VII)	
Z tego uczą się osobno	19	22	26 (25)	26 (25)	28		
Liczba godzin nauczyciela	41 (I i II)		53 (III i IV)		28	28+4 ćw. ciel. (VI i VII)	

Razem godzin nauczyciela: 142 etatowych + 12 nadliczbowych.

Szkoły o sześciu i więcej nauczycielach.

Stopień organizacji	Szkoła o sześciu nauczycielach							Szkoła o sześciu i więcej nauczycielach						
Rocznik	1	2	3	4	5	6	7	1	2	3	4	5	6	7
Oddział	I	II	III	IV	V	VI	VII niepodz.	I	II	III	IV	V	VI	VII
Religja	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Język polski	5	6	6	4/5	4	4	4	5	6	6	6/5	4	4	4
Język drugi wykładowy	5	6	6	5/6	4	4	4	5	6	6	5/6	4	4	4
Historja	—	—	—		2	2	4 (historja i geografia)	—	—	—		2	2	3 (historja i geografia)
Geografia	—	—	1	2	3	3		—	—	1	2	3	2	
Nauka o przyrodzie	—	—	2	2	3	3	4	—	—	2	2	3	3	5
Arytmetyka z geometrją	3	4	4	4	4	4	4	3	4	4	4	4	4	4
Rysunek	1	2	1	2	2	2 (VI i VII)		1	2	1	2	2	2	2
Zajęcia praktyczne	2	2	3	2	3	3 (VI i VII)		2	2	3	2	3	3	3
Śpiew	1	1	1	1	1	1 (VI i VII)		1	1	1	1	1	1	1
Ćwiczenia cielesne	2	2	2	2	2	2 (VI i VII)		2	2	2	2	2	2	2
Razem godzin tygodniowo	21	25	28	28	30	30	30	21	25	28	28	30	30	30

Uwagi: 1 i 2 jak przy szkołach o sześciu i więcej nauczycielach pod A.

3. W szkołach o jednym nauczycielu należy podział liczby godzin na lekcje nauki głośnej (pierwsze składniki) i nauki cichej (drugie składniki) w komplecie, złożonym z oddziałów I i II, rozumieć w ten sposób, iż nauczyciel ma ogółem zużyć wymiar czasu, określony w planie, jedynie w stosunku tygodniowym. Poza tem stosować może czasokresy godzinne, półgodzinne czy nawet inne w zależności od potrzeby.

Wszędzie indziej stosować należy przy nauce łącznej (głośna i cicha równocześnie) zasadniczo lekcje całogodzinne.

4. We wszystkich szkołach obowiązuje ponad czas pracy, wyznaczony w planie, jeszcze 10 minut codziennych ćwiczeń cielesnych dla uczniów od III oddziału wzwyż.

5. Wskazówki, zawarte w części I, II i III oraz w punktach 1 i 2 części IV-tej okólnika ministerjalnego (Nr. 31 z dnia 10 marca 1934 r.) odnoszą się do wszystkich publicznych szkół powszechnych w Okręgu bez względu na ich język nauczania.

Wskazówki punktu 4 części IV-tej okólnika mogą w pewnych wypadkach znaleźć zastosowanie analogiczne również w szkołach z polskim językiem nauczania i obowiązkową nauką języka drugiego, w szkołach z niepolskim językiem nauczania i w szkołach dwujęzycznych.

6. Wskazane na stronie 109 okólnika (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 z dnia 21 marca 1934 r.) u dołu różne możliwości przy organizacji ćwiczeń cielesnych winny znaleźć zastosowanie również we wszystkich innych publicznych szkołach powszechnych Okręgu.

7. O ile Ministerstwo nie wyda w tym względzie odmiennych zarządzeń, nie będzie w szkołach o trzech i więcej nauczycielach bez względu na język nauczania w roku szkolnym 1934/35 w oddziale IV-tym nauki historji, zaś nauka geografji w oddziale IV w szkołach z polskim j. nauczania (bez obowiązującej nauki drugiego języka) będzie prowadzona według programu nowego łącznie z nauką o przyrodzie.

Uwaga dotycząca nauczania geografji łącznie z nauką o przyrodzie odnosi się również do szkół o jednym i o dwóch nauczycielach z niepolskim językiem nauczania i do szkół dwujęzycznych o jednym i o dwóch nauczycielach.

8. Pewne drobne odchylenia (o ile chodzi o dokonaną redukcję godzin) od planów, podanych w punkcie 2 pod A i B niniejszego okólnika, są oczywiście dopuszczalne, atoli jedynie w wypadkach wyjątkowych i wystarczająco uzasadnionych a dokonać ich może **tylko** inspektor szkolny, przestrzegając postanowień zarządzenia Min. W. R. i O. P. z dnia 19-go marca 1931 r. Nr. II. 6291/31 oraz wszystkich następnych zarządzeń na niem opartych.

5.

Granice wieku obowiązku szkolnego na terenie Okr. Szkolnego Lwow.

w latach szkolnych 1933/34—1939/40 zgodnie z art. 6 i 7 ustawy o ustroju szkolnictwa oraz z zarządzeniem Min. W. R. i O. P. Nr. II. P. 1635 z r. 1933.

A. W miejscowościach, w których obowiązek szkolny w myśl ustawy z dnia 23 maja 1895 r. (Dz. U. Kr. Nr. 57) trwał lat sześć.

Rok szkolny	W wieku obowiązku szkolnego znajdują się dzieci urodzone w czasie:
1933/34	od 1 września 1921 do 31 grudnia 1926 (5 i 1/3 rocznika)
1934/35	od 1 września 1922 do 31 grudnia 1927 (dtto)
1935/36	od 1 września 1923 do 31 grudnia 1928 (dtto)
1936/37	od 1 września 1924 do 31 grudnia 1929 (dtto)
1937/38	od 1 września 1925 do 31 grudnia 1930 (dtto)
1938/39	od 1 września 1925 do 31 grudnia 1931 (6 i 1/3 rocznika)
1939/40	od 1 stycznia 1926 do 31 grudnia 1932 (7 roczników)

B) W miejscowościach, w których obowiązek szkolny w myśl ustawy z dnia 23 maja 1895 r. (Dz. U. Kr. Nr. 57) trwał lat siedm.

Rok szkolny	W wieku obowiązku szkolnego znajdują się dzieci urodzone w czasie:
1933/34	od 1 września 1920 do 31 grudnia 1926 (6 i 1/3 rocznika)
1934/35	od 1 września 1921 do 31 grudnia 1927 (dtto)
1935/36	od 1 września 1922 do 31 grudnia 1928 (dtto)
1936/37	od 1 września 1923 do 31 grudnia 1929 (dtto)
1937/38	od 1 września 1924 do 31 grudnia 1930 (dtto)
1938/39	od 1 września 1925 do 31 grudnia 1931 (dtto)
1939/40	od 1 stycznia 1926 do 31 grudnia 1932 (7 roczników)

6.

Kursy (konferencje) wakacyjne dla nauczycielstwa szkół powszechnych w roku 1934.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 205 z dnia 17 kwietnia 1934. (l. 8340/34).

Na zasadzie upoważnienia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22-go marca b. r. Nr. II. P. 1794/34 organizuję w roku 1934 na terenie Okręgu Szkolnego Lwowskiego 26 państwowych kursów (konferencyj) wakacyjnych dla nauczycielstwa szkół powszechnych, których rozkład wraz ze wskazówkami podaję niżej.

Na ogólną liczbę 26 konferencyj 21 odbędzie się w terminie I t. j. od 18—30 czerwca włącznie, pozostałych 5 — w terminie II. t. j. od 2-go do 14-go lipca b. r. włącznie.

Nauczyciele publicznych szkół powszechnych mogą zgłaszać się na konferencje dwutygodniowe we własnym lub innym obwodzie szkolnym (lub we własnym lub innym okręgu szkolnym) a zgłoszenie, przesłane w drodze służbowej przełożonemu inspektorowi szkolnemu, winno zawierać następujące dane:

„Zgłoszenie na kurs (konferencję) w..... (miejscowość) w terminie..... podać termin). Imię i nazwisko zgłaszającego się, jego stanowisko służbowe i dokładny adres“.

Do zgłoszenia należy dołączyć znaczki pocztowe wartości 40 gr na koszty korespondencji oraz wpisowe w kwocie 7 zł (siedm zł) za konferencję 2 tygodniową; natomiast wpisowe za kurs 4 tygodniowy wynosi 15 zł, a za kurs 5 tygodniowy zł 20.

Zgłoszenia na kursy (konferencje) we własnym obwodzie szkolnym kieruje inspektor szkolny na ręce kierownika administracyjnego, natomiast na konferencję w innym obwodzie (okręgu) szkolnym przesyła natychmiast właściwemu inspektorowi szkolnemu.

Termin zapisów upływa zasadniczo z dniem 1-go czerwca. Po tym terminie tylko wyjątkowo będą mogli być przyjmowani uczestnicy w miarę wolnych miejsc.

W razie nadmiernej ilości zgłoszeń będą mogły być tworzone oddziały równoległe. Kuratorjum nie może jednak w obecnej chwili dać w tym kierunku żadnych zapewnień.

Kuratorjum przestrzega, że kursy (konferencje) wakacyjne nie stanowią podstawy do odroczenia ćwiczeń wojskowych zarówno dla uczestników, jak i prelegentów.

Uczestnikom, którzy będą brali regularnie udział w konferencji, zostaną wydane odpowiednie zaświadczenia, dające im pierwszeństwo — przy równych innych warunkach — przy ubieganiu się w. k. n. przy egzaminach eksternów na w. k. n. i t. p.

Normy płac prelegentów i wynagrodzenie kierownika administracyjnego — w stosunku do lat ubiegłych — uległy zmianie, a mianowicie:

1. Kierownik administracyjny otrzyma za tydzień pracy na jednym kursie (konferencji) wynagrodzenie w kwocie 25 zł (dwadzieścia pięć zł) w razie zaś zorganizowania internatu i wspólnej kuchni w kwocie 35 zł (trzydzieści pięć). W wpyadku łączenia przez jedną osobę kilku kierownictw wynagrodzenie kierownika w żadnym wypadku nie może przekraczać 300 zł (trzysta zł).

2. Prelegent za 18 (ośmnaście) godzin pracy tygodniowej otrzyma 125 zł (stodwadzieścia pięć zł) nadto mieszkanie i utrzymanie bezpłatne oraz zwrot kosztów podróży bez diet. Prelegent zajęty w mniejszym wymiarze godzin otrzyma za jedną godzinę pracy 6,94 zł (sześć zł i 94/100).

Panowie Inspektorzy Szkolni ogłoszą wpisy na kursy (konferencje) możliwie natychmiast i w terminie do dnia 10-go maja br. doniosą mi osobnem sprawozdaniem o stanie zapisów. Proszę o dotrzymanie zakreślonego terminu, ponieważ Kuratorjum do dnia 15-go maja br. musi przesłać odpowiednie materjały Ministerstwu W. R. i O. P.[1]).

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

---

[1]) Okólnik ten rozesłano również w osobnych odbitkach.

Rozkład państwowych kursów wakacyjnych (konferencyj) dla nauczycielstwa szkół powszechnych w roku 1934.

Inspektorat Szkolny	Miejscowość kursu, termin, szczegóły organizacyjne.	Temat — uwagi.
Jarosław (1)	Jarosław. Termin I. Internat i wspólna kuchnia dla uczestników zamiejscowych w szkole im. Kr. Jadwigi. Wycieczki, kąpiele w Sanie.	Język polski, historja, śpiew: razem 72 godz. zajęć na kursie. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania oraz podręczniki szkolne: polskie — historja.
Jarosław (2)	j. w.	Przyroda, geografja, ćwiczenia cielesne: razem 72 godz. zajęć na kursie. Należy mieć ze sobą programy nauczania oraz podręczniki szkolne do przyrody i geografji.
Lwów, ul. Bourlarda L. 4/II (1)	Lwów. Termin I. Dla uczestników zamiejscowych zostanie zorganizowany internat i kuchnia. Wycieczki, zwiedzanie zabytków Lwowa, muzea, teatry, kort tennisowy, kąpiele i t. p.	Język polski, historja, śpiew: 72 godz. zajęć na kursie. Należy przynieść ze sobą programy nauczania oraz podręczniki szkolne do języka polskiego i historji.
Lwów (2)	j. w.	Arytmetyka z geometrją, zajęcia praktyczne, rysunek. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania oraz podręczniki szkolne (arytmetyka - geometrja).
Lwów (3)	Lwów. Termin II. j. w.	Programy nauczania w I. II i III oddziale. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Lwów (4)	j. w.	Programy nauczania w V i VI oddziele. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania wszystkich przedmiotów.

Inspektorat Szkolny	Miejscowość kursu, termin, szczegóły organizacyjne.	Temat — uwagi.
Nisko (1)	Rudki n/S. Termin I. Uczestnicy zamiejscowi zostaną pomieszczeni w internacie Państwowej Szkoły Rzemiosł. Wspólna kuchnia zostanie zorganizowana. Wycieczki, staw, rzeka, kąpiele, jazda kajakiem.	Programy nauczania w I, II i III oddziale. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Przemyśl ul. Barska Nr. 16 (1)	Przemyśl. Termin I. Internat przygotowany, udogodnienia w stołowaniu, San, wycieczki łodziami, kąpiele rzeczne, wycieczki w okolice.	Przyroda, geografja, śpiew. Należy przewieźć ze sobą programy nauczania i podręczniki szkolne do przyrody i geografji.
Przemyśl (2)	j. w.	Zajęcia praktyczne, wychowanie fizyczne, śpiew. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania do wszystkich przedmiotów.
Przemyśl (3)	Przemyśl. Termin II. j. w.	Przyroda, geografja, śpiew. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania i podręczniki do przyrody i geografji.
Przemyśl (4)	j. w.	Zajęcia praktyczne, wychowanie fizyczne, śpiew. Należy przywieźć programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Rzeszów (1)	Rzeszów. Termin I. Dla uczestników zamiejscowych zostanie zorganizowany internat i kuchnia.	Programy nauczania w I, II i III oddziale. Należy przywieźć programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Rzeszów (2)	j. w.	Programy nauczania w V i VI oddziale. Należy przywieźć programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Turka n/Str. (1)	Turka n/Str. Termin I. Internat i wspólna kuchnia na miejscu. Wycieczki, kąpiele rzeczne, rozrywki.	Programy nauczania w I, II i III oddziale. Należy przywieźć programy nauczania wszystkich przedmiotów.

Inspektorat Szkolny	Miejscowość kursu, termin, szczegóły organizacyjne.	Temat — uwagi.
Kołomyja (1)	Kuty. Termin I. Internat i wspólna kuchnia, wycieczki górskie i kąpiele.	Zajęcia praktyczne, wychowanie fizyczne, śpiew. Należy przywieźć programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Kołomyja (2)	Kuty. Termin II. j. w.	Programy nauczania w I, II i III oddziale. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Stanisławów (1)	Stanisławów. Termin I. Dla uczestników zamiejscowych zostanie zorganizowany internat i kuchnia, wycieczki, kąpiele, rozrywki.	Język polski, historja, śpiew. Należy przywieźć programy nauczania i podręczniki szkolne do j. polskiego i historji.
Stanisławów (2)	j. w.	Przyroda, geografja, rysunek. Należy przywieźć programy nauczania i podręczniki szkolne do przyrody i geografji.
Stanisławów (3)	j. w.	Zadania kierownika szkoły powszechnej ze szczególnem uwzględnieniem realizacji nowych programów. Uczestnicy winni przywieźć ze sobą programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Stryj (1)	Stryj. Termin I. Dla zamiejscowych internat i wspólna kuchnia, kąpiele rzeczne, wycieczki.	Język polski, rachunki, zajęcia praktyczne. Należy przywieźć programy nauczania i podręczniki szkolne do języka polskiego i rachunków.
Złoczów (1)	Złoczów. Termin I. Dla uczestników zamiejscowych będzie zorganizowany internat i wspólna kuchnia.	Język polski, historja, rysunek. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania i podręczniki szkolne do języka polskiego i historji.

Inspektorat Szkolny	Miejscowość kursu, termin, szczegóły organizacyjne.	Temat — uwagi.
Złoczów (1)	Stryj. Termin I. Dla uczestników zamiejscowych będzie zorganizowany internat i kuchnia.	Język polski, rachunki, zajęcia praktyczne. Należy przywieźć programy nauczania i podręczniki szkolne do języka polskiego i rachunków.
Złoczów (2)	Brody. Termin I. j. w.	j. w.
Czortków (1)	Czortków. Termin I. Wygodne pomieszczenie w internacie dla uczestników zamiejscowych wspólna kuchnia, wycieczki, kąpiele.	Przyroda, geografja, zajęcia praktyczne. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania i podręczniki szkolne do przyrody i geografji.
Czortków (2)	Zaleszczyki. Termin I. Dla uczstników zamiejscowych internat i udogodnienia w stołowaniu, kąpiele, wycieczki, rozrywki.	Język polski, historja, śpiew. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania i podręczniki szkolne do j. polskiego i historji.
Tarnopol (1)	Tarnopol. Termin I. Uczestnicy zamiejscowi zostaną pomieszczeni w internacie, zostanie zorganizowana wspólna kuchnia.	Programy nauczania w I, II i III oddziale. Należy przywieźć programy nauczania wszystkich przedmiotów.
Tarnopol (2)	Tarnopol. Termin II. j. w.	Programy nauczania w V i VI oddziale. Należy przywieźć ze sobą programy nauczania wszystkich przedmiotów.

7.

Przestrzeganie przepisów ustawy o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 47 z dnia 10 kwietnia 1934 r. (I. WF. 1299/34).

Sprawozdanie lekarzy, odwiedzających szkoły powszechne, notują dość często wypadki znajdowania się w szkołach pewnej liczby dzieci nieszczepionych powtórnie przeciwko ospie.

Celem usunięcia tego niedopuszczalnego stanu rzeczy Ministerstwo zarządza:

Niezwłocznie po otrzymaniu niniejszego okólnika Dyrekcje i Kierownictwa szkół sprawdzą, czy wszyscy (tkie) uczniowie (enice) posiadają

świadectwo o skutecznem przyjęciu się ospy tak po pierwotnem szczepieniu, jak i po powtórnem; w razie niemożności przedstawienia przez uczniów (enice) tych świadectw lekarze szkolni dokonają sprawdzenia szczepienia pierwotnego, jak i powtórnego.

W szkołach, nie mających lekarzy szkolnych, sprawdzanie pierwotnego szczepienia może być przeprowadzone przez nauczycieli (opiekunów klasowych). Sprawdzenie powtórnego szczepienia, o ile nie zostało przedłożone odpowiednie zaświadczenie, może być dokonane wyłącznie przez lekarza. Wyniki sprawdzenia należy zanotować bądź na osobnych listach, bądź w dziennikach klasowych.

Dzieci, które nie mają świadectw lub śladów szczepień, należy wciągnąć na specjalną listę imienną, którą należy przesłać natychmiast do właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej (lekarza powiatowego). Lista imienna powinna podawać imię i nazwisko ucznia, miejsce zamieszkania (adres) oraz rok urodzenia.

Jeżeli liczba dzieci, którym musi być zaszczepiona ospa, jest dość znaczna, należy w porozumieniu z lekarzem powiatowym lub miejskim zorganizować szczepienie ospy na miejscu, w szkole.

Dyrekcje i kierownictwa szkół dołożą wszelkich starań, by do końca roku szkolnego nie było w szkole dzieci nieszczepionych powtórnie na ospę.

Ministerstwo przypomina, że w myśl postanowienia ustępu drugiego art. 8 ustawy z dnia 9-go lipca 1929 r. o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie dzieci nieszczepionych w przepisanych terminach t. j. w pierwszym i 7 roku życia, nie wolno przyjmować do szkół. W związku zatem z zapisami i przyjmowaniem dzieci do pierwszej klasy szkoły powszechnej kierownictwa szkół winny żądać od uczniów (enic) przedstawienia świadectw zarówno pierwszego szczepienia ochronnego przeciwko ospie, jak również i powtórnego, — jeśli zaś w danej miejscowości termin urzędowy dorocznych szczepień przypadnie już w okresie nauki szkolnej, winny dopilnować, by wszystkie dzieci, podlegające przymusowi powtórnego szczepienia, zostały w przepisanym terminie zaszczepione.

PP. Wizytatorzy szkół oraz Inspektorzy szkolni podczas odwiedzin szkół zechcą na tę sprawę zwracać stale uwagę i sprawdzać wykonanie ustawy i niniejszych zarządzeń.

Ministerstwo podaje jednocześnie do wiadomości, że w Dz. U. R. P. Nr. 13 z roku 1934, poz. 113, ogłoszony został jednolity tekst ustawy z dnia 19-go lipca 1919 roku o przymusowem szczepieniu ochronnem przeciwko ospie, jako załącznik do Obwieszczenia Ministra Opieki Społecznej z dnia 25-go stycznia 1934 r.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

Nr. O. 8505/34. W związku z powyższem Kuratorjum O. S. Lw. poleca wynik przeprowadzonych przeglądów młodzieży i dziatwy szkolnej wykazać w rocznem sprawozdaniu ze stanu opieki higjeniczno-lekarskiej za rok szk. 1933/34, wyszczególniając ilość młodzieży i dziatwy nieszczepionej i jak w tym wypadku zorganizowano akcję szczepienia.

Kurator O. S. Lw. (—) *J. Gadomski.*

8.

Egzaminy nadzwyczajne w szkołach powszechnych.

Wyjaśnienie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6-go kwietnia 1934 roku. Nr. II. P. 199/34.

Nr. I. 8072/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że ustęp 2 § 1 rozporządzenia Ministerstwa z dnia 27-go listopada 1930 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 29-go grudnia 1930 r. Nr. 12, poz. 187 [1]) nie odnosi się do języka ruskiego. Za język obcy przy egzaminach nadzwyczajnych z zakresu programu nauczania w szkołach powszechnych należy uważać język francuski lub niemiecki.

Kandydaci, zdający egzamin nadzwyczajny z zakresu programu nauczania w szkole powszechnej, nie muszą zdawać egzaminu z języka ruskiego, jeżeli zgłaszają się do egzaminu według programu szkół polskich bez języka ruskiego. W każdym natomiast wypadku mogą się starać o zwolnienie od języka obcego, t. j. francuskiego lub niemieckiego.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr. M. Mendys*, wr.

9.

Organizacja roku szkolnego 1934/35 w szkołach średnich ogólno-kształcących i zakładach kształcenia nauczycieli.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 30 z dnia 7-go marca 1934 roku. (II. S. 1882/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 23).

W związku z organizacją roku szkolnego 1934/35 w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli Ministerstwo W. R. i O. P. przypomina rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 1-go kwietnia 1933 roku o częściowem wykonaniu ustawy z dnia 11-go marca 1932 roku o ustroju szkolnictwa (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 30-go maja 1933 roku Nr. 5, poz. 97 [2]), a nadto zarządza, co następuje:

I. Szkoły państwowe.

§ 1. W wypadkach, gdy klasy I-sze gimnazjów według nowego ustroju z początkiem roku szkolnego 1934/35 nie będą mogły pomieścić młodzieży, napływającej w znaczniejszej ilości po ukończeniu sześciu oddziałów szkoły powszechnej, mogą być otwierane oddziały równoległe tych klas. Gdy zajdzie potrzeba otwarcia w szkole więcej, niż jednego oddziału równoległego klasy I-szej, należy przedstawić Ministerstwu umotywowany wniosek w każdym poszczególnym wypadku i uzyskać na to zgodę.

2. Kandydaci do klasy I-ej przyjmowani sa w poczet uczniów gimnazjum na podstawie egzaminu wstępnego (z wyjątkiem uczniów, przybywających po ukończeniu tegorocznej klasy II-ej według dawnego ustroju w gimnazjach prywatnych z pełnemi prawami, którzy egzaminu wstępnego nie zdają).

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1931. r., str. 8.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 162.

Dopuszczeni do egzaminu winni być bez względu na liczbę zgłoszeń wszyscy kandydaci, którzy do dnia 20-go sierpnia 1934 roku będą mieli ukończone co najmniej lat 12, a nie przekroczą lat 16.

W stosunku do młodzieży, która zgłasza się do gimnazjum ze świadectwem ukończenia 6 oddziałów szkoły powszechnej, względnie ukończenia 2-ch klas prywatnej szkoły ogólnokształcącej według dawnego ustroju, można w bieżącym roku szkolnym nie przestrzegać postanowienia, dotyczącego dolnej granicy wieku.

Wśród kandydatów do egzaminu rozróżnia się dwie grupy: a) kandydatów, którzy wykażą się świadectwem ukończenia sześciu oddziałów szkoły powszechnej, względnie świadectwem ukończenia klasy II prywatnego gimnazjum o niepełnych prawach szkół państwowych, b) kandydatów, którzy świadectwa takiego nie przedłożą.

Egzamin dla kandydatów, wymienionych w grupie a), ma na celu sprawdzenie ogólnego rozwoju umysłowego oraz przygotowania naukowego kandydata.

Za podstawę orjentacji będzie służyło świadectwo szkoły powszechnej; o zakresie wymagań egzaminacyjnych stanowi program 6-ciu oddziałów siedmioklasowej publicznej szkoły powszechnej, względnie I i II klasy gimnazjum (progimnazjum) według dawnego ustroju — zależnie od deklaracji kandydatów.

Egzamin odbywa się z przedmiotów następujących: język polski, geografja, arytmetyka z geometrją.

Przy egzaminie z języka polskiego należy sprawdzać również przygotowanie kandydata z historji, przy geografji — z przyrody.

Kandydaci, wymienieni w grupie b), zdają egzamin pełny ze wszystkich przedmiotów w zakresie programu 6 oddziałów siedmio - klasowej publicznej szkoły powszechnej, względnie w zakresie klasy I i II gimnazjum (progimnazjum) według dawnego ustroju (zależnie od deklaracji kandydatów) z wyjątkiem rysunku, robót ręcznych, śpiewu i ćwiczeń cielesnych. Egzamin ten polega na dokładnem zbadaniu, czy kandydat wykazuje odpowiedni rozwój ogólny, czy posiada taki zasób wiedzy i niezbędne sprawności, aby mógł skutecznie pobierać naukę w gimnazjum.

W poczet uczniów gimnazjum mogą być przyjęci tylko kandydaci, którzy zdali egzamin z wynikiem pomyślnym. W wyjątkowych przypadkach wynik słabszy z jednego przedmiotu nie będzie stanowił przeszkody do przyjęcia, jeżeli kandydat wykaże wyraźne uzdolnienia i dobre wyniki w innych przedmiotach.

Jeżeli egzamin wstępny zdało więcej kandydatów, niż jest miejsc wolnych w klasie, pierwszeństwo przy wyborze należy oddać lepiej przygotowanym i bardziej zdolnym.

Kandydat, który zdał egzamin do klasy I i nie został przyjęty do danego gimnazjum z powodu braku miejsc, może być przyjęty w tym samym roku bez ponownego składania egzaminu do klasy I innego gimnazjum najdalej w ciągu pierwszego okresu szkolnego na podstawie zaświadczenia o złożeniu z pomyślnym wynikiem egzaminu wstępnego. W zaświadczeniu wymienić należy stopnie z poszczególnych przedmiotów egzaminacyjnych i w zakończeniu umieścić uwagę: „Zaświadczenie niniejsze nie jest równoznaczne ze świadectwem ukończenia 6 oddziałów publicznej szkoły powszechnej względnie II-ej klasy gimnazjum ośmioletniego". Zaświadczenia takie obowiązane są dyrekcje wydawać na żądanie kandydata.

Przyjęcia i egzaminy wstępne do kl. II-ej przeprowadza się jedynie w wypadkach, gdy liczba uczniów w klasie tej nie dosięga 45.

Do klasy II-ej mogą być przyjmowani kandydaci, którzy do dnia 20-go sierpnia 1934 roku ukończą co najmniej lat 13, a nie przekroczą lat 16, przyczem w stosunku do uczniów, przybywających z prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, dolna granica wieku w roku bieżącym może nie być brana pod uwagę.

Kandydaci do kl. II-ej zdają egzamin ze wszystkich przedmiotów obowiązkowych, nauczanych w b. r. szk. w kl. I-ej.

Kandydat do kl. II-ej może być przyjęty, o ile zda egzamin ze wszystkich przedmiotów z wynikiem pomyślnym i wykaże odpowiedni stopień ogólnego rozwoju.

3. Plan godzin w klasie I-ej wszystkich gimnazjów (również gimnazjów, przekształcanych na nowy ustrój z zakładów dawnego typu klasycznego) będzie w roku szkolnym 1934/35 następujący:

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo w półroczu	
		I	II
Obowiązkowe	Religja	2	2
	Język polski	6	3
	Język łaciński	—	5
	Język obcy nowożytny	6	4
	Historja	3	3
	Geografja	3	3
	Przyroda (zoologja)	3	3
	Matematyka	3	3
	Zajęcia praktyczne	2	2
	Ćwiczenia cielesne	2	2
	Ogółem	30	30
Nadobowiązkowe	Rysunek	2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu	
	Muzyka	1—4 godzin tygodniowo	

Plan godzin w klasie II-ej wszystkich gimnazjów (również gimnazjów, przekształcanych na nowy ustrój z zakładów typu klasycznego) będzie w roku szkolnym 1934/35 następujący:

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo
Obowiązkowe	Religja	2
	Język polski	4
	Język łaciński	4
	Język obcy nowożytny	4

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo
Obowiązkowe	Historia	3
	Geografia	2
	Przyroda (botanika) . . .	3
	Matematyka	4
	Zajęcia praktyczne . . .	2
	Ćwiczenia cielesne . . .	2
	Ogółem .	30
Nadobowiązkowe	Rysunek	2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu
	Muzyka	1—4 godzin tygodniowo

We wszystkich klasach nowych gimnazjów z polskim językiem nauczania i nauką języka ruskiego (ukraińskiego) odbywać się będzie obowiązkowe nauczanie j. ruskiego po 2 godziny w każdej klasie; w ten sposób w przyszłym roku szkolnym całkowita tygodniowa ilość godzin przedmiotów obowiązkowych zostanie podwyższona w klasach I i II tych gimnazjów do 32.

W klasie I-ej gimnazjów z ruskim i białoruskim językiem nauczania oraz w gimnazjach utrakwistycznych (również w gimnazjach przekształcanych na nowy ustrój z zakładów dawnego typu klasycznego) obowiązywać będzie w roku szkolnym 1934/35 następujący plan godzin:

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo w półroczu I	Ilość godzin tygodniowo w półroczu II
Obowiązkowe	Religia	2	2
	Język polski	5	3
	Jezyk ruski (białoruski) . .	5	3
	Język łaciński	—	5
	Język obcy nowożytny . .	4	4
	Historia	3	3
	Geografia	3	3
	Przyroda	3	2
	Matematyka	3	3
	Zajęcia praktyczne . . .	2	2
	Ćwiczenia cielesne . . .	2	2
	Ogółem .	32	32
Nadobowiązkowe	Rysunek	2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu	
	Muzyka	1—4 godzin tygodniowo	

W klasie II-ej gimnazjów z ruskim i białoruskim językiem nauczania oraz utrakwistycznych (również gimnazjów, przekształcanych na nowy ustrój z zakładów dawnego typu klasycznego) obowiązuje w roku szkolnym 1934/35 następujący plan godzin:

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo
Obowiązkowe	Religja	2
	Język polski	4
	Język ruski (białoruski) . .	4
	Język łaciński	4
	Język obcy nowożytny . .	3
	Historja	3
	Geografja	2
	Przyroda	3
	Matematyka	3
	Zajęcia praktyczne . . .	2
	Ćwiczenia cielesne . . .	2
	Ogółem .	32
Nadobowiązkowe	Rysunek	2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu
	Muzyka	1—4 godzin tygodniowo

W klasie I-ej państwowych gimnazjów z niemieckim językiem nauczania obowiązywać będzie w roku szkolnym 1934/35 następujący plan godzin:

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo w półroczu	
		I	II
Obowiązkowe	Religja	2	2
	Język polski	6	4
	Język niemiecki	6	3
	Język łaciński	—	5
	Historja	3	3
	Geografja	3	3
	Przyroda	3	3

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo w półroczu I	II
Obowiązkowe	Matematyka	3	3
	Zajęcia praktyczne . . .	2	2
	Ćwiczenia cielesne . . .	2	2
	Ogółem .	30	30
Nadobowiązkowe	Język obcy nowożytny . .	2 godziny tygodniowo	
	Rysunek	2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu	
	Muzyka	1—4 godzin tygodniowo	

W klasie II-ej państwowych gimnazjów z niemieckim językiem nauczania obowiązywać będzie w roku szkolnym 1934/35 następujący plan godzin:

PRZEDMIOTY I ZAJĘCIA		Ilość godzin tygodniowo
Obowiązkowe	Religia	2
	Język polski	5
	Język niemiecki	4
	Język łaciński	4
	Historia	3
	Geografia	2
	Przyroda	3
	Matematyka	4
	Zajęcia praktyczne . . .	2
	Cwiczenia cielesne . . .	2
	Ogółem .	31
Nadobowiązkowe	Język obcy nowożytny . .	2 godziny tygodniowo
	Rysunek	2 godziny tygodniowo na każdym stopniu nauczania tego przedmiotu
	Muzyka	1—4 godzin tygodniowo

Ponadto w klasach I-ej i II-ej wszystkich gimnazjów należy wprowadzić: a) 10 minut gimnastyki codziennej (obowiązkowe także dla wszystkich innych klas), b) 2 godziny tygodniowo zabaw, gier i sportów oraz gier i ćwiczeń polowych (na zespół, nieprzekraczający 90 uczniów), c) 1 godzinę na miesiąc audycyj muzycznych.

Wszystkie pomienione zajęcia są dla uczniów obowiązkowe.

Łączna ilość tygodniowych godzin przedmiotów nadobowiązkowych może wynosić dla każdego ucznia najwyżej 4.

4. Zwalniające się wskutek likwidacji kursów III-cich w seminarjach nauczycielskich lokale szkolne, o ile nie będą niezbędne dla szkolnictwa średniego, należy tam, gdzie zajdzie tego potrzeba, przeznaczyć

w roku szkolnym 1934/35 na cele szkolnictwa powszechnego, przyczem — umieszczając w seminarjum te lub inne klasy szkoły powszechnej — należy kierować się potrzebami praktyki pedagogicznej tegoż seminarjum, a więc pomienione klasy szkoły powszechnej traktować poniekąd jako uzupełnienie szkoły ćwiczeń. Oddziałom szkoły powszechnej należy w tych wypadkach umożliwiać korzystanie również z pomocy naukowych i pracowni seminarjum. Pomoce szkolne, które po zlikwidowaniu kursów III-cich, względnie po całkowitej likwidacji czy komasacji seminarjów nauczycielskich, okażą się zbędne, należy wypożyczać gimnazjom, których dyrekcje ponoszą odpowiedzialność za całość i zwrot wypożyczonego inwentarza.

Jednocześnie winno Kuratorjum tak regulować przechodzenie nauczycieli zakładów kształcenia nauczycieli do szkół średnich ogólnokształcących oraz do administracji szkolnej, ażeby przytem zapewnić sobie dostateczny kontyngent wybitniejszych i posiadających odpowiednie przygotowanie naukowe nauczycieli, zwłaszcza przedmiotów pedagogicznych i artystyczno - technicznych, dla przyszłych liceów pedagogicznych.

5. W sprawach otwierania przy państwowych seminarjach nauczycielskich lub zamiast nich klas gimnazjalnych — Ministerstwo zdecyduje w każdym poszczególnym wypadku na podstawie nadesłanych przez Kuratorjum wniosków. Wnioski te powinny dotyczyć zarówno każdej klasy I-ej, która miałaby istnieć przy seminarjum w roku szkolnym 1934/35 — niezależnie od tego, czy istnieje już w roku bieżącym — jak i każdej klasy II-ej w tych seminarjach, w których już obecnie istnieje klasa I-a.

W wypadkach przewidywania przez Kuratorjum ewentualnego zwinięcia klasy II-ej należy we wniosku wyjaśnić, w jaki sposób Kuratorjum zamierza zapewnić młodzieży, uczęszczającej do tej klasy, możność dalszej nauki.

6. W roku szkolnym 1934/35 mogą być otwierane za zezwoleniem Ministerstwa nowe klasy szkół ćwiczeń przy państwowych seminarjach nauczycielskich — przedewszystkiem w tych szkołach, w których w ubiegłym roku pozwolono otworzyć klasy V-te, względnie VI-te, oraz z tem zastrzeżeniem, że liczba uczniów w klasie musi dojść co najmniej do 40. W zasadzie w szkole ćwiczeń wogóle powinno być nie mniej, jak 40 uczniów w klasie. Jeżeli obecnie liczba uczniów w poszczególnych klasach nie dosięga tej wysokości, należy starać się doprowadzić do tej liczby, gdy się jednak okaże to niemożliwe, klas już istniejących zwijać z tego powodu nie należy.

7. Wolne miejsca w państwowych internatach seminarjalnych należy wszędzie tam, gdzie na to warunki pozwolą, udostępnić przedewszystkiem młodzieży, pochodzącej ze wsi, a uczęszczającej do gimnazjów państwowych. O przyjęciu do internatu decydować będzie dyrektor seminarjum, do którego należy wnieść podanie, zaopatrzone opinją dyrekcji gimnazjum. Opiekę wychowawczą i nadzór będzie spełniał dyrektor seminarjum w porozumieniu i przy pomocy dyrektorów gimnazjów, których uczniowie przyjęci zostali do internatu.

8. Całkowita likwidacja, względnie komasacja, państwowych seminarjów nauczycielskich z końcem roku szkolnego 1933/34 może nastąpić w wyjątkowych wypadkach drogą specjalnego zarządzenia Ministerstwa w stosunku do każdego zakładu oddzielnie na wniosek Kuratorjum, uzasadniony szczególnie ważnemi okolicznościami, i tylko o tyle, o ile mło-

dzież wyższych kursów będzie miała zapewnioną naukę w innym zakładzie oraz pomieszczenie w internacie na dogodnych warunkach.

9. Uczniowie obecnej klasy IV-tej w gimnazjum matematyczno-przyrodniczem, którzy nie otrzymają promocji do klasy V-tej i zapragną pobierać naukę w klasie II-ej nowego gimnazjum, winni w ciągu roku szkolnego wyrównać zaległości w zakresie języka łacińskiego, na co zgóry należy zwrócić im uwagę; w razie większej ilości takich uczniów Kuratorjum winno utworzyć dla nich specjalne komplety do uzupełniającej nauki j. łacińskiego, a przy klasyfikowaniu, zwłaszcza końcowem, należy brać pod uwagę specjalne trudności, jakie uczniowie ci mieli do zwalczania przy pobieraniu nauki według nowego programu.

10. W odniesieniu do statutu gimnazjum państwowego, ustalonego rozporządzeniem z dnia 31 października 1933 r. Nr. I. Pr. 3776/33 o organizacji gimnazjów państwowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 184 [1]), Ministerstwo komunikuje następujące uwagi:

a) w związku z § 7 Ministrstwo zaznacza, że wprowadzenie koedukacji uzależnione jest w dalszym ciągu od zgody Ministerstwa w każdym poszczególnym wypadku,

b) § 11 obowiązuje bezwzględnie w stosunku do klas I-ych, które powstaną w r. szk. 1934/35. W stosunku do innych klas należy § 11 stosować w miarę możności, o ile przez to nie zwiększa się ogólna liczba oddziałów. Nie należy jednak do tych klas (a więc i do klas starego gimnazjum) przyjmować uczniów nowych, gdy liczba uczniów w danej klasie wynosi 45 lub więcej,

c) § 12 ustęp ostatni statutu należy rozumieć w tym sensie, że przy organizacji roku szk. 1934/35 powinno się stopniowo zmierzać do zmniejszenia ilości oddziałów do liczby statutowej.

Jeżeli jednak okaże się to niemożliwe, w roku szkolnym 1934/35 liczba oddziałów pod jednem kierownictwem może przejściowo wynosić wyjątkowo więcej, niż 16 oddziałów, w każdym razie jednak musi być mniejsza, niż w roku bieżącym (przynajmniej o jeden oddział),

d) w związku z postanowieniami § 64 udziela się dyspensy od dolnej granicy wieku w myśl wskazówek, zawartych w punkcie 2 niniejszego okólnika.

11. Programy i organizacja pedagogjów oraz seminarjów dla wychowawczyń przedszkoli w r. szk. 1934/35 zmianie nie ulegną.

12. Co do nadsyłania wniosków do Ministerstwa ustala się następujące terminy: (opuszczono).

II. Szkoły prywatne.

1) Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące, które pragną uzyskać względnie utrzymać posiadane prawa szkół państwowych, nie mogą prowadzić od roku szkolnego 1934/35 klas II-gich gimnazjów według dawnego ustroju. Od początku zaś roku szkolnego 1934/35 klasa III prywatnych gimnazjów winna być przekształcona na klasę I-szą czteroletniego gimnazjum według nowego ustroju.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 466.

Młodzież tegorocznej klasy II-ej gimnazjów prywatnych znajdzie się w klasie I-ej według nowego ustroju na zasadzie promocji, uzyskanej do klasy III-ej według dawnego ustroju.

2) Właściciele gimnazjów prywatnych mogą w przyszłym roku szkolnym uruchomić oddziały wyższe (ewentualnie bez siódmego) szkoły powszechnej, lecz tylko w tym wypadku, jeżeli równocześnie uruchomią oddział pierwszy i drugi, a zatem zapoczątkują w ten sposób rozwojową szkołę powszechną. Szkoła ta powinna mieć osobne kierownictwo pedagogiczne, któreby dawało rękojmię należytego zrozumienia organizacji pracy w szkole powszechnej, i podlegać będzie nadzorowi inspektora szkolnego. Wogóle powstawaniu takich szkół nie należy czynić przeszkód, jeżeli właściciele spełnią warunki, przewidziane w ustawie z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343).

3) Prywatne seminarja nauczycielskie, które w roku szkolnym 1934/35 zachowają kursy III-cie, winny liczyć się z tem, że kursy te nie uzyskają praw szkół państwowych.

4) Zakładom tym nie należy czynić przeszkód w otwieraniu przy nich czteroletnich gimnazjów rozwojowych, jeżeli właściciele spełniają warunki, przewidziane w przytoczonej ustawie o szkołach prywatnych.

5) Ministerstwo przypomina, że w myśl pkt. a) § 2 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1932 r. w sprawie wykonania niektórych postanowień rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych uczniowie seminarjów prywatnych, którzy wstąpili na kurs pierwszy później, niż w roku szkolnym 1931/32, nie będą dopuszczeni do składania egzaminu dla eksternów.

III.

Ministerstwo przypomina ponownie konieczność szczególnie intensywnej pracy na wyższych kursach seminarjalnych bez względu na to ile tych kursów w danej szkole pozostało.

Ministerstwo poleca również tak w państwowych, jak i prywatnych zakładach kształcenia nauczycieli na tle pracy w szkołach ćwiczeń i przy nauczaniu przedmiotów pedagogicznych wprowadzać młodzież w zasady nowego ustroju i zapoznawać z nowym programem szkół powszechnych.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

10.

Wynagrodzenie członków maturalnych komisyj egzaminacyjnych w szkołach średnich ogólnokształcących.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 35 z dnia 13 marca 1934 r. (II. S. 1480/34).

Ministerstwo zmienia punkt 1, 2 i 6 okólnika z dnia 9 stycznia 1932 r. (II. S-22099/31) [1]) w sprawie wynagrodzenia członków maturalnych komisyj egzaminacyjnych w szkołach średnich ogólnokształcących i nadaje im następujące brzmienie.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 79.

1. Za każdą godzinę pracy przy egzaminach piśmiennych, ustnych lub na posiedzeniu komisji — wynagrodzenie w wysokości 2.50 zł.

2. Za przeglądanie i poprawianie prac piśmiennych:

a) z języka polskiego (także i innego języka nauczania szkoły), historji i matematyki przewodniczący i nauczyciel-egzaminator — 1 zł,

b) z fizyki i języka łacińskiego — przewodniczący i nauczyciel-egzaminator — 75 gr.

c) z języka obcego — przewodniczący i nauczyciel-egzaminator — 50 gr.

6. Woźni — o ile są zatrudnieni poza obowiązkowemi godzinami — w szkołach średnich ogólnokształcących przy odbywaniu egzaminów dojrzałości. otrzymują za każdą godzinę 50 gr.

Podsekretarz Stanu: *Kazimierz Pieracki.* wr.

11.

Organizacja roku szkolnego 1934/35 w szkołach zawodowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 33 z dnia 7 marca 1934 r. (III TP-808/34) Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 25.

W związku z organizacją roku szkolnego 1934/35 w szkołach zawodowych, Ministerstwo zarządza, co następuje:

I. Szkoły państwowe.

W roku szkolnym 1934/35 nie będą przekształcane szkoły ani też zmieniane programy w myśl nowych zasad ustroju. Należy utrzymać we wszystkich szkołach programy dotychczasowe, dostosowując je ściśle do wskazań „Tymczasowych instrukcyj" Ministerstwa z 1933/34 r. Wystąpienia o zmiany w programach winny być kierowane do Ministerstwa tylko w wypadkach specjalnie ważnych i należycie uzasadnionych w terminie do dnia 15 kwietnia b. r. W dziedzinie przekształcania szkół, stopniowej likwidacji pewnych wydziałów i wprowadzania nowych programów nastąpią specjalne zarządzenia w swoim czasie.

Rok szkolny 1934/35 winien natomiast być okresem pełnej realizacji „Tymczasowych instrukcyj w sprawie organizacji szkół zawodowych", [1]) a czas poprzedzający jeszcze rozpoczęcie nowego roku szkolnego winien być wykorzystany na przygotowanie tej realizacji.

W szkołach, w których specjalnemi zarządzeniami Ministerstwa zawieszono w r. szk. 1933/34 przyjmowanie kandydatów na kurs (do klasy) I, zostaną zawieszone w r. szk. 1934/35 również kursy (klasy) II.

W szkołach technicznych typu zasadniczego i wyższego (w szk. przemysłowych) mistrzów maszynowych i budowlanych, organizacja roku szkolnego została określona postanowieniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 6 grudnia 1932 roku Nr. III. TP. 5162/32 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 110) oraz okólnikiem Nr. 26 z dnia 8-go marca 1933 roku [2]).

---

[1]) W Dz. Urz. nieogłoszone.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 7 i 107.

Egzaminy sprawdzające (wstępne) i końcowe odbywać się będą na zasadach i w terminach dotychczasowych.

W szkołach rzemieślniczo - przemysłowych (męskich i żeńskich), w szkołach handlowych i gospodarczych organizacja roku szkolnego określona została rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 18-go listopada 1932 roku (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99 [2]).

Egzaminy sprawdzające (wstępne) dla kandydatów do tych szkół na rok szkolny 1934/35 powinny odbywać się w okresie od 16-go do 20-go czerwca włącznie. Ponadto mogą dyrekcje szkół zarządzić również egzaminy sprawdzające w okresie od 17-go do 20-go sierpnia.

Zakończenie roku szkolnego w szkołach rzemieślniczo - przemysłowych reguluje instrukcja.

Odnośnie instytutów handlowych względnie administracyjnych, opartych na podstawie 6 kl. gimnazjum, Ministerstwo wyjaśnia, iż obowiązuje je taka sama organizacja roku szkolnego, jak w innych szkołach handlowych.

W szkołach rolniczych organizacja roku szkolnego jest następująca:

Typ szkoły	Początek roku szkolnego	Koniec roku szkolnego
I. Ludowe szkoły rolnicze.		
A. Żeńskie.		
11-miesięczne	15 listopada	15 października
5-miesięczne		
a) kurs jesienno - zimowy .	1 września	30 stycznia
b) kurs zimowo - wiosenny .	3 lutego	30 czerwca
B. Męskie.		
11-miesięczne	15 stycznia	15 grudnia
$1^1/_2$ - roczne	5 listopada	31 marca
3-letnie	1 września	15 czerwca
2-zimowe	5 listopada	31 marca
1-zimowe	5 listopada	31 marca
II. Średnie szkoły rolnicze.	20 sierpnia	15 czerwca

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 614.

Organizacja roku szkolnego 1934/35 w szkołach ogrodniczych w związku z postanowieniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 7-go marca 1934 roku (Nr. III Rol. 899/34) wyłączającem szkoły ogrodnicze z zakresu działania rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 18-go listopada 1932 roku (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99) ustalona zostaje następująco:

1) Szkoły ogrodnicze typu wyższego.
(Państwowa Szkoła Ogrodnicza w Poznaniu).

Rok szkolny trwa od 15-go września do dnia 14-go września włącznie następnego roku i dzieli się na dwa półrocza szkolne, oraz na ferje zimowe, letnie i praktykę wakacyjną.

Pierwsze półrocze trwa od dnia 15-go września do dnia 30-go stycznia, drugie półrocze od dnia 3-go lutego do dnia 15-go czerwca.

Ferje zimowe trwają od dnia 23-go grudnia do dnia 15-go stycznia następnego roku.

Okres czasu od dnia 15-go czerwca do dnia 14-go września przeznacza się dla uczniów I. i II. kursu na obowiązkową dwumiesięczną praktykę pozaszkolną w zakładach ogrodniczych oraz na jednomiesięczne ferje letnie.

Uczniowie III. kursu w celu złożenia egzaminów końcowych pozostają w szkole do 30-go czerwca.

2) Średnie szkoły ogrodnicze.

Rok szkolny trwa od dnia 20-go sierpnia do dnia 19-go sierpnia włącznie następnego roku a dzieli się na dwa półrocza szkolne, oraz na ferje zimowe, letnie i praktykę wakcyjną.

Pierwsze półrocze trwa od dnia 20-go sierpnia do dnia 22-go grudnia, drugie półrocze od dnia 16-go stycznia do dnia 15-go czerwca.

Ferje zimowe trwają od dnia 23-go grudnia do dnia 15-go stycznia następnego roku.

Ferje letnie: grupa 1-sza (po $^1/_2$ klasy I i II-ej) od dnia 16-go czerwca do dnia 15-go lipca, grupa 2-ga (po $^1/_2$ klasy I i II-ej) od dnia 16-go lipca do dnia 19-go sierpnia.

Uczniowie klasy I i II-ej odbywają obowiązkową miesięczną praktykę w ogrodzie szkolnym: grupa 1-sza od dnia 16-go lipca do dnia 19-go sierpnia. grupa 2-ga od dnia 16-go czerwca do dnia 15-go lipca.

3) Niższe trzyletnie szkoły ogrodnicze.

Rok szkolny trwa od dnia 1-go kwietnia do dnia 30-go marca następnego roku i dzieli się na dwa półrocza szkolne, zimowe i letnie oraz na ferje zimowe.

Pierwsze półrocze letnie trwa od dnia 1-go kwietnia do dnia 30-go września. drugie półrocze zimowe od dnia 1-go października do dnia 30-go marca następnego roku.

Ferje zimowe trwają od dnia 23-go grudnia do dnia 15-go stycznia następnego roku.

Ferji letnich niema.

4) Niższe dwuletnie szkoły ogrodnicze.

Rok szkolny trwa od dnia 1-go października do dnia 30-go września następnego roku i dzieli się na dwa półrocza szkolne zimowe i letnie. oraz na ferje zimowe.

Pierwsze półrocze zimowe trwa od dnia 1-go października do dnia 31-go marca, drugie półrocze letnie od dnia 1-ko kwietnia do dnia 30-go września.

Ferje zimowe trwają od dnia 23-go grudnia do dnia 15-go stycznia następnego roku.

Ferji letnich niema.

5) Kursy specjalne.

(Państwowe Jednoroczne Kursy Praktyki Ogrodniczej w Zaleszczykach).

Rok szkolny trwa 11 miesięcy (bez przerwy wakacyjnej) od dnia 15-go stycznia do dnia 15-go grudnia.

II. Szkoły prywatne.

Prywatne szkoły zawodowe, subsydjowane przez Państwo powinny dostosować się do rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 18-go listopada 1932 roku o organizacji roku szkolnego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99), do postanowienia z dnia 6-go grudnia 1932 r. w sprawie organizacji roku szkolnego w państwowych szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 110) i okólnika Nr. 26 z dnia 8-go marca 1933 roku oraz do niniejszego okólnika.

Do czasu wydania zarządzeń, wprowadzających nowy ustrój szkół zawodowych w życie, nie należy w statutach szkół prywatnych zatwierdzanych przez kuratorja, stosować terminologii i pojęć odnoszących się do nowego ustroju, a organizację tych szkół opierać na przepisach ustawy ustrojowej.

Dyrektor prywatnej szkoły zawodowej powinien najpóźniej do dnia 15-go czerwca przedstawić władzy szkolnej spis nauczycieli nowozaangażowanych na następny rok szkolny zgodnie z postanowieniem par. 18, rozp. Ministra W. R. i O. P. z dnia 7-go czerwca 1932 roku (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473 [1]).

Ministerstwo jednak wyjaśnia, że powyższy przepis odnosi się jedynie do nauczycieli nowozaangażowanych, nie odnosi się więc do tych nauczycieli, którzy byli już zatrudnieni w tej samej szkole w roku poprzednim i z tego tytułu władza szkolna o ich zatrudnieniu była już powiadomiona.

O ile zachodzą wypadki, przewidziane w art. 7 ustawy z dnia 11-go marca 1932 roku o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343 [2]), władza szkolna powinna zażądać usunięcia tego nauczyciela przy zachowaniu przepisów par. 19, wymienionego wyżej rozporządzenia Ministra W. R. i O. P.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 roku, str. 395.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 280.

12.

Instrukcja dotycząca egzaminu czeladniczego.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 27-go marca 1934 roku. Nr. III. TP. 1415/34.

W związku z ogłoszeniem w Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 123 — 1934 r. rozporządzeniem Ministra Przemysłu i Handlu z dnia 13-go lutego 1934 r. w porozumieniu z Ministrem W. R. i O. P. w sprawie zmiany przepisów, dotyczących egzaminu na naczelnika [1]), Ministerstwo przesyła w załączeniu instrukcję przewidzianą w § 2 tegoż rozporządzenia.

P. o. Dyrektora Departamentu (—) *W. Gordziałowski* wr.

Instrukcja.

dotycząca wykonywania przez państwowe władze szkolne rozporządzenia wydanego przez Ministra Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem W. R. i O. P. z dnia 13-go lutego 1934 roku w sprawie zmiany przepisów, dotyczących egzaminu na czeladnika (Dz. U. R. P. Nr. 15, poz. 123).

1. Wymienione w nagłówku rozporządzenie ma charakter postanowień przejściowych do art. art. 153, 154 i 155 prawa przemysłowego i wydane zostało celem ułatwienia zdobycia tytułu czeladnika tym kandydatom na czeladników, którzy z przyczyn uzasadnionych i od nich niezależnych nie ukończyli szkoły dokształcającej zawodowej publicznej, ani prywatnej, uznanej za równoznaczną z publiczną i nie posiadają świadectwa szkolnego, wymaganego w art. 155 ust. 1 prawa przemysłowego.

2. Do § 1 rozporządzenia. Delegata do komisji egzaminacyjnej wyznacza kuratorjum na żądanie izby rzemieślniczej. Delegat ma sprawdzić posiadanie przez kandydata na czeladnika umiejętności czytania i pisania po polsku, rachowania i rysowania zawodowego.

Aby móc wyznaczyć na każdą sesję egzaminacyjną delegata, posiadającego właściwe kwalifikacje do egzaminowania, kuratorjum powinno uprzednio żądać od izby rzemieślniczej informacji, do jakich zawodów należą kandydaci do egzaminów. Delegować należy z reguły kierowników i nauczycieli publicznych szkół dokształcających zawodowych. Kuratorjum może jednak delegować nauczycieli i kierowników innych szkół zawodowych, jeżeli uzna to za wskazane. Delegat kuratorjum okręgu szkolnego, narówni z innymi członkami komisji egzaminacyjnej, otrzymuje honorarjum za udział w komisji do izby rzemieślniczej.

3. Do § 2 ustęp 1 rozporządzenia. Zakres wymaganej od kandydata umiejętności czytania i pisania po polsku uzależniać należy od okoliczności, czy kandydat podlegał obowiązkowi powszechnego nauczania i czy miał możność pobierania nauki języka polskiego w szkole początkowej. Zakres wymaganej umiejętności rachowania i zwłaszcza rysowania uzależniać należy od zawodu kandydata. Mianowicie:

Język polski. Z reguły należy wymagać, aby kandydat umiał czytać zarówno tekst drukowany, jak i czytelnie pisany, aby umiał napi-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 173.

sać pod dyktando jedno lub więcej zdań o treści związanej z wykonywaniem zawodu przez kandydata.

Rachunki. Każdy kandydat powinien umieć: biegle tabliczkę mnożenia, dodawać, odejmować, mnożyć i dzielić w pamięci w zakresie 100, cztery działania liczbami całkowitemi prostemi dwu i trzycyfrowemi i liczbami mianowanemi, wyrażającemi złote i grosze, a także mieć pojęcie o ułamkach t. j. umieć objaśniać, co to jest połowa, czwarta część, dziesiąta i t. p. oraz umieć napisać takie ułamki. O ile to leży w granicach potrzeb danego zawodu, trzeba żądać od egzaminowanego znajomości używanych najczęściej miar metrycznych, a także wyliczenia, choćby przybliżonego, powierzchni, obwodu, objętości figur i brył geometrycznych regularnych.

Rysunki. Egzaminowi sprawdzającemu ze znajomości rysunku poddawać należy tylko kandydatów tych zawodów, w których jest stosowane posługiwanie się rysunkiem przy pracy. Egzaminowany powinien wykazać, że umie posługiwać się rysunkiem, niezbędnym do wykonywania jego zawodu t. j. umie odczytać rysunek dany i wskazać sposób w jaki z rysunku będzie korzystał, względnie powinien wykazać, że potrafiłby z danego modelu (możliwie najprostszy przedmiot lub fragment całości, wykonanej w danym zawodzie) sporządzić szkic rysunkowy odręczny, z wymiarami, aby na podstawie tego szkicu mógł bez pomocy modelu wykonać taki sam przedmiot.

Ze względu na miejsce i ograniczony czas egzaminu egzaminujący powinien drogą odpowiednich krótkich zapytań i przykładów zbadać, czy kandydat ma pojęcie o rysunku zawodowym. Ustne wyjaśnienie może również zastąpić sporządzenie szkicu.

Czas egzaminu sprawdzającego z każdego przedmiotu można ograniczyć do kilku minut.

Po skończeniu egzaminu w podanym wyżej zakresie delegat ocenia jego wynik i zgłasza do protokółu, że wykazaną przez kandydata elementarną umiejętność czytania, pisania, rachowania i ewentualnie rysowania ocenił jako dobrą, dostateczną lub niedostateczną.

4. Do § 3 rozporządzenia. a) Zaświadczenie, że w danej miejscowości nie było szkoły dokształcającej zawodowej publicznej lub, że kandydat nie mógł do niej uczęszczać z powodu odmowy przyjęcia, wywołanej brakiem miejsca w szkole, wydawać będzie kuratorjum.

Wydawanie opinji na żądanie wojewody a w m. st. Warszawie — Komisarza Rządu o innej uzasadnionej przyczynie niemożności okazania świadectwa z ukończenia szkoły dokształcającej zawodowej pozostaje w kompetencji kuratorjum.

b) Przez określenie „publiczna szkoła dokształcająca zawodowa" w § 3 i 4 rozporządzenia należy rozumieć również szkoły dokształcające zawodowe, którym przyznane zostały uprawnienia szkół publicznych.

c) Przez określenie „miejscowość, w której kandydat odbywał (pobierał) naukę rzemiosła" rozumieć należy również miejscowość, w której kandydat w tymże czasie zamieszkiwał. Istnienie szkoły dokształcającej w jednej z tych miejscowości obowiązywało terminatora do uczęszczania do szkoły.

5. Zarządzenie z dnia 4-go lutego 1930 roku o egzaminach dla eksternów pozostaje w mocy (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 z roku 1930, poz. 17 [1]). O ile kandydaci do egzaminów będą się zgłaszali, Kuratorjum powoływać będzie odpowiednie komisje.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

13.

Zgłoszenia terminów zamknięcia szkół prywatnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 43, z dnia 29-marca 1934 r. (Nr. II. P. 10295/33).

Nr. O. 7504/34. W związku z zapytaniem jednego z kuratorjów, jak należy postępować przy ogłaszaniu terminów zamknięcia szkół prywatnych, przewidzianych w paragrafie 23 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 7-go czerwca 1932 roku (Dz. Urz. R. P. Nr. 50, poz. 473), Ministerstwo wyjaśnia, co następuje.

Obowiązek podania wspomnianego terminu do wiadomości publicznej ustalony został w interesie młodzieży szkolnej i ich rodziców, wobec czego forma ogłoszeń nie może mieć wpływu na ważność samego orzeczenia o zamknięciu szkoły.

Z powyższego wynika, że kuratorja nie są skrępowane formą podania tej decyzji do wiadomości publicznej, byle w miarę miejscowych warunków wiadomość ta dotarła do osób interesowanych.

Wskazanem jednak jest przedewszystkiem, ażeby ogłoszenia o terminach zamknięcia ogłaszano w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum Okręgu Szkolnego, oraz, aby były one ogłaszane w odpowiedniej formie przez właściciela względnie kierownika na tablicy ogłoszeń danej szkoły.

Ponadto jest wskazane podanie ogłoszenia do wiadomości ogółu za pośrednictwem prasy miejscowej, ewentualnie zajść może potrzeba wykorzystania innych środków, wynikających z warunków i zwyczajów miejscowych.

W tych wypadkach należy kierować się zasadą, aby użyć sposobu najodpowiedniejszego ze względu na okoliczności, tak, aby nie miało się wątpliwości, iż ogłoszenie doszło do wiadomości osób interesowanych.

Dyrektor Departamentu (—) *Dr. Michał Mendys* wr.

14.

Wycieczki szkolne w tereny górskie.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 34 z dnia 13 marca 1934 r. (I. WF. 1007/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 26).

Nr. O. 6240/34. W latach ostatnich zdarzały się dość często wypadki nieodpowiedniego i nieumiejętnego prowadzenia wycieczek szkolnych w Tatry Wysokie. Wbrew ogłaszanym w Informatorze o szkolnych schroniskach wycieczkowych wskazówkom organizowano masowe wycieczki

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1930 r., str. 147.

wysokogórskie młodzieży szkolnej bez dokładnej znajomości terenu i w nieodpowiednich porach roku, bez przygotowania górskiego ekwipunku oraz bez uprzedniego zapewnienia uczestnikom wycieczek miejsc w schroniskach.

Pragnąc zapobiec na przyszłość niewłaściwemu prowadzeniu zbiorowych wycieczek szkolnych w Tatry, podaję do wiadomości i przestrzegania następujące wskazania w sprawie organizowania i prowadzenia wycieczek szkolnych w tereny górskie.

I. Wycieczek zbiorowych dziatwy szkolnej do lat 12 nie należy wogóle prowadzić w tereny górskie. Młodzież po 12 roku życia można prowadzić w góry, teren jednak wybrany musi być odpowiednio do sił młodzieży, zasadniczo więc winien to być średni teren górski.

W wycieczkach górskich, zwłaszcza wysokogórskich, może brać udział młodzież po 16 roku życia, odznaczająca się dobrym stanem zdrowia i mająca za sobą odpowiednią zaprawę turystyczną.

Wskazania te i zastrzeżenia nie dotyczą młodzieży, zamieszkałej na terenie Karpat.

Terenem turystyki górskiej młodzieży szkolnej powinny być głównie Beskidy i to zarówno zachodnie, jak i wschodnie.

II. W Tatry nie należy wogóle prowadzić zbiorowych wycieczek dziatwy i młodzieży szkół powszechnych.

Wycieczki młodzieży szkół średnich, zwłaszcza liczniejsze, mogą być kierowane w Tatry, program ich jednak winien obejmować łatwe wycieczki piesze, jak np. z Roztoki do Pięciu Stawów, przejście z 5 stawów przez Świstówkę do Morskiego Oka, z Hali Gąsienicowej aż do Zmarzłego Stawu, Dolina Strążyska, Kościeliska, Chochołowska i t. p., nigdy jednak wycieczki szczytowe, wysokogórskie, szczególnie w nieodpowiedniem ubraniu i obuwiu, przyczem za wycieczkę wysokogórską uważać należy także przejście przez wysokie przełęcze, jak np. Zawrat.

Na wskazanych wyżej wycieczkach należy przestrzegać, by jeden przewodnik opiekował się grupą maksymalną, złożoną z 15 — 20 uczniów (enic).

Wycieczki szczytowe, wysokogórskie dopuszczalne są tylko dla młodzieży po 16 roku życia, w niewielkich grupach, w odpowiedniem ubraniu turystycznem, pod opieką wytrawnych nauczycieli. Wycieczki te prowadzone być muszą przez wykwalifikowanych przewodników lub nauczycieli, prawdziwych taterników, a biorąca w nich udział młodzież musi mieć zezwolenie rodziców.

Na wycieczkach szczytowych wysokogórskich ilość osób w jednej grupie nie powinna przekraczać 6 na jednego przewodnika, w wypadkach zaś, gdy przechodzi się drogi trudniejsze, jak np. Orlą Perć, powinno się prowadzić na wycieczki tylko młodzież, która ma już za sobą wycieczki łatwiejsze, przyczem jeden przewodnik powinien przypadać na trzy osoby. Za wykwalifikowanego przewodnika w Tatrach uchodzić może jedynie człowiek, który Tatry zna z uprawiania w nich taternictwa. Samo doświadczenie sportowe i gimnastyczne nie jest wystarczające do znawstwa gór.

Wycieczki zbiorowe młodzieży szkolnej w Tatry winny być organizowane w okresie feryj letnich, najlepiej w lipcu, nigdy zaś w końcu maja lub w początkach czerwca, kiedy w Tatrach leży jeszcze znaczna ilość

śniegu i panują w nich niepomyślne warunki klimatyczne (zimno, chłody i deszcze).

III. Kierownicy wycieczek szkolnych, pragnący korzystać z noclegów w schroniskach górskich, winni na co najmniej 3 — 4 tygodnie przed wyruszeniem wycieczki przeprowadzić korespondencję z zarządami danych schronisk lub właściwemi Oddziałami Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego i upewnić się, że miejsca dla uczestników (czek) wycieczki będą zarezerwowane. W zgłoszeniach wycieczek, wysyłanych do Zarządów schronisk lub Oddziałów Polskiego Towarzystwa Tatrzańskiego, należy podawać zawsze ostateczny termin oczekiwanej odpowiedzi. Wycieczki, które nie otrzymały uprzednio zawiadomienia zarządów schronisk o zarezerwowaniu dla nich miejsc, narażone być mogą w razie przepełnienia schroniska, na przepędzenie nocy pod gołem niebem, w warunkach nieodpowiednich dla zdrowia i odpoczynku.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

Organizacja szkół.

Przyznanie praw.

Pan Kurator O. S. Lw. udzielił prawa publicznych szkół powszechnych na rok 1933/34:

1. rozporządzeniem z dnia 28-go marca 1934 roku Nr. I. 5574/34 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej H. Makowieckiej i A. Filskiej we Lwowie;
2. rozporządzeniem z dnia 23-go marca 1934 roku Nr. I. 3864/34 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej Konwentu S. S. Urszulanek we Lwowie.
3. rozporządzeniem z dnia 28-go marca 1934 roku Nr. I. 6337/34 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej p. Marji Reginy Goldfarbowej we Lwowie.

Numery szkół noszone przez młodzież.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 1-go marca 1934 r. Nr. II. S. 1588/34 ustaliło na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 27-go marca 1933 roku Nr. I. Pr. 341/33 w sprawie ubioru młodzieży prywatnych szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 51 [1]) dla Prywatnego 4-letniego Gimnazjum Żeńskiego z r. j. n. SS. Bazyljanek w Jaworowie Nr. 630.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r.. str. 174

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna)	Nazwa im.	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
			szkoły						
1	Brzeżany	Krzywe	3 kl.	koed.	—	pol.-r.	4 ubik.	68.6 4 m²	
2	„	Kurzany	3 „	„	—	„	3 „	11.1196 ha	
3	„	Mieczyszczów	6 „	„	—	polski		0.30 ha	
1	Horodenka	Głuszków	2 „	„	—	pol.-r.	2 „	24 a	
2	„	Harasymów	3 „	„	—	„	—	47 a	Konkurs 2-gi Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Jarosław	Cieplice Górne	3 „	„	—	„	3 „	26 mg	
1	Kołomyja	Bania Berezów	2 „	„	—	„	—	35 a	
2	„	Kamionka Wielka. „Sucharów“	2 „	„	—	polski	—	175 a	
3	„	Kluczów Mały	2 „	„	—	pol.-r.	2 ubik.		
4	„	Kołomyja	7 „	żeńska	Konopnickiej	polski	3 „	5 a	
5	„	Młodiatyn	4 „	koed.	—	pol-r.	—	112 a	
6	„	Siemakowce	2 „	„	—	„	2 „	140 a	
7	„	Szeparowce	2 „	„	—	„	2 „	140 a	
8	„	Zamulińce	3 „	„	—	„	2 „	120 a	
1	Kosów	Kosów	7 „	żeńska	—	polski	—	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
2	„	Kuty Stare	7 „	koed.	—	pol.-r.	2 „	43 a	„

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
3	Kosów	Prokurawa	2 kl.	koed.	—	ruski	2 ubik.	66 a	
4	„	Rybno	2 „	„	—	pol.-r.	2 „	162 a	Konkurs 3-ci
5	„	Żabie Słupejka	2 „	„	—	„	2 „	129 a	
1	Krosno	Kobylany	2 „	koed.	—	polski	—	—	
2	„	Kombornia	3 „	„	—	„	—	—	
3	„	Kopytowa	2 „	„	—	„	3 „	1 ha	
4	„	Lubatowa	5 „	„	—	„	4 „	1 ha 60 a	
5	„	Łęki ad Dukla	3 „	„	—	„	2 „	$^1/_2$ ha	
6	„	Miejsce Piastowe	2 „	„	—	„	3 „	—	
7	„	Myscowa	2 „	„	—	ruski	3 „	67 a 10 m²	
8	„	Glinik Średni	2 „	„	—	polski	3 „	35,62 a	
9	„	Gogolów	3 „	„	—	„	3 „	0,28 ha	
10	„	Węglówka	4 „	„	—	ruski	3 „	ogród 8, 4 a	
11	„	Tylawa	2 „	„	—	„	3 „	1320 m²	
1	Lwów-miasto		7 „	męska	nr. 11 im. Piramowicza	polski			
1	Nadwórna	Majdan Górny	2 „	koed.	—	pol.-r.	3 „	1.1ha	Konkurs 4-ty
1	Przemyśl	Jaksmanice	3 „	„	—	ruski	3 „	1.25 ha	
2	„	Małkowice	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	390 m²	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
3	Przemyśl	Przemyśl	7 „	żeńska	św. Jadwigi	polski	—	—	Pierwszeństwo kandydatce z w. k. n. lub Instytutem Naucz.
4	„	„	7 „	„	im. Hoffmanow.	„	—	—	
5	„	Szechynie	3 kl.	koed.	—	„	2 ubik.	76 a	
6	„	Srednia	2 „	„	—	pol-r.	„	38.16 a	
7	„	Sierakośce	3 „	„	—	„	3 ubik.	38 a	
1	Przemyślany	Korzelice	2 „	„	—	„	4 „	77 ar. 89 m^2	
1	Rohatyn	Firlejów	3 „	„	—	„	—	—	Konkurs 3-ci
2	„	Dziczki	2 „	„	—	ruski	—	—	Konkurs 2-gi
1	Sambor	Babin	5 „	„	—	pol-r.	3 „	2 mg	Konkurs 3-ci Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Stanisławów	Sadzawa	4 „	„	—	ruski	3 „	2 mg	Konkurs 3-ci
2	„	Tumierz	2 „	„	—	pol-r.	—	—	Konkurs 2-gi
3	„	Bohorodczany Stare	5 „	„	—	„	—	2 mg	Konkurs 3-ci
4	„	Siemikowce	3 „	„	—	„	—	—	
5	„	Horocholina I	4 „	„	—	„	—	—	Konkurs 3-ci
6	„	Hlebówka	3 „	„	—	„	3 ubik.	2 mg	Konkurs 3-ci
7	„	Posiecz	3 „	„	—	ruski	—	—	Konkurs 3-ci
1	Tłumacz	Czarnołóżce	5 „	„	—	pol-r.	—	—	
2	„	Jezierzany	4 „	„	—	polski	—	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
3	Tłumacz	Tarnowica Polna	3 „	koed.	—	polski	—	—	
4	„	Tyśmienica	7 „	żeńska	—	„	—	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Turka	Matków	3 „	koed.	—	pol-r.	3 ubik.	$1^1/_2$ mrg	
1	Żydaczów	Łówczyce	3 „	„	—	„	3 „	1032 m^2	Konkurs 2-gi

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do 15-go czerwca 1934.

Konkurs na stanowisko dyrektora gimnazjum.

Ministerstwo W. R. i O. P. ogłosiło w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z dnia 21-go marca 1934 roku Nr. 2, poz. 27, konkurs na stanowisko dyrektora państw. gimnazjum z r. j. n. we Lwowie (typ klasyczny).

O to stanowisko mogą się ubiegać osoby, odpowiadające pod względem kwalifikacyj wymaganiom ustawy z dnia 26 września 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 828), zmienionej ustawą z dnia 16-go lipca 1924 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 75. poz. 740) oraz odpowiadające wymaganiom art. 12 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 roku o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 9-go listopada 1932 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873).

Do stanowiska przywiązane jest uposażenie, unormowane rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) z dodatkiem służbowym 100 zł.

Podania, zaopatrzone potrzebnemi dokumentami, skierowane do Ministerstwa W. R. i O. P., wnosić należy w drodze służbowej do Kuratorjum O. S. Lw., najpóźniej w sześć tygodni od daty wyjścia wymienionego numeru Dziennika Urzędowego.

Ogłoszenia.

Wizytatorzy nauki religji rzym.-kat.

Kurja Metropolitalna obrządku łacińskiego we Lwowie pismem z dnia 20 marca 1934 r. L. 1330/34 zawiadomiła Kuratorjum, iż na najbliższy okres trzechletni zamianowała następujących wizytatorów do nadzorowania nauki religji rzymsko-kat. obrz. łac. w szkołach średnich, powszechnych i dopełniających na terenie archidiecezji lwowskiej:

Ks. Kazimierza Dziurzyńskiego, kanonika Kapituły Metropolitalnej, na wszystkie szkoły średnie, powszechne, zawodowe i dopełniające Archidiecezji Lwowskiej z prawami wizytatorstwa diecezjalnego.

Ks. dr. Zygmunta Bielawskiego, profesora Uniwersytetu J. K., dla państwowych seminarjów nauczycielskich, męskich i żeńskich, kursów nauczycielskich i ochroniarskich i pryw. semin. naucz. Zofji Strzałkowskiej.

Ks. Wincentego Czajkowskiego, dziekana Kapituły Metropolitalnej dla prywatnego gimnazjum SS. Urszulanek i SS. Notre Dane, dla szkół powszechnych im. Konopnickiej ż. i Mickiewicza m. i ż.

Ks. Walentego Dubiela, proboszcza kościoła św. Antoniego, dla szkół powszechnych św. Antoniego m. i ż., Zimorowicza, Głuchoniemych, św. Mikołaja, w Krzywczycach, Szkoły Handlowej T. S. L. przy ul. Franciszkańskiej i dopełniającej św. Antoniego.

Ks. dr. Adama Gerstmanna, prof. Uniwersytetu J. K., dla gimnazjum III, VI, XI, Król. Jadwigi, pryw. im. Z. Strzałkowskiej i Sercanek (S. Coeur).

Ks. Edwarda Kiernika, proboszcza kościoła św. Marcina, dla szkół powszechnych św. Marcina m. i ż., Isakowicza ż., w Zamarstynowie, Znieseniu i dopełniającej im. św. Marcina.

Ks. Józefa Lehmanna, em. katechetę gimn., dla gimnazjum II, VII, VIII, IX i XII.

Ks. Jana Piwińskiego, proboszcza kościoła N. M. P. Śnieżnej, dla szkół powszechnych Piramowicza, Handlowo-ekonomicznej i dopełniających: Czackiego, Mickiewicza m. i ż., Piramowicza, Sobieskiego i Staszica.

Ks. Wincentego Rokickiego, proboszcza kościoła św. Anny, dla szkół powszechnych św. Anny m. i ż., Kordeckiego m. i ż., Kościuszki ż., Lenartowicza m. i ż., Orzeszkowej ż., Żółkiewskiego m., w Kleparowie, dopełniającej m. i ż. św. Anny i Kordeckiego m.

Ks. Władysława Matusa, proboszcza kościoła św. Elżbiety, dla szkół powszechnych im. Ks. Konarskiego m. i ż., kolejowej, w Lewandówce i Sygniówce, oraz dopełniającej im. Ks. Konarskiego.

Ks. dr. Franciszka Janickiego, proboszcza kościoła św. Mikołaja, dla szkół powszechnych: Tańskiej, św. Zofji m. i ż., św. Kazimierza, ciemnych, w Persenkówce, dr. Niemca, szkół zawodowych m. i ż., pryw. semin. Rychnowskiej, gimn. dr. Jordana, szkoły Frenklówny.

Ks. dr. Gerarda Szmyda, proboszcza kościoła św. Marji Magdaleny, dla gimn. IV, pryw. gimn. Olgi Filippi-Żychowiczowej, powszechnych: św. M. Magdaleny m. i ż., Sienkiewicza m. i ż., Żółkiewskiego ż., w Kulparkowie, pryw. dr. Jordana, SS. Opatrzności, dopełniającej im. św. Marji Magdaleny.

Ks. dr. Albina Warszylewicza, kanonika Kapituły Metropolitalnej, dla szkół pow. im. Konopnickiej m., Staszica m. i ż., pryw. Benedyktynek łac. i św. Józefa.

Ks. dr. Stanisława Żukowskiego, profesora Uniwersytetu J. K., dla państw. gimn. I, V, X, pryw. gimn. i sem. SS. Nazaretanek i pryw. gimn. w zakładzie szkoły ewangelickiej.

Ks. dr. Antoniego Ratusznego, proboszcza w Tarnopolu, dla wszystkich miejscowych szkół średnich i powszechnych.

Ks. ks. dziekanów dla wszystkich szkół na terenie swoich dekanatów.

Muzeum przemysłu i techniki w Warszawie.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 1 marca 1934 r. Nr. III.T.P.594/34.

Dnia 16 grudnia 1933 r. poświęcono i oddano do użytku publicznego Muzeum Przemysłu i Techniki, mieszczące się w Warszawie, w gmachach Fundacji Kierbedziów, przy ul. Tamka Nr. 1, oraz Muzeum Przemysłu i Rolnictwa przy ul. Krakowskie-Przedmieście Nr. 66.

Muzeum w obecnym czasie zawiera następujące działy: górnictwa i hutnictwa, przetwórstwa metali, energetyki, budownictwa, podstaw fizyki, elektrotechniki, włókiennictwa, wytwórczości chemicznej, przetwórstwa płodów rolnych łącznie z cukrownictwem i bezpieczeństwa pracy.

Biorąc pod uwagę dydaktyczny charakter ujęcia przez Muzeum całokształtu wytwórczości polskiej przy jednoczesnem ogólnem zobrazowaniu światowych zdobyczy na polu techniki z uwzględnieniem jej rozwoju historycznego, Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego podaje powyższe do wiadomości z uwagi na to, że zbiory Muzeum mogą obudzić zainteresowania wśród młodzieży szkolnej kształcącej się zarówno w szkołach zawodowych jak i ogólnokształcących.

Muzeum otwarte jest we wszystkie dni tygodnia od godz. 10 do 14-ej za wyjątkiem jedynie poniedziałków i wtorków. W piątki Muzeum otwarte jest również i od godz. 17 do 20-ej.

Do udzielania zwiedzającym wszelkich potrzebnych wyjaśnień do każdego działu Muzeum przydzielony jest fachowy asystent.

Po uprzedniem porozumieniu się z Dyrekcją Muzeum może być ono dostępne do zwiedzania również w innych dniach i godzinach, zaczynając od godziny 8, przyczem w tych godzinach oprowadzaniem wycieczek musieliby być zajęci sami kierownicy wycieczek.

Wstęp 50 groszy dla dorosłych i 20 groszy dla uczącej się młodzieży. Na wniosek kierowników wycieczek szkolnych 10% zwiedzających może korzystać z biletów bezpłatnych. Młodzież wyższych klas szkół powszechnych w drodze wyjątku może korzystać podczas wycieczek ze zniżki 50%. Bilety wykupione na Krakowskiem Przedmieściu Nr. 66 służą również do zwiedzenia Muzeum na Tamce Nr. 1 i odwrotnie.

Bliższych informacyj udziela Dyrekcja Muzeum pod adresem ul. Tamka Nr. 1 (telef. 298-84).

Informator o Muzeum w cenie zł 1.50 do nabycia na miejscu lub do wysłania na żądanie pocztą.

Podsekretarz Stanu: *Kazimierz Pieracki.* wr.

Nr. O. 5508/34. Powyższe podaję do wiadomości.

Kurator O. S. Lw. (—) *J. Gadomski.*

Kursy jazdy konnej dla młodzieży szkół średnich.

Nr. O. 5967/34. Kuratorjum podaje do wiadomości, iż Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 9 marca 1934 r. Nr. I. WF. 492/34 udzieliło Polskiemu Związkowi Jeździeckiemu zezwolenia na organizowanie w poszczególnych miastach specjalnych kursów jazdy konnej dla młodzieży szkół średnich z zastrzeżeniem, iż organizacja tych kursów, program i wa-

runki uczestnictwa w nich młodzieży szkolnej uzgodnione będą każdorazowo z kuratorjum, a udział w kursach poszczególnych uczniów uzależniony będzie od zgody rodziców i dyrektorów szkół. Wydatki związane z organizowaniem i uruchomieniem kursów bierze na siebie Polski Związek Jeździecki. Od uczestników kursów pobierana będzie opłata w wysokości nie przekraczającej 5 zł miesięcznie.

Nadanie odznak komendanckich honorowych P. W.

Pismo Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. VI., Okręgowy Urząd W. F. i P. W. z dnia 18-go października 1933 r. Nr. 301/Org.

Nr. O. 32319/33. Na podstawie § 3 i 5 Regulaminu Odznaki Komendanckiej p. w. zatwierdzonego przez Pana Ministra Spraw Wojskowych (Dz. Rozk. Nr. 4 z dnia 28-go marca 1933 r., poz. 50, G. M. 3011/1) dyrektor Państwowego Urzędu W. F. i P. W. nadał odznaki komendanckie - honorowe p. w. zarządzeniem Nr. 301 - 3/Og. z dnia 27-go września 1933 roku (rozkaz wewn. Nr. 11 p. 1.) za zasługi w pracy p. w. i w. f. następującym osobom:

1. p. dr. Pischowi Józefowi, okręgowemu wizytatorowi szk. Kurat. O. S. Lw.
2. p. Fydzie Stanisławowi, dyrektorowi gimn. X we Lwowie,
3. p. Petyniak - Saneckiemu Kazimierzowi, dyrektorowi Państw. Szkoły Ekon. Handl. we Lwowie,
4. p. dr. Weryńskiemu Janowi, naczelnikowi Biura Personalnego Kurat. O. S. Lw.
5. p. Pachorkowi Tadeuszowi, prow. inspektorowi szkolnemu w Stryju,
6. p. Żakiemu Leopoldowi, kier. szk. w Świrzu (Przemyślany),
7. p. Nowickiemu Józefowi, kier. szkoły w Białem (Przemyślany),
8. p. Jezuitowi Franciszkowi, prow. podinspektorowi szkol. w Stryju,
9. p. Wagnerowi Alfredowi, p. o. instruktora O. P. w Tarnopolu,
10. p. Wackowi Rudolfowi, prof. gimn. XI we Lwowie.

Komisje egzaminacyjne dla eksternów W. K. N.

Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 10-go marca b. r. Nr. II. P. 1175/34 zamianowało ks. dr. Zygmunta Bielawskiego, profesora U. J. K. i ks. dr. Bartłomieja Szulca, nauczyciela VI państw. gimnazjum we Lwowie, członkami Państwowej Komisji Egzaminacyjnej dla eksternów przy W. K. N. we Lwowie do egzaminów z religji rzymsko - katolickiej na resztę okresu egzaminacyjnego 1933/34.

Dwuletnie studjum w C. I. W. F. w roku 1934.

Nr. O. 7758/34. Kuratorjum O. S. Lw. podaje do wiadomości, że w bieżącym roku Centralny Instytut Wychowania Fiz. na Bielanach przyjmować będzie na okres dwuletniego studjum wychowania fiz. kobiety i mężczyzn w wieku od 20 do 25 lat, posiadających maturę gimnazjalną względnie seminarjalną.

Dla mężczyzn konieczny jest warunek odbycie służby wojskowej, a co najmniej drugiego stopnia w przysposobieniu wojskowem.

Podania należy wnosić do C. I. W. F. Warszawa, Urząd pocztowy 21 Bielany do dnia 5-go czerwca b. r.

Szczegółowe warunki przyjęcia do Instytutu można otrzymać z Dyrekcji C. I. W. F. drogą pocztową według wyżej podanego adresu.

Gminy.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych rozporządzeniem z dnia 14-go marca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 25, poz. 186 i 187 zaliczyło do rzędu miast gminy: Tłuste-Miasto w powiecie zaleszczyckim, Mielnicę w powiecie borszczowskim, Husiatyn w powiecie kopyczynieckim, — województwie tarnopolskiem, a rozporządzeniem z dnia 27-go marca 1934 roku Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 232, miasteczka: Szczerzec i Jaryczów Nowy w powiecie lwowskim, Dukla w powiecie krośnieńskim, Janów w powiecie gródeckim, Głogów w powiecie rzeszowskim, Krakowiec w powiecie jaworowskim, Kańczuga w powiecie przeworskim, Cieszanów w powiecie lubaczowskim, Baranów w powiecie tarnobrzeskim i Radymno w powiecie jarosławskim, w województwie lwowskiem, rozciągając na nie moc ustawy z dnia 13-go marca 1889 (Dz. u. kr. Nr. 24) ze zmianami, wynikającemi z ustaw późniejszych, oraz ustawy z dnia 23-go marca 1933 roku o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

Kradzież pieczęci.

Inspektorat Szkolny w Stryju podaje do wiadomości, że dnia 25-go lutego 1934 roku dokonano włamania się do budynku 2-klasowej szkoły powszechnej w Międzyrzeczu, powiatu żydaczowskiego i skradziono pieczęć szkolną z orłem państwowym i napisem w otoku: Kierownictwo Publicznej Szkoły Powszechnej w Międzyrzeczu.

Sprostowania.

W y n a g r o d z e n i e n a u c z y c i e l i k o n t r a k t o w y c h s z k ó ł p a ń s t w o w y c h i p u b l i c z n y c h, o p ł a c a n y c h p r z e z P a ń s t w o.

Obwieszczenie z dnia 24-go lutego 1934 roku (Nr. I-Praw. 1150/2/34). Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 20.

W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24-go stycznia 1934 roku (Nr. BP-2751/34) w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych szkół państwowych i publicznych, opłacanych przez Państwo (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 6) prostuję następujące błędy:

1) w § 5, w wierszu drugim, zamiast: „od IV do VII“ wstawić należy: „od IX do VII“;

2) w § 11 ust. 2 pkt. 2 lit. b. zamiast: „wymienionych w punkcie 2 miesięcznie“ winno być: „wymienionych w punkcie a. miesięcznie“;

3) w § 17 ust. 2 pkt. 4 zamiast: „z dnia 30-go czerwca 1926 roku“ winno być: „z dnia 30-go marca 1926 roku“;

4) w załączniku Nr. 3 rubryka 6 wykazu zamiast: „naucza“ winno być: „nauczał“.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

Wymiar godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół.

Obwieszczenie z dnia 5-go marca 1934 r. (Nr. I. Praw-1150/3/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 21).

W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24-go stycznia 1934 roku o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 4) prostuję następujące błędy:

1) w § 7 lit. b) należy skreślić wyraz „matematykę",

2) w § 7 lit. c) po wyrazie „języki", należy dopisać wyraz „matematykę".

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

Organizacja roku szkolnego w państwowych szkołach zawodowych.

Postanowienie Min. W. R. i O. P. z dnia 7 marca 1934 r. Nr. III. Rol.-899/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2, poz. 19).

Postanowienie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 6-go grudnia 1932 roku w sprawie organizacji roku szkolnego w państwowych szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. r. 1932, Nr. 9, poz. 110 [1]) zmieniam następująco:

1) w punkcie 4-tym cytowanego postanowienia skreśla się wyrazy: „z wyjątkiem szkół ogrodniczych średnich i niższych";

2) dodaje się nowy piąty punkt o następującej treści: „5) szkół ogrodniczych średnich i niższych wszelkich typów".

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

Termin gimnazjalnych i seminarjalnych egzaminów dojrzałości.

Ministerstwo W. R. i O. P. okólnikiem Nr. 23 z dnia 22 lutego 1934 r. (II. S. 1435/34) zarządziło przeprowadzenie egzaminu dojrzałości (końcowego) w terminie wiosennym 1933/34 roku szkolnego w szkołach średnich ogólnokształcących i zakładach kształcenia nauczycieli:

a) części piśmiennej w pierwszej połowie czerwca,

b) części ustnej po dniu 15 czerwca b. r.

W Okręgu Szkolnym Warszawskim, w którym egzamin ten odbywa się w kilku terminach, można wyjątkowo część piśmienną egzaminu przeprowadzić najwcześniej od dnia 22 maja, część ustną natomiast tylko po dniu 15 czerwca b. r.

Zarządzeniem dodatkowem z dnia 5 kwietnia 1934 r. Nr. II. S. 2520/34 Ministerstwo zezwoliło Kuratorjum O. S. Lw. na zorganizowanie piśmiennej części egzaminu dojrzałości w 2 terminach, analogicznie jak w Kuratorjum O. S. Warszawskiego.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 7.

Wycieczki szkolne do Gdyni.

Nr. O. 6241/34. W związku z nadchodzącym okresem wycieczkowym — na prośbę Komisarza miasta Gdyni — Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 12 marca 1934 r. Nr. I. Pol. 4269/33 podało do wiadomości, że celem uniknięcia wszelkich trudności, Dyrekcje względnie Kierownictwa szkół winny w sprawie organizowanych do Gdyni wycieczek porozumiewać się uprzednio pisemnie z Referatem Turystycznym Komisarjatu Rządu w Gdyni, podając proponowany termin przyjazdu wycieczek, ilość uczestników, czas pobytu i inne dane niezbędne dla należytego zorganizowania opieki nad wycieczkami.

Święto Morza.

Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej postanowił, że tegoroczny obchód „Święta Morza" odbędzie się w całej Polsce, według ustalonego już zwyczaju, w dniu 29 czerwca. Obchód odbędzie się pod hasłem zbiórki na Fundusz Obrony Morskiej, oraz mobilizacji młodego pokolenia dla służby Polski na morzu. W Gdyni projektowany jest na ten dzień Wielki Zlot Młodzieży Polskiej wszystkich organizacyj młodzieży.

Zarząd Główny przystąpił już do zorganizowania Komitetu Honorowego, Głównego Komitetu Wykonawczego, oraz Komitetów Lokalnych.

Program tegorocznego „Święta Morza" będzie podany do publicznej wiadomości w najbliższym czasie.

Biuro turystyczne.

Nr. O. 6472/34. Na prośbę Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego, Oddziału warszawskiego, podaje się do wiadomości, że w Warszawie (ul. Karowa 31) zostało utworzone Biuro Turystyczne.

Celem Biura Turystycznego jest: 1) organizowanie i przyjmowanie wycieczek szkolnych, przyjeżdżających do Warszawy, 2) dostarczanie wycieczkom szkolnym bezpłatnych, wykwalifikowanych przewodników, 3) zamawianie kwater, schronisk, wyżywienia, autokarów i t. p., 4) dostarczanie wycieczkom ulgowych biletów wstępu do zwiedzanych objektów, ulgowych biletów tramwajowych, do teatrów, kin, na przejażdżki statkami i t. p., 5) sprzedaż przewodników turystycznych po Polsce, 6) udzielanie informacyj co do podróżowania po Polsce, układanie marszrut wycieczkowych i t. p.

Kursy krajoznawcze organizowane przez Kuratorjum O. S. Wil. w czasie wakacyj letnich 1934 roku.

Komunikat Kuratorjum O. S. Wileńskiego z dnia 14 marca 1934 r. Nr. O. 15691/34.

1. Kurs krajoznawczy poznania Wilna. Program kursu obejmuje: Historję sztuki i kultury Wilna. Wiadomości z etnologji Wileńszczyzny. Rzut oka na geografję i geologję Wileńszczyzny. Rzut oka na sytuację gospodarczą wileńską. Bogactwa naturalne Wileńszczyzny. Kurs odbędzie się w Wilnie, w czasie od 17 do 30 czerwca r. b. Mieszkanie

i utrzymanie zapewnione w szkolnem schronisku wycieczkowem w Wilnie, ul. Dominikańska 3/5 za opłatą dziennie 3 zł, albo za cały kurs 40 zł.

2. Kurs żeglarski na Naroczu (największe jezioro w Polsce). Grupa męska i żeńska w czasie od 2 do 22 lipca r. b. Dojazd do st. kol. Kobylniki, a następnie do miejsca kursu 3 km. Program kursu obejmuje: codzienną gimnastykę, wiosłowanie na kajakach, pływanie, żeglarstwo i gry sportowe. Zakwaterowanie i utrzymanie w szkolnem schronisku za opłatą za cały kurs 50 zł.

3. Wycieczka po województwach wileńskiem, nowogródzkiem i białostockiem w czasie od 2 do 15 sierpnia r. b. Program zwiedzania obejmuje: Wilno, Narocz, Troki, Druskieniki, Grodno, Augustów, Suwałki, Wigry, Nowogródek i Świteź. Koszta utrzymania, noclegi i zwiedzania wyniosą około 45 zł, przejazdy do Wilna poprzez wszystkie miejscowości do Świtezi — 20 zł. Ogółem koszt wycieczki wyniesie około 65 zł. Punkt zborny dla wycieczki dnia 2 sierpnia r. b. w Wilnie, w szkolnem schronisku wycieczkowem, ul. Dominikańska 3/5, a rozwiązanie wycieczki dnia 14 sierpnia r. b. nad Świtezią.

Uwagi ogólne. W organizowanych kursach i wycieczce mogą brać udział nauczyciele ze wszystkich szkół z terenu całej Rzeczypospolitej. Prócz opłat poprzednio przy każdym kursie wymienionych, każdy z uczestników (czek) obowiązany jest wpłacić tytułem wpisowego 15 zł (piętnaście złotych).

Zgłoszenia na kurs należy przesyłać w terminie do 3 czerwca r. b. do Komisji Wycieczkowej Kuratorjum Okręgu Szkolnego Wileńskiego w Wilnie, ul. Wolana 10. Do zgłoszenia należy dołączyć znaczek pocztowy za 30 gr na odpowiedź i dowód wpłacenia wpisowego, bez czego zgłoszenie nie będzie rozpatrywane i pozostanie bez odpowiedzi. Wpłaty należy uskuteczniać tylko przez P. K. O. na Nr. 60.150 konto Komisji Wycieczkowej Kuratorjum O. S. Wil. Wpisowe oraz opłaty mogą być wnoszone częściami, w dowolnych ratach, z tem aby całość była wniesiona — wpisowe do dnia 3 czerwca r. b., a inne opłaty nie później niż pierwszego dnia kursu (wycieczki).

Każdy z uczestników (czek) przed 15 czerwca r. b. otrzyma kartę przyjęcia na kurs (wycieczkę), na podstawie której otrzyma od najbliższej Komendy W. F. i P. W. zlecenie na przejazd. uprawniające do przejazdu według taryfy wojskowej (około 20% normalnej opłaty) na kurs (wycieczkę) i powrót do miejsca zamieszkania.

Książki, Czasopisma.

Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Wnętrza Kraju.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 3-go kwietnia 1934 roku Nr. I. Pol. 413/34.

Nakładem Zarządu Głównego L. O. P. P. została wydana książka Magistra Praw Włodzimierza Feista, radcy M. S. Wewn. p. t. „Obrona Przeciwlotniczo - Gazowa Wnętrza Kraju".

Książka powyższa obejmuje wszechstronnie organizację o. p. l. biernej wszystkich niemal dziedzin życia wnętrza Kraju, sięgając poprzez ogólno-

państwową organizację tej obrony, aż do organizacji jej na odcinku mieszkań prywatnych i stanowiąc tem samem rzeczowy materjał pomocniczy w przygotowaniach o. p. l. biernej zarówno dla władz państwowych, jak i ludności.

Ministerstwo zaleca tą książkę do użytku służbowego podległych organów, pracujących nad przygotowaniem o. p. l. biernej.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

Czcionkami drukarni i litografiji Piller - Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 5.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 maja 1934 r.

TREŚĆ:

1. Należności w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem słubowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe str. 265.
2. Wydobywanie dokumentów z Z. S. R. R. str. 275.
3. Zasiłek wyrównawczy dla nauczycieli tymczasowych str. 276.
4. Przeniesienia na własną prośbę str. 276.
5. Przestrzeganie przez uczącą się młodzież przepisów ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej str. 277.
6. Tryb postępowania w wypadku zawieszenia pracy p. w. w hufcach szkolnych męskich str. 277.
7. Kolonje i półkolonje letnie str. 278.
8. Ulgi kolejowe: Zaświadczenia szkolne str. 278. ulgi kolejowe dla wycieczek szkolnych i przy przejazdach na kolonje str. 279. Ulgi kolejowe dla uczniów publicznych szkół dokształcających str. 281. Zgłaszanie liczby wyjeżdżających uczniów str. 281.
9. Przyjmowanie do szkół państwowych dzieci urzędników państwowych str. 281.
10. Propaganda szkolnictwa zawodowego str. 282.
11. Pieczęcie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych str.286.

Organizacja: str. 286.

Ruch służbowy: 287.

Konkursy str. 292.

Ogłoszenia: Państwowy Zakład Emerytalny str. 293. Wykłady Kolegjum Międzynarodowych Wykładów w Gdyni str. 297. Gminy str. 298. Spółdzielnia „Społem" str. 298. Schronisko w Nadwórnej str. 299. Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna str. 299.

Książki: Nasza walka o szkołę polską str. 301. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych str. 302. Jednodniówka „Młodzież i Pokój Świata" str. 302. Nadesłane str. 302.

1.

Należności w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28-go marca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320.

Na podstawie art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 9, 28, 37 i 39 rozporządzenia Pre-

zydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) oraz art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Postanowienia ogólne.

§ 1. (1) Rozporządzenie niniejsze reguluje należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia w kraju, na obszarze W. M. Gdańska i poza granicami Państwa funkcjonarjuszów państwowych, objętych postanowieniami § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), żołnierzy zawodowych, podoficerów i szeregowców, pełniących obowiązkową służbę czynną, jak również nadterminowych, podchorążych, oficerów rezerwy powołanych do służby czynnej celem przemianowania na zawodowych, sędziów, prokuratorów, aplikantów i asesorów sądowych oraz oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej.

(2) Osobne rozporządzenie normuje należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia żołnierzy powołanych do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji lub zarządzeniem Rady Ministrów, o ile bezpieczeństwo Państwa tego wymaga.

§ 2. (1) Osobom wymienionym w § 1 ust. (1) przysługują:

I. W razie podróży służbowej (komisji) do miejscowości położonej poza zwykłem ich miejscem służbowem: 1) diety oraz 2) zwrot kosztów przejazdu.

II. W razie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości położonej poza zwykłem ich miejscem służbowem: 1) diety za czas przejazdu i za czas pozostawania w delegacji (odkomenderowaniu) oraz 2) zwrot kosztów przejazdu.

III. W razie przeniesienia na inne miejsce służbowe:

a) w kraju i na obszarze W. M. Gdańska: 1) diety dla przeniesionego za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za pierwszą dobę pobytu w tymże miejscu oraz dla jego małżonka i dzieci za taki sam czas, a to dla małżonka w wysokości 75%, dla każdego dziecka w wysokości 50% diet, przysługujących przeniesionemu; 2) zwrot kosztów przejazdu dla przeniesionego oraz jego małżonka i dzieci; ponadto zwrot kosztów przejazdu dla jednej osoby z jego służby; 3) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego;

b) poza granicami państwa: 1) diety dla przeniesionego za czas przejazdu do nowego miejsca służbowego i za czas do chwili objęcia urzę-

dowania, nieprzekraczający 8 dni, liczonych do dnia następującego po przybyciu na nowe miejsce służbowe, oraz diety za czas przejazdu dla jego małżonka i dzieci, a to dla małżonka w wysokości 75%, dla każdego dziecka w wysokości 50% diet, przysługujących przeniesionemu; 2) zwrot kosztów przejazdu dla przeniesionego, jego małżonka i dzieci; 3) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego.

(2) Zwykłem miejscem służbowem i miejscowością w rozumieniu rozporządzenia niniejszego jest w odniesieniu do żołnierzy i funkcjonarjuszów państwowych, pełniących służbę w administracji wojskowej — obszar danego garnizonu, w odniesieniu do szeregowych Policji Państwowej, pełniących służbę na posterunkach wiejskich — rejon danego posterunku.

3) Podoficerom i szeregowcom, pełniącym obowiązkową służbę czynną, nadterminowym oraz podchorążym diety nie przysługują, o ile w czasie podróży lub delegacji (odkomenderowania) mogą korzystać z wyżywienia w naturze.

§ 3. Przez pojęcie „małżonek i dzieci" względnie „rodzina", użyte w rozporządzeniu niniejszem, rozumie się pozostających na utrzymaniu osób, wymienionych w § 1 ust. (1): 1) żonę — z wyjątkiem sądownie separowanej, jeżeli na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji; 2) męża zupełnie niezdolnego do zarobkowania; 3) dzieci ślubne, uprawnione i pasierbów do ukończenia 18 lat, jeżeli zaś uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończenia 24 lat, z wyjątkiem tych, które weszły w związki małżeńskie.

Rozdział II.

Należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia w kraju.

§ 4. (1) Diety wynoszą dziennie dla:

1) urzędników praktykantów i niższych funkcjonarjuszów państwowych a)[1] . . . — 80 zł., b) . . . — 60 zł., c) . . . — 40 zł., d) . . . kuratora okręgu szkolnego — 30 zł., e) . . . inspektora i naczelnika wydziału we władzach naczelnych, ministerjalnego wizytatora szkół, ministerjalnego wizytatora szkół, pełniącego obowiązki kierownika referatu we władzy naczelnej . . . . — 20 zł.: f) naczelnika wydziału we władzach, urzędach i instytucjach bezpośrednio podległych władzy naczelnej, naczelnika Biura Personalnego w Kuratorjum Okręgu Szkolnego, wizytatora szkół, inspektora szkolnego — 15 zł.; g) . . . kierownika oddziału i radcy we władzach, urzędach i instytucjach bezpośrednio podległych władzy naczelnej, instruktora oświaty pozaszkolnej — 12 zł.; h) . . . referendarza, kierownika rachuby, podinspektora szkolnego (zastępcy inspektora szkolnego) — 10 zł.; i) urzędników nie wymienionych pod lit. a) — h) — 9 zł.; j) praktykantów — 7 zł.; k) niższych funkcjonarjuszów państwowych — 6 zł.

2) żołnierzy (opuszczono).

3) profesorów i pomocniczych sił naukowych w państwowych szkołach akademickich, nauczycieli szkół państwowych i publicznych, pozosta-

[1]) Wymienia się tylko niektóre stanowiska.

jących na etacie Państwa: a) . . . — 30 zł.; b) . . . — 25 zł.; c) . . . — 20 zł.; d) . . . — 15 zł.; e) . . . — 12 zł.; f) dyrektora (rektora) i kierownika szkoły średniej ogólno-kształcącej, seminarjum nauczycielskiego i innego zakładu kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowej, rolniczej i innego zakładu o typie średnim lub wyższym (z wyjątkiem szkół akademickich) — 15 zł.; g) nauczycieli szkół wymienionych pod lit. f) — 12 zł.; h) kierownika publicznej szkoły powszechnej, specjalnej (szkoły ćwiczeń) III, II i I stopnia i nauczyciela kierującego w publicznej szkole powszechnej I stopnia — 12 zł.; i) nauczycieli szkół wymienionych pod lit. h) — 10 zł.; j) kierowniczki przedszkola — 10 zł.; k) wychowawczyni przedszkola — 8 zł.; l) nauczyciela, pełniącego obowiązki instruktora ministerjalnego, nauczyciela szkoły średniej, powołanego do pracy instruktorskiej — 15 zł.; ł) nauczyciela szkoły powszechnej, powołanego do pracy instruktorskiej — 12 zł.

4), 5), 6), 7), dotyczące funkcjonarjuszów Straży Więziennej, sędziów i prokuratorów, oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej — opuszczono.

(2) Osobom pełniącym obowiązki przywiązane do wymienionych w p. 1, 3 i 5 stanowisk przysługują diety, ustalone dla danego stanowiska, od dnia objęcia obowiązków służbowych.

(3) Żołnierzom żandarmerji, pełniącym służbę bezpieczeństwa poza swym garnizonem w rejonach ćwiczeń, manewrów, koncentracyj lub zawodów, mających na celu wyszkolenie wojska — przysługuje 50% diet.

(4) W razie awansu należą się wyższe diety od dnia, od którego przysługuje prawo do wyższego uposażenia.

§ 5. (1) W przypadku delegacji (odkomenderowania) wypłaca się diety w wysokości ustalonej w § 4, t. j. całe diety przez pierwsze dwa tygodnie, licząc od dnia, następującego po dniu przybycia do miejsca delegacji (odkomenderowania), przez następnych 6 tygodni diety zmniejszone o 30%, po upływie zaś tego czasu diety zmniejszone o 40%.

(2) Delegacja (odkomenderowanie) może trwać zasadniczo tylko pół roku. Przedłużenie delegacji (odkomenderowania) ponad ten okres czasu może nastąpić jedynie w przypadkach wyjątkowych na mocy decyzji szefa władzy naczelnej, wydanej w porozumieniu z Ministrem Skarbu. Przepis ten nie dotyczy przypadków odkomenderowania do szkół wojskowych lub cywilnych.

(3) O ile delegowany (odkomenderowany) otrzymuje bezpłatnie mieszkanie w lokalu rządowym, zmniejsza się diety, określone w ust. (1) o 10%. Postanowienie to nie dotyczy żołnierzy i innych osób pracujących w wojsku na stanowisku etatowem.

(4) Żołnierzom zawodowym i oficerom rezerwy, powołanym do służby czynnej celem przemianowania na zawodowych oraz innym osobom, pracującym w wojsku na stanowisku etatowem, korzystającym w czasie podróży służbowej lub delegacji (odkomenderowania) z kwatery przejściowej lub nagłej, zmniejsza się diety o kwotę, odpowiadającą należności za kwatery, ustalonej rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18-go listopada 1927 r. (Dz. U. R. P. Nr. 113, poz. 957), którą to kwotę przekazuje się władzy, dostarczającej kwatery.

§ 6. (1) Jednostką obliczenia diet jest dwudziestoczterogodzinny okres czasu, liczony od chwili wyjazdu ze zwykłego miejsca służbowego do chwili powrotu do tegoż miejsca, przyczem:

a) jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa dłużej niż 24 godziny, należy się za końcowy okres czasu, o ile on wynosi więcej niż 12 godzin, cała dieta, o ile zaś wynosi więcej niż 6 godzin — połowa diety;

b) jeżeli pobyt poza zwykłem miejscem służbowem trwa krócej niż 24 godziny, należy się cała dieta, o ile pobyt ten trwa dłużej niż 12 godzin, zaś połowa diety, o ile pobyt ten trwa krócej niż 12 godzin, a dłużej niż 6 godzin.

(2) Przy przejeździe środkiem lokomocji, mającym oficjalny rozkład jazdy (np. kolej, statek), początek przejazdu należy liczyć od chwili odejścia, ustalonego w tymże rozkładzie jazdy. Przy przejeździe innym środkiem lokomocji, niemającym takiego rozkładu jazdy (np. konie, samochód), początek przejazdu należy liczyć od chwili ruszenia z miejsca. Powyższą zasadę należy stosować analogicznie także do oznaczenia czasu zakończenia przejazdu z tym wyjątkiem, że opóźnienie środka lokomocji, mającego oficjalny rozkład jazdy, może być brane w rachubę tylko w przypadku, gdy wynosi więcej niż jedną godzinę i zostanie udowodnione.

(3) Gdy przejazd odbywa się różnemi środkami lokomocji, należy do czasu trwania przejazdu wliczać również uzasadnione przerwy między przejazdami poszczególnemi środkami lokomocji.

§ 7. Diety należą się również za niedziele i święta, przypadające w czasie trwania podróży służbowej, delegacji (odkomenderowania) lub przeniesienia.

§ 8. Diety należą się również w przypadku zachorowania w czasie podróży służbowej lub delegacji (odkomenderowania) przez cały czas spowodowanego chorobą pobytu w odnośnej miejscowości, o ile chroba zostanie stwierdzona świadectwem lekarskiem, a odbywający podróż służbową lub pozostający w delegacji (odkomenderowaniu) nie jest umieszczony na koszt Skarbu Państwa w szpitalu.

§ 9. (1) Pozostającemu w delegacji (odkomenderowaniu) nie przysługuje prawo do diet za czas urlopu.

(2) O ile jednak korzystający w czasie delegacji (odkomenderowania) z urlopu wypoczynkowego lub zdrowotnego wyjeżdża na czas tego urlopu do miejscowości zwykłego miejsca służbowego, należy mu przyznać zwrot kosztów jazdy tam i zpowrotem według zasad, obowiązujących przy przejazdach służbowych.

§ 10, określający wysokość wynagrodzenia personelu pomiarowego urzędów wojewódzkich — opuszczono.

§ 11, określający należności funkcjonarjuszy państwowych, stanowiący załogę statku szkolnego Państwowej Szkoły Morskiej — opuszczono.

§ 12. Postanowienia § 4 — 9 nie mają zastosowania do osób pełniących czynności określone w § 10 i 11 z wyjątkiem § 10 ust. (2) i (7).

§ 13. Zwrot kosztów przejazdu obejmuje ceny biletów jazdy koleją lub statkiem oraz koszty przejazdu innemi środkami komunikacyjnemi, koszty przewozu bagażu podróżnego oraz ryczałt na pokrycie kosztów dojazdu do dworca i z dworca kolejowego, do przystani i z przystani, do stacji autobusowej, lotniczej i z tych stacyj.

§ 14. (1) Przy przejazdach koleją lub statkiem zwraca się faktycznie zapłaconą cenę biletów przyczem:

1) prawo przejazdu I klasą przysługuje wymienionym w § 4: urzędnikom na stanowiskach wyszczególnionych w p. 1 lit. a) — e), rektorom i profesorom państwowych szkół akademickich, funkcjonarjuszom Straży Więziennej w stopniu głównego inspektora i inspektora, oficerom w stopniu marszałka, generała (admirała) i oficerom sztabowym, sędziom i prokuratorom, wyszczególnionym w p. 5 lit. a) — d), oficerom Policji Państwowej i Straży Granicznej w stopniu od nadkomisarza wzwyż, ponadto starostom i kierownikom starostw, Komisarzowi i Wicekomisarzowi Rządu w Gdyni, Dyrektorowi Policji (w Województwie Śląskiem), osobom towarzyszącym służbowo przy przejazdach Szefów władz naczelnych, przedstawicieli państw obcych, misyj zagranicznych oraz oficerów armij obcych, jak również adjutantom i oficerom ordynansowym, podróżującym służbowo w I klasie razem ze swoimi przełożonymi, dowódcami pułków i wyższymi;

2) prawo przejazdu II klasą przysługuje osobom nieobjętym postanowieniami p. 1) i 3), oraz chorążym (równorzędnym);

3) prawo przejazdu III klasą przysługuje: niższym funkcjonarjuszom państwowym, podoficerom i szeregowcom, szeregowym Policji Państwowej i Straży Granicznej.

(2) Za przejazd sługi (§ 2 p. III-a) 2) zwraca się cenę biletu III klasy.

(3) Jeżeli na statku znajdują się dwie klasy, zwraca się cenę biletu I klasy również i tym, którzy w myśl postanowień paragrafu niniejszego mają w razie jazdy koleją prawo do biletu II klasy, cenę zaś biletu II klasy tym, którzy w razie jazdy koleją mają prawo do biletu III klasy.

(4) Z reguły zwraca się koszt przejazdu pociągami osobowemi. Zwrot kosztów przejazdu pociągiem pospiesznym dozwolony jest tylko wtedy, jeżeli podróż służbowa ma charakter nagły, albo jeżeli przez użycie pociągu pośpiesznego zaoszczędzono diety. Potrzebę użycia pociągu pośpiesznego winna władza, zarządzająca podróż służbową, potwierdzić na rachunku kosztów podróży.

(5) Jeżeli zaszła potrzeba przejazdu pociągiem pośpiesznym, w którym niema III klasy, otrzymuje osoba, która posiada tylko prawo do zwrotu kosztów przejazdu klasą III, zwrot ceny biletu klasy II.

(6) Odbywającym podróże służbowe, oraz delegowanym (odkomenderowanym) może być przyznany zwrot ceny t. zw. miejscówki po udowodnieniu poniesionych kosztów miejscówki.

(7) Osoby korzystające z ulg w przejazdach państwowemi lub zarządzanemi przez Państwo środkami komunikacyjnemi, otrzymują przy likwidacji kosztów podróży zwrot ceny ulgowej.

(8) Władza zarządzająca podróż służbową może przyznać osobom, mającym prawo przejazdu I klasą, zwrot faktycznie poniesionych i udowodnionych kosztów użycia jednego miejsca w wozie sypialnym, jeżeli podróż koleją trwa dłużej niż sześć godzin między 21 a 6 godziną, a zarazem podróż służbowa ma charakter nagły i zachodzi konieczność pełnienia następnego dnia czynności urzędowych. Nie dotyczy to Prezesa Rady Ministrów, Marszałka Polski, Ministrów i Prezesa Najwyższej Izby Kontroli, którym w każdym przypadku podróży służbowej służy prawo użycia całego przedziału sypialnego w wozie sypialnym. Zwrot kosztów przejazdu wozem sypialnym winien się odbywać na podstawie dołaczenia

do rachunku kosztów podróży oryginalnego kuponu, uprawniającego do zajęcia miejsca lub przedziału w wozie sypialnym.

§ 15. (1) Zwraca się udowodnione koszty przewozu koleją, statkiem lub innemi środkami komunikacyjnemi osobistego bagażu podróżnego o wadze: 1) do 50 kg przy podróżach służbowych (komisjach), trwających co najmniej 6 dni; 2) do 100 kg przy podróżach służbowych, trwających dłużej niż 30 dni, oraz przy delegacjach (odkomenderowaniach).

(2) O ile dla spełnienia czynności urzędowej konieczne jest zabranie ze sobą bagażu służbowego, jak aktów, narzędzi, instrumentów i t. p., zwraca się wszystkie koszty jego przewozu, przyczem w rachunku kosztów należy wyszczególnić zawartość bagażu służbowego, jego wagę oraz faktycznie poniesione wydatki.

§ 16. (1) Przy przejazdach kołowych zwraca się w miejscowościach, w których obowiązują zatwierdzone przez władze taryfy najmu koni, lub samochodu, ceny podane w taryfie. W miejscowościach nieposiadających takich taryf zwraca się cenę najmu koni lub samochodu na podstawie dołączonego przez rachunkozdawcę do rachunku własnoręcznego oświadczenia. podającego oprócz zapłaconej ceny także ilość kilometrów odbytej drogi kołowej z wymienieniem miejscowości początkowej i końcowej. W razie wątpliwości, czy zapłacona cena odpowiada miejscowym stosunkom, może władza zasięgnąć informacji odnośnego magistratu (urzędu gminnego) i zależnie od otrzymanej informacji odpowiednio zmniejszyć kwoty najmu koni względnie samochodu.

(2) Wydatek na najem koni i samochodu zwraca się tylko wtedy, jeżeli niema możności przejazdu tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, omnibusami, autobusami, statkami i t. p. z wyjątkiem przypadków nagłych, gdy wskutek opóźnienia przyjazdu interes publiczny byłby narażony na szkodę, oraz w razie potrzeby odbycia czynności urzędowych w większej ilości miejscowości, jeżeli to spowoduje oszczędność na dietach.

(3) Przy wspólnych podróżach kołowych wolno zaliczać jedną podwodę lub samochód na 3 osoby. W razie równoczesnego przewozu większej ilości aktów, instrumentów, narzędzi, wolno zaliczyć jedną podwodę lub samochód na 2 osoby, a w wyjątkowych przypadkach na jedną osobę.

(4) Koszty wspólnej podróży kołowej zalicza osoba, której przysługują wyższe diety.

(5) Jeżeli drogę odbyto pieszo lub własnemi środkami lokomocji, przyznaje się kwotę, odpowiadającą taryfie najmu koni, w miejscowościach zaś, nieposiadających takiej taryfy, po 30 groszy za każdy kilometr, o ile nie można było odbyć tej drogi tańszym środkiem lokomocji, jak kolejami wszelkiego rodzaju, statkami, omnibusami i t. p.

(6) Przepis ustępu poprzedzającego nie ma zastosowania do szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej przy patrolach i obławach.

(7) Dla osób, które w podróżach służbowych używają własnych samochodów, ustali właściwy minister w porozumieniu z Ministrem Skarbu wysokość wynagrodzenia za używanie własnego samochodu.

(8) Koszty jazdy samolotem zwraca się do kwoty, odpowiadającej kosztom jazdy koleją, w pełnej wysokości zaś tylko w przypadkach uza-

sadnionych ważnością i nagłością sprawy oraz jeśli użycie tego środka komunikacji spowoduje oszczędności na dietach.

§ 17. Za czynności komisyjne w miejscowościach, położonych bliżej niż 2 km od budynku, w którym mieści się urząd, nie należą się żadne koszty podróży służbowej z wyjątkiem ewentualnego zwrotu kosztów przewozu bagażu służbowego (§ 15).

§ 18. (1) Przy komisjach miejscowych w miastach, mających ponad 50.000 mieszkańców i w Gdyni, zwraca się koszt przejazdu doróżką względnie samochodem w kwocie faktycznie wydanej i odpowiadającej miejscowym cenom, o ile odległość miejsca komisyjnego od gmachu urzędu względnie od mieszkania wynosi więcej jak 2 km. Jeżeli w danem miejscu istnieje tańszy środek komunikacyjny np. tramwaj, autobus i t. p., zwraca się koszt przejazdu tym środkiem komunikacyjnym. W razie konieczności przewiezienia bagażu służbowego (§ 15) koszty przejazdu zwraca się bez względu na odległość.

(2) W garnizonach wojskowych do żołnierzy i funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej stosuje się postanowienia ust. (1) bez względu na ilość mieszkańców w tym garnizonie.

§ 19. (1) Osobom, wymienionym w § 1, z wyjątkiem podoficerów i szeregowców, pełniących obowiązkową służbę czynną, nadterminowych oraz podchorążych, przyznaje się na koszty dojazdu do dworca kolejowego, przystani, stacji autobusowej lub lotniczej, jak również przejazdu z jednego dworca (przystani, stacji) na drugi, za każdy dojazd względnie odjazd ryczałt w wysokości 1.50 zł.

(2) Ryczałt ten nie należy się w przypadkach, gdy dojazd odbywa się służbowym środkiem lokomocji.

(3) Gdy podróż służbowa odbywa się do kilku miejscowości, przyznaje się ryczałt za dojazdy w każdej miejscowości.

(4) O ile odległość od gmachu urzędu względnie od mieszkania do dworca kolejowego lub przystani, stacji autobusowej lub lotniczej, wynosi więcej niż dwa kilometry, dojazd można traktować według postanowień § 16.

§ 20. (1) W razie podróży służbowych w czasie delegacji (odkomenderowania) do miejscowości położonych poza miejscem delegacji (odkomenderowania) uzupełnia się diety, pobierane z tytułu delegacji (odkomenderowania) o ile wypłacane są stosownie do § 5 w wymiarze zmniejszonym do wysokości całej diety. Ponadto zwraca się koszty przejazdu według zasad ustalonych w rozporządzeniu niniejszem.

(2) W razie odbywania podróży służbowych w pierwszych dwóch tygodniach delegacji (odkomenderowania), za które w myśl § 5 należy się cała dieta, nie wlicza się do tego okresu czasu dni, przebytych w podróży służbowej.

(3) Postanowienia, zawarte w ustępach poprzedzających, nie mają zastosowania do podróży służbowych, które nie trwają dłużej niż sześć godzin.

§ 21. Delegowanym (odkomenderowanym), przeniesionym następnie do miejscowości, do której ich uprzednio delegowano (odkomenderowano), przysługuje oprócz należności z § 2 punkt III zwrot kosztów przejazdu do miejscowości, w której mieli stały przydział służbowy, i zpowrotem oraz diety w czasie tego przejazdu według zasad ustalonych dla

podróży służbowych, o ile przejazd ten jest konieczny dla uregulowania spraw, wynikłych wskutek przeniesienia.

§ 22. (1) Do miejsca czynności komisyjnych należy zdążać bez żadnej przerwy i to bez względu na odległość.

(2) Rozpoczętej komisji nie wolno przerywać inaczej jak tylko z ważnych przyczyn, które muszą być szczegółowo uzasadnione.

(3) Wyjazdy z miejsca komisyjnego na noclegi dopuszczalne są tylko wówczas, jeżeli w danej miejscowości nie można znaleźć noclegu, a okoliczność tę stwierdzi właściwy dla danej miejscowości magistrat względnie zarząd gminy.

(4) Przy przejazdach kołowych odbywanych jednym ciągiem bez przerwy należy w zasadzie odbyć co najmniej 40 klm drogi w jednym dniu. Zresztą należy używać tylko takich środków komunikacyjnych, które nie powodując niepotrzebnej zwłoki w osiągnięciu celu podróży, połączone są z najmniejszemi kosztami dla Skarbu Państwa.

§ 23. (1) W razie przeniesienia z urzędu lub w drodze konkursu do innej miejscowości przyznaje się poza dietami i zwrotem kosztów przejazdu (§ 2 pkt. III, 1 i 2) na pokrycie wszystkich wydatków, połączonych z przesiedleniem, ryczałt w wysokości: samotnemu — 50% jednomiesięcznego, utrzymującemu rodzinę — 100% jednomiesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z zasiłkiem wyrównawczym.

(2) Odnośnie do żołnierzy zawodowych i oficerów rezerwy powołanych do czynnej służby celem przemianowania na zawodowych za podstawę obliczenia ryczałtu przyjmuje się uposażenie pobierane ostatnio na zasadzie art. 5 i 12 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664).

(3) Ryczałt powyższy wypłaca się przeniesionemu po jego zgłoszeniu się na nowem miejscu służbowem i objęciu czynności służbowych.

(4) Ponadto zwraca się koszty przewozu urządzenia domowego kolejowemi pociągami towarowemi, względnie statkami towarowemi, udowodnione oryginalnemi listami przewozowemi. W razie użycia do przewozu pociągów towarowo-pośpiesznych lub przyśpieszonych względnie takichże statków albo innych środków lokomocji zwraca się udowodniony koszt przewozu tylko do wysokości kosztów, jakieby wynikły przy użyciu normalnych towarowych pociągów względnie statków na taką samą odległość.

(5) Przy przeniesieniu na prośbę nie przysługuje należność określona w paragrafie niniejszym, może jednak być przyznana w drodze wyjątku, w całości lub w części według uznania właściwej władzy naczelnej.

(6) Postanowienia paragrafu niniejszego nie dotyczą przeniesień żołnierzy zawodowych, pełniących służbę w Korpusie Ochrony Pogranicza — w obrębie bataljonu granicznego. Za przeniesienia te przysługuje samotnemu 20% — a utrzymującemu rodzinę 40% jednomiesięcznego, ostatnio pobieranego uposażenia (ust. (2)) wraz z prawem ewentualnego przewozu urządzenia domowego pociągiem towarowym za opłatą według taryfy wojskowej. Koszty tego przewozu ponosi osoba przeniesiona.

(7) Postanowienia poprzedniego ustępu stosują się również do żołnierzy zawodowych oraz oficerów rezerwy, powołanych do służby czynnej

celem przemianowania na zawodowych, przenoszonych z jednej miejscowości do innej w obrębie tego samego garnizonu.

§ 24. (1) Wszelkie rachunki diet i kosztów przejazdu z tytułu podróży służbowych, krótkotrwałych delegacyj (odkomenderowań) i przeniesień winny być przedstawiane w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po odbyciu komisji, delegacji (odkomenderowania) względnie przeniesienia, rachunki zaś kosztów przewozu urządzenia domowego (§ 23 ust. (4)) — w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po dokonaniu przewozu urządzenia domowego.

(2) Rachunki delegacyj (odkomenderowań), trwających dłużej niż 30 dni, należy przedstawiać za każdy miesiąc kalendarzowy zdołu w ciągu ośmiu pierwszych dni następnego miesiąca kalendarzowego. W takim samym terminie mogą być za zezwoleniem władzy naczelnej przedstawiane rachunki powtarzających się w ciągu miesiąca podróży służbowych, o ile w tych przypadkach nie zastosowano przewidzianych w § 26 ryczałtów.

(3) Każdy rachunek kosztów podróży służbowej musi być opatrzony klauzulą władzy zarządzającej podróż lub przełożonej władzy służbowej, stwierdzającą konieczność odbycia podróży, należyte użycie czasu i środków komunikacyjnych, tudzież wykonanie zlecenia służbowego. Postanowienie powyższe nie dotyczy wyższych dowódców wojskowych od dowódcy dywizji i dowódców brygady kawalerji wgórę.

§ 25. (1) Udającym się w podróż służbową przysługuje prawo do zaliczki, nieprzekraczającej przypuszczalnych kosztów podróży i należnych diet.

(2) Postanowienia powyższe stosuje się również do należności z tytułu delegacji (odkomenderowania) i przeniesienia oraz często powtarzających się komisyj miejscowych, jak również w odniesieniu do osób, pełniących czynności, określone w § 10 i 11, przyczem — odnośnie do wykonawczego personelu pomiarowego urzędów wojewódzkich — wysokość zaliczki nie może przekraczać jednomiesięcznego uposażenia, pobieranego przez danego funkcjonarjusza, a zaliczkę tę potrąca się z wynagrodzenia akordowego, przypadającego do wypłaty danemu funkcjonarjuszowi.

§ 26. W przypadkach, w których podróże służbowe trwają przez dłuższy okres czasu lub stale się powtarzają, właściwa władza naczelna może przyznać za zgodą Ministra Skarbu zamiast kosztów przejazdu i diet ryczałt, który może być płatny zgóry wraz z uposażeniem.

§ 27. Jeżeli cały urząd zostanie przeniesiony czasowo do innej miejscowości należy stosować § 2 punkt II.

§ 28. (1) Należności za delegacje (odkomenderowania) żołnierzy zawodowych oraz oficerów rezerwy powołanych do służby czynnej — opuszczono.

§ 29. Dodatek do diet, płatny 1) oficerom Korpusu Kontrolerów i 2) funkcjonarjuszom władz górniczych — opuszczono.

Rozdział 3.

Należności za podróże służbowe, delegacje odkomenderowania) i przeniesienia na obszarze W. M. Gdańska.

§ 30. Opuszczono.

Rozdział 4.

Należności za podróże służbowe, delegacje (odkomenderowania) i przeniesienia poza granicami Państwa.

§ 31 — 51. Opuszczono.

Rozdział 5.

Postanowienia końcowe.

§ 52. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 53. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1-go lutego 1934 r., z wyjątkiem postanowień § 11 i 37, które wchodzą w życie z dniem 1-go czerwca 1934 roku. Od dnia 1-go lutego do 31-go maja 1934 r. funkcjonarjusze państwowi, stanowiący załogę statku szkolnego Państwowej Szkoły Morskiej, otrzymują w czasie zaokrętowania i żeglugi zagranicznej należności, obliczone według zasad obowiązujących przed dniem 1-go lutego 1934 r.

Prezes Rady Ministrów. (—) *J. Jędrzejewicz.*
Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

2.

Wydobywanie dokumentów z Z. S. R. R.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 7 z dnia 15 stycznia 1934 r. (BP. 20208/33).

Nr BP. 3371/34. Nawiązując do punktu 3 okólnika tut. Nr. 75 z dnia 12-go maja 1933 r. (BP. 5932/33[1]). Ministerstwo zawiadamia, że tylko podania o wydobycie z Z. S. R. R. dokumentu potrzebnego urzędnikowi państwowemu lub samorządowemu dla celów służbowych (udowodnienia przebiegu służby dla celów emerytalnych, uzupełnienia akt personalnych) są zwolnione z opłat konsularnych, natomiast koszty rzeczywiste, należne władzom sowieckim za wydobycie wykazu stanu służby lub wyciągu z aktów stanu cywilnego w wysokości zł 20, a za świadectwa szkolne w wysokości zł 60, należy przesyłać do Urzędów Konsularnych R. P. w Z. S. R. R. O ile podanie lub pismo urzędowe w tych sprawach zostało już przesłane, kwotę powyższą należy przesłać dodatkowo.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 212.

3.

Zasiłek wyrównawczy dla nauczycieli tymczasowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 51. z dnia 14-go kwietnia 1934 r. (Nr. BP. 8228/34).

Nr. BP. 37059/34. W związku z wątpliwościami podniesionemi przez niektóre kuratorja okręgów szkolnych, Ministerstwo W. R. i O. P., uzupełniając okólnik Nr. 40 z dnia 21-go marca 1934 r. (Nr. BP. 6981/34), wyjaśnia, że zasiłek wyrównawczy dla nauczycieli tymczasowych, mianowanych przed 1 stycznia 1927 r., których traktowano pod względem uprawnień emerytalnych jak nauczycieli stałych, należało ustalić jak dla tych nauczycieli t. j. przyjmując za dotychczasową płacę netto, o której mowa w ust. 1 § 63 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), uposażenie wypłacone w dniu 1-go stycznia 1934 r. po potrąceniu podatku dochodowego, opłaty emerytalnej i opłaty na Fundusz Pracy.

Zasiłek wyrównawczy dla innych nauczycieli tymczasowych, którzy podlegali ubezpieczeniu na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go listopada 1927 r. o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911), winien być ustalony przy zastosowaniu postanowień § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6-go marca 1934 r. o zasiłku wyrównawczym dla prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 22, poz. 165) t. j. przy wzięciu pod uwagę uposażenia wspomnianego już wyżej, po potrąceniu podatku dochodowego, opłaty na Fundusz Pracy i składki ubezpieczeniowej, uiszczanej przez danego nauczyciela, względnie wkładki, do której uiszczenia był zobowiązany.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

4.

Przeniesienia na własną prośbę.

Nr. BP. 85/34. Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 23-go grudnia 1933 r. Nr. BP. 16007/33 wyjaśniło w pewnym konkretnym przypadku, iż rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 28-go lutego 1933 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 95 [1]) nie zawiera upoważnienia Kuratorjum Okręgu Szkolnego do przenoszenia kierowników publicznych szkół powszechnych na własną prośbę. Upoważnienie takie wprowadzone zostanie w związku ze zmianą zacytowanego rozporządzenia.

Jeśli na posadę, na którą kierownik szkoły pragnie być przeniesiony na własną prośbę, nie był rozpisany konkurs, przeniesienia dokonać można zgodnie z ustępem 2 i 5 art. 11 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. tylko w drodze służbowej, t. j. przy zastosowaniu pktu 2 § 4 zacytowanego na wstępie rozporządzenia.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r. str. 203.

5.

Przestrzeganie przez uczącą się młodzież przepisów ustawy o powszechnym obowiązku służby wojskowej.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 55 z dnia 1-go maja 1934 r. (I. Praw. 2542/16/34).

Nr. O. 10248/34. Stwierdzono, że większość uczącej się młodzieży nie zna przepisów dotyczących ustawy z dnia 23-go maja 1924 r. powszechnym obowiązku wojskowym, której jednolity tekst ogłoszony został w Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 455, z roku 1933.

Zaniedbanie wykonania postanowień tej ustawy, jak:

1) niezgłoszenie się w terminie do rejestracji 18 i 20 letnich,

2) niestawienie się w terminie wyznaczonym na komisję poborową albo też niezgłoszenie się na wezwanie władz administracyjnych i samorządowych w sprawach wojskowych,

3) niezadośćuczynienie obowiązkowi meldunkowemu (niezawiadomienie o zmianie adresu), lub też wyjazd zagranicę bez zastosowania się do ustalonych przepisów wojskowych — pociąga za sobą karę aresztu do 3 miesięcy i grzywny do 3.000 zł albo jedną z tych kar.

W znowelizowanej ustawie uchylono przepisy dawnego art. 117, według którego z każdą karą za przekroczenie powyższych przepisów łączyła się utrata prawa do odroczenia i do skróconej służby wojskowej; wobec tego, by zapobiec nieprzestrzeganiu omówionych wyżej przepisów, — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wydało zarządzenie do podległych władz, aby te ostatnie, które dotychczas stosowały częstokroć zbyt niski wymiar kary (przeważnie kilku złotowe grzywny), obecnie nakładały kary surowsze.

Mając na uwadze dobro młodzieży, Ministerstwo W. R. i O. P. poleca, aby dyrekcje i kierownictwa szkół odpowiednio pouczały i przypominały młodzieży, której to dotyczy, konieczność gruntownego zaznajomienia się ze wspomnianą ustawą, a w szczególności z przepisami art. 24 — 27, 34, 35, 59 ust. ostatni, 63, 66, 94, 95 i 99 i stosowania się do nich.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

6.

Tryb postępowania w wypadku zawieszenia pracy p. w. w hufcach szkol. męskich.

Nr. O. 9553/34. (Min. W. R. i O. P. z 21-go kwietnia 1934 r. Nr. I. W. F. 1368/34). Na podstawie zarządzeń M. S. Woisk, Państw. Urząd W. F. i P. W., Nr. 250. Og. z dnia 9-go kwietnia 1934 r., uzgodnionego z Min W. R. i O. P., należy w wypadku konieczności zawieszenia pracy p. w. w hufcach szkolnych, względnie wykluczenia z pracy p. w. poszczególnych junaków, stosować następujący tryb postępowania.

Zawieszenie pracy p. w. w hufcu szkolnym może nastąpić jedynie na skutek decyzji Kierownika Okregowego Urzędu W. F. i P. W. powziętej w ścisłem porozumieniu z Kuratorem Okręgu Szkolnego.

O zawieszeniu pracy w hufcu szkolnym Kierownik Okr. Urzędu W. F. i P. W. przedstawia wyczerpujący meldunek do P. U. W. F. i P. W.

Wykluczenie z pracy p. w. poszczególnych junaków hufców szkolnych może nastąpić na skutek decyzji komendanta powiatu p. w. powziętej w ścisłem porozumieniu z dyrektorem szkoły.

Kurator O. S. Lw.: (—) *J. Gadomski.*

7.

Kolonje i półkolonje letnie.

Nr. O. 12245/34. Doszło do wiadomości Kuratorjum O. S. Lw., że organizowanie kolonij i półkolonij letnich dla młodzieży szkolnej odbywa się z pominięciem wymogów wyłuszczonych w okólniku Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 79 z dnia 19-go maja 1933 r. (I. W. F. 1856/33), ogłoszonym w Dzien. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1933 r. Nr. 5, poz. 107.

„Troska o zdrowie i dodatni wpływ wychowawczy jest naczelnym nakazem dla organizatorów i kierowników kolonij letnich".

Tymczasem zdarza się niejednokrotnie, że brak należytego dozoru wychowawczego powoduje wypadki i skargi na czynniki szkolne, których pieczy oddana jest młodzież i które w konsekwencji winny ponosić odpowiedzialność za nienależyte wywiązywanie się z ciążących na nich obowiązków.

Wobec tego Kuratorjum O. S. Lw. przypomina, że w myśl wymienionego okólnika Dyrekcje, Kierownictwa, Inspektoraty, Ogół Nauczycielstwa, winny nietylko pobudzać właściwe komitety i instytucje społeczne do działalności na rzecz kolonij letnich, ale też zapewnić sobie decydujący wpływ na dobór wychowawców kolonijnych, a następnie bacznie czuwać, aby nietylko nie zdarzały się wypadki, zagrażające życiu lub zdrowiu młodzieży z powodu braku właściwego nadzoru wychowawczego, lekarskiego, lub odpowiednich warunków kolonijnych (pomieszczenia, odżywiania, higjeny, wychowania fizycznego), lecz aby młodzież podlegała należytemu oddziaływaniu wychowawczemu.

W jaki zaś sposób kolonja winna dążyć do osiągnięcia celu powyższego, względnie jakie winny być stawiane wymogi wychowawcom (czyniom), opiece lekarskiej, organizatorom kolonij, określa dokładnie wymieniony okólnik, z którego treścią zechcą Dyrekcje, Kierownictwa, Inspektoraty, Nauczycielstwo dokładnie się zapoznać.

Kurator O. S. Lw.: *J. Gadomski*, wr.

8.

Ulgi kolejowe.

Zaświadczenia szkolne.

Pismo Minist. W. R. i O. P. z dnia 15-go maja 1934 r.
Nr. I. Praw. 2540/62/34.

Nr. O. 11470/34. W związku ze zmiana postanowień taryfowych o ulgowych przejazdach młodzieży szkolnej, jaka nastąpiła z dniem 1-go stycznia 1934 r., zmieniony został również z tym dniem wzór zaświadczenia szkolnego, jakie wydają zakłady naukowe do uzyskania zniżki kolejowej (TOBE wzór Nr. 1) przy przejazdach pojedyńczych.

Ze względu jednak na posiadane w szkołach zapasy zaświadczeń wzoru, obowiązującego do dnia 1-go stycznia b. r., Ministerstwo Komunikacji poleciło organom kolejowym w okresie przejściowym — do czasu wyczerpania tych zapasów — honorować zaświadczenia wydane na blankietach dawnego wzoru.

Prowizorjum to nie może jednak być zbyt długie, gdyż dawne zaświadczenia, stosownie do ówczesnych przepisów taryfowych, opiewają na 50% zniżki od taryfy normalnej, natomiast w myśl nowych przepisów młodzież szkolna korzysta przy przejazdach pojedyńczych z ulgi według stałej tabeli ulgowej szóstej (B), co dezorjentuje służbę kolejową i może powodować przykre w skutkach nieporozumienia.

Wobec tego Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zarządza, aby do czasu wydrukowania i zaopatrzenia się szkół w nowe zaświadczenia dodawać na dawnych blankietach odbitą stemplem uwagę o treści: „Ulga według tabeli szóstej (B)", o ile nabyte ostatnio blankiety zaświadczeń nie zostały jeszcze w ten sposób ostemplowane przez Drukarnię Państwową.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

Ulgi kolejowe dla wycieczek szkolnych i przy przejazdach na kolonje.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 25 kwietnia 1934 r. Nr. I. Praw. 2540/53/34.

Nr. 9809/34. W ślad za pismem z dnia 5 marca 1934 r. Nr. I. Praw. 2540/22/34 Ministerstwo podaje do wiadomości i stosowania poniższy odpis okólnika Ministerstwa Komunikacji z dnia 13 kwietnia 1934 r. Nr. HO. II. 28/18 w sprawie ulg kolejowych dla wycieczek szkolnych i przy przejazdach na kolonje.

Poniższy okólnik reguluje i wyjaśnia szczegółowo sprawę tych ulg i jest uzupełnieniem poprzednich zarządzeń Ministerstwa Komunikacji z dnia 1 lutego 1934 r. Nr. HOU-116 i z dnia 8 lutego 1934 r. Nr. HOU-116/2 [1]).

Ulga, przyznana przez Ministerstwo Komunikacji, oznacza 75% ulgę w stosunku do normalnej opłaty taryfowej, obowiązującej w roku 1933, — utrzymuje się zatem do odwołania wymiar ulgi z roku ubiegłego.

Naczelnik Wydziału: *Kazimierz Dubiel.* wr.

Okólnik Ministerstwa Komunikacji (Departament Handlowo-Taryfowy) z dnia 13 kwietnia 1934 r. Nr. HO. II. 27/18 do wszystkich Dyrekcyj Okręgowych Kolei Państwowych.

Nawiązując do okólnika z dnia 29 marca 1934 r. Nr. HO. II. 235 w sprawie wydania Dodatku I do Zbioru ulg pozataryfowych na przewóz osób i bagażu na linjach normalnotorowych P. K. P., (instr. H-1-a) Ministerstwo Komunikacji poleca co następuje:

Z ważnością od dnia 15 kwietnia pozycja 29 powyższej instrukcji otrzymuje następujące nowe brzmienie:

„Poz. 29. Wycieczki szkolne i przejazdy na kolonje. (Ulga ważna do odwołania).

---

[1]) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 182.

1. Uprawnieni: 1) Wychowańcy wymienionych w § 31, p. 1, ustęp 1) TOBE zakładów naukowych państwowych, lub zakładów naukowych prywatnych, którym przyznano prawa szkół państwowych, lub które postawione zostały narówni z zakładami państwowemi;

2) Wychowańcy zakładów naukowych, nie mających praw szkól państwowych;

3) Wychowańcy ochronek i burs i t. p. instytucyj o charakterze zakładów wychowawczych;

4) Młodzież wysyłana na kolonje przez szkoły lub instytucje dobroczynne, w wieku do 18 lat;

5) Czynni członkowie związków harcerskich (ogłoszonych w Dzienniku Taryf i Zarządzeń Kolejowych), w wieku do 22 lat, przy wycieczkach wychowawczych lub w celach sportowych;

6) Nauczyciele i nauczycielki szkół powszechnych na podstawie zaświadczeń przełożonych władz szkolnych;

7) Personel nauczycielski lub inne osoby o charakterze nadzorczym, towarzyszące przy przejazdach zbiorowych na wycieczki lub kolonje osobom, o których mowa pod 1) do 5).

2. Warunki stosowania. Ulgę stosuje się w wagonach II i III klasy pociągów osobowych w dowolnych relacjach pod warunkiem, iż w wycieczce lub wyjeździe na kolonję bierze udział co najmniej 10 osób uprawnionych.

Osoby, o których mowa pod 1 7), korzystają z ulgi pod warunkiem, iż ilość ich nie przekracza 1 osoby na każdych 10 wychowańców, dzieci lub harcerzy.

Celem uzyskania ulgi dla osób, o których mowa w p. 1 1), właściwa władza szkolna powinna zwrócić się do stacji wyjazdów z pisemnem zgłoszeniem przejazdu zbiorowego na formularzu według wzoru Nr. 3 TOBE, najpóźniej na 24 godziny przed rozpoczęciem przejazdu.

Celem uzyskania ulgi dla osób, o których mowa w p. 1 2), 3), 4), 5) i 6) musi być uprzednio wyjednane w D. O. K. P., w obrębie której leży stacja wyjazdu, pozwolenie na zastosowanie ulgi, z zachowaniem wymagań § 32, p. 2 ust. (4) TOBE. O udzieleniu ulgi powiadamia D. O. K. P. na druku, stanowiącym równocześnie zaświadczenie na prawo otrzymania biletów ulgowych. Przytem podania, dotyczące wychowańców szkół, o których mowa w p. 1 2), powinny być poparte przez przełożoną władzę państwową szkolną (kuratorjum odnośnego okręgu szkolnego).

Przy wycieczkach uczniów wszelkich (zatem także państwowych) publicznych szkół dokształcających zawodowych, wymagane jest również zezwolenie D. O. K. P., udzielane tylko na podstawie pisemnego podania kierownictwa szkoły, popartego przez kuratorjum odnośnego okręgu szkolnego.

3. Opłaty. Ceny biletów ulgowych na pociągi osobowe wynoszą połowę opłat podanych w tabeli „B". Opłatę za każdą osobę zaokragla się jednak do najbliższej liczby, podzielnej przez 5.

Na 10 osób, wymienionych w punkcie 1, w ustępie 1) do 5) przewozi się ponadto jedną niezamożną osobę uprawnioną bezpłatnie.

4. Ograniczenia. Przejazd w pociągach pośpiesznych dozwolony jest tylko na podstawie każdorazowego zezwolenia Dyrekcji O. K. P. i to jedynie za uiszczeniem pełnej dopłaty dodatkowej za pośpiech według tabeli „B".

P. o. Dyrektora Departamentu: (—) *Ceceniowski.*

Ulgi kolejowe dla uczniów (uczenic) publicznych szkół dokształcających.

Okólnik Kur. O. S. Lw. Nr. 212/34 z dnia 19 kwietnia 1934 r. Nr. III.7773/34.

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego zawiadamia, iż z dniem 1 stycznia 1934 r. weszła w życie nowa taryfa osobowa, bagażowa i ekspresowa na kolejach państwowych.

W myśl postanowień § 31 p. 3 Działu V Części II cytowanej taryfy uczniowie publicznych szkół dokształcających mogą korzystać z ulg kolejowych tylko przy przejazdach za odcinkowemi biletami miesięcznemi szkolnemi.

W związku z tem traci ważność okólnik Kuratorjum z dnia 8 czerwca 1933 r. Nr. 314 (Nr. III. 16544/33), ogłoszony w Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 7 z r. 1933, str. 225. Zechce Kierownictwo ściśle zastosować się do powyższego.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.* wr.

Zgłaszanie liczby wyjeżdżających uczniów i studentów.

Nr. O. 8579/34. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 4-go kwietnia 1934 r. Nr. I. Praw. 2540/41/34 podało do wiadomości zarządzenie Ministerstwa Komunikacji (Departament Ruchu Kolejowego) z dnia 28-go marca 1934 r. Nr. R. O. III. 111/14/34 w sprawie zgłaszania liczby wyjeżdżających uczniów i studentów następującej treści:

„Celem zabezpieczenia miejsc w pociągach uczniom i studentom, wyjeżdżającym na ferje świąteczne lub letnie, Ministerstwo Komunikacji prosi o wydanie zarządzenia zakładom naukowym zawiadamiania najbliższych zawiadowców stacyj przynajmniej na kilka dni naprzód, o ilości wyjeżdżających osób, dniu ich wyjazdu i pociągu oraz kierunku podróży".

Powyższe podaje się do wiadomości i stosowania.

9.

Przyjmowanie do szkół państwowych dzieci urzędników państwowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 58 z dnia 4-go maja 1934 r. (II. S. 3802/34).

Nr. O. 10813/34. W związku z okresem zakończenia roku szkolnego Ministerstwo przypomina okólnik z dnia 16-go czerwca 1932 r. Nr. II. S. 4958/32 [1]) w sprawie przyjmowania do szkół państwowych dzieci urzędników państwowych i poleca, aby dyrekcje państwowych szkół średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich przy przyjmowaniu do tych szkół zgłaszających się kandydatów dawały z pośród najbardziej uzdolnionych i przygotowanych pierwszeństwo dzieciom nauczycieli wszystkich typów szkół, urzędników państwowych i inwalidów wojennych.

Jednocześnie Ministerstwo przypomina, że pierwszeństwo w przyjmowaniu do szkół oddawać należy dzieciom kawalerów orderu „Virtuti Militari", a nadto Krzyża Niepodległości.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.* wr.

---

[1]) W Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nieogłoszony.

10.

Propaganda szkolnictwa zawodowego.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 8-go maja 1934 r. Nr. III. 10167/34.

Polecam PP. Dyrektorom i Inspektorom popierać w miarę możności szkoły zawodowe wszelkiego typu przez odpowiednie informowanie nauczycieli i rodziców i nastawianie samej młodzieży szkolnej. Zaznaczam, że programy szkół zawodowych w roku szkolnym 1934/35 będą niezmienione, więc i warunki przyjęcia zostają te same. O ile chodzi o gimnazja, to można część uczniów obecnej klasy I., okazującą mniej zamiłowania do studjów teoretycznych, skierować do odpowiedniej szkoły zawodowej.

Kurator O. S. Lw.: *(—) J. Gadomski.* wr.

Spis szkół zawodowych.

A) Szkoły handlowe.

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły	Warunki wstępu	Ilość lat nauki
1	Borysław	Szkoła Handlowa T. S. H.	7 kl. szk. powsz., 1 kl gimn.	3
2	Brody	Szkoła Handlowa D. Löwina	" " " " "	3
3	Czortków	Szkoła Handl. G. Buchsgang	" " " " "	3
4	Drohobycz	Szkoła Handlowa T. S. H.	" " " " "	3
5	Jarosław	" " T. S. H.	" " " " "	4
6	Kołomyja	" " T. S. H.	" " " " "	3
7	Lwów, pl. Strzelecki l. 8.	Państw. Szk. Ekonomiczno-Handlowa	" " " " "	4
8	Lwów, pl. Strzelecki l. 8.	Liceum Handlowe Tow. Lic. Handlowe	6 klas gimnazjum	2
9	Lwów, Zielona l. 8.	Państw. Szkoła Zawodowa Żeńska (oddział handlowy)	7 kl. szk. powsz., 1 kl. gimn.	3
10	Lwów, Franciszkańska l. 9.	Szkoła Handlowa T. S. H.	" " " " "	3
11	Lwów, Zygmuntowska l. 9.	Szkoła Handl. Żyd. T. S. H.	" " " " "	3
12	Lwów, Chrzanowskiej l. 9	Szkoła Handlowa Towarz. „Proświta“	" " " " "	3
13	Lwów, Franciszkańska l. 9	Szkoła Handl. dla dorosłych VI. Okr. Zw. Strzel.	" " " " "	3
14	Przemyśl	Państwowa Szkoła Handl.	" " " " "	3
15	Przemyśl	Liceum Handlowe Tow. Lic Handl.	6 klas gimnazjum	2
16	Rozwadów	Szkoła Handlowa T. S. Zaw.	7 kl. szk. powsz., 1 kl. gimn.	3
17	Rzeszów	Szkoła Handl. T. S. H.	" " " " "	3
18	Sambor	Szkoła Handl. T. S. H.	" " " " "	3
19	Sambor	Szkoła Handlowa im. Gotthelfa	" " " " "	3
20	Sanok	Szk. Handl. Zw. N. P.	" " " " "	3
21	Sokal	Szk. Handl. St. Kochanowskiego	" " " " "	3
22	Stanisławów	Szkoła Handlowa T. S. H.	" " " " "	3
23	Stanisławów	Państwowa Szkoła Handl.	" " " " "	4
24	Stryj	Szkoła Handlowa Fr. Świderskiego	7 kl. szk. pow , 1 kl. gimn.	3
25	Tarnopol	Szkoła Handlowa T. S. L.	" " " " "	3
26	Złoczów	" " T. S. L.	" " " " "	3

B) *Szkoły techniczne i rzemieślnicze.*

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły	Warunki wstępu	Ilość lat nauki
1	Borysław	Państw. Szkoła Wiertnicza	4 kl. szk powsz. i 2 lata praktyki wiertniczej	3
2	Brzeżany	Szkoła Przem. Drzew. Tow. Szkoły Zawodowej	4 klasy szkoły powsz.	2
3	Drohobycz	Średnia Szk. Techn. T. S. Tech. (elektro-mechan.)	7 kl. szkoły powszech.	3
4	Jarosław	Państw. Szk. Budownictwa	7 kl. szkoły powszech.	4
5	Jarosław	„ „ Majstrów Bud.	4 klasy szkoły powsz.	4
6	Jaworów	„ „ Przem. Drzew. (oddz. stol. i zabawkarski)	„ „ „ „	3
7	Kamionka Str.	Państw. Szk. Kołodz.-kowal. (oddz. ślusarski, stolarski	„ „ „ „	3
8	Kołomyja	Państw. Szk. Przem.-Drzew.	„ „ „ „	3
9	Kołomyja	„ „ Szewcka	„ „ „ „	3
10	Krosno	„ „ Tkacka	7 kl. szkoły powszech.	3
11	Lwów, Snopkowska l. 47.	„ „ Techniczna	„ „ „ „	3
		a) Wydział drogowo-wodny		4
		b) „ elektromech.		4
		c) „ sztuk zdobn.		5
12	Lwów, Snopkowska l. 47.	Państw. Szkoła Majstrów Budowlanych	5 kl. szk. powsz. i świad. czel.	3
13	Lwów, Snopkowska l. 47.	Państw. Szk. rzemiosł:	4 klasy szkoły powsz.	
		a) Szk. Ślusarstwa artyst.		3—4
		b) „ „ budow.		3—4
		c) „ Stolarstwa mebl. i bud.		3—4
14	Lwów, św. Teresy l. 28.	Szkoła Rzem. Przem. im. Korkisa	4 klasy szkoły powsz.	3
15	Przemyśl na Zasaniu	Warsztaty Stolarskie Br. Albertynów	„ „ „ „	3
16	Rawa Ruska	Szkoła Krawiecka T. S. L.	4 klasy szkoły powsz.	3
17	Rudnik n/S.	Państ. Szk. Koszykarska (oddz. stolarski)	„ „ „ „	3
18	Rzeszów	Szkoła Rzemiosł Tow. Pryw. Szk. Przem.	„ „ „ „	3
19	Stanisławów	Państwowa Szkoła Przem. Drzewn.	„ „ „ „	4
20	Stryj	Państw. Szkoła Tkacka	„ „ „ „	3
21	Stryj	Szkoła Rzem. Przem. Tow. Warszt. Rękodz. Żyd.	„ „ „ „	3
22	Tarnopol	Państw. Szkoła Slus. Masz.	7 klas szkoły powsz.	3

Z wyjątkiem 1, 3, 5, 6, 12, 14, 15, 16, 21 wszędzie istnieje bursa lub internat przy szkole.

UWAGA: Uprawnienia absolwentów państwowych szkół rzemieślniczo-przemysłowych w Jaworowie, Kamionce Strumiłłowej, Kołomyi (2 szk.) we Lwowie (2 szk.) w Stanisławowie i Tarnopolu, oraz prywatnych szkół rzemieślniczo-przemysł. we Lwowie i Stryju: Uczniowie, którzy ukończyli całkowitą naukę w jednej z wymienionych szkół, zdali egzamin szkolny z ostatniej klasy z wynikiem pomyślnym, a następnie na zasadzie postanowień rozporządzeń Ministerstwa W. R. i O. P. z 12 marca 1929 Nr. III T. —1692/29 i 14 marca 1929 Nr. III D. —1699 złożyli egzamin praktyczny przed komisją dla egzaminów na czeladników, utworzoną w myśl rozporządzenia Ministerstwa W. R i O. P., Przemysłu i Handlu oraz Robót Publicznych z 23 października 1928 (Dz. U. R. P. Nr. 3 ex 1929 poz. 29) przy szkołach rzemieślniczo-przemysłowych, zostają czeladnikami na podstawie art. 156 rozporządzenia Pana Prezydenta Rzeczypospolitej z 7/VI 1927 o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 53 poz. 468). Absolwenci ci otrzymują świadectwa złożenia egzaminu na czeladnika.

C) *Szkoły zawodowe żeńskie.*

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły	Warunki wstępu	Ilość lat nauki
1	Borysław	Szkoła Zaw. Żeńska T. S. L.	7 klas szkoły powsz.	3
2	Drohobycz	Szkoła Zawodowa Żeńska	" " " "	3
3	Lwów, Zielona l. 8.	Państw Szkoła Zawod Ż. działy: krawiecki, bieliźniarski, modniarski, hafciarski, koronkarski	" " " "	3
4	Lwów, Piekarska l. 9.	Szkoła Zaw. Żeńska Tow. Warsztatów Ręk. Żyd.	" " " "	3
5	Lwów, Sapiehy l. 30.	Szkoła Zawodowa Żeńska SS. Opatrzności Bożej	" " " "	3
6	Lwów, Długosza l. 17.	Szkoła Zawodowa Żeńska SS. Bazyljanek	" " " "	3
7	Lwów, Zielona l. 8.	Szk. Zaw. Żeń. dział: galanterji	" " " "	3
8	Lwów, Rynek l. 39.	Szk. Rzemiosłowa Żeńska Spółdz. „Trud"	5 " " "	3
9	Przemyśl	Szkoła Zawod. Ż. T. S. L.	7 " " "	3
10	Przemyśl	Szkoła Zaw. Żeńska Tow. Warsztatów Ręk. Żyd.	" " " "	3
11	Rawa Ruska	Szkoła Zawod. Ż T. S. L.	" " " "	3
12	Rzeszów	Szkoła Zawod. Ż. T. S. L.	" " " "	3
13	Sambor	Szk. Zaw. Ż. im. Sobińskiego	" " " "	3
14	Sambor	Szkoła Zawodowa Żeńska Fund. Gotthelfa	" " " "	3
15	Stanisławów	Szk. Zaw. Żeńska T. S. P.	" " " "	3
16	Stanisławów	Żyd. Szkoła Zaw. Żeńska	" " " "	3
17	Stryj	Szkoła Zaw. Żeńska Zw. Pracy Obyw. Kobiet	5 " " "	3
18	Żółkiew	Szkoła Zaw. Ż. Tow. Ochr. młodz. żyd.	" " " "	3

UWAGA: Absolwentki wszystkich powyższych szkół mają te same uprawnienia jak absolwenci szkół męskich (zob. poprzedni rozdział B).

D) *Szkoły rolnicze, ogrodnicze i mleczarskie.*

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły	Warunki wstępu	Ilość lat nauki
1	Albigowa (pow. Łańcut)	Ludowa Szkoła Rolnicza (żeńska)	5—7 klas szkoły powsz.	1
2	Bereźnica (p. Stryj)	Państw. Szkoła Rolnicza (męska)	" " " "	1½
3	Gródek Jagielloński	Państw. Szk. Roln. (męska)	" " " "	2 zimy
4	Horodenka	" " " "	" " " "	2 zimy
5	Kałusz	Lud. Szkoła Roln. (żeńska)	" " " "	1
6	Korczyna (pow. Krosno)	Lud. Szk. Roln. (żeńska)	" " " "	1
7	Miłocin (pow. Rzeszów)	Państw. Szk. Roln. (męska)	" " " "	3
8	Miłowanie (pow. Tłumacz)	Lud. Szkoła Roln. męska Tow. „Proświty" (ukraiń.)	" " " "	1
9	Mokrzyszów (p. Tarnobrzeg)	Lud. Szkoła Roln. (męska)	" " " "	2 zimy
10	Olesko (pow. Złoczów)	" " " (żeńska)	" " " "	1

L. p.	Miejscowość	Nazwa szkoły	Warunki wstępu	Ilość lat nauki
11	Pohorce (pow. Rudki)	Lud. Szkoła Roln. (żeńska)	4-7 klas szkoły powsz.	1
12	Przemyśl	" " " "	" " " "	1
13	Rzeszów	Państw. Szkoła Mleczarska	7 " " "	1
14	Suchodół pow. Krosno)	Państw. Szk. Roln. (męska)	4-7 " " "	$1^1/_2$
15	Witków (pow. Radziechów)	Lud. Szkoła Roln. (żeńska)	" " " "	1
16	Wulka Kap. pod Lwowem	Państw. Szkoła Ogrodnicza	" " " "	2
17	Zaleszczyki	" Kursy "	(w reorganizacji)	1
18	Jazłowiec (pow. Buczacz)	Seminarjum Gospodarcze	6 klas gimn.	3
19	Snopków pod Lwowem	Główna Szk. Gospodarcza (żeńska)	Matura gimn. lub lic.	3
20	Lwów, Cetnerówka	Szkoła Zielarska M. T. Z.	6 klas gimn.	2
21	Szybalin (pow. Brzeżany)	Koeduk. Kursy Roln. Gosp. (ukraińskie).	4—6 kl. szk. powsz.	2

Wszędzie istnieją bursy lub internaty przy szkole.

E) *Szkoły dokształcające zawodowe.*

I. Publiczne.

Męskie.

1) w Błażowej, 2) w Bolechowie, 3) w Bóbrce, 4) w Borysławiu (2), 5) w Brodach, 6) w Brzeżanach, 7) w Brzozowie, 8) w Buczaczu, 9) w Bursztynie, 10) w Chodorowie, 11) w Chyrowie, 12) w Czortkowie, 13) w Dobromilu, 14) w Dolinie, 15) w Drohobyczu (2), 16) w Gródku Jagiellońskim, 17) w Horodence, 18) w Janowie, 19) w Jarosławiu, 20) w Jaworowie, 21) w Kałuszu, 22) w Kamionce, 23) w Kolbuszowej, 24) w Kołomyi (3), 25) w Komarnie, 26) w Korczynie, 27) w Kosowie, 28) w Krośnie, 29) w Kutach, 30) w Leżajsku, 31) w Lesku, 32) w Lubaczowie, 33) we Lwowie (11), 34) w Łańcucie, 35) w Mikołajowie n/Dn., 36) w Mościskach, 37) w Nadwórnej, 38) w Nisku, 39) w Przemyślanach, 40) w Przemyślu (4), 41) w Przeworsku, 42) w Rawie Ruskiej, 43) w Rohatynie, 44) w Rozwadowie, 45) w Rzeszowie (2), 46) w Rymanowie, 47) w Rudniku n/S., 48) w Samborze, 49) w Sanoku, 50) w Schodnicy, 51) w Skolem, 52) w Śniatynie, 53) w Sokalu, 54) w Sokołowie, 55) w Sołotwinie, 56) w Stanisławowie (4), 57) w Starym Samborze, 58) w Stryju (2), 59) w Strzyżowie, 60) w Tarnobrzegu, 61) w Tarnopolu, 62) w Trembowli, 63) w Tłumaczu, 64) w Turce n/Str., 65) w Tyśmienicy, 66) w Ustrzykach Dolnych, 67) w Winnikach, 68) w Zborowie, 69) w Złoczowie, 70) w Żółkwi.

Żeńskie.

1) W Borysławiu, 2) w Drohobyczu, 3) w Kołomyj, 4) we Lwowie (2), 5) w Łańcucie, 6) w Przemyślu, 7) w Rzeszowie, 8) w Stanisławowie.

Uwaga: Cyfry w nawiasach oznaczają ilość szkół w danej miejscowości.

II. Prywatne.

Męskie.

1) Braci Albertynów we Lwowie (x), 2) im. Bernsteina we Lwowie (x), 3) im. Hrinczenki U. T. P. we Lwowie (x), 4) Tow. Powściągliwość i Praca w Miejscu Piastowem (x), 5) im. Hrińczenki w Przemyślu (x), 6) im. Hrińczenki w Stanisławowie, (x), 7) im. Hrińczenki w Tarnopolu.

Żeńskie.

1) im. Hrińczenki we Lwowie, 2) Tow. Warszt. Ręk. Żyd. we Lwowie.

Uwaga: Świadectwa ukończenia szkół oznaczonych (x) uznało Ministerstwo W. R. i O. P. za równowartościowe ze świadectwem ukończenia dokształcającej szkoły zawodowej publicznej.

11.

Pieczęcie prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 53 z dnia 23 kwietnia 1934 r. (I. Praw. 1005/15/34).

Nr. O. 10920/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że na pieczęciach prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych, o których jest mowa w okólniku Nr. 153 z dnia 29 października 1933 r. (I. Org. 1005/41/33) [1]), napis winien być umieszczony w otoku, podobnie jak w pieczęciach szkół państwowych. Pole koła w środku pieczęci, gdzie na pieczęciach szkół państwowych mieści się orzeł, należy wykorzystać na umieszczenie tam nazwy miejscowości, siedziby szkoły.

Dyrektor Departamentu: *Karol Makuch.* w. r.

Organizacja szkół.

P. Kurator O. S. Lw. udzielił prawa publiczności na rok szk. 1934/35:

1) rozporządzeniem z dnia 5 kwietnia 1934 r. Nr. I. 7078/34 prywatnej szkole powszechnej żeńskiej, utrzymywanej przez Zgromadzenie SS. Najświętszej Rodziny z Nazaretu we Lwowie;

2) rozporządzeniem z dnia 17 kwietnia 1934 r. Nr. I. 7989/34 7-klasowej prywatnej szkole powszechnej z niemieckim językiem nauczania we Lwowie, utrzymywanej przez Ewangelicką Gminę Wyznaniową.

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 514.

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 12 marca 1934 r. Nr. B. P. 2618/34 przeniósł *p. dr. Juljusza Zaleskiego,* profesora gimnazjum im. St. Staszica w Warszawie, p. o. wizytatora szkół w Kuratorjum O. S. Lw., do gimnazjum VIII we Lwowie, utrzymując w mocy rozporządzenie z dnia 30 sierpnia 1932 r. Nr. B. P. 13283/32, którem powierzono mu pełnienie obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum O. S. Lw.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 15 marca 1934 r. Nr. B. P. 4197/34 zamianował *p. Stefana Dybczaka,* księgowego w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego, kierownikiem Rachuby w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 13 marca 1934 r. Nr. B. P. 30582/34 zamianował *p. Feliksa Koralewicza,* nauczyciela szkoły ćwiczeń Państw. Seminarjum Naucz. Męsk. we Lwowie, p. o. w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, podreferendarzem w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 23 marca 1934 r. Nr. B. P. 31260/34 przydzielił *p. Michała Lewickiego,* nauczyciela państw. gimnazjum XI. we Lwowie, do pracy w Oddziale Oświaty Pozaszkolnej Kuratorjum O. S. Lw.

Inspektoraty.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 16 stycznia 1934 r. Nr. B. P. 699/34 przeniósł p. Ludwika Tarasa, pozostającego w stanie nieczynnym inspektora szkolnego w Jaworowie, w stan spoczynku.

P. Kurator O. S. Lw. powierzył czynności podinspektora: 1) p. Franciszkowi Leniowi, profesorowi gimnazjum w Brzozowie, w obwodzie szkolnym brzeżańskim; 2) p. Tadeuszowi Nowogrodzkiemu, nauczycielowi 7-klasowej szkoły Nr. 42 we Lwowie, w obwodzie szkolnym rawskim; 3) p. Ambrożemu Mayerowi, profesorowi gimnazjum w Śniatynie, w obwodzie szkolnym kołomyjskim; 4) p. inż. Janowi Syrkowi, nauczycielowi gimnazjum III w Tarnopolu, w obwodzie szkolnym tarnopolskim.

P. Kurator O. S. Lw. powierzył p. Zdzisławowi Keysze, nauczycielowi 7-klasowej szkoły w Rawie Ruskiej, czynności administracyjne przy Inspektoracie Szkolnym w Rawie Ruskiej.

P. Kurator O. S. Lw. powierzył czynności instruktora O. P.: 1) Celestynowi Lachowskiemu, p. o. kierownika szkoły powszechnej w Gródku Jagiellońskim, przy Inspektoracie Szkolnym w Gródku Jagiellońskim; 2) Józefowi Jóźkowowi, nauczycielowi 7-klasowej szkoły w Radziechowie, przy Inspektoracie Szkolnym w Dolinie.

P. Kurator O. S. Lw. przeniósł w stan spoczynku Wacława Jelinka, pozostającego w stanie nieczynnym pomocnika kancelaryjnego Inspektoratu Szkolnego w Gródku Jagiellońskim.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechne.

Mianowani.

Będziński Marjan. nauczycielem II gimnazjum w Jarosławiu; dr. Breit Henryk, nauczycielem gimnazjum XI we Lwowie;

Czeredarek Adam, nauczycielem gimnazjum III we Lwowie;

Gdula Stanisław, nauczycielem gimnazjum w Leżajsku;

Korduba Miron, prof. filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, profesorem nadzwyczajnym w Uniwersytecie Warszawskim; dr. Kramarz Walerjan, nauczycielem Szkoły Handlowej Męskiej i Żeńskiej w Przemyślu; Kuliński Stanisław, kierownikiem szkoły 3-klasowej (a nie 2-klasowej, jak podano na str. 193 Dz. Urz. z 1933 r.) w Kołokolinie (Rohatyn);

Lewicki Władysław, nauczycielem gimnazjum II we Lwowie;

Smolnicki Tadeusz, nauczycielem gimnazjum w Krośnie; Streer Stanisław, kierownikiem 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 16 we Lwowie;

Weresiuk Piotr, nauczycielem gimnazjum w Gródku Jagiellońskim.

Przeniesieni.

Androchowiczowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Dynowie (Brzozów), do 7-klasowej szkoły męskiej im. kr. Jana III Sobieskiego w Żółkwi;

Buła Józef, nauczyciel gimnazjum II w Tarnopolu, do gimnazjum I w Tarnopolu;

Dr. Cegielski Roman, profesor II seminarjum naucz. żeńskiego we Lwowie, do I seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie;

Dębicki Wiktor, nauczyciel szkoły ćwiczeń seminarjum naucz. w Sokalu, do 7-klasowej szkoły męskiej w Żółkwi;

Gonetówna Stanisława, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Szczuce (pow. brodnickiego, okręgu szkolnego poznańskiego), do 2-klasowej szkoły w Puźnikach (Buczacz);

Harhala Jan, profesor gimnazjum XII we Lwowie, do filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie; Hrycaj Teodor, kierownik 2-klasowej szkoły w Strzeliskach Starych (Bóbrka), do 7-klasowej szkoły w Strzeliskach Nowych (Bóbrka);

Kałynowicz Włodzimierz, nauczyciel seminarjum nauczycielskiego żeńskiego we Lwowie, do I seminarjum żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie; Dr. Kawyn Stefan, nauczyciel filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, do gimnazjum XII we Lwowie; Komarówna Didja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Czarnej (Ropczyce), do 2-klasowej szkoły w Hostowie (Tłumacz);

Łonkiewicz Aleksander, kierownik 5-klasowej szkoły w Strzeliskach Nowych (Bóbrka), do 5-klasowej szkoły w Mikołajowie (Bóbrka);

Misztalowa Marja, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Kosowie (Czortków), do 1-klasowej szkoły w Mazurówce (Czortków); Mojżesowiczówna Rypsyna, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Nowinach (pow. nowogrodzkiego), do 6-klasowej szkoły w Rosólnej (Nadwórna); Mryc Olga, nauczycielka II seminarjum naucz. żeńskiego we Lwowie, do I seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie;

Onyszkowa Aniela, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Lipicy Murowanej (Bochnia), do 4-klasowej szkoły w Kupnie (Kolbuszowa);

Dr. Porębska Irena, nauczycielka gimnazjum żeńskiego im. król. Jadwigi we Lwowie, do seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie; Potapiński Adam, nauczyciel gimnazjum w Jaworowie, do gimnazjum w Rawie Ruskiej;

Rogowski Michał, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Wulce ad Czyszki (Lwów), do 2-klasowej szkoły w Sulatyczach (Żydaczów); Roszakowa Karolina, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Sulatyczach (Żydaczów), do 2-klasowej szkoły w Wulce koło Czyszek (Lwów);

Selzer Józef, nauczyciel gimnazjum w Buczaczu, do gimnazjum II w Stryju; Dr. Skulska Aleksandra, nauczycielka II seminarjum naucz. żeńskiego we Lwowie, do I seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie; Somorowski Kazimierz, nauczyciel ogrodnictwa szkoły rolniczej w Bukiszkach (okr. wileński), do Państwowych Jednorocznych Kursów Praktyki Ogrodniczéj w Zaleszczykach; Sosiewiczowa Tekla, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Malechowie (Żydaczów), do 3-klasowej szkoły w Horpinie (Kamionka Strum.); Stefankiewicz Wojciech, profesor I seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie, do gimnazjum IX we Lwowie;

Weingarten Juljan, profesor gimnazjum II w Stryju, do gimnazjum w Buczaczu; Węgrzynowska Irena, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr. 29 w Poznaniu, do 7-klasowej szkoły męskiej w Borysławiu (Drohobycz); Wojtyńska Józefa, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Mazurówce (Trembowla), do 6-klasowej szkoly w Kosowie (Czortków); Wójcikówna Jadwiga, nauczycielka II seminarjum naucz. żeńskiego we Lwowie. do I seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie; Wyszatycka Stanisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Zabłotowie (Śniatyn), do 4-klasowej szkoły w Lubli (Krosno);

Zukerwerk Stanisław, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Horpinie (Kamionka Strum.), do 2-klasowej szkoły w Malechowie (Żydaczów).

Przydzieleni.

Garbiak Zenon, nauczyciel szkoły ćwiczeń seminarjum naucz. męskiego w Tarnopolu, do jednej ze szkół powszechnych w Tarnopolu;

Jonak Jan, nauczyciel seminarium naucz. żeńskiego w Brzeżanach, do jednej ze szkół powszechnych w Brzeżanach;

Kopczyk Paweł. nauczyciel seminarjum naucz. męskiego w Czortkowie, do gimnazjum w Czortkowie; Kotysowa Zofja, nauczycielka szkoly ćwiczeń seminarium naucz. żeńskiego w Przemyślu, do jednej ze szkół w Przemyślu; Kuźmyczowa Marja. nauczycielka seminarjum naucz. żeńskiego w Kołomyi, do jednej ze szkół w Kołomyi;

Przewirska Marja, nauczycielka gimnazjum w Buczaczu, przydzielona do 7-klasowej szkoły męskiej w Buczaczu, do gimnazjum w Buczaczu;

Sołowij Marjan. nauczyciel gimnazjum I w Jarosławiu, do 7-klasowej szkoły im. Piotra Skargi w Jarosławiu;

Towarnicki Jan, nauczyciel seminarjum naucz. w Czortkowie, do jednej ze szkół w Czortkowie.

Przeniesieni w stan nieczynny.

Geisheimer Jan, Polechoński Kazimierz i Zwiazek Karol, instruktorzy szkoły kołodziejsko-kowalskiej w Grzymałowie.

Spensjonowani.

Browar Teodor, kierownik 2-klasowej szkoły w Michniowcu (Turka); Browarowa Anastazja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Michniowcu (Turka); Bryniak Teodor, kierownik 2-klasowej szkoły w Szlachcińcach (Tarnopol); Buchowiecka Marja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Czarnuszowicach (Lwów); Buczacki Izydor, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Złoczowie; Bukaczewska Olga, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Zawsiu (Śniatyn); Bühnowa Janina, nauczycielka szkoły żeńskiej Nr. 98 im. Żółkiewskiego we Lwowie;

Dąbrowski Józef, nauczyciel gimnazjum II w Jarosławiu; Drygalska Helena, nauczycielka szkoły w Czarnokońcach Wielkich (Kopyczyńce);

Fedynowa Aleksandra, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Niewiedzy (Drohobycz); Fiałkowska Helena, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Grabowcu (Nadwórna); Fizyr Grzegorz, nauczyciel szkoły w Łacku (Dobromil); Fuxówna Marja, nauczycielka szkoły w Błazwi Górnej (Dobromil);

Gąsior Franciszek, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. Mickiewicza w Rzeszowie;

Harasiewicz Józefa, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Delejowie Górnym (Stanisławów); Hołubowicz Jan, nauczyciel gimnazjum IV we Lwowie; Hrycynówna Irena, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Myszkowcach (Kopyczyńce);

Jadowska Stanisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr. 33 im. kr. J. Sobieskiego we Lwowie; Jarecka Eugenja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Koropcu (Złoczów);

Lekwarska Henryka, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Winnikach (Lwów);

Kassarabowa Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Łyskowie (Żydaczów); Kazijewiczówna Eugenja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Smodnej (Kosów); Kierniakiewiczówna Natalja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Szewelówce (Nadwórna); Konenko Paweł, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Korszyłówce (Podwołoczyska); Kopkowa Marja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Arłamowskiej Woli (Mościska); Kotulski Tomasz, kierownik 4-klasowej szkoły w Sokolnikach (Tarnobrzeg); Krawecowa Teofila, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Pobereżu (Stanisławów); Krupska Julja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Turzańsku (Sanok); Krzyżanowski Stanisław, kierownik szkoły w Ostrowie (Tarnopol); Kułynycz Aleksander, kierownik 4-klasowej szkoły w Bortiatynie (Mościska); Kurzbauer Ryszard, nauczyciel szkoły w Rosochowaćcu (Podhajce);

Laser Bernard, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. kr. Wł. Jagiełły w Samborze;

Łabędzki Bazyli, kierownik 3-klasowej szkoły w Witwicy (Dolina); Ławnikowski Emil, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Rozpuciu (Dobromil); Łuszkiewicz Władysław, kierownik 2-klasowej szkoły w Uciszkowie (Złoczów);

Malisowa Albina, nauczycielka szkoły w Starem Mieście (Podhajce); Maraszewska Cecylja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Dernowie (Kamionka Strum.); Michałowski Eugenjusz, nauczyciel szkoły w Lubaczowie; Mollowa Janina, nauczycielka szkoły w Harcie Dolnej (Brzozów);

Nowakowska Helena, nauczycielka szkoły w Czudcu (Rzeszów);

Pełeński Dymitr, kierownik 2-klasowej szkoły w Bandrowie Narodowym (Lesko); Piekarska Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Tadaniu (Kamionka Strum.); Pirzańska Paulina, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Tarnopolu; Prokopowicz Klemens, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Szczercu (Lwów); Prokopowiczowa Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Kulikowie (Żółkiew);

Rachwałowa Janina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Mrozowicach (Sambor); Reszkówna Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Żurawicy (Przemyśl); Rumanstorfer Antoni, kierownik 7-klasowej szkoły w Borysławiu-Hubiczach (Drohobycz); Rut Karol, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Leżajsku (Łańcut);

Segańska Józefa, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Petrykowie (Tarnopol); Schlosser Chewed, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Kluczowie Wielkim (Kołomyja); Smoleniowa Helena, nauczycielka szkoły zawowodej żeńskiej we Lwowie; Snyłykowa Antonina, nauczycielka szkoły w Nowosiółce (Przemyślany); Spitzianorowa Sabina, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Czolhanach (Dolina); Stebelski Eljasz, kierownik 2-klasowej szkoły w Tatarach (Sambor); Strutyński Kazimierz, profesor IV gimnazjum we Lwowie; Szajner Franciszek, nauczyciel szkół specjalnych, p. o. kierownika Zakładu Głuchoniemych we Lwowie; Szczepańska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. M. Konopnickiej w Stanisławowie; Szczurowska Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Grabownicy (Brzozów); Szurlejowa Balbina, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Stupnicy Ruskiej (Sambor);

Terlikowski Piotr, kierownik 4-klasowej szkoły w Nahaczowie (Jaworów); Tomczuk Józef, kierownik 2-klasowej szkoły w Mszańcu (Tarnopol); Turska Eleonora, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Brandwicy (Tarnobrzeg);

Wdowicki Władysław, instruktor szkoły technicznej we Lwowie; Wdowicki Ignacy, instruktor szkoły technicznej we Lwowie; Wieselbergowa Salomea, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Chorostkowie (Kopyczyńce); Władycz Michał, kierownik 2-klasowej szkoły w Sokolnikach (Turka); Wołyńska Emilja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Wołczyńcu (Stanisławów); Woźniczkówna Zofja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Starzawie (Dobromil);

Zajączkowska Walerja, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Czortkowie; Żukowski Ignacy, nauczyciel Szkoły Handlowej Męskiej i Żeńskiej w Przemyślu.

Zwolnieni.

Ks. dr. Michał Białowąs, profesor gimiazjum VII we Lwowie;

Kling Franciszek, kierownik 4-klasowej szkoły w Złotnikach (Mościska).

Zmarli.

Trześniowska Julja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Miejscu Piastowem (Krosno), zmarła dnia 12 lutego 1934 r. w 36 roku służby nauczycielskiej, a w 55 roku życia.

Wolf Franciszek, kierownik 2-klasowej szkoły w Dereżycach, powiatu drohobyckiego, zmarł dnia 7 lutego 1934 r. w 48 roku życia, a w 22 roku służby nauczycielskiej.

Żurawski Zygmunt, profesor gimnazjum VI we Lwowie, zmarł dnia 27 stycznia 1934 r. w 48 roku życia, a w 24 roku służby.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Brzeżany**	Łapszyn	4 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	1 ha 55 a 50 m	Konkurs 2-gi
1	**Mościska**	Bortiatyn	4 „	„	—	„	3 „	2 mg 800 m² ogrod.	
1	**Sanok**	Bażanówka	2 „	„	—	polski	3 „	—	
2	„	Czystohorb	2 „	„	—	„	3 „	½ mg	
3	„	Falejówka	2 „	„	—	„	3 „	—	
4	„	Jaśliska	5 „	„	—	„	3 „	6 mg	
5	„	Klimkówka	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	
6	„	Mokre	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	½ mg	„
7	„	Niebieszczany	5 „	„	—	polski	—	⅛ mg	
8	„	Nowosielce	4 „	„	—	„	3 ubik.	⅛ mg	„
9	„	Odrzechowa	7 „	„	—	pol.-r.	3 „	2 mg	
10	„	Osławica	2 „	„	—	„	3 „	¼ mg	
11	„	Płonna	2 „	„	—	„	3 „	2 mg	„
12	„	Polany Surow.	2 „	„	—	„	3 „	¼ mg	
13	„	Radoszyce	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	
14	„	Sanoczek	2 „	„	—	„	3 „	2 mg	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
15	Sanok	Siemuszowa	3 kl.	koed.	—	pol.-r.	2 ubik.	1/4 mg	
16	"	Szczawne	2 "	"	—	"	2 "	2 mg	
17	"	Tyrawa Wołos.	3 "	"	—	polski	3 "	7 mg	
18	"	Wisłok Dolny	3 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 1/2 mg	
19	"	Wisłok Górny	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	Konkurs 2-gi
20	"	Wola Seńkowa	2 "	"	—	"	3 "	2 mg	
21	"	Zahutyń	3 "	"	—	"	3 "	—	
22	"	Zawadka Rym.	2 "	"	—	"	3 "	2 mg	
23	"	Dobra Szlach.	3 "	"	—	"	2 "	2 mg	
1	Skałat	Krasne	3 "	"	—	polski	3 "	—	"
1	Sokal	Horbków	3 "	"	—	pol.-r.	3 "	4 a	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca lipca 1934 r.

Ogłoszenia.

Państwowy Zakład Emerytalny.

Na podstawie art. 7 ust. 4 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 42, poz. 380), w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239) oraz rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668), został nadany rozporządzeniem Rady Mi-

nistrów z dnia 26 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 276) Państwowemu Zakładowi Emerytalnemu statut.

Państwowy Zakład Emerytalny jest powołany do udzielania zaopatrzeń emerytalnych stałym funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, mianowanym po dniu 31 stycznia 1934 r., prowizorycznym funkcjonarjuszom państwowym, tudzież tym kategorjom funkcjonarjuszów państwowych, na które zgodnie z postanowieniami art. 7 ust. 3 ustawy emerytalnej zostanie rozszerzona działalność Państw. Zakładu Emerytalnego. Siedzibą Zakładu jest Warszawa.

Do zakresu działania Zakładu należy: 1) przyznawanie, wymiar i wypłata świadczeń uczestnikom Zakładu, tudzież pozostałym po nich i po emerytowanych uczestnikach Zakładu osobom, uprawnionym do uzyskania tych świadczeń; 2) współdziałanie w akcji, zmierzającej do utrzymania lub przywrócenia zdolności zarobkowej uczestnikom Zakładu; 3) wykonywanie wszelkich innych czynności w zakresie zaopatrzenia emerytalnego osób, wymienionych w p. 1; 4) opinjowanie na żądanie władzy nadzorczej projektu ustaw, rozporządzeń i statutów.

Organami Zakładu są: 1) Rada, organ uchwalający Zakładu, z prezesem na czele; 2) Dyrekcja, organ wykonawczy Zakładu, w skład której wchodzi dyrektor naczelny, dyrektor administracyjny i dyrektor techniczny (matematyk); 3) Komisja Rewizyjna, złożona z przewodniczącego, jego zastępcy oraz z trzech członków, mianowanych przez Ministerstwo Skarbu.

Część druga Statutu zawiera następujące postanowienia o postępowaniu przy przyznawaniu, wymiarze i wypłacaniu świadczeń emerytalnych:

„§ 37. Przyznawanie i wymiar świadczeń emerytalnych następuje na zasadach, zawartych w ustawie emerytalnej oraz w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 64).

§ 38. O ile statut niniejszy lub właściwe przepisy emerytalne nie stanowią inaczej, przy rozpoznawaniu spraw emerytalnych, wynikających z uczestnictwa w Zakładzie, stosuje się odpowiednio rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341).

§ 39. (1) W ciągu dwóch tygodni po zamianowaniu funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego, władza, prowadząca jego akta osobowe, powinna zgłosić go do Zakładu, przesyłając Zakładowi również akta osobowe celem wydania przez Zakład orzeczenia, ustalającego jakie okresy, poprzedzające uczestnictwo w Zakładzie, mogą być danemu funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu zaliczone do wysługi emerytalnej, w jakim stosunku i na jakich warunkach. Zgłoszenie powinno zawierać imię i nazwisko zgłaszanego, datę i miejsce jego urodzenia, datę nominacji, grupę uposażenia, charakter służbowy tudzież wzmiankę o tem, czy zgłaszany posiada jakiekolwiek okresy, poprzedzające nominację, a zaliczalne do emerytury. Jeżeli funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy posiada współmałżonka, dzieci lub pasierbów, zgłoszenie powinno nadto obejmować datę ślubu oraz imiona i daty urodzenia tych członków rodziny.

(2) W ciągu dwóch tygodni od daty zamianowania funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy obowiązany jest przesłać Zakładowi za pośrednictwem swej władzy służbowej deklarację, zawierającą dokładne wyszczególnienie okresów, poprzedzających uczestnictwo w Zakładzie, których zaliczenia do emerytury żąda. Orzeczenie Zakładu zostaje wydane z uwzględnieniem postanowień § 47 ust. (3) i jest zaskarżalne w trybie § 43 ust. (2).

(3) Rozwiązując stosunek służbowy funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego, podlegającego postanowieniom statutu niniejszego, właściwa władza powinna przekazać akta osobowe Zakładowi celem wydania orzeczenia, czy uczestnikowi Zakładu służą uprawnienia emerytalne i jakie mianowicie, jako też celem ewentualnego wymierzenia przez Zakład świadczeń emerytalnych.

(4) Analogiczne postępowanie stosuje się w przypadku śmierci uczestnika Zakładu, o ile pozostały po nim osoby, uprawnione do otrzymywania świadczeń emerytalnych.

(5) Postępowanie, przewidziane w ust. (3) i (4), powinno być wszczęte również na wniosek osoby, ubiegającej się o świadczenia, jeżeli nie zostało z jakichkolwiek przyczyn wszczęte z urzędu.

§ 40. (1) Władza może dokonać czynności, przewidzianych w § 39 ust. (3), również przed rozwiązaniem z funkcjonarjuszem państwowym lub zawodowym wojskowym stosunku służbowego celem stwierdzenia, czy nabył on prawa emerytalne i w jakim rozmiarze.

(2) Ustalenia w sprawie uprawnień emerytalnych uczestnika Zakładu są przeznaczone w tym przypadku tylko dla zapytującej władzy i nie są podawane do wiadomości stron, którym nie służy przeciwko nim żaden środek odwoławczy.

§ 41. Uczestnik Zakładu obowiązany jest niezwłocznie zawiadamiać swą władzę służbową o wszelkich zmianach, dotyczących okoliczności, które obejmuje zgłoszenie (§ 39 ust. (1). Władza służbowa uczestnika Zakładu zawiadamia Zakład o wiadomych jej zmianach, dotyczących tych obolicznośći, w ciągu pierwszych 10 dni następnego miesiąca.

§ 42. (1) Władze, prowadzące akta osobowe lub listy płacy funkcjonarjuszów państwowych, będących uczestnikami Zakładu, są obowiązane zezwolić upoważnionym pracownikom Zakładu na przeglądanie tych akt oraz dokumentów.

(2) Władze, prowadzące akta osobowe uczestników Zakładu, obowiązane są przesyłać Zakładowi na jego żądanie te akta oraz dokumenty, dotyczące uczestników Zakładu.

§ 43. (1) Świadczenia emerytalne (emerytury, pensje wdowie i sieroce, odprawy pośmiertne po zmarłych emerytach, zwrot kosztów przesiedlenia) oraz zaliczki przyznaje i wymierza Zakład.

(2) Od orzeczenia Zakładu, ustalającego istnienie lub nieistnienie uprawnień, wynikających z uczestnictwa w Zakładzie, lub też ustalającego rodzaj i wysokość tych uprawnień służy osobie interesowanej prawo odwołania do Ministra Skarbu w terminie dni trzydziestu od dnia doręczenia orzeczenia. Minister Skarbu rozstrzyga ostatecznie w administracyjnym toku instancyj.

§ 44. W przypadkach, w których przyznanie lub podwyższenie emerytury albo też doliczenie do wysługi emerytalnej pewnego okresu zgod-

nie z właściwemi przepisami emerytalnemi wyłącznie lub między innemi warunkami uzależnione jest od uznania Prezydenta Rzeczypospolitej lub władz naczelnych, orzekać mogą tylko te władze.

§ 45. Wszystkie podania i oświadczenia stron, dotyczące świadczeń emerytalnych (§ 43 ust. (1), oraz wszelkie zawiadomienia o okolicznościach, mających wpływ na prawo do otrzymywanej emerytury lub na jej wysokość, należy wnosić do Zakładu.

§ 46. Orzeczenie w sprawie przyznania (dekret emerytalny) lub odmowy przyznania uposażenia emerytalnego powinno być doręczone odbiorcy za pokwitowaniem, które dołącza się do akt osobowych.

§ 47. (1) Jeżeli uczestnik Zakładu, z którym rozwiązano stosunek służbowy, nie nabył prawa do emerytury, Zakład wydaje odpowiednie orzeczenie. Orzeczenie to między innemi powinno zawierać wymienienie ustalonych okoliczności faktycznych, stwierdzających brak warunków, wymaganych do nabycia prawa do emerytury, oraz przytoczenie przepisów prawnych, którym interesowany nie czyni zadość.

(2) Jeżeli przyczyną odmowy przyznania emerytury jest brak wymaganej ilości lat służby, orzeczenie powinno zawierać dokładne wyszczególnienie wszystkich okresów służby interesowanego i wskazanie powodów niewystarczalności lub niezaliczalności poszczególnych okresów.

(3) Jeżeli w aktach osobowych interesowanego są wzmianki o odbyciu pewnych okresów służby, zaliczalnych do wysługi emerytalnej, lecz należycie nieudowodnionych, a od zaliczenia tych okresów zależne jest przyznanie emerytury, wydanie orzeczenia, odmawiającego przyznania tej emerytury, powinno nastąpić po uprzedniem wezwaniu interesowanego do przedstawienia wymaganych dowodów i po bezskutecznym upływie wyznaczonego w tym celu terminu, który nie może być krótszy niż 60 dni.

§ 48. (1) Dekret emerytalny powinien zawierać: 1) imię i nazwisko uczestnika Zakładu z podaniem tytułu oraz grupy uposażenia, do której należał ostatnio w czynnej służbie, lub stopnia i zaznaczeniem „w stanie spoczynku" lub „były"; 2) datę orzeczenia oraz datę, od której została przyznana emerytura; 3) wskazanie prawnej podstawy przyznania emerytury; 4) dokładne wyszczególnienie wszystkich okresów służby i pracy, zaliczonych do wysługi emerytalnej, ze wskazaniem stosunku, w jakim zaliczenie nastąpiło, oraz dokładne obliczenie wysokości emerytury; 5) dokładne wyszczególnienie wszystkich okresów służby i pracy, niezaliczonych do wysługi emerytalnej, ze wskazaniem powodów niezaliczenia; 6) oznaczenie sposobu przekazywania przyznanej emerytury; 7) pouczenie o obowiązku zawiadamiania Zakładu o wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo do otrzymywania emerytury lub na jej wysokość, oraz pouczenie o środku odwoławczym od danego orzeczenia, a mianowicie: wskazanie władzy, do której odwołanie powinno być wniesione i władzy, w której powinno być złożone oraz terminu, w jakim wniesienie odwołania może nastąpić; 8) podpis Dyrektora Naczelnego lub upoważnionego przez niego członka Dyrekcji (§ 33 ust. (1).

(2) Brak pouczenia o obowiązku zawiadamiania władzy o wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo do otrzymywania uposażenia emerytalnego lub na jego wysokość, nie wpływa na odpowiedzialność interesowanych osób z tytułu podstępnego uzyskania wyższego wymiaru emerytury.

§ 49. Postanowienia § 46—48 stosuje się odpowiednio do wdów i sierót, przyczem jeżeli emeryt zmarł po uprawomocnieniu się wymiaru emerytury, w dekrecie emerytalnym nie wyszczególnia się okresów służby i pracy, niezaliczonych do wysługi emerytalnej zmarłego emeryta.

§ 50. (1) W imieniu osób niezdolnych do działań prawnych wszystpie podania i oświadczenia składają prawni zastępcy tych osób.

(2) Do podań i oświadczeń, składanych przez prawnych zastępców, oprócz innych wymaganych dowodów powinny być dołączone należycie uwierzytelnione odpisy dokumentów, stwierdzających ustanowienie zastępstwa, o ile nie wynika ono z samego prawa. W tym ostatnim przypadku istnienie prawnego zastępstwa powinno być stwierdzone świadectwami urodzenia, małżeństwa lub śmierci.

(3) Wszelkie pisma, przeznaczone dla osób niezdolnych do działań prawnych, doręcza się ich prawnym zastępcom.

§ 51. Świadczenia wypłaca się osobie uprawnionej. Jeżeli osoba uprawniona jest niezdolna do otrzymywania świadczeń, świadczenia te wypłaca się jej prawnemu zastępcy".

Przeciwko wszelkim zarządzeniom i uchwałom organów Zakładu może być wniesione zażalenie do władzy nadzorczej, którą sprawuje Minister Skarbu, jeżeli statut nie stanowi inaczej.

Władze i urzędy państwowe oraz samorządowe, instytucje ubezpieczeń społecznych i zaopatrzeń emerytalnych, tudzież instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe oraz komunalne winny współdziałać z Zakładem przy wykonywaniu powierzonych mu czynności i udzielać wszelkich pisemnych i ustnych wyjaśnień co do okoliczności, mających znaczenie dla wykonania postanowień statutu.

Wykłady Kolegjum Międzynarodowych Wykładów w Gdyni.

Kuratorjum O. S. Lw. podaje do wiadomości Ogółu Nauczycielstwa, że, wchodzący w skład Kolegjum Międzynarodowych Wykładów Akademickich im. Marszałka Piłsudskiego w Gdyni, Komitet Propagandy Instytutu Wykładów o Kulturach Narodów Słowiańskich przy Zarządzie Głównym Związku Wszechsłowiańskiego w Polsce (Warszawa, Stare Miasto 4/6 — 1) organizuje wykłady, które odbędą się w czasie od dnia 15 lipca do 1 sierpnia 1934 r. w auli Szkoły Morskiej w Gdyni i w gmachu Instytutu Morskiego (obok Szkoły Morskiej).

Program wykładów obejmuje następujące przedmioty:

1) Prof. W. W. P. i Doc. Uniw. Warsz. Dr. Stanisław Poniatowski: Etnografja Pomorza. Zwyczaje rodzinne ludów słowiańskich. Wycieczka etnograficzna wzdłuż wybrzeża.

2) Prof. Uniwersytetu w Zagrzebiu Dr. Franciszek Ilesić: Zarys historji i kultury jugosłowiańskiej.

3) Docent Uniwersytetu Warszawskiego Dr. Józef Gołąbek: Literatura czeska.

4) Prof. Politechniki Warszawskiej Arch. Leon Niemojowski: Architektura.

5) Docent W. W. P. Wacław Husarski: Malarstwo.

6) Docent W. W. P. Dr. Stefan Truchim, Radca Ministerstwa W. R. i O. P.: Szkolnictwo wyższe w Polsce.

Pomieszczenie wraz z całem utrzymaniem w gmachach wyżej podanych jest zapewnione w cenie 5 zł dziennie. Opłata za całość wykładów wynosić będzie 15 złotych.

Zgłoszenia należy nadsyłać pod adresem: Biuro Kolegjum Międzynarodowych Wykładów Akademickich w Gdyni, Warszawa, ul. Wspólna Nr. 54 (sekretarka p. Janina Klomańska).

Gminy.

Rozporządzeniami Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 26 i 28 marca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 250, 251, 253 i 255 zostały zniesione gminy wiejskie:

1) Ostrowiec, w powiecie lubaczowskim, województwie lwowskiem, a terytorjum jej włączone do miasta Lubaczowa w tymże powiecie i województwie;

2) Mokra Strona, w powiecie przeworskim, województwie lwowskiem, a terytorjum jej włączone do miasta Przeworska w tymże powiecie i województwie;

3) Moskalówka, w powiecie kosowskim, województwie stanisławowskiem, a terytorjum jej włączone do miasta Kosowa w tymże powiecie i województwie;

4) Zaleszczyki Stare, w powiecie zaleszczyckim, województwie tarnopolskiem, a terytorjum jej włączone do miasta Zaleszczyk w tymże powiecie i województwie.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 10 kwietnia 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 326, 327, 328 zostały wyłączone: z powiatu horodeńskiego w województwie stanisławowskiem, gmina wiejska Dżurków i włączona do powiatu kołomyjskiego w temże województwie; z powiatu nadwórniańskiego w województwie stanisławowskiem gmina wiejska Bredtheim-Siedliska i włączona do powiatu kołomyjskiego w temże województwie; z powiatu rzeszowskiego, w województwie lwowskiem, gminy wiejskie Cierpisz i Kraczkowa i włączone do powiatu łańcuckiego w temże województwie.

Spółdzielnia „Społem".

L. O. 11716/34. Związek Spółdzielnia Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej przygotował dla spółdzielni szkolnych wzór statutu i wzór regulaminu, obowiązującego sprzedawców w sklepikach szkolnych, a także wzory rachunkowości dla tych spółdzielni. Poza tem wydał legitymacje członkowskie, księgi rachunkowe, plakaciki z sentencjami spółdzielczemi, oraz inne pomoce, potrzebne do należytego prowadzenia spółdzielni szkolnych.

Wszystkie powyższe wydawnictwa sa do nabycia w Centrali Związku Spółdzielni Spożywców Rzeczypospolitej Polskiej w Warszawie, Mokotów, ul. Grażyny 13, oraz w jego oddziałach, między innemi we Lwowie, Aleja Marszałka Focha „Społem".

Schronisko w Nadwórnej.

Nr. O. 11762/34. W związku z „Informatorem" VIII na rok 1934 o szkolnych schroniskach wycieczkowych Kuratorjum podaje do wiadomości, że schronisko w Nadwórnej (strona wspomnianego wydawnictwa 217) mieści się obecnie w 7-klasowej publicznej szkole powszechnej Żeńskiej.

Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna.

Spis książek nowonabytych do dnia 15 marca 1934 r.

Abraham Karl. Dr. Psych. Studien zur Charakterbildung. Wien. 1925. . . 7148
Adler Alfred. Znajomość człowieka. Lwów. 1934. 7124
Bergson Henri. Ewolucja twórcza. Warszawa 1913. 7160
Blondel Maurice. La Pensee. Paris. 1934. 7158
Borkowski Dunin St. Schopferische Liebe. Berlin. 1933. 7159
Born P. Rektor. Uebungsformen und Lernspiele. Berlin. 1933. 7175
Czytamy. Nr. 1, Nr. 4. Warszawa. 1934. . . . . 7196, 7224
Ferenczi S. Bausteine zur Psychoanalyse. Wien. 1927. 7162
Ferenczi S. i *Dr. Rank Otto.* Entwicklungsziele der Psychoanalyse. Wien. 1924 r. 7132
Fischer Adam. Lud polski. Zarys etnograficzny. Lwów. 1926. 7186
— Rusini. Zarys etnograficzny. Lwów. 1928. 7187
Foerster Fr. W. Jugendseele, Jugendbewegung, — Jugendziel. München. 1923. 7198
Freud Sigmund. Studien zur Psychoanalyse der Neurosen. Wien. 1926. . 7127
Gayówna D. Dobroczyńca ludzkości L. Pasteur. (Biblj. dla młodzieży). Poznań. 1933. 7178
Gadzikiewicz Witold. Ważniejsze zaburzenia zdrowia w wieku szkolnym. Kraków. 1933. 7126
Genjusz Niepodległości. Lwów. 1933. (Polska Niepodległa). 7120
Giese Frietz. Das freie literarische Schaffen bei Kindern und Jugendlichen. Leipzig. 1914. 7115
Gleichen-Russwurm A. Freundschaft. (Psychol. Studien). Stuttgart. 1922. . 7149
Groddeck Edward. Das Buch vom Es. Wien. 1926. 7130
Hessen Sergjusz i Hans Mikołaj. Pedagogika i szkolnictwo w Rosji Sowieckiej. Lwów. 1934. 7117
Huguenin E. Education et culture d'apres Kerschensteiner. Paris. 1933. . . 7184
Irzyk Stanisław. Dzienny rozkład materjału naukowego dla kl. I., II., V. szkół powszechnych. Lwów. 1934. 7116
Kankeleitt Otto. Dr. Die schöpferische Macht der Unbewussten. Berlin. 1933. 7219
Konferencje Rejonowe Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. Królewska Huta. 1934 r. 7172
Księgarnia Zakładu Ossolińskich. Katalog dzieł pedagogicznych, metodycznych i dydaktycznych. Lwów. 1934. 7191
Kuchta Jan. Dr. Rozwój psychiczny młodzieży a praca szkolna. III. wyd. Warszawa. 1934. 7118
Lechicki Czesław. W walce z demoralizacją. Miejsce Piastowe. 1933. . . 7138
Lindworsky J. Theoretische Psychologie. Leipzig. 1932. 7211
Lipiński W. Wojna polska. R. 1918—20. (Bibl. dla młodzieży). Warszawa. 1933 r. 7222

Machniewicz St. Estetyka życia codziennego. Lwów. 1934. 7217
Meister Ilse. Was du bisher nicht wissen durftest. Stuttgart. 1932. . . . 7218
M. S. Inż. Zasady ustroju szkół dokształcających. Rzeszów. 1934. . . . 7171
Müller Alfred Dedo. Fr. W. Foerster. Zurich. 1928. 7197
Nowicka Helena. Homerowe przydawki. Lwów. 1934. 7125
Ochrona przyrody. Rocznik 13. Warszawa. 1934. 7216
Pękalski Józef. Drogi Książki. Warszawa. 1934. 7122
Rank Theodor. Dr. Zur Psychologie der religiösen Entwicklung. Wien. 1923. 7128
Reick Theodor. Dr. Der Schrecken. Wien. 1929. 7129
Rocznik literacki. (1932). Warszawa. 1933. 7152
Rocznik polityczno-gospodarczy za rok 1934. Warszawa. 1934. . . . 7142
Schächner Lazar. Młodzież szkolna o swej przyszłości zawodowej. Lwów. 1934 r. 7170
Schwedtke K. Adolf Hitler. Gedanken zur Erziehung. Frankfurt. 1934. . . 7213
Skulski Ryszard. Dr. O traktowanie literatury staropolskiej w szkole. Lwów. 1930 r. 7105
Sprzęt sportowy i gimnastyczny. M. S. Wojsk. Warszawa. 1933. . . . 7141
Trzeciak Paulina. Wzory lekcyj z przyrody żywej. 2 tomy. Kraków. 1933. . 7140
Taub Szymon. Dr. Spostrzeżenia nad pogodą w szkołach powsz. i średnich. Gródek Jagielloński. 1932. 7192
— Ćwiczenia fizjologiczne do nauki o człowieku w szkołach powszechnych i średnich. Gródek Jagielloński. 1932. 7193
Ustrój i organizacja szkolnictwa w Polsce. Lwów. 1934. . . . 7137, 7161
W obronie szkoły demokratycznej. Warszawa. 1934. 7169
Wallon Henri. Dr. Les origines du Caractere chez l'enfant. Paris. 1934. . 7147
Ziemnowicz M. Dr. Szkolnictwo w Stanach Zjedn. Ameryki Półn. Lwów. 1934. 7168
— Wychowanie i nauczanie w Stanach Zjedn. Ameryki Półn. Lwów. 1934. 7190

Spis książek nowonabytych do dnia 15 kwietnia 1934.

Bode Paul, Fuchs K. Psychologie des Landkindes. Halle. 1928. 7258
Busemann Adolf. Handbuch der pädagogischen Millieukunde. Halle. 1932. . 7259
Dietz Johann. Das Dorf als Erziehungsgemeinde. Weimar. 1932. . . . 7253
Förster Fr. W. Wychowanie i Samowychowanie. Lwów. 1934. . . . 7238
Füllkrug Gerhard. Seelenkunde der weiblichen Jugend. Schwerin. 1928. . 7256
Kendal James. Nowoczesna alchemja. Warszawa. 1934. 7243
Książka w bibljotece. Tom. I. Warszawa. 1934. 7244
Kuchta Jan. Dr. Nauczyciel-wychowawca i jego stosunek do ucznia w świetle badań psychologicznych. Warszawa. 1934. 7269
Librachowa Marja. Dziecko wsi polskiej. Materjały do charakterystyki. Warszawa. 1934. 7266
Martynowiczówna Władysława. Organizacja pracy nauczyciela historji w szkole powszechnej. Warszawa. 1934. 7262
Mazur Jan. Uczeń w nowoczesnej szkole. Warszawa. 1934. 7267
Miehle August. Die Kindliche Religiosität. Erfurt. 1933. 7250
Nieszajew A. Pamięć i jej kształcenie. Warszawa. 1933. 7234
Padellaro Nazareno. Faschistische Schule und Erziehung in Italien. Weimar. 1934 r. 7237
Peker Jim. Płyną polskie okręty. Warszawa. 1933. 7240
Porębski Eugenjusz. Wielcy twórcy nauki. Warszawa. 1934. . . . 7241

Rowid Henryk. Jednostka a społeczeństwo w wychowaniu współczesnem. Warszawa. 1934. 7260
Saloni Juljusz. Jak uczyć z czytanek „W Lipkach". Lwów. 1934. . . . 7261
Schohaus Willy. Der Lehrer von heute und sein schwerer Beruf. Zurich. 1934. 7251
Semering-Spranger. Weibliche Jugend. Leipzig. 1932. 7257
Slawisky M. Dr. Millieupädagogik. Tilsit. 1926. 7252
Stählin Wilhelm. Die religiöse Lage des jungen Menschen. Erfurt. 1933. . 7249
Stefanowicz D. Jak i co czytać? Warszawa. 1933. 7265
Stonner Anton. Dr. Das pädagogische Verstehen. Leipzig. 1934. . . . 7248
Stucki Helene. Von der Pubertätsentwicklung der Mädchen. Bern. 1928. . 7255
Sturm W. Dr. Allgemeine Erziehungswissenschaft. Osteweil am Harz. . 7247
Szelejewski Jan. Dziecko wiejskie. Poznań. 1934. 7263
— Wielkomiejskie dziecko proletarjackie. Poznań. 1934. 7264
Thorbeke Klara. Reifungsprobleme. Berlin. 1928. 7254
Wagner Julius. Die wissenschaftlichen Richtungen der gegenwärtigen Pädagogik. Erfurt. 1928. 7246
Weyssenhof Jan. Od gwiazdy do atomu. Warszawa. 1934. 7242

Książki, Czasopisma.

Nasza Walka o Szkołę Polską. 1901 — 1917.

Nr. O. 6473/34. Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę Dyrekcyj szkół wszelkich typów tudzież Inspektoratów Szkolnych i zachęca do nabywania do bibljotek nauczycielskich i szkolnych wydawnictwo p. t. „Nasza Walka o Szkołę Polską 1901—1917".

Według komunikatu Min. W. R. i O. P., ogłoszonego w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9 z 1932 r. „księga ta jest żywem wspomnieniem walk ideowych młodzieży o mowę polską w szkole w latach 1901—1917 na terenie byłych zaborów pruskiego i rosyjskiego, jest dokumentem historycznym o niepowszedniej wartości wychowawczej. Od strajku szkolnego w 1901 r. we Wrześni, walk o nauczanie religji w języku polskim na Podlasiu i Polesiu w r. 1902, snują się bogate i pełne wymownej treści wspomnienia o organizacjach ówczesnej młodzieży, o przebiegu rewolucji szkolnej w Królestwie Kongresowem 1905—15, o gorącej i ofiarnej walce młodzieży z zaborcą. Książka ta w bibljotekach nauczycielskich i szkolnych będzie lekturą wielce budującą i pozwalającą głębiej wniknąć w istotne i nieprzemijające wartości w służbie najwznioślejszej idei niepodległości narodu i państwa (N. I. Pol. 4704/32)".

Dochód, osiągnięty z rozsprzedaży „Naszej Walki o Szkołę Polską" idzie na zasilenie Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą.

Cena tomu 1-go 10 zł., w oprawie artystycznej 12 zł. Koszty przesyłki wynoszą zł 1.20. Kwotę tę można uiścić w 2-ch miesięcznych ratach. Wydawnictwo jest do nabycia we wszystkich księgarniach, skład główny w „Naszej Księgarni", Warszawa, ul. Świętokrzyska 18.

Nakład Państw. Wydawnictwa Książek Szkolnych.

H. Grotowska i Z. Klingerowa. Polska czytanka dla V-tej klasy szkoły powszechnej, aprobowana rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 19 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 237/34.

H. Nieniewska i O. Cieślińska. Podręcznik do nauki języka francuskiego dla I kl. gimn. — aprobowany rozporządzeniem Min. W. R. i O. P. z dnia 23 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 630/34.

J. Smoleński. Geografja Polski dla I kl. gimn. — aprobowany rozporządzeniem Min. W. R. i O. P. z dnia 23 kwietnia 1934 r. Nr. I. Prez. 865/34.

W. Dewitzowa R. Kern. „Wir lernen deutsch" — podręcznik do nauki języka niemieckiego dla I kl. gimn., aprobowany przez Min. W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 14 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 686/34.

Z. Chwiałkowski. Arytmetyka z geometrją dla kl. VI szk. powsz., aprob. przez Min. W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 14 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 629/34.

K. Jastrochówna. Podręcznik do nauki języka angielskiego dla I klasy gimnazjalnej, aprobowany przez Min. W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 14 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 651/34.

A. Malicki i *J. Piątkowski.* Geografja dla klasy VI szkoły powszechnej aprobowana przez Min. W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 16 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 691/34.

Durek i *Lewicki.* Rachunki dla klasy I szkoły powszechnej, aprobowane przez Min. W. R. i O. P. rozporzadzeniem z dnia 14 kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 776/34.

Jednodniówka „Młodzież i Pokój Świata".

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 17 maja 1934 r. Nr. I. Pol. 1432/34.

Ministerstwo zezwala na rozpowszechnianie w szkołach jednodniówki p. t. „Młodzież i Pokój Świata" wydanej z okazji „Dnia Dobrej Woli".

Dyrektor Departamentu: *Karol Makuch* wr.

Nadesłane.

Zwraca się uwagę na następujace wydawnictwa autorstwa *Mieczysława Opałka.*

Stulecie „Pana Tadeusza". Materjały do urządzenia uroczystości w szkołach, stowarzyszeniach, świetlicach żołnierskich i t. p. Nakładem „Naszej Księgarni" Spółki akc. Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa 1934 r.

Echa Bibljofilstwa w Poezji. Lwów 1934. Nakładem Towarzystwa Miłośników Książki.

Szkoła Kolejowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego we Lwowie. Lwów 1933. Nakładem Kierownictwa i Koła Rodzicielskiego Szkoły Kolejowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Książnica - Atlas. Lwów — Warszawa.

Dr. M. Ziemnowicz Szkolnictwo w Stanach Zjednoczonych A. P. (Biblj. Pedag. Dydakt. T. XII). Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa, 1934). — — Nauczanie i wychowanie w Stanach Zjednoczonych A. P. Biblj. Pedag. - Dydakt. T. XIII) Książnica - Atlas Lwów — Warszawa, 1934).

Obie książki uzupełniają się, chociaż każda z nich stanowi dla siebie zamkniętą całość.

„Szkolnictwo" jest obszernem i wyczerpującem studjum nad ustro jem szkolnictwa amerykańskiego. Autor zakreśla bardzo szerokie ramy szkolnictwa i stara się ująć je nietylko w najwyraźniejszych typach. szkole elementarnej i średniej, ale wciąga w swe rozważania szkolnictwa zawodowe i wyższe a nawet oświatę poza szkolną, starając się wzbudzić w nas przekonanie, że wychowanie jest najważniejszą troska społeczeństwa amerykańskiego i że przez wychowanie społeczeństwo spodziewa się znaleźć rozwiązanie wszelkich trudności społecznych.

Na tle pracy „Nauczanie i wychowanie" przedstawia nam autor wspólne psychologiczne podłoże różnych metod nauczania, ilustruje je przykładami ich stosowanie i wykazuje, dlaczego te metody zyskały swój rozgłos. Poza metodyczną stroną zajmuje się autor i stroną wychowawczego oddziaływania na młodzież przez szkołę.

Świat i Życie. Ukazał się zeszyt IV zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie" (red. prof. dr. Zygmunt Łempicki, nakład Książnicy - Atlas). Największym artykułem tego zeszytu jest art. Francja (prof. dr. St. Pawłowski i J. Stempowski). Bogato reprezentowana jest również przyroda i technika. Otwiera ten dział artykuł prof. dr. St. Ziemeckiego p. t. „Fotoelektryczność", w którym autor mówi o niedawno odkrytem zjawisku fotoelektrycznem i o szerokiem zastosowaniu „oka elektrycznego", jakiem jest komórka fotoelektryczna. W art. „Fotografja" inż. W. Romer omawia zjawiska fotografji. dr. T. Jaczowski wyjaśnia pojęcie „Gatunku w naukach biologicznych", dr. Piotr Słonimski opisuje „Gady", zaś prof. dr. Jan Lewiński zaznajamia z gadami - potworami przedhistorycznemi, o których mówią nam już tylko kamienie i wykopaliska. W zeszycie tym znajduje się wykład o tak zawiłem zagadnieniu, jakiem są „Funkcje" (dr. Otto Nikodym), kpt. K. Biesiekierski pisze o „Fortyfikacjach", pułkownik zaś Tadeusz Różycki o „Gazach bojowych".

Wydawnictwo M. Arcta w Warszawie.

Manfred Kridl. Literatura Polska wieku XIX. Wydanie skrócone t. II i t. III.

Ukazało się wydanie skrócone „Literatury polskiej w. XIX" w trzech tomach, zamiast, jak poprzednio, w sześciu. Uległ znacznej redukcji zarówno materjał jak i rozbiory literackie. Skrótów dokonano w taki sposób, aby i autorów i epoki przedstawić w sposób wyrazisty, choć mniej szczegółowy.

Pełne wydanie podręcznika prof. Kridla nie będzie jednak wycofane z obiegu; przeciwnie, będzie się ukazywało nadal, w miarę potrzeby, jako przeznaczone dla szkół czy klas o wyższym poziomie, dla seminarjów, kursów nauczycielskich, wreszcie dla nauczycieli.

Czcionkami drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 6.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 czerwca 1934 r.

TREŚĆ:

1 Urządzanie imprez w szkole str. 306.

2. Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach publicznych, rewjach, pochodach i t. p. str. 306.

3. Występowanie chórów szkolnych i szkolnych zespołów orkiestralnych w imprezach pozaszkolnych str. 307.

4. Opłaty szkolne w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych str. 308.

5. Zmiany zasad w rachunkowości taksy administracyjnej str. 313.

6. Kierownictwo pedagogiczne hufca szkolnego, prowadzenie gier i zabaw oraz wynagrodzenie za te zajęcia str. 314.

7. Żołnierskie szkoły początkowe str. 314.

8. Opłaty szkolne w szkołach zawodowych str. 315.

9. Organizacja roku szkolnego 1934/35 w puublicznych szkołach dokształcających zawodowych str. 320.

10. Zasiłki udzielane instytucjom z dodatku do państwowego podatku przemysłowego na wydatki związane z organizowaniem i prowadzeniem kursów dokształcających dla nauczycieli szkół zawodowych str. 322.

11. Normalizacja zeszytów szkolnych dla uczniów szkół powszechnych str. 323.

12. Przesyłki listowe urzędowe oraz w postępowaniu cywilnem i karnem str. 325.

13. Koszta podróży i diet nauczycieli prowadzących wycieczki przyrodniczo-krajoznawcze str. 326.

14. Dodatek na mieszkanie za rok 1928 str. 326.

Organizacja szkół str. 326.

Ruch służbowy str. 327.

Konkursy str. 330.

Ogłoszenia: Modele okrętowe str. 332. Biuro Turystyczne Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego str. 332. Wizytator nauki religji grecko-kat. str. 332. Wartość znaczków pocztowych do opłaty urzędowych przesyłek listowych str. 333. Podział administracyjny województwa tarnopolskiego str. 333. Granice powiatów, gmin str. 333. Wskazania do zwolnienia od rysunków i zajęć praktycznych u młodzieży szkolnej z powodu niedostatecznej sprawności narządu wzrokowego (Dr. Kazimierz Budzanowski) str. 335. Tydzień ochrony przyrody z wystawą w Tarnopolu str. 339. Statut i regulamin Pań. Centralnej Bibljoteki Pedagogicznej przy Kuratorjum O. S. Lw. str. 340. Organizacja roku szkolnego 1934/35 w publicznych szkołach powszechnych (sprostowanie) 343.

Książki czasopisma: Książki do bibljotek str. 344. Dwudziestolecie Marszu Szlakiem Kadrówki str. 348. Książki nadesłane str. 348.

1.

Urządzanie imprez w szkole.

Nr O. 12093/34. Zdarzają się niejednokrotnie wypadki, że różne instytucje zwracają się do szkół z propozycjami wzięcia przez młodzież udziału w różnych imprezach przez nie urządzanych bez uprzedniego uzyskania na to zezwolenia ze strony władz szkolnych.

Z uwagi na to, że wciąganie młodzieży szkolnej do jakiejkolwiek akcji niezwiązanej ściśle z życiem i programem szkoły jest niepożądane, zarządzam wskutek okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 65 z dnia 19 maja 1934 r. (II. S. 1835/34), aby Dyrekcje, Kierownictwa, Inspektoraty nie udzielały zgody na udział młodzieży szkolnej w imprezach, przedsiębranych na terenie szkoły, które nie uzyskały uprzednio zezwolenia Kuratorjum O. S. Lw.

Zarazem oznajmia się, że zezwoleń na udział młodzieży szkolnej w imprezach, dopuszczonych na teren szkoły, a więc organizowanych w myśl okólnika Kur. O. S. Lw. Nr. 23 z dnia 17 stycznia 1934 Nr. O. 995/34 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r. str. 129) na cele 1) Towarzystwa Popierania Budowy Szkół Powszechnych, 2) L. O. P. P., 3) Ligi Morskiej i Kolonjalnej, 4) Polskiego Czerwonego Krzyża, 5) Funduszu szkolnictwa polskiego zagranicą, 6) dożywiania dzieci — mogą udzielać same Inspektoraty. Dyrekcje oraz Kierownictwa szkół z zastrzeżeniem, że imprezy te będą organizowane w czasie wolnym od godzin nauki szkolnej.

Udzielając tego pozwolenia, Inspektoraty szkolne, Dyrekcje oraz Kierownictwa szkół winny jednocześnie zapewnić młodzieży należytą opiekę.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski*. wr.

2.

Udział młodzieży szkolnej w uroczystościach publicznych, rewjach, pochodach i t. p.

Nr O. 13132/34. Młodzież szkolna jest w ostatnich czasach szczególnie często pociągana do udziału w najrozmaitszych uroczystościach, pochodach i rewjach, do usług i występów w celu uświetnienia wszelkiego rodzaju pokazów, tworzenia szpalerów, utrzymywania porządku i t. p.

Odbywa się to niejednokrotnie w godzinach lekcyjnych, co jest niedopuszczalne a nadto ze szkodą dla zdrowia młodzieży; naraża się ją bowiem na duże wysiłki i zmęczenie, a niekiedy nawet przez przeciąganie uroczystości i pokazów do późnej nocy, zabiera się jej tak konieczny spoczynek nocny. Zajmowanie młodzieży kilku po kolei następujących świąt i niedziel uniemożliwia wykonanie programu wychowawczego szkoły, odbycie wycieczek naukowych, turystycznych, ćwiczeń harcerskich lub przysposobienia wojskowego.

Szczególnie niepokojącym objawem były w b. r. związane z udziałem młodzieży w uroczystościach publicznych wypadki omdleń, udarów i porażeń słonecznych. Wskazują one na nadmierne szafowanie siłami młodego pokolenia, którego wartość biologiczna z najrozmaitszych przyczyn i względów jest znacznie osłabiona.

Mając na uwadze konieczność przeciwdziałania niepożądanym objawom przemęczania młodzieży w związku z udziałem jej w uroczystościach i wystąpieniach publicznych, Kuratorjum O. S. Lw. zarządza w myśl okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 72 z dnia 29 maja 1934 r. (Nr. I. WF. 2042/34), co następuje:

Inspektoraty szkolne, Dyrekcje oraz Kierownictwa szkół:

a) zabronią organizowania udziału młodzieży szkolnej w uroczystościach, odbywających się w niekorzystnych warunkach atmosferycznych (upał, zimno, słota). Przypomina się zwłaszcza w tym względzie postanowienie punktu 3 okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 74 z dnia 20 maja 1932 r. (Nr. I. WF. 2214/32 w sprawie ochraniania młodzieży od szkodliwych następstw upałów, ogłoszonego w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r. str. 364;

b) ograniczą uczestnictwo młodzieży szkolnej w obchodach publicznych, w których udział młodzieży ma znaczenie raczej dekoracyjne niż pedagogiczne;

c) nie dopuszczą do zbyt częstych i masowych zbiórek, w czasie których młodzież narażona jest na długie, nieraz dwu i trzygodzinne stanie i czekanie w szeregach, doprowadzające do wyczerpania fizycznego i zobojętnienia moralnego dla samej uroczystości;

d) zakażą udziału młodzieży w zbiórkach i pochodach wieczornych, niezwiązanych z pracami szkoły;

e) wyłączą z programów uroczystości udział dziatwy szkół powszechnych poniżej lat dziesięciu w długich, nieraz kilkukilometrowych pochodach i defiladach;

f) ograniczą wystąpienia pocztów sztandarowych, w czasie zaś wystąpień nie narażą ich na długie stanie w postawie bacznej.

Przedstawiciele władz szkolnych, zasiadający w komitetach obywatelskich, organizujących uroczystości i obchody, winni z powołaniem się na niniejszy okólnik przeciwstawiać się wszelkim projektom niewłaściwego i nieodpowiedniego wykorzystywania młodzieży.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski*. wr.

3.

Występowanie chórów szkolnych i szkolnych zespołów orkiestralnych w imprezach pozaszkolnych.

Nr. O. 12592/34. Ponieważ zdarza się często, iż różne towarzystwa i organizacje pozaszkolne zwracają się bądź do Inspektorów Szkolnych, bądź też do Dyrekcyj i Kierownictw szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących lub zawodowych z prośbą o udzielenie zezwolenia na występy chórów szkolnych i szkolnych zespołów orkiestralnych w różnych imprezach, urządzanych przez te towarzystwa i organizacje na terenie pozaszkolnym i dla celów, nie mających często nic wspólnego ze szkołą, Kuratorjum O. S. Lw., opierając się na okólniku Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 67 z dnia 23 maja 1934 r. (Nr. II. P. 161/34), zwraca uwagę, że ze względu na dobro młodzieży i na normalny tok nauki szkolnej nie jest wskazane udzielanie przez Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje oraz Kierownictwa szkół zezwoleń na publiczne występy młodzieży w imprezach towarzystw i organizacyj pozaszkolnych.

Z powołaniem się na niniejszy okólnik Inspektoraty Szkolne, Dyrekcje oraz Kierownictwa szkół prośby towarzystw i organizacyj w tej sprawie załatwiać będą odmownie.

W miejscowościach, gdzie niema chórów pozaszkolnych ani pozaszkolnych zespołów orkiestralnych, które mogłyby uświetnić swojemi produkcjami uroczystość państwową w danej miejscowości, może Inspektor Szkolny względnie Dyrektor lub Kierownik szkoły średniej ogólnokształcącej lub zawodowej, udzielić zezwolenia na występ chóru, względnie orkiestry szkolnej, z zastrzeżeniem jednak, że uroczystość rozpocznie się i skończy tak, by młodzież w przepisanej porze wieczornej mogła znaleźć się w swoich domach. O udzieleniu zezwolenia Inspektor Szkolny, względnie Dyrektor winien zawiadomić Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Zezwoleń tych należy udzielać w wypadkach istotnie wymagających pomocy ze strony szkół, chóry szkolne bowiem i szkolne zespoły orkiestralne znajdują dość sposobności do wykazania swej sprawności i kultywowania śpiewu i muzyki przed rodzicami i miejscowem społeczeństwem w czasie uroczystości ściśle szkolnych, odbywających się na terenie szkoły z okazji świąt państwowych, czy przy innych okolicznościach.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.* wr.

4.

Opłaty szkolne w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych.

Okólnik Minist. W. R. i O. P. Nr. 85 z dnia 14 czerwca 1934 r. (I. R. 4547/34).

Z mocą obowiązującą od dnia 20 sierpnia 1934 r. zarządzam pobieranie następujących opłat szkolnych:

I. W państwowych szkołach średnich ogólnokształcących i klasach gimnazjalnych utworzonych przy państwowych zakładach kształcenia nauczyli:

1. Taksa za egzamin wstępny do klasy pierwszej lub wyższej	zł 10.—
2. Taksa za egzamin wstępny z różnicy programów .	zł 10.—
3. Taksa za egzamin prywatny, zdawany w państwowej szkole średniej (w okręgach, w których te egzaminy istnieją)	zł 10.—
4. Taksa za egzamin dojrzałości w szkołach średnich państwowych i prywatnych	zł 12.—
5. Taksa za pełny egzamin dojrzałości dla eksternów .	zł 60.—
6. Taksa za uzupełniający egzamin dojrz. dla eksternów	zł 15.—
7. Taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego	zł 5.50
8. Taksa za wydanie duplikatu świadectwa dojrzałości .	zł 11.—
9. Taksa administracyjna roczna	zł 220.—
dla uczniów wstępujących po raz pierwszy do państwowej szkoły średniej	zł 223.—

II. W państwowych zakładach kształcenia nauczycieli (seminarja nauczycielskie, kursy nauczycielskie, pedagogja, wyższe kursy nauczycielskie, seminarja ochroniarskie, szkoły ćwiczeń przy tych zakładach), oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych:

10. Taksa za wydanie duplikatu świadectwa rocznego lub półrocznego, jak również duplikatu złożenia części egzaminu dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechn. zł 5.50

11. Taksa za wydanie duplikatu: świadectwa dojrzałości, dyplomu na nauczyciela szkoły powszechnej, świadectwa ukończenia seminarjum ochroniarskiego, świadectwa egzaminu uzupełniającego względnie pełnego egzaminu dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych, świadectwa praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół powszechnych, świadectwa z wyższego kursu nauczycielskiego zł 11.—

12. Taksa za pełny egzamin na dyplom nauczyciela szkół powszechnych dla eksternów . . . . zł 60.—

13. Taksa za uzupełniający egzamin na dyplom nauczyciela szkół powszechnych dla eksternów . . . . zł 40.—

14. Taksa za egzamin dla czynnych a niewykwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych:

a) z jednej grupy przedmiotów lub z jednego przedmiotu artystyczno-technicznego . . . . zł 10.—

b) z dwóch grup zdawanych łącznie . . . . . zł 15.—

c) z trzech grup zdawanych łącznie . . . . . zł 20.—

d) z czterech i więcej grup zdawanych łącznie . . . zł 25.—

15. Taksa za egzamin na świadectwo praktycznego egzaminu na nauczyciela publicznych szkół powszechnych . . zł 60.—

16. Taksa za egzamin eksternów na wyższych kursach nauczycielskich zdawany w całości w jednym terminie . . zł 40.—

17. Taksa za jedną część egzaminu eksternów na wyższych kursach nauczycielskich . . . . zł 20.—

18. Taksa za dwie części egzaminu eksternów na wyższych kursach nauczycielskich zdawane łącznie . . . . zł 30.—

19. Taksa administracyjna roczna . . . . . . zł 80.—

UWAGA: Opłaty w Państwowym Instytucie Robót Ręcznych, Państwowym Instytucie Nauczycielskim, Państwowym Instytucie Pedagogiki Specjalnej i na Państwowym Wyższym Kursie Nauczycielskim (grupa robót ręcznych) normuje oddzielne zarządzenie Ministra W. R. i O. P.

III. Taksy, wymienione w punktach 1, 2 i 3 powinny być uiszczone za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe szkoły przed przystąpieniem ucznia (nicy) do egzaminu. Taksy te, wzięte łącznie, dyrekcje szkół rozdzielają pomiędzy egzaminatorów, jako wynagrodzenie za udział w egzaminach; sumy uzyskane od uczniów z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

IV. a) Taksę, wymienioną w punkcie 4, za egzamin dojrzałości uczniowie szkół państwowych wpłacają na konto czekowe szkoły do dyspozycji dyrekcji, zaś dyrekcje szkół niepaństwowych zebrane taksy wpłacają do P. K. O. na właściwe konta izb skarbowych, względnie kas urzę-

dów skarbowych, na rachunek funduszu specjalnego kuratorjum okręgu szkolnego pod nazwą „Taksa administracypna".

b) Dyrekcje szkół zarówno państwowych jak i niepaństwowych przesyłają kuratorjum wykazy uczniów (nic), od których taksy te zostały pobrane, nadto dyrekcje szkól państwowych podają kwotę, jaką z tego tytułu uzyskały, a dyrekcje szkół niepaństwowych dołączają dowód wpłacenia łącznej kwoty.

c) Taksy, wymienione w punktach 5 i 6, eksterni wpłacają bezpośrednio na rachunek funduszu specjalnego kuratorjum okręgu szkolnego pod nazwą „Taksa administracyjna" za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe izby skarbowej lub kasy urzędu skarbowego.

d) Taksy, wpłacone przez uczniów, zwrotowi zasadniczo nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 4, 5 i 6, i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń (ekstern) z powodu zasłabnięcia lub choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, co winno być stwierdzone świadectwem lekarskiem, egzaminowi poddać się nie może, względnie po wpłaceniu taksy do egzaminu dopuszczony nie zostanie. Zwrotu taks dokonywują kuratorja okręgów szkolnych we własnym zakresie działania.

V. Taksy, wymienione w punktach 7, 8, 10 i 11, stanowią dochód Skarbu Państwa i powinny być wpłacone przez zainteresowanych znaczkami stemplowemi wartości nominalnej 5 i 10 zł), które dyrekcja szkoły nakleja na wydanym duplikacie i kasuje.

VI. Taksy, wymienione w punktach 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 18 są przeznaczone na wydatki związane z przeprowadzeniem egzaminów i na wynagrodzenie egzaminatorów. Zasady podziału taks są określone w regulaminach odpowiednich egzaminów.

VII. a) Dochód z taks, wymienionych w punktach 4, 9 i 19, dyrekcje szkół zatrzymują do swojej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez kuratorjum okręgu szkolnego rocznych planach finansowo-gospodarczych.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem P. K. O. na właściwe konta izb skarbowych, względnie na konta kas urzędów skarbowych na rachunek funduszu specjalnego kuratorjum okręgu szkolnego pod nazwą „Taksa administracyjna".

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z kuratorjum okręgu szkolnego brakujące sumy w formie dotacyj.

b) Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum otrzymywanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo-kasowe, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P.

VIII. Od taks, wymienionych w punktach 1, 2, 3, 4, 7, 8, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17 i 18, oraz od różnicy między taksą dla uczniów dawnych i nowowstępujących w kwocie zł 3 (punkt 9) nikt zwolnionym być nie może. Zwolnień można udzielać jedynie od taksy za egzamin dojrzałości eksternów i od taksy administracyjnej.

Od taksy za pełny egzamin dojrzałości eksternów mogą być zwolnieni w połowie kandydaci zupełnie niezamożni oraz dzieci czynnych funk-

cjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, a także i sami funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi.

Całkowicie zwolnieni od tej taksy mogą być wyjątkowo kandydaci zupełnie ubodzy i to w granicach 10% wszystkich kandydatów, dopuszczonych do egzaminu, przyczem pierwszeństwo mieć winny dzieci niezamożnych inwalidów wojennych, niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari" i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości oraz sami niezamożni inwalidzi wojenni, kawalerowie orderu „Virtuti Militari" i odznaczeni Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

Od taksy za egzamin dojrzałości eksternów zwalnia kuratorjum okręgu szkolnego.

IX. a) Taksy administracyjne, wymienione w punktach 9 i 19, powinny być wpłacane w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, jednak najpóźniej do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

b) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

X. a) Z ulgowej taksy administracyjnej w wysokości 50% normalnej taksy, wskazanej w punktach 9 i 19, korzystają dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku.

b) Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej; w wyjątkowych wypadkach również i dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od ulgowej taksy (X poz. a). Zwolnienia takie muszą jednak mieścić się w granicach normy dozwolonej.

Całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej należy stosować w pierwszym rzędzie w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari" i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

XI. Od taksy, przewidzianej w punkcie 19, nie mogą być zwolnieni słuchacze wyższych kursów nauczycielskich, korzystający z urlopu płatnego.

XII. a) Określonych wyżej ulgowych taks administracyjnych i zwolnień od opłaty taksy administracyjnej udzielają co półrocze rady pedagogiczne szkół stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji rady pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie.

b) Radom pedagogicznym przysługuje prawo udzielania ulgowej taksy administracyjnej oraz częściowego lub całkowitego zwalniania od taksy administracyjnej, a to: w szkołach średnich ogólnokształcących oraz klasach gimnazjalnych przy państwowych zakładach kształcenia nauczycieli w granicach 20%, w państwowych zakładach kształcenia nauczycieli w gra-

nicach 25% sumy, którą dyrekcja szkoły powinnaby uzyskać z opłat, gdyby wszystkie dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych — płaciły połowę taksy, a pozostałe — całą taksę. Gdyby jakieś wyjątkowe względy zmuszały radę pedagogiczną do udzielenia ulg i zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazana, winny dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę kuratorjum okręgu szkolnego, występując z wnioskami w I półroczu do dnia 1-go listopada, a w II półroczu do dnia 1-go kwietnia.

c) Poza tem kuratorja winny zarządzać zwolnienie od taksy dzieci w tych szkołach ćwiczeń, które jako szkoły powszechne, są włączone do normalnej sieci szkolnej i do których dzieci są kierowane przez władze nadzorujące wykonania przepisów o obowiązku szkolnym. W takich wypadkach dzieci, zwolnionych w szkole ćwiczeń, nie wlicza się do wyżej określonej normy.

d) Decyzja rady pedagogicznej o udzieleniu ulgowej taksy administracyjnej oraz o częściowem lub całkowitem zwolnieniu od taksy następuje do dnia 20 października na skutek podania, wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej do dnia 20 września. Dyrekcja szkoły może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

e) Funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi nie składają podań o udzielenie ulgowej taksy administracyjnej. Dyrekcja szkoły może jednak zażądać od nich, w razie wątpliwości, przedstawienia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonarjuszem państwowym.

f) Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od taksy w jednem półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnem półroczu szkolnem, o ile istnieją nadal warunki, od których zależy zwolnienie. Uczniowie nie zwolnieni od taksy obowiązani są wpłacić ją ratami półrocznemi bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzyj rady pedagogicznej najpóźniej jednak do dnia 20 listopada za I półrocze i do dnia 20 kwietnia za II półrocze.

g) Nowowstępujący uczniowie w pierwszem półroczu szkolnem od żadnych opłat nie mogą być zwolnieni. Nie dotyczy to dzieci funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych. W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, kuratorjum okręgu szkolnego będzie udzielało w drodze wyjątku ulgowych taks administracyjnych i zwolnień od nich nowowstępującym uczniom w I-em półroczu szkolnem.

h) W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) taksy oraz umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks, decyduje kuratorjum okręgu szkolnego.

XIII. Z chwilą wejścia w życie niniejszego okólnika uchylam zarządzenie z dnia 6 września 1933 r. (I. R. 6542/33) o taksach i opłatach szkolnych w państwowych szkołach średnich ogólnokształcących, państwowych zakładach kształcenia nauczycieli oraz przy egzaminach nauczycieli szkół powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 10, rok 1933, poz. 150) [1]).

Minister W. R. i O. P.: *W. Jędrzejewicz*, wr.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 351.

5.

Zmiany zasad w rachunkowości taksy administracyjnej.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 16 czerwca 1934 r. Nr. I. R. 5314/34.

Nr. O. 15472/34. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z ważnością od początku roku szkolnego 1934/35 zmienia niektóre zasady, dotyczące rachunkowości taksy administracyjnej w państwowych zakładach szkolnych i urzędach Ministerstwu W. R. i O. P. podległych.

Zmiany te polegają:

1. na zatrzymywaniu przez dyrekcje (kierownictwa) szkół opłat w wysokości, odpowiadającej sumie wydatków zatwierdzonych w rocznych planach finansowo - gospodarczych;
2. na przekazywaniu na rachunek kuratorjum okręgu szkolnego nadwyżek, ustalanych w zatwierdzonych planach finansowo - gospodarczych;
3. na wprowadzeniu do planów finansowo - gospodarczych wszystkich rodzajów wydatków, nie wyłączając tytułów tych rodzajów wydatków, które dotychczas traktowane były odrębnie poza planem, jako specjalne cele.

Zasady te wpływają na zmianę dotychczasowych przepisów rachunkowo - kasowych, dotyczących taksy administracyjnej. Projekty nowych przepisów (dla kuratorjów okręgów szkolnych i dla dyrekcyj zakładów szkolnych), z uwzględnieniem przytoczonych zasad, są w toku uzgadniania z Ministerstwem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli. Po uzgodnieniu — ukażą się w Dz. Urz. Ministerstwa W. R. i O. P. przed rozpoczęciem roku szkolnego 1934/35.

Nowe przepisy rachunkowo - kasowe dla zakładów szkolnych będą obowiązywać dyrekcje (kierownictwa) państwowych gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, rolniczych, sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego oraz specjalnych.

Dostosowane do powyższych zasad zarządzenia o opłatach szkolnych Ministerstwo załącza[1]), celem niezwłocznego rozesłania do dyrekcyj (kierownictw) szkół, które przy opracowywaniu planów finansowo - gospodarczych na rok szkolny 1934/35 zasady te winny wziąć pod uwagę.

Plany finansowo - gospodarcze na rok szkolny 1934/35 będą sporządzane na nowych wzorach; druki nowych wzorów zostaną przesłane w najbliższych dniach przy zarządzeniu Ministerstwa W. R. i O. P. w sprawie preliminarza budżetowego.

Zarządzenia o opłatach szkolnych w państwowych instytutach: nauczycielskim, pedagogiki specjalnej, robót ręcznych oraz w państwowych szkołach sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego będą wydane oddzielnie.

Naczelnik Wydziału: (—) *A. Nowak.*

---

[1]) Patrz wyżej, str. 308 w sprawie opłat w szkołach średnich ogólnokształcących tudzież str. 315 w sprawie opłat w szkołach zawodowych.

6.

Kierownictwo pedagogicznego hufca szkolnego, prowadzenie gier i zabaw oraz wynagrodzenie za te zajęcia.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 78 z dnia 5 czerwca 1934 r. (BP. 196/34).

Nr. O. 13953/34. Na zapytanie jednego z kuratorjów w wymienionych wyżej sprawach, Ministerstwo wyjaśnia co następuje.

Kierownictwo pedagogiczne hufca szkolnego należy z zasady powierzać etatowemu nauczycielowi szkoły. W szkołach zawodowych, posiadających nieliczne grono nauczycieli etatowych, można powierzać kierownictwo hufca szkolnego osobom z poza grona nauczycielskiego szkoły.

Wynagrodzenie za kierownictwo hufca wypłacać należy według norm (stawek) wynagrodzenia za godziny nadliczbowe, ustalonych dla nauczycieli etatowych lub kontraktowych, zależnie od charakteru zatrudnienia nauczyciela.

Analogicznie wypłacać należy wynagrodzenie nauczycielom, prowadzącym gry i zabawy — z wyjątkiem nauczycieli ćwiczeń cielesnych, którzy otrzymują za te zajęcia dodatek służbowy, określony w § 5 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1 poz. 5) [1]).

Prowadzenia gier i zabaw nie należy powierzać osobom z poza grona nauczycielskiego szkoły.

Instruktorów p. w. hufca szkolnego wyznaczają z reguły właściwe władze wojskowe p. w.

Instruktorzy zarówno wojskowi jak cywilni (t. zw. honorowi i kontraktowi instruktorzy p. w.) nie mogą być opłacani z kredytów szkolnych.

Podobnie nie mogą być opłacane z tych kredytów instruktorki hufców szkolnych żeńskich (instruktorki Organizacji Przysposobienia Kobiet do Obrony Kraju). Kierowniczkom (komendantkom) hufców szkolnych żeńskich p. w. można wypłacać wynagrodzenie za kierownictwo hufca — analogicznie jak za kierownictwo hufca męskiego — tylko w tym wypadku, gdy są nauczycielkami danej szkoły.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan Lipka* wr.

7.

Żołnierskie szkoły początkowe.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 283 z dnia 15 maja 1934 r. (Nr. I. 10711/34).

W związku z wytycznemi organizacji żołnierskich szkół początkowych, podanemi w komunikacie Nr. 8 Ministerstwa Spraw Wojskowych, Wojskowego Instytutu Naukowo-Wydawniczego, L. 299 - 10/Ośw. [2]) należy udzielać władzom wojskowym życzliwej pomocy w organizowaniu żołnierskich szkół początkowych, w szczególności zaś:

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 114.

[2]) Komunikat rozesłano inspektoratom osobno przy okólniku.

1) przydzielać w miarę możności odpowiednio urządzone sale szkolne do nauki dla żołnierskich szkół początkowych przy należytym uwzględnieniu interesów wychowawczych szkoły powszechnej;

2) proponować na życzenie władz wojskowych lub Polskiego Białego Krzyża nauczycieli do udzielania nauki zgodnie z wytycznemi zawartemi w punkcie IX. wspomnianego na wstępie komunikatu M. S. Wojsk. oraz na warunkach, zawartych w punkcie X. tegoż komunikatu;

3) a) udzielać bezpośrednio lub przez upoważnionych do tego kierowników i nauczycieli szkół powszechnych wskazówek metodycznych prowadzącym nauczanie w żołnierskich szkołach początkowych;

b) wizytować osobiście lub przez upoważnionych do tego kierowników i nauczycieli szkół powszechnych naukę w żołnierskich szkołach początkowych;

c) brać udział lub delegować swych przedstawicieli do komisyj egzaminacyjnych w charakterze egzaminatorów;

d) podawać — przy uwzględnianiu przerabianego materjału nauczania — tematy egzaminacyjnych wypracowań piśmiennych;

e) podpisywać świadectwa żołnierskich szkół początkowych;

f) wysyłać bezpośrednio do dowódcy O. K. spostrzeżenia z odbytych egzaminów.

Do czasu wydania w związku z nowym ustrojem szkolnym innych zarządzeń zakres programu nauki przymusowego nauczania żołnierzy w myśl ustawy z dnia 21 lipca 1919 r. (Dz. P. P. P. Nr. 63, poz. 373) normuje wydana przez Ministerstwo Spraw Wojskowych „Instrukcja o przymusowem nauczaniu żołnierzy" O. 20/1921 Warszawa, 1922. Główna Księgarnia Wojskowa.

Ze względu na ważność, zarówno ze stanowiska społecznego jak i państwowego, przymusowego nauczania w wojsku i pracy związanych z tem żołnierskich szkół początkowych winni inspektorowie szkolni i ich zastępcy sprawę tę życzliwie i sumiennie traktować, dobierając na delegatów i nauczycieli jednostki, które dają gwarancję, że przyjęte obowiązki wypełniać będą z należytem zrozumieniem ich ważności.

Z chwilą ogłoszenia niniejszego okólnika traci ważność okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z 9 marca 1927 r. (Nr. I. 3227/27 [1]) w sprawie świadectw kursów przymusowego nauczania żołnierzy.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.* wr.

8.

Opłaty szkolne w szkołach zawodowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 86 z dnia 14 czerwca 1934 r. (I. R. 4545/34.

Nr. III. 15406/34. Z mocą obowiązującą od dnia 20 sierpnia 1934 r. zarządzam pobieranie w państwowych szkołach, seminarjach i na kursach zawodowych następujących opłat szkolnych:

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 199.

I. Taksę za egzamin wstępny uiszczają wszyscy kandydaci przystępujący do tego egzaminu:

a) na kurs pierwszy w szkołach technicznych, średnich technicznych kolejowych, w szkołach i liceach handlowych, oraz w szkołach ogrodniczych i średnich rolniczych . . . zł 5.—

b) w szkołach rzemieślniczo-przemysłowych (męskich i żeńskich), w szkołach mistrzowskich, w szkołach rękodzielniczych i gospodarczych żeńskich, seminarjach zawodowych żeńskich i w szkołach niższych technicznych kolejowych . . zł 3.—

II. Taksę za badania psychotechniczne uiszczają wszyscy kandydaci poddawani tym badaniom:

a) w szkołach wymienionych w p. I ust. a . . . . zł 2.—

b) w szkołach wymienionych w p. I ust. b . . . zł 1.—

III. Taksę wstępną czyli wpisowe uiszczają wszyscy uczniowie nowoprzyjęci do szkoły lub na kurs — we wszystkich szkołach oraz na kursach zwyjątkiem kursów wędrownych i kursów korespondencyjnych . . . . zł 10.—

IV. Taksa za egzamin końcowy we wszystkich szkołach i kursach . . . . zł 10.—

V. Taksa za świadectwa:

a) za świadectwo ukończenia szkoły lub kursu . . . zł 5.—

Uwaga: Świadectwa (wykazy postępów) roczne, półroczne, względnie semestralne, wydaje się bezpłatnie.

b) za duplikaty świadectw ukończenia szkoły lub kursu zł 11.—

c) za duplikaty świadectw (wykaz postępów) rocznych, półrocznych, względnie semestralnych . . . . zł 13.20

VI. Taksa administracyjna.

A) W szkołach

a) technicznych:

1. na wydziałach mechanicznych, mechanicznych kolejowych, elektrycznych, elektromechanicznych, mechanicznych, mechaniczno-elektrotechnicznych, lotniczych, samochodowych, młynarskich, włókienniczych, górniczych, hutniczych, przemysłowo-leśnych . . . . rocznie zł 170

2. na wydziałach chemicznych, ceramicznych, piwowarskich . . . . rocznie zł 190

3. na wydziałach budowlanych, drogowych, drogowo-budowlanych, drogowo-wodnych, mierniczych, meljoracyjnych, miernictwa kopalnianego, eksploatacyjnych kolejowych . . . . rocznie zł 130

b) ogrodniczych średnich . . . . rocznie zł 190
c) ogrodnictwa w Poznaniu i w Państw. Wyższej Szkole Gospodarstwa Wiejskiego w Cieszynie . . . rocznie zł 220
d) rolniczych średnich . . . . rocznie zł 80
e) kolejowych niższych . . . . rocznie zł 90
f) rzemieślniczo - przemysłowych męskich, rękodzielniczych i gospodarczych żeńskich oraz w seminarjach zawodowych żeńskich . . . . rocznie zł 90
g) rzemiosł budowlanych, koszykarskich i szewckich rocznie zł 40
h) w liceach i szkołach handlowych . . . . . rocznie zł 130
i) mistrzów mechaników, mistrzów budowlanych, drogowych i meljoracyjnych, oraz na kursie majstrów i podmajstrzych młynarskich w Bydgoszczy . . . . rocznie zł 100
j) w szkole wiertniczej w Borysławiu . . . rocznie zł 130

B) Na kursach

a) radjotechnicznych, ogrodnictwa w Poznaniu i Wilnie . . . . rocznie zł 130
b) nadzorców drogowych i meljoracyjnych za cały kurs . . . . jednorazowo zł 30
c) gorzelniczych za cały kurs . . . jednorazowo zł 20
d) praktyki ogrodniczej w Zaleszczykach . jednorazowo zł 20
e) półrocznych dla elektromonterów dla maszynistów i palaczy za cały kurs . . . . . . jednorazowo zł 30
f) rocznych elektromonterów i dla pracowników przemysłu metalowego . . . . rocznie zł 60
g) kilimkarstwa, płatne zgóry . . . . . miesięcznie zł 12
h) rysunków zawodowych dla rzemieślników przemysłu metalowego, budowlanego i drzewnego, płatne zgóry . . . . miesięcznie zł 3
i) rysunku odręcznego, płatne zgóry . . miesięcznie zł 3
j) snycerstwa i rzeźbiarstwa dla rzemieślników przemysłu drzewnego, kamieniarskiego i sztukatorskiego, płatne zgóry . . . . miesięcznie zł 3
k) rękodzielniczych, gospodarczych i handlowych, zorganizowanych przy szkołach średnich zawodowych i żeńskich seminarjach zawodowych, płatne zgóry . . . . miesięcznie zł 5
l) rękodzielniczych i gospodarczych, zorganizowanych przy niższych szkołach zawodowych, płatne zgóry . . . . miesięcznie zł 3
m) trykotarstwa maszynowego i haftu mamaszynowego, płatne zgóry . . . . miesięcznie zł 5
n) wieczornych kroju i szycia, zorganizowanych przy państwowych szkołach i seminarjach zawodowych żeńskich, płatne zgóry . . . . . miesięcznie zł 5
o) korespondencyjnych — od przedmiotu, płatne zgóry . . . . półrocznie zł 5
p) wędrownych, prowadzonych przez państwowe szkoły zawodowe żeńskie, płatne zgóry . . miesięcznie zł 2

VII. Taksy, wpłacone przez uczniów i słuchaczów kursów, zwrotowi nie podlegają.

VIII. a) Taksy, wymienione pod V b) i c), stanowią dochód Skarbu Państwa i powinny być wpłacane przez zainteresowanych znaczkami stemplowemi, wartości nominalnej 10 i 12 zł, które dyrekcja szkoły nakleja na wydanym duplikacie i kasuje.

b) Taksy, wymienione w punkcie I, II wzięte łącznie, rozdzielają dyrekcje szkół pomiędzy egzaminatorów oraz prowadzących badania psychotechniczne, jako wynagrodzenie za udział w egzaminach; sumy uzyskane od uczniów z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

c) Dochód z taks, wymienionych w punkcie III, IV, V a) i VI, dyrekcje szkół zatrzymują do swojej dyspozycji, na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez kuratorjum okręgu szkolnego rocznych planach finansowo - gospodarczych.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem P. K. O. na właściwe konta izb skarbowych, względnie na konta kas urzędów skarbowych na rachunek funduszu specjalnego kuratorjum okręgu szkolnego pod nazwą „Taksa administracyjna".

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z kuratorjum okręgu szkolnego brakujące sumy w formie dotacyj.

d) Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum otrzymywanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo - kasowe, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P.

IX. Do uiszczania taks obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie.

X. a) Taksy wymienione w punktach I, II, III, IV i VI B poz. b), c), d), e) powinny być uiszczone przed przystąpieniem do egzaminu i przyjęciem do szkoły lub na kurs.

b) Taksy administracyjne, wymienione w punkcie VI A oraz p. VI B poz. a) i f), powinny być wpłacane w dwóch równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, jednak najpóźniej do dnia 20-go listopada za I półrocze i do dnia 20-go kwietnia za II półrocze.

c) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności taksy występują ze szkoły, można nie żądać opłacenia taksy.

XI. a. Dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku, opłacają ulgową taksę administracyjną, która wynosi 30% normalnej taksy, wskazanej w punkcie VI A.

b. Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od taksy administracyjnej; w wyjątkowych wypadkach również i dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od ulgowej taksy (punkt XI poz. a). Zwolnienia takie muszą jednak mieścić się w granicach normy dozwolonej.

Całkowite zwolnienia od taksy administracyjnej należy stosować w pierwszym rzędzie w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari“ i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

c. Określonych wyżej ulgowych taks administracyjnych i zwolnień od opłaty taksy administracyjnej udzielają co półrocze rady pedagogiczne szkół stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od taks rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje. Opieka domowa ucznia może odwołać się od decyzji rady pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie.

d. Radom pedagogicznym przysługuje prawo udzielania ulgowej taksy administracyjnej oraz częściowego lub całkowitego zwalniania od taksy administracyjnej, o których mowa w punkcie XI b), w wysokości nie przekraczającej 20% wpływu, jaki osiągnęłaby szkoła, pobierając całkowitą taksę administracyjną, wymienioną w punkcie VI A, od wszystkich uczniów zapisanych do szkoły.

e. Gdyby jakieś wyjątkowe względy zmuszały radę pedagogiczną do udzielenia zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazana, winny dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę kuratorjum okręgu szkolnego, występując z wnioskami w I półroczu do dnia 1-go listopada, a w II półroczu do dnia 1-go kwietnia (w szkołach rzemiosł budowlanych do dnia 1-go lipca i 1-go stycznia).

f. Decyzja rady pedagogicznej o udzieleniu ulgowej taksy administracyjnej oraz o częściowem lub całkowitem zwolnieniu od taksy następuje do dnia 20-go października na skutek podania wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej do dnia 20-go września. Dyrekcja szkoły może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

g. Funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi nie składają podań o udzielenie ulgowej taksy administracyjnej. Dyrekcja szkoły może jednak zażądać od nich w razie wątpliwości przedstawienia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonarjuszem państwowym.

h. Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od taksy w jednem półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnem półroczu szkolnem, o ile istnieją warunki, od których zależy zwolnienie.

i. Uczniowie nie zwolnieni od taksy obowiązani są wpłacić ją ratami półrocznemi bezzwłocznie po zakomunikowaniu im odnośnych decyzyj rady pedagogicznej najpóźniej jednak do dnia 20-go listopada za I półrocze i do dnia 20-go kwietnia za II półrocze.

k. Nowowstępujący uczniowie w pierwszem półroczu szkolnem od żadnych opłat nie mogą być zwolnieni. Nie dotyczy to dzieci funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych. W wypadkach, zasługujących na szczególne uwzględnienie, kuratorjum okręgu szkolnego będzie udzielało w drodze wyjątku ulgowych taks administracyjnych i zwolnień od nich nowowstępującym uczniom w I-em półroczu szkolnem.

XII. a. Od opłat, wymienionych w punktach I, II, III, IV, V i VI B, nikt zwolnionym być nie może.

b. W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) taksy oraz umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściągalnych taks, decyduje kuratorjum okręgu szkolnego.

XIII. Z chwilą wejścia w życie niniejszego okólnika uchylam zarządzenie z dnia 24 sierpnia 1932 r. (III TP. 3643/32) o opłatach szkolnych w szołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6 z roku 1932, poz. 75 [1]).

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Jędrzejewicz.* wr.

9.

Organizacja roku szkolnego 1934/35 w publicznych szkołach dokształcających zawodowych.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 272 z dnia 11 maja 1934 (Nr. III. 10153/34).

W związku z organizacją roku szkolnego 1934/35 w publicznych szkołach dokształcających zawodowych Kuratorjum O. S. Lw. zarządza co następuje.

I. Nazwa, pieczęć i tablica orjentacyjna szkoły.

Każda publiczna szkoła dokształcająca zawodowa musi mieć nazwę określoną rozporządzeniem Ministerstwa W. R. i O. P. z 4 lutego 1930 r. Nr. III. D. 515/30 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 3 z r. 1930, str. 147). Kuratorjum przypomina, iż nazwa winna brzmieć „Publiczna Szkoła Dokształcająca Zawodowa w. . . . . ". Jeżeli w danej miejscowości jest więcej szkół tego typu, to każda szkoła otrzymuje numer porządkowy. Pieczęć szkoły winna ściśle odpowiadać nazwie szkoły i pod żadnym warunkiem szkołom dokształcającym nie wolno umieszczać godła państwowego w pieczęci, gdyż szkoły dokształcające są publicznemi, a nie państwowemi. Na budynkach, gdzie mieszczą się szkoły dokształcające, winny być umieszczone tablice z napisem szkoły zgodnie z nazwą szkoły w myśl postanowień Tymczasowej Instrukcji w sprawie organizacji szkolnej w szkołach dokształcających zawodowych, ogłoszonej okólnikiem tutejszym z 3 lutego 1934 r. Nr. 67/34 (Nr. III. 1511/34 [2]).

II. Wnioski odnośnie powołania grona naucz. na nowy rok szkolny i tygodniowy plan nauki.

Wnioski odnośnie powołania kierownika i nauczycieli na następny rok szkolny przedstawiają kierownictwa szkół za pośrednictwem wydziałów szkolnych najpóźniej w terminie do 20 czerwca, dołączając wykazy osobiste wedle ustalonego wzoru tylko co do sił nauczycielskich po raz pierwszy zaangażowanych, oraz zezwolenia inspektoratów szkolnych w stosunku

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 365.

[2]) W Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nie ogłoszono.

do nauczycieli szkół powszechnych. W terminie natomiast najpóźniej do 10 września podział godzin na nowy rok szkolny w 3 egzemplarzach. 2 egzemplarze pozostają w Kuratorjum, 1 zaś egzemplarz wraca po zatwierdzeniu do kierownictwa, Kuratorjum przypomina, iż w każdym podziale godzin, sporządzonym wedle dotychczas obowiązującego wzoru należy podać dokładną ilość uczniów każdej klasy z osobna. Liczba uczniów (uczenic) w każdej klasie powinna wynosić przynajmniej 40 — zgodnie z okólnikiem tutejszym z 27 maja 1933 r. Nr. III. 14154/33 (Dz. Urz. Kurat. Nr. 6 z r. 1933 str. 180). Klasy z mniejszą ilością uczniów (uczenic) mogą być tworzone w razach wyjątkowych za pisemnem zezwoleniem Ministerstwa. W tym wypadku Kuratorjum, zbadawszy sprawę i opierając się na wniosku kierownictwa szkoły wystąpi z odpowiednim wnioskiem do Ministerstwa. Przed otrzymaniem pisemnego zezwolenia nie wolno kierownictwom prowadzić klas (oddziałów) z mniejszą ilością, aniżeli 40 uczniów (uczenic). Wnioski w tych sprawach mogą kierownictwa przedkładać najpóźniej w terminie do 15 października. Kierownictwa obowiązane są 3 razy do roku a mianowicie z początkiem roku szkolnego, 15 grudnia, oraz 15 marca przedstawiać Kuratorjum wykazy cyfrowe uczniów każdej klasy z osobna. Jednocześnie Kuratorjum poleca, by do każdorazowych wniosków, tyczących zmian w gronie nauczycielskiem i w przydziale godzin, dołączyć podział godzin w 3 egzemplarzach względnie wyciąg z podziału godzin.

III. Wynagradzanie kierowników i nauczycieli.

Kuratorjum zwraca uwagę, iż zarządzenia tyczące norm wynagrodzenia kierowników i nauczycieli publicznych szkół dokształcających zawodowych są zebrane w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 7 z r. 1930, str. 350, 351 i Nr. 2 z r. 1933, str. 129. Kuratorjum przypomina, iż wyższą normę t. j. 34 mnożnych mies. za 1 godz. nauczania mogą otrzymać tylko nauczyciele mający ukończone studja wyższe, uczący przedmiotów zawodowych i posiadający najmniej 3-letnią praktykę zawodową po ukończeniu studjów. Za przedmioty zawodowe w szkołach dokształcających uznaje się przedmioty zaliczane w tymczasowym programie dla szkół dokształcających zawodowych do grupy przedmiotów B. i nauczane w kl. II i III. Sposób asygnowania podają okólniki tutejsze z 21 grudnia 1933 Nr. 662/33 (Nr. III. 34011/34) i 9 stycznia 1934 Nr. 10/34 (Nr. III. 123/34). Na listach stanowiących wyrachowanie z otrzymanych zaliczek na wynagrodzenie nauczycieli tych szkół przy nauczycielach, otrzymujących 34 mnożnych, należy podać datę i numer rozporządzenia Kuratorjum, którym przyznano wyższe wynagrodzenie. Podając powyższe do wiadomości, Kuratorjum poleca najściślej zastosować się do tego.

Za Nacz. Wydz.: *Inż. St. Frisch.* wr., Okręg. Wizytator Szkół.

10.

Zasiłki udzielane instytucjom z dodatku do państwowego podatku przemysłowego na wydatki związane z organizowaniem i prowadzeniem kursów dokształcających dla nauczycieli szkół zawodowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 68 z dnia 24 maja 1934 r. (III. TP. 1528/34).

Nr. III. 12486/34. Wobec zwracania się przez poszczególne kuratorja o wyjaśnienia w związku ze sprawą powyższą z różnemi wątpliwościami o charakterze rachunkowym, jakie napotykają przy organizowaniu kursów, jak również i przy wyliczaniu się z poniesionych na ten cel wydatków, Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

1) Koszty związane z organizacją i prowadzeniem zamierzonych kursów pokrywane są: a) z zasiłków udzielanych przez Ministerstwo, b) z wpisowego wpłacanego przez zgłaszających się uczestników kursu (dotyczy to jedynie kursów wakacyjnych).

2) Wpisowe pobierane od uczestników kursu jest jednocześnie uzupełnieniem zgłoszenia na kurs i winno być wpłacane bądź osobiście, bądź przesyłane pocztą na ręce kierownika kursu lub instytucji według wskazań podanych w ogłoszeniu o organizacji kursu.

3) Na otrzymane wpisowe wydaje się pokwitowania. Grzbiet kwitarjusza winien być załączony do sprawozdania rachunkowego przedkładanego kuratorjum.

4) Wpisowe zwrotowi zasadniczo nie podlega.

5) Okoliczności dopuszczające zwrot wpisowego zostaną podane w instrukcji dla kierowników kursów.

6) W myśl przyjętych założeń i praktyki — kwota zebrana z wpisowego winna być zużyta w całości na pokrycie kosztów wycieczek, biletów do teatrów, wstępów do muzeów, na wystawy, w formie dopłaty do kosztów utrzymania kursistów w internacie i t. p.

7) Wyliczanie się z wydatków poniesionych na kurs przedkłada się odnośnemu kuratorjum w terminie 10 dni po ukończeniu kursu wraz ze sprawozdaniem ogólnem.

8) Rachunki, jako dowody wyliczeń się z zasiłku udzielonego przez Ministerstwo, powinny być wystawiane na imię instytucji, przez którą zasiłek był wypłacany.

9) Sprawozdanie z wydatków poczynionych z wpisowego (punkt 6) kuratorjum zatrzymuje do własnej wiadomości.

10) Sprawozdanie z zasiłku otrzymanego z Ministerstwa, po sprawdzeniu merytorycznem i rachunkowem kuratorjum zatrzymuje u siebie, Ministerstwu zaś podaje do wiadomości cyfrowe wyniki wydatków z wymienienem pozostałości kasowej.

11) Pozostałość ta nie może być użyta na inne cele i musi być najpóźniej w terminie 14 dni po zakończeniu kursu wpłacona do P. K. O. na konto Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu Nr. 30.400 na rachunek funduszu specjalnego na rzecz szkół zawodowych do dyspozycji Centrali Ministerstwa W. R. i O. P. z powołaniem się w dowodzie wpłaty na nr. i datę pisma, za którem zasiłek został przekazany.

12) Nadzór nad przestrzeganiem stosowania podanych przepisów, oraz zaznajamianie kierownika każdego kursu z treścią niniejszego okólnika

i z treścią odpowiednich instrukcyj, dotyczących organizowania i administrowania kursem, powierza się kuratorjum.

Z chwilą ukazania się niniejszego okólnika tracą moc obowiązującą wszystkie dotychczas wydane w tej sprawie a sprzeczne z nim zarządzenia.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.* wr.

11.

Normalizacja zeszytów szkolnych dla uczniów szkół powszechnych.

Zarzadzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 6-go kwietnia 1934 r. (Nr. I Pr. 1271/34).
Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 46.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4-go czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) zarządzam co następuje:

§ 1. Zeszyty szkolne, przeznaczone do użytku w szkołach powszechnych, winny odpowiadać następującym warunkom:

1. Zeszyty winny być sporządzane w wymiarze 148 mm × 210 mm, format A_5, przepisany przez Polską Normę $\frac{\text{PN}}{0-102.}$ [1]).

2. Do wyrobu zeszytów może być używany wyłącznie papier ćwierć-drzewny, ze znakiem wodnym, nieprzejrzysty, obustronnie satynowany, biały o odcieniu lekko kremowym, o ciężarze $1 m^2 = 80 g$, odpowiadający Polskiej Normie Urzędowej $\frac{\text{PNU}}{006}$.

3. Linje powinny być wyraziste, wykonane farbą niebieską, o odcieniu lekko zielonym. W zeszytach przeznaczonych do nauki języka, odstępy między linjami mają wynosić: a) dla klasy I 6 mm, b) dla klasy II i III 5 mm, c) dla klasy IV, V, VI i VII 12 mm. W zeszytach dla klasy I oraz dla klasy II i III po jednej linji cienkiej (grubość = 0,2 mm) następują dwie grubsze (grubość = 0,4 mm), ograniczające pole, przeznaczone na wiersz pisma. W zeszytach tych niema marginesu. Zeszyty dla klas IV — VII mają po zewnętrznej stronie kartki margines (bez linij) o szerokości 28 mm, oznaczony pionową linją pojedyńczą (grubość = 0,6 mm) tej samej barwy, co linje poziome.

Zeszyty do nauki rachunków mają kratkę kwadratową o odstępach między linjami, wynoszących 5 mm; grubość linij wynosi 0,2 mm, co drugą linja pozioma i pionowa jest grubsza (grubość = 0,4 mm). W zeszytach tych niema marginesu.

Zeszyty do innych przedmiotów (geometrja, przyroda, geografja i tp.) mają być bez linij i bez marginesów.

4. Każdy zeszyt ma być zaopatrzony w okładkę z papieru bezdrzewnego, sulfitowego lub natronowego, obustronnie matowego, o ciężarze $1 m^2 = 110 g$, odpowiadającego Polskiej Normie Urzedowej $\frac{\text{PNU}}{009}$

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1930 r., str. 5.

Dopuszczalne jest użycie na okładkę papieru tej samej jakości i barwy o mniejszym ciężarze, nie mniejszym jednak niż $1 m^2 = 90 g$.

Barwa okładki ma być odmienna dla poszczególnych rodzajów zeszytów szkolnych, a mianowicie: dla zeszytów do nauki języka w kl. I szaro - niebieska, w kl. II i III pomarańczowa, w klasach IV — VII szaro-żółta; dla zeszytów rachunkowych szaro - zielona; dla zeszytów bez linij szaro - czerwona.

Na okładce winien być umieszczony w odległości 32 mm od górnej krawędzi naddruk tytułowy w obramowaniu prostokątnem, złożonem z linji o grubości 0,6 mm; wymiary prostokąta 97 × 65 mm, wewnątrz obramowania winny się znaleźć rubryki na nazwę przedmiotu, przeznaczenie zeszytu, nazwisko i imię ucznia, klasę i rok nauki oraz rok szkolny. Pod naddrukiem tytułowym pośrodku szerokości okładki, w odległości 30 mm od dolnej krawędzi okładki może być umieszczone po uzyskaniu odpowiedniego zezwolenia Zarządu Głównego Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych wezwanie do popierania budowy szkół powszechnych (rysunek według wzoru). Na ostatniej stronicy okładki na samym dole winna być drukowana czcionką petitową (8 pkt) nazwa wytwórni i jej adres. Poza tem nie wolno na okładce ani też wewnątrz zeszytu umieszczać jakichkolwiek ozdób, rycin, tekstów i t. p.

5. Zeszyty szkolne powinny być wraz z okładką zszyte trwale, o ile możności nicią. Jeżeliby były zszywane drutem, co zasadniczo nie jest pożądane, to może mieć zastosowanie tylko drut nierdzewiejący.

6. Każdy zeszyt ma mieć 16 kartek, przeznaczonych do pisania. Wszywanie dodatkowych kartek o innem przeznaczeniu nie jest dozwolone.

7. W każdym zeszycie powinna się znajdować wolna kartka bibuły atramentowej ćwierćdrzewna o ciężarze $1 m^2 = 100 g$, według Polskiej Normy Urzędowej $\frac{\text{PNU}}{012}$ bez jakiegokolwiek naddruku.

§ 2. Ceny zeszytów szkolnych, przeznaczonych do użytku w szkołach powszechnych, nie mogą przekraczać 10 groszy, z czego 1 grosz winien być przeznaczony na rzecz Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

§ 3. Szczegółowe zestawienie warunków, którym winien odpowiadać normalny zeszyt szkolny do pisania dla uczniów szkół powszechnych, zawiera wydana przez Komisję Normalizacji Druków i Wydawnictw Państwowych przy Prezesie Rady Ministrów norma $\frac{\text{PNU}}{017}$, która jest do nabycia w Polskiej Agencji Telegraficznej (PAT) i większych księgarniach.

§ 4. Sprawa zeszytów rysunkowych i bloków będzie unormowana oddzielnem zarządzeniem.

§ 5. Zarządzenie niniejsze obowiązuje od dnia 20-go sierpnia 1934 r.; równocześnie tracą moc obowiązującą wszelkie sprzeczne z niniejszem zarządzeniem przepisy.

W okresie przejściowym, do wyczerpania zapasów, nie dłużej jednak jak do końca roku szkolnego 1934/35 mogą być używane obok zeszytów, odpowiadających wymaganiom wyszczególnionym w niniejszem zarządzeniu, również zeszyty dotychczasowych typów.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Jędrzejewicz.*

12.

Przesyłki listowe urzędowe oraz w postępowaniu cywilnem i karnem.

Rozporządzenie Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 28-go maja 1934 r.

Dz. U. R. P. Nr. 48, poz. 445.

Na podstawie art. 18 ust. 3 ustawy z dnia 3-go czerwca 1924 r. o poczcie, telegrafie i telefonie (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 63, poz. 481) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministrów: Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 22 lipca 1933 r. o przesyłkach listowych urzędowych oraz w postępowaniu cywilnem i karnem (Dz. U. R. P. Nr. 59, poz. 448 [1]) wprowadza się następujące zmiany:

1) § 1 ust. 1) otrzymuje następujące brzmienie:

„Do opłaty przesyłek urzędowych, a to listów i kartek, używane będą znaczki pocztowe, wprowadzone rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 maja 1933 r. o wprowadzeniu w obieg znaczków pocztowych do opłaty urzędowych przesyłek listowych (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 370 [2]), a mianowicie:

A) do opłaty listów o wadze do 500 g i kartek:

a) zwykłych — 1 znaczek fioletowy,

b) poleconych — 1 znaczek ciemno - oranżowy,

c) zwykłych za zwrotnem poświadczeniem odbioru — 2 znaczki fioletowe,

d) zwykłych za dowodem doręczenia (nadawanych na obszarze województwa pomorskiego, poznańskiego i górnośląskiej części województwa śląskiego) — 2 znaczki fioletowe,

e) poleconych za zwrotnem poświadczeniem odbioru — 1 znaczek ciemno-oranżowy i 1 znaczek fioletowy.

B) do opłaty listów o wadze ponad 500 g — znaczki wskazane w punkcie A), zależnie od rodzaju listu, a ponadto za każde dalsze rozpoczęte 500 g wagi — 1 znaczek fioletowy".

2) W § 5 ustęp 1 uzupełnia się następującem zdaniem: „Jeżeli przesyłka zawiera wezwanie na termin, władza nadająca może na jej zewnętrznej stronie umieścić napis: „Termin dnia . . . . . ".

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 337.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 219.

3) § 12 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

„Przesyłki, omówione w rozdz. I dopuszczone są w obrocie wewnętrznym i w obrocie z polskim urzędem pocztowym Gdańsk 1. Przesyłki, omówione w § 1 ust. 1) pkt. A) lit. a), b) i pkt. B) oraz w § 7 są dopuszczone również i w obrębie z W. M. Gdańskiem".

4) w § 14 w wierszu trzecim liczbę „500" zastępuje się liczbą „2.000"

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia [1]).

Minister Poczt i Telegrafów: *Kaliński,* Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki,* Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki.*

13.

Koszty podróży i diet nauczycieli prowadzących wycieczki przyrodniczo - krajoznawcze.

Nr. O. 11131/34. Ministerstwo W. R. i O. P. pismem z dnia 15-go maja 1934 Nr. II. S. 1157/34 wyjaśniło, że nie należy w związku z realizowaniem programu ćwiczeń cielesnych urządzać dalszych wycieczek i tem samem podciągać je pod wycieczki przyrodniczo - krajoznawcze, o których mówi okólnik Nr. 8 Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 16-go stycznia 1932 (II. 23325/31, ogłoszony w Dzienniku Urzędowym Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 2/32, poz. 8, str. 79.

14.

Dodatek na mieszkanie za 1928 rok.

Nr. BP. 45600/34. Na skutek podań nauczycieli w sprawie wypłaty zaległego dodatku mieszkaniowego za 1928 rok, Kuratorjum O. S. Lw., opierając się na piśmie Ministerstwa Skarbu z dnia 17-go maja 1934 r. Nr. D. III. 6977/1/34, podanem do wiadomości pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 4-go czerwca 1934 r. Nr. BP. 12486/34 wyjaśnia, że obecnie brak podstawy prawnej do wypłaty reszty zaległego dodatku mieszkaniowego za rok 1928, bowiem ustawa z dnia 26-go lutego 1930 r. o wypłacie części zaległego dodatku mieszkaniowego za 1928 r. funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 90) dawała podstawę prawną do wypłaty jedynie 1/3 części zaległości tego dodatku.

Organizacja szkół.

P. Kurator O. S. Lw. udzielił prawa publicznych szkół powszechnych na rok 1934/35

1) rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. Nr. I. 11240/34 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej Męskiej im. Abrahama Kohna Gminy Wyznaniowej Żydowskiej we Lwowie;

[1]) 13 czerwca 1934 r.

2) rozporządzeniem z dnia 27 maja 1934 r. Nr. I. 11827/34 5-klasowej Prywatnej Żydowskiej Szkole Powszechnej z polskim językiem nauczania w Brodach, utrzymywanej przez Zarząd Fundacji Żydowskiej;

3) rozporządzeniem z dnia 25 maja 1934 r. Nr. I. 10685/34 7-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej Żeńskiej z polskim językiem nauczania, utrzymywanej przez Zgromadzenie S. S. Sacre-Couer we Lwowie.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 24 maja 1934 r. Nr. I. 10783/34 rozszerzył 6-klasowej Prywatnej Szkole Powszechnej im. dr. Jana Niemca we Lwowie, przyznane w r. 1928 jako szkole 4-klasowej, prawo publiczności do odwołania na klasę V i VI począwszy od r. 1933/34.

Ruch służbowy.

Inspektoraty.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 26-go maja 1934 Nr. BP. 12408/34 przeniósł **p. Ludwika Jasińskiego,** podinspektora szkolnego w Sanoku, w stan spoczynku.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechne.

Mianowani.

Dżygała Jerzy, nauczycielem gimnazjum z r. j. n. w Przemyślu;
Lewicki Józef, dyrektorem gimnazjum z r. j. n. w Stanisławowie.
Dr. Ziłyński Jan, profesor gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, profesorem nadzwyczajnym w Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie.

Przeniesieni.

Bożykówna Olga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Jadownikach, powiatu iłżeckiego, okręgu szkolnego krakowskiego, do 3-klasowej szkoły w Szołomienicach (Rudki); Brykowa Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr. 23 we Lwowie, do 7-klasowej szkoły męskiej w Kamionce Strumiłowej.

Chmułówna Olga, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Skolem (Stryj), na równorzędne stanowisko do 7-klasowej szkoły Nr. 30 im. E. Orzeszkowej we Lwowie.

Hapko Bronisław Antoni, kierownik 7-klasowej szkoły im. Stanisława Kostki w Stanisławowie, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej szkoły koedukacyjnej Nr. 50 we Lwowie; Hedlówna Leontyna, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Radzynie (Grudziądz), do 1-klasowej szkoły w Kupczyńcach (Tarnopol); Hrycaj Teodor, nauczyciel szkoły w Strzeliskach Nowych (Bóbrka), do 7-klasowej szkoły w Czudcu (Rzeszów).

Dr. Kawyn Stefan, nauczyciel filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, do gimnazjum III we Lwowie; Krzywiecka Bronisława Wanda, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Chocieniu (Kałusz), do 7-klasowej szkoły żeńskiej w Kopyczyńcach.

Raba Włodzimierz, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Pnikucie (Mościska), do 3-klasowej szkoły w Miejscu Piastowem (Krosno); Rabowa Zofja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Pnikucie (Mościska) do 2-klasowej szkoły w Miejscu Piastowem (Krosno).

Sałyk Stefan, nauczyciel 5-klasowej szkoły w Lipnicy Górnej (Rohatyn), do 7-klasowej szkoły w Łanczynie (Nadwórna); Sikora Kazimierz, kierownik szkoły Nr. 3 w Rydułtowach (p. Rybnik, woj. śląskie), do 7-klasowej szkoły męskiej w Ottynji (Tłumacz); Smereczańska Jadwiga, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Beremianach (Buczacz), do 2-klasowej szkoły w Grzędzie (Lwów); Strokonowa Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Kamionce Strum., do 7-klasowej szkoły Nr. 23 im. M. Konopnickiej we Lwowie.

Przeniesieni w stan nieczynny.

Budzowa Helena nauczycielka seminarjum żeńskiego w Brzeżanach.

Danyluk Michał kierownik szkoły w Zarzeczu n/Prutem.

Markiewicz Stefan, nauczyciel szkoły w Świdowej (Czortków).

Sydorowiczówna Sabina nauczycielka II seminarjum żeńskiego we Lwowie.

Spensjonowani.

Adamiec Jan, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Rzeszowie.

Bednarski Antoni, kierownik 7-klasowej szkoły w Dukli (Krosno); Blausteinowa Chaja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Grzymałowie (Skałat).

Capiwowa Emilja, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Bortkowie (Złoczów); Chmielewski Władysław, kierownik 4-klasowej szkoły w Posadzie Nowomiejskiej (Dobromil); **Dr. Czekałowski Dominik,** pozostający w stanie nieczynnym dyrektor gimnazjum I w Jarosławiu.

Dankiewicz Eustachy, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Paniowcach (Borszczów); Demkowicz Jan, kierownik 7-klasowej szkoły w Bukowsku (Sanok); Dyluki Mieczysław, nauczyciel gimnazjum, przydzielony do 7-klasowej szkoły męskiej w Brzeżanach; Dziedzicowa Zofja. nauczycielka 7-klasowej szkoły w Markowej (Przeworsk).

Górniakowa Helena, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Tarnowicy Leśnej (Nadwórna).

Hodowański Andrzej, kierownik 2-klasowej szkoły w Horodłowicach (Sokal).

Jasińska Marja, nauczycielka szkoły Nr. 31 im. M. Reja we Lwowie.

Krzyżanowski Stanisław, kierownik 4-klasowej szkoły w Ułaszkowcach (Czortków); Kuberczykowa Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Przemiwółkach (Żółkiew); Kudłowa Marja. nauczycielka 7-klasowej szkoły w Zaleszczykach: Kuryłowa Eleonora. nauczycielka 1-klasowej szkoły w Spryni Wielkiej (Sambor); Kuszlik Włodzimierz, kierownik 3-klasowej szkoły w Tejsarowej (Żydaczów); Kwaśniewiczowa Aniela, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Odrzechowej (Sanok).

Lisowski Kazimierz, kierownik 3-klasowej szkoły w Samborze „Dolnia“.

Malik Bronisław, kierownik 3-klasowej szkoły w Krzywczycach (Lwów); Marsówna Zofja, nauczycielka gimnazjum w Łańcucie; Męciński Eustachy, kierownik 2-klasowej szkoły w Bukowej (Sambor); Michalski Władysław, nauczyciel gimnazjum III w Stryju; Mołczanowska Zofja, nauczycielka 7-kasowej szkoły żeńskiej w Tłumaczu.

Nord Abraham, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Horodence; Nicowicz Marja, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Nowosielicy (Śniatyn).

Osierda Adam, kierownik 4-klasowej szkoły w Dobrej (Jarosław).

Paryilowa Anna, nauczycielka szkoły w Bolechowie (Dolina); Parypa Eugenjusz, kierownik 4-klasowej szkoły w Nadziejowie (Dolina); Pączek Jan, profesor I gimnazjum w Przemyślu; Pisulińska Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. św. Jadwigi w Rzeszowie; **Przyprawa Urban**, dyrektor gimnazjum w Sokalu.

Radwańska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Birczy (Dobromil).

Schallowa Eugenja, nauczycielka szkoły w Holeszowie (Żydaczów); Sembratowicz Marja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Kalnej (Dolina); Senycia Bazyli, kierownik 2-klasowej szkoły w Ładańcach (Przemyślany); Skawiński Sylwester, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Polance (Lwów); Skrzypkowa Stanisława, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Kulikach (Złoczów); Sozański Ignacy, kierownik 2-klasowej szkoły w Mszańcu (Kopyczyńce); Szadaj Józef, kierownik 3-klasowej szkoły w Kotowie (Brzeżany).

Tymkiewiczówna Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Mostach Wielkich (Żółkiew).

Zacharjasiewiczówna Teofila, nauczycielka szkoły w Torhanowicach (Sambor); Zarychta Paweł, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Zatoce (Gródek Jag.).

Zwolnieni, przeniesieni w stan pozasłużbowy.

Czechowa Anastazja, pozostająca w stanie pozasłużbowym nauczycielka szkoły powszechnej w Wysokiej - Sosnówce (Rzeszów) zwolniona.

Janiczkowa Helena, nauczycielka szkoły powszechnej w Zalesiu Gorzyckiem (Tarnobrzeg) — przeniesiona w stan pozasłużbowy.

Zmarli.

Dobrzyńska Ewa, kierowniczka szkoły w Łozówce (Trembowla), zmarła dnia 13 maja 1934 r.

Wojnarowski Feliks, kierownik szkoły powszechnej w Jabłonicy Polskiej (Brzozów), zmarł dnia 27 marca 1934 r. w 55 roku życia, a 34 roku służby w zawodzie nauczycielskim.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Borszczów	Sapohów	2 kl.	koed.		pol.-r.	3 ubik.	591 sąż.	Konkurs 3-ci
1	Kosów	Rożnów	7 "	"	—	"	—	—	
1	Przemyśl	Buszkowice	3 "	"	—	ruski	3 ubik.	½ mg	
2	"	Torki	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	
1	Sambor	Hołodówka	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	½ mg	
1	Skałat	Chmieliska	4 "	"	—	polski	2 "	2 mg	
2	"	Kokoszyńce	3 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 mg	
3	"	Krasne	3 "	"	—	polski	3 "	2 mg	
4	"	Łuka mała	2 "	"	—	"	4 "	2 mg	
5	"	Mołczanówka	2 "	"	—	"	3 "	2 mg	
6	"	Rożyska	2 "	"	—	"	3 "	1 mg 1.200s.	
7	"	Staromiejszczyzna	2 "	"	—	pol-r.	3 "	2 mg	
8	"	Stary Skałat	5 "	"	—	polski	4 "	—	
9	"	Turówka	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	
10	"	Zielona	2 "	"	-	"	3 "	2000 m_2	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. ... szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z ... ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Tarnobrzeg	Jadachy	2 kl.	koed.	—	polski	3 ubik.	1 ha	
2	„	Rzeczyca Długa	2 „	„	—	„	3 „	$\frac{1}{3}$ ha	
3	„	Wola Baranowska	3 „	„	—	„	3 „	221 68 a	
4	„	Wydrza ad Grębów	4 „	„	—	„	3 „	1 $\frac{1}{4}$ mg	
1	Tarnopol	Baworów	3 „		—	„	3 ubik.	1·5 mg	
2	„	Draganówka	5 „	„	—	„	3 „	1·5 ha	
3	„	Józefówka	2 „	„	—	„	3 „	1.400 m_2	
4	„	Kozówka	4 „	„	—	pol-r.	3 „	—	
5	„	Kupczyńce wieś	4 „	„	—	„	3 „	1 mg	
6	„	Marjanka	2 „	„	—	polski	2 „	4 500 m_2	
7	„	Mszaniec	2 „	„	—	pol-r.	3 „	—	
8	„	Obarzańce	4 „	„	—	„	3 „	1 mg	
9	„	Suszczyn	3 „	„	—	„	3 „	829 $s.^2$	
10	„	Szlachcińce	2 „	„	—	„	—	3000 m_2	
1	Turka	Sokoliki	2 „	„	—	„	3 ubik.	2 m.	
2	„	Michniowiec	2 „	„	—	ruski	3 „	—	
1	Zbaraż	Czernichowce	4 „	„	—	pol-r.	—	0.75 h	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do 15 sierpnia 1934 r.

Ogłoszenia.

Modele okrętowe — sprzedaż przez Ligę Morską i Kolonjalną.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pol. 1687/34.

Nr. O. 13133/34. Zarząd Główny Ligi Morskiej i Kolonjalnej w celu zapoznania ogółu obywateli kraju z wyglądem jednostek wojennych i pasażerskich polskiej floty, podjął się sprzedaży modeli okrętów, produkowanych przez specjalną wytwórnię.

Komplet modeli składa się z następujących eksponatów: „Polonja", „Pułaski", „Kościuszko", „Gdynia", „Gdańsk", „Wicher", „Burza", oraz jachtów typu: Jacht-Kuter i Jacht-Sloop.

Ministerstwo podaje powyższe do wiadomości i wykorzystania przez dyrekcje i kierownictwa szkół przy ewentualnem zakupywaniu nagród dla uczniów.

Naczelnik Wydziału: (—) *Al. Kawalkowski.*

Biuro Turystyczne Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

Nr. O. 12787/34. Kuratorjum podaje do wiadomości, że Polskie Towarzystwo Krajoznawcze, Oddział Lwowski, zorganizowało we Lwowie Biuro Turystyczne Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego.

W zakres czynności Biura Turystycznego P. T. K. wchodzi:

1) przyjmowanie wycieczek zamiejscowych, dostarczanie im kwater, przewodników i środków lokomocji do wycieczek dalszych;

2) organizowanie wycieczek pieszych, autobusowych i kolejowych (33% zniżki dla 10 osób);

3) opracowywanie na żądanie stron tras i programów wycieczek po regjonie lwowskim i regjonach innych;

4) pośredniczenie między stronami a innemi biurami turystycznemi, wreszcie

5) udzielanie wszelkich informacyj z zakresu turystyki i krajoznawstwa.

Za zajęcie się wycieczką szkolną Biuro pobiera następujące opłaty: do 50 osób — 15 gr od osoby, od 50 do 100 osób — 10 gr od osoby, powyżej 100 osób — 5 gr od osoby.

Koszt przewodnika, liczony osobno dla grupy ca 30 osobowej, wynosi dla wycieczek szkolnych 10 zł dziennie.

Biuro Turystyczne P. T. K. czynne w lokalu P. T. K. — Lwów, ul. Łyczakowska 5, parter, tel. 10-66.

Wizytator nauki religji gr.-kat.

Nr. BP. 42211/34. Gr.-kat. Ordynarjat Biskupi w Przemyślu pismem z dnia 4 maja 1934 r. L. 2358 zawiadomił Kuratorjum O. S. Lw., że poruczył ks. Grzegorzowi Kandi, proboszczowi w Machnówce, obowiązki wizytatora nauki religji w szkołach dziekanatu żukotyńskiego, w powiecie turczańskim.

Wartość znaczków pocztowych do opłaty urzędowych przesyłek listowych.

Wartość znaczków pocztowych, wprowadzonych do opłaty urzędowych przesyłek listowych rozporządzeniem Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19-go maja 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 370) — Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 219 — została ustalona rozporządzeniem Ministrów Poczt i Telegrafów, Skarbu i Spraw Wewnętrznych z dnia 12-go maja 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 47 na rok budżetowy 1935/36 a) znaczek fioletowy.na 6 gr, b) znaczek ciemno oranżowy na 12 gr.

Podział administracyjny.

Województwo tarnopolskie.

Nawiązując do komunikatu, ogłoszonego w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 154, w sprawie podziału administracyjnego województw lwowskiego i stanisławowskiego, zwraca się uwagę na ogłoszony w Nr. 7 Tarnopolskiego Dziennika Wojewódzkiego podział administracyjny województwa tarnopolskiego na powiaty i gminy według stanu z dnia 1-go kwietnia 1934 r.

Województwo tarnopolskie obejmuje 17 powiatów: 1) Borszczów (71 gmin wiejskich i 3 gminy miejskie), 2) Brody (61 gmin wiejskich i 1 gmina miejska), 3) Brzeżany (72 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie), 4) Buczacz (81 gmin wiejskich i 4 gminy miejskie), 5) Czortków (41 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie), 6) Kamionka (61 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie), 7) Kopyczyńce (52 gminy wiejskie i 3 gminy miejskie), 8) Podhajce (65 gmin wiejskich i 1 gmina miejska), 9) Przemyślany (68 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie), 10) Radziechów (53 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie), 11) Skałat (60 gmin wiejskich i 3 gminy miejskie), 12) Tarnopol (85 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie), 13) Trembowla (42 gminy wiejskie i 2 gminy miejskie), 14) Zaleszczyki (53 gmin wiejskich i 2 gminy miejskie), 15) Zbaraż (61 gmin wiejskich i 1 gmina miejska), 16) Zborów (68 gmin wiejskich i 3 gminy miejskie), 17) Złoczów (87 gmin wiejskich i 3 gminy miejskie).

Granice powiatów, gmin.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 28-go maja 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 47 i 48 poz. 405, 406, 407, 408, 409, 410, 411, 412, 423, 424, 425, 426, 427, 439, 441, 443 zostały wyłączone a równocześnie przyłączone gminy:

Kapuścińce, Tarnawka i Zwiahel — z powiatu borszczowskiego do powiatu czortkowskiego (woj. tarnopolskie).

Dmuchowiec, Horodyszcze i Słobódka — z powiatu brzeżańskiego do powiatu tarnopolskiego (woj. tarnopolskie).

Szczepanów i Uwsie — z powiatu podhajeckiego do powiatu brzeżańskiego (woj. tarnopolskie).

Sorocko — z powiatu skałackiego do powiatu trembowelskiego (woj. tarnopolskie).

Skomorosze — z powiatu trembowelskiego do powiatu czortkowskiego (woj. tarnopolskie).

Suszczyn — z powiatu tarnopolskiego do powiatu trembowelskiego (woj. tarnopolskie).

Milowce — z powiatu zaleszczyckiego do powiatu czortkowskiego (woj. tarnopolskie).

Łukawiec, Bartkow i Markopol — z powiatu zborowskiego do powiatu brodzkiego (woj. tarnopolskie).

Wołoszcza — z powiatu samborskiego do powiatu drohobyckiego (woj. lwowskie).

Nowa Grobla — z powiatu jarosławskiego do powiatu lubaczowskiego (woj. lwowskie).

Zapałów i Wólka Zapałowska — z powiatu lubaczowskiego do powiatu jarosławskiego (woj. lwowskie).

Lipowiec z przysiółkami Lindenau i Majdan — z powiatu lubaczowskiego do powiatu jaworowskiego (woj. lwowskie).

Budomierz i Hruszów — z powiatu jaworowskiego do powiatu lubaczowskiego (woj. lwowskie).

Hodwisznia — z powiatu rudeckiego do powiatu gródeckiego (woj. lwowskie).

Chyrów, Bąkowice z przysiółkiem Suszyca Mała, Grodowiec, Libuchowa, Polana, Rosochy, Słochynie, Suszyca Wielka, Terło Rustykalne i Terło Szlacheckie — z powiatu samborskiego do powiatu dobromilskiego (woj. lwowskie).

Medynia — z powiatu kałuskiego do powiatu stanisławowskiego (woj. stanisławowskie).

Podpieczary — z powiatu tłumackiego do powiatu stanisławowskiego (woj. stanisławowskie).

Balicze Podgórne (Balicze Zarzeczne), Balicze Podróżne oraz Juseptyczne — z powiatu żydaczowskiego do powiatu stryjskiego (woj. stanisławowskie).

Lisowiec, Zaderewacz, Wola Zaderewacka, Niniów Dolny, Niniów Górny i Pöchersdorf — z powiatu dolińskiego do powiatu stryjskiego (woj. stanisławowskie).

Zofjówka, Howiłów Mały, Howiłów Wielki, Witosówka i Mszaniec — z powiatu kopyczynieckiego do powiatu trembowelskiego (woj. tarnopolskie).

Byszów — z powiatu podhajeckiego do powiatu stanisławowskiego (rozp. z dnia 9-go czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 49, poz. 469).

Tyszyca — z powiatu sokalskiego do powiatu kamioneckiego (rozp. z dnia 10-go kwietnia 1934 r. Dz. Urz. R. P. Nr. 36, poz. 325).

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25-go kwietnia 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 45, poz. 395, miasteczko Sieniawa w powiecie jarosławskim, województwie lwowskiem, zostało podniesione do rzędu miast (ust. z dnia 13-go marca 1889 r., Dz. U. Kr. Nr. 24, ze zmianami ustaw późniejszych oraz ustawy z dnia 23-go marca 1933 r. o częściowej zmianie ustroju samorządu terytorjalnego Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 294).

Dr. Kazimierz BUDZANOWSKI
St. asyst. kliniki okulistycznej U. J. K.

Wskazania do zwolnienia od rysunków i zajęć praktycznych u młodzieży szkolnej z powodu niedostatecznej sprawności narządu wzrokowego [1]).

Temat jaki tu poruszam zajmuje przedewszystkiem lekarzy szkolnych, którzy z tytułu swego urzędu muszą rozstrzygać w przypadkach licznych próśb o zwolnienie uczniów z pewnych przedmiotów, objętych programem nauki szkolnej. Przedmiotami temi są rysunki i zajęcia praktyczne, do których pewna część młodzieży, może nie dość uzdolnionych w tym kierunku, nie chcąc pokonywać wyłaniających się trudności, odnosi się niechętnie. To staje się przyczyną licznie mnożących się starań o zwolnienie, często nie uzasadnionych istotnym stanem rzeczy. I tutaj ucieczką stają się cierpienia narządu wzrokowego, w związku z któremi napływają prośby o zwolnienie od odnośnych przedmiotów. Lekarze szkolni, zależnie od osobistych zapatrywań na tę sprawę, wydają orzeczenia nieraz zbyt surowe, odrzucając prośby w przypadkach wymagających uwzględnienia, innym znowu razem zbyt łagodne, co przynosi szkodę całokształtowi nauczania, a niejednokrotnie nawet może godzić w powagę stanu lekarskiego.

Zbadanie i ocena sprawności narządu wzrokowego należą do lekarza okulisty, na jego to świadectwie opierać się powinien lekarz szkolny. Nie wszędzie jednak szkoły mają do swej dyspozycji szkolnego okulistę Miasto Lwów znajduje się w tem wyjątkowem położeniu, że posiada własną poradnię oczną dla wszystkich szkół państwowych oraz dla niektórych prywatnych, które zgłosiły swój udział w korzystaniu z usług poradni, dlatego sprawa zwolnienia nie natrafia tutaj na większe przeszkody. Odnośny uczeń zostaje skierowany przez lekarza szkolnego danego zakładu do poradni ocznej, skąd po zbadaniu wysyła się drogą urzędową orzeczenie. Inaczej sprawa przedstawia się w szkołach prywatnych, nie należących do poradni względnie zamiejscowych, nie mogących korzystać z tejże. Wówczas lekarze szkolni sami muszą rozstrzygać o zwolnieniu i to zwykle na podstawie świadectw okulistów prywatnych. Ogół jednak lekarzy nie jest należycie poinformowany na czem polegaią dzisiejsze nowoczesne zajęcia praktyczne i rysunki, co powoduje rozbieżność poglądów na tę sprawę i pociąga za sobą nieraz zwolnienie ucznia w przypadkach do tego zupełnie się nienadających, względnie odwrotnie. Z okoliczności tej wypływa konieczność ustalenia pewnych norm, które pozwoliłyby uzgodnić różnorodność zdań — o ile ona zaistnieje — lekarza szkolnego i prywatnego, i które lekarzowi szkolnemu dopomogłyby w należytem ocenieniu zdolności ucznia do omawianych zajęć.

Celem ułatwienia i uproszczenia pracy lekarzowi szkolnemu pozwolę sobie omówić szereg wskazań, które posłużyłyby za podstawę do zwolnień.

---

[1]) *Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 23-go maja 1934 r. Nr. I. W. F. 1750/34.* Artykuł p. dr. Budzanowskiego: „Wskazania do zwolnienia od rysunków i zajęć praktycznych u młodzieży szkolnej z powodu niedostatecznej sprawności narządu wzrokowego“ jest bardzo cenny i w zupełności nadaje się do ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym dla użytku lekarzy szkolnych.

Naczelną zasadą, którą należałoby się kierować przy zwalnianiu jest ostrość wzroku. Jako minimum ostrości potrzebnej do uczęszczania do szkół przyjęto granicę 6/24, poniżej której dzieci takie nadają się już do szkół dla słabo widzących. Hay podaje, że dzieci, które mają mniej niż 6/24 ostrości wzroku po wyrównaniu szkłami, winny uczęszczać do szkół dla słabo widzących. Stawia on nawet wyższą granicę 6/18 ze względu na różność oświetlenia w klasie, odległość tablicy, które odgrywają tu dużą rolę.

Kierując się tem, że dla rysunków względnie dla niektórych zajęć praktycznych jak np. hafty i t. p. jest potrzebna lepsza ostrość wzroku aniżeli minimum do pisania i czytania, proponuję, aby zwalniać w przypadkach, o ile ostrość wzroku na oku lepszem wynosi mniej jak 6/18 i przynajmniej 6/60 na oku gorszem, uwzględniając wyrównanie odpowiedniej wady refrakcji szkłami. W przypadkach zaś, o ile oko gorsze posiada mniejszą ostrość wzroku aniżeli 6/60, względnie o ile zachodzi niedowidzenie albo ślepota jednego oka lub brak gałki ocznej, oko lepsze powinno wzamian posiadać conajmniej 6/12 ostrości wzroku, w przeciwnym razie osobnik taki kwalifikuje się również do zwolnienia. Powyższe wskazanie uwzględniające niedostateczną ostrość wzroku podyktowane jest doświadczeniem, że im gorsza jest ostrość wzroku, tem praca zbliska połączona jest z większym wysiłkiem, co może stworzyć pewne zrozumiałe trudności upośledzonemu wzrokowo. Csapody - Mocsy w swej pracy o robotach ręcznych w szkołach powiada, iż przy minimum ostrości wzrokowej potrzebnej w szkole, można wykonywać z łatwością pod kontrolą wzroku roboty t. zw. nitkowe jeszcze wtedy, o ile grubość nitki wynosi 0,6 mm przekroju. Przy cieńszych zaś i delikatniejszych nitkach potrzebna jest stopniowo lepsza ostrość wzroku.

Przechodząc do omawiania dalszych wskazań należałoby uwzględnić poszczególne wady refrakcji.

Jedną może z najważniejszych wad refrakcji jest krótkowzroczność. Herman N. Rishop podaje jako granicę dopuszczenia krótkowzrocznego ucznia do szkoły dla 11 lat — 3 D, dla 16 lat — 4 D, natomiast Bartels uważa za najwyższą granicę — 8 D, o ile niema zmian na dnie oka. Gimblett poleca przy myopji postępującej unikać przeciążenia pracą zbliska, stosując odpowiednie postępowanie zapobiegawcze, jak siedzenie w przednich ławkach, czytanie dużego druku nie dłużej jak 1/4 do 1/2 godzin, skrócenie zadań domowych. Dla dziewcząt robienie robót drutowych jak pończochy nie jest przeciwwskazane, natomiast hafty uważa za szkodliwe. W cięższych przypadkach postępującej myopji zaleca lekcje ustne. O ile chodzi o postępowanie t. zw. szkolnej myopji, to według Gimbletta, który przebadał 170 dzieci i obserwował u nich przebieg myopji przez okres 6 lat, przeciętny wzrost wynosi podczas okresu szkolnego — 0,4 D. na oku i na jeden rok, t. zn. że dziecko 5-letnie z emetropją ale skłonnością do krótkowzroczności, nabyłoby w 15 roku życia — 4 D. Według niego okres najbardziej postępującej myopji przypada od 8 do 12 roku życia.

Jeśli teraz weźmiemy pod uwagę, że dziecko szkolne ze skłonnością do krótkowzroczności przy wstępywaniu do szkoły miało oczy miarowe, względnie nieznacznie dalekowzroczne, a w ciągu szeregu lat szkolnych wytworzyła się u niego t. zw. myopja szkolna, dochodząca zaledwie do — 5 D, nie będziemy uważać tego za jakieś poważniejsze upośledzenie

wzroku w życiu późniejszem. Jeżeli natomiast dziecko już z myopją wrodzoną, choćby nawet niedużą, powiedzmy naprzykład około — 5 D dla lat 10, nabywa jeszcze szkolną myopję, staje się to już większą wadą wzroku, przedstawiającą później pewnego rodzaju przeszkodę życiową. O myopji złośliwej, dającej szereg powikłań, prowadzących nieraz do ślepoty, nie będę tu wspominał, ponieważ dzieci dotknięte nią, nadają się do szkół dla słabo widzących.

Dzieci krótkowzroczne powinno się w szkole otaczać specjalną opieką.

W Niemczech, aby uniknąć przeciążenia pracą zbliska, zwalnia się krótkowzroczne dzieci od robót ręcznych i rysunków.

W sprawie zwalniania krótkowzrocznych od zajęć praktycznych i rysunków, aby nie podawać dla każdego wieku innych cyfr, proponuję przyjąć schematycznie ilość dioptrji równającej się połowie ilości lat t. zn. zwolnieniu podlegałyby te dzieci, u których ilość dioptrji wynosi połowę ich lat i więcej.

Z dalszych wad refrakcji należałoby wymienić dalekowzroczność. Niskiej dalekowzroczności względnie średniej, choćby nawet towarzyszyły im pewne zaburzenia akomodacji, które w przeważnej części dają się usunąć zapomocą doboru odpowiednich szkieł, nie należy uważać za przeszkodę w wykonywaniu robót ręcznych i rysunków. Natomiast dalekowzroczność wyższego stopnia wymagająca szkieł silniejszych — tu proponuję przyjąć granicę + 6 D i wyżej — gdzie szkła tak silne mają już działanie pryzmatyczne i mogą dawać zniekształcenie obrazu, stwarza duże utrudnienie w pracy zbliska. Dlatego dzieci takie można zwalniać.

Podobnie i większy astygmatyzm, który przyczynia się nietylko do upośledzenia ostrości wzroku, ale także powoduje zniekształcenie obrazu, staje się wielką przeszkodą w pracy zbliska. Noszenie silniejszych szkieł cylindrycznych, które wyrównują upośledzoną ostrość wzroku, przez swe działanie pryzmatyczne przyczynia się także do zaburzeń wzrokowych. Według Harmana N. Bishopa astygmatyzm tak krótkowzroczny jak i dalekowzroczny przy przyjęciu do szkół nie powinien przekraczać 3 D. Wobec uproszczenia nowoczesnych zajęć praktycznych i rysunków uważam za granicę astygmatyzmu najwyższą 4 D, powyżej której uzasadnione mogłoby być zwolnienie z odnośnych zajęć.

Przechodząc zkolei do dalszych wskazań należałoby poruszyć przypadki, w których wymagane jest noszenie innych szkieł do pracy zbliska a innych do patrzenia wdal. Przykładem takim może być obustronny brak soczewki, który zdarza się po operacji zaćmy lub też porażenie względnie osłabienie akomodacji przy równoczesnej wadzie refrakcji. Ponieważ przy praktycznych zajęciach i rysunkach potrzebne jest widzenie z odległości i zbliska przy równoczesnem zajęciu obu rąk, zrozumiałe stają się trudności, jakie wynikają z powyższego stanu, wskazujące na konieczność zwolnienia.

Z innych dalszych wskazań ważną jest niesprawność narządu ruchowego oka, powodująca podwójne widzenie. Pominąwszy tu porażenia mięśni ocznych z widzeniem podwójnem, gdzie osobnik taki nie jest w stanie poruszać się w przestrzeni i dopiero przez wyłączenie jednego oka z widzenia może zachować równowagę, które to przypadki nie nadają się wogóle do uczęszczania do szkół, są stany, gdzie przy t. zw. niedomodze

mięśniowej, przeważnie na tle wady refrakcji występuje szczególnie przy pracy zbliska dwojenie się. Stany takie, o ile są stwierdzone przez dokładne badanie specjalistyczne — a liczyć się tu trzeba z możliwością symulacji — nadają się do uwolnienia. Podobnym stanem, wywołującym ustawicznie dwojenie się, jest oczopląs przy patrzeniu wprost, który również wymaga tej samej oceny.

Pozostałyby dalej pewne choroby oczne, które wywołują trwałe łzawienie. Do takich należą przewlekłe schorzenia dróg łzowych, niedomykalność powiek, wywinięcie powieki, podwinięcie rzęs, zajęcze oko, Oczy załzawione nie widzą wyraźnie, obrazy zacierają się i zniekształcają. Jest to również przeszkodą w widzeniu i utrudnieniem pracy oburęcznej, gdyż wymaga częstego wycierania oczu chusteczką.

Z innych dalszych wskazań należałoby wymienić pewne przewlekłe schorzenia gałki ocznej, przy których ostrość wzroku może być nawet bardzo dobra, w których jednakże rokowanie nigdy nie jest pewne. Przebiegać one mogą z długiemi okresami utajenia, gdzie objawy chorobowe są zaledwie zaznaczone, względnie istnieją w oku zmiany świadczące o przebytej sprawie zapalnej. Do takich schorzeń możemy zaliczyć przewlekłe zapalenia tęczówki i ciałka rzęskowego ze zmętnieniami ośrodków łamiących oka, męty w ciałku szklistem, zmiany na dnie oka. Harman N. Bishop uważa, że dzieci, u których stwierdza się zmętnienie ośrodków łamiących, schorzenia przewlekłe jagodówki oraz większość przypadków zapalenia rogówki, nie nadają się do szkół. W przypadkach takich mimo zachowanej ostrożności wzroku uczeń doświadcza pewnych przykrych sensacyj wzrokowych w postaci plam w polu widzenia, muszek latających i t. p. Biorąc pod uwagę powyższe stany chorobowe, mogące spowodować obniżenie ostrości wzroku, a wiedząc przytem, iż schorzenia tego rodzaju mogą dawać nagłe okresy pogorszenia bez wyraźnej przyczyny, jakkolwiek praca wytężająca zbliska może pośrednio być bodźcem do pogorszenia się, należy oczy takie o ile możności oszczędzać i zwolnienie w tych przypadkach może mieć miejsce.

Na końcu należałoby jeszcze wspomnieć o jednem wskazaniu do zwolnień w schorzeniach, mających tendencję do częstych nawrotów. Przykładem tutaj mogą być zapalenia skrofuliczne oka, w których istnieją przypadki o przebiegu lekkim, jednak mającym skłonność do częstych nawrotów. Podobnie i nieżyty wiosenne, gdzie największe dolegliwości przychodzą z wiosną, a także i w porach roku ciepłych są tego rodzaju schorzeniami.

Reasumując powyższe wskazania, pozwolę sobie przedstawić projekt przepisów, na podstawie których można zwolnić ucznia (uczennicę) od rysunków lub zajęć praktycznych na przeciąg roku szkolnego. Projekt obejmuje 10 zasadniczych punktów:

1) O ile ostrość wzroku na oku lepszem wynosi mniej niż 6/18 i przynajmniej 6/60 na oku gorszem z uwzględnieniem poprawy szkłami.

2) O ile ostrość wzroku na oku lepszem wynosi mniej jak 6/12 i na oku gorszem mniej niż 6/60 z uwzględnieniem poprawy szkłami. Dotyczy to również niewidzących na jedno oko lub jednookich, o ile oko jedynie widzące nie ma 6/12 z uwzględnieniem poprawy szkłami.

3) Z krótkowzrocznością, jeżeli ilość dioptrii wynosi połowę ilości lat i więcej.

4) Z dalekowzrocznością wymagającą szkieł + 6 D i więcej.

5) Z astygmatyzmem od 4 D i wyżej, stwierdzonym badaniem przedmiotowem.

6) W stanach wymagających noszenia innych szkieł do patrzenia wdal i innych do pracy zbliska (n. p. brak soczewki, porażenie akomodacji).

7) Przy niesprawności narządu ruchowego oka (np. porażenie lub niedomoga mięśni ocznych, oczopląs przy patrzeniu wprost).

8) Przy trwałem łzawieniu, spowodowanem przez zniekształcenie względnie niedomykanie powiek lub przeszkodę w drogach odprowadzających.

9) W schorzeniach przewlekłych gałki ocznej, mogących przyczynić się do obniżenia ostrości wzroku (n. p. zapalenie przewlekłe tęczówki i ciałka rzęskowego, męty ciałka szklistego, zmiany postępujące na dnie oka).

10) W schorzeniach z tendencją do częstych nawrotów (np. zapalenie skrofuliczne rogówki, nieżyt wiosenny spojówki).

Piśmiennictwo: 1) Hay: Zbl. f. Augenheilkunde 12 — 1924. 2) Csapody - Mocsy. Zeitschrift f. Augenheilkunde 76 — 1932. 3) Harman N. Bishop. Zbl. f. Augenheilkunde 10 — 1923. 4) Prof. M. Bartels. Kl. Monatsblätter f. Aug. 79 — 1927. 5) Gimblett. C. 1. Zbl. f. Augenheilkunde 24 — 1931. 6) Schieck - Bruckner. Kurzes Handbuch f. Ophth. VII — Hygiene.

Tydzień Ochrony Przyrody z wystawą w Tarnopolu.

Ognisko metodyczne biologji szkół średnich urządziło w Tarnopolu wraz z nauczycielstwem szkół powszechnych siłami młodzieży szkolnej w dniach od 29 kwietnia do 6 maja 1934 r. propagandowy „Tydzień Ochrony Przyrody" połączony z wystawą.

Przebieg wymienionego Tygodnia był następujący. Po mszy św. nastąpił propagandowy pochód ze sztandarami i transparentami z napisami „Chrońmy ojczystą przyrodę", „Nie niszczmy lasów", „Nie niszczmy zwierzyny i ptactwa" przy dźwiękach orkiestry państw. seminarjum naucz. do budynku państw. gimnazjum przy ul. Kościuszki, mieszczącego lokal wystawy.

Uroczyste otwarcie „Tygodnia Ochrony Przyrody" odbyło się przy udziale reprezentantów państwowych władz.

Wystawa mieściła się w 4 salach. W największej sali, na naczelnem miejscu, widniał duży napis: „Przez miłość przyrody do miłości Ojczyzny" (motto urządzonego Tygodnia, słowa Bernarda Chrzanowskiego), oraz portrety naszych krzewicieli idei ochrony przyrody, a mianowicie: prof. Raciborskiego, Pawlikowskiego, Nowickiego, Zamoyskiego oraz A. Mickiewicza i St. Żeromskiego. W sali tej zwracało uwagę zwiedzających środowisko górskie, przedstawiające fragmenty naszych Tatr z kozicą, orłem przednim, świstakami i szarotką, żerowisko bobra z jego charakterystycznemi budowlami nawodnemi, stawek z ptactwem wodnem i wydrą, wybrzeże morza polskiego z foką i mikołajkiem nadmorskim, oraz 2 środowiska leśne z żbikiem, rysiem, sarną, głuszcem, cietrzewiem i szeregiem ptaków drapieżnych, tępionych niesłusznie jako szkodników.

Ponadto szereg pięknych okazów chronionych ssaków, ptaków, gadów, płazów, ryb i owadów umieszczono na stołach i zaopatrzono w napisy objaśniające. Między innemi zwracały uwagę: ślepiec podolski (Spalax polonicus) i drop (Otis tarda), obok poszczególnych gatunków ptaków, pozostających u nas na zimę, sztuczne gniazda odpowiednich rozmiarów systemu Sokołowskiego i sztuczne dziuple systemu Berlepscha, jak również najrozmaitsze rodzaje karmików, wykonane przez uczniów tarnopolskich szkół średnich. Na ścianach zawieszono mnóstwo obrazów z życia zwierząt i szereg różnych odezw propagandowych oraz cytatów z dzieł naszych krzewicieli ochrony przyrody.

Sala druga obrazowała działalność Państw. Rady Ochr. Przyr. (mapy, wykresy, wydawnictwa), skład i sieć organizacyjną P. R. O. P. (ustawy polskie, mapa wystaw ochrony przyrody, mapa rezerwatów w Polsce i liczne publikacje), działalność młodzieży szkół średnich i powszechnych w zakresie ochrony przyrody w rejonie tarnopolskiego Ogniska metod biol. (mapy, rysunki i fotografje wykonane przez młodzież szkolną).

Sala trzecia mieściła 3 działy: ochronę gatunkową roślin, ochronę przyrody nieożywionej i ochronę krajobrazu (fotografje i mapy plastyczne Tatr, Pienin, Gór Świętokrzyskich, Babiej Góry, Czarnohory i Kępy Radłowskiej, okolicy Zaleszczyk w wykonaniu uczniów tamt. semin. naucz., okolicy Tarnopola i piękny model śródmieścia Tarnopola w wykonaniu uczniów semin. miejscowego). W dziale „Ochrona krajobrazu" wyróżniono kontrastowe obrazy przedstawiające zniszczenie przyrody.

Salę czwartą poświęcono Parkom Narodowym i rezerwatom polskim jakoteż i zagranicznym, już istniejącym i projektowanym.

W ciągu Tygodnia odbyło się 11 propagandowych poranków filmowych, (Życie bobra), ochrona gatunkowa zwierząt i roślin, ochrona drzew zabytkowych, ochrona krajobrazu „Czarnohora", sadzenie drzew, odczyty, a na zakończenie wieczór muzykalno - wokalny.

Wystawę zwiedziło około 7 tysięcy osób, w czem 77 szkolnych wycieczek zamiejscowych (z powiatów: tarnopolskiego, zbarazkiego, skałackiego, trembowelskiego, brzeżańskiego i podhajeckiego).

Statut i regulamin Państwowej Centralnej Bibljoteki Pedagogicznej przy Kuratorjum Okręgu Szkol. Lwowsk. Lwów, ul. Kubali 4.

Statut.

§ 1. Państw. Centr. Bibljoteka Ped. (P. C. B. P.) we Lwowie jest bez względu na źródła, z których powstała i uzupełnia się, własnością Państwa.

§ 2. Zadaniem P. C. B. P. we Lwowie jest dopomóc nauczycielstwu szkół wszelkich kategoryj w dalszem kształceniu się w zakresie pedagogiczno-dydaktycznym oraz w ewent. pracy naukowej w tej dziedzinie.

§ 3. W tym celu P. C. B. P.:

a) gromadzi dzieła, broszury i czasopisma w jęz. polskim i obcym, odnoszące się do historji wychowania i szkolnictwa, psychologji ogólnej i pedagogicznej, pedagogiki i dydaktyki ogólnej, metodyki specjalnej wszystkich przedmiotów nauki, organizacji szkolnictwa i ustroju szkół, a wreszcie wszelkie podręczniki szkolne oraz ewent. inne pomoce dydaktyczne i pedagogiczne;

b) udostępnia swe zbiory nauczycielstwu oraz osobom interesującym się sprawami pedagogicznemi szkolnemi przez: 1) utrzymanie pracowni naukowej (czytelni), dostarczającej żądanych dzieł i pism na miejscu; 2) wypożyczanie ich do domu; 3) wysyłanie ich zamiejscowym czytelnikom na odpowiedzialność zarządów szkół względnie innych zwierzchności urzędowych albo za odpowiednią kaucją;

c) utrzymuje ewidencję bibljografji krajowej i zagranicznej literatury pedagogiczno-dydaktycznej:

d) utrzymuje łączność z innemi bibljotekami, a to celem wzajemnych ułatwień naukowych, wzajemnego wypożyczania książek itp.;

e) informuje nauczycielstwo szkół Okr. Szk. Lw. o posiadanych zbiorach, a zwłaszcza o nabywanych nowościach przez rozsyłanie specjalnych katalogów biuletynów itp.

§ 4. P. C. B. P. we Lwowie podlega bezpośrednio Kuratorjum O. S. Lwowskiego, które sprawuje nadzór nad jej funkcjami przez jednego z wizytatorów szkół, powołanego do tego przez Kuratora.

§ 5. Zarząd P. C. B. P. we Lwowie spoczywa w rękach:

a) Rady Bibljotecznej, b) kierownika.

§ 6. W skład Rady Bibljotecznej wchodzą nauczyciele fachowcy, po jednym z każdego przedmiotu udzielanego w szkołach polskich wszelkiego typu, powołani corocznie przez Kuratora O. S. Lwowskiego ze szkół lwowskich.

§ 7. Rada Bibljoteczna:

a) decyduje w sprawie zakupu nowych dzieł do bibljoteki, a to na podstawie wniosków poszczególnych członków - fachowców względnie kierownika Bibljoteki;

b) ma prawo: 1) inicjatywy w zakresie propagandy i wzmożenia ruchu pedagogiczno-naukowego wśród nauczycielstwa: 2) wyrażenia opinji co do organizacji i dalszego rozwoju Bibljoteki jakoteż jej działalności w ramach § 2. niniejszego statutu.

§ 8. Przewodniczącym Rady Bibljotecznej jest jeden z jej członków, wybrany przy obecności 3/4 członków zwykłą większością głosów, a zatwierdzony przez Kuratorjum O. S. Lwowskiego.

§ 9. Posiedzenia zwyczajne Rady Bibljotecznej odbywają się z reguły raz na miesiąc, nadzwyczajne na życzenie przewodniczącego, kierownika bibl. lub 3/4 członków Rady Bibljotecznej.

§ 10. Uchwały Rady Biblj. zapadają zwykłą większością głosów; w razie ich równości rozstrzyga przewodniczący.

§ 11. Kierownik Biblj. jest urzędnikiem mianowanym przez Kuratorjum O. S. L. i wchodzi z urzędu w skład Rady Biblj.

§ 12. Kierownik Biblj. prowadzi: a) inwentarz księgozbioru oraz wykaz periodyków i ich dalszych ciągów; b) katalogi: autorów i rzeczowy; c) księgę kasową; d) księgę zamówień i zakupów; e) dziennik czynności (korespondencji), f) statystykę czytelnictwa; g) księgę zużycia materjałów.

§ 13. Kierownik: a) wykonuje uchwały Rady Biblj. ad § 7 a) w ramach budżetu zatwierdzonego przez Kuratorjum O. S. Lwowskiego i zdaje przed nią sprawę z tych czynności. W razie zasadniczej sprzeczności zapatrywań między Kierownikiem a Radą, przysługuje jednej i drugiej stronie odwołanie się do Kuratorjum: b) kierownik wykonuje wszystkie czynności wynikające z § 2. niniejszego statutu, uwzględniając inicjatywę i opinię Rady Biblj. ad § 7. 1. 2, 3.;

c) Kierownik przyjmuje za zgodą Kuratorjum - personel pomocniczy względnie służbę i czuwa nad wykonywaniem przydzielonych im czynności;

d) kierownik zawiaduje funduszami Bibljoteki i zdaje z tego sprawę Kuratorjum.

§ 14. Godziny urzędowe Kierownika ustala Kuratorjum.

§ 15. Fundusze P. C. B. P. składają się: a) z opłat miesięcznych nauczycielstwa wszystkich państwowych szkół wszelkiego typu w Okręgu Szk. Lwowsk., których wysokość oznacza Kuratorjum (Nauczycielstwo szkół prywatnych, o ile chce korzystać z Bibljoteki, obowiązane jest uiszczać takie same opłaty); b) z zasiłków z Ministerstwa W. R. i O. P.; c) z darów, zasiłków innego rodzaju.

§ 16. Osoby nie należące do stanu nauczycielskiego, o ile chcą korzystać z bibljoteki w jakiejkolwiek formie, opłacają wpisowe (lub kaucję) i abonament w wysokości oznaczonej przez Kuratorjum.

§ 17. Statut P. C. B. P. zatwierdza lub zmienia na wniosek Kuratorjum O. S. Lwowskiego Ministerstwo W. R. i O. P. w Warszawie.

Regulamin.

1. Z Państwowej Centralnej Bibljoteki Pedagogicznej korzystają wszyscy nauczyciele szkół wszelkich kategoryj Okręgu Szkolnego Lwowskiego, urzędnicy szkolni i kuratoryjni oraz osoby prywatne, którym to prawo przyzna kierownictwo bibljoteki.

2. Za korzystanie z bibljoteki w jakiejkolwiek formie (v. pkt. 4, 10, 11. Statutu) opłacają nauczyciele składkę miesięczną w wysokości . . . . gr. . . . potrącaną im przy wypłacie uposażenia. Urzędnicy praocujący w szkolnictwie oraz osoby prywatne wpłacają wpisowe 1 zł oraz abonament mies. 0.50 zł.

3. P. C. B. P. otwarta jest dla stron codziennie w dnie powszednie od godziny 11—1 przedpołudniem, oraz popołudniu od godz. 17 do 20. W niedzielę od 10 do 11 przedpoł. W tym czasie korzystać można z pracowni naukowej oraz załatwiać wszelkie inne sprawy z kierownictwem bibljotecznem w zakresie § 3. Statutu Bibl.

4. Chcący korzystać z pracowni zgłasza się u kierownika i otrzymuje numer miejsca przy stole, którego mu samowolnie zmieniać nie wolno.

5. Celem otrzymania książek w pracowni należy wypełnić odpowiedni druk, t. zw. „dezyderatkę", podając na niej numer miejsca przy stole. Dezyderatkę wręcza się kierownikowi.

6. W pracowni można otrzymać naraz najwyżej 10 dzieł.

7. Odchodząc, należy zwrócić otrzymane książki na dowód czego kierownik oddaje przekreślone „dezyderatki".

8. Książki potrzebne czytelnikowi w pracowni na dnie następne, można sobie zarezerwować, zgłaszając to życzenie kierownikowi.

9. W pracowni nie wolno plić tytoniu i głośno rozmawiać.

10. Celem wypożyczenia książki do domu należy wypełnić odpowiedni rewers, który winien być potwierdzony przez dyrekcję (kierownictwo) zakładu naukowego, do którego czytelnik należy. Osoby prywatne obowiązane są złożyć przy wypożyczaniu książek do domu kaucję w wysokości 5 zł. za każdy tom.

11. Nauczyciele zamiejscowi wypożyczają książki za pośrednictwem (na zamówienie) swych dyrekcyj (zakładów).

12. Dezyderatki i rewersy winny być wypełniane atramentem a nazwisko i adres czytelnika wpisane dokładnie i czytelnie.

13. Osobom zamiejscowym przesyła się książki pocztą na koszt i odpowiedzialność pożyczającego.

14. Gdy wypożyczający miejscowy nie może zgłosić się po książki osobiście, lecz czyni to za pośrednictwem innej osoby, winna ona wykazać się odpowiedniem pełnomocnictwem i okazać na życzenie kierownika swój dowód osobisty.

15. Książki wypożyczać można na czas najwyżej 4 tygodni.

Upomnienie pisemne o zwrot książki po oznaczonym na rewersie terminie odbywa się na koszt pożyczającego. W razie nieskutkowania trzykrotnego upomnienia kierownik zwróci się do władzy przełożonej o potrącenie z poborów należytości za niezwróconą książkę, a winny utraci prawo korzystania z biblioteki na czas określony lub na stałe.

16. Wypożyczać do domu we Lwowie można naraz tylko 2 książki, na prowincję 5 książek.

17. Czytelnik odpowiada w pełni za wypożyczoną książkę, zarówno w domu, jak i w czytelni. W razie zaginięcia książki winien uiścić należytość w całości lub części (wedle uznania kierownika) względnie traci złożoną kaucję. Za uszkodzenie książki (prócz tych, które ewent. wymieniono w rewersie i zgłoszono przed pożyczeniem kierownikowi) należy również uiścić odpowiednie odszkodowanie.

18. Książek z t. zw. biblioteki podręcznej (encyklopedje, bibljografje, słowniki i t. p.) oraz numerów czasopism z roku bieżącego nie wypożycza się do domu. Także nie wypożycza się najnowszych nabytków, które jeszcze nie zostały oprawione.

19. Ze względu na ewent. wewnętrzne prace w bibljotece (np. przeprowadzanie kontroli księgozbioru) ma prawo kierownictwo zamknąć bibljotekę na czas potrzebny.

20. Nieprzestrzeganie regulaminu w którymkolwiek jego punkcie może pociągnąć za sobą utratę prawa korzystania z bibljoteki.

Organizacja roku szkolnego 1934/35 w publ. szkołach powszechnych.

Sprostowanie.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 54).

W okólniku Nr. 31 z dnia 10-go marca 1934 r. (Nr. II. P. 1865/34) w sprawie organizacji roku szkolnego 1934/35 w publicznych szkołach powszechnych. ogłoszonym w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 2 z roku 1934, poz. 24, należy sprostować. co następuje:

1. Na str. 94. wiersz 20 od góry, zamiast „W szkołach o 7 nauczycielach" winno być „W szkołach o 7 nauczycielach i większej ich liczbie" [1]).

2. Na str. 94. wiersz 12 od dołu, zamiast „w liczbach godzin" winno być „w liczbach godzin w szkołach, wymienionych poniżej pod A" [2]).

3. Na str. 106. Plan godzin. ćwiczenia cielesne w oddziałach V, VI, VII zamiast „2 chł. dz." winno być w dwu kolejnych wierszach „2 chł. 2 dz." [3]).

4. Na str. 110. Plan godzin. bezpośrednio pod nazwami oddziałów „VI, VII" winno być „niepodzielnie" [4]).

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 199, wiersz 6 zdołu (p. IV, 4 a).

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 200, wiersz 9 zgóry (p. IV, 5).

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 211.

[4]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 215.

Książki, Czasopisma.

Książki do bibljotek.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 50, V).

Bandrowski J. Sosenka z wydm. Opowieści morskie — dla młodzieży powyżej lat 15.

Baumfeld G. B. Odrodzenie wojskowe za Stanisława Augusta. Wydawnictwo Księgarni szkolnej. Poznań, 1930 — dla młodzieży powyżej lat 15.

Baumfeld G. B. Wojsko a społeczeństwo w dawnej Polsce. Wydawnictwo Księgarni szkolnej. Poznań 1930 — dla młodzieży powyżej lat 15.

Bogusławski Ant. Różne powiastki. Wydawnictwo Księgarni Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1928 — dla dzieci lat 7—9.

Cepnik H. Józef Piłsudski. Twórca niepodległego Państwa polskiego. Zarys życia i działalności popularnie skreślony. Wydawnictwo Instytutu propagandy państwowo-twórczej. Warszawa, 1933 — dla młodzieży powyżej lat czternastu.

Chateubriand. Atala. Przełożył i wstępem opatrzył T. Żeleński (Boy). Warszawa. Nkł. Bibljoteki Boy'a — dla młodzieży od lat 15.

Chodynicki K. Reformacja w Polsce. Bibljoteka Składnicy Nr. 7. Nakładem Polskiej Składnicy Pomocy Szkolnych. Warszawa — dla młodzieży od lat 16 szkół ogólnokształcących.

Croner E. Psychika młodzieży żeńskiej. Wydawnictwo Książnicy-Atlas, Lwów—Warszawa, 1932 — dla nauczycieli i dla uczniów w zakładach kształcenia nauczycieli.

Daszyńska-Golińska Z. Pionierka wiedzy gospodarczo-społecznej w Polsce. Notatki autobiograficzne. Wydawnictwo Stowarzyszenia „Służba obywatelska". Kraków, 1932. Skład główny: „Dom książki polskiej" w Warszawie — dla młodzieży od lat 16.

Duninówna H. Zwierzyniec Antosia i Madzi — dla dzieci od lat 9 do 11.

Dzikowski St. Egzotyczna Polska. Z myśliwskiej włóczęgi. Warszawa. Gebethner i Wolff. 1931 — do bibljotek nauczycielskich.

Ernst M. Kosmografja. Podręcznik dla gimnazjów. Wydanie 5. Na nowo opracował oraz zaopatrzył w liczne zadania i ćwiczenia A. Stachy. Wydawnictwo K. S. Jakubowskiego. Lwów, 1931 — do bibljotek szkolnych.

Falkiewicz St. Chorągiew. Opowiadania żołnierskie z czasów wielkiej wojny. Warszawa, 1930 — do bibljotek szkolnych.

Gindrich Wł. O Polsce na morzu. Wydawnictwo Spółki wydawniczej „Pion". Warszawa, 1933 — do bibljotek szkolnych.

Górski A. Saga o Gislim wyjętym z pod prawa i inne sagi islandzkie. Warszawa. Dom Książki Polskiej, 1931 — dla młodzieży od lat 15.

Grotowska H. Mali mieszkańcy dużego domu. Bibljoteczka przyrodnicza. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań 1932 r. — do bibliotek szkolnych oraz jako książkę pomocniczą dla uczniów.

Harbut J. St. Józef Chłopicki. Warszawa. 1930. Skład główny w Książnicy-Atlas — dla młodzieży powyżej lat 14.

Hertz Jan Adolf. Młody las. Sztuka w 4 aktach. Warszawa. 1930 — dla młodzieży powyżej lat piętnastu.

Hincza St. Pierwszy żołnierz Odrodzonej Polski. Wydawnictwo Księgarni L. Fiszera. Łódź, 1928 — do bibliotek szkolnych dla młodzieży powyżej lat 15.

Houben H. H. Północ woła... Wstęga przygód i płomień bohaterstwa na drodze do bieguna północnego. Przekł. W. Bełza. Poznań — Warszawa. Polskie Towarzystwo Przyjaciół Książki — dla młodzieży od lat 15.

Jaworska M. Marszałek Foch. Bibljoteka Szkoły Powszechnej Nr. 35. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1933. Cena 50 gr — dla uczniów szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących od lat 12.

Jeans James. Nowy świat fizyki. Bibljoteka Wiedzy. Tom III. Trzaska, Evert i Michalski Sp. Akc. Warszawa — dla nauczycieli.

Katelbach St. Nauka o handlu. Wydawnictwo Instytutu Szerzenia praktycznej wiedzy przemysłowej. Warszawa. Skład główny: Warszawa, Nowy Świat 17 — do bibljotek szkół handlowych.

Kawałkowski Al. Od rozbiorów do zjednoczenia. Wydawnictwo Tow. Wydawniczego „Polska Zjednoczona". Warszawa. 1930 — dla starszej młodzieży.

Korowicz H. Polityka przemysłowa w zarysie. Lwów, 1930. Nakładem własnym. Skład gł. w księgarniach Książnicy-Atlasu. Lwów — Warszawa — do bibljotek szkół handlowych.

Kossak-Szczucka Z. Ku swoim. Powieść dla młodzieży. Z licznemi ilustracjami Karola Kossaka. Poznań. Nkł. Księgarni św. Wojciecha — dla dzieci lat 11—15.

Kossowski J. Szyb S. Nr. 4 — dla młodzieży od lat 15.

Kościuszko T. Napomknienia względem poprawy losu włościan i Uniwersał Połaniecki. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa — do bibljotek szkolnych.

De Kruif P. Łowcy mikrobów. Przełożył St. Miklaszewski. Wydawnictwo Trzaski, Everta i Michalskiego. Warszawa — do bibljotek szkolnych.

Kulczyński St. Atlas flory polskiej. Kraków, 1931. Nakładem Polskiej Akademji Umiejętności. Skład główny w księgarniach Gebethnera i Wolffa — do bibljotek nauczycielskich.

Limanowski B. Tadeusz Kościuszko. Życiorys. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa — do bibljotek szkolnych.

Łuniński Ern. Berek Joselewicz. Wydawnictwo Komitetu Obywatelskiego budowy pomnika-szkoły zawodowej i powszechnej im. pułk. Berka Joselewicza w Kocku 1/32 — dla nauczycieli oraz dla starszej młodzieży.

Mah Jong. Świat tajemnic. Wydawnictwo Bibjoteki groszowej. Warszawa — dla młodzieży lat 11 — 15.

Makowski Arn. Użyteczne źródła energji i ich przyszłość, ze szczególnem uwzględnieniem polskich — Warszawa, 1928 — do bibljotek szkolnych.

Mickiewicz Adam. Dzieła poetyckie. Wydał i objaśnił T. Pini. Wydanie 6 zupełne. Nowogródek. 1934. Wydawnictwo Komitetu Mickiewiczowskiego — do bibljotek szkół wszelkich typów.

Moszyńska J. Moja matka. Warszawa. Bibljoteka Książek Błękitnych — dla dzieci lat 11 — 15.

Nayder M. Mikołaj Kopernik. Bibljoteka szkoły powszechnej. Z cyklu: Co daliśmy ludzkości. Nr. 34. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów. 1933 — dla uczniów wyższych klas szkół powszechnych.

Norwid Cyprjan. Poezje wybrane. Ułożył i przypisami opatrzył Miriam. Warszawa. Wydawnictwo J. Mortkowicza, 1933 — do bibljotek nauczycielskich.

Orłowicz M. Ilustrowany przewodnik po Wołyniu. Wydawnictwo Wołyńskiego Tow. Krajoznawczego i Opieki nad zabytkami przeszłości w Łucku. Łuck. 1929 — do bibljotek szkolnych.

Ossendowski F. A. Daleka podróż boćka. Z ilustracjami M. Bukowskiej. Warszawa. Bibljoteka Książek Różowych — dla dzieci lat 9 — 11.

Ostrowski J. Brazylja. Bibljoteczka geograficzno-podróżnicza. T. 6. Wydawnictwo Książnicy-Atlasu. Lwów — Warszawa — do bibljotek szkolnych.

Papée Fr. Lwów. Bibljoteka powszechna. Nr. II. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla dzieci powyżej lat dziesięciu.

Papée St. Wielkopolska wczoraj i dziś. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla nauczycieli oraz dla starszej młodzieży.

Paszkowicz Ad. Wśród murzynów Angoli. Wydawnictwo Książnicy-Atlasu. Lwów — Warszawa, 1932 — dla młodzieży powyżej lat trzynastu.

Piętnaście lat Państwa Polskiego. Praca zbiorowa. Słowo wstępne p. Premjera J. Jędrzejewicza. Warszawa, 1933. Powszechny Uniwersytet korespondencyjny — za poleconą do użytku szkolnego, jako książkę do bibljotek szkolnych dla nauczycieli oraz uczniów szkół wszelkich typów.

Piołun-Noyszewski St. Stefan Żeromski. Dom, dzieciństwo i młodość. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa, 1928 — dla młodzieży od lat piętnastu.

Przybylski A. Wojna polska 1918 — 1921. Wydawnictwo Wojskowego Instytutu Wydwniczego. Warszawa, 1930 — dla młodzieży powyżej lat piętnastu.

Rabska Z. Tajemnice Łazienek. Wydanie trzecie. Warszawa. Bibljoteka Książek Różowych. 1928 — dla dzieci lat 9 — 11.

Reutt M. Księżniczka Josć. Wydawnictwo Księgarni i Drukarni Katolickiej S. A. Katowice, 1933 — dla dzieci lat 9 — 11.

Rzeczpospolita Polska. Atlas statystyczny. Wydawnictwo Głównego Urzędu Statystycznego. Warszawa, 1930 — do bibliotek nauczycielskich.

Salgari Em. Dramat na Oceanie Spokojnym. Przekład J. Birkenmajera. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań — dla dzieci lat 11 — 15.

Schummer-Szermentowski E. M. Litwa. Bibljoteka Szkoły Powszechnej Nr. 25. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933. Cena 50 gr. — dla uczniów szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących od lat 11.

Siemiradzki J. O Indjanach południowej Ameryki. Wydawnictwo Księgarni Geograficznej „Orbis". Kraków, 1924 — do bibliotek szkolnych.

Skarżyński St. Kapitan-pilot. Na RWD 5 przez Atlantyk. Wydawnictwo Aeroklubu R. P. Nakładem L. Złotnickiego. Warszawa, 1934 — za poleconą do użytku szkolnego, jako książkę do bibljotek szkół wszelkich typów dla starszej młodzieży.

Sławoj-Składkowski F. Gdzie widziałem Komendanta nim Polskę wywalczył. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży. Warszawa. 1933 — dla młodzieży powyżej lat 10.

Sokołowski J. Wędrówki ptaków. „Nasz Zwierzyniec" Nr. 2. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1929 — do bibljotek szkolnych, oraz jako książkę pomocniczą dla uczniów szkół wszelkich typów.

Strug Andrzej. Ludzie podziemni. Wydanie 3. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa, 1930 — dla młodzieży powyżej lat 15.

Strug A. Odznaka za wierną służbę. Wyd. drugie. Warszawa. T-wo Wydawnicze, 1931 — dla młodzieży od lat 15.

Suchodolski B. Ideały kultury a prądy społeczne. Wypisy z dzieł myślicieli polskich XIX i XX wieku. Wydawnictwo „Naszej Księgarni". Warszawa, 1933 — do bibljotek nauczycieli szkół średnich.

Syrokomla Wł. Kęs chleba. Bibljoteczka narodowa. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1924 — do bibljotek szkolnych.

Syrokomla Wł. Ułas. Bibljoteczka narodowa. Wydawnictwo M. Arcta. Warszawa, 1924 — do bibljotek szkolnych.

Szajnocha K. Szkice historyczne (Wybór) Serja I. Opracował Wł. Kucharski. Częśc I. Tekst. Część II. Objaśnienia i przypisy. Wydawnictwo Instytutu Wydawniczego „Biblioteka Polska" — dla młodzieży powyżej lat 14.

Szalay Groele W. Milusińscy. Bibljoteka szkoły powszechnej. Nakładem Państwowego Wydawnictw Książek Szkolnych. Lwów,a 1933 — dla dzieci od lat 7 — 9.

Szczerbowski H. Boje o Polskę Marszałka Józefa Piłsudskiego. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla uczniów szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących od lat 12.

Śniadecki J. O fizycznem wychowaniu dzieci. Wydanie nowe sporządził Alfr. Tom. Nakładem Towarzystwa Wyd. Książnica Polska. Skład główny w Polskiej Składnicy Pomocy Szkolnych. Warszawa, 1930 — dla nauczycieli oraz dla uczniów w zakładach kształcenia nauczycieli.

Tajemnice atomu (o istocie materji). Bibljoteka Wiedzy, Tom VI. Trzaska, Evert i Michalski S. A. Warszawa — dla młodzieży szkół średnich ogólno-kształcących powyżej lat 15.

Tauber M. i Wajngarten J. Żydzi. Bibljoteka szkoły powszechnej. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — do bibliotek szkolnych.

Tomanek Fr. i Treter J. Tematy do księgowości. Część III. Księgowość przemysłowa i bilanse. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów — Warszawa. 1929 — do bibljotek szkół handlowych oraz książkę pomocniczą dla nauczycieli szkół handlowych.

Tomanek Fr. Zarys metodyki nauczania rachunkowości podwójnej. Warszawa, 1933. Skład główny w księgarniach Książnicy-Atlas — do bibljotek nauczycieli szkół handlowych.

Ustawa konstytucyjna Królestwa Polskiego z dnia 27 listopada 1815 roku oraz Statut organiczny dla Królestwa Polskiego z dnia 26 lutego 1832 roku. Biblioteczka historyczna. Wydawnictw M. Arcta. Warszawa, 1917 — dla młodzieży wyższych klas szkół średnich.

W XV-lecie niepodległości. Warszawa. Główna Księgarnia Wojskowa — jako książkę poleconą do bibliotek nauczycielskich szkół wszelkich typów, do bibljotek dla młodzieży powyżej lat 15 oraz urzędników państwowych, zajętych w administracji szkolnej.

Walewska C. W walce o równe prawa. Nasze bojownice. Wydawnictwo redakcji „Kobiety współczesnej". Warszawa, 1930 — do bibljotek nauczycielskich.

Zakrzewski W. Historja powszechna. Na wyższe klasy szkół średnich. Tom. III. Historja nowożytna. Wydanie 12. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa — do bibljotek nauczycieli szkół powszechnych.

Zieliński T. Młodzi bohaterowie. 1863. Bibljoteka Książek Błękitnych. Warszawa — dla dzieci lat 9 — 11.

Źródła do dziejów wychowania i szkolnictwa w Polsce z doby Izby Edukacji publicznej 1807 — 1812 zebrał i wstępem poprzedził Z. Kukulski. Towarzystwo Przyjaciół Nauk w Lublinie. Skład główny: Dom Książki Polskiej. Warszawa. 1931 — dla nauczycieli i dla uczniów w zakładach kształcenia nauczycieli.

Żurakowska Z. Gość z Ameryki. Opowiadania. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Nakład T-wa wydawniczego. Warszawa. 1927 — dla młodzieży lat 11 do 15.

Życiorysy zasłużonych kobiet. Emma Jeleńska-Dmochowska. Strażniczka kresowa. Opracowały L. Życka i W. Niedziałkowska-Dobaczewska. Kraków, 1932 — do bibljotek szkolnych.

Życzyński H. Dziady drezdeńskie Mickiewicza. W setną rocznicę. Lublin, 1932 r. Skład główny: Dom Książki Polskiej w Warszawie — do bibljotek szkolnych dla nauczycieli.

Dwudziestolecie Marszu Szlakiem Kadrówki.

Nr. O. 10915/34. Dnia 6 sierpnia br. przypada Dwudziesta Rocznica Marszu Szlakiem Kadrówki.

Tygodnik „Strzelec", jako jedyny organ prasowy Związku Strzeleckiego, wydaje wielki numer specjalny „Strzelca", poświęcony Dwudziestoleciu Marszu Szlakiem Kadrówki, który wyjdzie w wielokrotnie powiększonej objętości oraz nakładzie i będzie całkowicie poświęcony temu wielkiemu momentowi dziejowemu, jaki mieści w sobie czyn z dnia 6-go sierpnia 1914 roku.

Część nakładu tego numeru specjalnego „Strzelca" wyjdzie na lepszym papierze, w oprawie kartonowej, jako wydanie albumowe, przyczem cena pojedyńczego egzemplarza będzie wynosiła zł 10. Pragnąc jak najbardziej uprzystępnić nabycie egzemplarzy albumowych, Centralny Instytut Wydawniczy Związku Strzeleckiego (Warszawa, Długa 50, Konto P. K. O. 11200) zdecydował należność za nie rozłożyć na pięć rat miesięcznych po dwa złote każda, przy wszelkiego rodzaju zamówieniach zbiorowych, nadchodzących od poszczególnych urzędów, organizacyj i t. p.

Powyższe podaje się do wiadomości Dyrekcyj, Kierownictw szkół, Inspektoratów szkolnych, celem ewentualnego zorganizowania zbiorowych zamówień i sposobu spłaty (ewentualnie za pośrednictwem płatników).

Nadesłane.

Władysław Zakrzewski. Port Gdyński, jego urządzenia i handel zamorski. Nakładem autora. Poznań, ul. Matejki 51 m. 4.

Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę na borszurkę p. t. „Port Gdyński jego urządzenia i handel zamorski", opracowaną przez Władysława Zakrzewskiego i Bolesława Koselnika z 37 ilustracjami i planem portu. Wydawnictwo to ma na celu — według słów autora — przedewszystkiem spopularyzowanie szeregu podstawowych wiadomości o porcie morskim, a w szczególności o Gdyni, oświetla zasadę międzynarodowej wymiany towarów, daje definicję portu i ilustrowany opis jego urządzeń. Przez podanie opisu i planu portu broszurka może służyć jako przewodnik po porcie.

Cena 95 gr za egzemplarz (bez porta), przy zakupach zbiorowych (od 25—49 sztuk) 10% opust. Konto czekowe P. K. O. Poznań Nr. 211065.

Państwowe Wydawnictwo Książek.
Lwów, ul. Kurkowa 21.

Podręczniki szkolne.

H. Grotowska i *Z. Klingerowa.* Czytanka polska dla V kl. szk. powsz.— aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 7. czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 1882/34.

Durek St. i *Lewicki W.* Rachunki dla I oddz. szk. powsz. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30. maja 1934 r. Nr. I. Pr. 1886/34.

Z. Chwiałkowski. Arytmetyka z geometrją dla VI kl. szk. powsz. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 5 czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 1906/34.

J. Kowalski i *M. Golias.* Iuvenis Romanus. Czytanki łacińskie dla klasy II gimn. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 8 czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 1953/34.

W. Dewitzowa, R. Kern i G. Żółtkowska. Wir lernen deutsch., Podręcznik do nauki języka niemieckiego dla kl. I gimn. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 5 czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 1881/34.

— Geschichte des Mittelalters für höheren Klassen der Mittelschulen mit deutscher Unterrichtssprache in Polen. Bearbeitet nach der IV-ten Auflage des Lehrbuches von Cz. Nanke. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z maja 1934 r. Nr. I. Pr. 3374/33.

Pawłowski St. Die aussereuropäischen Länder und Meere. Ein Lehrbuch der Erdkunde für die höheren Klassen der Mittelschulen. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 2035/34.

Lateinische Grammatik. Teil I. Die wichtigsten Erscheinungen der lateinischen Laut — und Formenlehre. Nach S. Samolewicz u. L. Jus. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 2107/34.

Mayzner T. Piętnaście pieśni. Śpiewnik na trzy głosy. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 29 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 3140/33.

Bibljoteczka Szkoły Powszechnej.

„Ormianie polscy". *Br. Wójcik Keupruljan.* Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 57 — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 142/34.

„Sobieski pod Wiedniem". *M. Swobodzianka.* Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 36. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 1540/33.

„Wit Stwosz — Wielki Rzeźbiarz Średniowiecza". *J. Dobrzycki.* Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 46. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dn. 1 czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 3170/33.

„Niemasz pana nad ułana" *J. Staszewski.* Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 19. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z 30 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 1039/33.

„Brat Albert i jego dzieło" *Al. Florczak.* Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 80. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 29 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 136/34.

„Kraków" *K. Buczkowski.* Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 33. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 1532/33.

„Teofila Sobieska, matka króla Jana“ *M. Czeska - Mączyńska*. Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 24. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 1429/33.

„O Henryku Sienkiewiczu“ *K. Czachowski* Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 12. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 514/33.

„Toruń“ *K. Górski*. Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 47. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 30 maja 1934 r. Nr. I. Pr. 3175/33.

„Włochy“ *M. Brahmer*. Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 79. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 2 czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 138/34.

„Samolot kaprala Orwicza“ *J. A. Kraśny*. Bibljoteka Szkoły Powsz. Nr. 50. — aprob. rozporz. Min. W. R. i O. P. z dnia 1 czerwca 1934 r. Nr. I. Pr. 3173/33.

Książnica-Atlas

Lwów — Warszawa.

„Świat i Życie“, zeszyt V-ty (tomu 2). Zeszyt V zarysu encyklopedycznego współczesnej wiedzy i kultury „Świat i Życie“ zawiera dwa artykuły *K. Smogorzewskiego* „Gdańsk“ i „Gdynia“, poruszające w sposób bardzo wszechstronny zarówno problem Gdyni, tak ważny z ogólnego polskiego punktu widzenia, jak i zagadnienie współżycia Polski z Wolnem Miastem Gdańskiem; artykuł *Min. Ignacego Matuszewskiego* „Gospodarka“, w popularny i lekki sposób wprowadzający młodego czytelnika w zawiłe problemy podstawowych pojęć ekonomicznych; artykuł *T. Sławińskiego* „Giełda“, wyjaśniający to słowo, które młodzież słyszy tak często, a o którem zazwyczaj wie tak niewiele; artykuł *W. Miśkiewicza* „Gleba“, w którym autor daje nietylko pogląd na przyrodniczą stronę tego problemu, ale i na jego znaczenie i aspekt z punktu widzenia całości naszej gospodarki rolnej.

Dział przyrodniczy stanowią artykuły: „Gąbki“ *dr. T. Wolskiego*, „Gniazda“ *dr. J. Domaniewskiego*, oraz dwa artykuły, ujmujące całokształt pewnych nauk, „Geografja“ *prof. dr. St. Pawłowskiego* i „Geologja“ *prof. dr. J. Lewińskiego*.

W artykule „Geometrja“ *dr. Otton Nikodym* rozważania swoje doprowadza aż do ostatnich zdobyczy matematyki, pokazując drogi rozwoju geometrji współczesnej.

Artykuł *prof. dr. A. Tretiaka* o „Gentelmanie“ wyjaśnia, co znaczy to tak często używane i nadużywane słowo.

Artykuł *prof. dr. Kazimierza Nitscha* odsłania przed czytelnikiem tajemnice zawarte w słowie „Głoska“, z „Germanów“ zaś *dr. M. Serejskiego* dowiadujemy się jak wygląda konfrontacja naukowych wiadomości o tych dawnych ludach z dzisiejszą legendą, jaką koło tych wspomnień wytwarza się w Niemczech. *Prof. dr. Łempicki* daje wreszcie znakomitą sylwetkę największego poety Niemiec — Goethego.

Liczne i niezmiernie starannie dobrane ilustracje zdobią, jak zawsze, zeszyt.

M. Arct, Zakłady Wydawnicze Sp. Akc. w Warszawie, Nowy Świat 35.

St. Arnold, Cz. Leśniewski, H. Pohoska. **Polska w rozwoju dziejowym.** Tom II. Zagadnienia ustrojowe, gospodarczo - społeczne i kulturalne. Str. 250. M. Arct, Warszawa. 1934 r. Cena zł 6. Książka powyższa stanowi drugi tom wydawnictwa, które ukazało się przed paru laty. Tom pierwszy dawał przegląd dziejów politycznych kraju, ujęty w przekrojach „podłużnych". tom drugi daje podobnie syntetyczne ujęcie zagadnień z historji ustroju, społeczno - gospodarczej i historji kultury.

Zagadnienia ustrojowe stanowią działy: „Państwo i społeczeństwo", „Administracja i urzędy", „Sejm w Polsce", „Sądownictwo", „Ustrój skarbowy, pieniądz" i „Wojskowość".

Zagadnienia gospodarczo - społeczne ujęte zostały w szereg rozdziałów odpowiadających strukturze społecznej Polski przedrozbiorowej, z zaznaczeniem w poszczególnych rozdziałach przemian, jakie zachodziły w ciągu XIX wieku. Nowe i oryginalnie skonstruowane są tu rozdziały o rolnictwie oraz o przemyśle i handlu.

Zagadnienia kulturalne ujęto w trzech rozdziałach: „Oświata i szkolnictwo na tle życia umysłowego w Polsce", „Teatr i muzyka" i „Sztuki plastyczne".

Bibljoteka metodyczno - pedagogiczna.

Władysława Mortkowiczówna. Organizacja pracy nauczyciela historji w szkole powszechnej.

Nakład „Przyjaciela Szkoły".

Jan Szelejewski. Dziecko wiejskie. Nakładem „Przyjaciela Szkoły" Dwutygodnika Nauczycielstwa Polskiego. Poznań 1934 r. Stron 100. Cena zł. 1.80.

Nasza literatura pedagogiczna wzbogacona została sumiennie i rzeczowo opracowaną na praktyce opartą pracą p. J. Szelejewskiego pt. „Dziecko wiejskie". Praca ta pozwoli na uzupełnienie nietylko wiadomości o dziecku wiejskiem, ale ułatwi pracę wychowawczą.

Jan Szelejewski. Wielkomiejskie dziecko proletarjackie. Nakładem „Przyjaciela Szkoły", Dwutygodnika Nauczycielstwa Polskiego. Poznań 1934. Stron 62. Cena zł. 1.30.

Dzieci proletarjackie wynaturzone, nienawiść klasową w młodych już sercach przechowujące, stanowią istny krzyż i mękę nauczycielstwa. niesfornem swem zachowaniem uniemożliwiają wprost prace pedagogiczną. Ukazała się właśnie praca J. Szelejewskiego pt. „Wielkomiejskie dziecko proletarjackie". (Wydawnictwo „Przyjaciela Szkoły"), po przeczytaniu której nauczyciel nie będzie się czuł pokrzywdzonym. ale radować się będzie. że los właśnie te dzieci. biedne i zaniedbane, jemu do wychowania powierzył.

Czcionkami drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie. ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 7.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 lipca 1934 r.

TREŚĆ:

1. Pogadanki w szkołach str. 354.
2. Prawo wyboru zaopatrzenia emerytalnego, dodatek do uposażenia emerytalnego str. 354.
3. Przekazywanie składek emerytalnych za funkcjonarjuszów państwowych str. 356.
4. Koszta przesiedlenia str. 362.
5. Koszta przeniesienia nauczyciela do służby administracyjnej str. 365.
6. Diety dla pracowników kontraktowych str. 365.
7. Ulgi kolejowe dla pracowników państwowych i ich żon str. 368.
8. Odprawa dla funkcjonarjuszów prowizorycznych str. 371.
9. Pierwszeństwo przy przyjęciu do służby państwowej kawalerów orderu „Virtuti Militari" str. 372.
10. Czynsze za mieszkania w budynkach dzierzawionych przez Skarb Państwa str. 372.
11. Kwalifikowanie nauczycieli str. 373.
12. Przesunięcia automatyczne do wyższych grup uposażeniowych str. 378.
13. Przyznanie wyższego uposażenia z tytułu ukończonych studjów wyższych str. 378.
14. Wynagrodzenie nauczycieli nieuczących w pełnym wymiarze godzin str. 379.
15. Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe str. 379.
16. Prawo do skróconej służby wojskowej (wykaz zakładów) str. 380.
17. Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych w szkołach zawodowych str. 383.
18. Opłaty za egzamin dla eksternów w państw. szkołach zawodowych str. 384.
19. Opłaty szkolne w państw. zakładach sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego str. 385.
20. Ulgi kolejowe uczniów szkół dokształcających str. 388.

Organizacja szkół: Przeniesienie II Pań. Sem. Naucz. z r. j. n. str. 388.

Konkursy str. 389.

Ogłoszenia: Naprawa materjału przeciwgazowego str. 394. Wzory świadectw dla eksternów szkół zawodowych str. 395. Ogniska metodyczne języka łacińskiego i francuskiego str. 395. Ulgi kolejowe str. 395. Wycieczki na teren województw poleskiego i nowogrodzkiego str. 396. Granica gmin str. 396. Wycofanie niektórych znaczków stemplowych str. 396. Falsyfikat banknotu 20 zł. str. 396.

Książki czasopisma: Kwartalnik Historyczny str. 397. Książki do bibljotek szkół z r. j. n. str. 397. Szkolnictwo prywatne str. 398. Psychometrja str. 399. Nadesłane str. 399.

1.

Pogadanki w szkołach.

Pismo Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 30-go czerwca 1934 roku. Nr. II. P. 5405/34.

W dniu 15-go czerwca 1934 roku padł od kuli skrytobójcy ś. p. Generał brygady Bronisław Pieracki, Minister Spraw Wewnętrznych.

Padł na posterunku.

Zamordowano żołnierza bez skazy, jednego z najlepszych obywateli, zasłużonego męża stanu, członka Rządu Najjaśniejszej Rzeczypospolitej.

Głęboko wstrząśnięci i żalem złączeni oddaliśmy Zmarłemu należny Mu hołd.

Pozostał nam do naśladowania wartościowy przykład żołnierskiego oddania, pracy i poświęcenia dla Państwa.

Stąd też postać ś. p. Gen. Bronisława Pierackiego winna być szczególnie znana i bliska młodzieży.

W tym celu polecam, by w pierwszym dniu nauki w nowym roku szkolnym zbliżeniu młodzieży do postaci Zmarłego została poświęcona przez przeprowadzenie stosownych pogadanek część lekcji — gdy chodzi o młodszą dziatwę, a cała godzina lekcyjna — gdy chodzi o młodzież starszą.

Pogadanki winny się odbyć we wszystkich podległych mi szkołach i zakładach naukowych.

Materjał do nich zostanie przesłany dodatkowo.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Jędrzejewicz.* wr.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 424 z dnia 20-go lipca 1934 r. (O-17044/34).

Zarządzenie Pana Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 30-go czerwca 1934 r. Nr. II. P.-5405/34 podaję do wiadomości, celem ścisłego wykonania.

Za Kuratora Okr. Szkol.: (—) *L. Jus.* p. o. Nacz. Wydz.

2.

Prawo wyboru zaopatrzenia emerytalnego, dodatek do uposażenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 9-go czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 51, poz. 474.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 15-go marca 1934 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 221) postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy w dniu 1 lutego 1934 r. pozostawali w służbie i w dniu 31-go stycznia 1934 r. posiadali co najmniej 15 lat służby i pracy, zaliczalnych

do wysługi emerytalnej i uzasadniających rozszczenie o emeryturę, a którzy przy rozwiązaniu z nimi stosunku służbowego nabywają prawo do emerytury, służy prawo wyboru bądź zaopatrzenia emerytalnego, należnego im na zasadzie przepisów obowiązujących w czasie rozwiązania stosunku służbowego, bądź zaopatrzenia emerytalnego, które otrzymaliby, gdyby stosunek służbowy został z nimi rozwiązany w dniu 31-go stycznia 1934 r. W tym ostatnim przypadku nie dolicza się do wysługi emerytalnej okresów służby i pracy, odbytych po dniu 31-go stycznia 1934 r.

(2) Prawo wyboru zaopatrzenia emerytalnego służy również wdowom i sierotom po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych, odpowiadających warunkom, przewidzianym w ust. (1), a zmarłych w czynnej służbie lub przed uprawomocnieniem się orzeczenia o przyznaniu i wymiarze emerytury. Wybór, dokonany przez wdowę, wiąże pozostające pod jej opieką sieroty, uprawnione do otrzymywania pensji sierocej.

(3) Prawo wyboru zaopatrzenia emerytalnego służy w ciągu 30 dni od dnia, następującego po doręczeniu orzeczenia o przyznaniu i wymiarze emerytury (pensji wdowiej, sierocej). W przypadku jednak, gdy orzeczenie o przyznaniu i wymiarze emerytury (pensji wdowiej, sierocej) zostało doręczone przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, bieg terminu trzydziestodniowego rozpoczyna się od wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

(4) Dokonany wybór zaopatrzenia emerytalnego nie może być odwołany.

(5) W razie niedokonania wyboru w terminie, oznaczonym w ust. (3), osobie interesowanej służy prawo do zaopatrzenia emerytalnego według przepisów obowiązujących w czasie rozwiązania stosunku służbowego.

(6) W przypadku, gdy zostało wybrane zaopatrzenie emerytalne, które służyłoby, gdyby stosunek służbowy został rozwiązany w dniu 31-go stycznia 1934 r. postanowienia art. 4 ust. (1) rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o zmianie ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668) nie mają zastosowania.

Art. 2. (1) Emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, którzy w czynnej służbie nie nabyli prawa do uposażenia, określonego w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych, wojska, sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów, oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663 — 666), albo w innych, później ogłoszonych przepisach o uposażeniu, dolicza się, poczynając od dnia 1-go kwietnia 1934 r., do podstawy wymiaru uposażenia emerytalnego 10% (dziesięć procent) tej podstawy.

(2) Dodatku, przewidzianego w ust. (1), nie dolicza się przy wymiarze pensyj, należnych wdowom i sierotom po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych.

(3) Przepis ust. (1) dotyczy również funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy na mocy art. 1 rozporządzenia niniejszego wybrali uposażenie emerytalne, które otrzymaliby, gdyby stosunek służbowy został z nimi rozwiązany w dniu 31-go stycznia 1934 r.

Art. 3. Za funkcjonarjuszów państwowych w rozumieniu rozporządzenia niniejszego należy również uważać pracowników przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" oraz funkcjonarjuszów administracji lasów państwowych.

Art. 4. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów i Ministrowi Skarbu oraz innym ministrom we właściwym każdemu z nich zakresie działania.

Art. 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1934 r.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki.*

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski,* Minister Spraw Wewnętrznych: *Bronisław Pieracki,* Minister Spraw Zagranicznych: *Beck,* Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski,* Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki,* Minister Sprawiedliwości: *Czesław Michałowski,* Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego: *W. Jędrzejewicz,* Minister Rolnictwa i Reform Rolnych: *Nakoniecznikow - Klukowski,* Minister Przemysłu i Handlu: *H. Floyar Rajchman,* Minister Komunikacji: *M. Butkiewicz,* Minister Opieki Społecznej: *Jerzy Paciorkowski,* Minister Poczt i Telegrafów: *Kaliński.*

3.

Przekazywanie składek emerytalnych za funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28-go maja 1934 roku. Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 480.

Na podstawie art. 7 ust. 6 ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 roku o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160) [1]) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Przepisy wstępne.

§ 1. (1) Przez wyrażenie „ustawa emerytalna", użyte w rozporządzeniu niniejszem, rozumie się ustawę z dnia 11-go grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160).

(2) Przez wyrażenie: „rozporządzenie o ubezpieczeniu pracowników umysłowych", użyte w rozporządzeniu niniejszem, rozumie się rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go listopada 1927 roku o ubezpieczeniu pracowników umysłowych (Dz. U. R. P. Nr. 106, poz. 911) ze wszystkiemi późniejszemi zmianami.

(3) Przez wyrażenie: „instytucje ubezpieczające", użyte w rozporządzeniu niniejszem, rozumie się Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych oraz te instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady, wyjąwszy Pań-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 142.

stwowy Zakład Emerytalny i przedsiębiorstwo „Polska Poczta, Telegraf i Telefon", w których zatrudnienie zwalnia pracowników w myśl art. 5 ust. 1 p. 4 — 6 rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych od obowiązku ubezpieczenia w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych.

Rozdział II.

Przepisy ogólne.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze nie dotyczy przekazywania składek za uczestników Państwowego Zakładu Emerytalnego.

§ 3. Postanowienia rozporządzenia niniejszego o przekazywaniu składek na rzecz funkcjonarjuszów państwowych odnoszą się również do funkcjonarjuszów administracji Lasów Państwowych.

§ 4. Pracownik nie może się zrzec przekazania składek ze szkodą tej władzy lub instytucji, której w myśl rozporządzenia niniejszego powinny być przekazane składki.

§ 5. (1) Za właściwą władzę skarbową w rozumeniu rozporządzenia niniejszego należy uważać władzę skarbową (Ministerstwo Skarbu, Izby Skarbowe), która jest lub ostatnio była powołana do orzekania o prawach emerytalnych danego pracownika.

(2) Składki na rzecz funkcjonarjuszów administracji Lasów Państwowych otrzymują i przekazują zamiast władz skarbowych właściwe Dyrekcje Lasów Państwowych.

(3) Składki na rzecz pracowników przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon" otrzymują i przekazują zamiast władz skarbowych właściwe Dyrekcje Okręgów Poczt i Telegrafów.

Rozdział III.

Przekazywanie składek przez Skarb Państwa.

§ 6. Skarb Państwa przekazuje niezwłocznie instytucji ubezpieczającej składki na rzecz pracownika, który jako funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy pełnił stałą służbę państwową, a po rozwiązaniu jego stosunku służbowego z Państwem wstąpił do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w tej instytucji ubezpieczającej.

§ 7. Skarb Państwa przekazuje składki również na rzecz tych pracowników, którzy w czasie trwania stosunku służbowego zostali skazani przez sąd karny lub dyscyplinarnie na karę, pociągajacą pozbawienie prawa do emerytury.

§ 8. (1) Skarb Państwa nie przekazuje składek na rzecz pracowników, którzy przy rozwiązaniu z nimi, jako funkcjonarjuszami państwowymi lub zawodowymi wojskowymi, stosunku służbowego nabyli prawo do emerytury, choćby to prawo następnie utracili wskutek jego zgaśnięcia lub zrzeczenia się.

(2) Skarb Państwa nie przekazuje na rzecz tych pracowników również sum, o których mowa w § 14; jednak Skarb Państwa przekaże te sumy, jeżeli dany pracownik zrzekł się prawa do emerytury i zwrócił otrzymane świadczenia emerytalne.

§ 9. Składki przekazuje właściwa władza skarbowa tej instytucji ubezpieczającej, w której pracownik jest względnie ostatnio był ubezpieczony.

§ 10. (1) Władza skarbowa przekazuje instytucji ubezpieczającej sumy, wynoszące 8% płacy podstawowej, właściwej dla każdoczesnego miesięcznego uposażenia służbowego. Płacę podstawową oblicza się według przepisów rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych obowiązujących w czasie przekazania składek.

(2) Władza skarbowa przekazuje składki za wszystkie okresy służby stałej, pełnionej po dniu 31-go grudnia 1927 roku.

§ 11. Władza skarbowa nie przekazuje składek za okresy służby, które nie podlegają zaliczeniu do wysługi emerytalnej w myśl art. 38 lit. b) i art. 51 lit. a), b), c) ustawy emerytalnej.

§ 12. (1) Na przekazywanie składek i wysokość przekazywanych sum nie wpływa otrzymanie przez danego pracownika ze Skarbu Państwa odprawy.

(2) Skazanie przez sąd karny lub dyscyplinarnie na karę, pociągającą ograniczenie wysokości emerytury, bądź też utratę prawa do odprawy lub ograniczenie jej wysokości, nie wpływa na przekazywanie składek ani na wysokość przekazywanych sum.

§ 13. (1) Władza skarbowa przekazuje składki również za te okresy służby lub pracy, za które pobrała opłaty emerytalne w myśl art. 84 ust. 1, art. 98 lub art. 101 ust. 3 ustawy emerytalnej, albo też w myśl art. 37 p. 2, art. 38 lit. b), art. 50 ust. 2 lit. c) lub art. 105 ust. 3 tej ustawy w brzmieniu obowiązującem przed wejściem w życie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 roku (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 668).

(2) Władza skarbowa nie przekazuje jednak składek za okresy, o których mowa w ustępie poprzednim, jeżeli w czasie tych okresów pracownik był ubezpieczony w Zakładzie Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych. Opłaty emerytalne, uiszczone za te okresy, zostają w tym przypadku zwrócone pracownikowi.

(3) Postanowienia ust. (2) nie dotyczą sum, o których mowa w § 14.

§ 14. Władza skarbowa przekazuje również sumy, otrzymane poprzednio przez Skarb Państwa na rzecz danego pracownika od instytucyj ubezpieczających.

§ 15. Wraz z sumami, o których mowa w § 10, 13 i 14, władza skarbowa przekazuje składane odsetki od nich, obliczone przy kapitalizacji rocznej według stopy technicznej Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, obowiązującej w chwili przekazania, za czas od dnia otrzymania opłat lub sum, albo od terminu płatności za dany miesiąc uposażenia w służbie czynnej — do dnia przekazania składek.

§ 16. Przekazanie składek zostaje wstrzymane, jeżeli w sprawie przyznania zaopatrzenia emerytalnego danemu pracownikowi lub pozostałej po nim rodzinie toczy się postępowanie administracyjne lub sądowo-administracyjne.

§ 17. (1) W przypadku, gdy po przekazaniu składek przez Skarb Państwa zostaje wszczęte lub wznowione postępowanie emerytalne i w jego wyniku pracownikowi lub pozostałej po nim rodzinie zostanie przyznane zaopatrzenie emerytalne, instytucja ubezpieczająca zwraca sumy, otrzymane poprzednio ze Skarbu Państwa.

(2) O ile jednak pracownik korzystał już ze świadczeń emerytalnych w jednej z instytucyj ubezpieczających, władze skarbowe potrącą z uposażenia emerytalnego i przekażą tej instytucji sumy, które ona na skutek przekazania poprzednio składek przez Skarb Państwa wypłaciła pracownikowi tytułem świadczeń emerytalnych.

§ 18. (1) Instytucja ubezpieczająca zalicza w całości do wysługi emerytalnej (miesięcy składkowych) czas, za który Skarb Państwa powinien przekazać jej składki, wymienione w § 10, 13 i 14. Czas ten zalicza się do wysługi, uzasadniającej prawo do świadczeń emerytalnych, lub do miesięcy składkowych, uzasadniających w razie przerwy w zatrudnieniu zaliczanie miesięcy składkowych przebytych przed przerwą.

(2) Czas, za który Skarb Państwa powinien przekazać składki, zalicza się do wysługi emerytalnej (miesięcy składkowych) danego pracownika, niezależnie od terminu, w którym stwierdzono istnienie obowiązku przekazania składek lub rzeczywiście je przekazano.

(3) Czas, za który Skarb Państwa powinien przekazać składki, nie może być uważany za przerwę w zatrudnieniu, któraby w myśl przepisów danej instytucji ubezpieczającej pozbawiała pracownika prawa do świadczeń emerytalnych lub ograniczała ich wysokość.

§ 19. (1) Instytucja ubezpieczająca przekazuje otrzymane ze Skarbu Państwa sumy innej instytucji ubezpieczającej, jeżeli pracownik przeszedł do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w tej innej instytucji. Przekazane zostają sumy, otrzymane od Skarbu Państwa zarówno wprost, jak i za pośrednictwem innych instytucyj ubezpieczających.

(2) W przypadkach, gdy instytucja ubezpieczająca otrzymuje od innej instytucji ubezpieczającej składki, przekazane poprzednio przez Skarb Państwa, stosuje się postanowienia § 18.

Rozdział V.

Przekazywanie składek Skarbowi Państwa.

§ 20. Instytucje ubezpieczające przekazują niezwłocznie Skarbowi Państwa składki na rzecz funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych, którzy przed wstąpieniem do stałej służby państwowej pozostawali w zatrudnieniu, uzasadniającem obowiązek ubezpieczenia lub opłacania składek emerytalnych, bądź też dobrowolnie opłacali składki w tych instytucjach ubezpieczających.

§ 21. Instytucje ubezpieczające przekazują składki również na rzecz tych pracowników, którzy w czasie trwania stosunku służbowego z daną instytucją zostali skazani przez sąd karny lub dyscyplinarnie na karę, pociągającą w myśl przepisów tej instytucji pozbawienie prawa do świadczeń emerytalnych.

§ 22. (1) Instytucje ubezpieczające nie przekazują składek i wymienionych w § 25 sum na rzecz pracowników, którzy nabyli prawo do świadczeń emerytalnych z danej instytucji.

(2) Instytucje ubezpieczające przekazują jednak składki i wymienione w § 25 sumy, jeżeli pracownik, o ile zezwalają na to przepisy danej instytucji, zrzeknie się świadczeń emerytalnych z tej instytucji i zwróci jej otrzymane świadczenia.

§ 23. Instytucje ubezpieczające przekazują składki właściwej władzy skarbowej.

§ 24. (1) Zakład Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych przekazuje składki za zaliczalne do ubezpieczenia okresy po dniu 31-go grudnia 1927 r., w wysokości, obliczonej według zasad, zawartych w rozporządzeniu o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, a odnoszących się do przekazywania składek.

(2) Pozostałe instytucje ubezpieczające przekazują sumy, wynoszące 8% płacy podstawowej, odpowiadającej każdoczesnemu wynagrodzeniu miesięcznemu. Płacę podstawową oblicza się według przepisów rozporządzenia o ubezpieczeniu pracowników umysłowych, obowiązujących w czasie przekazania składek.

(3) Instytucje ubezpieczające, o których mowa w ust. (2), przekazują składki za cały czas pracy umysłowej, opłaconej składkami emerytalnemi (ubezpieczeniowemi), bez względu na przerwy w służbie lub pracy; nie przekazują natomiast składek za czas, za który składki zostały już poprzednio przekazane Skarbowi Państwa lub innej instytucji ubezpieczającej.

§ 25. Instytucje ubezpieczające przekazują również sumy, otrzymane poprzednio na rzecz danego pracownika od Skarbu Państwa lub innych instytucyj ubezpieczających.

§ 26. Wraz ze składkami i sumami, o których mowa w § 24 i 25, instytucje ubezpieczające przekazują składane odsetki od nich, obliczone przy kapitalizacji rocznej według stopy technicznej Zakładu Ubezpieczeń Pracowników Umysłowych, obowiązującej w czasie przekazania, za czas od dnia otrzymania składek lub sum do dnia ich przekazania.

§ 27. (1) Na przekazywanie składek i wysokość przekazywanych sum nie wpływa otrzymanie od danej instytucji ubezpieczającej w związku ze zwolnieniem z zatrudnienia jednorazowego świadczenia (odprawy).

(2) Skazanie przez sąd karny lub dyscyplinarnie na karę, pociągającą w myśl przepisów danej instytucji ubezpieczającej ograniczenie wysokości świadczeń emerytalnych, bądź utratę prawa do należnego od tej instytucji, w związku ze zwolnieniem z zatrudnienia, jednorazowego świadczenia (odprawy), lub też ograniczenie wysokości tego świadczenia, nie wpływa na przekazywanie składek ani na wysokość przekazywanych sum.

§ 28. Przekazanie składek zostaje wstrzymane, jeżeli w sprawie przyznania danemu pracownikowi świadczenia emerytalnego przez instytucję ubezpieczającą toczy się postępowanie sądowe, adminstracyjne lub sądowo - administracyjne.

§ 29. Czas, za który Skarbowi Państwa powinny być przekazane składki, zalicza się do wysługi emerytalnej, o ile ustawa emerytalna nie stanowi inaczej, niezależnie od terminu, w którym stwierdzono istnienie obowiązku przekazania składek lub rzeczywiście je przekazano.

§ 30. Pracownicy, co do których instytucje ubezpieczające odmawiają przekazania składek z powodu nieopłacenia za pewien okres składek emerytalnych (ubezpieczeniowych), mogą bądź opłacić te składki danej instytucji ubezpieczającej, bądź też wpłacić właściwej władzy skarbowej sumę, którą przekazałaby dana instytucja, gdyby składki były opłacane we właściwym czasie.

Rozdział V.

Postępowanie ustalające i w sprawach spornych.

§ 31. Dla ustalenia, jakie okresy służby lub pracy należy zaliczyc do wysługi emerytalnej (miesięcy składkowych), władza skarbowa lub instytucja ubezpieczająca może żądać od właściwej władzy czy instytucji, by jeszcze przed przekazaniem składek stwierdziła, czy i za jakie okresy przekaże składki na rzecz danego pracownika.

§ 32. (1) Pracownik, na którego rzecz powinny być przekazane składki, może żądać tego od władzy lub instytucji, obowiązanej w myśl rozporządzenia niniejszego do przekazania składek.

(2) Prawo to nie przedawnia się.

§ 33. (1) Władza lub instytucja, do której pracownik zwrócił się, żądając przekazania składek, powinna w ciągu trzech miesięcy przekazać składki lub wydać orzeczenie, stwierdzające, czy i za jakie okresy składki będą przekazane.

(2) Orzeczenie to pracownik może skarżyć w terminie i trybie postępowania, przewidzianych dla dochodzenia praw do świadczeń emerytalnych, wypłacanych przez te władze czy instytucje.

(3) Niewydanie orzeczenia w ciągu trzech miesięcy jest równoznaczne z wydanem orzeczenia, odmawiającego przekazania składek.

§ 34. (1) Spory, wynikłe przy wykonywaniu rozporządzenia niniejszego pomiędzy władzami skarbowemi i władzami, o których mowa w § 5 ust. (2) i (3), a instytucjami ubezpieczającemi, rozstrzyga komisja, urzędująca przy Ministrze Opieki Społecznej, złożona z przewodniczącego, powołanego przez Prezesa Rady Ministrów, oraz dwóch członków, z których jeden powołany jest przez Ministra Skarbu, drugi zaś — przez Ministra Opieki Społecznej; ponadto, gdy przedmiotem rozważań komisji są sprawy, dotyczące samorządów terytorjalnych, w skład jej wchodzi trzeci członek, powołany przez Ministra Spraw Wewnętrznych. W tym ostatnim przypadku w razie równości głosów przeważa głos przewodniczącego. Ministrowie Skarbu i Opieki Społecznej ustalą regulamin komisji i wynagrodzenie jej członków.

(2) Postanowienia ust. (1) nie stoją na przeszkodzie dochodzeniu swych praw przez osoby i instytucje interesowane w drodze, przewidzianej przez inne przepisy.

Rozdział VI.

Przepisy przejściowe i końcowe.

§ 35. (1) Instytucje ubezpieczające przekazują składki na rzecz pracowników niezależnie od tego, kiedy wstąpili do służby państwowej i czy pozostają w niej jeszcze w czasie wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

(2) Skarb Państwa przekazuje składki tylko na rzecz tych pracowników, których ostatni stosunek służbowy z Państwem został rozwiązany po dniu 31 marca 1932 r., niezależnie jednak od tego, kiedy wstąpili do zatrudnienia, uzasadniającego obowiązek ubezpieczenia w jednej z insty-

tucyj ubezpieczających, i czy pozostają jeszcze w tem zatrudnieniu w czasie wejścia w życie rozporządzenia niniejszego.

§ 36. Rozporządzenie Ministra Skarbu, wydane w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej, określi sposób przeprowadzenia rozrachunków pomiędzy Skarbem Państwa a instytucjami ubezpieczającemi.

§ 37. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Opieki Społecznej.

§ 38. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia [1]).

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski.*
Minister Skarbu: *Wł. Zawadzki.*

4.

Zwrot kosztów przesiedlenia.

Rozp. Minist. Skarbu z dnia 27-go czerwca 1934 r. L. D. I. 37489/Em/34.

1. W myśl art. 21 ustawy emerytalnej z 11-go grudnia 1923 r. (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160) . funkcjonarjusz państwowy ma prawo z powodu przeniesienia go w stan spoczynku do zwrotu kosztów jednorazowego przesiedlenia z rodziną z ostatniego miejsca zamieszkania do przyszłego miejsca zamieszkania w kraju lub na obszarze W. M. Gdańska według przepisów, normujących sprawę należności za przeniesienie z urzędu w służbie czynnej.

Na tych samych zasadach służy prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia również wdowom i sierotom po zmarłych urzędnikach.

Sprawę należności za przeniesienie z urzędu w służbie czynnej normuje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28-go marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320). Cytowane dalej paragrafy odnoszą się do tego rozporządzenia.

Prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia służy zarówno emerytowi, jak i urzędnikowi, przeniesionemu w stan spoczynku bez emerytury.

I. Funkcjonarjusze państwowi.

2. Zwrot kosztów przesiedlenia obejmuje:

1) Zwrot kosztów przejazdu dla przeniesionego w stan spoczynku i jego rodziny (§ 2 ust. 1. III. a. 2), a mianowicie: a) cen biletów jazdy koleją lub statkiem oraz kosztów przejazdu innemi środkami komunikacyjnemi (§ 13); b) ryczałt w wysokości zł. 1.50 za każdy dojazd do dworca (przystani, stacji autobusowej, lotniczej i t. d.) i z dworca (przystani, stacji autobusowej, lotniczej i t. d.) (§§ 13 i 19);

2) zwrot kosztów przewozu urządzenia domowego (§ 2 ust. 1. III. a. 3 i § 23 ust. 4);

3) ryczałt na pokrycie wszystkich innych wydatków w wysokości: dla samotnego 50% jednomiesięcznego, dla utrzymującego rodzinę — 100% jednomiesięcznego ostatniego uposażenia zasadniczego w czynnej służbie wraz z zasiłkiem wyrównawczym (§ 23 ust. 1).

---

[1]) 22 czerwca 1934 r.

3. Przez rodzinę, za której przesiedlenie służy emerytowi zwrot kosztów, należy rozumieć w myśl § 3 pozostających na jego utrzymaniu: 1) żonę — z wyjątkiem sądownie separowanej, jeżeli na mężu nie ciąży obowiązek alimentacji; 2) męża zupełnie niezdolnego do zarobkowania; 3) dzieci ślubne, uprawnione i pasierbów do ukończenia 18 lat, jeżeli zaś uczęszczają do szkół publicznych lub wskutek ułomności fizycznych, umysłowych albo nieuleczalnej choroby nie mogą na swoje utrzymanie zarabiać — do ukończenia 24 lat, z wyjątkiem tych, które weszły w związki małżeńskie.

Emerytowi nie służy prawo do zwrotu kosztów przejazdu osób ze służby.

4. Emerytowi nie służy prawo do diet.

5. Aby stwierdzić pozostawanie na utrzymaniu emeryta: żony lub męża i dzieci oraz zupełną niezdolność męża do zarobkowania albo ułomność dzieci, władza skarbowa powinna zażądać od powiatowych władz administracji ogólnej przeprowadzenia odpowiedniego dochodzenia. Przeprowadzenie takiego dochodzenia jest jednak zbyteczne, jeżeli w aktach emeryta są wystarczające dowody dla stwierdzenia tych okoliczności.

6. Zwrot ceny biletów obejmuje faktycznie zapłaconą cenę biletów przejazdów koleją lub statkiem według tej klasy, do jakiej uprawniało emeryta ostatnio zajmowane w służbie czynnej stanowisko. Za tę samą klasę należy zwrócić koszta przejazdu rodziny emeryta.

Postanowienia o klasach, za które mogą przesiedlający się otrzymać zwrot ceny biletów, zawiera § 14.

Jeżeli przesiedlającym się służy prawo do ulgowej ceny biletów, zwraca się jedynie tę ulgową cenę, bez względu na to, czy z tych ulg faktycznie skorzystali.

Przesiedlającym się zwraca się ceny biletów II lub I klasy, jeżeli do przejazdu tą klasą mieli prawo i jeżeli faktycznie w tej klasie podróż odbyli. Aby stwierdzić tę ostatnią okoliczność, władza skarbowa powinna żądać przedłożenia oryginalnych biletów jazdy, które przesiedlający się mogą zatrzymywać za zgodą dyżurnych ruchu, bądź zaświadczeń kas biletowych.

7. Emerytowi nie służy prawo do zwrotu kosztów przewozu osobistego bagażu podróżnego (§§ 13 i 15).

8. O zwrocie kosztów przejazdów kołowych stanowi § 16.

9. O zwrocie kosztów przewozu urządzenia domowego stanowi § 23 ust. 4.

10. Zwrot kosztów przesiedlenia służy tylko tym funkcjonarjuszom przeniesionym w stan spoczynku, którzy dokonają przesiedlenia w ciągu roku od przeniesienia w stan spoczynku. Termin ten dotyczy samego przesiedlenia, a nie przedłożenia rachunków i dowodów (art. 21 ust. 2 ustawy emerytalnej).

11. Zwrot kosztów przesiedlenia się rodziny i przewozu urządzenia domowego służy przesiedlającemu się bez względu na to, czy rodzina przesiedliła się, a urządzenie domowe zostało przewiezione jednocześnie z jego przesiedleniem się, czy też w innym czasie, byleby tylko został zachowany jednoroczny termin.

12. Rachunki kosztów przesiedlenia i odpowiednie dowody powinny być przedstawione w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po przesiedleniu się, a rachunki kosztów przewozu urządzenia domowego —

w terminie 14 dni, liczonym od następnego dnia po dokonaniu przewozu (§ 24 ust. 1).

Ministerstwo utrzymuje jednak w mocy swój okólnik L. D. I. 50565/Em/33 z 18-go października 1933 r., polecający Izbom uwzględnianie podań, złożonych po upływie 14 dniowego terminu we wszystkich usprawiedliwionych przypadkach.

II. Wdowy i sieroty.

Przy zwrocie w myśl art. 77 ustawy emerytalnej kosztów przesiedlenia wdów i sierót należy stosować poprzednie wyjaśnienia niniejszego okólnika z następującemi odchyleniami:

13. Do zwrotu kosztów przesiedlenia mają prawo jedynie wdowy i sieroty, co do których nie zachodzą przeszkody, przewidziane w art. 69 ustawy emerytalnej, sieroty zaś nadto, o ile nie skończyły 18 roku, a w razie uczęszczania do szkół publicznych — 24 roku (art. 72 ustawy emerytalnej).

14. Ryczałt należy wypłacić w wysokości 50% uposażenia, jeżeli uprawnioną do zwrotu kosztów przesiedlenia jest tylko wdowa lub tylko jedna sierota; w pozostałych przypadkach należy wypłacać ryczałt w wysokości 100% uposażenia.

15. Termin roczny, w którym winno nastąpić przesiedlenie, liczy się, jeżeli chodzi o wdowy i sieroty, pozostałe po urzędnikach, zmarłych w czynnej służbie, od ich śmierci, a jeśli chodzi o wdowy i sieroty, pozostałe po urzędnikach, zmarłych po przeniesieniu w stan spoczynku — od tego przeniesienia.

16. Wdowy i sieroty, pozostałe po urzędnikach, zmarłych w czynnej służbie, a zamieszkałe ostatnio zagranicą, mają prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia z tego miejsca zamieszkania do nowego miejsca zamieszkana w kraju lub w W. M. Gdańsku.

Natomiast wdowy i sieroty po urzędnikach, zmarłych po przeniesieniu w stan spoczynku, mają prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia tylko w obrębie kraju.

17. O zwrocie kosztów przejazdu od miejsca zamieszkania zagranicą do granicy Państwa Polskiego stanowią §§ 31, 38 — 40, 44, 46, 48 i 50 (o ile powołuje się na § 24).

18. Jeżeli wdowa i sieroty mieszkały ostatnio poza miejscem służbowem zmarłego urzędnika, należy im się zwrot kosztów przesiedlenia od ich ostatniego miejsca zamieszkania w wysokości nie wyższej jednak od kosztów, któreby wynosiły, gdyby mieszkały ostatnio w miejscu służbowem zmarłego urzędnika.

19. Rozporządzenie z dnia 28-go marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe weszło w życie z dniem ogłoszenia, t. j. z dniem 25-go kwietnia 1934 r. z mocą obowiązującą od 1-go lutego 1934 r.

Przepisy tego rozporzadzenia należy stosować w tych wszystkich przypadkach, gdy przesiedlenie nastąpiło po dniu 31-go stycznia 1934 r. o tem zaś, kiedy nastąpiło przesiedlenie, decyduje moment zgłoszenia się przesiedlającego w biurze meldunkowem na zamieszkanie w nowem miejscu zamieszkania.

W przypadkach jednak, gdy z przesiedlającym się stosunek służbowy został rozwiązany jeszcze przed 1 lutego 1934 r., ryczałt, przewidziany w § 23 ust. 1 rozporządzenia z dnia 28-go marca 1934 r. należy obliczać nie według przepisów tego rozporządzenia, ale według postanowień § 19 ust. 2 dawnego rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17-go września 1927 r. (Dz. U. R. P. z 1932, Nr. 71, poz. 651), a zatem w wysokości 60% lub 120% od uposażenia, ostatnio otrzymywanego w służbie czynnej, w wymiarze dla samotnego (bez dodatku ekonomicznego).

Dyrektor Departamentu: — *M. Węgrzynowski.*

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 104 z dnia 11-go lipca 1934 r. (BP. 16061/34).

Powyższy okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 27-go czerwca 1934 r. L. D. I. 37489/Em/34 w sprawie zwrotu kosztów przesiedlenia przesyła się do wiadomości.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

5.

Koszta przeniesienia nauczyciela do służby administracyjnej.

Rozp. Min. W. R. i O. P. z dnia 13-go kwietnia 1934 r. Nr. B. P. 6061/34.

Nr. B. P. 36456/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, iż nauczycielom, którzy przechodzą do służby administracyjnej i w związku z tem zostają przeniesieni do innej miejscowości, nie przysługuje prawo do zwrotu kosztów przeniesienia, określonych w § 19 rozporządzenia o należnościach za przeniesienia (Dz. U. R. P. Nr. 71 ex 1932, poz. 651) [1]). W takich wypadkach nauczyciele mogą ubiegać się o zwrot tych kosztów tylko w drodze wyjątku, bowiem przeniesienie nauczyciela do służby administracyjnej może być dokonane zgodnie z ustępem 4 art. 51 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 9-go listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873) tylko za jego zgodą i przeto przeniesienia tego rodzaju winny być traktowane, jako dokonane na własną prośbę.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

6.

Diety dla pracowników kontraktowych.

Okólnik Prezydjum Rady Ministrów Nr. 32 z dnia 2-go lipca 1934 r. Nr. 48 - 11/21.

Nr. B. P. 51924/34. Wobec wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. o należnościach w razie pełnienia czynności

---

[1]) Obecnie § 23 rozporządzenia Dz. U. R. P. Nr. 35 z 1934 r., poz. 320. (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 265).

służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320) [1]), które uzależnia wysokość tych należności od rodzaju stanowiska, a nie od grupy uposażenia, jak było poprzednio, zachodzi konieczność zmiany ustępu ostatniego p. 2 umów z pracownikami państwowymi, którego brzmienie ustalono ostatnio okólnikiem z dnia 9-go stycznia 1934 r. L. 48-11/14.

Ustęp ten powinien otrzymać brzmienie następujące:

„W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem oraz w razie przeniesienia na inne miejsce służbowe, będą Panu . . . . przysługiwały należności według norm, obowiązujących dla funkcjonarjusza państwowego, zajmującego stanowisko . . . .“

Po wyrazach: „zajmującego stanowisko . . . .“ należy dokładnie oznaczyć stanowisko, przewidziane w § 4 powołanego na wstępie rozporządzenia, jakie pracownik kontraktowy, zgodnie z umową, faktycznie zajmuje, jak np. „Radcy we władzach, urzędach i instytucjach bezpośrednio podległych władzy naczelnej“, „Referendarza“ etc.

O ileby faktycznie zajmowane przez pracownika stanowisko nie było przewidziane ani w tabeli stanowisk (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 780), ani — co za tem idzie — w § 4 powołanego na wstępie rozporządzenia, należy określić dla takiego pracownika należności, o których mowa, według tego stanowiska, wyszczególnionego w tymże § 4, które jest najbardziej zbliżone, ze względu na rodzaj czynności, do faktycznie zajmowanego stanowiska.

Wszystkim zaś pracownikom kontraktowym, którzy nie są pracownikami umysłowymi, należy przyznawać należności „według norm, obowiązujących dla niższych funkcjonarjuszów państwowych“.

Dla pracownika, zajmującego stanowisko, przewidziane ogólnie w § 4 ust. 1 lit. i) należy określić należności według jednego ze stanowisk, przewidzianych w tabeli np. „Podreferendarza“, „Pomocnika kancelaryjnego“ i t. p.

Należności pracowników kontraktowych, które powstały w okresie między dniem 1-go lutego 1934 r., a dniem zmiany umowy, należy likwidować według zasad, obowiązujących w tym przedmiocie przed dniem 1-go lutego 1934 r., przyczem najniższym obecnie grupom uposażenia XI — XII odpowiada najniższa stawka diet 6 zł.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Siedlecki.*

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 103 z dnia 9-go lipca 1934 r. (BP-16065/34) w sprawie umów z pracownikami kontraktowymi.

W związku z okólnikiem tutejszym Nr. 5 z dnia 12-go stycznia 1934 r. (BP-1704/34) w sprawie zmiany umów z pracownikami kontraktowymi, Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości i stosowania okólnik Prezydjum Rady Ministrów Nr. 32 z dnia 2-go lipca 1934 roku (Nr. 48-11/21) w sprawie diet dla pracowników kontraktowych.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 265.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 5 z dnia 12-go stycznia 1934 roku. (BP. 1704/34).

Na podstawie okólnika Nr. 2 Prezydjum Rady Ministrów z dnia 9-go stycznia 1934 roku Nr. 48-11/14 i w związku z pismem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 18-go listopada 1933 roku Nr. BP-17405/33 w sprawie wypowiedzenia i zmiany umów z pracownikami kontraktowymi Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

Treść pkt. 2 nowych umów, zawieranych od 1-go lutego 1934 r. z pracownikami kontraktowymi (z wyjątkiem nauczycieli) według wzorów, ustalonych okólnikiem Ministra W. R. i O. P. z dnia 12-go listopada 1930 roku (Nr. I. Prez. 6840/30) w sprawie zmiany wzoru z pracownikami kontraktowymi (Dz. Urz. Min. Nr. 11, poz. 174); winna być następująca:

„Pan . . . . otrzymywać będzie miesięcznie ze Skarbu Państwa wynagrodzenie równe . . . . . . (słownie: . . . .) grupie uposażenia zasadniczego funkcjonarjuszów państwowych (wraz z dodatkiem lokalnym w kwocie . . . . (słownie: . . . .) złotych i zasiłkiem wyrównawczym w kwocie . . . . . . (słownie: . . . .) złotych).

Wynagrodzenie powyższe wypłacane będzie przez cały czas trwania umowy . . . . w dniu . . . . . każdego miesiąca kalendarzowego.

Wszelkie zmiany uposażenia (uposażenia zasadniczego, dodatku lokalnego i zasiłku wyrównawczego) funkcjonarjuszów państwowych stosują się bez potrzeby zmiany umowy do wynagrodzenia, określonego w ust. 1.

W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem, oraz w razie przeniesienia na nowe miejsce służbowe będą Pan . . . . przysługiwały należności według norm obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych w . . . . . grupie uposażenia“.

Jak widać z powyższego pkt. 2 umów spisanych w/g wzoru B. nie będzie zawierał ustępu, dotyczącego wynagrodzenia za pełnienie służby w niedzielę lub święta.

Umowy z pracownikami kontraktowymi (z wyjątkiem nauczycieli), które nie wygasły z dniem 31-go stycznia 1934 roku na skutek wypowiedzenia, należy zmienić (oczywiście tylko za zgodą pracownika) w p. 2, dotyczącym wysokości wynagrodzenia. Formalnie zmiana ta może być dokonana przez zawarcie dodatkowej umowy lub wpisanie na obydwu egzemplarzach zawartej umowy klauzuli następującej:

„P. 2 umowy niniejszej otrzymuje z mocą obowiązującą od dnia 1-go lutego 1934 roku brzmienie następujące:

Pan . . . . otrzymywać będzie miesięcznie ze Skarbu Państwa wynagrodzenie równe . . . . . (słownie: . . . .) grupie uposażenia zasadniczego funkcjonarjuszów państwowych (wraz z dodatkiem lokalnym w kwocie . . . . . . (słownie: . . . .) złotych i zasiłkiem wyrównawczym w kwocie . . . . (słownie: . . . .) złotych).

Wynagrodzenie powyższe wypłacane będzie przez cały czas trwania umowy . . . . w dniu . . . . każdego miesiąca kalendarzowego

Wszelkie zmiany uposażenia (uposażenia zasadniczego, dodatku lokalnego i zasiłku wyrównawczego) funkcjonarjuszów państwowych stosują się bez potrzeby zmiany umowy do wynagrodzenia, określonego w ust. 1.

W razie pełnienia czynności służbowych poza zwykłem miejscem służbowem, oraz w razie przeniesienia na nowe miejsce służbowe będą Pan . . . . przysługiwały należności według norm, obowiązujących dla funkcjonarjuszów państwowych w . . . . . . grupie uposażenia“.

Pod powyższą klauzulą uzyskać należy podpis pracownika i umieścić podpis przedstawiciela władzy.

Jeżeli w umowach, zawartych w/g wzoru B, był w p. 2 umieszczony ustęp, dotyczący wynagrodzenia za pełnienie służby w niedzielę i święta, należy obecnie w nowej redakcji p. 2 ustęp ten opuścić.

7.

Ulgi kolejowe dla pracowników państwowych i ich żon.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 76, z dnia 5-go czerwca 1934 r. (BP-12100/34).

W uzupełnieniu okólników tutejszych Nr. 16 z dnia 10-go lutego 1934 r. Nr. BP. 3797/34 i Nr. 54 z 24-go kwietnia 1934 r. Nr. BP. 8742/34[1]) w sprawie ulg kolejowych Ministerstwo W. R. i O. P. w porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji wyjaśnia dodatkowo co następuje:

Uprawnienia pracowników kontraktowych do korzystania z ulg kolejowych uzależnione są:

1. Od pełnienia funkcyj takich samych, jak urzędnicy lub niżsi funkcjonarjusze, podlegający ustawie z dnia 17-go lutego 1922 roku (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 164 z 1922 roku) o państwowej służbie cywilnej, względnie inni funkcjonarjusze państwowi, podlegający ustawom analogicznym, co wyklucza od zniżki osoby, które weszły z władzą w stosunek umowny, nie dotyczący pracy o charakterze publiczno - prawnym np. agenta, robotnika i t. p.

2. Od trwałości zajmowanego stanowiska t. j. jeśli idzie o urzędników i niższych funkcjonarjuszów — od zawarcia umowy na czas nieokreślony, a jeśli idzie o nauczycieli wszystkich szkół państwowych, oraz profesorów, zastępców profesorów, prowadzących wykłady zlecone, adjunktów, asystentów starszych i lektorów państwowych szkół wyższych, — od zawarcia umowy na okres co najmniej 9-ciu miesięcy. Wyjątek stanowią młodsi asystenci państwowych szkół akademickich i ich zastępcy, którzy korzystają z ulg kolejowych niezależnie od czasu, na jaki zostały zawarte z nimi umowy.

3. Od zatrudnienia w pełnym wymiarze zajęć, co wyklucza od korzystania ze zniżek pracowników zajętych w niepełnym wymiarze godzin pomimo zawarcia z nimi umów na czas nieokreślony. Wyjątkowo lekarze i dentyści szkolni, którzy są zatrudnieni jako pracownicy kontraktowi w łącznym wymiarze zajęć nie mniejszym niż 15 godzin tygodniowo, korzystają z ulg kolejowych.

Co do młodszych asystentów państwowych szkół akademickich, ich zastępców, lektorów i prowadzących wykłady zlecone, korzystaja oni z ulg kolejowych o ile wymiar ich zatrudnienia obowiązkowego w szkole jest nie mniejszy niż 7 godzin tygodniowo.

Pracownicy wyżej wymienieni mają prawo do ulg kolejowych bez względu na to, jak wysokie jest ich wynagrodzenie i czy płatni są z kre-

---

[1]) Kur. O. S. Lw. Nr. BP. 24996/34 i Nr. BP. 38858/34 w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nieogłoszone.

dytów budżetu administracji (osobowych lub rzeczowych), czy budżetu funduszów.

W szczególności z ulg kolejowych korzystać mogą między innymi — pod warunkami wyżej wymienionemi — sekretarze i pomocnicy kancelaryjni w szkołach średnich i inspektoratach szkolnych.

Żony pracowników państwowych, uprawnionych do korzystania z ulg kolejowych, mają również prawo do tychże ulg kolejowych, dopóki ich mężowie znajdują się w służbie czynnej i pod warunkiem, że nie są sądownie separowane, chyba, że na mężu ciąży obowiązek alimentacji.

Praocownicy państwowi, posiadający legitymacje uprawniające do korzystania z ulg kolejowych, mają również prawo do nabywania w kasach biletowych ulgowych biletów odcinkowych (miesięcznych) za opłatą według tabeli „H". Mogą również korzystać, przy przejazdach służbowych, z ulgowych biletów okręgowych miesięcznych, półrocznych i rocznych. Te ostatnie bilety wydają wyłącznie dyrekcje okręgowe kolei państwowych na podstawie pisemnego żądania odnośnych władz państwowych lub urzędów państwowych, po cenach według tabeli „J".

Żonom pracowników państwowych nie przysługuje prawo do korzystania z biletów odcinkowych (miesięcznych) oraz okręgowych.

Wszystkie już wydane legitymacje, uprawniające do zniżek kolejowych, winny być obecnie dostosowane do wymagań kolei t. j. zaopatrzone w naddruk odbity czerwonym tuszem, treści następującej: „Na kolejach państwowych normalnotorowych stosuje się opłaty według tabeli szóstej (B), a na wąskotorowych połowę opłat normalnych".

Klauzula powyższa jest niezbędna, gdyż wobec niewydania jeszcze przez Prezydjum Rady Ministrów wzoru legitymacyj w nowej postaci, jest jedynym znakiem zewnętrznym, pozwalającym organom kolejowym na pierwszy rzut oka zorjentować się co do przysługujących zniżek.

Poza tem fotografja powinna być zaopatrzona własnoręcznym podpisem właściciela legitymacji oraz pieczęcią urzędu, który legitymację wydał; pieczęć urzędu na legitymacjach tymczasowych winna być odbita częściowo na fotografji i częściowo na samej legitymacji.

Niezależnie od podpisu na fotografji, podpis właściciela legitymacji winien również być na pierwszej stronie wkładki legitymacji dla etatowych funkcjonarjuszów, gdzie znajduje się nr. legitymacji i pieczęć urzędu.

Uzupełnienia wyżej przytoczone powinny być bezwzględnie dokonane do dnia 1-go lipca 1934 r. ponieważ Ministerstwo Komunikacji wydało podwładnym organom kolejowym kategoryczne polecenie nietolerowania po dniu 1-go lipca r. b. odnośnych braków w legitymacjach.

W celu stwierdzenia tożsamości osoby uprawnionej do korzystania z ulgi, organa kolejowe mogą żądać od okaziciela biletu ulgowego jego podpisu dla porównania.

Pracownicy kontraktowi, którzy nie maja prawa do otrzymania legitymacji z braku warunków wymienionych na wstępie niniejszego okólnika, a pełnią funkcje analogiczne jak ci, którzy posiadają legitymacje, mogą korzystać z ulgowych biletów odcinkowych (miesięcznych) II i III klasy, nabywanych w celu codziennych przejazdów z miejsca zamieszkania do miejsca urzędowania. Bilety te nabywać można w kasach biletowych na podstawie specjalnego pisemnego zaświadczenia władz i urzędów państwowych. Zaświadczenie powinno zawierać nazwę urzędu pań-

stwowego, który je wydaje, imię i nazwisko pracownika, jego stanowisko służbowe, miejsce urzędowania i miejsce zamieszkania oraz potwierdzenie, że uposażenie danego pracownika normuje ustawa uposażeniowa (należy przez to rozumieć, że pracownik kontraktowy pobiera wynagrodzenie według jednej z grup przewidzianej w ustawie uposażeniowej). Zaświadczenia takie wydaje się z ważnością na 1 miesiąc kalendarzowy, przyczem może ono być przedłużane co miesiąc, aż do końca roku kalendarzowego. Niezależnie od wymienionego zaświadczenia organa kolejowe mogą żądać okazania dowodu osobistego z fotografją.

W końcu dla informacji nadmienia się, że z ulg kolejowych korzystać mogą także funkcjonarjusze państwowi etatowi i prowizoryczni przeniesieni w stan spoczynku, na podstawie legitymacyj wydanych przez odnośne izby skarbowe.

Ulgi stosuje się: 1) przy przejazdach jednorazowych w dowolnych relacjach w klasie I, II, III pociągów osobowych i pośpiesznych dla wszystkich pracowników państwowych i ich żon na podstawie legitymacyj, za opłatą według tabeli szóstej (B); 2) przy przejazdach za biletami miesięcznemi w klasie I, II, III, pociągów osobowych i pośpiesznych dla funkcjonarjuszów państwowych, posiadających legitymację, za opłatą według tabeli „H". Ulgi od opłat obliczonych według taryfy podmiejskiej nie są stosowane.

Niniejszy okólnik należy uważać również jako odpowiedzi na zapytania dla niektórych kuratorjów i rektoratów w sprawie ulg kolejowych.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 118/34 z dnia 12-go lipca 1934 r. (BP. 15543/34).

Podając powyższy odpis okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. do wiadomości, Kuratorjum O. S. Lw. poleca Dyrekcjom państwowych szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i rolniczych, aby przedkładały dodatkowe wnioski o wydanie kolejowych „legitymacyj tymczasowych" dla tych funkcjonarjuszy kontraktowych i ich żon, którzy dotychczas nie korzystali z ulg kolejowych a mają prawo korzystać z nich w myśl warunków zawartych w okólniku Ministerstwa W. R. i O. P.

Do wniosków o wydanie „legitymacyj tymczasowych" należy dołączać fotografje uprawnionych osób własnoręcznie podpisane, na których odwrocie ma być stwierdzona tożsamość osoby przez dyrekcję zakładu.

Wnioski winny zawierać dokładne daty umów terminowych zawartych co najmniej na 9 (dziewięć) miesięcy z nauczycielami kontraktowymi oraz stwierdzenie, że są oni zajęci w pełnym wymiarze godzin.

O ile idzie o „legitymacje tymczasowe" dla lekarzy i dentystów szkolnych, zechcą Dyrekcje podawać, czy są zajęci przynajmniej w 15-tu godzinach tygodniowo. Lekarzom i dentystom, którzy są zatrudnieni w mniejszym wymiarze godzin tygodniowo niż 15, a już są w posiadaniu „legitymacyj tymczasowych" (ponieważ poprzednie rozporządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. nie określiło wymiaru godzin), ściągną Dyrekcje legitymacje wydane im i ich żonom i zwrócą Kuratorjum do unieważnienia.

Legitymacje tymczasowe dla nauczycieli kontraktowych w szkołach powszechnych, zajętych na okres 9 miesięcy w pełnym wymiarze godzin, wydają inspektorzy szkolni.

Za Nacz. Biura Personalnego: (—) *S. Lehnert. Radca Kuratorjum.*

8.

Odprawa dla funkcjonarjuszów prowizorycznych.

Pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 6 czerwca 1934 r. L. D. I. 39488/Em./34.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 88 z dnia 19 czerwca 1934 r. (B.P. 14123/34).

Nr. B. P. 48453/34. Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

§ 11 ust. (1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 64) [1]) stanowi, iż prawo do odprawy na mocy art. 44 ustawy emerytalnej służy wszystkim funkcjonarjuszom prowizorycznym, z którymi został rozwiązany stosunek służbowy i którzy nie nabyli prawa do emerytury jedynie z powodu braku wymaganej wysługi emerytalnej, o ile przytem ostatnio nieprzerwanie pełniona służba trwała co najmniej 12 miesięcy.

Z przepisu tego wynika, że warunki, pod jakiemi funkcjonarjuszom prowizorycznym może być przyznana odprawa, są określone w tym samym przepisie, mianowicie: 1) brak wysługi emerytalnej, wymaganej do nabycia praw emerytalnych, 2) pełnienie służby przed rozwiązaniem stosunku służbowego w ciągu 12 miesięcy bez przerwy. Skoro tylko istnieją te dwa warunki, funkcjonarjusz prowizoryczny ma prawo do odprawy, chociażby nawet nie odpowiadał warunkom art. 44 ustawy emerytalnej; wskazują na to wyrazy „wszystkim funkcjonarjuszom prowizorycznym". Prawo do odprawy na mocy omawianych przepisów jest zupełnie niezależne od prawa do otrzymania uposażenia w służbie czynnej za okres wymówienia względnie w przypadku rozwiązania stosunku służbowego bez wypowiedzenia — za okres, w którym zgodnie z pismem nominacyjnem wypowiedzenie powinno było nastąpić (art. 62 i 5 ustawy o państwowej służbie cywilnej). Poza tem odprawę na mocy § 11 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. przyznaje i wymierza prowizorycznym funkcjonarjuszom państwowym w myśl § 13 wskazanego rozporządzenia i § 43 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 marca 1934 r. o statucie Państwowego Zakładu Emerytalnego (Dz. U. R. P. Nr. 31, poz. 276) [2]) — ten Zakład.

Dyrektor Departamentu: *(—) M. Węgrzynowski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. str. 99.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. str. 293.

9.

Pierwszeństwo przy przyjęciu do służby państwowej kawalerów orderu „Virtuti Militari“.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 90 z dnia 20 czerwca 1934 r. (B. P. 13908/34).

Okólnikiem Nr. 21 z dnia 5 czerwca 1934 r. (Nr. 47—20/1) Pan Prezes Rady Ministrów przypomina, że w myśl art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o orderze wojennym „Virtuti Militari“ (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 285) „Państwo zobowiązane jest dostarczyć kawalerom orderu „Virtuti Militari“ pracy, zapewniającej im utrzymanie“, w myśl zaś art. 7 lit. b) tejże ustawy przysługuje im, jeżeli są obywatelami polskimi, prawo pierwszeństwa przy obsadzaniu urzędów państwowych i samorządowych.

Wprawdzie powołana wyżej ustawa przewiduje wydanie rozporządzenia wykonawczego, które określi sposób, w jaki następuje dostarczenie pracy kawalerom orderu „Virtuti Militari“, jednakże ustawowo zastrzeżone im prawo pierwszeństwa przy przyjmowaniu do służby państwowej lub samorządowej, nawet bez rozporządzenia wykonawczego, stwarza wyraźny obowiązek uwzględniania ich podań przed innymi kandydatami.

Proszę PP. Kuratorów, Rektorów, Pana Wojewodę Śląskiego o ścisłe zastosowanie się do powyższych wskazań przy obsadzaniu stanowisk w służbie państwowej w granicach przysługujących im kompetencyj.

Minister W. R. i O. P.: *W. Jędrzejewicz*, wr.

10.

Czynsze za mieszkania w budynkach dzierżawionych przez Skarb Państwa.

Pismo Urzędu Wojew. Lwow. z dnia 5-go czerwca 1934 r. L. K. B. 23/4/34.

Nr. O. 13551/34. W związku z wejściem w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o opłatach za mieszkania, zajmowane przez funkcjonarjuszów państwowych w budynkach państwowych, przez Skarb Państwa wynajmowanych lub administrowanych [1]), Urząd Wojewódzki zawiadamia, że Ministerstwo Spraw Wewnętrznych okólnikiem Nr. 68 z dnia 15 maja 1934 r. (Nr. BZ. 17-19-45) wyjaśniło, iż w budynkach przez Skarb Państwa wynajętych, podlegających ustawie z dnia 11 kwietnia 1924 r. o ochronie lokatorów (Dz. U. R. P. Nr. 39, poz. 406), czynsze za mieszkania funkcjonarjuszów państwowych należy obliczać proporcjonalnie do czynszu płaconego przez Skarb Państwa, w stosunku do zajmowanej powierzchni.

Za Wojewodę: *Inż. B. Welczer*, Kierownik Oddz. Budowl.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 107.

11.

Kwalifikowanie nauczycieli.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 14-go czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 54, poz. 490).

Na podstawie art. 18, 19 i 98 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 104, poz. 873), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660), zarządzam co następuje:

§ 1. Karty kwalifikacyjne według wzoru Nr. 1, ogłoszonego jako załącznik do rozporządzenia niniejszego, prowadzi się dla nauczycieli stałych i tymczasowych.

Użyte w poszczególnych postanowieniach rozporządzenia niniejszego ogólne miano nauczycieli odnosi się również do kierowników i dyrektorów.

§ 2. Karty kwalifikacyjne prowadzą:

1) inspektor szkolny — dla nauczycieli i kierowników wszystkich szkół bezpośrednio mu podległych, oraz wychowawczyń i kierowniczek przedszkoli,

2) kurator (wojewoda śląski, kurator Liceum Krzemienieckiego) — dla dyrektorów i kierowników oraz nauczycieli szkół bezpośrednio mu podległych,

3) minister — dla dyrektorów i kierowników oraz nauczycieli szkół bezpośrednio mu podległych.

§ 3. Karta kwalifikacyjna obejmuje okresowe i sporadyczne oceny kwalifikacyjne nauczyciela.

Ocena kwalifikacyjna składa się z opinji dwóch osób, powołanych do sprawowania bezpośredniego i pośredniego nadzoru służbowego nad nauczycielem.

Materjał do sformułowania opinji i ustalenia oceny zawiera arkusz spostrzeżeń. Podstawy sformułowania opinji i ustalenia oceny określi instrukcja.

§ 4. Arkusz spostrzeżeń według wzoru Nr. 2, ogłoszonego jako załącznik do rozporządzenia niniejszego, obejmuje spostrzeżenia o pracy nauczyciela za jeden okres kwalifikacyjny.

Spostrzeżenia te, odnoszące się do jakości i skuteczności pracy nauczyciela, przy uwzględnieniu warunków tej pracy, wpisują osoby, powołane do sprawowania nadzoru służbowego nad nauczycielem.

Arkusz spostrzeżeń przechowywany jest w ciągu okresu kwalifikacyjnego przez osobę, powołaną do sprawowania nadzoru bezpośredniego, a po ustaleniu oceny stanowi załącznik karty kwalifikacyjnej.

§ 5. Jako osoby, powołane do sprawowania nadzoru bezpośredniego, wydają opinję:

1) kierownik szkoły — o nauczycielach publicznych szkół powszechnych II i III stopnia i szkół I stopnia o 2 nauczycielach, a kierowniczka przedszkola — o wychowawczyniach,

2) podinspektor szkolny (zastępca inspektora szkolnego), bądź inspektor szkolny — o nauczycielach publicznych szkół powszechnych I stopnia o 1 nauczycielu, wychowawczyniach przedszkoli, gdy niema kierowniczki przedszkola, kierownikach publicznych szkół powszechnych i kierowniczkach przedszkoli,

3) dyrektor lub kierownik — o nauczycielach szkół, podległych bezpośrednio kuratorowi (wojewodzie śląskiemu, kuratorowi Liceum Krzemienieckiego) lub ministrowi,

4) wizytator szkół — o dyrektorach i kierownikach szkół, podległych bezpośrednio kuratorowi,

5) naczelnik wydziału w kuratorjum — o nauczycielach p. o. instruktorów okręgowych,

6) kurator Liceum Krzemienieckiego — o dyrektorach i kierownikach szkół bezpośrednio mu podległych,

7) ministerjalny wizytator szkół, bądź wyznaczony przez ministra urzędnik — o dyrektorach i kierownikach szkół, podległych bezpośrednio ministrowi,

8) naczelnik wydziału w Ministerstwie — o nauczycielach p. o. instruktorów ministerjalnych.

§ 6. Jako osoby powołane do sprawowania nadzoru pośredniego wydają opinję i ustalają ocenę:

1) podinspektor szkolny (zastępca inspektora szkolnego), bądź inspektor szkolny — o nauczycielach publicznych szkół powszechnych i wychowawczyniach przedszkoli, o których pierwszą opinję wydał kierownik szkoły, bądź kierowniczka przedszkola,

2) inspektor szkolny — o nauczycielach i kierownikach publicznych szkół powszechnych oraz wychowawczyniach i kierowniczkach przedszkoli, o których pierwszą opinję wydał podinspektor szkolny (zastępca inspektora szkolnego),

3) wizytator szkół — o nauczycielach i kierownikach publicznych szkół powszechnych, oraz wychowawczyniach i kierowniczkach przedszkoli, o których pierwszą opinję wydał inspektor szkolny,

4) wizytator szkół — o nauczycielach szkół podległych bezpośrednio kuratorowi,

5) kurator Liceum Krzemienieckiego — o nauczycielach szkół bezpośrednio mu podległych,

6) naczelnik wydziału w kuratorjum — o dyrektorach i kierownikach szkół, podległych bezpośrednio kuratorowi,

7) kurator okręgu szkolnego — o nauczycielach p. o. instruktorów okręgowych,

8) ministerjalny wizytator szkół, bądź wyznaczony przez ministra urzędnik — o nauczycielach szkół podległych bezpośrednio ministrowi, oraz — o dyrektorach i kierownikach szkół podległych bezpośrednio kuratorowi Liceum Krzemienieckiego,

9) naczelnik wydziału w Ministerstwie — o dyrektorach i kierownikach szkół, podległych bezpośredno ministrowi,

10) dyrektor departamentu — o nauczycielach p. o. instruktorów ministerjalnych.

§ 7. Osoba, uprawniona w myśl §§ 5 i 6, nie może jednak wydać opinji, bądź ustalić oceny o swoim małżonku, krewnym wstępnym lub zstępnym, przysposabiającym albo przysposobionym, krewnym w linji bocznej lub powinowatym, licząc pokrewieństwo do trzeciego, a powinowactwo do drugiego stopnia.

Tak o wymienionej w poprzednim ustępie, jako też każdej innej przeszkodzie w wydaniu opinji bądź ustaleniu oceny zawiadomić należy bez-

zwłocznie swoją władzę służbową, która do wydania opinji, bądź ustalenia oceny, upoważni inną osobę.

§ 8. Opinje wydaje się normalnie w ostatnich 3 miesiącach 2-letniego okresu kwalifikacyjnego, a w innych przypadkach doraźnie.

W tym celu osoba, właściwa w myśl § 5, biorąc za podstawę spostrzeżenia, poczynione w ciągu okresu kwalifikacyjnego, formułuje swoją opinję i przesyła wraz z arkuszem spostrzeżeń osobie, uprawnionej do ustalenia oceny, na dwa miesiące przed końcem okresu — przy ustaleniu oceny okresowej, a w ciągu tygodnia od otrzymania polecenia wydania opinji — przy ustaleniu oceny sporadycznej.

§ 9. Osoba, uprawniona do ustalenia oceny, po otrzymaniu arkusza spostrzeżeń i opinji osoby, powołanej do sprawowania nadzoru bezpośredniego, na podstawie tej opinji, spostrzeżeń o pracy nauczyciela i własnego mniemania ustala ocenę i wpisuje ją do karty kwalifikacyjnej.

Osoba, uprawniona do ustalenia oceny, nie jest skrępowana pierwszą opinją; jeżeli jednak osoba, powołana do sprawowania nadzoru bezpośredniego, wydała o nauczycielu opinję niedostateczną, to osoba, uprawniona do ustalenia oceny, powinna w razie wątpliwości co do słuszności pierwszej opinji, zwizytować nauczyciela i na tej dopiero podstawie ustalić ocenę.

§ 10. Ocena kwalifikacyjna jest:

a) dobra, jeżeli jakość i skuteczność pracy nauczyciela, przy uwzględnieniu warunków tej pracy, wybija się ponad przeciętny poziom;

b) dostateczna, jeżeli jakość i skuteczność pracy nauczyciela, przy uwzględnieniu warunków tej pracy, odpowiada wymaganiom, lecz nie wybija się ponad przeciętny poziom;

c) niedostateczna, jeżeli jakość i skuteczność pracy nauczyciela, przy uwzględnieniu warunków tej pracy, jest niewystarczająca.

§ 11. Nauczyciel ma prawo przeglądać: a) swoją kartę kwalifikacyjną i b) arkusze spostrzeżeń oraz czynić z nich odpisy.

§ 12. O ile ocena kwalifikacyjna nauczyciela ustalona została jako niedostateczna, władza, przy której urzęduje osoba, uprawniona do ustalenia tej oceny, przesyła nauczycielowi orzeczenie pisemne z podaniem motywów.

§ 13. Rozstrzygnięcie odwołania od orzeczenia w sprawie niedostatecznej oceny kwalifikacyjnej decyduje ostatecznie o stopniu oceny za dany okres kwalifikacyjny; należy je podać do wiadomości nauczyciela na piśmie i zanotować w karcie kwalifikacyjnej.

§ 14. Ocenę kwalifikacyjną okresową ustala się dla każdego nauczyciela raz na dwa lata.

Okresowe oceny kwalifikacyjne ustala się dla nauczycieli stałych w miesiącu grudniu każdego parzystego roku kalendarzowego (1934, 1936 i t. d.), a dla nauczycieli tymczasowych w ostatnich trzech miesiącach każdego dwuletniego okresu służby, liczonego od dnia mianowania.

§ 15. Z inicjatywy władzy lub na prośbę nauczyciela może być wydana sporadyczna ocena kwalifikacyjna. Sporadyczna ocena kwalifikacyjna wydana być może nauczycielowi po upływie co najmniej 5 miesięcy od chwili jego mianowania, bądź wydania mu ostatniej oceny okresowej.

§ 16. Nauczycielom, którzy z powodu choroby, urlopu i t. p. nie pełnili obowiązków nauczycielskich nieprzerwanie co najmniej rok przed upływem danego okresu kwalifikacyjnego, nie należy ustalać okresowej

oceny kwalifikacyjnej. W tych przypadkach do karty kwalifikacyjnej wpisać należy: „za okres .... z powodu .... niekwalifikowany".

Postanowienia ustępu poprzedniego nie stosuje się do nauczycieli, pełniących za urlopem obowiązki nauczycielskie w szkołach niepaństwowych (prywatnych). Nauczyciele ci podlegają w tym czasie ocenie kwalifikacyjnej, a sposób jej ustalania określi oddzielne zarządzenie.

§ 17. Jeżeli nauczyciel w ciągu okresu kwalifikacyjnego zmieni miejsce służbowe tak, że do wydania o nim opinji bądź ustalenia oceny będą powołane inne osoby, należy na starem miejscu służbowem wydać mu sporadyczną ocenę kwalifikacyjną.

Jeżeli ze względu na zmianę miejsca służbowego nauczyciela do prowadzenia jego karty kwalifikacyjnej będzie właściwa inna władza szkolna, to władza, która do tego czasu prowadziła kartę kwalifikacyjną, przesyła ją, po wydaniu sporadycznej oceny kwalifikacyjnej wraz z załącznikami władzy, właściwej ze względu na nowe miejsce służbowe nauczyciela.

§ 18. Oceny kwalifikacyjne za okres do końca 1934 roku ustalić już należy w trybie i terminie, przewidzianym rozporządzeniem niniejszem. Przy wydawaniu tych opinij i ustalaniu ocen opierać się należy na spostrzeżeniach, wpisanych do dotychczasowych wykazów kwalifikacyjnych.

We wszystkich przypadkach, w których, wobec wygaśnięcia poprzednich przepisów, nie zostały załatwione odwołania nauczycieli od niedostatecznej oceny, należy ustalić na podstawie przepisów niniejszych ocenę kwalifikacyjną za okres do końca roku 1934 łącznie z okresem, za który wydana była ocena niedostateczna.

§ 19. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia [1]).

Z dniem wejścia w życie rozporządzenia niniejszego tracą moc wszelkie przepisy w sprawach, unormowanych tem rozporządzeniem.

Minister W. R. i O. P.: *W. Jędrzejewicz.* wr.

Wzór Nr. 1
do § 1.

(Strona 1).

Karta kwalifikacyjna.

I. Imię i nazwisko nauczyciela . . . .
Stanowisko i tytuł służbowy . . . .
Szkoła i miejscowość . . . .

II. Daty przejrzenia karty przez nauczyciela.

Data	Podpis	Data	Podpis	Data	Podpis	Data	Podpis

Pieczęć urzędowa — Podpis urzędnika, który założył kartę:

[1]) 26 czerwca 1934 r.

(Strona 2 i 3).

a Nr. porz. oceny	b Data wydania oceny	c Charakter oceny (okresowa lub sporadyczna z czyjej inicjatywy i za jaki okres)	d Stopień oceny	e Podpis i stanowisko służbowe wpisującego ocenę	f Nr. i data orzeczenia o ocenie niedostatecznej	g Rozstrzygnięcie odwołania (władza, nr., data, streszczenie)

Uwaga: poszczególne oceny wraz z ewentualnemi zapiskami w rubrykach f. g. należy oddzielać poziomą linją.

Wzór Nr. 2
do § 4.

(Strona 1).

Arkusz spostrzeżeń

. . . .

(Imię i nazwisko)

. . . .

(Stanowisko — tytuł służbowy)

. . . .

Szkoła i miejscowość)

Data	Treść spostrzeżeń	Podpis i stan. służb. wpisującego spostrzeżenia

Uwaga: poszczególne spostrzeżenia należy oddzielać poziomą linją.

(Strona 2, 3 i 4).

Data	Treść spostrzeżeń	Podpis i stan. służb. wpisującego spostrzeżenia

Uwaga: poszczególne spostrzeżenia należy oddzielać poziomą linją.

12.

Przesunięcia automatyczne do wyższych grup uposażeniowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 89 z dnia 19-go czerwca 1934 r. (B. P. 13711/34).

Nr. BP. 48898/34. Automatyczne przechodzenie nauczycieli do wyższych grup uposażenia uzależnione jest w myśl §§ 13—33, 48—59 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) od następujących czynników:

1) od ilości lat służby, 2) rodzaju szkoły, w której nauczyciel pracuje, 3) kwalifikacyj (egzaminów naukowych, studjów wyższych i t. d.).

Lata służby, czyli czas służby, mający wpływ na wymiar uposażenia, należy liczyć do dnia 1-go lutego 1934 r. według przepisów w tym czasie obowiązujących, a więc czas służby, który bądź został zaliczony do uposażenia przez czynne w swoim czasie komisje weryfikacyjne, bądź władze szkolne, bądź wreszcie liczył się z urzędu na podstawie obowiązujących przepisów.

Przy liczeniu czasu służby należy kierować się początkowo od dnia 1-go lutego 1934 r. następującemi zasadami.

Uwzględnia się przy wymiarze uposażenia:

1) czas nieprzerwanej służby czynnej oraz czas pracy i służby nauczycielskiej, jak również czas pracy zawodowej zaliczony na podstawie art. art. 15, 90 lub 93 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli i art. 99 ust. 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 24-go lutego 1928 r. o stosunku służbowym profesorów państwowych szkół akademickich i pomocniczych sił naukowych tych szkół (Dz. U. R. P. z roku 1933, Nr. 76, poz. 551).

2) wszelkie płatne urlopy,

3)bezpłatne urlopy, udzielane na czas piastowania mandatu poselskiego lub senatorskiego.

Nie uwzględnia się przy wymiarze uposażenia:

1) czasu pełnienia obowiązkowej służby wojskowej w szeregach,

2) czasu urlopu bezpłatnego z wyjątkami przewidzianemi w p. 3 ustępu poprzedniego,

3) czasu zawieszenia w służbie lub osadzenia w areszcie śledczym, o ile nie zapadł wyrok lub orzeczenie uwalniające, względnie o ile nie nałożono jedynie kary porządkowej.

4) okresu nałożonej w drodze dyscyplinarnej kary odliczenia lat służby.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

13.

Przyznanie wyższego uposażenia z tytułu ukończonych studjów wyższych.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 5-go czerwca 1934 r. Nr. BP. 8921/34.

Nr. B. P. 45647/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że ukończenie wyższych studjów po dniu 1-go lutego 1934 r. przez nauczycieli publicznych szkół powszechnych czynnych w dniu 1-go lutego 1934 r. będzie

miało wpływ przy ustalaniu posunięcia do wyższej grupy uposażeniowej dopiero od dnia 1-go stycznia 1935 r.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

14.

Wynagrodzenie nauczycieli nieuczących w pełnym wymiarze godzin.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 102 z dnia 6-go lipca 1934 r. (BP. 12768/34).

Nr. B. P. 51418/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że nauczycielowi publicznej szkoły powszechnej, pobierającemu wynagrodzenie w myśl §14 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 6) należy wypłacić wynagrodzenie za nieodbyte godziny lekcyjne tylko w tych wypadkach, gdy nauczyciel taki, nie wiedząc o zarządzonej przez władze szkolne w czasie normalnych zajęć szkolnych przerwie, zgłosił się do pracy, jednak nie mógł odbyć lekcyj z powodu zarządzonej przerwy.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

15.

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 15-go czerwca 1934 r. Nr. B. P. 4897/34.

Nr. 47618/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia co następuje:

W myśl rozporządzenia z dnia 18-go listopada 1932 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99 [1]) pierwsze półrocze trwa od 20-go sierpnia do 22-go grudnia, zaś w myśl rozporządzenia z dnia 24-go stycznia 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 5 [2]) jeśli zajęcia w godzinach nadliczbowych trwają tylko przez jedno półrocze, dodatek służbowy za godziny nadliczbowe wypłaca się przez 6 miesięcy.

Jakkolwiek pierwsze półrocze trwa tylko 4 miesiące i 2 dni, to jednak nauczyciel winien otrzymywać dodatek służbowy za godziny nadliczbowe przez 6 miesięcy, a to w myśl § 2, lit. b. rozporządzenia z dnia 24-go stycznia 1934 r. Nr. BP. 2754/34.

Sprawa wynagrodzenia, przysługującego nauczycielowi seminarjum za godziny nadliczbowe udzielane w szkole ćwiczeń, oraz wynagrodzenia, przysługujacego nauczycielowi szkoły ćwiczeń w seminarjum, załatwiona będzie oddzielnem pismem.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 614.
[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 110.

16.

Prawo do skróconej służby wojskowej (wykaz zakładów).

Rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 5-go czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 493, wydane w porozumieniu z Ministrami: Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego oraz Spraw Wewnętrznych w sprawie wykonania art. 55 ustawy z dnia 23-go maja 1924 roku o powszechnym obowiązku wojskowym.

Na podstawie art. 55 ustawy z dnia 23-go maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1933 roku Nr. 60, poz. 455) zarządza się co następuje:

§ 1. Zakłady naukowe tudzież egzaminy, których ukończenie lub złożenie uprawnia do skróconej czynnej służby wojskowej (obowiązkowej) w myśl art. 51 ustawy z dnia 23-go maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym (Dz. U. R. P. z 1933 r. Nr. 60, poz. 455) są oznaczone w załączniku do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 15-go kwietnia 1929 r. (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 331), z dnia 27 marca 1931 r. (Dz. U. R. P. Nr. 46, poz. 399) i z dnia 6-go lipca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 626) [1]).

Minister Spraw Wojskowych: (—) *J. Piłsudski.*

Województwo lwowskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

Bąkowice-Chyrów. 1. Gimnazjum Męskie O. O. Jezuitów;

Borysław-Tustanowice. 2. Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Prywatnego Polskiego Gimnazjum Realnego dla Borysławia i Tustanowic, Sp. z Ogr. Odp. w Borysławiu;

Brzozów. 3. Państwowe Gimnazjum Męskie;

Dobromil. 4. Gimnazjum Koedukacyjne Miejskie im. Herburtów;

Drohobycz. 5. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Władysława Jagiełły; 6. Gimnazjum Koedukacyjne im. Iwana Franki U. T. P. „Ridna Szkoła";

Gródek Jagielloński. 7. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Władysława Jagiełły;

Jarosław. I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie; 9. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Augusta Witkowskiego;

Jaworów. 10. Państwowe Gimnazjum Męskie;

Kolbuszowa. 11. Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkoły Gimnazjalnej Męskiej;

Krosno. 12. Panstwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika;

Leżajsk. 13. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Bolesława Chrobrego;

Lwów. 14. I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika; 15. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Karola Szajnochy; 16. III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kr. Stefana Batorego; 17. IV-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Długosza; 18. V-te Państwowe Gimnazjum Męskie im.

---

[1]) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 550. z 1931 r., str. 349, z 1932 r., str. 566.

Hetmana St. Żółkiewskiego; 19. VI-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica; 20. VII-me Państwowe Gimnazjum Męskie im. Tadeusza Kościuszki; 21. VIII-me Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kr. Kazimierza Wielkiego; 22. IX-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana Kochanowskiego; 23. X-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Henryka Sienkiewicza; 24. XI-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Jana i Andrzeja Śniadeckich; 25. XII-te Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Szczepanowskiego; 26. Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania; 27. Filja Państwowego Gimnazjum Męskiego z ruskim językiem nauczania; 28. Korpus Kadetów Nr. 1; 29. Gimnazjum Męskie Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Średniej;

Łańcut. 30. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Henryka Sienkiewicza;

Nisko. 31. Państwowe Gimnazjum Męskie;

Przemyśl. 32. I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Juljusza Słowackiego; 33. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. prof. Kazimierza Morawskiego; 34. Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania;

Przeworsk. 35. Gimnazjum Koedukacyjne Miejskie im. Kr. Władysława Jagiełły;

Rawa Ruska. 36. Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne;

Rzeszów. 37. Pierwsze Państwowe Gimnazjum Męskie im. ks. Stan. Konarskiego; 38. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. St. Sobińskiego;

Sambor. 39. I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Adama Mickiewicza; 40. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika;

Sanok. 41. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Królowej Zofji;

Sokal. 42. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Antoniego Malczewskiego;

Strzyżów n. W. 43. Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne;

Tarnobrzeg. 44. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Hetmana Jana Tarnowskiego;

Turka. 45. Gimnazjum Koedukacyjne im. Marszałka Józefa Piłsudskiego — Tow. Gimnazjalnego.

Żółkiew 46. Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Hetmana Stanisława Żółkiewskiego.

B. Zakłady kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych.

Krosno. 1. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie;

Lwów. 2. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stanisława Sobińskiego; 3. Prywatne Seminarjum Nauczycielskie Koedukacyjne im. Bolesława Prusa;

Rzeszów. 4. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Stanisława Staszica;

Sambor. 5. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego;

Sokal. 6. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Włodzimierza Dzieduszyckiego.

C. Szkoły zawodowe.

Drohobycz. 1. Średnia Szkoła Techniczna Tow. Średniej Szkoły Technicznej (4 kursy nauki);

Jarosław. 2. Państwowa Szkoła Budownictwa (4 kursy nauki); 3. 4-letnia Szkoła Handlowa Tow. Szkoły Handlowej;

Lwów. 4. Państwowa Szkoła Techniczna. Wydziały: elektromechaniczny, drogowo-wodny (4 kursy nauki), sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego (5 kursów nauki), (na wydziale sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego daje prawo do skróconej służby wojskowej świadectwo ukończenia tylko szkoły, a nie kursów poszczególnych, organizowanych przy szkole); 5. Państwowa 4-letnia Męska Szkoła Ekonomiczno-Handlowa (4 kursy nauki); 6. Liceum Handlowe Koedukacyjne Tow. Liceum Handlowego we Lwowie (2 kursy nauki);

Miłocin, poczta i pow. Rzeszów. 7. Państwowa Szkoła Rolnicza Męska (3 kursy nauki):

Przemyśl. 8. Liceum Handlowe Koedukacyjne Tow. Liceum Handlowego (2 kursy nauki);

Wólka Kapitańska, poczta Zamarstynów. 9. Państwowa Szkoła Ogrodnicza Męska (2 kursy nauki).

Województwo stanisławowskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

Dolina. 1. Gimnazjum Koedukacyjne Polskie im. Zygmunta Krasińskiego T-wa Szkoły Średniej im. Krasińskiego;

Horodenka. 2. Polskie Gimnazjum Koedukacyjne Towarzystwa Szkoły Średniej;

Kałusz. 3. Miejskie Gimnazjum Koedukacyjne;

Kołomyja. 4. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Kazimierza Jagiellończyka: 5. Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania;

Rohatyn. 6. Państwowe Gimnazjum Męskie im. ks. Piotra Skargi;

Śniatyn. 7. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Franciszka Karpińskiego;

Stanisławów. 8. I-sze Gimnazjum Męskie im. Mieczysława Romanowskiego; 9. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego; 10. III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Stanisława Staszica; 11. Gimnazjum Koedukacyjne Żydowskiego Towarzystwa Szkoły Ludowej i Średniej; 12. Państwowe Gimnazjum Męskie z ruskim językiem nauczania;

Stryj. 13. I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Marszałka Józefa Piłsudskiego; 14. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie;

Tłumacz. 15. Państwowe Gimnazjum Męskie;

B. Zakłady kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych.

Stanisławów. 1. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie.

C. Szkoły zawodowe.

Stanisławów. 1. Państwowa 4-klasowa Szkoła Handlowa Męska.

Województwo tarnopolskie.

A. Szkoły średnie ogólnokształcące.

Borszczów. 1. Gimnazjum Koedukacyjne T-wa Szkoły Średniej;

Brody. 2. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Józefa Korzeniowskiego;

Brzeżany. 3. Państwowe Gimnazjum Męskie:

Buczacz. 4. Państwowe Gimnazjum Męskie;

Czortków. 5. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Juljusza Słowackiego;

Kamionka Strumiłowa. 6. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Kornela Ujejskiego;

Przemyślany. 7. Polskie Gimnazjum Koedukacyjne im. Królowej Jadwigi Tow. Polskiego Gimnazjum im. Królowej Jadwigi;

Radziechów. 8. Gimnazjum Koedukacyjne im. Marszałka Badeniego Tow. Gimnazjalnego w Radziechowie;

Tarnopol. 9. I-sze Państwowe Gimnazjum Męskie im. Wincentego Pola; 10. II-gie Państwowe Gimnazjum Męskie; 11. III-cie Państwowe Gimnazjum Męskie im. Mikołaja Kopernika;

Trembowla. 12. Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne:

Zbaraż. 13. Państwowe Gimnazjum Koedukacyjne im. Henryka Siekiewicza;

Złoczów. 14. Państwowe Gimnazjum Męskie im. Króla Jana Sobieskiego; 15. Gimnazjum Koedukacyjne Ukraińskiego Tow. Pedagogicznego „Ridna Szkoła".

B. Zakłady kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych.

Czortków. 1. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie;

Tarnopol. 2. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie im. Henryka Sienkiewicza;

Zaleszczyki. 3. Państwowe Seminarjum Nauczycielskie Męskie:

Złoczów. 4. Prywatne Seminarjum Nauczycielskie Żeńskie (Koed.) im. M. Konopnickiej.

I. Egzaminy dojrzałości (egzaminy dyplomowe na nauczycieli szkół powszechnych) złożone przez uczniów szkół prywatnych, nie mających praw szkół państwowych (szkoły średnie ogólnokształcące i zakłady kształcenia kandydatów na nauczycieli szkół powszechnych), przed ustanowioną państwową komisją egzaminacyjną w tych szkołach.

II Egzaminy dla czynnych a nie kwalifikowanych nauczycieli szkół powszechnych zdawane w myśl art. 18 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258).

17.

Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych w szkołach zawodowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 100 z dnia 5-go lipca 1934 r. (BP. 16542/34).

Nr. B. P. 51453/34. Na skutek zapytań niektórych kuratorjów okręgów szkolnych, jakie wynagrodzenie należy przyznawać na rok szkolny 1934/35 nauczycielom kontraktowym, wynagradzanym od 1-go lutego 1934 r. w myśl § 4 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 6 [1]) Ministerstwo W R. i O. P. wyjaśnia, że:

1) nauczycielom kontraktowym szkół zawodowych, zajętym w pełnym wymiarze godzin, należy przyznawać od początku roku szkolnego 1934/35 wynagrodzenie w takiej wysokości (grupa + dodatek wyrównawczy), w jakiej pobierali je w roku szkolnym 1933/34 od 1-go lutego 1934 r. na podstawie pisma tutejszego z dnia 9-go lutego 1934 r. Nr. BP. 3807/34 [2]);

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 117.

[2]) Okól. Kur. O. S. Lw. z dn. 12 lutego 1934 r. Nr. B. P. 22089/34 w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nieogłoszony.

2) nauczycielom kontraktowym szkół zawodowych zatrudnionym w niepełnym wymiarze godzin należy przyznawać od początku roku szkolnego 1934/35 wynagrodzenie według zasad rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 26-go maja 1934 r. Nr. BP. 8836/34 [1]).

W razie potrzeby należy występować do Ministerstwa z indywidualnemi, szczegółowo umotywowanemi, wnioskami o podwyższenie ustalonego w powyższy sposób wynagrodzenia.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

18.

Opłaty za egzamin dla eksternów w państwowych szkołach zawodowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 97 z dnia 30-go czerwca 1934 roku. (I. R. 5130/34).

Nr. III. 17080/34. Z mocą obowiązującą od dnia 20-go sierpnia 1934 roku zarządzam pobieranie następujących opłat za egzamin dla eksternów w państwowych szkołach zawodowych:

1) Taksa za egzamin w zakresie programu średniej szkoły handlowej . . . . 20 zł.

2) Taksa za egzamin w zakresie programu licealnej szkoły handlowej . . . . 20 zł.

3) Taksa za egzamin w zakresie programu seminarjum nauczycielek:

a) z krawiectwa, z bieliźniarstwa, z modniarstwa, z hafciarstwa i z gospodarstwa . . . . 20 zł.

b) z innych rzemiosł, których praca warsztatowa musi być wykonana poza seminarjum z powołaniem na członków komisji egzaminacyjnej osób z poza grona nauczycielskiego seminarjum, należy pobierać opłatę w wysokości . . . . 50 zł.

4) Taksa za świadectwa, wydawane eksternom ze złożenia egzaminu . . . . 5 zł.

5) Taksa za duplikaty świadectw, wydawanych eksternom 11 zł.

Od opłat, przewidzianych w punktach 1, 2, 3-a, 3-b, 4 i 5 nikt zwolnionym być nie może.

Taksy, wymienione w punktach 1, 2, 3-a i 3-b, należy uiszczać za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe szkoły przed przystąpieniem eksterna do egzaminu.

Taksę, wymienioną w punkcie 4, uiszczają eksterni za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe szkoły po otrzymaniu wiadomości o dadatnim wyniku egzaminu.

Taksa, wymieniona w punkcie 5, stanowi dochód Skarbu Państwa i powinna być wpłacana przez zainteresowanych znaczkami stemplowemi, wartości nominalnej 10 zł. które dyrekcja szkoły nakleja na wydanym duplikacie i kasuje.

Taksy, wpłacane przez eksternów, zwrotowi zasadniczo nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 1, 2, 3-a i 3-b, i to tylko w tym wypadku, gdy ekstern z powodu zasłabnięcia lub choroby, powstałej po wpłaceniu taksy, co winno być stwierdzone

---

[1]) Ogłoszone w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 59, będzie przedrukowane w numerze następnym Dz. Urz. Kur. O. S. Lw.

świadectwem lekarskiem, egzaminowi poddać się nie może, względnie po wpłaceniu taksy do egzaminu dopuszczonym nie zostanie.

Zwrotu taks dokonywują dyrekcje szkół we własnym zakresie działania.

Dochód z taks, wymienionych w punktach 1, 2, 3-a, 3-b i 4, dyrekcje szkół zatrzymują do swojej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez kuratorjum okręgu szkolnego rocznych planach finansowo - gospodarczych, które winny obejmować wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, powołanych z poza grona nauczycielskiego, oraz wydatki kancelaryjne związane z przeprowadzaniem praktycznego egzaminu.

Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum otrzymywanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo - kasowe, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Jędrzejewicz.* wr.

19.

Opłaty szkolne w państwowych szkołach sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 93 z dnia 24-go czerwca 1934 r. (I. R. 5138/34).

Nr. III. 16020/34. Z mocą obowiązującą od dnia 20-go sierpnia 1934 r. zarządzam pobieranie w państwowych szkołach sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego następujących opłat szkolnych:

I.	1)	opłata za egzamin wstępny	5 zł.
	2)	opłata wstępna	10 zł.
	3)	opłata roczna	200 zł.
	4)	opłata za egzamin końcowy	10 zł.
	5)	opłata za świadectwo [1]) ukończenia szkoły . . .	10 zł.
	6)	opłata za duplikat świadectwa ukończenia szkoły .	10 zł.
	7)	opłata za duplikat świadectwa rocznego lub półrocznego	12 zł.

II. Opłaty uiszczone przez uczniów zwrotowi nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone opłaty, wymienione w punktach 1 i 4 i to tylko w tym wypadku, gdy uczeń z powodu zasłabnięcia lub choroby, powstałej po uiszczeniu opłaty, co powinno być stwierdzone świadectwem lekarskiem, egzaminowi poddać się nie może, względnie po uiszczeniu opłaty do egzaminu dopuszczony nie zostanie.

Zwrotu opłat dokonywują dyrekcje szkół we własnym zakresie działania.

III. a) Opłaty, wymienione w punktach 1 i 4, dyrekcje szkół rozdzielają pomiędzy egzaminatorów, jako wynagrodzenie za udział w egzaminach; sumy uzyskane od uczniów z tego tytułu powinny być podawane w liście wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

---

[1]) Uwaga: świadectwa (wykazy postępów) roczne, półroczne, względnie semestralne, wydaje się bezpłatnie.

b) Dochód z opłat, wymienionych w punktach 2, 3, 5, 6 i 7, dyrekcje szkół zatrzymują do swej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych rocznych planach finansowo - gospodarczych.

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności na właściwe konta izb skarbowych, względnie na konta kas urzędów skarbowych, na rachunek funduszu specjalnego kuratorjum okręgu szkolnego p. n. „taksa administracyjna".

Dyrekcje szkół, których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z kuratorjów okręgów szkolnych brakujące sumy w formie dotacyj.

c) Prócz opłat, wymienionych w punktach 6 i 7, zainteresowani uiszczają opłatę stemplową znaczkami w wysokości przewidzianej w przepisach o opłatach stemplowych, dyrekcje otrzymane znaczki naklejają na wydanym duplikacie i kasują.

d) Sposób pobierania, przechowywania i księgowania opłat normują przepisy rachunkowo - kasowe, wydane przez Ministerstwo W. R. i O. P.

IV. Opłaty, wymienione w punktach 1, 2 i 4, powinny być uiszczane przed przystąpieniem do egzaminu i przyjęciem do szkoły.

V. a) Do uiszczania opłat obowiązani są zasadniczo wszyscy uczniowie.

b) Opłata roczna, wymieniona w punkcie 3, powinna być uiszczona w dwu równych ratach półrocznych z początkiem danego półrocza, jednak najpóźniej do dnia 20-go listopada za 1-sze półrocze i do dnia 20-go kwietnia za II-gie półrocze.

c) Od uczniów, którzy przed ostatecznym terminem płatności występują ze szkoły, można nie żądać opłaty.

VI. a) Dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych, pobierających uposażenie służbowe lub wynagrodzenie ze Skarbu Państwa, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, z zastrzeżeniem, że rodzice ich nie posiadają znaczniejszego majątku, uiszczają ulgową opłatę, która wynosi 50% normalnej opłaty rocznej, wymienionej w punkcie 3.

b) Dzieci rodziców niezamożnych, o ile wykazują postępy w naukach dostateczne i sprawowanie dobre, mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od opłaty rocznej; w wyjątkowych wypadkach również i dzieci czynnych funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych mogą korzystać z częściowego lub całkowitego zwolnienia od ulgowej opłaty (punkt VI, poz. a). Zwolnienia takie muszą jednak mieścić się w granicach normy dozwolonej.

Całkowite zwolnienia od opłaty rocznej należy stosować w pierwszym rzędzie w odniesieniu do dzieci niezamożnych inwalidów wojennych oraz niezamożnych kawalerów orderu „Virtuti Militari" i odznaczonych Krzyżem lub Medalem Niepodległości.

c) Określonych wyżej ulgowych opłat i zwolnień od opłaty udzielają co półrocze rady pedagogiczne szkół stosownie do stanu majątkowego rodziców — uczniom, którzy pilnością i postępami w nauce na to zasługują. Rady pedagogiczne powinny przy zwolnieniach od opłat rozważyć dokładnie warunki, w jakich młodzież poza szkołami pozostaje. Opieka do-

mowa ucznia może odwołać się od decyzji rady pedagogicznej, w wypadku odmówienia zwolnienia, do kuratorjum, które rozstrzyga ostatecznie.

d) Radom pedagogicznym przysługuje prawo udzielania ulgowej opłaty oraz częściowego lub całkowitego zwalniania od opłaty w wysokości nie przekraczającej 20% wpływu, jaki osiągnęłaby szkoła, pobierając całkowitą opłatę, wymienioną w p. 3, od wszystkich uczniów zapisanych do szkoły.

e) Gdyby jakieś wyjątkowe względy zmuszały radę pedagogiczną do udzielenia zwolnień na kwotę wyższą, niż wyżej wskazana, winny dyrekcje szkół uzyskać na to zgodę kuratorjum okręgu szkolnego, występując z wnioskami w I-szem półroczu do dnia 1-go listopada, a w II-em półroczu do dnia 1-go kwietnia.

f) Decyzja rady pedagogicznej o udzieleniu ulgowej opłaty oraz o częściowem lub całkowitem zwolnieniu od opłaty następuje do dnia 20-go października na skutek podania, wniesionego do dyrekcji szkoły przez rodziców lub opiekę domową ucznia, w terminie najdalej do dnia 20-go września. Dyrekcja szkoły może żądać uzupełnienia podania zaświadczeniem o stanie majątkowym.

g) Funkcjonarjusze państwowi i wojskowi zawodowi nie składają podań o udzielenie ulgowej opłaty. Dyrekcja szkoły może jednak żądać od nich w razie wątpliwości przedstawienia świadectwa o stanie majątkowym lub formalnego zaświadczenia, że interesowany jest funkcjonarjuszem państwowym.

h) Uczniowie, którzy uzyskali zwolnienie od opłaty w jednem półroczu, korzystają ze zwolnienia i w następnem półroczu szkolnem, o ile istnieją nadal warunki, od których zależy zwolnienie.

i) Uczniowie nie zwolnieni od opłaty obowiązani są wpłacić ją ratami półrocznemi bezzwłocznie po zakomunikowaniu odnośnych decyzyj rady pedagogicznej, najpóźniej jednak do dnia 20-go listopada za I-sze półrocze i do dnia 20-go kwietnia za II-gie półrocze.

k) Nowostępujący uczniowie w pierwszem półroczu szkolnem od żadnych opłat nie mogą być zwolnieni. Nie dotyczy to dzieci funkcjonarjuszów państwowych i wojskowych zawodowych. W wypadku, zasługującym na szczególne uwzględnienie, kuratorjum okręgu szkolnego będzie udzielało w drodze wyjątku ulgowych opłat i zwolnień od nich nowowstępującym uczniom w I-szem półroczu szkolnem.

VII. a) Od opłat, wymienionych w punktach 1, 2, 4, 5, 6 i 7, nikt zwolnionym być nie może.

b) W sprawach, związanych z pobieraniem (egzekwowaniem) opłat oraz umarzaniem w wyjątkowych wypadkach nieściagalnych opłat, decyduje kuratorjum okręgu szkolnego.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego okólnika uchylam rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 21-go września 1932 r. Nr. IV Szt-5653/32 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 7 z 1932 r., poz. 93) w sprawie opłat szkolnych w państwowych szkołach artystycznych w odniesieniu do państwowych szkół sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Jędrzejewicz.* wr.

20.

Ulgi kolejowe uczniów szkół dokształcających.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 6-go lipca 1934. Nr. I. Praw. 2540/91/34.

Nr. III. 17891/34. W związku z nieporozumieniami, wynikającemi na tle ulg kolejowych dla uczniów szkół dokształcających zawodowych, Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że taryfa kolejowa, obowiązująca od 1-go stycznia 1934 r., nie przewiduje dla uczniów szkół dokształcających zawodowych ulg przy przejazdach pojedyńczych, lecz tylko przy codziennych dojazdach na naukę (odcinkowe bilety miesięczne szkolne).

Sprawa przywrócenia dla uczniów tych szkół prawa do ulg przy przejazdach pojedyńczych jest przedmiotem starań Ministerstwa W. R. i O. P. w Ministerstwie Komunikacji.

O przywróceniu wymienionych uprawnień (do ulg przy przejazdach pojedyńczych) Ministerstwo W. R. i O. P. poda wiadomość we właściwym czasie. Do tego czasu kierownictwa szkół dokształcających zawodowych nie mogą wydawać uczniom zaświadczeń, uprawniających do korzystania z ulg przy przejazdach pojedyńczych [1]).

Naczelnik Wydziału: (—) *Kazimierz Dubiel.* wr.

---

[1]) Porównaj okól. Kur. O. S. Lw. z dnia 19 kwietnia 1934 r. Nr. III. 7773/34 (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 281.

Organizacja szkół.

Przeniesienie II Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego we Lwowie.

Nr. II. 15046/34. P. Minister W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 17 czerwca 1934 roku Nr. II. S. 2743/34 przeniósł od początku roku szkolnego 1934/35 II Państwowe Seminarjum Nauczycielskie z r. j. n. we Lwowie do budynku i pod kierownictwo I Państwowego Seminarjum Nauczycielskiego Żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Bóbrka	Horisze Chlebowice	3 kl.	koed.	—	polski	3 ubik.	—	
2	„	Kniesioło	2 „	„	—	pol-r.	3 „	1½mg	
3	„	Mikołajów	5 „	„	—	„	3 „	1¼mg	
4	„	Mołodyńcze	2 „	„	—	„	3 „	1 mg	
5	„	Ottyniowice	2 „	„	—	„	3 „	2¼mg	
6	„	Podjarków	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	
7	„	Podniestrzany	2 „	„	—	ruski	3 „	⅓ mg	
8	„	Stańkowce	2 „	„	—	pol-r.	3 „	¼ mg	
9	„	Stoki	2 „	„	—	„	3 „	—	
10	„	Suchrów	2 „	„	—	„	—	2 mg	
11	„	Zyrawa	2 „	„	—	„	3 ubik.	1 mg	
1	Borszczów	Babińce k. Krzywcza	2 „	„	—	„	3 „	200 s	
2	„	Niwra	3 „	„	—	„	—	2 mg	
3	„	Skowiatyn	2 „	„	—	„	3 ubik.	87 a	
4	„	Wierzchniakowce	2 „	„	—	„	3 „	1 mg	
1	Brzeżany	Horodyszcze	3 „	„	—	polski	4 „	1 ha 70 a	
1	Brzozów	Harta Górna	2 „	„	—	„	3 „	2 mg	
1	„	Barycz	3 „	„	—	„	—	—	
2	„	Hłudno	4 „	„	—	pol-r.	—	—	
3	„	Jabłonica Polska	2 „	„	—	„	3 ubik.	—	
4	„	Pawłokoma	2 „	„	—	ruski	3 „	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
5	Brzozów	Wara	3 kl.	koed.	—	polski	3 ubik.	—	
6	„	Wesoła	6 „	„	—	„	3 „	—	
1	Buczacz	Browary	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	¾ mg	
2	„	Dobropole	3 „	„	—	„	—	1¼ mg	
3	„	Hrehorów	2 „	„	—	„	—	1.14 h	
4	„	Koropiec	6 „	„	—	„	3 ubik.	3 942 m_2	
5	„	Krasiejów	2 „	-	—	ruski	3	1 h 2 a 40 m_2	
6	„	Kujdanów	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	2 h	
7	„	Leszczańce	2 „	„	—	„	2 „	—	
8	„	Międzygórze	2 „	„	—	„	3 „	0·10 h	
9	„	Nowostawce	2 „	„	—	„	3 „	1¼ mg	
10	„	Olesza	2 „	„	—	„	2 „	1 mg	
11	„	Petlikowce Nowe	2 „	„	—	„	2 „	½ h	
12	„	Przewłcka	6 „	„	—	ruski	3 „	156.41 a	
13	„	Skomorochy	2 „	„	—	„	—	¼ mg	
14	„	Soroki	2 „	„	—	„	3 ubik.	14 a	
15	„	Trościance	3 „	„	—	polski	3 „	1 h	
16	„	Zielona	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	43 a + 53 a	
1	Czortków	Czortków	7 „	żeńska	im. kr. Jadwigi	polski	3 „	—	
1	Kamionka Str.	Dolina ad Dobrotwór	2 „	koed.	—	pol-r.	3 „	12 a	
2	„	Dziedziłów	4 „	„	—	—	3 „	63 a	
3	„	Jazienica Ruska	2 „	„	—	—	3 „	68 a	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
4	Kamionka Str.	Obydów	2 kl.	koed.	—	polski	3 ubik.	56 a	
5	"	Sokole	3 "	"	—	pol-r.	3 "	78 a	
6	"	Tadanie	3 "	"	—	polski	3 "	8 a	
1	Kolbuszowa	Domatków	2 "	"	—	"	—	—	
2	"	Dzikowiec	4 "	"	—	"	4 "	11 mg	
3	"	Górno	3 "	"	—	"	3 "	1 mg	
4	"	Kopcie	2 "	"	—	"	—	—	
5	"	Kupno	4 "	"	—	"	3 "	2 mg	
6	"	Widełka	5 "	"	—	"	3 "	½ mg	
7	"	Wola-Ranizowska	7 "	"	—	"	3 "	1 mg	
1	Kopyczyńce	Chorostków	7 "	żeńska	—	"	—	72 a	
2	"	Kociubińce	5 "	koed.	—	"	2 "	98 a	
3	"	Mszaniec	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	470 a	
1	Kosów	Sokołówka	2 "	"	—	"	—	1 h	
1	Lesko	Bandrów Narodowy	2 "	"	—	"	3 "	3.795 m^2	
2	"	Berehy Dolne	2 "	"	—	"	3 "	2.300 m_2	Konkurs 3-ci
3	"	Bereska	4 "	"	—	ruski	3 "	2.800 m_2	
4	"	Czaszyn	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	2.600 m^2	Konkurs 3-ci
5	"	Lesko	7 "	męsk.	—	polski	3 "	1.700 m^2	Wymagany w. k. n.
6	"	Łobozew	3 "	koed.	—	pol.-r.	3 "	5.600 m^2	
7	"	Olszanica	2 "	"	—	polski	3 "	200 m^2	Konkurs 2-gi

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
8	Lesko	Polana	3 kl.	koed.	—	polski	—	—	
9	„	Skorodne	2 „	„	—	pol.-r.	2 ubik.	—	Konkurs 2-gi
10	„	Smolnik a/Lut.	2 „	„	—	„	3 „	800 m²	
11	„	Stankowa	2 „	„	—	„	3 „	—	
12	„	Stężnica	2 „	„	—	„	4 „	1.740 m²	Konkurs 2-gi
13	„	Stuposiany	2 „	„	—	„	3 „	1.000 m²	
14	„	Wola Miechowa	2 „	„	—	„	1 „	—	
15	„	Zawadka	2 „	„	—	polski	3 „	—	
16	„	Zernica Wyżna	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	90 m²	
1	Lwów	Biłka Szl.	4 „	„	—	polski	4 „	14 mg	
2	„	Chrusno Stare	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	3¼ mg	
3	„	Czarnuszowice	2 „	„	—	polski	3 „	1 mg	
4	„	Czyżyków	2 „	„	—	pol.-r.	—	—	
5	„	Hodowica	3 „	„	—	polski	3 „	1 mg	
6	„	Jaryczów Stary	2 „	„	—	„	3 „	1 mg	
7	„	Krzywczyce	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	
8	„	Łany	4 „	„	—	„	3 „	10¼ mg	
9	„	Mikłaszów	3 „	„	—	pol.-r.	—	—	
10	„	Polana	2 „	„	—	„	3 „	4 mg	
11	„	Porszna	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	
12	„	Żydatycze	3 „	„	—	polski	3 „	2 mg	
1	Lwów miasto	Lwów	7 „	żeńska	Nr. 35 im. Kl Tańskiej	„	—	—	Konkurs 2-gi
1	Podhajce	Podhajce	7 „	„	—	„	—	—	Pierwszeństwo z w. k. n.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Radziechów	Baryłów	2 kl.	koed.	—	pol.-r.	4 ubik.	5 mg	
1	Rzeszów	Babica	3 „	„	—	polski	3 „	$^1/_2$ h 600 m²	
2	„	Białka	2 „	„	—	„	3 „	0·15 h	
3	„	Bonarówka	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	
4	„	Bratkowice	4 „	„	—	polski	3 „	2.500 m²	
5	„	Bratkowice »Czekaj«	2 „	„	—	„	2 „	650 m²	
6	„	Gwoźnica-Górna	4 „	„	—	„	3 „	1 h	
7	„	Jawornik-Niebylecki	2 „	„	—	„	2 „	—	
8	„	Lecka	4 „	„	—	„	3 „	1 075 m²	
9	„	Łukawiec (górny)	2 „	„	im. kr. Jadwigi	„	2 „	2.440 m²	
10	„	Niechobrz (górny)	2 „	„	„	„	3 „	1.533 m²	
11	„	Pstrągowa (górna)	2 „	„	—	„	—	4.740 m²	
12	„	Wola-Zgłobieńska	3 „	„	—	„	3 „	0·21 h	
13	„	Wólka pod Lasem	2 „	„	—	„	3 „	3.653 m²	
14	„	Wysoka (strzyżowska)	3 „	„	im. św. Jana Kantego	„	4 „	4.100 m²	
1	Stanisławów	Stanisławów	7 „	„	św. Stanisława	„	—	—	Wymagany w. k. n.
1	Trembowla	Boryczówka	2 „	„	—	„	3 „	45 a	
2	„	Brykula Stara	2 „	„	—	„	2 „	112 a	Konkurs 3-ci
3	„	Podhajczyki	2 „	„	—	„	3 „	96 a	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
4	Trembowla	Sady-Trembowla	2 kl.	koed.	—	polski	4 ubik.	100 a	
5	„	Zubów	2 „	„	—	„	3 „	110 a	
1	Zaleszczyki	Koszyłowce	2 „	„	—	pol.-r.	—	1 mg	
1	Zborów	Nesterowce	2 „	„	—	polski	3 „	0·5 h	
1	Żółkiew	Derewnia	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	2 mg	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca września 1934 r.

Stanowisko nauczyciela religji mojżeszowej w Horodence.

Inspektorat Szkolny w Kołomyi ogłasza konkurs na wolną posadę stałego nauczyciela nauki religji mojżeszowej przy 7-kl. szkole powszechnej męskiej w Horodence z obowiązkiem udzielania nauki religji tegoż wyznania w 7-kl. szkole powszechnej żeńskiej w Horodence. Językiem nauczania w obu wymienionych szkołach jest język państwowy.

Ogłoszenia.

Naprawa materjału przeciwgazowego.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 11 lipca 1934 r. Nr. I. WF. 2588/34.

Nr. O. 18086/34. Na prośbę Kierownictwa Zaopatrzenia Uzbrojenia Ministerstwo podaje do wiadomości, że materjał przeciwgazowy, posiadany przez instytucje państwowe np. szkoły może być naprawiany w Filji Nr. 1 Głównej Składnicy Uzbrojenia (G. S. U.) Nr. 1. w Zegrzu.

W sprawie wysyłki materjału do naprawy należy uprzednio porozumieć się bezpośrednio z zainteresowanym zarządcą składnicy.

Ceny kosztów naprawy materjału przeciwgazowego są następujące:

a) naprawa maski p-gaz. R. S. C. właściwej (bez pochłaniacza) nieużywanej 1.80 zł.

b) naprawa maski p-gaz. R. S. C. właściwej (bez pochłaniacza) używanej 2.60 „

c) regeneracja pochłaniacza węglowego z dobrym dzwonem 2.10 „

d) naprawa pochłaniacza „S“ 0.10 „

Pochłaniacze posiadające dzwony przeżarte przez rdzę i nienadające się do naprawy, wymienione będą w O. W. R. na pochłaniacze dobre, po cenach następujących:

pochłaniacz węglowy zabezp. od wilgoci	3.16 zł
pochłaniacz węglowy niezabezp. od wilgoci	3.01 „
pochłaniacz o stałym oporze „S“	1.05 „

Koszty naprawy mat. p-gazowego pokrywane będą przez instytucje, nadsyłające materjał do naprawy, na podstawie rachunków Kier. Zaop. Uzbrojenia.

Koszty transportów mat. p-gaz. do naprawy i po naprawie pokrywane będą przez te instytucje, których własnością jest przesyłany materjał.

Naczelnik Wydziału: *J. Błoński.*

Wzory świadectw dla eksternów szkół zawodowych.

Nr. III. 9532/34. W myśl zarządzenia Min. W. R. i O. P. z dnia 21 kwietnia 1934 r. Nr. III. T. P. 1703/34 Kuratorjum O. S. Lw. zawiadamia, iż blankiety świadectw 1) dla eksternów przy szkołach technicznych (Signum T. E.), 2) dla eksternów przy szkołach handlowych (Signum H. E.), 3) dla absolwentów prywatnych kursów zawodowych (Signum U. K. I.) są do nabycia w Drukarni Państwowej w Warszawie, ul. Miodowa 22.

Ogniska metodyczne.

Nr. II. 16625/34. W myśl rozporządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 22 czerwca 1934 r. Nr. II. S. 5300/34 Kuratorjum O. S. Lw. uruchamia od początku roku szkolnego 1934/35 w Państw. Gimn. III. im. król. Stefana Batorego we Lwowie Ognisko Metodyczne języka łacińskiego, a w Państwowem Gimnazjum Żeńskiem im. król. Jadwigi we Lwowie Ognisko Metodyczne języka francuskiego.

Kierownictwo Ogniska języka łacińskiego poruczyło Ministerstwo p. Marjanowi Goliasowi, nauczycielowi gimnazjum im. kr. Stefana Batorego we Lwowe, a kierownictwo Ogniska języka francuskiego p. Annie Czeżowskiej, nauczycielce gimnazjum im. król. Jadwigi we Lwowie.

Oba ogniska obejmą właściwy rejon lwowski oraz tymczasowo rejon stanisławowski i tarnopolski.

Ulgi kolejowe.

Okólnik Min. Komunikacji (Dep. Handlowo-Taryfowy) z dnia 28 maja 1934 r. Nr. HO. II. 301.

W wykazie zakładów naukowych, których wychowańcom przysługują ulgi taryfowe (Instrukcje Handlowo-Taryfowe z r. 1933 Nr. 24, poz. 43) w rozdziale E Szkoły zawodowe, na str. 99, w województwie tarnopolskiem, w pozycji Zaleszczyki — nazwę szkoły: „Państwowa Rolnicza Szkoła Sadownictwa, Warzywnictwa i Pszczelarstwa Fundacji J. K. I. Hohendorfa w Szutromińcach“ należy zmienić na: „Państwowe Jednoroczne Kursy Praktyki Ogrodniczej“ [1]).

[1]) Patrz Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r. str. 24 i 609.

Wycieczki na teren województw poleskiego i nowogródzkiego.

Nr. O. 14279/34. Ponieważ tereny województwa poleskiego i nowogrodzkiego posiadają niezwykłe i jedyne w Europie atrakcje turystyczne, tudzież godne widzenia zabytki historyczne, Kuratorjum O. S. Lw. zachęca do organizacji wycieczek szkolnych na teren wymienionych województw.

Zarazem zwraca się uwagę, iż celem uniknięcia niewygód podróży i zapewnienia uczestnikom należytej opieki, organizatorzy i kierownicy wycieczek winni na kilka dni przed wyruszeniem zawiadomić o przybyciu Referat Turystyki Urzędu Wojewódzkiego w Nowogródku.

Poza tem należy porozumieć się z Oddziałami Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego w Nowogródku i Słonimie, które zapewnią wycieczkom potrzebne środki lokomocji, ułatwią sprawę wyżywienia, zakwaterowania, dostarczą przewodników i t. p.

Granice gmin.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 25 czerwca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 56, poz. 498, zniesiona została gmina wiejska Zastawie, w powiecie rawskiem, województwie lwowskiem, a terytorjum jej włączone do miasta Uhnowa w tymże powiecie i województwie.

Wycofanie z obiegu niektórych wzorów znaczków stemplowych.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 25 maja 1934 r. Nr. I. R. 4513/34.

Nr. O. 12591/34. W Dzienniku Ustaw z dnia 9-go maja 1934 r. Nr. 38, poz. 344, ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21-go kwietnia 1934 r. o wycofaniu z obiegu niektórych wzorów znaczków stemplowych. Rozporządzenie to przedrukowane zostało następnie w Monitorze Polskim z dnia 11-go maja 1934 r. Nr. 107.

W związku z przytoczonem rozporządzeniem Ministerstwo zwraca uwagę na potrzebę pouczenia podległych urzędów, szkół i zakładów oraz urzędników, dokonywujących cenzurę dokumentów rachunkowych, by po dniu 15 lipca 1934 r. nie aprobowali dokumentów, na których uiszczono opłatę stemplową znaczkami wycofanemi z obiegu.

Falsyfikat banknotu 20-złotowego.

Typ II, odmiana 1.

Zawiadomienie Banku Polskiego z dnia 16 czerwca 1934 r.

(Min. W. R. i O. P. z dnia 6 lipca 1934 r. Nr. I. R. 5607/34).

W ostatnich dniach zatrzymano falsyfikat banknotu 20-złotowego z datą 20 czerwca 1931 r.

Falsyfikat wykonany jest na papierze gładkim, miękkim, podczas gdy banknoty autentyczne są wykonane na papierze szorstkim, dość sztywnym, rypsowanym.

Znak wodny podrobiony jest przez wydrukowanie wizerunku Kazimierza Wielkiego na stronie odwrotnej falsyfikatu, wskutek czego jest bardzo widoczny na stronie odwrotnej, natomiast prawie zupełnie niewidoczny na stronie przedniej.

Portret Emilji Plater wykonany na falsyfikacie techniką odmienną zlewa się z tłem i nie występuje tak plastycznie, jak na banknotach autentycznych.

Również rysunki ornamentacyjne strony przedniej oraz figury symboliczne na stronie odwrotnej wskutek nieudolnego wykonania szczegółów zlewają się z tłem i są zamazane, podczas gdy na banknotach autentycznych występują w stosunku do tła czysto i plastycznie.

Ogólny koloryt obu stron falsyfikatu różni się od kolorytu banknotów autentycznych; strona przednia utrzymana jest w kolorze brudno-granatowym, podczas gdy przednia strona banknotu autentycznego wykonana jest w kolorze soczystym, zdecydowanie granatowym, odwrotna zaś strona falsyfikatu jakkolwiek mniej różni się od biletu autentycznego kolorem, zwraca uwagę zbyt wyraźnie występującą imitacją znaku wodnego. Pozatem cała odwrotna strona falsyfikatu pokryta jest drobną siateczką druku, występującą na powierzchni falsyfikatu bardzo wyraźnie i mającą imitować papier rypsowany, na jakim wykonane są banknoty autentyczne.

Numeracja wykonana jest farbą ciemniejszą, wykrój cyfr numeracji grubszy, kontury cyfr oraz podpisów nieostre.

Falsyfikat na pierwszy rzut oka dość trudny do rozpoznania, wykonany jest sposobem drukarskim przy pomocy środków dających możność reprodukowania go w bardzo dużych ilościach.

Książki, Czasopisma.

„Kwartalnik Historyczny" wraz z „Wiadomościami Historyczno-Dydaktycznemi".

Nr. O. 18353/34. „Kwartalnik Historyczny", czasopismo wydawane przez Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Historycznego (Lwów-Uniwersytet), naukowy organ wiedzy historycznej w Polsce, uwzględnia wydatnie potrzeby dydaktyki historji, wydając w tym celu osobny dodatek p. t. „Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne".

Oba te pisma zasługują na poparcie wszystkich szkół Rzeczypospolitej, które winnyby je posiadać w swoich bibljotekach nauczycielskich.

Powyższe podaje się do wiadomości podległych Kuratorjum szkół wskutek pisma Min. W. R. i O. P. z dnia 12 lipca 1934 r. Nr. II. S. 4703/34.

Książki do bibljotek szkół z ruskim językiem nauczania.

Książki dozwolone.

Nr. O. 18326/34. *Kwitka - Osnowianenko H.*, Twory. Tom I. Lwów. 1911. Wyd. Tow. „Proświta".

Rudjańskyj St., Twory. Tom III. Lwów, 1914. Wyd. Tow. „Proświta".

Doroszenko W., Szewczenkowa Krynycia. Lwów, 1922. Wyd. Tow. „Proświta".

Kruszelnyćkyj A., Iwan Franko. Lwów, 1928. Wyd. Tow. „Proświta".

Zalizniak M., Dity Kamiannoi doby. Lwów, 1929. Wyd. Tow. „Proświta".

Gesse-Warteg E., Kraina dityj i ćwitiw. Lwów, 1913. Wyd. Tow. „Proświta".

Łotockyj A., Smertne zilja. Lwów, 1921. Wyd. Tow. „Proświta".

Łukjanowycz D., Pro żytje Tarasa Szewczenka. Lwów. Wyd. Tow. „Proświta".

Wowczok M., Sestra. Lwów, 1929. Wyd. Tow. „Proświta".

Ustjanowycz M., Mest Werhowyncia. Lwów, 1927. Wyd. Tow. „Proświta".

Czajkowśkyj M., Jak czołowik zrobyw z noczy deń. Lwów, 1914. Wyd. Tow. „Proświta".

Łunkewycz W., Sered wicznych śnihiw i łediw. Lwów, 1908. Wyd. Tow. „Proświta".

Kociubyńskyj M., Dla zahalnoho dobra. Lwów, 1929. Wyd. Tow. „Proświta".

Hrebinka E., Czajkowskyj. Istoryczna Powist. Lwów, 1926. Wyd. Tow. „Proświta".

Szkolnictwo prywatne.

Nakładem Wydawnictwa Dziennika Urzędowego Kuratorjum Okręgu Szkolnego Poznańskiego wyszedł z druku zbiór przepisów p. t. „Szkolnictwo prywatne", zawierający tekst ustawy z dnia 11-go marca 1932 roku o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych i wydane dotychczas w związku z tą ustawą rozporządzenia, okólniki i normatywne wyjaśnienia.

Cena zbioru 1.50 zł. (wraz z przesyłką).

Przy zamówieniu należy jednocześnie przekazać należytość czekiem P. K. O. na konto Nr. 208,850.

Psychometrja.

Nakładem Wojewódzkiego Instytutu Rzemieślniczo - Przemysłowego w Poznaniu wychodzi kwartalnik „Psychometrja" pod redakcją dr. Jana Schwarza, poświęcony psychologji stosowanej ze szczególnem uwzględnieniem psychometrji zawodowej i szkolnej.

Numer I „Psychometrji" zawiera następujące artykuły: 1. Rozkład ilorazów inteligencji w szkołach poznańskich. 2. Szacowanie inteligencji. 3. Życzenia zawodowe młodzieży poznańskiej.

Kwartalnik bogato ilustrowany wydano niezwykle starannie, na dobrym papierze. Cena bardzo przystępna (prenumerata kwartalna 1 zł. roczna 4 zł).

Nadesłane.

Książnica-Atlas.
Lwów—Warszawa.

„Świat i Życie" zeszyt VI (tomu 2-go). W ostatnim numerze zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie" prof. dr. W. Siemaszko opowiada rzeczy ciekawe o grzybach, o ich życiu, o zachłanności, z jaką wdzierają się

w każdą szczelinę i każdy dla istot żywych, zdawałoby się, niedostępny zakątek świata. Jan Parandowski w artykułach „Grecja“ i „Grecka sztuka“ przedstawia świetność kulturalną Grecji, jej wielką sztukę i literaturę.

Poza temi artykułami zeszyt VI „Świata i Życia“ zawiera szereg interesujących artykułów najlepszych piór w Polsce (T. Nałęcz, dr. J. Starzyński, T. Sławiński, prof. dr. J. Lewiński, prof. dr. E. Romer, dr. W. Staszewski, J. Moszyński, doc. dr. P. Słonimski, dr. Se. Rudzki, prof. dr. Wł. Siemaszko, prof. dr. K. Nitsch, prof. Dr. E. Rybka).

Liczne i bardzo staranne ilustracje zdobią ten numer „Świata i Życia“.

F. Śliwiński: Zasady nowego ustroju szkolnictwa polskiego. (Bibljoteka „Współpracy Domu i Szkoły“. Zeszyt XIII).

W broszurce tej, wydanej staraniem Stow. Dyrektorów Polskich Szkół Średnich Państwowych pod redakcją Dr. E. Łozińskiego, zebrane są podstawowe wiadomości o nowym ustroju wszystkich działów szkolnictwa (przedszkoli, szkół powszechnych, średnich, zawodowych i wyższych) z uwzględnieniem stanu dotychczasowego i stopniowych przemian, jakim organizacja nowego szkolnictwa ulegać będzie w okresie przejściowym. Podane w broszurze uwagi, dotyczące celów wychowawczych, pracy w szkole i w domu, przechodzenia z jednej kategorji szkół do innej i t. p. stanowić będą niewątpliwie cenny materjał informacyjny dla rodziców, posiadających dzieci w wieku szkolnym.

Jan Cieśliński i *Leon Koźmiński.* La France au Travail. Agriculture. Industrie. Commerce.

Książka „La France au Travail“, przeznaczona dla liceów zawodowych, a zwłaszcza handlowych, daje obraz życia gospodarczego dzisiejszej Francji. Prócz zajmujących ustępów technicznych, opisowych, znajdą się wyjątki z utworów literackich, związanych z życiem czy jakiemś zagadnieniem gospodarczem. Każdy ustęp opatrzony jest uwagami autorów, mającemi na celu uzupełnienie wiadomości podanych w ustępach z dzieł francuskich pisarzy. Autorowie w nich dają dane statystyczne, tyczące się produkcji Francji, podkreślają znaczenie pewnych gałęzi wytwórczości, wyjaśniają terminy handlowe, znajdujące się w tekstach i trudniejsze wyrazy. Książkę ozdabiają liczne ilustracje.

Czcionkami drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 8.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 20 sierpnia 1934 r.

TREŚĆ:

1. Pomoc ofiarom powodzi str. 401.
2. Ustawa emerytalna (rozporządzenie wykonawcze) str. 402.
3. Zaliczki na uposażenie str. 441.
4. Przepisy rachunkowo-kasowe dla dyrekcyj państwowych gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych str. 444.
5. Polskie normy urzędowe dla papierów str. 451.
6. Wymiar godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowym nauczycieli i kierowników szkół str. 458.
7. Dodatki służbowe str. 459.
8. Odprawa nauczycieli str. 460.
9. Przyznawanie wyższego wynagrodzenia nauczycielom kontraktowym z tytułu wyższych kwalifikacyj str. 460.
10. Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych str. 461.
11. Zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom wśród młodzieży w czasie ćwiczeń cielesnych str. 463.
12. Wybór i zmiany podręczników szkolnych str. 463.
13. Podniesienie stanu sanitarnego szkół powszechnych str. 465.
14. Normalizacja zeszytów szkolnych w szkołach powszechnych str. 466.
15. Nauka czytania religji ew. ausgsb. dla dzieci narodowości niemieckiej w szkołach powszechnych str. 467.

Organizacja szkół: (wykaz szkół prywatnych z prawem publiczności na rok 1934/35) str. 467.

Konkursy str. 470.

1.

Pomoc ofiarom powodzi.

Okólnik Kur. O. S. Lw. z dnia 9-go sierpnia 1934 r. Nr. O. 19181/34 do Ogółu Nauczycielstwa.

Na terenie województw lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego powstały wojewódzkie komitety pomocy ofiarom powodzi, których zadaniem jest propaganda niesienia pomocy nawiedzonym klęską i zbierania na ten cel funduszów.

W niesieniu pomocy nie może braknąć nikogo z Nauczycielstwa, które w przeważnej części z racji stanowiska swego i środowiska, w którem pracuje, jest najbardziej zbliżone do ludności, dotkniętej powodzią i najlepiej zna jej potrzeby. Nauczycielstwo winno w tej akcji przodować, współdziałać z miejscowemi komitetami i brać czynny udział w niesieniu pomocy.

Wiadome jest Kuratorjum, że wiele osób z Nauczycielstwa już samorzutnie do tej akcji przystąpiło. Kto jednak dotąd tego nie uczynił, nie powinien się ociągać, lecz co rychlej współdziałać z całem społeczeństwem.

Akcję niesienia pomocy powodzianom zorganizują Dyrekcje, Kierownictwa, Inspektoraty wśród gron nauczycielskich.

Dobrowolne opodatkowanie się na rzecz ofiar powodzi na okres trzech miesięcy przyjęto według następujących norm od pełnego miesięcznego uposażenia: Od poborów do VIII grupy uposażenia włącznie po $1/2$% miesięcznie, grupy VII i VI po 1% miesięcznie, grupy V po 2% miesięcznie.

Datki pieniężne na rzecz Lwowskiego Komitetu Pomocy Ofiarom Powodzi należy przekazywać na konto czekowe P. K. O. Nr. 515500, na rzecz Stanisławowskiego Komitetu na konto czekowe P. K. O. Nr. 515.501, na rzecz Tarnopolskiego Komitetu na konto czekowe Nr. 515.502.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gudomski.*

2.

Ustawa emerytalna.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 28-go maja 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 513, w sprawie wykonania ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych.

Na podstawie art. 109 oraz art. 4 ust. 1, art. 37 p. 6, art. 50 ust. 7, art. 81 ust. 3, art. 82 ust. 3 i art. 83 ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160) zarządza się co następuje:

Rozdział I.

Przepisy wstępne.

§ 1. (1) Wskazane w rozporządzeniu niniejszem artykuły oraz określenie „ustawa“, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do ustawy z dnia 11-go grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160).

(2) Wskazane w rozporządzeniu niniejszem paragrafy oraz określenie „rozporządzenie“, używane bez bliższego oznaczenia, odnoszą się do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. (1) Używane w ustawie i rozporządzeniu określenia: „uposażenie w służbie czynnej“ i „uposażenie czynne“ oznaczają uposażenie prawnie należne, nie zaś faktycznie otrzymywane; określenie „kalendarzowy rok służby“ oznacza pełny, dwunastomiesięczny okres służby bez względu

na to, czy początkowy i końcowy termin tego okresu przypada na początek i koniec roku kalendarzowego.

(2) Jeżeli zaopatrzenia emerytalnego nie wypłaca władza skarbowa, lecz inna za władzę, wypłacającą to zaopatrzenie, należy uważać w rozumieniu rozporządzenia izbę skarbową,wypłacającą zaopatrzenia emerytalne w danym okręgu.

§ 3. Przez funkcjonarjuszów państwowych w pojęciu ustawy i rozporządzenia należy rozumieć również funkcjonarjuszki państwowe, o ile ustawa lub rozporządzenie nie stanowią inaczej, albo też o ile możność zastosowania tego określenia wyłącznie do mężczyzn nie wynika z samej istoty danego przepisu. Przez sieroty po funkcjonarjuszach państwowych należy rozumieć również sieroty po funkcjonarjuszkach państwowych, o ile ustawa lub rozporządzenie nie stanowią inaczej.

§ 4. (1) W imieniu osób niezdolnych do działań prawnych wszystkie podania i oświadczenia składają prawni zastępcy tych osób.

(2) Do podań i oświadczeń, składanych przez prawnych zastępców, oprócz innych wymaganych dowodów powinny być dołączone należycie uwierzytelnione odpisy dokumentów, stwierdzających ustanowienie zastępstwa, o ile nie wynika ono z samego prawa. W tym ostatnim przypadku istnienie prawnego zastępstwa powinno być stwierdzone świadectwami urodzenia, małżeństwa lub śmierci.

(3) Wszelkie pisma, przeznaczone dla osób niezdolnych do działań prawnych, doręcza się ich prawnym zastępcom.

§ 5. Świadczenia wypłaca się osobie uprawnionej. Jeżeli osoba uprawniona jest niezdolna do otrzymywania świadczeń, świadczenia te wypłaca się jej prawnemu zastępcy.

§ 6. (1) Jeżeli uprawniony do otrzymywania zaopatrzenia jest umysłowo chory, lecz nie ubezwłasnowolniony, Minister Skarbu może zarządzić uskutecznianie wypłaty całości lub części zaopatrzenia do czasu ubezwłasnowolnienia uprawnionego, jednak na okres nie dłuższy, aniżeli 6 miesięcy, do rąk osoby, która nad uprawnionym sprawuje faktyczną opiekę.

(2) W przypadku, przewidzianym w ustępie poprzednim, dowód choroby umysłowej uprawnionego do zaopatrzenia stanowi orzeczenie komisji lekarskiej faktyczną zaś opiekę nad umysłowo chorym, uprawnionym do otrzymywania zaopatrzenia, stwierdza właściwa według miejsca zamieszkania uprawnionego powiatowa władza administracji ogólnej.

(3) Zarządzenie, przewidziane w ust. (1), może być przez Ministra Skarbu każdej chwili cofnięte bez podania powodów.

§ 7. Do orzeczeń władzy, wydawanych na zasadzie ustawy, mają zastosowanie zasady, obowiązujące w postępowaniu administracyjnem. o ile ustawa lub inne przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

Rozdział II.

Przepisy wykonawcze do poszczególnych postanowień ustawy.

Do art. 2 ustawy.

§ 8. Poza funkcjonarjuszami państwowymi, wymienionymi w art. 2 ustawy, i zawodowymi wojskowymi ustawa stosuje się również do tych osób, którym szczególne przepisy zapewniają prawo do emerytury na zasadzie ustawy.

Do art. 3 ustawy.

§ 9. (1) Wybór jednego z perjodycznie wypłacanych zaopatrzeń nie ma charakteru ostatecznego zrzeczenia się zaopatrzenia niewybranego. Osoba, która dokonała wyboru jednego z kilku zaopatrzeń, może następnie wybrać inne świadczenie. Zmiana dokonanego wyboru, o ile chodzi o zaopatrzenie emerytalne, wywiera skutki od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zawiadomieniu władzy, która wypłacała lub ma wypłacać uposażenie emerytalne (pensję wdowią lub sierocą).

(2) Przy zbiegu uprawnień do zaopatrzenia emerytalnego i do zaopatrzenia inwalidzkiego stosuje się odpowiednie przepisy ustawy o zaopatrzeniu inwalidzkiem.

Do art. 4 ustawy.

§ 10. Kwoty nienależnie otrzymane przez emeryta (wdowę, sierotę), należy potrącać z zaopatrzenia emerytalnego do wysokości, przewidzianej we właściwych przepisach o egzekucji z zaopatrzeń emerytalnych, co nie wyłącza dochodzenia należności z majątku i innych dochodów emeryta (wdowy, sieroty).

Do art. 5 ustawy.

§ 11. (1) Egzekucja sądowa z zaopatrzenia emerytalnego (uposażenia emerytalnego, pensji wdowiej i sierocej) funkcjonarjuszów państwowych i osób po nich pozostałych może nastąpić za wszelkie należności, a nietylko za należności alimentarne i Skarbu Państwa (art. 575 § 1 kodeksu postępowania cywilnego oraz art. II rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27-go października 1932 r., zawierającego przepisy wprowadzając prawo o sądowem postępowaniu egzekucyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 93, poz. 804) do wysokości i na warunkach, określonych w art. 575 i 576 kodeksu postępowania cywilnego.

(2) Egzekucja z zaopatrzenia emerytalnego (uposażenia emerytalnego, pensji wdowiej i sierocej) zawodowych wojskowych i osób po nich pozostałych, tudzież, jeżeli szczególne przepisy tak stanowią, egzekucja z uposażenia emerytalnego funkcjonarjuszów państwowych w administracji wojskowej następuje według przepisów szczególnych.

(3) Egzekucja z zaopatrzenia emerytalnego (uposażenia emerytalnego, pensji wdowiej i sierocej) oraz z odprawy może nastąpić za należności Skarbu Państwa zarówno o charakterze publiczno-prawnym jak i prywatno-prawnym i niezależnie od tego, czy należność ta powstała w związku ze stosunkiem służbowym.

(4) Egzekucja administracyjna następuje według zasad ustawy z dnia 10-go marca 1932 r. o przejęciu egzekucji administracyjnej przez władze skarbowe oraz o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 328) i rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25-go czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) w brzmieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28-go stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 78). Przepisy te określają również, za jakie należności jest dopuszczalna egzekucja administracyjna.

(5) Z pensji wdowiej nie potrąca się należności Skarbu Państwa od emeryta i sierót, a z pensji sierocej — należności od emeryta, wdowy po nim i innych sierót.

Do art. 7 ustawy.

§ 12. Opłaty emerytalne, przewidziane w art. 7 ust. 10 ustawy, oblicza się od uposażenia w służbie czynnej łącznie z dodatkami, zaliczalnemi do podstawy wymiaru emerytury, bez żadnych potrąceń.

Do art. 8 ustawy.

§ 13. (1) O treści i rozciągłości uprawnień, przyznanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej na mocy art. 8 ustawy, rozstrzyga brzmienie dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej. Jeżeli dekret nie zawiera w tym względzie żadnych zastrzeżeń należy uważać, że dobrodziejstwa z niego płynące są równoznaczne z prawami emerytalnemi, uzyskanemi w zwykłym trybie, i rozciągają się na wdowę i sieroty po osobie, której dekret dotyczy.

(2) Jeżeli wysokość zaopatrzenia emerytalnego, przyznanego lub zwiększonego przez Prezydenta Rzeczypospolitej na podstawie art. 8 ustawy, nie została ustalona w dekrecie Prezydenta Rzeczypospolitej w określonej sumie pieniężnej, lecz przez przyrównanie do zaopatrzenia emerytalnego w pewnej grupie uposażenia za pewną ilość lat służby, należy do tego zaopatrzenia emerytalnego odpowiednio stosować wszystkie przepisy, wpływające na wysokość przyznanych już i wymierzonych zaopatrzeń emerytalnych, chyba że dekret stanowi inaczej.

§ 14. Jeżeli funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu, skazanemu sądownie lub dyscyplinarnie na karę, pociągającą za sobą utratę prawa do emerytury (§ 31 ust. (4), Prezydent Rzeczypospolitej w drodze łaski daruje skutki skazania, stosuje się odpowiednio § 33.

Do art. 9 ustawy.

§ 15. (1) Funkcjonarjusze państwowi oraz zawodowi wojskowi nabywają prawo do emerytury jedynie po przejściu w stan spoczynku z powodów, przewidzianych w ustawie (o ile chodzi o funkcjonarjuszów państwowych w art. 28, 29 i 30, o ile zaś chodzi o zawodowych wojskowych — w art. 47 i 100) lub we właściwych przepisach o stosunkach służbowych.

(2) Za równoznaczne z przeniesieniem w stan spoczynku w rozumieniu ust. (1) należy uważać zwolnienie ze służby w warunkach, z któremi właściwe przepisy o stosunkach służbowych nie łączą utraty praw, nabytych w służbie, w szczególności praw emerytalnych.

(3) Do 15-letniego oraz do 5-letniego okresu, przewidzianych w art. 9 ustawy, zalicza się wszystkie okresy służby i pracy zawodowej, zaliczalne wogóle do wysługi emerytalnej, i w tym stosunku, w jakim do tej wysługi powinny być zaliczone. Nie zalicza się jedynie okresów, które mają wpływ tylko na wysokość uposażenia emerytalnego.

§ 16. Powstanie kalectwa lub choroby z winy funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego zachodzi tylko w razie rozmyślnego postępowania, zmierzającego do wywołania szkodliwych dla zdrowia następstw.

Do art. 10 ustawy.

§ 17. (1) Reaktywacja następuje w przypadku ponownego przyjęcia emeryta do stałej służby państwowej lub w charakterze zawodowego wojskowego bez względu na to, czy nowy stosunek służbowy unormowany jest takiemi samemi przepisami o stosunkach służbowych, jak poprzedni. Przy ustalaniu, czy nowy stosunek służbowy ma charakter stałej służby, stosuje się art. 2 ust. 1 ustawy.

(2) Po ponownem rozwiązaniu stosunku służbowego z reaktywowanym emerytem przyznanie prawa do emerytury zawisłe jest od ponownego przeniesienia reaktywowanego emeryta w stan spoczynku w warunkach, wymienionych w § 15 ust. (1) i (2). Wydalenie reaktywowanego emeryta ze służby nie przywraca praw do emerytury, wymierzonej przed reaktywacją.

(3) Reaktywowanemu emerytowi, który wskutek ponownego przeniesienia w stan spoczynku odzyskał prawo do emerytury, zalicza się do wysługi emerytalnej w całości okresy, zaliczone do wysługi emerytalnej, ustalonej przy pierwotnem przeniesieniu w stan spoczynku, nawet gdyby według przepisów, obowiązujących w czasie ponownego przeniesienia w stan spoczynku, wysługa emerytalna miała być obliczona odmiennie.

(4) Jednak zaliczony okres służby lub pracy zawodowej odpowiednio zwiększa się, o ile wskutek pełnienia służby po reaktywacji dany funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy nabył prawo do doliczenia nowego okresu służby lub pracy zawodowej (art. 37 p. 4, art. 50 ust. 6, art. 97 i art. 101 ust. 1 lit. b), przyczem w tym przypadku czasu przebywania w stanie spoczynku nie uważa się za przerwę.

(5) W przypadku, gdy wysługa emerytalna reaktywowanego emeryta po ponownem przeniesieniu w stan spoczynku wynosi mniej, niż 15 lat, służy mu prawo do emerytury w procentowej wysokości podstawy wymiaru (art. 19) nie niższej, niż ustalona przed reaktywacją.

Do art. 11 ustawy.

§ 18. Art. 11 ustawy należy stosować niezależnie od tego, czy trwała niezdolność do służby nastąpiła z powodu choroby lub kalectwa, nabytych po wstąpieniu do służby funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego, czy też przed tem wstąpieniem.

§ 19. (1) W razie stwierdzenia przez komisję lekarską czasowej utraty zdolności do zarobkowania w wysokości co najmniej 95% zbadany może żądać w ciągu 30 dni po upływie okresu, na którego przeciąg został uznany za niezdolnego do zarobkowania, poddania go powtórnemu badaniu lekarskiemu. O ile przy powtórnem badaniu zostanie ustalona trwała utrata zdolności do zarobkowania, zbadanemu, odpowiadającemu poza tem warunkom art. 11 ustawy, należy doliczyć 10 lat do wysługi emerytalnej.

(2) Prawo do otrzymywania uposażenia emerytalnego w zwiększonym wymiarze nabywa emeryt w przypadku, przewidzianym w poprzednim ustępie, od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył podanie o zarządzenie ponownego badania lekarskiego, nie wcześniej jednak, niż po upływie okresu, na którego przeciąg został uznany za czasowo niezdolnego do zarobkowania.

(3) Początek okresu, na którego przeciąg zbadany został uznany za niezdolnego do zarobkowania, przypada, o ile chodzi o funkcjonarjuszów państwowych, na dzień wydania orzeczenia komisji lekarskiej, a o ile chodzi o zawodowych wojskowych— na dzień zatwierdzenia orzeczenia wojskowo - lekarskiej komisji rewizyjnej.

(4) Podwyższenie procentu utraty zdolności do zarobkowania z powodu pogorszenia się stanu zdrowia po przeniesieniu w stan spoczynku nie może być podstawą roszczenia o doliczenie lat do wysługi emerytalnej z art. 11 ustawy.

§ 20. (1) Do 10-letniego okresu, przewidzianego w art. 11 ustawy, zalicza się jedynie okresy służby, uzasadniające nabycie prawa do emerytury. Nie są zaliczalne do tego okresu: studja wyższe i, o ile chodzi o funkcjonarjuszów państwowych, obowiązkowa służba wojskowa (art. 37 p. 3 ust. 3), tudzież czas odkomenderowania zawodowych wojskowych na studja niewojskowe (art. 50 ust. 4).

(2) Okresy, zaliczalne do wysługi emerytalnej w stosunku korzystniejszym (np. na mocy art. 15 lub 52 ustawy), w tym korzystniejszym stosunku są zaliczalne również do 10-letniego okresu, przewidzianego w art. 11 ustawy.

(3) Oprócz stałej służby państwowej funkcjonarjuszów państwowych oraz służby wojskowej zawodowych wojskowych do okresu 10-letniego, wskazanego w art. 11 ustawy, funkcjonarjuszom państwowym zalicza się służbę prowizoryczną, przygotowawczą i kontraktową, zaliczoną do wysługi emerytalnej na mocy art. 37 p. 1 i 2 ustawy, a zawodowym wojskowym — czas służby kontraktowej, zaliczonej do wysługi emerytalnej na mocy art. 50 ust. 5 ustawy.

(4) Ponadto do 10-letniego okresu, przewidzianego w art. 11 ustawy funkcjonarjuszom państwowym zalicza się również służbę wojskową z wyjątkiem obowiązkowej służby czynnej, a zawodowym wojskowym — służbę wojskową łącznie z obowiązkową służbą czynną oraz stałą służbę cywilnopaństwową (art. 50 ust. 2 lit. a).

(5) Okresy służby, odbytej przed przerwą, są zaliczalne do 10-letniego okresu, przewidzianego w art. 11 ustawy, o tyle, o ile są wogóle zaliczalne do wysługi emerytalnej.

Do art. 12 ustawy.

§ 21. (1) Art. 12 ustawy stosuje się również w przypadku stwierdzenia u funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego czasowej utraty zdolności do pracy zarobkowej.

(2) W przypadku stwierdzenia u funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego czasowej utraty zdolności do pracy zarobkowej doliczenie lat z art. 12 ustawy następuje na stałe z zastrzeżeniem postanowień art. 39 i 54 ustawy.

(3) Przepis § 19 ust. (4) stosuje się odpowiednio przy doliczaniu lat na mocy art. 12 ustawy.

§ 22. Funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu, który odpowiada warunkom art. 11 i 12 ustawy, dolicza się na mocy tych przepisów łącznie tylko 10 lat. Doliczenie większej ilości lat może być uskutecznione wyłącznie na podstawie art. 12 ust. 2 ustawy.

§ 23. Przy doliczeniu lat w trybie art. 12 ustawy należy naprzód wymierzyć uposażenie emerytalne za lata służby, zaliczalne na podstawie innych przepisów ustawy, i do otrzymanego wymiaru doliczyć ilość lat, odpowiadającą stopniowi utraty zdolności do zarobkowania. Jeżeli ilość lat służby, zaliczalna na podstawie innych przepisów ustawy, poza art. 12, wynosi mniej niż 10, wymierza się naprzód zgodnie z art. 19 ust. 1 ustawy uposażenie emerytalne w wysokości 30% podstawy wymiaru (art. 17), poczem dolicza się lata z art. 12 ustawy.

Do art. 13 ustawy.

§ 24. (1) Zgłoszenie nieszczęśliwego wypadku powinno być uskutecznione na piśmie. Władza może jednak przyjąć zgłoszenie ustne, które należy zaprotokółować.

(2) Funkcjonarjusz państwowy powinien być niezwłocznie zbadany przez komisję lekarską niezależnie od zgłoszenia, jeżeli nieszczęśliwy wypadek w czasie lub z powodu pełnienia obowiązków służbowych, mogący wpłynąć na utratę zdolności do służby, jest władzy znany z innych źródeł.

(3) Zgłoszenie, uskutecznione na piśmie, lub protokół zgłoszenia ustnego oraz protokół badania przez komisję lekarską należy przechowywać w aktach osobowych.

(4) Przy badaniu przez komisje lekarskie w związku z nieszczęśliwemi wypadkami należy stosować postanowienia art. 31 ustawy.

Do art. 15 ustawy.

§ 25. (1) Czas służby wojskowej lub cywilnej, podwójnie zaliczalny do wysługi emerytalnej na zasadzie art. 15 ustawy, w tym podwójnym wymiarze wlicza się do okresu, uzasadniającego nabycie prawa do emerytury. Jednak czas obowiązkowej służby wojskowej, zaliczalny podwójnie na zasadzie powyższego przepisu, wywiera wpływ jedynie na wysokość wymiaru emerytury (art. 37 p. 3 ust. 3); ograniczenie to nie odnosi się do obowiązkowej służby wojskowej, zaliczalnej osobom, które przechodzą w stan spoczynku jako zawodowi wojskowi.

(2) Dzień rozpoczęcia działań wojennych oraz dzień podpisania traktatu pokoju ustala Minister Spraw Wojskowych.

(3) Formacjami wojskowemi w rozumieniu art. 15 ustawy są jednostki, zakłady, instytucje i urzędy wojskowe.

(4) Służbę cywilną, rzeczywiście pełnioną podczas wojny w formacjach wojskowych, zalicza się podwójnie do wysługi emerytalnej bez względu na to, czy służba ta była pełniona na terenie operacyjnym.

Do art. 21 ustawy.

§ 26. (1) Prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia z powodu przeniesienia w stan spoczynku służy wszystkim funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym, przeniesionym w stan spoczynku z powodów, określonych w ustawie (art. 28, 29, 30, 47 i 100) lub w innych obowiązujących przepisach, bez względu na nabycie prawa do emerytury.

(2) Zwolnienie ze służby bez przeniesienia w stan spoczynku uzasadnia prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia tylko w przypadkach, gdy zwolniony nabył prawo do emerytury.

§ 27. (1) Koszty przesiedlenia oblicza się według obowiązujących w chwili przesiedlenia przepisów, normujących sprawę należności w razie przeniesienia w czynnej służbie tego działu służby, do którego przesiedlający się był zaliczony przed przeniesieniem w stan spoczynku.

(2) W razie przesiedlenia przeniesionego w stan spoczynku funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego zagranicę nie ma on prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia nawet w części, obejmującej koszty przesiedlenia się do granicy.

§ 28. (1) Jeżeli doręczenie orzeczenia, przenoszącego w stan spoczynku, nastąpiło nie w dniu rozwiązania stosunku służbowego, należy uważać, że termin roczny, przewidziany w art. 21 ust. 2 ustawy, został zachowany, o ile tylko przesiedlenie nastąpiło w ciągu roku albo od daty rozwiązania stosunku służbowego, albo od daty doręczenia orzeczenia o przeniesieniu w stan spoczynku.

(2) Roczny termin, przewidziany w art. 21 ust. 2 ustawy, dotyczy samego przesiedlenia, a nie zgłoszenia żądania o zwrot kosztów.

(3) Przeniesiony w stan spoczynku funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy nie ma prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia, gdy przed uskutecznieniem tego przesiedlenia został powołany zpowrotem do czynnej służby.

(4) Przesiedlenie należy uważać za dokonane w dniu zgłoszenia się na zamieszkanie w nowem miejscu.

§ 29. (1) Zwrot kosztów przesiedlenia z powodu przeniesienia w stan spoczynku przyznaje i koszty te wypłaca władza, która wypłaca uposażenie emerytalne w okręgu nowego miejsca zamieszkania emeryta lub wypłacałaby to uposażenie, gdyby funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy miał prawo do emerytury.

(2) W celu uzyskania zwrotu kosztów przesiedlenia interesowany powinien wnieść do tej władzy podanie z dokładnem oznaczeniem adresu w nowem miejscu zamieszkania. Do podania należy dołączyć:

a) poświadczenie zamieszkania w nowem miejscu wraz z członkami rodziny, za których przeniesiony w stan spoczynku funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy pragnie uzyskać zwrot kosztów przejazdu;

b) zestawienie kosztów przesiedlenia wraz z odpowiedniemi dowodami, a w szczególności listami przewozowemi, z wyjątkiem tych kosztów, na które w myśl przepisów, wskazanych w § 27 ust. (1), przyznany jest ryczałt;

c) oświadczenie przeniesionego w stan spoczynku funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego, że przeniósł się do danej miejscowości, celem zamieszkania w niej na stałe.

Do art. 22 ustawy.

§ 30. (1) Niepodjęcie w ciągu pięciu lat przyznanego i wymierzonego uposażenia emerytalnego, powodujące utratę prawa do zalegających ponad 5 lat rat tego uposażenia, nie wpływa na możność żądania wypłacania uposażenia emerytalnego na przyszłość ani też wypłacenia rat, za-

legających od krótszego czasu, niż pięć lat. Termin pięcioletni liczy się od daty płatności danej raty uposażenia emerytalnego, a jeżeli termin płatności danej raty jest wcześniejszy, niż data doręczenia emerytowi orzeczenia o przyznaniu i wymiarze uposażenia emerytalnego — od daty doręczenia tego orzeczenia.

(2) Termin pięcioletni, przewidziany w art. 22 ust. 3 ustawy, stosuje się również do osób niezdolnych do działań prawnych, jeśli miały prawnych zastępców.

Do art. 23 ustawy.

§ 31. (1) Wypłatę emerytury wstrzymuje się z końcem tego miesiąca kalendarzowego, w którym nastąpiło wydarzenie, pociągające za sobą zgaśnięcie prawa do emerytury (śmierć uprawnionego, uprawomocnienie się wyroku sądowego lub orzeczenia oficerskiego sądu honorowego, uprawomocnienie się zarządzenia przez sąd wykonania zawieszonej kary).

(2) Zrzeczenie się prawa do emerytury powinno być uskutecznione na piśmie, które należy złożyć władzy, wypłacającej emeryturę. O dacie, od której wygasa prawo do rat emerytury, decyduje treść aktu zrzeczenia się. Jeżeli w akcie tym emeryt nie oznaczył daty, od której zrzeka się emerytury, należy uważać, że zrzeczenie obejmuje raty emerytury, płatne począwszy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po doręczeniu władzy aktu zrzeczenia się.

(3) Emeryt może zrzec się uposażenia emerytalnego na zawsze, na pewien okres czasu lub do odwołania. Zrzeczenie może obejmować całość lub część uposażenia emerytalnego. W przypadku zrzeczenia się całości lub części uposażenia emerytalnego na pewien okres czasu lub do odwołania emeryt odzyskuje prawo do otrzymywania uposażenia emerytalnego, począwszy od raty, płatnej pierwszego dnia miesiąca, następującego po upływie danego okresu czasu lub po doręczeniu właściwej władzy, wypłacającej uposażenie emerytalne, aktu odwołania zrzeczenia się.

(4) Skazanie na mocy kodeksu karnego pociąga wygaśnięcie prawa do otrzymywania uposażenia emerytalnego, gdy jest połączone z utratą praw publicznych (art. 45 kodeksu karnego).

§ 32. Zarządzenie przez sąd wykonania kary (art. 63 kodeksu karnego) pociąga za sobą utratę prawa do emerytury narówni ze skazaniem na odbycie zawieszonej kary (art. 23 ust. 1 p. 2 ustawy).

§ 33. (1) Jeżeli emerytowi, skazanemi sądownie lub dyscyplinarnie na karę, pociągającą za sobą wygaśnięcie prawa do emerytury, Prezydent Rzeczypospolitej w drodze łaski daruje skutki skazania, należy uważać, że akt łaski dotyczy również prawa do emerytury, chyba że akt ten stanowi inaczej.

(2) W tym przypadku należy emerytowi wypłacić wstrzymane raty emerytury, począwszy od raty, płatnej pierwszego dnia miesiąca, następującego po wydaniu aktu łaski, chyba że akt ten stanowi inaczej.

Do art. 24 ust. 1 p. 5, art. 42, 55, 56, 57 i 58 ustawy.

§ 34. Emerytowany zawodowy wojskowy, ubiegający się o umieszczenie w domu inwalidów, powinien wnieść podanie do dowódcy okręgu korpusu, w którego obrębie ma stałe zamieszkanie, i dołączyć zaświad-

czenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, stwierdzające nieposiadanie innych źródeł utrzymania poza emeryturą oraz brak opieki osób postronnych (art. 55).

§ 35. (1) Umieszczenie umysłowo chorego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego w zakładzie leczniczym następuje na wniosek właściwego opiekuna. Do wniosku powinno być dołączone zaświadczenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, stwierdzające brak innnych źródeł utrzymania emeryta poza emeryturą (art. 42 i 56).

(2) Wniosek opiekuna powinien być złożony władzy, wypłacającej emeryturę.

(3) Umieszczenie emeryta w zakładzie leczniczym następuje na mocy decyzji władzy, wskazanej w poprzednim ustępie. Decyzja zostaje wydana po uprzedniem stwierdzeniu potrzeby umieszczenia emeryta w zakładzie leczniczym przez właściwą komisję lekarską lub, o ile chodzi o zawodowych wojskowych, komisję wojskowo-lekarską przy dowódcy okręgu korpusu, właściwym ze względu na miejsce zamieszkania emeryta.

§ 36. (1) Umysłowo choremu emerytowi, umieszczonemu w zakładzie leczniczym (art. 42 i 57), wstrzymuje się wypłatę uposażenia emerytalnego z końcem miesiąca, w którym nastąpiło umieszczenie w zakładzie. Emerytowanemu zawodowemu wojskowemu, umieszczonemu w domu inwalidów, wypłaca się, począwszy od pierwszego dnia miesiąca, następującego po umieszczeniu w domu inwalidów, tylko 5% uposażenia emerytalnego.

(2) Zakłady dla umysłowo-chorych oraz domy inwalidów powinny zawiadomić o każdorazowem przyjęciu i zwolnieniu emerytowanego funkcjonarjusza państwowego tę władzę, która wypłaca lub wypłacała mu emeryturę, a o przyjęciu i zwolnieniu emerytowanego zawodowego wojskowego — nadto Ministerstwo Spraw Wojskowych.

(3) Wznowienie wypłaty uposażenia emerytalnego w normalnym wymiarze następuje od pierwszego dnia miesiąca, w którym emeryt został zwolniony z zakładu leczniczego lub domu dla inwalidów, po potrąceniu wypłaconych ewentualnie za ten miesiąc zaopatrzeń w wysokości pensji wdowiej i pensyj sierocych.

§ 37. (1) Zaopatrzenia w wysokości pensji wdowiej i pensyj sierocych za czas przebywania emerytowanego funkcjonarjusza państwowego w zakładzie leczniczym (art. 42 ust. 2), a emerytowanego zawodowego wojskowego — w zakładzie leczniczym lub w domu inwalidów (art. 58) przyznaje i wymierza władza, przyznająca i wymierzająca uposażenie emerytalne (art. 27 i 46).

(2) Wypłatę zaopatrzeń w wysokości pensyj wdowiej i sierocej rozpoczyna się od pierwszego dnia miesiąca, następującego po umieszczeniu emeryta w zakładzie leczniczym lub w domu inwalidów, a wstrzymuje się od dnia, w którym wznowiono wypłatę uposażenia emerytalnego po zwolnieniu emeryta z zakładu leczniczego lub z domu inwalidów.

(3) W celu uzyskania zaopatrzenia w wysokości pensji wdowiej (sierocej) należy złożyć podanie w trybie, wskazanym w § 78 ust. (3) i (4), i dołączyć dowody, wymienione w § 79 (oprócz metryki śmierci), a nadto zaświadczenie zakładu leczniczego lub domu inwalidów, stwierdzające datę umieszczenia w nim emeryta, o ile zaświadczenie takie nie jest dołączone do akt osobowych emeryta.

§ 38. (1) Prawo do leczenia, protezowania i wszelkich świadczeń w zakresie opieki społecznej, przewidzianych w obowiązującem ustawodawstwie względem inwalidów wojennych (art. 56 ust. 2), służy emerytowanym zawodowym wojskowym po ustaleniu przez właściwą komisję wojskowo-lekarską, iż doznanie uszkodzeń cielesnych lub choroba nastąpiły wskutek działań wojennych lub nieszczęśliwego wypadku, pozostającego w ścisłym związku ze służbą wojskową, oraz że uszkodzenia te lub choroba nastąpiły bez winy emerytowanego zawodowego wojskowego.

(2) O zakresie prawa do leczenia, protezowania i wszelkich świadczeń w zakresie opieki społecznej decydują przepisy o inwalidach wojennych, obowiązujące w czasie ubiegania się emeryta o dane świadczenie.

(3) Prawa, przewidziane w art. 56 ust. 2 ustawy, obejmują jedynie świadczenia rzeczowe, a nie pieniężne. Prawa te przyznaje władza, przyznająca i wymierzająca emerytowanemu zawodowemu wojskowemu uposażenie emerytalne.

§ 39. (1) Prawo do dodatku, przewidzianego w art. 56 ust. 3 ustawy, służy emerytowanym zawodowym wojskowym po ustaleniu przez właściwą komisję lekarską, iż dany emeryt:

a) bez własnej winy, wskutek działań wojennych lub nieszczęśliwego wypadku, pozostającego w ścisłym związku ze służbą wojskową, doznał uszkodzeń cielesnych lub zapadł na chorobę i w związku z tem trwale utracił co najmniej 95% zdolności do zarobkowania oraz że

b) wskutek tych uszkodzeń cielesnych lub choroby potrzebuje nieodzownie stałej opieki innych osób.

(2) Prawo do dodatku, przewidzianego w art. 56 ust. 3 ustawy, służy emerytowanym zawodowym wojskowym również w razie stwierdzenia okoliczności, wymienionej w ust. (1) lit. b) paragrafu niniejszego, po uprawomocnieniu się wymiaru emerytury, przyczem w tym przypadku emeryt nabywa prawo do dodatku od pierwszego dnia miesiąca, w którym złożył podanie o zarządzenie badania lekarskiego.

(3) Dodatek, przewidziany w art. 56 ust. 3 ustawy, łącznie z pozostałą emeryturą nie może przekraczać pełnego wymiaru emerytury (art. 19), w przeciwnym razie zostaje odpowiednio zmniejszony.

(4) Dodatek ten przyznaje władza, przyznająca i wymierzająca emerytowanemu zawodowemu wojskowemu uposażenie emerytalne.

(5) W razie stwierdzenia przez komisję lekarską czasowej utraty przez emerytowanego zawodowego wojskowego zdolności do zarobkowania stosuje się odpowiednio § 19.

Do art. 25 ustawy.

§ 40. (1) Państwowy charakter instytucyj, przedsiębiorstw i zakładów ocenia się według przepisów prawnych, na których podstawie dana instytucja, przedsiębiorstwo lub zakład istnieje i funkcjonuje. Udział finansowy Skarbu Państwa nie stanowi o państwowym charakterze instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu.

(2) Przez instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady samorządu terytorjalnego rozumieć należy zarówno same organa tego samorządu (sejmiki, wydziały), jak i instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady, utrzymywane i prowadzone przez te organa (szpitale, szkoły, gazownie, elektrownie, rzeźnie, tramwaje i t. d.).

(3) Przez instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady samorządu gospodarczego rozumieć należy specjalne organa, oparte na zasadzie wybieralności, wyposażone w pewną samodzielność, funkcjonujące pod nadzorem władz państwowych i powołane do współdziałania z temi władzami w kierowaniu życiem gospodarczem (izby rolnicze, przemysłowe, handlowe, rzemieślnicze, pracy najemnej i t. d.).

(4) Art. 25 ustawy nie obejmuje organów innego samorządu prócz terytorjalnego i gospodarczego, w szczególności nie obejmuje samorządu zawodowego (izby adwokackie, lekarskie i t. d.), szkolnego i wyznaniowego.

(5) Za instytucje ubezpieczeń społecznych w rozumieniu art. 25 ustawy należy również uważać instytucje publiczno-prawne, ubezpieczające przymusowo pewne przedmioty.

§ 41. (1) Wynagrodzenie (zaopatrzenie), otrzymywane z instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu państwowego (samorządu terytorjalnego lub gospodarczego), czy też z instytucji ubezpieczeń społecznych (art. 25 ust. 1), uposażenie, ostatnio otrzymywane w służbie czynnej (art. 25 ust. 2), oraz uposażenie emerytalne (art. 25 ust. 1) oblicza się brutto bez żadnych potrąceń i odliczeń, w szczególności bez potrącania podatku dochodowego i składek na ubezpieczenie społeczne ze wszystkiemi dodatkami, wypłacanemi perjodycznie, a jeżeli chodzi o obliczenie wysokości wynagrodzenia (zaopatrzenia), otrzymywanego z instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu państwowego (samorządu terytorjalnego lub gospodarczego), czy też z instytucji ubezpieczeń społecznych, — również z innemi dodatkami oraz z uwzględnieniem pieniężnej wartości świadczeń, otrzymywanych w naturze, przyczem wartość tę ustala się według zasad. obowiązujących przy wymiarze podatku dochodowego.

(2) Przy obliczaniu wysokości uposażenia, ostatnio otrzymywanego w służbie czynnej, nie uwzględnia się innych dodatków, aniżeli wymienione w art. 25 ust. 2 ustawy, w szczególności dodatków, związanych z pełnieniem pewnego rodzaju służby lub pewnych funkcyj.

§ 42. Jeżeli wynagrodzenie (zaopatrzenie) za pracę w instytucji, przedsiębiorstwie lub zakładzie państwowym (samorządu terytorjalnego lub gospodarczego), czy też w instytucji ubezpieczeń społecznych (art. 25 ust. 1) w danym miesiącu emeryt otrzymał po przekazaniu mu należnej za ten miesiąc raty emerytury, wynagrodzenie to (zaopatrzenie) uwzględnia się w następnym miesiącu.

§ 43. W razie powierzenia emerytowi przez wymienione w art. 25 ustawy urząd, instytucję, przedsiębiorstwo lub zakład ściśle określonych specjalnych czynności art. 25 ust. 1 nie ma zastosowania tylko w przypadkach, gdy czasowy i specjalny charakter tych czynności jest wyraźnie zaznaczony w umowie z emerytem.

§ 44. (1) Orzeczenia, dotyczące zastosowania art. 25 ustawy, wydaje w pierwszej instancji izba skarbowa, która wypłaca uposażenie emerytalne lub w której okręgu uposażenie to jest wypłacane, w drugiej zaś instancji — Ministerstwo Skarbu.

(2) Emeryt, obejmujący jakiekolwiek płatne stanowisko w urzędzie, instytucji, przedsiębiorstwie lub zakładzie państwowym (samorządowym, ubezpieczeń społecznych), lub otrzymujący z funduszów takiej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu zaopatrzenie emerytalne, powinien o tem niezwłocznie zawiadomić władzę, wypłacającą mu uposażenie emerytalne,

oraz podać wysokość otrzymywanego wynagrodzenia (zaopatrzenia), jak również zawiadamiać wskazaną władzę o zmianach w wysokości otrzymywanego wynagrodzenia (zaopatrzenia).

(3) Również urzędy, instytucje, przedsiębiorstwa i zakłady państwowe (samorządowe, ubezpieczeń społecznych), zatrudniające emerytów, powinny niezwłocznie zawiadamiać władzę, wypłacającą tym emerytom uposażenie emerytalne, o przyjęciu każdego emeryta, a na żądanie tej władzy dostarczyć informacyj, o których mowa w § 45 ust. (1).

(4) W razie wprowadzenia władzy w błąd przez emeryta stosuje się odpowiednie przepisy art. 4 ustawy.

§ 45. (1) Po otrzymaniu zawiadomienia o objęciu przez emeryta płatnego stanowiska w urzędzie, instytucji, przedsiębiorstwie lub zakładzie państwowym (samorządowym, ubezpieczeń społecznych), lub o otrzymywaniu z funduszów takiej instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu zaopatrzenia emerytalnego władza, wypłacająca uposażenie emerytalne, niezwłocznie zwraca się bezpośrednio do danego urzędu, instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu o dokładne podanie wysokości wypłacanego danemu emerytowi wynagrodzenia (zaopatrzenia) brutto bez jakichkolwiek potrąceń i odliczeń ze wszystkiemi dodatkami oraz świadczeniami w naturze, tudzież o zawiadamianie o każdorazowej zmianie w wysokości tego wynagrodzenia, o wypłaceniu jakichkolwiek dodatków, nawet dorywczych, oraz o rozwiązaniu z danym emerytem stosunku służbowego lub zaprzestaniu wypłaty zaopatrzenia.

(2) Wypłata uposażenia emerytalnego następuje prowizorycznie na zasadzie deklaracji emeryta, po otrzymaniu zaś danych z właściwego urzędu, instytucji, przedsiębiorstwa lub zakładu na zasadzie tych danych.

Do art. 26 ustawy.

§ 46. (1) Funkcjonarjuszów państwowych, posiadających warunki wymienione w art. 28, 29 i 30 ustawy, należy zwalniać ze służby czynnej przez przeniesienie w stan spoczynku bez względu na to, czy nabyli prawo do uposażenia emerytalnego.

(2) Przeniesienie w stan spoczynku funkcjonarjusza państwowego następuje na mocy orzeczenia właściwej władzy. Orzeczenie to powinno zawierać:

a) oznaczenie władzy, która zarządziła przeniesienie;

b) imię i nazwisko funkcjonarjusza państwowego z podaniem tytułu i grupy uposażenia;

c) datę orzeczenia oraz datę, od której ma nastąpić przeniesienie w stan spoczynku;

d) wskazanie podstawy prawnej przeniesienia;

e) przytoczenie okoliczności faktycznych, ustalonych w postępowaniu administracyjnem, a wypełniających stan faktyczny, wymagany przez przepis prawny, na którego podstawie następuje przeniesienie w stan spoczynku;

f) pouczenie o środku odwoławczym od orzeczenia, mianowicie: wskazanie władzy, do której odwołanie powinno być wniesione, i terminu, w jakim wniesienie odwołania może nastąpić, lub też stwierdzenie ostateczności orzeczenia w postępowaniu administracyjnem;

g) podpis uprawnionego przedstawiciela władzy.

(3) Rozwiązanie stosunku służbowego z funkcjonarjuszem państwowym bez jego prośby z innych przyczyn, aniżeli:

a) niepełnienie służby z powodu choroby dłużej, niż na to zezwalają właściwe przepisy o stosunkach służbowych,

b) trwała niezdolność do prawidłowego pełnienia służby,

c) skazanie dyscyplinarne lub przez sąd karny,

d) przekroczenie wieku, po którego osiągnięciu ustawa lub właściwe przepisy o stosunkach służbowych nakazują przeniesienie w stan spoczynku,

e) przyczyny, wskazane w art. 30 ust. 2 ustawy,

f) otrzymanie niedostatecznej oceny kwalifikacyjnej,

g) przyczyny, wskazane w art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 104, poz. 873),

h) przyczyny, wskazane w art. 95 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6 marca 1928 r. o Policji Państwowej (Dz. U. R. P. z 1931 r. Nr. 5, poz. 27), w art. 55 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o Straży Granicznej (Dz. U. R. P. Nr. 37, poz. 349), w art. 62 ust. 1 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 23 sierpnia 1932 r. o Straży Więziennej (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 667) i w art. 57 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o służbie w Policji Województwa Śląskiego (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 662), —

powinno być ze względów budżetowych poprzedzone obliczeniem przez władze skarbowe, wskazane w art. 27 ustawy, wysokości spodziewanego ogólnego wydatku na zaopatrzenie emerytalne danego funkcjonarjusza.

(4) Przepisy ust. 3 nie stosują się do nauczycieli tymczasowych.

Do art. 26 i 45 ustawy.

§ 47. (1) Każdy funkcjonarjusz państwowy i zawodowy wojskowy, przeniesiony w stan spoczynku lub zwolniony ze służby z przyczyn innych, aniżeli niezdolność do służby, który w razie przeniesienia w stan spoczynku lub zwolnienia ze służby z powodu niezdolności do niej mógłby otrzymać emeryturę wogóle lub w korzystniejszym wymiarze, może żądać zbadania przez komisję lekarską. Podanie o zarządzenie tego badania należy wnieść do władzy, właściwej do orzekania o prawach emerytalnych danego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego. Termin do wniesienia podania zostaje zachowany, jeśli wniesiono je w ciągu 30 dni od rozwiązania stosunku służbowego, bądź w ciągu 30 dni od doręczenia orzeczenia o prawach emerytalnych.

(2) Do badania lekarskiego funkcjonarjuszów państwowych, przewidzianego w ustępie poprzednim, stosuje się odpowiednio art. 31 ustawy. Zawodowi wojskowi podlegają w tych przypadkach postępowaniu rewizyjno - lekarskim, które określają osobne przepisy.

(3) W razie stwierdzenia przez komisję lekarską trwałej niezdolności do służby i szczególnych okoliczności, związanych z tą niezdolnością, zbadanego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego pod względem uprawnień do emerytury należy traktować narówni z przeniesionymi w stan spoczynku lub zwolnionymi ze służby z powodu trwałej

niezdolności do służby z uwzględnieniem wszystkich ustaleń komisji lekarskiej, dotyczących okoliczności, mających wpływ na prawo do emerytury lub jej wysokość (nieszczęśliwy wypadek, utrata zdolności do zarobkowania i t. p.).

Do art. 27 i 46 ustawy.

§ 48. (1) Przyznanie emerytury i zaliczenie poszczególnych okresów do wysługi emerytalnej następuje po rozwiązaniu z funkcjonarjuszem państwowym lub zawodowym wojskowym stosunku służbowego, przyczem prawo do emerytury i zaliczenia poszczególnych okresów do wysługi emerytalnej ocenia się według przepisów, obowiązujących w czasie rozwiązania stosunku służbowego.

(2) Jeżeli wcelu doliczenia pewnego okresu do wysługi emerytalnej funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, pozostający w czynnej służbie, uiścił opłatę, zwrócił składki lub odstąpił prawo do nich Skarbowi Państwa, a następnie po rozwiązaniu stosunku służbowego nie uzyskał prawa do emerytury lub też dany okres nie został mu doliczony do wysługi emerytalnej, opłaty i składki zwraca się funkcjonarjuszowi państwowemu lub zawodowemu wojskowemu, ustąpienie zaś praw zostaje unieważnione.

(3) Przepis ustępu poprzedniego nie dotyczy składek ubezpieczeniowych, przekazanych Skarbowi Państwa na mocy art. 7 ust. 6 lit. b ustawy, których przeznaczenie po rozwiązaniu z danym funkcjonarjuszem państwowym lub zawodowym wojskowym stosunku służbowego określa osobne rozporządzenie Rady Ministrów (art. 7 ust. 6 zdanie 1).

§ 49. (1) Orzeczenie w sprawie przyznania (dekret emerytalny) lub odmowy przyznania uposażenia emerytalnego powinno być doręczone odbiorcy za pokwitowaniem, które dołącza się do akt osobowych.

(2) Jeżeli funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy, przeniesiony w stan spoczynku, nie nabył prawa do uposażenia emerytalnego, władza, powołana do przyznania i wymierzenia tego uposażenia, wydaje odpowiednie orzeczenie. Orzeczenie to między inemi powinno zawierać wymienienie ustalonych w postępowaniu administracyjnem okoliczności faktycznych, stwierdzających brak warunków, wymaganych do nabycia prawa do uposażenia emerytalnego, oraz przytoczenie przepisów prawnych, ustanawiających warunki, którym interesowany nie czyni zadość.

(3) Jeżeli przyczyną odmowy przyznania uposażenia emerytalnego jest brak wymaganej ilości lat służby, zaliczalnej do wysługi emerytalnej i uzasadniającej nabycie prawa do uposażenia emerytalnego, orzeczenie powinno zawierać dokładne wyszczególnienie wszystkich okresów służby interesowanego i wskazanie powodów niewystarczalności lub niezaliczalności poszczególnych okresów.

(4) Jeżeli w aktach osobowych interesowanego są wzmianki o odbyciu pewnych okresów służby, zaliczalnych do wysługi emerytalnej, lecz należycie nieudowodnionych, a od zaliczenia tych okresów zależne jest przyznanie uposażenia emerytalnego, wydanie orzeczenia, odmawiającego przyznania tego uposażenia, powinno nastąpić po uprzedniem wezwaniu interesowanego do przedstawienia wymaganych dowodów i po bezskutecznym upływie wyznaczonego w tym celu terminu, który nie może być krótszy niż 30 dni.

(5) Dekret emerytalny powinien zawierać:

a) oznaczenie władzy, przyznającej zaopatrzenie;

b) imię i nazwisko funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego z podaniem tytułu oraz grupy uposażenia, do której należał ostatnio w czynnej służbie, lub stopnia i z zaznaczeniem „w stanie spoczynku“ lub „były“;

c) datę orzeczenia oraz datę, od której zostało przyznane uposażenie emerytalne;

d) wskazanie prawnej podstawy przyznania tego uposażenia;

e) dokładne wyszczególnienie wszystkich okresów służby i pracy, zaliczonych do wysługi emerytalnej, ze wskazaniem stosunku, w jakim zaliczenie nastąpiło, oraz dokładne obliczenie wysokości uposażenia emerytalnego;

f) dokładne wyszczególnienie wszystkich okresów służby i pracy, niezaliczonych do wysługi emerytalnej, ze wskazaniem powodów niezaliczenia;

g) oznaczenie sposobu przekazywania przyznanego uposażenia emerytalnego;

h) pouczenie o obowiązku zawiadamiania wskazanej władzy o wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo do otrzymywania uposażenia emerytalnego lub na jego wysokość, oraz pouczenie o środku odwoławczym od danego orzeczenia, a mianowicie: wskazanie władzy, do której odwołanie powinno być wniesione, i terminu w jakim wniesienie odwołania może nastąpić, lub też stwierdzenie ostateczności orzeczenia w postępowaniu administracyjnem;

i) podpis uprawnionego przedstawiciela władzy.

(6) Brak pouczenia o obowiązku zawiadamiania władzy o wszelkich zmianach, mających wpływ na prawo do otrzymywania uposażenia emerytalnego lub na jego wysokość, nie wpływa na odpowiedzialność interesowanych osób z art. 4 ustawy.

(7) W dekrecie emerytalnym władza pomija te kwestje, które zostały uprzednio rozstrzygnięte osobnemi orzeczeniami.

(8) Władza, przyznająca i wymierzająca uposażenie emerytalne przesyła odpis dekretu emerytalnego władzy, która to uposażenie ma wypłacać.

(9) Przy wymiarze uposażenia emerytalnego zawodowym wojskowym właściwa władza wojskowa przygotowuje projekt dekretu emerytalnego i przesyła go po podpisaniu przez uprawnionego przedstawiciela tej władzy, właściwej władzy skarbowej do uzgodnienia. Władza skarbowa po sprawdzeniu wymiaru uposażenia emerytalnego umieszcza na projekcie dekretu emerytalnego klauzulę „wymiar uposażenia emerytalnego uzgodniono“, poczem zwraca projekt dekretu właściwej władzy wojskowej. Zarządzenie przez władzę skarbową wypłaty następuje na podstawie otrzymanego od właściwej władzy wojskowej odpisu uzgodnionego dekretu emerytalnego.

§ 50. Zaliczka, należna emerytowi w razie niemożności przyznania i wymierzenia mu uposażenia emerytalnego w przewidzianym w art. 27 ust. 2 ustawy trzydziestodniowym terminie, nie może przekraczać wymiaru emerytury, który na podstawie dowodów, znajdujących się w aktach osobowych emeryta, może być uznany za niesporny.

§ 51. (1) Funkcjonarjuszom państwowym, otrzymującym ostatnio przed rozwiązaniem stosunku służbowego uposażenie VI grupy lub wyższej we władzach naczelnych i centralnych, oraz wszystkim funkcjonarjuszom państwowym, otrzymującym ostatnio przed rozwiązaniem stosunku służbowego uposażenie IV grupy lub wyższej, tudzież sędziom i prokuratorom Sądu Najwyższego i sędziom Najwyższego Trybunału Administracyjnego uposażenie emerytalne przyznaje i wymierza Minister Skarbu.

(2) Wszystkim innym funkcjonarjuszom państwowym uposażenie emerytalne przyznaje i wymierza izba skarbowa, wyznaczona przez Ministra Skarbu.

(3) Wdowom i sierotom po funkcjonarjuszach państwowych, zmarłych w czynnej służbie lub przed uprawomocnieniem się dekretu emerytalnego, oraz wszystkim wdowom i sierotom po zawodowych wojskowych pensje wdowie i sieroce przyznaje i wymierza władza, która byłaby właściwa do przyznania i wymiaru uposażenia emerytalnego zmarłemu.

(4) Wdowom i sierotom po emerytowanych funkcjonarjuszach państwowych, zmarłych po uprawomocnieniu się dekretu emerytalnego, pensje wdowie i sieroce przyznaje i wymierza izba skarbowa, która ostatnio wypłacała uposażenie emerytalne.

(5) Odprawy (art. 44 i 76) przyznaje i wymierza władza, która byłaby właściwa do przyznania i wymierzenia danej osobie uposażenia emerytalnego, pensji wdowiej lub sierocej.

(6) Władza służbowa funkcjonarjusza państwowego po rozwiązaniu z nim stosunku służbowego przesyła niezwłocznie władzy skarbowej, właściwej do przyznania i wymiaru uposażenia emerytalnego (pensyj wdowiej i sierocych), uporządkowane akta osobowe danego funkcjonarjusza państwowego. Akta te powinny być przechowywane przez władzę, wypłacającą zaopatrzenie emerytalne. Przepis § 2 ust. (2) nie ma tu zastosowania.

Do art 28 i 47 ustawy.

§ 52. Prawo do pełnego uposażenia emerytalnego w rozumieniu art. 28 lit. c) i art. 47 lit. b) ustawy powstaje wówczas, gdy funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy po uwzględnieniu wszystkich okresów, zaliczalnych do emerytury i uzasadniających nabycie prawa do niej, nie zaś mających jedynie wpływ na wymiar emerytury, nabył prawo do uposażenia emerytalnego w wysokości pełnego wymiaru tego uposażenia, ustalonego w art. 17 ustawy (art. 19). Przy ustalaniu nabycia prawa do pełnego uposażenia emerytalnego okresy służby, uzasadniające nabycie prawa do emerytury w korzystniejszym stosunku (doliczenia na mocy art. 15, 37 p. 5, art. 52 ust. 1, 3 i 4 oraz doliczenia na mocy ustaw szczególnych), uwzględnia się w tym korzystniejszym stosunku.

Do art. 30 ustawy.

§ 53. (1) Funkcjonarjusz państwowy, przeniesiony w stan spoczynku na podstawie prawomocnego orzeczenia komisji dyscyplinarnej o przeniesieniu w stan spoczynku, nabywa prawo do uposażenia emerytalnego wtedy, gdy ma co najmniej 15 lat zaliczalnej do emerytury nieprzerwanej służby państwowej lub cywilnej lub wojskowej, albo łącznie cywilnej i wojskowej (art. 30 ust. 3), przepisy zaś art. 9 ust. 2 ustawy nie mają zastosowania.

(2) W przypadku nałożenia na funkcjonarjusza państwowego kary dyscyplinarnej przeniesienia w stan spoczynku ze zmniejszonem uposażeniem emerytalnem, karę tę stosuje się w całej rozciągłości, nawet gdyby uposażenie emerytalne miało być wskutek tego zmniejszone poniżej 30% podstawy wymiaru.

(3) Przeniesienie w stan spoczynku na podstawie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego nie pozbawia funkcjonarjusza państwowego dobrodziejstw, wynikających z art. 11 i 12 ustawy.

Do art. 36 ustawy.

§ 54. Przy przyznawaniu emerytury dowody, złożone w terminie, wyznaczonym do wniesienia zażalenia na pierwsze orzeczenie w sprawie emerytury, należy uważać za złożone bez zawinionego opóźnienia w rozumieniu art. 36 ust. 4 ustawy.

§ 35. (1) Emeryt może się ubiegać o doliczenie pewnego okresu do wysługi emerytalnej w trybie art. 36 ustawy tylko w tym przypadku, gdy właściwa władza nie wypowiedziała się już poprzednio co do zaliczalności tego okresu w prawomocnem orzeczeniu.

(2) W razie uprawomocnienia się orzeczenia władzy, odmawiającego przyznania uposażenia emerytalnego lub zaliczenia pewnego okresu do wysługi emerytalnej z powodu nieprzedstawienia wymaganych dowodów, kwestja zaliczalności tego okresu może być ponownie rozważona jedynie na zasadach, dotyczących wznowienia postępowania administracyjnego.

A. Praca kontraktowa.

Do art. 37 ustawy.

§ 56. (1) Przez pracę kontraktową należy rozumieć wykonywanie w organach władzy państwowej na mocy umowy (na piśmie lub ustnej) stałych czynności, należących do zakresu działania funkcjonarjuszów państwowych, za wynagrodzeniem, obliczanem w stosunku do przepracowanego czasu (dziennie, tygodniowo, miesięcznie).

(2) Praca w instytucjach, przedsiębiorstwach lub zakładach państwowych, których pracownicy (funkcjonarjusze) etatowi (stali) nie nabywają praw emerytalnych na zasadzie ustawy, nie stanowi pracy kontraktowej w rozumieniu art. 37 ustawy.

B. Studja wyższe.

§ 57. (1) Funkcjonarjusz państwowy, ubiegający się o doliczenie czasu studjów wyższych, powinien przedstawić władzy, przyznającej i wymierzającej uposażenie emerytalne, zaświadczenie wyższego zakładu naukowego państwowego lub zakładu, uznanego za równorzędny, stwierdzające okres rzeczywiście odbytych studjów naukowych od daty immatrykulacji do daty złożenia egzaminów końcowych. Zaświadczenie to powinno zawierać wzmiankę o tem, czy i jakie urlopy były petentowi udzielone w tym okresie przez władze uczelni. Nadto na żądanie władzy, przyznającej i wymierzającej uposażenie emerytalne, funkcjonarjusz państwowy powinien przedstawić zaświadczenie danego wyższego zakładu nauko-

wego, stwierdzające minimalny, ustawowo przepisany czas studjów w tym zakładzie.

(2) Za zgodą Ministra Skarbu mogą być przyjęte inne dowody zamiast zaświadczeń wymienionych w ust. (1), zwłaszcza o ile przedstawienie takiego zaświadczenia jest niewspółmiernie utrudnione.

(3) W przypadku rozpoczęcia studjów wyższych przed wstąpieniem do służby, a ukończeniu ich w czasie trwania tej służby dolicza się do wysługi emerytalnej tylko czas studjów, odbytych przed rozpoczęciem służby, przyczem, jeżeli czas rzeczywistych studjów przekracza ich ustawowy okres minimalny, różnicę potrąca się z czasu studjów, odbytych przed wstąpieniem do służby.

C. Służba wojskowa.

§ 58. W razie pełnienia przez funkcjonarjusza państwowego równolegle z państwową służbą cywilną służby wojskowej, zaliczalnej do wysługi emerytalnej w stosunku korzystniejszym, niż służba cywilna, okres tej służby, pełnionej równolegle ze służba wojskową, zaliczalną w stosunku korzystniejszym, powinien być funkcjonarjuszowi państwowemu liczony również korzystniej, tak jak gdyby zaliczalna była nie służba cywilna, lecz równolegle z nią pełniona służba wojskowa.

§ 59. (1) W przypadku odbywania służby wojskowej ochotniczej albo też służby wojskowej z mobilizacji lub z mocy zarządzenia Rady Ministrów, gdy bezpieczeństwo Państwa tego wymaga, przez osobę, która nie odbywała obowiązkowej służby wojskowej, okres służby wojskowej ochotniczej, z mobilizacji lub z mocy zarządzenia Rady Ministrów, o którem wyżej mowa, nieprzekraczający ustawowo przewidzianego okresu obowiązkowej służby wojskowej, należy uważać pod względem zaliczalności do wysługi emerytalnej za służbę obowiązkową.

(2) Przepis powyższy nie dotyczy osób, które w dniu rozpoczęcia służby ochotniczej, z mobilizacji lub z mocy zarządzenia Rady Ministrów, o którem mowa w ust. (1), przekroczyły wiek poborowy.

§ 60. Do okresu służby wojskowej wlicza się również czas ćwiczeń wojskowych, odbytych w rezerwie.

D. Niewola.

§ 61. Okoliczność, iż dostanie się funkcjonarjusza państwowego do niewoli nastąpiło bez jego winy, ustalają władze wojskowe lub władze administracji ogólnej.

E. Przerwy w służbie.

§ 62. (1) Służbę w Legjonach, podobnie jak służbę w innych polskich formacjach wojskowych, które były jednocześnie składowemi częściami armij zaborczych, zalicza się do wysługi emerytalnej, jako służbę w wojsku polskiem (art. 105) niezależnie od jakichkolwiek przerw (art. 37 p. 3 ust. 5).

(2) Czas przerwy w służbie, zaliczalny do wysługi emerytalnej na mocy art. 101 ust. 1 lit. a) ustawy, zalicza się do wysługi emerytalnej jak służbę w wojsku polskiem, z tem jednak zastrzeżeniem, że w razie istnie-

nia ponownej przerwy czas przerwy, zaliczalny do wysługi emerytalnej, zalicza się w granicach art. 37 p. 4 ustawy.

§ 63. (1) Lata służby, odbytej przed przerwą, zaliczone na zasadzie art. 37 p. 4 ustawy, uzasadniają nabycie prawa do emerytury i są zaliczalne do 15-letniego oraz do 5-letniego okresu, przewidzianych w art. 9 ustawy.

(2) Jeżeli w służbie jest kilka przerw, do wysługi emerytalnej zalicza się za każdy pełny kalendarzowy rok służby, pełnionej po ostatniej przerwie, jeden rok ze wszystkich okresów służby przed ostatnią przerwą, tak jak gdyby innych przerw poza ostatnią nie było.

(3) Ze służby przed przerwą zalicza się przedewszystkiem okresy, zaliczalne do emerytury w sposób korzystniejszy, przyczem w przypadku, gdy ilość lat rzeczywistej służby przed przerwą wynosi mniej aniżeli służba po przerwie, dopszczalne jest stosowanie korzystniejszego liczenia lat służby przed przerwą, z tem jednak zastrzeżeniem, że ogólna ilość lat służby, odbytej przed przerwą i obliczonej w sposób korzystniejszy, ostatecznie nie może przekraczać ilości pełnych kalendarzowych lat służby, pełnionej po ostatniej przerwie.

(4) Służba przed przerwa jest zaliczalna do wysługi emerytalnej niezależnie od przyczyny rozwiązania stosunku służbowego przed przerwą.

(5) Gdy okres służby przed przerwą z ewentualnem uwzględnieniem korzystniejszego sposobu zaliczenia tego okresu lub jego części nie przewyższa ilości pełnych kalendarzowych lat służby po przerwie, do wysługi emerytalnej zalicza się całkowity okres służby przed przerwą łącznie z miesiącami i dniami, niestanowiącemi pełnego roku.

§ 64. (1) Okresy służby prowizorycznej i przygotowawczej oraz pracy kontraktowej w służbie państwowej, odbyte przed przerwą, są zaliczalne z samego prawa w stosunku, ustalonym w art. 37 p. 4 ust. 1 ustawy, pod warunkiem, że również przed przerwą służba prowizoryczna (przygotowawcza, kontraktowa) została zakończona bezpośrednio nominacja na stałego funkcjonarjusza państwowego w tym samym lub innym dziale administracji, a jeżeli chodzi o służbę przygotowawczą lub pracę kontraktową — także nominacją na służbę prowizoryczną (o ile chodzi o pracę kontraktową — również przygotowawczą), zakończoną również bezpośrednio i również przed przerwą nominacją na służbę stałą w tym samym lub w innym dziale administracji.

(2) Okresy służby prowizorycznej i przygotowawczej oraz pracy kontraktowej w służbie państwowej, odbyte przed przerwą, lecz nieodpowiadające powyższym warunkom, mogą być doliczone do wysługi emerytalnej jedynie na mocy art. 37 p. 2 ust. 1 ustawy.

§ 65. Zwolnienie ze służby na własną prośbę funkcjonarjusza państwowego, który w ciągu jednego miesiąca po tem zwolnieniu objął w służbie państwowej inne stanowisko stałe lub prowizoryczne, przygotowawcze, czy też kontraktowe, z którego przeszedł następnie bezpośrednio (§ 64 ust. (1) do służby stałej, nie pociąga za sobą ani powstania przerwy, ani też utraty praw emerytalnych, nabytych przez poprzednią służbę.

§ 66. Uskutecznione w czasie czynnej służby doliczenie lat służby lub przywrócenie praw, nabytych przez poprzednią służbę, nie wpływają na uprawnienia emerytalne, o ile ustawa lub przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

F. Działalność niepodległościowa.

§ 67. (1) Do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych zalicza się, niezależnie od postanowień art. 105 ustawy:

a) okresy odbywania kar pozbawienia wolności lub administracyjnego zesłania, orzeczonych przez władze państw zaborczych za czynną działalność, zmierzającą do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, oraz okresy przebywania w areszcie zapobiegawczym za taką działalność;

b) okresy czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, stwierdzonej przez nadanie Krzyża Niepodległości bądź Medalu Niepodległości.

(2) Okresy, o których mowa w ust. (1), zalicza Minister Skarbu, o ile chodzi o funkcjonarjuszów państwowych, zaś Minister Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrem Skarbu, o ile chodzi o zawodowych wojskowych.

(3) Decyzje co do zaliczenia okresów, wymienionych w ust. (1) lit. a), wydaje się po wysłuchaniu opinji komisji kwalifikacyjnej, powołanej do opinjowania w sprawach zaopatrzenia byłych skazańców politycznych. Decyzje co do zaliczenia okresów, wymienionych w ust. (1) lit. b), wydaje się po wysłuchaniu opinji tejże komisji kwalifikacyjnej, uzupełnionej trzema delegatami, wyznaczonymi przez Prezesa Rady Ministrów na wniosek komisji likwidacyjnej Komitetu Krzyża i Medalu Niepodległości.

(4) Okresy działalności, wymienionej w ust. (1) lit. b), należy zgłosić do właściwej władzy skarbowej najpóźniej do dnia 31 grudnia 1936 r. Okresy te niezgłoszone do tego terminu nie ulegają zaliczeniu.

(5) Na zasadzie paragrafu niniejszego nie mogą być zaliczone do wysług emerytalnej okresy, zaliczone już na innej podstawie.

(6) Do dowodów, uzasadniających zaliczenie do wysługi emerytalnej okresów, wymienionych w ust. (1), stosuje się odpowiednio przepisy, dotyczące zaopatrzenia byłych skazańców politycznych, z tem, że w przedstawionych dowodach — a także w opinjach komisyj — okresy powinny być ustalane w sposób kalendarzowy.

Do art. 39, 40 i 54 ustawy.

§ 68. (1) Dopuszczalność poddawania emerytów perjodycznym badaniom lekarskim (art. 39 i 54) dotyczy tylko emerytów, którym do wysługi emerytalnej doliczono lata na mocy art. 12 ustawy. W stosunku do emerytowanych zawodowych wojskowych przedmiotem oceny przez wojskowo-lekarskie komisje rewizyjne może być tylko stopień utraty zdolności do pracy zarobkowej.

(2) Terminy i wyniki perjodycznych badań lekarskich powinny być uwidocznione w aktach osobowych emeryta.

(3) Powołanie emerytowanego funkcjonarjusza państwowego do czynnej służby państwowej na mocy art. 39 ust. 2 i art. 40 ustawy może nastąpić jedynie po stwierdzeniu przez komisję lekarska zupełnej zdolności do wykonywania obowiązków służbowych na tem stanowisku w danym dziale służby, na które emeryt ma być powołany. Powołanie do czynnej służby państwowej nie może nastąpić wbrew woli emeryta, jeżeli eme-

ryt uzyskał już warunki, w których powinien być przeniesiony w stan spoczynku na własną prośbę.

(4) Przy powoływaniu emerytów do służby czynnej na mocy art. 40 ustawy stosuje się odpowiednio zasady postępowania, przewidziane w art. 31 ustawy.

(5) Za odnośne postanowienia ustaw o państwowej służbie cywilnej w rozumieniu art. 40 ustawy należy uważać przepisy wskazanych ustaw o przenoszeniu urzędnika do innej miejscowości lub na inne stanowisko służbowe.

Do art. 43 i 59 ustawy.

§ 69. Legitymacje, służące jako dowód osobisty w zakresie korzystania z ulg, przewidzianych w art. 43 i 59 ustawy, wystawia emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym władza, wypłacająca uposażenie emerytalne, lub władza, wskazana przez Ministra Skarbu, a emerytowanym zawodowym wojskowym — władza wojskowa, wyznaczona przez Ministra Spraw Wojskowych.

Do art. 50 ustawy.

§ 70. Przepisy, zawarte w § 54 — 58 i 60 — 67, stosuje się odpowiednio do zawodowych wojskowych.

Do art. 60 i 61 ustawy.

§ 71. (1) Okoliczność że śmierć funkcjonarjusza państwowego nastąpiła:

a) z powodu kalectwa lub choroby, nabytych przez zmarłego po wstąpieniu jego do służby i bez własnej winy (art. 9 ust. 2 p. 1) lub

b) z powodów, określonych w art. 9 ust. 2 p. 2 lit. a) — c) ustawy, powina być w razie wątpliwości ustalona przez komisję lekarską. Do postępowania przed komisjami lekarskiemi stosuje się odpowiednio art. 31 ustawy.

(2) W stosunku do zawodowych wojskowych okoliczności śmierci, wymienione w ust. (1) lit. a) i b), powinny być ustalone orzeczeniem, wydanem w drodze pośmiertnego postępowania rewizyjno-lekarskiego, którego sposób określają szczególnie przepisy.

(3) W braku dowodu przeciwnego należy domniemywać, że śmierć funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego nastąpiła z powodu kalectwa lub choroby, nabytych przez zmarłego po wstąpieniu jego do służby i bez własnej winy.

§ 72. Doliczenie przy wymiarze pensji wdowiej i sierocej 10 lat na mocy art. 61 ust. 3 ustawy jest niezależne od tego, czy za życia zmarłego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego została stwierdzona trwała utrata zdolności do zarobkowania z przyczyn, wymienionych w art. 9 ust. 2 p. 2 lit. a) — c) ustawy. Natomiast doliczenie lat na mocy art. 11 ustawy przy wymiarze pensji wdowiej i sierocej zawisłe jest przedewszystkiem od ustalenia przez komisję lekarską za życia funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego trwałej utraty co najmniej 95% zdolności do zarobkowania.

Do art. 62 ustawy.

§ 73. Prawo do pensji sierocej służy jedynie dzieciom ślubnym i uprawnionym funkcjonarjusza państwowego, zawodowego wojskowego lub emeryta. O ślubności i uprawnieniu dziecka decyduje właściwe prawo cywilne.

§ 74. W razie otrzymania przez wdowę, która ponownie wstąpiła w związek małżeński, jednorazowej odprawy (art. 74) pensję sierocą, począwszy od perwszego dnia miesiąca, następującego po miesiącu, za który należała się ostatnia rata pensji wdowiej, wymierza się według zasad, podanych w art. 62 lit. b) lub c) ustawy. Na tych samych zasadach wypłaca się pensję sierocą przez czas wstrzymania pensji wdowiej z powodu zawarcia przez wdowę ponownego związku małżeńskiego (art. 74). Natomiast w przypadku, gdy prawo do otrzymywania pensji wdowiej zostało zawieszone na mocy art. 73 ustawy, pensje sieroce oblicza się według zasad art. 62 ust. 2 lit. a) ustawy.

§ 75. Przez jedyną sierotę w pojęciu art. 62 lit. c) ustawy należy rozumieć jedyne dziecko, które nie posiada żyjącego rodzeństwa (braci i sióstr) rodzonego ani przyrodniego ze strony ojca, natomiast rodzeństwo przyrodnie ze strony matki nie wchodzi w rachubę.

§ 76. Jeżeli zmarły funkcjonarjusz państwowy, zawodowy wojskowy lub emeryt pozostawił dzieci z kilku małżeństw, a jedna z matek otrzymuje pensję wdowią, pensję sierocą dla wszystkich sierot, pochodzących od tej matki, wymierza się według art. 62 lit. a) ustawy, a dla sierot, pochodzących od matek, które nie żyją lub nie otrzymują pensji wdowiej, — na zasadach art. 62 lit. b) ustawy.

Do art. 63 ustawy.

§ 77. (1) Do sierot po funkcjonarjuszach państwowych stosuje się odpowiednio § 73.

(2) Przyznanie pensji sierocej po matce za życia ojca następuje na czas trwania jego niezdolności do pracy zarobkowej po stwierdzeniu przez lekarza urzędowego tej niezdolności oraz po zbadaniu przez powiatową władzę administracji ogólnej stanu majątkowego i dochodów ojca.

Do art. 66 ustawy.

§ 78. (1) Przyznanie i wymiar pensyj wdowich i sierocych następuje jedynie w razie wniesienia podania przez interesowaną osobę (art. 70 ust. 2).

(2) Wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych, zmarłych w czynnej służbie lub przed uprawomocnieniem się wymiaru emerytury zmarłego (§ 51 ust. (3). z wyjątkiem wdów i sierot po zmarłych w stanie nieczynnym zawodowych wojskowych, wnoszą podania o przyznanie pensji wdowiej lub sierocej do władzy (dowództwa formacji, oddziału, zakładu, urzędu wojskowego), w której zmarły ostatnio pełnił służbę.

(3) Wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach państwowych, zmarłych po uprawomocnieniu się wymiaru emerytury zmarłego (§ 51 ust. (4), wnoszą podania do władzy, która wypłacała lub miała wypłacać uposażenie

emerytalne zmarłemu emerytowi, wdowy zaś i sieroty po zawodowych wojskowych, zmarłych w stanie nieczynnym lub w stanie spoczynku po uprawomocnieniu się wymiaru emerytury, do Ministerstwa Spraw Wojskowych, jeżeli zmarły był oficerem, a do dowódcy właściwego okręgu korpusu (Szefa kierownictwa marynarki wojennej, Dowódcy Korpusu Ochrony Pogranicza), jeżeli był podoficerem.

(4) W podaniu należy wskazać miejsce zamieszkania wszystkich osób, którym ma być przyznane zaopatrzenie emerytalne.

§ 79. (1) Do podania należy dołączyć:

a) metrykę śmierci męża (ojca);

b) przy ubieganiu się o pensję wdowią — metrykę ślubu, a przy ubieganiu się o pensje sieroce — metryki urodzeń dzieci, którym mają być przyznane pensje sieroce;

c) poświadczenia zamieszkania wszystkich osób, którym ma być przyznane zaopatrzenie;

d) oświadczenia interesowanych osób o tem, czy i jakie otrzymują zaopatrzenie ze skarbu Państwa;

e) oświadczenia interesowanych osób, że nie wstąpiły do klasztoru;

f) przy ubieganiu się o pensję wdowią — oświadczenie wdowy o tem, że małżeństwo jej ze zmarłym nie zostało sądownie rozłączone, w razie zaś sądowego rozłączenia tego małżeństwa — wypis prawomocnego wyroku sądowego lub zaświadczenie sądu, stwierdzające obowiązek zmarłego alimentowania żony;

g) przy ubieganiu się o pensję sierocą — oświadczenie interesowanych osób o tem, czy i jakie zajmuje sierota stanowisko w służbie państwowej lub samorządowej, do którego jest przywiązane stałe uposażenie, oraz ewentualnie że sierota nie zawarła związku małżeńskiego;

h) przy ubieganiu się o pensję dla sieroty, która ukończyła 18 lat (art. 72 ust. 2), — zaświadczenie właściwego zakładu naukowego, stwierdzające odbywanie studjów.

(2) Jeżeli wdowa ubiega się również o pensje sieroce dla swych dzieci, do podania powinno być dołączone oświadczenie wdowy, że sieroty, o których pensje ubiega się, pozostają pod jej opieką z samego prawa i że opieka ta nie została jej odjęta, nadto, jeżeli są dzieci powyżej lat 15 (w b. zaborze rosyjskim) lub 18 (w b. zaborach austrjackim i niemieckim), — że żadne z nich nie zostało usamowolnione (upełnoletnione).

(3) W razie odjęcia wdowie opieki z samego prawa i ustanowienia jej następnie w charakterze opiekunki przez właściwy organ opiekuńczy do podania winien być dołączony uwierzytelniony odpis aktu ustanowienia (§ 4 ust. (2), a w razie usamowolnienia (upełnoletnienia) dziecka oraz w przypadku, gdy wdowa ubiega się o pensję sierocą dla dziecka pełnoletniego, — pełnomocnictwo dziecka. Pełnomocnictwo do ubiegania się o pensję sierocą powinno być dane na piśmie, przyczem jednak nie jest wymagane uwierzytelnienie.

(4) Przepisy powyższe stosuje się odpowiednio, gdy ojciec ubiega się o pensję dla dziecka na mocy art. 63 ustawy.

§ 80. (1) Do postępowania przy wymiarze pensyj wdowich i sierocych stosuje się odpowiednio § 49, przyczem wdowie (sierotom) doręcza się odpowiedni dekret pensyjny.

(2) Jeżeli emeryt zmarł po uprawomocnieniu się wymiaru emerytury, w dekrecie pensyjnym nie wyszczególnia się okresów służby i pracy,

niezaliczonych do wysługi emerytalnej zmarłego emeryta (§ 49 ust. (5) lit. f).

§ 81. Jeżeli wdowa jest uprawniona do odbioru pensji wdowiej i pensyj sierocych (§ 82), władza wydaje jeden dekret pensyjny z oznaczeniem wysokości pensyj wdowiej i sierocych. Sierotom, uprawnionym do otrzymywania pensji do rąk własnych, oraz sierotom, nad któremi wdowa nie sprawuje opeki, należy wydać osobne dekrety pensyjne. Dekrety powinny być doręczone z odpowiedniem zastosowaniem przepisów, zawartych w § 82, bezpośrednio osobie, uprawnionej do otrzymywania pensji (pełnoletniej, upełnoletnionej lub usamowolnionej sierocie albo opiekunowi nieletniej sieroty).

§ 82. (1) Pensję sierocą, przyznaną i wymierzoną sierotom niepełnoletnim i nieusamowolnionym (nieupełnoletnionym), wypłaca się rodzicowi, pozostałemu przy życiu (matce, w przypadku przewidzianym w art. 63 ustawy — ojcu), o ile sprawuje on opiekę nad daną sierotą. Jeżeli żaden z rodziców nie żyje lub nie sprawuje opieki (np. z powodu ponownego wstąpienia wdowy w związek małżeński), pensję sierocą wypłaca się ustanowionemu opiekunowi).

(2) Pensję sierocą, przyznaną i wymierzoną sierotom, zdolnym do działań prawnych (pełnoletnim, usamowolnionym lub upełnoletnionym), wypłaca się im osobiście. Sieroty te mogą jednak upoważnić pozostałego przy życiu rodzica zarówno do wszczęcia i popierania postępowania w celu wyjednania pensji sierocej, jak i do jej otrzymywania.

(3) Pełnomocnictwo do otrzymywania przyznanej i wymierzonej pensji sierocej powinno być dane na piśmie i należycie uwierzytelnione. Uwierzytelnienie może być zastąpione osobistem podpisaniem pełnomocnictwa przez mocodawcę w obecności urzędnika władzy, wypłacającej zaopatrzenie emerytalne. Urzędnik zaznacza na udzielonem pełnomocnictwie, jakim dowodem wylegitymował się mocodawca, i potwierdza ustaloną na podstawie tego dowodu tożsamość osoby mocodawcy oraz własnoręczność jego podpisu.

Do art. 67 ustawy.

§ 83. Żony i dzieci funkcjonarjuszów państwowych lub zawodowych wojskowych, zaginionych na terenie działań wojennych albo w służbie bezpieczeństwa lub służbie granicznej, powinny, celem uzyskania tymczasowego zaopatrzenia w myśl art. 67 ustawy, złożyć wszystkie dowody, wyszczególnione w § 79, w trybie, ustalonym dla wdów i sierot po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych, zmarłych w czynnej służbie (§ 78). Zamiast metryki śmierci osoby te składają zaświadczenie dowódcy formacji (odziału, zakładu, urzędu wojskowego), stwierdzające, wśród jakich okoliczności nastąpiło zaginienie, i że nie zachodzi podejrzenie dezercji.

Do art. 69 ustawy.

§ 84. (1) Przez wdowę po funkcjonarjuszu państwowym, zawodowym wojskowym lub emerycie, uprawnioną do otrzymywania pensji wdowiej, rozumieć należy wdowę, z która zmarły zawarł zwiazek małżeński przed przejściem w stan spoczynku, o ile małżeństwo to aż do śmierci funkcjonarjusza państwowego, zawodowego wojskowego lub emeryta nie

zostało prawomocnym wyrokiem sądowym rozłączone od stołu i łoża (separowane), rozwiedzione ani też unieważnione.

(2) Wdowie, z którą zmarły funkcjonarjusz państwowy, zawodowy wojskowy lub emeryt został sądownie rozłączony (separowany), służy prawo do pensji wdowiej tylko w tym przypadku, gdy małżeństwo zostało rozłączone z obowiązkiem męża do utrzymywania żony. Skoro tylko obowiązek ten został ustanowiony, wdowa ma prawo do pensji wdowiej w normalnym wymiarze, chociażby nawet wyznaczone jej alimenty wynosiły kwotę mniejszą.

(3) Należy uważać, że rozłączenie sądowe nastąpiło z obowiązkiem męża do utrzymywania żony, zarówno w tym przypadku, gdy obowiązek taki został na męża nałożony w wyroku sądowym, jak i wówczas, gdy wypływa on z umów małżeńskich, zawartych przed uzyskaniem wyroku sądowego w sprawie rozłączenia zgodnie z właściwemi przepisami prawa cywilnego.

(4) Faktyczne oddzielne pożycie małżonków przed śmiercią funkcjonarjusza państwowego, zawodowego wojskowego lub emeryta nie pozbawia wdowy prawa do pensji wdowiej.

(5) Separacja, rozwód oraz unieważnienie małżeństwa w niczem nie wpływają na prawo sierot do pensji sierocej.

Do art. 72 ustawy.

§ 85. Przepisy, zawarte w § 31 ust. (1), stosują się odpowiednio do wdów i sierot.

§ 86. Skazanie wdowy lub sieroty, połączone z utratą praw publicznych (art. 45 kodeksu karnego), samo przez się nie powoduje utraty prawa do pensji wdowiej lub sierocej, o ile inne przepisy takich skutków z tem skazaniem nie łączą.

§ 87. Sieroty otrzymują pensje sieroce po ukończeniu 18 lat, gdy uczęszczają do szkół państwowych publicznych lub szkół prywatnych z uprawnieniami szkół państwowych (publicznych), jak również, gdy pobierają nauki w szkołach prywatnych, nieposiadających uprawnień szkół państwowych (publicznych), a nawet gdy kształcą się w domu, z tem jednak zastrzeżeniem, że nauka ta odbywać się ma według systemu i programu szkół państwowych (publicznych). Okoliczność, że nauka sieroty odpowiada wspomnianym warunkom, powinna być w odpowiedni sposób udowodniona, jak, np. przez złożenie odpowiednich egzaminów wstępnych, końcowych lub nawet częściowych.

Do art. 74 ustawy.

§ 88. 1) Odprawę na mocy art. 74 ustawy przyznaje i wymierza wdowom po funkcjonarjuszach państwowych izba skarbowa, która wypłacała pensję wdowią, wdowom zaś po zawodowych wojskowych — władze, które przyznały pensję wdowią.

(2) Prawo do odprawy z tytułu zawarcia ponownego związku małżeńskiego służy również wdowom, które pozostają w czynnej służbie państwowej.

§ 89. (1) Celem otrzymania odprawy wdowa powinna wnieść podanie do władzy, powołanej do przyznania i wymiaru tej odprawy.

(2) Do podania o odprawę należy dołączyć następujące dowody: a) metrykę ponownego ślubu; b) zaświadczenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, stwierdzające, że mąż jest obywatelem polskim, w razie zaś, gdy jest obywatelem państwa obcego, — zaświadczenie właściwej władzy danego państwa, należycie zalegalizowane, iż ustawodawstwo danego państwa udziela również odpraw wdowom po emerytach państwowych, wychodzących zamąż za obywateli Rzeczypospolitej Polskiej.

(3) Jeżeli złożenie podania o przyznanie odprawy nastąpiło przed wymierzeniem pensji wdowiej, naprzód powinna być wydana decyzja co do uprawnień wdowy do pensji wdowiej.

(4) Przy ustalaniu wysokości odprawy za podstawę służy pensja wdowia, przypadająca za ten miesiąc, w którym wdowa wstąpiła ponownie w związek małżeński.

§ 90. (1) Jeżeli wdowa w ciągu trzech miesięcy od dnia zawarcia ponownego związku małżeńskiego nie wniosła podania (chociażby bez dowodów) o przyznanie odprawy, zachowuje jedynie prawo do pensji wdowiej na przypadek ponownego owdowienia. W tym przypadku wypłata pensji wdowiej zostaje wznowiona od pierwszego dnia miesiąca, następującego po ponownem owdowieniu, z zastrzeżeniami, przewidzianemi w art. 70 ust. 2 i 3 ustawy.

(2) Rozwiązanie ponownie zawartego związku małżeńskiego w inny sposób, niż przez śmierć męża oraz rozłączenie sądowe ponownie zawartego małżeństwa nie pociąga za sobą przywrócenia prawa do otrzymywania pensji wdowiej. Jednak wdowa odzyskuje prawo do pensji wdowiej po śmierci męża, z którym poprzednio została sądownie rozłączona.

(3) W razie unieważnienia ponownie zawartego związku małżeńskiego wdowa odzyskuje prawo do pensji wdowiej od pierwszego dnia miesiąca, następującego po uprawomocnieniu się wyroku sądowego, orzekającego nieważność tego małżeństwa.

Do art. 77 ustawy.

§ 91. (1) Do zwrotu kosztów przesiedlenia mają prawo jedynie wdowy i sieroty, co do których nie zachodzą przeszkody, przewidziane w art. 69 ustawy, sieroty zaś nadto, o ile nie ukończyły 18 roku, a w razie odbywania studjów w zakładach naukowych — 24 roku (art. 72).

(2) Postanowienia, zawarte w § 26—29, stosują się odpowiednio do przesiedleń, uskutecznionych przez wdowy i sieroty, z odchyleniami, przewidzianemi w § 92—96.

§ 92. (1) Wdowa i sieroty, pozostałe po funkcjonarjuszu państwowym lub zawodowym wojskowym, zmarłym w czynnej służbie, mają prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia, o ile nabyły prawo do zaopatrzenia emerytalnego, a w przypadku, gdy tego prawa nie nabyły, o ile zmarły funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy był stałym funkcjonarjuszem państwowym.

(2) Wdowa i sieroty, pozostałe po funkcjonarjuszu państwowym lub zawodowym wojskowym, zmarłym w czynnej służbie, otrzymują zwrot kosztów przesiedlenia z miejsca dotychczasowego zamieszkania bez względu na ostatnie miejsce służbowe zmarłego męża lub ojca (art. 77 zdanie 1). Natomiast wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych, którzy zmarli w ciągu roku po przeniesieniu w stan

spoczynku, a przed dokonaniem przesiedlenia, mają prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia z ostatniego miejsca służbowego zmarłego funkcjonarjusza, czy też wojskowego do przyszłego miejsca zamieszkania w kraju lub na obszarze W. M. Gdańska (art. 77 zdanie 2 w związku z art. 21 ust. 1).

(3) Prawo do żądania zwrotu kosztów przesiedlenia służy również wdowie i sierotom, zamieszkałym w chwili śmierci funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego razem z nim zagranicą, jeżeli wyjazd zagranicę nastąpił z powodu przeniesienia funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego na stanowisko w służbie zagranicznej i jeżeli nowe miejsce zamieszkania znajduje się w kraju lub na obszarze W. M. Gdańska. W tym przypadku mają odpowiednie zastosowanie przepisy, normujące sprawę należności za przeniesienia z urzędu w służbie czynnej, odbywane poza granicami Państwa, w odniesieniu do funkcjonarjuszów państwowych lub zawodowych wojskowych, odwołanych do kraju, z odchyleniami, analogicznemi do tych, jakie są przewidziane w poprzednich ustępach niniejszego paragrafu oraz w § 93 — 96.

§ 93. Termin roczny, przewidziany w art. 77 w związku z art. 21 ust. 2 i 3 ustawy, należy obliczać w ten sposób, że wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych, zmarłych w czynnej służbie, korzystają z prawa do zwrotu kosztów przesiedlenia, o ile ono nastąpiło w ciągu roku od daty śmierci funkcjonarjusza lub wojskowego, wdowy zaś i sieroty, pozostałe po funkcjonarjuszach i wojskowych, zmarłych w ciągu roku po przeniesieniu w stan spoczynku, a przed dokonaniem przesiedlenia, — o ile przesiedlą się w ciągu roku od daty przeniesienia zmarłego funkcjonarjusza lub wojskowego w stan spoczynku, niezależnie od daty śmierci męża czy też ojca.

§ 94. (1) Prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia służy sierotom jedynie w braku wdowy, uprawnionej do otrzymania zwrotu kosztów przesiedlenia.

(2) Prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia służy sierotom łącznie.

(3) Prawo do zwrotu kosztów przesiedlenia nie służy wdowcowi po funkcjonarjuszce państwowej.

§ 95. Jeżeli przepisy, normujące sprawę należności w razie przeniesienia w czynnej służbie, uzależniają wysokość pewnych świadczeń od rodzinnego stanu funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego, przy określaniu tego stanu bierze się pod uwagę wdowę, a gdy ta nie żyje, jedną z uprawnionych sierot zamiast zmarłego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego.

§ 96. (1) Wdowa i sieroty, które pragną uzyskać zwrot kosztów przesiedlenia, powinny złożyć podanie do władzy, oznaczonej w § 29, dołączając oprócz dowodów, w tymże przepisie wymienionych, metrykę śmierci zmarłego męża lub ojca, o ile nie znajdzie się ona w aktach osobowych.

(2) W przypadku przesiedlenia wdowy i sierot z zagranicy (§ 92 ust. (3) władza, która przyznaje zwrot kosztów przesiedlenia, może zażądać od osób, ubiegających się o to, złożenia deklaracyj lub dowodów, stwierdzających wyjazd zagranicę z powodu przeniesienia zmarłego męża lub ojca na stanowisko w służbie zagranicznej i zamieszkiwanie zagranicą razem ze zmarłym funkcjonarjuszem państwowym lub zawodowym woj-

skowym, jeżeli okoliczności te nie wynikają z akt osobowych zmarłego i nie mogą być ustalone z urzędu.

Do art. 78 ustawy.

§ 97. (1) Prawo do pośmiertnego służy przedewszystkiem wdowie, o ile małżeństwo z nią zmarłego nie zostało sądownie rozwiązane w drodze rozłączenia, rozwodu lub unieważnienia. W razie sądownego rozłączenia małżeństwa wdowa nie ma prawa do pośmiertnego, nawet gdy ustanowiony został obowiązek męża alimentowania żony, co nie wyłącza możliwości zastosowania art. 78 ust. 3 zdanie 2 ustawy.

(2) Jeżeli wdowa nie ma prawa do pośmiertnego lub tego prawa się zrzekła, pośmiertne należy się w tej samej wysokości dzieciom ślubnym, uprawnionym i pasierbom zmarłego, o ile zmarły faktycznie je utrzymywał, bez względu na to, czy zmarły pozostawił jakikolwiek majątek.

(3) Przy obliczaniu wysokości pośmiertnego za podstawę obliczenia należy wziąć uposażenie emerytalne, otrzymywane ostatnio przez zmarłego, ze wszystkiemi należnemi zmarłemu emerytowi dodatkami.

(4) W braku dzieci ślubnych, uprawnionych i pasierbów oraz w przypadku, gdy osoby te zrzekły się pośmiertnego, należy przyznać osobom (krewnym zmarłego lub obcym), które łożyły na leczenie i pogrzeb, udowodnione koszty tego leczenia i pogrzebu do wysokości trzymiesięcznego uposażenia emerytalnego zmarłego, jeżeli koszty te nie znajdują pokrycia w pozostałym po zmarłym majątku ruchomym ani nieruchomym.

(5) Jeżeli zmarły pozostawił pewien majątek, który jednak nie wystarcza na pokrycie kosztów ostatniej choroby i pogrzebu, wypłata udowodnionych kosztów leczenia i pogrzebu do wysokości pośmiertnego następuje po potrąceniu kwoty, odpowiadającej wartości tego majątku, przyczem w tym przypadku osoba, ubiegająca się o zwrot tych kosztów, powinna przedstawić prócz dowodów, wymienionych w § 98 ust. (2) lit. c), zaświadczenie sądu lub powiatowej władzy administracji ogólnej, stwierdzające, jaką wartość posiada majątek, pozostały po zmarłym, oraz jaką część tego majątku otrzymała osoba, ubiegająca się o zwrot kosztów leczenia i pogrzebu.

(6) Jeżeli jest kilkoro dzieci (dzieci i pasierbów), przedewszystkiem należy przyznać tym dzieciom, które poniosły koszty leczenia i pogrzebu zmarłego, kwoty, stanowiące zwrot tych kosztów, ewentualna zaś pozostałość zostaje podzielona na równe części pomiędzy wszystkie dzieci, które pozostawały na utrzymaniu zmarłego.

(7) Jeżeli kilka osób ubiega się o zwrot kosztów leczenia i pogrzebu, kwotę zwracanych kosztów leczenia i pogrzebu dzieli się między te osoby w stosunku do poniesionych wydatków i zaciągniętych zobowiązań, związanych z chorobą i pogrzebem zmarłego, przyczem uwzględnia się przedewszystkiem koszty leczenia i pogrzebu niezbytkownego.

§ 98. (1) Pośmiertne (zwrot kosztów leczenia i pogrzebu) po emerytowanym funkcjonarjuszu państwowym przyznaje izba skarbowa, która zmarłemu wypłacała lub powinna była wypłacać uposażenie emerytalne. Wypłatę pośmiertnego uskutecznia władza, która wypłacałaby pensję wdowią lub sierocą po zmarłym.

(2) Osoba, ubiegająca się o uzyskanie pośmiertnego (zwrotu kosztów leczenia i pogrzebu), powinna wnieść do władzy, oznaczonej w ustępie poprzednim, podanie i dołączyć do niego następujące dowody:

a) jeżeli o pośmiertne ubiega się wdowa, — metrykę śmierci męża i oświadczenie, że małżeństwo zmarłego z osobą, ubiegającą się o pośmiertne, nie zostało sądownie rozwiązane (§ 97 ust. (1);

b) jeżeli o pośmiertne ubiegają się dzieci lub pasierby, które pozostawały na utrzymaniu zmarłego, — metrykę śmierci ojca lub ojczyma, zaświadczenie właściwej powiatowej władzy administracji ogólnej, że osoby, ubiegające się o pośmiertne, pozostawały na utrzymaniu zmarłego, oraz metryki urodzeń wszystkich osób, ubiegających się o pośmiertne, a jeżeli są niemi również pasierby, — także metrykę ślubu zmarłego z matką danego pasierba;

c) jeżeli inni krewni lub osoby obce ubiegają się o zwrot kosztów leczenia i pogrzebu, — metrykę śmierci zmarłego, poparty dowodami rachunek poniesionych kosztów leczenia i pogrzebu oraz zaświadczenie sądu lub powiatowej władzy administracji ogólnej o tem, czy i jakiej wartości majątek ruchomy lub nieruchomy zmarły pozostawił po sobie.

Do art. 81 ustawy.

§ 99. Zaliczanie służby w trybie art. 81 następuje równocześnie z zaliczeniem służby państwowej, gdy dany funkcjonarjusz państwowy lub zawodowy wojskowy przechodzi w stan spoczynku z zastrzeżeniem postanowień art. 4 ustawy z dnia 18-go marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239).

§ 100. Odmawiając zaliczenia do emerytury okresu służby w państwie zaborczem na mocy art. 81 ustawy, władza powinna rozpatrzyć możliwość doliczenia tej służby na zasadzie art. 97 lub art. 101 lit. b) ustawy, jako pracy zawodowej.

§ 101. Przez służbę w państwach zaborczych, której zaliczenie normuje art. 81 ustawy, należy rozumieć jedynie służbę państwową (cywilną lub wojskową), pełnioną w jednem z państw zaborczych (Austro-Węgry, Niemcy, Rosja) w okresie, kiedy państwo to miało jeszcze charakter państwa zaborczego (§ 106), i na obszarze, na który w czasie pełnienia służby rozciągała się władza tego państwa, bez względu na to, czy obszar ten wchodzi obecnie w skład Rzeczypospolitej Polskiej. Natomiast nie może być uważana za służbę w państwie zaborczem służba na obszarze, który obecnie należy do Państwa Polskiego, pełniona w okresie przejściowym przed objęciem tego obszaru przez władze polskie, a po opuszczeniu go przez władze zaborcze.

§ 102. (1) Art. 81 ustawy dotyczy jedynie tych osób, które nabywają prawo do uposażenia emerytalnego na zasadzie postanowień, zawartych w tytułach I i II ustawy. Osoby, które nie zostały przyjęte do służby stałej lub w charakterze zawodowych wojskowych w rozumieniu art. 1 ustawy, mogą otrzymać zaopatrzenie emerytalne lub odprawę jedynie na mocy art. 82, 95, 102, 103, 104 lub 108 ustawy.

(2) Zaliczalność służby w państwie zaborczem nie jest zależna od terminu wstąpienia do służby polskiej i terminu uzyskania charakteru stałego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego.

(3) Wystąpienie z polskiej służby państwowej nie unicestwia praw, nabytych w służbie państw zaborczych, natomiast wydalenie z polskiej służby państwowej z pozbawieniem praw emerytalnych rozciąga się również na prawa, nabyte w służbie państw zaborczych.

§ 103. Służba, pełniona w b. Wydziale Krajowym, zalicza się na mocy art. 81 ustawy, tylko o ile była zaliczalna w myśl przepisów emerytalnych b. Wydziału Krajowego.

§ 104. (1) O zaliczalności danego okresu służby w państwie zaborczem na zasadzie art. 81 ustawy decydują wyłącznie przepisy, które obowiązywały w danem państwie zaborczem; normują one również stosunek, w jakim ma nastąpić zaliczenie lat tej służby. Jednak służba w państwie zaborczem nie może być zaliczona w stosunku korzystniejszym niż ten, w którym służba ta byłaby zaliczona, gdyby była pełniona w Państwie Polskiem. Zastrzeżenie to ma zastosowanie, przy obliczaniu wysokości zaopatrzeń emerytalnych, lecz nie przy rozstrzyganiu kwestji nabycia uprawnień emerytalnych z mocy art. 82 lub 95 ustawy.

(2) Jeżeli przepisy państwa zaborczego przewidują uprzewilejowany sposób zaliczania lat służby, pełnionej w szczególnych okolicznościach, które w Państwie Polskiem nie mają odpowiednika (np. służba w kolonjach), należy stosować przepisy państwa zaborczego.

(3) Jeżeli przepisy państwa zaborczego uzależniały zaliczalność danego okresu służby wojskowej od bezpośredniego wstąpienia po jej odbyciu do państwowej służby cywilnej, art. 85 ustawy nie ma zastosowania i warunek bezpośredniego przejścia ze służby wojskowej do cywilnej należy uważać za spełniony, o ile dana osoba po zwolnieniu z wojska państwa zaborczego wstąpiła do państwowej służby cywilnej w danem państwie zaborczem lub też w czasie, w którym dane państwo nie utraciło jeszcze charakteru zaborczego (§ 106), pozostawała w wojsku tego państwa, a następnie bezpośrednio wstąpiła do polskiej służby państwowej lub do wojska polskiego (polskich formacyj wojskowych), w razie zaś istnienia przerwy między służbą wojskową w wojsku państwa zaborczego, a następną cywilną (polską lub w państwie zaborczem) służba wojskowa w państwie zaborczem nie jest zaliczalna. Za przerwę nie uważa się okresu przebywania w niewoli oraz okresu, podczas którego powrót do kraju był dla danej osoby zupełnie niemożliwy.

§ 105. Służba samorządowa w Państwie Polskiem jest zaliczalna w trybie art. 81 ust. 2 ustawy jedynie osobom, które po odbyciu tej służby wstąpiły do służby państwowej i przed dniem 1-go października 1923 r. uzyskały charakter stałych funkcjonarjuszów lub zawodowych wojskowych.

§ 106. (1) Za służbę w państwach zaborczych uważa się służbę cywilną i wojskową pełnioną w Rosji — przed dniem 1-go listopada 1917 r. według kalendarza gregorjańskiego (nowego stylu), w Austro-Węgrzech — przed dniem 1-go listopada 1918 r., służbę cywilną w Niemczech — przed dniem 10-go stycznia 1920 r., a służbę wojskową w wojsku niemieckiem — przed dniem 27-go grudnia 1918 r.

(2) W razie wątpliwości domniemywa się, że we wszystkich dokumentach, dotyczących służby w Rosji, pełnionej przed dniem 1-go listopada 1917 r., daty są oznaczone według kalendarza juljańskiego (starego stylu). Daty te przy wymiarze zaopatrzenia emerytalnego należy zastąpić datami, obliczonemi według kalendarza gregorjańskiego (nowego

stylu), przez przesunięcie ich o trzynaście dni, a jeżeli chodzi o służbę, pełnioną przed dniem 1-go marca 1900 r., o dwanaście dni naprzód.

(3) Niemiecką służbę cywilną na części obszaru plebiscytowego Górnego Śląska, przyznanej Rzeczypospolitej Polskiej na mocy decyzji Rady Ambasadorów z dnia 20-go października 1921 r., przyjętej przez Rząd Polski uchwała Rady Ministrów z dnia 22 października 1921 r., podaną do wiadomości oświadczeniem rządowem z dnia 23-go maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, poz. 369), liczy się do dnia 20-go października 1921 r. niemieckim funkcjonarjuszom państwowym, którzy przy obejmowaniu Górnego Śląska przez władze polskie byli zatrudnieni na obszarze plebiscytowym i pozostawali na swych stanowiskach służbowych, z których zostali bezpośrednio przyjęci do polskiej służby państwowej, czas służby w państwie niemieckiem jako zaborczem liczy się do daty przejęcia władzy w miejscu urzędowania przez Państwo Polskie, najdłużej jednak do dnia 20-go lipca 1922 r.

(4) Niemiecką służbę cywilną na obszarze t. zw. Wałów Kwidzyńskich (5 wsi na północ od Korzeniowa), przyznanym Rzeczypospolitej Polskiej na mocy uchwały Rady Ambasadorów z dnia 12 sierpnia 1920 r. (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 54, poz. 470, załącznik 1 article II p. 3-o), liczy się do dnia 12 sierpnia 1920 r.

(5) Przepisy powyższych ustępów nie naruszają w niczem postanowień, dotyczących zaliczalności służby do wysługi emerytalnej, zawartych w umowach międzynarodowych, w szczególności art. 501 — 506 konwencji niemiecko - polskiej, dotyczącej Górnego Śląska, podpisanej w Genewie dnia 15-go maja 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 44, załącznik do poz. 371).

§ 107. Przez służbę w zawodzie nauczycielskim w pojęciu art. 81 ust. 4 ustawy należy rozumieć zarówno czynną służbę nauczycielską, jak i służbę zawodowych nauczycieli w charakterze funkcjonarjuszów państwowych, pełnioną w państwowym nadzorze szkolnym.

Do art. 82 ustawy.

§ 108. (1) Przez emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych i emerytowanych zawodowych wojskowych państw zaborczych rozumieć należy jedynie osoby, które zostały przeniesione w stan spoczynku przez władze danego państwa w okresie, gdy miało ono jeszcze charakter państwa zaborczego (§ 106). Narówni z przeniesieniem w stan spoczynku przez władze państwa zaborczego należy traktować przeniesienie w stan spoczynku, uskutecznione przez szczególne organa, powołane do likwidowania stosunków w państwach zaborczych.

(2) Byłym zawodowym wojskowym państw zaborczych służy prawo do uposażenia emerytalnego na zasadzie art. 82 ustawy także wówczas, gdy wprawdzie nie zostali oni przez władze danego państwa przeniesieni w stan spoczynku, jednak w okresie, gdy dane państwo miało jeszcze charakter państwa zaborczego (§ 106), nabyli prawo do pełnego uposażenia emerytalnego (art. 105 ust. 6). Zasada powyższa nie dotyczy jednak byłych funkcjonarjuszów państwowych państw zaborczych.

§ 109. (1) O tem, czy zawodowy wojskowy państwa zaborczego nabył prawo do pełnego uposażenia emerytalnego, i w związku z tem, czy powinien być uważany za emeryta w rozumieniu art. 82 ustawy, decydują wyłącznie przepisy państwa zaborczego, chociażby nawet przewidy-

wały one zasady korzystniejsze, niż obowiązujące w polskiej służbie państwowej (§ 104 ust. (1) zdanie 3). Natomiast przy wymiarze uposażenia emerytalnego byłym funkcjonarjuszom państwowym i zawodowym wojskowym państw zaborczych według norm art. 19 stosuje się odpowiednio § 104 ust. (1) zdanie 2 oraz ust. (2) i (3).

(2) Przy obliczaniu wysokości uposażenia emerytalnego emerytowanym funkcjonarjuszom państwowym i emerytowanym wojskowym państw zaborczych należy naprzód uskutecznić wymiar tego uposażenia za zaliczalne lata służby według norm art. 19 ustawy, biorąc za podstawę wymiaru uposażenie, przywiązane do grupy uposażenia, do której dany emeryt został zaszeregowany (art. 83), a następnie od kwoty, ustalonej w ten sposób, wymierzyć uposażenie w wysokości 75%.

Do art. 84 ustawy.

§ 110. Art. 84 ustawy stosuje się również do wdów i sierót po funkcjonarjuszach państwowych zawodowych wojskowych i emerytach.

§ 111. Udowodnienie uczestnictwa w kasach zaopatrzenia państwa zaborczego jest obowiązkiem osoby interesowanej.

§ 112. (1) Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi pozostający w czynnej służbie, a zamierzający skorzystać z postanowień art. 84 ustawy, powinni złożyć przełożonej władzy deklarację, mocą której odstępują na rzecz Skarbu Państwa wszelkie prawa, służące im z tytułu uczestnictwa w kasach emerytalnych (innych kasach zaopatrzenia) lub z tytułu opłacania składek emerytalnych do kas państw zaborczych

(2) Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy podjęli wpłacone do tych kas składki, powinni złożyć przełożonej władzy zobowiązanie zwrócenia Skarbowi Państwa tych składek w walucie polskiej według ustalonego kursu.

(3) Funkcjonarjusze państwowi i zawodowi wojskowi, którzy tylko częściowo podjęli wpłacone składki, powinni złożyć deklarację i zobowiązanie.

§ 113. (1) Doliczenie odpowiedniego okresu służby do wysługi emerytalnej na zasadzie art. 84 ustawy następuje z zastosowaniem § 104 po złożeniu deklaracji i uiszczeniu w całości kwoty, należnej Skarbowi Państwa na mocy wystawionego zobowiązania. (§ 112).

(2) Prawo do otrzymywania uposażenia emerytalnego w zwiększonym wymiarze uzyskuje osoba interesowana od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zwróceniu w całości podjętych składek lub po odstąpieniu praw na rzecz Skarbu Państwa.

(3) Uiszczenie przez funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego jedynie części podniesionych składek nie upoważnia do żądania zaliczenia odpowiedniej części okresu przynależności do danej kasy.

§ 114. (1) Przepisy § 112 i 113 stosują się odpowiednio do emerytów, którzy w dniu 1-go października 1923 r. otrzymywali już zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Państwa, tudzież do wdów i sierót po tych emerytach oraz po funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych.

(2) Wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach i zawodowych wojskowych państw zaborczych, którzy podnieśli swoje osobiste składki emerytalne, lecz pozostawili na rachunku żon i dzieci, nie są obowiązane zwracać Skarbowi Państwa podniesionych składek i składają jedynie deklarację (§ 112 ust. (1).

Do art. 85 ustawy.

§ 115. (1) Przez przerwy w pojęciu art. 85 ustawy należy rozumieć wszelkie przerwy między służbą w państwie zaborczem a służbą w Państwie Polskiem, niezależnie od terminu wstąpienia do służby w Państwie Polskiem, oraz przerwy między dwoma okresami polskiej służby państwowej, zakończone ponownem wstąpieniem do tej służby przed dniem 1-go października 1923 r.

(2) Przewidziany w art. 85 ustawy wyjątek od zasady nieprzerwalności służby nie dotyczy przerw między poszczególnemi okresami służby w państwie zaborczem, jeżeli przepisy tego państwa wymagały ciągłości służby (§ 104 ust. (3), oraz przerw między okresami polskiej służby państwowej, niezakończonych ponownem wstąpieniem do tej służby przed dniem 1-go października 1923 r.

(3) Za wstąpienie do polskiej służby państwowej należy uważać wstąpienie do służby, zaliczalnej do emerytury, a więc również wstąpienie w charakterze funkcjonarjusza prowizorycznego, praktykanta lub pracownika kontraktowego, o ile następnie dana osoba uzyskała bezpośrednio nominację na stanowisko stałe (art. 37 p. 1 i p. 2 ust. 2).

§ 116. Przez wyrażenie „zwolnienie z przyczyn natury politycznej" należy rozumieć zwolnienie z powodu działalności, połączonej z korzyścią dla Narodu i Państwa Polskiego. Przyczyna powinna być wykazana dowodami niebudzącemi żadnych wątpliwości (dokumentami lub zeznaniami co najmniej dwóch wiarogodnych osób).

Do art. 95 ustawy.

§ 117. (1) Nieprzyjęcie byłego funkcjonarjusza państwowego państwa zaborczego do polskiej służby państwowej z przyczyn innych, aniżeli brak etatu, w szczególności z powodu przekroczonego wieku lub niezdolności do służby nie uprawnia do korzystania z dobrodziejstw art. 95 ustawy, jednak przyjęcie byłego funkcjonarjusza państwowego państwa zaborczego na stanowisko prowizoryczne lub do pracy kontraktowej powinno być uważane za równoznaczne z nieprzyjęciem z powodu braku etatu.

(2) Były funkcjonarjusz państwowy państwa zaborczego uzyskuje prawo do uposażenia emerytalnego na mocy art. 95 ustawy dopiero po zgłoszeniu tego prawa, uskutecznionem po nastaniu warunków, przewidzianych w art. 28 ustawy. Zgłoszenia wcześniejsze nie mają znaczenia prawnego.

(3) Przez nastanie warunków, przewidzianych w art. 28 ustawy, należy rozumieć przekroczenie przez danego byłego funkcjonarjusza państwa zaborczego sześćdziesiątego roku życia lub utratę zdolności do zajmowania jakiegokolwiek stanowiska w służbie państwowej. Natomiast niezdolność do zajmowania w polskiej służbie państwowej stanowiska, odpowiadającego stanowisku zajmowanemu w państwowej służbie zaborczej, nie uprawnia do korzystania z dobrodziejstw art. 95 ustawy.

(4) Byli funkcjonarjusze państwowi państw zaborczych, którzy odpowiadają warunkom art. 95 ustawy, otrzymują uposażenie emerytalne zgodnie z art. 82 ustawy w wysokości 75% tego uposażenia, które należałoby się im według norm art. 19 ustawy od podstawy wymiaru, określonej

w art. 17 ustawy według danej grupy uposażenia, z zastrzeżeniem, że sposób zaliczania do wysługi emerytalnej czasu służby w państwach zaborczych nie może być korzystniejszy, aniżeli w polskiej służbie państwowej lub w wojsku polskiem (§ 104).

Do art. 96 ustawy.

§ 118. (1) Przez emerytowanych funkcjonarjuszów państw zaborczych w pojęciu art. 96 ustawy należy rozumieć wszystkich byłych funkcjonarjuszów tych państw, którzy otrzymują uposażenie emerytalne ze Skarbu Państwa wyłącznie z tytułu służby w państwach zaborczych, niezależnie od tego, czy zostali przeniesieni w stan spoczynku przez władzę państwa zaborczego.

(2) Do emerytowanych funkcjonarjuszów państw zaborczych stosuje się odpowiednio § 68 ust. (3).

Do art. 97 ustawy.

§ 119. (1) Doliczenie okresu służby samorządowej lub pracy zawodowej w trybie art. 97 ustawy następuje również, gdy funkcjonarjusz państwowy w momencie doliczenia danego okresu służby czy pracy do dodatku za wysługę lat, dodatku starszeństwa lub dodatku za trzechlecia miał nominację na stanowisko prowizoryczne.

(2) Za polską służbę państwową, zaliczalną do wysługi emerytalnej, w rozumieniu art. 97 ust. 1 ustawy należy uważać jedynie służbę, zaliczalną na mocy art. 37 ustawy i uzasadniającą roszczenie o uposażenie emerytalne.

(3) Gdy okres niezaliczalnej na zasadzie innych przepisów służby państwowej, służby samorządowej lub pracy zawodowej wynosi mniej, aniżeli ilość kalendarzowych lat polskiej służby państwowej, zaliczalnej do emerytury, do wysługi emerytalnej zalicza się całkowity okres niezaliczalnej na zasadzie innych przepisów służby państwowej, służby samorządowej lub pracy zawodowej z miesiącami i dniami, niestanowiącemi pełnego roku.

Do art. 82, 87, 89, 90, 95, 99, 102 i 108 ustawy.

§ 120. (1) Przyznanie i wymiar zaopatrzenia emerytalnego emerytom (art. 82), byłym funkcjonarjuszom (art. 95), niezawodowym wojskowym wojska polskiego (art. 99), zawodowym wojskowym państw zaborczych (art. 102 i 108), tudzież wdowom i sierotom po nich następuje jedynie w razie wniesienia podania przez interesowane osoby.

(2) Osoby, wymienione w ustępie poprzednim, ubiegające się o zaopatrzenie emerytalne ze Skarbu Państwa, składają podania do władzy powołanej do przyznawania i wymierzania zaopatrzenia emerytalnego. W podaniu należy dokładnie oznaczyć miejsce zamieszkania wszystkich osób, którym ma być przyznane zaopatrzenie emerytalne.

(3) Osoby, wymienione w ust. (1), nabywają prawo do zaopatrzenia emerytalnego od pierwszego dnia miesiąca, następującego po zgłoszeniu i udowodnieniu swych praw, z wyjątkiem osób, ubiegających się o zaopa-

trzenie emerytalne na mocy art. 99 ustawy, które nabywają to prawo od terminu, wskazanego w ust. 2 tego przepisu.

§ 121. Wdowy i sieroty po byłych funkcjonarjuszach państwowych i zawodowych wojskowych państw zaborczych którzy odpowiadali warunkom, przewidzianym w art. 95 lub 108 ustawy, o ile same również posiadają obywatelstwo polskie z mocy art. 2 lub 3 ustawy z dnia 20-go stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44), mają prawo do zaopatrzenia emerytalnego ze Skarbu Państwa, przyczem śmierć byłego funkcjonarjusza państwowego lub zawodowego wojskowego należy uznać za ziszczenie się warunku, przewidzianego w art. 28 lit. a) ustawy.

§ 122. Przy wymiarze i wypłacaniu uposażenia emerytalnego niezawodowym wojskowym wojska polskiego, emerytowanym i byłym funkcjonarjuszom oraz zawodowym wojskowym państw zaborczych, tudzież wdowom i sierotom po tych osobach stosuje się odpowiednio przepisy § 49 oraz § 80 — 82.

§ 123. Emerytowanym (art. 82) i byłym funkcjonarjuszom państw zaborczych (art. 95) oraz wdowom i sierotom po tych osobach (art. 87 i 89) zaopatrzenie emerytalne przyznaje i wymierza izba skarbowa, wyznaczona przez Ministra Skarbu.

§ 124. (1) Emerytowany i były funkcjonarjusz państwa zaborczego powinien dołączyć do podania o uposażenie emerytalne ze Skarbu Państwa następujące dowody:

a) uwierzytelnione odpisy dokumentów, stwierdzających całokształt przebiegu służby emerytowanego lub byłego funkcjonarjusza w państwach zaborczych, a jeżeli nastąpiło przeniesienie w stan spoczynku przez władze państwa zaborczego, — również uwierzytelniony odpis dekretu emerytalnego;

b) uwierzytelniony odpis dokumentu, stwierdzającego posiadanie przez emerytowanego lub byłego funkcjonarjusza obywatelstwa polskiego na mocy art. 2 lub 3 ustawy z dnia 20-go stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44);

c) poświadczenie zamieszkania emeryta lub byłego funkcjonarjusza;

d) oświadczenie emerytowanego lub byłego funkcjonarjusza, stwierdzające, czy i jakie zaopatrzenie otrzymuje ze Skarbu Państwa.

(2) W razie niemożności przedstawienia dokumentów, wskazanych pod lit. a), należy w podaniu zaznaczyć przyczynę tego i dołączyć dokładny opis przebiegu służby w państwie zaborczem, potwierdzony co do zgodności danych z rzeczywistością podpisami co najmniej dwóch wiarogodnych osób, które, o czem w zaświadczeniu należy zaznaczyć, pozostawały w służbie w tym samym dziale administracji przez cały okres, w którym odbywanie służby przez interesowanego stwierdzają. Podpisy tych osób powinny być uwierzytelnione.

§ 125. (1) Do podań wdów (sierot) po emerytowanych i byłych funkcjonarjuszach państw zaborczych, którym zostało przyznane uposażenie emerytalne ze Skarbu Państwa, stosuje się odpowiednio § 79.

(2) Wdowy (sieroty) po emerytowanych i byłych funkcjonarjuszach państw zaborczych, którym przed śmiercią nie zostało przyznane uposażenie emerytalne ze Skarbu Państwa, powinny w celu uzyskania pensji wdowiej (sierocej) złożyć podanie i dołączyć dowody, wymienione w § 124 lit. a) i b) oraz w § 79.

(3) Pozatem do podań wdów (sierot) po emerytowanych i byłych funkcjonarjuszach państw zaborczych powinny być zawsze dołączone uwierzytelnione odpisy dokumentów, stwierdzających posiadanie obywatelstwa polskiego na mocy art. 2 lub 3 ustawy z dnia 20 stycznia 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 7, poz. 44) przez wszystkie osoby, ubiegające się o przyznanie zaopatrzenia emerytalnego (§ 121).

Do art. 99, 102, 104 i 108 ustawy, dotyczących wyłącznie zawodowych wojskowych.

§ 126—129 opuszono.

Rozdział III.

Zaszeregowanie emerytów, funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych państw zaborczych.

§ 130. Emerytów (art. 82), byłych funkcjonarjuszów państwowych (art. 95) oraz byłych zawodowych wojskowych (art. 108) państw zaborczych, którzy nabyli prawo do emerytury ze Skarbu Państwa po wejściu w życie niniejszego rozporządzenia, zaszeregowuje się do poszczególnych grup uposażenia zgodnie z przepisami ustawy z dnia 9 października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 924) z późniejszemi zmianami według zasad § 131 i 132.

§ 131. (1) Emerytowanych oraz byłych funkcjonarjuszów państw zaborczych, wyjąwszy wymienionych w ust. (2), zaszeregowuje się w sposób następujący:

a) wszystkich urzędników, nauczycieli wszystkich szkół państwowych i publicznych, pozostających na etacie państwa, sędziów i prokuratorów, pracowników poczt, telegrafów i telefonów, którzy na mocy ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) mieliby otrzymywać uposażenie emerytalne według stopni służbowych, określonych w ustawie z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429), — do tej grupy uposażenia, która cyfrowo odpowiada danemu stopniowi służbowemu;

b) niższych funkcjonarjuszów, którzy na mocy ustawy z dnia 28 lipca 1921 r. (Dz. U. R. P. Nr. 70, poz. 466) mieliby otrzymywać uposażenie emerytalne według jednego z przewidzianych dla niższych funkcjonarjuszów państwowych stopni płac, określonych w ustawie z dnia 13 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 429), — do następujących grup uposażenia:

stopień płacy	do grupy uposażenia
1—2	XVI
3—4	XV
5	XIV
6	XIII
7	XII
8	XI
9	X

c) oficjantów kancelaryjnych (oficjantki kancelaryjne) b. zaboru austrjackiego — do XII grupy uposażenia.

(2) Eemerytowanych i byłych funkcjonarjuszów państwowych na obszarze górnośląskiej części województwa śląskiego i W. M. Gdańska zaszeregowuje się w sposób następujący:

grupa niemiecka	do grupy uposażenia:	
XIII, B. 1 i wyższe	VI	a dla posiadających studja wyższe V
XII	VII	„ „ „ „ „ VI
XI	VIII	„ „ „ „ „ VII
X	IX	„ „ „ „ „ VIII
IX	X	„ „ „ „ „ IX
VIII	X	
VII i VI	XI	

grupa niemiecka	do grupy uposażenia
V	XII
IV	XIII
III	XIV
II	XV
I	XVI

(3) O ile według ustaw niemieckich lub pruskich dane stanowisko było zaliczone do dwóch bezpośrednio po sobie następujących grup, należy uwzględnić grupę niższą (z niższem uposażeniem), chyba że zainteresowany udowodni, że na zasadzie wskazanych wyżej ustaw posiadał warunki do zaliczenia go do grupy o wyższem uposażeniu.

§ 132. (1) Emerytowanych i byłych zawodowych wojskowych państw zaborczych zeszeregowuje się do następujących grup uposażenia:

stopień wojskowy	do grupy uposaż.
generała-majora, równorzędnych i wyższych	V
pułkownika i równorzędnych	VI
podpułkownika i równorzędnych	VII
majora i równorzędnych oraz kapitana wojska rosyjsk.	VIII
kapitana i równorzędnych oraz sztabs-kapitana wojska rosyjsk.	IX
porucznika i równorzędnych	X
podporucznika i równorzędnych	XI
chorążych i równorzędnych oraz gażystów bez rangi wojska austrjacko-węgierskiego	XII
zawodowych podoficerów od sierżanta wzwyż	XIV
pozostałych podoficerów zawod. do plutonowego włącznie	XVI

(2) Oficerów rezerwy, którzy mieli już przyznane uposażenie emerytalne, zalicza się o dwie grupy niżej od grupy, odpowiadającej równorzędnemu stopniowi oficera zawodowego.

Rozdział IV.

Przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej emerytów oraz wdów i sierot, otrzymujących zaopatrzenie emerytalne.

Do art. 4 i 82 ustawy.

§ 133. (1) Wszyscy emeryci, niezależnie od odpowiedzialności karno-sądowej i dyscyplinarnej na zasadzie innych przepisów, a wszystkie wdowy i sieroty, otrzymujące pensję wdowią lub sierocą, niezależnie od odpowiedzialności karno-sądowej, mogą być pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej w razie podstępnego uzyskania wyższego wymiaru zaopatrzenia emerytalnego (art. 4 ust. 1).

(2) Emeryci państw zaborczych, otrzymujący uposażenie emerytalne ze Skarbu Państwa, mogą być ponadto, niezależnie od odpowiedzialności karno-sądowej, pociągnięci do odpowiedzialności dyscyplinarnej w myśl postanowień rozporządzenia niniejszego z powodu:

a) naruszenia obowiązków, ciążących na polskich funkcjonarjuszach państwowych lub zawodowych wojskowych w stanie spoczynku, lub

b) dopuszczenia się czynów, wymienionych w art. 82 ust. 4 ustawy.

(3) Do odpowiedzialności dyscyplinarnej nie mogą być pociągani nieletni, którzy według kodeksu karnego nie ulegają karze (art. 69 kodeksu karnego).

§ 134. Postępowanie dyscyplinarne, wszczęte z powodu przewinień, wymienionych w § 133, a posiadających znamiona czynu, zakazanego przez ustawę karną, może być zawieszone aż do ostatecznego zakończenia postępowania karnego.

§ 135. (1) Za wymienione w § 133 przewinienia wymierza się następujące kary dyscyplinarne:

a) kara pieniężna do wysokości 20% jednomiesięcznego uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej),

b) zmniejszenie uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej), od 20% do 50% najwyżej na okres trzech lat,

c) pozbawienie uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej) na pewien czas lub na zawsze.

(2) Z chwilą uprawomocnienia się orzeczenia, dotyczącego stałego pozbawienia prawa do uposażenia emerytalnego (pensji wdowiej, sierocej), ukarany traci wszelkie uprawnienia, związane z otrzymywaniem zaopatrzenia emerytalnego ze Skarbu Państwa.

§ 136. Do orzekania w sprawach dyscyplinarnych emerytów oraz wdów i sierot, otrzymujących pensję wdowią lub sierocą, powołane są:

a) o ile chodzi o emerytów, którzy przeszli w stan spoczynku ze służby polskiej, — komisje dyscyplinarne, właściwe dla funkcjonarjuszów państwowych lub zawodowych wojskowych na tem stanowisku, jakie emeryt zajmował przed przeniesieniem w stan spoczynku, a gdyby nie można było ustalić w ten sposób właściwości komisji dyscyplinarnej — komisje dyscyplinarne, wskazane pod lit. b);

b) o ile chodzi o emerytów państw zaborczych oraz o wszystkie wdowy i sieroty, otrzymujące pensję wdowią lub sierocą, — w pierwszej instancji komisja dyscyplinarna, czynna przy izbie skarbowej, która wypłaca zaopatrzenie emerytalne, w drugiej zaś instancji — odwoławcza komisja dyscyplinarna, czynna przy Ministerstwie Skarbu.

§ **137.** O ile rozporządzenie niniejsze nie stanowi inaczej, w sprawach dyscyplinarnych emerytów oraz wdów i sierot, otrzymujących zaopatrzenie emerytalne, stosuje się odpowiednio postanowienia rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7 października 1932 r. o organizacji komisyj dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 87, poz. 738) z wyjątkiem art. 8, oraz postanowienia rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 1932 r. o komisjach dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonarjuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 790) z wyjątkiem § 1 ust. 2 i § 4 ust. 3 i 5.

§ **138.** Jeżeli rozporządzenia, wymienione w § 137, mówią o władzy służbowej lub przełożonej władzy wyższej, rozumieć przez to należy w odniesieniu do emerytów państw zaborczych oraz wdów i sierot, otrzymujących pensję wdowią lub sierocą, — izbę skarbową, przy której czynna jest właściwa komisja dyscyplinarna.

§ **139.** Po stwierdzeniu prawomocności orzeczenia dyscyplinarnego przewodniczący komisji dyscyplinarnej, która to orzeczenie wydała, przesyła odpisy orzeczenia władzy, która spowodowała wdrożenie postępowania dyscyplinarnego, władzy, która przechowuje akta osobowe, oraz władzy, wypłacającej uposażenie emerytalne (pensję wdowią, sierocą), celem zarządzenia wykonania orzeczenia i poczynienia odpowiednich wzmianek w aktach osobowych i emerytalnych.

§ **140.** O ile miejsce pobytu obwinionego nie jest znane, a nie ustanowił on obrońcy, komisja dyscyplinarna zawiesza postępowanie dyscyplinarne i zawiadamia o tem władzę, wypłacającą uposażenie emerytalne (pensję wdowią, sierocą), celem wstrzymania wypłaty tego zaopatrzenia do chwili stwierdzenia miejsca pobytu obwinionego.

Rozdział V.

Przepisy końcowe.

§ **141.** (1) Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 marca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 32, poz. 320), z dnia 28 stycznia 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 16, poz. 104), z dnia 20 maja 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 393), z dnia 4 listopada 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116, poz. 827) i z dnia 18 czerwca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 606).

Prezes Rady Ministrów: *L. Kozłowski.*
Minister Skarbu: *Wl. Zawadzki.*

3.

Zaliczki na uposażenie.

Okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr. 26 z dnia 22 czerwca 1934 r. (Nr. 42-2/18).

Nr. B. P. 54174/34. Na podstawie art. 11 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), art. 15, 28 i 46

rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664), art. 4 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu sędziów w sądownictwie powszechnem i administracyjnem oraz prokuratorów (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 665) i art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu oficerów i szeregowych Policji Państwowej i Straży Granicznej (Dz. U R. P. Nr. 86, poz. 666) zarządzam w porozumieniu z Panem Ministrem Skarbu, co następuje:

I. Bezprocentowe zaliczki na uposażenie mogą być udzielane, zgodnie z wyżej powołanemi przepisami, funkcjonarjuszom państwowym, wyszczególnionym w § 1 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781), żołnierzom zawodowym, oficerom rezerwy, powołanym do służby czynnej, celem przemianowania na zawodowych, oficerom, chorążym, oraz pozostającym w stanie spoczynku podoficerom i szeregowcom, powołanym do służby czynnej w czasie wojny, mobilizacji lub zarządzeniem Rady Ministrów, o ile bezpieczeństwo Państwa tego wymaga, sędziom, prokuratorom, asesorom i aplikantom sądowym, przyjętym na etat płatny, oraz oficerom i szeregowym Policji Państwowej i Straży Granicznej.

Z pośród osób wyżej wymienionych wyłącza się od prawa do zaliczki: a) pozostające w stanie nieczynnym, b) zawieszone w pełnieniu służby, c) pozostające na urlopie bezpłatnym, d) osoby, którym wypowiedziano stosunek służbowy.

W drodze wyjątku od postanowień, zawartych w pkt. c) ustępu poprzedniego, mogą być przyznane bezprocentowe zaliczki na uposażenia osobom, pozostającym na bezpłatnym urlopie, udzielonym dla uzupełnienia studjów. W tym wypadku potrącanie rat udzielonej zaliczki z uposażenia rozpoczyna się od 1-go dnia miesiąca następującego po ukończeniu urlopu.

II. Zaliczki mogą być udzielane: a) na cele konsumcyjne jak np.: na kupno odzieży, opału na zimę, b) na wydatki niezwiązane z potrzebami życia codziennego, jak np. na pokrycie wydatków spowodowanych chorobą proszącego, chorobą lub śmiercią członków jego rodziny w rozumieniu prawa cywilnego, na spłatę długów, powstałych bez winy proszącego, na kupno niezbędnych ruchomości, na koszty odbycia podróży naukowych, ogłoszenia pracy naukowej, c) na koszty budowy własnego mieszkania.

Prawo do otrzymania zaliczki na koszty budowy własnego mieszkania przysługuje osobom, wymienionym w części I, jeżeli 1) nie mają odpowiedniego do swego stanu rodzinnego mieszkania, wynajętego bezpośrednio od właściciela w domu, podlegającym ochronie lokatorów i 2) jeżeli same lub do spółki z małżonkiem, rodzicami lub rodzeństwem, o ile z osobami temi prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, rozpoczęły już budowę mieszkania na własność, albo też są członkami spółdzielni mieszkaniowej, która buduje dla nich mieszkanie w domu spółdzielczym. Z pośród wymienionych osób należy uwzględnić przedewszystkiem osoby, znajdujące się w wyjątkowo niekorzystnym położeniu mieszkaniowem (np. osoby mieszkające poza granicami miejscowości, w której pełnią służbę i t. p.). Na budowę jednego i tego samego mieszkania może być udzielona zaliczka tylko raz jeden.

III. Osoba, ubiegająca się o zaliczkę winna szczegółowo uzasadnić jej potrzebę i wysokość. Sprawa przyznania zaliczki i jej wysokości zależna jest od uznania władzy, uprawnionej do udzielania zaliczek.

Udzielenie nowej zaliczki przed spłatą poprzedniej, jest dopuszczalne jedynie pod warunkiem równoczesnego potrącenia reszty rat poprzedniej zaliczki.

IV. Zaliczki na uposażenie przyznaje się w złotych również i dla personelu przebywającego zagranicą. Wysokość zaliczek nie może przekraczać: a) na cele konsumcyjne — 2-miesięcznego uposażenia, b) na wydatki niezwiązane z potrzebami życia codziennego — 3-miesięcznego uposażenia, c) na budowę własnego mieszkania — 6-miesięcznego uposażenia.

Warunkiem udzielania zaliczki, praktykantom, asesorom i aplikantom sądowym, oraz zaliczki przekraczającej 3-miesięczne uposażenie osobom, które nie nabyły jeszcze praw emerytalnych, jest zabezpieczenie hipoteczne, albo zobowiązanie dwu wypłacalnych ręczycieli.

Za podstawę obliczenia zaliczki przyznaje się uposażenie zasadnicze wraz z dodatkiem lokalnym i zasiłkiem wyrównawczym, a dla oficerów i szeregowych Straży Granicznej, nie mających prawa do dodatku lokalnego — wraz z dodatkiem służbowym. Dla żołnierzy, wyszczególnionych w części I-ej za podstawę obliczenia zaliczki przyjmuje się uposażenie określone w art. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu wojska (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 664), waraz z dodatkiem wyrównawczym określonym w art. 12 tegoż rozporządzenia.

V. Zwrot zaliczki. udzielonej do wysokości 1-miesięcznego uposażenia następuje w nie więcej, jak 12, zaliczki udzielonej do wysokości 2-miesięcznego uposażenia w nie więcej, niż 18, zaliczki udzielonej do wysokości 3-miesięcznego uposażenia w nie więcej, niż 30, wreszcie zwrot zaliczki, udzielonej w wymiarze wyższym, niż 3-miesięczne uposażenie w nie więcej, niż 36 bezpośrednio po sobie następujących ratach miesięcznych.

Raty zaliczki potrąca się z uposażenia, począwszy od 1-go dnia miesiąca następującego po przyznaniu zaliczki.

VI. Przyznawanie zaliczek osobom pełniącym służbę we władzach i urzędach niższych instancyj należy do władz bezpośrednio podległych władzy naczelnej, z wyjątkiem kierowników tych władz, którym przyznaje zaliczki władza naczelna.

Przyznawanie zaliczek osobom, pełniącym służbę we władzach naczelnych należy do tych władz z wyjątkiem ich kierowników, którym zaliczki przyznaje Prezes Rady Ministrów.

Przyznawanie zaliczek budowlanych, przekraczających 3-miesięczne uposażenie, należy do władzy naczelnej.

VII. Przyznanie w przypadkach zasługujących na szczególne uwzględnienie zaliczki, nie odpowiadającej zasadom niniejszego zarządzenia, wymaga każdorazowo zgody Prezesa Rady Ministrów i Ministra Skarbu.

VIII. W wypadkach rozwiazania stosunku służbowego bez uposażenia emerytalnego należy zaległe raty zaliczkowe potrącić w całości, względnie wyegzekwować z zabezpieczenia hipotecznego lub od ręczycieli.

IX. W razie śmierci przed spłatą zaliczki dług z powyższego tytułu obciąża spadkobierców do wysokości odziedziczonego majątku, zgodnie z przepisami obowiązujących ustaw cywilnych.

X. W sprawie umorzenia nieściągalnych rat zaliczek na uposażenie obowiązują postanowienia okólnika Ministerstwa Skarbu z dnia 4-go lipca 1930 r. L. D. III. 205/1/30 w sprawie zasad umarzania niektórych wierzytelności Skarbu Państwa.

X. Kontrola regularnych spłat zaliczek należy do obowiązków władz asygnujących uposażenie służbowe.

XII. Poprzedni okólnik Prezesa Rady Ministrów z dnia 21-go lipca 1933 r. Nr. 42-2/10 w sprawie zaliczek na uposażenie uchyla się.

Przes Rady Ministrów (—) *L. Kozłowski.*

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 113 z dnia 17 lipca 1934 r. (BP. 15430/34).

Powyższe rozporządzenie Pana Prezesa Rady Ministrów podaję do wiadomości i ścisłego stosowania.

Minister: (—) *W. Jędrzejewicz.*

4.

Przepisy rachunkowo - kasowe dla dyrekcyj (kierownictw) państwowych gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, rolniczych, sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego oraz szkół specjalnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 107 z dnia 12-go lipca 1934 r. (IR. 5952/34).

Nr. O. 18356/34. Z dniem 1-go września 1934 r. wprowadzam w życie załączone przepisy rachunkowo - kasowe dla dyrekcyj (kierownictw) państwowych gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, rolniczych, sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego oraz szkół specjalnych.

Minister: (—) *W. Jędrzejewicz.*

Przepisy rachunkowo-kasowe

dla dyrekcyj (kierownictw) państwowych gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, rolniczych, sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego oraz szkół specjalnych, wydane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministerstwem Skarbu i Najwyższą Izbą Kontroli.

§ 1. (1) Dyrekcje (kierownictwa) państwowych gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych, rolniczych, sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego oraz szkół specjalnych pobierają wszelkie opłaty, przewidziane rozporządzeniami, z wyjątkiem wymienionych w § 2, jedynie za pośrednictwem Pocztowej Kasy Oszczędności.

(2) Osiągnięte wpływy stanowią fundusz specjalny Ministerstwa W. R. i O. P. pod nazwą „Taksa administracyjna“ i są przeznaczone na potrzeby, ustalane w budżetach rocznych.

(3) Obrót Pocztowej Kasy Oszczędności normują wydane przez dyrekcję P. K. O. osobne przepisy, które dyrekcje (kierownictwa) otrzymują po zgłoszeniu przystąpienia do obrotu czekowego.

§ 2. (1) Opłaty za wydanie duplikatów świadectw (dyplomów) uiszczają zainteresowane strony znaczkami stemplowemi, które dyrekcje (kierownictwa) naklejają na duplikacie i kasują.

§ 3. (1) Dyrekcje (kierownictwa) prowadzą następujące księgi: 1) dziennik kasowy, 2) kontrolę opłat uczniów (słuchaczów), 3) księgi inwentarza, 4) księgę materjałową.

(2) Księgi inwentarza powinny być ponumerowane, przesznurowane, opatrzone na końcach sznura pieczęcią lakową i poświadczone przez kuratorjum okręgu szkolnego, a dziennik kasowy ponumerowany i poświadczony. Księgi kontroli opłat uczniów oraz materjałowe poświadczeń nie wymagają.

§ 4. (1) W dzienniku kasowym (wzór Nr. 1) zapisy rozpoczyna się od 1-go września każdego roku saldem z ubiegłego roku szkolnego. Jeżeli saldo zawiera wpłaty, uskutecznione w czasie od dnia 20-go sierpnia do dnia 31-go sierpnia za 1 półrocze nowego roku szkolnego, to należy je zapisać do nowego dziennika kasowego w dwu pozycjach: a) pozostałość z ubiegłego roku szkolnego, b) wpłaty na poczet nowego roku szkolnego.

(2) Stronę przychodu wypełnia się na podstawie sprawdzonych wyciągów kontowych P. K. O. popartych dowodami wpłaty.

(3) Przed zapisaniem wpłat do dziennika kasowego dyrekcje (kierownictwa) sprawdzają: 1) czy saldo początkowe zgodne jest ze saldem końcowem poprzedniego wyciągu P. K. O., 2) czy nie brakuje jakiego wyciągu, 3) czy nadesłane dowody wpłaty oznaczone są właściwym numerem i nazwą konta dyrekcji (kierownictwa) w P. K. O., 4) czy otrzymany wyciąg zgodny jest z dowodami wpłaty oraz innemi dokumentami, 5) czy wyciąg jest należycie podsumowany i czy wyprowadzony stan końcowy jest prawdziwy.

(4) Dostrzeżone niezgodności dyrekcje (kierownictwa) stwierdzają na wyciągu w formie uwagi. Ani poszczególnych kwot, ani ogólnej sumy w wyciągu kontowym P. K. O. dyrekcje (kierownictwa) zmieniać nie mogą.

(5) Po sprawdzeniu w powyższy sposób wyciągów dyrekcje (kierownictwa) grupują wszystkie wpływy według tytułów przedziałek dziennika kasowego i zapisują w ogólnych sumach do odnośnych przedziałek tego dziennika bez względu na zauważone w wyciągu błędy. Stwierdzone w wyciągu względnie w dowodach niezgodności dyrekcje (kierownictwa) regulują w sposób następujący:

1. a) w wypadku, gdy w ogólnej sumie wyciągu mieszczą się wpłaty nienależne dyrekcji (kierownictwu), dowody na te wpłaty zapisują do przedziałki „niewłaściwe przychody“ i zwracają się do P. K. O. o odpisanie. Po otrzymaniu wyciągu kontowego, potwierdzającego odpisanie nienależnej wpłaty, dyrekcje (kierownictwa) zapisują odpisaną sumę do przedziałki „zwrot niewłaściwych przychodów“.

b) wpłaty zarachowane przez P. K. O. zgodnie z treścią blankietu nadawczego, lecz mylnie nadane na konto „taksy administracyjnej“ (np. opłata za internat, należność za wykonaną robotę przez warsztaty szkolne i t. p.), dyrekcje (kierownictwa) księgują w przedziałce „niewłaściwe przychody“, zarządzają rozchodowanie tych sum według przeznaczenia i księgują te rozchody w przedziałce „zwrot niewłaściwych przychodów“.

2. W wypadku, gdy ogólna suma wpłat wykazana w wyciągu jest większa lub mniejsza od sumy, wynikającej z dodania poszczególnych pozycyj, dyrekcje (kierownictwa) księgują wszystkie wpłaty zgodnie z dowodami i zwracają się do P. K. O. o sprostowanie sumy. Otrzymanego z P. K. O. doniesienia o dopisaniu lub odpisaniu księgować nie należy.

3. W wypadkach stwierdzenia omyłkowego zapisania przez P. K. O. do wyciągu wypłat przez dyrekcje (kierownictwa) niezleconych oraz w wypadkach mylnego sumowania wyciągów po stronie rozchodu, dyrekcje (kierownictwa) nie księgują mylnych sum w dzienniku kasowym, lecz jedynie zwracają się do P. K. O. z żądaniem sprostowania omyłek, przyczem dokonanych przez P. K. O. sprostowań również nie należy księgować.

(6) Stronę rozchodu dziennika kasowego wypełnia się na podstawie wystawionych czeków P. K. O. oraz opłaconych z podjętej zaliczki rachunków firm (osób) i list wypłat wynagrodzeń egzaminatorów.

(7) Wypłaty za pośrednictwem P. K. O. dyrekcje (kierownictwa) uskuteczniają zapomocą czeków: kasowych, przelewowych i przekazowych. Zapisy w dzienniku, dotyczące wypłat na podstawie czeków, sprawdza się z otrzymanym następnie wyciągiem P. K. O.

(8) Czeki podpisuje dyrektor (kierownik) lub w jego nieobecności upoważniony zastępca; sekretarz względnie nauczyciel, pełniący obowiązki sekretarza, nie mogą być upoważnieni do podpisywania czeków.

(9) Czeki kasowe służą do podjęcia gotówki w kasie tego oddziału P. K. O., w którym dyrekcje (kierownictwa) posiadają konta czekowe. W innych wypadkach dyrekcje (kierownictwa) stosują czeki przelewowe lub przekazowe.

(10) W wypadkach niezrealizowania czeku, zapisanego na rozchód w dzienniku kasowym, dyrekcje (kierownictwa) na podstawie zgłoszenia odbiorcy o niezrealizowaniu czeku kasowego lub na podstawie doniesienia P. K. O. o dopisaniu kwot niezrealizowanych czeków przelewowych, względnie przekazowych, wpisują niewypłacone kwoty czerwonym atramentem po stronie rozchodu dziennika, jako najbliższą pozycję w odpowiednich przedziałkach pierwotnego zapisu.

(11) Dla każdego roku szkolnego zakłada się oddzielny dziennik kasowy.

Uwaga: *1. Drobne wydatki, nieprzekraczające łącznej sumy 5 zł, mogą być wpisane na rozchód na podstawie zestawienia, sporządzonego przez osobę dokonywującą zakupów, a poświadczonego przez dyrektora (kierownika), względnie jego zastępcę. W wyjątkowych wypadkach, np. przy zakupach na targach lub w kramach, gdy nie można uzyskać pokwitowania dostawcy, wydatki takie mogą być wpisane na rozchód w powyższy sposób, jeżeli nie przekraczają łącznej sumy 20 zł.*

2. *Mylnie zapisane kwoty lub wyrazy trzeba przekreślić czerwonym atramentem tak, ażeby to, co zostało przekreślone, można było odczytać, nad przekreślonemi kwotami lub wyrazami należy wpisać sumy, względnie wyrazy właściwe zwykłym atramentem i poprawki zaświadczyć podpisem poprawiającego.*

§ 5. (1) Rachunki winny zawierać: 1) imię, nazwisko (firmę) i adres wystawcy rachunku, 2) miejscowość i datę wystawienia, 3) nazwę szkoły, na rzecz której wykonano świadczenia, 4) dokładną

ilość i cenę dostarczonych przedmiotów lub rodzaj wykonanej pracy i czas jej trwania, 5) należycie skasowany znaczek stemplowy, względnie adnotację o uiszczeniu opłaty stemplowej, 6) pozycje księgi inwentarza lub materjałowej o ile wyszczególnione w rachunku przedmioty podlegają zapisom do tych ksiąg, 7) podpis dyrektora (kierownika) lub jego zastępcy.

(2) Zaopatrzenie rachunku podpisem dyrektora (kierownika) lub jego zastępcy jest zaakceptowaniem rachunku oraz stwierdzeniem, że zakupione przedmioty zostały przyjęte we wskazanej ilości i w dobrym stanie, względnie, że opłacona praca została wykonana należycie.

(3) Przy opłacaniu rachunków gotówką lub czekami kasowemi odbiorca kwituje odbiór należności na rachunkach. Przy opłacaniu rachunków czekami przekazowemi lub przelewowemi zamiast pokwitowania należy zaznaczać na rachunkach datę i numer czeku, którym rachunek opłacono.

§ 6. (1) Dokonywanie zakupów lub robót na sumy ponad 2.000 zł dyrekcje (kierownictwa) uskuteczniają w drodze przetargu ofertowego, przyczem wybierają tę firmę, która budzi większe zaufanie, daje lepszy materjał, a przy identycznych warunkach cenę przystępniejszą. Ofert nie należy żądać, o ile w danej miejscowości jest tylko jedna firma, a sprowadzenie przedmiotów z innej miejscowości byłoby zbyt kosztowne; ofert również nie należy żądać, o ile dane przedmioty (jak np. książki, niektóre pomoce naukowe) mają ustaloną cenę we wszystkich handlach.

§ 7. (1) Na bieżące drobne wydatki dyrekcje (kierownictwa) podejmują z P. K. O. potrzebne kwoty zaliczkowe.

(2) Wysokość zaliczki nie może przewyższać kwoty 500 zł. łącznie z ewentualną pozostałością z poprzednio podjętych zaliczek.

(3) Za straty, wynikłe z powodu przechowywania większej gotówki ponad kwotę dozwolonej zaliczki, odpowiada materjalnie dyrektor (kierownik).

(4) Gotówkę oraz książeczki czekowe P. K. O. dyrekcje (kierownictwa) przechowują w należycie zabezpieczonem miejscu pod osobistą odpowiedzialnością dyrektora (kierownika).

§ 8. (1) Dziennik kasowy należy zamykać miesięcznie na podstawie ostatniego wyciągu P. K. O. za miesiąc sprawozdawczy, wykazując obroty: a) w miesiącu sprawozdawczym, b) od początku roku szkolnego do miesiąca sprawozdawczego i c) razem.

(2) Przy zliczaniu obrotów za miesiąc, w którym sprostowano czerwonym atramentem rozchód, dyrekcje (kierownictwa) zmniejszają ogólną sumę rozchodu miesiąca sprawozdawczego o kwotę liczb czerwonych.

(3) Wykazane w zamknięciu sumy wpisują dyrekcje (kierownictwa) do sprawozdania miesięcznego (wzór Nr. 2), które przesyłają do kuratorjum okręgu szkolnego w terminie do dnia 7-go następnego miesiąca wraz z wyciągami P. K. O. i dokumentami usprawiedliwiającemi przychody i rozchody, dołączonemi do spisu wzór Nr. 2 a.

§ 9. (1) Dyrekcje (kierownictwa) obowiązane są sporządzać w 3 egzemplarzach plany finansowo-gospodarcze na każdy rok szkolny według wzoru Nr. 3 i przesyłać je do kuratorjum do dnia 25-go czerwca.

(2) Jeden egzemplarz planu finansowo-gospodarczego, zatwierdzony przez kuratorjum, dyrekcje (kierownictwa) przechowują u siebie.

(3) Wydatki szkoły winny być bezwzględnie utrzymane w granicach zatwierdzonych planów finansowo-gospodarczych.

(4) W celu jednak racjonalnego wykonania planów, w razie koniecznej potrzeby, dyrekcje (kierownictwa) mogą dokonywać wydatków w kwotach większych od sum zatwierdzonych w niektórych pozycjach, o ile w innych pozycjach posiadać będą oszczędności i to z warunkiem, że ogólna suma wydatków będzie utrzymana w granicach zatwierdzonych planów.

(5) Nieosiągnięcie dochodów w wysokości sumy zatwierdzonej w planie finansowo-gospodarczym powoduje automatyczne zmniejszenie sumy zatwierdzonych wydatków o sumę nieosiągniętą.

(6) Nadwyżka dochodów nad wydatkami podlega przelaniu na rachunek kuratorjum okręgu szkolnego w wysokości ustalonej w zatwierdzonym planie finansowo-gospodarczym.

(7) W wypadku, gdyby dyrekcja (kierownictwo) osiągnęła wpływy większe od przewidzianych w zatwierdzonym planie, to różnica ta automatycznie zwiększa sumę nadwyżki ustalonej w zatwierdzonym planie, w żadnym zaś razie nie może mieć wpływu na zmianę wysokości zatwierdzonych wydatków.

(8) Dyrekcje (kierownictwa), których zatwierdzone plany przewidują dochody mniejsze od zatwierdzonych wydatków, otrzymują z kuratorjum okręgu szkolnego brakujące sumy w formie dotacyj.

(9) W razie osiągnięcia wpływów większych od dochodów przewidzianych w zatwierdzonych planach finansowo-gospodarczych przez zakłady szkolne, którym kuratorja okręgów szkolnych udzieliły dotacyj w wysokości brakujących sum na pokrycie wydatków, przewidzianych w planach, nadwyżka dochodu nie może być zużyta, lecz winna być najpóźniej do dnia 20-go sierpnia przelana na rachunek kuratorjum okręgu szkolnego.

(10) W wyjątkowych wypadkach dyrekcje (kierownictwa) mogą występować z należycie umotywowanemi wnioskami do kuratorjum okręgu szkolnego o zmianę zatwierdzonego planu finansowo-gospodarczego. Decyzje kuratorjum dyrekcje (kierownictwa) notują na wzorze Nr. 3.

(11) Dyrekcje (kierownictwa), których zatwierdzone plany finansowo-gospodarcze przewidują dochody większe od zatwierdzonych wydatków, przelewają nadwyżki za pośrednictwem P. K. O. na właściwe konta izb skarbowych, względnie na konta kas urzędów skarbowych, na rachunek funduszu specjalnego kuratorjum okręgu szkolnego pod nazwą „taksa administracyjna".

(12) Przelewanie nadwyżek na rachunek kuratorjum okręgu szkolnego winny dyrekcje (kierownictwa) uskuteczniać w ratach miesięcznych w takich wysokościach, aby na rachunek kuratorjum wpłynęło:

do dnia 5 października	15%	przypadającej	dla	kuratorjum	sumy
do dnia 5 listopada	30%	„	„	„	„
do dnia 5 grudnia	50%	„	„	„	„
do dnia 5 marca	65%	„	„	„	„
do dnia 5 kwietnia	80%	„	„	„	„
do dnia 5 maja	100%	„	„	„	„

§ 10. (1) Przy sprawozdaniu z dziennika kasowego ze sierpień dyrekcje (kierownictwa) winny nadesłać kuratorjum w 2-ch egzemplarzach sprawozdanie z wykonania planu finansowo - gospodarczego za poprzedni rok szkolny według wzoru Nr. 4.

(2) W sprawozdaniu z wykonania planu finansowo - gospodarczego dyrekcje (kierownictwa) wyjaśnią przyczyny, które wpłynęły na znaczniejsze zwiększenie lub zmniejszenie preliminowanych dochodów i wydatków lub na niewykonanie zamierzeń.

(3) W razie wykorzystania uprawnienia, wynikającego z treści § 9 ust. 3, dyrekcje (kierownictwa) wyjaśnią powody dokonania wydatków w sumach większych od sum zatwierdzonych w niektórych pozycjach planu.

(4) Łącznie ze sprawozdaniem za miesiąc sierpień dyrekcje (kierownictwa) przesyłają dziennik kasowy i wszystkie grzbiety zużytych w roku sprawozdawczym książeczek czekowych.

§ 11. (1) Po otrzymaniu odpowiednich dowodów wpłaty z P. K. O. dyrekcje (kierownictwa) wpisują wpływy od poszczególnych uczniów (słuchaczów) do księgi kontroli opłat uczniów według wzoru Nr. 5.

(2) Po odbyciu posiedzenia rady pedagogicznej dyrekcje (kierownictwa) umieszczają w księdze kontroli opłat uczniów, na koncie każdej klasy, adnotację o zwolnieniu:

Na posiedzeniu rady pedagogicznej w dniu . . . . .19 r. zwolniono:

. . . . uczniów po zł. . . . . . . na kwotę zł. . . . . .
. . . . uczniów po zł. . . . . . . na kwotę zł. . . . . .
. . . . uczniów po zł. . . . . . . na kwotę zł. . . . . .

Razem na kwotę zł. . . . .

(3) Adnotację o zwolnieniu podpisują dyrektor (kierownik) i sekretarz rady pedagogicznej.

(4) Po upływie każdego półrocza szkolnego dyrekcje (kierownictwa) sporządzają sprawozdanie o liczbie uczniów (słuchaczów) oraz o stanie wpłat taksy administracyjnej według wzoru Nr. 6 i przesyłają je w 2-ch egzemplarzach do kuratorjum okręgu szkolnego: za I półrocze do dnia 20-go stycznia, za II półrocze do dnia 7-września.

(5) Dla każdego roku szkolnego zakłada się osobną księgę kontroli opłat uczniów.

§ 12. (1) Księgę inwentarza prowadzą dyrekcje (kierownictwa) według wzoru Nr. 7, a bibljoteczną księgę inwentarza — według wzoru Nr. 8. Każdy przedmiot trwały, zakupiony lub otrzymany bezpłatnie, winien być wpisany do księgi inwentarza i oznaczony trwałym numerem pozycji tych ksiąg. Podział ksiąg winien odpowiadać działom i rozdziałom inwentarza (np. Dział I meble — rozdziały: a) ławki, b) tablice, c) biurka, d) stoły, e) stoliki, f) krzesła i t. d.) oraz działom bibljotecznym (np. Dział I — historyczny, dział II — przyrodniczy, dział III — geograficzny, dział IV — pedagogiczny i t. d.).

(2) W każdym dziale i rozdziale należy stosować oddzielną numerację, rozpoczynającą się od Nr. 1 (np. I — r, a-14, I — r. d-42, I — r. f-38; bibl. I — 18, II — 6, III — 62, IV — 12).

(3) Rozchód w księgach inwentarza może być uskuteczniany tylko w myśl obowiązujących w tym względzie przepisów (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1930 Nr. 6, poz. 92 [1]).

§ 13. (1) Księgę materjałową prowadzą dyrekcje (kierownictwa) według wzoru Nr. 9.

(2) W księdze materjałowej należy prowadzić oddzielne konta dla przedmiotów, przeznaczonych z natury swojej do używania przez dłuższy okres czasu (np. konta szczotek, konto popielniczek, konto szufelek, konto kałamarzy, konto bibularzy i t. p.).

(3) Materjałów kancelaryjnych, materjałów do pracowni oraz wszelkich materjałów jednorazowego użytku do księgi materjałowej wpisywać nie należy.

(4) Ewidencję zakupionego opału dyrekcje (kierownictwa) prowadzą w księdze materjałowej, przeznaczając dla niej początkowe konta.

(5) W końcu miesiąca sierpnia każdego roku dyrekcje (kierownictwa) ustalają na każdem koncie stan posiadania (remanent) i wpisują te remanenty do księgi materjałowej następnego roku, jako pierwszą pozycję przychodu.

§ 14. (1) Wprowadzanie dodatkowych ksiąg i sprawozdań oraz dokonywanie zmian w wzorach bez uprzedniego zezwolenia Ministerstwa W. R. i O. P. jest niedozwolone.

§ 15. Przepisy niniejsze wchodzą w życie z dniem 1-go września 1934 r. Z dniem tym przestają obowiązywać:

1. okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 8-go lipca 1932 r. Nr. IR. 6418/32 w sprawie przepisów rachunkowo-kasowych dla dyrekcyj państwowych gimnazjów, państwowych zakładów kształcenia nauczycieli oraz państwowych szkół zawodowych i specjalnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5 z roku 1932, poz. 58 [2]),

2. punkt 4 okólnika Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 28-go lutego 1933 r. Nr. IR 1640/33 o gospodarce budżetowej szkolnictwa rolniczego,

3. okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 19-go października 1931 r. Nr. IR. 8410/31 [3]) w sprawie tymczasowej instrukcji kasowej dla dyrekcyj państwowych szkół artystycznych w odniesieniu do państwowych szkół sztuk zdobniczych i przemysłu artystycznego.

Uwaga: Wzory druków podane w tem rozporzadzeniu: Nr. Nr. 1 Dziennik kasowy, 2. Sprawozdanie z dziennika kasowego, 2 a. Spis dokumentów rachunkowych, 3. Plan finansowo-gospodarczy na rok szkolny....., 4. Sprawozdanie z wykonania planu finansowo-gosp. za rok szkol........ 5. Księga kontroli opłat uczniów, 6. Sprawozdanie o liczbie uczniów, oraz o stanie wypłat taksy administr., 7. Księga inwentarzowa, 8. Bibljoteczna księga inwentarza, 9. Księga materjałowa — roześle Dyrekcjom (Kierownictwom) Kuratorjum O. S. Lw.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1930 r., str., 502.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 480.

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 10.

5.

Polskie normy urzędowe.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 70 z dnia 24-go maja 1934 roku. (BP. 9514/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 70).

Na podstawie okólnika Prezesa Rady Ministrów z dnia 14-go marca 1934 roku Nr. 10 (Nr. 40 - 8/1) zarządzam wprowadzenie do użytku służbowego podległych władz, urzędów i nstytucyj następujących „Polskich Norm Urzędowych" dla papierów:

PNU — 001 Dostawa i odbiór papieru,
„ 002 Metody badania papieru,
„ 003 Podział i znakowanie papieru,
„ 006 Papier pisarski,
„ 007 Papier drukowy,
„ 008 Papier gazetowy,
„ 009 Papier pakowy,
„ 012 Bibuła atramentowa.

Kolor niebarwionego papieru pisarskiego i do druku powinien mieć odcień naturalny, lekko - kremowy.

Praktyczne stosowanie gatunków odmian i gramatur papieru objaśniają załączone „Wskazówki tymczasowe o stosowaniu papieru normalnego".

Dotychczasowe zapasy papieru należy zużyć do końca b. r., wszystkie druki zaś do dnia 31-go marca 1935 r. Po tych terminach papier dla potrzeb urzędów i instytucyj państwowych może być używany tylko według powyższych norm.

Podane wyżej „Polskie Normy Urzędowe dla papierów" są do nabycia w P. A. T.-nej.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Jędrzejewicz.*

Wskazówki tymczasowe o wyborze i stosowaniu papieru normalnego.

I. N o r m y p a p i e r u i i c h s t o s o w a n i e. Normy papieru dla potrzeb urzędów państwowych oraz warunki jego badania, dostawy i wyboru ustalają Polskie Normy Urzędowe (PNU). W szczególności z pośród dotychczas wydanych norm:

a) Norma $\frac{\text{PNU}}{001}$ Dostawa i odbiór papieru, ustala formę opakowania, pobierania próbek do badań, tolerancje, przyjęcia dostawy i sposób przechowywania papieru.

b) Norma $\frac{\text{PNU}}{002}$ Metody badania papieru, wskazuje na najwłaściwsze metody badania jakości papieru po względnem fizycznym i chemicznym.

c) Norma $\frac{\text{PNU}}{003}$ Podział i znakowanie papieru, ustala systematyczny podział papieru i znaki dla doraźnego rozpoznawania jego jakości.

d) Norma $\frac{\text{PNU}}{006}$ Papier pisarski, zawiera warunki, jakich należy wymagać dla papieru potrzebnego do pisania odręcznego, maszynowego lub przez kalkę oraz na druki, wypełniane atramentem.

e) Norma $\frac{\text{PNU}}{007}$ Papier drukowy, ustala warunki dla papieru, przeznaczonego do druku wydawnictw urzędowych i druków niewypełnianych atramentem.

f) Norma $\frac{\text{PNU}}{008}$ Papier gazetowy, ustala warunki dla papieru przeznaczonego do drukowania na nim czasopism urzędowych na maszynie rotacyjnej.

g) Norma $\frac{\text{PNU}}{009}$ Papier pakowy, podaje warunki techniczne papieru przeznaczonego na opakowanie zwykłe oraz w postaci kopert, skoroszytów, teczek, okładek i t. p.

h) Norma $\frac{\text{PNU}}{012}$ Bibuła atramentowa, ustala wymagania stawiane bibule używanej w biurach do suszek i na okładki biurkowe.

Poza powyższemi normami papieru zostaną kolejno wydane dalsze, dla papieru używanego w urzędach, biurach i instytucjach, stanowiąc jedyną podstawę do wyboru właściwych rodzajów.

Punktem wyjściowym przy zakupie papieru jest norma PNU — 003, która dając metodyczny podział papieru ustala niezawodny sposób porozumienia się odbiorcy z dostawcą.

Wszystkie inne normy papieru ustalają szczegółowe wymagania techniczne oraz dają wskazania co do warunków dostawy i odbioru.

II. Korzystanie z norm papieru. Praktyczne korzystanie z szczegółowych norm ułatwia ich jednolity układ, który w kolejności ustala: 1) przedmiot normy, 2) warunki techniczne przedmiotu normy, a więc w odniesieniu do papieru — jego skład masy, granice gramatur, warunki wytrzymałości oraz 3) szczególne wymagania odnoszące się do opakowania, odbioru i badania papieru.

Warunki i metody odbioru papieru ustalone są dla wszystkich rodzajów papieru w normach ogólnych „PNU — 001" i „PNU — 002", normy szczegółowe podają warunki uzupełniające, niezbędne dla należytej dostawy danego rodzaju, względnie gatunku papieru.

III. Wybór papieru. Przed wyborem papieru należy ustalić:

1. Przeznaczenie papieru, t. j. dla jakich celów ma służyć, 2. warunki używania, a w miarę możności i przechowania papieru.

Przy ustalaniu przeznaczenia papieru należy mieć na uwadze względy oszczędnościowe, które nakazują wybierać papier najtańszy, lecz zaspakajający potrzeby służby, a jeżeli to z potrzebami służby nie jest w wyraźnej sprzeczności, również i wymagania estetyczne. Stosowanie papieru wyższego gatunku lub większej grubości (gramatury), niż tego wymaga istotna potrzeba, zwiększa niepotrzebnie wydatki.

Sposób używania i przechowywania papieru wpływa zasadniczo na długość czasu, w jakim papier może spełniać swe zadanie. Papier ustawicznie przekła-

dany oraz przechowywany lub używany w warunkach niekorzystnych, jak np. pod bezpośredniem działaniem słońca, wilgoci lub ciepła, ulega szybkiemu zniszczeniu.

Papier przechowywany w warunkach specjalnie korzystnych, a więc w miejscu suchem, nieprzewiewnem i ciemnem oraz nieporuszany, przetrwa znacznie dłużej, aniżeli to jest możliwe w warunkach zwykłych, w jakich papier, z racji swego przeznaczenia, znajduje się w urzędach.

To też warunki trwania papieru w urzędach przyjmujemy — jako warunki normalne.

Jak z powyższego wynika, wybór właściwego papieru poprzedzony być powinien należytem rozważeniem stawianych mu wymagań.

Decyzja przy wyborze papieru oprzeć się musi na poszczególnych elementach, jak rodzaj, gatunek, odmiana, grubość (gramatura) i format papieru, które w kolejności omówione są szczegółowo poniżej.

A. Wybór rodzaju.

O wyborze rodzaju papieru decyduje jego przeznaczenie. Należy zatem ustalić przedtem, czy szukamy papieru do druku, czy do pisania odręcznego; czy gotowy druk ma być jeszcze wypełniany pismem odręcznem lub na maszynie. Takie szczegółowe rozważenie wyboru jest niezbędne, można bowiem drukować na papierze pisarskim i można pisać na papierze drukowym, lecz nie każdy druk wymaga dobrego papieru pisarskiego i użycie go zwiększy niepotrzebnie koszty, jak z drugiej strony nie należy dla przesadnej oszczędności kosztów zastępować droższego papieru pisarskiego drukarskim, czy ewentualnie gazetowym, bo taka oszczędność może w samej pracy danego druku (formularza) przynieść szkodę.

Opierając się na normach, przyjąć należy, że:

papier pisarski — służy do pism odręcznych lub maszynowych (przez kalkę), również na druki do wypełniania pismem odręcznem lub maszynowem lub chociażby tylko podpisywanych atramentem;

papier drukowy — przeznaczony jest do drukowania książek, wydawnictw i czasopism urzędowych oraz druków niewymagających wypełniania odręcznego lub na maszynie do pisania;

papier gazetowy (rotacyjny) — służy jedynie do druku gazet urzędowych na drukarskiej maszynie rotacyjnej;

papier pakowy — służy do opakowania zwykłego, na okładki, teczki, skoroszyty, koperty lub t. p. Jeżeli okładki, teczki lub koperty mają być zapisane atramentem, papier musi mieć klejenie pełne.

Po ustaleniu rodzaju papieru należy wybrać jego gatunek.

B. Wybór gatunku.

Przy wyborze gatunku papieru należy ustalić okres czasu oraz warunki w jakich papier będzie używany, cel jakiemu papier ma służyć.

Należy zatem wiedzieć, czy druki lub pisma używane będą przez okres dłuższy, czy krótszy, czy po takim lub innym okresie będą niszczone, czy też składane do archiwum, czy są to ważne dokumenty urzędowe lub państwowe, o znaczeniu międzynarodowem lub historycznem, archiwalne egzemplarze czasopism i t. d.

(Należy mieć na uwadze „Przepisy o przechowywaniu akt w urzędach administracji rządowej", ogłoszone w „Monitorze Polskim" Nr. 2 z 1932 r. § 1 i § 2).

Papier drzewny — trwa w warunkach normalnych lat 5 — użyty więc być może na pisma i druki o małem znaczeniu, bruljony (koncepty), pokwitowania, sprawozdania, wykazy perjodyczne, koperty i t. p. oraz wydawnictwa, okres aktualności których nie przekracza lat 10-ciu;

Papier półdrzewny — trwa w warunkach normalnych 10 lat i winien być używany na pisma i druki o niewielkiem znaczeniu, czystopisy pism urzędowych, rachunki, księgi rachunkowe, materjałowe i .t p., oraz wydawnictwa urzędowe, okres aktualności których nie przekracza lat 25-ciu;

Papier ćwierćdrzewny — trwa w warunkach normalnych lat 25 i przeznaczony jest do produkcji ksiąg buchalteryjnych, na druki i pisma o większem znaczeniu oraz wydawnictwa, okres aktualności których sięga lat 50-ciu;

Papier celulozowy — trwa w warunkach normalnych 50 lat i przeznaczony jest na pisma i druki o większem znaczeniu, luksusowe wydawnictwa państwowe oraz na druki i pisma, wymagające reprezentacyjnego wyglądu i t. p.;

Papier półszmaciany — trwa w warunkach normalnych lat 100. Używany być winien na akta i księgi o charakterze dokumentów wieczystych o wielkiem znaczeniu oraz archiwalne egzemplarze czasopism i wydawnictw urzędowych;

Papier szmaciany — ma okres trwania wielowiekowy, używany więc być może na akta wybitnej wagi i księgi o znaczeniu dokumentów państwowych i międzynarodowych.

Rozpoznawanie gatunków papieru ćwierćdrzewnego, celulozowego, półszmacianego i szmacianego, dokonywane być może doraźnie przez odczytanie znaku wodnego normą PNU — 003, a znajdującego się na każdym arkuszu formatu A_4.

C. *Wybór odmiany papieru.*

O wyborze odmiany decyduje tu sposób wzgl. technika zapisywania lub zadrukowania papieru, a czasem efekt zewnętrzny. Normy PNU rozróżniają zasadniczo dwie odmiany papieru: satynowany i matowy, w zależności od stopnia wygładzenia powierzchni papieru. Odróżnienie stopnia wygładzenia jest trudne, jednakże wprawne palce, przez porównanie z arkuszem wzorcowym, mogą określić stopień wygładzenia dość dokładnie. Zaznaczyć należy, że satynaż (wygładzenie) papieru po dłuższem leżeniu w powietrzu wilgotnem zanika. Bardzo mocne wygładzenie daje silne refleksy zwłaszcza przy silniejszem świetle, powodujące przy pracy drażnienie oczu.

Przez odmiany papieru rozumieć należy zatem przedewszystkiem sposób wykończenia powierzchni. Poza wygładzeniem mogą też odmiany dotyczyć innych elementów, jak np. grubość w bibule atramentowej (suszkowa i biurkowa), grubość i powierzchnia w bibułce przebitkowej i pelurze i t. p., których odmiany ustalają normy szczegółowe.

Papiery matowe — powinny być z reguły przeznaczone na druki; matowy winien być papier gazetowy i na wydawnictwa urzędowe nieilustrowane, odpowiada on bowiem najbardziej technice drukarskiej. Papiery matowe mogą być również wypełniane ołówkiem, na maszynie i przez kalkę;

Papiery satynowane — przeznaczone są w zasadzie do zapisywania atramentem oraz na ilustrowane wydawnictwa urzędowe.

D. *Wybór gramatury.*

Gramatura decyduje o praktycznej użyteczności papieru i jego cenie. Każdy gatunek papieru może mieć różną grubość. Jednakże grubość papieru nie jest jego cechą, lecz tylko względną i zależną od techniki wytwórczej. 50 gr masy papierowej

można sprasować na arkusz o grubości 0,1 mm i na arkusz o grubości 0,04 mm; dlatego podstawą do wyboru papieru według grubości jest jego gramatura, czyli ciężar arkusza o powierzchni 1 m². Ustalenie gatunku papieru, bez równoczesnego podania jego gramatury mija się z celem, bo dopiero wskazanie gramatury danego gatunku stanowi o wyborze właściwym.

Ogólnie kierować się należy zasadą wyboru gramatury najniższej z pośród tych, które odpowiadają stawianym papierowi wymaganiom.

Normy PNU ustalają najniższą i najwyższą granicę gramatury poszczególnych gatunków oraz wskazują, w jakim postępie, poczynając od gramatury najniższej, mogą być różniczkowane przez wytwórnie.

W granicach tych gramatur ustala norma skalę, określoną zgóry pewnym postępem stałym, który np. dla papieru pisarskiego daje następujące gramatury:

gatunek	40	45	50	60	70	80	90	100	110	120	130	140	150
drzewny	x	x	x	x	x	x	x	x					
półdrzewny	x	x	x	x	x	x	x	x					
ćwierćdrzewny	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			
celulozowy	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
półszmaciany	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

W ten sposób zestawić możemy tabele i dla innych rodzajów papieru. Niektóre rodzaje lub gatunki mogą mieć tylko jedną gramaturę, aby przez to wyłączyć jakąkolwiek różnicę w wyborze papieru o ograniczonem lub specjalnem przeznaczeniu, jak np. papieru gazetowego (PNU — 008) lub bibuły atramentowej (PNU — 012).

Dla wyboru właściwej gramatury duże znaczenie ma format użytkowy papieru oraz rodzaj pracy, jaki ma spełniać. Ogólnie stwierdzić można, że im większy będzie format użytkowy papieru, tem wyższa w zasadzie powinna być jego gramatura.

Ponieważ ścisłe uzyskanie odpowiedniej gramatury papieru w wytwórniach nie jest możliwe — normy przewidują tolerancję, t. zn. zezwalają na pewne odchylenia wgórę i wdół.

Procent tolerancji dla papierów barwionych jest wyższy niż dla papierów niebarwionych, a to dlatego, że dla uzyskania koloru dodawane są do masy papieru barwniki, które ciężar jego czynią zmiennym. Uwzględnienie przy odbiorze odchyleń w ciężarze (tolerancyj) jest więc dopuszczalne zgodnie z normą PNU — 001.

Ogólnie przyjąć można, że niezależnie od wytrzymałości papieru, o której stanowi skład masy, moc papieru jest wyższa im większa jest jego grubość (gramatura).

Pewną orjentacją dla szukających właściwej gramatury danego papieru wg. norm PNU — dać mogą zestawione tu tabele I i II, które w przykładowej formie wskazują gramatury szczególnie nadające się dla danego formatu (papier pisarski i drukowy tabl. I) wzgl. zastosowania (papier pakowy tab. II). Największą gramaturę oznacza litera x, a dopuszczalne dla danego formatu wzgl. zastosowania — litera o.

Prosty sposób sprawdzania przydatności gramatury papieru w pożądanym formacie zwłaszcza w niższych gatunkach stanowi próba elastyczności papieru, t. zn. możność utrzymania arkusza papieru w ręce bez jego opadania bezwzględnego. Gramatura, przy której papier nie zwija się i nie opada powinna być wystarczającą.

Tabl. I: papier pisarski — P, papier drukowy — D.

Gramatura	A1		A2		A3		A4		A5		A6		A7	
	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D	P	D
40											o	o	o	o
45										o	x	x	x	x
50									o	x	o	o	o	o
60								o	x	o				
70								x	o					
80							o	o						
90						o	x							
100						x	o							
110					o	o								
120					x									
130	o	o	o	o	o									
140	x	x	x	x										
150	o	o	o	o										

Tablica II.

Gramatura	Kartoteki				Teczki i okładki			Koperty			
	A3	A4	A5	A6	B3 C3	B4 C4	B5 C5	B3 C3	B4 C4	B5 C5	B6 C6
80											o
90											x
100										o	o
120				o					o	x	
140				x					x	o	
160				o					o		
180			o				o	o			
200			x				x	x			
250		o	o			o	o	o			
300	o	x			o	x					
350	x	o			x	o					
400	o				o						

Dla druków przebitkowych wzgl. papierów na kopie do pisania maszynowego, należy dobierać gramaturę w/g ilości przebitek, mianowicie: przy 4-ch przebitkach — 40 g przy 8-miu przeb. — 30 g przy 12-u przeb. — 20 g.

Przy decydowaniu gramatury uwzględnić również należy sposób używania papieru, gdyż inną gramaturę powinna mieć kartoteka, inną druk przebitkowy, inną arkusz pracujący luzem a jeszcze inną arkusz w księdze, zeszycie lub bloku.

Skala przyjętych gramatur jest tak wielka, że musi pomieścić w sobie wszystkie potrzeby urzędów.

IV. Badanie wytrzymałości. Poszczególne normy wskazują warunki wytrzymałościowe jakim odpowiadać muszą normy gatunków papieru.

Z pośród warunków tych — długość samozrywająca określa wytrzymałość papieru. Stoi ona w ścisłym związku z gatunkiem papieru. Stopień łamliwości papieru, co jest ważne dla papierów często przeginanych (teczki), określa jego moc. Wysokość stopnia łamliwości wiąże się również z gatunkiem papieru i jego gramaturą.

V. Klejenie papieru. Ma na celu przystosowanie papieru do pisania atramentem wzgl. uodpornienie go przeciwko działaniu wpływów zewnętrznych (wilgoci, brudu i t. p.). Klejenie polega na przesycaniu masy papieru w czasie jego produkcji substancją, zwaną mydłem żywicznem.

W zależności od stopnia nasycenia papieru klejem rozróżniamy pełne (1/1), połowiczne (1/2), ćwierćklejenie (1/4). Papiery wcale niesycone klejem zwą się papierami nieklejonemi (klejenie 0).

W niektórych rodzajach papieru może być klejenie podwójne t. j. poza klejeniem w masie, klejenie powierzchniowe.

E. Wybór formatu.

Właściwe formaty wskazują poszczególne normy, a ich zestawienie zawierają normy Polskiego Komitetu Normalizacyjnego (PKN) PN-o-102 i o-103 oraz „Wskazówki dla opracowujących druki", wydane przez Prezydjum Rady Ministrów.

VI. Barwa papieru. Niebarwiony papier pisarski, drukowy i gazetowy powinien mieć kolor naturalny lekko-kremowy. Papier zbyt wybielony (śnieżno-biały) ma osłabioną strukturę (wskutek chlorowania), jest mniej trwały, a w pracy nużący dla oczu.

Śnieżno-biały kolor papieru otrzymuje się także przez domieszkę odpowiednich chemikaljów, co podnosi jego ciężar i w porównaniu z papierem barwy naturalnej, przy tej samej grubości, zwiększa jego gramaturę.

Zarówno pismo odręczne jak i druk na papierze lekko kremowym posiada dużą wyrazistość i nie daje zbyt ostrych kontrastów męczących wzrok, jak to ma miejsce z papierem śnieżno-białym lub białym, mocno satynowanym.

To też pierwszeństwo przy wyborze papierów powszechnie używanych należałoby oddać papierom o kolorze naturalnym.

Z wyglądem papieru wiąże się stan rozdrobnienia (zmielenia) jego masy t. j. przezrocza, co można stwierdzić przy oglądaniu papieru pod światło. Im drobniejszą będzie masa, tem przezrocze papieru jest równiejsze i mniej chmurkowate.

VII. Uszkodzenia mechaniczne. Uszkodzenia mechaniczne ustala norma PNU-002 pkt. 2 d.

VIII. Wzorce papieru. Ustalenie wzorców papieru, któreby mogły stanowić stałe wzory wzgl. próby do umów między dostawcą i odbiorcą — nie jest możliwe. Dlatego normy PNU przewidują zasadę, że barwę, czystość i wykończenie powierzchni papieru ustalają wzorce jakie w każdym poszczególnym wypadku przyjmą wzajemnie dostawca i odbiorca.

Uwagi końcowe. Wprowadzenie w życie Polskich Norm Urzędowych i dostosowanie do nich produkcji fabryk papieru wymaga pewnego czasu. W okresie przejściowym t. zn. do końca 1934 roku — kupujący nie zawsze znajdzie u dostawcy papier normalny, dlatego też należy go zamawiać wcześniej, szczególnie w wypadku kupna większej ilości, przyczem papieru, który nie będzie odpowiadał normom PNU — przyjmować nie należy.

Dotychczasowe zapasy papieru należy zużyć do końca b. r., wszystkie zaś druki sporządzone na papierze nienormalnym — do dnia 31-go marca 1935 r.

6.

Wymiar godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 26-go maja 1934 r. (Nr. BP. 8835/34).
(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 57).

Na podstawie art. 29 ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu nadanem rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660) zarządzam, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. (BP. 2752/34) o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 4[1]) wprowadza się zmiany następujące:

1. W § 2 dodaje się nowy ustęp drugi w brzmieniu następującem: „Prefektowi publicznej szkoły powszechnej odlicza się od powyższego wymiaru godzin lekcyjnych 6 godzin na zajęcia duszpasterskie, związane z praktykami religijnemi uczniów".

2. § 12 otrzymuje brzmienie następujące: „Kierownik szkoły ćwiczeń lub nauczyciel, pełniący obowiązki kierownika szkoły ćwiczeń, obowiązany jest do udzielania nauki w wymiarze: 18 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 2 oddziałach czynnych, 16 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 3 — 4 oddziałach czynnych, 14 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 5 — 6 oddziałach czynnych, 12 godzin lekcyjnych tygodniowo w szkole o 7 oddziałach czynnych.

Pełniący obowiązki kierownika szkoły ćwiczeń nauczyciel przedmiotów pedagogicznych w seminarjum nauczycielskiem obowiązany jest do udzielania nauki łącznie w seminarjum i szkole ćwiczeń w wymiarze: 15 godzin lekcyjnych tygodniowo, gdy szkoła liczy 2 oddziały czynne, 13 godzin lekcyjnych tygodniowo, gdy szkoła liczy 3 — 4 oddziały czynne, 11 godzin lekcyjnych tygodniowo, gdy szkoła liczy 5 — 6 oddziałów czynnych, 9 godzin lekcyjnych tygodniowo, gdy szkoła liczy 7 oddziałów czynnych.

3. W § 17 wyraz „Instruktor" zastępuje się wyrazami: „Asystent, względnie instruktor", a po wyrazie „czynności" dodaje się wyraz: „asystenckich lub".

4. W § 18 wyraz „Instruktor" zastępuje się wyrazami: „Asystent, względnie instruktor", a po wyrazie „czynnościami" dodaje się wyrazy: „asystenckiemi lub", wreszcie po wyrazach „z prowadzeniem" dodaje się wyrazy: „pracowni, względnie".

5. W § 24 po wyrazie „Nauczyciele" dodaje się wyraz: „asystenci".

6. W § 26 po wyrazie „czynności" dodaje się wyrazy: „asystenckich lub".

7. W § 27 w ustępie pierwszym po wyrazie „nauczyciele" dodaje się wyraz: „asystenci", a po wyrazie „czynności" wyrazy: „asystenckich lub". W ustępie drugim dodaje się w nawiasie jako pierwszy wyraz: „asy-

---

[1]) Dz. U. Kur. O. S. Lw. str. 110.

stenci", a w punkcie a) po wyrazie „i" dodaje się wyrazy: „asystentów oraz".

8. W § 28 dodaje się w nawiasie, jako pierwszy wyraz: „asystentowi".

9. W § 29 zastępuje się wyraz „inspektor" wyrazami: „asystent, instruktor", a po wyrazie „czynności" dodaje się wyrazy: „asystenckich lub", wreszcie dodaje się nowy ustęp drugi w brzmieniu następującem: „Przepis ten nie dotyczy nauczycieli, pełniących obowiązki kierowników ognisk metodycznych, którzy mogą być zatrudnieni w godzinach nadliczbowych w wymiarze najwyżej 3 godzin tygodniowo".

10. W § 32 dodaje się nowy ustęp szósty w brzmieniu następującem: „Nauczyciel, będący wychowawcą internatu, może brakującą mu do obowiązującego wymiaru liczbę godzin uzupełnić najwyżej 10 godzinami wychowawstwa w internacie. W tym przypadku nie przysługuje mu dodatek służbowy wychowawcy internatu, a za pozostałe ewentualnie z liczby 10 godziny wychowawstwa, przekraczające obowiązujący go wymiar godzin, otrzymuje dodatek służbowy za godziny nadliczbowe".

11. W § 33 po wyrazie „nauczycieli" dodaje się wyraz: „asystentów", a po wyrazie „dyrektorów" dodaje się wyrazy: „oraz kierowników szkół".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1-go lutego 1934 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

7.

Dodatki służbowe.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 26-go maja 1934 r. Nr. BP. 8837/34).
(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 58).

Na podstawie § 40 pkt. e) oraz § 65 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19-go grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. (BP. 2754/34) w sprawie dodatków służbowych, należnych nauczycielom szkół państwowych i publicznych, pozostających na etacie Państwa, z tytułu nauczania i zajęć nadliczbowych oraz z tytułu pracy w szkołach zawodowych i specjalnych w charakterze wybitnego fachowca (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 5 [1]) wprowadza się zmiany następujące:

1. W tytule A. dodaje się po wyrazie „czynności" wyrazy: „asystenckich lub".

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. str. 114.

2. W § 1 po wyrazie „a“ dodaje się wyrazy: „asystenci i“, a po wyrazie „czynności“ wyrazy: ‚asystenckich lub“.

3. W § 2 po wyrazie „czynności“ dodaje się wyrazy: „asystenckich lub“.

4. W § 4 punkt 2 (lit. d) otrzymuje brzmienie następujące: „d) Państwowych Instytutów: Nauczycielskiego, Pedagogiki Specjalnej i Robót Ręcznych, Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich i Państwowych Pedagogjów . . . . zł 12.—“ a w punkcie 3) wyrazie „dla“ dodaje się wyrazy: „asystentów oraz“.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1-go lutego 1934 r.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

8.

Odprawa dla nauczycieli.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 112 z dnia 13-go lipca 1934 r. (BP. 17256/34).

Nr. BP. 53031/34. W związku z wejściem w życie od dnia 1-go lutego 1934 r. nowych przepisów uposażeniowych Ministerstwo w porozumieniu z Ministrem Skarbu (pismo tegoż Ministerstwa z dnia 10-go lipca 1934 r. Nr. D. III. 3330/1/34 wyjaśnia, że przez wymienione w art. 56 ust. 2, art. 62 ust. 2 i art. 97 a. punkt 2 e) ustawy z dnia 1-go lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 9-go listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873), zmienionej rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660) „pełne ostatnio pobierane“ względnie „pełne w ostatnim miesiącu służby otrzymane“ uposażenie, rozumieć należy uposażenie zasadnicze wraz z ewentualnemi dodatkami lokalnemi i zasiłkiem wyrównawczym.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

9.

Przyznawanie wyższego wynagrodzenia nauczycielom kontraktowym z tytułu uzyskiwania wyższych kwalifikacyj.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 117 z dnia 26-go lipca 1934 r. (BP. 16067/34).

Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że przyznawanie wyższego wynagrodzenia nauczycielom kontraktowym z tytułu uzyskiwania przez nich wyższych kwalifikacyj, może następować tylko w drodze rozwiązywania z nimi dotychczasowych kontraktów (z zachowaniem terminów wypowiedzenia umów) i zawierania nowych na zmienionych już warunkach.

w. z. Dyrektora Biura Personalnego: (—) *Z. Lepecki.* Min. Wiz. Szkół.

10.

Wynagrodzenie nauczycieli kontraktowych.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 26-go maja 1934 r. (Nr. BP. 8836/34).
Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 59.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4-go czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. (BP. 2751/34) w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych szkół państwowych i publiczych, opłacanych przez Państwo (Dz. Urz. Min. W. R. i O.P. Nr. 1, poz. 6[1]) wprowadza się zmiany następujące:

1. W § 1 po wyrazie „nauczania" dodaje się wyrazy: „względnie pełnienia czynności asystenckich lub instruktorskich" i skreśla się wyraz: „lekcyjnych".

2. Dodaje się § 1-a w brzmieniu następującem: „§ 1-a. Wychowawczynie kontraktowe w przeszkolach otrzymują za swe czynności wynagrodzenie, równające się uposażeniu wychowawczyni etatowej XI grupy".

3. W § 2 dodaje się nowy ustęp (2) w brzmieniu następującem: „(2) Nauczyciele kontraktowi, których zaangażowano w charakterze zastępców chorych lub urlopowanych nauczycieli, mogą otrzymywać ryczałtowe wynagrodzenie miesięczne, nie niższe niż uposażenie grupy XI i nie wyższe niż uposażenie grupy X".

4. W § 5 wyraz „Instruktorzy" zastępuje się wyrazami: „Asystenci i instruktorzy", a po wyrazie „uposażeniu" dodaje się wyrazy: „asystentów lub". Dodaje się ustęp (2) w brzmieniu następujcem: „(2) Praktykanci kontraktowi wszkołach rolniczych, ogrodniczych i leśnych otrzymują za ogół swych czynności ryczałtowe wynagrodzenie w wysokości zł. 100 — miesięcznie".

5. W § 9 ustęp (1) po wyrazie „nauczycieli" stawia się przecinek i dodaje wyraz: „asystentów" oraz przed cyfrą „2" wstawia się cyfrę „1-a" a w ustępie (2) po wyrazie „nauczycielom" stawia się przecinek i dodaje wyraz „asystentom".

6. W § 10 w ustępie (1) zastępuje się wyrazy „pełnienie czynności" wyrazami: „pełnienia czynności asystenckich lub", w ustępie (2) po wyrazie „a" dodaje się wyrazy: „asystenci i" oraz po wyrazie „czynności" wyrazy: „asystenckich lub". w ustępie (3) skreśla się wyraz: „nauczania", punkt 2) lit. d) otrzymuje brzmienie następujące: „d) Państwowych Instytutów: Nauczycielskiego, Pedagogiki Specjalnej i Robót Ręcznych, Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich i Państwowych Pedagogjów..... zł. 12.—", wreszcie w punkcie 3) tegoż ustępu dodaje się na początku wyrazy „asystent i".

7. W tytule C. skreśla się wyrazy: „i instruktorów".

8. § 11 otrzymuje brzmienie następujące: „(1). Nauczyciele i asystenci oraz instruktorzy kontraktowi niezajęci w pełnej liczbie godzin. otrzymują wynagrodzenie ryczałtowe, ustalane w zależności od ilości go-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. str. 117.

dzin nauczania względnie pełnienia czynności asystenckich lub instruktorskich w tygodniu, oraz określonej w niniejszem rozporządzeniu stawki wynagrodzenia miesięcznego za 1 godzinę wymienionych wyżej zajęć tygodniowo w danej kategorji szkół i nauczycieli.

(2) Za 1 godzinę zajęć tygodniowo otrzymuje:

1) wychowawczyni przedszkola miesięcznie . . . . . zł. 5.—

2) nauczyciel: a) kwalifikowany szkoły średniej ogólnokształcącej lub zakładu kształcenia nauczycieli miesięcznie zł. 10.— b) niekwalifikowany szkół, wymienionych pod lit. a) miesięcznie zł. 8.— c) szkoły zawodowej lub instytutu sztuk plastycznych miesięcznie zł. 7 — 25.— d) Państwowych Instytutów: Nauczycielskiego, Pedagogiki Specjalnej, Robót Ręcznych, Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich i Państwowych Pedagogjów miesięcznie zł. 20.— e) konserwatorjum muzycznego, nauczający przedmiotów: I kategorji miesięcznie zł. 11.— II kategorji miesięcznie zł. 14.— III kategorji miesięcznie zł. 16.— IV kategorji miesięcznie zł. 20.— V kategorji miesięcznie zł. 25.— f) instytutu sztuki teatralnej, nauczający: akompanjamentu fortepianowego miesięcznie zł. 11.— wszelkich innych przedmiotów, wchodzących w zakres nauczania miesięcznie zł. 20.—.

3) instruktor szkoły zawodowej (specjalnej) lub instytutu sztuk plastycznych miesięcznie zł. 5 — 12.—.

(3) Dla określenia właściwej stawki wynagrodzenia za 1 godzinę tygodniowo w przypadkach przewidzianych w punkcie 2) lit. c) i punkcie 3) należy najpierw ustalić kwotę wynagrodzenia (§§ 4, 5, 6 i 7) jakąby dany nauczyciel, asystent lub instruktor otrzymał, gdyby był zajęty w pełnym wymiarze godzin, poczem podzielić wspomnianą kwotę przez ilość godzin obowiązującego wymiaru. Otrzymamy iloraz, zaokrąglony do dziesiątek, stanowi poszukiwaną stawkę z tem zastrzeżeniem, że nie może ona przekraczać w przypadkach, przewidzianych w punkcie 2) lit. c) zł. 25.—, a w punkcie 3) zł. 12.—.

(4) Wymienione w ustępie poprzednim w punkcie 2) lit. c), d), e) i f), i w punkcie 3) stawki może Minister zwiększyć aż do 100% w stosunku do wybitnych fachowców".

9. W § 12 w ustępie (3) po zdaniu pierwszem wstawia się nowe zdanie w brzmieniu następującem: „Z nauczycielem, który uczy w kilku szkołach, zawiera wtedy umowę na łączną ilość godzin ta dyrekcja, która do zawarcia umowy została upoważniona".

10. W tytule F, wyrazy „nieuczących w pełnym wymiarze" zastępuje się wyrazami: „niezajętych w pełnym wymiarze".

11. W § 14 wyrazy „uczący w niepełnym wymiarze' zastępuje się wyrazami: „niezajęci w pełnym wymiarze".

12. W załączniku Nr. 1 (Wzór umowy) w ustępie piątym punktu 2) wyrazy: „funkcjonarjuszów państwowych, pobierających uposażenie grupy . . . . ." zastępuje się wyrazami: „nauczycieli szkoły, w której pracują". W „Uwadze" dodaje się jako pierwsze zdanie następujące: „Gdy nauczyciel uczyć ma przedmiotów różnych kategoryj, należy w punkcie 1) kropkę zastąpić przecinkiem, poczem wyszczególnić przedmioty i ilość godzin ich nauczania".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z ważnością od dnia 1-go lutego 1934 roku.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

11.

Zapobieganie nieszczęśliwym wypadkom wśród młodzieży w czasie ćwiczeń cielesnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 71 z dnia 29 maja 1934 r. (I. WF. 2043/34).

Nr. O. 13129/34. Powtarzające się w ostatnich czasach nieszczęśliwe wypadki podczas lekcyj ćwiczeń cielesnych, gier i zaprawy sportowej młodzieży szkolnej zmuszają mnie do zwrócenia uwagi PP. Inspektorów, Dyrekcyj i Kierownictw szkół, oraz ogółu Nauczycielstwa na odpowiedzialność, jaką ponoszą szkoły za niedostateczną opiekę nad bezpieczeństwem młodzieży.

Nauczycielstwo winno dołożyć wszelkich starań, by usunąć możliwość jakichkolwiek wypadków w czasie prowadzonych przez nich zajęć czy to w sali, czy na boisku lub w terenie. Przygotowanie zawodowe, doświadczenie wychowawcze, obcowanie z młodzieżą i nieustanna nad nią opieka wskażą nauczycielowi właściwą drogę i sposoby postępowania.

W związku z przeprowadzanemi próbami o Państwową Odznakę Sportową podkreślam konieczność systematycznego przygotowania kandydatów w zakresie wybranych ćwiczeń i niedopuszczania do próby młodzieży w dostatecznym stopniu niewyćwiczonej zarówno z uwagi na to, że postępowanie tej zasadzie przeciwne, wypaczyłoby ideę Państwowej Odznaki Sportowej, jak i przedewszystkiem dlatego, że mogłoby wyrządzić poważną szkodę dla zdrowia nieprzygotowanych kandydatów.

Na lekarzach szkolnych, wchodzących w skład komisyj prób o Państwową Odznakę Sportową (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4-5 z roku 1931, poz. 50), cięży odpowiedzialność za dopuszczanie uczniów (nic) do próby, a zatem obowiązek zbadania młodzieży, starającej się o Państwową Odznakę Sportową, nietylko bezpośrednio przed samą próbą, lecz przedewszystkiem przed rozpoczęciem intensywniejszych ćwiczeń przygotowawczych.

Prowadzenie treningu do próby z młodzieżą, co do której niema wyraźnej i kategorycznej zgody lekarza szkolnego, jest niedopuszczalne.

O każdym wypadku z młodzieżą szkolna, który zdarzył się w szkole w czasie ćwiczeń cielesnych, Dyrekcje (Kierownictwa) szkół obowiązane są natychmiast przesyłać w drodze służbowej do Kuratorjum szczegółowe sprawozdanie.

Minister W. R. i O. P. (—) *W. Jędrzejewicz.*

12.

Wybór i zmiany podręczników szkolnych w publicznych szkołach powszechnych, państwowych szkołach średnich ogólnokształcących oraz w szkołach prywatnych ogólnokształcących.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 92 z dnia 22-go czerwca 1934 r (I. Pr. 2405/34).

Książki szkolne i środki naukowe dozwolone do użytku szkolnego w r. szk. 1934/35 są ogłoszone w odrębnie wydanych spisach, obejmujących: szkoły powszechne, szkoły średnie ogólnokształcące, seminarja nauczycielskie.

Spisy, dotyczące szkół powszechnych i średnich ogólnokształcących uwzględniają:

a) podręczniki dostosowane do nowych programów a więc dozwolone do użytku w I, II, III, V i VI oddziale szkół powszechnych publicznych i prywatnych, stosujących program szkół publicznych, oraz w I i II klasie gimnazjów państwowych i prywatnych, stosujących program gimnazjów państwowych,

b) podręczniki dla IV i VII oddziału szkoły powszechnej, oraz dla V, VI, VII i VIII klasy szkół średnich ogólnokształcących, stosujących jeszcze dawne programy,

c) podręczniki dla III i VI oddziału prywatnych szkół powszechnych, oraz dla IV klasy prywatnych szkół średnich ogólnokształcących, które w roku szk. 1934/35 stosować będą przejściowo dawny program,

d) książki pomocnicze dla uczniów i środki naukowe dla uczniów i szkoły, odpowiadające zasadniczo dawnym programom, które jednak mogą być używane również w klasach, objętych nowym programem, o ile nie pozostają z nim w sprzeczności.

Spis dla szkół powszechnych uwzględnia ponadto książki pomocnicze dla nauczycieli.

Spis dla seminarjów nauczycielskich obejmuje książki szkolne i środki naukowe, dozwolone dla IV i V kursu państwowych i prywatnych seminarjów nauczycielskich.

Wybór podręczników, książek pomocniczych dla uczniów i środków naukowych dla uczniów i szkoły należy do rad pedagogicznych szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich. W szkołach powszechnych o jednym nauczycielu wybór należy do tego nauczyciela, w szkołach powszechnych o dwu nauczycielach przeważa zdanie kierownika.

W oddziałach względnie klasach, w których obowiązywały w roku ubiegłym względnie w latach poprzednich nowe programy, należy unikać jakichkolwiek zmian w wyborze podręczników, utrzymując nadal podręczniki używane w roku szk. 1933/34. Wprowadzenie na rok szkolny 1934/35 nowego podręcznika może być uzasadnione wyłącznie a) zupełnem wyczerpaniem używanego dotychczas podręcznika, b) usunięciem używanego dotychczas podręcznika ze spisu książek, dozwolonych do użytku w szkołach na rok szk. 1934/35, c) umieszczeniem w spisie książek dozwolonych do użytku w szkołach na rok szkolny 1934/35 nowego podręcznika, który można uznać za bardziej odpowiadający warunkom środowiska i potrzebom danej szkoły. Zmiana podręczników, przewidziana pod a) zwłaszcza zaś pod c), może jednak nastąpić w szkołach powszechnych jedynie za zgodą inspektora szkolnego, w szkołach zaś średnich ogólnokształcących jedynie za zgodą kuratorjum.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.* wr.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 423 z dnia 20 lipca 1934 r. (Nr. O. 16533/34)[1].

Kuratorjum udziela powyższy okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego do wiadomości i stosowania.

Za Kuratora Okręgu Szkolnego: (—) *L. Jus* p. o. Nacz. Wydz.

---

[1]) Rozesłany również w osobnych odbitkach.

13.

Podniesienie stanu sanitarnego szkół powszechnych.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 9-go sierpnia 1934 r. Nr. O. 14023/34.

Poczynione spostrzeżenia stwierdzają, że stan sanitarno - higjeniczny budynków i lokali szkolnych szkół powszechnych oraz ich urządzeń i otoczenia jest w dużym stopniu niezadawalający.

W pierwszym rzędzie kubatura i powierzchnia izb szkolnych jest niedostateczna zwłaszcza w prowizorycznych pomieszczeniach szkolnych, gdzie odchylenia od norm podstawowych (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 10/31) daleko odbiegają od minimalnych wymagań higjeny.

Toteż zwrócenie baczniejszej uwagi na stronę higjeniczno - sanitarną budynków i lokali szkolnych przy obecnem przeludnieniu szkół jest koniecznością palącą.

Dążąc do powiększenia kubatury i powierzchni izb szkolnych, nie należy dopuszczać, aby izby szkolne mieściły się w salach zbyt szczupłych, niskich, przechodnich, niedostatecznie oświetlonych i niedających się przewietrzać z powodu na głucho zabitych okien.

Nie należy dopuszczać, by dziatwa szkolna pomieszczana była w budynkach spróchniałych, zagrzybionych i wilgotnych, w izbach bez podłóg drewnianych, zimnych, w których temperatura w zimie nie dochodzi do 10° C.

W dążeniu do zapewnienia dziatwie zdatnej do picia wody, powinna być w pobliżu izby szkolnej odpowiednio zbudowana studnia, której otoczenie musi być utrzymane w stanie wzorowej czystości.

Wszystkie budynki szkolne oraz te budynki, w których znajdują się wynajęte izby szkolne, muszą być bezwzględnie zaopatrzone choćby w prymitywne urządzenia ustępowe.

W związku z obowiązującym programem zajęć praktycznych z kultury życia codziennego szkoły winny być zaopatrzone chociażby w najprymitywniejsze pomoce do prowadzenia tych zajęć, a więc pomieszczenia na szatnię, względnie zaopatrzenie szkoły w wieszaki, wycieraczki do obuwia, kosze do papierów, spluwaczki, urządzenia do mycia rąk z mydłem i ręcznikami (Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. Nr. 12/33), naczynia do picia wody i t. p.

Celem usunięcia przytoczonych wad i braków, Kuratorjum poleca Panom Inspektorom zwracać uwagę przy każdej wizytacji kierownikom szkół na antisanitarny i niehigjeniczny stan budynków i sal szkolnych.

Ponieważ czystość w lokalach szkolnych i ich otoczeniu jest niedostateczna najczęściej z powodu niepreliminowania wystarczających na utrzymanie czystości kwot w budżetach gminnych, poczynią Panowie Inspektorzy energiczne starania o uzyskanie na ten cel środków lub innej pomocy, umożliwiającej w związku z organizacją nowego roku szkolnego usunięcie lub poprawy wymienionych niedomagań. Gdyby starania PP. Inspektorów o powiększenie niewystarczających środków dla utrzymania lokali szkolnych w należytym stanie higjenicznym nie dały pozytywnego rezultatu, polecam składanie szczegółowych sprawozdań do Kuratorjum, które będzie w każdym wypadku zwracało się z interwencją do władz nadzorczych.

Sprawozdania o stanie podległych szkół należy przedłożyć w myśl wytycznych okólnika Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 30-go lipca b. r. Nr. 437/34 Nr. (O. 35577/34) do dnia 15-go lipca 1935 r.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

14.

Normalizacja zeszytów szkolnych dla uczniów szkół powszechnych.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 20-go czerwca 1934 roku. (Nr. I. Pr. 2581/34).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 82).

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4-go czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) wstrzymuję aż do odwołania wykonanie zarządzenia z dnia 6-go kwietnia 1934 r. Nr. I. Pr. 1271/34 w sprawie normalizacji zeszytów szkolnych dla uczniów szkół powszechnych[1]).

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 105 z dnia 9-go lipca 1934 r. (I. Pr. 2700/34).

W związku z wstrzymaniem zarządzenia z dnia 6-go kwietnia 1934 roku Nr. I. Pr. 1271/34 w sprawie normalizacji zeszytów dla szkół powszechnych, zechcą Kuratorja zwrócić uwagę inspektorów szkolnych, że w szkołach powszechnych wolno nadal używać zeszytów wszelkich typów a więc zarówno takich, które dotychczas pojawiały się w sprzedaży, jak również i takich, które całkowicie lub częściowo przygotowano w myśl zasad niewprowadzonej jeszcze w życie normalizacji.

Przedewszystkiem jednak należy zalecić do użytku szkolnego zeszyty najlepsze pod względem jakości, równocześnie zaś najtańsze.

Podsekretarz Stanu: (—) *Kazimierz Pieracki.* wr.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 422 z dnia 18 lipca 1934 r. (I. 18400/34).

Udziela się do wiadomości i wydania dalszych potrzebnych zarządzeń.

Za Naczelnika Wydziału: (—) *St. Dworski* p. o. Okr. Wiz. Szkół.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 323.

15.

Nauka czytania religji ew. augsb. dla dzieci narodowości niemieckiej w szkołach powszechnych.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 109 z dnia 12-go lipca 1934 r. (II. P. 434/34).

Nr. I. 18399/34 [1]). Ministerstwo W. R. i O. P. oznajmia, iż nie widzi przeszkód, aby nauka religji dla dzieci wyznania ewangelicko augsburskiego narodowości niemieckiej w publicznych szkołach powszechnych była udzielana w języku niemieckim, o ile rodzice w tym względzie wyrażą swe życzenia.

Ministerstwo również zgadza się, aby na życzenie rodziców dzieciom narodowości niemieckiej udzielano nauki czytania w języku niemieckim dla celów religijnych z tem jednak zastrzeżeniem, że nauczanie to winno odbywać się w godzinach wolnych od zajęć szkolnych w lokalu szkolnym.

Wspomnianej nauki czytania mogą udzielać tylko nauczyciele religji danej szkoły za zgodą i w porozumieniu z jej kierownictwem.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr. Michał Mendys.*

---

[1]) Rozesłany również w osobnych odbitkach.

Organizacja szkół.

Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 17-go maja 1934 r. Nr. IIS-3593/34 nadało II Państwowemu Gimnazjum w Stryju nazwę: „II Państwowe Gimnazjum im. Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Prof. Ignacego Mościckiego w Stryju".

Wykaz szkół prywatnych, z prawem publiczności na rok szkolny 1934/35.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 84, II).

Uwaga: Zakłady oznaczone gwiazdką (*) mają pełne prawa, inne niepełne.

A. Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące.

Województwo lwowskie.

Bąkowice pod Chyrowem. Gimn. Męskie OO. Jezuitów *.

Borysław - Tustanowice. Gimn. Koedukacyjne T-wa Prywatn. Polskiego Gimn. Realnego dla Borysławia i Tustanowic S-ka z ogr. odpow. w Borysławiu *.

Dobromil. Gimn. Koedukacyjne Miejskie im. Herburtów.

Drohobycz. I. Gimn. Żeńskie T-wa I. Pryw. Gimn. Żeńskiego w Drohobyczu; II Gimn. Żeńskie (koedukacyjne) im. H. Sienkiewicza w Droho-

byczu; Gimn. Koedukacyjne im. Iwana Franki — Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła".

Kolbuszowa. Gimn. Koedukacyjne T-wa Szkoły Gimnazjalnej Męskiej.

Lwów. Gimn. Żeńskie Józefy S. Goldblatt Kamerlingowej *; Gimn. Żeńskie Dra Adeli Karp-Fuchsowej *; Gimn. Żeńskie im. Adama Mickiewicza — Olgi Żychowiczowej *; Liceum Żeńskie im. Adama Mickiewicza — Olgi Żychowiczowej *; Gimn. Żeńskie Zgromadz. SS. Najświętszej Rodziny z Nazaretu *; Gimn. Żeńskie im. Zofji Strzałkowskiej — Spadkobierców Zofji Strzałkowskiej *; Gimn. Żeńskie Zgromadz. SS. de Notre Dame *; Gimn. Żeńskie Konwentu SS. Sercanek *; Gimn. Żeńskie im. Juljusza Słowackiego — Stow. Kobiet z Wykształ. Uniwersytet. *; Gimn. Żeńskie SS. Urszulanek *; Gimn. Męskie Żydowsk. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej *; Gimn. Żeńskie Żyd. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej.

Przemyśl. Gimn. Żeńskie PP. Benedyktynek *; Gimn. Żeńskie im. Marji Konopnickiej — Anny Kleczyńskiej *; Gimn. Żeńskie Ukraińskiego Instytutu dla Dziewcząt w Przemyślu *.

Przeworsk. Gimn. Koedukacyjne Miejskie im. Króla Władysława Jagiełły.

Rzeszów. Gimn. Żeńskie T-wa Pryw. Gimnazjum Żeńskiego *.

Sambor. Gimn. Żeńskie im. Marji Konopnickiej — Twa Pryw. Gimn. Żeńsk. im. Marji Konopnickiej.

Sanok. Gimn. Żeńskie im. Emilji Plater — Towarzystwa Prywat. Gimn. Żeńsk. w Sanoku.

Strzyżów n/W. Miejskie Gimn. Koedukacyjne.

Turka n/Str. Gimn. Koedukacyjne im. Marszałka Józefa Piłsudskiego — Twa Gimnazjalnego.

Województwo stanisławowskie.

Dolina. Gimn. Koedukacyjne Polskie im. Zygmunta Krasińskiego — T-wa Szkoły Średniej im. Krasińskiego.

Horodenka. Polskie Gimn. Koedukacyjne T-wa Szkoły Średniej.

Kałusz. Miejskie Gimn. Koedukacyjne.

Kołomyja. Gimn. Żeńskie Zgromadz. SS. Urszulanek *; Gimn. Żeńskie Żydowsk. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej.

Stanisławów. Gimn. Żeńskie im. Elizy Orzeszkowej — T-wa Pol. Prywat. Gimn. im. E. Orzeszkowej *; Gimn. Żeńskie Zgromadz. SS. Urszulanek *; Gimn. Koedukacyjne Żydowsk. T-wa Szkoły Ludowej i Średniej.

Stryj. Gimn. Żeńskie — T-wa Pryw. Gimn. Żeńskiego *.

Województwo tarnopolskie.

Brody. Gimn. Żeńskie im. E. Orzeszkowej — D. Loewina *.

Jazłowiec. Gimn. Żeńskie Konwentu SS. Niepokalanego Poczęcia N. M. P.

Przemyślany. Polskie Gimn. Koedukacyjne im. Królowej Jadwigi T-wa Polsk. Gimn. im. Król. Jadwigi.

Radziechów. Gimn. Koedukacyjne im. Marszałka Badeniego — T-wa Gimn. w Radziechowie.

Tarnopol. Gimn. Koedukacyjne Ukr. T-wa Pedagog. „Ridna Szkoła".

B. Prywatne zakłady kształcenia nauczycieli.

Województwo lwowskie.

Drohobycz. Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie T-wa Polsk. Pryw. Semin. Naucz. Żeńsk.; Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie z rusk. językiem naucz. SS. Bazyljanek.

Jarosław. Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie im. Emilji Plater.

Krosno. Polskie Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie.

Lwów. Polskie Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie im. Zofji Strzałkowskiej *; Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie SS. Nazaretanek; Prywat. Semin. Naucz. z rusk. jęz. naucz. SS. Bazyljanek; Prywat. Semin. Naucz. Koedukacyjne im. Bolesława Prusa.

Łańcut. Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie SS. Boromeuszek.

Przemyśl. Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie PP. Benedyktynek.

Rzeszów. Polskie Pryw. Semin. Naucz. Żeńskie T-wa Pol. Pryw. Semin. Naucz. Żeńsk.

Sambor. Polskie Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie im. Ad. Asnyka T-wa Pryw. Sem. Naucz. Żeń. im. Asnyka; Prywat. Semin. Naucz. Żeńsk. Ukr. T-wa Pedag.

Żółkiew. Prywat. Semin. Naucz. Żeńsk. SS. Felicjanek.

Województwo stanisławowskie.

Stanisławów. Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie im. Marji Konopnickiej *; Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie SS. Bazyljanek.

Stryj. Miejskie Semin. Naucz. Żeńskie *; Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie Ukr. T-wa Pedagog.

Tłumacz. Polskie Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie Stow. Chrześcijańskiego Nauczania.

Województwo tarnopolskie.

Czortków. Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie im. Marji Konopnickiej.

Tarnopol. Prywat. Semin. Naucz. Żeńskie Koła T. S. L.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Dobromil	Lacko	3 kl.	koed.	—	pol-r.	3 ubik.	1000 h	
2	"	Posada Nowomiej	4 "	"	—	polski	4 "	417 h	
3	"	Żohatyn	2 "	"	—	pol-r.	3 "	42 a 56 m²	
4	"	Błożew górna	2 "	"	—	polski	3 "	800 m²	
5	"	Piątkowa	3 "	"	—	"	3 "	—	
1	Krosno	Lubatowa	4 "	"	—	"	4 "	1 ha 60 a	
2	"	Łęki ad Dukla	3 "	"	—	"	2 "	1½ h	
3	"	Węglówka	4 "	"	—	ruski	3 "	8·4 a	
1	Nadwórna	Babcze	3 "	"	—	pol-r.	3 "	50 m²	Konkurs 2-gi
2	"	Bednarówka	2 "	"	—	polski	3 "	3 mg	
3	"	Dźwiniacz	3 "	"	—	pol.-r.	3 "	3·5 h	Konkurs 3-ci
4	"	Glinki	2 "	"	—	"	3 "	1·14 h	Konkurs 3-ci
5	"	Kryczka	2 "	"	—	"	—	⅛ mg	Konkurs 3-ci
6	"	Osław Biały	4 "	"	—	"	—	1·1 h	Konkurs 3-ci
7	"	Starunia Krasna	3 "	"	—	"	2 ubik.	2 mg	Konkurs 2-gi
8	"	Tarnowica Leśna	2 "	"	—	"	3 "	—	
9	"	Wołosów	3 "	"	—	"	2 ubik.	3 h	Konkurs 3-ci
1	Rohatyn	Junaszków	2 "	"	—	ruski	3 ubik.	0·73 h	
2	"	Tenetniki	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	74 a	
3	"	Podgrodzie	2 "	"	—	polski	2 ubik.	1 h	
1	Skałat	Grzymałów	6 "	żeńska	—	"	—	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z ... ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Tarnopol	Bucniów	4 „	koed.	—	polski	3 ubik.	19 a	
2	„	Pokropiwna	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	
1	Trembowla	Kobyłowłoki	4 „	„	—	„	3 „	1 mg	
1	Żydaczów	Rogóżno	2 „	„	—	„	1 „	3/4 mg	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca września 1934 r.

Unieważnienie konkursu.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Unieważnia się konkurs ogłoszony na posadę	Unieważnia się konkurs ogłoszony w Dz. Urz. Kur. O.S.L. Nr.	Uwaga
1	Skałat	Rasztowce	2 kl.	koed.	—	polski	kierow.	4/32	

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być regulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090 — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

Czcionkami drukarni i litografji Piller - Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 9.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 września 1934 r.

TREŚĆ:

1. Instalowanie lokalnych urządzeń telefonicznych 474.
2. Rejestr skazanych str. 474.
3. Ubezpieczenie mienia instytucyj państwowych i samorządowych str. 475.
4. Przyjmowanie obligacyj Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja str. 476.
5. Przesunięcia automatyczne do wyższych grup uposażenia str. 476.
6. Prawo do emerytury reaktywowanych str. 477.
7. Wykonanie postanowień art. 3, 25 i 51 ustawy o stosunkach służbowych nauczycieli str. 478.
8. Nowy program nauki w gimnazjach państwowych str. 478.
9. Nowy program nauki w publicznych szkołach powszechnych str. 479.
10. Sprawozdania ze stanu bibljotek w szkołach powszechnych str. 479.
11. Wynagrodzenie kontraktowych nauczycieli religji str. 480.
12. Egzamin praktyczny kontraktowych nauczycieli szkół powsz. str. 481.
13. Zniesienie kar administracyjnych nakładanych na uczniów szkół dokształcających zawodowych za nieuczęszczanie do szkoły str. 482.
14. Prywatne szkoły oraz zakłady naukowe i wychowawcze str. 483.

Organizacja szkół: str. 484.

Konkursy str. 485.

Ogłoszenia: Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powsz. str. 486. Prawo do skróconej służby wojskowej str. 486. Zbiórki publiczne str. 486. Noszenie mundurów na terenie W. M. Gdańska str. 487. Państwowa Komisja Egzaminacyjna dla nauczycieli szkół powszechnych str. 487. Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny str. 487. Legjony a Huculszczyzna str. 487. Pieczęcie zaginione str. 489. Nowe wzory monet 5 i 10 zł. str. 489. Wynik egzaminów praktycznych za rok szkol. 1933/34 str. 488. Centralna Bibljoteka Pedagogiczna spis czasopism i nowo nabytych książek str. 489. Granica województwa lwowskiego str. 493. Podział powiatów str. 493.

Książki czasopisma: Projekty budynków szkół powszechnych str. 534. Ziemia str. 535. Wydawnictwa harcerskie str. 535. Śmierć Pułaskiego pod Savannah str. 536. Książki do bibljotek str. 536. Książki nadesłane str. 541.

1.

Instalowanie lokalnych urządzeń telefonicznych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 125 z dnia 9 sierpnia 1934 r. (BP. 18747/34).

Nr. O. 20406/34. Na podstawie taryfy telefonicznej, ogłoszonej w załączniku do rozporządzenia Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 19 maja 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 317), zmienionej częściowo rozporządzeniami Ministra Poczt i Telegrafów z dnia 3 lipca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55, poz. 422), z dnia 22 września 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 80, poz. 572), z dnia 22 grudnia 1933 r. (Dz. T. p. t. i r. Nr. 2, poz. 4), z dnia 12 stycznia 1934 r. (Dz. T. p. t. i r. Nr. 1, poz. 4), z dnia 15 lutego 1934 r. (Dz. T. p. t. i r. Nr. 2, poz. 5) i z dnia 1 marca 1934 r. (Dz. T. p. t. i r. Nr. 3, poz. 11), instalowanie wszelkich urządzeń telefonicznych, a od 1 kwietnia 1934 r. także szeregowych, niezależnie od wielkości zespołów, jeśli urządzenia te mają połączenia z państwową siecia telefoniczną, należy wyłącznie do organów państwowego przedsiębiorstwa „Polska Poczta, Telegraf i Telefon“.

W związku z powyższem należy przed przystąpieniem do instalowania lokalnych urządzeń telefonicznych porozumieć się z Zarządem Poczt i Telegrafów co do wyboru urządzeń, firmy i t. p., aby uniknąć zbędnych kosztów na wymianę takich urządzeń, które bądź ze względów prawnych, bądź technicznych, nie mogą mieć połączeń z państwową siecią telefoniczną.

w z. Dyrekt. Biura Person.: Z. *Lepecki*. Min. Wizytator Szk.

2.

Rejestr skazanych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 123 z dnia 6 sierpnia 1934 r. (BP. 17944/34) w sprawie przesyłania zapytań do rejestru skazanych na ustalonych formularzach.

Z dniem 1 lipca r. b. weszło w życie rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 25 maja 1934 r. o rejestrze skazanych, ogłoszone w Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej Nr. 51, poz. 478. Rozporządzenie to, prócz wzorów kart karnych, odsyłaczy i zawiadomień, ustaliło także wzór zapytań o karalność, na jakim władze i urzędy powinny nadsyłać zapytania do Rejestru Skazanych.

Odtąd wszystkie władze i urzędy powinny przesyłać do Rejestru Skazanych zapytania o karalność na formularzach, sporządzonych według wzoru Nr. 9, dołączonego do rozporządzenia o rejestrze skazanych (§ 14), co w wysokim stopniu ułatwi załatwianie zapytań i wpłynie na szybkość załatwienia.

O druki wzorów tych należy zwracać się do Drukarni Więziennej w Warszawie, ul. Rakowiecka Nr. 37 (Mokotów), która znajmuje się przygotowaniem tych formularzy dla władz sądowych.

w z. Dyrekt. Biura Person.: Z. *Lepecki*. Min. Wizytator Szk.

3.

Ubezpieczenie mienia instytucyj państwowych i samorządowych.

Okólnik Prezesa Rady Ministrów Nr. 44 z dnia 15 września 1933 r. Nr. 73-33/1.

Nr. O. 19779/34. Doszło do mojej wiadomości, że niektóre instytucje państwowe, samorządowe, oraz prywatne przez Państwo subsydjowane mienie swe ubezpieczają całkowicie lub częściowo w prywatnych zakładach ubezpieczeń.

Związki i instytucje samorządowe, dyrekcje lasów państwowych, zwłaszcza w województwach południowych, szeroko stosują ubezpieczenia w zakładach prywatnych; to samo kasy chorych, „Polmin" i cały szereg innych instytucyj państwowych lub pozostających pod bezpośrednim nadzorem władz państwowych.

Dążąc do uporządkowania rynku ubezpieczeniowego i uzdrowienia stosunków, panujących w tej dziedzinie, między innemi przez nadanie odpowiedniego znaczenia publicznym zakładom ubezpieczeń, jako z natury rzeczy najbardziej nadającym się do uzgodnienia ich metod postępowania z całokształtem polityki gospodarczej państwa, proszę Pana Ministra o wydanie polecenia ubezpieczenia w publicznych zakładach ubezpieczeń, mienia podlegających Panu Ministrowi instytucyj i zakładów państwowych, a ponadto o przedsięwzięcie niezbędnych środków w celu ubezpieczenia w publicznych zakładach ubezpieczeń mienia podlegających nadzorowi Pana Ministra związków, instytucyj, zakładów i przedsiębiorstw samorządowych, przedsiębiorstw państwowych, jak również przedsiębiorstw mieszanych oraz przedsiębiorstw i instytucyj przez państwo subsydjowanych we wszystkich działach, przez te zakłady prowadzonych, o ile tylko warunki ubezpieczenia w zakładach publicznych nie byłyby mniej korzystne, niż warunki proponowane przez prywatne zakłady ubezpieczeń.

O każdym jednak przypadku możności osiągnięcia korzystniejszych warunków w zakładzie prywatnym, niż publicznym, należy niezwłocznie zawiadomić Państwowy Urząd Kontroli Ubezpieczeń, którego obowiązkiem będzie dopilnowanie, aby publiczne zakłady ubezpieczeń przystosowały swe warunki do istotnych, a uzasadnionych potrzeb rynku ubezpieczeniowego.

Prezes Rady Ministrów: (—) *J. Jędrzejewicz.*

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 121 z dnia 1 sierpnia 1934 r. (I. Praw. 1021/13/34).

Okólnik Pana Prezesa Rady Ministrów z dnia 15 września 1933 r. Nr. 73-33/1 (Nr. 44) w sprawie ubezpieczenia mienia instytucyj państwowych i samorządowych przesyłam do wiadomości, oraz polecam, by — stosownie do wytycznych w tym okólniku zawartych — te objekty państwowe, które zgodnie z obowiązującemi dotychczas zasadami są ubezpieczane, były ubezpieczane w publicznych zakładach ubezpieczeń, a nie w zakładach prywatnych.

Za Ministra: *Fr. Potocki.* Dyrektor Departamentu.

4.

Przyjmowanie obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 120 z dnia 30 lipca 1934 r. (I. R. 6417/34).

Nr. O. 19507/34. Ministerstwo Skarbu, nawiązując do obwieszczenia z dnia 9 lipca r. b. (Monitor Polski Nr. 155, poz. 205), według którego jako kaucje i wadja mają być przyjmowane również obligacje 6% Pożyczki Narodowej po kursie 75 za 100, zawiadomiło pismem z dnia 20 lipca 1934 r. Nr. D. III. 12426/3/34 że:

1) obligacje omawianej pożyczki mają być przyjmowane od pierwonabywców t. j. od osób, na imię których są wystawiane lub od osób, które nie będąc pierwonabywcami, otrzymały zezwolenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na przelew obligacyj na swoje imię;

2) przy składaniu obligacyj na kaucje lub wadja mają być one zaopatrzone podpisem posiadacza in blanco umieszczonym na obligacji w miejscu przeznaczonem na przelewy;

3) w razie trwania umowy obligacje 6% Pożyczki Narodowej nie mogą służyć jako wymiana dotychczasowych zabezpieczeń złożonych w innych papierach wartościowych, względnie w gotówce;

4) w razie zawierania formalnie nowej umowy, która jednak w istocie jest przedłużeniem umowy poprzedniej, obligacje 6% Pożyczki Narodowej nie mogą służyć jako wymiana zabezpieczeń poprzednich, złożonych w innych papierach wartościowych;

5) gdy w wyniku niedotrzymanych umów i t. p. Skarb Państwa poszukiwać będzie na obligacjach 6% Pożyczki Narodowej, znajdujących się w depozycie, swych szkód i strat i w związku z tem zajdzie potrzeba sprzedaży tych obligacyj zgodnie z istniejącemi w tym względzie przepisami, Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej udzielać będzie każdorazowo zezwolenia na dokonanie przelewu tych obligacyj.

Powyższe Ministerstwo podaje do wiadomości i stosowania.

w z. Dyrektora Depart.: *Kazimierz Dubiel.* Nacz. Wydz.

5.

Przesunięcia automatyczne do wyższych grup uposażeniowych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 130 z dnia 28 sierpnia 1934 r. (BP. 17099/34) w sprawie uwzględniania przy wymiarze uposażenia czasu urlopów bezpłatnych, udzielonych nauczycielom w celu pełnienia obowiązków nauczycielskich w instytucjach oświatowych w kraju lub zagranicą.

Nr. B. P. 59653/34. W związku z okólnikiem tutejszym Nr. 89 z dnia 19 czerwca 1934 r. (BP. 13711/34) [1]) w sprawie przesunięć automatycznych do wyższych grup uposażeniowych. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że czas urlopu bezpłatnego udzielonego nauczycielowi w celu pełnienia obowiązków nauczycielskich w instytucjach oświatowych w kraju lub zagranicą, uwzględnia się przy wymiarze uposażenia tego nauczyciela, o ile

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 378.

czas ten będzie uprzednio zaliczony do służby nauczycielskiej w myśl art. 15 ustęp 9 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z r. 1932 Nr. 104, poz. 873), zmienionej rozporządzeniem z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660).

Dyrektor Biura Personalnego: *(—) Jan T. Lipka.*

6.

Prawo do emerytury reaktywowanych.

Zarządzenie Minist. Skarbu z dnia 30 kwietnia 1934 r. L. D. I. 28253/Em/34 w sprawie interpretacji § 10 rozporządzenia o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych.

Nr. BP. 44049/34. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. o zaopatrzeniu emerytalnem prowizorycznych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 64) [1]) stanowi w § 9, że objęcie przez emerytowanego funkcjonarjusza stanowiska prowizorycznego jest reaktywacją w rozumieniu art. 10 ustawy emerytalnej i pociąga za sobą utratę poprzednio przyznanego prawa do emerytury. Następnie jednak wspomniane rozporządzenie wyłącza w § 10 z pod działania § 9, jak wogóle i całego rozporządzenia, tych emerytów mianowanych przed dniem 1 lutego 1934 r. funkcjonarjuszami prowizorycznymi, z którymi prowizoryczny stosunek służbowy zostanie rozwiązany przed dniem 1 stycznia 1935 r.

Wobec oczywistej niemożności ustalenia obecnie, czy prowizoryczny stosunek służbowy zostanie z danym funkcjonarjuszem rozwiązany przed 1 stycznia 1935 r., Ministerstwo poleca przestrzeganie następujących zasad postępowania.

Wszyscy emeryci, którzy przed 1 lutego 1934 r. objęli stanowiska funkcjonarjuszów prowizorycznych, mają prawo do otrzymywania emerytury tylko do dnia 1 lutego 1934 r. W razie, jeśli tym emerytom, wypłacono emeryturę po tym terminie, należy wezwać ich do zwrotu nienależnie otrzymanych sum, a ewentualnie zażądać od ich obecnej władzy służbowej potrącenia tych kwot z uposażenia służbowego.

W przypadku, gdy z osobami temi zostanie przed 1 stycznia 1935 r. rozwiązany prowizoryczny stosunek służbowy, należy zgodnie z § 10 cytowanego rozporządzenia uznać, iż nigdy nie podlegali oni działaniu tego rozporządzenia i wypłacić im emeryturę za okres od 1 lutego 1934 r. z zastosowaniem art. 25 ustawy emerytalnej. Przytem obojętne jest, w jaki sposób został rozwiązany prowizoryczny stosunek służbowy, a więc czy przez zwolnienie przez władzę, czy też przez ustąpienie lub śmierć funkcjonarjusza albo przez upływ czasu, na który został mianowany.

Ministerstwo podkreśla, że powyższe zasady postępowania odnoszą się tylko do tych emerytów, którzy objęli stanowiska prowizoryczne przed dniem 1 lutego 1934 r., emeryci natomiast, którzy objęli lub obejmą stanowiska prowizoryczne po tym terminie, podlegają działaniu rozporzą-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 99.

dzenia z dnia 20 stycznia 1934 r. bez żadnych ograniczeń, a więc niezależnie od tego, czy stosunek służbowy zostanie z nimi rozwiązany przed, czy po dniu 1 stycznia 1935 r.

Dyrektor Departamentu: *M. Węgrzynowski.*

7.

Wykonanie postanowień art. art. 3, 25 i 51 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli.

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 11 lipca 1934 r. (Nr. BP-6226/34 o zmianie rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 28 lutego 1933 r.).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 9).

Na podstawie art. art. 3, 25 i 51 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli w brzmieniu obwieszczenia z dnia 9 listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 873), zmienionego rozporządzeniem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 85, poz. 660), zarządzam następujące zmiany i uzupełnienia rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 28 lutego 1933 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5 ex 1933 r., poz. 95) [1]).

§ 1. 1. W § 1 zastępuje się wyraz „wizytatora" wyrazem „kuratora", a na końcu ustępu pierwszego dodaje się zdanie: „oraz kierowników szkół pośrednio im podległych z tem, że mianowanie kierowników szkół specjalnych nastąpić może tylko po uprzedniem uzyskaniu zgody Ministra".

2. W § 2 zastępuje się wyraz „wizytatora" wyrazem: „kuratora".

3. W § 3 ustęp 1 zastępuje się wyraz „wizytatora" wyrazem: „kuratora", a wyraz „powiatu" wyrazami: „obwodu szkolnego", kropkę na końcu tego ustępu zastępuje się przecinkiem i dodaje punkt d) o brzmieniu następującem: „d) kierowników publicznych szkół powszechnych". W ustępie 2 tegoż paragrafu dodaje się po wyrazie „nauczycieli" w nawiasie wyrazy: „ (i nauczycieli kierujących)", a wyraz „powiatu" zastępuje się wyrazami: „obwodu szkolnego".

4. W § 4 zastępuje się wyraz „wizytatora" wyrazem: „kuratora", a po wyrazie „powszechnych" dodaje się w nawiasie wyrazy: „(i nauczycieli kierujących)".

5. W § 5 zastępuje się wyraz „wizytatora" wyrazem: „kuratora".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

8.

Nowy program nauki w gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania.

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 12 lipca 1934 r.. (Nr. I. Pr. 2858/34) (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 92).

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38, poz. 389) zarządzam, co następuje:

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 203.

§ 1. Ustala się nowy program nauki w gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania. Program ten ogłasza się równocześnie jako oddzielne wydawnictwo p. t.: Program nauki w gimnazjach państwowych z polskim językiem nauczania (Tymczasowy).

§ 2. Sposób wprowadzania w życie nowego programu w roku szkolnym 1934/35 i w latach następnych określają osobne zarządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W miarę wprowadzania nowego programu tracą moc przepisy dotychczasowe, dotyczące spraw, uregulowanych niniejszem rozporządzeniem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

9.

Nowy program nauki w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania.

Rozporządzenie Min. W. R. i O. P. z dnia 12 lipca 1934 r. (Nr. I. Pr. 2857/34). (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 93).

Na podstawie art. 2 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o ustroju szkolnictwa (Dz. U. R. P. Nr. 38. poz. 389) zarządzam, co następuje:

§ 1. Ustala się nowy program nauki w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania. Program ten ogłasza się równocześnie jako oddzielne wydawnictwo p. t. Program nauki w publicznych szkołach powszechnych trzeciego stopnia z polskim językiem nauczania (Tymczasowy).

§ 2. Sposób wprowadzania w życie nowego programu w roku szkolnym 1934/35 i w latach następnych określają osobne zarządzenia.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. W miarę wprowadzania nowego programu tracą moc przepisy dotychczasowe, dotyczące spraw, uregulowanych niniejszem rozporządzeniem.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

10.

Sprawozdania ze stanu bibljotek w szkołach powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 134 z dnia 31 sierpnia 1934 r. (II. P. 5903/34).

Ponieważ sprawa składania corocznych sprawozdań ze stanu bibljotek publicznych szkół powszechnych została uregulowana w drodze włączenia odnośnych danych do sprawozdań z organizacji publicznych szkół powszechnych, uchylam obowiązek przedkładania przez kierownictwa szkół i przez inspektorów szkolnych osobnych sprawozdań, przewidzianych okólnikiem z dnia 10 lutego 1928 r. Nr. I. 2104/28 (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928, Nr. 3 (196), poz. 52) [1]).

Obowiązek powyższy ustaje, poczynając od roku szkolnego ubiegłego (1933/34). za który to rok osobne sprawozdania, przewidziane wspomnianym okólnikiem. nie będą już wymagane.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 175.

11.

Wynagrodzenie kontraktowych nauczycieli religji.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 110 z dnia 13 lipca 1934 r. Nr. BP. 13304/34.

Nr. B. P. 52668/34. Wobec podawania w wątpliwość przez władze kościelne legalności stosowania względem kontraktowych nauczycieli religji postanowień rozporządzenia Pana Ministra W. R. i O. P. z dnia 24-go stycznia 1934 r. w sprawie wynagrodzenia nauczycieli kontraktowych szkół państwowych i publicznych opłacanych przez Państwo (Dz. Urz. Nr. 1, poz. 6) wyjaśnia się co następuje:

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 1-go marca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 27/26, poz. 163) w sprawie wynagrodzenia duszpasterzy za udzielanie nauki religji w publicznych szkołach powszechnych, wydane w porozumieniu z Ministrem Skarbu na podstawie art. 7 ustawy z dnia 22 grudnia 1925 r. o środkach zapewnienia równowagi budżetowej (Dz. U. R. P. Nr. 129/25, poz. 918) wygasło w związku z treścią ustępu 2 art. 27 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28-go października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663), w którym to ustępie wyraźnie stwierdzono, że z dniem 1-go lutego 1934 r. traci moc obowiązującą ustawa z dnia 9-go października 1923 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych i wojska (Dz. U. R. P. Nr. 116/23, poz. 924) wraz ze wszystkiemi zmianami i wszystkie inne przepisy w sprawach unormowanych rozporządzeniem z dnia 28-go października 1933 roku.

§ 17 rozporządzenia z dnia 24-go stycznia 1934 r. o wynagrodzeniu nauczycieli kontraktowych nie wspomina nic o uchyleniu rozporządzenia z dnia 1-go marca 1926 r. nie było bowiem żadnej podstawy prawnej do powtórnego uchylania przez Ministra W. R. i O. P. tego, co już zostało uchylone odnośnym przepisem rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej.

Rozporządzenie Ministra z dnia 24-go stycznia 1934 r. nie wymagało bynajmniej, wbrew odmiennemu twierdzeniu władz kościelnych. uprzedniego uzgodnienia co do swej treści z temi władzami.

Również i rozporządzenie z dnia 1-go marca 1926 r., nie kwestjonowane przez władze kościelne, z władzami temi uzgadniane nie było.

Zawiadomienia przesyłane księżom przez inspektorów szkolnych o powierzeniu nauki religji w szkole, w niczem nie są sprzeczne z wymaganiem, aby nauki religji katolickiej uczyli tylko nauczyciele, posiadający misję kanoniczną. Inspektor bowiem nie ma prawa powierzyć nauczania religji osobie, która wspomnianej misji nie posiada. Jest to zupełna analogja z etatowymi nauczycielami religji, których władze szkolne mianują z pośród kandydatów, posiadających misję nauczania religji w danej szkole.

Dyrektor Biura Personalnego: *(—) Jan T. Lipka.*

12.

Egzamin praktyczny kontraktowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 28-go sierpnia 1934 r. (II. P. 5431/34).

W związku z zapytaniem jednego z Okręgów Szkolnych Ministerstwo wyjaśnia wślad za pismem z dnia 26-go lutego 1931 r. Nr. II. 25796/31 [1]) i 21 stycznia 1931 r. Nr. II. 29878/30 [2]) oraz w ślad za okólnikami Nr. 107 (z dnia 14-go lipca 1933 r. Nr. II. 9489/32 [3]) i Nr. 82 (z dnia 11-go czerwca 1934 r. Nr. BP. 5851/34 [4]) — iż przy obliczaniu okresu czasu pracy kontraktowych nauczycieli publicznych szkół powszechnych w związku z dopuszczeniem ich do składania egzaminu praktycznego czas feryj letnich nie stanowi przerwy w wymaganej dwuletniej nieprzerwanej pracy nauczycielskiej, o której wspomina art. 8 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6-go marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258).

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr. M. Mendys.*

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 11-go czerwca 1934 r. (BP. 5851/34. Wyciąg, punkt V).

Jakkolwiek żaden z przepisów obowiązujących nie zakazuje zatrudnienia w charakterze nauczyciela kontraktowego - nauczyciela, zwolnionego ze służby w trybie art. 10 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 6-go marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych nauczycieli szkół powszechnych (Dz. U. R. P. Nr. 28, poz. 258), nie jest to wskazane ze względu na treść tego przepisu, który ma na celu usunięcie z zawodu nauczycielskiego jednostek, nie wykazujących zamiłowania do tego zawodu, względnie nie okazujących chęci poważnego traktowania zawodu, co przejawia się w niezłożeniu egzaminu praktycznego w przepisanym terminie. Z tych powodów Ministerstwo jest w zasadzie przeciwne zatrudnieniu takich nauczycieli w zmienionym jedynie charakterze. Jeśli jednak ważne względy przemawiają za tem, by nauczycielowi, który nie wyczerpał wszystkich możliwości, przewidzianych w ustępie 2 art. 9 rozporządzenia z dnia 6-go marca 1928 r., umożliwić zdanie egzaminu praktycznego, którego nie złożył w terminie nie z powodu niedbalswa lub braku zainteresowania, lecz z uzasadnionych a niezależnych od niego powodów, co winno być w każdym wypadku badane, to można go zatrudnić nadal w charakterze nauczyciela kontraktowego z warunkiem złożenia egzaminu praktycznego, lecz jedynie po uprzedniem uzyskaniu w każdym poszczególnym przypadku zgody Ministerstwa. Nie może być jednak pod żadnym warunkiem zatrudniony ponownie nauczyciel, jeżeli 3 razy dopuszczony do składania egzaminu praktycznego zdawał go z wynikiem niepomyślnym. Wo-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1931 r., str. 156.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1931 r., str. 112.

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 350.

[4]) Ogłasza się poniżej.

bec tego nie należy wogóle nadsyłać do Ministerstwa wniosków o zatrudnienie takich nauczycieli.

Jeśli natomiast nauczyciel etatowy został zwolniony w trybie art. 10 powołanego w ustępie poprzednim rozporządzenia, a następnie zatrudniony jako kontraktowy i w czasie służby w tym charakterze złożył egzamin praktyczny, nic nie stoi na przeszkodzie do zamianowania go ponownie nauczycielem tymczasowym, a decyzja w tym wypadku zależy do władz, oznaczonych w § 1 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28-go lutego 1933 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 95).

13.

Zniesienie kar administracyjnych nakładanych na uczniów szkół dokształcających zawodowych za nieuczęszczanie do szkoły.

Okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 9-go sierpnia 1934 r. (III. TP. 2627/34).

Nr. III. 20457/34. W związku z ustawą z dnia 10-go marca 1934 r. o zmianie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7-go czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350), która w art. 1 punkt 45 znosi wszelkie kary administracyjne w stosunku do terminatorów i uczniów przemysłowych, Ministerstwo zwraca uwagę, że od tej pory władze administracji ogólnej nie mogą nakładać żadnych kar administracyjnych na uczniów za zaniedbanie obowiązku uczęszczania do szkoły dokształcającej zawodowej.

W związku z powyższem Ministerstwo przypomina, że i młodocianych robotników w rozumieniu ustawy z dnia 2-go lipca 1924 r. o ochronie pracy kobiet i młodocianych (Dz. U. R. P. Nr. 65, poz. 636) karać również nie można za nieuczęszczanie do szkoły, ponieważ ustawa ta żadnych kar w odniesieniu do młodocianych nie przewiduje.

Wobec powyższego winny Kuratorja zwrócić uwagę kierownikom szkół dokształcających zawodowych, ażeby nie występowały z wnioskami o nakładanie kar na uczniów za zaniedbanie obowiązku uczęszczania do szkoły, ponieważ wnioski takie nie będą rozpatrywane.

Ministerstwo zaznacza jednak, że zniesienie kar administracyjnych za zaniedbanie obowiązku uczęszczania do szkoły nie odnosi się do pracodawców, co do których w dalszym ciągu obowiązują postanowienia art. 17 ustawy z dnia 2-go lipca 1924 r. o ochronie pracy kobiet i młodocianych, jak również art. 126 ustawy z dnia 7-go czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem, znowelizowanej ustawą z dnia 10-go marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 40, poz. 350) i tryb postępowania władz szkolnych w stosunku do pracodawców pozostaje nadal bez zmian.

Kuratorja powiadomią wszystkie szkoły dokształcające zawodowe o powyższem.

w z. Dyrektora Depart.: (—) *G. Hensel.* Min. Wizytator Szkół.

14.

Prywatne szkoły oraz zakłady naukowe i wychowawcze.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 27-go czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 72, poz. 692).

Na podstawie art. 12 i 13 ustawy z dnia 11-go marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343) zarządzam co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7-go czerwca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych, wydanem co do § 13 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych a co do § 20 w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473) wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 22 ust. 2 wyrazy „30-go czerwca 1934 r.“ zastępuje się wyrazami „30-go czerwca 1935 r.“,

b) w § 23 wyrazy „31 sierpnia 1935 r.“ zastępuje się wyrazami „31-go sierpnia 1936 r.“

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 434/34 z dnia 17 lipca 1934 r. Nr. O. 16532/34 w sprawie odroczenia terminu wykazania się przez szkoły prywatne wypełnieniem warunków ustawowych.

Na podstawie art. 12 i 13 ustawy z dnia 11-go marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343) wyznaczony został w § 22 pkt. 2 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 7-go czerwca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473) dzień 30-go czerwca 1934 r. jako ostateczny termin wykazania się przez wszystkich właścicieli prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych, istniejących w dniu 20-go kwietnia 1932 r. spełnieniem warunków wymienionych w pkt. 1—4 art. 2 cytowanej ustawy. W związku z tem termin końcowy ewentualnego zamknięcia prywatnej szkoły względnie zakładu przewidziany był na dzień 31-go sierpnia 1935 roku.

Ponieważ terminy te okazały się zbyt krótkie przedewszystkiem ze względu na przedszkola oraz zakłady utrzymywane przez instytucje wyznaniowe, Ministerstwo W. R. i O. P. okólnikiem z dnia 27-go czerwca 1934 r. Nr. 94 (II. P. 5367/34) oznajmiło, że nowem rozporządzeniem, które będzie ogłoszone w najbliższym numerze Dziennika Ustaw oraz w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P., wprowadza jako ostateczny termin wykazania się przez właścicieli wypełnieniem ustawowych warunków dzień 30-go czerwca 1935 r. zaś jako termin ostateczny ewentualnego zamknięcia szkoły lub zakładu dzień 31-go sierpnia 1936 r.

O powyższem zawiadamia się Kierownictwa szkół prywatnych oraz zakładów naukowych i wychowawczych z uwagą, że zaznaczonych powyżej zmian nie należy jednak bynajmniej rozumieć, jako szeroko pomyślanej ulgi dla wszystkich prywatnych szkół oraz zakładów naukowych i wychowawczych. Jak dotąd bowiem tak i nadal — szczególnie tam, gdzie ujawnia się niechęć należytego wypełnienia ustawą przewidzianych warunków, lub też gdzie zachodzi potrzeba rychłego

ich wypełnienia — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego mimo przesunięcia ostatecznych terminów wyznaczać będzie indywidualnie wcześniejsze terminy ich wykonania zgodnie z uprawnieniami zaznaczonemi w § 22 i 23 cytowanego rozporządzenia Ministra W. R. i O. P., w razie zaś niespełnienia warunków i niedotrzymania terminów wyciągać będzie w stosunku do szkół pełne konsekwencje.

W związku z tem Ministerstwo wyjaśniło, iż sprawa zakładów wychowawczych, prowadzonych przez instytucje wyznaniowe, czy też z ramienia Ministerstwa Opieki Społecznej, jest w opracowaniu i będzie załatwiona osobno.

Za Kuratora O. S. Lw.: (—) *L. Jus.*

Organizacja szkół.

Nr. I. 16072/34. P. Kurator O. S. Lw. zarządzeniem z dnia 21-go sierpnia 1934 r. nadał szkole powszechnej Nr. 1 w Rawie Ruskiej nazwę: „7-mio Klasowa Publiczna Szkoła Powszechna Męska im. Adama Mickiewicza w Rawie Ruskiej“ i szkole powszechnej Nr. 2 w Rawie Ruskiej nazwę: „7-mio Klasowa Publiczna Szkoła Powszechna Męska im. Króla Jana Sobieskiego w Rawie Ruskiej“.

P. Kurator O. S. Lw. rozporządzeniem z dnia 24-go sierpnia 1934 r. Nr. III. 15100/34 udzielił zezwolenia na otwarcie i prowadzenie w Krośnie prywatnych kursów pod nazwą: Kursy Dokształcające dla Pracowników Przemysłu Naftowego w Krośnie Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Przemysłu Naftowego Oddziału Zachodniego w Krośnie.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna)	Nazwa im.	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
			szkoły						
1	Dolina*	Bolechów	7 kl.	męska	—	polski	—	0,0964 h	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Kałusz	Kałusz	7 „	„	im. kr. J. Sobieskiego	„	4 ubik.	1,97 h	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Lwów-miasto	Lwów	7 „	koed.	nr. 49 im. J. Słowackiego	„	—	—	
2	„	„	7 „	męska	nr. 9 im. św. Marcina	„	—	—	
1	Nadwórna	Bitków kop.	4 kl. z planem 6 kl.	koed.	—	„	3 ubik.	—	
2	„	Hwozd	4 „	„	—	pol-r.	3 „	—	
3	„	Krzywiec	2 „	„	—	pol-r.	3 „	1092 m^2	
1	Mościska	Arłamowska Wola	4 „	„	—	ruski	3 „	—	
2	„	Radenice	3 „	„	—	pol-r.	3 „	—	
1	Rzeszów	Kąkolówka	3 „	„	—	polski	—	—	
2	„	Trzebownisko	3 „	„	—	polski	3 ubik.	—	Konkurs 3-ci

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do końca października 1934 r.

Ogłoszenia.

Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych zebrało w czasie rocznej swej działalności sumę **203.400 zł** dzięki ofiarnemu wysiłkowi Nauczycielstwa i młodzieży szkolnej.

139 gmin, niemogących dokończyć budowy szkół, otrzymało pomoc finansową.

220 sal szkolnych wykończono i umożliwiono naukę 10.000 młodzieży szkolnej.

Do Towarzystwa należy 23.800 członków rzeczywistych.

Zapisy na członków przyjmuje każda szkoła. Składka roczna 4 zł., płatna po 50 gr.

Te cyfry z terenu Okręgu Szkolnego Lwowskiego świadczą o potrzebie Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Kupujmy nowe książki szkolne z zielonemi znaczkami Towarzystwa!

Kupujmy cegiełki Towarzystwa w Urzędach Pocztowych!

Wszyscy na pomoc Towarzystwu w budowie szkół!

Prawo do skróconej służby wojskowej.

Nr. III. 20905/34. Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 13-go sierpnia 1934 r. Nr. III. Rol. 3226/34 oznajmiło, iż w wykazie zakładów naukowych, których ukończenie uprawnia do skróconej czynnej służby wojskowej (załącznik do rozporządzenia Ministra Spraw Wojskowych z 5 czerwca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 55 z roku 1934, poz. 493[1]), omyłkowo została umieszczona Państwowa Szkoła Rolnicza w Miłocinie (pow. Rzeszów) i Państwowa Szkoła Ogrodnicza w Wólce Kapitańskiej k. Lwowa.

Zbiórki publiczne.

W Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 638, zostało ogłoszone rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14-go lipca 1934 r. o sposobach przeprowadzania zbiórek publicznych oraz kontroli nad temi zbiórkami.

Zwraca się uwagę na postanowienia § 11 i 12 tego rozporządzenia, które brzmią:

„§ 11. O ile nie jest to w pozwoleniu wyraźnie dopuszczone, przeprowadzenie zbiórek publicznych wzbronione jest w urzędach państwowych i samorządowych, w obrębie zakładów szkolnych oraz na terenach, pozostających pod zarządem władz wojskowych.

§ 12. W urządzaniu lub przeprowadzaniu zbiórek publicznych nie mogą brać udziału dzieci i młodzież do lat 18 oraz młodzież szkolna, z wyjątkiem słuchaczów szkół wyższych".

Inne postanowienia określają sposób przeprowadzania zbiórek (pieniężnych i w naturze), podają wymogi potrzebne do uzyskania u władz pozwoleń na urządzanie zbiórek, względnie legitymacyj dla osób, zajmujących się zbiórką, wreszcie sposoby prowadzenia odnośnych zapisków (kwitarjuszów, książek, list, rejestrów) dla celów kontrolnych.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r. str. 380—383.

Noszenie mundurów na terenie W. M. Gdańska.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14-go czerwca 1934 r. Nr. I. WF. 2170/34.

Ministerstwo komunikuje, że na mocy porozumienia między Polską a W. M. Gdańskiem harcerze polscy z terenów Państwa Polskiego i członkowie Akademickiego Związku Sportowego otrzymali prawo do swobodnego przebywania w Gdańsku w swych mundurach związkowych.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

Państwowa Komisja Egzaminacyjna dla nauczycieli szkół powszechnych.

P. Kurator rozp. z dnia 31-go sierpnia 1934 r. Nr. I. 22287/34 zamianował p. Tadeusza Nowogrodzkiego, podinspektora szkolnego w Rawie Ruskiej, na resztę okresu 1932 — 1934 członkiem Państwowej Komisji Egzaminacyjnej w Sokalu dla nauczycieli zdających egzamin praktyczny.

Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny.

Od szeregu lat na terenie Polski działa Powszechny Uniwersytet Korespondencyjny (P. U. K.), którego twórcą jest p. Janusz Jędrzejewicz, b. premjer i minister oświaty.

Celem P. U. K. jest ułatwianie ludziom rozsianym po najdalszych zakątkach kraju zdobycia metodą korespondencyjną niezbędnych wiadomości, a co za tem idzie i świadectw tak wszędzie dziś wymaganych.

Z wielu prowadzonych kursów na uwagę zasługują roczne i półroczne kursy szkoły powszechnej P. U. K. (szkoła powszechna dla dorosłych 46 zeszytów, po 4 — 6 miesięcznie), kurs gimnazjalny i kurs nauki obywatelskiej (10 zeszytów).

Obok kursów zorganizowane są stałe porady dla samouków.

Po informacje o kursach, metodach nauki i opłatach należy zwracać się do Powszechnego Uniwersytetu Korespondencyjnego w Warszawie, Al. Róż 2.

Legjony a Huculszczyzna.

Pod tem hasłem organizuje Koło Legjonowe Twa Przyjaciół Huculszczyzny we Lwowie wespół z Lwowskiem Twem Fotograficznem wystawę fotograficzną z konkursem o nagrody za najlepsze zdjęcia. Celem wystawy jest zebranie materjału dotyczącego chlubnej tradycji bojowej Żelaznej Karpackiej Brygady Legjonów, by utrwalić na zawsze każdy przejaw i ślad każdy, kędy kroczył czyn Legjonów.

Otwarcie wystawy nastąpi 11-go listopada 1934 r. we Lwowie. Obejmuje ona 3 kategorje zdjęć a to: 1) zdjęcia pamiątkowe z pobytu II Brygady Leg. w Karpatach, 2) zdjęcia pamiątkowe zabytków Huculszczyzny, 3) zdjęcia artystyczne krajobrazu, typów, dzisiejszej Huculszczyzny i t. p.

Po szczegółowe prospekty i warunki konkursu należy się zgłaszać w „Foto - Radio - Palace“ Lwów, Redakcji Ilustrowanego Kurjera Krakowskiego oraz w biurze Polskiej Agencji Telegraf. we Lwowie.

Sprawozdania z wyników egzaminów praktycznych na rok szkolny 1933/34.

Lp.	Siedziba Komisji Egzaminacyjnej	Zgłosiło się do egzam.			odstąpiło od egzam. z powodów: a) uspraw.			odstąpiło od egzam. z powodów: b) nieuspr.			Nie zdołano przeegzaminować			Zdawało egz. według § 1	Z pośród egzamin. a) zdało			Z pośród egzamin. b) nieuspr.			Uwaga
		ogółem	męż.	kobiet	ogółem	męż.	kobiet	ogółem	męż.	kobiet	ogółem	męż.	kobiet		ogółem	męż.	kobiet	ogółem	męż.	kobiet	
1	Brzeżany	58	20	38	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a	50	19	31	8	1	7	
														b	—	—	—	—	—	—	
2	Czortków	62	23	39	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a	57	21	36	1	—	1	
														b	4	2	2	—	—	—	
3	Jaworów	30	7	23	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a	25	7	18	4	—	4	
														b	1	—	1	—	—	—	
4	Kołomyja	26	5	21	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a	15	3	12	2	—	2	
														b	9	2	7	—	—	—	
5	Krosno	61	19	42	1	—	1	—	—	—	—	—	—	a	44	13	31	4	1	3	
														b	12	5	7	—	—	—	
6	Lwów	77	21	56	1	—	1	3	1	2	—	—	—	a	68	20	48	5	—	5	
														b		—	—	—	—	—	
7	Przemyśl	41	15	26	1	—	1	—	—	—	1	—	1	a	29	12	17	2	2	—	
														b	8	1	7	—	—	—	
8	Rzeszów	69	29	40	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a	45	17	28	17	9	8	
														b	7	3	4	—	—	—	
9	Sambor	82	28	54	4	1	3	—	—	—	—	—	—	a	51	15	36	14	7	7	
														b	11	5	6	2	—	2	
10	Sokal	49	13	36	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a	48	12	36	1	1	—	
														b	—	—	—	—	—	—	
11	Stanisławów	100	23	77	17	6	11	—	—	—	—	—	—	a	82	16	66	1	1	—	
														b	—	—	—	—	—	—	
12	Tarnopol	62	20	42	—	—	—	—	—	—	—	—	—	a	50	15	35	6	3	3	
														b	5	2	3	1	—	1	
13	Zaleszczyki	19	8	11	2	1	1	—	—	—	—	—	—	a	14	5	9	—	—	—	
														b	3	2	1	—	—	—	
	Razem	756	231	505	26	8	18	3	1	2	1	—	1	a	578	175	403	65	25	40	
														b	60	22	38	3	—	3	

Pieczęcie zaginione.

Kierownictwo szkoły w Lanerówce (pow. Kamionka Str.) ogłasza, że podczas feryj wakacyjnych zginęła z pod zamknięcia pieczątka szkolna z napisem: „Zarząd szkoły powszechnej w Lanerówce“.

Powyższe podaje się do wiadomości ze względu na możliwe nadużycia tej pieczęci.

Nowe wzory monet srebrnych 5 i 10 złotych.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 21 lipca 1934 r.

Na podstawie art. 9 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 listopada 1927 r. w sprawie zmiany ustroju pieniężnego (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 855) zarządzam co następuje:

§ 1. W celu upamiętnienia podjęcia walki zbrojnej o oswobodzenie Ojczyzny i wymarszu w pole dnia 6-go sierpnia 1934 r. oddziałów Związków i Drużyn Strzeleckich pod wodzą Komendanta Głównego Wojska Polskiego Józefa Piłsudskiego, monety srebrne wartości 5 i 10 złotych bite będą w miesiącach sierpniu i wrześniu 1934 r. według wzorów, których wizerunki w graficznej reprodukcji podane są jako załączniki do niniejszego rozporządzenia.

§ 2. Wymienione w § 1 monety 5 i 10 złotowe będą miały obieg narówni z 5 i 10 złotowemi monetami srebrnemi, których wzory ustalone zostały w rozporządzeniach Ministra Skarbu z dnia 28-go listopada 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 105, poz. 878 i z dnia 28-go sierpnia 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 74, poz. 675).

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: (—) *Wl. Zawadzki.*

Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna.

Spis czasopism pedagogicznych polskich i obcych,

prenumerowanych przez Państwową Centralną Bibljotekę Pedagogiczną przy Kuratorjum Okręgu Szkolnego we Lwowie w roku 1934/35.

Archiwum Psychologji 1934. Warszawa.
Chowanna. 1934. Katowice.
Czasopismo Geograficzne. 1934. Warszawa.
Dziennik Urzędowy Ministerstwa W. R. i O. P. 1934. Warszawa.
Dziennik Urzędowy Kuratorjum Ok. S. Lwowskiego. 1934. Lwów.
Dziennik Urzędowy Kuratorjum Okr. Szkolnego Lubelskiego. 1934. Lublin.
Encyklopedja Wychowania. 1934. Warszawa.
Filomata. 1934. Lwów.
Fizyka i chemja w szkole. 1934. Warszawa.
Gimnazjum. 1934. Warszawa.
Głos Nauczycielski. 1934. Warszawa.
Język Polski. 1934. Kraków.
Kwartalnik Klasyczny. 1934. Lwów.

Kwartalnik Pedagogiczny. 1934. Warszawa.
Kultura i Wychowanie. 1934. Warszawa.
Kwartalnik Psychologiczny. 1934. Poznań.
Mathesis Polska. 1933. Warszawa.
Miesięcznik Katechetyczny. 1934. Warszawa.
Miesięcznik Pedagogiczny. 1934. Cieszyn.
Muzeum. 1934. Lwów.
Neofilolog. 1934. Warszawa.
Nowa Książka. 1934. Warszawa.
„Nasza Praca“ z dodatkiem „Nasza szkółka“. 1934. Curityba — Parana — Brazylja.
Nauczyciel Polski. 1934. Warszawa.
Ogniwo. 1934. Warszawa.
Oświata i Wychowanie. 1934. Ministerstwo W. R. i O. P. Warszawa.
Oświata Polska z dodatkiem „Poradnik biblioteczny“. 1934. Warszawa.
Polacy w świecie. Czasopismo ilustr. poświęcone emigracji polskiej. 1934. Gdynia.
„Praca szkolna“. 1934. Warszawa.
Praca ręczna w szkole. 1934. Warszawa.
Praca w klasach łączonych. 1934. Warszawa.
Polonista. Czasopismo poświęcone sprawom nauczania języka polskiego. 1933. Warszawa.
Przedszkole. 1934. Warszawa.
Przegląd humanistyczny. 1933. Lwów.
Przegląd Oświatowy, z dodatkiem „Poradnik biblioteczny“. 1934. Poznań.
Polska Oświata Pozaszkolna. 1934. Warszawa.
Przegląd społeczny. 1934. Lwów.
Psychotechnika. 1934. Warszawa.
Przeglad pedagogiczny. 1934. Warszawa.
Przegląd nauczycielski. 1934. Lwów.
Przyjaciel szkoły. 1934. Poznań.
Ruch Pedagogiczny. 1934. Katowice.
Rycerz Niepokalanej i Rycerzyk Niepokalanej. 1934. Niepokalanów.
Rysunki i zajęcia praktyczne. 1934. Warszawa.
Sprawy Szkolne. Organ Zw. Inspektorów. 1933. Warszawa.
Szkoła specjalna. 1934. Warszawa.
Straż Polska. Czasop. poświęcone idei pracy państwowo - twórczej.
Szkolnictwo i oświata rolnicza. 1934. Radom.
Szkoła. 1934. Warszawa.
Szkoła dokształcająca zawodowa. 1934. Warszawa.
Śpiew w szkole. 1934. Warszawa.
Szkoła Śląska. 1934. Katowice.
Świat i Życie. Zarys encyklopedyczny współczesnej wiedzy i kultury. 1934. Lwów — Warszawa.
Szkoła zawodowa. 1934. Warszawa — Poznań.
Wiadomości historyczno - dydaktyczne. 1933. Lwów.
Wiadomości lwowskie muzyczne i literackie. 1934. Lwów.
Wiedza i życie. 1934. Warszawa.
Wychowanie przedszkolne. 1934. Warszawa.
Wychowanie fizyczne. 1934. Warszawa.
Wychowanie fizyczne w szkole. 1934. Warszawa.

Zrąb. 1934. Warszawa.
Życie dziecka. 1934. Warszawa.
„Polska Niepodległa". Czas. pośw. idei pracy państwowo-twórczej. 1934. Lwów.
Pisemka uczniowskie, wychodzące na terenie Kurat. Okr. Szkol. Lwowskiego.
Die Arbeitschule. 1934. Leipzig.
Deutsche Mädchenbildung. 1934. Berlin.
Gesundheit und Erziehung. 1934. Leipzig.
Das humanistische Gymnazium. 1934. Berlin.
Die Erziehung. 1934. Leipzig.
Kindergarten. 1934. Leipzig.
Monatschrift für höhere Schulen. 1934. Berlin.
Die neueren Sprachen. 1934. Frankfurt a. M.
Pädagogische Warte. 1934. Osterwieck Harz und Berlin.
Die Quelle. 1934. Wien.
Leibesübungen und Körperliche Erziehung. 1934. Berlin.
Zeitschrift für angewandte Psychologie. 1934. Leipzig.
Zeitschrift für den physikalischen und chemischen Unterricht. 1934. Berlin.
Zeitschrift für mathematischen und naturwissenschaftlichen Unterricht. 1934. Berlin.
Zeitschrift für pädagogische Psychologie und Jugendkunde. 1934. Leipzig.
Schulreform. 1934. Wien.
Vergangenheit und Gegenwart. 1934. Leipzig — Berlin.
Pharus. Monatschrift zur Orientierung in der gesamten Paedagogik. 1934. Donauwörth.
Intern. Zeitschrift für Individualpsychologie. 1934. Wien.
Progressive Education. Washington. 1934.
School Science and Mathematieg. 1934. Chicago.
The New Era. London. 1934.
L'Education. 1934. Paris.
Archives de Psychologie. Genève. 1934.
L'Educateur. Lausanne. 1934.
La Nouvelle Education. 1934. Paris.
L'Enseignement Public. 1934. Paris.
Pour L'Ere Nouvelle. 1934. Paris.
Revue de l'enseignement des Langnes Vivantes. 1934. Paris.
Revue internationale de l'enseignement. 1934. Paris.
Revue Familiale D'Education. 1934. Paris.
Ridna szkoła. 1934. Lwów.
Ukr. Szkoła. 1934. Lwów.
Szlach wychowania i nawczania. 1934. Lwów.
Uczytelskie słowo. 1934. Lwów.
Katalog dzieł pedagogicznych, metodycznych i dydaktycznych. 1934. Lwów.

Podając powyższy wykaz do wiadomości, Dyrekcja P. C. B. P. zachęca jaknajgoręcej do bezpłatnego korzystania z czytelni czasopism (Lwów, Kubali 4), czynnej codziennie od godz. 11 — 1 przedpołudniem, oraz od godz. 5 — 8 wieczorem. Dla nauczycieli z prowincji czytelnia czasopism jest otwarta także w niedziele i święta od godz. 10 — 11 przedpołudniem.

Spis książek nowonabytych do 15 sierpnia 1934 r.

Albert Wilhelm: Erziehungsprobleme der Gegenwart. München. 1932 . 7631
Buytendijk F. J. J.: Erziehung zur Demut. Leipzig. 1934. 7633
Crepieux - Jamin J.: L'ecriture et le caractere. Paris. 1934. 7649
Dańcewiczowa Jadwiga: Ćwiczenia *i* wiadomości gramatyczne. Dla kl. V i VI szkoły powszechnej. Książka dla nauczyciela. Lwów. 1934 . . 7632
Dilthey W.: Schriften. Pädagogik. Berlin. 1904 7609
Gąsiorowska N.: Przegląd historycznej literatury popularnej. Warszawa. 1920 7636
Grabowski—Sobacki—Walter: Hospitacje kierownika szkoły. Toruń. 1934 7627
Hahn Robert: Ursachen und Wirkungen des Schundlesens. Langensalze. 1934 7634
Hajnos Rudolf: Z doświadczeń nauczyciela realizującego nowe programy w II kl. szkoły powszechnej. Kraków. 1934 7629
Kautz Heinrich: Um die Seele des Industriekindes. Donauwörth. 1934. . 7632
III Kongres Pedagogiczny Związku Nauczycielstwa Polskiego we Lwowie z r. 1933 — poświęcony reformie szkolnej — z referatami P. Min. K. Pierackiego, Nacz. Dr. J. Balickiego, Dr. J. Kuchty, Dr. H. Pohoskiej, B. Kulskiego i innych. Warszawa. 1934 . . . . . 7624/1. 7624/2
Koper Stanisław: Warunki nauczania na wsi. Włochy. 1931 7612
Kuchta Jan Dr.: Książka zakazana. Warszawa. 1934. (O czytelnictwie młodzieży szkolnej). II. wyd. 6937
— Nauczyciel - wychowawca w świetle badań psychologicznych. Lwów. 1934 6987
Lewicki - Zaklika: Kancelarja szkolna. Lwów. 1930 7614
Löwi M.: Grundbegriffe der Pädagogik. Breslau. 1934. 7615
Łubieński Jan Bolesław Dr. Ks.: Psychoanaliza Freuda. Ossolineum. Lwów. 1934 7659
Makowski Aleksander: Informator szkolny polski. Wilno. 1934 . . 7628
Ministerstwo W. R. i O. P.: Wytyczne dla autorów programów gimnazjów krawieckich i bieliźniarskich. Lwów. 1934 7655
— Wytyczne dla autorów programów gimnazjów stolarskich. Lwów. 1934 7656
— Wytyczne dla autorów programów gimnazjów kupieckich. Lwów. 1934 7657
— Wytyczne dla autorów programów gimnazjów mechanicznych. Lwów. 1934 7658
— Szkolne schroniska wycieczkowe. VIII. Rok 1934 7626
Mroczek W. Z.: Z życia szkoły. Kraków. 1934 7635
— Na marginesie kultury. Kraków. 1934 7652
Noth Ernst Erich: La tragedie de la jeneusse Allemande. 5 Edit. Paris. 1934 7648
Parasiewicz Sz.: Bibljografja pedagogiczna polska. Lwów. 1934. . . . 7637
Pieter Józef Dr.: Nowe sposoby egzaminowania. Warszawa. 1934 . . 7625
Pilch Stanisław Dr.: Gustaw Przychocki. W 25 lecie pracy naukowej i wychowawczej. Lwów. 1934 7653
— XXXIX Sprawozdanie z działalności Pol. Towarzystwa Filologicznego. Lwów. 1904 7654
Pisemka uczniowskie. (Z terenu Kuratorjum Okr. Szk. Lwowskiego). Z r. 1933 7589
— j. w. Z r. 1934 7589
„Poznajmy warunki życia dziecka". (Praca zbiorowa). Warszawa. 1934 . 7607
Ptasiński Cecyljan: Rzemiosło w Polsce współczesnej. Lublin. 1934. . 7650
Rudniański Stanisław: Technologia pracy umysłowej. Warszawa. 1933. . 7613
Skalski Witold: Bibljografja polskiej literatury handlowej ostatnich lat. Kraków. 1916 7640

Smółka Józef: Pedologja. Podręcznik dla wychowawców. Kolbuszowa. 1933 7623
Washburne Carleton: Przygotowanie szkoły do życia. Warszawa. 1934 . 7621
Wunderle Georg Dr.: Glaube und Glaubenszweifel moderner Jugend. Düsseldorf. 1934 7611
Życzyński Henryk Dr.: Materjały psychologiczne w literaturze. Lublin. 1933 7610

Granica województwa lwowskiego.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12-go lipca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 530, wyłączono gminę wiejską Toporów z powiatu mieleckiego, w województwie krakowskiem i włączono do powiatu kolbuszowskiego, w województwie lwowskiem.

Podział powiatów.

Rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 14-go lipca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 64, poz. 539 — 557, 563 — 572, z dnia 21-go lipca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 68, poz. 595 — 597, 624 — 635 i z dnia 26-go lipca 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 69, poz. 646 — 649, 662 — 668 z dniem 1-go sierpnia 1934 r. utworzone zostały w województwie lwowskiem, stanisławowskiem i tarnopolskiem następujące gminy wiejskie:

Województwo lwowskie.

W powiecie bóbreckim:

1) gmina Podhorodyszcze z siedzibą w Podhorodyszczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dźwinogród, Horodysławice, Hryniów, Kocurów, Mikołajów, Podhorodyszcze, Podjarków, Podsosnów, Romanów, Siedliska;

2) gmina Stare Sioło z siedzibą w Starem Siole; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Budków, Podmanasterz, Stare Sioło, Szołomyja, Wodniki;

3) gmina Chlebowice Wielkie z siedzibą w Chlebowicach Wielkich; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chlebowice Wielkie, Hucisko, Łopuszna, Olchowiec, Suchodół, Wołoszczyzna;

4) gmina Bóbrka z siedzibą w mieście Bóbrce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ernsdorf, Lubeszka, Łany, Łanki Małe, Rehfeld, Sarniki, Stoki, Strzałki, Wołowe;

5) gmina Sokołówka z siedzibą w Sokołówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bryńce Cerkiewne, Bryńce Zagórne, Choderkowce, Czyżyce, Dziewiętniki, Jatwięgi, Kołohury, Mühlbach, Pietniczany, Sokołówka, Wybranówka;

6) gmina Strzeliska Nowe z siedzibą w Strzeliskach Nowych; w skład tej gminy wchodza następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bakowce, Berteszów, Duliby, Hrusiatycze, Kalinówka, Kniesioło, Leszczyn, Oryszkowce, Repechów, Strzeliska Nowe, Strzeliska Stare, Trybuchowce, Żabokruki;

7) gmina Ostrów z siedzibą w Ostrowie; w skład tej gminy wchodzą dotychczasowe gminy wiejskie: Borusów, Borynicze, Drohowycze,

Hołdowice, Horodyszcze Cetnarskie, Horodyszcze Królewskie, Juszkowce, Łuczany, Ostrów, Ottyniowice;

8) gmina Brzozdowce z siedzibą w Brzozdowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzozdowce, Hranki Kuty, Laszki Dolne, Laszki Górne, Podhorce, Podniestrzany, Ruda, Stańkowce, Turzanowce;

9) gmina Chodorów z siedzibą w mieście Chodorowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borodczyce, Czartorja, Kremerówka, Suchrów, Wierzbica, Wołczatycze, Zagóreczko, Zaleśce, Żyrawa;

10) gmina Bortniki z siedzibą w Bortnikach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bortniki, Bukawina, Czeremchów, Demidów, Dobrowlany, Mołodyńcze, Nowosielce, Podliski.

W powiecie brzozowskim:

1) gmina Dynów z siedzibą w Dynowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bachórz, Bartkówka, Dynów, Harta, Laskówka, Łubno, Pawłokoma, Przedmieście Dynowskie, Ulanica;

2) gmina Nozdrzec z siedzibą w Nozdrzcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dąbrówka Starzeńska, Dylągowa, Hłodno, Nozdrzec, Poręby, Siedliska, Wara, Wesoła, Wołodź;

3) gmina Dydnia z siedzibą z Dydni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dydnia, Horoszówka, Jabłonica Ruska, Jabłonka, Końskie, Krzemienna, Krzywe, Niewistka, Obarzym, Temeszów, Ulucz, Witryłów, Wydrna;

4) gmina Grabownica Starzeńska z siedzibą w Grabownicy Starzeńskiej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Górki, Grabownica Starzeńska Grabówka, Humniska, Niebocko, Turzepole;

5) gmina Haczów z siedzibą w Haczowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Buków, Haczów, Jabłonica Polska, Jasionów, Malinówka, Trześniów, Wzdów, Zmiennica;

6) gmina Domaradz z siedzibą w Domaradzu; w skład tej gminy wchodzą następujace dotychczasowe gminy wiejskie: Barycz, Blizne, Domaradz, Golcowa, Jasienica Rosielna, Orzechówka, Wola Jasienicka;

7) gmina Przysietnica z siedzibą w Przysietnicy; w skład tej gminy wchodzą następujace dotychczasowe gminy wiejskie: Izdebki, Przysietnica, Stara Wieś.

W powiecie dobromilskim:

1) gmina Bircza z siedzibą w Birczy; w skład tej gminy wchodza następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bircza, Bircza Stara, Boguszówka, Brzeżawa, Brzuska, Dobrzanka, Huta Brzuska, Jasienica Sufczyńska, Korzeniec, Krajna, Lipa, Leszczawa Dolna, Łodzinka Górna, Łomna, Malawa, Nowa Wieś, Rudawka ad Bircza, Sufczyna, Wola Korzeniecka;

2) gmina Bąkowice z siedzibą w Bąkowicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bąkowice, Grodowice, Polana ze Śliwnicą, Słochynie, Suszyca Wielka;

3) gmina Dobromil z siedzibą w mieście Dobromilu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Arłamów, Hubice, Kniażpol, Kropiwnik, Kwaszenina, Lacko, Michowa, Polana, Paportno, Pietnice, Rosenburg, Tarnawa, Wełykie;

4) gmina Krościenko z siedzibą w Krościenku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Krościenko, Liskowate, Nanowa, Obersdorf, Rudawka pod Nanową, Stebnik, Smolnica, Steinfels, Wolica;

5) gmina Kuźmina z siedzibą w Kuźminie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kreców, Kuźmina, Lachawa, Leszczawa Górna, Leszczawka, Roztoka, Rozpucie;

6) gmina Nowe Miasto z siedzibą w Nowem Mieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Błozew Górna, Boniowice, Grabownica Sozańska, Grodzisko, Komarowice, Koniów, Nowe Miasto, Posada Nowomiejska, Przedzielnica, Towarnia, Wołcza Dolna;

7) gmina Nowosiółki Dydyńskie z siedzibą w Nowosiółkach Dydyńskich; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Falkenberg, Hujsko, Huwniki, Kalwarja Pacławska, Leszczyny, Nowosiółki Dydyńskie, Sopotnik, Truszowice:

8) gmina Rybotycze w siedzibą w Rybotyczach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borysławka, Jamna Dolna, Jamna Górna, Kopysno, Łodzinka Dolna, Makowa - Kolonja, Makowa Rustykalna, Posada Rybotycka, Rybotycze, Trójca;

9) gmina Starzawa z siedzibą w Starzawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Katyna Rustykalna, Katyna Szlachecka, Libuchowa, Łopusznica, Łopuszanka, Prinzenthal, Rosochy, Smereczna, Starzawa, Terło Rustykalne, Terło Szlacheckie;

10) gmina Wojtkowa z siedzibą w Wojtkowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Grąziowa, Jureczkowa, Nowosielce Kozickie, Trzcianiec, Wojtkowa, Wojtkówka;

11) gmina Żohatyn z siedzibą w Żohatynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borownica, Jawornik Ruski, Kotów, Piątkowa, Tarnawka, Żohatyn.

W powiecie drohobyckim:

1) gmina Horucko z siedzibą w Horucku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bilcze, Horucko, Krynica, Lipice, Radelicz, Saska Kameralna, Ugartsberg;

2) gmina Medenice z siedzibą w Medenicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dołhe Medenickie, Josefsberg, Königsau, Medenice, Letnia, Opary, Rabczyce;

3) gmina Neudorf z siedzibą w Neudorfie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bolechowce, Gaje Wyżne, Gaje Niżne, Neudorf, Poczajowice, Raniowice;

4) gmina Rychcice z siedzibą w Rychcicach: w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Delawa, Lipowiec, Michałowice, Rychcice, Słońsko, Stara Wieś, Wacowice;

5) gmina Stebnik z siedzibą w Stebniku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dobrohostów, Gassendorf, Kołpiec, Orów, Solec, Staniła, Stebnik, Uliczno;

6) gmina Truskawiec z siedzibą w Truskawcu; w skład tej gminy wchodzi dotychczasowa gmina wiejska Truskawiec;

7) gmina Dereżyce z siedzibą w Dereżycach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dereżyce, Jasienica Solna, Manaster Dereżycki, Modrycz, Popiele;

8) gmina Schodnica z siedzibą w Schodnicy; w skład tej gminy wchodzi dotychczasowa gmina wiejska Schodnica;

9) gmina Kropiwnik Nowy z siedzibą w Kropiwniku Nowym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dołhe Podbuskie, Kropiwnik Nowy, Kropiwnik Stary, Łastówki, Majdan, Rybnik;

10) gmina Podbuż z siedzibą w Podbużu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bystrzyca, Opaka, Podbuż, Podmanasterek, Smólna, Stronna, Uroż, Winniki, Załokieć, Zdzianna;

11) gmina Lisznia z siedzibą w Liszni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bronica, Lisznia, Łużek Dolny, Manaster Liszniański, Nahujowice, Niedźwiedza, Śniatynka, Uniatycze;

12) gmina Dobrowlany z siedzibą w Dobrowlanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hruszów, Dobrowlany, Litynia, Rolów, Tynów, Wola Jakubowa, Wróblowice, Wołoszcza.

W powiecie gródeckim:

1) gmina Lubień Wielki z siedzibą w Lubieniu Wielkim; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Artyszczów, Brundorf, Czerlany, Ebenau, Hodwisznia, Kiernica, Kosowiec, Lubień Mały, Lubień Wielki, Małkowice, Neuhof, Porzecze Lubieńskie, Stodółki, Uherce Niezabitowskie, Zaszkowice, Zawidowice;

2) gmina Rodatycze z siedzibą w Rodatyczach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bar, Bratkowice, Dobrzany, Doliniany, Milatyn, Putiatycze, Rodatycze, Tuczapy, Wołczuchy, Zbadyń - Kuttenberg;

3) gmina Białogóra z siedzibą w Białogórze; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białogóra, Burgthal, Cuniów, Dobrostany, Drozdowice, Haliczanów, Hartfeld, Kamieniobród, Leśniowice, Rzeczyczany, Wola Dobrostańska, Zatoka, Zuszyce;

4) gmina Domażyr z siedzibą w Domażyrze; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Domażyr, Jamelna, Karaczynów, Porzecze Janowskie, Rottenhan, Schönthal, Stradcz, Wielkopole, Wroców, Zielów, Żorniska;

5) gmina Wiszenka z siedzibą w Wiszence; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Lelechówka, Majdan, Walddorf, Wereszyca, Wiszenka;

6) gmina Mszana z siedzibą w Mszanie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Malczyce, Mszana, Powitno, Stronna, Suchowola, Załuże;

7) gmina Łozina z siedzibą w Łozinie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dąbrowica, Jaśniska, Łozina, Stawki;

8) gmina Stawczany z siedzibą w Stawczanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bartatów, Obroszyn, Stawczany.

W powiecie jarosławskim:

1) gmina Sieniawa z siedzibą w mieście Sieniawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dąbrowica, Dybków, Leżachów, Piskorowice, Rudka, Wylewa;

2) gmina Adamówka z siedzibą w Adamówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Adamówka, Cieplice, Dobcza, Dobra, Krasne, Majdan Sieniawski, Pawłowa, Słoboda;

3) gmina Radawa z siedzibą w Radawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cetula, Czerwona Wola, Mołodycz, Radawa, Surmaczówka, Zaradawa;

4) gmina Jarosław z siedzibą w mieście Jarosławiu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cieszacin Mały, Cieszacin Wielki, Kruhel Pawłosiowski, Ożańsko, Pawłosiów, Pełkinie, Szczytna, Tywonia, Wierzbna, Wola Buchowska, Wólka Pełkińska;

5) gmina Munina z siedzibą w mieście Jarosławiu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kidałowice, Koniaczów, Morawsko, Munina, Sobiecin, Surochów, Tuczempy, Wietlin, Wysocko;

6) gmina Laszki z siedzibą w Laszkach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bobrówka, Czerniawka, Korzenica, Laszki, Makowisko, Miękisz Nowy, Miękisz Stary, Ryszkowa Wola, Tuchla, Wólka Zapałowska, Zaleska Wola, Zapałów;

7) gmina Wiązownica z siedzibą w Wiązownicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Manasterz, Nielepkowice, Piwoda, Szówsko, Wiązownica;

8) gmina Radymno z siedzibą w mieście Radymnie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Duńkowice, Grabowiec, Lutków, Łazy, Łowce, Michałówka, Nienowice, Ostrów, Skołoszów, Sośnica, Święte, Zabłotce, Zadąbrowie, Zamojsce;

9) gmina Chłopice z siedzibą w Chłopicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boratyn, Chłopice, Ciemierzowice, Dobkowice, Dmytrowice, Jankowice, Kaszyce, Rokietnica, Tapin, Zamiechów;

10) gmina Rożwienica z siedzibą w Rożwienicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bystrowice, Cząstkowice, Czudowice, Łapajówka, Pełnatycze, Różniatów, Rożwienica, Rudołowice, Tyniowice, Wola Rożwieniecka, Zarzecze;

11) gmina Pruchnik Miasto z siedzibą w Pruchniku Mieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chorzów, Czelatyce, Hawłowice, Jodłówka, Kramarzówka, Pruchnik Miasto, Pruchnik Wieś, Rączyna, Rozbórz Długi, Rozbórz Okrągły, Rzeplin, Świebodna, Tuligłowy, Węgierka, Wola Węgierska.

W powiecie jaworowskim:

1) gmina Bruchnal z siedzibą w Bruchnalu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berdychów, Bruchnal, Czołhynie, Mołoszkowice, Moosberg, Mużyłowice, Kolonja, Mużyłowice Narodowe, Podłuby Wielkie, Przyłbice;
2) gmina Gnojnice z siedzibą w Gnojnicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Budzyń, Chotyniec, Gnojnice, Hruszowice, Młyny, Wola Gnojnicka;
3) gmina Nahaczów z siedzibą w Nahaczowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czernilawa, Drohomyśl, Huki, Kłonice, Kochanówka, Nahaczów, Semerówka, Wilcza Góra, Lipowiec;
4) gmina Ożomla Mała z siedzibą w Ożomli Małej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerczyk, Laszki, Nowosiółki, Ożomla, Ożomla Mała, Rogóżno, Siedliska;
5) gmina Szkło z siedzibą w Szkle; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cetula, Jażów Nowy, Kurniki, Olszanica, Starzyska, Szkło, Wola Starzyska. Załuże;
6) gmina Wielkie Oczy z siedzibą w Wielkich Oczach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boża Wola, Czaplaki, Fehlbach, Kobylnica Ruska, Kobylnica Wołoska, Przedbórze, Ruda Kochanowska, Ruda Krakowiecka, Skolin. Świdnica, Wielkie Oczy, Wólka Żmijowska, Żmijowiska;
7) gmina Wierzbiany z siedzibą w Wierzbianach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jażów Stary, Szczepłoty, Trościaniec, Wierzbiany, Zawadów;
8) gmina Szutowa z siedzibą w Szutowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bonów, Lubienie, Morańce, Porudenko, Porudno, Pyszówka, Sarny, Szutowa, Wólka Rosnowska.

W powiecie kolbuszowskim:

1) gmina Kolbuszowa Górna z siedzibą w Kolbuszowej Górnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Domatków, Kłapówka, Kolbuszowa Górna, Kupno, Poręby Kupieńskie, Przedbórz, Werynia i Widełka;
2) gmina Kolbuszowa Dolna z siedzibą w Kolbuszowej Dolnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hucisko. Kolbuszowa Dolna, Kosowy. Niwiska. Nowa Wieś, Przyłęk. Siedlanka, Świerczów i Toporów;
3) gmina Cmolas z siedzibą w Cmolesie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cmolas, Hadykówka. Jagodnik, Ostrowy Baranowskie, Ostrowy Tuszowskie, Poręby Dymarskie. Trzęsówka i Zarębki;
4) gmina Dzikowiec z siedzibą w Dzikowcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dzikowiec, Dzikowiec Nowy, Mechowiec, Kopcie, Lipnica. Płazówka i Wilcza Wola;
5) gmina Majdan z siedzibą w Majdanie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzostowa Góra. Huta Komorowska, Komorów, Krzątka, Majdan. Rusinów i Wola Rusinowska;

6) gmina Raniżów z siedzibą w Raniżowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Mazury, Raniżów, Staniszewskie, Wola Raniżowska i Zielonka;

7) gmina Sokołów z siedzibą mieście Sokołowie; wskład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Górno, Markowizna, Nienadówka, Trzeboś, Trzebuska, Turza i Wólka Sokołowska.

W powiecie krośnieńskim:

1) gmina Chorkówka z siedzibą w Chorkówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bóbrka, Chorkówka, Faliszówka, Kobylany, Kopytowa, Leśniówka, Łęki, Machnówka, Poraj, Sulistrowa, Wietrzno, Zręcin i Żegiec;

2) gmina Frysztak z siedzibą we Frysztaku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cieszyna, Frysztak, Glinik Dolny, Glinik Górny, Glinik Średni, Gogolów, Huta Gogolowska, Kobyle, Lubla, Pułanki, Przybówka, Stempina, Twierdza i Widacz;

3) gmina Iwonicz z siedzibą w Iwoniczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Iwonicz, Lubatowa i Lubatówka;

4) gmina Jedlicze z siedzibą w Jedliczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borek, Chlebna, Długie, Dobieszyn, Jaszczew, Jedlicze, Męcinka, Moderówka, Piotrówka, Podniebyle, Polanka, Potok, Swierzowa Polska, Turaszówka i Żarnowiec;

5) gmina Korczyna z siedzibą w Korczynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czarnorzeki, Iskrzynia, Kombornia, Korczyna, Krasna, Krościenko Wyżne, Węglówka i Wola Komborska;

6) gmina Miejsce Piastowe z siedzibą w Miejscu Piastowem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Głowienka, Łężany, Miejsce Piastowe, Niżna Łąka, Rogi, Suchodół, Szczepańcowa, Targowiska, Wróblik Królewski i Wrocanka;

7) gmina Nadole z siedzibą w Nadolu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cergowa, Draganowa, Głojsce, Hyrowa, Iwla, Jasionka, Lipowica, Nadole, Równe, Teodorówka, Trzciana i Zboiska;

8) gmina Odrzykoń z siedzibą w Odrzykoniu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bajdy, Bratkówka, Łączki Jagiellońskie, Łęki Strzyżowskie, Odrzykoń, Pietrusza Wola, Rzepnik, Ustrobna, Wojaszówka i Wojkówka;

9) gmina Polany z siedzibą w Polanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ciechania, Huta Polańska, Myscowa, Olchowiec i Polany;

10) gmina Tylawa z siedzibą w Tylawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Barwinek, Mszana, Ropianka, Smereczne, Tylawa, Wilsznia i Zyndranowa;

11) gmina Wiśniowa z siedzibą w Wiśniowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie; Jaszczurowa, Jazowa, Kalembina, Kozłówek, Kożuchów, Markuszowa, Niewodna, Oparówka, Pstrągówka, Różanka, Szufnarowa, Tułkowice, Wiśniowa i Zawadka ad Wielopole.

W powiecie leskim:

1) gmina Ropienka z siedzibą w Ropience; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brelików, Leszczowate, Paszowa, Romanowa Wola, Ropienka, Serednica, Stańkowa, Wańkowa, Zawadka;

2) gmina Ustrzyki Dolne z siedzibą w mieście Ustrzykach Dolnych; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bandrów Kolonja, Bandrów Narodowy, Berehy Dolne, Dźwiniacz Dolny, Hoszowczyk, Hoszów, Jałowe, Jasień, Łodyna. Moczary, Równia, Strwiążyk;

3) gmina Czarna z siedzibą w Czarnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czarna, Paniszczów, Rabe ad Ustrzyki Dolne, Sokołowa Wola, Zadwórze, Żołobek;

4) gmina Lutowiska z siedzibą w Lutowiskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Krywka, Lutowiska, Skorodne, Smolnik ad Lutowiska, Żurawin;

5) gmina Stuposiany z siedzibą w Stuposianach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berehy Górne, Caryńskie, Dwernik, Nasiczne, Procisne, Stuposiany, Ustrzyki Górne, Wołosate;

6) gmina Polana z siedzibą w Polanie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chrewt, Polana, Rosochate. Rosolin, Serednie Małe, Wydrne;

7) gmina Łobozew z siedzibą w Łobozwi; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bóbrka, Daszówka, Łobozew, Sokole, Teleśnica Oszwarowa, Teleśnica Sanna, Ustjanowa, Zabrodzie;

8) gmina Wołkowyja z siedzibą w Wołkowyi; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bereźnica Wyżna, Bukowiec, Górzanka, Horodek, Myczków, Polanki, Polańczyk, Radziejowa, Rajskie, Rybne, Solina. Terka. Tyskowa, Wola Górzańska, Wola Matjaszowa, Wołkowyja, Zawóz;

9) gmina Zatwarnica z siedzibą w Zatwarnicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chmiel, Hulskie, Krywe ad Tworylne, Ruskie, Studenne, Tworylne, Zatwarnica;

10) gmina Cisna z siedzibą w Cisnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Buk, Cisna, Dołżyce, Habkowce, Jaworzec, Kalnica ad Cisna, Krywe ad Cisna, Liszna, Łopienka, Łuh, Przysłup, Smerek, Wetlina, Zawój, Zubracze;

11) gmina Wola Michowa z siedzibą w Woli Michowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Balnica, Łupków, Maniów, Smolnik ad Baligród, Solinka, Szczerbanówka, Wola Michowa, Zubeńsko;

12) gmina Baligród z siedzibą w Baligrodzie: w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baligród, Bystre, Cisowiec, Jabłonki, Kielczawa, Kołonice, Łubne, Mchawa, Rabe ad Baligród, Rostoki Dolne, Stężnica;

13) gmina Łukowe z siedzibą w Łukowem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Choceń, Czaszyn, Kalnica ad Lesko, Kamionki, Łukowe, Olchowa, Poraż, Serednie Wielkie, Sukowate, Tarnawa Dolna, Tarnawa Górna;

14) gmina Hoczew z siedzibą w Hoczwi; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bachlowa, Bereska, Dziurdziów, Hoczew, Nowosiółki, Średnia Wieś, Weremień, Zahoczewie, Żerdenka, Żernica Niżna, Żernica Wyżna;

15) gmina wiejska Lesko z siedzibą w mieście Lesku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bezmichowa Dolna, Bezmichowa Górna, Glinne, Huzele, Jankowce, Łukawica, Manasterzec, Posada Leska, Postołów, Wola Postołowa;

16) gmina Olszanica z siedzibą w Olszanicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bereźnica Niżna, Myczkowce, Olszanica, Orelec, Rudenka, Stefkowa, Uherce Mineralne, Zwierzyń.

W powiecie lubaczowskim:

1) gmina Oleszyce z siedzibą w Oleszycach, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Oleszyce;

2) gmina Narol Miasto z siedzibą w Narolu Mieście, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Narol Miasto;

3) gmina Lisie Jamy z siedzibą w Lisich Jamach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Basznia Dolna, Basznia Górna, Borowa Góra, Budomierz, Burgau, Hruszów, Krowica Hołodowska, Krowica Lasowa, Krowica Sama, Lisie Jamy, Młodów, Reichau, Sieniawka, Załuże;

4) gmina Lubaczów z siedzibą w mieście Lubaczowie; w skład tej gminy wchodza następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bihale, Borchów, Dąbrowa, Felsendorf, Łukawiec, Nowa Grobla, Opaka, Sucha Wola, Szczutków;

5) gmina Dzików Stary z siedzibą w Dzikowie Starym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cewków, Dzików Nowy, Dzików Stary, Futory, Miłków, Moszczanica, Oleszyce Stare, Stare Sioło, Ułazów;

6) gmina Cieszanów z siedzibą w mieście Cieszanowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chotylub, Dachnów, Lubliniec Nowy, Lubliniec Stary, Niemstów, Nowe Sioło;

7) gmina Płazów z siedzibą w Płazowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Freifeld, Gorajec, Huta Różaniecka, Płazów, Ruda Różaniecka, Żuków;

8) gmina Lipsko z siedzibą w Lipsku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brusno Stare, Chlewiska, Huta Stara, Kadłubiska, Lipsko, Łówcza, Łukawica, Narol Wieś, Wola Wielka;

9) gmina Horyniec z siedzibą w Horyńcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brusno Nowe, Deutschbach, Horyniec, Krzywe, Nowiny Horynieckie, Podemszczyzna, Rudka, Wólka Horyniecka.

W powiecie lwowskim:

1) gmina Biłka Szlachecka z siedzibą w Biłce Szlacheckiej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biłka Królewska, Biłka Szlachecka, Czarnuszowice, Hermanów, Mikłaszów, Zuchorzyce i Żurawniki;

2) gmina Brzuchowice z siedzibą w Brzuchowicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borki Dominikańskie, Borki Janowskie, Brzuchowice, Hołosko Wielkie, Kościejów, Kozice, Rokitno, Rzęsna Polska, Rzęsna Ruska, Wólka Hamulecka, Zarudce, Zaszków i Zawadów;

3) gmina Czerkasy z siedzibą w Czerkasach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerkasy, Dmytrze, Honiatycze, Horbacze, Kahujów, Popielany i Werbiż;

4) gmina Czyszki z siedzibą w Czyszkach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czyszki, Czyżyków, Dmytrowice, Gaje, Gańczary, Głuchowice, Podbereżce i Winniczki;

5) gmina Dawidów z siedzibą w Dawidowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerepin, Dawidów, Kozielniki, Krotoszyn, Pasieki Zubrzyckie, Sichów, Siedliska, Tołszczów i Zubrza;

6) gmina Jaryczów Stary z siedzibą w Jaryczowie Starym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ceperów, Jaryczów Stary, Kukizów, Podliski Wielkie, Remenów, Rudańce, Wisłoboki i Zapytów;

7) gmina Krasów z siedzibą w Krasowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brodki, Głuchowiec, Krasów, Lindenfeld, Lubiana, Nowosiółki, Podciemne, Polana, Rakowiec i Reichenbach;

8) gmina Krzywczyce z siedzibą w Krzywczycach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Krzywczyce, Lesienice i Podborce;

9) gmina Malechów z siedzibą w Malechowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dublany, Grzęda, Grzybowice, Laszki Murowane, Malechów, Podliski Małe, Sieciechów, Sroki Lwowskie, Stroniatyn, Zboiska i Żydatycze;

10) gmina Nawarja z siedzibą w Nawarji; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Basiówka, Glinna, Hodowice, Leśniowice, Maliczkowice, Miłoszowice, Mostki, Nagórzany, Nawarja, Podsadki, Polanka, Porszna, Pustomyty i Siemianówka;

11) gmina Ostrów z siedzibą w Ostrowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chrusno Nowe, Chrusno Stare, Dobrzany, Dornfeld, Einsiedel, Falkenstein, Humieniec, Jastrzębków, Łany, Nikonkowice, Ostrów, Piaski, Rosenberg, Serdyca, Sroki ad Szczerzec i Zagródki;

12) gmina Prusy z siedzibą w Prusach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Barszczowice, Kamienopol, Pikułowice i Prusy;

13) gmina Sokolniki z siedzibą w Sokolnikach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kuhajów, Milatycze, Sokolniki, Solonka, Wołków, Zagórze i Żyrawka;

14) gmina Zimna Woda z siedzibą w Zimnej Wodzie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biłohorszcze, Kaltwasser, Rudno, Skniłów, Skniłówek, Zimna Woda i Zimna Wódka.

W powiecie łańcuckim:

1) gmina Łańcut z siedzibą w mieście Łańcucie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Albigowa, Cierpisz, Handzlówka, Husów, Kraczkowa, Krzemienica, Sonina, Strażów, Wysoka;

2) gmina Czarna z siedzibą w Czarnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czarna, Dąbrówki, Medynia Głogowska, Medynia Łańcucka, Pogwizdów, Węgliska, Wola Mała, Wola Wielka, Zalesie;

3) gmina Żołynia z siedzibą w Żołyni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzóza Stadnicka, Rakszawa, Smolarzyny, Żołynia;

4) gmina Kosina z siedzibą w Kosinie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białobrzegi, Budy Łańcuckie, Dębina, Głuchów, Korniaktów, Kosina, Rogóżno;

5) gmina Grodzisko Dolne z siedzibą w Grodzisku Dolnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chodaczów, Dembno, Grodzisko Dolne, Grodzisko Górne, Laszczyny, Opaleniska, Zmysłówka;

6) gmina Giedlarowa z siedzibą w Giedlarowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biedaczów, Brzóza Królewska, Giedlarowa, Gillershof, Gwizdów, Wierzawice;

7) gmina Jelna z siedzibą w Jelnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hucisko, Jelna, Łukowa, Ruda, Sarzyna, Wola Zarczycka, Wólka Niedźwiecka;

8) gmina Kuryłówka z siedzibą w Kuryłówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzyska Wola, Dornbach, Jastrzębiec, Kuryłówka, Ożanna, Przychojec, Rzuchów, Siedlanka, Stare Miasto, Wulka Łamana.

W powiecie mościskim:

1) gmina Mościska z siedzibą w mieście Mościskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czyszki, Hodynie, Koniuszki Nanowskie, Krysowice, Lacka Wola, Laszki Gościńcowe, Pakość, Podgać, Rudniki, Rustweczko, Rzadkowice, Strzelczyska, Sułkowszczyzna, Trzcieniec, Zakościele, Zawada;

2) gmina Hussaków z siedzibą w Hussakowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Balice, Bolanowice, Bojowice, Horysławice, Hussaków, Jordanówka, Lutków, Moczerady, Myślatycze, Radochońce, Tamanowice, Złotkowice;

3) gmina Małnów z siedzibą w Małnowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerniawa, Kalników, Małnowska Wola, Małnów, Sokola, Starzawa;

4) gmina Pnikut z siedzibą w Pnikucie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Buchowice, Chliple, Czyżowice, Hańkowice, Jatwięgi, Krukienice, Ostrożec, Pnikut, Podliski, Radenice, Sudkowice, Wiszenka;

5) gmina Sądowa Wisznia z siedzibą w mieście Sądowej Wiszni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie:

Bortiatyn, Dmytrowice, Dołhomościska, Księży Most, Kulmatycze, Nikłowice, Wołostków, Zagrody, Zarzecze;

6) gmina Dydiatycze z siedzibą w Dydiatyczach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dydiatycze, Hołodówka, Makuniów, Mistyce, Mokrzany Małe, Mokrzany Wielkie, Orchowice, Sanniki, Szeszorowice, Wołczyszczowice;

7) gmina Twierdza z siedzibą w Twierdzy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Arłamowska Wola, Chorośnica, Królin, Lipniki, Słabasz, Słomianka, Stojańce, Tuligłowy, Twierdza, Wojkowice, Zawadów.

W powiecie niżańskim:

1) gmina Nisko z siedzibą w mieście Nisku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kłyżów, Nowa Wieś, Nowosielec, Pławo, Pysznica, Racławice, Wolina i Zarzecze;

2) gmina Stany z siedzibą w Stanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bojanów, Cisów Las, Gwoździec, Korabina, Laski, Maziarnia, Przyszów i Stany;

3) gmina Kamień z siedzibą w Kamieniu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kamień, Łętownia, Łowisko, Nowy Kamień i Wólka Łętowska;

4) gmina Jeżowe z siedzibą w Jeżowem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cholewiana Góra, Groble, Jata, Jeżowe, Nart Nowy, Nart Stary, Sojkowa i Załesie;

5) gmina Rudnik z siedzibą w mieście Rudniku n/S; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie; Kopki, Kończyce, Koziarnia, Przędzel, Stróża i Tarnogóra;

6) gmina Ulanów I z siedzibą w Ulanowie w granicach dotychczasowej gminy Ulanów;

7) gmina Ulanów II z siedzibą w Ulanowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bieliniec, Bieliny, Bukowina, Dąbrowica, Dąbrówka, Glinianka, Huta Deręgowska, Wólka Bielińska i Wólka Tanewska;

8) gmina Jarocin z siedzibą w Jarocinie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borki, Domostawa, Golce, Jarocin, Katy, Kurzyna Mała, Kurzyna Wielka, Majdan Golczański, Mostki, Rauchersdorf, Studzieniec, Szyperki i Zdziary.

W powiecie przemyskim:

1) gmina Dubiecko z siedzibą w Dubiecku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bachórzec, Drohobyczka, Dubiecko, Hucisko, Nienadowskie, Iskań. Kosztowa. Polchowa, Przedmieście Dubieckie, Ruska Wieś, Sielnica, Śliwnica ad Dubiecko;

2) gmina Krzywczyca z siedziba w Krzywczy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babice nad Sanem, Bachów, Chyrzyna, Krzywcza, Kupna, Nienàdowa, Reczpol, Ruszelczyce, Skopów, Średnia, Wola Krzywiecka;

3) gmina Kuńkcowce z siedzibą w Kuńkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bełwin, Korytniki, Kuńkowce, Łętownia, Ostrów, Ujkowice, Wapowce;

4) gmina Orzechowce z siedzibą w Orzechowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Batycze, Drohojów, Duńkowiczki, Hnatkowice, Kosienice, Maćkowice, Małkowice, Orły, Orzechowce, Trójczyce, Wacławice;

5) gmina Żurawica z siedzibą w Żurawicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bolestraszyce, Buszkowice, Buszkowiczki, Wilcza, Wyszatyce, Żurawica;

6) gmina Medyka z siedzibą w Medyce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Medyka i Szechynie;

7) gmina Stubno z siedzibą w Stubnie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Barycz, Buców, Chałupki Dusowskie, Dusowce, Nakło, Polska Marynka, Poździacz, Skład Solny, Stubienko, Stubno, Torki, Waława;

8) gmina Popowice zsiedzibą w Popowicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Byków, Chodnowice, Chraplice, Cyków, Hureczko, Hurko, Jaksmanice, Krowniki, Nowosiółki, Pleszowice, Popowice, Przekopana, Rożubowice, Siedliska, Tyszkowice;

9) gmina Miżyniec z siedzibą w Miżyńcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boratycze, Borszowice, Bybło, Drozdowice, Gdeszyce, Hruszatyce, Miżyniec, Paćkowice, Sanoczany, Stroniowice, Wielunice, Zrotowice;

10) gmina Hermanowice z siedzibą w Hermanowicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Aksmanice, Darowice, Fredropol, Grochowce, Hermanowice, Kłokowice, Kniażyce, Koniusza, Koniuszki, Kormanice, Kupiatycze, Łuczyce, Malhowice, Młodowice, Nehrybka, Pikulice, Podmojsce, Sielec, Sierakośce, Sólca, Stanisławczyk, Witoszyńce, Zabłotce;

11) gmina Olszany z siedzibą w Olszanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brylińce, Chołowice, Cisowa, Krasice, Krzeczkowa, Mielnów, Olszany, Rokszyce;

12) gmina Prałkowce z siedzibą w Prałkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Krasiczyn, Kruhel Wielki, Kruhel Mały, Prałkowce, Śliwnica ad Krasiczyn, Tarnawce, Zalesie;

13) gmina Niżankowice z siedzibą w Niżankowicach w granicach dotychczasowej gminy Niżankowice.

W powiecie przeworskim:

1) gmina Markowa z siedziba w Markowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białoboki, Chodakówka, Gać, Markowa i Sietesz;

2) gmina Manasterz z siedzibą w Manasterzu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hadle Kańczuckie, Hucisko Jawornickie, Łopuszka Wielka, Manasterz, Medynia Kańczucka, Tarnawka, Widaczów i Zagórze;

3) gmina Kańczuga z siedzibą w Kańczudze; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Krzeczowice, Ło

puszka Mała, Mikulice, Niżatyce, Ostrów, Pantalowice, Siedleczka, Sieniów, Urzejowice, Wolica i Żuklin;

4) gmina Przeworsk z siedzibą w mieście Przeworsku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chałupki, Dębów, Gorliczyna, Grzęska, Maćkówka, Mirocin, Nowosielce, Rozbórz, Studzian, Świętoniowa, Ujezna i Żurawiczki;

5) gmina Tryńcza z siedzibą w Tryńczy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Głogowiec, Gniewczyna Łańcucka, Gniewczyna Tryniecka, Gorzyce, Jagieła, Tryńcza, Ubieszyn, Wólka Małkowa i Wólka Ogryzkowa.

W powiecie rawskim:

1) gmina Bruckenthal z siedzibą w Bruckenthalu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bruckenthal, Chlewczany, Choronów, Domaszów, Karów, Ostobuż, Sałasze, Tehlów i Woronów;

2) gmina Hujcze z siedzibą w Hujczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hołe Rawskie, Hujcze, Seńkowice, Wólka Mazowiecka i Zaborze;

3) gmina Magierów z siedzibą w Magierowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biała, Horodzów, Kamienna Góra, Ławryków, Magierów, Manasterek, Okopy, Pogorzelisko i Zamek;

4) gmina Lubycza Królewska z siedzibą w Lubyczy Królewskiej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Huta Lubycka, Lubycza Kameralna, Lubycza Kniazie, Lubycza Królewska, Mosty Małe, Teniatyska i Żurawce;

5) gmina Potylicz z siedzibą w Potyliczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dziewięcierz, Einsingen, Huta Obedyńska, Huta Zielona, Olszanka, Potylicz, Ulicko Seredkiewicz i Ulicko Zarębane;

6) gmina Siedliska z siedzibą w Siedliskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hrebenne, Prusie, Rata, Rzyczki, Siedliska i Werchrata;

7) gmina Tarnoszyn z siedzibą w Tarnoszynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dyniska, Korczmin, Korczów, Krzewica, Rzeczyca, Staje, Szczepiatyn, Tarnoszyn, Ulhówek i Wasylów;

8) gmina Wierzbica z siedzibą w Wierzbicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Józefówka, Kornie, Machnów, Michałówka, Nowosiółki Kardynalskie, Nowosiółki Przednie, Poddębce i Wierzbica;

9) gmina Wróblaczyn z siedzibą w Wróblaczynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Parypsy, Przedmieście, Radruż, Smolin, Szczerzec i Wróblaczyn;

10) gmina Kamionka Wołoska z siedzibą w Kamionce Wołoskiej, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Kamionka Wołoska;

11) gmina Bełzec z siedzibą w Bełzcu, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Bełzec

W powiecie rudeckim:

1) gmina Kupnowice Nowe z siedzibą w Kupnowicach Nowych; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Błożew Dolna, Kanafosty, Knihynice, Kościelniki, Kropielniki, Kupnowice Nowe, Kupnowice Stare, Laszki Zawiązane, Nihowice, Ostrów, Rozdziałowice, Szeptyce, Wańkowice, Woszczańce;

2) gmina Koniuszki Siemianowskie z siedzibą w Koniuszkach Siemanowskich; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chłopczyce, Czernichów, Dołobów, Koniuszki Siemianowskie, Michalewice, Nowosiółki Gościnne, Wistowice, Zagórze;

3) gmina Pohorce z siedzibą w Pohorcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czajkowice, Hołodówka, Kołbajowice, Koniuszki Królewskie, Koniuszki Tuligłowskie. Malinów, Ostrów Nowy, Podolce, Pohorce, Susułów;

4) gmina Podzwierzyniec z siedzibą w Podzwierzyńcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Horożanna Mała, Horożanna Wielka, Kołodruby, Łowczyce, Manasterzec, Mosty, Nowa Wieś, Nowosiółki Oparskie, Podzwierzyniec, Powerchów, Ryczychów, Tatarynów, Terszaków;

5) gmina Komarno z siedzibą w mieście Komarnie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Andryanów, Buczały, Burcze, Brzeziec, Chłopy, Czułowice, Jakimczyce, Katarynice, Porzecze, Rumno, Tuligłowy;

6) gmina Hoszany z siedzibą w Hoszanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Beńkowa Wisznia, Chiszewice, Dubaniowice, Hoszany, Jaremków, Jatwięgi, Koropuż, Milczyce, Podhajczyki, Romanówka, Szołomienice, Uherce Wieniawskie.

W powiecie rzeszowskim:

1) gmina Głogów z siedzibą w mieście Głogowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Budy, Hucisko ad Przewrotne, Lipie Pogwizdów, Przewrotne, Rogożnica, Styków, Wola Cicha, Wyscka, Zabajka;

2) gmina Trzebownisko z siedzibą w Trzebownisku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jasionka, Łąka, Łukawiec, Miłocin, Nowa Wieś, Staromieście, Stobierna, Terliczka, Trzebownisko, Wólka pod Lasem, Zaczernie;

3) gmina Świlcza z siedzibą w Świlczy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bratkowice, Bzianka, Dąbrowa, Mrowla, Pogwizdów Nowy, Przybyszówka, Rudna Mała, Rudna Wielka, Świlcza, Trzciana, Woliczka;

4) gmina Racławówka z siedzibą w Racławówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Błędowa Zgłobieńska, Boguchwała, Kielanówka, Lutoryż, Niechobrz, Nosówka, Racławówka, Staroniwa, Wola Zgłobieńska, Zgłobień, Zwięczyca;

5) gmina Słocina z siedzibą w Słocinie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Drabinianka, Krasne, Malawa, Matysówka, Palikówka, Pobitno, Słocina, Wilkowyja, Zalesie;

6) gmina Tyczyn z siedzibą w mieście Tyczynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biała, Borek Stary, Budziwój, Chmielnik, Hermanowa, Kielnarowa, Siedliska, Sołonka, Straszydle;

7) gmina Hyżne z siedzibą w Hyżnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Błędowa Tyczyńska, Brzezówka, Dylągówka, Grzegorzówka, Hadle Szklarskie, Hyżne, Jawornik Polski, Jawornik Przedmieście, Szklary, Wola Rafałowska, Zabratówka;

8) gmina Błażowa z siedzibą w mieście Błażowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białka, Borek Nowy, Futoma, Kąkolówka, Lecka, Piątkowa;

9) gmina Czudec z siedzibą w Czudcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babica, Czudec, Glinik Charzewski, Lubenia, Nowa Wieś Czudecka, Przedmieście Czudeckie, Pstrągowa, Wyżne, Zaborów, Zarzecze;

10) gmina Strzyżów z siedzibą w mieście Strzyżowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bonarówka, Brzeżanka, Dobrzechów, Gbiska, Godowa, Grodzisko, Łętownia, Tropie, Wysoka Strzyżowska, Żarnowa, Żyznów;

11) gmina Niebylec z siedzibą w Niebylcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baryczka, Blizianka, Gwoździanka, Gwoźnica Dolna, Gwoźnica Górna, Jawornik Niebylecki, Konieczkowa, Lutcza, Małówka, Niebylec, Połomyja;

W powiecie samborskim:

1) gmina Barańczyce z siedzibą w Barańczycach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Barańczyce, Burczyce Nowe Burczyce Stare, Chlewiska, Kornice, Kowenice, Mistkowice, Sadkowice, Więckowice, Wola Baraniecka, Zarajsko;

2) gmina Biskowice z siedzibą w Biskowicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biskowice, Łanowice, Maksymowice, Nadyby, Pianowice, Wojutycze, Wykoty;

3) gmina Błażów z siedzibą w Błażowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Błażów, Czerchawa, Łopuszna, Łukawica, Manasterzec, Sprynia Mała, Sprynia Wielka, Wola Błażowska, Zwór;

4) gmina Dorożów z siedzibą w Dorożowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bilina Wielka, Byków, Dorożów, Glinne, Łąka Rustykalna, Łąka Szlachecka, Majnicz, Ortynice, Tatary;

5) gmina Dublany z siedzibą w Dublanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dublany, Kranzberg, Nowoszyce, Ozimina, Prusy;

6) gmina Felsztyn z siedzibą w Felsztynie: w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berezów, Czaple, Felsztyn, Głęboka, Humieniec, Janów, Laszki Murowane Miasteczko, Laszki Murowane Wieś, Szumina;

7) gmina Horodyszcze z siedzibą w Horodyszczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Horodyszcze, Ko-

towania, Kulczyce Rustykalne, Kulczyce Szlacheckie, Mokrzany, Sielec, Stupnica Polska, Stupnica Ruska, Szade;

8) gmina Kalinów z siedzibą w Kalinowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babina, Bilinka Mała, Brzegi, Hordynia Rustykalna, Hordynia Szlachecka, Kalinów, Kornalowice, Krużyki, Piniany, Siekierczyce;

9) gmina Bylice z siedzibą w Bylicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brześciany, Bukowa, Bylice, Czyszki, Lutowiska, Rajtarowice, Rakowa, Rogóżno, Wolica Polska;

10) gmina Sambor z siedzibą w mieście Samborze; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bereźnica Rustykalna, Bereźnica Szlachecka, Czukiew, Dąbrówka, Olszanik, Radłowice, Strzałkowice, Uherce Zapłatyńskie, Waniowice, Zadniestrze;

1) gmina Stary Sambor z siedzibą w mieście Starym Samborze; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baczyna, Bilicz, Kobło Stare, Mrozowice, Sozań, Stara Ropa, Straszewicze, Strzelbice, Suszyca Rykowa, Torczynowice, Torhanowice, Wola Kobłańska, Wola Rajnowa, Wołoszynowa;

12) gmina Sąsiadowice z siedzibą w Sąsiadowicach, w granicach dotychczasowej gminy wiejskej Sąsiadowice.

W powiecie sanockim:

1) gmina Bukowsko z siedzibą w Bukowsku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bełchówka, Bukowsko, Nadolany, Nagórzany, Niebieszczany, Nowotaniec, Ratnawica, Tokarnia, Wola Piotrowa, Wola Sękowa, Wolica, Zboiska;

2) gmina Jaśliska z siedzibą w Jaśliskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czeremcha, Daliowa, Darów, Jasiel, Jaśliska, Kamionka, Lipowiec, Moszczaniec, Polany Surowiczne, Posada Jaśliska, Rudawka Jaśliska, Surowica, Szklary, Wola Niżna, Wola Wyżna, Zawadka Rymanowska;

3) gmina Komańcza z siedzibą w Komańczy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czystohorb, Dołżyca, Duszatyn, Jawornik, Komańcza, Mików, Osławica, Prełuki, Radoszyce, Turzańsk, Wisłok Wielki;

4) gmina Mrzygłód z siedzibą w Mrzygłodzie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dębna, Dobra Szlachecka, Dobra Rustykalna, Hłomcza, Hołuczków, Liszna, Łodzina, Międzybrodzie, Mrzygłód, Rakowa, Siemuszowa, Tyrawa Solna, Tyrawa Wołoska, Wola Krecowska;

5) gmina Rymanów z siedzibą w mieście Rymanowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bałucianka, Bzianka, Deszno, Głębokie, Klimkówka, Królik Polski, Królik Wołoski, Ladzin, Milcza, Posada Dolna, Posada Górna, Puławy, Rudawka Rymanowska, Sieniawa, Tarnawka, Wisłoczek, Wołtuszowa, Wólka, Wróblik Szlachecki, Zawoje;

6) gmina Sanok z siedzibą w mieście Sanoku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bykowce, Czerteż, Dąbrówka Polska, Dąbrówka Ruska, Dolina, Falejówka, Jurowce, Kosta-

rowce, Lalin, Olchowce, Pakoszówka, Płowce, Prusiek, Raczkowa, Sanoczek, Srogów Dolny, Srogów Górny, Stróże Małe, Stróże Wielkie, Trepcza, Wielopole, Wujskie, Zabłotce, Zagórz, Zahutyń, Załuż, Zasław;

7) gmina Szczawne z siedzibą w Szczawnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kamienne, Karlików, Kulaszne, Mokre, Morochów, Płonna, Przybyszów, Rzepedź, Szczawne, Wysoczany, Zawadka Morochowska;

8) gmina Zarszyn z siedzibą w Zarszynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bażanówka, Besko, Długie, Dudyńce, Jaćmierz, Jędruszkowce, Markowce, Mymoń, Nowosielce, Odrzechowa, Pielnia, Pisarowce, Pobiedno, Posada Jaćmierska, Posada Zarszyńska, Strachocina, Zarszyn.

W powiecie sokalskim:

1) gmina Bełz z siedzibą w mieście Bełzie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bezejów, Budynin, Cebłów, Chłopiatyn, Góra, Kuliczków, Machnówek, Myców, Oserdów, Piwowszczyzna, Prusinów, Przemysłów, Siebieczów, Tuszków, Waniów, Wierzbiąż, Witków, Worochta, Wyżłów, Żużel;

2) gmina Chorobrów z siedzibą w Chorobrowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bojanice, Chorobrów, Hatowice, Konotopy, Mianowice, Moszków, Nuśmice, Opulsko, Sawczyn, Starogród, Szmitków, Tudorkowice, Uhrynów, Wojsławice;

3) gmina Krystynopol z siedzibą w Krystynopolu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bendiuchy, Boratyn, Dobraczyn, Głuchów, Klusów, Krystynopol, Madziarki, Nowy Dwór, Ostrów, Poturzyca, Zawisznia, Żabcze Murowane;

4) gmina Korczyn z siedzibą w Korczynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Byszów, Hoholów, Jastrzębica, Korczyn, Poździmierz, Radwańce, Rożdżałów, Rzeszowice, Torki, Zboiska;

5) gmina Parchacz z siedzibą w Parchaczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Horodyszcze Bazyljańskie, Parchacz, Sielec, Wołswin, Zawonie;

6) gmina Skomorochy z siedzibą w Skomorochach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baranie Peretoki, Cieląż, Horodłowice, Ilkowice, Pieczygóry, Skomorochy, Stanisławówka, Steniatyn, Świtarzów, Ulwówek;

7) gmina Tartaków Miasto z siedzibą w Tartakowie Mieście; w skład tej gminy wchodza następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bobiatyn, Horbków, Komarów, Konytów, Leszczatów, Łuczyce, Perespa, Perwiatycze, Spasów, Szarpańce, Tartaków Miasto, Tartaków Wieś, Tartakowiec, Wolica Komarowa, Zubków;

8) gmina Waręż Miasto z siedzibą w Warężu Mieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dłużniów, Horodyszcze Waręskie, Hulcze, Kościaszyn, Leszczków, Liwcze, Liski, Łubów, Przewodów, Rusin, Sulimów, Wareż Miasto, Wareż Wieś, Winniki, Żniatyn.

W powiecie tarnobrzeskim:

1) gmina Antoniów z siedzibą w Antoniowie; w skład tej gminy wchodzą dotychczasowe gminy wiejskie: Antoniów, Chwałowice, Nowiny, Orzechów, Pniów, Radomyśl nad Sanem, Witkowice, Wola Rzeczycka, z dotychczasowej gminy wiejskiej Wrzawy gmina katastralna — przysiółek Brzóza, Żabno;

2) gmina Charzewice z siedzibą w Charzewicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brandwica, Charzewice, Dąbrowa Rzeczycka, Jastkowice, Pilchów, Rzeczyca Długa, Rzeczyca Okrągła, Turbia;

3) gmina Zbydniów z siedzibą w Zbydniowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kotowa Wola, Majdan Zbydniowski, Motycze Szlacheckie, Skowierzyn, Wólka Turebska, Zaleszany, Zbydniów;

4) gminę Trześń z siedzibą w Trześni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Furmany, Gorzyce, Koćmierzów, Motycze Poduchowne, Nadbrzezie, Ostrówek, Sokolniki, Trześń, Wielowieś, Wrzawy z wyjątkiem części wymienionej w pkt. 1, Zalesie Gorzyckie, Zarzekowice;

5) gmina Grębów z siedzibą w Grębowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Grębów, Jamnica, Jeziorko, Krawce;

6) gmina Tarnobrzeg z siedzibą w mieście Tarnobrzegu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dzików, Kajmów, Machów, Miechocin, Mokrzyszów, Ocice, Sielec, Sobotów, Stale, Zakrzów, Żupawa;

7) gmina Chmielów z siedzibą w Chmielowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Alfredówka, Chmielów, Cygany, Dęba, Jadachy, Nagnajów, Rozalin, Tarnowska Wola;

8) gmina Baranów z siedzibą w mieście Baranowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dąbrowica, Domacyny, Durdy, Dymitrów Mały, Dymitrów Duży, Knapy, Siedleszczany, Skopanie, Suchorzów, Wola Baranowska.

W powiecie turczańskim:

1) gmina Borynia z siedzibą w Boryni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borynia, Butełka Niżna, Jabłonów, Tureczki Niżne i Wysocko Niżne;

2) gmina Jasionka Masiowa z siedzibą w Jasionce Masiowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hołowsko, Isaje, Jasionka Masiowa, Jasionka Steciowa, Kondratów i Świdnik;

3) gmina Komarniki z siedzibą w Komarnikach w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Komarniki;

4) gmina Ławrów z siedzibą w Ławrowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Gałówka, Lenina Mała, Le-

nina Wielka, Ławrów, Mszaniec, Nanczułka Mała, Nanczułka Wielka, Płoskie, Potok Wielki, Spas, Terszów, Tycha i Wiciów;

5) gmina Łomna z siedzibą w Łomnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bereżek, Boberka, Bystre, Chaszczów, Dniestrzyk Dębowy, Dniestrzyk Hołowiecki, Grąziowa, Lipie, Łomna, Łopuszanka, Lechniowa, Michniowiec i Żukotyn;

6) gmina Matków z siedzibą w Matkowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Husne Niżne, Husne Wyżne, Iwaszkowce, Krasne, Krywka, Matków i Mochnate;

7) gmina Rozłucz z siedzibą w Rozłuczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Gwoździec, Jasienica Zamkowa, Łopuszanka Chomina, Rozłucz, Rypiany, Smereczka, Wołosianka Mała i Wołosianka Wielka;

8) gmina Sianki z siedzibą w Siankach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Beniowa, Butełka Wyżna, Butla, Hnyła, Jaworów, Sianki i Tureczki Wyżne;

9) gmina Strzyłki z siedzibą w Strzyłkach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Busowisko, Hołowiecko, Łużek Górny, Niedzielna, Strzyłki, Topolnica Rustykalna, Topolnica Szlachecka, Turze i Tysowica;

10) gmina Tarnawa Niżna z siedzibą w Tarnawie Niżnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bukowiec, Dydiowa, Dźwiniacz Górny, Łokieć, Sokoliki Górskie, Szandrowiec, Tarnawa Niżna i Tarnawa Wyżna;

11) gmina Turka z siedzibą w mieście Turce nad Stryjem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ilnik, Jabłonka Niżna, Jabłonka Wyżna, Jawora, Łosiniec, Mielnicze, Przysłup, Radycz, Szumiacz i Wołcze;

12) gmina Wysocko Wyżne z siedzibą w Wysocku Wyżnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Libuchora i Wysocko Wyżne;

13) gmina Zawadka z siedzibą w Zawadce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bachnowate, Dołżki, Krywe, Mołdawsko, Myta, Rosochacz, Ryków, Suchy Potok, Zadzielsko i Zawadka.

W powiecie żółkiewskim:

1) gmina Mosty Wielkie z siedzibą w mieście Mostach Wielkich; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bojaniec, Borowe, Kupiczwola, Rekliniec, Stanisłówka, Strzemień, Wolica;

2) gmina Kłodno Wielkie z siedzibą w Kłodnie Wielkiem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czestynie, Dalnicz, Kłodno Wielkie, Kłodzienko, Pieczychwosty, Żółtańce;

3) gmina Dzibułki z siedzibą w Dzibułkach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Artasów, Błyszczywody, Dzibułki, Krasiczyn, Nahorce, Przedrzymichy Małe, Przedrzymichy Wielkie, Theodorshof, Wola Żółtaniecka, Zwertów, Żełdec;

4) gmina Nadycze z siedzibą w Nadyczach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Doroszów Mały, Doroszów Wielki, Hrebeńce, Koszelów, Mierzwica, Mohylany, Nadycze, Nowe Sioło, Przemiwółki, Smereków, Sulimów, Udnów;

5) gmina Mokrotyn z siedzibą w Mokrotynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Macoszyn, Mokrotyn, Mokrytyn Kolonja, Polany, Skwarzawa Nowa, Skwarzawa Stara, Soposzyn, Wiesenberg;

6) gmina Krechów z siedzibą w Krechowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzyszcze, Fujna, Hucisko, Krechów, Kunin, Majdan, Prowała, Ruda Krechowska. Wólka Kunińska;

7) gmina Wola Wysocka z siedzibą w Woli Wysockiej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dobrosin, Glińsko, Lipina, Piły, Wola Wysocka, Zameczek;

8) gmina Turynka z siedzibą w Turynce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Derewnia, Kulawa, Turynka, Wiązowa;

9) gmina Butyny z siedzibą w Butynach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biesiady, Butyny, Dworce, Lubella, Przystań.

Województwo stanisławowskie.

W powiecie dolińskim:

1) gmina Bolechów z siedzibą w Bolechowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czołhany, Gerynia, Hoszów, Huziejów Nowy, Huziejów Stary, Podbereż, Taniawa, Tiapcze;

2) gmina Broszniów z siedzibą w Broszniowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Broszniów, Krechowice, Raków, Swaryczów;

3) gmina Ludwikówka z siedzibą w Ludwikówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ludwikówka, Seneczów, Wyszków;

4) gmina Perehińsko z siedzibą w Perehińsku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Olchówka, Perehińsko, Reszniate;

5) gmina Polanica z siedzibą w Polanicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzaza. Bubniszcze, Cisów, Polanica. Sukiel;

6) gmina Rachiń z siedzibą w Rachiniu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bełejów, Hoffnungsau, Jakubów, Nadziejów, Rachiń, Słoboda Dolińska, Sołuków, Trościaniec, Turza Wielka;

7) gmina Rypne z siedzibą w Rypnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ceniawa, Duba, Dubszara, Janówka, Jasienowiec, Kniażowskie, Lecówka, Rypne;

8) gmina Spas z siedzibą w Spasie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Grabów, Iłemnia, Lipowica, Łopianka. Łuhy, Spas. Strutyn Niżny, Strutyn Wyżny. Suchodół;

9) gmina Wełdzirz z siedzibą w Wełdzirzu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Engelsberg. Lolin. Maksymówka. Niagryn, Nowoszyn, Teresówka, Wełdzirz;

10) gmina Witwica z siedzibą w Witwicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cerkowna, Kalna, Lipa, Łużki, Roztoczki, Słoboda Bolechowska, Stańkowce, Witwica;

11) gmina Wygoda z siedzibą w Wygodzie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Debelówka, Jaworów, Kniażołuka, Mizuń Stary, Mizuń Nowy, Nowosielica, Pacyków, Turza Mała.

W powiecie horodeńskim:

1) gmina Czernelica z siedzibą w Czernelicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czernelica, Chmielowa, Dąbki, Kopaczyńce, Korniów bez przysiółka Korniówka, Kunisowce, Olchowiec i Repużyńce;

2) gmina Czerniatyn z siedzibą w Czerniatynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerniatyn, Głuszków Okno, Targowica, Toporowce i Wierzbowce;

3) gmina Horodenka z siedzibą w mieście Horodence; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Horodnica, Jasienów Polny, Probabin, Serafińce i Strzylcze;

4) gmina Niezwiska z siedzibą w Niezwiskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Harasymów, Isaków, Łuka, Niezwiska, Piotrów, Podwerbce, Rakowiec, Semenówka, Siekierczyn, Uniż i Żywaczów;

5) gmina Obertyn z siedzibą w Obertynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bałahorówka, Hańczarów, Hawrylak, Jakubówka, Obertyn, Żabokruki i Żuków;

6) gmina Siemakowce z siedzibą w Siemakowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Daleszowa, Kolanki, Michalcze, Potoczyska i Siemakowce;

7) gmina Tyszkowce z siedzibą w Tyszkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czortowiec, Olejowa-Korolówka, Olejów-Korniów, Raszków, Tyszkowce oraz przysiółek Korniówka z dotychczasowej gminy Korniów z pewnemi gruntami.

W powiecie kałuskim.

1) gmina Jasień z siedzibą w Jasieniu, w granicach dotychczasowej gminy Jasień;

2) gmina Łdziany z siedzibą w Łdzianach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kamień, Krasna, Łdziany, Niebyłów, Petranka, Równia, Słoboda Niebyłowska, Słoboda Równiańska, Śliwki, Topolsko;

3) gmina Nowica z siedzibą w Nowicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berłohy, Grabówka, Landestreu, Nowica, Uhrynów Stary, Uhrynów Średni, Zawój;

4) gmina Podmichale z siedzibą z Podmichalu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bereźnica, Chocin, Dobrowlany, Jaworówka, Mysłów, Podmichale, Podchorki, Rypianka, Studzianka, Wistowa;

5) gmina Hołyń z siedzibą w Hołyniu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dołhe Kałuskie, Hołyń, Kadobna, Kropiwnik, Pójło, Siwka Kałuska, Tużyłów, Ugartshal;

6) gmina Wierzchnia z siedzibą w Wierzchni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bołochów, Humenów, Mościska, Stańkowa, Wierzchnia, Zawadka, Zbora;

7) gmina Tomaszowce z siedzibą w Tomaszowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ćwitowa, Dąbrowa, Dołha Wojniłowska, Kopanki, Łuka, Niegowce, Perekosy, Tomaszowce;

8) gmina Wojniłów z siedzibą w Wojniłowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babin, Babin Zarzeczny, Dołpotów, Dołżka Dubowica, Moszkowce, Pawlikówka, Przewoziec, Seredne, Siółko, Siwka Wojniłowska, Słobódka, Wojniłów.

W powiecie kołomyjskim:

1) gmina Berezów Średni z siedzibą w Berezowie Średnim; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Akreszory, Bania Berezów, Berezów Niżny, Berezów Średni, Berezów Wyżny, Luczki, Tekucza;

2) gmina Gwoździec Miasto z siedzibą w Gwoździcu Mieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czechowa, Gwoździec Mały, Gwoździec Miasto, Gwoździec Stary, Kobylec, Ostapkowce, Podhajczyki, Soroki, Zahajpol;

3) gmina Jabłonów z siedzibą w Jabłonowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jabłonów, Kowalówka, Lucza, Stopczatów, Utoropy;

4) gmina Kamionki Wielkie z siedzibą w Kamionkach Wielkich; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Fatowce, Kamionki Wielkie;

5) gmina Kołomyja z siedzibą w mieście Kołomyi; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ceniawa, Diatkowce, Dobrowódka, Gody, Kamionki Małe, Kornicz, Korolówka, Oskrzesińce, Piadyki, Turka;

6) gmina Korszów z siedzibą w Korszowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chlebiczyn Leśny, Czeremchów, Korszów, Liski, Michałków, Żukocin;

7) gmina Kosmacz z siedzibą w Kosmaczu, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Kosmacz;

8) gmina Kułaczkowce z siedzibą w Kułaczkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Balińce, Buczaczki, Chomiakówka, Kułaczkowce, Słobódka Polna, Trofanówka;

9) gmina Matyjowce z siedzibą w Matyjowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Debesławce, Kropiwiszcze, Matyjowce, Nazurna, Pererów, Siemakowce, Trościanka, Załucze nad Prutem, Zamulińce;

10) gmina Peczeniżyn z siedzibą w mieście Peczeniżynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kluczów Mały, Markówka, Młodiatyn, Rungury, Słoboda Rungurska;

11) gmina Św. Stanisław z siedzibą w Św. Stanisławie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Siedliska Bredtheim, Słobódka Leśna, Św. Józef, Św. Stanisław:

12) gmina Tłumaczyk z siedzibą w Tłumaczyku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Iwanowce, Kniaźdwór, Rakowczyk, Szeparowce, Tłumaczyk;

13) gmina Werbiąż Wyżny z siedzibą w Werbiążu Wyżnym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ispas, Kluczów Wielki, Kujdańce, Myszyn, Sopów, Werbiąż Niżny, Werbiąż Wyżny;

14) gmina Winograd z siedzibą w Winogradzie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chwaliboga, Dżurków, Ostrowiec, Pruchniszcze, Rohynia, Rosochacz, Winograd.

W powiecie kosowskim:

1) gmina Żabie z siedzibą w Żabiem; w skład tej gminy wchodzą dotychczasowe gminy wiejskie Dzembronia i Żabie;

2) gmina Hryniawa z siedzibą w Hryniawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Fereskula, Hryniawa, Jabłonica i Polanki;

3) gmina Jasienów Górny z siedzibą w Jasienowie Górnym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berwinkowa, Chorocowa, Dołhopole, Hołowy, Jasienów Górny, Krasnoila, Krzyworównia, Perechrestne, Stebne i Uścieryki;

4) gmina Kuty Stare z siedzibą w Kutach Starych; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białoberezka, Kuty Stare, Rostoki, Rożen Mały, Rożen Wielki i Tudiów;

5) gmina Sokołówka z siedzibą w Sokołówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babin, Horod, Jaworów, Riczka i Sokołówka;

6) gmina Kosów Stary z siedzibą w Kosowie Starym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chomczyn, Czerhanówka, Kosów Stary, Smodna i Wierzbowiec;

7) gmina Rożnów z siedzibą w Rożnowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kobaki, Rożnów, Rybno i Słobódka;

8) gmina Pistyń z siedzibą w Pistyniu; w skład tej gminy wchodza następujące dotychczasowe gminy miejskie: Brustury, Mykietyńce, Pistyń, Prokurawa i Szeszory.

W powiecie nadwórniańskim:

1) gmina Jabłonica z siedzibą w Jabłonicy, w granicach dotychczasowej gminy Jabłonica;

2) gmina Jaremcze z siedzibą w Jaremczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dora, Jamna, Jaremcze i Łuh;

3) gmina Łanczyn z siedzibą w Łanczynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dobrotów, Krasna, Łanczyn, Sadzawka;

4) gmina Majdan Średni z siedzibą w Majdanie Średnim; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hawrylówka, Majdan Górny, Majdan Średni, Paryszcze i Weleśnica;

5) gmina Mikuliczyn z siedzibą w Mikuliczynie, w granicach dotychczasowej gminy Mikuliczyn;

6) gmina Osławy Białe z siedzibą w Osławach Białych; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Osławy Białe, Osławy Czarne, Potok Czarny, Zarzecze nad Prutem;

7) gmina Pniów z siedzibą w Pniowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bitków, Łojowa, Pniów i Strymba;

8) gmina Porohy z siedzibą w Porohach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bogrówka, Jabłonka, Kryczka, Porohy;

9) gmina Przerośl z siedzibą w Przerośli; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cucyłów, Fitków, Kamienna, Nazawizów, Przerośl, Tarnowica Leśna, Wołosów;

10) gmina Rosulna z siedzibą w Rosulnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kosmacz, Krzywiec, Majdan, Przysłup, Rosulna;

11) gmina Sołotwina z siedzibą w Sołotwinie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babcze, Dźwiniacz, Manasterczany, Maniawa, Markowa, Rakowiec, Sołotwina, Zarzecze nad Bystrzycą;

12) gmina Starunia z siedzibą w Staruni; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Grabowiec, Hwozd, Mołotków, Starunia, Żuraki;

13) gmina Worochta z siedzibą w Worochcie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Tatarów, Worochta;

14) gmina Zielona z siedzibą w Zielonej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Pasieczna, Zielona.

W powiecie rohatyńskim:

1) gmina Podkamień z siedzibą w Podkamieniu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bieńkowce, Dehowa, Doliniany, Dziczki, Fraga, Jahłusz, Lubsza, Mełna, Podburze, Podkamień, Psary z wyjątkiem pewnych części, Wyspa, Załanów;

2) gmina Rohatyn z siedzibą w Rohatynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czercze, Firlejów, Kleszczówna, Kutce, Perenówka, Podgrodzie, Podwinie, Potok, Putiatyńce, Ruda, Wierzbołowce, Zalipie, Załuże z wyjątkiem pewnych części;

3) gmina Puków z siedzibą w Pukowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cześniki, Danilcze, Dubryniów, Puków, Stratyn, Ujazd, Zołczów;

4) gmina Knihynicze z siedzibą w Knihyniczach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Knihynicze, Oskrzesińce, Pomonięta, Wasiuczyn, Zagórze Knihynickie, Jawcze z wyjątkiem pewnych części oraz część dotychczasowej gminy wiejskiej Załuże, Babuchów, Psary;

5) gmina Koniuszki z siedzibą w Koniuszkach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babuchów z wyjątkiem pewnych części, Czahrów z wyjątkiem pewnych części, część gminy wiejskiej Jawcze;

6) gmina Lipica Dolna z siedzibą w Lipicy Dolnej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Honoratówka, Lipica Dolna, Lipica Górna, Łopuszna, Sarnki Górne, Świstelniki;

7) gmina Żurów z siedzibą w Żurowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hrehorów, Kołokolin, Łukowiec Wiszniowski, Łukowiec Żurowski, Podmichałowce, Wiszniów, Żurów;

8) gmina Bukaczowce z siedzibą w Bukaczowcach; w skład tej gminy wchodzą dotychczasowe gminy wiejskie: Bukaczowce, Czerniów, Karolówka, Kozara, Martynów Nowy z wyjątkiem pewnych części, Poświerz, Tenetniki, Żurawienko, część gminy wiejskiej Czahrów;

9) gmina Bursztyn z siedzibą w mieście Bursztynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Demianów, Jezierzany, Korostowice, Kuropatniki, Ludwikówka, Martynów Stary, Ruzdwiany, Sarnki Dolne, Sarnki Średnie, Stasiowa Wola, części gmin wiejskich: Martynów Nowy, Bouszów i Niemszyn;

10) gmina Bołszowce z siedzibą w mieście Bołszowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Demeszkowce, Hanowce, Herbutów, Kunaszów, Popławniki, Skomorochy Nowe, Słobódka Bołszowiecka, Zelibory, gmina wiejska Bouszów z wyjątkiem pewnych części, gmina wiejska Niemszyn z wyjątkiem pewnych części;

11) gmina Konkolniki z siedzibą w Konkolnikach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bybło, Chochoniów, Dytiatyn, Jabłonów, Konkolniki, Podszumlańce, Skomorochy Stare, Słoboda Konkolnicka, Zagórze Konkolnickie.

W powiecie stanisławowskim:

1) gmina Bednarów z siedzibą w Bednarowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bednarów, Bryń, Ciężów, Komarów, Majdan, Medynia, Sapahów, Wiktorów, Wysoczanka;

2) gmina Błudniki z siedzibą w Błudnikach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Błudniki, Dorohów, Kołodziejów, Kryłos, Kurypów, Ostrów, Perłowce, Pukasowce, Siedliska, Sobotów, Św. Stanisław, Temerowce, Załukiew;

3) gmina Bohorodczany Stare z siedzibą w Bohorodczanach Starych; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bohorodczany Stare, Hryniówka, Łesiówka, Niewoczyn;

4) gmina Czerniejów z siedzibą w Czerniejowie: w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bratkowce, Chomiaków, Czerniejów, Czukałówka, Chryplin, Opryszowce, Tyśmieniczany;

5) gmina Delejów z siedzibą w Delejowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Byszów, Chorostków, Delejów, Jeziorko, Kończaki Nowe, Kończaki Stare, Krymidów, Meducha, Międzyhorce, Siemikowce, Tumierz, Tustań;

6) gmina Jezupol z siedzibą w Jezupolu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jezupol, Hanusowce, Kozina, Pitrycz, Pobereże, Sielec;

7) gmina Lachowce z siedzibą w Lachowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chmielówka, Głębokie, Hlebówka, Horocholina, Lachowce, Pochówka, Sadzawa;

8) gmina Łysiec z siedzibą w Łyścu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Drohomirczany, Iwanikówka, Krechowce, Łysiec, Łysiec Stary, Posiecz, Radcza, Stebnik, Zabereże;

9) gmina Marjampol Miasto z siedzibą w Marjampolu Mieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dubowce, Łany, Marjampol Miasto, Marjampol Wieś, Wodniki, Wołczków;

10) gmina Pasieczna z siedzibą w Pasiecznej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jamnica, Pacyków, Pasieczna, Pawełcze, Rybno, Uhrynów Górny, Uhrynów Dolny, Uhrynów Szlachecki, Zagwoźdź;

11) gmina Uhorniki z siedzibą w Uhornikach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dobrowlany, Kołodziejówka, Mykietyńce, Podłuże, Podpieczary, Uhorniki, Uzin, Wołczyniec.

W powiecie stryjskim:

1) gmina Uhersko z siedzibą w Uhersku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dobrowlany, Dobrzany, Kawczykąt, Kawsko, Lisiatycze, Pietniczany, Pukienicze, Uhersko i Wownia;

2) gmina Grabowiec Stryjski z siedzibą w Grabowcu Stryjskim; w skład tej gminy wchodzą następujace dotychczasowe gminy wiejskie: Brygidyn, Duliby, Grabowiec Stryjski, Hołobutów, Kłodnica, Koniuchów, Nieżuchów i Zawadów;

3) gmina Daszawa z siedzibą w Daszawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chodowice, Daszawa, Gelsendorf, Komarów, Łotatniki, Oleksice, Podhorce, Stryhańce, Tatarsko, Wierczany i Juseptycze;

4) gmina Sokołów z siedzibą w Sokołowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Balicze Podróżne, Balicze Zarzeczne, Dzieduszyce Małe, Dzieduszyce Wielkie, Łany Sokołowskie, Siechów, Sokołów, Uhełna, Wola Zaderewacka i Zaderewacz;

5) gmina Bratkowce z siedzibą w Bratkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bereźnica, Bratkowce, Dołhe, Falisz, Łukawica Niżna, Łukawica Wyżna, Niniów Dolny, Niniów Górny, Pechersdorf, Siemiginów, Stańków, Strzałków i Żulin;

6) gmina Morszyn z siedzibą w Morszynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Lisowice i Morszyn;

7) gmina Lubieńce z siedzibą w Lubieńcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chromohorb, Dołhołuka, Hurnie, Lubieńce, Manasterzec, Rozhurcze, Stynawa Niżna, Stynawa Wyżna i Wola Dołhołucka;

8) gmina Synowódzko Wyżne z siedzibą w Synowódzku Wyżnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kamionka, Korczyn Rustykalny, Korczyn Szlachecki, Międzybrody, Pobuk, Synowódzko Niżne, Synowódzko Wyżne, Truchanów i Tyszownica;

9) gmina Podhorodce z siedzibą w Podhorodcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jamielnica, Kruszelnica Rustykalna, Kruszelnica Szlachecka, Podhorodce, Sopot i Urycz;

10) gmina Koziowa z siedzibą w Koziowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Korostów, Koziowa, Orawa, Orawczyk, Pohar, Ryków i Tysowiec;

11) gmina Sławsko z siedzibą w Sławsku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Grabowiec Skolski, Hołowiecko, Hrebenów, Libohora, Rożanka Niżna, Rożanka Wyżna, Sławsko, Tuchla;

12) gmina Tucholka z siedzibą w Tucholce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Annaberg, Felizienthal, Karlsdorf, Klimiec, Pławie, Smorze Dolne, Smorze Miasto i Tucholka;

13) gmina Ławoczne z siedzibą w Ławocznem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chaszczowanie, Hutar, Jelenkowate, Kalne, Ławoczne, Oporzec, Tarnawka, Wołosianka, Wyżłów i Zupanie.

W powiecie śniatyńskim:

1) gmina Mikulińce z siedzibą w Mikulińcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Budyłów, Karłów, Kułaczyn, Mikulińce, Uście i Widynów;

2) gmina Zabłotów z siedzibą w mieście Zabłotowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borszczów, Chlebiczyn Polny, Ilińce, Trościaniec i Trójca;

3) gmina Zadubrowce z siedzibą w Zadubrowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Albinówka, Bełełuja, Hańkowce, Krasnostawce, Zadubrowce i Zebranówka;

4) gmina Dżurów z siedzibą w Dżurowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dżurów, Nowosielica, Popielniki, Rudniki i Tuczapy;

5) gmina Stecowa z siedzibą w Stecowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Podwysoka, Potoczek, Rusów i Stecowa;

6) gmina Załucze z siedzibą w Załuczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Drahasymów, Kniaże, Załucze i Zawale;

7) gmina Wołczkowce z siedzibą w Wołczkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kielichów, Lubkowce, Oleszków, Orelec, Tuława, Tułuków i Wołczkowce.

W powiecie tłumackim:

1) gmina Chocimierz z siedzibą w Chocimierzu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bortniki, Chocimierz, Gruszka, Jezierzany, Pużniki;

2) gmina Markowce z siedzibą w Markowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chomiakówka, Czarnołożce, Lackie Szlacheckie, Markowce, Odaje pod Słobódką, Pohonia, Pszeniczniki, Słobódka pod Odajami;

3) gmina Niżniów z siedzibą w Niżniowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Antonówka, Kutyska, Niżniów, Nowosiółka, Petryłów;

4) gmina Olesza z siedzibą w Oleszy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Budzyn, Delawa, Dolina, Horyhlady, Olesza;

5) gmina Otynja z siedzibą w mieście Otynji; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babianka, Grabicz, Hołosków, Krasiłówka, Krzywotuły Stare, Mołodyłów, Nowa Wieś, Skopówka, Strupków, Uhorniki, Winograd, Worona;

6) gmina Roszniów z siedzibą w Roszniowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dołhe, Jurkówka, Miłowanie, Olszanica, Roszniów, Stryhańce;

7) gmina Tarnowica Polna z siedzibą w Tarnowicy Polnej; w skład tej gminy wchodza następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bohorodyczyn, Hostów, Konstantynówka, Korolówka, Krzywotuły Nowe, Przybyłów, Targowica Polna, Zakrzewce;

8) gmina Tłumacz z siedzibą w mieście Tłumaczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hryniowce, Kłubowce, Kolińce, Nadorożna, Okniany, Słobódka pod Tłumaczem;

9) gmina Oleszów z siedzibą w Oleszowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bratyszów, Bukówna, Oleszów, Ostrynia, Pałahicze.

W powiecie żydaczowskim:

1) gmina Mikołajów n/Dn. z siedzibą w mieście Mikołajowie n/D.; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Demnia, Drohowyże, Nadiatycze, Rozwadów, Rudniki, Stulsko, Trościaniec, Uście, Weryń, Wola Wielka;

2) gmina Rozdół z siedzibą w mieście Rozdole; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzezina, Czernica, Derżów, Iłów, Kijowiec, Krupsko, Malechów, Piaseczna;

3) gmina Żórawno z siedzibą w mieście Żórawnie; w skład tej gminy wchodzą następujace dotychczasowe gminy wiejskie: Bujanów, Czerteż, Dubrawka, Korczówka, Kotoryny, Lachowice Podróżne, Lachowice Zarzeczne, Lutynka, Łysków, Manasterzec, Mielnicz, Nowoszyny, Protesy, Tarnawka, Włodzimierce;

4) gmina Żydaczów z siedzibą w mieście Żydaczowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cucułowce, Demenka Leśna, Demenka Podniestrzańska, Hnizdyczów, Iwanowce, Mię-

dzyrzecze, Pczany, Rogóżno, Tejsarów, Turady, Wola Lubomirska, Wolica Hnizdyczowska i Wołcniów;

5) gmina Młyniska z siedzibą w Młyniskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Antoniówka, Bereźnica Królewska, Holeszów, Jajkowce, Lubsza, Młyniska, Mazurówka, Smuchów, Zabłotowce i Żórawków;

6) gmina Ruda z siedzibą w Rudzie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hanowce. Izydorówka. Krechów, Łówczyce, Machliniec, Nowe Sioło, Obłaźnica, Pokrowce, Ruda, Sulatycze i Żyrawa.

Województwo tarnopolskie.

W powiecie borszczowskim:

1) gmina Okopy św. Trójcy z siedzibą w Okopach św. Trójcy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bielowce, Boryszkowce, Okopy św. Trójcy i Trubczyn;

2) gmina Dźwiniaczka z siedzibą w Dźwiniaczce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babińce ad Dźwinogród, Dźwiniaczka, Dźwinogród, Łatkowce, Olchowiec i Wołkowce ad Dźwinogród;

3) gmina Kudryńce z siedzibą w Kudryńcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kudryńce, Michałówka, Nowosiółka, Paniowce i Zawale;

4) gmina Germakówka z siedzibą w Germakówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Germakówka, Iwanie Puste, Niwra i Zalesie;

5) gmina Krzywcze Górne z siedzibą w Krzywczu Górnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Krzywcze Dolne, Krzywcze Górne i Sapohów;

6) gmina Uście Biskupie w siedzibą w Uściu Biskupiem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chudykowce, Filipkowce, Horoszowa, Michałków i Uście Biskupie;

7) gmina Szuparka z siedzibą w Szuparce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Babińce ad Krzywcze, Chudyjowce, Szuparka i Szyszkowce;

8) gmina Korolówka z siedziba w Korolówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jurjampol, Korolówka, Piszczatyńce, Skowiatyn, Strzałkowce i Wysuczka;

9) gmina Wołkowce z siedzibą w Wołkowcach ad Borszczów; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Muszkatówka, Słobódka Muszkatowiecka i Wołkowce;

10) gmina Turylcze z siedzibą w Turylczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bereżanka. Gusztynek, Iwanków, Podfilipie, Słobódka Turylecka, Trójca, Turylcze, Wierzbówka i Załucze;

11) gmina Gusztyn z siedzibą w Gusztynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Burdiakowce, Cygany, Dębówka, Gusztyn, Łosiacz i Zbrzyż;

12) gmina Jezierzany z siedzibą w Jezierzanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jezierzany, Konstancja, Kozaczyzna, Łanowce, Piłatkowce i Zielińce;

13) gmina Głęboczek z siedzibą w Głęboczku; w skład tej gminy wchodzą następujące gminy wiejskie: Głęboczek, Oleksińce, Szerszeniowce i Wierzchniakowce;

14) gmina Bilcze Złote z siedzibą w Bilczu Złotem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bilcze Złote, Monastyrek i Muszkarów.

W powiecie brodzkim:

1) gmina Jasionów z siedzibą w Jasionowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dubie, Hucisko Brodzkie, Jasionów, Kadłubiska, Majdan Pieniacki, Ponikwa, Suchodoły i Wołochy;

2) gmina Koniuszków z siedzibą w Koniuszkowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berlin, Bielawce, Jazłowczyk, Klekotów, Koniuszków, Łahodów i Sznyrów;

3) gmina Leszniów z siedzibą w Leszniowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bołdury, Grzymałówka, Komorówka, Korsów, Leszniów i Piaski;

4) gmina Pieniaki z siedzibą w Pieniakach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Batków, Czepiele, Hołubica, Huta Pieniacka, Litowisko, Łukawiec, Markopol, Pieniaki, Szyszkowce i Zwyżyń;

5) gmina Ponikowica z siedzibą w Ponikowicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czechy, Gaje Smoleńskie, Hołoskowice, Łabacz, Ponikowica, Wysocko i Zabłotce;

6) gmina Podkamień z siedzibą w Podkamieniu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dudyń, Jaśniszcze, Kutyszcze, Maleniska, Niemiacz, Orzechowczyk, Palikrowy, Pańkowce, Podkamień, Popowce, Styberówka, Tetylkowce i Wierzbowczyk;

7) gmina Stanisławczyk z siedzibą w Stanisławczyku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bordulaki, Monastyrek, Rażniów, Ruda i Stanisławczyk;

8) gmina Suchowola z siedzibą w Suchowoli; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boratyn, Buczyna, Czernica, Dytkowce, Gaje Dytkowieckie, Gaje Starobrodzkie, Nakwasza i Suchowola.

W powiecie brzeżańskim:

1) gmina Budyłów z siedzibą w Budyłowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Budyłów, Jakóbowce, Kaplińce, Medowa, Olesin, Płotycza, Taurów i Wymysłówka;

2) gmina Buszcze z siedzibą w Buszczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Buszcze, Dryszczów, Dworce, Krasnopuszcza, Plichów, Poruczyn, Potoczany, Rekszyn, Stryhańce, Szumlany, Urmań i Wierzbów;

3) gmina Brzeżany z siedzibą w mieście Brzeżany; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baranówka, Hinowice, Komarówka, Kuropatniki, Leśniki, Łapszyn, Raj, Szybalin i Żuków;

4) gmina Koniuchy z siedzibą w Koniuchach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Byszki, Ceniów, Koniuchy, Potok i Wybudów;

5) gmina wiejska Kozowa z siedzibą w mieście Kozowa; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dubszcze, Helenków, Kalne, Kozówka, Krzywe, Słoboda Złota, Szczepanów, Teofipólka, Uwsie i Wiktorówka;

6) gmina Kurzany z siedzibą w Kurzanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Demnia, Hucisko, Kurzany, Mieczyszczów, Nadorożniów, Podwysokie, Rohaczyn Miasto, Rohaczyn Wieś i Wólka;

7) gmina Narajów Miasto z siedzibą w Narajowie Mieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Narajów Miasto i Narajów Wieś;

8) gmina Potutory z siedzibą w Kolonji Potutory; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kotów, Litiatyn, Olchowiec, Posuchów, Potutory, Rybniki, Sarańczuki, Trościaniec i Żołnówka;

9) gmina Płaucza Mała z siedzibą w Płauczy Małej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Augustówka, Chorobrów, Chorościec, Glinna, Płaucza Mała, Płaucza Wielka i Złoczówka.

W powiecie buczackim:

1) gmina Jazłowiec I z siedzibą w Jazłowcu, w granicach dotychczasowej gminy Jazłowiec;

2) gmina Jazłowiec II z siedzibą w Jazłowcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Beremiany, Browary Duliby, Nowosiółka Jazłowiecka, Przedmieście, Zaleszczyki Małe, Żnibrody;

3) gmina Jezierzany z siedzibą w Jezierzanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bertniki, Czechów, Hrehorów, Jezierzany, Przewłoka, Rukomysz, Wierzbiatyn, Żurawińce;

4) gmina Koropiec z siedzibą w Koropcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Koropiec, Nowosiółka Koropiecka, Ostra, Puźniki, Zalesie Koropieckie;

5) gmina Monasterzyska z siedzibą w mieście Monasterzyskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dubienko, Huta Nowa, Huta Stara, Komarówka, Korościatyn, Kowalówka, Olesza, Sawałuski, Słobódka Dolna, Słobódka Górna, Weleśniów, Wyczółki;

6) gmina Petlikowce Stare z siedzibą w Petlikowcach Starych; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bielawińce, Bobulińce, Dobropole, Kujdanów, Kurdwanówka, Ossowce, Petlikowce Nowe, Petlikowce Stare;

7) gmina Podzameczek z siedzibą w Podzameczku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dźwinogród,

Medwedowce, Nagórzanka, Nowostawce, Pilawa, Podlesie, Podzameczek. Zielona;

8) gmina Potok Złoty I z siedzibą w Potoku Złotym, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Potok Złoty;

9) gmina Potok Złoty II z siedzibą w Potoku Złotym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hubin, Kośmierzyn, Kościelniki, Rusiłów, Skomorochy, Snowidów, Sokołów, Ścianka, Sokulec, Woziłów;

10) gmina Trybuchowce z siedzibą w Trybuchowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ćwitowa, Pomorce, Pyszkowce, Rzepińce, Trybuchowce;

11) gmina Uście Zielone z siedzibą w Uściu Zielonem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baranów, Bobrowniki, Jarhorów, Krasiejów, Lackie, Łazarówka, Łuka, Międzygórze, Niskołyzy, Trościaniec, Uście Zielone, Zadarów;

12) gmina Zubrzec z siedzibą w Zubrzcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Leszczańce, Porchowa, Soroki, Zubrzec, Żyżnomierz.

W powiecie czortkowskim:

1) gmina Biała z siedzibą w Białej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biała, Czerkawszczyzna, Jagielnica Stara i Skorodyńce;

2) gmina Białobożnica z siedzibą w Białobożnicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białobożnica, Biały Potok, Byczkowce, Kalinowszczyzna, Rydoduby i Siemakowce;

3) gmina Dżuryn z siedzibą w Dżurynie; w skład tej gminy wchodzą następujące gminy wiejskie: Bartoszówka, Dżuryn, Połowce-Kolonja i Słobódka Dżuryńska;

4) gmina Jagielnica I z siedzibą w Jagielnicy, w granicach dotychczasowej gminy miasteczko Jagielnica;

5) gmina Jagielnica II z siedzibą w Jagielnicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chomiakówka, Dolina, Nagórzanka, Salówka, Szulhanówka oraz pewne grunty osady Kościuszkówka z dotychczasowej gminy Bazar;

6) gmina Kolędziany z siedzibą w Kolędzianach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dawidkowce, Kolędziany, Strusówka. Szmańkowce, Szmańkowczyki, Szwajkowce, Tarnawka, Uhryń, Zalesie i Zwiahel;

7) gmina Kosów z siedzibą w Kosowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kosów, Romaszówka, Skomorosze i Zwiniacz;

8) gmina Pauszówka z siedzibą w Pauszówce; w skład tej gminy wchodzą nastepujące dotychczasowe gminy wiejskie: Krzywołuka, Pauszówka, Połowce oraz Bazar z wyjątkiem pewnych parcel gruntowych.

9) gmina Świdowa z siedzibą w Świdowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Antonów, Muchawka i Świdowa;

10) gmina Ułaszkowce z siedzibą w Ułaszkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kapuścińce, Milowce, Rosochacz, Sosolówka, Ułaszkowce i Zabłotówka.

W powiecie kamioneckim:

1) gmina Dobrotwór z siedzibą w Dobrotworze; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dobrotwór, Sielec Bieńków z wyjątkiem gruntów, położonych na wschód od toru kolei lokalnej Lwów—Stojanów, Stryhanka i Tyszyca;

2) gmina Kamionka Strumiłowa z siedzibą w mieście Kamionce Strumiłowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Batiatycze, Dernów, Jagonja, Jazienica Polska, Jazienica Ruska, Konstantówka, Łany Niemieckie, Łany Polskie, Łapajówka, Obydów, Różanka, Ruda Sielecka, Sapieżanka, Tadanie, Zubowmosty, przysiółek Turki z gminy Sokole, przysiółki gminy Spas, Maziarnia Spaska i Łanki;

3) gmina Nieznanów z siedzibą w Nieznanowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berbeki, Budki Nieznanowskie, Nieznanów, Połoniczna oraz część gruntów gmin: Sokole i Sielec Bieńków;

4) gmina Grabowa z siedzibą w Grabowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Adamy, Czanyż, Grabowa, Huta Połoniecka, Maziarnia Wawrzkowa. Sokole z wyjątkiem przysiółka Turki i Wolica Derewlańska;

5) gmina Busk z siedzibą w mieście Busku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Humniska, Jabłonówka, Kupcze, Lanerówka, Pobużany, Rakobuty, Wierzblany i Żuratyn;

6) gmina Milatyn Nowy z siedzibą w Milatynie Nowym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Derewlany, Kędzierzawce, Kozłów, Lisko, Milatyn Nowy, Milatyn Stary, Nowosiółki Liskie i Rzepniów;

7) gmina Żelechów Wielki z siedzibą w Żelechowie Wielkim; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Horpin, Jamne, Łodyna Nowa, Nahorce Małe, Niesłuchów, Spas z wyjątkiem przysiółków Maziarnia Spaska i Łanki, Streptów, Wyrów, Żelechów Mały i Żelechów Wielki;

8) gmina Dziedziłów z siedzibą w Dziedziłowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Banunin, Chreniów, Dziedziłów, Jakimów, Sokołów i Ubinie.

W powiecie kopyczynieckim:

1) gmina Chorostków z siedzibą w mieście Chorostkowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chłopówka, Karaszyńce, Kluwińce, Peremiłów, Soroka, Uwisła i Wierzchowce;

2) gmina Czarnokońce Wielkie z siedzibą w Czarnokońcach Wielkich; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bosyry, Czarnokońce Małe, Czarnokońce Wielkie, Czarnokoniecka Wola i Tłusteńkie;

3) gmina Horodnica z siedzibą w Horodnicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Horodnica, Postołówka, Raków Kąt i Samołuskowce;

4) gmina Husiatyn z siedzibą w mieście Husiatynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czabarówka, Liczkowce, Olchowczyk, Suchodół i Trybuchowce;

5) gmina Kopyczyńce z siedzibą w mieście Kopyczyńcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hadyńkowce, Kociubińce, Kotówka, Majdan, Oryszkowce, Tudorów, Zaremba i Żabińce;

6) gmina Probużna z siedzibą w Probużnie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hryńkowce i Probużna;

7) gmina Sidorów z siedzibą w Sidorowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kociubińczyki, Krzyweńkie, Sidorów, Siekierzyńce, Szydłowce, Wasylków i Zielona;

8) gmina Suchostaw z siedzibą w Suchostawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jabłonów i Suchostaw;

9) gmina Wasylkowce z siedzibą w Wasylkowcach w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Celejów, Krogulec, Myszkowce, Niżborg Nowy, Niżborg Stary, Niżborg Szlachecki i Wasylkowce.

W powiecie podhajeckim:

1) gmina Zawałów z siedzibą w Zawałowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jabłonówka, Kamienna Góra, Korżowa, Markowa, Nosów, Seredne, Zastawcze ad Zawałów, Zaturzyn, Zawadówka, Zawałów;

2) gmina Horożanka z siedzibą w Horożance; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dryszczów, Hnilcze, Horożanka, Panowice;

3) gmina Litwinów z siedzibą w Litwinowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boków, Bożyków, Litwinów, Łysa, Rudniki, Sławentyn, Szumlany, Wołoszczyzna;

4) gmina Nowosiółka z siedzibą w Nowosiółce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Beckersdorf, Justynówka, Nowosiółka;

5) gmina Siemikowce z siedzibą w Siemikowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bieniawa, Bohatkowce, Iszczków, Małowody, Rakowiec, Rosochowaciec, Siemikowce, Sosnów, Wola Gołuchowska;

6) gmina Złotniki z siedzibą w Złotnikach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Burkanów, Chatki, Sokolniki, Sokołów, Złotniki;

7) gmina Wiśniowczyk z siedzibą w Wiśniowczyku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Gniłowody, Hajworonka, Kotuzów, Sapowa, Wiśniowczyk, Zarwanica;

8) gmina Hołhocze z siedzibą w Hołhoczach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dobrowody, Hołhocze, Mądzelówka, Szwejków, Wolica, Zastawcze ad Hołhocze;

9) gmina Siółko z siedzibą w Siółku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Siółko, Uhrynów, Wierzbów, Zahajce i Halicz z wyjątkiem części wymienionej w pkt. 11);

10) gmina Białokrynica z siedzibą w Białokrynicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie; Białokrynica, Michałówka;

11) gmina Staremiasto z siedzibą w Staremmieście; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Mużyłów, Staremiasto, Telacze i z dotychczasowej gminy wiejskiej Halicz grunty, stanowiące przysiółek Holendry;

12) gmina Toustobaby z siedzibą w Toustobabach, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Toustobaby.

W powiecie przemyślańskim:

1) gmina Dobrzanica z siedzibą w Dobrzanicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brzuchowice, Dobrzanica, Korzelice, Ostałowice, Tuczne, Wojciechowice i Żędowice;

2) gmina Dunajów z siedzibą w Dunajowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białe, Ciemierzyńce, Dunajów, Nowosiółka, Pleników, Poluchów Mały i Wiśniowczyk;

3) gmina Gliniany z siedzibą w mieście Gliniany; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jaktorów, Krzywice, Poluchów Wielki, Przegnojów, Rozworzany, Słowita, Zamoście i Zeniów;

4) gmina Janczyn z siedzibą w Janczynie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baczów, Biłka, Błotnia, Dusanów, Janczyn, Kosteniów, Podusilna i Podusów;

5) gmina Kurowice z siedzibą w Kurowicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Alfredówka, Kurowice, Peczenia, Sołowa, Turkocin i Wyżniany;

6) gmina Pohorylec z siedzibą w Pohorylcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hanaczów, Hanaczówka, Łahodów (z wyjątkiem pewnych parcel), Podhajczyki, Pohorylce, Stanimierz i Unterwalden;

7) gmina Przemyślany z siedzibą w mieście Przemyślanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borszów, Brykoń, Czupernosów, Krosienko, Lipowce, Ładańce, Łonie, Majdan Lipowiecki, Meryszczów, Pletenice, Pniatyn, Siworogi, Uniów, Uszkowice, Wołków i Wypyski oraz z dotychczasowej gminy wiejskiej Łahodów pewne parcele budowlane;

8) gmina Swirz z siedzibą w Swirzu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chlebowice Swirskie, Kimirz, Kopań, Niedzieliska i Swirz;

9) gmina Zadwórze z siedzibą w Zadwórzu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Laszki Królewskie, Połonice, Połtew i Zadwórze.

W powiecie radziechowskim:

1) gmina Chołojów z siedzibą w Chołojowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chołojów, Dmytrów, Mierów, Niestanice i Pawłów;

2) gmina Laszków z siedzibą w Laszkowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Batyjów, Chmielno, Hrycowola, Kustyn, Laszków, Podmanastyrek, Rudenko Lackie i Rudenko Ruskie;

3) gmina Ohladów z siedzibą w Ohladowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Majdan Stary, Manastyrek Ohladowski, Niwice, Ohladów i Opłucko;

4) gmina Radziechów z siedzibą w mieście Radziechowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hanunin, Józefów, Krzywe, Mukanie, Niemiłów, Peratyn i Środopolce;

5) gmina Sieńków z siedzibą w Sieńkowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baryłów, Kulików, Sieńków, Uwin i Wolica Baryłowa;

6) gmina Stojanów z siedzibą w Stojanowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Romanówka Stojanowska, Sabinówka, Stojanów i Tetewczyce;

7) gmina Szczurowice z siedzibą w Szczurowicach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Mikołajów, Romanówka Szczurowiecka, Smarzów, Strzemilcze, Szczurowice i Zawidcze;

8) gmina Toporów z siedzibą w Toporowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hucisko Turzańskie, Stołpin, Toporów, Trójca i Turze;

9) gmina Witków Nowy z siedzibą w Witkowie Nowym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ordów, Płowe, Stanin, Suszno, Tarnówka, Witków Nowy, Witków Stary i Wólka Suszańska.

W powiecie skałackim:

1) gmina Bogdanówka z siedzibą w Bogdanówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bogdanówka, Futor, Kamionki i Mołczanówka;

2) gmina Grzymałów z siedzibą w mieście Grzymałowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bilitówka, Bucyki, Eleonorówka, Hlibów, Leżanówka, Poznanka Gniła i Poznanka Hetmańska;

3) gmina Kaczanówka z siedzibą w Kaczanówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerniszówka, Iwanówka, Kaczanówka i Orzechowiec;

4) gmina Kołodziejówka z siedzibą w Kołodziejówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hałuszczyńce, Kołodziejówka, Magdalówka, Panasówka, Żerebki Królewskie i Żerebki Szlacheckie;

5) gmina Krasne z siedzibą w Krasnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kałaharówka, Kozina, Krasne, Pajówka, Sadzawki, Stawki, Wolica i Zielona;

6) gmina Ostapie z siedzibą w Ostapiu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Horodnica, Krzywe, Malinówka, Okno, Ostapie i Zarubińce;

7) gmina Podwołoczyska z siedzibą w mieście Podwołoczyskach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dorofijówka, Korszyłówka, Mysłowa, Rosochowaciec, Staromiejszczyzna, Supranówka i Zadnieszówka;

8) gmina Skałat Stary z siedzibą w Skałacie Starym; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chmieliska, Nowosiółka Skałacka, Połupanówka i Skałat Stary;

9) gmina Touste z siedzibą w Toustem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borki Małe, Dubkowce, Kąt Toustecki, Nowosiółka Grzymałowska, Przekalec, Rasztowce i Touste;

10) gmina Turówka z siedzibą w Turówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Faszczówka, Kokoszyńce, Łuka Mała, Rożyska, Tarnoruda i Turówka.

W powiecie tarnopolskim:

1) gmina Baworów z siedzibą w Baworowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Baworów, Białoskórka, Grabowiec, Kipiaczka, Kozówka, Proszowa, Skomorochy, Smolanka, Toustoług, Zastawie, Zaścianka;

2) gmina Berezowica Wielka z siedzibą w Berezowicy Wielkiej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berezowica Wielka, Bucniów, Ostrów, Petryków;

3) gmina Borki Wielkie z siedzibą w Borkach Wielkich; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Borki Wielkie, Chodaczków Mały, Czernielów Mazowiecki, Czernielów Ruski, Czołhańszczyzna, Dyczków, Konstantynówka, Krasówka, Romanówka, Smykowce, Stupki;

4) gmina Cebrów z siedzibą w Cebrowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cebrów, Isypowce, Kokutkowce, Kurowce, Seredyńce, Worobijówka;

5) gmina Chodaczków Wielki z siedzibą w Chodaczkowie Wielkim, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Chodaczków Wielki;

6) gmina Hłuboczek Wielki z siedzibą w Hłuboczku Wielkim; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Biała, Czystyłów, Hłuboczek Wielki, Płotycz, Proniatyn;

7) gmina Ihrowica z siedzibą w Ihrowicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ditkowce, Dubowce, Ihrowica, Iwaczów Dolny, Iwaczów Górny, Mszaniec i pewne grunty z dotychczasowej gminy Jankowce oraz z gminy Obarzańce;

8) gmina Jankowce z siedzibą w Jankowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerniechów, Hładki, Horodyszcze, Jankowce z wyjątkiem pewnych gruntów, Małaszowce, Nosowce, Obarzańce z wyjątkiem pewnych gruntów, Pleskowce i Zarudzie;

9) gmina Janówka z siedzibą w Janówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dołżanka, Draganówka. Janówka, Kutkowce, Poczapińce, Zabojki;

10) gmina Jastrzębowo z siedzibą w Jastrzębowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Denysów, Horodyszcze, Jastrzębowo, Kupczyńce;

11) gmina Kozłów I z siedzibą w Kozłowie, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Kozłów;

12) gmina Kozłów II z siedzibą w Kozłowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dmuchawiec, Domamorycz, Pokropiwna, Słobódka;

13) gmina Łozowa z siedzibą w Łozowej; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bajkowce, Kurniki Szlachcinieckie, Łozowa, Rusianówka, Stechnikowce, Szlachcińce;

14) gmina Mikulińce z siedzibą w mieście Mikulińcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czartorja, Konopkówka, Krzywki, Ludwikówka, Ładyczyn, Łuczka, Łuka Wielka, Myszkowice, Wola Mazowiecka;

15) gmina Nastasów z siedzibą w Nastasowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Józefówka, Marjanka, Nastasów, Wesołówka.

W powiecie trembowelskim:

1) gmina Trembowla z siedzibą w mieście Trembowli; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Humniska Iwanówka, Małów, Ostrowczyk, Plebanówka, Podgórzany, Podhajczyki. Semenów, Wolica, Załawie i Zaścianocze;

2) gmina Strusów z siedzibą w Strusowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bernadówka, Nałuże, Ruzdwiany, Strusów, Warwaryńce, Zazdrość i Zubów;

3) gmina Janów z siedzibą w Janowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Dereniówka, Dołhe, Janów, Młyniska i Słobódka Janowska;

4) gmina Łoszniów z siedzibą w Łoszniowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boryczówka, Krowinka, Łoszniów i Suszczyn;

5) gmina Darachów z siedzibą w Darachowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Brykula Nowa, Brykula Stara, Darachów, Pantalicha, Słobódka Strusowska, Tiutków, Tyczyn Nowy i Wieniawka;

6) gmina Mogielnica z siedzibą w Mogielnicy; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Łaskowce, Mogielnica, Romanówka i Wierzbowiec;

7) gmina Iławcze z siedzibą w Iławczu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hleszczawa, Iławcze i Sorocko;

8) gmina Mszaniec z siedzibą w Mszańcu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Howiłów Mały, Howiłów Wielki, Kobyłowłoki, Mszaniec, Witosówka i Zofjówka.

W powiecie zaleszczyckim:

1) gmina Kasperowce z siedzibą w Kasperowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Gródek, Holihrady, Kasperowce, Lesieczniki, Nowosiółka Kostiukowa, Szczytowce i Winiatyńce;

2) gmina Koszyłowce z siedzibą w Koszyłowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Buraków ka, Capowce, Koszyłowce, Popowce, Słobódka Koszyłowiecka, z dotychczasowej gminy Nyrków pewne grunty kolonji Podśniatynka;

3) gmina Drohiczówka z siedzibą w Drohiczówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chmielowa, Drohiczówka, Latacz, Sadki, Świerzkowce i Szutromińce;

4) gmina Sińków z siedzibą w Sińkowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Duninów, Kołodróbka, Kościelniki, Kułakowce, Sińków i Zazulińce;

5) gmina Tłuste Wieś z siedzibą w Tłustem Wsi; w skład tej gminy wchodza następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Anielówka. Hołowczyńce, Karolówka, Lisowce, Rożanówka. Słone, Szypowce i Tłuste Wieś;

6) gmina Uhryńkowce z siedzibą w Uhryńkowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berestek, Błyszczanka, Chartanowce, Dupliska. Hińkowce, Myszków, Teklówka, Uhryńkowce i Worwolińce;

7) gmina Uścieczko z siedzibą w Uścieczku; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czerwonogród, Nagórzany, Torskie, Uścieczko i Nyrków z wyjątkiem części wymienionej w pkt. 2;

8) gmina Zaleszczyki z siedzibą w mieście Zaleszczykach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bedrykowce, Dobrowlany, Dzwiniacz, Iwanie Złote, Pieczarna i Zeżawa.

W powiecie zbaraskim:

1) gmina Dobrowody z siedzibą w Dobrowodach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Berezowica Mała, Czumale. Dobrowody, Iwanczany, Kobyla, Kurniki, Netreba, Nowiki, Opryłowce;

2) gmina Załuże z siedzibą w Załużu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bazarzyńce, Hłuboczek Mały, Iwaszkowce. Tarasówka, Załuże, Zarubińce;

3) gmina Czernichowce z siedzibą w Czernichowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czernichowce, Ochrymowce, Wałachówka, Zarudzie, Zbaraż Stary;

4) gmina Kapuścińce z siedzibą w Kapuścińcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Kapuścińce, Krasnosielce, Roznoszyńce, Sieniachówka, Sieniawa, Zarudeczko;

5) gmina Łubianki Wyższe z siedzibą w Łubiankach Wyższych; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czahary Zbaraskie, Dąbromirka, Hrycowce, Kretowce, Łubianki Niższe, Łubianki Wyższe, Nowy Rogowiec;

6) gmina Nowe Sioło z siedzibą w Nowem Siole; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hniliczki, Huszczanka, Koziary, Lisieczyńce, Łozówka, Nowe Sioło, Obodówka, Suchowce, Szelpaki, Szyły, Terpiłówka;

7) gmina Koszlaki z siedzibą w Koszlakach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hnielice, Hołotki, Koszlaki, Palczyńce, Toki;

8) gmina Skoryki z siedzibą w Skorykach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hołoszyńce, Klimkowce, Medyn, Pieńkowce, Prosowce, Skoryki, Worobijówka;

9) gmina Maksymówka z siedzibą w Maksymówce, miejscowości położonej na terenie dotychczasowej gminy Stryjówka; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Jacowce, Klebanówka, Kujdańce, Romanowe Sioło, Stryjówka.

W powiecie zborowskim:

1) gmina Bogdanówka z siedzibą w Bogdanówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Białkowce, Bogdanówka, Daniłowce, Jackowce, Konopnica, Mszana, Nesterowce, Ostaszowce, Serwery;

2) gmina Hukałowce z siedzibą w Hukałowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Harbuzów, Hnidawa, Hukałowce, Iwaczów, Jarosławice, Manajów, Nuszcze, Perepelniki, Wołczkowce;

3) gmina Olejów z siedzibą w Olejowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Beremowce, Białogłowy, Białokiernica, Bzowica, Łopuszany, Moniłówka, Neterpińce, Olejów, Trościaniec Wielki;

4) gmina Pomorzany z siedzibą w mieście Pomorzanach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bohutyn, Dubszczany, Hodów, Kalne, Machnowce, Rozhadów, Torhów, Żabin;

5) gmina Załośce z siedzibą w mieście Załośćach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Blich, Czystopady, Gontowa, Milno, Panasówka, Podbereźce, Ratyszcze, Reniów, Seretec, Wertełka, Zagórze;

6) gmina Zborów z siedzibą w mieście Zborowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Cecowa, Jarczowce, Jezierzanka, Kabarowce, Korszyłów, Kudobińce, Kudynowce, Krasna, Meteniów, Młynowce, Pleśniany, Podhajczyki, Presowce, Sławna, Trawotłoki, Tustogłowy, Urlów, Zarudzie;

7) gmina Jezierna z siedzibą w Jeziernej, w granicach dotychczasowej gminy wiejskiej Jezierna.

W powiecie złoczowskim:

1) gmina Białykamień z siedzibą w Białymkamieniu; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bełzec, Białykamień, Bużek, Czeremosznia, Rozważ, Sobolówka i Usznia;

2) gmina Folwarki z siedzibą w Folwarkach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bieniów, Folwarki, Jelechowice, Strutyn, Zarzecze, Zazule i Woroniaki;

3) gmina Gołogóry z siedzibą w Gołogórach;w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Gołogórki, Gołogóry, Kondratów, Majdan Gołogórski, Mitulin, Nowosiółki, Olszanica, Ścianka, Trędowacz i Zaszków;

4) gmina Kołtów z siedzibą w Kołtowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chmielowa, Kołtów, Kruhów, Opaki, Ruda Kołtowska i Werchobuż;

5) gmina Krasne z siedzibą w Krasnem; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bałuczyn, Bezbrudy, Krasne, Kutkorz, Olszanka Mała, Ostrów, Rusiłów, Skniłów, Stronibaby, Uciszków oraz Bortków i Firlejówka za wyjątkiem pewnych parcel;

6) gmina Ożydów z siedzibą w Ożydowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Chwatów, Czyszki, Juśkowice, Kąty, Podlesie, Ożydów i Zakomarze;

7) gmina Płuhów z siedzibą w Płuhowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bronisławówka, Krasnosielce, Łuka, Płuhów, Podlipce Ryków, Trościaniec Mały i Zarwanica;

8) gmina Podhorce z siedzibą w Podhorcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Hucisko Oleskie, Huta Werchobuzka, Pobocz, Podhorce i Zahorce;

9) gmina Skwarzawa z siedzibą w Skwarzawie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Ostrowczyk, Pietrycze i Skwarzawa oraz pewne parcele z dotychczasowej gminy wiejskiej Bortków i Firlejówka;

10) gmina Remizowce z siedzibą w Remizowcach; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Czyżów, Koropiec, Kropiwna, Remizowce, Snowicz, Szpikłosy, Uhorce, Wicyń i Żuków;

11) gmina Sokołówka z siedzibą w Sokołówce; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Bołożynów, Przewłoczna i Sokołówka;

12) gmina Złoczów z siedzibą w mieście Złoczowie; w skład tej gminy wchodzą następujące dotychczasowe gminy wiejskie: Boniszyn, Chilczyce, Horodyłów, Jasionowce, Kniaże, Lackie Małe, Lackie Wielkie, Poczapy, Zalesie i Żulice.

Książki, Czasopisma.

Projekty budynków szkół powszechnych.

Nr. I. 19001/34. Dostosowując się do warunków współczesnych, Ministerstwo W. R. i O. P. okólnikiem Nr. 116 z dnia 21 lipca 1934 r. (I. Bud. 2597/34) w sprawie zmiany cen za odbitki projektów dla zeszytu I, II i III wydawnictwa p. t. „Projekty budynków szkół powszechnych" obniżyło i ujednostajniło ceny za odbitki projektów i kosztorysów publikowanych w wydawnictwie Ministerstwa pod tytułem: „Projekty Budynków Szkół Powszechnych, Zeszyt I, II i III", jak następuje:

Cena jednego kompletu odbitek podanych w zeszycie I, II i III wynosi obecnie:

a) dla szkół 1. 2, 3 i 4 klasowych — 40 zł, każdego następnego kompletu 10 zł, 1 egzemplarza kosztorysu do tychże 25 zł, każdego następnego 15 zł;

b) dla szkół 7 klasowych — 70 zł, każdego następnego 15 zł, 1 egzemplarz kosztorysu do tychże 35 zł, każdego następnego 20 zł;

c) dla szkół 13 klasowych — 100 zł, każdego następnego 20 zł, 1 egzemplarz kosztorysu dla tychże 50 zł, każdego następnego 25 zł;

d) dla sal gimnastycznych i mieszkań nauczycielskich — 20 zł, 1 egzemplarz kosztorysu 10 zł.

Równocześnie z tem tracą moc obowiązującą ceny określone okólnikami Nr. I. 9648/26 z dnia 29 czerwca 1926 r. i Nr. II. 6793/31 z dnia 25 kwietnia 1931 r.

Ziemia.

Kuratorjum zwraca uwagę Dyrekcjom zakładów naukowych, Inspektoratom szkolnym (Instruktorom Oświaty Pozaszkolnej) na organ Polskiego Towarzystwa Krajoznawczego p. t. „Ziemia", który zawiera bardzo dużo materjału krajoznawczego także i z tutejszego okręgu szkolnego i może oddać doskonałe usługi zarówno w nauce szkolnej, jako też i w pracy oświaty pozaszkolnej.

Prenumerata kwartalna 3.50 zł. Adres administracji: Warszawa, ul. Karowa 31. Nr. konta P. K. O. 27441. (Nr. I. O. P. 10919/34).

Wydawnictwa harcerskie.

Dr. Michał Grażyński: **Gawędy i przemówienia harcerskie.** Książka ta przedstawia w jasnem świetle szereg zasadniczych zagadnień życia harcerskiego, oraz ujmuje z harcerskiego punktu widzenia wiele spraw aktualnych. Cena 2 zł.

Ewa Grodecka: **Tropem Zastępu Żórawi.** Autorka podaje w niej przykład pracy zastępu i drużyny, prowadzonej w duchu prawdziwie harcerskim. Cena 2 zł.

Zofja Kossak-Szczucka: **Szukajcie przyjaciół.** Wspomnienia z IV Jamboree w Gödöllö. Cena 3.50 zł.

Aleksander Kamiński: **Książka wodza zuchów.** Podręcznik pracy zuchowej, zawierający kilka setek gier, zabaw i turniejów zuchowych, wskazówki i regulaminy pracy zuchowej. Cena 6 zł.

Jak zorganizować gromadę zuchów. Broszurka ta określa istotę ruchu chłopców i zawiera najważniejsze wskazówki niezbędne przy zakładaniu gromad. Cena 30 gr (w znaczkach pocztowych).

Aleksander Kamiński: **Oficer Rzeczypospolitej.** Życiorys pułkownika Lisa-Kuli, harcerza i żołnierza, którego postać chętnie jest przez młodzież obierana na patrona drużyny. Cena 60 gr.

Album międzynarodowego zlotu skautów wodnych w Garczynie. Album zawiera 67 ilustracyj, opatrzonych w obszerne podpisy w trzech językach. Cena 3.50 zł.

Aleksander Kamiński: **Andrzej Małkowski.** Rewelacyjny życiorys twórcy Harcerstwa Polskiego, ujawniający nieznane szczegóły jego pracy. Początki harcerstwa na tle wypadków dziejowych. Cena 3 zł.

Jadwiga Zwolakowska: **Nasze pieśni.** Cena 1 zł.

Żeglarz. Organ kierownictwa drużyn żeglarskich. Pismo to wytycza drogi rozwoju naszego żeglarstwa, oraz obejmuje obfite i bogato ilustrowane materjały informacyjne i techniczne o żeglarstwie. „Żeglarz" ukazuje się jako miesięczny dodatek „Na Tropie". Prenumerata łącznie z „Na Tropie" wynosi 5 zł. rocznie (dopłata do prenumeraty „Na Tropie" za „Żeglarza" wynosi 1 zł).

Każdy prenumerator „Na Tropie" ma prawo zaprenumerować większą ilość egzemplarzy „Żeglarza". Każdy jednak następny egzemplarz dodatku kosztuje w rocznej prenumeracie 1.30 zł.

Adres administracji: Katowice, ul. Szafranka. Konto P. K. O. 305 330.

IV. Jamboree Gödöllö 1933. Komplet 30 przeźroczy łącznie z odczytem można wypożyczać w Administracji „Na Tropie". Bliższych informacyj udziela administracja „Na Tropie", Katowice, ul. Szafranka.

Harcerskie filmy: 1) IV. Jamboree — Gödöllö—Budapeszt, 1933 — 600 m lub 300 m; 2) „Życie harcerskie" (Przewodniczący Z. H. P. — Poświęcenie Bucza — Zlot Starszych Skautów w Kandersty — Skaut Naczelny) 230 m; 3) „Obozy Skautów Słowiańskich w Pradze" 230 m. Na żądanie komedyjka (nieharcerska). Filmy nieme.

Zapytania i zamówienia kierować do administracji „Na Tropie", Katowice, ul. Szafranka.

Śmierć Pułaskiego pod Savannah.

Kuratorjum zwraca uwagę na barwną, artystycznie wykonaną reprodukcję obrazu artysty - malarza S. Batowskiego p. t. *„Śmierć Pułaskiego pod Savannah"*.

Reprodukcja powyższa (o wymiarach 84 × 58 cm) może posłużyć jako pomoc przy nauczaniu historji.

Cena egzemplarza 10 zł.

Zamówienia należy kierować pod akresem: Zarząd VI Okręgu Związku Strzeleckiego we Lwowie, ul. Jabłonowskich 5.

Ze względu na ograniczoną ilość egzemplarzy pospiech przy zamówieniach pożądany.

Książki do bibljotek.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 86, V).

B o g u s z e w s k a H.: Czerwone węże. Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży. Z cyklu: Budujemy państwo. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa — dla dzieci lat 11—15.

B r a h m e r M i e c z.: Włochy. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 79. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla uczniów od lat 15.

B r o ń c z y k K.: Król Stefan. Dramat w 5 aktach. Lwów, 1933. Skład główny w księgarniach Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla młodzieży powyżej lat 15.

B u c z k o w s k i K.: Kraków. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Miasta polskie. Nr. 33. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1931 — dla dzieci od lat 10.

B u y n o - A r c t o w a: Syn policjanta. Zajmujące czytanki. Nr. 53. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1932 — dla dzieci lat 9—11.

C a r r o l l L.: Ala w krainie czarów. Wolny przekład z angielskiego M. Morawskiej. Wydanie 2. Warszawa. Gebethner i Wolff, 1932 — dla młodzieży od lat 15.

C h o c i ł o w s k i L.: Złamany bagnet. Zajmujące czytanki. Nr. 54. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1932 — dla dzieci lat 9—11.

C h o ł o n i e w s k i A.: Tadeusz Kościuszko. Wydanie III. Nakładem „Księgarni Polskiej" Towarzystwa Polskiej Macierzy Szkolnej. Warszawa, 1931 oraz C z e r n i e w s k i L u d o m i r: Jan Matejko, Nauczyciel Narodu. Nakładem „Księgarni Polskiej" Tow. Polskiej Macierzy Szkolnej. Warszawa, 1931 — dla uczniów od lat 14.

C u n n M a c J o h n: Kształcenie charakteru. Zagadnienia etyczno-pedagogiczne (w przekładzie Z. Jętkiewiczowej). Nakładem Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla uczniów zakładów kształcenia nauczycieli oraz do bibljotek nauczycielskich.

C z a c h o w s k i K.: O Henryku Sienkiewiczu. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 12. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1933 — dla uczniów szkół powszechnych.

C z e s k a - M ą c z y ń s k a M.: Teofila Sobieska, matka króla Jana. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 24. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1933 — dla dzieci od lat 10.

D ą b r o w s k i Fr.: Spółdzielnie uczniowskie. Podręcznik praktyczny. Wydawnictwo Związku Polskich Stowarzyszeń Spożywców. Warszawa, 1925 — do bibljotek uczniowskich.

D r o m l e w i c z o w a Z.: Marzenie Cesi. Bibljoteka książek różowych. Tom 154. Skład główny w Księgarniach Nowości, Warszawa—Toruń — dla dzieci lat 9—11.

F l o r c z a k Al.: Brat Albert i jego dzieło. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Znakomici Polacy. Nr. 80. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla dzieci lat 11—15.

G ą s i o r o w s k i W.: Interregnum. Powieść historyczna z XVIII wieku. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej, Warszawa, 1933 — dla młodzieży powyżej lat 15.

G ą s i o r o w s k i W.: Księżna Łowicka. Powieść historyczna z XIX wieku. Wydawnictwo Domu Książki Polskiej. Warszawa, 1928 — dla młodzieży powyżej lat 15.

G ó r s k i K.: Toruń. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 47. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1933 — dla dzieci od lat 12.

G u t k o w s k a M.: Historja ubiorów — z atlasem. Wydawnictwo Książnicy-Atlasu. Lwów—Warszawa. 1932 — jako książkę do bibljotek szkół średnich ogólnokształcących, zakładów kształcenia nauczycieli oraz szkół zawodowych.

H e r t z A l e k s. dr. i K i p o w a Ł.: W poszukiwaniu nowych metod pracy oświatowej. Wychowanie obywatelskie przez korespondencję. Nakładem Powszechnego Uniwersytetu Korespondencyjnego, Warszawa, 1932 — do bibljotek szkolnych (nauczycielskich i uczniowskich) w zakładach kształcenia nauczycieli.

Hertz B.: Przygody Magdusi. Wydanie 2. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa, 1928 — dla dzieci lat 9—11.

Homera Odysseja. Z greckiego przełożył i przedmową poprzedził J. Wittlin. Rzecz o Homerze napisał R. Ganszyniec. Wydanie 2. Wydawnictwo J. Mortkowicza, Warszawa, 1931 — dla starszej młodzieży.

Hoszowska Wład. dr.: Idea spółdzielczości w gospodarczo-społecznem wychowaniu młodzieży w Polsce. Z cyklu prac poświęconych zagadnieniu kształcenia i wychowania spółdzielczego. Tom I. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa, 1932 — do bibljotek nauczycielskich.

Informator spółdzielczy Towarzystwa kooperatystów. Pod redakcją St. Thugutta. Bibljoteka spółdzielcza. Nr. 22. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa, 1932 — do bibljotek szkół handlowych.

Juszkiewiczowa M.: Fombo, małpka i ja. Bibljoteka książek różowych. Tom 165. Warszawa. Skład główny w Księgarniach Nowości — dla dzieci lat 9—11.

Koss F.: Pieszo przez pustynię. Wrażenia z wycieczki po Tunisie. Bibjoteka książek błękitnych. Nr. 146 — dla młodzieży lat 11—15.

Kozłowski W. M.: Co i jak czytać. Wykształcenie samego siebie i drogi do niego. Wydanie VI gruntownie przejrzane i uzupełnione. Nakładem Drukarni Państwowej w Poznaniu, 1932 — do bibljotek nauczycielskich.

Kraśny J. A.: Samolot kaprala Orwicza. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Wojsko polskie. Nr. 50. Nakład Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1933 — dla dzieci lat 11—15.

Kurek Jalu: Mount Everest. 1924. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej, Warszawa, 1933 — dla młodzieży od lat 15.

Kwiecińska Al.: Dzieciaki. Bibljoteka książek różowych. Tom 161. Skład główny w Księgarniach Nowości, Warszawa — dla dzieci lat 9—11.

Lachowicz J.: Podstawy teorji buchalterji. Wilno, 1932 — do bibljotek nauczycieli szkół handlowych.

Lipiński W.: Wojna polska. Rok 1919—1920. Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży. Z cyklu: Walki o niepodległość. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa, Warszawa — dla dzieci od lat 10.

Łoś St.: Czarny Wojtek. Zajmujące czytanki. Nr. 51. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1932 — dla dzieci lat 9—11.

Łoś St.: Księżniczka Mafalda. Zajmujące czytanki. Nr. 73. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1932 — dla dzieci lat 9—11.

Łoś St.: Przygoda w Serra de Mar. Zajmujące czytanki. Nr. 67. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1932 — dla dzieci lat 9—11.

Makuszyński K. i Walentynowicz M.: 120 przygód Koziołka Matołka. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa, Warszawa, 1933 — do bibljotek przedszkoli dla dzieci do lat 7.

Malinowski-Pobóg Wł.: Akcja bojowa pod Bezdanami 26 września 1908. Nakładem Głównej Księgarni Wojskowej, Warszawa, 1933 — do bibljotek nauczycielskich.

Meissner J.: Żwirko i Wigura. Załoga RWD. Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży. Z cyklu: Bohaterzy. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa, Warszawa, 1933 — dla młodzieży od lat 15.

Mickiewicz Adam: Dzieła. Pod red. prof. dr. Manfreda Kridla. Wydanie II przejrzane i poprawione (bez przedmowy Boya-Żeleńskiego). Nakładem Bibljoteki Arcydzieł Literatury. Warszawa, 1929 — dla uczniów wyższych klas szkół średnich ogólnokształcących.

Morcinek G.: Narodziny serca. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha. Poznań — dla młodzieży powyżej lat 11.

Moskwianka H.: O królewnie Zorynce. Bibjoteka książek różowych i błękitnych, Warszawa, 1933 — dla dzieci lat 9—11.

Muron J.: Wyspa Hispanola. Powieść. Przekład Z. Chrzanowskiej. Wydawnictwo Księgarni św. Wojciecha, Poznań — dla młodzieży powyżej lat 15.

Niesiołowski Andrzej dr.: Formy i metody pracy oświatowej. Nakładem „Księgarni Polskiej" Towarzystwa Polskiej Macierzy Szkolnej w Warszawie, Warszawa, 1932 — do bibljotek szkolnych uczniowskich i nauczycielskich w zakładach kształcenia nauczycieli.

Niewiadomska C.: Królowa Jadwiga. Wydawnictwo im. Królowej Jadwigi. Tom III. Nakład księgarni J. Lisowskiej, Warszawa, 1921 — dla dzieci lat 9—11.

Norwid K. C.: Czarne i białe kwiaty. Zebrał i posłowiem opatrzył R. Zrębowicz. Wydawnictwo J. Mortkowicza, Warszawa, 1922 — dla młodzieży powyżej lat 15.

Pinon-Gacka An.: Z pamiętnika lalki. Bibljoteka książek różowych. Nr. 133. Wydawnictwo Księgarni Wydawniczej „Polska Zjednoczona", Warszawa — dla dzieci lat 9—11.

Porazińska J.: Jaś i Kasia. (Na motywach pieśni ludowej). Wydawnictwo „Naszej Księgarni", Warszawa, 1933 — dla dzieci lat 9—11.

Porazińska Janina: Kto śpiewa, troski rozwiewa. Przysłowia i pogwarki polskie, opracowane dla młodzieży i dla dorosłych. Nakładem K. S. Jakubowskiego, Lwów, 1934 — do bibljotek nauczycielskich publicznych szkół powszechnych.

Porębski Eug.: Cuda techniki. Rocznik trzeci. Warszawa. Nakładem drukarni W. Nowakowskiego, 1931 — dla starszej młodzieży.

Rosenberg M.: Organizacja przedsiębiorstw. Część ogólna. Wydawnictwo Wyższej szkoły handlu zagranicznego we Lwowie. Skład główny w księgarniach S. A. Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa, 1932 — do bibljotek szkół handlowych.

Sawicki L.: Zarys ogólnej geografji ziem polskich. Wykłady, wygłoszone na kursie nauczycielskim w Cieszynie 1919 r. Wydawnictwo Księgarni Geograficznej „Orbis". Kraków, 1932 — do bibljotek szkolnych dla starszej młodzieży oraz jako książka pomocnicza dla nauczycieli.

Sotnicki S.: Obrazki z dziejów Polski. Czytanka dla dzieci. Wydawnictwo Zakładu Narodowego imienia Ossolińskich, Lwów, 1931 — do bibljotek uczniów szkół powszechnych.

Staszewski J.: Niemasz pana nad ułana. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Wojsko polskie. Nr. 19. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek szkolnych, Lwów, 1931 — dla młodzieży powyżej lat 12.

Strug A.: Ojcowie nasi. Wydanie 3. Wydawnictwo J. Mortkowicza, Warszawa — dla młodzieży od lat 15.

Studnicki Wł.: Polityka Rosji względem szkolnictwa zaboru rosyjskiego. Wydawnictwo G. Gebethnera i Spółki. Kraków, 1906 — jako książka do bibliotek szkolnych dla nauczycieli szkół średnich ogólnokształcących.

Swobodzianka M.: Sobieski pod Wiedniem. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 36. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1933 — dla uczniów od lat 10.

Szalay Groele W.: Szatańskie złoto. Wydawnictwo Księgarni Św. Wojciecha — dla dzieci lat 11—15.

Szczawiński St.: Wicher. Wydawnictwo Głównej Księgarni Wojskowej, Warszawa, 1933 — dla młodzieży lat 11—15.

Taylor J. M.: Błękitny żagiel. Zajmujące czytanki. Nr. 63. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1932 — dla dzieci lat 9—11.

Walpole Hugh.: Jaremka i Hamlet. Tłum. Ir. Wasiutyńska. Nakładem Towarzystwa Wydawniczego „Bluszcz", Warszawa — dla młodzieży powyżej lat 15.

Weryho M.: Moja książeczka. Bibljoteka książek różowych. Nr. 147. Warszawa — dla dzieci lat 7—9.

Weryho M.: Promyki. Bibljoteka książek różowych. Tom 158. Skład główny w Księgarniach Nowości, Warszawa—Toruń — dla dzieci lat 7—9.

Wojciechowski St.: Organizacje zbytu produktów rolniczych. Podręcznik dla szkół rolniczych. Bibljoteka spółdzielcza Nr. 18. Wydawnictwo Spółdzielczego Instytutu Naukowego. Warszawa, 1931 — do bibljotek szkół narodowych.

Wójcik-Keuprulian Br.: Ormianie polscy. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 57. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych, Lwów, 1933 — dla uczniów od lat 12.

Załuski P.: Jak zakładać i prowadzić szkolne kasy oszczędności. Wydanie 2. Wydawnictwo Związku Rewizyjnego Spółdzielni Rolniczych. Warszawa, 1932 — do bibljotek szkół handlowych oraz dla nauczycieli szkół wszelkich typów.

Zbiegniewska Izabela. Ostatnia entuzjastka. W stuletnią rocznicę urodzin Izabeli Zbiegniewskiej poświęcają tę książkę pamięci zmarłej, krzewicielki jej zasad i myśli. Warszawa — dla młodzieży od lat 15.

Ziemiański Ign.: Praca kobiet w P. O. W. Wschód. Nakładem autora, Warszawa, 1933 — dla młodzieży powyżej lat 15.

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 111, IV).

Bennett J.: Skowronek. Przełożyła St. Honesti. Bibljoteka „Iskier". Tom 41. Wydawnictwo Książnicy-Atlas. Lwów—Warszawa — dla młodzieży lat 11—15.

Burdecka J. M.: Planetoida 2100. Zajmujące czytanki. Nr. 64. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1932 — dla młodzieży lat 11—15.

Buyno-Arctowa M.: Koledzy. Powieść dla młodzieży. Wydanie 2. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1934 — dla młodzieży lat 11—15.

Conrad J.: Ze wspomnień. Tłum. An. Zagórska. Wydawnictwo Domu książki polskiej. Warszawa, 1934 — dla młodzieży od lat 15.

Górski Art.: Monsalwat. Rzecz o Adamie Mickiewiczu. Wydanie 4. Wydawnictwo Książnicy Polskiej. Lwów—Warszawa, 1923 — dla starszej młodzieży.

Grabowski J. Puc.: Bursztyn i goście. Bibljoteka książek różowych. Nr. 162. Warszawa — dla dzieci lat 9—11.

Grodzicka-Czechowska W.: Przygody Basi i Krzysia. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1934 — dla dzieci lat 7—9.

Hełm-Pirgowa J.: Zastęp. Wydawnictwo M. Arcta, Warszawa, 1933 — dla młodzieży lat 11—15.

Joteyko Józefa. Księga pamiątkowa poświęcona jej życiu i działalności. Warszawa, 1929. Nakładem Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych. — Odbitka z Polskiego Archiwum Psychologji. Tom II. Nr. 2—4 — do bibljotek nauczycielskich i uczniowskich w zakładach kształcenia nauczycieli.

Karbowski J.: Lot o świcie. Skład główny w księgarniach Książnicy-Atlas, Lwów—Warszawa — dla młodzieży od lat 15.

Korczak J.: Kiedy znów będę mały. Wydawnictwo J. Mortkowicza. Warszawa, 1925 — do bibljotek nauczycielskich oraz zakładów kształcenia nauczycieli.

Lewicka An.: Wieczory wigilijne. Bibljoteka książek błękitnych. Tom 166. Warszawa — dla dzieci lat 9.

Lewicka An.: Z młodych lat wieszcza. Bibljoteka książek błękitnych. Nr. 154. Skład główny w Księgarni Nowości, Warszawa — do bibljotek szkolnych dla dzieci lat 11—15.

Parandowski J.: Dysk olimpijski. Wydanie 2. Wydawnictwo Gebethnera i Wolffa. Warszawa, 1934 — dla młodzieży gimnazjalnej.

Schiller Fr.: Don Karlos, infant hiszpański. W przekładzie K. Iłłakowiczówny. Bibljoteczka uniwersytetów ludowych i młodzieży szkolnej. Nr. 112. Wydawnictwo księgarni Gebethnera i Wolffa. Warszawa — dla uczniów wyższych klas szkół średnich ogólnokształcących.

Sieroszewski W.: Józef Piłsudski. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Nr. 1. Nakładem Państwowego Wydawnictwa Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla uczniów szkół powszechnych od lat 12 oraz dla uczniów szkół średnich ogólnokształcących.

Stępowski M.: W dżungli poleskiej. Wrażenia z wędrówek radjokronikarza. Bibljoteka Szkoły Powszechnej. Z cyklu: Co wiesz o Polsce. Nr. 77. Państwowe Wydawnictwo Książek Szkolnych. Lwów, 1933 — dla młodzieży lat 11—15.

Tomanek Fr.: Organizacja pracy w szkole zawodowej. Nakładem Towarzystwa Szkoły Handlowej we Lwowie, 1933 — do bibljotek nauczycieli szkół handlowych.

Zaruski M.: Na skrzydłach jachtów. Bibljoteczka geograficzno-podróżnicza: Dookoła ziemi. Wydawnictwo Książnicy-Atlas, Lwów—Warszawa — dla młodzieży lat 11—15.

Książki nadesłane.

Józefina Łapińska: Harcerka na zwiadach (vademecum harcerki, cz. I). Szkoła Instruktorska Harcerstwa Żeńskiego, wyd. I. Nakładem „Na Tropie“, 160 stron, 80 ilustracyj, oprawa płócienna. Cena 2.40 zł.

Książka zawiera 5 rozdziałów: I. Wśród ludzi, II. Wyruszamy w teren, III. W świecie przyrody, IV. Na biwaku, V. Przez drogi i bezdroża. Umieszczone są w nich bogate materjały praktyczne, niezbędne przy zdobywaniu stopni harcerskich przez młodzież. Na podkreślenie zasługuje podanie ich w formie swobodnej, nieszablonowej, inspirującej zainteresowania i chęć do poszukiwań samodzielnych. Treść książki przepojona jest atmosferą prawdziwych „harców“, gdzie każda czynność ma swój głęboki sens, każda umiejętność swoje praktyczne znaczenie. Szczególnie cennem jest podanie przy każdym dziale obszernie i sumiennie dobranej bibljografji.

Dzięki swej wartości książka ta zasługuje na rozpowszechnienie zarówno wśród szeregów młodzieży harcerskiej, jak i wśród jej kierowników. (Nr. O. 22572/34).

Jadwiga Zwolakowska: Nasze Pieśni. Nakładem „Na Tropie“. Cena 1 zł.

Śpiewnik zawiera 31 piosenek harcerskich (tekst i nuty) od najstarszych, aż po ostatnie. Przy każdej piosence znajduje się omówienie, dotyczące jej powstania i jej historji. Dobór piosenek został przeprowadzony jak najstaranniej. W zbiorku znajdują się tylko pieśni, mające wartość tak pod względem treści, jak i melodji. Jest to pierwszy w harcerstwie zbiorek pieśni, stojący na odpowiednim poziomie. (Nr. O. 22572/34).

Turysta w Polsce. Wydział Turystyki Ministerstwa Komunikacji przystąpił do wydawania luksusowego kwartalnika p. t. „Turysta w Polsce“, w językach: polskim, francuskim, angielskim i niemieckim.

Numer pierwszy kwartalnika wyszedł już z druku i zawiera następujące artykuły: Fr. Galiński — Warszawa; J. Ginsbert — Nad Polskiem Morzem; Walery Goetel — Zakopane, Tatry i Pieniny; Władysław Grzelak — Polska jako teren turystyki wodnej; prof. Wł. Szafer — Parki Narodowe w Polsce; St. Lenartowicz — Huculszczyzna; Józef Lasoń — Wilno i dr. M. Orłowicz — Kalendarz Turystyczny.

„Turysta w Polsce“ wychodzi pod redakcją B. T. Lepeckiego.

Wyjątkową ozdobną stronę graficzną opracował T. Piotrowski.

Czesław Znamierowski: Wiadomości elementarne o państwie. Bibljoteka Wiedzy i Życia. Tom II. Cena w oprawie 3.50 zł. Skład główny w Towarzystwie Kultury i Oświaty. Warszawa, Aleje Róż 2.

Na treść tej pracy składa się wnikliwa analiza podstawowych pojęć wchodzących w zakres nauki o państwie. Większość wprowadzonych pojęć jest czytelnikowi znana, ale wniknięcie w treść pojęciową im odpowiadającą, będzie on mógł osiągnąć dopiero dzięki książce Znamierowskiego.

Zagadnienia są uporządkowane, zaczynając od najbardziej ogólnych (zbiorowość, grupa), a kończąc na konkretnych zagadnieniach ustroju państwowego. Ścisłość idzie w parze z jasnością i przystępczością. Czytelnik uczy się tu myśleć, uczy się rozumieć zjawiska społeczne i tą drogą zdobywa możność wypracowania sobie własnego stosunku do zagadnień życia.

Książnica-Atlas.

S. Kulakowski. Pierwsza książka do nauki języka rosyjskiego dla Polaka.

Brak odpowiedniego podręcznika u nas spowodował autora niniejszej książki, wykładającego od szeregu lat język rosyjski na wyższych uczelniach warszawskich, do opracowania „Podręcznika do nauki języka rosyjskiego“. Pierwsza część zawiera deklinację, zaś druga konjugację. Główny nacisk autor kładł na zjawiska językowe, do których dostosowywał odpowiednio teksty czytanek. Wszystkie wyrazy rosyjskie są akcentowane. Autor, licząc na czytelnika uświadomionego gramatycznie, poprzedził teksty i gramatykę analizą alfabetu, zarysem wymowy i akcentu (przyczem w rozdziałach tych zwracał uwagę na stronę dźwiękową mowy) oraz tabelami różnic pomiędzy językiem polskim a rosyjskim. Rozdział „Ćwiczenie w pisowni“ wprowadza czytelnika w technikę graficzną liter pisanych. W załączeniu do tekstów i gramatyki, poza preparacjami, które mają na celu zaznajomienie czytelnika z materjałem tak deklinacji, jak konjugacji, autor daje również słownik wyrazów rosyjskich i polskich, brzmiących jednakowo i podobnie, a mających inne znaczenia.

Oskar Wilde. „The Happy Prince“ i „The Nightigale and the Rose“. Krótkim szkicem biograficznym, objaśnieniami i słowniczkiem zaopatrzyła Dr. Klara Jastorch. (Bibljoteczka Angielska zesz. 3 i 4).

Książnica-Atlas przystąpiła w roku ubiegłym do wydawania arcydzieł literatury angielskiej.

Na pólkach księgarskich ukazały się znowu dwie osobne broszurki Wilde'a, które każdy znający język angielski choćby tylko w stopniu elementarnym potrafi zrozumieć przy pomocy objaśnień i słowniczka.

Bajki Wilde'a są to najpiękniejsze twory świata w tego rodzaju piśmiennictwie. Były one pisane nie dla dzieci, lecz dla „wszystkch". Czytelnik polski, czytając je w oryginale, przyswaja sobie język piękny, subtelny, pełen artyzmu i zwięzłości.

K. Jabłowski: Jak zdobywać pracę i stanowisko. Książnica-Atlas. Str. 128, zł 3.

Przewodnika, któryby jasno i zwięźle zagadnienie to ujmował i mógł każdej chwili służyć praktyczną radą, literatura polska dotychczas nie posiadała. To też książka K. Jabłowskiego jest wydawnictwem bardzo na czasie. Służyć może każdemu, wskazuje bowiem metody poszukiwania pracy, z któremi każdy musi się zaznajomić. A ponieważ poświęca także bardzo wiele miejsca w sprawie wyboru własnego zawodu, ma pierwszorzędne znaczenie dla młodzieży szkolnej.

Jadwiga Toeplitz - Mrozowska: Moja wyprawa na Pamiry. r. 1992. Przekład dr. K. Jeżowej. Dookoła Ziemi. T. 8.

Nieustraszona Polka poszła szlakami Gen. Grąbczewskiego w bezludne Pamiry i zorganizowawszy wyprawę, ruszyła konno samotnie, z nieliczną karawaną z miasta Oszu t. zw. „Miasta Karawan", aby w 57 dniach od 11-go czerwca do 7-go sierpnia dotrzeć do nieznanych dotąd źródeł Amu - Darji i wrócić zpowrotem do Oszu. Niezwykłe swoje przygody opowiada pani Toeplitz-Mrozowska w prostych słowach, które jednak porywają czytelnika, jakby najciekawsza powieść; szczególnie młodzież porwie to sprawozdanie tak skromne, a mieszczące w sobie świadectwo niesłychanych czynów.

Gebethner i Wolf.

Polska i świat współczesny. Bibljoteka młodzieży:

Nr. 9. *Gustaw Morcinek.* Dzieje węgla.
Nr. 10. *Aleksander Janowski.* W stolicy.
Nr. 11. *Helena Boguszewska.* Dzieci znikąd.
Nr. 12. *Gen. Juljusz Rómmel.* Wspomnienia z bojów kawalerji.
Nr. 13. *Jim Poker.* Płyną polskie okręty.
Nr. 14. *Gen. Juljusz Rómmel.* Kawalerja polska w r. 1920.
Nr. 15. *F. A. Ossendowski.* Afryka. Kraj i ludzie.
Nr. 16. *Hanna Mortkowiczówna.* Skarby ziemi.
Nr. 17. *Janusz Meissner.* Na błękitnych gościńcach.
Nr. 18. *Hermina Naglerowa.* Ludzie prawdziwi.
Nr. 19. *Eugenjusz Małaczewski.* Na dalekiej północy.
Nr. 20. *St. M. Saliński.* Pod banderą syreny.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

Czcionkami drukarni i litografji Piller - Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 10.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 października 1934 r.

TREŚĆ:

1. Pożyczka Narodowa str. 546.
2. Opłaty pobierane przez P. K. O. przy wpłatach i wypłatach str. 550.
3. Koszta utrzymania budynków państwowych str. 552.
4. Egzekucja z uposażenia str. 552.
5. Koszta przeniesienia nowomianowanych podinspektorów szkolnych str. 553.
6. Wynagrodzenie kierowników i wychowawców internatów str. 553.
7. Dodatki służbowe za zajęcia nauczycieli poza nauczaniem str. 554.
8. Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i kontraktowe str. 554.
9. Uzupełnienie godzin nauki religji str. 555.
10. Lata służby nieetatowej do ustalenia str. 556.
11. Dodatek służbowy dla kontraktowych nauczycieli p. o. kierowników publicz. szkół powszechnych str. 556.
12. Zaszeregowanie nauczycielek w stanie pozasłużbowym str. 557.
13. Automatyczne przechodzenie nauczycieli szkół zawodowych do wyższych grup uposażenia str. 557.
14. Opłaty szkolne w szkołach rolniczych str. 558.
15. Normy wynagrodzenia kontraktowego personelu szkół dokształcających zawodowych str. 559.
16. Wynagrodzenie niższych funkcjonarjuszy za służbę w święta str. 559.

Ruch służbowy str. 559.

Konkursy str. 571.

Ogłoszenia: Wycieczki szkolne w Gdańsku str. 574. Wschodnio karpacki okręg turystyczny (mapa) str. 574. Ustawa o powszechnym obowiązku wojskowym str. 575. Ustawa o orderze „Virtuti Militari" str. 576. Ławka szkolna str. 576. Pieczęcie skradzione str. 577. Państw. Centralna Bibljoteka Pedagogiczna we Lwowie (spis książek) str. 577.

Książki czasopisma: Wiadomości historyczno-dydaktyczne str. 580. Wskazówki dla organizujących drużyny harcerskie str. 580. W Kręgu Wodzów str. 580. Nadesłane str. 581.

1.

Pożyczka Narodowa.

Skup i zastaw obligacyj Pożyczki Narodowej w wypadkach losowych.

Zarządzene Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej z dnia 22 sierpnia 1934 r.

Na zasadzie § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1931 roku (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 416) o wydawaniu obligacyj 6% Pożyczki wewnętrznej oraz zasadach ich obrotu i w związku z p. 1, lit. 7 obwieszczenia mego z dnia 8 sierpnia 1934 r. o przelewach obligacyj Pożyczki Narodowej, podaję do wiadomości, że skup lub zastaw obligacyj Pożyczki Narodowej zostanie umożliwiony subskrybentom: a) w wypadkach całkowitej utraty przez nich środków egzystencji, b) w razie zniszczenia ich majątku na skutek klęsk żywiołowych, c) w ciężkich wypadkach losowych.

Zezwolenia udzielane będą na podstawie umotywowanych podań, skierowanych do mnie, przyczem w podaniach należy wymienić numery i odcinki obligacyj Pożyczki Narodowej, przeznaczonych do sprzedaży lub zastawu oraz wyraźnie wskazać, czy petent stara się o skup, czy zastaw, obligacyj.

Zgodność przytoczonych w podaniu motywów z faktycznym stanem rzeczy powinna być stwierdzona:

1) w podaniach pracowników państwowych, samorządowych, przedsiębiorstw państwowych i samorządowych przez ich władze służbowe,
2) w podaniach rzemieślników przez Izby Rzemieślnicze,
3) w podaniach przemysłowców i kupców przez Izby Handlowo-Przemysłowe,
4) w podaniach rolników przez Izby Rolnicze, ewentualnie przez urzędy gminne,
5) w podaniach właścicieli nieruchomości przez Polski Związek Zrzeszeń Własności Nieruchomej Miejskiej w Polsce,
6) w podaniach lekarzy przez Izbę Lekarską,
7) w podaniach adwokatów przez Radę Adwokacką,
8) w podaniach notarjuszy i pisarzy hipotecznych przez Związek Notarjuszów i Pisarzy Hipotecznych,
9) w podaniach architektów przez Związek Stowarzyszeń Architektów Polskich,
10) w podaniach pracowników umysłowych prywatnych przez Rady Okręgowe Unji Związków Zawodowych Pracowników Umysłowych,
11) w podaniach pracowników fizycznych bezrobotnych przez Urzędy Pośrednictwa Pracy.

Do stwierdzenia motywów podań we wszystkich wyliczonych wypadkach, jak i w wypadkach niewymienionych, powołane są również lokalne władze administracyjne. Petent więc może w celu otrzymania stwierdzenia zgodności motywów z faktycznym stanem rzeczy odnieść się po opinję albo do wymienionych związków i instytucyj albo do lokalnych władz administracyjnych.

W razie przychylnego załatwienia podania petent otrzyma ode mnie zawiadomienie dokąd winien się udać, w celu dokonania sprzedaży lub zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej. Skup obligacyj odbywać się będzie po kursie 96 za zł 100 im. wart. plus kupon bieżący — zastaw obligacyj po kursie 60 za zł 100 im. wart.

(—) Minkowski, Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 8 września 1934 r. Nr. I. R. 7368/34.

Nr. O. 23602/34. Ministerstwo przesyła do wiadomości zarządzenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej z dnia 22 sierpnia 1934 r. w sprawie skupu i zastawu obligacyj Pożyczki Narodowej w wypadkach losowych.

Dyrektor Departamentu: *(—) Karol Makuch.*

Przelewy obligacyj Pożyczki Narodowej.

Zarządzenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej z dnia 8 sierpnia 1934 r. Nr. 7085/34.

Zgodnie z § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 416) przelewy obligacyj Pożyczki Narodowej mogą być dokonywane jedynie na podstawie każdorazowego zezwolenia Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej.

1. W związku z powyższem podaję niniejszem do wiadomości, że zezwolenia na przelewy obligacyj Pożyczki Narodowej udzielane będą:

a) instytucjom kredytowym, które otrzymały zezwolenie na przyjmowanie obligacyj na spłatę zobowiązań w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 lipca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 585) oraz w myśl obwieszczenia mego z dnia 8 sierpnia 1934 r.;

b) centralnym instytucjom kredytowym, które w myśl ust. 2 § 3 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 lipca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 585)) udzielać będą zastawu instytucjom kredytowym, przyjmującym obligacje na spłatę zobowiązań;

c) zakładom ubezpieczeń, które otrzymały zezwolenia na zawieranie umów ubezpieczeń na życie, przewidujących przyjmowanie obligacyj Pożyczki Narodowej tytułem wpłat na składki w myśl rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 21 lipca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 66, poz. 586);

d) instytucjom państwowym, przyjmującym obligacje Pożyczki Narodowej jako kaucje w myśl § 4 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 25 maja 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 47, poz. 416) w razie przepadku kaucyj i wadjów;

e) instytucjom samorządowym i instytucjom ubezpieczeń społecznych, które przyjmować będą obligacje Pożyczki Narodowej jako kaucje i wadja, w razie przepadku kaucyj i wadjów;

f) spadkobiercom, którzy dziedzicząc obligacje Pozyczki Narodowej udowodnią prawa spadkowe dokumentami, wymaganemi przez obowiązujące przepisy prawa;

g) osobom, które otrzymują obligacje na zasadzie prawomocnego wyroku sądowego.

2. Zezwolenia na dokonanie przelewu obligacyj mogą być udzielane:

a) w wypadkach przelewu na rzecz najbliższej rodziny, t. zn. małżonków oraz wstępnych i zstępnych do drugiego stopnia pokrewieństwa włącznie (rodzice, dziadkowie, dzieci i wnuki);

b) w razie przepadku kaucyj i wadjów, przyjętych w obligacjach Pożyczki Narodowej przez instytucje nieobjęte w p. 1 lit. d) i e) i osoby prywatne. Przed przyjęciem przez te instytucje i osoby obligacyj Pożyczki Narodowej jako kaucyj i wadjów należy uzyskać na to zezwolenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej;

c) przy regulowaniu obligacjami po kursie emisyjnym (96 za 100) składek w związkach, korporacjach i zrzeszeniach zawodowych, które uprzednio uzyskały zgodę Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na przyjmowanie obligacyj tytułem wpłat na składki;

d) przy składaniu obligacyj jako ofiary lub składki na rzecz instytucyj społecznych, których działalność posiada znaczenie ogólno-państwowe. Instytucje te winny uprzednio uzyskać od Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej zezwolenie na przyjmowanie obligacyj tytułem wpłat;

e) w wypadku przejęcia obligacyj przez pracodawcę, który pokrył całą należność za subskrypcję, a obligacje zostały wypełnione na pracownika, oraz w razie przejęcia obligacyj przez pracodawcę tytułem pokrycia zobowiązań pracownika w stosunku do pracodawcy, przejęcie w tym wypadku obligacyj musi nastąpić co najmniej po kursie emisyjnym (96 za 100).

Zezwolenie na dokonanie przelewu w obydwóch wymienionych w tym punkcie wypadkach może nastąpić na podstawie podań, wniesionych przez pracodawcę, przyczem do podania winno być dołączone oświadczenie pracownika, że zrzeka się praw do obligacyj i że otrzymał równowartość wpłaconych kwot. W podaniu należy wyszczególnić odcinki i numery przejętych obligacyj.

f) W innych wyjątkowych wypadkach, gdy celowość przelewu jest dostatecznie umotywowana ciężką sytuacją materjalną posiadacza obligacyj, wywołaną utratą środków egzystencji lub wypadkami losowemi.

3. Przepisy, normujące udzielanie zezwoleń na dokonywanie przelewów w wypadkach nieobjętych niniejszem obwieszczeniem, zostaną ustalone osobnemi zarządzeniami.

4. Przelew jest formalnie dokonany wtedy, gdy na odwrocie obligacji w miejscu przeznaczonem na przelewy w rubryce I zostanie wypełniona nazwa firmy lub imię i nazwisko osoby, na rzecz której dokonuje się przelewu i umieszczony zostanie podpis posiadacza obligacyj (podpis winien odpowiadać podpisowi, umieszczonemu na pokwitowaniu z odbioru obligacyj) oraz gdy w rubryce II na jednym poziomie z wypełnioną rubryką I naklejony zostanie znaczek przelewowy.

5. Znaczki przelewowe otrzymają osoby i instytucje, które uzyskały zgodę Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na dokonanie przelewu, przyczem:

a) instytucje wymienione w p. 1 lit. a) — po nadesłaniu wykazów, o których mowa w p. 7 obwieszczenia mego z dnia 8 sierpnia 1934 r.,

b) instytucje wymienone w p. 1 lit. b), d), e) z reguły, oraz instytucje i osoby, wymienione w p. 2 lit. b), c) i d) — o ile uzyskały uprzednio zgodę Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na dokonanie przele-

wu — po przedłożeniu Komisarzowi Generalnemu Pożyczki Narodowej dwóch egzemplarzy zestawień według załączonego wzoru;

c) osoby wymienione w p. 1 lit. f) i g) z reguły, oraz osoby wymienione w p. 2 lit. a) i e) — o ile uprzednio uzyskały zgodę Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej na dokonanie przelewu, — na podstawie podania o zezwolenie na dokonanie przelewu, przyczem w podaniu należy wyszczególnić odcinki i numery obligacyj;

d) zakłady ubezpieczeń, wymienione w p. 1 lit. c) — na zasadach ustalonych w okólniku Państwowego Urzędu Kontroli Ubezpieczeń, normującym przyjmowanie obligacyj Pożyczki Narodowej tytułem wpłat na składki;

e) w wypadkach przewidzianych w p. 2 lit. f) na zasadach, które unormowane będą specjalnem obwieszczeniem.

6. Na znaczkach przelewowych nie wolno dokonywać żadnych poprawek i skreśleń. W razie zepsucia znaczka, należy go zwrócić do Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej celem uzyskania nowego znaczka.

7. Przelewy obligacyj Pożyczki Narodowej wolne są od opłaty stemplowej w myśl art. 77 p. 1 ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 41, poz. 413).

(—) *Minkowski,* Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 21 sierpnia 1934 r. Nr. I. R. 6955/34.

Nr. O. 21909/34. Powyższe zarządzenie Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej Ministerstwo udziela do wiadomości i ewentualnego stosowania.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

Wzór.

. . . .
(Pieczęć firmy)

. . . . dnia . . . . 193..... r.
(Miejscowość)

ZESTAWIENIE

zapotrzebowanych znaczków przelewowych na obligacje Pożyczki Narodowej, przyjętych przez . . . . tytułem . . . . . .
(Wyraźna i całkowita nazwa)
w czasie od dn. . . . . r. 19...... do dn. . . . . r. 19......

Przyjęte obligacje Pożyczki Narodowej					Nazwisko i imię (firma) składającego:	Uwagi
po zł 50 Nr. Nr.	po zł 100 Nr. Nr.	po zł 500 Nr. Nr.	po zł 1.000 Nr. Nr.	łączna kwota imienna		
					Podpis	

2.

Opłaty pobierane przez P. K. O. przy wpłatach i wypłatach.

Zarządzenie Min. Skarbu z dnia 29 sierpnia 1934 r. L. D. III. 14195/3/34.

Z dniem 1 września b. r. Pocztowa Kasa Oszczędności pobierać będzie od wszystkich operacyj na kontach czekowych władz i urzędów państwowych (za wyjątkiem operacyj przelewowych z konta na konto) opłaty prowizyjne i manipulacyjne według norm, wyszczególnionych w dołączonym odpisie uchwały Rady Zawiadowczej P. K. O.

Wobec tego, że na wspomniane opłaty, w związku z dużą ilością operacyj, dokonywanych na kontach władz i urzędów państwowych potrzebne byłyby duże sumy, koniecznem jest, w celu zmniejszenia wydatków na wspomniane opłaty, ograniczyć do możliwych granic ilość dokonywanych na tych kontach operacyj tak w odniesieniu do wpłat jak i do wypłat.

Dążąc do równomiernego obciążenia wydatkami na nowowprowadzone przez P. K. O. opłaty budżetów wszystkich ministerstw. Ministerstwo Skarbu uznaje za konieczne, aby opłaty od wypłat za pomocą przekazów czekowych były pokrywane z tych samych kredytów, z których poszczególne władze i urzędy dokonywać będą wypłaty faktycznej należności. Opłaty od wpłat na konta czekowe władz skarbowych władze i urzędy państwowe mają pokrywać również z własnych kredytów.

W związku z powyższem Ministerstwo Skarbu uprasza władze centralne o niezwłoczne wydanie zarządzeń:

I. Aby podległe władze i urzędy, dokonywując z różnych tytułów wpłat na rzecz Skarbu Państwa z reguły uskuteczniały te wpłaty bezpośrednio do kas urzędów skarbowych, a tylko w wyjątkowych przypadkach na ich konta czekowe w P. K. O.

Wpłaty na rachunek Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu lub na rachunek Izb Skarbowych (Wydziału Skarbowego Urzędu Wojewódzkiego Śląskiego w Katowicach) oraz kas urzędów skarbowych, w siedzibie których znajdują się oddziały Banku Polskiego, mogą być nadal dokonywane w oddziałach Banku Polskiego, w których wspomniane instytucje posiadają rachunki żyrowe;

II. Aby z dniem 1 września r. b. wszystkie władze i urzędy państwowe zaprzestały zupełnie wystawiania czeków kasowych na P. K. O., zastępując je czekami na Bank Polski.

III. Aby podległe władze i urzędy w jak najszerszej mierze korzystały z obrotów przelewowych z konta na konto czekowe w P. K. O.

IV. Aby w związku z koniecznością pokrywania opłat od wypłat (przekazów czekowych) z kredytów przyznanych poszczególnym władzom asygnującym, władze te w zleceniach wypłaty (asygnacjach), poniżej wystawianych sum do przekazania za pomocą przekazów czekowych, wykazywały czerwonym atramentem sumy należne P. K. O. tytułem opłat od dołączonych przekazów czekowych. W czeku natomiast ma być wypisywana suma do wypłaty (netto).

Wkońcu Ministerstwo Skarbu uprasza o ścisłe przestrzeganie powyższych postanowień.

Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

Opłaty prowizyjne i manipulacyjne P. K. O.

Rada Zawiadowcza P. K. O. uchwaliła następujące opłaty w obrocie czekowym:

a) od wpłat:

do			50 zł	—	0,10
powyżej	50 zł	do	100 zł	—	0.20
„	100 zł	„	250 zł	—	0.30
„	250 zł	„	500 zł	—	0.40
„	500 zł	„	750 zł	—	0.60
„	750 zł	„	1.000 zł	—	0.80
„	1.000 zł	„	5.000 zł	—	1.50
powyżej			5.000 zł	—	2.50

b) od wypłat:

do			50 zł	—	0.20
powyżej	50 zł	do	100 zł	—	0.30
„	100 zł	„	250 zł	—	0.40
„	250 zł	„	500 zł	—	0.70
„	500 zł	„	750 zł	—	1.—
„	750 zł	„	1.000 zł	—	1.20
„	1.000 zł	„	5.000 zł	—	2.—
powyżej			5.000 zł	—	3.—

c) od czeków stałych, zleceń stałych, jak również od automatycznych przelewów po 30 gr od każdego zlecenia;

d) od przekazów telegraficznych — koszta depesz, oraz stawki stosowane przy wypłatach, przyczem dla przekazów ponad 10.000 zł dodatkowo należność 50 gr za każde rozpoczęte 10.000 zł;

e) od informacyj o stanach kont 20 gr;

f) za czeki z brakiem pokrycia 1 zł;

g) obrót przelewowy wolny jest od opłat.

Ponadto Rada Zawiadowcza P. K. O. upoważnia Prezesa P. K. O. do ustalania w poszczególnych wypadkach opłat za inne specjalne czynności, niepodpadające pod jedną z wyżej wymienionych kategoryj.

Opłaty przy wpłatach ponosi wpłacający — przy wypłatach i zleceniach właściciel konta.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 133 z dnia 31 sierpnia 1934 r. (I. R. 7297/34).

Ministerstwo przesyła odpis zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 29 sierpnia 1934 r. Nr. D. III. 14195/3/34 w sprawie opłat pobieranych przez P. K. O. przy wpłatach i wypłatach — do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Dyrektor Departamentu: *Karol Makuch.* wr.

3.

Koszta utrzymania budynków państwowych.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 29 września 1934 r. Nr. II. 18109/34.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych pismem z dnia 26 lutego 1934 r. Nr. BZ. 22/1/40 wyjaśniło, że zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 kwietnia 1924 r. (Monitor Polski Nr. 111, poz. 319) wszelkie świadczenia i wydatki, związane z utrzymaniem i użytkowaniem budynków państwowych, ponoszą urzędy użytkujące te budynki, a zatem koszty czyszczenia jezdni, jak również wszelkie inne świadczenia powinny opłacać właściwe gimnazja ze swych budżetów.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zauważa, że jeżeli w gimnazjach są lokale użytkowane na mieszkania niesłużbowe funkcjonarjuszów państwowych, któremi dysponuje wojewoda, to z kredytów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w Dz. 3, § 10, p. 2, mogłaby być ewentualnie zapłacona część kosztów czyszczenia jezdni, przypadająca na te mieszkania, obliczone proporcjonalnie do kubatury całego budynku. Nie dotyczy to natomiast mieszkań służbowych, które traktuje się narówni z lokalami urzędowemi.

Powyższe podaje się do wiadomości i zastosowania.

P. o. Naczelnika Wydziału: (—) **L. Jus.**

4.

Egzekucja z uposażenia.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 143 z dnia 21 września 1934 r. (BP. 21239/34).

Nr. B. P. 63023/34. W porozumieniu z Ministerstwem Skarbu (pismo tegoż Ministerstwa z dnia 5 lipca 1934 r. Nr. D. III. 4711/1/34 Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że:

1. Odprawa, przyznana z art. 62 ustawy z 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1932 r. Nr. 104, poz. 873), nauczycielowi, który nie nabył jeszcze w myśl art. 94 wszelkich praw z ustawy emerytalnej, jest niejako odpowiednikiem tych praw. Dlatego do egzekucji z takiej odprawy należy stosować przepisy art. 575 k. p. c.

2. Jeżeli uposażenie jest obciążone pobraną zaliczką, to w myśl wyraźnego przepisu art. 21 rozp. Prezydenta Rplt. z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) potrącenia rat zaliczki dokonywa się niezależnie od potrąceń z innych tytułów; wobec tego przy obliczaniu 1/5 uposażenia, podlegającej egzekucji, nie należy odliczyć od uposażenia sumy, potrąconej na zwrot zaliczki, co wynika również z art. 576 k. p. c.

3. W razie zbiegu zajęcia sądowego i administracyjnego, czy to na podstawie rozporządzenia Prezydenta Rplt. z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. R. P. Nr.. 36, poz. 342), czy też na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r. o postępowaniu egzekucyjnem władz skarbowych (Dz. U. R. P. Nr. 62, poz. 580) administracyjny organ egzekucyjny przekazuje akta sądowemu organowi egzekucyjnemu, który prowadzi egzekucję według prze-

pisów o egzekucji sądowej (art. 32 rozp. Prez. Rzplt. z dnia 22 marca 1928 r. i § 2 rozp. Min. Sprawiedliwości z dnia 13 sierpnia 1930 r. poz. 481 Dz. Ust. § 3 rozp. Rady Ministrów z dnia 25 czerwca 1932 r.). O kolejności zaspokojenia wierzycieli rozstrzygają w tym przypadku przepisy kodeksu postępowania cywilnego (art. 796) w związku z art. 21 rozp. Prezydenta Rplt. z dnia 28 października 1933 r. poz. 663 Dz. Ust., który roszczeniom Skarbu Państwa z tytułu stosunku służbowego, należności i danin przyznaje pierwszeństwo zaspokojenia przed innemi roszczeniami z wyjątkiem roszczeń alimentarnych, które powinny być traktowane narówni z roszczeniami Skarbu Państwa. Oczywiście zrównanie to dotyczy 1/5 uposażenia, która podlega egzekucji za wszystkie długi, druga zaś 1/5 uposażenia jest przeznaczona wyłącznie na pokrycie należności alimentarnych (art. 575 § 2 k. p. c., art. 48 ust. 2 ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. poz. 164 Dz. Ust.). Jeżeli chodzi o potrącenie nadpłaty uposażenia, to w myśl art. 21 rozporządzenia Prezydenta Rplt. z dnia 28 października 1933 r. dokonywa go władza, asygnująca uposażenie, w granicach 1/5 uposażenia z pierwszeństwem przed innemi roszczeniami, a dopiero gdyby z tej 1/5 pozostała pewna nadwyżka, służy ona na zaspokojenie innych należności w trybie egzekucji sądowej lub administracyjnej.

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

5.

Koszta przeniesienia nowomianowanych podinspektorów szkolnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. z dnia 4 czerwca 1934 r. Nr. BP. 8911/34.

Nr. B. P. 45590/34. Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wyjaśnia, że nauczycieli, którzy zostali mianowani podinspektorami szkolnymi i w związku z tem zmuszeni byli przenieść się do innej miejscowości, należy traktować tak, jak funkcjonarjuszów państwowych, przeniesionych do innej miejscowości na własną prośbę.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan T. Lipka.* wr.

6.

Wynagrodzenie kierowników i wychowawców internatów, nie będących jednocześnie nauczycielami.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 138 z dnia 8 września 1934 r. (Nr. BP. 18805/34).

Nr. BP. 61735/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że wynagrodzenie za kierownictwo względnie wychowawstwo internatów, osób nie będących jednocześnie nauczycielami, winno mieścić się w granicach wynagrodzenia ustalonego za te czynności dla osób będących jednocześnie nauczycielami, t. j. od 50 zł do 100 zł miesięcznie (§ 40 punkt „5 d“ rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) [1]).

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 7.

Wysokość wspomnianego wynagrodzenia ustala każdorazowo indywidalnie Ministerstwo, po nadesłaniu przez kuratorjum okręgu szkolnego szczegółowo umotywowanego wniosku.

Po ustaleniu wynagrodzenia należy zawrzeć z daną osobą odpowiednią umowę.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan T. Lipka.* wr.

7.

Dodatki służbowe za zajęcia nauczycieli poza nauczaniem.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 5 września 1934 r. (Nr. BP. 17649/34).

Nr. B. P. 60851/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że nauczycielowi, pełniącemu obowiązki kierownika gabinetu geograficzno-fizycznego, towaroznawczego, bibljoteki szkolnej i t. p., nie przysługuje żadne wynagrodzenie dodatkowe, gdyż prace te związane są z całokształtem pracy nauczycielskiej.

Jeżeli zaś nauczyciel spełnia czynności kancelaryjne, co powinno mieć miejsce jedynie w wyjątkowych wypadkach, wówczas winien otrzymać za te czynności wynagrodzenie takie, jakie otrzymują pomocnicze siły kancelaryjne.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan T. Lipka.* wr.

8.

Wynagrodzenie za godziny nadliczbowe i kontraktowe.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 151 z dnia 12 października 1934 r. (Nr. BP. 11741/34).

Wobec wątpliwości, jakie nasuwają się przy obliczaniu nauczycielom wynagrodzenia za godziny lekcyjne, udzielane przez nich w wymiarze wyższym niż określony w rozporządzeniu Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. o wymiarze godzin nauczania, zmienionem rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 57) [1]), Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

1. *Godziny nadliczbowe.* Za godziny nadliczbowe uważać należy godziny lekcyjne, w których nauczyciel: a) udziela we własnej szkole nauki w ilości, przekraczającej obowiązujący go wymiar (wszelkie godziny we własnej szkole), b) uzupełniając brakującą mu do pełnego wymiaru ilość godzin, udziela nauki w innej szkole, w której ze względu na plan naukowy tej szkoły musi udzielać nauki w większej ilości godzin niż brakuje mu do pełnego wymiaru.

W tych przypadkach — podobnie jak w określonym w punkcie 2) okólnika Nr. 176 z dnia 2 grudnia 1932 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 9, poz. 111) [2]) — wysokość dodatku służbowego za godziny nadlicz-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 458.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 26.

bowe obliczać należy w myśl zasad rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. o dodatkach służbowych, zmienionego rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 58)[3]), przyjmując stawkę dodatku, przewidzianą dla nauczycieli tej szkoły, w której dany nauczyciel ma godziny nadliczbowe.

2. *Godzny kontraktowe.* Za godziny kontraktowe uznać należy wszystkie inne godziny lekcyjne, które nie podpadają pod kategorję określonych wyżej godzin nadliczbowych.

Udzielanie przez nauczyciela nauki w tych godzinach odbywać się winno na zasadzie umowy, w której wynagrodzenie określić należy w myśl zasad rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 24 stycznia 1934 r. o wynagrodzeniu nauczycieli kontraktowych, zmienionego rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 59)[4]), przyjmując z § 11 tego rozporządzenia stawkę wynagrodzenia, przewidzianą dla nauczycieli tej szkoły, w której nauczyciel ma na podstawie umowy udzielać nauki.

Przykłady: 1) nauczyciel gimnazjum (seminarjum), który uzupełnia obowiązujący go wymiar godzin w szkole powszechnej (szkole ćwiczeń) i w związku z tem ma tam godziny nadliczbowe, winien otrzymać dodatek służbowy w wysokości po 5 zł miesięcznie za każdą godzinę nadliczbową w tygodniu;

2) nauczyciel szkoły ćwiczeń, który uzupełnia obowiązujący go wymiar godzin w seminarjum i w związku z tem ma tam godziny nadliczbowe, winien otrzymać dodatek służbowy w wysokości po 10 zł miesięcznie za każdą godzinę nadliczbową w tygodniu;

3) nauczyciel szkoły powszechnej, zatrudniony w pełnym wymiarze godzin, który ponadto udziela nauki w seminarjum, winien z tego tytułu otrzymywać wynagrodzenie umowne po 8 — względnie 10 zł miesięcznie za każdą godzinę tygodniowo;

4) nauczyciel seminarjum, który otrzymuje już dodatek służbowy za godziny nadliczbowe w związku z uzupełnieniem w szkole ćwiczeń obowiązującego go wymiaru godzin, lecz udziela dodatkowo nauki w Państwowym Instytucie Robót Ręcznych, winien z tego ostatniego tytułu otrzymywać wynagrodzenie umowne po 20 zł miesięcznie za każdą godzinę tygodniowo

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

9.

Uzupełnienie godzin nauki religji.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 149 z dnia 4 października 1934 r. (Nr. BP. 24394/34).

W związku z okólnikiem tutejszym Nr. 110 z dnia 13 lipca 1934 r (Nr. BP. 13304/34) wsprawie wynagrodzenia kontraktowych nauczycieli religji, Ministerstwo W. R. i O. P. oznajmia, że nie sprzeciwia się, by jak dotąd, tak i nadal, umożliwić duszpasterzom, uczącym religji, odrabianie opuszczonych z należycie usprawiedliwionych powodów godzin nauki re-

---

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 459.
[4]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 461.

ligji w szkole, jednak bez uszczerbku czasu przeznaczonego na inne przedmioty nauczania oraz bez naruszenia normalnego toku zajęć szkolnych i zatwierdzonego rozkładu lekcyj.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan T. Lipka.* wr.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 537/34 z dnia 13 października 1934 r. (Nr. BP. 65020/34).

W związku z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 110 z dnia 13 lipca 1934 r. Nr. BP. 13304/34 w sprawie wynagrodzenia kontraktowych nauczycieli religji (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 9 ex 1934) Kuratorjum podaje powyższy okólnik do wiadomości i stosowania.

Naczelnik Biura Personalnego: *Dr. J. Weryński.* wr.

10.

Lata służby nieetatowej do ustalenia.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 28 sierpnia 1934 r. (Nr. BP. 6319/34).

Nr. BP. 59651/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że w myśl ust. 3 i 4 art. 8 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli z pracy nauczyciela nieetatowego w publicznych szkołach powszechnych, mającej bez wątpienia charakter pracy nauczyciela kontraktowego, uwzględnia się przy ustaleniu tylko te okresy czasu, w ciągu których nauczyciel uczył co najwyżej po 14 godzin tygodniowo.

Za Dyrektora Biura Personalnego: *(—) E. Braun,* Kier. Referatu.

11.

Dodatek służbowy dla kontraktowych nauczycieli p. o. kierowników publicznych szkół powszechnych.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 142 z dnia 17 września 1934 r. (Nr. BP. 10946/34).

Nr. BP. 62519/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że nauczycielom kontraktowym p. o. kierowników publicznych szkół powszechnych, należy przyznawać dodatki służbowe za kierownictwo analogicznie do zasad, określonych w okólniku tutejszym Nr. 6 z dnia 13 stycznia 1934 r. (Nr. BP. 1702/34) [1]) w sprawie wypłacania dodatków służbowych nauczycielom p. o. kierowników publicznych szkół powszechnych.

Minister: *W. Jedrzejewicz.* wr.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 172.

12.

Zaszeregowanie nauczycielek w stanie pozasłużbowym.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 146 z dnia 27 września 1934 r. (Nr. BP. 24300/34).

Nr. BP. 65959/34. Na zapytanie jednego z kuratorjów, jakich zasad należy przestrzegać przy zaszeregowaniu tych naczycielek, które obecnie wstępują zpowrotem do służby czynnej ze stanu pozasłużbowego, Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, co następuje: nauczycielki, będące w dniu 1 lutego 1934 r. w stanie pozasłużbowym, a wstępujące obecnie do służby, należy traktować pod względem zaszeregowania tak, jak nauczycieli czynnych w dniu 1 lutego 1934 r.

Dyrektor Biur Personalnego: *(—) Jan T. Lipka.*

13.

Automatyczne przechodzenie nauczycieli szkół zawodowych do wyższych grup uposażenia.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 147 z dnia 29 września 1934 r. (Nr. BP. 18766/34).

Nr. BP. 64085/34. Ponieważ rozporządzenie wykonawcze do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774 [1]) o kwalifikacjach zawodowych do nauczania w szkołach i na kursach zawodowych dotąd się nie ukazało i w dniu 1 lutego 1934 r. nie było prawie nauczycieli kwalifikowanych w rozumieniu przepisów o kwalifikacjach zawodowych do nauczania, należy tymczasowo uznać, że §§ 53. 54 i 56 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) [2]), mówiąc o nauczycielach kwalifikowanych, mają na myśli nauczycieli szkół zawodowych, którzy na mocy dawnych przepisów uposażeniowych posiadali kwalifikacje do uposażenia, t. j. którzy otrzymywali uposażenie na podstawie ust. 1, 2, 3, 4 i 5 art. 50 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r.

Dawna ustawa uposażeniowa nie rozróżniała szkół zawodowych stopnia średniego i niższego. przeto wszystkich nauczycieli, o których mowa w ustępie poprzednim, należy tymczasowo uważać w rozumieniu przepisów uposażeniowych za posiadających kwalifikacje do szkół średnich zawodowych. dlatego wszyscy ci nauczyciele, jako kwalifikowani nauczyciele średnich szkół zawodowych bez względu na to, czy uczą w szkole średniej czy niższej zawodowej, przechodzą do następnych grup uposażenia na podstawie § 54 i § 55 lub § 58 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r.; § 53 nie może mieć w tym stanie rzeczy zastosowania.

Nauczyciele wymienieni w ust. 2 art. 50 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. jako niekwalifikowani w rozumieniu przepisów tej ustawy, zatrzymują grupę uposażenia uzyskaną przy zaszeregowaniu aż do dnia 1 stycznia 1935 r., od której to daty winni otrzymywać IX grupę uposażenia.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 591.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 7.

Instruktorzy szkoły zawodowej, którzy przed dniem 1 lutego 1934 r otrzymywali uposażenie na podstawie ust. 1 art. 55 dawnej ustawy uposażeniowej, winni być przy przechodzeniu do wyższych grup uposażeniowych traktowani jako kwalifikowani i awansować według przepisów ust. 2 § 56 lub § 58.

Instruktorzy, którzy przed dniem 1 lutego 1934 r. otrzymali uposażenie na podstawie ust. 2 art. 55 dawnej ustawy uposażeniowej, a więc byli traktowani w myśl przepisów tej ustawy jako niekwalifikowani, winni otrzymywać uposażenie na podstawie ust. 1 § 56 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r.

Okólnik niniejszy reguluje tymczasowo sprawę kwalifikacji do uposażenia nauczycieli i instruktorów szkół zawodowych, czynnych w dniu 1 lutego 1934 r.

Zasady powyższe nie mają znaczenia przy ustalaniu tych funkcjonarjuszów.

Z chwilą wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego do rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774) sprawa automatycznego przechodzenia do wyższych grup uposażeniowych wyżej wymienionych funkcjonarjuszów będzie uzgodniona z rozporządzeniem wykonawczem, co może pociągnąć za sobą ewentualne sprostowanie na niekorzyść zainteresowanych sposobu automatycznego ich awansowania określonego niniejszym okólnikiem.

Dlatego też w pismach do zainteresowanych należy wyraźnie zaznaczać, że sprawa automatycznego posuwania się do wyższych grup uposażeniowych, uregulowana w myśl powyższych zasad, ma charakter tymczasowy i że ostateczne uregulowanie tej kwestji nastąpi po wejściu w życie rozporządzenia wykonawczego do rozporządzenia z dnia 21 października 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 91, poz. 774).

Dyrektor Biur Personalnego: *(—) Jan T. Lipka.*

14.

Opłaty szkolne w szkołach rolniczych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 144 z dnia 24 września 1934 r. (I. R. 7361/34).

Nr. III. 25759/34. W związku z wątpliwościami, jakie nasunęły się kuratorjom okręgów szkolnych przy stosowaniu w szkołach rolniczych okólnika Nr. 86 z dnia 14 czerwca 1934 r. (I. R. 4545/34) o opłatach szkolnych w szkołach zawodowych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 97) [1]) Ministerstwo wyjaśnia, co następuje:

a) okólnik powyższy stosować należy we wszystkich państwowych zarówno ludowych (niższych) jak i średnich szkołach rolniczych, ogrodniczych i specjalnych (mleczarskich, spółdzielczych i t. p.);

b) w szkołach niższych (rolniczych, ogrodniczych i specjalnych) obowiązują punkty III i V okólnika;

c) egzamin główny w średnich szkołach rolniczych, nie wyszczególniony w punkcie IV okólnika, należy traktować analogicznie jak egza-

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 315.

min końcowy w tych szkołach. Taksa za egzamin główny wynosi złotych 10.

Fundusz powstały z powyższych opłat szkolnych powinien być zużyty według postanowień punktu VIII omawianego okólnika, przyczem dochód z taks za egzamin główny winien być zużyty zgodnie z wytycznemi punktu VIII lit. c).

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

15.

Normy wynagrodzenia kontraktowego personelu publicznych szkół dokształcających zawodowych.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 31 sierpnia 1934 r. (Nr. BP. 17670/34).

Nr. III. 24509/34. Udział Skarbu Państwa w pokrywaniu kosztów wynagrodzenia kontraktowego personelu publicznych szkół dokształcających zawodowych należy nadal obliczać od dnia 20 sierpnia 1934 r. do końca roku szkolnego 1934/35, t. j. do dnia 19 sierpnia 1935 r. według norm wynagrodzenia obowiązujących w dniu 1 stycznia 1934 r.

Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 20 sierpnia 1934 r.

Minister: (—) *W. Jedrzejewicz.*

16.

Wynagrodzenie niższych funkcjonarjuszów za służbę w święta.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 30 sierpnia 1934 r. (Nr. BP. 18657/34).

Nr. BP. 60063/34. Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że uchwała Rady Ministrów z dnia 21 stycznia 1928 r. w sprawie wynagrodzenia niższych funkcjonarjuszów państwowych za święta (pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 3 lutego 1928 r. Nr. O. Prez. 740/28) [1]) powzięta na podstawie art. 10 ustawy uposażeniowej z dnia 9 października 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 116. poz. 924) straciło moc obowiązującą z dniem 31 stycznia 1934 r.

Dyrektor Biur Personalnego: *(—) Jan T. Lipka.*

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

P. Kurator powierzył czynności instruktora (ki) oświaty pozaszkolnej w Kuratorjum O. S. Lw. do dnia 19 sierpnia 1935 r.:

1) p. Marji Bednarskiej, nauczycielce Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie, przydzielonej do Kuratorjum O. S. Lw.,

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1928 r., str. 507.

2) p. Władysławowi Donigiewiczowi, nauczycielowi 7-klasowej szkoły w Czortkowie,

3) p. Franciszkowi Sedlaczkowi, nauczycielowi 7-kl. szkoły im. św. Anny we Lwowie.

P. Kurator dopuścił mgr. p. Lesława Pytla do służby przygotowawczej w Kuratorjum O. S. Lw.

Spensjonowani. Jadwiga Andrzejowska, pomocnik kanc. Kuratorjum O. S. Lw.

Inspektoraty.

Mianowani.

Gerlach Jan prowizorycznym podinspektorem szkolnym dla obwodu szkolnego lwowskiego, p. o. inspektora szkolnego na obwód szkolny lwowski miejski.

Dr. Konopnicki Jan podinspektorem szkolnym na obwód szkolny gródecki.

Inż. Syrek Jan prowizorycznym podinspektorem szkolnym dla obwodu szkolnego tarnopolskiego.

P. Kurator powierzył czynności podinspektora szkolnego:

p. Bartkowskiemu Michałowi w Inspektoracie Szkolnym w Sanoku;

p. Chomie Władysławowi w Inspektoracie Szkolnym w Nadwórnej;

p. Nunbergowi Stanisławowi w Inspektoracie Szkolnym w Kamionce Strumiłłowej.

Przeniesieni.

Dzieduszko Karol, prow. podinspektor szkolny w Sanoku, do Inspektoratu Szkolnego w Trembowli.

Dziurman Piotr, prow. podinspektor szkolny w Obornikach, do Inspektoratu Szkolnego w Stanisławowie.

Follprecht Józef, prow. podinspektor szkolny w Stanisławowie, do Inspektoratu Szkolnego w Nadwórnej.

Gołębiowski Jan, prow. podinspektor szkolny w Samborze, do Inspektoratu Szkolnego w Sanoku.

Reiter Józef, pomocnik kancelaryjny w Inspektoracie Szkolnym w Nisku, do Inspektoratu Szkolnego w Złoczowie.

Derczyński Edmund, pomocnik kancelaryjny w Inspektoracie Szkolnym w Złoczowie, do Inspektoratu Szkolnego w Nisku.

Spensjonowani.

Fischer Karol, inspektor szkolny w Jarosławiu,

Kulczycki Michał, pozostający w stanie nieczynnym inspektor szkolny w Gródku Jagiellońskim,

Matwijów Józef, pozostający w stanie nieczynnym sekretarz administracyjny w Inspektoracie Szkolnym w Zbarażu,

Brandstätter Eugenjusz, sekretarz administracyjny w Inspektoracie Szkolnym w Samborze,

Gruszecka Jadwiga, sekretarka Inspektoratu Szkolnego w Trembowli,

Hollanek Władysław, pozostający w stanie nieczynnym sekretarz administracyjny w Inspektoracie Szkolnym w Brzeżanach.

Zmarli.

Michał Mróz, inspektor szkolny w Rzeszowie, zmarł dnia 29 kwietnia 1934 r. w 61 roku życia.

Instruktorzy Oświaty Pozaszkolnej.

P. Kurator powierzył czynności instruktora oświatowego:

p. Grochalowi Andrzejowi przy Inspektoracie Szkolnym w Brzeżanach;

p. Hawrotowi Janowi przy Inspektoracie Szkolnym (zamiejskim) we Lwowie; p. Horakowi Romanowi przy Inspektoracie Szkolnym w Turce n/Str.;

p. Jabłońskiemu Izydorowi przy Inspektoracie Szkolnym w Czortkowie; p. Jabłońskiemu Władysławowi przy Inspektoracie Szkolnym w Krośnie; p. Jarockiemu Wojciechowi przy Inspektoracie Szkolnym w Rawie Ruskiej; p. Józefczukowi Stanisławowi przy Inspektoracie Szkolnym w Trembowli; p. Jóźkowowi Józefowi przy Inspektoracie Szkolnym w Dolinie;

p. Knotzowi Józefowi Marjanowi przy Inspektoracie Szkolnym w Jarosławiu;

p. Lachowskiemu Celestynowi przy Inspektoracie Szkolnym w Gródku Jagiellońskim;

p. dr. Majewskiemu Janowi przy Inspektoracie Szkolnym Miejskim we Lwowie; p. Michalewiczowi Józefowi przy Inspektoracie Szkolnym w Przemyślu;

p. mgr. Owadiukowi Franciszkowi przy Inspektoracie Szkolnym w Tarnopolu;

p. Paśce Pawłowi przy Inspektoracie Szkolnym w Rzeszowie; p. Pawliszynowi Michałowi przy Inspektoracie Szkolnym w Kołomyi;

p. Radce Zygmuntowi przy Inspektoracie Szkolnym w Złoczowie;

p. dr. Siemieńskiemu Maksymiljanowi przy Inspektoracie Szkolnym w Stanisławowie; p. Szostakowi Józefowi przy Inspektoracie Szkolnym w Kamionce Strumiłłowej;

p. Welcowi Michałowi przy Inspektoracie Szkolnym w Stryju; p. Wnukowi Józefowi przy Inspektoracie Szkolnym w Samborze; p. Wolwowiczowi Mieczysławowi przy Inspektoracie Szkolnym w Sanoku.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechne.

Mianowani.

Burysz Roman kierownikiem 2-klasowej szkoły w Zboiskach (Lwów);

Charzewski Andrzej kierownikiem 2-klasowej szkoły w Dereżycach (Drohobycz);

Dmytruk Włodzimierz kierownikiem 2-klasowej szkoły w Krasnostawcach (Śniatyn);

Fiala Jan kierownikiem 6-klasowej szkoły w Białym Kamieniu (Złoczów); Fichmanówna Serafina nauczycielką gimnazjum w Rohatynie;

Gajewska Marja kierowniczką 3-klasowej szkoły w Gajach Roztockich (Złoczów);

Herman Grzegorz kierownikiem 6-klasowej szkoły w Olszanicy (Złoczów);

Jędrusiński Alfred kierownikiem 3-klasowej szkoły w Wacowicach (Drohobycz);

Kulczycki Jan kierownikiem 2-klasowej szkoły w Tysowicy (Turka); Kulczycka Lubow Marja kierowniczką 2-klasowej szkoły w Woszczańcach (Rudki); Kwaśny Franciszek kierownikiem 2-klasowej szkoły w Hucie Różanieckiej (Lubaczów);

Majerówna Marja kierowniczką 2-klasowej szkoły w Obłaźnicy (Żydaczów);

Pruc Dionizy kierownikiem 3-klasowej szkoły w Markowej (Nadwórna);

Sałabun Józef nauczycielem gimnazjum III w Stanisławowie; Sambulski Michał kierownikiem 2-klasowej szkoły w Młynowcach (Złoczów); Szeliski Józef nauczycielem gimnazjum II w Stryju; Szwec Tadeusz kierownikiem 5-klasowej szkoły w Ponikowicy (Brody);

Toroński Tadeusz kierownikiem 7-klasowej szkoły w Rohatynie;

Wagner Jan kierownikiem 4-klasowej szkoły w Horucku (Sambor); Wojciechowski Wiktor nauczycielem Szkoły Rolniczej w Mokrzyszowie;

Mgr. Zaczek Adam nauczycielem seminarjum nauczycielskiego męskiego we Lwowie.

P r z e n i e s i e n i.

Ardl Karol, nauczyciel gimnazjum w Tłumaczu, p. o. nauczyciela 7-klasowej szkoły w Tłumaczu, do gimnazjum I w Przemyślu, p. o. nauczyciela w jednej z publicznych szkół powszechnych w Przemyślu; Ajchler Marcin, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Kupiczwoli (Żółkiew), do 7-klasowej szkoły w Schodnicy (Drohobycz);

Baranowa Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Pojle (Kałusz), do 1-klasowej szkoły w Zarzewiu (Sambor); Berdakówna Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Marji Konopnickiej we Lwowie, do 7-klasowej szkoły w Stebniku (Drohobycz); Berger Bruchcia, nauczycielka gimnazjum w Nisku, do gimnazjum w Kamionce Strumiłłowej; Biegelmayerówna Helena, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Sąsiadowicach (Sambor), do 2-klasowej szkoły w Straszewicach (Sambor); Blatkiewicz Michalina, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Krzeczowicach (Przeworsk), do 1-klasowej szkoły w Łukowej (Łańcut); Brechowa Izabela, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej w Borszczowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej im. E. Orzeszkowej w Drohobyczu; Brykajło Michał, kierownik 3-klasowej szkoły w Kadobnej (Kałusz), na stanowisko kierownika 2-klasowej szkoły w Pójle (Kałusz); **Bułkowski Ksawery,** dyrektor gimnazjum w Leżajsku, na równorzędne stanowisko do gimnazjum w Tłumaczu;

Cagowa Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Błażowej Dolnej (Rzeszów), do 2-klasowej szkoły w Zawsiu (Śniatyn); Capińska Darja, na-

uczycielka 5-klasowej szkoły w Wyszatyczach (Przemyśl), do 4-klasowej szkoły w Mokrotynie (Żółkiew); Chilewska Jadwiga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Koniuchach (Brzeżany), do 4-klasowej szkoły w Hałuszczyńcach (Skałat); Chmielewska Franciszka, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Boryniczach (Bóbrka), do 3-klasowej szkoły w Dernowie (Kamionka Str.); dr. Chodaczek Władysław, profesor gimnazjum IX im. Jana Kochanowskiego we Lwowie, do gimnazjum VI im. St. Staszica we Lwowie; ks. Chowaniec Ernest, nauczyciel religji szkoły powsz. w Gródku Jagiellońskim, do 7-klasowej szkoły powsz. w Brodach; Chudiak Jan, nauczyciel szkoły w Działoszycach (pow. pińczowskiego), do 7-klasowej szkoły Nr. 42 we Lwowie; **Cichocki Władysław,** dyrektor gimnazjum w Śniatynie, na równorzędne stanowisko do gimnazjum w Czortkowie; prof Ciechowski Jan, nauczyciel p. o. kierownika szkoły w Zboiskach (Lwów), do 7-klasowej szkoły Nr. 13 we Lwowie; Cuprykowa Anna, nauczycielka szkoły w Wisłoku Górnym, do 2-klasowej szkoły w Pachach (pow. skierniewickiego); Cygan Stanisław, profesor gimnazjum VI we Lwowie, do gimnazjum IX we Lwowie; Czuczman Jan, nauczyciel filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, do gimnazjum XI we Lwowie;

Dąbrowska Józefa, nauczycielka seminarjum żeńskiego w Brzeżanach, do gimnazjum w Brzeżanach; Delawska Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Bolechowie (Dolina), do 7-kl. szkoły im. św. Kingi w Stryju; Demkowicz Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Bukowsku (Sanok), do 7-klasowej szkoły męskiej w Brodach; Diduszkowa Zofja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Demni (Żydaczów), do 7-klasowej szkoły w Ustrzykach Dolnych (Lesko); Długoszewski Józef, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Bednarówce (Nadwórna), do 3-klasowej szkoły w Przedborzu (Kolbuszowa); Dziurgot Julja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Potoczku (Śniatyn), do 4-klasowej szkoły w Tyśmieniczanach (Stanisławów);

Eckstein Antoni, nauczyciel gimnazjum w Nisku, do seminarium nauczycielskiego męsk. w Czortkowie; Ehrenkreutzówna Emilja, nauczycielka gimnazjum im Króla Zygmunta Augusta w Wilnie, do gimnazjum X we Lwowie;

Filarowa Jadwiga, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Horodnicy (Kopyczyńce), do 2-klasowej szkoły w Czerlanach (Gródek Jag.); Filipowicz Wanda, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Stulsku (Żydaczów), do 5-klasowej szkoły w Gajach (Lwów); ks. Fleischhacker Kazimierz, nauczyciel religji szkoły w Kozowej (Brzeżany), do szkoły w Kosowie ad Chomiakówka (Czortków); Fokszejowa Michalina, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Kamionce Wielkiej (Kołomyja), do 1-klasowej szkoły w Smodnej (Kosów); Francoz Szulim, nauczyciel gimnazjum II w Tarnopolu, do gimnazjum I w Tarnopolu;

Gissowska Janina Emilja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Jabłonowie (Kołomyja), do 4-klasowej szkoły w Wołczyńcu (Stanisławów); Górka Rudolf, profesor gimnazjum XI we Lwowie, do gimnazjum IX we Lwowie; Górska Marja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Kamieniu (Kałusz), do 5-klasowej szkoły w Zimnej Wodzie (Lwów); Grabiec Jan, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Dunajowie (Przemyśl), do 7-klasowej szkoły w Jasienicy Solnej (Drohobycz); Graubart Ozjasz, nauczyciel gimnazjum I im. W. Pola w Tarnopolu, do gimnazjum II w Tarnopolu; Groch Stefan, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Chłopicach (Jarosław), do 6-klasowej szkoły w Rakszawie (Łańcut); Gryguś Franciszek, kierownik 4-klasowej

szkoły w Kosienicach (Przemyśl), do 4-klasowej szkoły w Krasiczynie (Przemyśl); Gryniowa Stanisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Kocku (powiat łukowski), do 7-klasowej szkoły w Żurawicy (Przemyśl);

Hałasowska Marja, nauczycielka szkoły w Stanach (Nisko), do 2-klasowej szkoły w Rudańcach (Lwów); Hawlowa Józefa, nauczycielka szkoły żeńskiej w Bóbrce, do 7-klasowej szkoły im. Piramowicza w Drohobyczu; Huńkówna Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Łopuszce Wielkiej (Przeworsk), do 5-klasowej szkoły w Handzlówce (Łańcut);

Iwanowska Zofja, nauczycielka szkoły w Mętowie (pow. lubelskiego), do 2-klasowej szkoły w Czarnuszewicach (Lwów);

Jabłońska Kazimiera, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej im. T. Czackiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły im. Staszica w Borysławiu (Drohobycz);

Ks. Kaczorowski Henryk, nauczyciel religji szkoły w Kosowie (Czortków), do szkoły w Grzymałowie (Skałat); Karpiukówna Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Olesku (Złoczów), do 5-klasowej szkoły w Bohorodczanach; dr. Kędzior Michał, profesor gimnazjum w Buczaczu, do gimnazjum II w Stanisławowie; Kirczowowa Ludwika, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Żukowie (Brzeżany), do 2-klasowej szkoły w Kozówce (Brzeżany); Konopacka Irena, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Kordeckiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły im. Mickiewicza w Borysławiu (Drohobycz); Kokolski Michał, nauczyciel gimnazjum I w Stryju, do gimnazjum II w Stryju; Koniuszowa Marja, nauczycielka szkoły w Połtoranowiczach (pow. pińskiego), do 6-klasowej szkoły w Brzuchowicach (Lwów); Kopczyk Paweł, nauczyciel seminarjum męskiego w Czortkowie, przydzielony do gimnazjum w Czortkowie, do gimnazjum w Nisku; Korolukówna Antonina, nauczycielka szkoły w Górznie (pow. garwolińskiego), do 1-klasowej szkoły w Sannikach (Mościska); Kostkówna Anna, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Sannikach (Mościska), do 1-klasowej szkoły w Polanie (Sambor); Kotełkowa Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej w Jaworowie, do 7-klasowej szkoły w Cieszanowie (Lubaczów); Krajczyk Michał, nauczyciel 5-klasowej szkoły w Stebniku (Drohobycz), do szkoły w Zaniemyślu (Sieradz); Krotkiewska Irena nauczycielka 7-klasowej szkoły w Skałacie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej im. kr. Jadwigi w Tarnopolu; Kubicka Aniela, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Siedliskach, do 3-klasowej szkoły w Obydzu (pow. krzemienieckiego); dr. Kuczer Włodzimierz, profesor gimnazjum VIII we Lwowie, do filii gimnazjum z r. j. n. we Lwowie; Kunisz Władysław, nauczyciel II gimnazjum w Rzeszowie, do gimnazjum II w Jarosławiu; Kuryłas Józef, nauczyciel II seminarjum żeńskiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły im. Szaszkiewicza we Lwowie; Kuzimowicz Jan, nauczyciel 4-klasowej szkoły w Hałuszczyńcach (Skałat), do 1-klasowej szkoły w Koniuchach (Brzeżany); Kwieciński Zdzisław, nauczyciel seminarjum naucz. meskiego w Czortkowie, do seminarjum męskiego w Lublinie;

Lasek Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Gniewczynie (Przeworsk), do 2-klasowej szkoły w Tuligłowach (Jarosław); Laszkówna Cecylia, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Borszowie (Przemyślany), do 1-klasowej szkoły w Pohorylcach (Przemyślany); Lautsch Jan, nauczyciel gimnazjum żeńskiego w Tarnopolu, do gimnazjum w Krośnie; Ledwożyw Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Glinianach, do 2-klasowej szkoły w Mądzelówce (Podhajce); Lewicki Jan, nauczyciel II seminarjum

naucz. żeńskiego we Lwowie, do seminarjum ochroniarskiego we Lwowie; Lisowska Janina, nauczycielka szkoły w Dolinach (Lubaczów), do 5-klasowej szkoły w Dobrohostowie (Drohobycz); Listowska Jadwiga, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Lubyczy-Kniazie (Rawa Ruska), do 1-klasowej szkoły w Maksymcu (Nadwórna);

Madler Juljusz, nauczyciel gimnazjum IX we Lwowie, do gimnazjum XI we Lwowie, Mejgier Józef, nauczyciel gimnazjum II w Stanisławowie, do gimnazjum w Buczaczu; Marynowicz Filomena, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Maksymówce (Dolina), do 2-klasowej szkoły w Nowosielcach (Bóbrka); Mazur Władysław, nauczyciel szkoły w Chwatowicach (Tarnobrzeg), do 4-klasowej szkoły w Biłce Szlacheckiej (Lwów); Mazurkiewicz Tadeusz, nauczyciel, p. o. dyrektora gimnazjum w Czortkowie, na stanowisko nauczyciela do gimnazjum w Śniatynie; Mazurkówna Anna, nauczycielka seminarjum naucz. w Jaworowie, do seminarjum naucz. żeńskiego w Stanisławowie; Moralewicz Marja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Lubszy (Żydaczów), do 6-klasowej szkoły w Derehowie (Stanisławów); **Mysłowski Emil**, dyrektor seminarium naucz, męskiego w Zaleszczykach do seminarjum naucz. w Czortkowie;

Nehrebecki Józef, nauczyciel 4-klasowej szkoły w Liskach (Kołomyja), do 5-klasowej szkoły w Dubowcach (Stanisławów); Nelken Rachela, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. T. Czackiego we Lwowie, do 7-klasowej szkoły im. Krasińskiego w Borysławiu (Drohobycz); Niewiakowski Romuald, nauczyciel seminarjum naucz. żeńskiego w Stanisławowie, do seminarjum naucz. męskiego w Stanisławowie; Nowakowa Jadwigfa, nauczycielka 7-klasowej szkoły Nr. 2 w Zdołbunowie, do 7-klasowej szkoły w Birczy (Dobromil); ks. Nykietiuk Włodzimierz, nauczyciel religii grecko-kat. szkoły w Kutach Starych, do gimnazjum z r. j. n. w Stanisławowie;

Ks prof. Olejarz Michał, nauczyciel religji rzym.-kat., 7-klasowej szkoły w Skałacie, do 7-klasowej szkoły męskiej w Monasterzyskach (Buczacz); Olszewska Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Radymnie (Jarosław), do 5-klasowej szkoły w Sośnicy (Jaworów); Osiecka Stefania, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Czereszce (pow. nowogrodzkiego), do 6-klasowej szkoły w Pobereżu (Stanisławów);

Pendycka Aleksandra, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Mokrotynie Wsi (Żółkiew), do 4-klasowej szkoły w Wyszatyczach (Przemyśl); Piotrowski Grzegorz, nauczyciel 1 klasowej szkoły w Mazowie (Przemyślany), do 1-klasowej szkoły w Przemiwółkach (Żółkiew); **Piskozub Władysław**, dyrektor gimnazium I w Samborze, na równorzędne stanowisko do gimnazium w Śniatynie; Piskozubówna Karolina, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Dubowcach (Stanisławów), do 4-klasowej szkoły w Liskach (Kołomyja); Polechoński Kazimierz, pozostający w stanie nieczynnym instruktor szkoły kołodziejsko-kowalskiej w Grzymałowie, do szkoły przemysłu drzewnego w Kołomyi; Potyczówna Helena, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Tarnawce (Sanok), do 2-klasowej szkoły w Rozpuciu (Dobromil); Pragerowa Maria, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Zaszkowicach (Gródek Jag.), do 2-klasowej szkoły w Kuhajowie (Lwów); Przybylska Janina, nauczycielka szkoły w Burczu (Rudki), do 5-klasowej szkoły w Odrzykoniu (Krosno); Przyjemski Platon, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Łodynie Wielkiej (Kamionka Str.), do 7-klasowej szkoły w Mielnicy (Borszczów);

dr. Ratusiński Piotr, profesor gimnazjum w Złoczowie, do gimnazjum w Żółkwi; dr. Rogowski Jan, profesor gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, do gimnazjum VII we Lwowie; Rosenhek Janina, nauczycielka gimnazjum w Śniatynie, do gimnazjum w Leżajsku; Rozdolski Michał, profesor gimnazjum I we Lwowie, do gimnazjum X we Lwowie;

Sandl Jakób, profesor gimnazjum X we Lwowie, do gimnazjum I we Lwowie; Schillerowa Kazimiera, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Gołogórach (Złoczów), do 1-klasowej szkoły w Brzezinach Bełzeckich; Schreiberówna Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Albigowej (Łańcut), do 2-klasowej szkoły w Węgierce (Jarosław); Schulz Romuald, nauczyciel szkoły Nr. 5 we Lwowie, do 7-klasowej szkoły im. Krasińskiego w Borysławiu (Drohobycz); Singler Franciszek, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Przekurce (pow. lubomelskiego), do 2-klasowej szkoły w Kałaharówce (Tarnopol); Szumilakowa Władysława, nauczycielka szkoły w Łodzi, do 7-klasowej szkoły im. Skargi w Jarosławiu; Schworm Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Kopyczyńcach, do 7-klasowej szkoły w Janowie (Gródek Jag.); Seretna Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej w Rohatynie, do 5-klasowej szkoły w Rzęśnie Polskiej (Lwów); Skulicz Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. król. Jadwigi w Samborze, do 7-klasowej szkoły Nr. 4 we Lwowie; **Skurski Franciszek**, dyrektor gimnazjum im. J. Piłsudskiego w Święcianach, p. o. dyrektora gimnazjum im. Juljusza Słowackiego w Wilnie, na równorzędne stanowisko dyrektora do gimnazjum w Kamionce Strumiłłowej; Słowikowa Leontyna, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Medusze (Stanisławów), do 6-klasowej szkoły w Rodatyczach (Gródek Jag.); Słowikowa Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Bołszowcach (Rohatyn), do 1-klasowej szkoły w Leśnikach (Brzeżany); Słuszkiewicz Emilja, nauczycielka gimnazjum im. kr. Kazimierza Wielkiego w Bochni, do gimnazjum żeńskiego w Tarnopolu; Stachówna Kinga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Polanie (Sambor), do 1-klasowej szkoły w Sannikach (Mościska); Starzecka Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. M. Konopnickiej w Sokalu, do 7-klasowej szkoły Nr. 47 we Lwowie; Stroff Otokar, nauczyciel 5-klasowej szkoły w Mirocinie (Przeworsk), do 3-klasowej szkoły w Mirocinie (tego samego powiatu); Strynowa Helena, nauczycielka 7-kl. szkoły Nr. 4. we Lwowie, do 7-klasowej szkoły żeńskiej im. król. Jadwigi w Samborze; Szczepański Mieczysław, nauczyciel 4-klasowej szkoły w Czarnej (Lesko), do 4-klasowej szkoły w Demni (Żydaczów); Szower Zygmunt, nauczyciel gimnazjum w Leżajsku, do gimnazium w Tarnobrzegu; dr. Ściebora Władysław, nauczyciel seminarjum żeńskiego w Przemyślu, na równorzędne stanowisko, p. o. dyrektora seminarjum naucz. w Mławie; Ścieżyńska Zofia, nauczycielka gimnazjum w Leżajsku, do gimnazjum I w Samborze; Świetliczko Stanisław, nauczyciel, p. o. kierownika szkoły Nr. 26 w Łodzi, do szkoły specjalnej im. św. Kazimierza we Lwowie;

Terlecka Stanisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Cieszanowie (Lubaczów), do 7-klasowej szkoły męskiej w Jaworowie; Trafikowski Józef, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Gryciunach (pow. wileńsko-trockiego), do 1-klasowej szkoły w Kurowie (Rohatyn); Turowski Adolf, nauczyciel 3-klasowej szkoły w Błotni (Przemyślany), do 1-klasowej szkoły w Rosochowaćcu (Podhajce);

Ulewicz Władysław, nauczyciel seminarjum naucz. męskiego w Rzeszowie, do gimnazjum II w Rzeszowie;

Wiche Stanisław, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Wierzchnikowcach (Borszczów), do 1-klasowej szkoły w Zatoce (Gródek Jag.); Wojtanowicz Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Gniewczynie (Przeworsk), do 1-klasowej szkoły w Korniaktowie (Łańcut); Wowkowa Olga, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Pawełczu (Stanisławów), do 2-klasowej szkoły w Hostowie (Tłumacz); inż. **Wójtów Michał,** dyrektor szkoły zawodowej żeńskiej we Lwowie, na równorzędne stanowisko dyrektora szkoły dokształcającej zawodowej w Krakowie;

Zarycki Miron, profesor filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, do gimnazjum II we Lwowie; Ziębianka Genowefa, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Pomoniętach (Rohatyn), do 1-klasowej szkoły w Stradczu (Gródek Jag.); Zieliński Ludwik, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Mielnicy (Borszczów), do 1-klasowej szkoły w Łodynie Wielkiej (Kamionka Strum.);

Żukowska Anna, nauczycielka 5-kl. szkoły w Bohorodczanach Starych (Stanisławów), do 7-klasowej szkoły w Olesku (Złoczów); Żurawski Ludwik, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. A. Mickiewicza w Stanisławowie. do 7-klasowej szkoły w Oleszy (Tłumacz).

Przydzieleni.

Kopianka Helena, nauczycielka szkoły ćwiczeń seminarjum naucz. męskiego we Lwowie, do szkoły powszechnej na terenie miasta Lwowa; Knobloch Mieczysław, nauczyciel szkoły im. St. Kostki w Stanisławowie, do gimnazjum II w Przemyślu (na rok 1934/35); Krajniak Marjan, nauczyciel gimnazjum w Czortkowie, do szkoły powszechnej w Czortkowie;

Łapicka Helena, nauczycielka gimnazjum żeńskiego im. kr. Jadwigi we Lwowie, do seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie;

Ks. Malik Władysław, nauczyciel seminarjum naucz. męskiego w Czortkowie, do szkoły powszechnej w Czortkowie;

Ks. Szpytkowski Stanisław, profesor gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, do szkoły im. Słowackiego Nr. 49 we Lwowie;

Ks. Wawszczak Jan. nauczyciel gimnazjum żeńskiego w Jaworowie, do szkoły powszechnej w Jaworowie; ks. Winnicki Franciszek, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. Słowackiego we Lwowie, do I seminarjum naucz. żeńskiego w Przemyślu; Włodkówna Stanisława, nauczycielka seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie, do gimnazjum żeńskiego im. król. Jadwigi we Lwowie.

Przeniesieni w stan nieczynny.

Dr. Kisielewski Konstanty, nauczyciel II seminarjum żeńskiego we Lwowie.

Spesjonowani.

Andruszewski Jan. kierownik 3-klasowej szkoły w Krasnem (Złoczów); Arnoldowa Franciszka, kierowniczka szkoły ćwiczeń seminarjum naucz. żeńskiego im. A. Asnyka we Lwowie;

Babak Aleksander, kierownik 3-klasowej szkoły w Topolnicy (Turka); Babij Stefan, kierownik 2-klasowej szkoły w Litwinowie (Podhajce) Baranowiczówna Stanisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. Hoffmanowej w Przemyślu; Berwidowa Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły męs-

kiej im. św. Marcina Nr. 9 we Lwowie; Bezkorowajny Bazyli, profesor gimnazjum w Złoczowie; Bieniowska Eugenja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Oleszycach-Mieście (Lubaczów); Błażków Mikołaj, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Dubkowcach (Skałat); Bochniewiczowa Helena, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Woli Baranowskiej (Tarnobrzeg); Boryczówna Wanda, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Demidowie (Bóbrka); Boryniec Michał, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Słobodzie Równiańskiej (Kałusz);

Czekanowski Stefan, kierownik 4-klasowej szkoły w Zubrzcu (Buczacz); Czyrakowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Oleszycach (Lubaczów);

Dackowa Stanisława, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Czerlanach (Gródek Jag.); ks. Dobiecki Alfred, nauczyciel religji rzym.-kat. szkoły żeńskiej Nr. 38 im. St. Żółkiewskiego we Lwowie; Dudryk Antoni, profesor gimnazjum VIII we Lwowie; Dufratówna Marja, kierowniczka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Starym Samborze; Dyrówna Marja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Markowej (Podhajce); Dubicka Emilja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Tłumaczu; Dzieniewiczowa Adela, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. król. Jadwigi w Drohobyczu;

Fróg Stanisław, kierownik 4-klasowej szkoły w Skalach (Tarnobrzeg);

Gardjasz Antoni, kierownik 2-klasowej szkoły w Rosochowaćcu (Skałat); ks. Gorczyca Andrzej, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej im. Piramowicza w Przemyślu;

Hasny Władysław, kierownik 7-klasowej szkoły męskiej w Chodorowie (Bóbrka);

Kaczałowa Bronisława nauczycielka 4-klasowej szkoły w Ceniawie (Dolina); Kanicka Stefanja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Czernicy (Żydaczów); Kmicikiewicz Helena, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Laszkowie (Radziechów); Kozak Włodzimierz, nauczyciel szkoły w Wiktorowie (Stanisławów); Kozłowska Władysława, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Krośnie; Krępuszewski Aleksander, kierownik 2-klasowej szkoły w Żmijowiskach (Jaworów); Królowa Władysława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Chodorowie (Bóbrka); Kulpowa Elżbieta, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Brundorfie (Gródek Jag.); Kurdydyk Onufry, kierownik 7-klasowej szkoły męskiej w Kałuszu; Kuźmak Bazyli, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Drohowyczach (Bóbrka);

Langiewiczówna Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Horodnicy (Kopyczyńce); Litarowicz Henryk, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Probużnej (Kopyczyńce); Litwinówna Marja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Sufranówce (Skałat);

Łęgowska Konstancja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Wólce Sokołowskiej (Kolbuszowa); Łoiński Władysław, kierownik 2-klasowej szkoły w Szczepiatynie (Rawa Ruska);

Madejówna Marja, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Ostrej (Buczacz); Makowiczowa Wiktorja, nauczycielka szkoły w Borku Starym (Rzeszów); Malis Zacharjasz, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Podhajcach; Maksymowiczowa Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Stryju; Małkowa Aleksandra, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Dworcach (Żółkiew); Mandyczewska Antonina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Nowym Stawie (Żółkiew); Matuszowa Stefanja, nauczycielka 7-klasowej

szkoły w Izdebkach (Brzozów); Melnykowa Anna, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Berezowie Niżnym (Kołomyja); Mysko Wanda, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Stojanowie (Radziechów); Młodnicki Marjan, profesor gimnazjum V we Lwowie;

Nadler Ozjasz, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Bohorodczanach; Niemczyk Paweł, nauczyciel gimnazjum w Kamionce Strum,;

Parylle Emil, kierownik 7-klasowej szkoły męskiej w Bolechowie (Dolina); Pazowska Kamila, nauczycielka seminarjum naucz. żeńskiego w Brzeżanach; Pitera Andrzej, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Strzyżowie; ks. Pohorecki Emiljan, profesor gimnazjum w Żółkwi; Popowiczowa Felicja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Rzęśnie Polskiej (Lwów); Poradowski Leon, profesor V gimnazjum we Lwowie; Praschil Helena, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej Nr. 30 im. Elizy Orzeszkowej we Lwowie; Puchalska Władysława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Dobromilu;

Radecka Paulina, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Hucie Starej (Buczacz); Riesdorfer Aniela, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Olesku (Złoczów); Romanica Stanisław, kierownik 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 9 im. św. Marcina we Lwowie; Różycki Stefan, kierownik 7-klasowej szkoły Nr. 49 im. Juljusza Słowackiego we Lwowie;

Sawicka Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Złoczowie; Schandler Józef, profesor 4-klasowej szkoły w Nagórzance (Buczacz); Semenetzówna Eugenja, nauczycielka szkoły w Kulikowie (Żółkiew); Skorenkowa Franciszka, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Ławocznem (Stryj); Smyk Bazyli, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Nauczółce Małej (Turka); Śliwiński Zygmunt, kierownik 7-klasowej szkoły w Stojanowie (Radziechów); Smetański Jan, profesor gimnazjum III we Lwowie; ks. Stankiewicz Edward, nauczyciel religji rzym.-kat. 7-klasowej szkoły w Bursztynie (Rohatyn); Steciówna Franciszka, kierowniczka 6-klasowej szkoły w Winnikach (Lwów); Świetlik Tomasz, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej im. Sienkiewicza w Rzeszowie; Sytnik Józef, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Łęgach (Buczacz); Szczęścikiewiczówna Władysława, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Odrzykoniu (Krosno); Szewczyk Piotr, nauczyciel I gimnazjum w Tarnopolu; ks. Szuba Karol, profesor 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 10 im. A. Mickiewicza we Lwowie;

Wasylewiczówna Matylda, kierowniczka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. Kr. Jadwigi w Sanoku; ks. Wąsik Tomasz, profesor gimnazjum II w Przemyślu; dr. Wewiórski Ludwik, nauczyciel gimnazjum w Brzeżanach; Wiśniewski Marjan, profesor II gimnazjum w Stanisławowie; Wiszekówna Zofja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Dębówce (Borszczów); Wojciechowski Mikołaj, nauczyciel gimnazjum im. kr. Kazimierza Jagiellończyka w Kołomyi; Wrona Stefan, pozostający w stanie nieczynnym nauczyciel szkoły powszechnej w Wyspie (Rohatyn).

Przeniesieni w stan pozasłużbowy.

Kuszlikowa Elżbieta, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Jabłonowie (Kołomyja);

Romanowska Halina, nauczycielka szkoły powsz. w Małkowicach (Przemyśl);

Stojakowska Kazimiera, nauczycielka szkoły w Mostach Wielkich (Żółkiew);

Wiszniewska Marja, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Korniczu.

Zrezygnowali.

Hodola Julja, kierowniczka 4-klasowej szkoły w Bitkowie kopalni.

Zwolnieni.

Hetperowa Stanisława, pozostająca w stanie pozasłużbowym nauczycielka szkoły w Cichowcach (Sanok);

Wawrykowa Zofja, pozostająca w stanie pozasłużbowym nauczycielka szkoły w Ponikwie.

Wydaleni.

Zawirski Hipolit, nauczyciel gimnazjum w Brzeżanach.

Zmarli.

Kaczkowska Marja, nauczycielka szkoły powszechnej w Kułaczkowcach (Kołomyja), zmarła we wrześniu 1934 r. w 4 roku służby nauczycielskiej, a 24 roku życia.

Koblański Maksymiljan, kierownik 2-klasowej szkoły powszechnej w Sadkowicach, pow. samborskiego, zmarł dnia 10 maja 1934 r., w 54 roku życia, a w 31 roku służby nauczycielskiej.

Świstacki Stefan, nauczyciel 7-klasowej szkoły powszechnej w Zagórzu, pow. sanockiego, zmarł dnia 26 września 1934 r. w 56 roku życia, a w 36 roku służby nauczycielskiej.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Brody	Brody	7 kl.	męska	—	polski	—	—	
2	„	Podkamień	7 „	koed.	—	„	3 ubik.	18 mg	Konkurs 2-gi
1	Borszczów	Słobódka Muszkatowiecka	2 „	„	—	„	3 „	—	
2	„	Szerszeniowce	2 „	„	—	pol-r.	—	0,5 h	
1	Brzozów	Przysietnica	4 „	„	—	polski	2 „	1 mg	Konkurs 3-ci Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Buczacz	Ostra	3 „	„	—	„	2 „	0,1 h	
2	„	Osowce	3 „	„	—	pol-r.	3 „	7,1 h	
3	„	Trybuchowce	6 kl.	„	—	polski	3 „	0,4 h	
4	„	Zubrzec	4 „	„	—	pol-r.	3 „	1,4 h	
1	Czortków	Ułaszkowce	4 kl.	„	—	„	4 „	0,5 h	
2	„	Zwiniacz	3 „	„	—	„	3 „	0,11 h	
1	Kopyczyńce	Krogulec	2 „	„	—	„	3 „	2 mg	Konkurs 2-gi
1	Krosno	Dukla	7 „	męska	—	polski	4 „	—	
1	Przemyśl	Torki	3 „	koed.	—	pol.-r.	3 „	1 h 42 a 42 m²	
2	„	Buszkowice	3 „	„	—	ruski	3 „	1 mg	
1	Rawa Ruska	Rawa Ruska	7 „	męska	im. kr. J. Sobieskiego	polski	—	—	
2	„	Chlewczany	7 „	koed.	—	pol-r.	—	1576 m²	
3	„	Kamionka Nowa	3 „	„	—	ruski	3 „	32 a	
4	„	Kamionka Lasowa	4 „	„	—	„	3 „	60 a	
5	„	Lubycza Królewska	2 „	„	—	polski	—	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
6	**Rawa Ruska**	Lubycza Kołajec	3 kl.	koed.	—	ruski	3 ubik.	4 mg	
7	"	Werchrata Monastyr	2 "	"	—	"	2 "	2877 m²	
8	"	Ławryków	2 "	"	—	"	—	—	
9	"	Radruż	2 "	"	—	—	—	6 mg	
10	"	Smoleń	3 "	"	—	pol-r.	3 "	—	
11	"	Teblów wieś	2 "	"	—	"	—	—	
12	"	Teniatyska	3 "	"	—	ruski	3 "	—	
13	"	Wasylów	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	—	
1	**Sambor**	Biskowice	6 "	"	—	polski	3 "	½ h	Konkurs 2-gi
1	**Sokal**	Chorobrów	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
2	"	Komarów	2 "	"	—	"	3 "	—	
3	"	Liski	2 "	"	—	"	3 "	¾ mg	
4	"	Poturzyca	2 "	"	—	"	4 "	—	
5	"	Poździmierz	2 "	"	—	"	3 "	2 mg	
6	"	Sokal	7 "	żeńska	im. K. Jadwigi	polski	3 "	—	
1	**Stryj**	Felizienthal	2 "	koed.	—	"	3 "	2,8 h	
2	"	Groedlów ad Skole	2 "	"	—	"	—	0,2 h	
3	"	Jamielnica	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	0,2 h	
4	"	Skole	7 "	żeńska	—	polski	2 "	—	
5	"	Kawczykąt	2 "	koed.	—	ruski	3 "	0,5 h	
6	"	Kawsko	4 "	"	—	pol.-r.	3 "	0,4 h	
7	"	Sopot	2 "	"	—	"	2 "	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
8	**Stryj**	Wołosianka	2 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	1,1 h	
9	"	Zupanie	2 "	"	—	"	3 "	4,2 h	
1	**Śn atyn**	Krasnosławce	2 "	"	—	"	3 "	2 mg	Konkurs 2-gi
1	**Złoczów**	Gołogóry	6 "	"	—	polski	3 "	2 mg	
2	"	Krasne	3 "	"	—	"	3 "	—	
3	"	Uciszków	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 mg	
1	**Żydaczów**	Balicze Podróżne	3 "	"	—	"	3 "	4 mg	
2	"	Bujanów	2 "	"	—	"	3 "	—	
3	"	Cuculowce	2 "	"	—	polski		2 mg	
4	"	Juseptycze	2 "	"	—	pol.-r.	3 "	31 64 a	
5	"	Lachowice Zarzeczne	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	
6	"	Malechów	2 "	"	—	"	3 "	1 mg	
7	"	Sulatycze	2 "	"	—	"	4 "	2 mg	
8	"	Tejsarów	3 "	"	—	ruski	3 "	2 mg	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do 15 grudnia 1934 r.

Unieważnienie konkursu.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Unieważnia się konkurs ogłoszony na posadę	Unieważnia się konkurs ogłoszony w Dz. Urz. Kur. O.S.L. Nr.	Uwaga
1	**Kołomyja**	Kamionka Wielka-Sucharów	2 kl.	koed.	—	polski	kierow.	4/34	

Sprostowanie.

W Dzienniku Urzędowym Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 7 ogłoszono konkurs na stanowisko kierownika 2-klasowej szkoły w Smolniku a/Lut. (powiat Lesko).

Konkurs prostuje się w tym kierunku, że przy tej szkole jest 1 ubikacja dla kierownika szkoły, a nie 3 ubikacje jak mylnie podano.

Wolne stanowiska nauczycieli podwładnych.

Inspektorat szkolny w Przemyślu poszukuje kilku nauczycieli (mężczyzn), posiadających ukończony Instytut Pedagogji Specjalnej, w celu zatrudnienia w szkole 6-klasowej (typu powszechnej) zorganizowanej w Zakładzie Poprawczo-Wychowawczym w Przedzielnicy (pow. Dobromil).

Reflektujący na otrzymanie posady winni wnieść w drodze właściwej podania do Inspektoratu Szkolnego w Przemyślu.

Inspektorat szkolny w Przemyślu poszukuje dla 7 kl. szkół powszech. w Przemyślu trzech nauczycieli mężczyzn, posiadających w. k. n. ze śpiewu i gimnastyki.

Reflektujący na powyższe posady winni wnieść w drodze urzędowej podania w terminie do końca listopada b. r.

Ogłoszenia.

Wycieczki szkolne w Gdańsku.

Nr. O. 20493/34. Zdarzają się często wypadki, że wycieczki szkolne, przyjeżdżające do Gdańska, oprowadzają niepowołani do tego przewodnicy, a nawet przewodnicy niemieccy. W celu uniknięcia przykrości, jakie wyniknąć mogą z wyboru nieodpowiednich przewodników, Kuratorjum O. S. Lw. zawiadamia w myśl pisma Min. W. R. i O. P. z dnia 10 sierpnia 1934 r. Nr. I. Pol. 2974/34 Dyrekcje i Kierownictwa Szkół, że o przewodników po Gdańsku należy się zwracać wyłącznie do Towarzystwa Krajoznawczego przy Związku Polaków w Gdańsku (Am Olivaertor 214).

Wschodnio karpacki okręg turystyczny.

Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę na mapę turystyczną, wydaną nakładem Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych w Krakowie p. t. „Wschodnio-karpacki okręg turystyczny“ Polskie Koleje Państwowe.

Rysował Tadeusz Zwoliński (Zakopane, 1932).

Mapa jest artystycznie wykonana, w dobranych kolorach, może być z pożytkiem umieszczona w budynku szkolnym między innemi dla celów reklamowo-propagandowych.

Ustawa o powszechnym obowiązku wojskowym.

W Dz. U. R. P. Nr. 83, poz. 757, zostało ogłoszone rozporządzenie ministrów: spraw wojskowych, spraw wewnętrznych i sprawiedliwości z dnia 28 sierpnia 1934 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 23 maja 1924 r. o powszechnym obowiązku wojskowym, której jednolity tekst ogłoszony został w załączniku do obwieszczenia Ministra Spraw Wojskowych z dnia 12 lipca 1933 r. (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 455).

Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę na postanowienia rozdziału V tego rozporządzenia o skróceniu i odroczeniu czasu służby wojskowej, zawierającego między innemi w § 207 przepis, że dyrekcje zakładów naukowych, których uczniom przysługuje prawo do skróconej czynnej służby wojskowej, obowiązane są przesłać powiatowemu komendantowi uzupełnień na jego żądanie wykazy uczniów i b. uczniów tych zakładów dla ustalenia prawa do skróconej czynnej służby wojskowej.

Wykazy takie winne być sporządzone według przepisanego wzoru (Nr. 25) na podstawie posiadanej przez zakłady naukowe ewidencji personalnej uczniów (słuchaczów, eksternistów) i byłych uczniów (byłych słuchaczów, eksternistów).

§ 224 rozporządzenia podaje termin wnoszenia podań o odroczenie służby wojskowej uczniów szkół średnich, zakwalifikowanych podczas poboru głównego do kategorji „A“ przed zakończeniem roku szkolnego i określają, którzy uczniowie mogą uzyskać odroczenia.

Wymienione rozporządzenie podaje w załączniku między innemi wykaz powiatowych komend uzupełnień.

Na terenie Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. VI Lwów są następujące P. K. U.

1) Lwów-miasto (obejmuje miasto Lwów), 2) Lwów-powiat (obejmuje powiaty: lwowski, bobrecki, przemyślański), 3) Brzeżany (brzeżański, rohatyński, podhajecki), 4) Buczacz (buczacki, tłumacki), 5) Czortków (czortkowski, borszczowski, zaleszczycki, kopyczyniecki, 6) Kałusz (kałuski, doliniański), 7) Kamionka Strumiłowa (kamionecki, radziechowski, sokalski), 8) Kołomyja I (kołomyjski, horodeński), 9) Kołomyja II (kosowski, śniatyński), 10) Rawa Ruska (rawski, żółkiewski), 11) Stanisławów (stanisławowski, nadwórniański), 12) Stryj (stryjski, żydaczowski), 13) Tarnopol (tarnopolski, trembowelski, skałacki, zbaraski), 14) Złoczów (złoczowski, zborowski, brodzki).

Na terenie Dowództwa Okręgu Korpusu Nr. X Przemyśl są następujące P. K. U.:

1) Przemyśl (obejmuje powiaty: przemyski, drobromilski), 2) Drohobycz (drohobycki), 3) Gródek Jagielloński (gródecki, rudecki, mościski, jaworowski), 4) Jarosław (jarosławski, lubaczowski), 5) Kielce (kielecki), 6) Łańcut (łańcucki, przeworski), 7) Nisko (tarnobrzeski, niżański), 8) Ostrowiec (opatowski, sandomierski), 9) Pińczów (stopnicki, pińczowski, jędrzejowski), 10) Rzeszów (rzeszowski, kolbuszowski), 11) Sambor (samborski, turczański, 12) Sanok (sanocki, krościeński, liski, brzozowski), 13) Wierzbnik (iłżecki — siedziba Wierzbnik).

Ustawa o orderze „Virtuti Militari“.

Ulgi dla dzieci kawalerów orderu „Virtuti Militari“.

Nawiązując do ogłoszenia w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 131, p. t. „Zwolnienie od taksy administracyjnej dzieci Kawalerów Virtuti Militari“, Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę, że w Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 755, ogłoszone zostało rozporządzenie Ministra Spraw Wojskowych z dnia 3 września 1934 r. w sprawie wykonania ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o orderze wojennym „Virtuti Militari“ (Dz. U. R. P. Nr. 33. poz. 285).

W myśl tej ustawy i rozporządzenia wykonawczego Państwo dostarcza kawalerowi orderu „Virtuti Militari“ pracy względnie odpowiadającego jego kwalifikacjom stanowiska, gdy nie posiada on środków do życia.

Nawiązanie stosunku służbowego i zwolnienie z posady odbywa się za pośrednictwem kapituły orderu „Virtuti Militari“.

W myśl § 12 rozporządzenia dzieci ślubne, uprawnione i przysposobione kawalerów orderu „Virtuti Militari“, uczęszczające do szkół państwowych wszelkiego typu, wolne są w przypadku niezamożności rodziców, albo ich samych — jeśli są sierotami — od wszelkich szkolnych opłat administracyjnych, pobieranych na rzecz Skarbu Państwa, jeżeli czynią dostateczne postępy w nauce i zachowują się zadowalająco.

Stwierdzenia niezamożności dokonywa na prośbę interesowanego właściwa ze względu na miejsce zamieszkania powiatowa władza administracji ogólnej, przyczem opinja tej władzy jest dla władz szkolnych wiążąca.

Kawalerowi orderu „Virtuti Militari“, w stosunku do którego nie zastosowano postanowień ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o orderze wojennym „Virtuti Militari“ (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 285), albo wydanych na jej podstawie przepisów prawnych, służy prawo złożenia zażalenia do Kapituły orderu „Virtuti Militari“, która w tym przypadku zwraca się do właściwej władzy centralnej z prośbą o rozpatrzenie sprawy i wydanie stosownych zarządzeń.

Ławka szkolna.

Nr. I. 27383/34. Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę na uniwersalną ławkę szkolną, jednoosobową, skonstruowaną przez mistrza stolarskiego Karola Ptaszyńskiego, zatwierdzoną przez Ministerstwo W. R. i O. P. na podstawie opinji komisji, wyznaczonej do zbadania modelu, pismem do Nr. I. Pr. 876/34 r.

Ławki te zastosować można do każdego wzrostu i tuszy ucznia (wysokość, siedzenie i oparcie można dowolnie regulować), wyrabiane są z drzewa sosnowego, koloru drzewa naturalnego, pociągnięte pokostem, części składowe są wymienne.

Ławki są zgłoszone w Urzędzie Patentowym Rzplitej Polskiej za Nr. 43 983.

Ewentualne zamówienia względnie o wyjaśnienia należy zwracać się pod adresem: Karol Ptaszyński, Suwałki (woj białostockie), ul. Emilji Plater Nr. 45

Pieczęcie skradzione.

Dyrekcja Państwowego Gimnazjum w Trembowli zawiadamia, że została skradziona stara nieużywana pieczęć urzędowa z napisem: Gimnazjum Państwowe w Trembowli.

Powyższe podaje się do wiadomości ze względu na możliwe nadużycie tej pieczęci. (Nr. II. 23941/34).

Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna we Lwowie.

Wykaz posiadanych tudzież nowonabytych dzieł i rozpraw z dziedziny wychowania obywatelsko-państwowego w szkole

Czerwiński Sławomir. O nowy ideał wychowawczy. Warszawa. 1931.

Bystroń Jan Stan. Uspołecznienie szkoły. Warszawa. 1933.

Pohoska Hanna. Wychowanie obywatelsko-państwowe. Warszawa. 1931.

Drzewiecki St. Wychowanie obywatelsko-państwowe w nowych programach. Warszawa. 1933.

Michałowska Jadw. Zagadnienia wychowawcze w nowych programach. Warszawa. 1934. (Tabela wychowania obywatelsko-państw. obacz str. 29).

Jędrzejewiczowa M., Seweryn St. Nowa szkoła polska a życie. Warszawa. 1933.

Ziemnowicz M. Dr. Rodzina a wychowanie państwowe. Warszawa. 1933.

Kuchta J. Dr. Rozwój psychiczny młodzieży a praca szkolna (III. w.) Warszawa. 1934. (O wychowaniu obyw.-państw. str. 22, 31, 43, 59, 70).

Chałasiński J. Dr. Nauka obywatelstwa na poziomie szkoły powszechnej i niższego gimnazjum. Poznań 1929.

Ziemnowicz M. Dr. Wychowanie państwowe w szkole zawodowej — w dziele zbiorowem: Zagadnienia wychowawcze w szkole zawodowej. Nr. bibl. 7344.

Mysłakowski Z. Dr. Wychowanie państwowe a narodowe. Warszawa. 1931.

Sośnicki K. Dr. Podstawy wychowania państwowego. Warszawa. 1933.

Krwawicz St. Wychowanie obywatelskie w programie języka łacińskiego w Kwartalniku klasycznym. 1934. VIII. Str. 199.

Kijas J. Dr. Wychowanie obywatelskie i państwowe w nauczaniu j. polskiego. Polonista 1932.

Pohoska H. Społeczno-państwowe zadanie wychowawcze nauki o Polsce Współczesnej. Warszawa. 1932. — w dziele: II Kongres Pedagogiczny Zw. N. P. Str. 97.

Ostrowski J. Najjaśniejsza Rzeczpospolita. Rozważania o służbie obywatelskiej młodzieży. Lwów. 1933.

— Rola wychowawcza organizacyj młodzieży szkolnej w dziele II Kongres Zw. N. P. Str. 97. Warszawa. 1932.

Zeligman Józef. Wychowanie obywatelskie mniejszości narodowych. Warszawa. 1932. (Nr. bibl. 6694).

Jędrzejewski Kl. Podstawy wychowania państwowego. Płock. 1933.

Adamski W. Ks. Wychowanie państwowe. Poznań. 1933.

Kwiatkowski W. Związek strzelecki na tle walk o odbudowę Polski. Lwów. 1933.

Roguska Z.-Kozupczyńska. Święto Niepodległości. Warszawa. 1932.

Zygmuntowicz Z. J. Piłsudski we Lwowie. Lwów. 1934.

Spis książek nowonabytych i posiadanych, omawiających zagadnienie czytelnictwa dzieci i młodzieży.

Radlińska H. Dr., Gutry M., Grosglikowa B. Czytelnictwo dzieci i młodzieży. Warszawa. 1932.
Radlińska H. Książka wśród ludzi. Warszawa. 1929.
Orsza H. Zadania bibljoteki szkolnej. Warszawa. 1927.
Kuchta J. Dr. Książka zakazana, jako przedmiot zainteresowań młodzieży w okresie pokwitania. Warszawa. 1934.
Chwalewik E. Święto książki polskiej. Warszawa. 1928.
Szuman St. Dr. Wpływ bajki na psychikę dziecka. Kraków. 1929.
Gutry M. - Grosglikowa M. Dwadzieścia poczytnych książek. Ruch Pedagogiczny. Kraków. 1933.
Pornografja. Głosy polskie w najważniejszej sprawie moralności społecznej. Lwów. 1909 r.
Ippoldt J. Jak młodzież naszą zachęcić do czytania? Lwów. 1932.
Króliński K. Polska literatura dla dzieci i młodzieży. Lwów. 1927.
Wiącek St., Ciepielewski J. Czytanie w szkole powszechnej. Warszawa. 1934.
Pękalski J. Drogi książki. Włocławek. 1933.
Wiącek St. O organizacji czytelnictwa na terenie szkoły powszechnej. Prace szkolne. 1933. Nr. 6.
Ziomek M. Czytelnictwo powieści. Kraków. 1931.
Żebrowska A. Lektura naszych dziewcząt. Ogniwo. Warszawa. 1932. Z. 4.
Wuttkowa J. Czytelnictwo dzieci w świetle nowych badań. Polonista. Warszawa. 1931.
Rudniański H. Technologja pracy umysłowej. Warszawa. 1933
Radlińska H. Rola książki i bibljoteki w szkole twórczej. Warszawa. 1927.
Opracowanie wyników ankiet, dotyczących zainteresowań młodzieży. Polskie Archiwum Psychologji. 1932. Nr. 2, 3.
Kozłowski W. Co i jak czytać? Warszawa. 1933.
Froneman W. Lesende Jugend. Langensalza. 1930.
Hahn R. Ursachen und Wirkungen des Schundlesens. L-a. 1924.
Hellwig A. Jugendschutz gegen Schundliteratur. Berlin. 1927.
Engl H. Die Kinderlesehalle. München. 1932.
Lippert E. Der Lesestoff der Mädchen. Erfurt. 1931.
Zeisel E. Der literarische Entwicklungsgang der Jugend. Brünn. 1930.

Spis książek nowonabytych do dnia 15. IX. 1934 r.

Linke Karol. Nauczanie łączne i nauczanie języka ojczystego w szkole powszechnej. Warszawa. 1934. 7679
Program nauki w szkołach powszechnych z polskim językiem nauczania. (Tymczasowy). Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w Warszawie. Warszawa. 1934. 7690
(Bibljoteka Oświaty i Wychowania. Tom I).
Program Nauki w Gimnazjach Państwowych z polskim językiem nauczania. Warszawa. 1934. (Tymczasowy). Ministerstwo W. R. i O. P. w Warszawie. 7691
Poprawiony i uzupełniony rozkład materjału nauczania dla kl. I. szkół powszechnych. Jarosław. 1934. 7713

Poprawiony i uzupełniony rozkład materjału nauczania dla kl. II. szkół powszechnych. Jarosław. 1934. 7714
Poprawiony i uzupełniony rozkład materjału nauczania dla kl. III. szkół powszechnych. Jarosław. 1934. 7715
Poprawiony i uzupełniony rozkład materjału nauczania dla kl. IV. szkół powszechnych. Jarosław. 1934. 7716
Poprawiony i uzupełniony rozkład materjału nauczania dla kl. V. szkół powszechnych. Jarosław. 1934. 7717
Poprawiony i uzupełniony rozkład materjału nauczania dla kl. VI. szkół powszechnych. Jarosław. 1934. 7718
Poprawiony i uzupełniony rozkład materjału nauczania dla kl. VII. szkół powszechnych. Jarosław. 1934. 7719
Dańcewiczowa Jadwiga. Jak realizować program j. polskiego. 2 części. II. wyd. Warszawa. 1934. 7712
Wiącek St., Ciepielewski J. Czytanie w szkole powszechnej. Warszawa. 1934. 7711
Mścisz M. Zarys metodyki geografji. Warszawa. 1928. 7710
Jeleńska Ludwika. Metodyka pierwszych lat nauczania. Warszawa. 1930. III. wyd. 7709
Hławiczka Karol. Nauczanie śpiewu w szkole powszechnej. Warszawa. 1934. 7708
Martynowiczówna Władysława. Organizacja pracy nauczyciela historji. Warszawa. 1934. 7707
Hoszowska Wł. Dr. Zajęcia praktyczne. Warszawa. 1933. 7706
Krawczyk Marjan. Ćwiczenia cielesne w szkole powszechnej. Warszawa. 1934 r. 7705
Krawczykowski Fr. Ćwiczenia cielesne dziesięciominutowe i śródlekcyjne w szkole powszechnej. Warszawa. 1934. 7698
Nietzsche Fryderyk. Dzieła. (W przekładzie Berenta, Drzewieckiego, Statta) Warszawa. 1928. 7704
Machowski Stanisław. Wychowanie gospodarcze w nowych programach. Warszawa. 1934. 7703
Bourget Paweł. Dobosz. Bibljoteka Filomat. Lwów. 1934. 7702
Adler Alfred. Znajomość człowieka. — Charakter. Warszawa. 1934. . . 7701
Znamierowski Czesław. Wiadomości elementarne o państwie. Warszawa. 1934 r. 7700
Żypowski Leon. Oddźwięki. Zbiór utworów przeznaczonych na obchody narodowe. Lwów. 1934. Reduta. 7683
Górzyński Stefan. Podstawy polskiej kultury średniowiecznej. Warszawa. 1934 r. 7699
Witkiewicz-Mokrzycka Helena. Dziecko a służba społeczna. Warszawa. 1934. 7697
Kloberówna Zdzisława. Dusza młodzieży — w świetle wytworów piśmiennych. Stryj. 1934. 7696
Gottlieb Wojciech. Dr. Socjologiczne podstawy wychowania. Warszawa. 1934 r. 7695
Dunin Borkowski St. Reifendes Leben. IV. wyd. Berlin. 1929. . . . 7694
Kuchta Jan. Dr. Książka zakazana, jako przedmiot zainteresowań młodzieży w okresie dojrzewania. Bibljoteka Wychowawcza Arcta, pod red. Z. Mysłakowskiego. Warszawa. 1934. 7693
Hahn Erik. Dr. Pädagogik der Gegenwart in Selbstdarstellungen. Leipzig. 1926. 2 tomy. 7692
Czuchajowski Bolesław. Dr. Umiejętność posługiwania się żywem słowem. Kraków. 1934. 7691

Zbiór zagadek, wierszyków, powiastek i bajek — dla kl. I-ej. Łódź. 1934. 7688
Huber Karl. Dr. Theorie der gymnischen Erziehung. Langensalza. 1934. 7687
Michael A. A. Dr. Sprachliche Darstellung bewegter Szenen. L-a. 1934. . 7686
Hegner Erna. Die Wohlfahrtspflege auf dem Lande. L-a. 1934. 7685
Geibel Ilse. Die Umwertung der Wohlfahrstpflege durch den Nationalsozialismus. L-a. 1934. 7684
Radliński Tad. Nasz kraj. Warszawa. 1933. 7683
Lewicki Tad. M. W szkole Atheńskiej. Lwów. 1934. Filomata. . . . 7680
— O triumfie rzymskim. j. w. 7681
Kaprocki Bolesław. Dr. Kult wielkich mężów w wychowaniu. Stryj. 1933. 7678
— Tradycja. Stanisławów. 1934. 7678
Dewey John. Jak myślimy? Warszawa. 1934. 7677
Klebanowski Sylwester. Co ma dać dzieciom szkoła powszechna? Warszawa. 1934. 7676
— Jak ma gimnazjum ogólnokształcące uczyć i wychowywać młodzież? Warszawa. 1934. 7675

Książki, Czasopisma.

Wiadomości historyczno-dydaktyczne.

Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę na wydawnictwo „Wiadomości Historyczno-Dydaktyczne“, czasopismo poświęcone sprawom nauczania historji. Nauczycielstwo zarówno szkół powszechnych jak i średnich winno je prenumerować, gdyż jest to jedyne polskie czasopismo poświęcone tej gałęzi wiedzy.

Redakcja: Lwów, ul. Stryjska 18. Administracja, Lwów, Uniwersytet.

Wskazówki dla organizujących drużyny harcerskie.

Nr. O. 23231/34. Kuratorjum O. S. Lw. podaje do wiadomości, że Komenda Chorągwi Harcerek we Lwowie opracowała „Wskazówki dla organizujących żeńskie drużyny harcerskie“ oraz „Regulamin żeńskiej drużyny“, zawierające wiadomości i informacje przy organizacji drużyn harcerskich w szkole.

Wspomniane egzemplarze, z któremi winno zapoznać się Nauczycielstwo oraz Kierownictwa i Inspektoraty, w cenie 1 zł 20 gr są do nabycia w Komendzie Chorągwi Harcerek we Lwowie przy ul. Jabłonowskich 5. (Konto czekowe P. K. O. 503.288).

W Kręgu Wodzów.

Miesięcznik ten publikuje stale gawędy Naczelnika Harcerzy i innych czołowych osobistości Z. H. P. Posiada on stałe działy „U ogniska Wodza“, „O czem wiedzą drużynowi“, „Co niesie życie młodzieży“, „Między nami“, „Z głównej Kwatery“, „Zuchy“, „Zastępowy przy pracy“.

Przypomina się, że Naczelnik Harcerzy nałożył na wszystkie drużyny harcerskie obowiązek prenumerowania miesięcznika „W Kręgu Wodzów“.

Prenumerata „W Kręgu Wodzów“ wynosi 5 zł rocznie (pojedyńczy numer 50 groszy).

Wpłat należy dokonywać na konto P. K. O. „Na Tropie“, Katowice, ul. Szafranka, nr. konta 305.330 z wyraźnem wyszczególnieniem celu wpłaty.

Nadesłane.

Książnica-Atlas S. A.
Lwów-Warszawa.

J. S. Bystroń: **Alger.** Z licznemi ilustracjami. Bibljoteka „Dookoła Ziemi“. T. IX.

Autor stawia przed czytelnikiem barwną rozmaitość krajobrazów, a na ich tle przedstawia nam mozajkę grup ludzkich. Równocześnie daje nam autor wgląd w przeszłość i ukazuje w szeregu obrazóm zmienną, długowiekową, historję Algeru, poprzez Fenicję, Rzym, Bizancjum, Wandalów, Arabów; szczegółowo omawia dzieje zajęcia kraju przez Francuzów i budowę wielkiego państwa kolonjalnego. Szczególną uwagę poświęcił autor stosunkom Algeru z Polską.

J. Dewey: **Jak myślimy.** Przekład Z. Bastgenówny (Biblj. Przekładów Dzieł Pedagogicznych. T. 21).

W klasycznej swej pracy p. t. „Jak myślimy“ wykazuje pionier „nowego wychowania“ w Ameryce J. Dewey, jak myślenie wiąże się ściśle z działaniem w życiu dziecka i człowieka dorosłego i jak też wraz z formami działania się rozwija. Szkoła nie może nauczyć myśleć, jeśli nie będzie stosowała zagadnień zdolnych pobudzić do działania.

„Świat i Życie“, Zeszyt 7 (nakład Książnicy-Atlasu, Lwów-Warszawa) zawiera obok artykułu o hormonach cały szereg prac ze wszystkich dziedzin wiedzy i kultury, wszystkie pióra najwybitniejszych uczonych i specjalistów polskich (Habsburgowie — doc. dr. Józef Feldman, Handel — Tadeusz Sławiński, Harcerstwo — Józef Sosnowski, Hellenizm — prof. dr. Tadeusz Sinko, Hetyci — doc. dr. Stefan Przeworski, Higjena — prof. dr Tomasz Janiszewski, Hipnoza — dr. Stefan Miller, Historja — prof. dr. Marceli Handelsman, Hiszpanja — prof. dr. Eugenjusz Frankowski, Hodowla roślin — doc. dr. Stanisław Wóycicki, Hodowla zwierząt — prof. dr. Zygmunt Moczarski, Huculi — dr. Marja Wróblewska).

Liczne, starannie dobrane i znakomicie wykonane ilustracje uzupełniają numer VII tego pożytecznego wydawnictwa.

Zakład Narodowy im. Ossolińskich
(Lwów, ul. Ossolińskich 11).

W. Moszczeńska i H. Mrozowska: **Przewodnik Metodyczny** do podręcznika historji na II klasę gimnazjalną. Cena 80 gr.

Przewodnik ten jest częścią drugą takiegoż „Przewodnika Metodycznego“ do nauczania historji w klasie I gimnazjalnej. Oparty jest bowiem na tych samych założeniach metodyczno-dydaktycznych i posiada niezmieniony ogólny kierunek pedagogiczny.

Podręcznik W. Moszczeńskiej i H. Mrozowskiej ułatwi pracę nauczycielowi, który z niego będzie korzystał przy nauce historji w II klasie gimnazjum.

Stanisław Nowaczyk: **Przewodnik Metodyczny** do Włodzimierza Jarosza „Opowiadań z dziejów ojczystych" dla V klasy szkół powszechnych. Cena zł 1.50.

Autor w książce tej zużytkował doświadczenia całego roku nauczania historji w V-tej klasie szkoły powszechnej wedle podręcznika W. Jarosza. Treść Przewodnika rozpada się na dwa działy: Część I zawiera prócz uwag ogólnych starannie zestawioną bibljografję, część II podaje nowe wskazówki do poszczególnych tematów w 82 małych rozdziałach, analogicznie do liczby ustępów w podręczniku Jarosza i jest tak ujęty, że służyć może także przy innych podręcznikach, zwłaszcza Wysznackiej-Pohoskiej.

M. Arct. Zakłady Wydawnicze, S. A.
Warszawa, Nowy Świat 35.

T. i H. Jaczewscy: Podręcznik zoologji dla klasy I gimnazjum. Cena zł 1.80.

St. Szober: Nauka o języku dla klasy II gimnazjum. Cena 60 gr.

„Dziady" ludowe misterjum zaduszne A. Mickiewicza. Cena 60 gr.

Nakładem Wołyńskiego Zrzeszenia Chórów i Teatrów Ludowych w Równem (Kuratorjum O. S. Ł.) ukazała się opracowana przez St. Iłowskiego inscenizacja obrzędu zadusznego „Dziady". Akcja rozgrywa się także wśród widzów. Komentarz reżyserski oraz uwagi techniczne pozwolą przygotować to widowisko nawet przy najskromniejszych warunkach technicznych.

Szkoła a gospodarstwo narodowe. *Prof. dr. Leon Władysław Biegeleisen.* Analiza rynku pracy ze stanowiska szkolnictwa zawodowego. Wydane z zasiłku Ministerstwa W. R. i O. P. Bibljoteka Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego we Lwowie. Warszawa, 1935. Tom I, str. XXIII — 254.

W świeżo wydanej pracy prof. dr. Leon Władysław Biegeleisen omawia ze stanowiska ekonomicznego i statystycznego zagadnienie dostosowania szkolnictwa i przysposobienia zawodowego do potrzeb gospodarstwa narodowego.

Praca prof. Biegeleisena ujmuje poraz pierwszy w literaturze polskiej zagadnienie ilościowego zapotrzebowania dla celów szkolnictwa i przysposobienia zawodowego sił robotniczych i pracowniczych, ustalając w ten sposób niezwykle doniosły dla struktury naszego przemysłu i szkolnictwa zawodowego, oraz rynku pracy i gospodarki materjałem ludzkim, stosunek sił o kwalifikacjach wyższych, średnich i niższych do elementu nawpół i niewykwalifikowanego. Materjał statystyczny uzupełniany jest analizą gospodarczą poszczególnych gałęzi produkcji górniczej i przemysłowej.

Czcionkami drukarni i litografji Piller - Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 11.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 listopada 1934 r.

TREŚĆ:

1. Zbiórka na cele szkolnictwa polskiego zagranicą str. 586.
2. Obroty kasowe za pośrednictwem Banku Polskiego i P. K. O. str. 587.
3. Zgłoszenia do uczestnictwa w Państw. Zakładzie Emerytalnym inspektorów i podinspektorów szkolnych str. 589.
4. Państwowa pomoc lekarska str. 590.
5. Dni wolne 1 i 2 listopada str. 590.
6. Prywatne szkoły oraz zakłady naukowe i wychowawcze (zaświadczenia dla założycieli) str. 591.
7. Język urzędowy korespondencji katolickich duszpasterzy jako prowadzących księgi metrykalne str. 592.
8. Wizytacje hufców szkół średnich przez władze szkolne str. 593.
9. Noszenie tarcz z numerami szkół na mundurze harcerskim str. 593.
10. Opłaty za egzamin dla eksternów w państwowych średnich szkołach rolniczych i ogrodniczych str. 594.
11. Rachunkowość folwarków państwowych niższych szkół rolniczych str. 595.
12. Dodatki służbowe dla niższych funkcjonarjuszów państwowych z tytułu zatrudnienia w niedziele i święta str. 595.

Organizacja szkół: Zmiana nazw Państwowej Szkoly Koszykarskiej w Rudniku i Państwowej Szkoły Kołodziejsko-Kowalskiej w Kamionce str. 596. Numery pryw. gimnazjów U. T. P. str. 596. Kursy zawodowe str. 597.

Ruch służbowy str. 597.

Konkursy str. 606.

Ogłoszenia: Pomoc lekarska str. 608. Przyjmowanie obligacyj Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja str. 608. Wykłady w Kolegjum Międzynarodowych Wykładów w Gdyni str. 609. Karmiki dla ptaków str. 610. Wykluczenie uczniów str. 610. Unieważnienie pieczęci str. 610. Rowery „Łucznik" str. 611. Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna we Lwowie: Spis książek nowonabytych str. 611. Spis książek do egzaminu praktycznego nauczycieli szkół powszechnych str. 612. Ognisko Metodyczne Biologji (spis książek do lektury dla klasy I) str. 613.

Książki czasopisma: Nie zabijaj str. 616. Lot i Obrona Przeciwlotniczo-gazowa Polski str. 616. Skaut str. 616. Młody kupiec str. 617. Nadeslane str. 617.

1.

Zbiórka na cele szkolnictwa polskiego zagranicą.

Pismo Min. W. R. i O. P z dnia 19 listopada 1934 r. Nr. I. Pol. 4391/34.

Nr. O. 32387/34. Rada Fundacyjna i Zarząd Funduszu Szkolnictwa Polskiego Zagranicą przystępuje, wzorem lat ubiegłych, do zorganizowania trzeciej z rzędu powszechnej zbiórki pieniężnej na cele szkolnictwa polskiego zagranicą w okresie od dnia 15 stycznia 1935 r. do dnia 15 lutego 1935 r.[1]).

Odbyty w roku bieżącym II Zjazd Polaków z Zagranicy, jak niemniej utworzenie Światowego Związku Polaków, były wyrazem ponownego zacieśnienia węzłów wspólności narodowej między wszystkiemi skupieniami Polaków Zagranicą a Krajem, a zarazem wskazały na potrzebę stałego podtrzymywania i pogłębiania świadomości narodowej wśród młodego pokolenia polskiego zagranicą, któremu w braku bardzo intensywnej pomocy na tem polu grozić może zatracenie poczucia narodowego i asymilacja przez obce otoczenie.

Jednym z najważniejszych, jeżeli nie najważniejszym środkiem, wiodącym do tego celu, jest pomoc dla walczącego z wielu trudnościami szkolnictwa polskiego zagranicą.

Gromadząc na najpilniejsze potrzeby tego szkolnictwa fundusze, jest akcja zbiórkowa Funduszu jedyną formą pomocy, jaką szerokie warstwy społeczeństwa polskiego szkolnictwu temu przynoszą, jest ona zarazem środkiem szerzenia w społeczeństwie i wśród młodzieży idei spoistości narodowej i poczucia, że Naród Polski nie zamyka się w granicach politycznych Państwa Polskiego.

Zbiórka będzie zorganizowana pod Wysokim Protektoratem Pana Prezydenta Rzeczypospolitej za pośrednictwem powołanych w właściwej drodze komitetów wojewódzkich i powiatowych względnie miejskich i obejmie także szkoły.

Szczegółowe wskazania organizacyjne i materjały zbiórkowe prześle komitet wykonawczy bezpośrednio do komitetów wojewódzkich, dla szkół zaś do kuratorjów okręgów szkolnych. Na terenie szkół zbiórka powinna być poprzedzona pogadankami, wyjaśniającemi trudne położenie szkoły polskiej i młodzieży na obczyźnie. Możnaby ją odbyć w związku z obchodem rocznicy powstania styczniowego, a przeprowadzić podobnie jak w latach poprzednich, nadając całej akcji charakter wychowawczy.

Pracownicy szkolni winni wziąć czynny udział w organizowaniu i pracach komitetów, aby akcji zbiórkowej zapewnić możliwie największe powodzenie.

Minister: *W. Jędrzejewicz.* wr.

---

[1]) W sprawie pierwszej zbiórki (15/I—15/II 1933 r.) wydało Kuratorjum O. S. Lw. okólnik z dnia 4 stycznia 1933 r. Nr. O. 23423/32; w sprawie drugiej (15/I—15/II 1934) okólnik z dnia 30 grudnia 1933 r. Nr. 35 260/33.

2.

Obroty kasowe za pośrednictwem Banku Polskiego i Pocztowej Kasy Oszczędności.

Zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 6 października 1934 r. L. D. III. 16392/3/34.

Celem zapewnienia jednolitego postępowania władz i urzędów, zakładów i instytucyj oraz jednostek gospodarczych przy wykonywaniu czynności, związanych z poborem dochodów i dokonywaniem wydatków. tudzież czynności związanych z dokonywaniem wzajemnych rozrachunków w obrotach kasowych za pośrednictwem Banku Polskiego i Pocztowej Kasy Oszczędności (rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 9 września 1931 r. Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 29, p. 413, Monitor Polski z dnia 1 listopada 1931 r. Nr. 254) Ministerstwo Skarbu zaznacza, co następuje:

I. Przy wszelkich wpłatach i wypłatach sum budżetowych i niebudżetowych należy zastosować zasadniczo drogę przelewu. Przelew może być dokonany:

a) z konta żyrowego w Banku Polskim, kasy, izby skarbowej, Centralnej Księgowości na konto żyrowe wierzyciela w tymże banku;

b) z konta czekowego w P. K. O. dłużnika na konto czekowe wierzyciela.

Powyższe przelewy mają być dokonane zapomocą czeków przelewowych.

c) z rachunku sum budżetowych i niebudżetowych prowadzonego w kasie urzędu skarbowego, izbie skarbowej, Centralnej Księgowości na rachunek takich sum prowadzony w tej samej lub innej kasie lub izbie skarbowej względnie w Centralnej Księgowości zapomocą asygnaty na przelew, ewentualnie asygnaty z upoważnieniem na przelew (§ 34 Przepisów rachunkowych dla władz w brzmieniu okólnika Ministra Skarbu z dnia 20 marca 1928 r. L. D. VII. 216/2/28, Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 12, p. 178 z r. 1928), Monitor Pol. z dnia 4 kwietnia 1928 r. Nr. 79, oraz §§ 46—48 Przepisów rachunkowych dla władz tudzież §§ 101—103 instrukcji dla kas (Dz. Urz. Min. Sk. Nr. 45 z r. 1921, Monitor Pol. Nr. 285 z 1921 r.).

II. Jeżeli droga przelewu dla wyrównania zobowiązań okaże się niemożliwą, ponieważ wierzyciel nie posiada konta żyrowego w Banku Polskim lub konta czekowego w P. K. O., władza (urząd. zakład, instytucja) dłużna, posiadająca otwarty rachunek sum budżetowych względnie niebudżetowych:

1) w kasie urzędu skarbowego, zarządzi wypłatę należności: a) wierzycielowi zamieszkałemu w siedzibie kasy urzędu skarbowego właściwej dla władzy asygnującej, w tejże kasie bezpośrednio, lub czekiem kasowym z konta żyrowego tegoż organu skarbowego w miejscowym Oddziale Banku Polskiego; b) wierzycielowi zamieszkałemu w siedzibie innej kasy urzędu skarbowego, w tejże kasie zapomocą asygnaty z upoważnieniem; c) wierzycielowi zamieszkałemu poza siedzibą kasy zapomocą przekazu czekowego P. K. O.

2) w izbie skarbowej — zarządzi wypłatę: a) wierzycielowi zamieszkałemu w siedzibie tejże izby skarbowej zapomoca czeku kasowego na Bank Polski, w Nowogródku zapomocą asygnaty z upoważnieniem na miejscową kasę urzędu skarbowego; b) wierzycielowi zamieszkałemu po-

za siedzibą tejże izby lecz w siedzibie kasy urzędu skarbowego zapomocą asygnaty z upoważnieniem; c) w innym przypadku zapomocą przekazu czekowego P. K. O.

3) w Centralnej Księgowości, — zarządzi wypłatę: a) wierzycielowi zamieszkałemu w Warszawie zapomocą czeku kasowego na Bank Polski; b) wierzycielowi zamieszkałemu w siedzibie kasy urzędu skarbowego zapomocą asygnaty z upoważnieniem; c) wierzycielowi zamieszkałemu poza siedzibą kasy urzędu skarbowego zapomocą przekazu czekowego P. K. O.

III. Wypłatę uposażeń funkcjonarjuszom należy uskuteczniać według zasad podanych pod II.

IV. Koszty wypłat z sum budżetowych, jakie należy pokryć w razie korzystania z pośrednictwa P. K. O., pokryją władze asygnujące z własnych kredytów.

V. Koszt przekazania zaliczki na uposażenie należy potrącić z kwoty zaliczki.

Jeżeli zaliczkę przekazano przez pocztę przekazem pieniężnym, koszty przekazu pieniężnego należy potrącić z kwoty zaliczki.

Koszty wypłat zapomocą przekazów czekowych P. K. O. z innych sum niebudżetowych należy pokrywać z tychże sum. W dotyczącej asygnacie (zleceniu wypłaty) należy uwidocznić sumę brutto i sumę netto do wypłaty. Kwotę opłaty P. K. O. należy uwidocznić czerwonym atramentem.

VI. Jeżeli władza (urząd, instytucja, jednostka gospodarcza) ma uskutecznić wpłatę na rachunek Skarbu Państwa, zasadniczo winna to uczynić drogą bezpośrednią w kasie urzędu skarbowego. Jeżeli wpłaty tej nie może dokonać bezpośrednio w kasie urzędu skarbowego, lecz wpłaca na jej konto czekowe P. K. O. w urzędzie pocztowym jako zbiornicy P. K. O., pobraną przez urząd pocztowy opłatę pokrywa nadająca władza z własnych funduszów.

VII. Zebrane przez urzędy jako specjalnych poborców należności Skarbu Państwa poza siedzibą kas urzędów skarbowych winni wpłacać poborcy na konto czekowe właściwych kas w kwocie netto, t. j. po potrąceniu opłaty P. K. O., pobranej przez urząd pocztowy. Postanowienie niniejsze nie obejmuje osób i instytucyj pobierających należności Skarbu Państwa za wynagrodzeniem.

VIII. Dotacje i przelewy na rachunki bieżące z kredytów budżetowych dla urzędów, instytucyj i jednostek gospodarczych należy przekazywać:

1) do wypłaty gotówkowej zapomocą asygnaty, względnie asygnaty z upoważnieniem dla urzędów, instytucyj i jednostek gospodarczych w siedzibie kasy urzędu skarbowego;

2) do przelewu na rachunek bieżący zapomocą asygnaty na przelew względnie asygnaty z upoważnieniem na przelew dla urzędów, instytucyj i jednostek gospodarczych, posiadających rachunek bieżący w kasie urzędu skarbowego;

3) w innych przypadkach zapomocą przekazu czekowego P. K. O.

IX. W razie pokrywania opłat P. K. O. z własnych funduszów należy w asygnacjach (zleceniach wypłaty) uwidocznić pod sumą brutto w cyfrach czerwonym atramentem kwotę opłaty P. K. O. w formie następującej „Opłata P. K. O. zł. .... gr. ......“. Przekaz czekowy (względnie

przekazy czekowe) opiewać winien na kwotę różnicy między sumą brutto a kwotą opłaty P. K. O.

Zastosowanie ustalonego wyżej trybu postępowania w obrotach kasowych w odniesieniu do wypłat, da wszystkim władzom asygnującym oraz podległym urzędom i instytucjom możność uczynienia zadość wielokrotnie podnoszonemu przez Ministerstwo Skarbu postulatowi możliwie najszerszego rozprowadzania za pośrednictwem kas urzędów skarbowych monet srebrnych i bilonu w postaci drobnych wypłat oraz rozprowadzenia Bonów Funduszu Inwestycyjnego.

W związku z powyższem przestaje obowiązywać okólnik Ministerstwa Skarbu z dnia 29 sierpnia 1934 r. L. D. III. 14195/3/34 [1]) tudzież z dnia 9 września 1931 r. L. D. VII. 1223/2/31 i z dnia 12 stycznia 1933 r. L. D. III. 20887/6/32 w granicach uregulowanych niniejszym okólnikiem.

Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 154 z dnia 18 października 1934 r. (Nr. I. R. 8232/34).

Nr. O. 28899/34. Ministerstwo przesyła odpis zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 6 października 1934 r. L. D. III. 16392/3/34 w sprawie obrotów kasowych za pośrednictwem Banku Polskiego i Pocztowej Kasy Oszczędności — do wiadomości i stosowania.

Wyszczególnione w ostatnim ustępie załączonego okólnika zarządzenia Ministerstwa Skarbu z dnia 29 sierpnia 1934 r. L. D. III. 14195/3/34 i z dnia 9 września 1931 r. L. D. VII. 1223/2/31 podane były do wiadomości zarządzeniami Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 31 sierpnia 1934 r. Nr. I. R. 7297/34 (okólnik Nr. 133) [2]) i z dnia 21 września 1931 roku Nr. I. R. 8899/31 (zarządzenie Ministerstwa Skarbu z dnia 12 stycznia 1933 r. L. D. III. 20887/6/32 podawane nie było).

Załączone zarządzenie Ministerstwa Skarbu wyczerpuje kwestję pokrywania i zarachowywania z budżetu i z innych funduszów opłat, przypadających na rzecz P. K. O. i jednocześnie jest załatwieniem części pierwszej okólnika Nr. 139 Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 13 września 1934 r. Nr. I. R. 7441/34. Podany w tymże okólniku tymczasowy sposób pokrywania opłat od przekazywanych uposażeń nauczycieli publicznych szkół powszechnych nadal obowiązuje.

Dyrektor Departamentu: *Karol Makuch.* wr.

3.

Zgłoszenie do uczestnictwa w Państw. Zakładzie Emerytalnym inspektorów i podinspektorów szkolnych.

Pismo Państwowego Zakładu Emerytalnego w Warszawie z dnia 2 listopada 1934 r. Nr. 8947/ES/34.

Nr. BP. 68882/34. Wobec podnoszenia wątpliwości przez niektóre kuratorja szkolne w sprawie zgłaszania do uczestniczenia w Państwowym

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 550.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 551.

Zakładzie Emerytalnym prowizorycznych inspektorów i podinspektorów szkolnych, Państwowy Zakład Emerytalny wyjaśnia, iż obowiązkowi zgłoszenia do uczestnictwa w Zakładzie z pośród nich podlegają tylko ci, którzy bezpośrednio przed powołaniem na te stanowiska byli:

a) nauczycielami tymczasowymi, a do służby nauczycielskiej wstąpili po dniu 1 stycznia 1927 r.,

b) nauczycielami stałymi, mianowanymi na stałe po dniu 31 stycznia 1934 r.

P. o. Dyrektora Technicznego: *Aleksander Grużewski.* wr.

4.

Państwowa pomoc lekarska.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 155 z dnia 24 października 1934 r. (Nr. BP. 26167/34).

Nr. BP. 67821/34. Na zapytanie jednego z kuratorjów, czy dzieci emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych mają prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej, Ministerstwo W. R. i O. P. podaje do wiadomości wyjaśnienie Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 28 września 1934 r. Nr. Zn. 30/c/324/3, które brzmi jak następuje: „w myśl ogólnych zasad prawa cywilnego, nakładającego obowiązki utrzymania dzieci na ojca i zgodnie z przepisami § 1 ust. 5 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o państwowej pomocy lekarskiej (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 81) dzieci emerytów nie mają prawa do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej i to niezależnie od tego, czy żona emeryta jest funkcjonarjuszką państwową lub też nią nie jest".

Dyrektor Biura Personalnego: (—) *Jan T. Lipka.*

5.

Dni wolne 1 i 2 listopada.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 558/34 z dnia 20 października 1934 r. (O. 28897/34).

W myśl okólnika z dnia 15 listopada 1926 r. Nr. O. 3194/26 [1]) dnie 1 listopada (Wszystkich Świętych) i 2 listopada (Dzień Zaduszny) są wolne od nauki szkolnej we wszystkich szkołach (zakładach), w których obchodzi się święta według obrządku rzymsko-katolickiego, lub obu obrządków.

Uzupełniając powyższe postanowienie, Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego oznajmia, że dnie 1 listopada (Wszystkich Świętych) i 2 listopada (Dzień Zaduszny) są wolne od nauki szkolnej we wszystkich szkołach (zakładach) bez względu na obchodzone w nich święta.

Kurator Okręgu Szkolnego: *(—) J. Gadomski.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1926 r., str. 510. Okólnik ten wydany na rok 1926/27 dotąd obowiązuje.

6.

Prywatne szkoły oraz zakłady naukowe i wychowawcze.

Zaświadczenia dla założycieli.

Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 118 z dnia 12 września 1934 r. Nr. GL. 43 b-16/9 do p. p. wojewodów.

Okólnikiem Nr. 85 z dnia 18 czerwca 1932 r. (Dz. Urz. Min. Spraw Wewn. Nr. 9, poz. 123) [1]) Ministerstwo Spraw Wewnętrznych uregulowało sprawę wydawania przez PP. Starostów zaświadczeń o zachowaniu się nienagannem pod względem moralności oraz w stosunku do Państwa — założycieli, dyrektorów i nauczycieli szkół prywatnych.

Zarazem Ministerstwo podało wzory takich zaświadczeń w przypadkach przychylnego ustosunkowania się do podań kandydatów.

Natomiast sprawa negatywnego ustosunkowania się powiatowych władz administracji ogólnej do wzmiankowanych podań kandydatów nie została ujęta w konkretne formy, gdyż Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wychodziło z założenia, iż jest to rzeczą zbyteczną, ponieważ w tych przypadkach należy wogóle odmawiać wydawania jakiegokolwiek zaświadczenia względnie, że odmowa taka winna być wydana w formie zwyczajnej decyzji.

Ponieważ w praktyce jednak powstały w tym względzie różne wątpliwości, przeto celem jednolitego uregulowania tej sprawy Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, co następuje:

W przypadkach, gdy opinja władzy wypada ujemnie dla kandydata, czy to pod względem moralnym, czy pod względem lojalności państwowej, należy odmawiać wydania zaświadczenia.

Odmowa taka winna być wydana na piśmie bez faktycznego uzasadnienia tej decyzji przy wykorzystaniu przepisu art. 75 ust. 3 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem. Wzór takiej decyzji odmownej brzmiałby następująco:

„Na podstawie art. 2 ust. 1 pkt. 4 (albo) art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343) oraz § 13 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 7 czerwca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych, wydanego co do § 13 w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych, a co do § 20 w porozumieniu z Ministrami Spraw Wewnętrznych oraz Przemysłu i Handlu (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 473) oraz w związku z postanowieniem art. 75 ust. 3 zdania 2-go rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) odmawiam Panu (i) wydania przewidzianego w tych przepisach stwierdzenia.

Od decyzji tej służy Panu (i) odwołanie za pośrednictwem starostwa . . . . do wojewody . . . . w ciągu dni 14 po doręczeniu".

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 411.

Przy tej sposobności na skutek zapytania jednego z PP. Wojewodów, jaki tryb należy stosować przy wydawaniu przez powiatowe władze administracji ogólnej kandydatom na praktykę przedszkolną w lasach państwowych zaświadczeń, mających stosownie do § 3 pkt e) zarządzenia Ministra Rolnictwa i Reform Rolnych z dnia 7 lipca 1932 r. o praktyce kandydatów do szkół dla leśniczych (Monitor Polski Nr. 177 poz. 212) stwierdzić ich wartość moralną i lojalność państwową — Ministerstwo Spraw Wewnętrznych oznajmia, iż w tych przypadkach należy analogicznie stosować postanowienia powołanego na wstępie okólnika Nr. 85 z dnia 18 czerwca 1932 r. z uwzględnieniem postanowień niniejszego okólnika, o ile chodzi o odmowę wydania zaświadczenia.

Podsekretarz Stanu: (—) *T. Krychowski.*

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 157 z dnia 26 października 1934 r. (Nr. I. Praw. 300/7/34).

Ministerstwo podaje do wiadomości i wykorzystania okólnik Nr. 118 z dnia 12 września 1934 r. Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w sprawie zaświadczeń dla założycieli prywatnych szkół oraz dla dyrektorów i nauczycieli tychże szkół.

Okólnik Nr. 85 Ministerstwa Spraw Wewnętrznych ogłoszony był w Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1932 r. Nr. 4, poz. 48.

Dyrektor Departamentu: *Karol Makuch.* wr.

7.

Język urzędowy korespondencji katolickich duszpasterzy jako prowadzących księgi metrykalne.

Komunikat Urzędu Wojewódzkiego Lwow. z dnia 10 października 1934 r.

(Lwowski Dziennik Wojewódzki Nr. 23, poz. 134).

Wskutek skargi jednego z gr.-kat. proboszczów, jako prowadzącego księgi metrykalne, na orzeczenie Urzędu Wojewódzkiego we Lwowie, Najwyższy Trybunał Administracyjny w Warszawie wyrokiem z dnia 28 czerwca 1934 r. L. Rej. 8182/31 orzekł, że katoliccy duszpasterze, jako prowadzący księgi metrykalne, występują w tym charakterze wobec władz administracji ogólnej nie jako organa autonomicznego Kościoła Katolickiego, lecz pozostają do tych władz w stosunku analogicznym do stosunku funkcjonarjusza państwowego do władzy przełożonej i do wskazówek i zarządzeń wydanych w ramach kompetencji tych władz winni się bezwzględnie stosować.

Z tego charakteru stosunku duszpasterzy katolickich, jako prowadzących księgi metrykalne, do nadzorczych władz administracji ogólnej wynika, że co do języka, w jakim winna być przeprowadzona korespondencja urzędowa między temi organami administracji państwowej, są miarodajne przepisy ustawy z dnia 31 lipca 1924 r. o języku państwowym i języku urzędowania rządowych i samorządowych władz administracyjnych (Dz.

U. Rz. P. Nr. 73, poz. 624), która to ustawa w art. 1 stanowi, że językiem państwowym jest język polski tudzież, że w tym języku urzędują wszystkie rządowe i samorządowe władze i urzędy administracyjne zarówno w służbie wewnętrznej jak i zewnętrznej.

W wypadkach niestosowania się przez duszpasterzy, jako prowadzących akty stanu cywilnego, do obowiązujących w omawianym przedmiocie zarządzeń władz administracji ogólnej, władze te są uprawnione do stosowania względem nich, narówni z innymi obywatelami Państwa, środków przymusowych a w szczególności środków przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzpl. z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowem w administracji (Dz. U. Rz. P. Nr. 36, poz. 342).

Za Wojewodę: (—) *Mikołaj Kwaśniewski*. Naczelnik Wydziału.

8.

Wizytacje hufców szkół średnich przez władze szkolne.

Zarządzenie Ministerstwa Spraw Wojskowych, Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego, z dnia 8 listopada 1934 r. Nr. 250/Og.

Nr. O. 31066/34. Celem ujednostajnienia zachowania się kadry zawodowej i kontraktowej p. w. w czasie wizytacji hufców szkolnych podczas ćwiczeń p. w. przez wyższe władze szkolne (kuratorów, wizytatorów, dyrektorów szkół) zarządzam:

W razie przybycia przedstawiciela wyższych władz szkolnych na wizytację do hufca p. w. w czasie ćwiczeń p. w. kierownik pedagogiczny hufca, względnie starszy z junaków (szef hufca), składa mu raport wojskowy. Komendant powiatowy p. w., względnie w razie jego nieobecności prowadzący ćwiczenia instruktor p. w.. podchodzi do wizytującego, przedstawia się według form wojskowych i towarzyszy mu w czasie wizytacji, udzielając informacyj o przebiegu ćwiczeń względnie innych żądanych przez niego.

Zastępca Dyrektora P. U. W. F. i P. W.: *Pplk. Engel.* wr.

9.

Noszenie tarcz z numerami szkół na mundurze harcerskim.

Nr. O. 25788/34. W związku z obowiązkiem noszenia przez młodzież szkolną na mundurach uczniowskich i płaszczach tarcz z numerami Kuratorjum O. S. Lw. wyjaśnia, że młodzież harcerska nie jest obowiązana nosić te tarcze na mundurze harcerskim.

Równocześnie Kuratorjum wyjaśnia. że Dyrekcje i Kierownictwa winny harcerzom zezwalać na przychodzenie w niedzielę do kościoła w mundurze harcerskim, o ile drużyna po nabożeństwie urządza ćwiczenia lub t. p.

P. o. Naczelnika Wydziału: *R. Koestlich.* wr.

10.

Opłaty za egzamin dla eksternów w państwowych średnich szkołach rolniczych i ogrodniczych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 167 z dnia 13 listopada 1934 r. (I. R. 8386/34).

Z mocą obowiązującą od dnia 1 listopada 1934 r. zarządzam pobieranie następujących opłat za egzamin dla eksternów w państwowych średnich szkołach rolniczych i ogrodniczych:

1) Taksa za egzamin w zakresie programu średniej szkoły rolniczej i ogrodniczej 20 zł,

2) Taksa za egzamin w zakresie programu licealnej szkoły rolniczej i ogrodniczej 20 zł,

3) Taksa za świadectwa, wydawane eksternom ze złożenia egzaminu 5 zł,

4) Taksa za duplikaty świadectw, wydawanych eksternom 11 zł.

Od powyższych opłat nikt zwolnionym być nie może.

Taksy, wymienione w punktach 1 i 2, należy uiszczać za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe szkoły przed przystąpieniem eksterna do egzaminu.

Taksę, wymienioną w punkcie 3, uiszczają eksterni za pośrednictwem P. K. O. na konto czekowe szkoły po otrzymaniu wiadomości o dodatnim wyniku egzaminu.

Taksa, wymieniona w punkcie 4, stanowi dochód Skarbu Państwa i powinna być wpłacana przez zainteresowanych znaczkami stemplowemi, wartości nominalnej 10 zł, które dyrekcja szkoły nakleja na wydanym duplikacie i kasuje.

Taksy, wpłacone przez eksternów, zwrotowi zasadniczo nie podlegają. Wyjątkowo mogą być zwrócone taksy, wymienione w punktach 1 i 2, i to tylko w tym wypadku, gdy ekstern z powodu zasłabnięcia lub choroby powstałej po wpłaceniu taksy, co winno być stwierdzone świadectwem lekarskiem, egzaminowi poddać się nie może, względnie po wpłaceniu taksy do egzaminu dopuszczonym nie zostanie. Zwrotu taks dokonywują dyrekcje szkół we własnym zakresie działania.

Dochód z taks, wymienionych w punktach 1, 2 i 3, dyrekcje szkół zatrzymują do swojej dyspozycji na pokrycie wydatków, przewidzianych w zatwierdzonych przez kuratorjum okręgu szkolnego rocznych planach finansowo-gospodarczych, które winny obejmować wynagrodzenia członków komisji egzaminacyjnej, powołanych z poza grona nauczycielskiego, oraz wydatki kancelaryjne związane z przeprowadzaniem praktycznego egzaminu.

Sposób pobierania, przechowywania i księgowania sum otrzymanych z powyższych taks normują przepisy rachunkowo-kasowe, wydane przez Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Minister W. R. i O. P.: *W. Jędrzejewicz.* wr.

11.

Rachunkowość folwarków państwowych niższych szkół rolniczych.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 6 października 1934 r. Nr. I. R. 6999/34.

Nr. O. 27290/34. Z związku z zapytaniem jednego z kuratorjów okręgów szkolnych Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że wobec wejścia w życie z dniem 1 kwietnia 1934 r. przepisów rachunkowych i kasowych dla majątków rolnych, administrowanych przez państwowe ludowe szkoły rolnicze (okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 64 z dnia 20 kwietnia 1934 r. Nr. I. R. 3033/34) [1]), traci moc obowiązującą punkt 7 zarządzenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 28 lutego 1933 r. Nr. I. R. 1640/33 [2]) o prowadzeniu przez Ministerstwo rachunkowości folwarków państwowych niższych szkół rolniczych.

Naczelnik Wydziału: *A. Nowak.* wr.

12.

Dodatki służbowe dla niższych funkcjonarjuszów państwowych z tytułu zatrudnienia w niedziele i święta.

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 października 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 885.

Na podstawie art. 5 ust. 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 28 października 1933 r. o uposażeniu funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 86, poz. 663) zarządza się co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 grudnia 1933 r. o zasadach zaszeregowania funkcjonarjuszów państwowych do grup uposażenia i automatycznego przechodzenia nauczycieli do wyższych grup uposażenia, o dodatkach lokalnych, funkcyjnych i służbowych oraz o umundurowaniu niższych funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 102, poz. 781) [3]) wprowadza się zmiany następujące:

1) w § 40 po punkcie 8 wstawia się jako nowy punkt 9 postanowienie następujące:

„9. Niższym funkcjonarjuszom państwowym, z wyjątkiem zatrudnionych w urzędach zagranicznych oraz z wyjątkiem zatrudnionych w państwowych zakładach chowu koni przy obsłudze koni, za pełnienie służby w niedzielę lub święto przez czas przepisany normalnie w dniu powszednim przyznaje się dodatek służbowy w wysokości 1/30 miesięcznego uposażenia zasadniczego wraz z dodatkiem lokalnym i zasiłkiem wyrównawczym, jeżeli w tygodniu następnym po niedzieli lub święcie nie można było udzielić zwolnienia od służby na jeden dzień powszedni. Niższym funkcjonarjuszom państwowym, zatrudnionym w państwowych zakładach chowu koni przy obsłudze koni, przyznaje się zamiast powyższego dodatku stały

---

[1]) Nakład Państw. Wydaw. Książek Szkolnych. W Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nieogłoszony.

[2]) W Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. nieogłoszony.

[3]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 7.

dodatek służbowy w wysokości 8 zł miesięcznie, lub równowartość w naturze, którą określi Minister Rolnictwa i Reform Rolnych";

2) dotychczasowy punkt 9 w § 40 oznacza się jako punkt 10;

3) w § 41 w punkcie 1) dodaje się na końcu zdanie następujące:

„niżsi funkcjonarjusze państwowi mogą oprócz jednego dodatku służbowego otrzymać również dodatek za pełnienie służby w niedzielę i święto".

§ 2. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Prezesowi Rady Ministrów, Ministrowi Skarbu oraz właściwym ministrom.

§ 3. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lutego 1934 r.

Prezes Rady Ministrów: (—) *L. Kozłowski.*
Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

Organizacja szkół.

Zmiana nazw.

Postanowienie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 27 października 1934 r. (Nr. III. TP. 204/34) o zmianie nazwy Państwowej Szkoły Koszykarskiej w Rudniku nad Sanem.

Na podstawie art. 1, ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) postanawiam co następuje:

§ 1. Zmieniam nazwę Państwowej Szkoły Koszykarskiej, przeniesionej postanowieniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 27 października 1932 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 101) ze Lwowa do Rudnika nad Sanem, na nazwę: „Państwowa Szkoła Przemysłu Drzewnego w Rudniku nad Sanem".

§ 2. Państwowa Szkoła Przemysłu Drzewnego w Rudniku nad Sanem posiada wydziały: koszykarski i stolarski.

Organizacja i warunki przyjęcia na te wydziały pozostają te same, jakie były w dotychczasowej Państwowej Szkole Koszykarskiej w Rudniku nad Sanem.

§ 3. Postanowienie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Postanowienie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dn. 27 października 1934 r. (Nr. III. TP. 4219/34) w sprawie zmiany nazwy Państwowej Szkoły Kołodziejsko-Kowalskiej w Kamionce Strumiłowej.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r., o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) zarządzam co następuje:

§ 1. Wobec zlikwidowania z końcem roku szkolnego 1933/34 oddziału kołodziejskiego i kowalskiego w Państwowej Szkole Kołodziejsko-Kowalskiej w Kamionce Strumiłowej zmieniam nazwę tej szkoły na: „Państwowa Szkoła Rzemiósł w Kamionce Strumiłowej".

§ 2. Organizacja i warunki przyjęcia w Państwowej Szkole Rzemiósł w Kamionce Strumiłowej pozostają bez zmian.

§ 3. Postanowienie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Numery pryw. gimnazjum U. T. P.

Ministerstwo W. R. i O. P. rozporządzeniem z 6 listopada 1934 Nr. II. S. 9027/34 ustaliło na podstawie § 3 rozporządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 27 marca 1933 r. (Nr. I. Pr. 341/33) w sprawie ubioru młodzieży szkół prywatnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 3, poz. 51) [1]) dla niżej wymienionych gimnazjów prywatnych, utrzymywanych przez Ukraińskie Towarzystwo Pedagogiczne „Ridna Szkoła", następujące numery:

Nr. 632 Gimnazjum Koedukacyjne im. Józefa Makoweja w Jaworowie,
Nr. 647 Gimnazjum Żeńskie we Lwowie,
Nr. 661 Gimnazjum Koedukacyjne im. Tarasa Szewczenki w Horodence,
Nr. 665 Gimnazjum Żeńskie w Kołomyi,
Nr. 666 Gimnazjum Koedukacyjne w Rohatynie,
Nr. 671 Gimnazjum Żeńskie w Stanisławowie,
Nr. 676 Gimnazjum Koedukacyjne im. Markjana Szaszkiewicza.
Nr. 684 Klasy gimnazjalne przy Prywatnem Seminarjum Nauczycielskiem Żeńskiem w Stryju,
Nr. 683 Klasy gimnazjalne przy Seminarjum Nauczycielskiem Żeńskiem w Samborze (numer ustalony zarządzeniem z dnia 24 września 1934 r. Nr. II. S. 7541/34).

Kursy zawodowe.

P. Kurator O. S. Lw. zarządzeniem z dnia 6 listopada 1934 r. Nr. III. 30511/34 udzielił Zarządowi Powiatowego Związku Strzeleckiego w Rudkach zezwolenia na otwarcie i prowadzenie w Rudkach w budynku szkoły powszechnej prywatnych kursów pod nazwą: Kurs Handlowy Związku Strzeleckiego w Rudkach.

Ruch służbowy.

Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 17 października 1934 Nr. BP. 24104/34 zwolnił p. Łeszczija Seweryna, profesora gimnazjum z r. j. n. we Lwowie, p. o. wizytatora szkół w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, od pełnienia obowiązków wizytatora szkół w Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 168.

Pan Kurator O. S. Lw. zamianował p. dr. Płoszajównę Marję, nauczycielkę Państw. Seminarjum Naucz. Żeńskiego w Cieszynie, prowizorycznym urzędnikiem referendarskim w IX gr. up. w Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Kurator O. S. Lw. zatrudnił p. dr. Offerta Tadeusza w charakterze kontraktowego urzędnika referendarskiego w IX gr. up. w Kuratorjum O. S. Lw.

Pan Kurator zwolnił p. Świąteckiego Antoniego, prow. sekretarza rach. w Kuratorjum O. S. Lw., od obowiązków służbowych.

Pan Kurator przeniósł p. Chmielnickiego Bartłomieja, pomocnika kancelaryjnego VIII st. sł. Kuratorjum O. S. Lw., w stan spoczynku.

Inspektoraty.

M i a n o w a n i: Mędrzycki Stanisław, podinspektor szkolny w Przemyślu, inspektorem szkolnym na obwód szkolny wołkowyski z siedzibą w Wołkowysku;

Weinar Władysław, prow. sekretarzem administracyjnym w Inspektoracie Szkolnym w Dolinie.

P r z e n i e s i e n i: Dr. Gilewicz Aleksy, prow. zastępca inspektora szkolnego w Stryju, na stanowisko prow. podinspektora szkolnego w Przemyślu.

S p e n s j o n o w a n i: Hirsz Henryk, podinspektor szkolny w Brzeżanach; Kuchciak Maciej, podinspektor szkolny we Lwowie; Trojnar Piotr, inspektor szkolny w Trembowli.

I n s t r u k t o r z y o ś w i a t y p o z a s z k o l n e j.

P. Kurator O. S. Lw. powierzył p. Litwinowi Mikołajowi, nauczycielowi 7-klasowej szkoły w Nisku, czynności instruktora oświaty pozaszkolnej przy Inspektoracie Szkolnym w Nisku.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechne.

M i a n o w a n i.

Becz Dymitr, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Ułycznie (Drohobycz); Bieganowski Franciszek, kierownikiem 5-klasowej szkoły w Darachowie (Trembowla); Bielawski Ignacy, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Grabownicy (Brzozów); Blidy Walerjan, nauczycielem gimnazjum XI we Lwowie; Bryniarski Władysław, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Warze (Brzozów);

Chociej Jan, nauczycielem gimnazjum w Kołomyi; Czarnecki Paweł, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Niżborgu Nowym (Kopyczyńce); Czeżowska Anna, nauczycielką gimnazjum żeńskiego im. król. Jadwigi we Lwowie;

Dubrawski Józef, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Dąbrowej (Rzeszów);

Gąsior Jan, kierownikiem 2-klasowej szkoły Nr. 41 we Lwowie;

Hryniewicz Jan, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Kędzierzawcach (Kamionka Strum.);

Kalita Franciszek, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Komarowie (Sokal); Kirschner Kamil, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Piaskach (Lwów); Kłosowski Franciszek, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Zulinie (Stryj); Kowal Henryk, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Studziance (Kałusz); Kubisz Rudolf, kierownikiem 7-klasowej szkoły w Kozowej (Brzeżany); Kutówna Stefanja, kierowniczką 7-klasowej szkoły żeńskiej w Czortkowie;

Łeszczij Seweryn, dyrektorem gimnazjum z r. j. n. we Lwowie; Łonkiewicz Aleksander, kierownikiem 7-klasowej szkoły w Strzeliskach Nowych (Bóbrka);

Mach Wojciech, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Isypowcach (Tarnopol), nauczycielem 2-klasowej szkoły w Kątach, gm. Bereżce, pow. lubomelski, okręgu szkolnego łuckiego; Dr. Machaslki Franciszek, nauczycielem gimnazjum I w Tarnopolu; Ks. Malik Władysław, nauczycielem religji rzym.-kat. gimnazjum w Brodach; Mazur Mikołaj, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Rybniku (Drohobycz); Młotówna Emilja, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Werbiżu (Lwów);

Ogielska Franciszka, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Dawidkowcach (Czortków); Ostapowicz Jarosław, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Jaktorowie (Przemyślany);

Panekówna Wanda, kierowniczką 4-klasowej szkoły w Bolestraszycach (Przemyśl); Płonka Ignacy, nauczycielem gimnazjum w Tarnobrzegu;

Schmidt Stanisław, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Załużu (Zbaraż); **Sonntag Leon**, dyrektorem gimnazjum im. Hetmana Żółkiewskiego w Żółkwi; Stachurski Bronisław, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Nyrkowie (Zaleszczyki); Staszkiewicz Jan, kierownikiem 4-klasowej szkoły w Uhryniu (Czortków);

Tyczyński Franciszek, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Przybyszówce (Krosno);

Uberman Tomasz, nauczycielem gimnazjum I w Stanisławowie;

Wilkoszewska Stefanja, kierowniczką 4-klasowej szkoły w Białobożnicy (Czortków); Wnuk Marjan, nauczycielem rzeźby w Wydziale Sztuk Zdobniczych i Przemysłu Artystycznego Państw. Szkoły Technicznej we Lwowie; Wojnarowska Karolina, kierowniczką 3-klasowej szkoły w Płotyczy (Tarnopol).

Przeniesieni.

Angielska Kamila, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Nieznanowie (Kamionka Strumiłłowa), do 1-klasowej szkoły w Czaplakach (Jaworów);

Ks. Bełcha Stanisław, nauczyciel religji rzym.-kat. 7-klasowej szkoły w Dobromilu, do 7-klasowej szkoły w Sokołowie (Rzeszów); Blicharska Anna, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Mostach (Rudki), do 7-klasowej szkoły męskiej im. św. Marji Magnaleny Nr. 8 we Lwowie; Buczyńska Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Szmańkowcach (Czortków), do 5-klasowej szkoły w Oryszkowcach (Trembowla);

Cisyk Emiljan, nauczyciel gimnazjum I w Stryju, do gimnazjum II w Stryju; Ciura Antoni, kierownik 6-klasowej szkoły w Rozwadowie (Żydaczów), do 7-klasowej szkoły w Szczercu (Lwów);

Ks. Dąbrowski Jan, nauczyciel religji rzym.-kat. szkoły żeńskiej im. Kr. Jadwigi w Stanisławowie, do szkoły żeńskiej im. Żółkiewskiego we Lwowie; Dec Ignacy, kierownik 7-klasowej szkoły w Sokołowie, na równorzędne stanowisko do 7-klasowej szkoły im. Jachowicza w Rzeszowie; Dobrucki Władysław, kierownik 7-klasowej szkoły w Peczeniżynie (Kołomyja), do 7-klasowej szkoły im. św. Włodzimierza w Kołomyi; Doszecka Stefanja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Dolinie ad Dobrotwór (Kamionka Str.), do 1-klasowej szkoły w Jakubówce (Zaleszczyki); Ks. Dudziak Jan, nauczyciel religji rzym.-kat. w Zabłotowie (Śniatyn), do szkoły w Bursztynie (Rohatyn); Dutkiewicz Bronisław, nauczyciel religji rzym.-kat. 7-klasowej szkoły w Głogowie (Rzeszów), do 7-klasowej szkoły w Starym Samborze (Sambor); Dwornicka Helena, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Przystani (Żółkiew), do 4-klasowej szkoły w Starej Soli (Sambor);

Ks. Florkiewicz Stanisław, nauczyciel religji rzym.-kat. 7-klasowej szkoły w Starym Samborze, do 7-klasowej szkoły w Głogowie (Rzeszów); Fritzhand Szmul, nauczyciel gimnazjum II w Stryju, do gimnazjum I w Stryju;

Gajekowa Olga, nauczycielka 7-klasowej szkoły męskiej im. T. Lenartowicza we Lwowie, do szkoły ćwiczeń przy I seminarjum nauczycielskiem żeńskiem im. A. Asnyka we Lwowie; Gładysz Michał, profesor gimnazjum XI we Lwowie, do gimnazjum VIII we Lwowie; Górski Edward, nauczyciel gimnazjum im. kr. Wł. Jagiełły w Łunincu, do gimnazjum I w Stryju; Górska Stanisława, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Głęboczku (Borszczów), do 1-klasowej szkoły w Koniuchach-Osadzie (Brzeżany);

S. Handlówna Agnieszka, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. król. Jadwigi w Żółkwi, do 7-klasowej szkoły w Bełzie (Sokal); Hermanowa Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Koniuchach-Osadzie (Brzeżany), do 4-klasowej szkoły w Głęboczku (Borszczów); Horbaj Bazyli, kierownik 2-klasowej szkoły w Kropiwniku (Dolina); do 2-klasowej szkoły w Ossolinie, pow sandomierskiego; Howijkówna Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Mysłowie (Kałusz), do 3-klasowej szkoły w Podjarkowie (Bóbrka); Hupałowska Weronika, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Makuniowie (Mościska), do 4-klasowej szkoły w Zarudziu (Zborów);

S. Jachlewska Leokadja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Bełzie (Sokal), do 7-klasowej szkoły w Żółkwi; Jerszówna Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Michałkowie (Borszczów), do 1-klasowej szkoły w Szwajcarji (Podhajce); Jezuitowa Karolina, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Krosienku (Przemyślany), do 7-klasowej szkoły w Bolechowie (Dolina);

Ks. Kabarowski Piotr, nauczyciel religji rzym.-kat. szkoły w Monasterzyskach (Buczacz), do 7-klasowej szkoły w Kołomyi; Kantor Karol, nauczyciel szkoły w Kamiennej Woli, pow koneckiego, do 7-klasowej szkoły w Nisku; Katz Zelig, nauczyciel religji mojżeszowej szkoły w Złoczowie do 7-klasowej szkoły Nr. 26 we Lwowie; Kobrynowicz Ludwik, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Zubielewiczach, pow. Baranowicze, do 5-klasowej szkoły w Wólce Mazowieckiej (Rawa Ruska); Kohut Teodor, kierownik 2-klasowej szkoły w Grzybowicach Wielkich (Lwów), do 2-klasowej szkoły w Podbereźcach (Lwów); Kordzikówna Zofja, nauczycielka

7-klasowej szkoły w Cieszanowie (Lubaczów), do 7-klasowej szkoły im. M. Konopnickiej w Rzeszowie; Krsekowa Zofja, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Skołoszowie (Jarosław), do 4-klasowej szkoły w Stubnie (Przemyśl); Krynicki Jan, nauczyciel gimnazjum I w Stryju, do gimnazjum im. M. Kopernika w Grajewie; Kuricowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej im. A. Mickiewicza w Tarnopolu, do 1-klasowej szkoły w Hajdajce (Trembowla); Kuźmowa Olga, Stefanja, nauczycielka szkoły w Tarnawie Niżnej (Turka n/Str.), do 7-klasowej szkoły w Czajkowicach (Rudki); Kuźmowicz Leokadja, nauczycielka szkoły w Kupczyńcach (Tarnopol), do szkoły w Radzynie, pow. Grudziądz;

Ks. Lagosz Kazimierz, nauczyciel religji rzym.-kat. szkoły w Złoczowie, do 7-klasowej szkoły w Borszczowie; ks. Leśniowski Marcin, nauczyciel religji rzym.-kat. w Skolem (Stryj), do 7-klasowej szkoły w Zabłotowie (Śniatyn); Lisowska Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Hrubieszowie, do 1-klasowej szkoły w Uhornikach-Kolonji (Stanisławów);

Majgier Józef, nauczyciel gimnazjum w Buczaczu, do gimnazjum II w Stanisławowie; Ks. Malik Władysław, nauczyciel seminarjum męskiego w Czortkowie, do gimnazjum w Brodach; Mawriczowa Genowefa, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Moszczanicy (Gorlice), do 2-klasowej szkoły w Bóbrce (Krosno); Melnykówna Stefanja, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Odrzykoniu (Krosno), do 2-klasowej szkoły w Burczu (Rudki); Michalik Alojzy, nauczyciel 7-klasowej szkoły męskiej Nr. 15 we Lwowie, do 7-klasowej szkoły im. Fredry w Rudkach;

Nowak Adam, profesor gimnazjum II w Tarnopolu, do gimnazjum żeńskiego w Tarnopolu;

Owczarz Edward, kierownik 2-klasowej szkoły w Łobozwi, do 2-klasowej szkoły w Teleśnicy Oszwarowej (Lesko);

S. Pawlakówna Kazimiera, nauczycielka 7-klasowej szkoły żeńskiej w Uhnowie (Rawa Ruska), do 3-klasowej szkoły w Świętym Józefie (Kołomyja); Pawłowska Zofja, nauczycielka seminarjum w Stanisławowie, do seminarjum naucz. męskiego w Zaleszczykach; S. Pawłowska Wiktorja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Świętym Józefie (Kołomyja), do 7-klasowej szkoły w Uhnowie (Rawa Ruska); Ks. Przybylski Wacław, nauczyciel religji rzym.-kat. 7-klasowej szkoły w Sokołowie (Rzeszów), do 7-klasowej szkoły w Tarnobrzegu;

Ks. Rogowski Wojciech, profesor gimnazjum w Brodach, do gimnazjum w Żółkwi; Rozenhek Janina, nauczycielka gimnazjum w Leżajsku, do seminarjum naucz. żeńskiego w Kołomyi; Róg Tadeusz, nauczyciel gimnazjum w Buczaczu, do gimnazjum w Brodach;

Schreiber August, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Szwajcarji (Podhajce), do 1-klasowej szkoły w Michałkowie (Borszczów); Sekretówna Marja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Laszkach Królewskich (Przemyślany), do szkoły w Radczy (Stanisławów); Ks. Singalewicz Mikołaj, nauczyciel religji gr.-kat. szkoły w Kołomyi, do szkoły w Monasterzyskach (Buczacz); Ks. Skiba Wincenty, nauczyciel religji rzym.-kat. w Łopatynie (Radziechów), do 7-klasowej szkoły w Skolem (Stryj); Skowrońska Aniela, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Czaplakach (Jaworów), do 2-klasowej szkoły w Nieznanowie (Kamionka Strum.); Skulska Walerja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Kocurowie (Bóbrka), do 2-klasowej szkoły w Drozdowicach (Gródek Jagielloński); Ks. Smereka Władysław, nauczyciel religji szkoły w Sokolnikach (Lwów), do 7-klasowej szkoły w Lewandówce

(Lwów-Miasto); Sobolowa Anna, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Czajkowicach (Rudki), do 2-klasowej szkoły w Żukotynie (Turka); Spaltenstein Julja, nauczycielka szkoły w Dubieńce (Hrubieszów), do 7-klasowej szkoły w Sokalu; Stachurska Genowefa, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Nowej Wilejce, pow. wileńskiego, do 1-klasowej szkoły w Czerwieńcu (Żółkiew); Strzelecki Józef, nauczyciel gimnazjum II im. Bol. Chrobrego w Nowym Sączu, do gimnazjum XII we Lwowie; Ks. Surmiak Włodzimierz, nauczyciel religji rzym.-kat. 7-klasowej szkoły w Tarnobrzegu, do 7-klasowej szkoły w Dobromilu; Swystun Jan, profesor gimnazjum w Łańcucie, do gimnazjum żeńskiego w Tarnopolu; Szczepaniukówna Zofja, nauczycielka szkoły w Radczy (Stanisławów), do szkoły w Laszkach Królewskich (Przemyślany); Szersztyło Jan, kierownik 2-klasowej szkoły w Sulimowie (Żółkiew), do 2-klasowej szkoły w Przystałowicach, pow. opoczyńskiego: Ks. Szetela Władysław, nauczyciel religji rzym.-kat. szkoły żeńskiej w Brodach, do 7-klasowej szkoły im. św. Alojzego w Stanisławowie; Szymańska Klotylda, profesor gimnazjum żeńskiego w Tarnopolu, do gimnazjum w Łańcucie, Szkwarkowska Katarzyna, nauczycielka szkoły w Kupczyńcach (Tarnopol), do 7-klasowej szkoły w Wiślicy pow. pińczowskiego;

Tokarykowa Stefanja, nauczycielka gimnazjum w Grajewie, do gimnazjum w Czortkowie; Torbacka Olga, nauczycielka 1-klasowej szkoły wJakubówce (Zaleszczyki), do 2-klasowej szkoły w Dolinie ad Dobrotór (Kamionka Strum.); Ks. Tustanowski Franciszek, nauczyciel religji rzym.-kat. w Cieszanowie (Lubaczów), do 7-klasowej szkoły w Złoczowie;

Vitka Władysław, profesor gimnazjum XI we Lwowie, do gimnazjum w Sokalu;

Witekówna Jadwiga, nauczycielka 2-klasowej szkoływ Kuhajowie (Lwów), do 2-klasowej szkoły w Zaszkowicach (Gródek); Wojtowicz Józef, nauczyciel szkoły im. Piotra Skargi w Jarosławiu, do szkoły Nr. 3. w Łodzi; Wołyńska Franciszka, nauczycielka szkoły w Chochoniowie (Rohatyn), do szkoły Nr. 23 w Chorzowie; Woźniak Paraskewja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Podjarkowie (Bóbrka), do 3-klasowej szkoły w Mysłowie (Kałusz); Woźniakowa Wilhelmina, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Zarudziu (Zborów), do 2-klasowej szkoły w Makuniowie (Mościska);

Ziemiańska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Birczy (Dobromil), do 1-klasowej szkoły w Czarnej (Łańcut).

Spensjonowani.

Babij Olga, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Litwinowie (Podhajce); Bajerowa Marja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Wróblaczynie (Rawa Ruska); Bauer Adolf, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Tarnopolu; Ks. Bazylski Jan, profesor 7-klasowej szkoły im. św. Jadwigi w Przemyślu; Bodnaruk Bazyli, kierownik 2-klasowej szkoły w Celejowie (Kopyczyńce); Bernhardt Rudolf, nauczyciel 1-klasowej szkoły w Kahujowie (Lwów); Beulwitz Olga, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Grabowcu (Jarosław); Białowa Aniela, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Jeziernej (Zborów); Błaszkiewicz Władysław, profesor gimnazjum w Łańcucie; Buczko Jan, kierownik 5-klasowej szkoły w Mokrzyszowie (Tarnobrzeg);

Chiaowa Marja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Liskowatem (Dobromil); Chobrzyński Roman, nauczyciel gimnazjum III we Lwowie; Chomińska Helena, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Zapytowie (Lwów);

Cisek Marcin, kierownik 5-klasowej szkoły w Kosinie (Łańcut); S. Czarnowska Julja, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Besku (Sanok); Czechowski Błażej, kierownik 3-klasowej szkoły w Dydni (Brzozów);

Dąbrowski Ludwik, kierownik 6-klasowej szkoły w Łanowcach (Borszczów); Ks. Derbak Sabin, nauczyciel religji gr.-kat. szkoły w Załawiu (Trembowla);

Finkenthal Maksymiljan, profesor gimnazjum XII we Lwowie; Fizyrowa Leontyna, nauczycielka szkoły w Lacku (Dobromil); Fuksowa Leonja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Dukli (Krosno);

Gackówna Izabela, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Łupkowie (Lesko); Giermańska Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Brzozowie; Gil Józef, kierownik 3-klasowej szkoły w Kielnarowej (Rzeszów); Grabowiecka Julja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Białej (Czortków);

Hagel Kazimierz, kierownik 5-klasowej szkoły w Mszanie (Gródek Jag.); Harożański Jan, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Brodach; Hyjekowa Helena, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Mokszowie (Sokal);

Iwanicki Jan, kierownik 2-klasowej szkoły w Peratynie (Radziechów); Jaroszewski Władysław, kierownik 7-klasowej szkoły w Narolu Mieście (Lubaczów);

Jaworska Stefanja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Krzywieńkiem (Kopyczyńce);

Kaliniakowa Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Czortkowie; Kankofer Aleksander, nauczyciel gimnazjum w Buczaczu; Kluzowa Wilhelmina, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Hadlach Kańczuckich (Przeworsk); Kobał Piotr, kierownik 2-klasowej szkoły w Hołobutowie (Stryj); Komarzyński Jan, kierownik 2-klasowej szkoły w Hryniowie (Bóbrka); Kotowiczówna Janina, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Birczy (Dobromil); Ks. Koreniec Aleksander, profesor seminarjum nauczycielskiego męskiego w Tarnopolu;

Lachowicz Zofja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Tłustem (Zaleszczyki); Langer Władysław, kierownik szkoły w Chorostkowie (Kopyczyńce); Laskowska Marja, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Rybnikach (Brzeżany); Ledoux Marja, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Łańcucie; Ks. Leszczyński Miron, profesor religji gr.-kat. szkoły w Buczaczu; Lewicki Michał, nauczyciel gimnazjum XI we Lwowie, Ks. Lubartowicz Jan, nauczyciel religji 7-klasowej szkoły w Żydaczowie;

Łuszpiński Platon, profesor filji gimnazjum z r. j. n. we Lwowie;

Małaczyński Stanisław, nauczyciel IX gimnazjum we Lwowie; Marek Emil, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Bohorodczanach Starych (Bohorodczany); Markowicz Antoni, kierownik 3-klasowej szkoły w Baryczce (Rzeszów); Michalczyk Konstanty, kierownik 3-klasowej szkoły w Wrocance (Krosno); Migalska Zofja, kierowniczka 7-klasowej szkoły w Dukli (Krosno); Migocki Wiktor, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Kołomyi; Dr. Mihułowicz Jerzy, profesor gimnazjum VIII we Lwowie; Milski Michał, nauczyciel gimnazjum II w Stryju; Ks. Mindowicz Stanisław, nauczyciel religji rzym.-kat. w 7-klasowej szkole męskiej im. H. Sienkiewicza we Lwowie; Mojsakowa Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Stryju; Molisak Marceli, kierownik 7-klasowej szkoły w Tłumaczu; Motyka Tomasz, profesor gimnazjum II w Przemyślu;

Nowak Michał, nauczyciel szkoły w Jezierzanach (Tłumacz);

Dr. Paszkudzki August, profesor gimnazjum II we Lwowie; Pidłużny Michał, profesor gimnazjum w Brzeżanach; Piotrowska Anna, nauczycielka szkoły w Śniatynie; Pisarczyk Wojciech, kierownik szkoły w Nadbrzeziu (Tarnobrzeg); Planer Jonasz, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. A. Mickiewicza w Stanisławowie; Polechoński Władysław, instruktor szkoły rzemiosł w Kamionce Str.; Prudyusowa Helena, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Dźwinogrodzie (Bóbrka);

Ks. Roman Apolinary, nauczyciel religji rzym.-kat. w Rozdole (Żydaczów); Roszczakowski Józef, kierownik 2-klasowej szkoły w Soroce (Kopyczyńce); Rześniowiecka Olga, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Obertynie (Horodenka);

Sabat Andrzej, nauczyciel gimnazjum I w Przemyślu; Salo Antoni, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. T. Czackiego w Przemyślu; Serama Jan, kierownik 2-klasowej szkoły w Staroniwie (Rzeszów); Sawiuk Aleksander, kierownik 3-klasowej szkoły w Bratkowcach (Stanisławów); Schütter Wiktor, instruktor szkoły kołodziejsko-kowalskiej w Grzymałowie; Senensieb Dawid, nauczyciel szkoły w Radziechowie; Senczynowa Anna, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Putiatyńcach (Rohatyn); Seńczukowa Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Helenkowie (Brzeżany); Skowronowa Stanisława, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Zagórzu (Sanok); Slanyówna Ida, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Zahajpolu, przydzielona do 2-klasowej szkoły w Ceniawie (Kołomyja); Sławski Władysław, kierownik 5-klasowej szkoły w Janowie (Trembowla); Sozańska Jadwiga, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Kopyczyńcach; Spiałkowa Jadwiga, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Dobrowodach (Podhajce); Steligowa Dioniza, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Tarnawce (Borszczów); Stogowa Petronela, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Markowcach (Tłumacz); Szmoniewska Felicja, kierowniczka 2-klasowej szkoły w Mostkach (Lwów); Szufa Marjan, nauczyciel szkoły w Warężu (Sokal);

Śmiszkiewicz Michalina, kierowniczka szkoły w Monasterzyskach; Świątkowska Zofja, nauczycielka 6-klasowej szkoły im. św. Jadwigi w Rakszawie (Łańcut);

Tepperowa Anna, nauczycielka szkoły w Palikówce (Rzeszów); Dr. Teuwin Jakób, profesor gimnazjum II w Tarnopolu; Terkl Michał, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. Piramowicza we Lwowie; Trojan Władysław, nauczyciel 7-klasowej szkoły im. św. Stanisława Kostki w Przemyślu; Tryszczyło Jan, kierownik 7-klasowej szkoły im. Piramowicza w Kołomyi; Turka Aleksy, kierownik 3-klasowej szkoły w Zawadowie (Jaworów);

Uruski Franciszek, kierownik 2-klasowej szkoły w Cykowie (Przemyśl);

Wachnikowa Helena, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Budach Łańcuckich (Łańcut); Waśkowa Marja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Rożdziałowie (Sokal); Weinert Walerja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Stryju; Wielkoszewska Leontyna, nauczycielka szkoły w Horyńcu (Lubaczów); Winnicka Zofja, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Pobereżu (Stanisławów); Witrylakowa Stanisława, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Chromohorbie (Stryj); Wojnarowska Marja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Jabłonicy Polskiej (Brzozów); Wojnarowska Stanisława, nauczy-

cielka 5-klasowej szkoły w Olejowie (Złoczów); Wysocka Aniela, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Łopusznicy (Dobromil);

Ks. Zwoliński Karol, profesor gimnazjum w Żółkwi.

Zrezygnowali.

Sękowska Marja, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Uhornikach-Kolonji (Stanisławów).

Przeniesieni w stan nieczynny.

Nowosad Stanisław, instruktor szkoły kołodziejsko-kowalskiej w Kamionce Strumiłłowej.

Rozwiązali stosunek służbowy.

Czajkowska Marja, pozostająca w stanie pozasłużbowym nauczycielka szkoły w Dachnowie (Lubaczów).

Zmarli.

Dewiczówna Wanda, kierowniczka 3-klasowej szkoły w Tuligłowach (Jarosław), zmarła dnia 19 września 1934 r. w 42 roku życia, a w 22 roku służby;

Nowakowa Michalina, nauczycielka szkoły w Medyni Głogowskiej, powiat Łańcut, zmarła dnia 2 listopada 1934 r. w 37 roku życia, a w 15 roku służby nauczycielskiej;

Nowodworska Marja, nauczycielka 7-klasowej szkoły im. T. Kościuszki w Kołomyi, zmarła dnia 5 października 1934 r. w 42 roku życia, a w 13 roku służby nauczycielskiej.

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Brzeżany**	Taurów	7 kl.	koed.	—	polski	3 ubik.	1 h 44 a	Konkurs 3-ci Pierwszeństwo z w. k. n.
1	**Dolina**	Bełejów	2 „	„	—	pol-r.	4 „	70 a 99 m²	
2	„	Cerkowna	2 „	„	—	ruski	—	1½ h	
3	„	Cisów	2 „	„	—	pol-r.	4 „	1 h 15 a	
4	„	Grabów	2 „	„	—	ruski	3 „	311 m²	
5	„	Łopianka	2 „	„	—	pol-r.	—	1·22 h	
6	„	Nadziejów	4 „	„	—	„	3 „	1 morg 450 s⁻	
7	„	Niniów Dolny	2 „	„	—	ruski	3 „	0.64 h	
8	„	Pacyków	2 „	„	—	„	3 „	—	
9	„	Perehińsko	7 „	„	—	pol-r.	4 „	0.6972 h	
10	„	Rożniatów	7 „	„	—	polski	4 „	0.3149 h	Konkurs 4-ty Pierwszeństwo z w. k. n.
11	„	Rypne	3 „	„	—	pol-r.	3 „	120 a	
12	„	Suchodół	2 „	„	—	ruski	3 „	½ a	
13	„	Tiapcze	2 „	„	—	„	3 „	57 a	
14	„	Trościaniec	3 „	„	—	„	—	6 morg.	
15	„	Witwica	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	0.98 h	
16	„	Wola Zaderewacka	2 „	„	—	ruski	2 „	1.14 h	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna)	Nazwa im.	Język wykładowy	Do użytku kierownika		Uwaga
			s z k o ł y				mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	grunt o obszarze	
1	Kałusz	Bereźnica Szlach.	4 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	10 a	
2	„	Berłohy	3 „	„	—	„	3 „	60 ar	
3	„	Kamień	2 „	„	—	ruski	3 „	1½ mg	
4	„	Łuka	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	7.800 m²	
5	„	Seredne	2 „	„	—	„	—	1½ h	
6	„	Siwka Wojniłowska	3 „	„	—	„	3 „	—	
7	„	Studzianka	3 „	„	—	„	2 „	9 a 40m²	
8	„	Tomaszowce Kamien.	2 „	„	—	„	3 „	1½ h	
9	„	Uhrynów Stary	2 „	„	—	„	3 „	2½ a	
10	„	Wierzchnia	4 „	„	—	„	—	5.178 m²	
11	„	Podhorki	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	2 mg	Konkurs 2-gi
1	Kopyczyńce	Wasylkowce	6 „	„	—	„	—	103 a	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Nisko	Kopki	3 „	„	—	polski	3 „	¾ mg	Konkurs 3-ci
2	„	Kłyżów	3 „	„	—	polski	3 „	1 ½ mg	Konkurs 4-ty
1	Radziechów	Laszków	2 „	„	—	pol.-r.	3 „	2¼ mg	
2	„	Stojanów	7 „	„	—	polski	3 „	360 m²	
1	Sambor	Hordynia	3 „	„	—	pol.-r	3 „	1 h	Konkurs 2-gi
1	Trembowla	Trembowla	7 „	„	—	polski	—	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Żydaczów	Monasterzec	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	2 mg	Konkurs 4-ty

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do 31 stycznia 1935 r.

Ogłoszenia.

Pomoc lekarska.

Nr. PB. 66778/34. Wskutek pisma Lwowskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 8 października 1934 L. Z. 31/14/934 Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego podaje do wiadomości, że funkcjonarjusze państwowi i członkowie ich rodzin mogą korzystać z ambulatorjum Państwowej Pomocy Lekarskiej przy Urzędzie Wojewódzkim we Lwowie z zabiegów fizykoterapeutycznych za opłatą według następującego cennika.

	Pełna należytość	Opłata dla funkc.
1) Lampa kwarcowa.		
Naświetlanie	1 zł 50 gr	75 gr [1])
2) Nagrzewanie diatermją	2 zł	1 zł
3) Nagrzewanie Solluxem	1 zł 50 gr	75 gr
4) Prześwietlanie i zdjęcie Roentgenem:		
a) Prześwietlanie płuc	5 zł	2 zł 50 gr
b) Prześwietlanie serca	5 zł	2 zł 50 gr
c) Prześwietlanie przełyku	10 zł	5 zł
d) Prześwietlanie żołądka	10 zł	5 zł
e) Prześwietlanie jelit	10 zł	5 zł.
f) Zdjęcie zęba	5 zł	2 zł 50 gr
g) Zdjęcie zęba format 18/24	8 zł	4 zł
h) Zdjęcie zęba format 24/30	10 zł	5 zł
i) Zdjęcie zęba format 30/40	15 zł	7 zł 50 gr
j) Zdjęcia na papierze format 18/24	6 zł	3 zł
k) Zdjęcia na papierze format 24/30	8 zł	4 zł
l) Zdjęcia na papierze format 30/40	10 zł	5 zł

Dla uzyskania wyżej podanej zniżki we wszelkich zabiegach lekarze umówieni wydawać będą dla interesowanych karty skierowania do ambulatorjum (na dotychczasowych szpitalnych). Karty skierowania winne być stwierdzone przez lekarza powiatowego (lekarza Starostwa Grodzkiego, względnie lekarzy urzędowych urzędu wojewódzkiego). W razie braku karty skierowania na wymienione wyżej zabiegi, funkcjonarjusze państwowi obowiązani będą opłacać pełną należytość według cennika.

Pożyczka Narodowa.

Przyjmowanie obligacyj 6% Pożyczki Narodowej na kaucje i wadja.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 156 z dnia 25 października 1934 r. (I. R. 8375/34).

Nr. BP. 29730/34. Na podstawie pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 12 października 1934 r. Nr. D. III. 16610/3/34 Ministerstwo W. R. i O. P., celem umożliwienia deponentom zamiany sum gotówkowych, złożonych

[1]) W czasie od 15 października do 1 maja każdego roku; w innych miesiącach pełna opłata za wyjątkiem gruźlicy chirurgicznej.

tytułem kaucyj i wadjów, na obligacje 6% Pożyczki Narodowej, zmienia treść p. 3-go okólnika swego Nr. 120 z dnia 30 lipca 1934 r. (I R. 6417/34) [1]), który otrzymuje następujące brzmienie: „w razie trwania umowy obligacje 6% Pożyczki Narodowej nie mogą służyć jako wymiana dotychczasowych zabezpieczeń, złożonych w innych papierach wartościowych względnie w gotówce, złożonej po dzień 28 września 1933 r. t. j. do czasu otwarcia subskrypcji 6% Pożyczki Narodowej.

Natomiast zabezpieczenia gotówkowe, złożone począwszy od dnia 28 września 1933 r., mogą służyć jako wymiana na obligacje 6% Pożyczki Narodowej".

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

Wykłady w Kolegjum Międzynarodowych Wykładów w Gdyni.

Nr. O. 30761/34. Nawiązując do ogłoszonego w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z r. 1934, str. 297, komunikatu w sprawie wykładów w Kolegjum Międzynarodowych Wykładów Akademickich im. Pierwszego Marszałka Polski Józefa Piłsudskiego w Gdyni, Kuratorjum O. S. Lw. zwraca uwagę Nauczycielstwa szkół wszelkiej kategorji na czwarte z rzędu wykłady w wymienionem Kolegjum, które odbędą się w czasie od 14 lipca do 1 sierpnia 1935 r.

Program wykładów w działach wchodzących w skład tego kolegjum jest następujący.

I. W Instytucie Międzynarodowych Wykładów Nauk Administracyjnych i Gospodarczych:

1) Zagadnienie samorządowe, 2) Ogólne zagadnienia gospodarcze, 3) Ogólne zagadnienia prawno-państwowe i prawno-historyczne, 4) Gdynia i Gdańsk, 5) Geografja komunikacyjna, 6) Zagadnienia prawa morskiego, 7) Stosunki gospodarcze Polski z innemi państwami i stosunki gospodarcze w innych państwach, 8) Problemy postępowania administracyjnego na tle porównawczem.

Wykłady odbywają się w języku polskim, francuskim i niemieckim.

II. W Instytucie Wykładów o Kulturach Narodów Słowiańskich:

1) Geografja, skład ludnościowy, historja i literatura jugosłowiańska, 2) Etnografja, 3) Ludowa literatura ukraińska, zarys literatury ukraińskiej, literatura polska a ukraińska, 4) Literatura białoruska, 5) Literatura czeska i słowacka, 6) Sztuka ludowa w Polsce, 7) Literatura bułgarska, 8) Dzieje szkolnictwa w Polsce, 9) Architektura, 10) Wykłady monograficzne z dziedziny literatury polskiej, 11) Dzieje odbudowy Państwa Polskiego, 12) Wykłady monograficzne o postaci Marszałka Józefa Piłsudskiego.

Wykłady odbywają się w języku polskim.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 476.

Uczestnicy wykładów mają zapewnione pomieszczenie wraz z utrzymaniem w Państwowej Szkole Morskiej w Gdyni względnie w Instytucie Handlu Morskiego w cenie — 5 zł dziennie.

Opłata za wykłady wynosi w każdym z instytutów po 20 zł, w obu instytucjach 30 zł (wykłady nie kolidują).

Zgłoszenia należy nadsyłać na ręce kierowniczki biura Kolegjum p. Janiny Klemańskiej, Warszawa, ul. Wspólna 54 m. 3 (Tel. 9-28-54).

Karmiki dla ptaków.

Nr. O. 29976/34. Powołując się na okólnik z dnia 7 grudnia 1933 r Nr. II. 36882/33, ogłoszony w Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. z 1933 r. str. 494, w sprawie współpracy szkoły z organami ochrony przyrody, Kuratorjum O. S. Lw. podaje do wiadomości, że Spółdzielnia Leśników w Warszawie, ul. Alberta I. króla Belgów Nr. 12, wprowadza do sprzedaży wzorem krajów zachodnio-europejskich, po raz pierwszy w kraju, karmiki samoczynne dla ptaków, które zamierza spopularyzować wśród społeczeństwa i młodzieży szkolnej i dać możność niezawodnego dokarmiania ptaków pożytecznych.

Karmik deseczkowy do ustawiania na słupkach, wszędzie tam, gdzie brak drzew (Nr. 696 typ A), jest w cenie po 3 zł, podobny mniejszy do zawieszania (Nr. 697 typ B) — 2 zł 50 gr, karmik drążony, owalny, na karmę tłuszczową (Nr. 698 typ C) — 2 zł 50 gr, taki sam na karmę ziarnistą (Nr. 699 typ D) — 2 zł 50 gr.

Szczegóły co do ustawiania i zalet tych karmików podane są w broszurce dr. E. Chodzickiego p. t. Nowe typy karmików dla ptaków (Odbitka z czasopisma „Echa Leśne“ Nr. 3. 1934 r.).

Wykluczenie uczniów.

Okólnik Kurat. O. S. Lw. Nr. 551/34, z dnia 18 października 1934 r. (II. 28299/34).

Zarządzeniem Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego z dnia 15 września 1934 Nr. II. 1086/34 zostali wykluczeni z Państwowego Gimnazjum (filja) z r. j. n. we Lwowie uczniowie klasy I:

Chomyn Bogdan, urodzony 25. XI. 1921 w Serdycy, powiat lwowski, religji grecko-katolickiej;

Szeremeta Mikita, urodzony 19. IV. 1922 w Serdycy, powiat lwowski, religji grecko-katolickiej.

Wymienionych uczniów nie należy przyjmować do Zakładu bez osobnego zezwolenia Kuratorjum.

P. o. Naczelnika Wydziału: (—) *L. Jus.*

Unieważnienie pieczęci.

Unieważnia się 2 pieczęcie z godłem Państwa i z napisem:
1) Państwowa Komisja Egzaminów nadzwyczajnych w Chodorowie,
2) 7-kl. Powszechna szkoła męska w Chodorowie.

Pieczęcie te zostały skradzione z kancelarji 7-kl. szkoły powszechnej w Chodorowie dnia 28 października 1934.

Inspektorat Szkolny we Lwowie.

Rowery „Łucznik".

Nawiązując do komunikatu ogłoszonego w Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 117, podaje się do wiadomości na skutek prośby Państwowych Wytwórni Uzbrojenia, Biura Sprzedaży, w Warszawie, Ossolińskich 1. z dnia 20 listopada 1934 r., że wymienione Wytwórnie Uzbrojenia na podstawie zezwolenia Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej z dnia 20 września 1934 r. Nr. 9936, adresowanego do Państwowych Wytwórni, przyjmuje jako częściową zapłatę za kupione rowery „Łucznik" do dnia 31 grudnia 1934 r. obligacje 6% Pożyczki Narodowej po kursie emisyjnym (96 zł za 100, 48 zł za odcinek 50 złotowy).

Kwota należna za zamówione rowery może być zapłacona w 70% obligacjami, reszta gotówką (od której Biuro udziela 15% sconta) lub w 10 ratach.

Dla organizacyj nauczycielskich ceny są zniżone, zbiorowe zatem zamówienia na rowery należy przesyłać przez te organizacje. Rowery mogą też nabywać uczniowie.

Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna we Lwowie.

Spis książek nowonabytych do dnia 16 października 1934.

Bonkolowska E. - Kotarbiński M. Ćwiczenia z zakresu geografji i przyrody. Warszawa. 1934. 7759
Mościcki M. - Witek J. Ogródek szkolny w nauce i wychowaniu. Warszawa. 1934 r. 7758
Litwin A. Wycieczki w realizacji nowego programu. Warszawa. 1934. . . 7757
M. S. Inż. Szkoły dokształcające. Rzeszów. 1934. 7756
Chwistek L. Zagadnienie kultury dziejowej w Polsce. Warszawa. 1933. . 7755
The Encyclopedja of Europe. Vol. I. London. 1934. 7754
Policht Henryk. Nauka rysunku. (Wyprowadzanie formy w zajęciach praktycznych i rysunku). Tom II. Kraków. 1934. 7752
Moszczeńska W. - Mrozowska H. Przewodnik metodyczny do podręcznika historji dla II kl. gimn. Lwów. 1934. 7751
Nowaczyk St. Przewodnik metodyczny do opowiadań z dziejów ojczystych Wł. Jarosza. Lwów. 1934. 7750
Wiącek, Wiwczaruk, Karpowicz. Praca w klasie pierwszej. Warszawa. 1934. 7748
— Praca w klasie I-ej, dwujęzycznej. Warszawa. 1934. . . . 7749
— Praca w klasie II-giej. Warszawa. 1934. 7746
— Praca w klasie II-giej dwujęzycznej. Warszawa. 1934. . . . 7747
Dobraniecki - Kotarbiński. Czytanie i pisanie w kl. I. Warszawa. 1934. . 7745
Wiącek St. Prace piśmienne dzieci w szkole. Warszawa. 1934. . . . 7744
Wolna Wszechnica Polska. Warszawa. 1934. 7743
Rasmussen W. Ruth. Tagebuch über die Entwicklung eines Mädchens. Berlin. 1934. 7741
Schulz K. Biologische Pädagogik. Breslau. 1934. 7740
Jodłowski S. Ćwiczenia gramatyczne, ortograficzne i słownikowe dla kl. III szkół powszechnych. Lwów. 1934. 7739
Wernerowa J. Poznawajmy przyrodę. Warszawa. 1934. 7738
Petersen P. Szkoła wspólnoty życia. Warszawa. 1934. 7732
Gabriel - Mazurek. Zajęcia praktyczne dziecka. Warszawa. 1934. . . 7729

Męczkowska T. Wychowanie seksualne dzieci i młodzieży. Warszawa. 1934. 7731
Kerschensteiner G. Pojęcie szkoły pracy. Warszawa. 1934. . . . 7730
Brunner M. Der Backfisch. Berlin. 1933. 7728
Donath J. Ueber Psychoanalyse und Individualpsychologie. Insbruck. 1932. 7727
Saupe E. Deutsche Pädagogen der Neuzeit. Osterrwieck a. Harz. 1929. . . 7726
Wagner - Herse. Schaffen und Schauen. Langesalza. 1933. 7725
Romeyko M. Ku czci poległych lotników. Warszawa. 1933. 7724
Mścisz M. Zarys metodyki geografji. Warszawa. 1928. 7710

Spis książek nowonabytych i posiadanych do egzaminu praktycznego nauczycieli szkół powszechnych.

I. Z dydaktyki:

Jakóbiec Jan Dr. Podstawowe wskazania dydaktyczne. Kraków. 1928.
Nawroczyński B. Dr. Zasady nauczania. Warszawa. 1923
Wiącek St. Ciepielowski J. Czytanie w szkole powszechnej. Warszawa. 1934.

II. Z ustroju szkolnictwa:

Śliwiński F. Zasady nowego ustroju szkolnictwa polskiego. Warszawa. 1934.
lub
Ustrój i organizacja szkolnictwa w Polsce. (Ustawy, rozporządzenia, okólniki). Lwów 1934. Nr. biblj. 7161/1.

III. Wychowanie obywatelsko - państwowe:

Pohoska Hanna. Wychowanie obywatelsko-państwowe. Warszawa. 1929.
lub
Drzewiecki St. Wychowanie obywatelsko-państwowe w naszych programach. Warszawa. 1934.

IV. Z psychologji:

Kuchta Jan Dr. Rozwój psychiczny młodzieży a praca szkolna. Warszawa. 1934.
— Psychologja dziecka wiejskiego a praca szkolna. Warszawa. 1934.
— Dziecko - włóczęga. Warszawa. 1934.
— Psychologiczne podstawy naszych programów. Warszawa. 1931.
Dąbrowski P. Z. Dr. Nauka o dziecku. Lwów. 1929.
Rowid H. Dr. Psychologja pedagogiczna. Kraków. 1929.
Adler A. Znajomość człowieka. Stanisławów. 1934.
— Psychologja indywidualna w szkole. Warszawa. 1934.
Piaget J. Mowa i myślenie u dziecka. Warszawa. 1932
— Jak sobie dziecko świat przedstawia. Warszawa. 1933.
Bühler Ch. Dziecięctwo i młodość. Warszawa. 1933.

V. Z pedagogiki:

Michałowska J. Zagadnienia wychowawcze w naszych programach. Warszawa. 1934.
Machowski. Wychowanie gospodarcze w naszych programach.
Jeleńska. Sztuka wychowania. Warszawa. 1933.
Förster F. W. Wychowanie i samowychowanie. Lwów. 1934.

Kuchta J. Dr. Nauczyciel-wychowawca i jego stosunek do ucznia. Lwów. 1934.
Seweryn A. Elementy środowiskowe w naszych programach. Warszawa. 1932.
Ziemnowicz M. Problemy wychowania współczesnego. Warszawa. 1929. II. w.

VI. Do streszczenia nadają się książki:

Coster G. Psychoanaliza w zastosowaniu do ludzi normalnych. Warszawa. 1928.
Kuchta J. Dr. Dziecko - włóczęga. Warszawa. 1933.
— Książka zakazana. Warszawa. 1934.
Dawid Wl. O duszy nauczycielstwa. Warszawa. 1930.
Bovet P. Psychoanaliza a wychowanie. Warszawa. 1928.

VII. Z higjeny:

Kopczyński. Higjena szkolna. Warszawa. 1934.
lub
Gądzikiewicz W. Dr. Ważniejsze zaburzenia zdrowia we wieku szkolnym. Kraków. 1933.

VIII. Administracja:

Lewicki - Zaklika. Kancelarja szkolna. Lwów. 1930.
Śliwiński. Organizacja szkolnictwa w Polsce. Warszawa. 1925. (trochę przestarzałe).

IX. Technologja pracy umysłowej:

Rudniański. Technologja pracy umysłowej. Warszawa. 1934.
Lubecki. Jak się uczyć? Lwów. 1934.
Radlińska. Czytelnictwo dzieci i młodzieży. Warszawa. 1934.
Devey J. Jak myślimy? Warszawa. 1934.

Z książek powyższych korzystać może *bezpłatnie* każdy nauczyciel publicznej szkoły powszechnej, bądź osobiście, bądź zamawiając je pisemnie w drodze służbowej przez kierownictwo szkoły powszechnej w Państw. Bibljotece Pedagogicznej: Lwów, ul. Kubali 4.

Ognisko Metodyczne Biologji

w Państwowem XI. Gimnazjum im. Śniadeckich we Lwowie.

Realizacja Programu biologji w kl. I gimnazjum nowego typu.

Spis książek przeznaczonych do lektury dla klasy I. zebrany przez kol. Bronisława Słoneckiego, prof. XII. Państw. Gimnazjum we Lwowie i uzupełniony przez uczestników I i II konferencji rejonowej Ogniska we Lwowie w roku szkolnym 1933/34.

Simm K. Muzeum przyrodnicze.
Dyakowski B. Wskazówki do hodowli motyli oraz urządzania zbiorów.
Niesiołowski. Wskazówki dla zbierania motyli.
Roguska W. Przyroda w szkole i domu.
Witaczek H. O hodowli jedwabnika i morwy.
Piątkowski. Wskazówki do zbierania owadów.

Hild. Wskazówki do zbierania owadów.
Zaćwilichowski i Prüfer. Krótki zarys owadoznawstwa (4 części).
Simm K. Entomologja, część I i II.
Fabre. Szkodniki.
— Z życia owadów
Bohusiewiczówna Z. W świecie owadów.
Buckley A. Życie owadów.
Dyakowski B. O pszczołach i ich życiu.
— Życie termitów.
Fabre. Dziwy instynktu u owadów i pająków.
Kulwieć K. Chrabąszcz, jego życie i stosunek do człowieka.
Parasiewicz H. Sztuka budowania u zwierząt.
Brehm. Z życia naszych szkodników i sprzymierzeńców.
Bonsels W. Pszczoła Maja i jej przygody.
Żbiński J. Karaczan.
Umiński W. O instynkcie zwierząt.
Chrząszczewska I. i Haberkantówna W. Staw.
Chrząszczewska I. i Haberkantówna W. Łąka.
Bogusławska E. Życie mrówek i ich mrowiska.
Haberkantówna. Z naszych wycieczek.
— Śmietnik.
Witold Adolph. Pająk tkacz — inżynier myśliwiec.
Dyakowski B. O zwierzętach żyjących w gruncie.
Kujawska A. Owady ogrodnicy.
Majewski E. Doktór Muchołapski.
Vamba Bertelli Luigi. Cesarz mrówek.
Łomnicki J. Życie mrówek.
Arct-Golczewska. W domu i w ogrodzie.
— W polu i na łące.
Ciembroniewicz J. Z życia zwierząt.
Gustawicz B. i *Wyrobek E.* Wśród dolin i gór.
Witold Adolph. Świat mrówek.
Dembowski J. Świat zwierzęcy stawu.
Witold Adolph. Dzień w mrowisku.
Kinel J., Krasucki A., Noskiewicz J. Owady krajowe.
Bowkiewicz J. Rak.
Gemborek E. Ośliczka.
Dembowski J. Mowa zwierząt.
Czerszyk M. Obrazki z przyrody.
Volbehr T. Król Bob.
Sokołowski M. Chrońmy przyrodę i jej zabytki.
Sokołowski J. Skrzyneczki dla ptaków.
Sokołowski M. Ochrona przyrody w szkole.
Sokołowski J. Ochrona ptaków.
Gartkiewicz S. Szczeżuja.
Weryho M. Co znalazłem w stawach i kałużach.
Krzemieniewski S. Ochrona przyrody i jej znaczenie.
Glotzówna M. Krótkie opowiadania i obrazki z życia zwierząt.
Siedlecki M. Skarby wód.
— Na rafach koralowych.
— Opowieści malajskie.
— Jawa.
Sosnowski Z. Życie w akwarjum.
Lorec Z. Akwarjum słodkowodne.
Dyakowski B. Nasz las i jego mieszkańcy.
— O dawnych łowach i dawnej zwierzynie.
— Pies i kot.
— Nasze ptaki wędrowne.
Korsak. Na tropie przyrody.
— Pieśń puszczy.
— Ku indyjskiej rubieży.
— Rok myśliwego.
Fabre. Nasi sprzymierzeńcy.
Hubert S. Z życia zwierząt (ssaki).
Rymkiewicz K. Gawędy przyrodnicze.
Jack London. Zew krwi.
— Biały kieł.
— Miki, brat Jerryego.
Błocki W. Nasze psy.
Ciembroniewicz J. Pan Lisowski.
Dyakowski B. Z puszczy Białowieskiej.
Rudnicka Z. O różnych zwierzyńcach i zwierzętach uczonych.
Kipling R. Księga dżungli.
— Druga księga dżungli.
— Riki Tiki Tawi.
Dygasiński A. Zając.

Gorbunow Posadow. Z życia naszych zwierząt domwych.
Dyakowski B. Koń, towarzysz człowieka, wspólnik pracy, towarzysz bojów.
Grotowska A. Zwierzęta juczne i pociągowe w obcych krajach.
Michcińska H. Żubr.
Pisuliński A. Szlakiem słonia afrykańskiego.
Szczepkowski J. Władcy kniei.
Thompson E. Dzielny rogacz.
Szafer W. Skarby przyrody.
Sopoćko T., Grzymałowski O. Na tropach ludzi i zwierząt (podręcznik dla harcerzy).
Niezabitowski E. Ginące zwierzęta w Polsce i potrzeba ich ochrony.
Dygasiński A. Gody życia.
Kołodziejczyk. Ssaki i ptaki naszych lasów.
Domaniewski J. Z życia naszych ptaków: sikory.
Dyakowski B. Przygody młodej kawki.
Grube W. Ze świata ptaków. Bocian. Skowronek.
Gürtler W. Nasze drapieżniki skrzydlate.
Arct-Golczewska. W lesie i zagajnikach.
Duninówn H. O czem mówiły jaskółki.
Rodziewiczówna. Lato leśnych ludzi.
Domaniewski. Wędrówki ptaków.
Lubicz W. Ssaki, ptaki naszych lasów, pól, błot i stepów.
Dyakowski B. Wędrówka ptaków.
Sokołowski J. Ciąg ptaków na Helu w r. 1923.
— Przeloty ptaków.
Domaniewski J. Ptaki naszych gór i lasów.
Umiński W. Gady i płazy.
Daszkiewicz B. Hodowla gadów i płazów w pokoju.
Dyakowski B. Węże, ich życie i obyczaje.
— Wąż Władka.
Siemiradzki. O czem mówią kamienie.
Umiński. Zwierzęta przedpotopowe.
Sokołowski J. O ptakach, gniazdach i pisklętach.
— Obrazki z życia ptaków.
Dyakowski B. Ptaki pożyteczne i ich jaja.
Dygasiński A. Wielkie łowy.
Viewegerowa J. Wędrówki ryb.
Lewicka A. Z naszych pól i lasów.
Machczyński K. Mozaika wilcza.
Trimmer. Gniazdko rudzików.
Lorec Z. Złota rybka i jej odmiany.
Schleyer A. Ryby, płazy, gady.
Beebe. W głębinach oceanu.
Pawłowski Fiszer. Z polskiego Brzegu.
Wilkosz. Hodowla Ryb.
Viewegerowa J. Z życia ryb.
Umiński W. O rybach w rzekach, jeziorach i moczarach.
Demel. Ryby polskiego Bałtyku.
Dembowski J. Historja naturalna jednego pierwotniaka.
Urbanowiczówna K. Ameda i wymoczek.
Curwood J. Władca skalnej doliny.
Rosinkiewicz. Bohater cis.
Viewegerowa J. Tygrys.
Domianiewski J. Geografja zwierząt.
Bykowski J. Wskazówki do zajęć praktycznych zootomji.
Kowalski J., Mierzejewski Wł., Niezabitowski E. Klucz do oznaczania zwierząt kręgowych ziem polskich.
Domaniewski J. Pochodzenie zwierząt domowych.
Dyakowski B. Zwierzęta lądowe i morskie w różnych częściach świata.
Hubert S., Strycharski J. Z życia zwierząt: ptaki.
Dyakowski B. Jak urządzać gniazda i opiekować się ptakami.
Rosinkiewicz K. Szara brać.
— Stary ćwirk.
Rygier-Nałkowska Z. Moje zwierzęta.
Świętorzecki B. Głuszec.

Książki, Czasopisma.

Nie zabijaj.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 31 października 1934 r. Nr. II. P. 2145/34.

Nr. O. 30685/34. Ministerstwo podaje do wiadomości, iż broszurka „Nie zabijaj“, wydana jako Nr. 398 Rocznik XXXIII „Głosów Katolickich“ (Kraków 1933 — wydawnictwo Ks. Ks. Jezuitów) nie nadaje się, ze względu na niewłaściwy sposób wprowadzania czytelników w zagadnienia świadomego macierzyństwa, ani dla uczniów szkół powszechnych ani szkół średnich.

Z tego powodu zakazuje się rozpowszechniania tej broszury wśród młodzieży szkolnej.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Chyliński.* wr.

Lot i Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Polski.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 30 października 1934 r. Nr. I. Pol. 3497/34.

Nr. O. 30079/34. Ministerstwo zaleca do użytku i bibljotek szkół wszelkiego typu dwutygodnik p. t.: „Lot i Obrona Przeciwlotniczo-Gazowa Polski“.

Czasopismo powyższe, jako oficjalny organ L. O. P. P., winno być — o ile możności, zaprenumerowane przez szkoły.

Opłata za roczną prenumeratę wynosi 10 zł, którą wpłaca się na konto czekowe P. K. O. Nr. 7860.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

Skaut.

Dwutygodnik Młodzieży założony w r. 1911 przez A. Małkowskiego we Lwowie.

Skauting oglądany z punktu widzenia nowoczesnej pedagogiki jest jednym z najciekawszych systemów wychowawczych. O celowości i trafności jego poczynań na terenie całego świata świadczy popularność jaką się cieszy wśród młodzieży wszystkich kontynentów ten młody ruch. Stoją za nim opinje powag naukowych. Interesują się ponadto skautingiem, u nas zwanym harcerstwem, czynniki społeczne i rządowe. Jest bowiem harcerstwo nietylko systemem wychowawczym; jest też ideologją młodego świata i młodej Polski, oraz zorganizowanym ruchem młodzieży. Jako takie posiada duży ciężar gatunkowy społeczny. W zrozumieniu tego faktu rząd Polski przez najwyższych przedstawicieli resortu oświaty publicznej zainteresował się czynnie ruchem harcerskim. Harcerstwo jest dziś w Polsce czynnym współpracownikiem Rządu w dziale kształtowania psychiki młodego Polaka. Do zainteresowania się bliższego pracą wychowania według metod harcerskich powołane zostało przez Ministerstwo W. R. i O. P. Nauczycielstwo.

Najbliższym przewodnikiem tych zainteresowań jest czasopismo dwutygodniowe, najtańsze i najstarsze w Polsce „Skaut“ (wychodzący we Lwowie, ul. Długosza 1). Prenumerata roczna 3.50 zł, zbiorowa — ponad 5 egzemplarzy — roczna 2.50 zł. Kierunek redakcyjny „Skauta“ i dobór materjału stwarzają zeń pismo niezbędne dla pracy wychowawczo harcerskiej.

Młody kupiec.

Dwumiesięcznik poświęcony zagadnieniom kształcenia kupieckiego Rok I. Nr. 1. — Wydaje Stow. Dyrekt. Społ. Szkół Handl. Lwów, Franciszkańska 9.

Pismo jest poświęcone uczniom i absolwentom szkół handlowych. W dziale „Młodzież o sobie“ zawiera ciekawe sprawozdania z praktyk wakacyjnych. „Szkoły o sobie“ podają zwięźle ostatnie zmiany i prace swoje, zjazdy i t. p. „Absolwenci o sobie“ zdają sprawę z życia swych oddziałów. Działy „Sprzedaż i reklama“ oraz „Wiadomości Gospodarcze“ zawierają najważniejsze informacje z życia handlowego, cenne jako uzupełnienie do podręczników szkolnych, których treść często po krótkim czasie jest przestarzała.

Pismo można polecić do czytelń szkół handlowych i zawodowych, zapewne i młodzież gimnazjalna i seminaryjna może je czytać z pożytkiem.

Nadesłane.

Książnica - Atlas, Lwów — Warszawa, 1934.

Wolf Durian. Kai aus der Kiste. W opracowaniu Henryka Friedländera. Bibljoteczka Niemiecka. Serja II. Tomik 43.

Sensacyjna i pocieszna historja małego ulicznika Kaia, który przy pomocy swej bandy „Czarnej Ręki“ wygrywa zakład o tysiąc dolarów z amerykańskim królem papierosów Mister Allanem, a następnie zostaje „królem reklamy“. Tłem akcji jest wielkie miasto współczesne, z jego ruchem ulicznym, tramwajami, kolejami podziemnemi, dworcami, kanałami, parkami, hotelami, sklepami i t. d. Młody czytelnik poznaje w ten sposób cały zapas słownictwa, odnoszącego się do tych zjawisk współczesnej kultury miejskiej w sposób interesujący i łatwy. Objaśnienia bowiem leksykalne i rzeczowe umieszczone są u dołu stron tekstu.

Dr. Wacław Sierpiński. Przekroje. Wstęp do teorji liczb niewymiernych. Bibljoteczka matematyczna Nr. 1.

Temat, któremu książeczka ta jest poświęcona, wiąże się z niektóremi punktami gimnazjalnego programu matematyki. „Przekroje“ mogą oddać usługi zarówno nauczycielom, jak i uczniom.

Rolf Italiaander. So lerne ich segelfiegen. Bibljoteczka Niemiecka. Tomik 43.

Jest to opowiadanie, napisane przez 15-letniego chłopca niemieckiego, który, zapaliwszy się do lotnictwa, spędził całe wakacje w szkole szybowcowej w Rossitten w Prusach Wschodnich. Swoje przeżycia kreśli żywo i zajmująco.

Anatole France. Pages choisies. IV. Tomik Bibljoteczki Francuskiej Są to wyjątki z powieści „Le livre de mon ami“, „Le crime de Sylvestre Bonnard“, „Les opinions de M. Jerome Coignard“. Dwa opowiadania ze zbioru: L'etui de nacre — „Le petit soldat de plomb“, „Le jongleur de Notre-Dame“ i jedno ze zbioru: Le puit de Ste Claire — „Les pains noirs“.

Świat i Życie. Ukazał się już IX (listopadowy) zeszyt zarysu encyklopedycznego „Świat i Życie“ (nakł. Książnicy — Atlas, red. prof. dr. Zygmunt Łempicki), który zawiera między innemi dwa artykuły o jedwabiu: H. Witaczka o produkcji jedwabiu naturalnego w Polsce i inż. Feliksa Wiślickiego o produkcji jedwabiu sztucznego. Dr. Bronisław Biegeleisen w artykule „Kanalizacja“ przedstawia w sposób bardzo prosty i przejrzysty dzieje kanalizacji i rolę, jaką odgrywa ona w życiu cywilizacyjnem narodów. Artykuł prof. inż. M. Rybczyńskiego o „Kanałach żeglugi“ wprowadza czytelnika w krąg zagadnień technicznych i poucza go zarówno o roli i znaczeniu kanałów w międzynarodowem życiu gospodarczem, jak i o potrzebach i wymaganiach Polski w tym zakresie. T. Sławiński przedstawia historję i rozwój „Kapitalizmu“. Ten sam autor w artykule „Kartele, koncerny, trusty“ przedstawia, na czem polegają te formy organizacji przemysłu dzisiejszego, stanowiące w krajach bardziej uprzemysłowionych podstawy produkcji przemysłowej.

Poza tem w zeszycie IX znajduje się cały szereg ciekawych artykułów z różnych dziedzin wiedzy i kultury, napisane przez najwybitniejszych specjalistów polskich. Bogate ilustracje uzupełniają całość.

Księgarnia św. Wojciecha

Poznań—Warszawa—Wilno—Lublin.

A. M. Rusiecki i A. Zarzecki. Arytmetyka. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa III. Cena 90 gr.

A. M. Rusiecki i A. Zarzecki. Arytmetyka z geometrją. Podręcznik dla uczniów szkoły powszechnej. Klasa VI.

J. Wodzińska-Matawowska. Ogród przy szkole powszechnej i jego zastosowanie w pracy dydaktycznej i wychowawczej.

Towarzystwo Hodowców Drobiu we Lwowie sprzedaje broszurkę „O chowie kur“ St. Nikorowicz, w cenie po 90 gr za egzemplarz, zaś przy większych ilościach po 60 gr za egzemplarz.

Dzięki swej popularnej treści i licznym rycinom broszurka ta jest bardzo cennym podręcznikiem dla wszystkich, którzy pragną zainteresować się hodowlą i chowem drobiu.

Zamówienia należy kierować pod adresem: Towarzystwo Hodowców Drobiu we Lwowie, ul. Kopernika Nr. 20.

Komitet Okręgowy Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych we Lwowie.

Wykaz sum zebranych w roku szkolnym 1933/34 ze sprzedaży znaczków na świadectwa szkolne (półroczne oraz roczne).

Państwowe szkoły średnie ogólnokształcące	zł.	12.184.90
Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące	„	6.209.60
Państwowe zakłady kształcenia nauczycieli	„	2.156.70
Prywatne zakłady kształcenia nauczycieli	„	1.719.60
Państwowe szkoły zawodowe	„	1.544.60
Prywatne szkoły zawodowe	„	1.462.60
Razem:	zł.	25.278 —

Inspektoraty Szkolne:

1. Lwów-miasto	zł.	4 960.70	14. Nisko	zł.	1.740.60
2. Sambor	„	4.570.—	15. Jarosław	„	1.475.90
3. Lwów-powiat	„	4.104.20	16. Trembowla	„	1.464.—
4. Czortków	„	3.225.90	17. Rzeszów	„	1.336.10
5. Złoczów	„	3.205.40	18. Krosno	„	1.280.60
6. Kołomyja	„	3.157 20	19. Kamionka Str.	„	1.244.90
7. Przemyśl	„	3.141.90	20. Brzeżany	„	1.236.40
8. Stanisławów	„	2.967.—	21. Nadwórna	„	766.30
9. Stryj	„	2.530.90	22. Dolina	„	509.80
10. Rawa-Ruska	„	2.099.—	23. Turka	„	263.—
11. Sanok	„	1.896.10			
12. Tarnopol	„	1.880.60	Razem ze szkół		
13. Gródeg Jagielloński	„	1.866.—	powszechnych	zł.	50.922.50

Razem ze wszystkich szkół całego Okręgu zł. **76.200.50**.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być regulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090 — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

Czcionkami drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3

ROK XXXVIII. NUMER 12.

DZIENNIK URZĘDOWY

KURATORJUM OKRĘGU SZKOLNEGO LWOWSKIEGO

Lwów, dnia 25 grudnia 1934 r.

TREŚĆ:

1. Pożyczka Narodowa. Przejmowanie przez spadkobierców str. 622. Utracone obligacje str. 623.
2. Wpłaty na fundusze specjalne (konto czekowe Kasy I Urzędu Skarbowego we Lwowie) str. 624.
3. Opłaty manipulacyjne na rzecz P. K. O. str. 625.
4. Roboty budowlane str. 625.
5. Legalizowanie aktów i dokumentów sporządzonych w Z. S. R. R. str. 626.
6. Pomoc lekarska str. 627.
7. Zajęcia uboczne nauczycieli str. 631.
8. Zaliczenie okresów działalności niepodległościowej str. 633.
9. Wymiar czynszu za mieszkania służbowe str. 635.
10. Obliczanie diet dla 12 godzin str. 635.
11. Zestawienia powiatowe z drugiego powszechnego spisu ludności str. 635.
12. Imprezy urządzane w szkołach str. 636.
13. Zbieranie składek wsród dziatwy i młodzieży szkolnej str. 637.
14. Użycie oficerów pułku do szkolenia hufców szkolnych str. 637.
15. Teksty do lektury w zakresie języków obcych str. 638.
16. Podniesienie stanu sanitarnego szkół powszchnych str. 638.
17. Organizacja pracy w szkołach powszechnych str. 639.
18. Studja i egzaminy z robót ręcznych str. 640.
19. Wymiar zajęć asystentów i instruktorów w szkołach zawodowych str. 640.
20. Statut Państ. Ogólnego Kursu Radjotelegrafji i Radjotelefonji przy Państ. Szkole Technicznej str. 641.
21. Udział szkół zawodowych w spółdzielniach str. 642.
22. Reaktywacja emerytów str. 642.
23. Dodatki służbowe dla niższych funkcjonarjuszy państwowych z tytułu zatrudnienia w niedzielę i święta str. 643.

Organizacja szkół str. 644.

Ruch służbowy str. 644.

Konkursy str. 646.

Ogłoszenia: Komisja egzaminacyjna dla eksternów przy wyższym kursie naucz. str. 651. Ogniska metodyczne (wykaz lekcyj) str. 652. Tow. Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych str. 652. Zmiana organizacji

Izby Skarbowej I i II we Lwowie str. 654. Wypłata pensyj za order „Virtuti Militari“ za rok 1935 str. 654. Pracownia Naukowa Bibljoteki Ossolińskich str. 655. Ulgi dla wycieczek szkolnych zwiedzających Kraków w porze zimowej str. 655. Tydzień Szkół Powszechnych (zestawienie sum) str. 656. Nowe bilety 100 złotowe str. 657. Państ Centralna Bibljoteka Pedagogiczna Spis dzieł traktujących o środowisku str. 658. Wykaz książek umożliwiających ułożenie planu pracy wychowawczej str. 659. Spis książek nowonabytych str. 659.
Ksiażki, czasopisma: Nadesłane str. 660.

1.

Pożyczka Narodowa.

Przejmowanie subskrypcji Pożyczki Narodowej przez spadkobierców.

Okólnik Komisarza Generalnego z dnia 24 października 1934 r. Nr. 13471/34[1]).

W związku z okólnikiem z dnia 27 marca 1934 r. Nr. 4102/34[2]), którym zostały unormowane warunki przejmowania subskrypcji Pożyczki Narodowej przez spadkobierców, wyjaśniam co następuje:

Celem ułatwienia procedury przy przejmowaniu subskrypcji Pożyczki Narodowej na drobne kwoty, mogą spadkobiercy składać zaświadczenia urzędu gminnego, stwierdzające śmierć spadkodawcy oraz nazwiska i imiona spadkobierców, względnie mogą złożyć dokumenty, stwierdzające śmierć spadkobiercy i uzasadniające podstawę do spodkobrania (np. metryka urodzin, ślubu).

W tych przypadkach można odstąpić od żądania od spadkobierców przedłożenia dowodów, wymienionych w okólniku z dnia 27 marca 1934 r. Nr. 4102/34.

O ile osoba, występująca o przejęcie obligacyj, nie jest jedynym spadkobiercą, pozostali spadkobiercy winni złożyć pisemne oświadczenie, na którego ze spadkobierców zrzekają się praw do subskrypcji Pożyczki Narodowej, przyczem podpisy spadkobierców na oświadczeniu uwierzytelnić powinien urząd gminny.

Powyższy uproszczony sposób legitymowania się spadkobierców może być stosowany pod następującemi warunkami: a) o ile subskrypcja spadkobiercy nie przewyższa kwoty 300 zł. według imiennej wartości; b) o ile ubiegający się o przejęcie subskrypcji jest wstępnym, zstępnym lub współmałżonkiem zmarłego subskrybenta; c) o ile przy większej ilości spadkobierców złożone zostanie oświadczenie, o którem mowa wyżej. Oświadczenie takie jest zbędne, o ile otwarcie spadku nastąpiło na terenie b. Królestwa Kongresowego.

Analogiczny sposób postępowania należy stosować i przy dokonywaniu przelewów już wypełnionych obligacyj Pożyczki Narodowej, przy-

---

[1]) Min. W. R. i O. P. z dnia 9 listopada 1934 r. Nr. I. R. 8894/34 (Nr. O. 31357/34).

[2]) Patrz niżej okólnik Kur. O. S. Lw. z dnia 18 kwietnia 1934 r. Nr. O. 7976/34.

czem w miejscu, przeznaczonem na wypisanie przelewu, na odwrocie obligacyj w rubryce 1-ej urzędy skarbowe będą stwierdzać spadkobranie przez umieszczenie następującej formuły:

„Na zasadzie złożonych dokumentów . . . . wylegitymował się jako spadkobierca po . . . . Powyższe stwierdzenie zastępuje przelew".

Stwierdzenie takie powinno być zaopatrzone podpisem naczelnika urzędu pod pieczęcią urzędową. Złożone przez spadkobierców dowody należy przechować wraz z deklaracją subskrypcyjną.

Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej: *Minkowski*

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 209/34 z dnia 18 kwietnia 1934 r. (Nr. O. 7976/34).

Na podstawie zarządzenia Generalnego Komisarza Pożyczki Narodowej z dnia 27 marca 1934 r. L. 4102/34 w sprawie zgłoszeń spadkobierców po zmarłych subskrybentach Pożyczki Narodowej o przejęciu subskrypcji Pożyczki, dokonanej przez zmarłych, Kuratorjum oznajmia, że w wypadku, gdy zmarły subskrybent spłacił przed śmiercią całą należność subskrypcyjną lub gdy należność tę spłacił częściowo, a resztę spadkobierca, decyzja o przepisaniu subskrypcji na spadkobiercę będzie należała do Kuratorjum.

W powyższym wypadku obligacja Pożyczki Narodowej będzie wystawiona na imię spadkobiercy i we właściwym czasie będzie mu wydana, jednak pod warunkiem udowodnienia praw spadkowych przez przedstawienie wymaganych prawem spadkowem dokumentów i aktów względnie uwierzytelnionych odpisów tych aktów (dekret dziedzictwa, względnie przejęcia spadku).

Prośby spadkobierców o przejęcie subskrypcji przy równoczesnem obniżeniu subskrybowanej przez zmarłego kwoty Kuratorjum będzie kierowało do Generalnego Komisarza Pożyczki Narodowej, natomiast prośby o zwrot kwot wpłaconych na Pożyczkę przez zmarłych subskrybentów do rąk spadkobierców będzie załatwiało odmownie.

Utracone obligacje Pożyczki Narodowej.

Rozporządzenie Ministra Skarbu z dnia 18 sierpnia 1934 r.
Dz. U. R. P. Nr. 75, poz. 710.
(Monitor Polski z dnia 5 września 1934 r. Nr. 203).

Na podstawie art. 13 i 14 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 5 września 1933 r. o wypuszczeniu pożyczki wewnetrznej (Dz. U. R. P. Nr. 67, poz. 503) zarządzam, co następuje:

§ 1. (1) Właściciel utraconej obligacji Pożyczki Narodowej może wystąpić do Urzędu Długów Państwa z pisemnym wnioskiem o jej unieważnienie i wydanie mu obligacji nowej tejże wartości imiennej.

(2) Za właściciela obligacji uważa się osobę, która w charakterze właściciela danej obligacji jest zapisana w ewidencji.

(3) Wniosek o unieważnienie obligacji powinien zawierać przedstawienie okoliczności, w jakich obligacja została utracona.

§ 2. (1) Po otrzymaniu wniosku, odpowiadającego wymaganiom postanowień § 1, Urząd Długów Państwa ogłasza w „Monitorze Polskim" dwukrotnie w odstępie tygodniowym o zgłoszeniu takiego wniosku, wzywając posiadacza lub inne osoby, roszczące sobie prawo do objętej wnios-

kiem obligacji, aby przed upływem trzech miesięcy od daty drugiego ogłoszenia okazali tę obligację Urzędowi Długów Państwa lub też zgłosili przeciwko jej unieważnieniu umotywowany sprzeciw.

(2) Jeżeli w ciągu terminu, ustanowionego w ustępie (1) paragrafu niniejszego, nikt nie zgłosi się z obligacją ani nie wniesie sprzeciwu, Urząd Długów Państwa unieważni obligację, ogłosi o unieważnieniu jej w „Monitorze Polskim" i wyda wnioskodawcy nową obligację tejże wartości imiennej bez kuponów.

(3) W razie zgłoszenia sprzeciwów strony będą odesłane na drogę sądową.

(4) Nowa obligacja, wydana wzamian unieważnionej, będzie wystawiona na nazwisko subskrybenta obligacji unieważniowej, przyczem, o ile były dokonane przelewy, Urząd Długów Państwa stwierdzi z urzędu na nowej obligacji ostatni przelew; stwierdzenie powyższe zastępuje formalny przelew, dokonany za zgodą Komisarza Generalnego Pożyczki Narodowej.

§ 3. Koszty, związane z unieważnieniem utraconej obligacji i wydaniem nowej, ustali Komisarz Generalny Pożyczki Narodowej.

§ 4. Podania w sprawach, unormowanych rozporządzeniem niniejszem, wolne są od opłat stemplowych.

§ 5. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Skarbu: (—) *Wł. Zawadzki.*

2.

Wpłaty na fundusze specjalne Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 619 z dnia 23 listopada 1934 r. (Nr. O. 32456/34).

Kuratorjum przypomina, że wszelkie wpłaty z tytułu „Taksy administracyjnej", zastrzeżone w bieżącym roku do dyspozycji Kuratorjum, a w ubiegłych latach do dyspozycji Ministerstwa W. R. i O. P., należy przekazywać na konto czekowe Nr. 502.013 Kasy I-go Urzędu Skarbowego we Lwowie, umieszczając na odwrocie środkowego odcinka blankietu nadawczego, względnie środkowego odcinka czeku przelewowego, przeznaczonego dla odbiorcy, następującą notatkę: „Taksa administracyjna do dyspozycji Kuratorjum O. S. Lw., wpłata za . . . ." (podać dokładny tytuł wpłaty). Notatka ta nie podlega opłacie pocztowej.

Na to samo konto czekowe i w taki sam sposób powinny być wpłacane należności od szkół prywatnych czy to za wzmożoną opiekę szkolną, czy też z tytułu opłat za egzaminy dojrzałości.

Ponieważ zdarzają się wypadki, że nauczyciele szkół powszechnych należną taksę za egzamin praktyczny wpłacają również na niewłaściwe konto czekowe, przeto Kuratorjum przypomina, że taksa ta powinna być wpłacona na konto czekowe Nr. 502.013 Kasy I-go Urzędu Skarbowego we Lwowie z notatką na odwrocie środkowego odcinka blankietu nadawczego: „Taksa egzaminacyjna nauczycieli szkół powszechnych za egzamin praktyczny termin . . . . 193... r.".

Żadnych kwot na rachunek Centralnej Księgowości Ministerstwa Skarbu (konto czekowe Nr. 30400) do dyspozycji Ministerstwa W. R. i O. P. wpłacać obecnie nie należy.

Należności przekazane na niewłaściwe konto czekowe Kuratorjum będzie uważało za nieuiszczone.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

3.

Opłaty manipulacyjne na rzecz P. K. O.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 175 z dnia 24 listopada 1934 r. (Nr. I. R. 9405/34).

W myśl wprowadzonej przez Dyrekcję Pocztowej Kasy Oszczędności z dniem 1 września r. b. nowej zasady pobierania opłat w obrocie czekowym, opłaty przy wpłatach pokrywają osoby wpłacające, dyrekcje zaś zakładów szkolnych, jako właściciele kont, obowiązane są tylko do pokrywania opłat od manipulacyj związanych z wypłatami kasowemi i przekazowemi (przelewy — bezpłatne).

W związku z tem Ministerstwo zawiadamia, że ryczałtowanie należności P. K. O. z tytułu opłat manipulacyjnych, wobec zmniejszenia ilości płatnych manipulacyj, jest niekorzystne i nadal nie będzie stosowane.

Na podstawie zarządzenia Dyrekcji Pocztowej Kasy Oszczędności, wydanego w porozumieniu z Ministerstwem W. R. i O. P., Centrala Pocztowej Kasy Oszczędności, jak również i oddziały prowincjonalne Pocztowej Kasy Oszczędności, począwszy od dnia 1 grudnia 1934 r. będą potrącały z kont dyrekcyj zakładów szkolnych należne opłaty na rzecz P. K. O. od każdej dokonanej wypłaty lub przekazania.

Opłaty manipulacyjne na rzecz P. K. O. za czas ubiegły będą potrącane w sposób następujący: należna opłata za miesiące lipiec i sierpień b. r. będzie pobrana z kont dyrekcyj zakładów szkolnych według dawnych zasad, obowiązujących przed wejściem w życie nowego systemu opłat w obrocie czekowym. Opłata za miesiące wrzesień, październik i listopad b. r. będzie pobrana od każdej wypłaty według stawek, obowiązujących od 1 września 1934 r., przyczem należność za miesiące lipiec, sierpień, wrzesień i październik będzie pobrana w listopadzie, należność zaś za listopad — w dniu 1 grudnia r. b.

Jednocześnie Ministerstwo wyjaśnia, że sumy wykazywane w wyciągach kontowych P. K. O. z tytułu opłat manipulacyjnych dyrekcje zakładów szkolnych winny księgować w rubryce 20-tej dziennika kasowego.

Dyrektor Departamentu: (—) *Karol Makuch.*

4.

Roboty budowlane.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 140 z dnia 13 września 1934 r. (Nr. I. Bud. 3419/34).

Nr. O. 24617/34. W uzupełnieniu zarządzenia Ministra W. R. i O. P. z dnia 30 kwietnia 1931 r. Nr. I. Prez. 2023/31 [1]) o sposobie wykonywania

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1931 r., str. 482.

robót budowlanych z kredytów pozabudżetowych Ministerstwa W. R. i O. P., Ministerstwo wyjaśnia, że wymienione w § 1, ustępie 3, tegoż zarządzenia „zatwierdzenie programu i projektu pod względem potrzeb szkolnych“, zastrzeżone dla kompetencji Ministerstwa, należy rozumieć jako zatwierdzenie: programu budowy, szkiców i projektów, wymaganych przez ustawę budowlaną, oraz zatwierdzanie zmian, projektowanych w czasie wykonywania budowy.

Ponieważ kosztorys stanowi z jednej strony uzupełnienie projektu z drugiej zaś strony konkretne dane budżetowe, Ministerstwo zastrzega dla siebie zatwierdzanie urzędowego kosztorysu (wraz z urzędowemi cenami) oraz wszelkie w nim zmiany, wprowadzone w czasie wykonywania budowy.

Odnośnie wniosków o potrzebach budowlanych poszczególnych zakładów Ministerstwo wyjaśnia, że wnioski, nadsyłane przez zakłady, kuratorjum powinno zatrzymywać u siebie i przesyłać Ministerstwu w terminach, ustalonych przez Ministerstwo, zestawienia ogólne wraz z wnioskami.

Jedynie wnioski nagłe, wywołane przez siły wyższe lub wypadki, mogą być nadsyłane indywidualnie.

Ministerstwo przypomina, że omawiane zarządzenie obowiązuje przy wykonywaniu robót budowlanych w szkołach wszystkich typów (gimnazjów, zakładów kształcenia nauczycieli, szkół zawodowych i t. d.), zarówno państwowych, jak prywatnych, korzystających z subwencyj Ministerstwa W. R. i O. P., oprócz robót budowlanych, wykonywanych z kredytów budżetu nadzwyczajnego, które prowadzone są według przepisów ogólnych b. Ministerstwa Robót Publicznych.

Celem informowania Ministerstwa o biegu i stanie wykonywanych robót w związku z przekazywaniem potrzebnych kredytów, zechce Kuratorjum wydać zarządzenie, aby protokóły komitetów budowy przesyłane były w odpisach do Ministerstwa.

Dyrektor Departamentu: *Karol Makuch.* wr.

5.

Legalizowanie aktów i dokumentów, sporządzonych w Z. S. R. R.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 135 z dnia 3 września 1934 r. (Nr. BP. 16559/34).
(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 130).

Anulując okólnik z dnia 4 października 1927 r. (Nr. O. Prez. 5980/27) w sprawie legalizowania aktów i dokumentów, sporządzonych w Z. S. R. R. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 13, poz. 222) [1]), Ministerstwo wyjaśnia co następuje:

Wobec postanowienia art. 14 p. 4 Konwencji Konsularnej polsko-sowieckiej z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35/26, poz. 210), stanowiącego, że „Konsulowie . . . . mają prawo . . . . uwierzytelniać . . . . wszelkiego rodzaju akty i dokumenty, sporządzone przez władze lub osoby urzedowe Państwa wysyłającego lub Pań-

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 416.

stwa przyjmującego ....", dokument wystawiony na terenie Z. S. R. R., a legalizowany przez Konsula sowieckiego w Polsce, ma tę samą moc dowodową, jak gdyby był legalizowany przez Konsula R. P., rezydującego na terenie Z. S. R. R.

Tego rodzaju konwencyjne postanowienie mieści się w ramach art. 84 K. C. K. P., który wymaga legalizacji przez „osoby do tego szczególnie upoważnione", za które należy uważać konsulów obcych, upoważnionych do legalizowania dokumentów, pochodzących z ich Państwa, na mocy Konwencji z tem Państwem zawartej.

Akt legalizacyjny obcego konsula, sporządzony zgodnie z postanowieniami konwencyjnemi, zastępuje zatem w zupełności legalizację Konsula R. P. i tak samo jak ona nie wymaga superlegalizacji ze strony Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Za Ministra: (—) *Jan T. Lipka,* Dyrektor Biura Personalnego.

6.

Pomoc lekarska.

Pismo Lwowskiego Urzędu Wojewódzkiego z dnia 2 października 1934 r. L. Z. 31/14/1934.

(Nr. O. 27481/34). Wobec wprowadzenia przez Ministerstwo Opieki Społecznej Instrukcji do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. o państwowej pomocy lekarskiej pod Nr. Zu. 30/a/68/I z dnia 27 lipca 1934 r. podaję do wiadomości w odpisie następujące uwagi Ministerstwa odnośnie do organizacji państwowej pomocy lekarskiej.

Dowodami, stwierdzającemi uprawnienia do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej są: 1) dla funkcjonarjuszów państwowych, pozostających w służbie czynnej — legitymacja urzędnicza lub zaświadczenie, wydane przez władzę służbową, 2) dla emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych — dekret emerytalny z poświadczeniem na nim omawianego uprawnienia przez wojewódzką władzę administracji ogólnej tego terenu, na którym emeryt zamieszkuje, 3) dla członków rodziny funkcjonarjusza państwowego — zaświadczenie władzy służbowej danego funkcjonarjusza.

Zaświadczenie to wydaje władza służbowa na podstawie: a) dla żony — metryki ślubu; b) dla dzieci ślubnych, uprawnionych i pasierbów do lat 18 — metryki urodzenia; c) dla dzieci ślubnych, uprawnionych i pasierbów od lat 18 do 24, gdy uczęszczają do szkoły publicznej — poza metryką urodzenia zaświadczenia szkolnego; gdy zaś z powodu ułomności fizycznej, umysłowej lub nieuleczalnej choroby nie mogą zarabiać na swoje utrzymanie — odpowiedniego zaświadczenia lekarza powiatowego; d) dla męża trwale niezdolnego do pracy zarobkowej — stwierdzenia tego stanu przez lekarza powiatowego (1) [1]).

Niepobieranie przez pozostającego na służbie funkcjonarjusza państwowego (np. aplikanta sądowego, praktykanta i t. p.) wynagrodzenia ze

---

[1]) Cyfry w nawiasie na końcu ustępu oznaczają odnośne punkty Instrukcji Minist. Opieki.

Skarbu Państwa nie pozbawia go i członków jego rodziny prawa korzystania z państwowej pomocy lekarskiej (2).

Członkowie rodziny funkcjonarjusza państwowego nie są uprawnieni do korzystania z ulgowych kąpieli i zabiegów balneoterapeutycznych w państwowych zakładach zdrojowych (6).

Urzędy państwowe otrzymują karty porady z Ministerstwa Opieki Społecznej za pośrednictwem wydziałów ogólnych urzędów wojewódzkich (Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę) na podstawie zarządzenia z dnia 24 lutego 1927 r. (Monitor Polski Nr. 58, poz. 128) [2]) (17).

Wydawania kart porad dokonywują w poszczególnych urzędach upoważnieni do tego przez swą władzę służbową urzędnicy, którzy są odpowiedzialni za konsekwencje, jakie mogą wyniknąć w związku z niewłaściwem wydaniem karty porady i dlatego winni oni każdorazowo sprawdzić, czy danej osobie przysługuje prawo do korzystania z państwowej pomocy lekarskiej oraz dokładnie wypełniać karty porady (18).

Urzędnicy, upoważnieni do wydawania kart porad, powinni prowadzić spis lekarzy i położnych umówionych ze wskazaniem ich adresów i godzin przyjęć (19).

Informacyj w przypadkach nagłych w nocy udziela urzędnik dyżurny urzędu wojewódzkiego (Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę) lub starostwa powiatowego, który powinien mieć wszelkie potrzebne do tego dane (20).

Władze szkolne, z uwagi na warunki miejscowe, mogą upoważnić płatników do wydawania kart porad (21).

Funkcjonarjusz państwowy, jeżeli bierze kartę porady dla członka swej rodziny, powinien podpisać oświadczenie na odcinku karty, pozostającej w urzędzie, że dana osoba nie podlega ubezpieczeniu na wypadek choroby w ubezpieczalni społecznej i nie ma prawa do korzystania z pomocy lekarskiej na koszt Skarbu Państwa na innej podstawie (22).

Takie samo oświadczenie powinien podpisać emeryt, gdy bierze kartę porady dla siebie (23).

Udzielania zapomóg na leczenie z kredytów państwowej pomocy lekarskiej rozporządzenie Rady Ministrów nie przewiduje (37).

Kierowanie funkcjonarjuszów państwowych i uprawnionych członków ich rodzin na leczenie na koszt Skarbu Państwa do szpitali publicznych lub zakładów leczniczych uznanych, może odbywać się wyłącznie z pomocą dostarczanych przez Ministerstwo Opieki Społecznej druczków kart skierowania. Używanie jakichkolwiek kart poza wyżej wymienionemi jest niedopuszczalne (38).

Urzędy, które wydają karty skierowania, są obowiązane prowadzić dokładną ich ewidencję (39).

Do wystawiania kart skierowania nie są uprawnieni lekarze umówieni, wydają oni jedynie zaświadczenie o potrzebie umieszczenia danego chorego w zakładzie leczniczym; na podstawie tego zaświadczenia kartę skierowania wydaje lekarz powiatowy (40).

W przypadku wątpliwym lekarz powiatowy powinien sprawę przekazać bezzwłocznie do decyzji urzędowi wojewódzkiemu (Komisariatowi Rzadu na m. st. Warszawę (41).

---

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1927 r., str. 212.

Lekarz powiatowy powinien dokładnie wypełniać karty skierowania, zaznaczając na nich przypuszczalny okres leczenia w zakładzie. Przy wręczaniu karty skierowania lekarz powiatowy do czasu wydania karty skierowania z odpowiedniem pouczeniem jest obowiązany pouczyć, iż przed umieszczeniem chorego w zakładzie, wskazanym na karcie, należy porozumieć się z zarządem tego zakładu co do wolnego miejsca i warunków przyjęcia. Skarb Państwa nie odpowiada za nieprzyjęcie chorego przez wymieniony zakład z powodu niezarezerwowania sobie w nim przez chorego miejsca (42).

Kierować na leczenie klimatyczne na koszt Skarbu Państwa do zakładów leczniczych, znajdujących się w miejscowościach klimatycznych, jak Zakopane, Otwock, Busk, Bystra, Ustronie, Rudka i t. p. można jedynie w razie istotnej potrzeby, stwierdzonej na postawie odpowiednich świadectw lekarskich przez naczelników wojewódzkich wydziałów zdrowia (Pracy, Opieki Społecznej i Zdrowia) lub kierowników oddziałów zdrowia (43).

Na wysłanie do jednej i tej samej miejscowości klimatycznej jednocześnie lub w odstępie czasu 2-ch miesięcy funkcjonarjusza państwowego wraz z członkiem jego rodziny lub dwu naraz członków rodziny jednego funkcjonarjusza wymagane jest każdorazowe zezwolenie Ministerstwa Opieki Społecznej (44).

Z Policyjnych Domów Zdrowia mogą korzystać tylko funkcjonarjusze Policji Państwowej i członkowie ich rodzin, przyczem do Policyjnego Domu Zdrowia w Otwocku, Zakopanem i Tatarowie mogą być kierowani wyłącznie chorzy na swoiste cierpienia dróg oddechowych (46).

Koszty umieszczenia i leczenia emerytowanych funkcjonarjuszów państwowych chorych umysłowo są pokrywane na podstawie postanowień art. 42^1 ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr. 20, poz. 160) nie z kredytów państwowej pomocy lekarskiej, lecz z kredytów części 18 budżetu Skarbu Państwa § 1 względnie § 2. Tryb postępowania przy umieszczaniu chorego umysłowo emerytowanego funkcjonarjusza w zakładzie dla umysłowo chorych jest ustalony okólnikiem Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Nr. 126 z dnia 13 lipca 1928 r. Nr. OP. 40/I/r-28 (Zbiór zarządzeń Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, str. 668).

Do czasu zakończenia postępowania wymienionym chorym przysługuje prawo korzystania z państwowej pomocy lekarskiej dla funkcjonarjuszów państwowych na zasadach ogólnych (47).

Poza przypadkami nagłemi szpitale publiczne i zakłady lecznicze uznane nie mogą przyjmować funkcjonarjuszów państwowych, członków ich rodzin i emerytów państwowych na leczenie na koszt Skarbu Państwa bez karty skierowania (48).

Od osób, posiadających karty skierowania, zakłady lecznicze pobierają jedynie tę część kosztów leczenia, która nie jest pokrywana przez Skarb Państwa (49).

O ile zgłoszenie o wydanie karty skierowania zostało dokonane już w czasie pobytu chorego w zakładzie leczniczym, lekarz powiatowy winien wydać taką kartę po potwierdzeniu konieczności leczenia szpitalnego z terminem ważności jej od dnia otrzymania zgłoszenia o wydanie karty

skierowania i leczenie będzie mogło się odbywać na zasadach ogólnych od tej daty (50).

W przypadku nagłego zachorowania (§ 9 ust. 2) żądanie wydania karty skierowania winno być zgłoszone u lekarza powiatowego najpóźniej w ciągu 7 dni od dnia umieszczenia w zakładzie leczniczym; gdyby lekarz powiatowy wydał kartę skierowania z opóźnieniem, będzie ona mogła być wydana z datą ważności od dnia umieszczenia w zakładzie leczniczym, o ile zgłoszenie nastąpiło w terminie 7-dniowym, w razie przeciwnym należy stosować postanowienia ust. 50 (51).

O ile w przypadku nagłego zachorowania przekroczenie 7-dniowego terminu dostarczenia zakładowi leczniczemu karty skierowania nastąpiło z powodu przeszkód nie do przezwyciężenia, mogą być zastosowane analogiczne postanowienia art. 41 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu administracyjnem (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 341) i koszty leczenia mogą być pokryte od dnia umieszczenia chorego w zakładzie leczniczym (52).

Przedłużenie czasu leczenia szpitalnego poza okres, wskazany na karcie skierowania, może być udzielone jedynie przez urząd, który ją wydał, na zasadzie zaświadczenia zakładu o konieczności dalszego pobytu chorego w zakładzie i po sprawdzeniu, że danej osobie przysługuje jeszcze prawo do dalszego leczenia szpitalnego na koszt Skarbu Państwa w ramach postanowień § 10 rozporządzenia Rady Ministrów. Przedłużenie to polega na wydaniu nowej karty skierowania, którą zarząd zakładu dołącza do pierwszej przy rozrachunku z właściwym urzędem wojewódzkim. Wyżej wymienione zaświadczenia powinny być przez zakłady lecznicze wydawane przynajmniej na 5 dni przed upływem terminu, wskazanego w karcie skierowania (53).

Wszelkie podania o przedłużenie okresu leczenia szpitalnego lub sanatoryjnego poza dozwolony rozporządzeniem termin 6-ciu względnie 3-ch miesięcy w ciągu roku kalendarzowego, urzędy wojewódzkie powinny załatwiać odmownie we własnym zakresie działania (54).

Przy obliczaniu wydatków związanych z porodem, które mogą być zwrócone na rachunek Skarbu Państwa, należy mieć na uwadze, by zwracana kwota w przypadkach korzystania z pomocy położnej umówionej nie przekraczała łącznie z kosztem zużytych leków i środków opatrunkowych 25% przeciętnej opłaty dziennej za 10 dni, zaś w przypadkach, gdy nie korzystano z pomocy położnej umówionej — 75% przeciętnej opłaty dziennej (58).

Rozporządzenie nie przewiduje ulg kąpielowych na koszt Skarbu Państwa w zakładach zdrojowych niepaństwowych (60).

Lekarstwa, za które część należności opłaca Skarb Państwa, mogą być przepisywane w ramach ustalonego przez Ministerstwo lekospisu, jedynie na drukach receptowych, dostarczonych przez Ministerstwo Opieki Społecznej, zaopatrzonych u dołu dodatkowo w prostokątną pieczęć urzędu wojewódzkiego (Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę). Pod podpisem swoim lekarz umówiony powinien odcisnąć swą prywatną pieczęć (61).

W przypadkach, gdy lekarstwo jest przepisane na druczkach bez dodatkowej pieczęci urzędu wojewódzkiego (Komisarjatu Rządu na m. st. Warszawę), lub na druczkach nieprzepisowych, całkowity koszt lekarstw pokrywa w całości funkcjonarjusz państwowy. O ile niemożność zastoso-

wania się do powyższych postanowień będzie udowodniona przez lekarza umówionego, funkcjonarjuszowi służy prawo żądania zwrotu części należności, opłacanej w aptece, a mającej być pokrytą przez Skarb Państwa (62).

W obydwóch przypadkach, wymienionych w poprzednich ustępach, apteki powinny przy obliczaniu przypadającej im należności potrącić rabat w wysokości 25% od receptury, zaś 10% od specyfików w sprzedaży odręcznej (63).

Niedozwolone jest przepisywanie recept innych lekarzy, oraz przepisywanie jednorazowo więcej niż 1 porcji specyfiku, 12 proszków i 60 pigułek. Powtarzanie leków jest dozwolone jedynie w drodze napisania recepty (66).

Straty, wynikłe dla Skarbu Państwa z powodu wydania przez aptekę na rachunek tegoż Skarbu leków, nieobjętych lekospisem, ponosi lekarz, który ten lek zapisał na druczku, niezaopatrzonym w dodatkową pieczęć urzędu wojewódzkiego (67).

Ponadto zawiadamiam, że Ministerstwo Opieki Społecznej wyżej wymienionym reskryptem uznało Zakład Ortopedyczny Ubezpieczalni Społecznej we Lwowie jako zakład uznany przez Ministerstwo do leczenia funkcjonarjuszy państwowych.

Odnośnie do leczenia ortopedycznego, zabiegów fizykoterapeutycznych i badań diagnostycznych (analiz) na rachunek Skarbu Państwa, Urząd Wojewódzki poda je w najkrótszym czasie.

Wojewoda: (—) *Wł. Belina-Prażmowski.*

7.

Zajęcia uboczne nauczycieli.

Instrukcja z dnia 3 września 1934 r. (BP. 7919/34) w sprawie udzielania zezwoleń na płatne zajęcia uboczne nauczycielom, kierownikom i dyrektorom szkół, podległych bezpośrednio inspektorom szkolnym lub kuratorom okręgów szkolnych (wojewodzie śląskiemu i kuratorowi Liceum Krzemienieckiego).

(Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 124).

W związku z treścią § 2 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 28 lutego 1933 r. w sprawie wykonania postanowień art. 3, 25 i 51 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 95). zmienionego rozporządzeniem z dnia 11 lipca 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 6—7, poz. 91)[1]) zarzadzam, co następuje:

Szerząca się na tle kryzysu ogólnoświatowego klęska bezrobocia kładzie na władze uprawnione do wydawania zezwoleń na zajęcia uboczne obowiązek bardzo ostrożnego udzielania tych zezwoleń i to w przypadkach, kiedy funkcjonarjusz państwowy znajduje się w nader trudnych warunkach materjalnych (jest obciążony liczną rodziną, kształci dzieci i t. d.), lub kiedy wyższe względy dobra publicznego wymagają, aby osoby, po-

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1933 r., str. 203 i z 1934 r., str. 478.

siadające wystarczające na utrzymanie rodziny uposażenie służbowe (lub dochody z innych źródeł majątkowych), pełniły dodatkowo pewne zajęcia uboczne jako w danej chwili niezastąpione.

Apeluję do Panów Kuratorów i Inspektorów Szkolnych, aby przez właściwe i ograniczone udzielanie zezwoleń na płatne zajęcia uboczne umożliwili obejmowanie wolnych stanowisk w szkolnictwie prywatnem lub dokształcającem samorządowem przez nauczycieli, pozostających bez pracy mimo posiadania odpowiedniego wykształcenia pedagogicznego.

Zatrudnienie tych nauczycieli chociażby w niewielkim wymiarze godzin ułatwi im przynajmniej skromną egzystencję i uchroni od krańcowej nędzy.

Przy rozpatrywaniu podań o zezwolenie na zajęcia uboczne należy kierować się następującemi wytycznemi:

I. Nie należy wogóle udzielać zezwoleń na zajęcia uboczne: 1) nauczycielom samotnym, którzy nie mają na swem utrzymaniu rodzeństwa, wstępnych lub zstępnych krewnych, 2) nauczycielom, których współmałżonek pracuje zarobkowo.

II. W przypadkach, kiedy w rodzinie pracuje tylko mąż lub żona, należy brać pod uwagę wysokość posiadanego miesięcznego dochodu ze wszystkich źródeł dochodowych.

W razie gdy głowa rodziny ma na utrzymaniu prócz współmałżonka i dzieci, jeszcze krewnych, lub kiedy nauczyciel samotny ma na utrzymaniu krewnych, przy udzielaniu zezwoleń należy uwzględniać tę ich specjalną sytuację.

III. W ramach wskazówek powyższych należy zwracać uwagę na zachowanie następujących dodatkowych warunków:

1) Zezwoleń na zajęcia uboczne można udzielać wtedy, gdy to zajęcie będzie w sposób niewątpliwy stanowiło składową część naukowej i naukowo-pedagogicznej pracy nauczyciela, gdy wymiar jego będzie niewielki i gdy nie będzie przeszkadzało w spełnianiu normalnych obowiązków szkolnych.

Natomiast nie jest pożądane udzielanie zezwoleń nauczycielom na wykonywanie jakiegokolwiek zawodu wolnego, przynoszącego im materjalne korzyści jak: praktyki lekarskiej, farmaceutycznej, kupieckiej i t. p. Od zasady tej można robić wyjątki, jeżeli uzna się, że zajęcie uboczne stanowić będzie element dodatni dla pracy nauczycielskiej przez odświeżanie wiadomości fachowych nauczyciela i stykanie go z życiem praktycznem, jak np. dodatkowe zatrudnienie w instytucjach handlowych — nauczycieli przedmiotów zawodowych w szkołach handlowych, albo dodatkowe zajęcia nauczyciela chemji — w laboratorjum chemicznem.

2) Na udzielanie lekcyj w zakładach prywatnych można zezwalać o ile łączna ilość godzin zajęć obowiązkowych, nadliczbowych i w szkole prywatnej nie przekracza w zasadzie liczby godzin zajęć obowiązkowych nauczyciela, zwiększonej o 10, przyczem w żadnym przypadku łączna ilość zajęć nie może przekraczać 36 godzin tygodniowo.

3) Nie należy udzielać zezwoleń na pełnienie obowiązków urzędnika płatnego w jakiejkolwiek instytucji prywatnej lub samorządowej, a w szczególności wójta, burmistrza lub komisarza miasta, członka dyrekcji instytucji finansowej i bankowej, związków, kooperatyw.

Dopuszczalne jest jednak udzielanie zezwoleń wówczas, gdy zajęcie nauczyciela w spółdzielni wiejskiej ma charakter pracy obywatelskiej, w szczególności, gdy z powodu braku na miejscu elementu inteligenckiego, zajęcie nauczyciela w spółdzielni może wywrzeć zasadniczy wpływ na powodzenie tej instytucji tak ważnej dla podniesienia miejscowego dobrobytu i kultury.

4) Nie należy udzielać zezwoleń dyrektorom, kierownikom lub nauczycielom na utrzymywanie t. zw. „stancyj uczniowskich", t. j. przyjmowanie uczniów własnego zakładu naukowego na mieszkanie.

Jedynie za osobnem zezwoleniem kuratorjum mogą wyjątkowo nauczyciele przyjmować na stancję uczniów z innych szkół danej miejscowości.

IV. Wykonywanie zajęć ubocznych, noszących charakter prac kulturalno-społecznych, naukowych, literackich i artystycznych nie wymaga wogóle uzyskiwania indywidualnych zezwoleń.

V. W przypadkach, gdy stan faktyczny sprawy nie odpowiada wyłuszczonym w niniejszej instrukcji zasadom, a mimo to podanie zasługuje na uwzględnienie, należy je przesłać wraz z wyczerpującem uzasadnieniem do decyzji Ministerstwu.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

8.

Zaliczenie okresów działalności niepodległościowej.

Pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 26 października 1934 r. L. D. I. 57075/Em/34 [1]).

Wobec wejścia w życie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 maja 1934 r. w sprawie wykonywania ustawy z dnia 11 grudnia 1923 r. o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 60, poz. 513) [2]), którego to rozporządzenia § 67 ustala warunki i tryb zaliczania do wysługi emerytalnej funkcjonarjuszów państwowych i zawodowych wojskowych okresów czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, oraz okresów odbywania kar, orzeczonych przez władze państw zaborczych za taką działalność (art. 37 p. 6 i art. 50 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r. Dz. U. R. P. Nr. 20 z 1934 r., poz. 160), Ministerstwo Skarbu prosi niniejszem o podanie do wiadomości wszystkich funkcjonarjuszów państwowych, co następuje:

Do ubiegania się o zaliczenie do wysługi emerytalnej okresów działalności niepodległościowej oraz odcierpianych za tę działalność kar uprawnieni są wszyscy odpowiadający warunkom powołanego § 67 rozporządzenia Rady Ministrów funkcjonarjusze państwowi. tak stali, jak i prowi-

---

[1]) Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 173 z dnia 23 listopada 1934 r. (Nr. B. P. 32641/34).

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r.. str. 402.

zoryczni, tak pozostający w służbie czynnej (stanie czynnym lub nieczynnym), jak i w stanie spoczynku; przyczem z pośród tych ostatnich — tylko przeniesieni w stan spoczynku po dniu 31 marca 1932 r., gdyż wyżej powołany przepis ustawy z dnia 18 marca 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 26, poz. 239), wprowadzającej p. 6 art. 37 ustawy emerytalnej z dnia 11 grudnia 1923 r., wszedł w życie w dniu 1 kwietnia 1932 r.

Ubiegać się o zaliczenie okresów działalności niepodległościowej mogą również wdowy i sieroty po wspomnianych wyżej osobach.

Zgłoszenie uprawnień z dołączeniem dowodów, uzasadniających prawo do zaliczenia danego okresu winno być dokonane w drodze służbowej. Władza służbowa funkcjonarjusza, zgłaszającego swoje uprawnienia, po dołączeniu do zgłoszenia odpisu wykazu służbowego funkcjonarjusza, prześle zgłoszenie Ministerstwu Skarbu z powołaniem się na niniejszy okólnik.

Funkcjonarjusze w stanie spoczynku, nieposiadający prawa do emerytury, jak również wdowy i sieroty po funkcjonarjuszach państwowych, niemające prawa do pensji wdowiej (sierocej), winni zgłaszać wnioski o zaliczenie działalności niepodległościowej — jeżeli zaliczenie to może wpłynąć na uprawnienia emerytalne — za pośrednictwem ostatniej władzy służbowej. Sprawy zaliczenia okresów działalności niepodległościowej emerytów będą załatwiały właściwe izby skarbowe.

Dla zgłaszania okresów czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, ustalony został powołanym wyżej rozporządzeniem, jako ostateczny termin, dzień 31 grudnia 1936 r. (p. 4 § 67).

Funkcjonarjusz państwowy, ubiegający się o zastosowanie do niego postanowień omawianego § 67 rozporządzenia Rady Ministrów, winien w zgłoszeniu swoich uprawnień podać możliwie ścisłe daty okresów, których zaliczenia się domaga i należycie je udowodnić.

Do dowodów, uzasadniających zaliczenie okresów czynnej działalności, zmierzającej do odzyskania niepodległości Państwa Polskiego, należą dekrety oryginalne lub w uwierzytelnionych odpisach albo też zawiadomienia o przyznaniu Krzyża lub Medalu Niepodległości.

Do dowodów, uzasadniających zaliczenie okresów kar pozbawienia wolności, administracyjnego zesłania lub przebywania w aresztach zapobiegawczych za działalność niepodległościową, należą oryginalne lub w uwierzytelnionych odpisach wyroki sądowe, bądź orzeczenia administracyjne. W braku tych dowodów mogą być uznane zaświadczenia archiwów państwowych.

Jeżeli zgłaszający nie ma możności dostarczenia dowodów wyżej wymienionych, winien o tem zaznaczyć w podaniu i wskazać powód niemożności dostarczenia tych dowodów. W takim przypadku mogą być dopuszczone i inne dowody przewidziane w postępowaniu administracyjnem, w szczególności dowód ze świadków. Świadkowie jednak winni dokładnie oznaczyć, skąd są im znane poświadczane okoliczności.

Podsekretarz Stanu: (—) *Tadeusz Lechnicki.*

9.

Wymiar czynszu za mieszkania służbowe.

Pismo Ministerstwa Spraw Wewnetrznych z dnia 8 października 1934 r. Nr. B. Z. 12/5/15.

Nr. B. P. 69618/34. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że w wypadku, gdy funkcjonarjusz państwowy, zajmujący mieszkanie służbowe, otrzymał po dniu 1 lutego 1934 roku wyższą grupę uposażeniową, a więc i wyższe pobory, czynsz za mieszkanie służbowe powinien być obliczony w wysokości 15% od tych podwyższonych poborów, zgodnie z § 2 p. (1) rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 10, poz. 82).

Naczelnik Wydziału: *Inż. Sunderland.* mp.

10.

Obliczenie diet dla 12 godzin.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 14 listopada 1934 r. (Nr. B. P. 33175/34).

Nr. B. P. 70825/34. Ministerstwo wyjaśnia, iż przepis punktu b) ust. 1 § 6 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 28 marca 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 35, poz. 320) przewiduje wypłatę pełnej diety tylko za okres ponad 12 do 24 godzin pobytu poza miejscem służbowem, natomiast należność za okres ponad 6 do 12 godzin włącznie wynosi pół diety. A zatem za okres podróży trwającej pełne 6 i mniej godzin nie przysługuje żadna należność, a za okres ponad 6 do pełnych 12 godzin należy się tylko pół diety.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan T. Lipka.* wr.

11.

Zestawienia powiatowe z drugiego powszechnego spisu ludności.

Pismo Min. W. R. i O. P. z dnia 22 października 1934 r. Nr. II P. 8541/34.

Nr. O. 29311/34. Główny Urząd Statystyczny rozpoczął ogłaszanie drukiem zestawień powiatowych z drugiego powszechnego spisu ludności, dla każdego powiatu na oddzielnych kartkach.

W celu umożliwienia nauczycielstwu zapoznania się z danemi powyższego spisu, Główny Urząd Statystyczny przeznaczył dla szkół powszechnych, średnich ogólnokształcących i zakładów kształcenia nauczycieli oraz dla nauczycieli tych szkół, zestawienia powiatowe tego powiatu, na którego terenie znajdują się szkoły i pracują nauczyciele tych szkół.

W miarę wydawania zestawień Główny Urząd Statystyczny będzie przesyłał: 1) właściwemu inspektorowi szkolnemu odpowiednią ilość zestawień do rozdania po 1 egzemplarzu przedewszystkiem publicznym szkołom powszechnych i ich nauczycielom, a następnie prywatnym szkołom powszechnym i ich nauczycielom i 2) szkołom średnim ogólnokształcącym

po 15 egzemplarzy i zakładom kształcenia nauczycieli po 8 egzemplarzy, z których jeden egzemplarz przeznacza się dla szkół, a pozostałe egzemplarze — dla nauczycieli, pracujących w szkole.

Dla województwa wileńskiego powiatowe zestawienia będą przesłane tylko dla szkół po 1 egzemplarzu ze względu na ograniczony nakład tych zestawień.

Zaznacza się, że zestawienia powiatowe będą wydawane stopniowo i wydanie ich drukiem potrwa przez czas dłuższy.

Dyrektor Departamentu: *Dr. Michał Mendys.* wr.

12.

Imprezy urządzane w szkołach.

Okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 169 z dnia 15 listopada 1934 r. (Nr. I. Pol. 4361/34).

Ministerstwo W. R. i O. P. wydało w ciągu ostatnich lat szereg zezwoleń na wyświetlanie filmów przez kina objazdowe oraz urządzanie przez specjalne zespoły i jednostki przedstawień teatralnych, deklamacyj, odczytów i t. p. w szkołach. Niekiedy wydano te zezwolenia bez wyraźnego zastrzeżenia, że imprezy te nie mogą się odbywać podczas godzin szkolnych.

Ze względu na konieczność uporządkowania tej sprawy, Ministerstwo zarządza niniejszem, by wszelkie tego rodzaju imprezy odbywały się odtąd jedynie poza godzinami szkolnemi.

Zarazem Ministerstwo ogranicza ważność już wydanych przez się zezwoleń do końca bieżącego roku szkolnego, przed upływem którego osoby lub instytucje zainteresowane mogą wszcząć starania o ich wznowienie. O wydanie ewentualnych zezwoleń należy odtąd zwracać się jedynie do Ministerstwa.

O powyższem zechce Kuratorjum zawiadomić wszystkie podległe sobie inspektoraty szkolne oraz dyrekcje szkół średnich, ogólnokształcących i zawodowych, polecając im równocześnie, by zgłaszającym się do nich organizacjom, zespołom i jednostkom, posiadającym już zezwolenia na urządzanie powyższych imprez w szkołach, podały treść niniejszego okólnika do wiadomości.

Okólnik ten odnosi się również do zewoleń, wydanych we własnym zakresie przez Kuratorja.

Dyrektor Departamentu: *Karol Makuch.* wr.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 633/34 z dnia 30 listopada 1934 r. (O. 31832/34).

Zarządzenie Ministerstwa z dnia 15 listopada 1934 r. Nr. I. Pol. 4361/34 Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego podaje do wiadomości i wykonania.

Naczelnik Wydziału: *G. M. Szulc.*

13.

Zbieranie składek wśród dziatwy i młodzieży szkolnej.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 137 z dnia 11 września 1934 r. (II. S. 7418/34).

Pomimo kilkakrotnego zwracania uwagi Dyrekcyj i Kierownictw szkół ciągle jeszcze dochodzą do wiadomości Ministerstwa głosy niezadowolenia rodziców z powodu zbyt licznych, a w sumie wysokich czasem składek pieniężnych, zbieranych wśród dziatwy i młodzieży szkolnej, które to składki obciążają nieraz poważnie budżet domowy.

Wobec tego Ministerstwo jeszcze raz przypomina wydane w tej sprawie okólniki, a mianowicie: L. 3947/24/S z dnia 18 czerwca 1925 r. (Dz. Urz. z r. 1925 Nr. 12, poz. 117), Nr. I. Prez. 7813/ 30 z dnia 13 stycznia 1931 r. (Dz. Urz. z r. 1931 Nr. 1, poz. 9) i okólnik Nr. 3 (Nr. I. Pol. 4235/33) z dnia 8 stycznia 1934 r. (Dz. Urz. z r. 1934 Nr. 2, poz. 22) [1]).

Ministerstwo prosi o dopilnowanie, aby szkoły rzeczywiście zastosowały się do powyższych zarządzeń Ministerstwa.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr. M. Mendys.*

Nr. O. 24.034/34. Powyższy okólnik Ministerstwa podaję do wiadomości i ścisłego przestrzegania.

Kurator Okręgu Szkolnego: *J. Gadomski.* wr.

14.

Użycie oficerów z pułków do szkolenia hufców szkolnych.

Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 27 listopada 1934 r. Nr. I. WF. 4638/34.

Nr. O. 33143/34. Ministerstwo podaje do wiadomości, iż Ministerstwo Spraw Wojskowych zarządziło z dniem 1 grudnia b. r. użycie oficerów z pułków do prowadzenia ćwiczeń p. w. w hufcach szkolnych.

W związku z tem Państwowy Urząd Wychowania Fizycznego i Przysposobienia Wojskowego polecił komendantom obwodów p. w. wprowadzenie do szkół i przedstawienie dyrektorom wyznaczonych do prowadzenia ćwiczeń w hufcach szkolnych oficerów z pułków.

Każdy przydzielony oficer prowadzić będzie ćwiczenia w jednym hufcu i w ciągu całego roku ćwiczebnego p. w.

Naczelnik Wydziału: (—) *J. Błoński.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1925 r., str. 312; z 1931 r., str. 44; z 1934 r., str. 129.

15.

Teksty do lektury w zakresie języków obcych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 95 z dnia 26 czerwca 1934 r. (I. Pr. 3330/33). Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 128.

Przy lekturze tekstów w zakresie języków obcych — zarówno klasycznych (język łaciński i grecki), jak nowożytnych (język angielski, francuski, niemiecki i t. p.), należy posługiwać się przedewszystkiem wydaniami polskiemi.

Wprowadzenie do szkół wydań zagranicznych dopuszczalne jest w tych jedynie wypadkach, gdy utwór, znajdujący się w spisie obowiązującej lektury, nie ukazał się w wydaniu polskiem. Na wprowadzenie do szkół wydań zagranicznych wymagana jest każdorazowo zgoda Kuratorjum.

Podsekretarz Stanu: (—) *K. Pieracki.*

16.

Podniesienie stanu sanitarnego szkół powszechnych.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 13 grudnia 1934 r. Nr. O. 31350/34.

W związku z okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 29 maja 1934 r., podanym do wiadomości okólnikiem Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 9 sierpnia 1934 Nr. O. 14023/34 (Dz. Urz. Kuratorjum O. S. Lw. z r. 1934, str. 465), oraz zarządzeniem Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 18 sierpnia 1934 r. Nr. Z. N. 50/Z/27/1 w sprawie podniesienia stanu sanitarnego szkół powszechnych, które ogłasza się poniżej, Kuratorjum O. S. Lw. na skutek polecenia Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 8 listopada 1934 r. Nr. I. W. F. 4393/34

1) przypomina zarządzenie Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 19 lutego 1918 r., ogłoszone w Dz. Urz. Kurat. O. S. Lw. z 1924 r., str. 271,

2) poleca Panom Inspektorom bezwzględnie dopilnować, aby każda szkoła była zaopatrzona w księgę sanitarną,

3) poleca przeprowadzać kontrolę książek sanitarnych szkół.

Inspektoraty szkolne oraz Kierownictwa szkół winny ułatwiać przeprowadzenie inspekcji sanitarnej szkół przez lekarzy państwowej i samorządowej służby zdrowia.

Sprawozdania o stanie sanitarnym szkół należy przedłożyć w myśl wymienionego wyżej okólnika Kuratorjum O. S. Lw. z dnia 9 sierpnia 1934 Nr. O. 14023/34 do dnia 15 lipca 1935.

Kurator Okręgu Szkolnego: (—) *J. Gadomski.*

Zarządzenie Ministerstwa Opieki Społecznej z dnia 18 sierpnia 1934 r. Nr. Zn. 50/Z/27/1 do p. wojewodów.

Według sprawozdań. otrzymywanych przez Ministerstwo Opieki Społecznej i Ministerstwo Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, stan sanitarny szkół w ciągu lat ostatnich nietylko się nie polepszył, ale uległ znacznemu pogorszeniu. Jest on w wielu szkołach tak zły, że pomie-

szczenia zupełnie nie nadają się do przebywania w nich dzieci i do nauczania.

Celem polepszenia istniejącego stanu rzeczy Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wydał władzom podległym okólnik (Nr. 73 z dnia 29 maja 1934), który się załącza do wiadomości.

Proszę Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę), aby zgodnie z wymaganiami i wskazówkami, zawartemi w wymienionym wyżej okólniku oraz w instrukcji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dnia 6 lutego 1930 r. Nr. Zl. 6/30/Zb. Zarz. Min. Spr. Wewn., str. 1507), wydał niezbędne zarządzenia, mające na celu polepszenie stanu sanitarnego szkół. W szczególności należy zarządzić, aby najdalej do końca roku bieżącego wszystkie budynki szkół powszechnych były poddane inspekcji sanitarnej przez lekarzy państwowej i samorządowej służby zdrowia.

Wyniki inspekcji oraz zarządzenia, mające na celu naprawienie zauważonych braków, winien lekarz wciągnąć do książki sanitarnej każdej ze szkół, poddanych oględzinom. Po upływie wyznaczonego terminu należy sprawdzić, czy i jak wydane polecenia zostały wykonane.

O wynikach inspekcji lekarz przeprowadzający ją powinien zawiadomić inspektoraty szkolne.

Uprasza się Pana Wojewodę (Pana Komisarza Rządu na m. st. Warszawę) o podanie do wiadomości Ministerstwa Opieki Społecznej zarządzeń wydanych.

Dyrektor Departamentu: (—) *Dr. J. Adamski.*

17.

Organizacja pracy w szkołach powszechnych.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 172 z dnia 22 listopada 1934 r. (II. P. 9346/34).

W związku z rozporzadzeniem Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 18 listopada 1932 r. o organizacji roku szkolnego (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 99) [1]) zarządzam zmianę niektórych terminów ustalonych w okólniku Nr. 116 z dnia 12 lipca 1932 r. w sprawie organizacji pracy w szkołach powszechnych (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 5, poz. 56) [2]), a mianowicie:

1. Ustalony w punkcie 3 termin przedstawiania przez kierowników szkół Inspektorom Szkolnym projektów organizacji szkół powszechnych zmienia się z 20 na 10 kwietnia.

2. Ustalony w pierwszej części punktu 7 termin przesyłania przez Inspektorów Szkolnych do Kuratorjum zestawień z projektów organizacji szkół powszechnych zmienia się z 15 na 5 maja.

3. Ustalony w drugiej części punktu 8 termin przesyłania przez Kuratorja do Ministerstwa zestawień okręgowych z projektów organizacji szkół powszechnych zmienia się z 1 czerwca na 20 maja.

Minister: *W. Jedrzejewicz.* wr.

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 614.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1932 r., str. 508.

18.

Studja i egzaminy z robót ręcznych jako przedmiotu nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 29 września 1934 r. (Nr. II. S. 4880/34).

Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 122.

Na podstawie art. 1 ustawy z dnia 26 września 1922 roku, dotyczącej kwalifikacyj zawodowych do nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich w brzmieniu ustalonem ustawą z dnia 16 lipca 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 92, z r. 1924, poz. 864) zarządzam, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 7 października 1924 roku w sprawie studjuów i egzaminów z robót ręcznych jako przedmiotu nauczania w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 18, poz. 182) [1]) wprowadza się zmiany następujące:

a) w § 23 punkt h otrzymuje brzmienie: „h) dla mężczyzn slöjd metalowy, dla kobiet elementy slöjdu metalowego (roboty z drutu i blachy) oraz krój, szycie i tkactwo";

b) § 40 otrzymuje brzmienie: „§ 40. Slöjd metalowy. *Dla mężczyzn i kobiet.* Kandydat (ka) winien (na) wykazać umiejętność cięcia, wyginania i łączenia drutu i blachy; umiejętność tę kandydat (ka) wykaże podczas egzaminu, robiąc takie przedmioty, jak decymetr sześcienny, litr, lampkę spirytusową, lejek, puszkę do listów i t. p.

Dla mężczyzn. Kandydat winien ponadto wykazać znajomość podstaw zasad ślusarskiego obrabiania żelaza, robiąc podczas egzaminu takie przedmioty, jak cyrkiel żelazny, linję, węgielnicę, młotek i t. p".

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

19.

Wymiar zajęć asystentów i instruktorów w szkołach zawodowych.

Rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 29 października 1934 r. (B. P. 11362/34).

Na podstawie §§ 17 i 18 rozporządzenia Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego z dnia 24 stycznia 1934 r. o wymiarze godzin nauczania oraz innych zajęć obowiązkowych nauczycieli i kierowników szkół (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 1, poz. 4) zmienionego rozporządzeniem z dnia 26 maja 1934 r. (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 4, poz. 57) [2]), zarządzam, co następuje:

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1924 r., str. 353.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 458.

§ 1. Asystenci, względnie instruktorzy w szkołach zawodowych, opartych na 6-ciu klasach gimnazjum, obowiązani są do pełnienia czynności asystenckich lub instruktorskich w wymiarze 27 godzin tygodniowo, a we wszystkich innych szkołach zawodowych — 36 godzin tygodnowo.

§ 2. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem 1 listopada 1934 roku.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*

20.

Statut organizacyjny Państwowego Ogólnego Kursu Radjotelegrafji i Radjotelefonji przy Państwowej Szkole Technicznej we Lwowie.

Zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 8 września 1934 r. (Nr. III. TP. 3589/34) wydane w porozumieniu z Ministrem Poczt i Telegrafów.

Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. Nr. 8, poz. 127.

Na podstawie postanowień art. 1 ustawy z dnia 4 czerwca 1920 r. o tymczasowym ustroju władz szkolnych (Dz. U. R. P. Nr. 50, poz. 304) zarządzam, co następuje:

§ 1. Utworzonemu rozporządzeniem Ministra W. R. i O. P. z dnia 10 września 1923 r. Nr. 12348/23 D. III. Państwowemu Ogólnemu Kursowi Radjotelegrafji i Radjotelefonji przy Państwowej Szkole Technicznej we Lwowie nadaję statut organizacyjny, dołączony do niniejszego zarządzenia.

§ 2. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Z chwilą wejścia w życie niniejszego zarządzenia tracą moc obowiązującą rozporządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 10 września 1923 r. Nr. 12348/23 D. III. oraz zarządzenie Ministra W. R. i O. P. z dnia 18 października 1928 r. Nr. III. T. C. 10317/28.

Minister W. R. i O. P.: (—) *W. Jędrzejewicz.*
Minister Poczt i Telegrafów: (—) *Kaliński.*

Statut organizacyjny.

§ 1. Państwowy Ogólny Kurs Radjotelegrafji i Radjotelefonji przy Państwowej Szkole Technicznej we Lwowie ma na celu szerzenie wiedzy radjotechnicznej, oraz przysposobienie do pełnienia obsługi technicznej i manipulacyjnej urządzeń radjokomunikacyjnych.

§ 2. Nauka na kursie trwa 1 rok po 18 godzin tygodniowo.

Na kurs ten mogą być przyjmowani kandydaci (tki), posiadający świadectwo ukończenia 6 klas szkoły średniej ogólnokształcącej lub posiadający inne wykształcenie, uznane przez Ministerstwo W. R. i O. P. za równoważne.

Po wysłuchaniu objętych planem wykładów, wykonaniu w określonych terminach prac i ćwiczeń, przedstawieniu sprawozdań i zdaniu egzaminów, słuchacze (ki) kursu otrzymują świadectwa ukończenia Państwowego Ogólnego Kursu Radjotelegrafii i Radiotelefonji.

§ 3. Komisja Egzaminacyjna Państwowego Ogólnego Kursu Radjotelegrafji i Radjotelefonji, powoływana dla przeprowadzenia egzaminów wymienionych w § 2, składa się z dyrektora Państwowej Szkoły Technicznej

we Lwowie, jako przewodniczącego, kierownika kursu, nauczycieli kursu oraz delegatów: Ministerstwa W. R. i O. P., Ministerstwa Poczt i Telegrafów i Ministerstwa Spraw Wojskowych.

§ 4. Przy Państwowym Ogólnym Kursie Radjotelegrafji i Radjotelefonji może być powoływana 2 razy do roku specjalna komisja egzaminacyjna w składzie oznaczonym przez dyrektora Państwowej Szkoły Technicznej we Lwowie przy udziale delegata Ministerstwa Poczt i Telegrafów dla poddawania egzaminom osób, zamierzających zakładać nadawcze amatorskie stacje doświadczalne.

Egzamin polega na stwierdzeniu szybkości nadawania i odbioru sygnałów na słuch, elementarnej znajomości elektrotechniki i radjotechniki oraz przepisów, normujących pracę amatorskich radjostacyj doświadczalnych.

Egzaminowani winni wykazać sprawność nadawania i odbioru na słuch nie mniej niż 10 słów na minutę w języku państwowym jawnym. Słowo tekstu w języku państwowym jawnym winno się składać średnio z 5 znaków. Każda cyfra lub znak przestankowy liczy się za 2 znaki.

§ 5. Przy Państwowym Ogólnym Kursie Radjotelegrafji i Radjotelefonji może powstać 4-miesięczny kurs dla szkolenia osób, pragnących przygotować się do egzaminów, przewidzianych w § 4 niniejszego statutu.

21.

Udział szkół zawodowych w spółdzielniach.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 178 z dnia 3 grudnia 1934 r. (III. Rol. 3693/34).

W związku z powstałą na terenie jednego z kuratorjów kwestją udziału szkoły rolniczej w spółdzielni mleczarskiej Ministerstwo W. R. i O. P. wyjaśnia, że udział szkół zawodowych w spółdzielniach i t. p. organizacjach gospodarczych w charakterze członków tych organizacyj jest niedopuszczalny, gdyż angażuje on fundusze, przeznaczone na cele szkolne, na pokrycie udziałów i ewentualnych strat w tych spółdzielniach. Nie nasuwa natomiast zastrzeżeń udział nauczycieli poza pracą szkolną w organizowaniu i prowadzeniu spółdzielni, z tem jednak, iż będą oni występowali na terenie spółdzielni wyłącznie we własnem imieniu i na własną odpowiedzialność.

P. o. Dyrektora Departamentu: *W. Gordziałkowski.* wr.

22.

Reaktywacja emerytów.

Pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 23 października 1934 r. L. D. I. 64611/Em/34 do Państwowego Zakładu Emerytalnego.

Nr. B. P. 69270/34. Ministerstwo Skarbu wyjaśnia, że wszyscy emeryci reaktywowani po dniu 31 stycznia 1934 r. w służbie stałej nie podlegają ubezpieczeniu w Państwowym Zakładzie Emerytalnym. Podlegają natomiast temu ubezpieczeniu emeryci, mianowani funkcjonarjuszami prowizorycznymi.

Dyrektor Departamentu: (—) *M. Węgrzynowski.*

23.

Dodatki służbowe dla niższych funkcjonarjuszów państwowych z tytułu zatrudnienia w niedziele i święta.

Okólnik Min. W. R. i O. P. Nr. 176 z dnia 26 listopada 1934 r. (BP. 34411/34).

Nr. B. P. 72651/34. W Dzienniku Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 października 1934 r. Nr. 97 [1]) zostało ogłoszone rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 12 października 1934 r. o dodatkach służbowych dla niższych funkcjonarjuszów państwowych z tytułu zatrudnienia w niedziele i święta — obowiązujące od dnia 1 lutego 1934 r.

Wobec powyższego Ministerstwo wyjaśnia, że:

1) niższym funkcjonarjuszom państwowym, którzy otrzymują zwolnienie od służby na 1 dzień w tygodniu, po przepracowanej niedzieli lub święcie, nie należy się dodatek służbowy za służbę w niedzielę lub święto;

2) dodatek służbowy za służbę w niedziele i święta nie przysługuje wogóle, gdy służba trwała mniej niż 8 godzin;

3) dodatek ten winien być wypłacany z kredytów, przeznaczonych na płace;

4) wypłata należności z tytułu dodatku służbowego za pracę w niedziele i święta winna być dokonywana w myśl ustępu 2 § 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 stycznia 1934 r. w sprawie terminu płatności uposażenia (Dz. U. R. P. Nr. 8, poz. 63) [2]);

5) funkcjonarjusze niżsi winni być powoływani do pracy w niedzele i święta za wynagrodzeniem tylko w wypadkach istotnej potrzeby;

6) wspomniane wyżej rozporządzenie Rady Ministrów nie dotyczy szoferów, którzy otrzymują za wyjazdy poza normalnemi godzinami pracy dziennej wynagrodzenie w myśl pisma Ministerstwa Skarbu z dnia 7 lipca 1934 r. L. D. III. 8340/1/34 (okólnik Ministerstwa W. R. i O. P. Nr. 114 z dnia 19 lipca 1934 r. Nr. B. P. 17063/34).

Sprawa przyznawania wynagrodzenia za służbę w niedziele i święta pracownikom kontraktowym załatwiona będzie oddzielnie.

Dyrektor Biura Personalnego: *Jan T. Lipka*, wr.

Okólnik Kuratorjum O. S. Lw. Nr. 650 z dnia 4 grudnia 1934 r. (BP. 72651/34).

W związku z powyższym okólnikiem Ministerstwa W. R. i O. P. zechcą Dyrekcje przedkładać w dniu ostatnim każdego miesiąca szczegółowy wykaz niedziel i świąt, w których funkcjonarjusz niższy pełnił służbę co najmniej przez 8 godzin w ciągu dnia, a z tego tytułu nie otrzymał zwolnienia od służby na 1 dzień w tygodniu.

Zarazem należy dokładnie umotywować potrzebę powołania danego funkcjonarjusza niższego do służby w wykazane niedziele i dnie świąteczne.

Naczelnik Biura Personalnego: *Dr. J. Weryński.*

---

[1]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 595.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1934 r., str. 167.

Pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 7 lipca 1934 r. L. D. III. 8240/1/34.

Z dniem 1 lutego 1934 r. straciła moc obowiązującą uchwała Rady Ministrów z dnia 4 lutego 1925 o dodatku do uposażenia szoferów, jako wydana na podstawie art. 10 ustawy o uposażeniu z dnia 9 października 1923 r. Nowe przepisy uposażeniowe nie przewidują takich dodatków.

Przyznawanie zatem od tej daty wynagrodzenia szoferom, pozostającym w publiczno-prawnym stosunku służbowym, za wyjazdy poza normalnemi godzinami pracy dziennej, przepisanemi w art. 101 p. a. ustawy z dnia 17 lutego 1922 r. o państwowej służbie cywilnej — z wyjątkiem wyjazdów poza obręb zwykłego miejsca służby, za które szoferzy pobierają diety na zasadzie ogólnych przepisów, może mieć miejsce jedynie w formie „remuneracji" wypłacanej z odnośnych kredytów na wydatki, zryczałtowane (zasadniczo § 4 „środki lokomocji"), a więc zależne jest od uznania władzy, która kieruje się przy przyznawaniu tego wynagrodzenia względami na częstotliwość użycia szofera do pracy ponad normę, jego zdolnością do pracy oraz wysokością jego uposażenia w stosunku do innych niższych funkcjonarjuszów państwowych.

Wysokość tego wynagrodzenia nie powinna w żadnym razie przekraczać normy dotychczasowej, t. j. 1/200 uposażenia zasadniczego wraz z przysługującym dodatkiem lokalnym i zasiłkiem wyrównawczym za godzinę nadliczbową pracy.

Organizacja szkół.

Numeracja szkół zawodowych.

Nr. 232 (H) 2-klasowe Liceum Handlowe Świderskiego w Stryju,
Nr. 192 (T) Szkoła Zawodowa Żeńska T. W. R. we Lwowie,
Nr. 193 (T) Szkoła Zawodowa Żeńska T. W. R. w Przemyślu,
Nr. 194 (T) Szkoła Zawodowa Żeńska im. E. Orzeszkowej w Drohobyczu.

P. Minister W. R. i O. P. rozporządzeniem z dnia 21 listopada 1934 r. Nr. IV. Szk. 7556/34 przyznał p. Teodorowi Schreiberowi, Lwów, ul. Łukasińskiego 4, prawo otwarcia szkoły muzycznej we Lwowie pod nazwą: „Szkoła Muzyczna im. Z. Noskowskiego".

Ruch służbowy.

Szkoły średnie ogólnokształcące, zakłady kształcenia nauczycieli, szkoły zawodowe, powszechne.

Mianowani.

Banach Taras, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Krasnej (Kałusz);

Gogojewicz Zofja, kierownikiem 7-klasowej szkoły żeńskiej w Zaleszczykach;

Jasiński Antoni, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Hucisku Oleskiem (Złoczów);

Kwolek Jan, kierownikiem 3-klasowej szkoły w Harcie Dolnej (Brzozów);

Mazur Franciszek, kierownikiem 6-klasowej szkoły w Majdanie (Kolbuszowa);

Siatkowski Marjan, kierownikiem 2-klasowej szkoły w Dołobowie (Rudki).

P r z e n i e s i e n i.

Dul Andrzej, kierownik 3-klasowej szkoły w Chwałowicach (Tarnobrzeg), na równorzędne stanowisko do 3-klasowej szkoły w Zbydniowie (Nisko);

Harasymowiczowa Julja, nauczycielka 3-klasowej szkoły w Gajach Roztockich (Zborów), do 3-klasowej szkoły w Medyni Głogowskiej (Łańcut);

Kochmański Adam, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Węgierce (Jarosław), do 2-klasowej szkoły w Średniej (Przemyśl); Kolanko Jan, kierownik 7-klasowej szkoły im. H. Sienkiewicza w Rzeszowie, do 7-klasowej szkoły Nr. 68 w Warszawie; Kunaniec Marja, nauczycielka 2-klasowej szkoły w Furmanach (Tarnobrzeg), do szkoły w Sokolu (Kamionka);

Łobajowa Tekla, nauczycielka szkoły w Sokolu (Kamionka Strum.), do 2-klasowej szkoły w Furmanach (Tarnobrzeg);

Meissner Marja, nauczycielka 4-klasowej szkoły w Kosmaczu (Kołomyja), do 7-klasowej szkoły w Rożniatowie (Dolina);

Reifówna Wanda, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Kozłówce (Lubartów), do 7-klasowej szkoły żeńskiej im. św. Elżbiety w Stryju;

Ks. Steblecki Włodzimierz, nauczyciel religji gr.-kat. 7-klasowej szkoły w Gródku Jag., do 7-klasowej szkoły w Trembowli;

Talarowa Teodozja, nauczycielka 7-klasowej szkoły w Rożniatowie (Dolina), do 4-klasowej szkoły w Kosmaczu (Kołomyja).

S p e n s j o n o w a n i.

Chamielcowa Aniela, nauczycielka 6-klasowej szkoły w Staromieściu (Rzeszów); **Czajkowski Mieczysław,** dyrektor Państw. Szkoły Koszykarskiej w Rudniku n/Sanem; Czechowski Władysław, kierownik 2-klasowej szkoły w Kalinowie (Sambor);

Derewlana Helena, nauczycielka 1-klasowej szkoły w Boratyczach (Przemyśl);

Figolowa Elzbieta, nauczycielka 5-klasowej szkoły w Nowosiółce Kost. (Zaleszczyki);

Gilewicz Józef, kierownik 4-klasowej szkoły w Czernilawie (Jaworów);

Jachimowicz Michał, kierownik 3-klasowej szkoły w Komańczy (Sanok);

Koczaj Władysław, nauczyciel 7-klasowej szkoły w Przemyślu;

Parypa Włodzimierz, nauczyciel 2-klasowej szkoły w Martynowie Starym (Rohatyn);

Rybakówna Helena Olga, naudzycielka gimnazjum II w Tarnopolu;

Śliwiński Antoni, kierownik 3-klasowej szkoły w Debesławcach (Kołomyja);

Wajda Michał, profesor gimnazjum X we Lwowie; Woźniak Antoni, kierownik 2-klasowej szkoły w Przysłupiu (Nadwórna);

Żyszkiewicz Kazimierz, kierownik 4-klasowej szkoły w Barszczowicach (Lwów).

Konkursy.

Konkursy na stanowiska kierowników publicznych szkół powszechnych.

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	Brody	Brody	7 kl.	koed.	—	polski	—	—	
1	Drohobycz	Borysław	5 "	"	T. Szewczenki	ruski	4 ubik.	2 mg	Konkurs 3-ci
2	"	Popiele	5 "	"	—	pol.-r.	3 "	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
3	"	Niedzwiedza	3 "	"	—	ruski	3 "	—	
4	"	Stebnik	7 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 mg	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	Horodenka	Harasymów	3 "	"	—	"	—	47 a	Konkurs 2-gi
2	"	Jakobówka	3 "	"	—	"	2 ubik.	10 a	"
3	"	Korniów	2 "	"	—	"	—	6 a	"
4	"	Raszków	2 "	"	—	"	—	50 a	"
1	Jarosław	Chałupki	2 "	"	—	"	—	—	
2	"	Czerce	2 "	"	—	polski	4 ubik.	2 mg	
3	"	Dobkowice	2 "	"	—	"	2 "	200 s	
4	"	Dobra	5 "	"	—	pol-r.	3 "	18 mg	
5	"	Duńkowice	2 "	"	—	polski	3 "	2 mg	
6	"	Kaszyce	2 "	"	—	"	—	200 s	
7	"	Kramarzówka	3 "	"	—	"	2 ubik.	1½ mg	Konkurs 3-ci

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna)	Nazwa im	Język wykładowy	Do użytku kierownika		Uwaga
			szkoły				mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	grunt o obszarze	
8	Jarosław	Manasterz	3 kl.	koed.	—	pol.-r.	3 ubik.	5 mg	Konkurs 2-gi
9	"	Miękisz Stary	2 "	"	—	polski	2 "	1 mg	
10	"	Mołodycz	3 "	"	—	pol-r.	3 "	8 mg	Konkurs 4-ty
11	"	Piskorowice	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	Konkurs 2-gi
12	"	Pruchnik Wieś	2 "	"	—	polski	3 "	—	
13	"	Radawa	2 "	"	—	pol-r.	—	—	
14	"	Rozbórz Długi	2 "	"	—	polski	1 ubik.	—	Konkurs 4-ty
15	"	Rozbórz Okrągły	2 "	"	—	"	2 "	—	
16	"	Tuligłowy	3 "	"	—	"	3 "	1 mg 1200 s	
17	"	Węgierka	2 "	"	—	"	4 "	2 mg	
18	"	Wola Rozwieniecka	2 "	"	—	pol-r.	3 "	1400 s	
19	"	Zarzecze	2 "	"	—	polski	3 "	700 s	
1	Kolbuszowa	Sokołów	7 "	"	—	"	—	4.987 m_2	
2	"	Wólka Sokołowska	2 "	"	—	"	3 ubik.	1 mg	
1	Kołomyja	Bania Berezów	2 "	"	—	pol-r.	—	35 a	Konkurs 2-gi
2	"	Młodiatyn	4 "	"	—	"	—	112 a	"
1	Kopyczyńce	Chorostków	7 "	męska	—	polski	3 ubik.	60 a	Pierwszeństwo z w. k. n.
2	"	Probużna	7 "	koed.	—	"	—	—	"

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
1	**Kosów**	Rożnów	7 kl.	koed.	—	pol.-r.	—	—	Pierwszeństwo z w. k. n.
1	**Lubaczów**	Ruda Różaniecka	3 „	„	—	polski	3 ubik.	—	Konkurs 3-ci
1	**Łańcut**	Białobrzegi	7 „	„	Mickiewicza	„	3 „	$2^1/_4$mg	
2	„	Brzoza Stadnicka	4 „	„	—	„	3 „	$1^1/_2$mg	
3	„	Grodzisko Dolne	7 „	„	—	„	3 „	1 mg	Konkurs 3-ci
4	„	Handzlówka	5 „	„	—	„	3 „	2 mg	
5	„	Kosina	6 „	„	—	„	3 „	$^1/_3$ mg	
6	„	Krzemienica	6 „	„	—	„	3 „	200 s	
7	„	Łańcut	7 „	żeńska	—	„	—	—	
8	„	Rakszawa	3 „	koed.	Lenartowicza	„	3 ubik.	400 s	
9	„	Rakszawa	3 „	„	Słowackiego	„	—	—	
10	„	Sarzyna	5 „	„	—	„	3 ubik	2 mg	
11	„	Wola Dalsza	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	
12	„	Grodzisko Górne II	2 „	„	—	„	3 „	400 s	
13	„	Wólka Niedzwiedzka	6 „	„	—	„	2 „	2 mg	
14	„	Zołynia	7 „	męska	—	„	—	—	
1	**Podhajce**	Burkanów	3 „	koed.	—	pol.-r.	4 ubik	2 mg	Konkurs 3-ci
1	**Przeworsk**	Gorliczyna	4 „	„	—	polski	3 „	2 mg	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna)	Nazwa im. . . .	Język wykładowy	Do użytku kierownika		Uwaga
			szkoły				mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	grunt o obszarze	
2	Przeworsk	Manasterz	6 kl.	koed.	—	polski	3 ubik.	2 mg	
1	Rawa Ruska	Lubycza-Kołajce	3 "	"	—	ruski	3 "	—	
1	Rohatyn	Chochoniów	2 "	"	—	pol.-r.	—	68 a	Konkurs 3-ci
2	"	Psary	3 "	"	—	"	—	97 a	Konkurs 3-ci
1	Rudki	Burcze	2 "	"	—	"	3 ubik.	—	
2	"	Koniuszki Tuligłowskie	2 "	"	—	"	2 "	—	
3	"	Szołomienice	3 "	"	—	"	2 "	—	
4	"	Susułów	2 "	"	—	"	3 "	—	
1	Rzeszów	Baryczka	3 "	"	—	polski	3 "	11.209 m^2	
2	"	Białka	2 "	"	—	"	3 "	—	
3	"	Kielnarowa	3 "	"	—	"	3 "	168 a	
4	"	Zgłobień	3 "	"	—	"	3 "	18 a 44 m^2	
1	Sambor	Bukowa	2 "	"	—	ruski	4 "	2 mg	
2	"	Błażów	2 "	"	—	"	3 "	—	
3	"	Hordynia	3 "	"	—	pol.-r.	3 "	2 mg	Konkurs 3-ci
4	"	Sadkowice	3 "	"	—	"	3 "	2 mg	
5	"	Stary Sambor	7 "	żeńska	—	polski	3 "	2 mg	Pierwszeństwo z w. k. n.
6	"	Stupnica Ruska	2 "	koed.	—	pol.-r.	3 "	—	

L. p.	Powiat	Miejscowość	Stopień organizacyjny szkoły	Charakter (męska, żeńska, koedukacyjna) szkoły	Nazwa im. . . . . . szkoły	Język wykładowy	Do użytku kierownika: mieszkanie służbowe złożone z . . . ubikac.	Do użytku kierownika: grunt o obszarze	Uwaga
7	**Sambor**	Tatary	2 kl.	koed.	—	ruski	4 ubik.	—	
1	**Stanisławów**	Iwanikówka	3 „	„	—	„	3 „	2 mg	Konkurs 2-gi
1	**Stryj**	Bratkowce	4 „	„	—	pol.-r.	3 „	½ mg	„
2	„	Podhorodce	4 „	„	—	„	3 „	—	„
3	„	Hołobutów	2 „	„	—	ruski	3 „	—	—
1	**Śniatyn**	Hańkowce	3 „	„	—	pol.-r.	3 „	—	Konkurs 2-gi
2	„	Trójca	2 „	„	—	polski	—	—	„
3	„	Nowosielica	3 „	„	—	pol.-r.	2 ubik.	2 mg	—
4	„	Podwysoka	3 „	„	—	„	3 „	40 a	Konkurs 2-gi
1	**Trembowla**	Janów	6 „	„	—	polski	—	—	Pierwszeństwo w. k. n.
1	**Złoczów**	Złoczów	7 „	„	J. Słowackiego	„	—	—	
1	**Żydaczów**	Rozwadów	6 „	„	—	pol.-r.	3 ubik.	2 mg	

Podania o posady objęte powyższym konkursem należy wnosić drogą służbową w terminie do 28 lutego 1935 r.

Stanowisko nauczyciela wychowania fizycznego w Rzeszowie.

Inspektorat Szkolny w Rzeszowie poszukuje do 7-klasowych szkół powszechnych w Rzeszowie mężczyzny, posiadającego wyższy kurs nauczycielski z gimnastyki i śpiewu.

Ogłoszenia.

Komisja egzaminacyjna dla eksternów przy wyższym kursie nauczycielskim.

Nr. I. 32400/34. Ministerstwo W. R. i O. P. zarządzeniem z dnia 16 listopada 1934 r. Nr. II. P. 9095/34 zamianowało na podstawie:

I. § 11 Statutu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z r. 1928, Nr. 9, poz. 163) przewodniczącym komisji egzaminacyjnej dla eksternów na okres następnego trzechlecia, t. j. na czas od 1 stycznia 1935 r. do końca grudnia 1937 r. 1) Stanisława Dworskiego, okręgowego wizytatora szkół, 2) Mieczysława Piątkowskiego, okręgowego wizytatora szkół, 3) Czesława Zaleskiego, okręgowego wizytatora szkół.

II. § 29 Regulaminu Państwowych Wyższych Kursów Nauczycielskich (Dz. Urz. Min. W. R. i O. P. z 1928 r. Nr. 9, poz. 154) członkiem komisji egzaminacyjnej dla eksternów przy wyższym kursie nauczycielskim we Lwowie na czas od 1 stycznia 1935 do końca grudnia 1937 r.:

z zakresu przedmiotów pedagogicznych 1) dr. Piotra Zygmunta Dąbrowskiego, profesora I Państw. Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie, 2) dr. Jana Kuchtę, kierownika Bibljoteki Pedagogicznej we Lwowie, 3) Jadwigę Wójcikównę, nauczycielkę I Państw. Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie;

z zakresu nauki o Polsce Współczesnej 1) dr. Antoniego Wereszczyńskiego, profesora U. J. K. we Lwowie, 2) dr. Kazimierza Tyszkowskiego, docenta U. J. K. we Lwowie, 3) dr. Marję Chelińską, przełożoną I Państw. Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie;

z zakresu religji rzymsko-katolickiej 1) ks. dr. Bartłomieja Szulca, profesora VI Państw. Gimnazjum we Lwowie, 2) ks. dr. Zygmunta Bielawskiego, profesora U. J. K. we Lwowie, 3) ks. Romana Mazierskiego, profesora I Państw. Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie;

z zakresu języka ruskiego 1) ks. Michała Zaleskiego, kierownika filji Państw. Gimnazjum z rus. jęz. naucz. we Lwowie, 2) dr. Jarosława Hordyńskiego, profesora Państw. Gimn. z r. j. n. we Lwowie;

z zakresu języka polskiego 1) dr. Aleksandrę Skulską, profesora I Państw Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie, 2) dr. Janinę Stankiewiczównę, profesora I Państw. Seminarjum Neucz. Żeńsk. we Lwowie, 3) Franciszka Laskowskiego, profesora V Państw. Gimnazjum we Lwowie;

z zakresu historji 1) Stanisława Przeździeckiego, profesora IV Państw. Gimnazjum we Lwowie, 2) Władysława Starzeckiego, profesora XI Państw. Gimnazjum we Lwowie;

z zakresu geografji 1) dr. Augusta Zierhoffera, profesora U. J. K. we Lwowie, 2) dr. Juljana Czyżewskiego, docenta U. J. K. we Lwowie, 3) dr. Marję Chelińską, przełożoną I Państw. Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie;

z zakresu przyrody 1) Stanisława Słoneckiego, profesora XII Państw. Gimnazjum we Lwowie, 2) Ludwika Iwanickiego, profesora XI Państw. Gimnazjum we Lwowie, 3) dr. Eugenjusza Turkiewicza, profesora VIII Państw. Gimnazjum we Lwowie;

z zakresu matematyki 1) Władysława Lichtenberga, profesora Szkoły Ekonomiczno-Handlowej we Lwowie, 2) Wincentego Lewickiego, profesora Państw. Seminarjum Naucz. Męsk. we Lwowie;

z zakresu fizyki 1) Jana Zbiegienia, profesora I Państw. Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie, 2) dr. Romana Cegielskiego, profesora I Państw. Seminarjum Naucz. Żeńsk. we Lwowie;

z zakresu rysunku 1) Kazimierza Łotockiego, profesora Państw. Seminarjum Naucz. Męsk. we Lwowie, 2) Marjana Malskiego, profesora X Państw. Gimnazjum we Lwowie;

z zakresu robót ręcznych 1) Franciszka Madydę, profesora VIII Państw. Gimnazjum we Lwowie, 2) Władysława Zgodzińskiego, profesora Państw. Seminarjum Naucz. Męsk. we Lwowie;

z zakresu robót kobiecych 1) Stanisławę Włodkównę, nauczycielkę publicznych szkół powsz. we Lwowie, 2) Marję Rudzińską, instruktorkę robót kobiecych szkół lwowskich we Lwowie;

z zakresu śpiewu 1) Walentego Adamczaka, profesora Państw. Seminarjum Naucz. Męsk. we Lwowie, 2) Pelagję Sternalównę, profesora Konserwatorjum Muzycznego we Lwowie;

z zakresu wychowania fizycznego 1) Bożydara Dąbrowskiego, instruktora w. f. w Kuratorjum O. S. Lw., 2) Antoniego Rzepkę, profesora III Państw. Gimn. we Lwowie, 3) Janinę Burdową, instruktorkę w. f. w Kuratorjum O. S. Lw. we Lwowie, 4) Ludmiłę Tomkiewiczównę, instruktorkę w. f. w Kuratorjum O. S. Lw.;

z zakresu gospodarstwa domowego 1) Janinę Wisłocką, nauczycielkę Państwowej Szkoły Zawodowej we Lwowie, 2) Janinę Moskalównę, nauczycielkę Państwowej Szkoły Zawodowej we Lwowie;

z zakresu języka niemieckiego 1) Jakóba Sandela, profesora I Państw. Gimnazjum we Lwowie;

z zakresu języka francuskiego 1) Amalję Łapczyńską, profesorkę I Państw. Gimnazjum we Lwowie.

Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych.

Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 listopada 1934 r. Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 927, „Towarzystwo Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych“ zostało uznane za stowarzyszenie wyższej użyteczności.

Towarzystwu został nadany statut, ogłoszony w Monitorze Polskim z dnia 30 listopada 1934 r. Nr. 276. poz. 382.

Ogniska metodyczne.

Kuratorjum O. S. Lw. podaje do wiadomości wykaz lekcyj kierowników ognisk metodycznych, które nauczyciele (ki) mogą hospitować, oraz terminy konferencyj indywidualnych w siedzibach ognisk. Dyrekcje zawiadomią o tem grono nauczycielskie i zachęcą je gorąco do możliwie częstego odwiedzania ognisk i korzystania z porad i wskazówek ich kierowników.

Nazwisko i imię kier. Ogniska	Siedziba Ogniska	Wykaz lekcyj kierownika, które można hospitować	Terminy konferencyj indywidualnych w Ognisku	Wykaz dni, w których kierownik niema lekcyj
Czeżowska Anna (J. francuski)	Lwów. Państw. Gimn. Żeńskie im. kr. Jadwigi	poniedz. 1, 2, 4, wtorek 4, 5, 6, środa 1, 2, 4, 5, czwartek 2,	wtorek od godz. 18—19 czwartek od godz. 13—14	piątek sobota
Golias Marjan (J. łaciński)	Lwów. III. Gimn. Państw.	poniedz. 1, 2, wtorek 1, 2, środa 1, 2, 3, czwartek 2, 3,	wtorek od godz. 10—11 i 12—13 czwartek od godz. 12—13	piątek sobota
Halaunbrenner Michał (Fizyka)	Lwów. VIII. Gimn. Państw.	poniedz. 1, wtorek 1, 2, 3, 5, 6, środa 4, 5, 6, czwartek 4, 5,	wtorek od godz. 16—19	piątek sobota
Iwanicki Ludwik (Biologja)	Lwów. XI. Gimn. Państw.	wtorek 1, 2, środa 5, 6, czwartek 1, 2, piątek 1, 2,	czwartek od godz. 16—17	poniedziałek sobota
Dr. Kijas Juljusz (J. polski)	Lwów. X. Gimn. Państw.	środa 3, 4, 5, czwartek 1, 2, 3, 4, piątek 1, 2, 3, 4, sobota 1, 2, 3,	czwartek od godz. 18—19	poniedziałek wtorek
Madyda Franciszek (Zaj. prakt.)	Lwów. VIII. Gimn. Państw.	wtorek 1, 2, 5, 6, środa 5, 6, czwartek 1, 2, 3, 4, 5, 6,	środa od godz. 17—19	poniedziałek piątek sobota
Mul Tadeusz (Biologja)	Jarosław. II. Gimn. Państw.	poniedz. 1, 2, 3, wtorek 1, 2, 3, 4, środa 4, czwartek 1, 2, 3, 4, 5,	środa od godz. 16—18	piątek sobota
Dr. Polaczkówna Marja (Geografja)	Lwów. Państw. Gimn. Żeńskie im. kr. Jadwigi	wtorek 3, 4, środa 2, 3, 4, 6, czwartek 3, 4, 5, piątek 1, 3, 4,	piątek od godz. 12—14 sobota od godz. 17—19	poniedziałek sobota

Nazwisko i imię kier. Ogniska	Siedziba Ogniska	Wykaz lekcyj kierownika które można hospitować	Terminy konferencyj indywidualnych w Ognisku	Wykaz dni, w których kierownik niema lekcyj
Swystun Jan (Biologja)	Tarnopol. Państw. Gimn. Żeńskie	poniedz. 1, 2, 3, 6, wtorek 3, środa 2, 3, czwart. 1, 2, 3, 6,	środa od godz. 17—19	piątek sobota
Dr. Turkiewicz Eugenjusz (Chemja)	Lwów. III. Gimn. Państw.	poniedz. 3, 4, 5, 6, wtorek 1, środa 1, 2, 3, 5, 6, czwartek 1, 2, 3,	sobota od godz. 17—19	piątek sobota
Włodkówna Stanisława (Zaj. prakt.) (rob. kobiece)	Lwów. Państw. Gimn. Żeńskie im. kr. Jadwigi	czwartek 1, 2, 3, 4, 5, 6, piątek 1, 2, 3, 4,	środa od godz. 17—19	poniedziałek

Zmiana organizacji Izby Skarbowej I i II we Lwowie.

Rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 14 listopada 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr. 104, poz. 931) obszar terytorjalny województwa tarnopolskiego z ważnością od dnia 1 kwietnia 1935 r. wyłączony został z okręgu administracyjnego Izby Skarbowej II we Lwowie i włączony do okręgu administracyjnego Izby Skarbowej I we Lwowie.

Siedziba Izby Skarbowej II we Lwowie została przeniesiona do Stanisławowa. W związku z tem „Izba Skarbowa II we Lwowie“ otrzymała nazwę „Izba Skarbowa w Stanisławowie“, Izba Skarbowa I we Lwowie otrzymała nazwę „Izba Skarbowa we Lwowie“.

Wypłata pensji za order „Virtuti Militari“ za rok 1935.

Pismo Ministerstwa Skarbu z dnia 29 października 1934 r. L. D. III. 17378/3/34 [1]*).*

Nr. O. 31732/34. Ministerstwo Skarbu zawiadamia, że pensja orderowa, przypadająca kawalerom orderu „Virturi Militari“ za rok 1935, ma być wypłacona jednorazowo w pełnej wysokości w terminie, począwszy od 2 stycznia 1935 r. na zasadach ustalonych zarządzeniem z dnia 4 marca 1929 r. L. D. VII. 313/2 [2]) z tem jednak odchyleniem, że pensja ta przy-

---

[1]) Pismo Ministerstwa W. R. i O. P. z dnia 14 listopada 1934 r. Nr. I. R. 9034/34.

[2]) Dz. Urz. Kur. O. S. Lw. z 1929 r., str. 274.

padająca kawalerom, zatrudnionym wprawdzie w instytucjach wojskowych, ale nie będącym w czynnej służbie wojskowej, nie będzie nadal wypłacana przez właściwe władze wojskowe, jak to dotychczas miało miejsce, lecz przez kasy urzędów skarbowych na podstawie wykazów, do których będą wymienieni wyżej uprawnieni włączani.

Władze wojskowe będą zatem nadal wypłacały pensję orderową tylko osobom będącym w czynnej służbie wojskowej, natomiast wszystkim innym kasy urządów skarbowych.

Dyrektor Departamentu: (—) *Nowak.*

Pracownia Naukowa Bibljoteki Ossolińskich.

Nr. I. O. P., 31625/34. Z dniem 1 listopada 1934 r. została otwarta do użytku publiczności Pracownia Naukowa Bibljoteki Ossolińskich we Lwowie w godzinach popołudniowych w poniedziałki, środy i piątki od godziny 16-ej do 20-ej.

Z Pracowni Naukowej mogą korzystać wszyscy bezpłatnie w ramach obowiązującego „Regulaminu".

W wypadkach wyjątkowych prawo jednorazowego wstępu mogą mieć a) osoby nie posiadające przepisanej karty wstępu, b) uczniowie dwóch najwyższych klas szkół średnich, wykazujący się wyraźnem upoważnieniem dyrekcji danej szkoły.

Powyższe podaje się do wiadomości Nauczycielstwa na skutek pisma Dyrekcji Zakładu Naukowego im. Ossolińskich we Lwowie z dnia 9 listopada 1934 L. 442/I/34, celem ewentualnego korzystania z Pracowni.

Ulgi dla wycieczek szkolnych zwiedzających Kraków w porze zimowej.

Nr. 33553/34. Celem umożliwienia zwiedzenia zabytków Krakowa najszerszym rzeszom młodzieży szkolnej w okresie miesięcy zimowych, Zarząd Miejski w Krakowie w porozumieniu z właściwemi instytucjami wprowadza w porze zimowej dla zbiorowych wycieczek młodzieży szkolnej następujące ulgi w opłatach z ważnością do dnia 30 kwietnia 1935.

1. W Miejskim Domu Wycieczkowym w Krakowie, ul. Oleandry 4, opłatę za nocleg zniża się do 80 gr od osoby za dobę, przy minimum 3-dniowym pobycie.

2. W Teatrze Miejskim im. J. Słowackiego przyznaje się 50% zniżki od cen normalnych.

3. W Muzeum Narodowem 75% zniżki za wstęp do poszczególnych oddziałów, co wysienie po 25 groszy od osoby.

Za wstęp do komnat Zamku Królewskiego na Wawelu pobierane będą opłaty po 25 groszy od osoby (75% zniżki), w wypadkach zaś zasługujących na szczególne uwzględnienie (wycieczki szkolne z Kresów), Zarząd Zamku Królewskiego udzieli wolnych wstępów.

Za wstęp do grobów królewskich na Wawelu, do skarbca katedralnego oraz na wieżę zygmuntowską wraz z oprowadzeniem przez kościelnych po katedrze i opisaniem zabytków po 25 groszy od osoby (50% zniżki).

Na uprzednie zamówienie skierowane do Miejskiego Domu Wycieczkowego otrzymują wycieczki szkolne legitymacje zbiorowe, upoważniające je do przejazdu tramwajami za zniżoną opłatą po 10 gr od osoby dla młodzieży, a po 20 gr dla kierownictwa wycieczek.

Na życzenie wysyła się o ściśle oznaczonej porze na dworzec kolejowy autobus, który za opłatą 30 groszy od osoby przywozi wycieczkę do Domu Wycieczkowego.

Zgłoszenia należy kierować do Zarządu Miejskiego Domu Wycieczkowego w Krakowie według podanego poniżej wzoru.

Dom Wycieczkowy posiada sale zbiorowe z łóżkami (materace, koce, bielizna), bieżącą ciepłą i zimną wodę oraz centralne ogrzewanie, czynny jest bez przerwy przez całą zimę.

Kraków, dnia 28 listopada 1934.

Wzór.

. . . . , dnia . . . / . . . 193. . .
(nazwa szkoły wzgl. organizacji urządzającej wycieczkę).

Do Miejskiego Domu Wycieczkowego
w Krakowie — Oleandry 4.

Niniejszem zgłaszam wycieczkę, obejmującą ...... osób, w tem młodzież żeńska ...... osób, opieka żeńska ...... osób, młodzież męska ...... osób, opieka męska ...... osób.

Przyjazd nastąpi dnia ..../.... od strony .... o godzinie .... odjazd nastąpi w kierunku .... dnia ..../.... o godzinie ....

Tytułem zaliczki wysłano kwotę ...... zł, na odpowiedź dołącza się znaczek pocztowy za ...... groszy.

. . . .
(dokładny adres)

Tydzień Szkoły Powszechnej.

Zestawienie sum zebranych w Okręgu Szkolnym Lwowskim w czasie „Tygodnia Szkoły Powszechnej" od 2 do 8 października 1934 r. (wpływy po dzień 14 grudnia 1934 r.

Państwowe szkoły średnie ogólnokształcące . .	zł	967.98
Prywatne szkoły średnie ogólnokształcące . .	zł	641.84
Państwowe zakłady kształcenia nauczycieli . .	zł	215.84
Prywatne zakłady kształcenia nauczycieli . .	zł	173.71
Państwowe szkoły zawodowe	zł	65.55
Prywatne szkoły zawodowe	zł	138.95
Razem	zł	2.203.87

Miejsce	Komitety Obwodowe Towarzystwa Popierania Budowy Publicznych Szkół Powszechnych	
1	Lwów-miasto	zł 4.481.97
2	Sambor	zł 2.964.92
3	Kołomyja	zł 2.869.03
4	Tarnopol	zł 2.786.89
5	Przemyśl	zł 2.488.80
6	Dolina	zł 2.419.38
7	Stanisławów	zł 2.016.40
8	Stryj	zł 2.003.57
9	Lwów-powiat	zł 1.784.29
10	Brzeżany	zł 1.619.15
11	Rawa Ruska	zł 1.517.11
12	Czortków	zł 1.516.27
13	Sanok	zł 1.349.49
14	Nisko	zł 1.061.07
15	Gródek Jagielloński	zł 1.059.03
16	Trembowla	zł 921.90
17	Jarosław	zł 896.78
18	Krosno	zł 877.05
19	Rzeszów	zł 771.—
20	Nadwórna	zł 724.63
21	Złoczów	zł 693.97
22	Turka	zł 453.83
23	Kamionka Strumiłowa	zł 359.91
Razem Komitety Obwodowe	. . . . . .	zł 37.636.44
Inne szkoły	. . . .	zł 2.203.87
Razem w Okręgu	. . . .	zł 39.840.31

Nowe bilety 100 złotowe.

Zawiadomienie Banku Polskiego z dnia 10 września 1934 r. [1]).

Z dniem 15 września 1934 r. Bank Polski puszcza w obieg 100-złotowe bilety bankowe II emisji.

Bilet bankowy 100-złotowy jest wykonany na papierze białym z wodnym znakiem na marginesie; znak ten przedstawia podobiznę królowej Jadwigi i napis „100 Zł", wykonane w płaszczyznach ciemniejszych i jaśniejszych od przeźrocza papieru.

Wymiar biletu wraz z marginesem wynosi 175 × 98 mm, rysunek strony przedniej 119×85 mm, zaś strony odwrotnej 119×83 mm.

Przednia strona biletu jest ujęta w obramowanie giloszowe po bokach i u góry, dół zaś zamknięty jest motywem ornamentacyjnym, po-

[1]) Podane do wiadomości pismem Minist. W. R. i O. P. z dnia 26 września 1934 r. Nr. I. R. 7623/34 (Nr. O. 26030/34).

środku którego znajduje się tabliczka z napisem „Bank Polski“ na ciemnem tle, powyżej tabliczki na tle kompozycji giloszowej znajduje się liczba 100 ozdobiona liśćmi laurowemi. W górnych rogach obramowania umieszczone są małe tarcze z liczbami „100“.

Środkowa część biletu na tle godła Państwa zawiera napisy i podpisy: „Sto Złotych Warszawa d. 2. czerwca 1932 r. Prezes Banku W. Wróblewski Naczelny Dyrektor Dr. Mieczkowski Skarbnik Orczykowski“ nad tekstem unosi się skrzydlata postać Merkurego.

Po bokach tekstu znajdują się owale; w owalu z lewej strony na tle rozety giloszowej znajduje się wielka liczba „100“ nad i pod nią „Zł“, w prawym zaś owalu otoczonym giloszowem obramowaniem znajduje się portret księcia Józefa Poniatowskiego.

Oznaczenie serji i numeracji umieszczone jest poniżej medaljonów; z lewej strony serja, z prawej zaś numer siedmiocyfrowy, w kolorze czarnym.

Strona przednia biletu utrzymana jest w kolorze bronzowym na szaro-zielonym tle ornamentacyjnem.

Na odwrotnej stronie biletu pośrodku znajduje się owal ujęty ornamentem stylizowanym, pośrodku którego znajduje się dąb na tle pejzażu morskiego.

W górnej części owalu umieszczona biała tarcza z napisem „Sto Złotych“, w dolnej zaś monogram „BP“, wkomponowany w rysunek pługa — okolony wieńcem z kłosów. Po bokach owalu umieszczone są dwie postacie alegoryczne wyobrażające: z lewej strony handel, z prawej zaś przemysł i rolnictwo.

Nad i pod postaciami znajdują się tarcze z liczbami „100“ i „Zł“.

Całość rysunku opiera się na wstędze z napisem: „Bilety Banku Polskiego są prawnym środkiem płatniczym w Polsce“.

Strona odwrotna biletu utrzymana jest w tonach różowo-oliwkowych.

Państwowa Centralna Bibljoteka Pedagogiczna.
Lwów, ul. Kubali 4.

Spis dzieł traktujących o środowisku i jego roli w pracy wychowawczej i dydaktycznej nowej szkoły.

Rychliński Stanisław. Badania środowiska. Podstawowe zagadnienia metodologiczne. Warszawa. 1932.

Seweryn Stanisław. Elementy środowiskowe w nowych programach. Warszawa. 1933.

Kuchta Jan Dr. Psychologja dziecka wiejskiego a praca szkolna. Warsczawa. 1933. III. wyd. (O środowisku wiejskiem str. 18—26).

Mysłakowski Zygmunt Dr. Rodzina wiejska, jako środowisko wychowawcze. Warszawa. 1931.

Rybicki Marjan. Środowisko, jako punkt wyjścia w nauczaniu przyrody i geografji w szkole. Lublin. 1934.

Kursa, Pisarski, Grellerówna. Wychowanie w środowisku małomiasteczkowem. Warszawa. 1934.

Babicki Czesław J. Wychowanie. Warszawa. 1929. (O środowisku: str. 106—121)

Busemann A. Pädagogische Milieukunde. Hall. 1927.

Popp Walter Dr. Das Pädagogische Milieu. Studien zum Milieubegriff und einer Milieupädagogik. Langensalza. 1928.

— Milieu und Selbstbestimmung in der individuellen Entwicklung. Langensalza. 1930 r.

Günther Dehn. Proletarische Jugend. Berlin. 1919.

Kuchta Jan Dr. Dziecko włóczęga. Warszawa. 1933.

Fischer Adam. Lud Polski. Lwów. 1930.

— Rusini. Lwów. 1928.

Maleczyńska Ewa Dr., Gilewicz A. Dr. Materjały i wskazówki do nauczania historji ziemi czerwieńskiej. Lwów. 1933.

Pappée Stefan. Jak wyzyskać kulturę miejscowego środowiska dla przeprowadzenia osi programu Polska i jej kultura? Dziennik Urzędowy Kur. O. Szkolnego. Poznań. 1934.

Szelejewski Jan. Dziecko wiejskie. Poznań. 1933.

— Wielkomiejskie dziecko proletarjackie. Poznań. 1933.

Librachowa A. Dr. Dziecko wsi polskiej. Praca zbiorowa. Warszawa. 1934.

Kuchta Jan Dr. Rozwój psychiczny młodzieży a praca szkolna. III. wyd. Warszawa. 1934, z dodatkiem o pracy szkolnej. S. Seweryna, J. Michałowskiej.

Wykaz książek umożliwiających ułożenie planu pracy wychowawczej.

Kuchta Jan Dr. Rozwój psychiczny młodzieży a praca szkolna. Warszawa. 1934. (Projekty planów wychowania w poszczególnych fazach rozwojowych).

Bornholtz T. Dr. Organizacja i technika pracy wychowawczej w szkole średniej. Warszawa. 1931.

Adamczyk T. Dr. Organizacja pracy wychowawczej w szkole średniej ogólnokształcącej. Gdańsk. 1932.

Pawłowski L. Z zagadnień organizacji pracy wychowawczej w szkole. Zamość. 1926.

Usarkowa S. Realizacja wychowania w szkole powszechnej. W dziele zbiorowem p. t. II. Kongres pedagogiczny Związku Nauczycielstwa Polskiego. Warszawa. 1932. (Nr. bibl. 7624).

Zagadnienia wychowawcze w szkole zawodowej. Lwów. 1934.

Michałowska J. Zagadnienia wychowawcze w nowych programach. Warszawa. 1934.

Drzewiecki St. Wychowanie obywatelsko-państwowe w nowych programach. Warszawa. 1934.

Machowski St. Wychowanie gospodarcze w nowych programach. Warszawa. 1934.

Ostrowski Jerzy. Żywa szkoła. (obacz część praktyczna, zawiera bardzo wiele cennych pomysłów do organizacji pracy wychowawczej. Warszawa. 1925.

Croner E. Psychika młodzieży żeńskiej. Warszawa. 1932.

Spis książek nowonabytych do dnia 16 listopada 1934.

Policht Henryk. Nauka rysunku. Kraków. 1934. 7752

Chwistek Ludwik. Zagadnienia kultury duchowej w Polsce. Warszawa. 1933. 7755

Mościcki-Witek. Ogródek szkolny w nauce i wychowaniu. Warszawa. 1934. 7758

Bonkolowska-Kotarbińki. Ćwiczenia z zakresu geografji i przyrody. Warszawa. 1934. 7759

Poradnik Ministerstwa W. R. i O. P. (Propedeutyka filozofji: Wychowanie). Warszawa. 1934. 7760

Szczerba T. Nauczanie podstaw gramatyki j. polskiego. Warszawa. 1934. 7761
Bieniek Andrzej. Wstąpię do szkoły handlowej. Warszawa. 1934. 7762
Zagajewski Karol Dr. Wskazówki metodyczne do nauki o handlu. Warszawa.. 1929. 7763
Bataglia Robert Dr. Dobrobyt społeczeństwa a wychowanie. Warszawa. 1932. 7764
Materjały do organizacji szkolnictwa zawodowego. Warszawa. 1934. 7765
Caro L. Życie gospodarcze. Lwów. 1933. 7768
Löbel J. Świat medycyny. Kraków. 1933. 7769
Skoczylas Ludwik. Polska w kulturze współczesnej. Miejsce Piastowe. 1934. 7772
Mazur A. Ćwiczenia z zakresu geometrji w nowym programie 7774
Bibljoteki dla dzieci w Polsce. Warszawa. 1934. 7775
Kuchta Jan Dr. Książka zakazana. (Czytelnictwo młodzieży). W-a. 1934. 7777
Encyklopedja Wychowania. Warszawa. 1933, 1934. 7776
Albert W. Gestaltung des Unterrichts zum Erlebniss. Habelschwedt. 1921. 7778
Słoński St. Historja j. polskiego. Warszawa. 1934. 7781
Cuna J. M. Kształcenie charakteru. Warszawa. 1933. 7784
Dewey J. Moje pedagogiczne Credo. Szkoła i społeczeństwo. W-a. 1934. 7786
Nawroczyński B. Zasady nauczania. III wyd. Warszawa. 1934. 7785
Greb K. Pomoce naukowe. Warszawa. 1934. 7787
Kijas J. Dr. - Kosiński M. Próba korelacji j. polskiego z biologją w kl. I. gimnazjalnej. Lwów. 1934. 7788
Jasilkowski Grzegorz. Wartość współpracy domu ze szkołą dla wychowania państwowego. Lwów. 1934. 7790
Dobrowolski St. System klasowy i system pracowniany. Warszawa. 1934. 7791
Moszyński K. Kultura duchowa Słowian. Warszawa. 1934. 7793
Śpiew na lekcjach i obchodach. (Kl. I i II szkoły powsz.) Warszawa. 1934. 7794
Zajęcia praktyczne w kl. I i II. szkoły powsz. Warszawa. 1934. 7795
Piwowarczyk M. Zajęcia praktyczne z zakresu rękodzieła. Warszawa. 1934. 7803
Rybicki Marjan. Środowisko. Lublin. 1934. 7804
Liepmann W. Jugend und Eros. Drezden. 1930. 7805

Książki, Czasopisma.

Nadesłane.

Książnica-Atlas, Lwów—Warszawa, 1934.

T. Milewski i J. Meissner. Przez Ergi i Hammady Sahary. Bibljoteka „Dookoła Ziemi".

Książka stanowi opis podróży dwóch naszych lotników wojskowych.

Książka ta obok barwnych opowiadań o krajowcach i ich życiu obecnem, obok opisu doznanych przygód, zawiera wiele dygresyj historycznych, ujętych przystępnie i interesująco, okraszonych podaniami i legendami, które doskonale charakteryzują psychikę plemion saharyjskich.

Całość stanowi lekturę równie ciekawą, jak i pouczającą, zarówno dla młodzieży, jak i dla starszych.

Anna Pohoska. Syn Kujaw.

Ta piękna powieść biograficzna zapoznaje nietylko z trudną, pełną zmagań się z przeciwnościami młodością Jana Kasprowicza, największego poety polskiego epoki poromantycznej, ale i z życiem ogółu młodzieży z czasów ostatniej doby porozbiorowej, z jej marzeniami, zmaganiami się, szlachetnemi porywami, z jej pracą społeczną w tajnych organizacjach, z jej wiarą niezłomną w zmartwychwstanie Państwa Polskiego. Na tle ogółu młodzieży postać Jana Kasprowicza, przebijającego się przez życie o własnych siłach, występuje silnie i niezmiernie szlachetnie. Książka spisana na podstawie opowiadań wielkiego poety o jego młodości, jest bardzo pożyteczną lekturą, a pisana zajmująco i barwnie zajmie i pociągnie nietylko młodego czytelnika, ale może się stać miłą lekturą i dla starszych.

Charles Vildrac. Découvertes. Zeszyt IV Bibljoteczki Francuskiej.

Ch. Vildrac, maluje w swoich „Découvertes" Paryż dnia powszedniego, odsłaniając prawdziwe oblicze duchowe szarego człowieka pracy. Opowiadania Vildrac'a cechuje wdzięk, subtelny humor i optymizm.

Prof. Dr. W. Natanson. Widnokrąg nauki.

Na dzieło składają się następujące artykuły i studja: I. W Aleksandrji, II. De Rerum Natura, III. Michał Faraday, IV. James Clerk-Maxwell, V. Henry Cavendish, VI. Szkice z przeszłości Cambridge, VII. Fragmenty. Dwa pierwsze rozdziały podają obraz helleńskiej nauki (w Atenach), hellenistycznej (w Aleksandrji) oraz rzymskiej. Trzy następne rozprawy przynoszą zarys wspaniałych zdobyczy nauki fizyki w XVIII i w XIX stuleciu.

Dr. Feliks Burdecki. Życie maszyn. Tomik 46 Bibljoteczki Iskier.

Autor analizuje dokładnie stosunek człowieka do maszyny, oświetla w sposób interesujący najaktualniejsze problemy dnia.

Dr. K. Zagajewski i Dr. W. Gottlieb. Der kaufmännische Schriftverkehr.

Książka zawiera około 50 wzorów i 100 zadań, osnutych na tle około 30 tranzakcyj. Nowe „wytyczne" ministerjalne dla programów gimnazjów kupieckich są w niej uwzględnione. Przeznaczona jest przedewszystkiem dla szkół handlowych, lecz i korespondenci praktycy znajdą w niej wiele pożytecznego materjału.

Świat i Życie, zeszyt X. tomu II. Zeszyt ten stanowi zakończenie tomu II.

E. Kahl w art. „Kauczuk" opowiada historję odkrycia kauczuku. S. Pleśniewicz w dwóch artykułach a mianowicie w „Katalizie" i w „Koloidach" zapoznaje czytelnika z dwoma ważnemi działami chemji nowoczesnej, wykazując, w jaki sposób badania i odkrycia naukowe oddziaływają na całe dziedziny technologji, zmieniając metody produkcji przemysłowej. Inż. S. Skawiński, nie przeciążając swego artykułu zbytniemi szczegółami, daje najważniejsze i najbardziej znamienne wiadomości o kolejach. Prof. Dr. Staszewski w artykule „Kino" zajął się stroną techniczną dzisiejszego kinematografu, uwzględnił w swej pracy i najnowsze zdobycze

dzisiejszej kinematografji: film dźwiękowy i kolorowy. Doc. dr. J. Zweibaum w art. p. t. „Komórka", odsłania tajemnicę tej najmniejszej zorganizowanej czystki ciała ludzkiego. Dr. R. Gumiński w art. „Klimat" opisuje sprawy zmiany klimatu. Artykuł X. prof. Z. Kozubskiego p. t. „Katolicyzm", podkreśla znaczenie i rolę, jaką katolicyzm odgrywał i odgrywa w życiu całej ludzkości. Na temat „klasycyzmu" piszą dwaj wybitni specjaliści, jak prof. dr. T. Sinko i prof. dr. Wł. Tatarkiewicz. W tem podwójnem oświetleniu widać wyraźnie, jakie było oblicze klasycyzmu na terenie literatury i sztuk plastycznych. Uzupełnieniem tych dwóch artykułów jest art. J. Parandowskiego p. t. „Koloseum", artykuł, w którym świetny ten stylista pokazał na przykładzie potężnych ruin świetności rzymskiej, jak tragicznie układają się często dzieje wielkich narodów. Uzupełniają się znakomicie dwa artykuły: „Komedja" pióra prof. dr. Z. Łempickiego, w którym redaktor wydawnictwa przedstawił w syntetycznym skrócie dzieje tego rodzaju literackiego, jaki nazywamy komedją, zaś prof. dr. Wł. Witwicki, jeden z najwybitniejszych naszych popularyzatorów, zastanawia się nad istotą komizmu. Na zakończenie należy wreszcie wspomnieć o artykule dr. J. H. Retingera „Kolonje", który powinien dać dużo do myślenia uważniejszemu czytelnikowi.

Piękne, starannie dobrane i ładnie wykonane ilustracje uzupełniają ten interesujący zeszyt.

Warunki prenumeraty:

Cena prenumeraty rocznej Dziennika Urzędowego Kur. O. S. Lw. wynosi 6 złotych, która może być regulowana w 4 ratach kwartalnych. Cena numeru pojedyńczego wynosi 60 groszy. Prenumeratę wpłacać należy wyłącznie na Konto czekowe P. K. O. Nr. 504.090 — Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego — Administracji Dziennika Urzędowego we Lwowie.

Cena ogłoszeń: Cała strona 120 zł., pół strony 65 zł., ćwierć strony 35 zł.

Adres Redakcji i Administracji:

Kuratorjum Okręgu Szkolnego Lwowskiego we Lwowie, ul. Karmelicka l. 4.

Czcionkami drukarni i litografji Piller-Neumanna we Lwowie, ul. Łyczakowska 3